

శ్రీ రస్తు.

శ్రీమతే హయగ్రీవాయ నమః.

శ్రీభట్టోజిదీక్షితాఖ్యసుహృపణ్డితభిరభిరా

సిద్ధాంతకాముదీ

శ్రీమత్పాణినిమహామునిశిష్యః

వైయాకరణసర్వస్వాక్షరతేన గణపారేన వరదాక్షిణ్యే

సిద్ధాంతకాముద్యుదాహృతైరప్రత్యాఖ్యాతవార్తకైశ్చ సంయోజితః

అష్టాధ్యాయీతి విఖ్యాత స్సూత్రపారః.

భీమసేనాచ్యక్తతోధాతుపాతశ్చ

వితత్త్రితయమ్.

సంస్కృతభాషాధ్యేత్యజనోపయోగాయ

పాకాఖ్యగ్రామవాస్తవ్యశ్రీమద్విరవల్లికులతిలకవిద్వచ్చిరోమణి

శ్రీబేదాంతాచార్యకుమారశ్రీరామానుజాచార్యేణపరిశోధితం

శ్రీహరితకులతిలకానూర్యనంతాచార్యవిద్వన్మణిసుతేన

ఆ సరస్వతీ తిరువేంకటాచార్యేణ

శ్రీమత్పన్నపురవర్తిన్యామ్

సరస్వతీలయాఖ్యస్వకయముద్రాక్షరశాలాయామ్

ముద్రాపితృజ్ఞానద్విజయతేతరామ్.

ప్ర క ట న.

సిద్ధాంతకాముదియనునీవ్యాకరణశాస్త్రము, శ్రీరా
మాయణము, శ్రీవిష్ణుపురాణము, మొదలుగాఁగల సం
స్కృతాంధ్ర గ్రంథములు వలసినవారు చెన్నవట్టణము
తండయార్ పేటలోనుండు సరస్వతీనిలయముద్రాక్షర
శాలాధికారియగు- ఆసరస్వతీ, తిరువేంకటాచార్యుల
పేర మణియార్డర్, నోటు, హుండి, కోర్టుపీజు ప్లాం
పువిల్లలు, పోష్టువిల్లలు ఇత్యాదిరూపముగా రూపాయలు
పంపి ఉత్తరము వ్రాసి తెప్పించుకొనవచ్చును.

శ్రీరస్తు

శ్రీమతే హయగ్రీవాయ నమః.

సిద్ధాంతకామదీపవిమయానుక్రమణికా.

పూర్వాధ్యే

పుటసంఖ్య.

- ౧ సంజ్ఞాప్రకరణమ్
- ౪ పరిభాషాప్రకరణమ్
- ౪ అత్సభిః
- ౯ హత్సభిః
- ౧౦ విసర్గసభిః
- ౧౨ స్వాదిసభిః
- ౧౪ అజస్తపులింగశబ్దాః

తత్ర

రామాద్యకారాస్తశబ్దాః

- ౧౬ సర్వనామశబ్దాః
- ౧౭ నిర్దరాదిశబ్దాః
- ౧౮ ఆకారాస్తశబ్దాః
- ఇకారాస్తశబ్దాః
- ౨౦ ఈకారాస్తశబ్దాః
- ౨౧ ఉకారాస్తశబ్దాః
- ౨౨ ఊకారాస్త ఋకారాస్త ఋకారాస్త
- కారాస్త ఌకారాస్తాదిశబ్దాః
- ౨౩ అజస్తప్రీలింగశబ్దాః

తత్ర

రమాద్యకారాస్తశబ్దాః

- ౨౪ మత్యాదీకారాస్తశబ్దాః
- ౨౪ గౌర్యాదయ ఈకారాస్తశబ్దాః
- ౨౫ ఉకారాస్తాఊకారాస్తాశ్చశ
- ౨౬ ఋకారాస్తశబ్దాః (బ్దాః)
- ౨౬ అజస్తనపుంసకలింగశబ్దాః

పుటసంఖ్య

- ౨౭ హలస్తపుంలింగశబ్దాః
- ౩౨ తద్యదేతద్యష్టదస్తదాదిశబ్దాః
- ౩౫ హలస్తప్రీలింగశబ్దాః
- ౩౯ హలస్తనపుంసకలింగశబ్దాః
- ౪౦ అవ్యయాని
- ౪౧ ప్రీప్రత్యయాః
- ౪౯ కారకాణి
- ౫౯ అవ్యయీభావసమాసః
- ౬౧ తత్పురుషసమాసః
- ౭౨ బహువ్రీహిసమాసః
- ౭౮ ద్వంద్వసమాసః
- ౮౧ ఏకశేషః
- ౮౨ సర్వసమాసశేషః
- ౮౨ సమాసాస్తాః
- ౮౪ ఆబుక్సమాసః
- ౮౫ సమాసాశ్రయవిధయః
- ౯౧ తద్ధిత సాధారణ ప్రత్య

యాః

- ౯౨ అపత్యాధికారః
- ౯౯ చాతురధికాః
- ౧౦౬ శేషాధికారః
- ౧౧౬ ప్యాగ్వివృతీయాః
- ౧౧౭ ప్యాగ్విహతీయాః
- ౧౨౦ ప్యాగ్వివృతీయాః
- ౧౨౧ ప్యాగ్వివృతీయాః

౧౨౨ ఆర్హీయాః	౨౦౦ కార్మిణిః
౧౨౬ పాగ్ధ్వతీయాః	౨౦౨ చురాదిః
౧౨౮ త్వతలధికారః	౨౦౯ హేతుమణ్ణజస్తః
౧౩౦ అసాధారణార్థా	౨౧౧ సన్నస్తః
౧౩౩ మత్స్వర్థీయాః	౨౧౪ యజస్తః
౧౩౬ పాగ్ధ్వతీయాః	౨౧౫ యజ్ఞుగస్తః
౧౩౮ పాగ్ధ్వతీయాః	౨౧౮ నామధాతుప్రక్రియా
౧౪౨ స్వార్థికాః	౨౨౩ కణ్డ్యాదిః
౧౪౮ ద్విగక్తిప్రక్రియా	౨౨౩ పదవ్యవస్థా
—*ఉత్తరాధ్యై*	౨౩౦ భావకర్మప్రక్రియా
౧౫౦ భ్యాదిః	౨౩౨ కర్మకర్తృప్రక్రియా
౧౫౧ అదాదిః	౨౩౪ లకారార్థప్రక్రియా
౧౫౬ జుహూత్యాదిః	౨౩౮ పూర్వకృత్
౧౫౯ దివాదిః	౨౬౦ ఉణాదిః
౧౬౩ స్వాదిః	౨౮౧ ఉత్తరకృత్
౧౬౪ తుదాదిః	౨౯౪ వైదికప్రక్రియా
౧౬౮ రుధాదిః	౩౧౧ స్వరప్రక్రియా
౧౬౯ తనాదిః	౩౩౯ లింగానుశాసనమ్

అష్టాధ్యాయమ్.

౧ ప్రథమాధ్యాయః
౧౧ ద్వితీయాధ్యాయః
౨౨ తృతీయాధ్యాయః
౩౬ చతుర్థాధ్యాయః
౬౨ పంచమాధ్యాయః
౭౯ షష్ఠాధ్యాయః
౯౬ సప్తమాధ్యాయః
౧౦౬ అష్టమాధ్యాయః

ధాతుపాఠే.

౧౧౫ భ్యాదిః
౧౨౩ అదాదిః
౧౨౪ జుహూత్యాదిః
౧౨౪ దివాదిః
౧౨౬ స్వాదిః, తుదాదిః
౧౨౬ రుధాదిః
౧౨౮ తనాదిః, కార్మిణిః
చురాదిః

శ్రీయైనమః

శ్రీలక్ష్మీహయవదనసరబ్రహ్మణేనమః.

శ్రీగణేశాయనమః.

❀ వై యాకరణసిద్ధాంతకాముదీ ❀

మునిత్రయధ్యానస్తోతాః.

యేనాక్షరసమామూయమధిగమ్యమహేశ్వరాత్ ।

కృత్యైర్నైవ్యాకరణంప్రాక్తంతస్మైపాణినయేనమః॥

యేనథాతాగిర్లఘుంసాంబిమలైశ్శబ్దవారిభిః ।

తమశబ్దజ్ఞానజంభిన్నంతస్మైపాణినయేనమః॥

వాక్యకారంవరిరుచింభావ్యకారంపతజ్జలిమ్ ।

పాణినంసూత్రకారంచప్రణతోస్త్రిమునిత్రయమ్॥

పారివృత్తిః

మునిత్రయన్నమసకృత్యతమస్త్రీప్రవరిభావ్యచ ।

వై యాకరణసిద్ధాంతకాముదీయంవిరచ్యతే॥

అక్షరమ్ ॥ యుగమ్ ॥ ఏకమ్ ॥ ఐదౌచ్ ॥ హయవరట్ ॥ లణ్ ॥ ఇమజణసమ్ ॥ ఝభజ్ ॥ ఘ
భవమ్ ॥ జుగడవత్ ॥ ఖసభరభచటతమ్ ॥ కవయ్ ॥ శవసర్ ॥ హల్ ॥ ఇతిహాపేశ్వరాణి
సూత్రాణ్యతాదిసంజ్ఞాధాని - ఏషామన్త్రాంతః - లణ్ సూత్రేఅకారశ్చ - హకారాది
ష్వకారాదచ్చరణాః ఖజసాలస్త్యమ్ ॥ ౧ ॥ ౩ ॥ ౩ ॥ హలితీసూత్రేస్త్రమిత్యావ్యతే
❀ ఆదిరస్త్యేనసహితా ॥ ౧ ॥ ౧౧ ॥ ౧౧ ॥ అస్త్రేనేతాసహితాదిర్మధ్యగానాంస్వస్యచసం
జ్ఞాస్యాత్ - ఇతిహాల్ సంజ్ఞాయామ్ ॥ హలస్త్యమ్ ॥ ఉపదేశేస్త్ర్యంహలిత్యావ్యతే - ఉప
దేశాద్యోద్ధారణమ్ - తతోఽణ్ అజత్యాదిసంజ్ఞాసంధౌః ఉపదేశేజనునాసకతే ॥
౧ ॥ ౩ ॥ ౨ ॥ ఉపదేశేజనునాసకోఽజిత్యంజ్ఞాస్యావ్యతే - ప్రతిజ్ఞానునాసీకార్యవాణిసీయాః
లణ్ సూత్రస్థావరేణ సహాచ్చర్యమాణో రేఖా రలయా స్సంజ్ఞా - ప్రత్యాహరే
ష్వితాన్నగ్రహణ మనునాసిక ఇత్యాది నిర్దేశాత్ - సహ్యత్ర కారాలేపరేచకార్య
స్త్ర్యవ్యతే - ఆదిరస్త్ర్యేనేత్యేతత్సు త్రేణ కృతాసంజ్ఞాగ ప్రత్యాహరశ్చేదేన వ్యవహీ
యస్త్రేః షాకాలోఽష్ట్రీస్వదీర్ఘప్లుతః ॥ ౧ ॥ ౨ ॥ ౨౨ ॥ ఉష్ట్రేః షాకాలోఽష్ట్రీస్వదీర్ఘప్లుతః
వకాతోయస్యసోఽచ్ క్రమాద్ధ్రీస్వదీర్ఘప్లుతసంజ్ఞాస్యావ్యతే - సప్రత్యేకముదాత్తాది
భేదేనప్రధాన్యతాదైవ్యుదాత్తః ॥ ౧ ॥ ౨ ॥ ౨౩ ॥ తాలవాదిమనభాగేముస్థాసేషూర్ధ్వబాగే
నిష్పన్నోఽజుదాత్తసంజ్ఞాస్యావ్యతే (ఆయ) ఖజ సీచైరనుదాత్తః ॥ ౧ ॥ ౨ ॥ ౩ ॥ స్పష్టమ్ -

(అర్వాచ) సమాహారస్వరితః || ౧ || ౨ || ౩౧ || ఉదాత్తత్వానుదాత్తత్వేవ్యధక్తానమా
 హీయేతేయస్మిన్ ౨చ స్వరితసంజ్ఞాస్యైత్ సత్తస్యదితఉదాత్తమర్థస్యైవమ్ ||
 ౧ || ౨ || ౩౨ || హస్తస్వరహణమతస్త్రమ్ - స్వరితస్వాదితోర్థముదాత్తమౌభ్యమ్ - ఉ
 త్రరాధస్త్ర ముకేషాదనుదాత్తమ్ - తస్యచోదాత్తస్వరితపరత్వే శ్రవణంస్తుప్తమ్ - అస్య
 త్రమాదాత్తశ్రుతిః పాఠిశాఖ్యేప్రసిద్ధా (కవీశ్వరః - రథానాంసయే ౨రాః - శతచ
 క్రంయోహ్యః) ఇత్యాదిప్రసూదాతః - అగ్నిమీశేపురోహితమిత్యాదావుదాత్తశ్రుతిః -
 స నవవిభోపి ప్రత్యేకమనునాసికత్వాననునాసికత్వాభ్యాద్విధా సత్త మఖనాసికవచ
 నో ౨నునాసికః || ౧ || ౧ || ౨ || ముఖసహితనాసికయోచ్చార్యమాణో వర్ణో ౨నునాసిక
 సంజ్ఞాస్యైత్ - తదిత్థం - ఆఇఉఋఏమాంవర్ణానామ్ప్రత్యేకమస్తాదశభేదాః - ౭వర్ణ
 స్వద్యాదశ - తస్యదీర్ఘభావాత్ - ఏచామపిద్యాదశ - తేమాంప్రాస్వాభావాత్ సత్త
 ల్యాస్యప్రమాత్సంపర్కమ్ || ౧ || ౧ || ౩ || తాల్యాదిస్థానమాభ్యస్తప్రయత్నశ్చేత్ప్రతి
 ద్వయంయస్యయేనతుల్యస్తన్నిధస్సవర్ణసంజ్ఞంస్యాత్ || అకుహవిగర్హసియానాన్కణః || ఇ
 చుయశానానాలు || ఋటురమాణామ్సార్థా || ౭తులసానాన్తస్మాం || ఉహాపద్మాసియానా
 హేషే || ఇమజుసానానానికాచ || ఏదైతోగ్గకణ్ణతాలు || ఓదౌతోగ్గకణ్ణప్తమ్ || వకార
 స్వదన్తోప్తమ్ || జిహ్వమూలీయగ్యజిహ్వమూలమ్ || నాసికాసప్తారస్య || ఇతిస్థానాని || ప్ర
 యతో ౨విధా - ఆభ్యస్తరోబాహ్యశ్చ - ఆభ్యశ్చతుర్థా - స్పృష్టేషత్సపృష్టమివృతసంవృ
 తభేదాత్ - తత్రస్పృష్టమృతియతనంస్తుర్భానామ్ - ఈషత్సపృష్టమస్తథానామ్ - విప్య
 తమూష్మణాం స్వరాణాశ్చ - హస్తస్యావర్ణస్య ప్రయోగే సంవృతమ్ - ప్రక్రియా
 దశాయామివృతమేవ-ఏతచ్చసూత్రకారేణజ్ఞాపితమ్ || తథాహి || ౧ || ౨ || ౪ || ౨౦ ||
 వివృతమనూద్య సంవృతో ౨నేనవిధీయతే - అస్య వాస్తాభ్యాయోంసమ్బద్ధామ్ప్రతిత్వ
 సిద్ధత్వాత్ - శాస్త్రవిప్యస్థావివృతత్వ మస్త్యేవ || తథాచసూత్రమ్ సత్త పూర్వతాగ్ని
 ధమ్ || ౧ || ౨ || ౧ || అధికారో ౨యమ్ - తేనసపాదసప్రాభ్యాయోమ్ప్రతిత్వపాద్యసిద్ధా-గ్ని
 పాద్యామపి పూర్వమృతి పరంశాస్త్ర మసిద్ధంస్యాత్ || బాహ్యప్రయత్న స్త్రేయికాదశ
 ధా || వివారస్సంవార శ్వాసోసాదోఘోషో ౨ఘోషో ౨బ్రూహో మహాప్రాణో
 దాతో ౨నుదాత్తస్వరిత శ్చేతి | ఖయాంయమాగఖయగ్గగహేవిసర్గశ్చరపవచ | ఏతే
 శ్వాసానుప్రదానా ఆఘోషాశ్చవివృణ్వతే | కణ్ణమస్యేతు ఘోషామ్స్యస్సంవృతానా
 దభాగినః | అయగ్నావగ్గయమగాయణశ్చల్పసవస్త్రసృతాః || వగ్నేష్వాద్యానాశ్చ
 తుర్ణాం పశ్యమేవరే మధ్యే యమోనామ పూర్వసభ్యకోవర్ణగ్గ పాఠిశాఖ్యే ప్రసిద్ధః
 (పరిక్లి-౨-చల్లి ౨తుః-అగ్ని-౨-ఘోషుస్తీత్యత్ర) క్రమేణకఖగఘేభ్యగ్ పరేతత్సభ్యశాపవ
 యమాః - తత్రవర్గాణామ్ప్రథమద్వితీయాగ్గఖయః తథా తేషామేవయమాః - జిహ్వ
 మూలీయోపద్మాసియావిసర్గ శ్చపసాశ్చేత్యేతేషాంవివారశ్వాసో ౨ఘోషశ్చ - ఆ
 శ్చేషాన్తు సువారోనాదో ఘోషశ్చ - వగ్గాణాంప్రథమతృతీయపశ్యమార్గ ప్రథమ
 తృతీయయమా యరలవాశ్చల్పపాఠిశాః - అస్యే మహాపాఠిశాఇత్యుక్తః || బాహ్యప్ర
 యత్నాశ్చ యద్యపి సవర్ణ సంజ్ఞాయా మనుపయత్రాః తథాప్యానరతమ్యపరిజ్ఞా
 యాముపయోత్యన్త ఇతిబోధ్యమ్ || కాదియోమోవసానాస్సృతాః | యరలవాఅన

ఘోషః | శబ్దసహజః | అచస్వరః | గీతగీతకపాఖ్యాంప్రగర్థవిసర్గసద్భృతౌజి
 హ్యమూలీయోపద్ధానీయా - అంతః ఇత్యవగసరావసన్వారవిసర్గ - ఇతిస్థానప్ర
 యత్నవిషేకః * ఋగ్వర్ణయోర్నిధసావర్ణ్యం నాచ్యమ్ * అకారహకారయోరి
 కారశకారయోః ఋకారవకారయోః లకారసకారయోశ్చ సావర్ణ్యే ప్రాప్తే *
 నాజ్యతా || ౧||౧||౧౦ || అకారసహితోఽచస్వరః సహజే త్యేతా మిధస్సవర్ణానస్తః ||
 తేనదధిత్యస్య హరతిశతలవత్సంసాన్ద్రమిత్యే తేషుయతాదికన్త - అన్యధాదీర్ధాదీనా
 మివహకారాదీనామపి గ్రహణకశాస్త్రయలాదచస్వంత్యత్ || తథాపి * అబుదిత్స
 వర్ణస్యచాప్రత్యయః || ౧ || ౧ || ౬౯ || ప్రతీయతేవిధీయతఇతి ప్రత్యయః - అవిధీయమా
 నోఽన్తః ఉడిచ్చ సవర్ణస్యసంజ్ఞాస్యాత్ - అత్రాన్తవరణణకారణ - తదేవమ్ - అఇ
 త్యప్రాదశానాంసంజ్ఞా - తథేకారోకారా - ఋకారస్త్రింశతః - ఏవంలకారోపి - ఏహ
 ద్వావశానామ్ - ఏదైతోరోదతోశ్చనమిధసావర్ణ్యమ్ - ఐదైజతిసూత్రాగ్రన్యసామ
 ధ్యాయత్ - తేనైవశ్చతుర్వింశతే సంజ్ఞాస్ఫురితినాపాదనీయమ్ || నాజ్యలబితినిషేధా
 యద్యపాన్యక్షరసమామ్యుయికానామేవ - తథాపిహకారస్యాకారోనసవరః తత్రా
 కారస్య ప్రతిష్ఠిత్యాత్ - తేనవిశ్వపాభిరిత్యత్ర హోధఇతిధత్వన్నభవతి || అ. నాసికా
 ననునాసికభేదేనయవలాద్విధా - తేనాననునాసికాస్తేద్వయోద్వయోస్సంజ్ఞా * తప
 రస్తత్కాలస్య || ౧ || ౧ || ౭౦ || తల్లపరోయస్తాత్సవతాత్పరశ్చే చ్చార్థమాణసమకాల
 నైవసంజ్ఞాస్యాత్ - తేన అత్ ఇత్ ఉత్ ఇత్యాదయష్షణ్ణాంషణ్ణాంసంజ్ఞా - ముదితిద్వా
 దశానామ్ * వృద్ధిరాదైచ్ || ౧ || ౧ || ౭౧ || అదైచ్ఛవృద్ధిసంజ్ఞాస్యాత్ * అదేత్ గుణః || ౧ || ౧ ||
 ౭౨ || అత్ ఏత్ చగుణసంజ్ఞాస్యాత్ * భూవాదయోధాతవః || ౧ || ౩ || ౧ || క్రియావాచి
 నోభావయోధాతుసంజ్ఞాస్ఫురిం * ప్రాగ్గీత్యరాన్నిపాతాః || ౧ || ౪ || ౫౬ || ఇత్యధిక్య
 త్య * చాదయోఽసత్వే || ౧ || ౪ || ౫౭ || అద్రవ్యాధ్యాశ్చదయోనిపాతసంజ్ఞాస్ఫురిం *
 ప్రాదయః || ౧ || ౪ || ౫౮ || అద్రవ్యాధ్యాప్రాదయస్తథా * ఉపసర్గాగ్రియాయో
 గే || ౧ || ౪ || ౫౯ || గతిశ్చ || ౧ || ౪ || ౬౦ || ప్రాదయగ్రియాయోగేఉపసర్గసంజ్ఞాః గతీసం
 జ్ఞాశ్చస్ఫురిం || ప్ర. పరా-అప-సమ్-అను-అవ-నిస్-నిర్-దుస్-దుర్-వి-అజ్-ని-అధి-అజి-అ
 తి-సు-ఉత్ - అభి-ప్రతి-పరి-ఉప- ఏతేప్రాదయః * నవేవిభావాః || ౧ || ౧ || ౪౪ || నిషేధవి
 కల్పయోద్విభావాసంజ్ఞాస్యాత్ * స్వరూపశబ్దస్యాశబ్దసంజ్ఞా || ౧ || ౧ || ౬౮ || శబ్ద
 స్వస్వరూపసంజ్ఞ - శబ్దశాస్త్రేయాసంజ్ఞాతాంవినా * యేనవిధిస్తతస్తస్య || ౧ || ౧ ||
 ౭౨ || విశేషణస్తతస్తస్యసంజ్ఞాస్యాత్ స్వస్యచరూపస్య * సమాసప్రత్యయవిధౌ
 ప్రతిషేధః * ఉగివర్ణగ్రహణవర్ణమ్ * విరామోఽవసామ్ || ౧ || ౪ || ౧౦౦ || వర్ణానా
 మభావోఽవసానసంజ్ఞాస్యాత్ * పరస్పన్నికర్షసంహితా || ౧ || ౧ || ౧౦౧ || వర్ణానామతి
 శయతస్పన్నిధిసంహితాసంజ్ఞాస్యాత్ * గుప్తిజస్తమ్యదమ్ || ౧ || ౪ || ౧౦౨ || సుబస్తజిజ
 స్తశ్చ వదసంజ్ఞాస్యాత్ * హలోఽనస్తరాస్తుయోగః || ౧ || ౧ || ౭౩ || ఆశ్చర్యవసహితా
 హలస్తుయోగసంజ్ఞాస్ఫురిం * హ్రస్వలఘు || ౧ || ౪ || ౧౦౩ || సంయోగే
 గురు || ౧ || ౪ || ౧౦౪ || సంయోగేవరేప్రాస్వజ్ఞురేసంజ్ఞాస్యాత్ * దీర్ఘశ్చ || ౧ || ౪ || ౧౦౫ ||

రాకృతిః నాదిన్యాకృతేపుత్రస్య ॥ ౮ ॥ ౪ ॥ ౪౮ ॥ పుత్రశబ్దస్యనచ్చైప్రతినిశబ్దపరేత
 కృతేగమ్యమాన (పుత్రాదీనిత్వమసిపాపే) ఆకృతేకిమ్ - తత్పరకథనే ద్విర్వచనమ్
 చ త్యేవ తత్పరేవ తత్పుత్రాదీనిత్వమసిపాపే వాహత జగయోః పు
 త్రహతీ - పుత్రహతీ - పుత్రజగ్గీ - పుత్రజగ్గీ త్రిప్రభృతిమతాకటాయనస్య ॥ ౮ ॥ ౪ ॥
 ౫౦ ॥ త్రాదీషుపర్యేషుసంయుక్తేషువాద్విత్వమ్ (ఇన్ద్రః - ఇన్ద్రః రాష్ట్రమ్ రా
 ష్ట్రమ్ సర్వత్రతాకల్యస్య ॥ ౫ ॥ ౪ ॥ ౫౧ ॥ ద్విత్వన్న (అర్కః - బ్రహ్మ) ద్విద్విద్వాదాచా
 ర్యాణామ్ ॥ ౫ ॥ ౪ ॥ ౫౨ ॥ ద్విత్వన్న (దాత్రమ్ పాత్రమ్) అచోరహాభ్యాం ద్వే ॥ ౫ ॥ ౪ ॥
 ౪౬ ॥ అచగపరాభ్యాం రేఖహకారాభ్యాంపరస్యయరోద్వేనాస్తంహ ర్యనుభవః - నయ్య
 స్తి) హలోయమాయమిలోపః ॥ ౫ ॥ ౪ ॥ ౬౪ ॥ హల్గపరస్యయమోలోప
 స్సాన్యదాయమి ఇతిలోపపక్షే ద్విత్వాభావపక్షే చైకయంరూపస్తల్యమ్ - లోపార
 స్ఫులలన్తుఆదిత్యోదేవతా ఆస్యేతిఆదిత్యంహవిః - యమాయమీతి యధాసంఖ్యవిజ్ఞానా
 న్నేహ - మాహత్వమ్ అచోరయవాయావః ॥ ౬ ॥ ౧ ॥ ౭౮ ॥ ఏచగక్రమావయేఅత్
 ఆయేఅత్ ఏతేస్యూరవిజ్ఞాతస్యలోపః ॥ ౧ ॥ ౩ ॥ ౯ ॥ తస్యేతోలోపస్సాన్యత్ - ఇతియవయో
 గ్లోహన - ఉచ్చారణసామర్థ్యాత్ - ఏవచ్చైత్వంజ్ఞాపీహనభవతి - (హరయే - విష్ణవే - నాయ
 కః - పావకః) యస్మిన్విధిస్తదాదావల్లిహణే ॥ సప్రమ్యస్తేల్లిహణేవిశేషణీభూతే
 యోవిధిరారభ్యతేసతదాదౌజ్ఞేయః - యేనవిధిరిత్యస్యాపవాదః వానోయిప్రత్యయే ॥
 ౬ ॥ ౧ ॥ ౭౯ ॥ యకారాదౌప్రత్యయేసరేఽదౌతోరవత్ ఏతాస్తః (గోర్వికారోగవ్యమ్)
 గోపయసోర్యత్ (నానాతార్యస్సావ్యమ్) నౌవయోధర్మేత్యాదినాయత్ * గోర్య
 తౌఛస్తస్యపసంఖ్యానమ్ * ఆధ్వపరిమాణేచ * (గవ్యూతిః) ఊతియూతీత్యాదినాయూ
 తిశబ్దానిపాతితః - వాస్తవ్యత్వపకారాత్ గోర్యూతావిత్వత్ర ఛకారాద్యపూర్వభా
 గేలోపోవ్యోరితిలోపేనవకారగ్గప్రక్లిప్యతే - తేనశ్రూయమాణవకారాస్తవదేశస్సాన్య
 త్ - వకారోనలుప్యతీతియావత్ ఊధాతోస్తస్మిమితస్సైవ ॥ ౬ ॥ ౧ ॥ ౮౦ ॥
 యాదౌప్రత్యయేపరేధాతోరేవశ్చే ద్వాస్తాదేశస్తస్మై తస్మి మితస్సైవనాన్యస్య (అవ్యమ్ -
 ఆవశ్యలావ్యమ్) తస్మిమితస్సైవతితిమ్ - ఓయతే - ఔయత ఊయ్యజయ్యశక్య
 థై ॥ ౬ ॥ ౧ ॥ ౮౧ ॥ యాస్తాదేశనిపాతనాథమిదమ్ (క్షేతుశక్యతయ్యమ్ - జే
 తుశక్యజ్ఞయ్యమ్) శక్యార్థైకిమ్ - క్షేతుజ్ఞోతుయోగ్యంక్షేయంపాపజ్ఞోయమనః * క్రయ్య
 స్తదర్థై ॥ ౬ ॥ ౧ ॥ ౮౨ ॥ తస్మైప్రకృత్యర్థాయేదస్తదర్థమ్ ॥ కేతారగ్గ్రీణీయరి
 తిబుద్ధ్యాఆపణేప్రసాధితఙ్క్రియ్యమ్ - కేయమన్యత్ - క్రయణార్థమిత్యర్థః * లోప
 శ్శాకల్యస్య ॥ ౮ ॥ ౩ ॥ ౧౯ ॥ ఆవర్ణపూర్వముగ్గపదాస్తయోర్వపయోగ్లోపోవాశిప
 రే - పూర్వత్రాసీద్ధమితిలోపశాస్త్రస్యాసీద్ధత్వాన్నస్వరసన్ని (హరవిహి - హరయే
 హి - విష్ణుఇహ విష్ణువిహి - క్రియాఉద్యతః క్రియాయద్యతః - గురాఉత్కః - గురాపుత్కః)
 కానిసన్నికాస్తవిత్వత్రాస్తేరల్లోపస్యస్థానివత్తేవనయణావాదేశౌప్రాప్తా - నపదాస్తేతి
 సూత్రేణపదాస్తవిధాతస్మిక్షేదాన్నస్తః * ఏకగ్గపూర్వపరయోః ॥ ౬ ॥ ౧ ॥ ౮౪ ॥
 ఇత్యగ్నికృత్యః అగ్నిః ॥ ౬ ॥ ౧ ॥ ౮౭ ॥ ఆవర్ణాస్తాదవిపరేపూర్వపరయోరేహిగుణ

ఆదేశస్సన్యత్ - సగహితాయామ్ (ఉపేష్టః) - రమేశః. గన్తోదకమ్. ఉరత్రావరః॥ ౧॥
 ౧ ॥ ౫౧ ॥ ఋషిత్రింశతస్సంక్షేపత్వక్రమ్ - తత్సానేయోఽణసరపరస్సన్నేషక్రవ
 ర్తతే - తత్తా న్నరతమ్యాత్ కృష్ణర్థిత్యత్రార్ - తపల్కారిత్యత్రార్ - ఆచారహ
 భ్యామితపక్షేద్విత్వమ్. యురోయురిసవల్లె॥ ౧॥ ౪॥ ౬౫॥ హల్గపరస్యయురోలోపోవా
 స్యాత్సవల్లెయురి - ద్విత్వాభావేలోపేనత్యేకధమ్ - అసతిలోపేద్విత్వలోపయోర్వాద్వి
 ధమ్ - సతిద్విత్వేలోపేచాసతిత్రిధమ్ (కృష్ణర్థిః - కృష్ణర్థిః - కృష్ణర్థిః) యణశతిపశ్యము
 యశతిపశ్చితిపక్షేకకారస్యద్విత్వమ్ - లస్యత్వనచిచేతి - తేనతపల్కారిత్యత్రరూపచ
 తుప్తయమ్ ॥ ద్విత్వంలస్యైవవపైవైవనోభయోరుభయోంపి, వతల్కారాదిషుబుద్ధై
 ర్సోధ్యంరూపచతుప్తయమ్. వృద్ధిరేఽ॥ ౬॥ ౧॥ ౧౦॥ ఆదేశపరేవృద్ధిరకాదేశస్సన్య
 త్గుణాపవాదః (కృష్ణైకత్వమ్ - గంగాఘః - దేవశ్వర్యమ్ - కృష్ణాత్కణ్ఠమ్) పశ్యేథ
 స్యున్యు॥ ౬ ॥ ౧॥ ౧౬॥ అవల్లాదేవాద్యోరత్యేథతోర్మాతీవపరేవృద్ధిరేకాదేశస్సన్య
 త్ - పరరూపగుణాపవాదః (ఉపైతి - ఉపైతే - ప్రప్తాహః) ఏవాద్యోర్గ్మిమ్ - ఉపేతి -
 మాభవాప్రేదిభత్ - పుస్తాపవాదస్యాయేనేయంవృద్ధిరేకపరరూపపైవైవవాధికా-
 సత్వోమాదోచ్ఛేద్యస్య - తేనావైహితీవృద్ధిరసాధురేవ * అక్షాదాహిత్యాముపసంఖ్యా
 నమ్ * (అక్షాహితీసేనా) * స్వాదీరేరిణోః * (వైవరం - స్వేనేతుంకీలమ
 స్వేతివైవైవైరిణోః * ప్రామా హూనిత్యైవైవైము * (ప్రాహః - ప్రాధః) ఆ
 ర్థవద్గ్రహణేనానర్థకస్యగ్రహణమ్ - ప్రచ్ఛేతిసూత్రే రాషేర్గ్మభక్త భాజిగ్రహణాత్ -
 తేన ఉంధగ్రహణేనాన్తమేవగృహ్యతే నతుక్రవత్వస్తస్యైకదేశః - ప్రాధవాక్ (ప్రా
 ధిః) ఇషుఇచ్చాయూన్రువాదిః - ఇషుగతాదివాదిః - ఇష ఆబీష్ట్యైర్భావిః - ఏహం
 ఘోజ్యుతిచ - ఏషఏవ్యుతిరూపే - తత్రపరరూపేప్రాప్తైనేనవృద్ధిః - (ప్రేయః -
 ప్రేయ్యః) యస్త్రుతాపక్షే - యశ్చతామగతిహింసాదర్శనేషు - తయోర్దీక్షోపకర్తావ
 త్ - ఈషః - ఈష్యః - తత్తాద్దేశేప్రేషఃప్రేష్యః * ఋతేవత్వతీయాసమాసే * సు
 ఘనముతః (సుఖారః -) తృతీయేతిమ్ - పరమర్తః * ప్రవత్సత్సత్కమృలవసనదశా
 గ్గానామృదే * (ప్రాగ్గం - వత్సతరాగ్గమిత్యాది -) ఋణస్యాపనయనాయయదన్య
 ణజీగ్రియతేతదృణార్థమ్ (దశాగ్గోదేశః - నదీచదశాగ్గా) ఋణశస్యోద్గమామా
 లేవ * ఉపసగ్గావృతిధాతా ॥ ౬ ॥ ౧ ॥ ౬౧॥ అవల్లాన్తాదుపసగ్గాదృకారారౌధానౌ
 పరేవృద్ధిరేకాదేశస్సన్యత్ - (ఉపార్పతి) అన్తాదివచ్చ॥ ౬॥ ౧॥ ౧౫॥ యోయమేకాదే
 శస్సపూర్వస్యాంతవత్పరస్యాదివత్సాన్యదితి రేఖస్యపదాన్త్యే * ఖగవసానయూర్విస
 జ్జనీయః ॥ ౧॥ ౩ ॥ ౧౫ ॥ ఖరిఅవసానేచ - రేఖస్యవిస్జ్జనీయస్సన్యైవదాన్తే - ఇతివిసగ్గై
 ప్రాప్తై - అంతవద్భావేనపదాన్తస్యవిసగ్గః - ఉభయభర్తృకర్తృవర్తి దేవతయోరిత్యాదిని
 దైకాత్ - ఉపసగ్గైవపదాతోరాషేపేనీదేధాతావితియాగవిభాగేనప్రసర్వ్యధిధానా
 ర్థమ్ - తేన ఋత్యకతిపాక్షికీపిప్రకృతిభావోఽత్రనభవతి * వాసుప్యపిలేః ॥
 ౬ ॥ ౧ ॥ ౬౨॥ అవల్లాన్తాదుపసగ్గాదృకారారౌ సుఖాతావృద్ధిర్వాస్యాత్ - ఆపిశలి
 గ్రహణమృజార్థమ్ - ప్రవృత్తియతి - ప్రాగ్వృత్తియతి - సావగ్గ్యోర్వవగ్గ్యగ్రహణమ్ -

ప్రహరీయతి - ప్రాహరీయతి - తపరత్వాద్విచ్ఛేద - ఉపయూకారీయతి ఉపహరీ
యతి ❀ ఏడిపరరూపమ్ || ౬ || ౧ || ౯౪ || ఆదుపసగ్గాదేజాదౌఢాతో పరరూప
మేకాదేశస్సన్యత్ - ప్రేజతే ఉపోషతి - ఇహనాశుపీత్యనువర్త్య వాక్యభేదేనన్య
భేద్యయమ్ తేనవిజాదౌఢుభాతానా - ఉపేడకీయతి - ఉపైడకీయతి ❀ ఏవేదానియాగే
❀ నియోగోఽవధారణమ్ - క్షేపభోక్త్యసే - అనవక్లప్తావేశబ్ధః - అనియోగేకిమ్ - త
నైవ ❀ అచోన్యాదిటి || ౧ || ౧ || ౬౪ || అచామృధ్యేయోన్యఃసతదిన్యత్యత్యేసంజ్ఞాన్యా
త్ ❀ శకన్యాదిమపరరూపవాచ్యమ్ ❀ తచ్చటెః-శకన్ధః-కర్మన్ధః-కులటాః-సమన్త
కేశ వేశే ❀ సీమాన్తస్యః - మనీమా - లాఙ్గలీమా - పతజ్జులిః-సారగ్గః-పశుపక్షిణాః-సా
రాన్తస్యఃఅకృతిగణోయమ్ - మార్తణ్డః ❀ ఓత్తోవ్యయోస్సమాసేవా ❀ ఘ్నాలోతుః-
ఘ్నాలౌతుః- విఘ్నాప్తః-విఘ్నాప్తః-సమాసేకిమ్ - తపాప్తః ❀ ఓమాదోశ్చ || ౬ || ౧ || ౯౫ ||
ఓమిఆజీచఅత్పరరూపమేకాదేశస్సన్యత్ - శినాయోన్నయః - శివపహి - శివహి ❀ అ
వ్యత్రానుకరణస్యాతతా || ౬ || ౧ || ౯౫ || ధ్వనేరనుకరణస్యయోఽచ్చబ్రహ్మస్సాదితావర
పరరూపమేకాదేశస్సన్యత్ - పటత్ ఇతి-పటితి❀ఏకాచోస❀శ్రదితి ❀ నామేడితస్యా
న్యస్యతునా || ౬ || ౧ || ౯౬ || ఆమ్రేడితస్యస్యాగుక్తస్సన్యత్ | అన్యస్యతుతకార
మాత్రస్యవాస్యాత్ - డాఓబహులన్యైభవతఃతిబహులవచనాద్విత్వమ్ ❀ తస్యవ
రమామ్రేడితమ్ || ౬ || ౧ || ౯౭ || ద్విరుక్తస్యపరరూపమామ్రేడితశుక్తాన్యాత్ | పటత్పటె
తి ❀ ఝలాజ్ఞాశోన్యే || ౬ || ౧ || ౯౮ || పదానైర్ఝలాజ్ఞాశేస్సున్యః | పటత్పటెతి❀ఆకస్యవన్యై
ర్ఘ్నః || ౬ || ౧ || ౧౦౦ || ఆకస్యవన్యైఃచివరేద్విర్లుపికాదేశస్సన్యత్ (దైత్యానిః-క్షీణః-విఘ్నా
దయః, అచికిమ్ - కుమారీశేతే - నాజ్ఞిలాపితిసావర్ణ్యనిషేధస్సందీర్ఘశకారయోః- గ్ర
హణకాశ్రుస్యసావర్ణ్యవిధినిషేధాభ్యామ్పుగ్నిపప్తైః - ఆకఃకిమ్ - మారయే - ఆకో
కిద్విర్లుఇత్యవశువచమ్ ❀ ఋతిసన్యైఃమువా ❀ మూత్పకారః - మూత్కకారః ❀
ఋతిసన్యైఃవా ❀ మూత్ కారః మూత్కకారః | పక్షేయూకారస్సావర్ణ్య

౧

౧ | ఋతిఋవాఋతిఋవేత్యుభయత్రాపివిధేయంవర్ణద్వయన్ద్విమాత్రమ్ | ఆద్యస్యమ
ధ్యేద్యౌరేఫా - తయోరేకామాత్రా - అభిలోఽభ్యక్తిరపరా - ద్వితీయస్యతుమధ్య
ద్యౌలకారా - శేషమ్పుగ్నిగ్వత్ - ఇహ్మోభయత్రాపియత్యక్తిఃఇతిసాక్షిఃప్రకృతి
భావోవత్యతే ❀ ఏడగ్గపదాన్తాదతి || ౬ || ౧ || ౧౦౯ || పదాన్తాదేజోఽతిపరేపూర్వరూప
మేకాదేశస్సన్యత్ | హరేఽవ | విష్ణోఽవ❀సర్వత్రఃభావాగోః || ౬ || ౧ || ౧౧౦ || లోకేవే
దేదైదస్తస్యగౌరతివాప్రకృతీభావస్సన్యద్దానై గోఅగ్రమ్ - గోగ్రమ్ - ఏడస్తస్యకిమ్ -
చిత్రగ్వగ్రమ్ - పదానైకిమ్ - గోః ❀ ఆవత్సాఢీటాయసస్య || ౬ || ౧ || ౧౧౧ || అతితినివృ
క్షమ్ - అచివరేపదానైగౌరవజ్ఞాస్యాత్ - గవాగ్రమ్ - పదానైకిమ్ - గవి - వ్యవస్థితప
భాషయాగవాతుః ❀ ఇద్వైచ || ౬ || ౧ || ౧౧౨ || గౌరవజ్ఞాస్యాదిద్వై - గిశేష్ఠః || అథ
ప్రకృతివద్భావః ❀ ప్లుతప్రగృహ్యఆచినిత్యమ్ || ౬ || ౧ || ౧౧౩ || ప్లుతాగ్నిప్రగృహ్యశ్చ
వత్యంతేతేఽచినిత్యమ్పుగ్నికృత్యాస్యః || ఏహిశ్యష్టృఆత్రగౌశ్చరతి - హరీపితౌ - నిత్యమితి
కిమ్ || హరీపితౌఽత్యాదవయమేవప్రకృతిభావోయధాస్యాత్ - ఇకోఽసవర్ణద్యేహి

స్వసముచ్చితోమాభూత్ ❀ ఇకోఽసవర్ణేతాకల్యస్యహృస్వశ్చ || ౬ || ౧ || ౧౨౭ ||
 పదాస్తా ఇకోఽసవర్ణేఽచివరైప్రకృత్యాస్యగ్గ్రస్వశ్చవా - ఆత్రహృస్వవిధిసామర్థ్యాదే
 వప్రకృతి భావేనద్ధేతిదనుకర్షణార్థ కృకారోనకర్తవ్యఇతిభావ్యేస్థితమ్ (చక్రిఆత్రచక్రిఆ
 త్ర-చక్ర్యత్ర) పదాస్తా ఇతికిమ్-గౌర్యా- ❀ ససమాసే ❀ వాప్యశ్వః ❀ సీచిచ ❀ పా
 ర్శ్వమ్ ❀ ఋత్యకః || ౬ || ౧ || ౧౨౮ || ఋతివరైకర్గపాగ్గత్ - (బ్రహ్మఋషిః-బ్ర
 హ్మర్షిః) పదాస్తా ఇత్యేవ - ఆర్కత్ - సమాసేప్యయమ్ప్రకృతిభావః(సప్రఋషీణామ్ - స
 ప్రర్షీణామ్) ❀ వాక్యస్యపేర్గప్లుతఉదాత్తః || ౮ || ౨ || ౮౨ || ఇత్యధికృత్య ❀ ప్రత్యభివా
 దేఽహుద్యే || ౮ || ౨ || ౮౩ || ఆహుప్రవిషయేప్రత్యభివాదేయద్వాక్యస్తస్యపేర్గప్లుత
 స్సాన్యత్ - అభివాదయేదేవదత్-హమ్భో - ఆయుష్టా నేధిదేవదత్త ❀ త్రియాన్మ ❀
 అభివాదయేగార్గ్యహమ్భో - ఆయుష్టతీభవగార్గి - నామగోత్రంవాయత్రప్రత్యభివా
 దవాక్యావైప్రయజ్యతీతత్త్రైవప్లుతఇష్యతే - సేహఆయుష్టా నేధి ❀ భోరా జన్యవి
 శాంపేవాచ్యమ్ ❀ ఆయుష్టా నేధిభోః - ఆయుష్టా నేధిన్ప్రవర్తకః ❀ ఆయుష్టా నేధిన్ప్ర
 చాలిత ❀ దూరాధ్ధూతేచ || ౮ || ౨ || ౮౪ || దూరాత్సంబోధనేయద్వాక్యస్తస్యపేర్గప్లు
 తస్సాన్యత్ - సక్రాన్విబదేవదత్త ❀ హైపాప్రయోగేహైహయోః || ౮ || ౨ || ౮౫ || ఏత
 యోః ప్రయోగేదూరాధ్ధూతేయద్వాక్యస్తత్రహైహయోరేవప్లుతస్సాన్యత్ - హైః రామ
 రామపాః ❀ గురోరస్యతోఽనస్త్యస్యాప్యేకైకస్యపాగ్గచామ్ || ౮ || ౨ || ౮౬ || దూ
 రాధ్ధూతేయద్వాక్యస్తస్యఋద్భిన్నస్యానస్త్యస్యాపిగురో ర్వాప్లుతస్సాన్యత్ - దేవదత్త-
 దేవదత్త - దేవదత్త - గురోర్గకిమ్ - వకారాత్పరస్యాకారస్యమాభూత్ - అన్యత్గ
 కిమ్ - కృష్ణః - ఏకైకగ్రహణమ్యుర్యాయార్థమ్ - ఇహ పాగ్గచామితియోగోవిభజ్యతే-
 తేనసర్వేప్లుతోవికల్ప్యతే ❀ అప్లుతవచుపస్థితే || ౬ || ౧ || ౧౨౯ || ఉపస్థితోఽనార్హ ఇతిశబ్ద
 స్తస్మిన్పైర్పలుతోఽప్లుతవచ్ఛవతిఅప్లుతకార్యంగుణాదికఙ్కరోతి - సుష్కోఽవిశతి - సుష్కో
 కేతి - వత్కిమ్ అప్లుతఇత్యుక్తేప్లుతఏవనిసిద్ధ్యత్ - తథాచప్రగృహ్యత్రయేప్రకృతిభావే
 ప్లుతస్యత్రవణన్నాన్యత్ - అగ్నిః ఇతి ❀ ఈచాక్రవర్తణస్య || ౬ || ౧ || ౩౦ || ఈప్లు
 తోఽచివరైప్లుతవద్వాన్యత్-చినుషీతి - చినుషీఽవిశతి - చినుషీదమ్-చినుషీఽవిశం-
 ఉభయత్రవిభాషయమ్ ❀ ఈదూదేద్వివచనమ్ప్రగృహ్యమ్ || ౧ || ౧ || ౧౧ || ఈదూదేద
 న్దన్వివచనమ్ప్రగృహ్యసంజ్ఞంసాన్యత్ - హరీఏతా విష్ణూ ఇమా - గల్గేఅమూ-పచేతేఇ
 మా-మణీవోష్టప్రస్యేతితు - ఇహారేవశబ్దో వాశబ్దోవాహ్యభ్యః ❀ అదసోమాత్ || ౧ || ౧ ||
 ౧౨ || అస్తాత్పరాదీమతౌప్రగృహ్యస్తః | అమిఈశాః - రామకృష్ణావమూఆసాతే-
 మాత్కిమ్ - అముకేఽత్ర - అసతిమాధ్యగ్రహణేపికారోప్యసవరైత ❀ కే || ౧ || ౧ || ౧౩ ||
 అయమ్ప్రగృహ్యస్సాన్యత్ | అస్తే ఇద్వైబృహస్పతీ ❀ నిపాతపికాజనాజ్ || ౧ || ౧ || ౧౪ ||
 ఏకోఽజ్మిపాతఅజ్ఞేవర్జ్జగప్రగృహ్యస్సాన్యత్ - ఇవిస్తయ - ఇఇన్ద్రః ఉడేమేకః - అనాజిత్యు
 క్తేరజిహాకారగిప్రగృహ్యఏవ - ఆఏవన్నచన్యసే - ఆఏవఙ్కింతత్ - జిత్తునప్రగృహ్యః
 ఆఈషద్యుష్టమ్-ఓష్టమ్ - వాక్యస్తరణయోరజేత్ - అన్యత్రజిదివివేకః ❀ ఓత్ || ౧ || ౧ ||
 ౧౫ || ఓదస్తోనిపాతగ్గప్రగృహ్యస్సాన్యత్ - అహూఈశాః ❀ సమ్ముద్ధౌతాకల్యస్యేతా
 వనార్హే || ౧ || ౧ || ౧౬ || సమ్ముద్భినిమిత్తకారోవాప్రగృహ్యోఽవైదికేతౌపర - వి

దశ్యేతిమి-గమ్యతే నకృపదా నైస్యరులి || ౨ || ౩ || ౨౪ || నస్యమస్యచాపదా నైస్య
 ర్మునుస్వారః-యశాంసి-ఆక్రంస్య తే-ర్ములిమ-మన్యసే అనుస్వారస్యయయిప
 రసవర్ణః || ౨ || ౪ || ౫౦ || స్పష్టమ్-(అజ్ఞితః-అజ్ఞితః-కుజ్ఞితః-శాస్త్రః-గుప్తితః-) కుర్వంతీ
 త్యత్రాత్మేప్రాప్తే - తస్మాసిద్ధత్వాదస్యస్వారేపరసవర్ణే తస్మాసిద్ధత్వాదస్యత్వమ్
 వాపదా నైస్య || ౨ || ౪ || ౫౧ || పదా నైస్యనుస్వారస్యయయిపరసవర్ణోవాస్యా
 త్(త్వజ్ఞరోషి-త్వంకరోషి-సయ్యంతా-సంయంతా-సవ్యత్సరః- సంవత్సరః- యజ్ఞోకమ్-
 యంతోకమ్-) ఆత్మానుస్వారస్యపక్షేననునాసకాయవలాః మోరాజసమగ్నామ్ ||
 ౨ || ౩ || ౨౫ || క్రిబదైరాజతౌపరేసమోమస్యమవివస్యాత్-(సమ్రాజ్) హేమచరీ
 వా || ౨ || ౩ || ౨౬ || మవరేహకారేమస్యమవివస్యాద్వా-హ్వలహ్వలసచ్చలనే - (కిమ్హ
 లయతి-కింహ్వలయతి-యవలవరేయనిలాపేతివక్తవ్యమ్-యథాసంఖ్యచనుదేశ
 స్సమానామ్ || ౧ || ౩ || ౧౦ || సమసమ్యుద్భవిధిర్యథాసంఖ్యసన్యాత్-కింహ్వః-కియహ్వః-ఓం
 హ్వలయతి-కిమ్ హ్వలయతి-కింహ్వలయతి-కిల్ హ్వలయతి నవరసే || ౨ || ౩ || ౨౭ || సవ
 రేహకారేమస్యసన్యాద్వా-(కింహ్వతే-కిమ్ హ్వతే) స్థోగ్గుకుక్టుక్ శరి || ౨ || ౩ || ౨౮ ||
 జకారణకారయోగికుక్టుకావాగహవాస్తశ్శర - మిక్టుకోరసిద్ధత్వా స్తత్వేన్న
 చయోద్భితియాశ్శరీపామరసాదేరితి వాచ్యమ్-ప్రాజ్ పప్తః-ప్రాజ్ భో పప్తః-
 ప్రాజ్ ఊప్తః-సుగణ్ పప్తః-సుగణ్ ర్ పప్తః-సుగణ్ ట్ పప్తః-స్థోడస్సిగుట్ || ౨ || ౩ || ౨౯ ||
 డాత్పరస్యసస్యధుద్వాప్యాత్-(మట్ సస్తః-మట్ త్వస్తః) స్థోడస్సిగుట్ || ౨ || ౩ || ౩౦ || సకారా
 న్తాత్పరస్యధుద్వా-(సన్ త్వః-సస్యః) శ్చిత్ || ౨ || ౩ || ౩౧ || నస్యచదా నైస్య కేపరేతుగ్వా
 న్యాత్-శశ్చిటీఽఽత్వవికల్పః-పక్షేర్మురోర్ధురితిచలోపః(సచ్చమ్ముః-సచ్చమ్ముః-
 సప్తోచ్ఛమ్ముః-సప్తో శ్చమ్ముః) ఇథోఇచఽఇథోఇచఽఇథోఇచఽఇథోఇచఽఇథోఇచఽఇథోఇచఽ
 హతుక్ ఛత్వచలోపానాంవికల్పనాత్ జమోహ్రీస్వాదపిచముచ్చిత్యమ్ || ౨ || ౩ || ౩౨ ||
 హ్రీస్వాత్పరోయోజమ్ తదస్తయత్వదస్తస్తాత్పరస్యాచోనిత్వం జముడాగమస్యాత్
 (ప్రత్యక్షాత్వా-సుగణ్ శిశః-సన్న చ్యుతః) సమస్సుటి || ౨ || ౩ || ౪ || సమోరుస్సన్యా
 త్సుటి-అలో నైస్య అత్మానునాసికపహర్వస్యతువా || ౨ || ౩ || ౫ || అత్రుప్రకర
 ణోరొహర్వస్యవాసునాసికస్సన్యాత్ అనునాసికాత్పరోనుస్వారః || ౨ || ౩ || ౪ || అ
 నునాసికవిహయరోహర్వస్వాత్పరోనుస్వారాగమస్సన్యాత్ || ఖరవసానయోర్వి
 సజ్జనీయః విసజ్జనీయస్యసః || ౨ || ౩ || ౩౪ || ఖరివిసజ్జనీయస్యసస్సన్యాత్-ఏతదపవాదేనవా
 శరితిపాషీకేవిసరేప్రాప్తే సముజ్జానాంసోవక్తవ్యః(సంస్కారా-సంస్కారా)
 సమోమలోపమేకే ఇతిభాష్యమ్-లోపస్యాపిరుప్రకరణస్థత్వాదనుస్వారానునాసికా
 భ్యామేక సకారంరూపద్యయమ్-ద్విసకారస్తాక్తమేవ-తత్త్రానిచేతీసకారస్యద్వి
 త్విపక్షేత్రిసకారమపిరూపద్యయమ్-అనుస్వారవిసర్గ జిహ్వమూలీయోపద్ధానీయానా
 మకారోపరిశబ్దచ పారస్యాపసంఖ్యాతత్వేనానుస్వారస్యాప్యచ్ఛ్వాత్-అనునాసి
 కవతా న్రియాణాంశరణిభయవతికద్విత్వే పట్-అనుస్వారవతామరస్వారస్యాపి
 ద్విత్వే ద్వాదశ-ఏమామప్రాదశానానకారస్యద్విత్వే వచనానైకపునర్ద్విత్వే తు ఏక
 తద్విత్వోన్రితమితిచతుష్పచ్చాశత్-అతోనునాసికత్వేనాత్పరశతమ్ పున్య

యమ-సప్తమా-స్వతిః ॥ సమస్సురసోగ్రత్యోః ॥ ౮ ॥ ౩ ॥ ౧౦ ॥ ౧౧ ॥ ౧౨ ॥ ౧౩ ॥ ౧౪ ॥ ౧౫ ॥ ౧౬ ॥ ౧౭ ॥ ౧౮ ॥ ౧౯ ॥ ౨౦ ॥ ౨౧ ॥ ౨౨ ॥ ౨౩ ॥ ౨౪ ॥ ౨౫ ॥ ౨౬ ॥ ౨౭ ॥ ౨౮ ॥ ౨౯ ॥ ౩౦ ॥ ౩౧ ॥ ౩౨ ॥ ౩౩ ॥ ౩౪ ॥ ౩౫ ॥ ౩౬ ॥ ౩౭ ॥ ౩౮ ॥ ౩౯ ॥ ౪౦ ॥ ౪౧ ॥ ౪౨ ॥ ౪౩ ॥ ౪౪ ॥ ౪౫ ॥ ౪౬ ॥ ౪౭ ॥ ౪౮ ॥ ౪౯ ॥ ౫౦ ॥ ౫౧ ॥ ౫౨ ॥ ౫౩ ॥ ౫౪ ॥ ౫౫ ॥ ౫౬ ॥ ౫౭ ॥ ౫౮ ॥ ౫౯ ॥ ౬౦ ॥ ౬౧ ॥ ౬౨ ॥ ౬౩ ॥ ౬౪ ॥ ౬౫ ॥ ౬౬ ॥ ౬౭ ॥ ౬౮ ॥ ౬౯ ॥ ౭౦ ॥ ౭౧ ॥ ౭౨ ॥ ౭౩ ॥ ౭౪ ॥ ౭౫ ॥ ౭౬ ॥ ౭౭ ॥ ౭౮ ॥ ౭౯ ॥ ౮౦ ॥ ౮౧ ॥ ౮౨ ॥ ౮౩ ॥ ౮౪ ॥ ౮౫ ॥ ౮౬ ॥ ౮౭ ॥ ౮౮ ॥ ౮౯ ॥ ౯౦ ॥ ౯౧ ॥ ౯౨ ॥ ౯౩ ॥ ౯౪ ॥ ౯౫ ॥ ౯౬ ॥ ౯౭ ॥ ౯౮ ॥ ౯౯ ॥ ౧౦౦ ॥

రస్యతఃపఃపుతః ॥ హాశిచ॥ ౬॥ ౧౧౧౪॥ అష్టతాదశపరస్యరోయస్సాన్యధశి - (శివోవ
 స్త్యః) - రోరిత్యుకారానుభగ్రహణాన్నేమా - ప్రితరత్ర - ధాతర్గచ్ఛ - దేవానైవహాశి
 ధితేరుత్వమ్ ॥ భోభగోఅఘోఆపూర్వస్యయోశి ॥ ౮ ॥ ౩ ॥ ౧౭ ॥ ఏతత్పూర్వస్యరో
 ర్యాదేశస్సాన్యధశిచర - అసన్ధిస్సాత్రః - లోపశ్చాకల్యన్య (దేవాశహ - దేవాయహ) అశి
 క్షిమ్ - దేవాస్సన్తి - యద్యపీహయత్వస్సాన్యధతావద్విస్సర్గోలభ్యతే - తథాపివిస్సర్గస్యస్థానివ
 ద్భావేనరుత్వాద్యత్వంసాన్యత - నహ్యయమల్పిధిః - రోరితిసముదాయరూపాత్రయతా
 త్ - భోస్ - భగోస్ - అఘోస్ - ఇతిసకారాన్తానిపాతాః - తేమాంరోర్యత్వేకృతే ॥ వ్యోర్గ
 ఘుప్రయత్నతరశ్చాకటాయనస్య ॥ ౮ ॥ ౩ ॥ ౧౮ ॥ పదాన్తయోర్వకారయకారయోర్గ
 ఘూచ్చరణావయావాస్తోఽశిపరే - యస్యోచ్చరణేజిహ్వగ్రోపాగ్రమధ్యమూలానాం
 వైధిల్బంసలఘూచ్చరణః ॥ ఓతోగాగ్రస్య ॥ ౮ ॥ ౩ ॥ ౨౦ ॥ ఓకారాత్పరస్యపదా
 న్తస్యాలఘుప్రయత్నస్యయకారస్యనిత్యంలోపస్సాన్యత - గాగ్ర్యగ్రహణమ్బుజార్థమ్
 (భోఅచ్యుత) లఘుప్రయత్నపక్షే (భోయచ్యుత) పదాన్తస్యక్షిమ్ - తోయమ్ ॥ ఊ
 శిచపదే ॥ ౮ ॥ ౩ ॥ ౨౧ ॥ అవ్లూపూర్వయోగిపదాన్తమూర్వవయోర్గోపక్షశిపరే (స
 ఉఏకాగ్నిః) పదేక్షిమ్ - తన్త్రయితమ్ । వేషస్సమ్ప్రసారజేరూపమ్ - యదితప్రతిపదో
 క్తోనిపాతఉశిగృహ్యతే - తద్వ్యుత్తరాగ్రమ్బుజగ్రహణమ్ ॥ హలిసర్వేషామ్ ॥ ౮ ॥ ౩ ॥
 ౨౨ ॥ భోభగోఅఘోఆపూర్వస్యలఘుచ్చరణస్యయకారస్యలోపస్సాన్యధలిస
 ర్వేషామ్బుతేన (భోదేవాః - భోల ప్తీః - భోవిద్వచ్ఛ్చన్ద - భగోనసస్తే - అఘోయాహి - దే
 వానమ్యః - దేవాయాన్తి) హలిక్షిమ్ - దేవాయహ ॥ రోఽనుపి ॥ ౮ ॥ ౩ ॥ ౨౩ ॥ అహ్నా
 షాదేశస్సాన్యధశుపి - రోరపవాదః - అహరహః - అహగ్గణః - అశుపిక్షిమ్ - అహోభ్యామ్ -
 అత్రాహస్సాన్తిరుత్వమ్ ॥ రూపరాత్రిరథన్తరేషురుత్వంవాచ్యమ్ ॥ (అహోరూపక
 తమ్ - అహోరాత్రిరమా) ఏకదేశపితృతస్సాన్యత్యత్వత్ (అహోరాత్రః - అహార
 థన్తరమ్) అహరాదీనామ్బుత్వాదిషువారెఫః - విసర్గపవాదః (అహర్వతిః - గీర్వతిః -
 ధూర్వతిః) పక్షేనస్సర్గంపదాన్తియా ॥ రోరి ॥ ౮ ॥ ౩ ॥ ౧౪ ॥ రేఫస్యరేఫేపరలో
 పస్సాన్యత ॥ త్రలోపేపూర్వస్యదీర్ఘోఽణః ॥ ౬ ॥ ౩ ॥ ౧౧౧ ॥ ధరేఫాలోపయతితథా
 తస్మిన్వర్ణేఅర్ధాథకారరేఫాత్త కేవరేపూర్వస్యాణోద్గ్రస్సాన్యత (పునారమతే - హరీర
 మ్యః - శమ్భూరాజతే) అణిగిక్షిమ్ - తృణః - వృణః - తృహూహింసాయామ్ - వృహూఉద్య
 మనే - పూర్వగ్రహణమనంతరపదేపిపూర్వమాత్రస్యైవదీర్ఘార్థమ్ (లీళః - ఆజర్ణః) మ
 నస్ - రథ - ఇత్యత్రరుత్వేకృతే - హశిచేత్కుత్వే - రోరితిలోపచస్సాప్తే ॥ విప్రతిషే
 ధేపరజ్ఞార్యమ్ ॥ ౧ ॥ ౪ ॥ ౨ ॥ తుల్యబలివోధేపరజ్ఞార్యస్సాన్యత - ఇతిలోపేప్రాప్తే
 పూర్వతాన్యధామితిరోరిత్యస్సాన్యధతావదుత్వమేవ - మనోరథః ॥ ఏతత్తదోస్తులో
 షోఽకారసంహేసమాసేవాచి ॥ ౬ ॥ ౧౧ ॥ ౧౩౨ ॥ అకకారయోరతత్తదార్థస్సుప్రస్యలోప
 స్సాన్యధలిసతుసంహేసమాసే (ఏవవిష్ణుః - సశమ్భుః) ఆకోగిక్షిమ్ - ఏవకోరుద్రః - అనభో
 సమాసేక్షిమ్ - అసశ్శివః - హలిక్షిమ్ - ఏషోత్ర ॥ సోఽచిలోపేచేత్వాదపూరణమ్ ॥ ౬ ॥ ౧ ॥
 ౧౩౪ ॥ సఇత్యేతస్యస్రోపస్సాన్యధచిపాదశ్చేల్లోపేసత్వేవపూర్వైత (సేనామవిద్ధిప్ర
 భృతిమ్) ఇమాయుక్తాదవపగృహ్యతాతివామనః - అవిశేషాల్లోపేపాదోపేత్యపరేప్రైవ

చాశరధీరామః) లోపేచేదితికిమ్ - సఇత్తేతి - సఏవముద్రా - సత్యవేత్త్యం హ
రణస్తు స్యశ్చస్తసిబహులమితి పూర్వసూత్రాస్సహులగ్రహణానుష్ఠిత్యైర్లభ్యతే । తేన
హన । సోహమాజన్తశుద్ధానామ్ ————— ఇతిస్వాదినధిః ————— ఆర్థవదభాతు
ప్రత్యయసిపాత్రిపదికమ్ ॥ ౧॥ ౨॥ ౪॥ భాతుమ్ప్రత్యయప్రత్యయా ప్రభువన్యత్వా
ర్థవచ్ఛబ్దరూపమ్ప్రతీపదికసంజ్ఞంస్యాత్ కృత్తద్ధితసమాసాన్ ॥ ౧॥ ౨॥ ౪॥ కృత్తద్ధి
తాస్తాసమాసశ్చపాత్రిపదికసంజ్ఞాస్సుయః - పూర్వసూత్రేణసిద్ధేసమాసగ్రహణన్నియ
మార్థమ్ - యత్రసహితేపూర్వోభాగపద ప్రస్యచేద్భవతిత్త్విసమాసస్యైవేతి - తే
నవాక్యస్యనా ప్రత్యయః ॥ ౩॥ ౧॥ ౧॥ ఆపభువపససమాప్తైర్ధికారోయమ్ పరశ్చ
౩॥ ౧॥ ౨॥ ఆయవపితథా జ్యోషాక్రిపదికాత్ ॥ ౪॥ ౧॥ ౧॥ జ్యస్తాదాబస్తాత్ప్రతీప
దికాచ్చేత్యావశ్యమపరిసమాప్తైర్ధికారః - పాత్రిపదికగ్రహణేలిజ్జవిష్టస్యాపిద్రాణ
మిత్యేవసిద్ధే జ్యోజ్జిహఃంజ్యోబస్తాత్తద్ధితోత్పత్తిర్యధాస్యాత్ - జ్యోవధ్యామ్ప్ర
భాదిత్యేవమర్థమ్ జ్యోజ్జసమాత్ చస్తాభ్యామ్భిన్ జేభ్యాంభ్యన్ జసిభ్యామ్భ్యన్
జసోసాజ్జ్యోస్సువ ॥ ౪ ॥ ౧ ॥ ౨ ॥ జ్యస్తాదాబస్తాత్ప్రతీపదికాచ్చపరిస్వా
దయగిప్రత్యయాస్సుయః - నుజస్యోరుకారకారాజతటపచాశ్చేతః విభక్తిశ్చ ॥ ౧ ॥
౪ ॥ ౧౦౪ ॥ సుప్రికౌవిభక్తిసంజ్ఞాస్తః । తత్రసుబ్జేజసిత్వాదీనాంసప్తానాన్ప్రకాశా
మ్ప్రధమాదయస్స ప్రమ్యలాగిచాంసంజ్ఞాస్తాభిరిహపివివచసారః నుపః ॥ ౧ ॥
౪ ॥ ౧౦౫ ॥ సుపస్త్రీసిత్రిణివచనాన్యైకైశ్చఏకవచనద్వివచనమహువచనసంజ్ఞాని
స్సుయః ద్వ్యైకయోర్ద్వివచనైకవచనే ॥ ౧॥ ౪॥ ౨॥ ద్విత్యైకత్వయోరతేస్తః
బహుబుబహువచనమ్ ॥ ౧॥ ౪॥ ౨॥ బహుత్వేఏతత్సాన్యత్ - రత్వ విసగ్ధా(రామః)జ్యో
సరూపాదామేకేష ఏకవిభక్తా ॥ ౧ ॥ ౨ ॥ ౪౪ ॥ ఏకవిభక్తాయాని సరూపాణ్యేవద్యస్తా
నితేమామేకవిభక్తివ్యతే - ప్రథమయోగిపూర్వసవర్ణః ॥ నాదివి ॥ వృద్ధిరచి (రామా)
చుటూ ॥ ౧॥ ౩॥ ౨॥ ప్రత్యయార్యోచుటూఇతాస్తః - ఇతిజస్యేత్సంజ్ఞానవిభక్తాతు
స్తాః ॥ ౧॥ ౩॥ ౪॥ విభక్తిస్తాస్తవగ్గసకారమకారాఇతీనస్సుయః - ఇతిసకారస్య సేత్వమ్
అతోగుణే ॥ ౬ ॥ ౧ ॥ ౬౨ ॥ అపచాస్తాదకారాగుణేఽరథిపరరూపమేకాదేశస్సాన్యత్
ఇతి పాత్రే పరత్వాత్పూర్వసవర్ణద్వియః - అతోగుణేఇతిపి పురస్తాదపవాదాలన ప్రరా
న్విధీన్ బాధస్తే నోత్రరానితిన్యాయేనాకస్యవల్లె ద్విగ్ధత్వస్యైవాపవాదో నతుప్రథమ
యోరిత్యస్యాపి - (రామా) ఏకవచనసంజ్ఞుద్ధిః ॥ ౨ ॥ ౩ ॥ ౪౬ ॥ సమ్బోదనే
ప్రథమాయాఏకవచనసంజ్ఞుద్ధిసంజ్ఞంస్యాత్ ఏకహాస్వాత్సమ్బుద్ధేః ॥ ౬ ॥ ౧ ॥
౬౬ ॥ ఏకస్తాద్ధాస్వాస్తాద్ధాన్యధాద్ధుప్యతేసమ్బుద్ధే శ్చేత్ - సమ్బుద్ధ్యాతేప్రస్యాద్ధస్యై
జ్ ప్రస్యాభ్యాం విశేషణాస్తేహ - హేత తరత్కులేతి (హేరామ- హేరామా - హే
రామాః) ఏజ్ గ్రహణజ్కిమ్- హేహరె - హేవిష్టా - అత్రహిపరత్వాన్నిత్యత్వాచ్చస
మ్బుద్ధిగుణేకృతేహాస్వాత్పరత్వన్నాస్తి అమిపూర్వః ॥ ౬ ॥ ౧॥ ౧౦౭ ॥ ఆకోమ్యవివ
రణేపూర్వరూపమేకాదేశస్సాన్యత్ (రామంరామాజ్యోలకశ్చతద్ధితే ॥ ౧॥ ౩॥ ౫ ॥ తద్ధి
తవగ్ధప్రత్యయాద్యాలకవర్ణాఇతస్సుయః - ఇతిశసశ్చ స్యేత్సంజ్ఞా తస్తాచ్చసానని
పుంసి ॥ ౬ ॥ ౧ ॥ ౧౦౩ ॥ పూర్వసవర్ణద్విగ్ధత్వోయశ్చ సస్సకారప్రస్యసస్సాన్యత్పుంసి

అట్ కపాప్త నువ్వనాయపి || ౮ || ౪ || ౨ || అట్ కవర్గపవర్గఅట్ నువపివైర్వస్వై
 ర్యధాసమ్భవమితితేచ్యవధానేపి రమాభ్యామ్మరస్య నస్యణస్సాన్యత్యమానపదే-పదవ్య
 వాయేపీఠినిషేధమ్భాధుతుమాజ్గ్రహణమ్ - నుమగ్రహణనుస్సారోపలక్షణార్థమ్
 తచ్చాకర్తుశక్యమ్ - ఆయోగవాహనామట్యుపదేశస్యోక్తత్వాత్ - ఇతిణత్వేప్రాప్తే
 పదాస్తస్య || ౮ || ౪ || ౩౭ || పదాస్తస్యనస్యణత్వన్నస్యాత్ (రామాన్)
 యస్తాత్ప్రత్యయవిధిస్తదాదిప్రత్యయేఽక్యమ్ || ౧ || ౪ || ౧౩ || యస్మిప్రత్యయోయ
 స్తాత్ప్రత్యయతేతదాదిశబ్దరూపస్తస్మిన్ప్రత్యయేపరేఽక్యసంజ్ఞాస్యాత్ - భవామిభవిష్యా
 మీత్యాదౌవికరణవిశిష్టస్యాక్యసంజ్ఞార్థస్తదాదిగ్రహణమ్ - విధిరితిమ్ - స్త్రీఇయతీ - ప్ర
 త్యయేకిమ్ - ప్రత్యయవిశిష్టస్యతతోప్యధికస్యవామాభూత్ అక్యస్య || ౬ || ౪ || ౧ ||
 ఇత్యధిక్యత్వ అటాదసజసామినాత్వాః || ౭ || ౧ || ౧౦ || ఆకారాస్తాదగ్ధాట్టాదీనాఙ్క
 మాదినావయతేతాస్సుః - ఇత్వం (రామేణ) సుపివ || ౭ || ౩ || ౧౦ || యథాదౌసుపి
 పరేఅతోక్యస్యదీర్ఘస్యాత్ (రామాభ్యామ్) అతోభిసః || ౭ || ౧ || ౧౧ || ఆకారాస్తాద
 గ్ధాద్భిసఃస్యాత్ - ఆనేకాల్పాత్పర్యదేశః || రామైః శర్యః || ౭ || ౧ || ౧౩ || అతోగ్ధా
 త్పరస్యజేఇత్యస్యయాదేశస్యాత్ (రామాయ) ఇహస్థానివద్భావేనయాదేశస్యసుప్తా
 త్సుపిచేతిదీర్ఘః - సన్నిపాతలక్షణోవిధిరనిమిత్తతద్విఘాతస్యేతివిభామాతుసేవాప్రవ
 ర్తతే - కష్టాయక్రమణఇతినిర్దేశేనతస్యానిత్యత్వజ్ఞాపనాత్ - (రామాభ్యామ్) బ
 చువచనేరుత్వేత్ || ౭ || ౩ || ౧౦ || యులాదౌబచువచనేసుపిపరేఅతోక్యస్య
 ఏకారస్యాత్ (రామేభ్యః) బచువచనేమ్ - రామః రామస్య - యులికిమ్ - రామాణామ్ -
 సుపికిమ్ - పదభ్యమ్ || ౭ || ౨ || ౨ || వావసానే || ౮ || ౪ || ౫ || అవసానేరులాఙ్కరోవా
 స్యుః - (రామాత్ - రామాద్) ద్విత్వేయాపవతుప్తయమ్ (రామాభ్యామ్ - రామేభ్యః - రా
 మస్య) సస్యద్విత్వపక్షేఖుచేతిచర్వేస్యాస్తరతమ్యాత్సవ - నతుతకారః - అబ్రూ
 ణతయాప్రయత్నభేదాత్ - అతఏవసస్సేతితాదేశఆరభ్యతే ఓసిచ || ౭ || ౩ || ౧౦ ||
 ఓసిపరేఅతోక్యస్యఏకారస్యాత్ - (రామయోః) హ్రస్వనద్యాపొసట్ || ౭ || ౧ || ౫ ||
 హ్రస్వాస్తాన్నద్యస్తాదాబస్తాచ్చాక్షాత్పరస్యామైసదాగమస్యాత్ నామి || ౬ || ౪ ||
 ౩ || నామిపరేఽస్తాక్యస్యదీర్ఘస్యాత్ (రామాణామ్) సుపిచేతిదీర్ఘోయద్యపిపరస్తథా
 పీహనప్రవర్తతే - సన్నిపాతపరిభామావిరోధాత్ - నామీత్యనేనత్వారమ్భసామర్థ్యా
 త్పరిభామావాఙ్మతే (రామే - రామయోః) - సుపిపిత్వేత్వేత్ అవదాస్తస్యమూర్ధ
 న్యః || ౮ || ౩ || ౫ || ఆపాదపరిసమాప్తేరధికారోయమ్ ఇదోకోః || ౮ || ౩ || ౫ || ఇత్యధిక
 త్య ఆదేశప్రత్యయయోః || ౮ || ౩ || ౫ || సపాస్సాదస్యతిసూత్రాత్సఙ్గతివృత్త్యస్తమ్
 దమనువర్తతే - ఇదోకవగ్రాభ్యామ్మరస్యపదాస్తస్యాదేశస్యప్రత్యయోవయవస్యవయస్య
 కారస్తస్యమూర్ధన్యాదేశస్యాత్ - వివృతాఘోషస్యసస్య తార్కశే ఎవచః (రామ
 మ) ఇదోకోఃకిమ్ - రామస్య - ఆదేశప్రత్యయయోఃకిమ్ - సుపిః - సుపిసా - సుపి
 సః - అవదాస్తస్యకిమ్ - హరిస్త్రవ్యవసంజ్ఞాస్థమకున్దాదయః సర్వాదీనిసర్వనామాని ||
 ౧ || ౧ || ౩ || సర్వాదీనిశబ్దరూపాణిసర్వనామసంజ్ఞానిస్యః - తదస్తస్యాపీయంసంజ్ఞా
 ద్వద్వైచేగ్గోపకాత్ - తేనపరమసర్వతీరితత్ - పరమభవకానిత్యత్రాికచ్చసిధ

తి ॥ జనశ్శ్చ ॥ ౩ ॥ ౧ ॥ ౧౩ ॥ అగస్త్యశ్చ సర్వనామ్నః పరస్యజనశ్శ్చ స్యాత్ - అనేకాత్ త్వా
 త్సర్వాదేశః - సచార్యణస్త్రైత్యాదావ నానుబంధకమనేకాత్ త్వమితివాచ్యమ్ - స
 ర్వాదేశత్వాత్పూరితస్సంజ్ఞాయావవాఖ్యాత (సర్వైః) సర్వనామ్నఃస్మై ॥ ౩ ॥ ౧ ॥
 ౧౪ ॥ అతస్సర్వనామ్నః జేష్యస్యస్మై స్యాత్ (సర్వస్మై) జనిజ్యోస్తాత్ స్తినామ్ ॥ ౩ ॥
 ౧ ॥ ౧౫ ॥ అతస్సర్వనామ్నః జనిజ్యోరేతాస్త్రః (సర్వస్మాత్) అమిసర్వనామ్నఃస్మై ॥ ౩ ॥
 ౧ ॥ ౧౬ ॥ అవర్ణానాత్సర్వనామ్నః విహితస్యామస్సు డాగమస్సృత - ఏత్వషత్వై - (స
 ర్వైషాం - సర్వస్మై) కేవలరామవత్ - ఏవంశ్చాదయోప్యదస్త్రః - సర్వాదయత్సప
 జ్ఞాత్రింశత్ - సర్వ - విశ్వ-ఉభ-ఉభయ-డతర-డతమ-అన్య-అన్యతర-ఇతర-త్వత్-త్వ-
 నేమ - సమ - సేమ ॥ పూర్వపరావరదక్షిణోత్తరాపరాధరాణివ్యవస్థాయామసంజ్ఞా
 యామ్ ॥ స్వమజ్ఞాతిధనాఖ్యాయామ్ ॥ ఆస్త్రమృహిర్యోగోపసంఖ్యాసయోః - త్యద్
 తద్-యద్- ఏతద్- ఇదమ్- అదన్- ఏక-ద్వి-యష్టద్- అష్టద్- భవతు-కిమ్ ఇతి-ఉభశబ్దో
 ద్విత్వవిశిష్టస్యవాచకః - అతఏవనిత్యం ద్వివచనాస్త్రః - తస్యేహపారస్త్యఉభకావిత్కజ
 గ్ధః - నచకప్రత్యయేనేప్తసిద్ధిః - ద్వివచనపరత్వాభావేనోభయతఉభయత్రేత్యాదావి
 వాయచ్ఛసగ్ధాత్ - తథుక్తమ్ - ఉభయోన్యత్రేతి - అన్యత్రేతిద్వివచనపరత్వాభా
 వే ॥ ఉభయశబ్దస్యద్వివచనన్నాస్త్రీతికైయటః - అస్త్రీతిహరదత్తః - తస్మాజ్జస్యయజ్ఞా
 దేశస్య స్థానివచ్ఛాపేన తయమ్ ప్రత్యయాస్త్రతయాప్రథమచరమేతివికల్పే ప్రాప్తేవిభ
 క్తినిరపేక్షిత్వేనాస్త్రకర్తృత్వాన్నిత్యైవసంజ్ఞాభవతి - ఉభయే - డతరడతమాప్రత్యయా-
 యద్యపిసంజ్ఞావిభాప్రత్యయగ్రహణేతదస్త్రగ్రహణన్నాస్త్రీ - సుప్తిజ ప్రమిత్వాపకాత్ - త
 ధావీవతదస్త్రగ్రహణమ్ - కేవలయోస్సంజ్ఞాయాఽప్రయోజనాఖ్యాత - అన్యతరా
 న్యతమశబ్దావపుత్సన్నా - స్వభావాద్విబహువిషయేనిర్ధారణేవరేతే - తత్రాన్యతమ
 శబ్దస్యగణేపారాభావాన్నసంజ్ఞా - త్వత్వైశితిద్వైవప్యదస్త్రావన్యపర్యాయా - ఏక
 ఉదాత్తః అచోఽనుదాత్తః త్యేకే - ఏకస్తాస్త్రైత్యపరే - నేమఇత్యర్థే - సమస్సర్వప
 ర్యాయః కుల్యపర్యాయస్త్రునేహగృహ్యతే - యథాసంఖ్యమనుదేశస్సమామితిజ్ఞాపకా
 త్ ॥ ఆస్త్రమృహిర్యోగేతిగణసూత్రేఽపురీతివక్తవ్యమ్ ॥ ఆస్త్రాయామృతి ॥ పూర్వ
 పరావరదక్షిణోత్తరాపరాధరాణివ్యవస్థాయామసంజ్ఞాయామ్ ॥ ౧ ॥ ౧ ॥ ౩౪ ॥
 ఏతేషాంవ్యవస్థాయామసంజ్ఞాయాంసర్వనామసంజ్ఞాగణపారాత్సర్వత్రయాపాప్రాసా
 జనివాస్యాత్ (పూర్వైఃపూర్వాః) స్వాభిధేయాపేక్షావధినియమేవ్యవస్థా - వ్యవ
 స్థాయాఽఙ్కిమ్) డక్షిణాగాధకాఃకుశలాశ్శర్ధః - ఆసంజ్ఞాయాఽఙ్కిమ్ - ఉత్తరాఽ
 కురవః ॥ స్వమజ్ఞాతిధనాఖ్యాయామ్ ॥ ౧ ॥ ౧ ॥ ౩౫ ॥ జ్ఞాతిధనాన్యవాచనస్య
 శబ్దస్యయాపాప్రాసంజ్ఞాసాజనివాస్యాత్ - స్వే స్వాః - ఆత్మీయాశ్శర్ధః - ఆత్మా
 నఇతివా - జ్ఞాతిధనవాచితస్తునావః - జ్ఞాతయోఽర్థవా ॥ ఆస్త్రమృహిర్యోగోప
 సంఖ్యాసయోః ॥ ౧ ॥ ౧ ॥ ౩౬ ॥ బాహ్యపరిధానీయదార్థే ఆస్త్రశబ్దస్యయాపాప్రా
 సంజ్ఞాసాజనివాస్యాత్ (ఆస్త్ర-ఆస్తరావా) గృహఃబాహ్యశ్శర్ధః (ఆస్త్ర-ఆస్తరా
 వా) శాటకాః-పరిధానీయాశ్శర్ధః ॥ పూర్వాదిభ్యోనవభ్యోవా ॥ ౩ ॥ ౧ ॥ ౧౬ ॥ ఏభ్యో
 జనిజ్యోస్తాత్ స్తినోవాస్త్రః - (పూర్వస్మాత్-పూర్వాత్-పూర్వస్మై-పూర్వై) - ఏవమ

రాదీనామపి - శేషంసర్వవత్ - ఏకశబ్దస్సంఖ్యాయాన్నిత్యైకవచనాస్తః * నమహుప్రి
 సశా || ౧ || ౨ || ౨౬ || బహువ్రీహావిక్షిప్తేసర్వనామసంఖ్యాసన్యాత్ - త్వకమితాయస్య
 సత్త్వత్కపిత్యకః - అహకమితాయస్యసమత్కపిత్యకః - ఇహసమాసాత్పాగేవాతా
 కికేప్రక్రియావాక్యేసర్వనామసంఖ్యానిషిధ్యతే - అన్యథాతాకికేగ్రహవాక్యఇవతత్రా
 ప్యకచ్ఛప్రవరైత - సచసమాసేపిక్పాయేత - అతిక్రాంతోభవకస్తవతిభవకానితి
 వత్ - భాష్యకారస్తుత్వత్కపిత్యకోమత్కపిత్యకఇతిరూపే ఇస్తాపత్రిక్పత్వైతత్సూత్ర
 స్పృత్యాచఖ్యో - యథోత్తరంమునీనామృమాణ్యమ్ - సంఖ్యాపన్ననీహూతా
 స్తుసర్వాదయః - మహాసంఖ్యాకరణేనతదనుగుణానామేవగణేనన్నివేతాత్ అతస్సంఖ్యా
 కార్యమస్తగకార్యఖ్యతేవాన్నభవతి - సర్వోనామకచ్చితస్తైసర్వాయదేహి - అతి
 క్రాస్తస్సర్వమతిసర్వస్తస్యే అతిసర్వాయ అతికతరజులం - అతితత్ * తృతీయాస
 మానే || ౧ || ౧ || ౩౦ || అత్రసర్వనామతాసన్యాత్ - మాసపూర్వాయ - తృతీయా
 సమాసార్థవాక్యేపిస- మాసేసపూర్వాయ * ద్వన్ద్వేవ || ౧ || ౧ || ౩౧ || ద్వన్ద్వేఉక్త
 సంఖ్యాన (వర్ణాశ్రమేతరాణామ్) సమదాయస్యాయంనిషేధోనత్వవయవానామ్ || న
 చైవస్తదస్తవిధిసానుటప్రసక్తః - సర్వనామ్నోఽపితస్యామస్సృజితీవ్యాఖ్యాతత్వాత్ * వి
 భామాజని || ౧ || ౧ || ౩౨ || జసాధారంయత్కార్యంశీభావాఖ్యాస్తత్రకర్తవ్యేద్వ
 ద్వైఉక్తసంఖ్యావాస్యాత్ (వర్ణాశ్రమేతర - వర్ణాశ్రమేతరాః) శీభావమృత్వేవవిభాషే
 త్యుక్తమ్ - అతోనాకచ్ఛ - కస్తుకప్రత్యయఏవ - వర్ణాశ్రమేతరకాః * ప్రథమచ
 రమతయాల్పార్థకతివయవేమాశ్చ || ౧ || ౧ || ౩౩ || ఏతేశసఃకార్యమృత్వక్తసంఖ్యావాస్యః
 (ప్రథమేప్రథమాః) ఇత్యాది - శేషంరామవత్ - తయప్రత్యయస్తత్రస్తనాగ్రాహ్యః
 (ద్వితయే - ద్వితయాః - నేమే - నేమాః) శేషంసర్వవత్ * విభాషాప్రకరణేతియస్యజి
 త్సూపసంఖ్యాసమ్ * ద్వితీయస్యే ద్వితీయాయేత్యాది - ఏవస్తృతీయః - అర్థవద్గ్రహణా
 న్నేహ - పటుజాతీయాయ * జరాయాజరసన్యతరస్యామ్ || ౪ || ౨ || ౧౦౧ ||
 జరాశబ్దస్యజరస్ వాస్యాదజరదోవిభక్తా - పదాక్షాధికారేతస్యతదస్తస్యచ - అనెకాల్
 త్యాశ్చర్వాదేశేప్రాప్తే - నిర్దిశ్యమానస్యాదేశాభవన్తి - ఏకదశవికృతస్యానన్యత్వాత్
 జరశబ్దస్యజరస్ (నిర్జరసా - నిర్జరసః - ఇనాదీన్చాధిత్యావరత్వాజ్జరస్ (నిర్జరసా - నిర్జర
 సే - నిర్జరసః) పక్షేహలాదౌచరామవత్ - వృత్తికృతాతపూర్వవివ్రతిషేధనఇనాతోఽకృ
 తయోస్సన్నిపాతపరిభాషాయాఅనిత్యత్వమాశ్రిత్యజరసికృత నిర్జరసినా - నిర్జరసా వితి
 తిరూపం - నతునిర్జరసానిర్జరసఇతికేచిదిత్యుక్తమ్ - తథాభిసినిర్జరమైరితిరూపాస్తరముక్తమ్
 తదనుసారి భిశ్చ మ్యైకవచనే నిర్జరస్యేత్యేవరూపమితి స్వీకృతమేతచ్చ భాష్యవిరుద్ధమ్
 * పద్దినోమస్ హృన్నిశ సమ్యాపన్తోషస్యకఞ్ ఛకన్నుదన్నాసకశేనప్రభృతిషు ||
 ౬ || ౧ || ౬౩ || పాదదస్త సాసికా మాస హృదయ నితా అస్యగూఢ దోష య
 కృత్ శకృత్ ఉదక ఆస్య ఏమామృదాదయ ఆదేశాస్సృశ్శసాదౌవా - యత్తుఆ
 సనశబ్దస్య ఆసన్నాదేశఇతికాశికాయాముక్తస్తత్ప్రమాదికమ్ (పాదః - పాదౌ -
 పాదాః - పాదం - పాదౌ - పదఃపాదాన్ - పాదేనపదా) ఇత్యాది * సుదశ
 పుంసస్స || ౧ || ౧ || ౪౩ || సుబ్ ప్రత్యాహరః - స్వాదివచ్చవచనానిసర్వనామసాన

సంఖ్యానిస్యగక్ష్మీబస్య ❀ స్వాదివ్యసర్వనామస్థానమ్ ॥ ౧ ॥ ౪ ॥ ౧౭ ॥ కప్రత్యయావసమ
స్వాదివ్యసర్వనామస్థానమ్ పరతః పూర్వమ్మదసంజ్ఞంస్యాత్ ❀ యః పఠేత్ ॥ ౧ ॥ ౪ ॥
౧౮ ॥ యకారాదివ్యవహితముచకప్రత్యయావసమస్వాదివ్యసర్వనామస్థానమ్ పరతః పూర్వమ్మదసంజ్ఞంస్యాత్ ❀ ఆకారాదేకాసంజ్ఞా ॥ ౧ ॥ ౪ ॥ ౧ ॥ ఇతః ధర్మవిభా
రాః కర్తృధారయంత్యతః పాఠ్యే గేకన్యైకైవసంజ్ఞాజ్ఞేయా - యాపరానవకాశాచ - తే
నశసాదావచిత్యసంజ్ఞేవనపదత్వమ్ - అతోజశ్చన్మ (దతః-దతా) జశ్చన్మ (దద్యాన్మ)
ఇత్యాని (మాసః-మాసా) భ్యామిమత్వేయత్వేచయలోపః (మాభ్యాం-మాభి) ఇత్యాది
❀ అల్లోపోఽనః ॥ ౬ ॥ ౪ ॥ ౧౩౪ ॥ అక్లౌవయవోఽసర్వనామస్థానయజాదిస్వాదివం
యోఽన్తస్యాకారస్యలోపస్సన్యత్ ❀ రమాభ్యాంస్యసమానపదే ॥ ౮ ॥ ౪ ॥ ౧ ॥ ఏక
పదస్థాభ్యాంరేపకారాభ్యామృతస్యసస్యసన్యత్ (యూష్ఠః - యూష్ఠా) పూర్వస్మా
దపివిధౌస్థానివచ్ఛవంతి పక్షేతు అడ్వవాయ ఇత్యేవాత్రణత్వమ్ - పూర్వత్రాసేచ్ఛన
స్థానివదితితావదానన్తి - తస్యదోషస్యయోగాదిలోపలత్వణత్వేష్టితి నిషేధాత్ ❀
నలోపః పాఠ్యే పదికా న్రస్య ॥ ౮ ॥ ౨ ॥ ౭ ॥ సైపాఠ్యే పదికేతచలప్రపక్షీకేపజ-
పాఠ్యే పదికాసంజ్ఞకాయత్వదనదనస్యనకారస్యలోపస్సన్యత్ - నలోపస్యాసిద్ధత్వాద్వి
ర్లుప్తత్వమై న్నన్యన్త (యూషభ్యామ్ - యూషభిః - యూషభ్యః) ఇత్యాది ❀ విభా
వాః శ్లోః ॥ ౬ ॥ ౪ ॥ ౧౩౬ ॥ అక్లౌవయవోఽసర్వనామస్థానపరోయోఽన్తస్యాకార
స్యలోపోవాస్యాత్ జిహ్వోఽపరయోః - యూష్ఠి - యూషణి - పక్షేరామవత్ - పద్మన్తి
సూత్రేప్రఖ్యాతిగ్రహణమ్ ౧ కారార్థమ్ - తథాచ-బౌడత్యాన్యపిదోషన్నాదోభావ్య
కకుద్దోషణీత్యదాహృతః - తేనపదంఘ్రిక్చరణోఽస్త్రీయామ్, స్వాస్త్రంహృన్మానసమ్
నన్తిస్యచ్చతే - ఆనస్యమ్మృణముచరితచ - ఆస్యేభవఆగస్యః - దోషశబ్దస్యన
పుగకత్వమతపదభావ్యాత్ - తేనదక్షిణస్త్రిశాచరంతిన్దచ్చతే - భుజదాహూ
ప్రవేష్టోరితిసాహచర్యాత్పుంస్త్వమపి - దోషస్త్రస్యతథావిదస్యభజతంతివ్యయోర
హ్నార్హవోద్యప్తమ్ ❀ సంఖ్యానిసాయపూర్వస్యామ్నస్యాహస్మన్యతరస్యాంబౌ ॥
౬ ॥ ౩ ॥ ౧౧౦ ॥ సంఖ్యానిపూర్వస్యామ్నస్యాహస్మాదోవాస్యాత్ జౌవ్యహ్ని -
ద్యహని- ద్యహ్నే - విగతమహఃవ్యహ్నిః- వ్యహ్ని- వ్యహని- వ్యహ్నే - అన్నాస్స
యః- సాయామ్నః- సాయాహ్ని - సాయాహ్ని - సాయాహ్నే ఇత్యదంతః ❀ ❀ ❀
విశ్వపాః ❀ దీర్ఘజ్ఞేచ ॥ ౬ ॥ ౧౧౦౫ ॥ దీర్ఘజ్ఞే ఇచిచపరేప్రథమయోః పూర్వసవర్ణదీ
ఘాన్సన్యాత్ - వృద్ధిః - విశ్వాపా- సవర్ణదీర్ఘః - విశ్వపాః - యద్యపేహబౌజేనాచి
త్యేవసిద్ధమ్ నితుసత్యపిపూర్వసవర్ణదీర్ఘతీర్ణాన్తి - తథాపిగోర్యాకార్యఇత్యాద్యర్థం
సూత్రమిహాపివ్యాయ్యత్వామపస్యస్తమ్ ❀ ఆతోధాతోః ॥ ౬ ॥ ౫ ॥ ౧౧౦ ॥ ఆకారాన్తోయో
ధాతుస్తదనస్యభస్యాన్తస్యలోపస్సన్యత్ - అలో న్రస్య- విశ్వపః- విశ్వపాభ్యామిత్యాది -
ఎవశశ్చద్వాదయః-ధాతోఽకిమ్-హాహ-టా- సవర్ణదీర్ఘః - హాహ- జేవృద్ధిః-హాహ- జ
సిజసార్ధిర్ఘః- హాహః- ౨ ॥ ఓసివృద్ధిః- హాహాః- జౌ- ఆదుణః- హాహ- శేషంవిశ్వపా
వత్ - అతంతియోగవిభాగాదధాతోరప్యాకారలోపః క్షవచిత్ - క్త్వః-శ్చః ॥ ఇత్యాదంతః
హరిః - ప్రథమయోగిత్వాస్యసవర్ణః-హరి ❀ జచిచ ॥ ౭ ॥ ౩ ॥ ౧౧౦ ॥ హృస్వాస్త్ర

సాస్యస్యగుణసాన్యజ్జివరే (హరయః) ఋహస్యస్యగుణః || ౧౩ || ౧౦౮ || హ్రస్వస్య
 గుణసాన్యత్సమ్ముద్ధా - ఏజ్ హ్రస్వాదితసమ్ముద్ధితాపః - హేహరే - హరిం - హరి - హరిన్
 ఋ కేయోఃసఖి || ౧ || ౪ || ౧౨ || అనదీసంజ్ఞా హ్రస్వాయాః పర్వోవర్ణాతదన్తసంసఖివర్ణం
 ఘిసంజ్ఞంసాన్యత్ - కేదగికిమ్ - మత్తై - ఏకసంజ్ఞాధికారాన్నిధేశేషగ్రహణంసమ్ముద్ధామ్
 హ్రస్వాకిమ్ - వాతప్రమ్యే - యూకిమ్ - మాత్రే ఋ అతీ నాస్త్రియామ్ || ౧౩ || ౧౦౯ ||
 ఘేదిపరసాన్యబోనాసాన్యదస్త్రియామ్ - ఆచితిటాసుజ్ఞాప్రాచామ్ (హరిణా) ఆస్త్రియా
 క్కిమ్ - మత్త్యా ఋ ఘేదితి || ౧౩ || ౧౧౦ || ఘిసంజ్ఞస్యజీతిసుపిగుణసాన్యత్ - హరయే
 ఘేదికిమ్ - సఖ్యే - జితికిమ్ - హరిభ్యామ్ - సుపికిమ్ - పట్వీ - ఘేదితిగుణాకృతే ఋ జనిజ
 గ్రాత్స || ౧౩ || ౧౧౧ || ఏజ్ జనిజసోరతివరేపూర్వరూపమేకాదేశసాన్యత్ - హరేః - హ
 రేః - హర్యోః - హరిణామ్ - ఋ అచ్చఘేః || ౧౩ || ౧౧౨ || ఇదుద్భావ్యముత్తరస్యజేరా
 త్సాన్యత్ - ఘేరస్తాదేశశ్చాకారః - హరా - హర్యోః - హరిమ - ఏవంక్రీపత్సన్నిరతికన్యా
 యః ఋ అనజ్ సా || ౧౩ || ౧౧౩ || సఖ్యురక్షసాన్యసజాదేశసాన్యససమ్ముద్ధాసాపరే - జీ
 వైత్యనాదేశః ఋ అలోన్యాత్పుర్వకపథా || ౧౩ || ౧౧౪ || అన్యాదలసిపూర్వోవర్ణా
 పథాసంజ్ఞసాన్యత్ ఋ సర్వనామస్థానెచాసమ్ముద్ధా || ౧౩ || ౧౧౫ || నానసాన్యపథాయా
 దీర్ఘసాన్యదసమ్ముద్ధాసర్వనామస్థానేపరే ఋ అపృక్తఏకాత్ ప్రత్యయః || ౧౩ || ౧౧౬ ||
 ఏకాత్ ప్రత్యయాయస్సోఽపృక్తసంజ్ఞసాన్యత్ ఋ హల్ జ్యోత్ భ్యోద్ధిద్ధాత్సత్సప్తకం
 హల్ || ౧౩ || ౧౧౭ || హలస్తాత్పర్వర్థాద్యాజ్యోహతదస్తాచ్చపరంసుతీన్యేతదవృత్తం
 హల్లప్యతే - హల్ జ్యోత్ భ్యగికిమ్ - గ్రామణీః - దీర్ఘాత్కిమ్ - నిష్కా - శామ్నిః - ఆతిఖట్వః -
 సుతీనీతికిమ్ - అభైత్ - తిపాసహచ్చరితస్యగ్రహణాత్సచోగ్రహణన్నాస్తి - ఆపృక్తమితి
 కిమ్ - బిభర్తి - హల్కిమ్ - బిభేద - ప్రథమహల్కిమ్ - రాజా - నలోపోససాన్యత్ - సంయోగాన
 లోపసాన్యసిద్ధత్వాత్ - సఖా - హేసఖేఋ సఖ్యురసమ్ముద్ధా || ౧౩ || ౧౧౮ || సఖ్యురగ్జ్యోత్పరంస
 మ్ముద్ధివర్ణంసర్వనామస్థానంజీవత్సాన్యత్ ఋ అచోజ్జీతి || ౧౩ || ౧౧౯ || ఇతిజీతిచపరేఽజస్తా
 గ్గస్యవృద్ధిసాన్యత్ - సఖాయా - సఖాయః - సఖాయమ్ - సఖాయా - ఘిసంజ్ఞాభావాన్నతత్కా
 ర్యమ్ - సఖ్యా - సఖ్యే ఋ ఖ్యత్సాత్పరస్య || ౧౩ || ౧౨౦ || ఖతిశ్చాభ్యాఖతీశ్చాభ్యాంకృ
 తయణాదేశాభ్యామ్మరస్యజనిజసోరత ఉత్సాన్యత్ - సఖ్యః - సఖ్యః ఋ డాత్ || ౧౩ || ౧౨౧ ||
 ౧౧౦ || ఇదుద్భావ్యముత్తరస్యజేరాత్సాన్యత్ - ఉకారానుప్రతిరుత్తరాధా - సఖ్యో - కేషంహ
 రివత్ - శోభనసఖాసుసఖా - సుసఖాయా - సుసఖాయః - అనదీజీవద్భావయోరాగ్గ
 త్వాత్తదనైషిప్రవృత్తిః - సముదాయస్యసఖిరూపత్వాభావాదసఖీనిషేధాద్రవృత్తైర్నిసంజ్ఞా
 సుసఖినా - సుసఖయ - జనిజసోర్ధుజేకృతయణాదేశత్వాభావాత్ ఖ్యల్పాదిత్యస్ప
 న్న - సుసఖేః - సుసఖా ఇత్యాది - ఏవమతిశయితస్సఖా - అతిసఖా - పరమస్సఖాయస్యే
 తివిగ్రహే - పరమసఖా - పరమసఖాయావిత్యాది - గౌణత్వేఽప్రసజ్జీత్వేప్రవచితే - స
 ఖీమతిక్రాంతోఽతిసఖీలిక్ష్మపిక్ష్మపరిభాషాయా అనిత్యత్వాత్కారోహరివత్ - ఇహసజ్జీత్వే
 సభవతః - గోస్త్రియోరిహ్రస్వత్వేనసఖిశబ్దస్యలాక్షణికత్వాత్ - లక్షణప్రతిపదోక్త
 యోఃప్రతిపదోక్తస్యైవగ్రహణాత్ ఋ పతిస్సమాసఏవ || ౧౩ || ౧౨౨ || పతిశబ్దస్సమాసఏ
 వఘిసంజ్ఞః - పత్యా - పత్యే - పత్యః - అపత్యా - కేషంహరివత్ - సమాసేతు - భూపతిసా

ఘాపతయే. కఠిశబ్దోచిత్యుబహువచనాన్తః బహుగణవతుడతిసంఖ్యా || ౧ || ౧ || ౨౩ ||
 ఏతసంఖ్యాసంఖ్యాస్ఫుటః డతచ || ౧ || ౧ || ౨౪ || డత్యానాసంఖ్యాసంఖ్యా
 స్యాత్ ప్రత్యయస్యలుక్ క్లుబవః || ౧ || ౧ || ౨౫ || లుక్ క్లుబవః ౨ తైశ్చ జైః పృతమ్ పృత్యయాద
 ర్ననజ్జమాత్రతత్పంచస్యాత్ షడ్భ్యల్ || ౨ || ౧ || ౨౬ || షడ్భ్యగివరయోర్జశ్చ
 సోర్లుక్ స్యాత్ ప్రత్యయలోపేప్రత్యయలక్షణమ్ || ౧ || ౧ || ౨౭ || ప్రత్యయేలుప్రేపితదా
 త్రితహ్నార్థస్యాత్ - ఇతిజనిచేతిగుణేప్రాప్తే నలుమతాక్షస్య || ౧ || ౧ || ౨౮ || లుక్ క్లు
 బవసితెలుమస్తః - లుమతాశ్చ ద్వేనలుప్రేతన్నిమిత్రమక్తకార్యంసస్యాత్ - కితి - కితిః - కఠిభ్యః
 ౨ - కఠినామ్ - కఠిమ - ఆస ద్యుష్టదేవట్సంఖ్యాత్రిమగురూపాః - త్రితద్బానిత్యమ్సహువ
 చనాస్తః - త్రయః - త్రిన్ - త్రిశః - త్రిభ్యః త్రేత్రయః || ౨ || ౧ || ౨౯ || త్రితద్బానిత్య
 యాదేశస్యాదమి - త్రయాచామ్ - పరమత్రయాచామ్ - గౌణత్వేనసేతకచిత్ - ప్రియత్రీ
 డామ్ - వస్తుతస్త్రిమిత్రయాచామ్ - త్రిమ || ద్విశబ్దోద్భవచనాస్తః అభిదానీనామ్ || ౩ || ౧ ||
 ౧౦౨ || ఏమామకారోస్తాదేశస్యవిభక్తా - ద్విపర్యవ్రానామేవేష్టిః - ద్వౌ ౨ - ద్వాభ్యమ్
 ౩ - ద్వయోః ౨ - ద్విపర్యవ్రానామివమ్ - భవాక్ - భవస్తా - భవస్తః - సంఖ్యాయామహస
 ర్జనత్వచనాత్వమ్ - సర్వాద్య - గణకార్యత్వాత్ - ద్విర్నామకచ్ఛిత్ - ద్విః - ద్వి - ద్వయః -
 ద్వావతిక్రాంతోఽభిద్విః - హరివతి - ప్రాధాన్యేతుపరమచ్యోతత్యాది || బౌదులోమిః - బౌదు
 లోమి - ఉడులోమాః - లోమా - ౨వత్వేషుబహువ్యకారోవక్రవ్యః - బాహ్యదీభో ౨వ
 వాదః - బౌదులోమిమ్ - బౌదులోమి - ఉడులోమాన్ - ఇతిదస్తాః - నాతప్రమిరిత్యు
 నాదినూప్రేణమాఽఽప్రత్యయగతిత్ - నాతప్రమిమి తెతతిచాతప్రమిః - దీర్ఘాన్జని
 చ - నాతప్రమ్యా - నాతప్రమ్యః - నానాతప్రమిః - ఆమిభూర్యః - నాతప్రమిమ్ -
 నాతప్రమ్యా - నాతప్రమిన్ - నాతప్రమ్యా - నాతప్రమిభ్యామ్ ౩ - నాతప్రమ్యే -
 నాతప్రమ్యః - నాతప్రమ్యోః - నాతప్రమ్యామ్ - దీర్ఘత్వాన్నగట్జాతుసవర్ణదీర్ఘః -
 నాతప్రమి - నాతప్రమిమ్ - ఏవంయయాపప్యదయః - యాస్త్యసనైయయిర్నా
 ర్యః - పాతిలోకమితపీస్సూర్యః - యాపాఽఽద్యేచేతిఽప్రత్యయః - క్విబస్తనాత
 ప్రమిశబ్దస్యతుఆమిశనిజౌ - విశేషః - నాతప్రమ్యమ్ - నాతప్రమ్యః - నాతప్రమ్యి -
 ఏరశేరాచవివత్సమాణో యణ్ ప్రథివత్ - బహ్వశేక్రేయస్యాయస్యసంహుశ్రేయ
 సీ || దీర్ఘప్రత్యాగ్దజ్జాబితినులోపః - యాస్త్యాత్రిభ్యోనది || ౧ || ౨౪ || ౨ || ఈమాద
 నైసత్యత్రివిధోనదీసంజ్ఞాస్తః - ప్రథమవిక్రగహణశ్చ - పూర్వసంస్కృతిభ్యసోపసంజ్ఞ
 త్వేపివదీత్వంవక్రవ్యమిత్యర్థః - అమృతనద్యోర్హస్యః || ౨ || ౩ || ౧౦౩ || అమృతా
 న్నద్యవ్రాణాశ్చప్రాప్తస్సమ్మద్ధా - హేబహుశ్రేయసి - శసి - బహుశ్రేయసీన్ - ఆ
 లోనద్యాః || ౨ || ౩ || ౧౦౪ || నద్యస్తాత్పరేమాంజితామాదాగమస్సాత్ - ఆటశ్చ ||
 ౨ || ౧ || ౧౦౫ || ఆటో ౨చివరేవద్ధిరకాదేశస్యాత్ - బహుశ్రేయస్యై - బహుశ్రేయ
 స్యాః - నద్యస్తాత్పరత్యామ్నట్ - బహుశ్రేయసీనామ్ - జేరామ్నద్యామ్నభ్యః || ౨ ||
 ౩ || ౧౦౬ || నద్యవ్రాదాబ్రాన్తిశబ్దాచ్చజేరామ్సస్యాత్ - ఇహవిరత్యాదాటానుబ్బాభ్య
 తే - బహుశ్రేయస్యామ్ | శేషమప్రత్యయాస్తనాతప్రమివత్ || అశ్వస్త్యాన్ననులోపః -
 అతిలక్ష్మీ - శేషమ్మహుశ్రేయసీవత్ || కుమారీమిచ్చన్ కుమారీవాచనన్వాబ్రాహ్మ

అనకుమారి! కృజనాదాచారక్వీబనాద్యకర్తక్వీవ హత్ - శ్వాబికిసులోపః ॥ ఆచ
 శ్చుధాతుభువాంయోరియమవజౌ ॥ ౬॥ ౪॥ ౨౨ ॥ శ్చుప్రత్యయాస్తస్యజవర్ణోఽర్థాన
 ధాతోర్భూత్యస్యచాక్షస్యేయజువజౌస్తోఽజాదౌప్రత్యయేపరే-జిచ్చేత్సన్తదేశః-అస్త
 రతమ్యాదేరియజ్జీరుగజ్-ఇతియజ్జిప్రాప్తి ॥ ఏరనేకాచోఽసంయోగపూర్వస్య ॥ ౬॥ ౪॥
 ౧౨॥ ధాత్వవయవసంయోగపూర్వోనభవతియఇవర్ణస్తదస్తోయోధాతుస్తదస్తస్యానేకా
 చోఽస్యయణ్-స్యాదజాదౌప్రత్యయేపరే-ఇతియణ్-కుమార్యా-కుమార్యః-హేకు
 మారి-అమిశసేచ-కుమార్యమ్-కుమార్యః-కుమార్యా-కుమార్యై-కుమార్యాః-కుమా
 రీణామ్-కుమార్యామ్-కుమార్యోః-ప్రథిః-ప్రధౌ-ప్రథ్యః-ప్రథ్యమ్-ప్రథ్యః-ఉన్న
 యతీత్యస్మి-ధాతునాసంయోగస్యవిశేషణాదిహస్యాదేవయణ్-ఉన్నా-ఉన్న్యః-ఉన్న్యః-
 హేఉన్నీ-ఉన్న్యమ్-జేరామ్-ఉన్న్యమ్ ॥ ఏవంగ్రామణీః-అనేకాచరిమ్-నిః-
 నియా-నియః-అమిశసేచపరత్యాదియజ్-నియమ్-నియః-జేరామ్-నియామ్-అసం
 యోగపూర్వస్యకిమ్-సుక్రియా-యవక్రియా-గతికారకేతరపూర్వపదస్యయణ్-సేవ్య
 తే-శుద్ధధియా-పరమధియా-కథన్తద్విదుర్ధిమౌవృశ్చికభియేత్యాది-ఉచ్యతే-దుష్కి
 తాధీర్యేమామితివిగ్రహేదురిత్యస్యధీశబ్దమృతిగతిత్వమేవనాస్తి-యత్క్రియాయుక్తాది
 పాదయత్తేమృత్యేవగత్యుపసర్గసంజ్ఞా-వృశ్చికశబ్దస్యబుద్ధికృతమపాదానత్వస్తేహావ
 తీతమ్-వృశ్చికసమ్బంధినీభిః-వృశ్చికభీరిత్యుత్తరపదలోపావా-నభూనుధియోః ॥ ౬॥
 ౪॥ ౧౫॥ ఏతయోర్యణ్-స్తస్యావచినుపి-సుధియా-సుధియత్వాది-సఖాయమిచ్చతీస
 ఖీయతి-తతఃక్వీవ-అల్లోపయలోపా-అల్లోపస్యస్థానివత్వాద్యణిప్రాప్తే-కాబుప్త
 స్మస్తానివత్-ఏకదేశవికృతస్యానస్యతయానజ్జీత్వే-సఖా-సఖాయా-సఖాయః-
 హేసఖీః-అమిపూర్వరూపాత్పరత్యాద్యణిప్రాప్తే-తతోఽపిపరత్యాత్సఖ్యురగమ్ముద్ధావతి
 ప్రవర్తతే-సఖాయమ్-సఖాయా-శనియణ్-సఖ్యః-సమాఖేనవర్తతేఇతిసఖిః-తమిచ్చ
 తీతిసఖిః-సుఖమిచ్చతీతిసుఖిః-సుతమిచ్చతీతిసుతీః-సఖ్యా-సుఖ్యా-సుత్యా-ఖ్య
 త్యాదితీర్థస్యాపిగ్రహణాదుకారః-సఖ్యః-సుఖ్యః-సుత్యః-లూనమిచ్చతీతిలూనిః-
 త్తామమిచ్చతీతిత్తామీః-ప్రస్తీమమిచ్చతీతిప్రస్తీమీః-ఏమాంజనిహార్యణ్-నత్వమత్వయో
 రసిద్ధత్వాత్-ఖ్యత్యాదిత్యుత్పత్తమ్-లూఽఖ్యః-త్తామ్యః-ప్రస్తీమ్యః-శక్ష్మీయతే-శు
 ష్మీః-పక్షీః-ఇయజ్-శుష్మీయా-శుష్మీయః-జనిహార్యః-శుష్మీయ-ఇత్యాది-

—*ఇతిఈదంతాః*—శమ్భర్హరివత్ - ఏవంవిజ్ఞవాయుభాన్వాదయః ॥
 తృజ్యత్కృష్టః ॥ ౭॥ ౧॥ ౧౫॥ కోష్ఠస్త్వజన్తేనతుల్యంవర్తతే-అసమ్భుద్ధాసర్వనామస్థా
 నేపరే-కోష్ఠశబ్దస్థానేకోష్ఠ్యశబ్దః-ప్రయోక్తవ్యఇత్యర్థః-ఋతోజిసర్వనామస్థాన
 యోః ॥ ౭॥ ౩॥ ౧౧౦॥ జాసర్వనామస్థానేచపరేఋదంతాక్షస్యగుణస్సృజ్-ఇతిప్రా
 ప్తే-ఋదుశనస్సురుదంసోఽనేహసాచ్చ ॥ ౭॥ ౧॥ ౧౪॥ ఋదంతానామశనసాదీనాశ్చ
 నకోస్యానసమ్భుద్ధాసాపరే-అప్తప్రవృత్తస్ససప్తప్రవృత్త్యుత్తతృహాత్మపో
 తృప్రకాస్త్రాణామ్ ॥ ౬॥ ౪॥ ౧౧॥ అచాదీనాముపధాయాదీర్ణస్సృజనసమ్భుద్ధాసర్వనా
 మస్థానేపరే-నప్రాప్తిగ్రహణంపుత్పత్తివక్షేనియమార్థమ్-తేనపితృభ్రాతృప్రభృతీనాన్-
 ఉద్ధాత్మశబ్దస్యభవత్వేవ-సమర్థసూత్రే-ఉద్ధాతారఇతిభాష్యప్రయోగాత్-కోష్ఠా-

కొమ్మరా కొమ్మరః - కొమ్మరమ్ - కొమ్మరా - కొమ్మరాన్ ❀ విధానాశ్చరీయాది
 మ్మది || ౭ || ౧ || ౯౭ || అబదిమత్తశీయాదిమ్ కొమ్మర్యాత్తజ్యత్ - కొమ్మరా-కొమ్మ
 మ్మి ❀ ఋతడత్ || ౬ || ౧ || ౧౧౧ || ఋదస్తాత్ జనీజసోరతివరే ఉకారవికాదేశస్వా
 త్ - రవరత్వమ్ ❀ రాత్వస్య || ౮ || ౨ || ౨౪ || రేఘాత్సంయోగా న్నస్యస్యవలోపా
 న్నస్య - రేఘస్యవిసర్గః - కొమ్మః - ఆమిపరత్వాత్త్రైవిద్యావేప్రాప్తే ❀ నుమనిరత్వస్వ
 ద్యావేభ్యోనటే పూర్వవిప్రతిషేధేన ❀ కొమ్మనామ్ - కొమ్మరి - కొమ్మ్రః - ఐతే
 హలాదౌచశమ్భవత్ ❀ ❀ ఇత్యుదస్తాః ❀ ❀ హలాహలాః - హలాహస్వా
 హలాహ్వః - హలాహలామ్ - హలాహస్వా - హలాహలానిత్యాది - అతిచమూశడైతున
 దీకార్య-విశేషః - శేషస్తుక్తిబలు ప్రవాతప్రమీవత్ - హేఅతిచము - అతిచమ్మై - ఆతిచమవ్యః
 అతిచమూనామ్ - అతిచమ్మమ్ || ఖిఃపూః ❀ ఓన్నసి || ౬ || ౪ || ౮౩ || ధాత్వవయవసంయోగ
 పూర్వోనభవతియఉవర్ణ ప్రదస్తోయోధాతు ప్రదస్తస్య సేకాచోఽగ్రస్య యణ స్యాదబా
 దౌఘసి - గతికారకేతిరపూర్వపదస్యయణ్ శేష్యతే - ఖలప్యౌ - ఖలప్యఇత్యాది - ఏవ
 సుల్బాదయః - అసేకాచఃకిమ్ - లూః - లువా - లువః - ధాత్వవయవేతికిమ్ - ఉల్లాః - ఉల్లా
 ఉల్ల్యః - అసంయోగపూర్వస్యకిమ్ - కటపువా - కటపువః - గతిత్యాదికిమ్ - పరమలువా -
 సుపికిమ్ - లుబ్ధవతుః - స్వభూః || నభూఘుసియోః - స్వభువా - స్వభువః - ❀ వర్షాభ్యశ్ ||
 ౬ || ౪ || ౮౪ || అస్యోనర్ణస్యయణ్ స్యాదచినుసి - వర్షాభ్యౌ - వర్షాభ్యః || దృష్పభీతిదృష్పమ్భః
 అస్మా దృష్పాజమ్భా కఫేలా కర్కశ్చాది ధిమూరిత్యుచాదిస్మాత్రేభ్యత్వాదితః - దృ
 ష్పాభ్య - దృష్పిభ్యః - దృష్పాభ్యమ్ - దృష్పాభ్య - దృష్పాభ్య - దృష్పాభ్య - శేఖంహలాహలావత్
 దృష్పినినాప్రేహింసార్థే - వ్యయేభువఃక్తిమ్ - దృష్పాభ్యః ❀ దృష్కరపునఃపూర్వస్యభువా
 యణ్ వక్తవ్యః ❀ దృష్భ్యమ్ - దృష్భ్యఇత్యాది - ఖలపూవత్ - కరభ్యమ్ - కరభ్యః -
 దిర్ఘపాతేతుకరవివకారః - స్వాధికికిప్రక్షాద్యణ్ - కారభ్యౌ - కారభ్యః - పునర్భూర్య
 కికిపుంసి-పునర్భావిత్యాది-దృష్పాకారభూశబ్దాస్వయంభూవత్ || ఇత్యుదస్తాః ❀ ❀ ❀
 ధాతా - హేధాతః - ధాతారా - ధాతారః - ❀ ఋవర్ణాన్నస్యభిత్వంవాచ్యమ్ ❀ ధాత్వి
 నామ్ - ఇత్యాది || ఏవన్నప్రాదయః - ఉద్ధాతారా - పితా - పృత్త తివక్షేపిసప్రాదగ్ర
 హణస్యనియమార్థత్వాన్నదిర్ఘః - పితరా - పితరః - పితరమ్ - పితరా - శేషన్దాత్వవత్ - ఏ
 వంజామాతృభాగ్రాదయః - నా - నరా - నరః - హేనః ❀ నృచ || ౬ || ౪ || ౬ || నృశత్యేత
 న్ననామివాద్దిష్టస్యైత్ - నృణామ్ - నృణామ్ - ❀ ఇతిఋదస్తాః ❀ ❀ ❀
 క్కూత్కూతనయోరనుకరణే ప్రకృతివదనుకరణమితికైకాదిచేశాదిత్వేరపరత్వమ్ - కీః -
 కిరా - కిరః - తీః - తిరా - తిరః - ఇత్యాదిగీర్వత్ - ఇత్వాభివపక్షేతుముదుశనఇతిఋతో
 జీతిచతవరకరణాదనన్లుణాన - క్కూః - క్కౌ - క్రః - క్కూమ్ - క్కౌ - క్కూ - క్కౌ - క్కౌ - ఇత్యాది
 ❀ ❀ ఇతిఋదస్తాః ❀ ❀ ❀ గక్తశక్త ఆనయోరనుకరణేఽనజ్ - గమా - శ
 కా - గుణవిషయేతులపరత్వమ్ - గమతా - గమలః - గమిలమ్ - గమతా - గమ్మా - గమ్మా
 గమ్మే - దనీజసోస్త్ర - ఋతడేదిత్యుత్వేలపరత్వేసంయోగా న్నస్యలోపః - గమల్ - శమల్ - ఇ
 త్యాది ❀ ❀ ఇతిగదస్తాః ❀ ❀ ❀ సేః - సయా - సయః - స్పృతేః - స్పృతయా - స్పృ

[illegible]

వో- ఆజీచాపః- యాడాపః- హ్రస్వసద్యాపః - కేరామితివర్ణ్యాపివిధయతిహ్రాపః-
 ఎవంసన్ నిశ్చేత్సు ॥ తథావ్యసన్విధావత్తుకైర్నభవన్తి - ఆఆబితిప్రశ్నివ్యుత్కార
 యావన్త్యైవావస్థవత్తగ్రహణాత్- ఏవంహల్ జ్యాదిసూత్రేఽపిఆటవజీ ఈబితిప్రశ్నమా
 దతిభిత్వః సమ్మా-కాంచి రిత్వాదిసిద్ధేర్నిగ్రహణమ్ప్రీత్యాభ్యయమ్ - సచైవమప్యతిభి
 ట్వాద్యైత్యత్రస్వాత్రయనూకారత్వం స్థానివద్భావేనావత్ప్రభావత్రిత్యయాట్ స్వాదితివా
 చ్యమ్ - ఆబిప్రాయవక్త్రతః పరస్యయాడ్విధానాత్- ఉపసగ్గనశ్రీప్రత్యయేతదాదిని
 యమాత్- పద్మస్థితినిసికాయాసన్- నసః- నసా - నోభ్యామిత్యాది- పక్షేసుటిచర
 మావత్ - నిశాయాః - నిశ్ - నిశః - నిశా ॥ వశ్యభ్రాన్ జస్యజమ్మజయజరాజభా
 జభశాంపః॥౨॥ ౨ ॥ ౩౬ ॥ వ్రాచ్చాదీనాంసప్రాసాంసకా నయోశ్చమకారోఽనాదేశ
 సాన్ నిజ్ఞ లివచానేన - మస్యజత్వేనడకారః- నిచ్చాప్య- నిడ్భిః - సువిదస్సేతిపక్షేసు
 ట్చర్తవమ్ - చర్తస్వాసిద్ధత్వాచ్చయోద్వితీయాతిటతయోప్యథౌన - నపదానా
 ట్టోఽతిప్రస్తుత్వమ్ - నిట్తు - నిట్సు ॥ మథోఽకస్య ॥ ౨ ॥ ౪౦ ॥ మస్య
 ధస్యచకస్సాన్వృతకారేవత - ఇతితునభవతి-జత్వస్మృత్యసిద్ధత్వాత్- కేచిత్ప్రవశ్చాది
 సూత్రే దాదెద్ధాతోరితిసూత్రాద్ధాతోరిత్యసవర్తయన్తి - తన్నతేజ
 త్వేనజకారే ॥ నిజ్భ్యాం- నిజ్ఞిః - జత్వంశ్చత్వంచర్తవ్యం-నిచ్ఛమ్- చోఽనితితత్వత్వ
 న్నభవతి - జత్వస్వాసిద్ధత్వాత్ ॥ మగిసృతనాస్థానూనాంమాంస పుత్నసోవా
 చ్యాః ॥ శసాదోవా॥ పృతః- పృతా-పృచ్ఛామ్ ॥ పక్షేసుటిచరమావత్ - గోపావి
 శ్వపావత్ - మతిసిప్రాయణహరివత్- శ్రీత్వాన్వత్వాభావః - మతిః - నాత్వన్న - మ
 త్యా ॥ జితిహ్రస్వశ్చ ॥౧౧౪॥ ౬ ॥ ఇయభువజ్ స్థానాశ్రీతజ్జగన్మా నిత్యశ్రీలింగావ
 యతోహ్రస్వాచవర్ణోవర్ణా శ్రీయాంవానదీసంజ్ఞాస్తాజితిపరే॥ ఆణ్విద్యాః॥ మద్యై-
 మతయ - మత్యాః- మతేః - నదీత్వపక్షేఽదితికేరౌత్వేహ్రస్వే ॥ ఇమద్భ్యామ్ ॥౬॥౩॥
 ౧౧౭॥ నదీసంజ్ఞ కాభ్యామిదుద్భ్యామరస్యజేరామస్యాత్-పక్షే- అచ్చఘేః- మత్యామ్-
 మతో-ఏవంప్రతిష్ఠృతిబుద్ధ్యావయః॥ త్రిచతురోశ్రీనియూనిస్సచతస్స॥౭॥ ౨ ॥౯౯॥
 శ్రీలిక్ష్మయోరేతయోరేతావాదేశౌస్తావిభక్తావరతః॥౭॥౩॥ ౧౦౦॥తిస్స
 చతస్సఏతయోబుకారస్యరేఫాదేశస్సాన్విద - గుణదీర్ఘాత్వానామవహదః- తిస్రః౨
 తిస్సభిః-తిస్సభ్యః-౨-ఆమినుమచిరేతిసట్కన్తనతిస్సచతస్స॥ ౬ ॥ ౪॥ ౪॥ ఏతయోర్నామదీ
 ర్ఘానస్యాత్-తిస్సజామ్-తిస్సఘ- శ్రీయామితిచతురోర్విశేషణాన్మహ ॥ ప్రియాశ్రు
 యశ్రీణివాయస్యాస్సాప్రియత్రిః- ఇత్యాది- మతివత్- ఆమిప్రియత్రయాణామితివిశేషః॥
 ప్రియాస్త్రిసోయస్యేతిగ్రహణ- ప్రియతిసా- ప్రియతిస్సా- ప్రియతిస్రః - ప్రియతిస్సాని
 త్యాది॥ప్రియాస్త్రిసోయస్యతత్తు-౪౦- ప్రియత్రి॥ స్వమార్థకాలుప్రత్యేనప్రత్యయఆటణా
 భావాశ్చితిహ్రస్వదేశః- నలుమతేనిషేధస్యానిత్యత్వాత్ప్రేప్రియతిస్స- రాడేశాత్సూర్యవి
 ప్రతిషేధేననుమ్-ప్రియతిస్సణి - తృతీయాదిమవత్ప్రమాణపుష్పద్భావవికల్పాత్పర్యాయేణ
 సుమరణావా- ప్రియతిస్సా- ప్రియతిస్సణాఇత్యాది ॥ ద్వేరత్వేనత్యాత్- ద్వే- ద్యాభ్యా
 మ్-౩- ద్యాయోః౨॥ గౌరీ- గౌర్యా- గౌర్యః- నదీకార్యమ్- హేగౌరి- గౌర్యై- ఇత్యాది-
 ఏవం-వాణీనద్యావయః- హ్రానివిధిక గ్రహణాన్విష్టస్వాత్ప్రేహదాననశిష్టాద్యా-చ

పాప్రే- విభక్తాల్లిక్ష్మిష్టాగ్రహణమ్ । సఖీ- సఖ్యా- సఖ్యిత్యాదిగౌరీవత్-అభ్యంతర్యా
 న్నసులోపః - లక్ష్మీః- శేషజ్ఞానీవత్- ఏవ న్తరీతంత్ర్యాదయః ॥ స్త్రీ- హస్త్రీ
 యాః॥ ౬॥ ౪॥ ౭౯ ॥ స్త్రీశబ్దస్యేయజ్ స్యాదౌ ప్రత్యయేవత-స్త్రీయా- స్త్రీయః
 వామ్ శసోః॥ ౬॥ ౪॥ ౮౦॥ అమిశసేనస్త్రీయాఇయజ్ వాస్యాత్ - స్త్రీమ్ స్త్రీయమ్-
 స్త్రీయా- స్త్రీయః స్త్రీః- స్త్రీయా- స్త్రీయై- స్త్రీయాః- ౨- స్త్రీయాః- పరత్వా
 స్నోత్- స్త్రీణామ్ స్త్రీయామ్ - స్త్రీయాః- స్త్రీషు॥ స్త్రీయమతిక్రాంతః - అతిస్త్రీః -
 అతిస్త్రీయా॥ గుణనాభావాత్సప్తస్థిపరత్వాత్పునఃసాధ్యతే॥ క్లిబేమమాచస్త్రీశబ్దస్య
 యజేత్సవధార్యమామ్॥ ౧॥ జనీచ- అతిస్త్రయః- హేఅతిస్త్రీ-అతిస్త్రీయా- అతిస్త్రయః-
 వామ్ శసోః- అతిస్త్రీమ్ అతిస్త్రీయమ్-అతిస్త్రీయా-అతిస్త్రీయః అతిస్త్రీ-అతిస్త్రీణా-
 ఘేర్జి- అతిస్త్రయ- అతిస్త్రీః- ౨- అతిస్త్రీయాః- ౨- అతిస్త్రీణామ్- అచ్చఘేః- అతి
 స్త్రీగ్లా॥ ఓస్యకారేచసత్సంస్యదమ్ శసాన్తరీభాషయా॥ ఇయాదేశోఽచినాస్యత్రస్త్రీ
 యాఃపుంస్యవసజ్జనే ॥ క్లిబేతుమ్ - అతిస్త్రీ- అతిస్త్రీణి- అతిస్త్రీణి- అతిస్త్రీణి॥ జే
 ప్రభృతావజారౌ వత్సమాణపుంవద్భావాత్పక్షేపాగ్విద్యూపమ్ - అతిస్త్రయ- అతి
 స్త్రీణి- అతిస్త్రీః- ౨- అతిస్త్రీణాః- అతిస్త్రీయోరత్యాది- స్త్రీయాన్తపాద్యేయపుంవ
 త- శసి- అతిస్త్రీః- అతిస్త్రీయా- జిహ్వాస్యశ్చేతిహాస్యాన్తత్వప్రయుక్తోఽకల్పః॥ అస్త్రీ
 తితుఇయజువజ్ సానావిత్యస్యైవపర్యదాసః- తత్సప్తస్థిపరచాసప్తతేః- దీర్ఘస్యాయ
 నిషేధానతుహాస్యస్య - అతిస్త్రీయై- అతిస్త్రయ- అతిస్త్రీయాః- ౨- అతిస్త్రీణామ్
 అతిస్త్రీయామ్- అతిస్త్రీ॥ శిః- శ్రియా- శ్రియః వేయజువజ్ సానావస్త్రీ॥ ౧॥ ౪॥ ౪॥
 ఇయజువజోఽస్థిర్యయోస్తానీదూతానదీసంజ్ఞానస్తానతుస్త్రీ- హేశిః- శ్రియా- శ్రియై-
 శ్రియే- శ్రియాః- శ్రియః- వామి॥ ౧॥ ౪॥ ౪॥ ఇయజువజ్ సానాస్త్రీయా
 అమివానదీసంజ్ఞాస్తానతుస్త్రీ - శ్రిణామ్ శ్రియామ్ - శ్రియి శ్రియామ్ - ప్రధీశబ్దస్య
 తువృత్తికారాదీనామ్ తేలక్ష్మీవద్యూపమ్ - పదాన్తరంవినాపి స్త్రీయాంవర్తమానత్వన్ని
 త్యస్త్రీత్వమిన్వీకారాత్ - లిక్తాన్తరసభిధాయకత్వన్తదిత్యేయటమతే పుంవద్యూపమ్ -
 ప్రకృష్టాధీరితిగ్రహేతులక్ష్మీవత్ - అమిశసేచ - ప్రభ్యమ్- ప్రభ్యఃఇతివిశేషః - శుష్టు
 ధీర్యస్యాఃశుష్టుధ్యాయతివేతిగ్రహేవృత్తికారమతేశుధీర్శీవత్ - మతాన్తరేపుంవత్ -
 శుష్టుధీరితిగ్రహేతుశ్రివదేవ - గామిణీనిపుంవత్ - గామినయసస్యోత్సగ్గతనిపున్ద్రత
 యాపదాన్తరంవినాపి స్త్రీయామప్రవృత్తైః ॥ ఏవజ్ఞలపాద్యదేరిపున్ద్రత్వమాత్సగ్గికమ్బా
 భ్యమ్ ॥ ధేనర్జివత్ వస్త్రీయాచ్చ॥ ౭॥ ౧॥ ౯౬ ॥ స్త్రీవాచికోష్టుశబ్దప్రజన్తవ
 ద్యూపంలభతే యుస్మేభ్యోజీవత్ ॥ ౪॥ ౧॥ ౪॥ యుదైభ్యోనాదైభ్యస్త్రీయాంజీ
 వస్యాత్- కోష్టి- కోష్టి- కోష్టి- వధాగ్గౌరీవత్- భూగ్గౌరీవత్- హేసు
 భూః - కథన్తర్హిహపితకక్వాసిహేసుభుగ్గౌరీవత్ - ప్రమాదవివాయమితిహావః -
 ఖలపూరిపుంవత్ పునర్భూవృత్తీవత్ ॥ ఉవజోబాధనాన్వేయజువజేతినిషేధాన ॥
 హేపునర్భూ- పునర్భూమ్- పునర్భూ- పునర్భూః ఏకాజత్తరపదేణః॥ ౮॥ ౪॥ ౧౦॥
 ఏకాజత్తరపదయస్యతస్మిన్ సమాసేపూర్వపదస్థాన్నిమిత్రాత్పరస్యపాప్రేతివదికాన్తసమ్య
 భక్తిస్యనస్యనిత్యంసత్సంస్యాత్ - ఆరమ్భసామర్థ్యాన్నిత్యత్వేనీదేవునర్జగ్రహణంసప్త

ర్థమ్॥ యఃస్వాధీత్యాపరత్వాన్నుత్ - పునర్భూతామ్॥ వర్షాభూః - భేకజాతానిత్యస్త్రీ
 త్యాభావాత్ - హేవర్షాభూః కైయటమతే॥ మతాస్తరేతుహేవర్షాభు॥ పునర్నవాయాను
 హేవర్షాభు - భేక్యాపునర్నవాయాంత్రివర్షాభూర్దర్శరేపుమానితియాదవః॥ వర్షాభ్య
 శ్చ॥ వర్షాభ్యో - వర్షాభ్యః - స్వయమ్భుగిపుంవత్ ॥ పటస్వస్మాదిభ్యః॥ ౧॥ ౧౧॥
 పటస్సంజ్ఞకేభ్యఃస్వస్మాదిభ్యశ్చపీటాపానస్తః॥ స్వసాతిస్రశ్చతస్రశ్చననన్దాదుహితాతి
 ధా, యాతామాతేతిస్తత్తేస్వస్మాదయడగావృతాః ॥ ౧॥ అప్రప్నోతిదీర్ఘః - స్వసా -
 స్వసారా - స్వసారః॥ మాతాపితృవత్ - శసిమాత్మాః॥ ద్యౌర్ద్యౌవత్॥ రాగిపుంవత్॥ సాః
 గ్దావత్ - ॥ ఇత్యజస్తాస్త్రీలింగాః ॥ అతోఽమ్ ॥ ౧॥ ౧౨॥ అతోఽగ్దా
 త్క్లిజాత్యవమారమ్స్యాత్ - అమిపూర్వః - జ్ఞానమ్ - ఏకహ్రస్వాదితిహల్మాత్రలోపః -
 హేజ్ఞాన ॥ నపుంసకాచ్చ॥ ౧॥ ౧౧॥ ౧౩॥ క్లిజాత్పరస్యాజశ్శీస్యాత్ - భస్మంజ్ఞాయామ్
 ॥ యస్యేతిచ॥ ౧॥ ౧౪॥ ౧౫॥ భస్మేవర్ణావర్ణయార్థాపస్సృధీకారేతద్ధితచపరే-ఇ
 త్యకారలోపేప్రాప్త ॥ ఔజ్ఞాత్యవమితిషోవక్రవ్యః ॥ జ్ఞానే ॥ జ్ఞానోఽశ్శీః॥ ౧॥
 ౧౧॥ ౧౦॥ క్లిజాదసయోశ్శీస్యాత్ ॥ శిసగ్వనామస్థానమ్॥ ౧౧॥ ౧౧॥ ౧౨॥ ఇతిత్యేతదుక్ర
 సంజ్ఞాస్యాత్ ॥ నపుంసకస్యర్థులచః॥ ౧॥ ౧॥ ౧౩॥ యలస్తస్యాజస్తస్యచక్లిబస్యస
 మాగమస్సృధీత్వనామస్థానెవర ॥ ఉపధాదీర్ఘః - జ్ఞానాని-పునస్తద్వత్ - శేషంరామ
 వత్ - ఏవన్ధనవసభలాదయః ॥ అదీడతరాదిభ్యఃపశ్చాభ్యః॥ ౧॥ ౧౧॥ ౧౪॥ ఏభ్యఃక్లిజే
 భ్యస్సవమారద్దాదేశస్యాత్ ॥ ఔః ॥ ౧॥ ౧౫॥ ౧౬॥ డితిపరభగ్యైర్లొపస్సృ
 త్॥ వావసానై॥ కతరత్ కతరద్ - కతిరే - కతరాణి - భస్మేతికిమ్ - పశ్చామః - తేర్లుప్రత్యా
 త్పృథమయోరితిపూర్వసవర్ణదీర్ఘ ఏకహ్రస్వాదితిసమ్ముద్ధిలోపశ్చనభవతి - హేకతర
 త్ - పునస్తద్వత్ - శేషంపుంవత్ - కతమత్ - కతిరత్ - అశ్యత్ - అన్యతరత్ - అన్యత
 మశ్చబిస్యతు - అన్యకమమిత్యేవ ॥ ఏకతరాత్పృతిషోవక్రవ్యః ॥ ఏకతిరమ్ - సోరమా
 దేశేకృతేనన్నిపాతపరిభాషయానజరస్ అజరమ్ - అజరసీ - అజరే - పరత్వాజ్జరసికృతే
 యలస్తస్యాన్ముమ్ ॥ సాస్తమహతస్సంయోగస్య॥ ౧॥ ౧౫॥ ౧౦॥ సాస్తసంయోగస్యమహ
 తశ్చయోనకారస్తస్యోపధాయాదీర్ఘస్సృధీదసమ్ముద్ధోసర్వనామస్థానేవర - అజరాం
 ని - అజరాణి - అమిలుకోఽపవాదమన్యూవంచాధిత్వాపరత్వాజ్జరస్ - తతస్సన్నిపాత
 పరిభాషయానజర - అజరమ్ - అజరమ్ - అజరసీ - అజరే - అజరాంని - అజరాణి - శేషం
 పుంవత్ - పద్దన్నితిహృదయోదకాస్యానాంహృద్ ఉదన్ఆసన్॥ హృద్వి - హృదా - హృ
 ద్భ్యామిత్యాది॥ ఆసాని-ఆసాని - ఆసభ్యామిత్యాది - మాంసి - మాంసా - మామ్భ్యామిత్యా
 ది - వస్తుతస్తు - ప్రభృతిగ్రహణమృకారార్థమిత్యుక్తమ్ - అతఏవభాష్యమాన్ స్పృశ
 న్యాఉఖాయాఇత్యుచాహృతమ్ - అయస్తయాదిత్యేనభత్వాత్సంయోగాస్తలోపాన॥ ప
 ద్దన్నిత్యత్రహిభస్మసీత్యసవర్ణతంవృత్తా - తధాప్యప్రభీత్యత్రమాసశ్చద్దసీతీచారికేఛన్దో
 గ్రహణసామర్థ్యాల్లోకేపిక్వచిదితికై యటోక్తరీత్యాప్రయోగమనుసృత్య పదాదయః ప్ర
 యోక్తవ్యాజితిబోధ్యమ్ ॥ హ్రస్వాదీర్ఘపుంసకేహ్రస్వపదకస్య॥ ౧॥ ౧౧॥ ౧౭॥ క్లిజేప్రాతిప
 దికస్యాజస్తస్యహ్రస్వస్యాత్ - క్లిపం జ్ఞానవత్ - క్లిపాయ - అత్రసన్నిపాతపరిభాష
 యాఅతోఽథాతోరిత్యాకారలోపాన ॥ గ్వమార్షపుంసకాత్ ॥ ౧॥ ౧౧॥ ౧౮॥ క్లి

బాద్యోత్పరయోస్సన్మేధుక్స్యాత్ - వారిః ఐకోఽవివిభక్తాః ॥ ౭ ॥ ౧ ॥ ౭౩ ॥ ఇ
గస్తస్యక్లిబస్యనుమాగమస్సన్వదచిభక్తా ॥ వారిణి - వారిణి - సలుమతేలినిషేధస్యాని
త్యత్వాత్ప్రక్షిబమ్ముద్ధినిమిత్తోగుణః - హేవారి హేవారే ॥ అహోనా వారిణా ॥ ఘోర్జితతి
గుణేప్రాప్తః * వృద్ధో వృత్తత్యజ్యద్భావగుణేభ్యోగమూర్వవిప్రతిషేధేన * వారిణే - వా
రిణ - వారిణోః - సుమచిరేతిసత్ - నామీతిదీర్ఘః ॥ వారిణామ్ వారిణి వారిణోః ॥ హలా
దౌహరివత్ ఘోర్జితీయాదిషుభాపితపుంస్కంపుంవదాలవస్య ॥ ౭ ॥ ౧ ॥ ౭౪ ॥ ప్రవృత్తి
నిమిత్రేభ్యభాపితపుంస్కమిగస్తంక్షీబంపుంవద్వాస్యాట్రాదావచి ॥ అనాదయే - అనాది
నే ॥ ఇత్యాది - కేమంవారివత్ - పీలుర్వృత్తిస్తత్ఫలంపీలు ॥ తస్మై పీలునే - అత్రనపుంవత్ -
ప్రవృత్తినిమిత్రభేదాత్ ఘోర్జితదధిసక్త్యజ్ఞామనమదాత్తః ॥ ౭ ॥ ౧ ॥ ౭౫ ॥ ఏమామనజ్ఞ
స్యాట్రాదావచి - సహోదాత్తః ॥ అగ్లోపోనః ॥ దధ్నా - దధ్నే - దధ్నః - ధధ్నీః - ౧ - గ
ధ్నామ్ ॥ ధధ్ని రధని ॥ కేమంవారివత్ ॥ ఏవనుస్థిసక్త్యజ్ఞీ ॥ తదస్తస్యాప్యనజ్ - అతిన
ధ్నా ॥ శుధి ॥ శుధిని ॥ శుధిని ॥ హేశుధే హేశుధి ॥ శుధియా శుధినా ॥ శుధియామ్ శుధీ
నామ్ - ప్రధ్యా - ప్రధినా ॥ మధు - మధుని - మధూని - హేమధా - హేమధు ॥ ఏవమం
శ్వాదయః ॥ సాకతబ్దస్యస్మిన్వా - స్మని - సానూని ॥ ప్రియకోష్ఠు - ప్రియకోష్ఠుని - తృ
జ్యద్భావాత్పుర్వవిప్రతిషేధేననుమ్ - ప్రియకోష్ఠూని - టారౌపుంవత్ - పక్షే - ప్రియకో
ష్ఠా ॥ ప్రియకోష్ఠూనా - ప్రియకోష్ఠై ప్రియకోష్ఠవే - అన్యత్రేత్యద్భావాత్పుర్వ
విప్రతిషేధేననుమ్ - ప్రియకోష్ఠూనా - ప్రియకోష్ఠునే - సుమచిరేతిసత్ - ప్రియకో
ష్ఠూనామ్ ॥ శులు - శులురీ - సులుని - పునస్త్యత - సులునా - సుల్వా ॥ ధాతృ - ధా
తృణి - ధాతృణి - హేధాతః - హేధాతృ - ధాతా - ధాతృణా ॥ ఏవంజ్ఞాతృకర్త్రాయః *
ఏవంజ్ఞస్యాదేశే ॥ ౧ ॥ ౧ ॥ ౭౬ ॥ ఆదిశ్యమానేసుహృస్వేషుమధ్యేఏవంజ్ఞగేవస్యాత్ -
ప్రద్యు - ప్రద్యుని - ప్రద్యూని - ప్రద్యునైత్యాది - ఇహనపుంవత్ ॥ యదిగంతమ్ప్రద్యు
ఇతితస్యభాపితపుంస్కత్వాభావాత్ - ఏవమగ్రేషి - ప్రరి - ప్రరిణి - ప్రరిణి - ప్రరిణా - ఏక
దేశకృతస్యానన్యత్వాద్యాయోహలిత్యాత్వమ్ - ప్రరాభ్యామ్ - ప్రరాభిః - సుమచి
రేతిగట్యాత్వేప్రరాణామితిమాధవః - వస్తుతస్యసన్నిపాతపరిభాషయానట్యాత్వన్న -
నామీతిదీర్ఘస్థానిరంభసామర్థ్యాత్పరిభాషాభ్యతఃకృత్యక్తమ్ - ప్రరిణామ్ - సును - సును
ని - సునూని - సుననా - సుననై - ఇత్యాది

—* ౨౪ హలస్తపుంలిక్షితాః *

హేళాః ॥ ౮ ॥ ౧ ॥ ౭౭ ॥ హస్యధస్సన్వజ్ఞిలిపదానేచ - హల్ జ్యాలిసినులోపః - పదాస్త
త్వాన్దస్యధః - జత్వచర్యే - లిట్ - లిడ్ - లివళ - లిహః - లిహమ్ - లిహా - లిహః -
లిహ - లిద్భ్యామ్ - లిట్ - సు - లిట్ - తస్య ఘోర్జితాత్ ॥ ౮ ॥ ౧ ॥ ౭౮ ॥ ఉపదేశేదా
దేర్ధాతోర్వాస్యసుస్సన్వజ్ఞిలిపదానేచ - ఉపదేశేకిమ్ - అధోగిత్యత్రయథాస్యాత్ - దామ
లిహమాత్సనఇచ్చదిదామలిహ్యతి - తతస్త్విపిదామలిట్ - అత్రమాభూత్ * ఏకాచో
బశోభవ్ రుషస్తస్యసోభోః ॥ ౮ ॥ ౧ ॥ ౭౯ ॥ ధాతోరవయవోయ ఏకాచో రుషస్తస్తద
వయవస్యబశస్థానేభవ్ స్యాత్సకారేధ్వశజ్జేపదానేచ - ఏకాచోధాతోరితినామానా
ధికరణేనా స్వయేతుఇహనస్యాత్ - గర్భమాచప్యేగర్భయతి - తతస్త్విపిణిలోపోగర్భప్ -

ఋషీనివృత్తమ్ - సింధూస్తకౌముద్యామ్ తేనాన - దుగ్ధమ్ - సౌగ్ధావృషదేశవద్భా
 వేనధాత్వవయవత్వాద్భవభావః - జత్వచరేత్ - భుక్ భుగ్ - దుహకా-దుహః - షత్వచ
 రేత్ - భుక్షుః వాదుహముహష్టుహష్టిహమ్ ॥ ౮ ॥ ౨ ॥ ౩౩ ॥ ఏనాంహస్యవాసుస్సాన్య
 యివచదానైచ - పక్షేహః - భుక్ - భుగ్ - భుజ్ - భుజ్ - దుహకా - దుహః - భు
 గ్భిష్ - భుద్భాష్ - భుక్షు - భుజ్ - సు-భుజ్ - ఏవంముహష్టుహష్టిహమ్ ॥ ౯ ॥
 గృణస్సంప్రసారణమ్ ॥ ౧ ॥ ౧ ॥ ౪౫ ॥ యజ్ఞస్సాన్యేద్రయజ్ఞమానోయజ్ఞః ససంప్రసారణ
 సంజ్ఞస్సాన్యేత్ ॥ ౧ ॥ ౧ ॥ ౪౬ ॥ భస్మహాస్సంప్రసారణమూర్త్యాన్య
 త్ ॥ ౧ ॥ ౧ ॥ ౪౭ ॥ సంప్రసారణాచపూర్వరూపమేకాదేశ
 స్సాన్యేత్ - ఏత్యధత్యుజ్జను - విశ్వహః - విశ్వహేత్యాదిభందస్యేవస్యేరితిపక్షేసిజన్తాద్వి
 చ్ ॥ ౧ ॥ ౪౮ ॥ అనయోరామ్ స్యాత్సర్వసామస్థానైవరేస
 చోదాత్తః ॥ ౧ ॥ ౪౯ ॥ సావనదుహః ॥ ౧ ॥ ౫౦ ॥ అస్యమన్యత్యేవర - ఆదిత్యధికారాదవత్తా
 త్పరోయంగమ్ - అతోవిశేషమిహి - సా - పిసమా - ఆమ్న - బాధ్యతే - ఆమాచ - సమ్న - బాధ్యతే - సా
 ర్గోపః - సుమీధిసామధ్యద్వను - స్రంస్వీతిదత్వన్న - సంయోగా - నైవోపసాన్యేద్ధత్వాన్నలో
 పోన - అనద్వాన్ ॥ ౧ ॥ ౫౧ ॥ అమ్నమ్నద్ధా ॥ ౧ ॥ ౫౨ ॥ చతురసదుహూరమ్నాన్యేవబుద్ధా -
 ఆమోఽపవాదః - హేతానద్వక్ - అనద్వాహకా - అనద్వాహః - అనదుహః - అనదుహా
 వసుస్సంసుభ్యంస్వనదుహః ॥ ౧ ॥ ౫౩ ॥ సావనస్వప్రస్థస్సంస్వాదేశ్వదస్సాన్యేత్
 దానై - అనదుద్భాన్యేత్వాది - సానైతికిమ్ - విద్వాన్ - పదానైతికిమ్ - ప్రస్థమ్ - ధ్వప్రస్థమ్
 సహేస్సాన్యదస్యః ॥ ౧ ॥ ౫౪ ॥ సాద్ రూపస్యసహేస్సస్యమూర్ధన్యాదేశః - తురామాట్ -
 తురామాడ్ - తురాసాహకా - తురాసాహః - తురాసాద్భాన్యేత్వాదితురం సహతేజత్వగై
 భన్దసిసహజతిజ్ఞిః - లోకేతుసాహయతేజక్వి - అన్యేసామపీతిభూర్వపదస్యద్భిః ॥ ౧ ॥
 వజాత్ ॥ ౧ ॥ ౫౫ ॥ దివిప్రాతిపదికస్యాత్వాన్యేవర - ఆప్తిధిత్వేనస్థానివత్వాభావాద్భ
 ల్లాదిలోపోన - సుద్యోః - సుదివా - సుదివః - సుదివమ్ - సుదివా ॥ ౧ ॥
 ౧౩౧ ॥ దివోనాచేశకారస్సాన్యేత్వాదానై - సుద్యుభామ్ - సుద్యుభిః - చత్వారిః - చ
 తురః - చతుర్భిః - చతుర్భ్యః ॥ ౧ ॥ ౫౬ ॥ పట్చతుర్భ్యశ్చ ॥ ౧ ॥ ౫౭ ॥ పట్సంజ్ఞకేభ్యశ్చ
 తురశ్చపరస్యామసదాగమస్సాన్యేత్ - ఇత్వందిత్వశ్చ - చతుర్ణామ్ ॥ ౧ ॥ ౫౮ ॥
 ౧౬ ॥ సప్తమిబహువచనైరో రేవవిసర్జనయోనాన్యరేభస్య - షత్వం - షష్ట్యద్విత్వేపాప్రే
 శరోఽచి ॥ ౧ ॥ ౫౯ ॥ అచివరేశరోనద్యేస్తః - చతుర్లు - త్రియచత్వాః - హేత్రయచ
 త్వః - త్రియచత్వారా - గౌణత్వేతుసజ్జేష్యతే - త్రియచతురామ్ - పాప్రధాన్యేతుసాన్యేవ
 పరమచతుర్ణామ్ ॥ కమలబ్జమలాంవాఆచక్షాణః - కమల్ - కమలౌ - కమలః - చత్వరిక
 మల్మ ॥ మోనోధాతోః ॥ ౧ ॥ ౬౦ ॥ ధాతోర్నస్యసాన్యేత్వాదానై - నత్విస్యాన్యే
 త్వాన్నలోపోన - ప్రశామ్యతీతి - ప్రశాన్ - ప్రశామా - ప్రశామః - ప్రశాక్ భామిత్యాది
 ॥ కిమగికః ॥ ౧ ॥ ౬౧ ॥ కిమగికస్సాన్యేద్విభక్తా - ఆకచ్ఛహితస్సాన్యేత్వాదానై -
 కః - కా - కే - కం - కా - కాన్ - ఇత్యాది - సర్వవత్ ॥ ౧ ॥ ౬౨ ॥ ఇదమో
 మస్యమస్సాన్యేత్వాదానై - త్యదాద్యత్వావవాదః ॥ ఇదోఽయేచ్ఛంసి ॥ ౧ ॥ ౬౩ ॥ ఇదమ
 ఇదఃస్థానేఽయేచ్ఛంసి ॥ సార్గోపః - ఆయమ్ - త్యదాద్యత్వమ్ పరరూపత్వమ్ ॥ ౧ ॥

శ్చ॥ ౨॥ ౧౦౯॥ ఇదమోదస్యమస్సాన్యద్విభక్తా - ఇమా - ఇమే - త్యదాదేస్సే మ్బాధన
 నాన్వస్తీతుత్సర్గః ॥ అనాప్యకః॥ ౨॥ ౧౧౦॥ అకకారస్యేదమఇదోఽన్ స్యాదాపివభ
 క్తా - అపివీటాఇత్యారభ్యసుపదిపకారేణప్రత్యాహరః - ఆసేన ॥ హలిలోపః॥ ౨॥ ౧౧౧॥
 ౧౧౩॥ అకకారస్యేదమఇదోఽన్ స్యాదాపిహలాదౌ॥ నానర్థకేఽలో న్యవిధిరసభ్యా
 సవికారే ॥ అద్యస్తవదేశస్తి॥ ౧౧॥ ౧౧॥ ౧౧౧॥ ఏకస్మిక్ క్రియమాణజ్ఞాన్యమాదాపివా
 స్తఇవస్యాత్ - ఆభ్యామ్ ॥ నేదమదసోరకః॥ ౨॥ ౧౧॥ ౧౧౧॥ అకకారయోరిదమదసో
 ర్భిసజనస్యాత్ - ఏత్వమ్ - ఏభిః - అత్వమ్నిత్యత్వాత్ - జేః స్తై - పశ్చాద్ధలిలోపఃఆస్తై - ఆ
 భ్యామ్ - ఏభ్యః - అస్తాత్ - ఆభ్యామ్ - ఏభ్యః - ఆస్య - అనయోః - ఏషామ్ - అస్మిన్ - అన
 యోః - ఏషు - కకారయోగేశుఅయకమ్ - ఇమకా - ఇమకే - ఇమకమ్ - ఇమకాన్ - ఇమకే
 న - ఇమకాభ్యామ్ - ఇమకైః ॥ ఇదమోఽన్వాదేశేఽశనుదా త్తస్పృతీయాదౌ॥ ౧॥ ౪॥
 ౩౨॥ అన్వాదేశవిషయస్యేదమోఽన్వాదాతోఽశ్చేదేశస్యాత్ప్రతీయాదౌ॥ అశ్చేదచ
 సంసాచకార్థమ్ ॥ ద్వితీయాదౌస్వేనః॥ ౧॥ ౪॥ ౩౪॥ ద్వితీయాయాదౌసోశ్చపర
 తఇదమేతదోరేనాదేశస్యాదన్వాదేశే - కిచ్చితాన్యవిధాతుముపాత్తస్యకార్యాస్త
 రంవిభాతుంప్రసరుపాదానమన్వాదేశః - యధాఅసేనవ్యాకరణమధీతమ్ - ఏనశ్చన్తోఽ
 భ్యాపయేత్ - అనయోగిపవిత్రక్రమమ్ఏనయోగిప్రభూతంస్వమితి - ఏనమ్ - ఏనా - ఏనాన్
 ఏనేన - ఏనయోః - ౧॥ ౪౫॥ యతేద్విచ్ - ఘగణ్ - ఘగణౌ - ఘగణః - ఘగణోట్ - ఘ - ఘ
 గణోత్సు - క్షిప్॥ అనునాసికస్యక్షిప్రులోపకిజీతీతిచ్ఛ్వి - ఘగణ్ - ఘగణౌ - ఘగణః -
 ఘగణోఘ - పరత్యాదుపధాద్విచ్ - హల్జ్యాబితిఘలోపః - తతోనలోపః - రాజాన్ ॥ న
 జీసమ్బుద్ధ్యోః॥ ౧॥ ౧॥ ౧॥ నస్యలోపోనస్యాత్జౌసమ్బుద్ధౌచ - హెరాజన్ - జౌతుభస్త
 న్యుదాహరణమ్ - నుపాంసులుగితిజేర్లుక్ - నిషేధసామర్థ్యాప్రత్యయలక్షణమ్ - పరమే
 వ్యోమకా ॥ జాపుత్తరపదేప్రతిషేధోపక్రవ్యః ॥ చర్షణిలాలస్యచర్షణిః - బ్రహ్మని
 వ్యః - రాజానః - రాజానమ్ - రాజానా॥ అల్లోపోనః॥ త్వుత్వమ్ - నచాల్లోపస్థానివత్ -
 పూర్వత్యానిదేతన్నిషేధాత్ - నాపిబహిరజ్జతయాఅసిద్ధః - యధోదేశపక్షేషాక్షీంపరిభా
 షాంప్రతిత్వత్వస్యాసిద్ధతియాలస్తరగ్గణావేపరిభాషాయాలప్రవృత్తైః - జిహ్వాక్షః - రాజ్ఞః -
 రాజ్ఞా ॥ నలోపస్సుప్ స్వరసంజ్ఞాతుగ్విధిమకృతి ॥ ౧॥ ౧॥ ౧॥ సుబ్విధౌస్వరవిధౌసం
 జ్ఞావిధౌకృతితుగ్విధౌచనలోపోఽసిద్ధోనాన్యత్ర - రాజాశ్వఇత్యాదౌన - ఇత్యసిద్ధత్వాదా
 త్యమేత్వమైస్త్వస్త్వస్త్వ - రాజభిః - రాజ్ఞే - రాజభ్యామ్ - రాజభ్యః - రాజ్ఞః - రాజ్ఞామ్ - రా
 జ్ఞి రాజని॥ ప్రతిదీప్యతీతిప్రతిదివా - ప్రతిదివానౌ - ప్రతిదివానః - ఆస్యభవిషయేఽల్లోపే
 కృతే ॥ హలిచ॥ ౧॥ ౧॥ ౨౨॥ రేఫవకారాన్తస్యభాతోరుపధాయాఇకాదీర్హస్యాద్ధ
 లి - నచాల్లోపస్యస్థానివత్త్వంపీర్ధౌవిధౌతన్నిషేధాత్ - బహిరజ్జపరిభాషాతూక్తన్యాయేన
 నప్రవర్తతే - ప్రతిదీప్యః - ప్రతిదీప్యేత్యాది - యజ్వా - యజ్వానా - యజ్వానః ॥ నసం
 యోగాద్యమస్తాత్ ॥ ౧॥ ౪॥ ౧౩౨॥ వకారమకారాన్తసంయోగాత్పరస్యాలోఽకార
 స్యలోపోనస్యాత్ - యజ్వునః - యజ్వునా - యజ్వుభ్యామిత్యాది - బ్రహ్మణః - బ్రహ్మణా -
 బ్రహ్మభ్యామిత్యాది ॥ ఇన్ హన్ పూమార్యహ్లాంకౌ॥ ౧॥ ౪॥ ౧౩॥ ఏమాంశావేవోపధా
 యాదీర్హోనాన్యత్ర - ఇతినిషేధేప్రాప్తే ॥ సౌచ ॥ ౧॥ ౪॥ ౧౩॥ ఇన్నాదీనామపధా

యాదీర్ఘస్సాన్యదసంబుద్ధౌసౌపరే-వృత్రహః- హేవృత్రహన్- ఏకాబత్తిరపదకథిణత్వప
 వృత్రహణా - వృత్రహణః - వృత్రహణం - వృత్రహణా ॥ హేమాహస్తేష్టిష్టేషు ॥ 2 ॥
 3 ॥ ౪౪ ॥ ఇతితిప్రత్యయనకారేచపరేహవైర్వకారస్యకుత్స్వంసాన్యత్ ॥ హస్తేః ॥ ౫ ॥ ౪ ॥
 ౨౨ ॥ ఉపసగ్గసాన్నిమిత్రాత్పరస్యహస్తేర్నస్యకుత్స్వంసాన్యత్ - ప్రహణ్యాత్ ॥ అహ్మరస్
 స్య ॥ ౫ ॥ ౪ ॥ ౨౨ ॥ సాన్త్రేత్పరస్యైస్యనస్యకుత్స్వంసాన్యత్ - ప్రఘ్నై - యోగకథాగి
 సామధ్యాయనస్తరస్యనిధిర్వాప్రతిషేధావేతినాయమ్మధిత్వా ఏకాబత్తిరపదకథిణత్వప
 నివర్తతే - నకారేపరేకుత్స్వనిధిసామధ్యాయనస్యకుత్స్వంసాన్యత్ - వృత్రఘ్నై - వృత్రఘ్నై - ఇ
 త్యాది - యత్తు వృత్రఘ్నై ఇత్యాదౌ వైకల్పికంణత్వంమాధవేనోక్తమ్ - తద్భాష్యవాత్రిక
 విరుద్ధమ్ - ఏవంశార్కస్యశస్త్రిన్నరస్యనుబ్ధమ్ ॥ యశస్త్రిన్నితివస్త్రిత్యయే ఇనోఽనగ్ధకేపి
 ఇన్ద్రహస్త్రిత్యత్రగ్రహణంభవత్వేన - అనినస్త్రగ్రహణాన్యర్థవతాచానర్థకేనచ తదస్త్రవి
 ధిప్రయోజయన్తీతివచనాత్ - అర్యస్త్రి - అర్యమణి - పూష్టి - పూషణి ॥ మఘునాబహు
 లమ్ ॥ ౬ ॥ ౪ ॥ ౧౨౨ ॥ మఘువన్శబ్రస్యవాత్పరిత్యన్తాదేశస్సాన్యత్ - ఋగ్గత ॥ ఉగిద
 చాంసర్వనామస్థానేఽథాతోః ॥ ౭ ॥ ౧ ॥ ౭౦ ॥ అథాతోరుగితోనలోపిలోఽచ్చతేచ్ఛనుమాగ
 మసాన్యత్సర్వనామస్థానేపరే - ఉపధాదీర్ఘః - మఘవాన్ - ఇహాదీర్ఘకర్తవ్యేసంయోగా
 న్తలోపస్సాన్యత్సర్వభవతి - బహులగ్రహణాత్ - తథాచ - శ్వన్నుత్సన్నితినిపాతనాన్త
 ఘశద్వాన్తకుపాన భాషాయామపి శబ్దస్వయనిధిమాశ్రిత్యైతత్ సూత్రం ప్రత్యాఖ్యాత
 మాకరే । హవిర్జ్ఞాతినిశ్శబ్దోమఘేమమఘవానసానితిభట్టిః । మఘవన్తా - మఘవన్తః -
 హేమఘవన్ - మఘవన్తం - మఘవన్తా - మఘవతః - మఘవతా - మఘవచ్ఛాన్యమిత్యాది
 ది ॥ త్యత్యాఖ్యాతే - మఘవా - ఛద్వసేవనిపాతేతివనిబన్తంమధోదాత్తచ్ఛాన్తస్త్వేన - అన్తో
 దాత్తన్తలోకేపీతివేషః - మఘవానా - మఘవానః - సుటిరాజవత్ ॥ శ్వయంవమఘే
 నామతద్ధితే ॥ ౬ ॥ ౪ ॥ ౧౩౩ ॥ అన్ననానాంభసంజ్ఞకానామేమామతద్ధితేపరేసంప్రసారణ
 స్సాన్యత్ - సంప్రసారణాచ్చ - ఆధుణః మఘేనా - అన్ననానాచ్ఛేమ్ - మఘవతః - మఘవ
 తా - త్రీయాంమఘవతీ - ఆతద్ధితేకిమ్ - మాఘవనమ్ - మఘేనా - మఘవభ్యామిత్యాది - శ
 నః - శునా - శ్వభ్యామిత్యాది - యవన్శబ్దేవస్యోత్వేత్వతే ॥ నసంప్రసారణేసంప్రసాగ
 ణమ్ ॥ ౬ ॥ ౧ ॥ ౩౭ ॥ సంప్రసారణేపరతదిపూర్వస్యయణస్సంప్రసారణస్సాన్యత్ - ఇతి
 యకారస్యశేత్వమ్ - ఆతపివజ్ఞాపకాదస్త్యస్యయణి పూర్వంసంప్రసారణమ్ - య్
 నః - యూనా - యవభ్యామిత్యాది - అర్వా - హేఅర్వన్ ॥ అర్వణాన్త్రసావనఖః ॥ ౬ ॥ ౪ ॥
 ౧౨౭ ॥ నభారశితస్సార్వన్నిత్యస్తస్యజ్ఞస్యత్పరిత్యన్తాదేశస్సాన్యత్సాన్తా - ఉగిత్వా
 స్సమ్ - అర్వన్తా - అర్వన్తః - అర్వన్తమ్ - అర్వన్తా - అర్వతః - అర్వతా - అర్వచ్ఛాన్యమిత్యా
 ది - అనఖికిమ్ - అనఖ్య - యజ్వవత్ ॥ పథిమధ్యస్థుత్తామాత్ ॥ ౭ ॥ ౧ ॥ ౫౫ ॥ ఏచయాకా
 రోన్తాదేశస్సాన్యత్సాన్తా - ఆదితిప్రజ్ఞేషేణశుద్ధాయావీవ వ్యక్తేర్విధానాన్నాను
 నానికః ॥ ఇతోఽత్సర్వనామస్థానే ॥ ౭ ॥ ౧ ॥ ౫౬ ॥ పర్యాదేశికారస్యకారస్సాన్యత్సర్వ
 నామస్థానేపరే ॥ ధోః ॥ ౭ ॥ ౧ ॥ ౫౭ ॥ పథిమధోఽస్యధాదేశస్సాన్యత్సర్వనామస్థానేప
 రే - పథాః - పథానా - పథానః - పథానమ్ - పథానా ॥ భస్యపేర్లోపః ॥ ౭ ॥ ౧ ॥ ౫౮ ॥ భసం
 జ్ఞస్యపథ్యాదేష్టేలోపస్సాన్యత్ - పథః - పథా - పథిభ్యామిత్యాది - ఏవంపథాః - ఋఘ

తాః - త్రియాన్నానలక్షణజీవితాన్వృత్తిలోపః - సుపధీనగరి అన్యభుక్షీసేనా - ఆత్మ
 న్నపుంసకేనభవతి - నలుమతేతివ్రత్యయలక్షణనిషేధాత్ - సుపధివనమ్ * సమ్మృద్ధా
 నపుంసకానాన్వలోపోవావాచ్యః * హేసుపధిన్ - హేసుపధి - నలోపస్సువస్సురతన
 లోపస్యాసిద్ధత్వాద్ధృస్వస్యగుణోన - ద్వివచనేభత్వాన్వృత్తిలోపః - సుపధి - శాస్త్రనామ
 స్థానత్వాత్ - సుపథాని - పునరపి - సుపధి - సుపధి - సుపథాని - సుపధా - సుపధే - సు
 పధిభ్యామిత్యాది * ప్లానాపట్ ॥౧॥౧॥౨౪॥ యానానాచసంఖ్యాపట్ సంజ్ఞాస్యాత్ -
 పడ్యోలక్ - పచ్చ-౨ - సంఖ్యాకిం - క్లుప్తపః - పామానః - శతానిసహస్రాణిత్వత్రసన్ని
 పాతపరిభాషయానలక్ - సర్వనామస్థానసన్నిపాతేనకృతస్యగమస్తదవిఘాతకత్వాత్ -
 పచ్చభిః - పచ్చభ్యః - ౨ - పట్చతుర్భ్యశ్చేతిగట్ * లోపధాయాః ॥౬॥౪॥౭॥ నాన్త
 సోపధాయాదీర్ఘస్యాన్నామిపరే - నలోపః - పచ్చనామ్ - పచ్చను - పరమపచ్చ
 నామ్ - గౌణత్వేతునలుబ్ధుతా - ప్రియపచ్చా - ప్రియపచ్చానా - ప్రియపచ్చానః - ప్రి
 యపచ్చామ్ - ఏవంసప్తనవనీదశన్ * అప్తనఆవిభక్తా ॥౭॥౨॥౪౪॥ అప్తనఆత్వంప్యా
 ధలాదౌవిభక్తా * అప్తాభ్యదౌక్ ॥౭॥౧॥ ౨౧॥ కృతాకారాదప్తనఃపరయోర్జన్యశసా
 రాత్ స్యాత్ - అప్తభ్యతివక్తవ్యేకృతాత్పనిర్దేశోజన్యశసోర్విషయే ఆత్మంజ్ఞాపయతి -
 వైకల్పికంచేదమప్తనఆత్మమ్ - అప్తనోదీర్ఘాదితిసూత్రేదీర్ఘగ్రహణాత్ జ్ఞాపకాత్ - అ
 ప్తా-౨ - పరమాప్తా-అప్తాభిః - అప్తాభ్యః-౨ - అప్తానామ్ - అప్తాను ॥ ఆత్వాభావే-అప్త-౨ -
 ఇత్యాదిపచ్చవత్ ॥ గౌణత్వేత్వాత్పాభావేరాజవత్ శసిప్రియాప్త్యుః - ఇహపూర్వ
 స్సాదపినిధావల్లోపస్యస్థాని వచ్చావాన్వష్టుత్వమ్ - కార్యకాలపక్షేబహిరగ్ధస్యాల్లోప
 స్యాసిద్ధత్వాద్వా - ప్రియాప్త్యుఃఇత్యాది - జన్యశసోరనమీయమానమాత్వం ప్రాధాన్య
 ఏవనతుగౌణతాయామ్ - తేనప్రియాప్త్యనోహలాదావేవవైకల్పికమాత్వమ్ - ప్రియా
 ప్తాభ్యం - ప్రియాప్తాభిః - ప్రియాప్తాభ్యః-౨ - ప్రియాప్తాను ॥ ప్రియాప్తౌ రాజవత్సర్వం
 హాహవచ్చాపరంహలి ॥ భవ్ భావః - జత్వచరైవ - భుత్ - భుద్ - బుధౌ - బుధః - బుధా -
 భుద్భ్యామ్ - భుత్తు * ఋత్విగ్ధభృక్ స్రగ్ధిగుణ్ణిగభ్యుయుజకుర్రాచ్చాచ్చ ॥౩॥౨॥ ౪౫॥ ఏ
 భ్యుక్తిక్ స్యాత్ - అలాక్షణికమపికిచ్చితార్థంనిపాతనాల్లభ్యతే - నిరుపపదాద్య
 జే - క్విక్ స్యాత్ కనాఽతా * కృదతిజ్ ॥౩॥౧॥౯౩॥ సన్నిహితధాత్వధికారేతిజ్జన్యశ
 వ్రత్యయసికృత్యంజ్ఞాస్యాత్ * వేరపుక్తస్య ॥౬॥౧॥౬౬॥ అపృక్తస్యనస్యలోప
 స్యాత్ - కృత్తద్ధితేతి ప్రాతిపదికత్వాత్వాద్వాదయః * యజేరసమాసే ॥౭॥౧॥౭౧॥
 యుజేస్సర్వనామస్థానేనుమస్యాదసమాసే - సులోపః - సంయోగాన్తస్యలోపః * క్వి
 స్ప్రిత్యయస్యకుః ॥౮॥౨॥ ౬౭॥ క్విస్ప్రిత్యయోయాస్తా త్రస్యకవర్గోఽన్తాదేశస్యాత్ప
 దాన్తే - నస్యకుత్వేనానునాసికోజకారః - యజ్ - నశ్చపదాన్తస్యేతినుమోఽనుస్వా
 రఃపరసవర్గః - తస్యాసిద్ధత్వాచ్ఛేదికరితికుత్వన్న-యుజ్జౌ - యజ్జః - యజ్జమ్ - యజ్జౌ -
 యుజః - యుజా - ఇత్యాది - అసమాసేకిమ్ * చోదికుః ॥౮॥౨॥౩౦॥ చవర్గస్యవర్గస్యాన్వి
 జ్ఞలివదాన్తేచ - ఇతికుత్వమ్ - క్విన్వ్రత్యయస్యేతికుత్వస్యాసిద్ధత్వాత్ - సుయుక్ - సుయు
 గ్ - సుయుజౌ - సుయుజః - యుజేరితిధాతుపారపతితేకారవిశిష్టస్యానుకరణమ్ - నత్వికా
 నిర్దేశః - తేనోహన - యుజ్యతేసమాధత్తే - ఇతియుక్ - యుజసమాధౌ - దైవాదికఆత్మసే

పదీ- సంయోగాస్తలోపః- ఖన్- ఖణ్డా-షణ్ణః- ఇత్యాది- వశ్యేతిపత్వమ్- జత్వచరేవ
 రాట్- రాడ్- రాజౌ- రాజః- రాట్సు- రాట్త్సు- ఏవంవిభ్రాట్-దేవేట్- దేవజౌ-
 విశ్వస్థట్- ఇహయజ్ఞస్థజ్యోకుత్వం నేతిక్లితేవత్వతే- పరిమృట్- పత్వవిధౌరాజినాహవ
 ర్యాత్ టుభాప్యదీప్తావితిఫణాదిరేవగృహ్యతే - యస్తపిభృభ్రాప్యదీప్తావితితస్యకుత్వమే
 వ- విభ్రాక్ - విభ్రాగ్ భ్యామిత్యాది * పరావ్రజేష్వసిపదానై * పరాశుపపదేవ్రజేషిక్వి
 వ్ సాశిద్విశ్చ పదాస్తపిషయేషత్వశ్చ - పరిత్యజ్యసర్వంవ్రజతీతిపరివ్రాట్ - పరివ్రా
 జౌ-పరివ్రాజః * విశ్వస్థవసురాటోః || ౬ || 3 || ౧౨ || విశ్వేతస్త్వస్థిద్విశ్చ సాస్య
 ద్వసారాట్ శబ్దేవపరే - విశ్వంవసుర్యస్యవిశ్వావసుః - రాడితిపదాస్తోపలక్షణార్థమ్-
 చర్త్యమవివక్షితమ్- విశ్వారాట్- విశ్వరాజౌ- విశ్వారాజః- విశ్వరాడ్భ్యామిత్యాది*
 సో-స్సంయోగాద్యోరనైచ || ౮ || ౨ || ౨౯ || పదాస్తైర్ములిచపరయస్సంయోగస్త
 దాద్యోస్సకారకకారయోగోపస్సస్యత్- భృట్- భృద్- సస్యశ్చ త్వేనకః- తస్యజత్వే
 నజః - భృజౌ - భృజ్ఞః || ఋత్విగిత్యాదినాఋతాశ్రవపదేయ జేష్విన్ క్విన్నస్తత్వాత్కు
 త్వమ్- ఋత్విక్- ఋత్విగ్- ఋత్విజౌ- ఋత్విజః || రాత్సస్యేతినియమాన్నసంయోగాస్త
 స్థలోపః- ఊర్క్- ఊర్గ్- ఊజ్ఞా- ఊర్జః- త్యదాద్యత్వమ్ - పరయాపత్వశ్చ * తదోస్స
 సావనస్త్యయోః || ౭ || ౨ || ౧౦౬ || త్యదాదీనాంతకారదకారయోరనస్త్యయోస్ససాస్య
 త్స- స్యః- త్యౌ- త్యే- త్యమ్- త్యౌ- త్యాన్- సః- తా- తే- పరమసః - పరమతౌ- ప
 మతే- ద్విపర్యస్తానామిత్యేన- నేహ- త్వమ్ - నచతకారోచ్చారణసామధ్యన్వేతివాప్య
 మ్- అతిత్యమితిగాడేవరితార్థత్వాత్- సంక్షాయాక్షణజ్యేచాత్వసత్వేన- త్యద్- త్యదౌ
 త్యదః- అతిత్యద్- అతిత్యదౌ- అతిత్యః- యః-యా- యే- ఏషః- ఏతౌ- ఏతే-అన్వాదే
 శేతు- ఏనం- ఏనా- ఏనాన్- ఏనేన- ఏనయోః ౨ * జేప్రథమయోరమ్ || ౭ || ౧ || ౨౮ ||
 యుష్టదస్తద్భ్యాంపరస్యజేఇత్యేతస్యప్రథమాద్వితీయయోశ్చ మాదేశసాస్యత్ * చప
 ర్యస్తస్య || ౭ || ౨ || ౯౦ || ఇత్యధిక్త్య * త్వచకాసా || ౭ || ౨ || ౯౧ || యుష్టదస్తనోర్
 పర్యస్తస్య- త్వ- అహ ఇత్యేతావాదేశౌస్తసాపర * శేషేలోపః || ౭ || ౨ || ౯౦ || ఆత్మ
 యత్వనిమిత్రతరవిభక్తౌపరతః యుష్టదస్తదొరస్త్యస్థలోపసాస్యత్ - ఆతోగుడే- ఆమి
 పూర్వః-త్వమ్- ఆహమ్ - నమత్వం, స్త్రీఅహం, స్త్రీఇత్యత్రత్వఅమ్ఆహఅమ్ఇతిస్థితే- ఆమిపూ
 ర్వయాపత్వంపరమపిదాగిత్వాస్తరగ్భత్వాట్టావప్రాప్తిస్థిత్యమ్-అలిజ్ఞేయుష్టదస్తదీ-తే
 నస్త్రీత్వాభావాన్నటూప్ - యవ్యాశేషఇతిసప్రమి - ఘానినో-ధిగిరణత్వవివక్షయా- తేన
 మపర్యస్తాచ్చేషస్థఅద్ ఇత్యస్థలోపసాస్యత్- సచపరోఽప్యస్తరగ్భేఅతోగుడేకృతేప్రవర్తతే-
 ఆదస్తత్వాభావాన్నటూప్- పరమత్వమ్- పరమాహమ్- అతిత్వమ్ఆత్మహమ్ * యువావా
 ద్వివచనే || ౭ || ౨ || ౯౨ || ద్వయోరుక్తౌయుష్టదస్తదోర్పర్యస్తస్యయువావాస్తోవిభక్తౌ *
 ప్రథమాయాశ్చద్వివచనేభాషాయామ్ || ౭ || ౨ || ౯౩ || ఇహయుష్టదస్తదొరాకాలో-
 న్నాదేశసాస్యత్- జౌజీ త్యేవసువచమ్- భాషాయాశ్చిమ్- యువంవస్త్రాశి- యువామ్-
 ఆవామ్- మపర్యస్తస్యకిమ్- సాకచీకస్యమాభూత్ - యువకామ్- ఆవకామ్- త్వయామ
 యేత్యత్రచత్వ్యామ్యేతిమాభూత్- యువకాభ్యామవకాభ్యామితిచనసిద్ధ్యేత్ * యూ
 యవయౌజసి || ౭ || ౨ || ౯౩ || స్పష్టమ్- యూయమ్- వయమ్ - పరమయూయమ్- పరమవ

యమ్- అతియాయమ్ - అతివయమ్ - ఇహశేషే లోపాన్తస్య లోప ఇతి పక్షే జనః శీపా
 ప్రః ఆక్షకార్యకృతే పునర్నాక్షకార్యమితి నభవతి - జేప్రసమమూరిత్యుత్తమకారా న్తరంప్ర
 క్లిప్యతమమూన్తవివాదవివ్యతే - నతువిక్రియతి ఇతి వ్యాఖ్యానా ద్వాః త్వమావేకవచనః॥
 2॥ ౨ ॥ ౯౭ ॥ ఏకస్యోక్తాయుష్కదస్సదోర్యపర్యస్తస్యత్వమాస్తోవిభక్తాః ద్వితీయా
 యాభ్యా ॥ 2॥ ౨॥ ౧౬ ॥ యుష్కదస్సదోరాకారస్సన్యత్ - త్వామ్- మామ్- యువామ్-ఆ
 వామ్ ఖసోన॥ ౬॥ ౧॥ ౨౯ ॥ సేత్యవిభక్తికమ్ - యుష్కదస్సద్భ్యంపరస్యకసోనకా
 రస్సన్యత్ అమోపవాదః - అదేఃపరస్య- సంయోగా న్తస్యలోపః యుష్మాన్- అస్తాన్
 యోచి॥ 2॥ ౨ ॥ ౧౯ ॥ అనయోర్యకారాదేశస్సన్యదనాదేశేణాదోపవతః-త్వ
 యా- మయా యుష్కదస్సదోరనాదేశే॥ 2॥ ౨ ॥ ౧౬ ॥ అనయోరాకారస్సన్యదనా
 దేశేహలారోపిభక్తా- యువాభ్యామ్- ఆవాభ్యామ్- యుష్మాభిః- అస్తాభిః తుభ్య
 మహ్యాబి॥ 2॥ ౨ ॥ ౧౫ ॥ అనయోర్నపర్యస్తస్యతుభ్యమహ్యాస్తోబి॥ అమాదేశః-
 శేషేలోపః- తుభ్యమ్- మహ్యమ్- పరమతుభ్యమ్- పరమమహ్యమ్- ఆతితుభ్యమ్- ఆతిమ
 హ్యమ్- యువాభ్యామ్- ఆవాభ్యామ్ భ్యసోభ్యమ్॥ 2॥ ౧॥ 3౦॥ భ్యసోభ్యమ్- అభ్య
 మ్- వాఆదేశస్సన్యత్- ఆద్యేశేషేలోపస్యాన్త్యలోపవివ- తత్రాన్త్యవృత్తపరిభాషయాపి
 త్వస్త్ - అభ్యోతుపత్తద్వయేసిసాఘః - యుష్మభ్యమ్ - అస్మభ్యమ్ ఏకవచనస్యచ॥
 2॥ ౧॥ 3౨॥ ఆభ్యాంపశ్చమ్యైకవచనస్యఆత్మన్యత్- త్వత్- మత్- జసిశ్చేతి సువచమ్-
 యువాభ్యామ్- ఆవాభ్యామ్ పశ్చమ్నాత్॥ 2॥ ౧॥ 3౧॥ ఆభ్యాంపశ్చమ్నాభ్యసో
 త్సన్యత్- యుష్మత్- అస్మత్ తవమమాజసి॥ 2॥ ౨ ॥ ౯౬ ॥ అనయోర్నపర్యస్తస్యత్
 వమమాస్తోజసి యుష్కదస్సద్భ్యంససోక్ష॥ 2॥ ౧॥ ౨2 ॥ తవ- మమ-యువయోః-
 అవయోః సామఆకమ్॥ 2॥ ౧॥ 33 ॥ ఆభ్యాంపరస్యసామఆకమ్సన్యత్- భావినస్సుతో
 నిపుత్యర్థంససుట్కునిర్దేశః- యుష్మాకమ్- అస్తాకమ్- త్వయి- మయి- యువయోః-
 అవయోః- యుష్మాసు-అస్తాసు॥ సమస్యమానేద్యైకత్వవాచినీయుష్కదస్సదీ । స
 మాసార్థోన్యసంఖ్యశ్చేత్స్తోయవానోత్వచావపి ॥ ౧ ॥ సుజన్ జేజస్సుపరతఃఅదేశా
 స్సున్యస్సదైవతే త్వవహాయాయవయాతుభ్యమహ్యశవమమావపి ॥ ౨ ॥ ఏతేపరత్వా
 ద్భిభన్తేయవావోవిషయైస్సకే త్వమావపిప్రభాభన్తేపూర్వవిప్రతిషేధతః॥ 3॥ ద్వైక
 సంఖ్యస్సమాసార్థోబహ్వర్థయుష్కదస్సదీ । తయోరద్వైకతార్థత్వాన్త్యయవానోత్వహా
 నచ॥ ౪ ॥ త్వమ్నాంవాఅతిక్రాన్తఃతివిగ్రహా- అతిత్వమ్- అత్వహమ్- అతిత్వామ్- అతి
 మామ్- అతియాయమ్- అతివయమ్ - అతిత్వామ్ ॥౨॥ అతిమామ్॥ ౨॥ అతిత్వాన్- అతి
 మాన్- అతిత్వయా- అతిమయా - అతిత్వాభ్యామ్॥ 3॥ అతిమాభ్యామ్॥ 3॥ అతిత్వాభిః-
 అతిమాభిః- అతితుభ్యమ్- అతిమహ్యమ్- అతిత్వాభ్యామ్- అతిమాభ్యామ్- అతిత్వభ్యమ్-
 అతిమభ్యమ్- జసిభ్యసోః-అతిత్వత్॥ ౨॥ అతిమత్॥ ౨॥ భ్యామిపాగ్గత్- అతితవ- అతిమ
 మ- అతిత్వయాః- అతిమయోః- అతిత్వాకమ్- అతిమాకమ్- అతిత్వయి - అతిమయి-అతి
 త్వయోః-అతిమయోః-అతిత్వాసు- అతిమాసు-యువామావాంవాఅతిక్రాన్తఃతివిగ్రహా-
 సుజన్ జేజస్సుపాగ్గత్- జోఅమ్జోట్సుఅతియువామ్॥ 3॥ అత్వావామ్॥ 3॥ అతియు
 వాన్-అత్వావాన్-అతియువయా- అత్వావయా- అతియువాభ్యామ్- అత్వావాభ్యామ్॥ 3

అతియువాభిః - అత్యావాభిః - భృసి - అతియువభృమ్ - అత్యావభృమ్ - జసిభృసాః - అతియువత్ || ౨ || అత్యావత్ || ౨ || ఓసి - అతియువయోః - అత్యావయోః || ౨ || అతియువాకమ్ - అత్యావాకమ్ - అతియువయి - అత్యావయి - అతియువాసు - అత్యావాసు - యుష్మానస్తాన్వాతిక్రాన్తఇతిగ్రహే - సుజన్ జేజస్సుచాగ్రీవత్ - జౌఅహాబ్సు - అతియుష్మామ్ || ౩ || అత్యస్తామ్ || ౩ || అతియుష్మాక్ - అత్యస్తాన్ - అతియుష్మయా - అత్యస్తయా - అతియుష్మాభ్యామ్ || ౩ || అత్యస్తాభ్యామ్ || ౩ || అతియుష్మాభిః - అత్యస్తాభిః - భృసి - అతియుష్మభృమ్ - అత్యస్తభృమ్ - జసిభృసాః - అతియుష్మత్ - అత్యస్తత్ - ఓసి - అతియుష్మయోః || ౨ || అత్యస్తయోః || ౨ || అతియుష్మాకమ్ - అత్యస్తాకమ్ - అతియుష్మయి - అత్యస్తయి - అతియుష్మాసు - అత్యస్తాసు - అతియుష్మపదస్య || ౨ || ౧ || ౧౬ || అతియుష్మాత్ || ౨ || ౧ || ౧౭ || అతియుష్మాత్ || ౨ || ౧ || ౧౮ || ఇత్యధిక్వత్ || యుష్మదస్తవోష్మస్తీచతుర్థీద్వితీయాభ్యయోర్వాన్నావా || ౨ || ౧ || ౨౦ || పదాత్పరయోరపాదాదౌస్థితయోరనయాః - ప్త్యాదివిష్టయోర్వాన్నావిత్యాదేశౌస్తేతౌచాదౌ || బహువచనస్యనసా || ౨ || ౧ || ౨౧ || ఉక్తవిధయోరనయోఃప్త్యాదిబహువచనాస్తయ్యుప్తనసాస్తః - వాన్నావోరపవాదః || తేమయాపేకవచనస్య || ౨ || ౧ || ౨౨ || ఉక్తవిధయోరనయోఃప్తీచతుర్థ్యాకవచనాస్తయోస్తేమేవితౌస్తః || త్యామాద్వితీయాయాః || ౨ || ౧ || ౨౩ || ద్వితీయైకవచనాస్తయోస్తేమావితౌస్తః || శ్రీశస్త్రావతుమాపీపదత్తాతేమేవితౌస్తః | సాస్మతేమేపిసహరిఃపాతువామపినోవిధుః || ౧ || సుఖంవాన్నోదదాత్వీకఃపరిర్వామపినోహరిః | సోవ్యాద్యోనశివంహోదద్యాస్సేవ్యోక్రవఃసనః || ౨ || పదాత్పరయోఃప్తీ - వ్యాద్యోదౌమాధాత్ - త్యామ్నతు - మామ్నతు - అపాదాదౌకిమ్ - జేతరజేష్టః - స - విద్యోస్తాన్కృష్ణఃసర్వదావతు - స్థగ్రహణాచ్యాయమాంభ - కైయోరవ - సేవా - ఇతియుష్మత్పుత్రోబ్రవీతి - ఇత్యస్తత్పుత్రోబ్రవీతి || సమానవాక్యేనిఘాతయిష్మదస్మాదేశావక్రవ్యాః || ఏకతీహాక్యం - తేసేవాన - ఓదనమ్నచ - తవభిష్మతి - ఉపాతుస్యాదేవ - శాలీననైదనస్తాస్యామితి || ఏతేవాంనావాదయతదేశా ఆనస్యదేశేవావక్రవ్యాః || అన్వాదేశేతునిత్యంస్యః - ధాతాతేభర్తౌస్తి - ధాతాతవభర్తౌస్తితివా - అస్మతేనమభిత్వేవ || సచవాహునైవయతై || ౨ || ౧ || ౨౪ || చాదిపశ్చకయోగైతే ఆదేశాస్సున్యః - హరిస్తావంమాశ్చరతు - కథంతావంమాంవాసరజేదిత్యాది - యుక్తగ్రహణాత్వాత్వాద్యోగైయంనిషేధః - పరమ్పరాసమ్మధైతుతదేశస్యాదేవ - హరిహరిశ్చమస్యామి || పశ్యాద్దైశ్చనాలోచనే || ౨ || ౧ || ౨౫ || అచాతుష్కానాద్ధైర్ధాతుభిర్భౌగేవితేతదేశాసన్యః - చేతసాత్వాంసమీతుత్ - పరమ్పరాసమ్మధైన్యయంనిషేధః - భక్తస్తవరూపంధ్యయతి - అలోచనేతుభక్తస్తావశ్యతిచతుమా || సహస్వయామోఽప్రభుమా - యాదిభావా || ౨ || ౧ || ౨౬ || విద్యమానపూర్వాత్ప్రధిమానాత్ప్రయోగనయోరన్వాదేశేప్యేతే ఆదేశావాన్యః - భక్తస్తవవ్యహారై - హరిస్తావ్రాయితేసమాత్వామేతివా || సామన్రితమ్ || ౨ || ౩ || ౪౨ || సమ్బాధనేయాప్రథమాతదస్తమామన్రితశబ్దజ్ఞాస్యాత్ || అమన్రితం పూర్వమవిద్యమానవత్ || ౨ || ౧ || ౨౭ || స్పృష్టమ్ - అగ్నేతవ - దేవాస్తాన్వాహి - అగ్నేనయ - అగ్నేఽప్రదరుణ - ఇహాయుష్మదస్యదోహదే

శక్తిః ప్రనిఘాతః ఆమన్రితనిఘాతశ్చన - సర్వదారక్షదేవనభివృత్తతు దేవేత్యస్యావిద్య
 మానవద్భావేపి తతఃప్రాచీనంరక్షేత్యేతదాశ్రిత్యాదేశః - ఏవం ఇమంమగ్నేయమున
 ఇతిమన్త్రై యమునఇత్యాదిభ్యః ప్రాచీనామన్రితావిద్యమానవద్భావేపిమే శబ్దమేవా
 శ్రిత్యసర్వేషాన్నిఘాతః ॥ నామన్రితేసమానాధికరణేసామాన్యవచనమ్ ॥ ౮॥ ౧ ॥
 ౭౩ ॥ విశేష్యసమానాధికరణేఆమన్రితేపరేనావిద్యమానవత్సాత్ - హరెదయా
 లోనఃపాపి - అగ్నేతేజస్విన్ - సుపాత్ - సుపాద్ - సుపాదౌ - సుపానః -
 సుపాదమ్ - సుపాదౌ ॥ పాదఃపత్ ॥ ౬॥ ౪ ॥ ౧౩౦ ॥ పాచ్ఛబ్దాంతయద్యుత్పన్నవయ
 వస్యపాచ్ఛబ్దస్యవదేశస్సాత్ - సుపదః - సుపదా - సుపాద్భ్యామిత్యాది - అగ్నిమ
 స్థిత్యగ్నిమత్ - అగ్నిమద్ - అగ్నిమథౌ - అగ్నిమథః - అగ్నిమద్భ్యామిత్యాది - ఋ
 త్విగాదిసూత్రేణాశ్చైః సుప్యపవదేష్విన్ ॥ అనిదితాంహలఉపధాయాః ॥ ౬ ॥ ౪ ॥
 ౨౪ ॥ హలస్తానామనిదితామగ్నేనామపధాయాసస్యలోపస్సాత్ప్రితిజీవ - ఉగిదచా
 మితిసమ్ - సంయోగాస్తస్యలోపః - నమోనకారస్యస్త్రిత్యయస్యకురితికుత్సేనజ
 కారః. ప్రాజ్ఞాతమన్వారపరపల్లా - ప్రాజ్ఞౌ - ప్రాజ్ఞః - ప్రాజ్ఞమ్ - ప్రాజ్ఞా
 ॥ అవః ॥ ౬ ॥ ౪ ॥ ౧౩౮ ॥ బుప్తనకారస్యాశ్చ తెర్భస్యాకారస్యలోపస్సాత్ ॥ చౌ ॥
 ౬ ॥ ౩ ॥ ౧౩౮ ॥ బుప్తాకారనకారైశ్చతౌపరేపూర్వస్యాణోద్భిర్నాస్యత్ - ప్రా
 చః - ప్రాచా - ప్రాగ్భ్యామిత్యాది - ప్రత్యజ్ - ప్రత్యజ్ఞౌ - ప్రత్యజ్ఞః - ప్రత్య
 జ్ఞమ్ - ప్రత్యజ్ఞౌ - ఆచఇతిలోపస్యవిషయైస్తరజ్ఞౌఽపియేనప్రవర్తతే - ఆ
 తపూర్వాఇతిపరిభాషయా - ప్రతీచః - ప్రతీచా - అముముజ్ఞుతీతివిగ్రహా - అదన్అ
 జ్ఞౌఇతిస్థితే ॥ విష్యగ్దేవయోశ్చేరద్ర్యజ్ఞతావప్రత్యయే ॥ ౬ ॥ ౩ ॥ ౧౪౦ ॥ అనయో
 స్సర్వనామ్నశ్చేరద్ర్యదేశస్సన్యదప్రత్యయానైశ్చతౌపరే - అదద్రితీ ఇతిస్థితే
 యన్ ॥ అదసోఽసేర్దామహోమః ॥ ౮ ॥ ౨ ॥ ౧౪౦ ॥ అదసోఽసాస్తస్యదాత్తరస్యఉ
 దూతాస్తాదస్యమశ్చ - ఉఇతిహౌస్వదీర్ఘయోస్సమాహారద్వంద్వః - అస్తరతిమ్యాధ్రస్వ
 వ్యంజనయోహౌస్వదీర్ఘస్వచదీర్ఘః - అముముయజ్ - అముముయజ్ఞౌ - అముముయజ్ఞః
 అముముయజ్ఞమ్ - అముముయజ్ఞౌ - అముముఈచః - అముముఈచా - అముముయ
 గ్భ్యామిత్యాది - ముత్వస్యాసిద్ధత్వాన్మయన్ - అస్త్యభాధేస్తస్వపదేశస్యేతి పరిభాషా
 మాశ్రిత్యపరస్యైవముత్వంవదతామృతే - అదముయజ్ - అసేసకారస్యస్థాసేయస్య
 సః - అసేరితివ్యాఖ్యానాత్ త్వదాద్యత్వవిషయఏవముత్వం - నాన్యత్రేతిపక్షే అదత్యక్తి
 త్ - ఉత్తశ్చ ॥ అదసోఽద్యోపుభిర్ముత్వంకేచిదిచ్చన్రిత్యవత్ ॥ కేచిదస్త్యనదేశస్యనేత్యేకే
 సేర్దిదృశ్యతేఇతి ॥ విష్యగ్దేవయోఃకిమ్ - అశ్వాచీ - అశ్చతాకిమ్ - విష్యగ్స్యక్ - అప్రత్యయ
 కిమ్ - విష్యగ్జ్జమ్ - అప్రత్యయగ్రహణంజ్ఞాపయతి - అన్యత్రోకాతుగ్రహణేతదాదివిధిరి -
 తేనాయస్కారః - అతఃకృకమితిసః - ఉదత్ - ఉదజ్ఞౌ - ఉదజ్ఞః - శసాదావచి ॥ ఉద
 ఈత్ ॥ ౬ ॥ ౪ ॥ ౧౩౯ ॥ ఉచ్ఛబ్దాత్తరస్య బుప్తనకారస్యాశ్చ తెర్భస్యాకారస్య ఈత్సాత్
 త్ - ఉదీచః - ఉదీచా - ఉదగ్భ్యామిత్యాది ॥ సమస్సమి ॥ ౬ ॥ ౩ ॥ ౧౩౯ ॥ అప్రత్యయాన్తే
 ఽశ్చతౌపరే - సమ్యక్ - సమ్యజ్ఞౌ - సమ్యజ్ఞః - సమీచః - సమీచా ॥ సహస్యసగ్రిః ॥
 ౬ ॥ ౩ ॥ ౧౪౧ ॥ అప్రత్యయాన్తైశ్చతౌపరే - సమ్యక్ తిరసన్రియలోప ॥ ౬ ॥ ౩ ॥ ౧౪౧ ॥

తస్మై - ఘృతస్మృతా - ఘృతస్మృతః - క్షిప్రస్మృతయస్తాద్భహుప్రీహ్యశ్రయణాత్
క్షిప్రపితుత్వమ్ - స్మృక్ - పడగకాఃపాగ్వత్ - ఇభమాపాగల్భే - అస్తాదృత్విగాదినా
క్షిప్-ద్విత్వమస్తోదాత్తత్వచ్చనిసాత్యతే - కుత్వాత్పర్వజ్జ్వలనడఃగఃకఃభృష్టోతీతి - దభృ
క్ - దభృగ్ - దభృషా - దభృషః - దభృగ్ భ్యామిత్యాది - రత్నానిమన్తాతీతిరత్నముట్ - ర
త్నముడ్ - రత్నముషా - రత్నముషః - వద్భ్యైలక్ - వట్ - వడ్ - వడ్భిః - వడ్భ్యః ॥
వట్చతుర్భ్యశ్చేతిసుట్ - ఆనామితిపర్యదాసాన్నష్టుత్సనిషేధః - యరోసునాసికఇతిసిక
ల్పహృధిత్యాప్రత్యయేనిత్యమితినిత్యవచనాన్నిత్యమసునాసికః - వణ్ణామ్ - వట్సు - వట్
త్సు - తదన్తవిధిః - పరమవట్ - పరమవణ్ణామ్ - గౌణత్వేతుప్రియవషః - ప్రియవమామ్ - రు
త్వంప్రతిపత్వస్యాసిద్ధత్వాత్సజజ్ఞోరుతిరుత్వమ్ ॥ రోవీరుపధాయావీర్లు ఇక ॥ ౧౧ ॥
౭౬ ॥ రేఫవాస్తస్యథాతోరుపధాయాఇకోదీర్ఘస్సాన్యత్పదానై - పిపరిః - పిపరిషా - పిపరి
షః - పిపరిచ్ఛాన్ - వాశరితివావిసర్జనీయః ॥ సుమ్యిసర్జనీయశర్వవివాయేఽపి ॥ ౧౩ ॥ ౫౦ ॥
ఏతైవప్రత్యేకంవ్యవధానేపిఇత్యేకభూతంపరస్యసస్యమూర్ధన్యాదేశస్సాన్యత్ - మ్మత్సేనపూ
ర్వస్యపత్వమ్ - పిపరిష్టు - పిపరిషు - ప్రత్యేకమితివ్యాఖ్యానాదనేకవ్యవధానేపత్వన్న - నిం
స్స - నింస్సే - సుమగ్రహాన్నుమ్స్థానికాసుస్వారోపలక్షణార్థమితివ్యాఖ్యానాత్తేనై
హస - శుహిన్ - శు - పుంశు - అతఏవనశర్గ్రహణేనగతార్థతా - రాత్సస్యేతిసతో
పేవిసర్గః - చికిః - చికిష్వా - చికిర్షుః - రోఃసుపీతియమాన్నవిసర్గః - చికిర్షు - దమర్దాన్ -
డిత్వసామర్థ్యాట్టిలోపః - పత్వస్యాసిద్ధత్వాదుత్ప్రవిసర్గా - దోః - దోషా - దోషః - పద్దన్ని
తివా-దోషన్ - దోష్టః - దోష్టా - దోషః - దోషా - విశప్రవేశనే - సన్నస్తాతేత్సిప్ - పత్వ
స్యాసిద్ధత్వాత్సంయోగాన్తలోపః - ప్రశ్నేతివః - జశత్వచరైవ - వివిట్ - వివిడ్ - వివిఠ్ -
వివితుః - స్కరితికలోపః - తట్ - తడ్ - తఠ్ - తతుః - గోరట్ - గోరడ్ - గోరఠ్ - గోరతుః -
తషీరతీభ్యాంజ్యస్తాభ్యాంక్షిపితుస్కరితినప్రవర్తతే - జిలోపస్యస్థానివద్భావాత్ - పూ
ర్వతాసిద్ధేనస్థానివదితితుఇహానాస్తి - తస్యదోషఃసంయోగాదిలోపలత్వేత్వేష్వితిని
సిద్ధమ్ - తస్మాత్సంయోగాన్తలోపఏవ - తక్ - తగ్ - గోరక్ - గోరగ్ - స్కరితికలోపంప్ర
తిరుత్వస్యాసిద్ధత్వాత్ సంయోగాన్తలోపః - పిపక్ - పిపగ్ - ఏవంవివక్దిధక్ - పిపగతో -
శుష్టుపేసతితి - శుపిః - శుపిసా - శుపిసః - శుపిసా - శుపీచ్ఛాన్ - శుపీష్టు - శుపిః
షు - ఏవంశుతుః - తుసఖణ్డనే - విద్వాన్ - విద్వాంసా - విద్వాంసః - హేవిద్వాన్ - విద్వాం
సమ్ - విద్వాంసాః ॥ వసోస్సమ్ప్రసారణమ్ ॥ ౬ ॥ ౮ ॥ ౧౩ ॥ వస్వస్తస్యభస్యసమ్ప్రసా
రణంశ్చాతే - పూర్వరూపత్వంపత్వమ్ - విదుషః - విదుషా - వసుస్సంస్పృతదత్వమ్ - విద్వ
ద్భ్యామిత్యాది - నేదివాన్ - నేదివాంసా - నేదివాంసః - నేదివాంసమ్ - అన్తరజ్ఞోపీడా
గమః - సమ్ప్రసారణవిషయేనప్రవర్తతే - అకృతప్రత్యయేతిపరిణామయా - సేదుషః -
సేదుషా - నేదివద్భ్యామిత్యాది - సాన్తమహతేత్యత్రసాన్తసంయోగోఽపిప్రాతిపది
కస్త్యైవగృహ్యతేనతుధాతోః - మహచ్చబ్దసాహచర్యాత్ - శుష్టుపిసస్తీతి - శుహి
న్ - శుహింసా - శుహింసః - శుహిన్ భ్యామ్ - శుహిన్ - శు - భ్యత్ - భ్యద్ - భ్యసా - భ్యసః -
భ్యద్భ్యామ్ - ఏవంప్రత్యేకం పుంసోఽనుజ్ ॥ ౭ ॥ ౧ ॥ ౧౯ ॥ సర్వనామస్థానేవివక్షితే
శుజోసాన్యత్ - ఉకారఉచ్చారణార్థః - బహుపుంసీత్యత్రఉగిత్యైతిజీబర్థంకృతేనపూ

భోదుమ్మున్నీతిప్రత్యయస్యగిత్యైవైవనుమసిద్ధః - పుమాక్ - హేపుమన్ - పుమాం
 సా-పుమాంసః- పుంసః- పుంసా- పుమ్భ్యమ్-పుమ్భిః- పుంశు- ఋదుశసేత్యనజ్-ఉశ
 నా-ఉశనసా- ఉశనసః * అన్యసంబుద్ధౌవానజ్సలోపశ్చవాచాచ్యః * హేఉశనన్-
 హేఉశన్ - హేఉశనః - ఉశనోభ్యామిత్యాది- అనేహః- అనేహసా- అనేహసః-హేఅ
 నేహః- అనేహోభ్యామిత్యాది- వెధాః- వెధసా- వెధసః- సోవేధః- వేధోభ్యామిత్యా
 ది-అధాతోరిత్యుక్తైర్నదీర్ఘ-సుప్తవస్తై-సువః- సువసా-సువసః- పిష్టాగ్రసతే పిష్టాః-
 పిష్టాగ్రః - గ్రసుగ్రసుఅదనే * అదసబౌనులోపశ్చ॥౭॥౧౦౭॥అదసబౌకారోఽనాదే
 శస్సాన్యైతస్సపరే - సులోపశ్చ- తవోస్ససానితిదస్యసః- అసా * బౌత్వప్రతివేధస్సాన్
 కచ్ కస్యవావత్తవస్సానుత్వచ్చ * ప్రతివేధసన్నియోగశిష్టముశ్చవ్రతభావేనప్రవర్తతే-
 అనుకా - అనుకః - త్యదాద్యత్వంపరరూపంవృద్ధిః - ఆదసోనేరితిమల్తోశ్చే- అ
 మూ - జన్శీఆద్ధః * ఏతతఃకర్తవ్యమచచనె ॥౮॥ ౨ ॥ ౮౧ ॥ అదసోదాత్పరస్యై
 తతాస్యైద్యస్యచమోబహుర్థోక్తా - అమీ - పూర్వత్యాసిద్ధమితివిగ్రహితకార్యంపాక్
 పశ్యదుత్పమత్వే - అముమ్ - అమూ - అమూన్ - ముత్పేక్షితేఘిసంజ్ఞాయాన్నాహ
 వః * నమునె॥ ౮॥ ౨ ॥ ౩ ॥ నాభావేకర్తవ్యేకృతచమభావోనాసిద్ధస్సాన్యత్-అమినా-
 అమూభ్యామ్- ౩- అమీభిః- అముషై- అమీభ్యః- అముషాత్- అమువ్య- అమయోః॥
 అమీమామ్ - అముషీన్ - అమీషు ————— * ఇతిహాలనాఃప్రంలిక్తాః *
 నహూధః॥౮॥౨॥౩౪॥నహూహస్యధస్సాన్యైర్జ్ఞలిపదావైచ- ఉపానత్- ఉపానద్-ఉపా
 నహా - ఉపానహః - ఉపానద్యామ్ - ఉపానత్సు - ఉత్పూర్వాత్ప్రహాప్రీతావిత్యన్త
 దృత్విగాదినాన్యైకనిపాతనాత్తలోపమత్వే - క్విన్నవత్వాత్కుత్వేనచాస్యభుః - జశ్య
 చన్యై-ఉష్టిగ్-ఉష్టిగ్-ఉష్టిహా- ఉష్టిహః- ఉష్టిగ్భ్యామ్- ఉష్టిశు- ద్యౌః- దివా-దివః-
 ద్యౌః- గీ-గిరా-గిరః- ఏవం-పూ- చతుశ్చత్రస్సాదేశః- చతస్రః-౨- చతస్రణాం-కి
 మఃకాదేతేటాప్-కా-కే-కా-సర్వాపత్ * యస్సా॥ ౭॥ ౨ ॥ ౧౦౦ ॥ ఇదమోదస్యయ
 స్సాన్యైతస్-ఇదమోమః- ఇయమ్- త్యదాద్యత్వత్వోప-దశ్చేతిమః- ఇమ్- ఇమాః- ఇమామ్-
 ఇమే-ఇమాః-అనయా- హలిలోపః- ఆభ్యామ్- ౩- ఆభిః- అస్యై- అస్యాః-అనయోః॥
 ఆసామ్-అస్యామ్-ఆను- అన్వాదేశేతు- ఏనామ్- ఏన- ఏనాః- ఏనయా- ఏనయోః ॥
 ఋత్విగాదినాన్యజేత్విన్ - ఆమాగమశ్చనిపాతితః - స్రక్ - స్రగ్- స్రజౌ- స్రజః- స్ర
 గ్భ్యామ్- స్రగ్తు- త్యదాద్యత్వత్వోప- స్యా-త్యే- త్యాః- ఏవ ప్రదయర్ ఏతర్- వాక్-వా
 గ్-వాచౌ-వాచః-వాగ్భ్యామ్- వాత్సు- ఆపశబ్దోనిత్యంబచువచనాన్తః- అప్రస్థితిదీ
 ర్ఘః- అవః- అవః * ఆపోభి॥ ౭॥ ౪ ॥ ౪౫ ॥ అప్రకారస్సాన్యద్భాదౌప్రత్యయపరే-అ
 ద్భిః-అద్యౌః- ౨- అపామ్- అపు-దిక్- దిగ్-దిశౌ- దిశః- దిగ్భ్యామ్-దిక్ష-త్యగావిష్వి
 తివ్యకేఽప్యధానాదన్యత్యాపికుత్వమ్-ద్యక్- ద్యగ్- ద్యశౌ- ద్యశః- ద్విట్- ద్విడే-ద్విషా-
 ద్విషః- ద్విడ్భ్యామ్- ద్విట్సు- ద్విట్శు- సహజవతఇతిసజాః- సజాషా- సజాషః-సజా
 ర్భ్యామ్ - సజాష్ట- సజాఃషు- షత్సన్యాసిద్ధత్వాదుర్వత్వమ్ - అశిః - అశిషా-అశిష-
 అశిర్భ్యామ్ - ఆపా - త్యదాద్యత్వోటాప్ - బౌడశి - ఉత్పమత్వే- అమూ - అమూః
 అమూమ్ - అమూ - అమూః - అమూయా - అమూభ్యామ్ - అమూః- అమూష్యై -

అమూఖ్యమ్ - అమూఖ్యః - అముఖ్యః - ౨ - అముయోః - ౨ - అమూమామ్ - అమూమ
 ————— ❀ ఇతిహలస్తాఃస్త్రిలిక్తాః: ❀ ————— స్వమార్గుక్ - దత్వమ్ - స్వసడు
 త్ - స్వసడుద్ - స్వసడుహీ - ౨ - చతురసడుహారిత్యామ్ - స్వసద్వాంహి - పునస్సద్వ
 త్ - శేషమ్బుంవత్ - దివఉత్ - విమలమ్య అహః - అస్తర్వర్తినీవిభక్తిమాక్రిత్య
 పూర్వపదస్యేవోత్తరఖణ్డాస్యాపిపదసంజ్ఞాయాంప్రాప్తాయామ్ - ఉత్తరపదత్వేచాప
 దాదివిధౌప్రతిషేధఇతిప్రత్యయలక్షణమ్ - విమలదివీ - విమలదివి - అపదాదివి
 ధౌకిమ్ - దధిసేచో - ఇహుత్యనిషేధేకర్తవ్యపదత్వమస్యేవ - చకారస్యకుత్సేతున
 వాః-వారీ-అరులస్తత్వాన్ననుమ్ - వారి- చత్వారి- నలుమతేతికాదేశోస-కిమ్ - కె- కాని-
 ఇదమ్ - ఇమె- ఇమాని ❀ అన్వాదేశేనపుంసకేవినద్వక్తవ్యః ❀ ఏనత్ - ఏనఏ-ఏనాని-ఏనేన-
 ఏనయోః- ౨ | బ్రహ్మ ❀ సమ్బుద్ధేనపుంసకానాన్మలోపోవాచ్యః ❀ హేబ్రహ్మన్ -
 హేబ్రహ్మ - హేబ్రహ్మణీ- హేబ్రహ్మణి- రో-ఽనుపి-అహర్భాతి - ంహమాజేశ్యః - అ
 హీ-అహనీ-అహని ❀ అహన్ || ౧ || ౨ || ౩ || అహస్తిత్యస్యయస్సాన్యత్పదానై- అహూ
 ఖ్యమ్ - అహూఖిః - ఇహాలహః - అహూఖ్యమిత్యాదౌ - రత్నయత్వయోరసిద్ధత్వా
 న్మలోపేప్రాప్తై - అహస్తిత్యావర్త్యఏకేనసలోపాభావన్నిచాత్వద్వివీయేనరుద్విధయః-
 తదస్తస్యావీరత్వరుత్వేదీర్హాన్యహనియస్త్రి-దీర్హాహనిదాః-ఇహాహల్ జ్యోదిలోపప్రత్య
 యలక్షణేనానుపీతినిషేధాద్రత్యాభావేయః తస్మాన్సిద్ధత్వాన్నాన్తలక్షణఉపధాదీర్ఘః - స
 మ్బుద్ధౌతుహేదీర్హాహూనిదాః-దీర్హహణౌ-దీర్హహః-ః- దీర్హహన్ - దీర్హాహూఖ్యమ్ -
 దణ్డి - దణ్డినీ - దణ్డిని - స్రగ్వీ - స్రగ్వీణీ-స్రగ్వీణి- వాగ్ని- వాగ్నినీ- వాగ్నిని- బహువృత్త
 హ - బహువృత్తఘ్ని - బహువృత్తహణి - బహుపూమాణి - బహుర్వమాణి- అసృజః
 పదానైకుత్వం సృజేష్యోవిధానాత్ - విశ్వసృడాదౌన- సృజిష్యోరితిసూత్రేరజ్ఞస్స
 డ్భాన్యమితిభాష్యప్రయోగాత్ - యథా- వ్రత్యాదిసూత్రేసృజయజ్ఞోజపదానైకుత్వంకు
 త్వావపాదః- స్రగ్వీర్విశబ్దయోస్తునిపాతనా దేవకుత్వమ్ - అస్యకేశబ్దస్తుఅస్యతేరాణా
 దికెముజ్ ప్రత్యయబోధ్యః-అస్యక- అస్యగ- అస్యజీ- అస్యజ్ఞ-పద్వన్తివాఅసన్ - అసా
 ని-అస్యజా- అన్న- అస్యగ్భామ్ - అసభ్యామిత్యాది - ఊర్క్ - ఊర్గ్ - ఊర్ఖర్జ్ - సరజా
 నాంసంయోగః ❀ బహుర్జ్జనుమ్ ప్రతిషేధః ❀ అన్యాత్పురోవానుమ్ ❀ బహుర్జ్జి- బ
 హుర్ఖర్జ్జివా - కులాని- త్యక్ - త్యర్ - త్యై-త్యాని- తత్ - తర్ - కే- తాని- యత్ - యర్ -
 యే- యాని-ఏతత్ - ఏతర్ - ఏతే-ఏతాని-అన్వాదేశేమఏనత్ ఇభిద్యతేష్యై- ఇభిత్ - ఇభి
 ద్ - ఇభిదీ - శావల్లోపస్యస్థానిపత్వాదరులస్తత్వాన్ననుమ్ - అజన్తలక్షణస్తుగమ్యస్యవి
 ధౌస్థానిపత్వాభావాత్ - ఇభిదిచ్చాప్రమాకులాని - చేచ్చిది || గవాశ్చబ్దస్యరూపాణీక్తిజే-
 ర్చాగతిభదతః | అసన్ధ్యవజ్ పూర్వరూపైర్నవాధికశతమ్మతమ్ || ౧ || స్వమేనుపునపమ
 త్తభాదౌషక్యైస్యస్త్రిణిజ్జశ్శసోః | చత్వారిశేషేదశకేరూపాణీలివిభావయ || ౨ || తథా
 హి- గామఖ్యుతితివిగ్రహే-ముత్స్యిగాది నాక్యై- గతౌనలోపః- ఆవశ్ సోఽహి-యసస్యేత్య
 వజ్-గవాక్ - గవాక్ - సర్వత్రవిభాషేతిప్రకృతిభావే-గోఅక్ - గోఅగ్ - పూర్వరూపే- గో
 క్ - గోగ్ - పూజాయాన్నస్యకుత్సేనజః- గవాజ్-గోఅజ్ - గోజ్ - అమృషి- ఏతాన్యేవన
 వ- బౌజశ్చ- భత్వాదచఇత్యలోపః- గోవీ- పూజాయాన్తు- గవాశ్చ- గోఅశ్చ- గోశ్చ-

జశ్శసోః - శిఃశేః - సర్వనామస్థానత్వాన్నమ్ - గవాశ్చ - గోఆశ్చ - గోఽశ్చ - గతిపూజనయోత్తీర్ణైవ-గోశా- గవాశ్చ- గోఆశ్చ-గోశ్చ- గవాగ్భ్యామ్ - గోఆగ్భ్యామ్ - గోగ్భ్యామ్ - గవాజ్భ్యామ్-గోఅజ్భ్యామ్ - గోజ్భ్యామ్- ఇత్యాది- సుపితు జాన్తానాంపక్షే- జోణోఽనుగతిమక్ - గవాజ్తు - గోఅజ్తు - గోజ్తు - గవాజ్మ - గోఅజ్మ - గోజ్మ - గవాత్తు - గోఅత్తు - గోత్తు - సచేహచయోద్వితీయాశ్చివక్షే-క కారస్యఖకారేణమణ్ణామాధిక్యంశచ్చ- యమ్చర్వస్యాసిద్ధత్వాత్-కుక్పక్షేతు- తస్యాసిద్ధ త్వాజ్జత్వాభావః - పక్షచయోద్వితీయోదేశాత్త్రీణిరూపాణివర్ధస్తస్య॥ ఊహ్యమేచం ద్వీర్వచనానునాసిక వికల్పనాత్॥ రూపాణ్యశ్వాక్షిభూతాని (౫౨౮) భవన్తిసిమనీషిభిః॥ ౧॥ తిర్యక్- తిర్యచ్చీ- తిర్యశ్చీ-పూజాయాన్తు- తిర్యజ్- తిర్యశ్చీ- తిర్యశ్చీ- యకృత్- య కృతీ- యకృన్- పద్మస్థితివా యకన్-యకాని- యక్వా- యకృతా- శకృత్ - శకృతీ- శ కృన్- శకాని- శక్వా- శకృతా- దదత్ - దదతీ- వానపుంసకస్య ॥ ౭॥ ౧ ॥ ౭౯॥ ౨ భృస్తాత్పరోయః శతాతదన్తక్లిబస్యసమ్వాస్యాత్సర్వనామస్థానై- దదన్తి- దదతి- తుద త్ ఆచ్చీనద్యోర్ముమ్ ॥ ౭॥ ౧॥ ౮౦॥ అవణ్ణానాదక్షాత్పరోయశ్శతురవయవస్తదస్తస్యా జ్జస్యమమ్వాస్యాచ్చీనద్యోఽపరతః- తుదన్తి- తుదతీ-తుదన్తి- భాత్ - భాన్తి-భాతీ- భాన్తి పచత్ శవశ్యనోర్నిత్యమ్ ॥ ౭॥ ౧॥ ౮౧॥ శవశ్యనోరాత్పరోయశ్శతురవయవస్తద స్తస్యసమ్- స్యాచ్చీనద్యోఽపరతః - పచన్తి-పచన్తి- దీప్యత్-దీప్యన్తి- దీప్యన్తి- స్వచ్- స్వప్- స్వపీ-నిత్యాత్పరాదపినుమగిప్రాఽఅప్రన్నతిద్విఃప్రతిపదోక్తత్వాత్- స్వామ్ని- నిరవకాశత్వన్ముగ్ధిపదోక్తత్వమితిపక్షేతుప్రకృతేతద్విరహన్నమేవ- స్వమ్ని - స్వపా - ఆపోభి- స్వచ్ఛ్యామ్- స్వచ్ఛిః- అత్రిత్యాదినాధానైరుత్పమ్-భసః- భసషీ- సాన్తైతిదీ ర్ఘః- సుమ్విసగ్జనీయేతిపత్వమ్- భసాంషి- భసమా- భసర్భ్యామ్- ఏవశ్చత్సుగ్భావిరాస యః- పిఙ్గవిశతేఽప్యివోర్వోఽతిద్విః- పిపరిః- పిపరిషీ- ఆల్లోపస్యస్థానివత్వాన్యులన్తలక్షణోసుమ్న- స్వనిధౌస్థానివత్వాభావాదజన్తలక్షణోఽపిసమ్న-పిపరిషి-పిపతీర్భ్యామిత్యా ది- పయఃపయసీ- పయాంసి- పయసా-పయోభ్యామిత్యాది- సుపుమ్- సుపుంసీ- సుపు మాంసి - ఆదఃవిధక్తికార్యమ్ - ఉత్పమత్వై - ఆమూ - ఆమూని - శేషంపుమ్వత్

— ఇతిహలన్తానపుంసకలింగా— స్వరాదినపాతమవ్యయమ్ ॥ ౧॥ ౧ ॥

౩౭॥ స్వరాదయోనిపాతాశ్చవ్యయసంజ్ఞాస్యుః - స్వర్ - అన్తర్ - శ్రాశర్ - పున ర్- సమతర్- ఉచ్చైస్- నీచ్చైస్- శ్చైస్- ఋధక్ - ఋతె - యుగపత్- ఆరాత్- పృ థక్- హ్యస్- శ్వస్- దివా- రాత్- సాయమ్-చిరమ్- మనాక్- ఈవత్- జోషమ్- యా క్షీమ్-బహిస్-అవస్-సమయా- నికమా-స్వయమ్- వృధా-నక్తమ్ - నఖో-హేతా- ఇధా- అధా-సామి వత్- బ్రాహ్మణవత్- క్షత్రియవత్ - సనా- ఉపధా- సనత్ - సనాత్- తి రస్- అన్తరా- అన్తరేణ- జ్యోక్- కమ్- శమ్-సహసా-విహ- నానా- స్వప్తి-స్వభా-అ లమ్-వషట్- శ్రౌషట్- వాషట్- ఆస్యత్- అస్తి- ఉపాంశు-క్షమా-విహయసా-దోషా మ్యూ- మిథ్యా- ముధా- పురా- మిథో- మిథస్ - శ్రాయస్ - ముహూన్ - ప్రబాహు కమ్- ప్రవాహికా- ఆర్యహలమ్- అభీక్షమ్- సాకమ్- సార్థమ్- సమన్- హిరుక్- ధిక్- అ థ- ఆమ్- ఆమ్- ప్రతామ్- ప్రతాన్- ప్రతాన్-హ-మాజ్- అత్యతిగణోయమ్- చ- వా-

హ-ఆహ- ఏవ-ఏవమ్-సూనమ్- శశ్వత్-యుగవత్- ఘాయన్- కూడత్- కువిత- శూ-
పత్- నేత్- చేత్- చణ్- కచ్చిత్- యత్ర- తత్ర- నహ- మాన్త-మాకిమ్- మాకమ్- న
కిమ్- నకిమ్- ఆకిమ్- మాన్- నఖ్- యావత్- తావత్-త్వై- ద్వై- ర- శ్రావత్-వా
షత్- స్వాహా- స్వధా- వషట్- ఓమ్ - తథాహి- ఖలు- కల- అథ- శుష్టు- స్త- ఆద
హ- ఉపసర్గస్వరవిభక్తిప్రతిరూపకాశ్చ- అవదత్తమ్-అహంయః- అస్తి-క్షీరా-అ-ఆ-ఇ-
ఈ- ఉ-ఉః- ఏ- ఐ- ఓ- ఔ- పశు- శుకమ్- యథా- కథాచ - ప్యాట్- పాట్- అక్ల
హై- హే- భోః- అయే- ద్య- విషు ఏకవద - యుత- ఆతః-చాదిరప్యాకృతిగణః ॥ త
ద్ధితశ్చాసర్వవిభక్తి క్తిః ॥ ౧॥ ౧॥ ౩౨॥ యస్తాత్సర్వావిభక్తిర్నిత్యద్యతైసతద్ధితాన్తోవ్య
యంస్యాత్- పరిగణనంకర్తవ్యమ్- తసిలాదయకప్యాపాశ్రవః - శన్ ప్రభృతయకప్యా
సహసానైభ్యః- అమ్- అమ్- కృత్వోర్థాః- తసివతి- నానాభావితి- తేనేహన- పచతిక
ల్పమ్- పచతిరూపమ్ ॥ కృత్యజస్తః ॥ ౧॥ ౧॥ ౩౯॥ కృత్యోమాన్తవిజస్తశ్చతదస్తవ్యయం
స్యాత్- స్తార్మస్తార్మ-జీవసే-పిబధ్యై ॥ కృత్యోశుకశునః ॥ ౧॥ ౧॥ ౪౦॥ ఏత
దస్తవ్యయంస్యాత్- కృత్య- ఉదేతోః- విస్వసః ॥ ఆవ్యయిభావశ్చ ॥ ౧॥ ౧॥ ౪౧॥
అభిహరి ॥ అవ్యయాదాపుపః ॥ ౨ ॥ ౪ ॥ ౨౨ ॥ అవ్యయాద్విహితస్యాపశ్చుపశ్చలుక్
స్యాత్- తత్రశాలాయామ్- అథ- విహితవిశేషణాన్నేహ- అత్యుచ్చైసా- అవ్యయసంజ్ఞా
యాంయద్యతితదస్తవిధిరస్తి-తథాపినగౌణ-ఆపగ్రహణంవర్ధమవిజ్ఞత్వాత్ ॥ సప్తశస్త్రి
మల్లిజేషుసర్వాశుచవిభక్తిమ|వచనేషుచసర్వేషుయన్నప్యేతితదవ్యయమితిప్రతిఃవిజ్ఞకా
రకసంఖ్యాభావపరా ॥ వష్టివాగురిరల్లోపమవాప్యోరుపసర్గయోః | ఆపశ్చైవసహలస్తా
నాయధావాచానిశాదిశా ॥ ౧ ॥ వగాహః - ఆవగాహః - విధానమ్ - అవిధానమ్
— ॥ అత్యవ్యయాని ॥ — స్త్రియామ్ ॥ ౪॥ ౧॥ ౩॥ అధికారోఽయంసమ
ధానామితియావత్ ॥ అజాద్యతప్తావ ॥ ౪॥ ౧॥ ౪॥ అజాదీనామకారాన్తస్యచ - వా
చ్యయత్ స్త్రీత్వస్తత్రవి్యోత్యేటావస్యాత్- అజాద్యక్తిర్నిహేజీవశ్చబాధనాయ - అజాఅ
తః- ఖట్వా- అజాదిభిఃస్త్రీత్వస్యనిశేషణాన్నేహ- పశ్చాజీ - అత్రహిసమాసార్థసమా
హారనిష్ఠంస్త్రీత్వమ్- అజా-ఏడకా-అశ్వా-చటకా-మూషికా-ఏషుజాతిలక్షణోజీవప్రా
ప్తః-చాలా- వత్సా- హౌడా-చుద్దా- చీలాతా- ఏషువయస్సిప్రథమవిజీవప్రాప్తః ॥ సం
భప్తాజినకణిష్ఠేభ్యకపలాత్ ॥ సమృలా - భద్రుఫలా- జ్యాపారితిహాస్యః ॥ సదద్
కాణ్డప్రాస్తశతైకేభ్యకపిష్టాత్ ॥ సత్పుష్పా - పారికపుష్పా- ప్రత్యేకపుష్పా ॥ శూ
దాచిహమహత్పుర్వాజాతిః ॥ పుంయోగేతుశూద్రీ- అమహత్పుర్వాకిమ్- మహాశూద్రీ-
కుంభా-ఉష్ణిహ- దేవశికా- బ్యేసా- కనిష్ఠా-మధ్యమేతిపుంయోగేఽపి- కోకిలాజాతా
వపి ॥ మూలాన్నభః ॥ అమూలా- ఋన్నైభ్యోజీవ- కత్రీ- దక్షిణి ॥ ఉగితశ్చ ॥ ౪॥
౧॥ ౬॥ ఉగిదస్తాత్పూరితిపదికాత్ స్త్రియాంజీవస్యాత్ - భవస్తీ- పచస్తీ- శవశ్యహారితి
ద్రుమ్-ఉగిదచామితిసూత్రేఽన్ గ్రహణేనధాతోచ్చేదుగితార్కర్తవ్యత్వతరేపేతియద్య
తే- తేనేహన-ఉఖాన్తత్ - క్విప్- అనిదితామితిసహోపః-పగ్ధ్యత్- అచ్చశేస్త్రస్యాదేవ-
ప్రాచీ- ప్రతీచీ ॥ వనోరచ ॥ ౪ ॥ ౧ ॥ ౭॥ వస్మిన్తదస్తాచ్చప్రాతిపదికా
త్ స్త్రియాంజీవస్యాత్ - రశ్చాన్తాదేశః - వస్మితిష్మనిభక్వనిభవనిసామాన్యగ్రహ

ణమ్- ప్రత్యయగ్రహణయస్తాత్మవిహితస్తదాదేస్తరస్తస్యగ్రహణమ్- తేనప్రాసదికమనీయ
 తాత్తదస్తాస్తపరిభాష్యతే- సుత్వానవతిక్రాంతిశుత్వరీ- అతిధివరీ- శర్వరీ* వనీనహ
 శశ్చివక్రవ్యమ్ * హశ్చాత్మానోద్విహితోయోవనశదస్తాచ్చప్రాతిపదికాత్ జీవ రచ్చనే
 త్యర్థః- ఓణ్యుఅపనయనే- వనవీవిద్వనోంత్యాత్వమ్ - అవావాబ్రాహ్మణీ - రాజయథా
 * బహుప్రీహకావా * బహుధీవరీ - బహుధీవా-పక్షేదావీవత్యతే * పాదోన్యతర
 స్యామ్ || ౪ || ౧ || ౨ || పాచ్చష్టికశ్చతసమానాస్తప్రదిస్తాత్ప్రతిపదికాత్ జీవవాస్యాత్- ద్వి
 పదీ-ద్విపాదీ * టూబుచి || ౪ || ౧ || ౩ || ఋచివాన్యాయాంపాదస్తాట్టాప్ స్యాత్- ద్విపదా
 ఋక్- ఏకపదా- నమత్స్వస్రాదిభ్యః- పశ్య- వతస్రః- పశ్యేత్వత్రసలోచ్చ్యతే- పిష్టా
 వ్రామదితిపత్సంజ్ఞాంప్రతిసలోపస్సువ స్మరణిసలోపస్యాసిద్ధత్వాన్నమదీ స్వస్రాదిభ్యః
 తినటామ్ * మనః || ౪ || ౧ || ౧ || మన్ననాన్నజీవ- సీమా- సీమానా * అనోబహుః
 హేః || ౪ || ౧ || ౧ || అన్నస్తాచ్చహుప్రీహార్షజీవ - బహుయజ్ఞా - బహుయజ్ఞానా
 * డాబుభాభ్యామన్యతరస్యామ్ || ౪ || ౧ || ౧ || సూత్రద్వయోపాత్తాభ్యాణావ్ వా
 స్యాత్ - సీమా- సీమే- సీమానా- దామా- దామానా- దామి - నప్రసేదామత్యకంః
 బహుయజ్ఞా - బహుయజ్ఞానా - బహుయజ్ఞే * అనఉపధాలోఽనోన్యతరస్యామ్ ||
 ౪ || ౧ || ౨ || అన్నస్తాచ్చహుప్రీహారుపధాలోఽనోవాజీవస్యాత్ - పక్షేదావీవనీయ
 ధా - బహురాజ్ఞీ - బహురాజ్ఞ్యా - బహురాజే - బహురాజానా * ప్రత్యయస్థా
 త్కాత్పూర్వస్యాతిదాప్యసుపః || ౨ || ౩ || ౪ || ప్రత్యయస్థాత్కారాత్పూర్వస్యాకారస్యే
 కారస్యాదాపిపరసతః సుపద్యవరోనచేత్ - సర్వికా - కారికా- ఆతటికమ్ - నాకా -
 ప్రత్యయస్థాత్కిమ్ - శక్తోత్తితశ్చకా - ఆశుపదకిమ్ - బహుపరివ్రాజకసగరీ - డాత్కిమ్ -
 నష్టనా- సూర్వస్యకిమ్ - పరస్యమాఘాత్ - కటుకా- తపరగికిమ్ - రాకా- ఆపికిమ్ - కార
 కః * మామకసరకయోరుపసంఖ్యానమ్ * చామికా- సరాన్కాయతీతసరికా * త్యక్
 త్యపోశ్చ * దామీదాత్కికా- ఇహత్కికా * నయాసయోః || ౨ || ౩ || ౪ || యత్తదోరస్య
 స్తస్యాత్- యకా- సకా- యకామ్- తకామ్ * త్యకనశ్చనీయేధః * ఉపత్యకా - ఆధ్య
 కా * ఆశిషిపునశ్చన * జీవకా- భవకా * ఉత్తరపదలోఽన * దేవదత్తికా - దేవ
 కా * కీపకాదీనాశ్చన * కీపకా- సుప్రీవకా- కన్యకా- చటకా * తారకాజ్యోతిషి *
 న్యత్రతారికా * వర్ణకాతాస్తవే * అన్యత్రవర్ణికా * వర్ణకాశకునాస్రాచామి * ఉదీ
 చాస్తవర్ణికా * అప్యకాపిత్వదైవత్వే * అప్తికా- న్యా * సూతికాపుత్రికాబృన్దారికా *
 వేదివక్రవ్యమ్ * ఇహవాఅతిధిదః- కాత్పూర్వస్యవాఅకాదాదేశఇత్యర్థః- తేనపుత్రికా
 శబ్దజీవఇవర్ణస్యపక్షేఽకారః - అన్యత్రేత్వదాధనార్థమకారస్యపవక్షేఽకారః - సూతి
 కా- సూతికేత్వాది * ఉదీచామాంసాసేయకపూర్వాయాః || ౨ || ౩ || ౪ || యకపూ
 ర్వస్యస్త్రీప్రత్యయాకారస్యస్థాసేయోఽకారస్తస్యకాత్పూర్వస్యేద్వాస్యాదాపిపర- తే
 ణఇతిహ్రస్వః- ఆర్యకా- ఆర్వికా- చటకకా- చటకికా- ఆతటికమ్ - సూక్ష్మశ్చేభవానా
 జ్యోతికా- యకేతికిమ్ - ఆర్వికా- స్త్రీప్రత్యయేతికిమ్- శుభంయూతీతిశుభంయూః- అ
 తాశుభంయూః- శుభంయికా * ధాత్వప్రయతోన్మరిత్యమ్ * సునాయికా- సుపాశికా
 * శుభస్మిమాంసాద్వాన్యోనభోహం గావ్యామపి || ౨ || ౩ || ౪ || స్వేత్వే నంబా నపమికంబా

ఏమామతఇద్వాస్యాత్ - తదస్తవిధినైవసిద్ధేనభేదాపూర్వాణామపీతిస్పష్టార్థమ్ - భస్మాగ్ర
హణముపసర్జనార్థమ్ - అన్యస్యతాత్తరసూత్రేణసిద్ధమ్ - ఏమాద్వాపతయోస్తుసపూ
ర్వయోర్నైత్యమ్ - ఆ సర్వ రిసీవిభక్తిమాత్రిత్య అనుపబ్ధినివేధాత్ - అనైకా - ప
రమైకా - అద్వకే - పరుద్వకే - స్వకే బిగ్రహణంశ జ్ఞోగర్జనార్థమ్ - ఏవఱి - ఆత
థానై ఇత్యగ్రపత్తపస్వశబ్దస్యాతోవికేషణమ్ - నతుద్వైషయోరసమ్భవాత్ - నాన్య
స్యేమామన్యభిచారాత్ - స్వకే బిగ్రహణంశబ్దసూత్రియవాచీ - ఆకర్షణ - అధానైకే
తునస్త్రి - సంజ్ఞోపసర్జనీభూతిస్తుకప్రత్యయా సత్వాద్భవత్వదామరణమ్ - ఏవఱ్చ
త్రియాయామ్ - స్వికా - పరమస్వకేతినిత్యమేవేత్యమ్ - నిర్భత్రా - నిర్భత్రీకా - ఏవ
కా - ఏవీకా - కృతవత్సనిర్దేశాన్మచారికల్పః - ఏతికే - ఏతికాః - అజకా - అజికా - జ్ఞకా -
జ్ఞికా - ద్వికే - ద్వకే - సఃస్వికా - సఃస్వికా - అభాషితప్రంసాచ్ఛ ॥౭॥౩॥ ౪౦॥ ఏత
న్తద్విహితస్యాతఃస్థానేతఇద్వాస్యాత్ - గజ్ఞకా - గజ్ఞికా - బహువ్రీహిర్వాపితప్రంసా
త్వాత్తతోవిహితస్యనిత్యమ్ - అజ్ఞాతాఖిల్యా - అఖిట్వీకా - కైశికేకపితుకల్పఏవఱ్చ ఆదా
చార్యాణామ్ ॥౭॥౩॥ ౪౧॥ పూర్వ సూత్రవిషయేఅద్వాస్యాత్ - గజ్ఞకా - ఉక్తప్రం
సాత్తు - ఖభిక్రా - అనుపసర్జనాత్ ॥౪॥౧॥ ౧౦॥ అధికారోఽయమ్ - యానస్తరిత్య
భిన్యాప్య - అయమేవస్త్రిప్రత్యయేచుతదస్తవిధింజ్ఞావయతి - బిడ్డాణభేద్యసంపదమ్
ఇమాత్రచేతయేవరక్తభేదభేద్యరపః ॥౪॥౧॥ ౧౧॥ అనుపసర్జనంయతిదాదితదస్తంయ
దదస్తంప్రాతిపదికస్తతః స్త్రియాంజీవస్యాత్ - కురుచరీ - ఉపసర్జనత్వాన్నైహ - ఐ
హుకురుచరా - నదటనదీ - వత్సమాణేత్యత్రటిత్వాదుగత్వాచ్ఛజీవప్రాప్తః యాను
టాజిత్యేనలాత్రయమనుబద్ధకార్యన్నాదేశానా మితిజ్ఞాపనాన్నభవతి - శ్మశ్శానచక్కి
త్యేనకృవిదనుబద్ధకార్యేవ్యనల్పిధావితినేవేదజ్ఞాపనాద్యా - సాపర్ణేయ - నిర్దీ -
బౌత్రి - ఊరుద్వయసీ - ఊరుదమ్ని - ఊరుమాత్రి - పశ్చతయ - ఆక్షికి - లావణికి - యా
చక్కి - ఇత్వరీ - తాన్మీలికేణేఽపి - చౌరిః - సభేన్నభేకే - ఖ్యుంస్తరుణతలునానా ముపసం
ఖ్యానమ్ - సైన్రీ - పౌంస్రీ - శాకికి - అభ్యక్తురణీ - తరుణీ - తలపి - యశశ్చ ॥౪॥
౧॥౧౬॥ యశస్తాత్ స్త్రియాంజీవస్యాత్ - అకారలోకేత్యత్ర హలస్తధితస్య ॥౬॥౪॥
౧౫॥ హలఉత్తరస్యఉపధాభూతస్యతద్ధితయకారస్యలోపస్యాదితివరే గార్గీ - అనప
త్యాధికారస్థాన్మజీవ - ద్వీపేభవాద్వైస్యా - అధికారగ్రహణాన్నైహ - దేవస్యావత్స
నైస్యా - దేవాద్యభిజ్ఞాపితహియభే ప్రాగ్ధీవ్యతియో సత్వపత్యాధికారపరితః - పా
చాంష్యస్తధిః ॥౪॥౧॥౧౭॥ యశస్తాత్ ధ్వీవాస్యాత్ స్త్రియాంసవతద్ధితః - పదప్ర
త్యయస్య ॥౧॥ ౩॥౬॥ ప్రత్యయస్యాదిఃషషత్సాత్ - ఆయసేయానీయయః ఫథభఫ
ఘాంప్రత్యయాదీనామ్ ॥౭॥౧॥౨॥ ప్రత్యయాదిభూతానాం ఫాదీనాంక్రమాదాయ
న్నాదయఅదేశాన్మయః తద్ధితాస్తత్వాత్పరితిపదికత్యమ్ - షిత్వసామర్థ్యాత్ శ్మణో
కైఽపిస్త్రిత్వేషిద్దౌరేతివత్సమాణోజీవ - గార్గ్యాయణీ - సర్వత్రతోహితాదితస్తే
భ్యః ॥౪॥౧॥౧౮॥ లోపితాదిభ్యః తతద్దానై - లోపితాదిభ్యః త్యంష్య - స
త్ - లోపితాద్యయః - కాత్యాయనీ - కారవ్యయాద్దాకాత్యాచ్ఛ ॥౪॥౧॥౧౯॥ ఆ
భ్యాంష్యస్యాత్ - క్రమేణటావేషిసారవవాః - కుర్వాదిభ్యాంభ్యాః - కారవ్యాయణీ -

భక్తచమణ్ణాకాదిత్యణ్ - మాణ్ణాకాయనీ * ఆసురేరుపసంఖ్యానమ్ * ఆసురాయణ
 వయసిప్రభమే || ౪ || ౧ || ౨౦ || ప్రసవవయోవాచినోఽపస్తాత్ శ్రీయూజప్సాత్ -
 కుమారీ* వయస్యచరమతివాచ్యమ్* వధూటీ - చిరజీవీ - వధూటచిరజీవీయావన
 చాచినా - ఆతగితిమ్ - శిశుః - కన్యాయాన - కన్యాయాజకనీనచేతినిర్దేశాత్ * ద్విగోః ||
 ౪ || ౧ || ౨౧ || ఆపస్తాత్ ద్విగోర్జీవస్యాత్ - త్రిలోకీ - అజాదిత్వాత్ ౧౪ లా - త్ర్యంబికా - శై
 నా* అపరిమాణబిస్తాచితకంబశ్రేభ్యోనతగ్ధితలుకి || ౪ || ౧ || ౨౨ || ఆపరిమాణానాద్విస్తాద్య
 నాచ్చద్విగోర్జీవస్యాత్గ్ధితలుకిసతి - ఇచ్చభిరవైవిధితా ఇచ్చాత్వా - ఆర్హియప్తక
 అభ్యర్థతిలక్ - ద్వౌబిస్తాపవతి ద్విబిస్తా - ద్వౌబిచితా - ద్వికమ్పల్యా - పరిమాణా
 ద్వౌభిః తద్ధితలుకితిమ్ సమాహారపంచాక్షి * కాణ్డానాన్తేత్రే || ౪ || ౧ || ౨౩ || స్వ
 త్రేయసికాణ్డానోద్విగుప్తశోనజీవతద్ధితలుకి - ద్వౌకాణ్డాప్రమాణమస్యః క్షృకాన్తే
 త్రభక్తిః - ప్రమాణేవ్యయగజితి వివితస్యమాత్రవసి ప్రమాణేలోద్విగోర్నిత్యమిలిలన్ -
 తేత్రేతిమ్ - ద్వికాణ్డీరజ్జః * పురుషాత్ప్రమాణేఽన్యతరస్యామ్ || ౪ || ౧ || ౨౪ ||
 ప్రమాణేయసిపురుషప్రసన్నాద్విగోర్జీవనాస్యాత్గ్ధితలకి - ద్వౌపురుషప్రమాణమస్య
 స్సాద్విపురుషీద్విపురుషావాపరిఖా * ఊహసోఽనన్ || ౪ || ౧ || ౨౫ || ఊహోఽస్య
 హుప్రహారసజాదేశస్యాత్ శ్రీయామ్ - ఇత్యనజీకృత - దావబేవ విషణ్ణ
 ప్రాప్తేమ * బహుప్రహారాధసోజీవ్ || ౪ || ౧ || ౨౬ || ఊహోన్తాబ్ధహుప్రహారీస్యా
 త్శ్రీయామ్ - కుణ్డోగ్ని - శ్రీయాంకిమ్ - కుణ్డోహోదైనుకమ్ - ఇహానజిపిన్ ఆద్వి
 ధౌశ్రీయామితు్యపసంఖ్యానాత్ * సంఖ్యావ్యయాఽర్జీవ్ || ౪ || ౧ || ౨౭ || జీహోఽపవా
 దః - ద్యౌ్యగ్ని - ఆత్మ్యగ్ని - బహుప్రహారిత్వపడిహోఽతికాన్తాన్త్యాధాః * దాను
 హాయనానాచ్చ || ౪ || ౧ || ౨౮ || సంఖ్యాదేర్బహుప్రహారామాన్త్యాన్తాయనానాచ్చజీవ
 స్యాత్ - గామాన్తేదావ్ ప్రతిషేధయసి ప్రాప్తయోః - హాయనానెటాపి ప్రాప్త
 వచనమ్ - ద్విచామ్నీ - అవ్యయగ్రహణాననువృత్తిరుద్దామా బడత్యత్రదాబ్ధిషేధా
 వపివత్తేద్రః - ద్విహాయనీచాలా * త్రిచతుర్భాగ్విహాయనస్యణ్వంపాచ్యమ్* విహా
 వాచకస్యైవహాయనస్యజీవీణత్వత్సేవ్యతే - త్రిహణీ - చతుర్వాయనీ - వయసోఽ
 న్యత్ర - ద్విహాయనా - త్రిహాయనా - చతుర్వాయనా కాలా * నిత్యగంభీరస్వ
 సోః || ౪ || ౧ || ౨౯ || అన్నన్తాబ్ధహుప్రహారపథా లోపినోజీవ - సురాబ్ధినా
 మనగరి - ఆన్యత్రపూర్వేణవికల్పవివ వేదేశతమూర్ధ్ని * కేవలమామకభాగధర్మపా
 పాపరససూనార్యకృతసుమక్లబభేషజాచ్చ || ౪ || ౧ || ౩౦ || ఏభ్యోనవభ్యోనన్యజీవ
 స్యాత్ సుజ్ఞాఛస్వసోః - అధోతఇద్ధికేవలీర్విశః - మామకీతనూః - భాగధర్మయా
 పాపీ - ఆపరి - సమానీ - ఆర్యకృతీ - సుమక్లబీ - భేషజీ - ఆన్యత్రకేవలా ఇన్యాది
 మామకగ్రహణన్నియమూర్ధమ్ - అణన్తాదేవజీవీసేద్యే - తేనలోకేఽసంజ్ఞాయామ్ -
 మామికా * అన్తర్వత్పతివతోర్ముక్ || ౪ || ౧ || ౩౧ || ఏతయోః శ్రీయాన్ముక్స్యాత్ - యు
 గ్నేభ్యోజీవ - గర్భిణాజ్జీవద్భర్తృకాయాచ్చప్రకృతిభాగానిపాత్యేత - తత్తాన్తరస్య
 స్యాత్కర్మ ఇతివిగ్రహ ఆన్తశ్శబ్దస్యాధికరణశక్తిప్రధానతయాఽస్తి సామానాధికరణ్యా
 భావాదప్రాప్తోమతుప్సనిపాత్యతే - పతివత్పితృత్రతువత్పన్నిపాత్యతే - సన్తర్వస్మి - పతి

వత్స - ప్రత్యుదాహరణస్త్రుతస్త్రస్యసాంకాలయాష్టః - పతివతి - పురీషి ప
 త్యుర్వో యజ్ఞసంయోగే ॥ ౪ ॥ ౧ ॥ ౩౩ ॥ పతిశబ్దస్యనకారాదేశస్సాన్విత్యజ్ఞేనస
 మ్బుధే - వసిష్ఠస్యవత్స - తత్కర్తృకయజ్ఞస్యఫలభౌక్తీశ్చిద్ధః - దమ్మతోస్యహ
 ధికారాత్ ॥ ౪ ॥ ౧ ॥ ౩౪ ॥ పతిశబ్దాస్త్రస్యసపూర్వస్య
 ప్రాతిపదికస్యనోవాస్యాత్ - గృహస్యపతిః - గృహపతిః - గృహపత్ని - ఆసుపసర్జనస్యే
 తిహూత్రారధమగ్రప్రతమపినపత్యుద్విశేషణమ్ - క్షనుతదస్త్రస్య - తేనబహుక్రిహవ
 పి - దృఢపత్ని - దృఢపతిః - వృషలపత్ని - వృషలపతిః - అథవృషలస్యపత్నివ్యస్తైకధమితి
 చేత్ - పత్నివపత్నిత్యుపచారాత్ - యద్వా - ఆచారక్విప్రనాత్కర్తృక్విప్ - ఆస్తింశ్చ
 పక్షే - పత్నియా - పత్నియః - ఇతీయజ్ఞేషయేవిశేషః - సపూర్వస్యశీమ్ - గవాంపతిఃస్త్రీ
 శ్చై నిత్యంసపత్నాన్విదిమ్ ॥ ౪ ॥ ౧ ॥ ౩౫ ॥ పూర్వకల్పపవాదః - సమానస్యసభావో
 వినిపాత్యతే - సమానసపతిగృహస్సాన్వపత్ని - ఏకపత్ని - వీరపత్ని పూతక్రతోరైచ ॥
 ౪ ॥ ౧ ॥ ౩౬ ॥ అన్యస్త్రీయామై ఆదేశోజీవ - ఇయన్త్రిసూత్రీపుంయోగఏవమ్యతే - పూ
 తక్రతోః స్త్రీ పూతక్రతాయీ - యయాతుక్రతవఃపూతాఃపూతక్రతురేవసా ॥ వృ
 హాకప్యగ్నికుశితకుసిదానామదాత్రః ॥ ౪ ॥ ౧ ॥ ౩౭ ॥ ఏవమదాత్రులదేశస్సాన్వితీవ
 చ - వృహాకపఃస్త్రీవృహాకపాయీ - హరఃష్ణూనృహాకపీఇత్యురః - వృహాకపాయ్యా
 క్రిగౌర్యావిచ - ఆగ్నాయీ - కుసితాయీ - కుసిదాయీ - కుసిదశబ్దోప్రాస్యమధ్యోసతు
 ద్విమధ్యః ॥ మనోరావా ॥ ౪ ॥ ౧ ॥ ౩౮ ॥ మనుశబ్దస్యాకారాదేశస్సాన్వదాత్తెకారశ్చ
 వా - తాభ్యాంసన్వియోగశివోజీవ - మనోఃస్త్రీమనావీ - మనాయీ - మనఃష్ణూవర్ణాదను
 దాత్రాతోపధాతోసః ॥ ౪ ॥ ౧ ॥ ౩౯ ॥ వర్ణవాచీయోగదాత్రాస్త్రోపధస్తదనాదనుపస
 ర్జనాత్ప్రాతిపదికాద్వాజీవస్యాత్తకారస్యనకారాదేశశ్చ - ఏనీ - ఏతా - రోహితా - రో
 హిణీ - వర్ణానాస్తరితానితానామితిఫిట్సూత్రేణాద్యదాత్రః - త్రేవ్యాశలత్యైతిగృ
 హ్యమ్ - త్రీణ్యేతాస్యస్యాఇతిహుహుక్రిహిః - ఆసుదాత్తాత్కిమ్ - శ్వేతా - ఘృతాచీనా
 శ్చేత్యైతాదాత్రోయమ్ - అతైత్యేవ - శితిఃస్త్రీ * పితృగ్నాదుపసంఖ్యానమ్ * పితృగ్నీ * ఆసి
 తపతితియార్ష * ఆసితా - పలితా - ఛస్తనిక్నమేతే * ఆసిక్నీవలక్నీ - ఆవదాతశ్చల్పస్తన
 వర్ణవాచీ - కిన్దువికుధవాచీ - తేనఅవదాతాఇత్యేవ ॥ ౪ ॥ ౧ ॥ ౪౦ ॥ తోపధ
 భిన్నాస్వర్ణాచుగోనుదాత్తానాత్ప్రాతిపదికాత్స్త్రీయాంజీవస్యాత్ - కల్పశీ -
 సారగ్నీ - లఘువనైద్యయోశ్చబహ్వహోగురుతిమధ్యోదాత్రావేతా - అసుదాత్తానాత్కిమ్
 కృష్ణా - కపిలా ॥ షిన్దౌరాదిభ్యశ్చ ॥ ౪ ॥ ౧ ॥ ౪౧ ॥ షిన్దోగౌరాదిభ్యశ్చజీవస్యా
 తే - సర్తశీ - గౌరీ - అనడుశీ - అనద్వాశీ * పిప్పల్యాదయశ్చ ॥ అక్రతిగణోయమ్ ॥
 సూర్యతిమ్బాగస్త్ర్యమత్సాన్వసాంయడపధాయః ॥ ౬ ॥ ౪ ॥ ౧౪౯ ॥ ఆజస్యోపధాయాయ
 స్యలోపసాన్విత్యేద్యోఃసూర్యాద్యవయవః * మత్స్యస్యజ్యోమ్ * సూర్యాగస్త్ర్యయో
 శ్వేపజ్యోశ్చ * తిప్రప్రమ్యయోర్నతత్రాణియలోప ఇతివాచ్యమ్ * మత్సీ - మాతరి
 పిచ్ఛేతిపిత్వాదేవనిధే గౌరాదిషు మాతామహేశబ్దపారాదనిత్యః పితాంజీవ - ధం
 ప్రా ॥ జానపదకుణ్డగోణధుభాషనాగ కాలసీలకుశకాముకకబరాద్యుత్త్ర్యమత్రావ
 వనాకృతిమాశ్రాణాఫాల్యవర్ణానాచ్ఛాదనాయోవికారమైశునేచ్ఛాకేశవేశేషు ॥ ౪ ॥ ౧ ॥

౪౭ || ఏకాదశభ్యస ప్రాతిపదికభ్యస క్రమాన్విత్యాదివ్యర్థేషుజీవస్యతే - నానా
 దీప్యంతిశ్చేత్ - అన్యాతుజానపదీ - ఉత్పాదిత్యాదభిప్రాయేనటిగ్ధేతిజేప్యాయుదాతః - ఊ
 ణీ - అక్షరభేద - కుణ్డాన్య - కుడిదాచా - గురూశ్చరాల ఇత్యప్రత్యయః - య
 స్తు అమృతేవరజగికుణ్డ ఇతి మగవ్యకాతివాచీ తతోజాచిలక్షణోజీవ భవస్యవ - అమ
 తేహిస్త్రీవిషయత్వాభావాదప్రాప్తోజీవీధీయతే - నతునియమ్యతే - గోణి అవసరభే
 త - గోణాన్య - ఫలీఅకృత్రిమాచేత్ - ఫలాన్య - భాజీశ్చాణాచేత్ - భాజాన్య -
 నాగీష్టాలాచేత్ - నాగాన్య - గజవాచీనాగకబ్బః ఫౌల్యగుణయోగాదన్యత్రప్రయు
 క్తఉదాహరణమ్ - సర్పవాచీతుదైర్ఘ్యగుణయోగాదన్యత్రప్రయు క్తస్య ప్రత్యుదాహర
 ణమ్ - కాలివర్ణశ్చేత్ - కాలాన్య - నీలీతనాచ్ఛాదనభేదేత్ - నీలాన్య - నీల్యర
 క్రాశాటిత్యర్థః - నిర్యాఅన్వ క్తన్యఇత్యుక్ - అనాచ్ఛాదనపిసర్పత్రన - కిన్దు * నీలాదామ
 ధౌ* సీలి* సాగ్రేణనచ * సీలిగః * సంహాయాంవా * సీలి-నీలా - కుశితయోవి
 కారశ్చేత్ - కుశాన్య - కాముక్తిమైధునెచ్చాచేత్ - కాముకాన్య - కలరీకేశానాం సన్ని
 వేకవిశేషః - కలరాన్య - చిత్రత్వేః * శోణాత్ప్రాచామ్ ||౪||౧||౪౭|| శోణీ శోణా
 * వోతోగుణవచనాత్ ||౪||౧||౪౮|| ఉదినాదుణవాచినోవాఽన్వసౌత్ - మృచ్ఛ - మృ
 దుః - ఉతగికిమ్ - కుచి - గుణేతికిమ్ - ఆఖుః* ఖరుసుయోగోపభాన్య * ఖరుః - పశిం
 రాకన్య - పాణ్డుః * బహువిధ్యర్థే ||౪||౧||౪౯|| ఏభ్యోరాజీవస్యతే - బహిష్ - బహుః *
 కృదికారాడక్రిసః * రాత్రిః - రాత్రి * సర్వతో క్రిన్నరాచిత్యేక * శకటి - శకటిః - ౭
 క్రిన్నరాత్కిమ్ - అజననిః - క్రిన్నస్తత్వాదప్రాప్తేకధ్యర్థమ్ - కథితశ్చజ్జగదేవత్యత - హిమ
 కాపిపాతిమచేతపద్భావః * పుంయోగాదాభ్యాముమ్ ||౪||౧||౫౦|| యామృతాభ్యా
 పుంయోగాత్ స్త్రీయాంవ ర్తతతోజీవస్యతే - గోపస్యస్త్రీగోపీ* వాలకాస్తాన్న *
 గోపాలికా - అశ్వపాలికా * సూర్యాదేవతాయాశ్చోద్భవ్యః * సూర్యస్యస్త్రీదేవ
 తా - సూర్యా - దేవతాయాశ్కిమ్ - సూరీ - కున్ద - మానషియమ్ * ఇన్ద్రసరుణభవ
 శర్వరక్షమృదహిమారణ్యవయవనమాతులాచార్యౌణామగ్ధః ||౪||౧||౫౧|| ఏమామా
 నుగాగమస్సాన్వితీవచ - ఇన్ద్రాదీనాంపక్షాత్పాతులాచార్యయోశ్చ పుంయోగ ఏవే
 వ్యతే - తత్రజీవినధేతనుగాగమమాత్రం విధీయతే - ఇతరేమాశ్చతుర్థాముభయమ్ - ఇన్ద్రా
 ణీ * హిమారణ్యయాచూహత్వై * మహాద్ధిమం - హిమానీ - అరణ్యానీ * యవాన్ద్రో
 షే * దుష్టోయవోయవానీ * యవనాల్లిప్యామ్ * యవనానాంవిపిర్వచనానీ * మాతు
 లోపాధ్యాయయో రాక్షవా * మాతులానీమాతులీ - ఉపాధ్యాయానీ - ఉపాధ్యాయా -
 యాతుస్వయమేవాధ్యాపికా - తత్రవాజీవీవాచ్యః - ఉపాధ్యాయా - ఉపాధ్యాయా
 * ఆచార్యాదణత్వేచ్చ * ఆచార్యస్యస్త్రీఆచార్యానీ-పుంయోగ ఇత్యేవ-ఆచార్యా - స్వ
 గా ద్యాభ్యాత్రీ * అగ్నిక్షత్రియాభ్యాంవా * స్వాధై - అర్యాణీ - అర్యా - స్వాధేనీప్ర
 త్యావేత్సర్థః - క్షత్రియాణీ - క్షత్రియా - పుంయోగేః - అగ్ని - క్షత్రియా - కథంత్రహ్మణీ
 తి - బ్రహ్మణమానయతిజీవయతికికర్షణ్యత్ * క్రీతాత్మరణపూర్వాత్ || ౪ || ౧ || ౫౨ ||
 క్రీతాత్మాదదస్తాత్మరణాదేః స్త్రీయాంజీవస్యతే - చంద్రక్రీతి - క్వచిన్న - ఛనక్రీతా
 * క్రాదల్పాభ్యాముమ్ ||౪||౧||౫౩|| కరణాదేఃక్రాస్తాదదస్తాత్ స్త్రీయాంజీవస్యద

బుద్ధ్యోద్ధ్యో - అభిరితీర్థ్యోః * బహుప్రీహేశ్చాన్తోదాత్తాత్ ॥౪॥౧॥౧౨॥ బహు
ప్రీహేకాన్తాదన్తోదాత్తాదన్తాత్ స్త్రీయాంజీవస్యాత్ * జాతిపూర్వాదితివక్రవ్యమ్*
తేనబహునభోసుకాలసుఖాదిపూర్వాన్న - ఉరుభిన్నీ - సేహబహుక్రితా * జాతా
నాన్న * దస్తజాతా * పాణిగృహీతీభార్యాయామ్ * పాణిగృహీతాన్యా * అస్వాక్ష
పూర్వపదాద్వా ॥౪॥౧॥౧౩॥ పూర్వేణనిత్యేప్రాప్తేవికల్పోఽయమ్ - సురాపీతీ - సు
రాపీతాఅన్తోదాత్తాత్రిమ్ - వస్త్రచ్ఛన్నా - అనాచ్ఛదనాదిత్యుదాత్తనిషేధః - ఆతఏవ
పూర్వేణాపినజీవ్ * స్వాగౌహ్యపసర్గనాదసంయోగోపధాత్ ॥౪॥౧॥౧౪॥ అసం
యోగోపధముపసర్జనంయత్స్వీకృతదస్తాదస్తాత్ప్రతిపదికాద్యజీవ్ - కేశాసతిక్రా
న్తా - అతికేశీ - అతికేశా - చస్త్రముఖీ - చస్త్రముఖా - సంయోగోపధాత్సుగుల్ఫా - ఉ
పసర్గనాత్రిమ్ - శిఖా - శోభనాశిఖా - సుశిఖా - స్వాక్షన్ద్రిధా - ఆద్రవన్ముక్తివత్స్వా
క్షం ప్రాణిస్థమవికారజమ్ - సుస్వేదా - ద్రవత్వాత్ - సుజ్ఞానాఅమూర్తత్వాత్ - సు
ముఖాశాలా - అప్రాణిస్థత్వాత్ - సుశోభావికారజత్వాత్ - ఆతత్స్వస్త్రప్రవృత్త
చ్ఛ - సుకేశీ - సుకేశావారధ్యా - అప్రాణిస్థస్యాపిప్రాణినిగృప్తత్వాత్ - తేనచేత్త
తథాయితమ్ - సుస్ససీనుస్తనావాప్రతిమా - ప్రాణివత్ప్రాణిసదృశేత్థితత్వాత్*
నాసికోదంధ్యజ్ఞానప్రకర్ణశ్శ్చౌచ్చ ॥౪॥౧॥౧౫॥ ఏభ్యోవాజీవస్యాత్ - ఆద్యయో
ర్భవ్యజ్ఞజ్ఞోపేషాబాధ్యతేపురస్తాదవవాదన్యాయాత్ - ఉపాదీనాంపంచనాన్తు
అసంయోగోపధాదితివర్త్యుదాసేప్రాప్తేవచనమ్ - మధ్యేవవాదన్యాయాత్ - సహ
నభోలత్యున్ముప్రతిషేధసిపరత్వాదస్యబాధకః - తిక్తనాసీ - తుక్తనాసికా - ఇత్యా
ది - సేహ-సహనాసికా-అనాసికా-అత్రవృత్తిః * ఆక్షగాత్రజ్యేహ్యోవక్రవ్యమ్ * స్వజ్ఞే
స్వజ్ఞేత్యాది - ఏతచ్ఛాచుక్తనముచ్చ యాధేనచకారణసంగ్రహ్యమితికేచిత్ - భా
ష్యాద్యనుక్రత్వాదద్రమాణమితిప్రామాణికాః - ఆత్రవారికాని * పుచ్చాచ్చ * సు
పుచ్చీ - సుపుచ్చా * కబరమణివిషకరేభ్యోనిత్యమ్ * కబరఇప్రముచ్చంయస్యా
స్సకబరపుచ్చీమయారీషత్యాది * ఉపమానాత్పశ్యచ్చుచ్చాచ్చ * నిత్యమిత్యేవ - ఉ
లూకపక్షీశాలా - ఉలూకపుచ్చీసేనా * నక్రోదాదిబహువః ॥౪॥౧॥౧౬॥ కొ
దాదేర్భవ్యవచ్ఛస్వాక్షాన్నజీవ్ - కల్యాణకొదా - అశ్యానామరఃకొదా - ఆశ్మ
తిగణోఽయమ్ - సుజఘనా * సహనభోవిద్యునానపూర్వాచ్చ ॥౪॥౧॥౧౭॥ సహత్యా
దిత్రికపూర్వాన్నజీవ్ - సకేశా-అకేశా-విద్యమాననాసికా* నఖముఖాత్సంజ్ఞాయామ్॥
౪॥౧॥౧౮॥ జీవ్నస్యాత్ - శూర్పణఖా - గౌరముఖా - సంజ్ఞాయాంకిమ్ - తామ్ర
ముఖీ - కన్యా * దిక్పూర్వపదాన్జీవ్ ॥౪॥౧॥౧౯॥ దిక్పూర్వపదాత్ప్రయోగాత్తా
త్ప్రతిపదికాత్పరస్యజీహవీభాదేశస్యాత్ - ప్రాజ్ఞముఖీ - ఆద్యుదాత్తంపదమ్
* వాహః ॥౪॥౧॥౨౦॥ వాహనాత్ప్రతిపదికాత్జీవ్నస్యాత్ - జీవేవానువర్త
తేనజీవ - దిత్యవాత్సమేదిత్యసీచమే * సఖ్యోన్యేభిరామాయామ్ ॥౪॥౧॥౨౧॥
ఇతిశబ్దప్రకార - భాషాయామిత్యస్యానస్తరంధప్తవ్యః - ఛన్దస్సగీకృతీ - సఖీ - ఆశ
స్వీ - ఆభేనవోధునయన్తాచశ్శి * జాతేరస్త్రీవిషయావయోపధాత్ ॥౪॥౧॥౨౨॥
జాతివాచియన్నచస్త్రీయాంనియతమయోపధస్తతఃస్త్రీయాంజీవస్యాత్ అభ్యుక్త

హణాజాలిః - అనుగతసంస్థానవ్యంగ్యైశ్చః - తటి - లిగ్గానాశ్చనసర్వభాక్ - సర
దాఖ్యానసర్గావ్య - అసర్వలిక్ష్మ్యేసత్యస్యాంవృత్తాకథనాద్యవ్యక్త్యైరైకథనంవిహ
నుగ్రహజాతిరితిక్షణానరమ్ - వృషలీ - సత్యైజ్జీమ్ - శుక్లా - సప్తదిల్యాది
కిమ్ - దేవదత్తా || గోత్రాశ్చచరణైశ్చసా || అవత్యప్రత్యయాన్తఃకాఖ్యాత్యవాచిచశ
బ్దోజాతికార్యంలభతత్వైశ్చః - బౌపగివీ - కరి - బహ్వచ్చీ - బ్రాహ్మణీత్యైత్రుతాక్షర
వాదిపారాత్ జీవ్ బాధ్యతే - జాతేకకమ్ - ముణ్డా - ఆశ్రీవిషయాత్కిమ్ - బలాకా - అ
యోపధాత్కిమ్ - ఉత్రియా * యోపధప్రతిషేధేయగవియముకయమనుష్యమత్స్య
నానుప్రతిషేధః * హయీ - గవయీ - ముకయీ - హలప్రతితస్యేతియలోపః - మను
షీ * మత్స్యస్యజ్యోమ్ * మత్రి * పాకర్ణవర్ణపుష్పఫలమూలవాలోత్తరపదాచ్చ ||
౪ || ౧ || ౬౪ || పాకాద్యుత్తరపదాజ్ఞాతివాచినః శ్రీవిషయాదపిజీవ్ స్యాత్ - ఓదనపాక -
శబ్దుకర్ణి - శాలవర్ణి - శబ్దపుష్పి - దాసిఫలీ - దర్శనూలీ - గోవారీ - ఓషధిశేషేరూఢా
ఏతే ఇతోమనుష్యజాతేః || ౪ || ౧ || ౬౫ || జీవ్ స్యాత్ - దాక్షి - * యోపధాదపి * ఉద
మేయస్యావత్యమ్ బౌదమేయీ - మనుష్యేతికిమ్ - తిత్రిః * ఊబుతః || ౪ || ౧ || ౬౬ || ఉక్తా
రానాదయోపధాన్తసప్యజాతివాచినః శ్రీయామాజ్ స్యాత్ - కురూః || కురునాదిభ్యో
ణ్యః || తస్యశ్రీయామవస్తీత్యాదిసాల్క - ఆయోపధాత్కిమ్ - అధ్యయః * అప్రాణిజా
తేశ్చార్జ్వాదీనామపసంఖ్యానమ్ * రజ్జ్వాదిపర్యుదాసాదుపర్ణాద్రేఖావివ - ఆలాబ్యా -
కర్కశ్చా - ఆనయోర్విష్టాప్రత్యైపినోజ్ ధాతోవృత్తిః ధక్త్యుదాత్తత్యప్రతిషేధఊజః
ఫలమ్ - ప్రాణిజాతేస్తు - కృకవాకుః - రజ్జ్వాదేస్తు - రజ్జుః - హనుః * బాహ్వంత్రైంశా
యామ్ || ౪ || ౧ || ౬౭ || శ్రీయామాజ్ స్యాత్ - భద్రబాహుః - సంజ్ఞాయాత్కిమ్ -
వృత్తబాహుః * పక్షోశ్చ || ౪ || ౧ || ౬౮ || పద్మాః * శ్వమరస్యోకారాకారలోపశ్చ
* చాదూజ్ - పుంయోగలితాస్యజీవోదపవాదః - లిక్ష్మిశిష్టపరిభాషయాస్వాదయః -
శ్వమూః * ఊరూత్తరపదాదౌపమ్యే || ౪ || ౧ || ౬౯ || ఉపమానవాచిన్
ర్వపదమూరూత్తరపదం యత్ప్రతిపదికస్తస్మాదూజ్ స్యాత్ - కరభూరూః * సం
హితశఫలితవామాదేశ్చ || ౪ || ౧ || ౭౦ || ఆనాపమార్థగ్రహాత్రమ్ - సం
హితోరూః - సైవశఫోరూః - శఫోఘరాతావివసంజ్ఞిత్వాదుపచారాత్ - లిక్ష్మిశ
ద్వాదర్శఅధ్యత్ - లక్షణోరూః - వామోరూః * సహితసహభ్యాశ్చేతివక్తవ్యమ్ * హి
తేనసహసహితో ఊరూయస్యాస్యాసహితోరూః - సహితశిష్టసహఊరూయస్యా
స్యాసహారూః - యద్వా - విద్యమానవచనస్యసహశబ్దస్యఊర్వతిశయప్రతిపాదనా
యప్రయోగః * సంజ్ఞాయామ్ || ౪ || ౧ || ౭౧ || కమ్రుకమణ్డలోస్సంజ్ఞాయోశ్రీ
యామాజ్ స్యాత్ - కమూః - కమణ్డలూః - సంజ్ఞాయాంకిమ్ - కమూః - కమణ్డలః - ఆచ్ఛ
ద్దోర్ధవచనమ్ * శాక్లకరవాద్యభేదన్ || ౪ || ౧ || ౭౩ || శాక్లకరవాదేర్భోదకారస్తద
స్తాచ్చజాతివాచినోదకస్యాత్ - శార్గకరపి - నైది - జాతేరిత్యసప్తతైదిపుంయోగజీవే
వ - నృనరయోవృత్తిశ్చేతిగణనూత్రమ్ - నారీ * యజత్వాత్ || ౪ || ౧ || ౭౪ || యజస్తాత్
శ్రీయాశ్చావోస్యాత్ - శ్వాకోవ్యతోస్సామాన్యగ్రహణమ్ - ఆమృత్యా - కారీషగర్భ్యా
* మాద్యశాశ్చావోవాచ్యః * పౌతిమాన్యో * ఆవట్కాచ్చ || ౪ || ౧ || ౭౫ || అస్తాచ్చావ

స్వాత్-యజ్ఞశ్చేతిజీహ్వోపవాదః-అవటశ్చద్వోగర్గాదిః-అవట్యాశ్చతద్ధితాః ||౪||౧||౭౭||
 ఆపజ్ఞుశుశమామైరధికారోఽయమ్ శ్లో యూనస్తిః ||౪||౧||౪౭|| యువనశ్శాత్రిప్ర
 త్యయాస్సాన్యత్తచతద్ధితః- విక్లవిశ్చిష్టపరిభాషయాస్సిద్ధేతద్ధితాధికారఉత్తరాధికః - యువ
 తిః - అగ్రపసగ్గనాదిశ్యేవ - బహువోయునానోయస్యాంసా - బహుయువా - యువతీతి
 తుయాతేశ్శత్రాతజీహ్వోధ్యమ్-
 పాఠిపది
 కాధిక-విక్లపరిమాణవచనమాత్రేప్రథమా ||౨||౩||౪౭|| నియతోపస్థితిః పాఠిపదికా
 ధికః - సూత్రశబ్దస్యప్రత్యేకంయూగః-పాఠిపదికాధికమాత్రేవిజ్ఞమాత్రాద్యాధిక్యేన
 రమాణమాత్రే సంగ్రహమాత్రేవప్రథమాస్వాత్ - ఉచ్చైః - సీచైః - కృష్ణః - శ్రీః -
 ఘనమ్ - అవిజ్ఞానియతవిజ్ఞాశ్చ పాఠిపదికాధికమాత్రశత్రస్యాదాహరణమ్ - అనియత
 విజ్ఞాస్తువిజ్ఞమాత్రాద్యాధిక్యస్య - తటః - తటీ - తటమ్ - పరిమాణమాత్రేదోహోప్రీ
 టిః - దోహూపయత్పరిమాణస్తత్పరిచ్ఛిన్నో ప్రీహితిత్యధః - ప్రత్యయాధికపరి
 మాణేప్రకృత్యధో-ఉధేదేనసంసరణవిశేషణమ్ - ప్రత్యయాధికస్తుపరిచ్ఛేద్యపరిచ్ఛేదక
 ఛాపేనప్రీత్యావిశేషణమితివివేకః - వచనసంఖ్యా - ఏకః-ద్వయ - బహవః- ఇహోక్తా
 ధికత్వాద్విభక్తైరపాప్రావచనమ్ శ్లో సంబోధనచ ||౨||౩||౪౭|| ఇహప్రథమాస్వాత్
 హేరామ శ్లో కారకే ||౧||౪||౨౩|| ఇత్యధిక్యత్య శ్లో కరుణీపీతమకర్పర ||౧||౪||
 ౪౭|| కరుణీక్రియయావ్యాప్తిమిష్టతమకర్పరకర్పరసంజ్ఞంస్వాత్ - కరుణికిమ్ - మాషే
 వ్యవ్యంబధ్నాతి- కర్మణశ్చాప్తితామామానతుకర్మ-తమనగ్రహణంకిమ్ - పయసాఽదనం
 భుక్తై - కర్మేత్యసమైకకర్మగ్రహణమాధారనివృత్త్యధికమ్ - అన్యధాగోపంప్రవి
 శతిత్యత్రైవస్వాత్ శ్లో ఆనభిహితే ||౨||౩||౧|| ఇత్యధిక్యత్య శ్లో కర్మణిద్వితీయా ||౨||
 ౩||౨|| అగ్రకైర్కణిద్వితీయాస్వాత్ - హరింభజతి - అభిహితేతుకర్మణిపాఠిపదికా
 ధికమాత్రఇతిప్రప్తమేవ - అభిధానస్తుపాఠియేతికృత్తద్ధితసమానైః - తిజ్ - హరిః
 నేవ్యతే-కృత్ - లక్ష్యేసేవితః- తద్ధితః - శతేనత్రీతిశ్శత్యః - సమాసః - పాప్రత్యసం
 యంసంపాప్రాసానందః - కృపిన్విపాతేనాభిధానమ్ - యధా - విమృశ్యోఽపి సంపర్కస్య
 యథోక్తమసాంప్రతమ్ - సాంప్రతమిత్యస్యహియజ్యతేఇత్యధికః శ్లో తథాయక్తశ్చ
 నీపీతమ్ ||౧||౪|| ౪౦|| ఈపీతతమవత్ప్రియయాయుక్తమనీపీతమపికారకకర్పరసం
 జ్ఞంస్వాత్ - గ్రామ్యకృత్కృత్యణంస్పృశతి - ఓదనంబుఘ్నుర్విషంభుజ్జై శ్లో అకధిశ
 శ్చ ||౧||౪||౪౧|| అపాదానాదివిశేషైరవివక్షితకర్పరకకర్పరసంజ్ఞంస్వాత్ || దుహ్య
 చ్చపచదణ్డుగ్ధిప్రచ్ఛిచ్ఛిబూతానుజిమధ్నుపామ్ | కర్మయకస్యాదకశితస్తధాస్వా
 న్నీహృకృష్టవశమ్ ||౧|| దువక్షిసాంద్వాదకానాస్తధాసప్రభృతీనాశ్చతుర్థాకర్పర
 యద్యజ్యతేతదేవాకధితకర్పరైతిపరిగణనకర్పరవ్యమిత్యధికః - గాన్దోగ్ధిపయః - బలిం
 యాచతేవసుధామ్ - అవిసేతంవినయంయాచతే - తణ్డలానోదనంపచతి - గర్గాశశ
 తేస్తణ్డయతి - నైజమవరుణధిగామ్ - మాణవకంపథానంపుచ్ఛతి - వృక్షమవశినోతిఫ
 లాని - మాణవకస్థర్మంబూతెశాస్త్రివా - శతశ్శాయితేవదత్తమ్ - సుధాంక్షీరనిధిమ్
 ధ్నాతి - దేవదత్తశతంముష్ణాతి - గ్రామమజాన్నయతి - హరికి-కర్మతి - వహతివా -
 అగ్నినిధ్ననేయంసంజ్ఞా - బలింభిక్షతేవసుధామ్ - మాణవకస్థర్మంభాషతే - అభిధత్తవ

త్యాది - కారకజ్ఞిమ్ - మాణవకస్యపితరంపథానాపృచ్ఛతి * ఆకర్షకగారుభిర్వ్యగేదే
 శనికాలోభాహోగస్తవ్యోఽధ్యవచకర్తసంజ్ఞక ఇతివాచ్యమ్ * కురూన్ స్వపితి - మానమా
 సై - గోదోహమాసై - క్రొశమాసై * గతిబుద్ధిప్రత్యవసానాభావేద్ధకర్తకాణా
 మణికర్తాసణౌ || ౧౧౩ || ౫౨ || గత్యాద్యధానాంశబ్దకర్తకాణామకర్తకాణాన్యాయ
 కర్తాసణౌకర్తసంజ్ఞస్సాన్యత్ || శత్రుస్సగమయత్స్వగ్గంపేదాథకాన్యాసపేదయతి | ఆశయ
 చ్చాప్యతద్దేవాస్వేదమథ్యాపయద్విధిమ్ || ౧ || ఆసయత్సతిలేప్పర్వం యిసమక్షహంగ
 తిః || ౧ || గతిత్యాదికిమ్ - సాచయతోవదనదేవదేవ - అణ్యైవానాజ్ఞిమ్ - గమయ
 దేవదత్తోయజ్ఞదత్తప్రపవరసప్రయజ్ఞై - గమయతిదేవదత్తేన యజ్ఞదత్తుం విష్ణుమిత్ర
 * సీవహ్యార్మ * నాయయతి నానాయతి వాభారంభ్యత్యేన * నియన్త్రకన్త్రకన్త్ర
 వపారనిషేధః * వాహయతిరథంవాహన్ గూతః * ఆదిభాద్యార్మ * ఆదయంభాద
 యతివాఅన్నంవటునా*భక్షేరహింసాభావస్యస*భక్షయత్సన్నంవటునా - ఆహింసాభ
 స్యకిమ్ - భక్షయతిబలివద్ధాకస్సస్యమ్ * ఇబ్బతిప్రభృతీనాముపసంఖ్యానమ్ * ఒబ్బయతి
 భాషయతిప్రత్యదేవదత్తః * దృశేత్స * దర్శయతిహరింభక్తా - సూత్రేజ్ఞానసామా
 న్యాధానామేవగ్రహణన్నతుతద్విశేషాధానామిత్యసేష్ఠావృతే - తేనస్సరతిజ్ఞుతిత్యా
 దీనాన్ - స్సార్తయతిసూప్రయతిదేవదత్తేన * శబ్దాయితేన్న * శబ్దాయయతిదేవదత్త
 న - ధాత్వభావంగృహీతకర్తత్వైనాకర్తకత్వాత్ప్రాప్తిః - యేషాద్దేశకాలాదిభిన్నహ
 ర్తసంభవతితేత్యోకర్తకా - నత్వఃకీతకర్తాణోఽపి - తేనమీసమాసయతిదేవదత్తమి
 త్యాదోకర్తత్వంభవతి - దేవగత్తేనసాచయతిత్యాదోతున * హ్యక్రోరస్యతరస్యామ్ ||
 ౧౧౪ || ౫౩ || హ్యక్రోరణాయనికర్తాసణౌవాకర్తసంజ్ఞస్సాన్యత్ - హారయతికారయతి
 వాభ్యత్యంభ్యత్యేనకటమ్ * అభివాదిదృశోరాత్తనెపదవేతివాచ్యమ్ * అభివాదయతే
 దర్శయతే - దేవంభక్తుభక్తేనవా * అభిశీక్షాస్థానాహర్త || ౧౧౪ || ౫౪ || ఆధిపూ
 ర్వాణామేమామాధారికర్తస్సాన్యత్ - ఆధిశేతే - ఆధిపతి - ఆధ్యాప్తేనావైకుణ్ఠసూ
 రిః * ఆభినివిశత్స || ౧౧౪ || ౫౫ || ఆభినిత్యైతత్సన్ధాతపూర్వస్యవిశతేరాధారికర్త
 స్సాన్యత్ - ఆభినివిశతేనార్గమ్ - పరిక్రయణేనంప్రదానమితిసూత్రాదివామన్ధూకప్లు
 త్యాఅన్యతరస్యోగ్రహణమనవర్త్యవస్థితవిధాపాత్రయజాత్ క్వదిన్న - పాపేభినివేశః
 * ఉపాన్యధ్యాబ్యసః || ౧౧౪ || ౫౬ || ఉపాదిపూర్వస్యవసతేరాధారికర్తస్సాన్యత్ - ఉప
 వసతి - అనువసతి - అగివసతి - ఆవసతివావైకుణ్ఠహరిః * అభుక్త్యర్థస్య * వసే
 ఉపవసతి || ఉభానస్యసోఽపికార్యాధిగుపర్యాదిమిత్రమ్ | ద్వితియామ్రేడితాస్తేమత
 తోఽన్యత్రాపివృత్యతే || ౧ || ఉభయతఃకృష్ణగోపాః - సగృతనికృష్ణమ్ - భిక్తకృష్ణాభ్యుత్తమ్
 ఉపయ్యుపరిలోకహరిః - అధ్యధిలోకం - అధోఽధోలోకమ్ * అభితగిపరితస్సమ
 యానికపాహాప్రతియోగేఽపి * అభితగికృష్ణమ్ - పరితగికృష్ణమ్ - గ్రామంసమ
 యా - నికమా - హక్యస్థాభక్తమ్ - తస్యతోవ్యతఇత్యర్థః - బుభుషితన్నప్రతిభాతిశ్చిత్ *
 అస్తరాస్తరేణయతై || ౧ || ౩ || ౪ || ఆభ్యాంయోగేద్వితీయాస్సాన్యత్ - అస్త
 రాత్మామన్తంహరిః - అస్తరేణహరిన్నసుఖమ్ * కర్తవ్యప్రవచనీయాః || ౧౧౪ || ౫౭ || ఇ
 త్యధిక్త్య * అనుగ్లక్షణే || ౧ || ౪ || ౫ || అక్షణేద్యోత్యైకసరు క్తసంజ్ఞస్సాన్యత్ - గత్య

పసగసంహాపవాదః కర్తవ్యప్రవచనీయయ్యైద్వితీయా ॥ ౨ ॥ ౩ ॥ ౪ ॥ ఏతేనయోగేష్వి
 తీయాస్యాత్ - జపమనుప్రావర్త - సౌతుభూతాపరివర్తనవర్ణమిత్యర్థః - పశా
 విహేతౌత్పతీయాఅనేనచాధ్యతే - లక్షణేత్థంభూతాపరివర్తనానిర్ధృత్యసంజ్ఞావిదాననా
 మధ్యాయై త్పతీయార్థే ॥ ౧ ॥ ౪ ॥ ౫ ॥ అస్మిన్ ద్యోత్యైఅను క్తసంజ్ఞాస్యాత్ - నదీమ
 న్యవసితాసేనా-నద్యాసహసంబద్ధత్యర్థః-షిఖోద్గతః క్తః హీనే ॥ ౧ ॥ ౪ ॥ ౬ ॥ హీనే
 ద్యోత్యై-నుగప్రాగ్గత - అనుహరింసురాః - మారెర్హినాఇత్యర్థః ఉపోధికేచ ॥ ౧ ॥
 ౪ ॥ ౭ ॥ ఆధికేహీనేచద్యోత్యైఉపేత్యవ్యయంప్రాక్సంజ్ఞాస్యాత్ - ఆధికేనప్రమీవ
 య్యతే - హీనేఉపహరింసురాః లక్షణేత్థంభూతాఖ్యానభాగవీప్సాసుప్రతిపర్యవః ॥
 ౧ ॥ ౪ ॥ ౮ ॥ ఏవ్యర్థేమవిషయభూతేషుప్రత్యాదయఉక్తసంజ్ఞాః-స్యః - లక్షణే
 వృక్షంప్రతిపర్యవవావిద్యోత్యేతేవిద్యుత్ - ఇత్థంభూతాఖ్యాన - భక్తోవిష్ణుంప్రతి పర్య
 నువా - భాగే - లక్ష్మీర్నరిఃప్రతిపర్యవవా - మారెర్హినాఇత్యర్థః - వీప్సాయామ్-వృ
 ష్టంవృక్షంప్రతిపర్యవవానిచ్చతి - అతోపసగ్గత్వాభావాన్నవత్వమ్ - ఏషుకిమ్ - ప
 రిషిచ్చతి అభిరభాగే ॥ ౧ ॥ ౪ ॥ ౯ ॥ భాగవరైలక్షణాదావభిరుక్తసంజ్ఞాస్యాత్ -
 హరిమభివర్తతే - భక్తోహరిమభి - దేవదేవమభినిచ్చతి- అభాగేకిమ్- యదత్రమమాభి
 న్నాత్తద్దీయతామ్ అధిపరీఆనర్థకా ॥ ౧ ॥ ౪ ॥ ౧౦ ॥ ఉక్తసంజ్ఞాః- కుతో-ధ్యాగచ్ఛ
 తి- కుతసిచర్యాగచ్ఛతి-గతిసంజ్ఞాదాధాన్యతిగతావినిఘాతోన సుగిపూజాయామ్ ॥
 ౧ ॥ ౪ ॥ ౧౧ ॥ సునిక్రమ్-సుస్తుతమ్-అనుపసగ్గత్వాన్నవః-పూజాయాంకిమ్-సుమీక్రంకి
 న్ననాత్ర - షేషో-యమ్ అతిరశ్మిక్రమణేచ ॥ ౧ ॥ ౪ ॥ ౧౨ ॥ అతిక్రమణేపూజాయా
 ఇచ్చతికర్తవ్యప్రవచనీయసంజ్ఞాస్యాత్ - అతిదేవాన్ శృష్టః అపినిపదార్థసంభావనా
 న్నవసగ్గత్వాసముచ్చయేషు ॥ ౧ ॥ ౪ ॥ ౧౩ ॥ ఏషుద్యోత్యైవ్యపిరుక్తసంజ్ఞాస్యాత్ - స
 ర్విషో-పిస్యాత్ అనుపసగ్గత్వాన్నవః - సంభావనాయాంలిజ్ - తస్మాదవిషయభూ
 తభావనై కర్తవ్యదోర్లభ్యప్రయుక్తదోర్లభ్యం ద్యోతయన్న పిశబ్దస్సృతిత్వనేనసంబధ్య
 తే - సర్విషఇతిపక్షీతుపిశబ్దభేదేనగమ్యమానస్యబిన్దోరవయవావయవిభావ సంబధే -
 ఇయమేవహ్యపిశబ్దస్యవదార్థద్యోతకతానామ - ద్వితియాతుసేమాప్రవర్తతే - సర్విషా
 చిస్తునాయోగోనత్వపిశేతుక్తత్వాత్ - అపిస్తుయాద్విష్ణుమ్ - సంభావనంకత్వత్క
 న్నమావిష్కర్తుమత్కుక్తిః - అపిస్తుహి - అన్యవసగ్గఃకామచారాసంజ్ఞా - ధిగ్దేవదత్త
 మపిస్తుయాద్వ్యవలమ్ - గత్వా - అపిసిచ్చఅపిస్తుహి-సముచ్చయే కాలాభ్యనారత్వన
 సంయోగే ॥ ౧ ॥ ౩ ॥ ౪ ॥ ఇమాద్వితీయాస్యాత్ - మాసక్కల్యాణీమాసమధీతే-మాసంగుడ
 ధానాః- క్రొశంకుటిలానదీ - క్రొశమధీతే - క్రొశంగిరిః- అత్యస్తసంయోగేకిమ్- మా
 సస్యద్విరధీతే - క్రొశస్త్రికదేశేవర్వతః స్వతస్త్ర్యికిరతా ॥ ౧ ॥ ౪ ॥ ౫ ॥ క్రియా
 యాంస్వాతంత్ర్యేణవివక్షితో-ర్థకిరతాస్యాత్ సాధకతమధ్మరణమ్ ॥ ౧ ॥ ౪ ॥ ౬ ॥
 క్రియాసిద్ధాప్రకృష్టోపకారకధ్మరణసంజ్ఞాస్యాత్ - తమవగ్రహణజీర్ణమ్- గగ్ధాయా
 జ్ఞోమః కర్తవ్యకరణయోస్తృతీయా ॥ ౧ ॥ ౩ ॥ ౭ ॥ అనభిహితేకర్తరికర
 తచత్పతీయాస్యాత్ - రామేణ చాణేన హతోవాహి ప్రకృత్యాదిభ్యఉపసంఖ్యానమ్*
 పకృత్యాచారుః - ప్రియేణయాజ్ఞకః - గోత్రేణగార్హ్యః - సమైతి - విషమైజై

తి - ద్విగోచరదాస్యంత్రీణాతి - సుఖేనయదిభేనయాతీత్యాది ఋ దివకన్దచ॥ ౧ ॥
 ౪॥ ౪౩॥ దివిస్సాధకతమజ్జగ్రంథంస్యాద్వాతూరణసంజ్ఞమ్ - ఆత్మైరజ్ఞాన్వాదీవ్య
 తి ఋ అపవగ్నేతృతీయా ॥ ౪౩ ॥ ౩ ॥ ౬ ॥ అపవగ్నేఃఫలప్రాప్తిప్రస్థానాగ్నిత్యా
 యాజ్ఞాల్లాభ్యసోరత్యస్తసంఘాతేతృతీయాస్యాత్ - అహ్నకోశేనవాగ్నేననాకోఽ
 భీతః - అపవగ్నేకిమ్ - మానమధీతోనాయాతః ఋ సహాయకైఽప్రథానే॥ ౨॥ ౩ ॥
 ౧౯ ॥ సహగ్నేనయైత్రప్రథానైతృతీయాస్యాత్ - పుష్కరణనహగ్నేఃకపిగా - ఏవంసా
 కంసార్థంసమయోగైఽపివివాపితవ్యోగస్తృతీయా - వృద్ధోయానైత్యాదిగర్భనాత్ ఋ
 యేనాగ్నికారః॥ ౨ ॥ ౩॥ ౨౦ ॥ యేనాజేనవికృతేనాగ్నేనోపకారోలభ్యేతేతస్తృ
 తీయాస్యాత్ - అజ్ఞాకాణః - ఆత్మీసుంబన్ధికాణ్యవిష్టవైత్యర్థః - అగ్నికాగ్నికిమ్ -
 ఆత్మీకాణయస్య ఋ ఇత్తమ్ముతలక్షణే॥ ౨ ॥ ౩ ॥ ౨౧ ॥ కల్పితృక్రొగగం ప్రాప్త
 స్యుతక్షతృతీయాస్యాత్ - జటాభిస్తాననః - జటాజ్ఞాప్యతాపనత్వవిష్టవైత్యర్థః ఋ
 సంజ్ఞోఽన్యతరస్యాంకర్తృణి॥ ౨॥ ౩॥ ౨౨ ॥ సంపూర్వస్యజానాతేఽకర్తృణీల్యతీయావా
 స్యాత్ - విత్రాపితరంవానజ్ఞానీతే ఋ హేతా॥ ౨॥ ౩॥ ౨౩ ॥ హేత్యుగ్నేనీతీయాస్యా
 త్ - ద్రవ్యాదిసాధారణంనిర్వాప్యపారసాధారణాన్నిహేతుత్వమ్ - కరణత్వనుక్రియా
 మాత్రవిషయన్యాపారవియత్యా - దక్షణసంఘటేపుణ్యేనవృద్ధోహరిః - ఫలమపీహా
 తుః - అభ్యయనైవసతి ఋ గమ్యమానాపిక్రియాకారకవిధాప్రాప్తయోజికా ఋ లంక
 మేణ - క్రమేణసాధ్యన్నాదీత్యర్థః - ఇహసాధనక్రియాంప్రతిశ్రమసిగ్ధణమ్ తేనక
 తేనవత్సన్వాయయతిపయః - కతేనపరిచ్ఛిద్యేత్యర్థః ఋ అగ్నిష్టవ్యవహారణానిప్రయో
 గైవతుర్ధ్వైతృతీయా ఋ దాస్యాసంయచ్ఛతేకాముకః - భర్తృతుభాగ్యానైవసంయచ్ఛ
 తి ఋ కర్తృణామభిప్రేతినసంప్రదానమ్ ॥ ౧ ॥ ౪ ॥ ౩ ౨ ॥ దానస్యకన్యకా
 యమభిప్రేతినసంప్రదానసంజ్ఞాస్యాత్ ఋ చతుర్థీసంప్రదానై ॥ ౨ ॥ ౩ ॥ ౧౩ ॥ ఏ
 ప్రాయగాన్దదాతి - అనగ్నిహితైత్యేవ - దానీయోవిప్రః ఋ క్రియాయామభిప్రేతి
 సోఽపిసంప్రదానమ్ ఋ పత్యేతేతే - కర్తృణికరణసంజ్ఞా సగ్రదానస్యచకర్తృసంజ్ఞా -
 పశునారుద్రంయజితే - పశుంరుద్రాయదదాతీత్యర్థః ఋ రుచ్యర్థానాంప్రీయమాణః ॥
 ౧ ॥ ౪ ॥ ౩౩ ॥ రుచ్యర్థానాన్దాతానాంప్రయోగేప్రీయమాణోర్ధ్వసంప్రదానసంస్యా
 త్ - హరయోరౌచితేభక్తిఃఆస్యకర్తృకోఽభిలాషోరుచిఃహరిన్యత్రీతేర్భక్తిగతత్రి-ప్రీయ
 మాణసికిమ్ - దేవదత్తాయరోచతేమోదకపిపధి ఋ జ్ఞాఘమ్నాజ్ఞాఘాంజ్ఞీస్యమా
 నః॥ ౧ ॥ ౪ ॥ ౩౪ ॥ ఏమాంప్రయోగైబోధయతుమిష్టస్సంప్రదానసంస్యాత్ - గో
 స్తీస్తరాతేక్యన్తాయజ్ఞాఘతేహ్మతే-తిష్టతే - శపతేదా-జ్ఞీప్యమానసికిమ్ - దేవదత్తాయ
 జ్ఞాఘతేపధి ఋ ధారయత్రవర్ణః ॥ ౧॥ ౪॥ ౩౫ ॥ ధారయతేగ్రప్రయోగైశ్చత్రవర్ణః క
 సంజ్ఞాస్యాత్ - భక్తాయధారయతిమోక్షంహరిః - ఉత్తమగ్నిసికిమ్ - దేవదత్తాయశతధార
 యతిగ్రామే ఋ స్పృహారీప్రీతః॥ ౧ ॥ ౪ ॥ ౩౬ ॥ స్పృహయతేగ్రప్రయోగైష్టస్సంప్ర
 దానసంస్యాత్ - పుష్పేభ్యఃస్పృహయతి - ఈప్సితసికిమ్ - పుష్పేభ్యోవసేస్పృహయతి -
 ఈప్సితమాత్రేషయంసంజ్ఞా - ప్రకర్షవివక్షాయానువరత్యాతూర్తసంజ్ఞా - పుష్పాశీస్పృ
 హయతి ఋ కురీధమిహేర్వాసూయాధానాగ్నిప్రతికోపః ॥ ౧ ॥ ౪ ॥ ౩౭ ॥ కు

భాద్యధానాంప్రయోగేయంప్రతికోపస్పృశకసంక్షస్సస్థిల - హరయేకృత్యతి - మృత్యు
తి - ఈష్వరతి - అసూయతి - యంప్రతికోపసకమ్ - భార్యామీష్వరతి - మైనామనో
ద్రాక్షేదితి - కోపామర్షః - నోహిహృదయకారః - ఈష్వాతమూ - అసూయాగుణేషు
నోనావిష్కరణమ్ - నోహిహృదయోపికోపప్రభవావగృహ్యనైతతోవిశేషణసామా
జ్యేన యంప్రతికోపఇతి * కుభద్యుహారువస్పృష్టయోనకర్త || ౧ || ౪ || ౩౮ ||
గోపస్సయోరనయోర్యంప్రతికోపస్తత్కారకకర్తగంజ్ఞంస్యాత్ - కుభిమభికుభ్య
౧ - అభిమృత్యుతి * దాధీక్ష్యోర్యసృవిప్రశ్నః || ౧ || ౪ || ౩౯ || వితయోగికా
రకాసంప్రదానంస్యాత్ - యదీయూపవిధిప్రశ్నగిక్రియతి - కృష్ణాయరాధ్యతిఈషు
లేవా - పృష్టోగగః పనాకు సంపర్యాలోచయతీత్యన్తః * ప్రత్యాత్ భ్యాంక్రివగిపూర్వస్య
కర్తా || ౧ || ౪ || ౪౦ || ఆభ్యాంపరిస్య కృణోతేర్వోగేహ్యస్య ప్రవర్తనారూప
వ్యాపారస్యకర్తా సంప్రదానంస్యాత్ - విప్రాయగాం ప్రతిశ్చకోతి - ఆశ్చకోతినా -
విప్రేమహ్యస్తేహితి ప్రవర్తితస్తస్యైవజానీతఇత్యర్థః * అస్యప్రతిశ్చణశ్చ || ౧ ||
౪ || ౪౧ || ఆభ్యాంగృతాతెగికారకకపూర్వవ్యాపారస్యకర్తాచూలముక్తసంజ్ఞంస్యా
త్ - హోత్రేనగృహతి - ప్రతిపదాతి - హోతాద్రుమంశంసతితమద్వర్త్యప్రా
త్యాహయతీత్యర్థః * పరిక్రయశాసంప్రదానమన్యతరస్యామ్ || ౧ || ౪ || ౪౨ || నియ
తకాలంభృత్యాదిస్వీకరణం పరిక్రయణస్తర్జిత సాధకతమ బ్జ్కారకం సంప్రదాన సం
జ్ఞానాస్యాత్ - శతేనశతాయవాపరిక్రీతః * తాదర్థ్యేవతుర్థీవాచ్యా * ముక్తయేహ
రింభజతి * క్లపిసంపద్యమానేచ * భక్తిశ్చానాయకత్వతే - సంపద్యతే - జాయతే - ఇత్యా
ది * ఉత్పాతేనజ్ఞాపితేచ * వాతాయకమిలొమ్యుత్ * హితయోగేచ * ద్వాప్రణాయ
హితమ్ * క్రియాధ్యోపపదస్యకర్తస్థానినః || ౨ || ౩ || ౧౪ || క్రియాధాక్రియాఉప
పదంయస్యతస్య స్థానినోఽప్రయమజ్ఞమానస్యఅమునసిర్వజితతుర్థీస్యాత్ - ఘటేభ్యో
యాతి - ఘటాన్యాహర్తుంయాతీత్యర్థః - సచుస్కురోన్యసింహయ - స్యసింహమనుకూల
యితుమిత్యర్థః - ఏవంస్వయంభువే నమస్కృత్యేత్యాహ - పి * తుమధ్వాచ్చభావవచ
నాత్ || ౨ || ౩ || ౧౫ || భావవచనాశ్చేతీయా త్రేణయ విపాత ప్రదనాచ్చతుర్థీస్యాత్ -
యాగాయయాతి - యజ్ఞంయాశిత్యర్థః * నమస్కృప్రసిస్వాహాస్వధాలంవషడ్వోగా
చ్చ|| ౨ || ౩ || ౧౬ || ఏభిర్వోగేచతుర్థీస్యాత్ - సారయేనమః - ఉపపదవిభాగైగికారకవిభక్తి
ర్భవీయసే నమస్కృరోచిదవాన్ - ప్రజాభ్యఃస్వప్రీ - అగ్నియేనావహ - పితృభ్యఃస్వ
ధా - అలమితిపర్యాప్త్యర్థగ్రహణమ్ - తేనదైత్యేభ్యోహరిరలంప్రభుస్సమర్థశ్చక్రత్యా
ది - ప్రభాదియోగేషుప్రసాధుః - తస్మైవ్రభవతి - సమమాంగ్రిమణిరితినిదైశా
త్ - తేన ప్రభుభృగుభుమృగువనత్రయస్యేతినిదమ్ - వషట్పద్యాయ - చకారకపున
ర్విధానార్థః - తేనాశీర్వివక్షాయాంపరామపిచతుర్థీవాశిష్యేతివష్టిః - బాధిత్యాచతుర్థే
వభవతి - స్వస్తిగోభ్యోభూయాత్ * మన్యకర్తణ్యనాదరేవిభాషాప్రాణిషు || ౨ ||
౩ || ౧౭ || ప్రాణివర్జేమన్యకేనకర్తణిచతుర్థీవాస్యాత్త్రిసార్ - సత్వాస్త్రణఃమ
జ్యేత్యణాయవా - శ్వనానిదైశాత్రానాదికయోగేన - సత్వాస్త్రణంమజ్యే - అప్రాణి
ష్టిత్యపనియ * నాకాకాన్మకుకస్థుకాలవర్జేష్వితివాచ్యమ్ * తేనసత్వాన్నావమన్నం

మన్యే ఇత్యత్రాప్రాణిత్వేఽపిచతుర్థిన - సత్వాంశసేవనంవామన్యేఽత్యత్రప్రాణిత్వేఽ
 పిభవత్వేవ గత్యర్థకర్తృణిద్విజీయాచతుశ్చాచేష్టాయామనభ్యసి || ౨ || ౩ ||
 ౧౨ || అభ్యభిన్నేగత్యర్థానాజ్కర్తృణిపతేస్తస్యేష్టాయామ్ - గ్రామంగ్రామాయవా
 గచ్ఛతి - చేష్టాయాజ్కమ్ - మనసాహరింవజతి - అనభ్యసీతికిమ్ - పథానజ్జచ్ఛతి - ౧౨౨
 ధిష్ఠితేఅభ్యస్యేయన్నిషేధః - యదాతూత్పధాత్పథానపేషాద్రనితుమిష్యతే - అదాశు
 ర్థిభవత్వేవ - ఉత్పధేనపధేగచ్ఛతి భువిమపాయేఽపాదానమ్ || ౧ || ౪ || ౨౪ ||
 అపాయోవిక్షేపస్తస్మిన్నాభ్యే - యత్ భువమవధిభూతజ్కారకస్తపాదానంస్యాత్ ఆ
 పాదానేపభ్యమి || ౧ || ౩ || ౨౫ || గ్రామాదాయాతి - ధావతోఽశ్వాత్పతతి - కార
 కజ్కమ్ - వృక్షస్యపర్ణంపతతిః జగుప్సావిరామప్రమాదాద్ధానానుపసంఖ్యానమ్ పా
 పాజ్జగుప్సతే - విరచతి - ధర్మాత్ప్రమాద్యతి భీత్వాద్ధానాంభయపాతుః || ౧ ||
 ౪ || ౨౫ || భయాద్ధానాన్త్రాణాద్ధానాచ్ఛప్రయోగేభయపాతురపాదానంస్యాత్ -
 చోరాద్భిభేతి - చోరాత్త్రాయితే - భయపాతుఃకిమ్ - అరణ్యేభిభేత్రాయితేచ
 పరాజేతస్థాః || ౧ || ౪ || ౨౬ || పరాజేతప్రయోగేఽనహ్యార్థోఽపాదా
 నంస్యాత్ - అభ్యయనాత్పరాజయితే - గ్ధాయిత్యర్థః - అపాథేకిమ్ - శత్రోకపరాజ
 యితే - అభిభవతిత్యర్థః వారణాధానామిస్సితః || ౧ || ౪ || ౨౭ || ప్రస్థతివిభూతో
 వారణం - వారణాధానాం హిగోళాప్రీతోఽపాదానంస్యాత్ - యపేభ్యోగాంవా
 రయతి - ఈప్రీతకిమ్ - మపేభ్యోగాంవారయతిశేత్రే ఆస్తక్ధాయేనాదర్శనమిచ్ఛ
 తి || ౧ || ౪ || ౨౮ || వ్యవహారేనతియత్యత్యక్తస్యాత్సనోదర్శనస్యాభావమిచ్ఛతితపా
 దానంస్యాత్ - మాతుర్నిరీయతేవ్యర్థః - అస్తక్ధాకిమ్ - చోరాన్నదిచ్ఛతే - ఇచ్ఛతిప్రహ
 ణంకిమ్ - అదర్శనెచ్ఛాయాంసత్వాంసత్యపిదర్శనేయధాస్యాత్ ఆభ్యాతోపయో
 గే || ౧ || ౪ || ౨౯ || నియమపూర్వకవిద్యాసీకారేవక్రాపాక్సంజ్ఞస్యాత్ - ఉపాధ్య
 యాదధీతే - ఉపయోగేకిమ్ - నటస్యగాధాంశ్యతోత జనిక్రుదిప్రవృత్తిః || ౧ || ౪ ||
 ౩౦ || జాయమానస్యపాతురపాదానంస్యాత్ - బ్రహ్మణిప్రవాజిడయగై భవః
 ప్రభవః || ౧ || ౪ || ౩౧ || భవనమ్భూః భూక్రుదిప్రభవస్తథా - హిమవతోగర్జ్జా
 ప్రభవతి - తత్రప్రకాశతఇత్యర్థః అబ్జోపేకర్తృణ్యధికరణేచ పాప్రాసాదాత్ప్రే
 త్తతేతసనాత్ప్రేతతే - పాప్రాసామాదుహ్య - ఉపనెఉపవిశ్యప్రేతతఇత్యర్థః - శ్వసరాబ్జ
 చౌగ్రీతి - శ్వసరంపీక్ష్యేత్యర్థః - గమ్యమానాని క్రియాకారకవిభక్తీనాన్నిమిత్రమిత్తు
 క్తమ్ - కస్తాత్త్వన్నద్యాః యతశ్చాద్వకాలవిమానస్తత్రపశ్చమితద్వక్రాదభ్యసః
 ప్రథమానప్రత్యా కాలాత్ప్రప్రమిచవక్తవ్యా వనాత్ గ్రామాయాజనయోజనవా
 కాతి - క్యాతగ్రహయణీహసే అన్యరాదితరతేఽదిక్చగ్ధాశ్చ త్రరపదాజాహియ
 కై || ౨ || ౩ || ౩౯ || ఏతైర్యోగేపశ్చమిస్యాత్ - అస్యఇత్యర్థః గ్రహణమ్ - ఇ
 తరగ్రహణంప్రపశ్చాన్తకమ్ - అన్యోభిన్నఇతరోవాక్యస్థాత్ - ఆరాధనాత్ - ఋతే
 కృష్ణాత్ - పూర్వాగ్రామాత్ - దిశిచ్ఛప్తశ్చబ్దో దిచ్ఛబ్దః - తేనసంప్రతిదేశకాలవ్య
 త్తినాయోగేఽపిభవతి - చైత్రాత్పూర్వకాల్లనః - అవయవవాచియోగేసున - త
 స్యపరమామీడితమితిన్దెశాత్ - పూర్వజ్కాయస్య - అశ్చూర్త్రరపదస్యతుదిచ్ఛబ్దత్వే -

విష్యుత సభాతిపక్షింబాధితుంపుభగ్రహణమ్ - పాప్యైత్యగ్యాగ్రామాత్ - ఆ
 చ్చద్యుతాగ్రామాత్ - ఆహిదక్షిణాగ్రామాత్ - అపాదానెపశ్చమితి సూత్రే
 కార్తిక్యాఃప్రభృతీభి భావ్యప్రయాగాత్ - ప్రభృతియోగే పశ్చమీ - భవాత్ప్ర
 భృతి ఆరభ్యవాసేవ్యవహరిః అపపరిబహితిసమాసవిధానాజ్ఞాపకాద్యహిర్యోగేపశ్చ
 మీ - గ్రామాత్ బహిః ❀ అపపరిబజన్తే || ౧ || ౪ || ౮౮ || ఏతావజన్తేకర్తృప్రవచ
 నీయాస్తః ❀ ఆజ్ఞామర్యాదావచనే || ౧ || ౪ || ౮౯ || ఆజ్ఞామర్యాదాయాముక్తసంజ్ఞ
 సన్యాత్ - వచనగ్రహణాదభివిధావపి ❀ పశ్చమ్యసాజ్ఞపరిభిః || ౨ || ౩ || ౧౦ ||
 ఏతైరికమకప్రవచసీదైర్వ్యోగేపశ్చమీస్యాత్ - ఆపసాగేః - పరిహారేః - సంసారః -
 పరిరక్తవజన్తే - బుక్షణాదౌతుహరింపరి - ఆముక్తైస్సంసారః - ఆసకలాద్యుక్తాః ❀ ప్ర
 తిగిప్రతివిధిప్రతిదానయాః || ౧ || ౪ || ౯౨ || ఏతయోరర్థయోగిప్రతిరుక్తసంజ్ఞసన్యా
 త్ ❀ ప్రతివిధిప్రతిదానచయస్తాత్ || ౨ || ౩ || ౧౧ || అత్రకర్తృప్రవచసీదైర్వ్యోగేప
 శ్చమీస్యాత్ - ప్రద్యుమ్నదికృష్ణాత్ప్రతి - తలేభ్యగిప్రతియచ్చతిమామాన్ ❀ ఆకతక
 ర్పణైపశ్చమీ || ౨ || ౩ || ౨౪ || కర్తృవర్జితయదృణంపాతుభూతనైకపశ్చమీస్యా
 త్ - శతాచ్చద్ధః - ఆకర్తరికిమ్ - శతేనబద్ధితః ❀ విభామాగుణేఽత్రియామ్ || ౨ || ౩ || ౨౫ ||
 గుణేహేతావత్ప్రీతిశ్చేపశ్చమీవాస్యాత్ - జాడ్యాజ్ఞాడ్యేనవాబద్ధః - గుణేకిమ్ - భానేన
 కులమ్ - అత్రియాద్భీమ్ - బుద్ధ్యాముక్తవిభాషేతియాగవిభాగాదగుణేత్రియాశ్చ
 క్షిబిత్ - ఘామాదగ్నిమాన్ - నాస్తిసుటోనవలభేః ❀ పృథగ్విసానానాభిస్తృతీయాన్య
 తరస్యామ్ || ౨ || ౩ || ౩౨ || ఏభిర్యోగేత్వతీయాస్యాత్పశ్చమీద్వితీయేచ - అన్యతరస్యాం
 గ్రహణంసముచ్చయాథకం - పశ్చమీగ్వితీయేచానువతేతే - పృథక్రామేణ - రామా
 త్ - రామంవా - ఏనంవిసానానా ❀ కరణేచస్తోకాల్పకృచ్ఛక్రికతిపయస్యాసత్వవచన
 స్య || ౨ || ౩ || ౩౩ || ఏభ్యోఽద్రవ్యవచనభ్యోకరణేశ్చతీయాఃపశ్చమ్యాస్తః - స్తోకేనస్తో
 కాద్వాముక్తః - ద్రవ్యేతుస్తోకేనవిషేణహతః ❀ దూరాన్రికార్థేభ్యోగ్వితీయాచ || ౨ ||
 ౩ || ౩౪ || ఏభ్యోద్వితీయాస్యాచ్చాత్పశ్చమీత్వతీయేస్తః - ప్రాతిపదికార్థమాత్రేవిధి
 రయమ్ - గ్రామస్యదూరస్థారాత్ దూరేణవా - ఆన్రికమ్ - ఆన్రికాత్ - ఆన్రికేనవా -
 అసత్వవచనస్యేత్యసమృత్తేర్నేహ - దూరనిపథాః ❀ పక్షీశేషమ్ || ౨ || ౩ || ౪౦ || కారక
 ప్రాతిపదికార్థవ్యతిరక్తః స్వస్వామిభావాదిస్సమృద్ధశ్చేషప్రతపక్షిస్యాత్ - రాక్షసిపురు
 షః || కర్మాదీనామపిసంబద్ధమాత్రవివక్షాయాంపప్యైవ - సత్యాజ్ఞతమ్ - సర్వబోజా
 నీత - మాతుఃస్థరతి - ఏహోదకస్యాపస్కురుతే - భజేశంభోశ్చరణయోః - ఫలానా
 స్తృప్తః ❀ పక్షీహేతుప్రయోగే || ౨ || ౩ || ౪౬ || హేతుశబ్దప్రయోగహేతాద్యో
 త్యేష్యతీస్యాత్ - అన్నస్యహేత్యోర్వసతి ❀ సర్వనామ్నస్త్రీయాచ || ౨ || ౩ || ౪౭ ||
 సర్వనామ్నోహేతుశబ్దప్రయోగహేతాద్యోత్యేతీయాస్యాత్ పక్షీచ - కేనహేతునా
 వసతి - కస్యహేతాః - నిమిత్తపర్యాయప్రయోగేసర్వాసాంప్రాయోదర్శనమ్ ❀ కి
 న్నిమిత్తంవసతి - కేననిమిత్తేన - కన్తేనిమిత్తాయత్యాది - ఏవఙ్కిజ్కరణమ్ - కో
 హేతుః కింప్రయోజనమిత్యాది - ప్రాయగ్రహణాదసర్వనామ్నసిప్రథమాద్వితీయేనస్తః -
 జ్ఞానేననిమిత్తేనహరిస్సేవ్యః ❀ నాయనిమిత్తాయత్యాది ❀ పద్మతసర్థప్రత్యయేన || ౨ ||

3 || 5 || ఏతన్యోగేషస్త్రిస్యాత్ - దిక్పజ్జేతిశ్చమ్యులవహః - గ్రామస్య సే
 ణతః - పురఃపురస్తాత్ - ఉపరి ఉపరస్తాత్ * ఏనపాద్వితియా || ౨ || 3 || ౨౦ || ఏన
 ప్రేనయాగేద్వితియాస్యాత్ - ఏనపేతియాగఃఖాగాత్పమ్యపి - దక్షిణేన గ్రామంగ్రా
 మస్యవా - ఏనమత్తరేణ * యారానికారైషమ్యనృతత్వామ్ || ౨ || 3 || ౨౩ || ఏన
 ర్యోగేషస్త్రిస్యాత్పమ్యమీచ-దురన్నికటంగ్రామస్య గ్రామాద్వా * యోగేషస్యకరణే ||
 ౧ || 3 || ౫౦ || జానాతెగజ్జానార్థస్యకరణేకేషత్వనవిషిలేషస్త్రిస్యాత్ - సప్తయో
 జ్ఞానమ్ * అధిగర్భదయేశాశ్చర్మణి || ౨ || 3 || ౫౨ || ఏమాశ్చర్మణింషేషస్త్రిస్యాత్ - యా
 తుంస్తరణమ్ - సప్తయోదయనమశశనవా * కృత్వాప్రతియత్నై || ౨ || 3 || ౫౩ || కృత్వా
 కర్మణిశేషేషస్త్రిగుణాధాన - ఏధోదకస్యాపస్కరణమ్ * రుజాధానాంభావవిషయా
 మజ్జరై || ౨ || 3 || ౫౪ || భావకర్తృకాణాంజ్వరివర్జితానాంరుజాధానాంకర్తృకేషేషస్త్రి
 స్యాత్ - చారస్యగోగస్యబజా * అజ్వరిసప్తాప్యోరివిచ్యమ్ * రోగస్యచారస్యరిచో
 రసప్తాపోనా - రోగకర్తృకచారసంబద్ధిజ్వరాదికమిత్యర్థః * అకిషినాశి || ౨ || 3 || ౫౫ ||
 అశీరర్థస్యనాథతేజ్యేషకర్మణిషస్త్రిస్యాత్ - సర్పిషీనాథనమ్ - అకిషిరీడమ్ - మాణవకనా
 థనమ్ - తస్యింబద్ధినియాజ్ఞాత్యర్థః * జాగనిప్రహణనాటకాగ్రహిణాంహింసాయామ్ ||
 ౨ || 3 || ౫౬ || హింసార్థానామేషాంశేషేకర్మణిషస్త్రిస్యాత్ - చారస్యాజ్ఞానమ్ - ని
 ప్రాసంహతావిషయస్తాప్యస్తావా - చారస్యనిప్రహణమ్ - ప్రణిహానమ్ - నిహానన
 మ్ - ప్రహణనంవా - నటఅవస్థప్రసేచరాదిః - చారస్యాజ్ఞానం - చారస్యకాగ్రహణం
 వృషలస్యపేషణమ్ - హింసాయా జ్ఞిమ్ - ధానాశేషణమ్ * వ్యవస్థాపణోష్ఠనగ్ధ
 యోః || ౨ || 3 || ౫౭ || శేషేకర్మణిషస్త్రిస్యాత్ - ద్యూతక్రయవిక్రయవ్యవహారానా
 యోస్తుల్యార్థతా - శతస్యవ్యవహారణం - పణనంవా - నమగ్ధయోజికమ్ - శిలాకావ్యవహా
 రః - గణశేత్యర్థః - బ్రాహ్మణవణనంస్తుతిత్వర్థః * దివస్తవర్థస్య || ౨ || 3 || ౫౮ || ద్యూతా
 ర్థస్యక్రయవిక్రయరూపవ్యవహారార్థస్యచదివకర్మణిషస్త్రిస్యాత్ - శతస్యపీష్ఠి - తిదగ్ధ
 స్యకిమ్ - బ్రాహ్మణస్థివృతి - ప్రాతిత్వర్థః * విభాషోపసగ్గై || ౨ || 3 || ౫౯ || వార్షియా
 గావపాదశతస్యశతంవాప్రతిదీవృతి * ప్రేష్యబుగ్ధోజ్జోషోదేవతాసంప్రదాన || ౨ ||
 3 || ౬౦ || దేవతాసంప్రదానకేరైవర్తమానయోజిప్రేష్యబుగ్ధోజ్జోషోదేవతాసంప్రదాన
 స్యవాచకాచ్ఛ్వాత్పస్త్రిస్యాత్ - అగ్నయేచ్ఛాగస్యవాచిపోవపాయాంషేద్యుగ్ధోజ్జోషో
 అనుబూహివా * కృత్వోర్ధ్వప్రయోగేకారైధికరణే || ౨ || 3 || ౬౧ || కృత్వోర్ధ్వ
 నాంప్రయోగేకాలరూపాధికరణేశేషేషస్త్రిస్యాత్ - వజ్రకృత్వోర్ధ్వహ్నాభోదేవతా -
 ద్విరహ్నాభాజనమ్ - శేషేకిమ్ - ద్విరహస్యగ్ధయనమ్ * కర్మకర్తృణాం
 కృతి || ౨ || 3 || ౬౨ || కృద్యోగేకర్తరికర్మణిషస్త్రిస్యాత్ - కష్టస్యకృతిః - జగతిక
 రాకృష్టః * గుణకర్మణిషేష్యత * తేనాశ్వస్యసుస్మమ్ - సుస్మస్యవా - కృతికిమ్ - తద్ధి
 తేమాఘాత్ - కృతపూర్వీకటమ్ * ఉభయపాప్రకర్మణి || ౨ || 3 || ౬౩ || ఉభయోజి
 పాప్రీర్థస్త్రికృతితత్రకర్మణ్యవషస్త్రిస్యాత్ - అశ్వర్యోగవాహ్నిహ్నాగోదేన * శ్రీ
 ప్రత్యయయోరకాకారయోర్నాయన్నియమః * భేదికావిభిత్వానాదుద్రవ్యజగతః * శే
 షేవిభాషా * శ్రీప్రత్యయయోరకే - విచిత్రాదగతశక్యత్వార్థాన్నిరణావా - శేషవిషే

షణ్మవిభాషామిచ్చన్తి - శబ్దానామయశాసనమచార్యేణాచార్యస్యవా ॥ క్రస్యచవ
 ర్తమానై ॥ ౨ ॥ ౩ ॥ ౬౭ ॥ వర్తమానార్థశ్చక్రస్యయోగేషస్త్రిస్యాత్ - నలోకేతిని
 షేధస్యాపవాదః - రాజామృతోబుద్ధగిస్తూజితోవా ॥ అధికరణవాచినశ్చ ॥ ౨ ॥ ౩ ॥
 ౬౮ ॥ క్రస్యయోగేషస్త్రిస్యాత్ - ఇకమేమాంశయితమ్ ॥ నలోకావ్యయినిష్ఠాఖలర్థత్వ
 నామ్ ॥ ౨ ॥ ౩ ॥ ౬౯ ॥ ఏమాంప్రయోగేషస్త్రిస్యాత్ - లాదేశః-కుగ్ధక్కుర్వాణఃస్పష్టింహ
 రిః- ఉ-హరిద్విదృష్టుః- అలక్ష్మరిష్టుర్వా- ఉక్- దైత్యాన్ధాతుకోహరిః- కమేరనిషేధః-ల
 త్కృతికాముకోహరిః - అవ్యయమ్ - జగత్స్పష్ట్యా- సుఖస్కర్తుమ్- నిష్ఠా- విష్ణునాహ
 తాదైత్యాః - దైత్యాన్హతవాన్విజ్ఞాః - ఖలర్థః- ఈమత్కరగిప్రవర్ణోహరిణా- తృన్ని
 తిప్రత్యాచరఃశతృశానచాదితృశద్వాదారభ్యత్పనోనకారాత్ - శానన్ - సోమంప
 వమానః-చానశ్-ఆత్మానమృణ్మయమానః - శతృ-వేదమధీయన్- త్పిన్- కరాలోకాన్ ॥
 ద్విషశ్శతృర్వాః ॥ మురస్యమురంవాద్విషన్ - సరోవ్యయజ్కరకవస్త్యాగిప్రతిషేధః -
 శేషేషస్త్రితుస్యాదేవ - చాప్రాణస్యకుర్వన్ - నరకస్యజిష్ఠః ॥ అకేనోర్భవిష్యదాధ
 మర్త్యయోః ॥ ౨ ॥ ౩ ॥ ౭౦ ॥ భవిష్యత్కస్యభవిష్యదాధమర్త్యాధేనశ్చయోగేషస్త్రిన్
 స్యాత్ - సతతపాలోఽవతరతి- వ్రజగ్మి- శతద్వాయా ॥ కృత్యానాద్గుర్రివా ॥ ౨ ॥
 ౭౧ ॥ షస్త్రివాస్యాత్ - మయామమవాసేవ్యహరిః - కర్తరితిష్ - గేయోమాణవక
 స్సామన్నమ్-భవ్యగేయతికర్తరియద్విధానాదనభిహతద్కర్ - అత్రయోగోవిభజ్యతే- కృ
 త్యానామ్ఉభయప్రాప్తావితిసేతిచానువర్తతే - తేనసతవ్యావ్రజగ్మవసిక్యప్తేన- తతది
 కర్తరివాఉక్తిర్థః ॥ తుల్యార్థైరతులోపమాభ్యాన్ప్రతియూన్యతరస్యామ్ ॥ ౨ ॥ ౩ ॥ ౭౨ ॥
 తుల్యార్థైర్వ్యగతృతీయావాస్యాత్పక్షేషస్త్రి - తుల్యస్యభృశస్సమోవాక్యస్య- కృష్టేనవా
 అతులోపమాభ్యాంకిమ్ - తులాఉపమావాక్యస్యనాస్తిష్టేవతుర్థివాశిష్యాయుష్యవద్ర
 భద్రకుశలసుఖార్థహితైః ॥ ౨ ॥ ౩ ॥ ౭౩ ॥ ఏతిదర్భైర్వ్యగేచతుర్థివాస్యాత్పక్షేష
 స్త్రి - ఆగిషి - ఆయుష్యశ్చైరజ్జీవితంకృష్టాయ కృష్టస్యవా భూయాత్ - ఏవమృద్రంభద్రం
 కుశలన్నిరామయంసుఖంశంఅర్థఃప్రయోజనంహితంపథ్యంభూయాత్ - ఆగిషిక్ - దే
 వదత్తస్యాయుష్యమస్తి - వ్యాఖ్యానాత్సర్వతార్థగ్రహణం - మద్రభద్రయోగిపర్యా
 యత్పాదస్యతరోసవరనియః ॥ ఆధారోఽధికరణమ్ ॥ ౧ ॥ ౪ ॥ ౭౪ ॥ కర్తృక
 ర్నద్వారాలన్నిష్క్రతీయాయాఆధారగికారకమధికరణసంజ్ఞాస్యాత్ ॥ సప్రమృధిఃర
 జేచ ॥ ౨ ॥ ౩ ॥ ౭౫ ॥ అధికరణేసప్రమీస్యాత్ - చకారాద్ధూరానికార్యభ్యః -
 జాపశ్లేషికోత్తైషయికోఽభివ్యాపకశ్చేత్యాధారస్త్రీధా - కటెఅస్రై - స్థాల్యాగవచతి -
 మోక్షేఇచ్చన్తి - సరస్వతీన్నాత్మాన్తి - వసస్యదూరేఽనికేవా - మారానికార్యభ్య
 ఇతివిభక్తిత్రయేషసహచరసోఽత్రవిభక్తయశిఫలితాః ॥ క్రస్యేవ్యయస్యకర్తవ్యుపసం
 ఖ్యానమ్ ॥ అధీతీవ్యాకరణే - అధీతమనెనేతివిగ్రహే - ఇష్టాదిభ్యశ్చేతికర్తరినిః ॥
 సాధ్యసాధుప్రయోగేచ ॥ సాధుగిక్యష్టేమాతరి - అసాధుర్మాతత ॥ నిమిత్తాలో-
 ర్తయోగే ॥ నిమిత్తమిహఫలంయోగస్యయోగసమవాయాత్తకః! చర్తజిద్విషింసంహ
 దస్తయోర్హనికృజ్జరమ్ ॥ కేశేషుచమరింహన్తీనీమ్నిపుష్కలకోహతః ॥ ౧ ॥ ౭౬ ॥ మేతా
 తృతీయాత్రప్రాప్తాత్పనివారణార్థమ్ - నీమాఅణ్ణకోశః - పుష్కలకోశస్థమృగః-యో

గవిశేషేషమ్ - పేతశేనధాన్యంబునాతి యస్యచధాపేనధావలక్షణమ్ ॥ ౨ ॥ ౩ ॥
 ౩౬ ॥ యస్యక్రియయాక్రియాన్తరంబత్యతేతత్సప్రమీస్యాత్ - గోమదుహ్యమానానుగ
 తః * అర్హణాంకర్తృత్వేనర్హణామకర్తృత్వేతద్వేపరిత్యేచ * సత్కుతరత్నుఅసన్త
 సతే - అసత్కుతీప్యత్నుసన్తస్రని - సత్కుతీప్యత్నుఅసన్తస్రని - అసత్కుతరత్నుస
 న్తస్త్రిప్యత్ను * వస్తీచానాదరే ॥ ౨ ॥ ౩ ॥ ౩౮ ॥ ఆనాదరాధితేభావలక్షణేవస్తీసప్త
 మ్యస్తః - రుదలరుదతోవాప్రాప్రాజీత్ - రుదన్తంపుత్యాదికమనాదృత్వసన్నిత్యసాని
 త్యర్థః * స్వామీశ్వరాధిపతిదాయాదనాక్షిప్రలిఖాప్రసూతైశ్చ ॥ ౨ ॥ ౩ ॥ ౩౯ ॥ అన్తేన్య
 ప్రభిర్వ్యోగేవస్తీసప్తమ్యస్తః - షన్త్యామేవప్రాప్రాయానాక్షికసప్తమ్యస్థంబచనం - గ
 వాజ్గోమనాస్వామీ - గవాజ్గోమనాప్రసూతః - గావనానిభవంబుత్తాత్కత్యర్థః * ఆ
 యుక్తకుశలాభ్యాభ్యాసేనాయామ్ ॥ ౨ ॥ ౩ ॥ ౪౦ ॥ ఆభ్యాంయోగేవస్తీసప్తమ్యస్త
 స్తాత్పర్యధే - ఆయుక్తోవ్యాపారితః - ఆయుక్తసకుశలోవాహరిహూజనెహరిహూజన
 స్యవా - ఆసేనాయాజ్జీమ - ఆయుక్తోగౌశ్వకః పుత్రమద్యుక్తత్యర్థః * యతస్సనిర్ధార
 ణమ్ ॥ ౨ ॥ ౩ ॥ ౪౧ ॥ జాతిగుణక్రియాసంజ్ఞాభిసముదాయాదేకదేశస్యస్థితీకరణాయ
 తత్ప్రతేషస్తీసప్తమ్యస్తః - నృణాంనృమహాచాహ్మణిశేష్యః - గవాజ్గోమనాకృష్ణా
 చుక్షీరా - గచ్ఛతాన్తచ్ఛత్నువాధావకీభ్యః - ఛాత్రాకాన్తచ్ఛత్నువామైత్రాపటమ్ *
 పశ్యమీవిభక్తే ॥ ౨ ॥ ౩ ॥ ౪౨ ॥ విభాగోవిభక్తంనిర్ధార్యమాణస్థయత్రభేదవివతత్ర
 పశ్యమీస్యాత్ - మాధురాదిపాటలిపుత్రకేభ్యఆభ్యతరాః * సాధునిపుత్రాభ్యామర్చా
 యాంసప్తమ్యప్రతేః ॥ ౨ ॥ ౩ ॥ ౪౩ ॥ ఆభ్యాంయోగేసప్తమీస్యాదర్చాయాన్య
 తుప్రతేషప్రయోగ - మాతరిసాధుర్నిపుణోనా - అర్చాయాంకిమ్ - నిపుణోరా
 జ్ఞోభ్యత్యః - ఇమాతత్వకథనేతాత్పర్యమ్ * అప్రత్యాదిభిరితివక్తవ్యమ్ * సాధుర్నిపు
 ణోవామాతరంప్రతిపర్యమవా * ప్రసేతోత్సుకాభ్యాస్తృతీయావ ॥ ౨ ॥ ౩ ॥ ౪౪ ॥ ఆ
 భ్యాంయోగేతృతీయాస్యాచ్ఛాత్సప్తమీ - ప్రసేతఉత్సుకోవాహరిణాహరావా * నక్ష
 త్రేచలుపి ॥ ౨ ॥ ౩ ॥ ౪౫ ॥ నక్షత్రేప్రకృత్యర్థేయోలుస్సంజ్ఞయాలుప్యనూనస్యప్ర
 త్యయస్యార్థస్తత్రవర్తమానాత్వృతీయాసప్తమ్యస్తోఽధికరణే । మూలేనావాహయేద్దే
 వీంత్రవణేనవిసర్జయేత్ - మూలేత్రవణేఇతివా - లుపికిమ్ - పుష్కేకః * సప్తమీవ
 ఛుమ్భాకారకమధ్యే ॥ ౨ ॥ ౩ ॥ ౪౬ ॥ శక్తిస్వయమధ్యయోరాలాభానాతాభ్యా
 మేతేస్తః - అద్యభుక్త్యయంద్యగిపాద్యహాద్యాభోక్తా - కర్తృకర్తృర్వ్యర్థేయజ్జ్వా
 లః - ఇమాస్తోయజ్జ్వాశక్తికాద్యాలత్యుంబిధ్యేత్ - కర్తృకర్తృకర్తృర్వ్యర్థేయదైకః -
 ఆధికశబ్దేనయోగేసప్తమీవఛుమ్భాంవ్యేతే - తదన్తిన్నధికమితియస్తాదధికమితిచనూ
 త్రనిర్దేశాత్ - లోకలోకాద్యాఅధికోహరిః * ఆధిరీశ్వరే ॥ ౧ ॥ ౪ ॥ ౪౭ ॥ స్వ
 స్వామినమ్నృద్ధిఅధిగకర్తృప్రవచనయసంజ్ఞాస్సాత్ * యస్తాదధికయస్యచేర్వరవచన
 న్తత్రసప్తమీ ॥ ౨ ॥ ౩ ॥ ౪౮ ॥ అత్రకర్తృప్రవచనీయయ్యైసప్తమీస్యాత్ - ఉపపగార్థ
 హరర్థణాః - పరార్థాదధికాఇత్యర్థః - ఐశ్వర్యేభ్యస్వస్వామిభ్యాంవర్యాయేణసప్తమీ
 అధిభువిరామః - అధిరామేభ్యః - సప్తమీశ్చైరితిసమాసవక్షేతు - రామాధీనా - అవద
 క్షేత్యాదిసాఖి * విభామార్పణే ॥ ౧ ॥ ౪ ॥ ౪౯ ॥ అధిగకరోతాప్రాక్సంజ్ఞోవాస్యాదీశ్వ

రాధే - యదత్రమామధికరిష్యతి-వినియోక్త్యత ఇత్యర్థః-ఇహవినియోక్తురీశ్వరత్వజన్యతే -
 అగతిత్వాత్తిజీహోదాత్తవతీనిఘాతోన- ఇతివిభక్తిర్థాః-
 సమర్థసిద్ధిపదవిధిః॥ ౨ ॥ ౧౧ ॥ పదసంబంధీయోవిధిః-ససమర్థాత్తితోబోధ్యః- పాక్రీకాడా
 రాత్సమాసః ॥ ౨ ॥ ౧ ॥ ౩ ॥ కడరాగిర్రధారయత్సతతిప్రాక్సమాసఇత్యధిక్రియతే
 సహసుపా॥ ౨ ॥ ౧ ॥ ౪ ॥ సహాతియోగోవిభజ్యతే- సుబస్తాసమర్థేనసహసమస్యతే-
 యోగవిభాగస్యేష్టసిద్ధ్యర్థత్వాత్సతిపయతిచస్తోత్రరపదోయంసమాసః । సచచస్తస్యేవ-
 పశ్యధూషత్ - అనువ్యచలత్ ॥ సుపా॥ ౨ ॥ ౧ ॥ ౪ ॥ సుప్తుపాసహసమస్యతే - సమా-
 సత్వాత్ప్రాతిపదికత్వమ్ ॥ సుపాధాతుప్రాతిపదికయోః॥ ౨ ॥ ౪ ॥ ౧ ॥ ఏతయోరవయ-
 వస్యసుపాల్కన్యాత్ - భూతపూర్వేచరడితిసద్దేశాత్పూర్వనిపాతః - పూర్వంభూతః-
 భూతపూర్వః ఇవేనసమాసోవిభక్తిలోపశ్చ- జీమూతస్యేవ అవ్యయభావః॥
 ౨ ॥ ౧ ॥ ౫ ॥ అధికారోఽయమ్ ॥ అవ్యయవిభక్తిసమీపసమ్పత్తివ్యతిరేకాభావాత్స-
 యాసంప్రతిశబ్దప్రాదుర్భావపశ్చాద్యధానుపూర్వయాగవద్యసాదృశ్యసంపత్తిసాక-
 ల్యానస్తవచనేమ ॥ ౨ ॥ ౧ ॥ ౬ ॥ అవ్యయమితియోగోభజ్యతే- అవ్యయసమర్థేనస-
 హసమస్యతేసోఽవ్యయభావః ॥ ప్రథమానిర్దిష్టసమాసఉపసర్జనమ్ ॥ ౧ ॥ ౨ ॥ ౩ ॥
 సమాసశాస్త్రేప్రథమానిర్దిష్టంఉపసర్జనసంజ్ఞాంస్యాత్ ॥ ఉపసర్జనంపూర్వమ్ ॥ ౨ ॥ ౧ ॥
 ౩ ॥ సమాసఉపసర్జనంప్రాక్ప్రయోజ్యమ్ ॥ ఏకవిభక్తిబాపూర్వనిపాతే ॥ ౧ ॥ ౨ ॥
 ౪ ॥ విగ్రహేయన్నియతవిభక్తిస్తదుపసర్జనసంజ్ఞాంస్యాత్ - నతుతస్యపూర్వనిపాతః ॥
 గోష్ఠియోదుపసర్జనస్య ॥ ౧ ॥ ౨ ॥ ౪ ॥ ఉపసర్జనంయోగోశబ్దఃప్రీప్రత్యయాస్తం-
 చతదస్తస్యప్రాతిపదికస్య హృస్వస్సన్యాత్ అవ్యయభావశ్చేత్యవ్యయత్వమ్ ॥ నావ్య-
 యభావాచతోఽమ్తవపశ్చమ్యాః ॥ ౨ ॥ ౩ ॥ ౪ ॥ అదనాదవ్యయభావాత్సు-
 పాసల్క తస్యతుపశ్చమీపినా అమాదేశశ్చస్యాత్ దిశయోర్నధ్యమపదిశమ్ - క్లిబా-
 వ్యయత్వపదిశందిశోర్నధ్యంపిదిక్ప్రియామిత్త్యమరః ॥ తృతీయాసప్ర్యమ్యార్చనమ్
 లమ్ ॥ ౨ ॥ ౪ ॥ ౪ ॥ అదనాదవ్యయభావాత్తృతీయాసప్రమ్యార్చనమలమమ్
 భావస్సన్యాత్- అపదిశమ్- అపదిశేన- అపదిశమ్- అపదిశే- బహులగ్రహణాత్సుమద్రమ-
 స్తత్తగ్జమిత్యాదౌసప్తయూనిత్యమమ్భవః - విభక్తిత్యాదెయచర్కః- విభక్తిర్నాదిమ-
 వర్తమానమవ్యయంసుబనైసహసమస్యతేసోఽవ్యయభావః- విభక్తాతావత్ - హరా-
 ఇత్యధిహరి - సప్తమ్యర్థప్రైగ్నాత్రద్యోతకోఽధిఃహరిచేతివిభక్తిత్యాదెకంవిగ్రహవాక్యమ్-
 అత్రనిపాతేనాభిహితేవ్యధికరణేవచనసామర్థ్యాత్ప్రమీఅవ్యయభావశ్చ- అయంసప్రం-
 సకంస్యాత్ - హృస్వస్సంపుంసకేప్రాతిపదికస్య - గోపాయతీతిగాఃపాతీతివాగోపః-
 తస్మిన్నిత్యధిగోపమ్ - సమీపే - కృష్ణస్యశమీపముసకృష్ణమ్ - సమయాగ్రామమ్ -
 నికమాలజ్ఞామ్ - ఆరాద్యనాదిత్యత్రతునావ్యయభావః - అభితః - పరితః - అ-
 న్యారాదిదిద్వితియాపశ్చమ్యైర్విధానసామర్థ్యాత్ - మద్రాజాంసమ్పత్తిః - సుమద్ర-
 మ్- యవనానాంవ్యుద్ధిఃదుర్యవనమ్ - విగతాయుద్ధిః వ్యుద్ధిః- మక్షికాణామభావోని-
 ర్మక్షికమ్ - హిమస్యాత్ప్రయోఽతిహిమమ్ - అత్యయోధ్యంసః - నిద్రాసంప్రసనయు-
 జ్యతే - ఇత్యతినిద్రమ్ - హరితబ్దస్యప్రకాశఃఇతిహరి - విజ్ఞోఽపశ్చాదసమ్పత్తి- పశ్చాచ్ఛ

బ్రహ్మసూత్రానామసమాసః - తత్తదివచ్ఛాత్త్రసంస్కృతభితిభావ్యప్రయోగాత్ - యోగ్యతావీప్సాపదార్థానతివృత్తిసాదృశ్యానియధార్థాః - అనురూపమ్ - రూపస్యయోగ్యమిత్యర్థః - అర్థమర్థంప్రతిప్రశ్నార్థమ్ - ప్రతిశబ్దస్థవీప్సాయాద్యర్థప్రవచనీయసంజ్ఞావిధానసామర్థ్యాత్తద్యోగేద్వితీయాగర్భంవాక్యమపి - శక్తిమనతికమ్యయధాశక్తి - హఃఃసాదృశ్యంసహరి - వక్ష్యమాణేనసహస్యః - జ్యేష్ఠస్యానుపూర్వ్యేణైత్యనుజ్యేష్ఠమ్ - చక్రేణయగపదితివిగ్రహే అవ్యయీభావేచాకాలే || ౬ || ౩ || ౮౦ || సహస్యసన్నానిదవ్యయీభావేనతుకాలే - సచక్రమ్ - కాలేతు - సహపూర్వాప్రజ్ఞామ్ - సదృశస్సఖ్యాససఖి - యధార్థత్వేనైవసద్ధేపునసాదృశ్యగ్రహణంగుణభూతేవీసాదృశ్యేయధాస్యాదిత్యేవమర్థమ్ - తుత్రాణాంసంపత్తిః - సతత్రమ్ - ఋద్ధేరాధిక్యంసమృద్ధిః - అనురూపఆత్మభావస్సంపత్తిరితిశేదః - తృణమప్యసతతృజ్యసత్తృణమత్తిసాకల్యేనేత్యర్థః - అనైకగ్నిగ్రన్థపర్యస్తమధితేసాగ్ని యధా౭సాదృశ్యే || ౭ || ౧ || ౭ || అసాదృశ్యేఏవయధాశబ్దస్సమస్యతే - తేనహన - యథాహరిస్తధాహరః - హరేరుమానత్వంయధాశబ్దోద్యోతయతి - తేనసాదృశ్యేభివాదయధార్థభివాసాప్రస్తిషిభ్యతే యావదవధారణే || ౭ || ౧ || ౮ || యావస్తఃస్థాకాస్తావస్తో౭మ్యతప్రణామాయావస్తో౭కమ్ సుప్పృథినామాత్మాగ్ధే || ౭ || ౧ || ౯ || శాకస్యలెశశ్నాకప్రశ్ని - మాత్మాగ్ధేకమ్ - వృక్షంప్రతివిద్యోతతేవద్యుతే అక్షశలాకాసంఖ్యాదిపరిణామ్ || ౭ || ౧ || ౧౦ || ద్యూతవ్యవహారేవరాజయేవాయంసమాసః - అక్షేణవిపరీతంవృత్తమ్ - అక్షపరి - శలాకాపరి - ఏకపరి విభాషామ్ || ౭ || ౧ || ౧౧ || ఆధికారో౭యమ్ - ఏతచ్ఛామర్థ్యాదేవప్రాచీనానాన్నిత్యసమాసత్వమ్ - సుఖ్యుపేతితునతిత్వసమాసః - అవ్యయమిత్యాదిసమాసవిధానాత్భావకాత్ అపపరిబహురభ్యవదిపభ్యమ్యమ్ || ౭ || ౧ || ౧౨ || అపవిష్ణుసంసారః - అపవిష్ణోః - పరివిష్ణు - పరివిష్ణోః - బహిర్వనమ్ - బహిర్వనాత్ - పాగ్నవనమ్ - పాగ్నవనాత్ ఆజ్ఞార్యాదాభివిధ్యోః || ౭ || ౧ || ౧౩ || ఏతయోరాభో౭భ్యమ్యుప్తేనవాసమస్యతేసో౭వ్యయీభావః - అమక్తిసంసారః - అమక్తేః - అబాలంసారిభక్తిః - అబాలేభ్యః లక్షణేనాభిప్రతీతిభిముఖ్యే || ౭ || ౧ || ౧౪ || అభిముఖ్యద్యోతకాలభిప్రతీచిన్నావాచినాసహపాగ్నవతో - అభ్యగ్నిశలభాదిపతన్తి - అగ్నిమధి - ప్రత్యగ్ని - అగ్నింప్రతి అనురక్త్యమయామ్ || ౭ || ౧ || ౧౫ || యంపదార్థంసమయాద్యోత్యతేతేనలక్షణభూతేనానుస్సమస్యతేసో౭వ్యయీభావః - అనువనమశనిర్గతః - వనస్యసమీపగ్లతత్యర్థః యస్యచాయామః || ౭ || ౧ || ౧౬ || యస్యదైర్ఘ్యమనునాదోత్యతేతేనలక్షణభూతేనానుస్సమస్యతే - అనుగక్లంవారాణీ - గక్లాయాఅను - గక్లాదైర్ఘ్యసదృశదైర్ఘ్యపలక్షితేత్యర్థః తిష్ఠద్దప్రభృతీనిచ || ౭ || ౧ || ౧౭ || ఏతానినిపాత్యునై - తిష్ఠన్తిగావోయస్సీన్ కాశేసభిష్ఠద్దదోహనకాలః - ఆయతీగవమ్ - ఇహశత్రాదేశదిప్రంపద్యావవిరహః - సమాసాస్తశ్చనిపాత్యతే పారేమధ్యేవప్యానామ్ || ౭ || ౧ || ౧౮ || పారమధ్యశబ్దపర్యుప్తేనసహవాసమస్యతే - ఏదస్తత్వశ్చానయోర్నిపాత్యతే - పక్షేవక్ష్యితత్పుదః - పారెగక్లాదానేయమ్ - గక్లాపారాత్ - మధ్యేగక్లాత్ - గక్లామధ్యాత్ - మహావికల్పేనవాక్యమపి - గక్లాయాదిపారాత్ - గక్లాయామధ్యాత్ సంఖ్యావంశ్యేన || ౭ || ౧ || ౧౯ || వంశోద్విధావిద్యయాజన్తనాచ -

తత్రభవోవంశ్యోతద్వానినానహసంఖ్యావాసమస్యతే - ద్వౌముసీవంశ్య - ద్విముని-
 వ్యాకరణస్యత్రిముని - విద్యారణ్యతామశేదవివక్షాయామ్ - త్రిమునివ్యాకరణమ్ - ఏకవిం
 శతిభారద్వాజమ్ ❀ నదీభిశ్చ॥ ౧॥ ౧॥ ౧౦॥ నదీభిస్సంఖ్యాప్రాగ్భవత్ - సమాహారేచా
 యమిష్యతే - సప్తగజమ్ - ద్వియమునమ్ ❀ అన్యపదార్థేచసంజ్ఞాయామ్॥ ౧॥ ౧॥ ౧౧॥
 అన్యపదార్థేవిద్యమానంసుబస్తన్నదీభిస్సహనిత్యోసమస్యతేసంజ్ఞాయామ్ - విభాషాధి
 కారైఃపివాక్యేనసంజ్ఞానవగమూదిహనిత్యసమాసః - ఉన్నతగజన్నామదేశః - లోహి
 తగజమ్ ❀ సమాసానాః॥ ౧॥ ౧॥ ౧౨॥ ఇతిధిక్పర్య ❀ అప్యయీభావేశరత్నప్రభృతిభ్యః॥
 ౧॥ ౧॥ ౧౩॥ ౧౦౨॥ శరదాదిభ్యష్టచ్ఛాత్సమాసాన్లోఽప్యయీభావ - శరదస్సమీపమప
 శరదమ్ - ప్రతిపాశమ్ - శరద్ - విపాశ్ - అనన్ - మనన్ - ఉపానహ్ - దిమ్ - హిమనత్ - అగ
 దుహ్ - దిశ్ - దృశ్ - శ్ - చేతన్ - చతుర్ - త్యర్ - తర్ - యద్ - కియత్ - జగయాజరన్ చఉప
 జరసమ్ - ప్రతిపరసమనుభ్యోఽట్టేయస్యేతిచ - ప్రత్యక్షమ్ - అత్తగిపరమితిఃగ్రహా-
 సమాసాస్తరిధానసామర్థ్యాదప్యయీభావః - పరోక్షేతితినిపాతనాత్పరస్యోకారాదే
 శః - పరోక్షమ్ పరోక్షాత్రయేత్యాదితుల్యార్థాదప్యయీ - సమక్షమ్ - అన్యక్షమ్ ❀ ఆనశ్చ॥
 ౧॥ ౧॥ ౧౪॥ ౧౦౩॥ అన్నదాదప్యయీభావాట్టచ్ఛాత్ ❀ నస్తదితే॥ ౬॥ ౪॥ ౧౦౪॥
 నాస్తస్యభస్యేత్లోపస్సన్యస్తేతితే - ఉపరాజమ్ - అధ్యాత్మమ్ ❀ నపుంసకాదన్యతరస్యా
 మి॥ ౧॥ ౧॥ ౧౦౫॥ అన్నస్యంతర్గ్లిప్తదాదప్యయీభావాట్టచ్ఛాత్ - ఉపవ
 ర్తమ్ - ఉపవర్త ❀ నదీపార్థమాస్యాగ్రహయణీభ్యః॥ ౧॥ ౧॥ ౧౦౬॥ వాటచ్ఛాత్ - ఉ
 పనదమ్ - ఉపనది - ఉపపార్థమాసమ్ - ఉపపార్థమాసి - ఉపాగ్రహయణమ్ - ఉపాగ్ర
 హయణి ❀ యయః॥ ౧॥ ౧॥ ౧౦౭॥ యయదాదప్యయీభావాట్టచ్ఛాత్ - ఉపసమి
 ధమ్ - ఉపసమితే ❀ గిరేశ్వ సేనకస్య॥ ౧॥ ౧॥ ౧౦౮॥ గిర్యదాదప్యయీభావాట్టచ్ఛాత్ -
 సేనకగ్రహణంపూజార్థమ్ - ఉపగిరమ్ - ఉపగిరి - ❀ ఇత్యప్యయీభావః ❀
 తత్త్వ రుషః॥ ౧॥ ౧॥ ౧౦౯॥ అధికారోఽయమ్ - ప్రాగ్భవాలప్రీతాః ❀ ద్విగుశ్చ॥ ౧॥ ౧॥ ౧౧౦॥
 ద్విగురపితత్త్వ రుషసంజ్ఞాస్సన్యత్ - ఇదంసూత్రస్యక్రమశక్యమ్ - సంఖ్యాపూర్వోద్వి
 గుశ్చేతిపరిత్యావచకారబలేనసంజ్ఞాసమావేశస్యగువచత్వాత్ - సమాసాస్తరిప్రయో
 జనమ్ - వశ్చరాజమ్ ❀ ద్వితీయాశ్రితాతీతపతితగతాత్వప్రప్రాప్తవైః॥ ౧॥ ౧॥ ౧౧౧॥
 ౧౧౨॥ ద్వితీయాస్త్రితాదిప్రకృతికైఃసుబస్తైఃసహసమస్యతేవాసతత్త్వ రుషః - కృష్ణం
 త్రితః - కృష్ణత్రితః - దుగిభవతీతః - దుగిభాతీతః ❀ గమ్యాదీనామపసంఖ్యానమ్ ❀
 గ్రామిణ్యమి - గ్రామిణ్యమి - అన్నంబుభుక్షుః - అన్నబుభుక్షుః ❀ స్వయజ్ఞేన॥ ౧॥ ౧॥ ౧౧౩॥
 ౧౧౪॥ ద్వితీయేతిసంబంధ్యతేఅయోగ్యత్వాత్ - స్వయంకృతసావత్వమ్ - స్వాయంకృ
 తిః ❀ ఖట్వాత్కే॥ ౧॥ ౧॥ ౧౧౫॥ ఖట్వాప్రకృతికాద్ద్వితీయాస్త్రక్రాంతప్రకృతికేనసు
 బస్తైఃసమస్యతేనిదాయామ్ - ఖట్వారూఢాజాల్పః - నిత్యసమాసోఽయమ్ - నహివాక్యేన
 నిదాగమ్యతే ❀ సామి॥ ౧॥ ౧॥ ౧౧౬॥ సామిక్యమ్ ❀ కాలాః॥ ౧॥ ౧॥ ౧౧౭॥ క్రేనేత్యేవ - అన
 త్యస్త్రసంయోగార్థంపవనమ్ - మాసప్రమితఃప్రతిపచ్చస్త్రీః - మాసంపరిచ్ఛేత్తుమాశ్చబా
 నిత్యర్థః ❀ అత్యస్త్రసంయోగేవ॥ ౧॥ ౧॥ ౧౧౮॥ కాలాఇత్యేవ - అక్రాంతార్థపవ
 నమ్ - ముహూర్తంసుఖంముహూర్తసుఖమ్ ❀ తృతీయాతత్త్వతార్థేనగుణవచసే

స || ౨ || ౧ || ౩౦ || తత్కృతేతిలుప్తృతీయాకంత్వతీయాన్తంత్వతీయాగ్గుణవచ
 సేనార్థశబ్దేనచసహస్రాగ్నిత్ - శంకులయాఖండః - శంకులాఖండః - ధాన్యేనార్థో
 ధాన్యార్థః - తత్కృతేతికిమ్ - అక్షౌకాణః ✽ పూర్వసద్భవసమోనార్థకలహనిపుణమి
 శ్రేష్ఠశ్లోః || ౨ || ౧ || ౩౧ || తృతీయాన్తమేతైనిహాగ్నిత్ - సూసమార్థః -
 మాతృసద్భవః - పితృసమః - ఊనార్థ - మాషేనహ్నార్థాపణమ్ - మూషికలమ్ - వా
 క్కలహః - ఆచారనిపుణః - గుడమిశ్రః - ఆచారశ్లష్ఠ - మిశ్రగ్రహణేసోపసగ్నాపి
 గ్రహణమ్ - మిశ్రహ్నోపసగ్నసమన్వితృత్యాసపసగ్నగ్రహణాత్ - గుడసగ్మిహా
 ధానాః ✽ అవరసోపసంఖ్యాసమ్ ✽ మాషేనావరోమాసావరః ✽ కర్తృకరణేకృ
 తాబహులమ్ || ౨ || ౧ || ౩౨ || కర్తృకరణేచతృతీయాకృదనైసబహులంహాగ్నిత్ - హ
 రిణాత్యాలోహరిత్యాతః - నవైస్సినోనఖశిన్వః - కృద్గ్రహణేగతికారకపూర్వసాగ్ని
 గ్రహణమ్ - నఖనిర్భన్వః - కర్తృకరణేతికిమ్ - భిక్షాభిరపిత్తః - హేతావేమత్వతీయా -
 బహులగ్రహణంసంస్కృతాధివృత్తిచారార్థమ్ - తేనదాత్రేణలునవానిత్యాదౌన - కృ
 తాకిమ్ - కామైదివచతితరామ్ ✽ కృత్తైరధికార్థవచనే || ౨ || ౧ || ౩౩ || ముత్తినద్వాపలకమర్థ
 వాదవచనమధికార్థవచనంతత్రకర్తృకరణేచతృతీయాకృత్తైస్సహాగ్నిత్ - వాతచ్చే
 ద్యస్త్రణమ్ - కాకపేయానది ✽ అస్మైనవ్యజ్ఞనమ్ || ౨ || ౧ || ౩౪ || సంసార్గర
 వ్యవచకత్వతీయాన్తమస్మైనహాగ్నిత్ - దధ్నాఽదనోదభోదనః - ఇహస్తర్భ
 తోపసేకక్రియాద్వారానామర్థమ్ ✽ భక్త్యేణమిశ్రికరణమ్ || ౨ || ౧ || ౩౫ || గుడన
 ధానాః - గుడధానాః - మిశ్రణక్రియాద్వారానామర్థమ్ ✽ చతుర్థిపదధారబలిపిత
 శుభరక్షితైః || ౨ || ౧ || ౩౬ || చతుర్థ్యస్తార్థాయ యత్తద్వాచినాఅర్థాదిభిశ్చచతుర్థ్యస్తం
 హాగ్నిత్ - శదర్థేన ప్రకృతివికృతిభావఏవ - బలిరక్షితగ్రహణాజ్ఞాపకాత్ - యూపాయ
 దారు - యూపదారు - సేన - రస్తనాయస్థాలీ - అశ్వసూసాదయస్త్రమస్త్రిసమాసాః ✽ ఆ
 ర్థేననిత్యసమాసోఽశేష్యైర్గతాచేపవక్తవ్యమ్ ✽ ద్విజాయాయంద్విజార్థః సూపః - ద్వి
 జార్థాయవాగూః - ద్విజార్థంపయః - భూతబలిః - గోపితమ్ - గోసుఖమ్ - గోరక్షేతమ్ ✽
 పశ్యమీభయేన || ౨ || ౧ || ౩౭ || చోరాద్భయమ్ - చోరభయమ్ ✽ భయభీతభీతిభీభిరితివా
 చ్యమ్ ✽ వ్యకభీతిః ✽ అపేతాబాధముక్తపతితాపత్రనైర్భవః || ౨ || ౧ || ౩౮ || ఏతైస్స
 హేల్పంపశ్యమ్యస్తంసమస్యతేనతత్పురుషః - సుఖాపేతః - కల్పనాపేథః - చక్రముక్తః
 స్వర్వపతితః - తురగ్మోపత్రస్త్రః - అల్పశక్తికిమ్ - హాసాదాత్పతితః ✽ స్తోకాన్రికయా
 ర్థకృచ్ఛాగ్నితేన || ౨ || ౧ || ౩౯ || స్తోకాన్కుక్తః - అల్పాన్కుక్తః - అన్రికాదాగ
 తః - అభ్యాశాదాగతః - దూరాదాగతః - కృచ్ఛాదాగతః - పశ్యమ్యస్తోకాదిభ్య
 ఇత్యల్పక్ ✽ వక్ష్మి || ౨ || ౧ || ౪౦ || రాజ్ఞానిపురుషః - రాజపురుషః ✽ యాజకాదిభిశ్చ || ౨ || ౧ || ౪౧ ||
 ఏభిఃవక్ష్మ్యస్తంసమస్యతే - తృణకాభ్యాజ్కర్తృత్యస్యప్రతిప్రసవోయమ్ - బ్రాహ్మ
 యాజకః - దేవపూజకః ✽ గుణాత్తరేణతరలోపశ్చేతివక్తవ్యమ్ ✽ తరబస్తయద్గుణ
 చితేనసహసమాసస్తరలోపశ్చ - ననిర్ధారణఇతి పూరణగుణేతివ నిషేధస్య ప్రతిప్రసవో
 యమ్ - సర్వేషాంశ్చేతతరః - సర్వశ్చేతః - సర్వేషాంమహత్తరః - సర్వమహ
 త ✽ కృద్భ్యోగావక్ష్మీసమస్యతఇతివాచ్యమ్ ✽ ఇద్ధనోవశ్యసః - ఇద్ధవశ్యసః ✽ సనిర

౬౬॥ ౨॥ ౧౦॥ నిఘాఁరణేయామక్తిసానసమస్యతే - స్వకాఁద్విఃశ్రేష్ఠః * ప్రతిపద
 విధానామక్తీనసమస్యతేతివాచ్యమ్ - సర్విషోజ్ఞానమ్ * పూరణగుణశుహితార్థసః
 వ్యయతవ్యసమానాధికరణేన ॥ ౨॥ ౨॥ ౧౦॥ పూరణాద్యర్థైః సదావిభిన్నమక్తీనసమస్య
 తే - పూరణే సతాంపద్యః - గుణైకాకస్యకాష్ట్యైః - బ్రాహ్మణస్యకాష్ట్యైః - యదాప్రకర
 ణాదినాదస్తావతివిశేష్యైర్జ్ఞాతస్తదేవమిదాహరణమ్ - అనిత్యోఽయః - గుణేననిషేధః -
 తదవివక్ష్యం - సంజ్ఞాప్రమాణత్వాదిత్వాదివిధేకాత్ - తేనాదృశ్యగౌరవం బుద్ధిమాంద్యమి
 త్యాదిసిద్ధమ్ - సుహితార్థాస్తప్రత్యర్థాః - ఘటానాఁశుహితః - తృతీయాసమాససుహిత
 దేవ - స్వరేఖిశేషః - సతే - ద్విజస్యకుర్వత్ - కుర్వాణోవా - కింకరభక్త్యం - అవ్యయమ్ -
 బ్రాహ్మణస్యవత్వా - సూర్యోత్తరసాహచర్యాత్ కృతవ్యయమేవగృహ్యతే - తేనత
 దుపరీత్యాదిసిద్ధమితిరక్షితః - తవ్యః - బ్రాహ్మణస్యకర్తవ్యమ్ - తవ్యతాభవత్యేవ - స్వక
 ర్తవ్యం - స్వరేఖిదః - సమానాధికరణే - తక్షకస్యసర్వస్య - విశేషణసమాసస్త్విసంబంధ
 గ్రహణాన్న - గోధేనోఽత్యాదిమహిమాయవతీత్యాదీనాంవిభక్త్యస్తరేచరితార్థాః
 నాంపరత్వాద్బాధకః - మక్తీసమాసః - ప్రాప్తస్సోప్యనేనవార్యతే * కైవలపూజాయా
 మ్ ॥ ౨॥ ౨॥ ౧౦॥ మతిబుద్ధివిస్తూతేణవిహితోయః కస్తదనైషమక్తీనసమస్యతే - రా
 జ్ఞాంమతోబద్ధః పూజితోవా - రాజపూజితత్వత్వాదౌతుభూతేకాంతేనసమాత్మతీయాస్త
 స్యసమాసః * అధికరణనాచినాచ ॥ ౨॥ ౩॥ ౧౩॥ కైవలమక్తీనసమస్యతే - ఇదమేషామాసి
 తంగతంభుక్తంవా * కర్తవ్యత ॥ ౨॥ ౨॥ ౧౦॥ ఉభయప్రాప్తకర్తవ్యతీయామక్తీసానస
 మస్యతే - అశ్చర్యోగవాస్తోమోఽగోపేన * తృజకాభ్యాఽర్చయతి ॥ ౨॥ ౨॥ ౧౧॥ క
 ర్తృధేతృజకాభ్యాంస్యోనసమాసః - అపాంసప్రప్తా - ప్రజన్యభరా - ఓదనస్యపాచ
 కః - కర్తరికిమ్ - ఇషూణాంభక్షణమిత్తుభక్షికా - పత్యభాభత్యశబ్దస్యయాజకాదిత్వా
 త్సమాసః - భూభరా - కథంతర్హి - ఘటానాన్నిర్మాతుప్రీతుమనవిధాతుశ్చకలపాఇతి - తే
 షమ్యోనసమాసఇతియేటః * కర్తరిచ ॥ ౨॥ ౨॥ ౧౧॥ కర్తరిష్యోఅనేనసమాసః - భ
 వతశ్చాయికా - నేమాతృజనవర్తతే - తవ్యోగేకర్తురభిక్షతత్వేనకర్తృష్యోఅభావాత్
 * నిత్యజ్ఞీడాజీవికయోః ॥ ౨॥ ౨॥ ౧౨॥ ఏతయారథయోరనేననిత్యంమక్తీసమస్యతే - ఉ
 ద్దాలకప్రమృభజ్ఞీకా - క్రిడావిశేషస్యసంజ్ఞా - సంజ్ఞాయానితిభావేణ్యుత్ - జీవికాయాం
 దస్తలేఖికః - తత్రక్రిడాయాంవికల్పే జీవికాయాన్తృజకాభ్యాఽర్చయతినిషేధేప్రాప్తే
 వచనమ్ * పూర్వాపరాధకో తరమేకదేశేనైకాధికరణే ॥ ౨॥ ౨॥ ౧॥ అవయ
 వినాసహపూర్వాదయస్సమస్యనైషకత్వసంఖ్యావిష్టవేదవయవి - మక్తీసమాసాపవాదః -
 పూర్వజ్ఞాయస్య - పూర్వకాయః - ఏకదేశీనాకిమ్ - పూర్వన్నాశేగికాయస్య -
 ఏకాధికరణేకిమ్ - పూర్వశ్చత్పాణిమ్ - సర్వోక్త్యేకదేశోహ్నసమస్యతేసంఖ్యావిసా
 యేతిజ్ఞాపకాత్ - మధ్యాహ్నః - సాయాహ్నః - కేచిత్సర్వవికదేశగికానేనసమస్యతేన
 త్వస్మాదేవ - జ్ఞాపకస్యసామాన్యాపేక్షత్వాత్ - తేనమధ్యరాత్రేః ఉపారతానిపశ్యమ
 రాత్రగోచరాకత్వాదిసిద్ధమిత్వాచ్యమః * అర్ధన్నప్రసక్తమ్ ॥ ౨॥ ౨॥ ౨॥ సమాంత
 వాచ్యధేశబ్దోనిత్యగ్నిజేప్రాగ్వత్ - ఏకకభక్తావష్యస్తవచనమ్ - ఏకదేశీసమాసవిషయ
 తోయముపసన్నసంజ్ఞానిషేధః - తేనపశ్యభిప్రీత్యాదీనిభ్యుతి అదృశ్యపూర్వః -

అథాపిప్లీ-క్షీనేపిమ్ - గ్రాహానాం-ప్రవైక్యవ- అర్థపిప్లీనామ్ క్షీద్వితియత్కాయ
చతుర్థాతుర్యాన్యతరస్యామ్ || ౧ || ౨ || ౩ || ఏతాశ్చైకదేశినాసహప్రాగ్విద్వా- ద్వితి
యంభిక్షాయాద్వితియభిక్షా- ఏకదేశినాపిమ్ - ద్వితియంభిక్షాయాభిక్షాశ్చ - ఆన్యత
రస్యాంగ్రహణసామధ్యాన్-త్వరణగుణైరినిమేధంబాధిత్యాపక్షేషస్థిసమాసః - భిక్షా
ద్వితియమ్ క్షీ ప్రాప్తపన్నేచద్వితియయా || ౧ || ౨ || ౪ || పక్షేద్వితియాశ్చితేతసమా
సః- ప్రాప్తోఽపికామ్ - ప్రాప్తజీవకః - జీవకాంప్రాప్తః - జీవకాప్రాప్తః - ఆపన్నజీ
వకః- జీవకాపన్నః- మానూశేద్వితియయా అగ్నిభిత్వాఅకారోఽపివిధియతే - తేన
జీవకాంప్రాప్తాప్రీప్రాప్తజీవకా - ఆపన్నజీవకా కాలాదనరమాణినా || ౧ || ౨ || ౫ ||
పరిచ్ఛేద్యవాచినా శుబ్రైర సహకాలాస్సమగ్యై - మానూజాతస్యయస్యసమాసజా
తః - ద్వ్యహజాతః - ద్వయోరహ్నాఃసమాహారోద్వ్యహః - ద్వ్యహజాతస్యేతి
విగ్రహాః - ఉత్తరపదేనపరిమాణినాద్విగోస్సిద్ధయే బహునా న్తత్పురుషస్యోపసంఖ్యా
నమ్ * ద్వైతహానిజాతస్యయస్యద్వ్యహజాతః - అహ్నాహ్నావతివత్త్వయాతోఽన్నయే
శః - పూర్వత్రతున సంఖ్యా దేనసమాహరణతీతినిమేధః క్షీ సప్రమీశౌణ్డైః || ౧ || ౬ ||
౮౦ || సప్రమ్యస్తంశాణ్డాదిభిఃప్రాగ్విద్వా - అక్షేషశౌణ్డః- అక్షశౌణ్డః- అధిశబ్దోఽత్ర
వర్యతే- అధ్యత్రవదాదితిభిఃపూర్వరాధినః క్షీ సద్ధపక్షవక్తవబద్ధైశ్చ || ౧ || ౭ || ౮౦ ||
ఏతైస్సప్రమ్యస్తంప్రాగ్విత్ - సాక్షాశ్చసద్ధః - ఆతపఃపక్షః- స్థావరపక్షః- చక్రబద్ధః
క్షీధ్యాక్షైణక్షేపే || ౧ || ౮ || ౮౧ || ద్వాక్ష వాచినాసహసప్రమ్యస్తంసమస్యతేనిద్వాయామ్ - తీ
ర్థేదాద్వాక్షై ఇవతీర్థద్వాక్షః - తీర్థకాకాకత్కర్థఃక్షీకృత్యైర్వతే || ౧ || ౮ || ౮౨ || సప్రమ్యస్తం
కృత్యైర్వత్యయాతైఃసహప్రాగ్విత్ - ఆవశ్యకే - మాసేదేయమ్యంఘ్ర-ముణగ్రహణన్నియో
గోపలక్షణాథకం-పూర్వాహ్నాగేయంసామ క్షీ సంజ్ఞాయామ్ || ౧ || ౮ || ౮౩ || సప్రమ్యస్తం
శుపాప్రాగ్విత్సంజ్ఞాయామ్ - వాక్యేనసంజ్ఞానవగమాన్నిత్యసమాసోఽయమ్ - అ
రణ్యైతిలకాః - వనకేశేరుకాః - హలదస్తాత్సప్రమ్యాఇత్యుక్తం క్షీ క్షేనాహూరాత్ప్రా
వయవాః || ౧ || ౮ || ౮౪ || అహ్నారాతేశ్చవయవాః సప్రమ్యస్తాశ్చాతైససహప్రా
గ్విత్ - పూర్వాహ్నాకృతమ్ - అపరరాత్రకృతమ్ - అవయవగ్రహణంకమ్ - అహ్నిద్య
ప్రమ్ క్షీ తత్ర || ౧ || ౮ || ౮౫ || తతేత్యైతత్సప్రమ్యస్తంక్రాంతైససహప్రాగ్విత్ - తిత్రఘ
క్రమ్ క్షీ క్షేపే || ౧ || ౮ || ౮౬ || సప్రమ్యస్తంక్రాంతైసప్రాగ్విత్నిద్వాయామ్ - ఆవతతైసకు
లస్థితంశవితత్ క్షీ పాతేసమితాదయశ్చ || ౧ || ౮ || ౮౭ || ఏతేనిపాత్యనైక్షేప - పా
తేసమితాః భూజనసమయేవ సక్రతానతుకార్య - గేహశూరః- గేహసర్థి-ఆకృతిగ
జోఽయమ్- చకారోఽవధారణాథకః - తేనైవాంసమాసా న్తరేపుటకతయాప్రవేశాన
వరమాణిపాతేసమితాః క్షీపూర్వకాలైకసర్వజరత్పురాణనవకేవలాస్సమానాధికరణ
న || ౧ || ౮ || ౮౮ || విశేషణంవిశేష్యేణైరినద్ధేపూర్వనిపాతనియమార్థంసూత్రమ్-ఏకశబ్దస్య
దిక్సంఖ్యేసంజ్ఞాయామితినియమబాధనార్థశ్చపూర్వంస్నాతః - పశ్చాదనులిప్తః- స్నాతా
నులిప్తః-ఏకనాధః-సర్వయాజ్ఞికాః-జరన్నైయామికాః-పురాణమీమాంసకాః-నవపా
తకాః-కేవలవైయాకరణాఃక్షీదిక్సంఖ్యేసంజ్ఞాయామ్ || ౧ || ౮ || ౮౯ || సమానాధికరణేత్యా
పాదపరిసమాప్తైరధికారః - సంజ్ఞాయామేవేతినియమార్థంసూత్రమ్ - పూర్వోఽపకా

మశమి - సప్తయః - సేహ ఉత్తరావృతాః - పశ్చిచ్ఛాన్తాః * తద్ధితార్థోత్తరపద
సమాహారేచ॥ ౧ ॥ ౧ ॥ ౫౧ ॥ తద్ధితార్థేవిషయేఉత్తరపదేచపరతఃసమాహారేచనాచ్యై
దిక్సంఖ్యేప్రాగ్వద్య - పూర్వస్యాంశాలయాంభవః - పూర్వశాలః - సమాసేకృతే
దిక్పూర్వపదాదసంజ్ఞాయాంభవతిభిః * సర్వనామ్నోవృత్తిమాత్రేపుంసద్భావః * అపరి
శాలః - పూర్వాశాలాప్రియాయస్యేతిప్రిపదేబహువ్రీహికృతేప్రియాశబ్దేఉత్తరపదేపూ
ర్వయోస్తత్పురుషః - తేనశాలాశబ్దైకకారఉదాతః - పూర్వశాలాప్రియః - దిక్సు
మాహారోనాస్త్వనభిధానాత్ - సంఖ్యాయాస్తద్ధితార్థే - పశ్చింపశ్చాన్తామపత్వేనా
న్యాతురః - పశ్చింగాహోధసంయస్యేతిప్రిపదేబహువ్రీహివవాస్తరతత్పురుషస్యవికల్పేప్రా
ప్తే - ద్వ్యస్త్యతత్పురుషయోరుత్తరపదేనత్యసమాసమచనమ్ * గౌరతద్ధితలక ॥ ౫ ॥ ౬ ॥
౯౨ ॥ గౌస్తాతత్పురుషాట్టచ్ఛాన్తే సమాసాన్తోనతద్ధితలకి - పశ్చిగవధనః - పశ్చింగా
న్యహంసమాహరః * సంఖ్యాపూర్వోద్విగుః ॥ ౧ ॥ ౧ ॥ ౫౨ ॥ తద్ధితార్థేత్యుక్తి
క్తః సంఖ్యాపూర్వోద్విగుస్సన్యత్ * ద్విగురేకవచనమ్ ॥ ౧ ॥ ౪ ॥ ౧ ॥ ద్విస్త్వ
ర్ధస్సమాహరవికవత్సన్యత్ - సనపుంసకమిసపుంసకత్వమ్ - పశ్చిగవమ్ * కుత్తితాస
కుత్సనైః ॥ ౧ ॥ ౧ ॥ ౫౩ ॥ కుత్సేమనానికుత్సనైస్సనాప్రాగ్వత్ - వైయాకర
ణభిః సూచిః - మీ మాం స క దు ర్దు రూ టః * పా పా న కే కు త్తితైః ॥ ౧ ॥
౧ ॥ ౫౪ ॥ పూర్వసూత్రావవాదః - పాపనాపితః - అణకకులాః * ఉపమానాని
సామాన్యవచనైః ॥ ౧ ॥ ౧ ॥ ౫౫ ॥ ఘనఇవశ్యామః - ఘనశ్యామః - ఇహపూర్వపదస్తత్సృ
శేలాక్షణికమితిసూచయతుం - తాకికవిగ్రహఇవశబ్దప్రయజ్యతే - పూర్వనిపాతిని
యమార్థసూత్రమ్ * ఉపమితంవ్యాఖ్యాదిభిస్సామాన్యాప్రయోగే ॥ ౧ ॥ ౧ ॥ ౫౬ ॥
ఉపమేయంవ్యాఖ్యాదిభిః సహప్రాగ్వత్సాధారణధర్మస్వాప్రయోగేసతి - విశేషస్య
పూర్వనిపాతార్థంసూత్రమ్ - పురుషవ్యాఖ్యః - నృసోమః - వ్యాఖ్యాదిరాకృతిగ
ణః - సామాన్యాప్రయోగేతి - పురుషోవ్యాఖ్యైకవశూరః * విశేషణవిశేష్యేణు
హులమ్ ॥ ౧ ॥ ౧ ॥ ౫౭ ॥ భేదకంసమానాధికరణేనభేద్యేనబహులంప్రాగ్వత్ - నీలము
త్పలమ్ - నీలోత్పలమ్ - బహులగ్రహణాత్కవచిత్వమ్ - కృష్ణసర్పః - కృచిన్న - రామో
జామదగ్న్యః * పూర్వాపగప్రథమచరమఃపున్యసమానమధ్యమధ్యమచరాశ్చ ॥ ౧ ॥ ౧ ॥
౫౮ ॥ పూర్వనిపాతనియమార్థమిదమ్ - పూర్వవైయాకరణః - అపరాధ్యాపకః * అ
పరస్యాధేవశ్చభావోవక్రవ్యః * ఆశరశ్చాసావర్ధశ్చ - పశ్చార్ధః - కధమేకపరఇతి -
పూర్వకాత్రేకేతిచాధిత్యాపరత్వాదనేనసమాసేనీరైకఇతిహిస్యాత్ - బహులగ్రహణాద్భవి
ష్యతి * శ్రేణ్యాదయదికృతాదిభిః ॥ ౧ ॥ ౧ ॥ ౫౯ ॥ శ్రేణ్యాదిమవ్యర్థవచన
ఙ్కరవ్యమ్ - ఆశ్రేణయః శ్రేణయదికృతాః - శ్రేణీకృతాః * కైనభిశ్చేనా
నభే ॥ ౧ ॥ ౧ ॥ ౬౦ ॥ నభేవిశిష్టైస్తానైస్తానభే త్తాన్తంసమస్యతే - కృతశ్చుతదకృతశ్చ
కృతాకృతమ్ * శాకపార్థివాదీనాంసిద్ధయేఉత్తరపదలోపస్యోపసంఖ్యానమ్ * శాక
ప్రియసిపార్థివః - శాకపార్థివః - దేవచ్ఛాన్తాః * సప్తపాతృరమోత్రమోత్కృ
ష్టాదిపూజ్యమానైః ॥ ౧ ॥ ౧ ॥ ౬౧ ॥ సద్వైద్యః - వత్సమాదేనమహతలకారః - మహావై
యాకరణః - పూజ్యమానైసితి - ఉత్కృష్టోగః - పశ్చాదుద్భృతజ్యోతిరణః * పృథ్వీరక

నాగకుష్మరైసామనమ్ ॥ ౧ ॥ ౧ ॥ ౬౨ ॥ గోబృందారకః - వ్యాఘ్రాదేరాకృతిగణ
 త్వాదేవసేదేసామాన్యప్రయోగాధావచనమ్ ॥ కతిరకతమాజాతిపరిప్రన్నే ॥ ౨ ॥ ౧ ॥
 ౬౩ ॥ కతరకరః - కతమకలాపః - గోత్రశ్చవరజైస్సహేతిజాతిత్వమ్ ॥ కింక్షేపే ॥ ౨ ॥
 ౧ ॥ ౬౪ ॥ కుశ్మితోరాజాకిరాజా - యోనరతుతి ॥ పోటాయువతిస్తాకతివయగృప్తి
 ధృగవశావేసా - దృష్టయశీప్రవత్సశోత్రియాధ్యాపక - ధూర్జైర్జాతిః ॥ ౨ ॥ ౧ ॥ ౬౫ ॥
 క్షుత్తురుషస్సమానాధికరణనికర్తృధారయః ॥ ౧ ॥ ౨ ॥ ౬౬ ॥ క్షుప్తంవత్కర్తృవరయజా
 తీయదేశయేషు ॥ ౬ ॥ ౩ ॥ ౬౭ ॥ కర్మధారయేజాతీయదేశీయయోశ్చపరతోభాషితపుం
 స్మాత్పరఃకాదావావృత్తిస్తదాభూతం పూర్వం పుంవత్ - పూరణీప్రియాదిష్వపా
 ప్రః పుంవద్భావోవిధీయతే - మహనవమీ - కృష్ణచతుర్దశీ - మహాపియా - తధాకో
 వధాదేగిప్రతిషిద్ధగిపుంవద్భావనికర్మధారయాదౌప్రతిప్రసూయతే - పాచకశ్రీ -
 దత్తభార్యా - బిజ్జునుభార్యా - సాగ్రీఘ్నభార్యా - శుకేశభార్యా - బాగ్నిహ
 భార్యా - ఏవంపాచకజాతీయా - పాచకదేశీయత్యాది - ఇభపోటా - పోటాశ్రీపుంసల
 తుజా - ఇభయవతిః - అస్తిస్తాకః - ఉదశ్చిత్కరివయః - గృప్తిః - సకృత్ప్రియాతా - గోగృప్తిః
 ధేనుర్నవప్రసూతికా - గోధేనుః - వశావంద్యా - గోవశా - వెహద్గర్భసూతినీ - గోవేహ
 త - బమ్మయశీతరుణవత్సా - గోబమ్మయశీ - కరప్రవక్తా - కరశోత్రియః - కరాధ్యా
 పకః - కతధూర్తః ॥ ప్రశంసావచనైశ్చ ॥ ౨ ॥ ౧ ॥ ౬౮ ॥ ఏతైస్సహజాతినిపాగ్నిత్ -
 గోమతిల్లికా - గోమచర్చికా - గోప్రకాజ్జిమ్ - గవాఢ్యః - గోతల్లజః - ప్రశస్తాగౌరిత్యర్థః -
 మతల్లికాదయోనియతలిజ్ఞానమవిశేష్యనిఘ్నాః - జాతినికమ్ - మమారీమతల్లికా ॥ య
 వాఖలితమలితవలిసజరతీభిః ॥ ౨ ॥ ౧ ॥ ౬౯ ॥ పూర్వనిపాతనియమార్థంసూత్రమ్ - లిగ్గవిశిష్ట
 పరిభాషాయాయవతిశబ్దోఽపిసమస్యతే - యువాఖలితః - యువాఖలితః - యువలిగిఖలితః -
 యువఖలితః - యువజరతీ - యువత్యామేవజరతీధర్మోపలిగభేనతదూపారోపాత్సా
 మానాధికరణ్యమ్ ॥ కృత్యతుల్యఖ్యాతా ॥ ౨ ॥ ౧ ॥ ౭౦ ॥ భోజ్యోష్ణమ్ - తుల్యశ్చే
 తః - సదృశశ్చేతః - అజాత్యాకిమ్ - భోజ్యదనః - ప్రశ్నేధసామర్థ్యాద్విశేషణసమా
 సోఽపి ॥ వర్ణోఽవర్ణేన ॥ ౨ ॥ ౧ ॥ ౭౧ ॥ సమానాధికరణేనసహపాగ్నిత్ - కృష్ణసారజ్ఞః ॥
 కడారానికర్మధారయే ॥ ౨ ॥ ౧ ॥ ౭౨ ॥ కడారాదియశ్చబ్దానికర్మధారయేవాపూర్వంప్ర
 యోజ్యాః - కడారజైమినిః - జైమినికడారః ॥ కుమారశ్రమణాదిభిః ॥ ౨ ॥ ౧ ॥ ౭౩ ॥ కుమా
 రీశ్రమణా - కుమారశ్రమణా - ఇహగిణేశ్రమణాప్రవజితాగర్భిణీత్వాదయః ॥ స్త్రీలి
 గ్నాఃపర్యస్తే - లిగ్గవిశిష్టపరిభాషాయావితదేవజ్ఞాపకంబోధ్యమ్ ॥ చతుష్పాదోగర్భిణ్యా ॥
 ౨ ॥ ౧ ॥ ౭౪ ॥ చతుష్పాతిలిపాచినోగర్భిణీశ్చేదేనసహపాగ్నిత్ - గోగర్భిణీ - చతు
 ష్పాతిరితవక్త్రమ్ ॥ నేహ - స్యస్తిమతిగర్భిణీ ॥ మయావవ్యంసకాదయశ్చ ॥ ౨ ॥ ౧ ॥
 ౭౫ ॥ ఏతేనిపాత్యస్తే - మయూరోవ్యంసకః - మయూరవ్యంసకః - వ్యంసకోధూర్తః - ఉద
 కచ్చవాచ్చ ఉచ్చావచమ - నిశ్చితశ్చప్రవితశ్చ - నిశ్చప్రవమ - నాస్తిశ్చానయస్య
 సః - అశిచ్చనః - నాస్తికుతోభయంయస్యసః - అకుతోభయః - అగ్నిరాజారాజానరమ్ -
 చిదేవచిన్త్రమ్ ॥ అభ్యాతమాభ్యాతేనక్రియాసాతత్యై ॥ అక్షీతపిబతేత్యేవంసతతం
 యత్యాగిధీయతేనా - అక్షీతపిబా - పవతభృష్టతా - భాదతమోదతా ॥ ఏహీదా

దయోఽన్యపదార్థే * ఏహిదశతియన్తికార్కణితదేహిడమ్ - ఏహియవన్ - ఉద్ధరణా
 హ్మదత్పుజదేహితియస్యాంక్రియాయాంసాఉద్ధరోత్పుజా - ఉద్ధమవిధమా - అసా
 తత్కార్కణితమహపారః * జహికర్కణాబహులమాభీష్ట్యైకరారఞ్చభిదధాతి * జహిత్యేత
 త్కర్కణాబహులంసమస్యతెఆభీష్ట్యైగమ్యే - సమాసేనచేత్కర్కణాభిధీయతఇత్యర్థః - జ
 హిజోడఃజహిస్తంబః * ఈషదకృతా॥౧॥౨॥౩॥ఈషత్పింగళః * ఈషద్గుణవచనేనేతి
 వాచ్యమ్ * ఈషద్రక్తమ్ * సభో॥౧॥౨॥౩॥సభోసుపాసహసమస్యతే * సలౌపోన
 షః॥ ౬ ॥ ౩ ॥ ౨౩ ॥ సభాసస్యలోపఃస్యాదుత్తరపదే - నచ్చాప్తాణః - అచ్చాప్తాణః *
 తస్మాన్ముడచి ॥ ౬ ॥ ౩ ॥ ౨౪ ॥ లుప్తనకారాన్నౌషత్త్రపదస్యాజాదెర్నుడాగమ
 స్సాన్యత్ - అనశ్వః - అధాఽభావేవ్యయాభావేనసహాయంవికల్ప్యతే - రక్షోహగ
 మలఘ్నసద్దేహాప్రయోజనమితి - అదృతాయామసంహితమితిచ భాష్యవార్తికప్రయో
 గాత్ - తేనానుపలభ్యరవిదావోఽవిఘ్నమిత్యాదిసిద్ధమ్ * సభాసలోపస్తిజితేపి *
 అపచసిత్యష్టాల్ల - నైకధేత్వాదౌతునశబ్దేనసహసుచేతిసమాసః * సభాస్థానాన్న
 వేదానాసత్యానముచి నకుల సఖిసప్తంసక నక్షత్ర సక్ర నాకేషు ప్రకృత్యా ॥ ౬ ॥ ౩ ॥
 ౨౫ ॥ సభాజితఃసభాజితే సభాజితే పాదితిశత్రస్తః - వేదాశత్యనున్నస్తః - అనత్యాఅస
 త్యా - సలసత్యానానత్యా - సమచ్చుతీతిసముచిః - నకులమస్య - సఖిమస్య - సశ్రీపు
 మా - శ్రీపుంసయానిపుంసక భావోనిపాతనాత్ - సక్షరతీతిసక్షత్రమ్ - ధీయతేః
 క్షరతేవ్యాకృతమితినిపాత్యతే - సక్రామతీతి - సక్రః - క్రమేర్దః - సఅకమప్రిన్నితి
 నాకః * సగోప్రాణిష్యవ్యతరస్యామ్ ॥ ౬ ॥ ౩ ॥ ౨౬ ॥ సగశత్యత్రసభాప్రకృ
 త్యావాసగాః - అగాదిపర్వతాః - అప్రాణిష్యితికిమ్ - అగోవృషలం
 శీతేన - నిత్యగ్రీడత్యతోనిత్యమిత్యనువర్తమానేశ్శుకగతిప్రాదయః ॥ ౨ ॥ ౧ ॥ ౧౮ ॥
 ఏతేసమధైననిత్యంసమస్యతే - కుత్పితనిపురుషః - కుపురుషః - గతిశ్చేత్యనువర్తమా
 నైశ్శుకగిర్వాదిచ్చిడాచచ్చ॥ ౧ ॥ ౨ ॥ ౨౭ ॥ ఏతేక్రియానుగేగతిసంజ్ఞాస్మ్యుః - ఊరి
 కృత్య - ఊక్లికృత్య - పటపటాకృత్య * కారికాశబ్దస్యోపసంఖ్యానమ్ * కారికాక్రి
 యా - కారికాకృత్య * అనుకరణఞ్చానితిపరమ్॥౧॥౨॥౨౮ ॥ ఖాట్కృత్య-అనితిప
 రంకిమ్ - ఖాడితికృత్యానిరస్త్రివత్ * ఆదరానాదగయోస్సదసతి ౧ ॥ ౨ ॥ ౨౯ ॥ సత్
 కృత్య - అసత్ కృత్య * భూషణేఽలమ్ ॥ ౧ ॥ ౩ ॥ ౩౦ ॥ అలంకృత్య - భూషణేఽలమ్-అలం
 కృత్యేదనశ్శతః - పర్యాప్తమిత్యర్థః - అనుకరణమిత్యాదిక్రియాశ్రీస్వభావాత్ కృష్ణ
 విషయా * అస్తరపరిగ్రహా ॥ ౧ ॥ ౩ ॥ ౩౧ ॥ అస్తర్య - మధ్యేనాత్వేత్యర్థః - అపరి
 గ్రహేఽకిమ్ - అస్తర్యాగతః - హతంపరిగృహ్యగతఇత్యర్థః * కణేమనీశ్రద్ధాప్రతి
 ఘాతే ॥ ౧ ॥ ౩ ॥ ౩౨ ॥ కణేహత్య-పయఃపిబతి - మనోహత్య - కణేశబ్దస్సప్రతి
 రూపణోనిపాతోఽఖిలామాతిశయవర్తతే - మనశ్శబ్దోఽప్యత్రైవ * పురోఽవ్యయమ్ ॥
 ౧ ॥ ౩ ॥ ౩౩ ॥ పురస్కృత్య* అప్రశ్నా ॥ ౧ ॥ ౩ ॥ ౩౪ ॥ అప్రమతిమా ప్రమవ్యయశ్శతీసం
 జ్ఞంస్యాత్ - అప్రశ్నత్య * అచ్చగత్యర్థవదేమ ॥ ౧ ॥ ౩ ॥ ౩౫ ॥ అవ్యయమిత్యేవ - అచ్చ
 గత్య-అచ్యోద్య - అభిమఖిలత్యా - ఉక్త్యాచేత్యర్థః - అవ్యయమేకిమ్ - జలమచ్చశ్చ
 తి * అవోఽసపదేశే ॥ ౧ ॥ ౩ ॥ ౩౬ ॥ అదగిక్రత్యఅదగిక్రతమ్ - పరంప్రత్యపదేశేప్ర

త్యుదాహరణమ్ - అద కృత్వా ❀ తిరోఽస్త్రధా || ౧ || ౪ || ౭౧ || తిరోఽభూయ ❀ విభాపా
 కృతో || ౧ || ౪ || ౭౨ || తిరగివృత్త-తిరస్కృత్య- తిరఃకృత్వా ❀ ఉపాజేఽన్వాజే || ౧ || ౪ ||
 ౭౩ || ఏతాకృతోవాగతిసంజ్ఞాస్త్రః - ఉపాజేకృత్త్య - ఉపాజేకృత్వా - అన్వాజేకృత్త్య -
 అన్వాజేకృత్వా - దుర్బలస్యబలమాధాయేత్త్యర్థః ❀ సాక్షాత్ప్రభృతీనిచ || ౧ || ౪ || ౭౪ ||
 కృతోవాగతిసంజ్ఞానిస్యూః ❀ చ్యవ్విర్భగతివాచ్యమ్ ❀ సాక్షాత్కృత్త్య - సాక్షాత్కృ
 త్వా - అవణంకృత్త్య - అవణంకృత్వా - మానత్వన్నిపాతసాత్ ❀ అనత్యాధానఉరసి
 మనసి || ౧ || ౪ || ౭౫ || ఉరసికృత్త్య - ఉరసికృత్వాఅభ్యుపగమ్యేత్త్యర్థః - మనసికృత్త్య-మ
 నసికృత్వా - నిష్క్రిత్యేత్త్యర్థః - అత్యాధానముపశ్లేషణస్త్రన - ఉరసికృత్వాపాణిం
 శేతే ❀ మధ్యపదేనివచనచ || ౧ || ౪ || ౭౬ || ఏతకృతోవాగతిసంజ్ఞాస్యూరనత్యాధా
 నే - మధ్యేకృత్త్య - మధ్యేకృత్వా - పదేకృత్త్య - పదేకృత్వా - నివచనకృత్త్య - నివచ
 నేకృత్వా - వాచస్మియమ్యేత్త్యర్థః ❀ నిత్యంహస్తైపాణాపుపయమనే || ౧ || ౪ || ౭౭ ||
 కృతో - ఉపయమసంవివాహః - స్వీకారమాత్రమిత్యన్యై - హస్తైకృత్త్య - పాణౌకృ
 త్య ❀ ప్రాప్యంబన్ధనే || ౧ || ౪ || ౭౮ || ప్రాప్యమిత్యవ్యయమ్ - ప్రాప్యంకృత్త్య
 బంధనేనానుకూల్యంకృత్త్యేత్త్యర్థః ప్రార్థనాదినాత్యానుకూల్యకరణే - ప్రాప్యంకృత్త్య ❀
 జీవికోపనిషదావాపమ్యే || ౧ || ౪ || ౭౯ || జీవికామివకృత్వా - జీవికాకృత్త్య-ఉ
 పనిషదమివకృత్వా - ఉపనిషత్కృత్త్య - జీవమ్యేకిమ్ - జీవికాంకృత్వా - ప్రాది
 గ్రహణంకృత్త్యర్థమ్ - సుపురుషః-ఆత్రవాత్రికానిః ❀ ప్రాదయోగతాద్యర్థేప్రథమయాః
 ప్రగతతతచార్యః - ప్రాచార్యః ❀ ఆత్యాదయగికాన్తాద్యర్థద్వితీయయా ❀ అతిక్రా
 న్తోమాలామతిమాలః ❀ అవాదయగికప్రాద్యర్థేతృతీయయా ❀ అవహృష్టగికోటియయా -
 అవకొటిః ❀ పర్యాదయోగ్లానాద్యర్థేచతుర్థ్యా ❀ పరిగ్లానోఽభ్యయనాయపర్యభ్యయ
 నః ❀ నిరాదయగికాన్తాద్యర్థేపంచమ్యా ❀ నిష్క్రాన్తగికాశాంబ్యాః - నిష్క్రాశాంబిః
 ❀ కర్తప్రవచనీయానాంప్రతిషేధః ❀ సృత్యుప్రతి ❀ తత్రోపపదంసప్రమిథమ్ || ౩ ||
 ౧ || ౯౦ || సప్రమ్యనైవదేశర్తణీత్యాదౌవాచ్యేనస్థితుంభూదితద్వాచకంపదముపపద
 సంజ్ఞంస్యాత్ - తస్మింశ్చసత్వేవవత్సమాణకప్రత్యయస్సాత్ ❀ ఉపపదమతిజ్ || ౨ ||
 ౧ || ౯౧ || ఉపపదంసుఖస్తంసమర్థననిత్యంసమస్యతే - అతిజస్తశ్చాయంసమాసః-
 కుంభాకూరోతితి - కుంభాకారః - ఇహకుంభాన్ కారిత్యతాకికప్రక్రియావాక్యమ్ - అ
 తిజ్ఞాకిమ్ - మాభవాన్ భూత్ - మాజీలుజీతిసప్రమినిర్దేశాన్తామపపదమ్ - అతిజ్ఞగ్రహణం
 జ్ఞాపయతి-సుపేత్యేతన్నేహనువర్తతఇతి- పూర్వసూత్రేఽపిగతిగ్రహణంపుథకృత్యత్యతి
 జ్ఞగ్రహణస్త్రాప్యవ్యతే - సుపేతిచనివృత్తమ్ - తథాచగతికారకోపపదానాంకృద్విః
 సహసమాసవచనంప్రాక్ సుబుత్త్యైరితిసిద్ధమ్ - వ్యాప్రీ - అశ్వక్రీతి - కచ్చపీ ❀
 అమైవాప్యయేన || ౧ || ౧ || ౧౦ || అమైవతుల్యవిధానయదుపపదంతదేవాప్యయేనసహ
 సమస్యతే - స్వాదుజూరం - నేహ - కాలసమయపేలాసుతుమన్ - కాలస్సమయో
 పేలావాభౌక్తుమ్ - అమైవేసికిమ్ - అగ్రేభౌజమ్ - అగ్రేభుక్త్యా - విభామాగ్రేప్ర
 థమపూర్వేష్వితిక్రూణములౌ - అమాచాన్యనచతుల్యవిధానమేతత్ ❀ తృతీయాప్ర
 భృతీన్యన్యతరస్యాత్ || ౧ || ౧ || ౧౧ || ఉపపదంస్తృతీయాయామిత్యాదీన్యనచ

ల్యుప్తేనావ్యయేనసహవాసమస్యై - మూలకెనోపదంశంభుక్తై - మూలకొపదం
 శమః క్షైత్వైచ ॥ ౧ ॥ ౨ ॥ ౨౨ ॥ తృతీయాప్రభృత్యుపపదానిక్వాన్తైససహవాస
 మస్యనై - ఉచ్చైఃకృత్య - ఉచ్చైఃకృత్యా - అవ్యయేధాభిప్రేతేక్త్యా - తృతీ
 యాప్రభృతీతికిమ్ - ఆబంకృత్యా - ఖలుకృత్యా క్షై తత్త్వరుపస్యాఽగులైస్సంఖ్యా
 వ్యయాదేః ॥ ౫ ॥ ౪ ॥ ౨౩ ॥ సంఖ్యావ్యయాదెర్గుల్యస్తస్యతత్త్వరుపస్యసమాసాన్తోఽచ
 స్యాత్ - ద్వైఅగులీప్రమాణమస్యవ్యగ్గులద్వారు - నిర్గతమగులభ్యోనిర్గులమ్ క్షై
 అహస్సరైవకదేశసంఖ్యాతప్రణ్యావృరాత్రే ॥ ౫ ॥ ౪ ॥ ౨౪ ॥ ఏభ్యోరాత్రైరచస్యా
 వ్యాప్తసంఖ్యావ్యయాదే - అహర్గ్రహణంద్వంద్వార్థమ్ - అహశ్చరాత్రిశ్చహారా
 త్రః - సర్వరాత్రః - సర్వరాత్రః - పూర్వంగాత్రైః - పూర్వరాత్రః - సం
 ఖ్యాతరాత్రః - పుణ్యరాత్రః - ద్వయోరాత్రోస్యసమాహరః - ద్వికాత్రమ్ - అతి
 క్రాన్తోరాత్రమ్ - అతిరాత్రః క్షై రాజాహస్యభిభృష్చ ॥ ౫ ॥ ౪ ॥ ౨౫ ॥ ఏతదస్తాత్త
 త్త్వరుపాట్టచస్యాత్ - పరమరాజః - అతిరాజీ - కృష్ణసఖః క్షై అన్నప్రభోరేవ ॥ ౬ ॥
 ౪ ॥ ౧౪౫ ॥ టీలోపస్యాన్మాన్యత్ర - ఉత్తమాహః - ద్వైఅహసీభృతోద్వ్యహీనది
 క్రతుః - తద్ధితార్థద్విగుతమధీష్ఠితత్వధికారద్విగోర్యేత్యుపవృత్తై - రాత్ర్యహస్సంప
 త్సరాచ్చేతిభః - లిఙ్గవిశిష్టపరిభాషాయాఅనిత్యత్వాన్నేహ - మద్రాణాంరాజ్ఞీమద్ర
 హాభ్యై క్షై అహ్నాఽహ్నాన్తేభ్యః ॥ ౫ ॥ ౪ ॥ ౨౬ ॥ సర్వాదిభ్యఃపరస్యాహన్శబ్ద
 ప్రహ్నదేశేస్యాన్తసమాసాస్తేపర క్షై అహ్నాఽదనన్తై ॥ ౨ ॥ ౪ ॥ ౨౭ ॥ ఆదస్తపూర్వ
 పదసాప్రేరేషాత్పరస్యాహ్నాఽహ్నదేశస్యనస్యణస్యాత్ - సర్వాష్టాః - పూర్వా
 ష్టాః - సంఖ్యాతాహ్నః ద్వయోరహ్నార్థవఃకాలాట్రభౌ - ద్విగోర్లుగనవత్వవితిరణా
 లుక్ - ద్వ్యహ్నః - త్రియోమదస్తావట్టాప్ - ద్వ్యహ్న - ద్వ్యహ్నాద్రియః
 అత్యహ్నః క్షై తుభ్వాదిమచ ॥ ౨ ॥ ౪ ॥ ౨౮ ॥ ఏమణత్వస్సయాత్ - దీర్ఘాహ్నీప్రా
 వృట్ - ఏవక్షౌతదర్థమహ్నాఇత్యదస్తానురణక్షోనకర్తవ్యః - ప్రాతిపదికాస్తేతిత్య
 వారణాయతుభ్వాదిపారస్యావశ్యకత్వాత్ - ఆదస్తాదితిపరకరణాన్నేహ - వరాగత
 నుహనరాహ్నః క్షై నసంఖ్యాదేస్సమాహరే ॥ ౫ ॥ ౪ ॥ ౨౯ ॥ సమాహరేవర్త
 మానస్యసంఖ్యాచరహ్నదేశోనస్యాత్ - సంఖ్యాదేరిస్సప్తార్థమ్ - ద్వయోరహ్నా
 స్సమాహరః - ద్వ్యహ్నః - త్ర్యహ్నః క్షై ఉత్తమైకాభ్యాశ్చ ॥ ౫ ॥ ౪ ॥ ౩౦ ॥ ఆభ్యామ
 హ్నదేశోన - ఉత్తమశ్చోఽన్యార్థనపుణ్యశబ్దమాహ - పుణ్యైకాభ్యామిత్యేవసూత్రయి
 తుముచితమ్ - పుణ్యాహమ్ - సుదినాహమ్ - సుదినశబ్దసిప్రకర్తవ్యాచీ - ఏకాహః
 ఉత్తమగ్రహణమపాస్త్యస్యాహ్నిసంగ్రహార్థమిత్యేకే - సంఖ్యాతాహః క్షై అగ్రాభ్యా
 యామరసః ॥ ౫ ॥ ౪ ॥ ౩౧ ॥ టచస్యాత్ - అశ్వానామరణవ - అశ్వోగసమ్ -
 ముఖ్యోఽశ్వైఇత్యర్థః క్షై అనోఽక్తాయస్సగసాజ్ఞాతిసంజ్ఞయోః ॥ ౫ ॥ ౪ ॥ ౩౨ ॥ టచస్యా
 జ్ఞాతాసంజ్ఞాయాశ్చ - ఉపాససమ్ - ఆమృతాత్తః - కాలాయసమ్ - మణ్డూకసరసమి
 తిజాతిః - మహానసమ్ - పిఙ్గాశ్చఃలోహితాయసమ్ - జులసరసమితిసంజ్ఞా క్షై గ్రా
 మికాటాభ్యాశ్చతత్త్వః ॥ ౫ ॥ ౪ ॥ ౩౩ ॥ గ్రామస్యతక్షా - గ్రామతక్షః - సాధారణ
 ఇత్యగ్ - కుట్యాంభవఃకాటః - స్వతర్కః - సహసాతక్షాచ - కాటతక్షః క్షై అతే

శ్మనః || ౫ || ౪ || ౯౬ || అతిశ్మనరాహః - అతిశ్మనసేనా ఉపమానాదప్రాణిమః ||
 ౫ || ౪ || ౯౭ || అప్రాణివిమయకోపమానవాచినః శ్మనప్తచ్ఛాన్ - ఆకషణః శ్మన - ఆక
 ష్మనః - అప్రాణిమితి - వానరః శ్మన - వానరశ్వా ఉత్తరమృగశ్చార్యాచ్యసక్తమ్ ||
 ౫ || ౪ || ౯౮ || చాదుపమానాత్ - ఉత్తరసక్తమ్ - మృగసక్తమ్ - పూర్వసక్తమ్ - ఫలకమిదసక్త -
 ఫలకసక్తమ్ శ్మన నావోద్విగోః || ౫ || ౪ || ౯౯ || నాశద్వాస్తాత్ ద్విగోప్తచ్ఛాన్ తుతద్విత
 లుకి - ద్వాభ్యాన్ ద్వాభ్యామాగతః - ద్విగావరూప్యః - ద్విగోద్దుగనపత్వత్యత్రాచి
 త్యస్యాపకర్షణాద్ధలాదేర్దులిక్ - పశ్చిన్నావప్రియః - ద్విగావమ్ - త్రిగావమ్ - అత
 ద్ధితలకితికిమ్ - పశ్చిభిర్నాభిగ్రీతః - పశ్చిన్నాః శ్మన అర్ధాచ్చ || ౫ || ౪ || ౧౦౦ || అర్ధా
 న్నావప్తచ్ఛాన్ - నావోద్ధమ్ - అర్ధనావమ్ - క్షీబిప్యంతోకాత్ శ్మన భార్యాః పా
 చామ్ || ౫ || ౪ || ౧౦౧ || ద్విగోర్ధాచ్చ భార్యాప్తజ్ఞాస్యాత్ - ద్విభారమ్ - ద్విభారి - అర్ధ
 భారమ్ - అర్ధభారి శ్మన ద్విత్రిభ్యామజ్ఞాలేః || ౫ || ౪ || ౧౦౨ || టజ్ఞాస్యాత్ ద్విగో - ద్వ్యజ్ఞా
 లమ్ - ద్వ్యజ్ఞాలి - అతద్ధితలకిత్యవ - ద్వాభ్యామజ్ఞాలిభ్యాన్ గ్రీతః - ద్వ్యజ్ఞాలిః శ్మన బ్రహ్మ
 ణోజానపదాభ్యామమ్ || ౫ || ౪ || ౧౦౩ || బ్రహ్మవాత్తత్పురుషాట్పచ్ఛాన్ త్వామాసే
 నజానపదత్వమాభ్యామితేచేత్ - శురాప్యే బ్రహ్మ - శురాప్యే బ్రహ్మః శ్మన కుమహ
 ద్భ్యామస్యతరస్యామ్ || ౫ || ౪ || ౧౦౪ || అభ్యాన్ బ్రహ్మణోవాటచ్ఛాన్ త్వా
 రుషే - కుత్సితో బ్రహ్మ - కుబ్రహ్మః - కుబ్రహ్మ శ్మన ఆన్తహతస్సమానాధికరణజాతీయ
 యోః || ౬ || ౩ || ౪౬ || మహతలకారోద్ధాదేశస్సాన్ త్వామాసాధికరణే ఉత్తరపదేజాతీ
 యేచపరే - మహాబ్రహ్మః - మహాబ్రహ్మ - మహాదేవః - మహాజాతీయః - సమానాధికర
 ణేకిమ్ - మహతస్సేవా - మహత్సేవా - లాఘుకింకరణయ ప్రతిపదోక్తస్సన్నహదితి
 సమాసోగ్రహీవ్యతిశయిచేత్ - మహాదాహుర్నాస్యాత్ - తస్మాల్లక్షణప్రతిపదోక్తయోః
 పతిపదోక్తస్యేతిపరిభాషాసేహ ప్రపతతే - సమానాధికరణగ్రహణసామధ్యాయ
 త్ - ఆదితియ్యాగవిభాగాదాత్వం - ప్రాగేకాదశత్యతినిర్దేశాద్వా - ఏకాదశః
 మహతీశ్చ ద్విస్యపుంవతర - మధారయేతిపుంవద్భావేత్తేలత్వమ్ - మహాజాతీయాః
 మహాదాత్వే సూనకరవిశిష్టేచూపసంఖ్యానం పుంవద్భావశ్చ శ్మన అసామానాధికరణ్యా
 భేదికమ్ - మహతోమహత్వావాఘాసః - మహాఘాసః - మహాకరః - మహావి
 ప్తః శ్మన అప్తనఃకపాలేహవిషి శ్మన అప్తాకపాలః శ్మన గవిచయక్తై శ్మన గోశబ్దపరేయక్త
 ఇత్యధేకగమ్యేష్టనపత్వస్యాత్ - అప్తాగవంశకటమ్ - అచ్ఛత్రస్యవేత్తత్యాజి
 తియోగవిభాగాద్భూమిప్రీహవప్యచ్ఛ - అప్తానాజ్ఞవాంసమాహరః - అప్తగవమ్ - త
 ద్మ్యక్తత్వాచ్చకటమప్యప్తాగవమితివా శ్మన ద్వ్యజ్ఞనస్సంఖ్యాయామపహుప్రహ్యశీతోః ||
 ౬ || ౩ || ౪౭ || అత్సాన్ త్ - ద్వాచదశచ - ద్వాదశ - ద్వ్యధికాదశేతివా - ద్వామిశ
 శతిః - అప్తాదశ - అప్తామిశతిః - ఆబహుప్రహ్యశీతోఃకిమ్ - ద్విత్వాః - ద్వ్యశీ
 తిః శ్మన ప్రాకశతాద్యక్తవ్యమ్ శ్మన సేహ - ద్విశతమ్ - ద్విసహస్రమ్ శ్మన త్రేస్త్రయః ||
 ౬ || ౩ || ౪౮ || త్రిశ్చిత్తస్యత్రయస్సాన్ త్వామిదమయే - త్రయోదశ - త్రయోవిం
 శతిః - బహుప్రీహాతు - త్రిదశ - త్రిదశాః - శుజధేబహుప్రీహిః - అశీతాతుత్వ
 శీతిః - ప్రాకశతాదిత్యవ - త్రిశతమ్ - త్రిసహస్రమ్ శ్మన విభామాచత్వాన్తశ

త్పృభృతౌసర్వేషామ్ || ౬ || ౩ || ౪౯ || ద్వ్యష్టనోస్త్రైశ్చపాగ్నిక్రంహన్యాచ్చత్వా
 రింశదాదౌపర - ద్విచత్వారింశత్ - ద్వాచత్వారింశత్ - అష్టచత్వారింశత్ -
 అష్టాచత్వారింశత్ - త్రిచత్వారింశత్ - త్రయశ్చత్వారింశత్ - ఏవంపక్షాశత్ -
 షష్ఠినప్రతినవతిసు * ఏకాదితైచ్చకస్యచాదుక్ || ౬ || ౩ || ౭౬ || ఏకాదిర్షణోప్రకృత్వా
 న్యాదేస్య చాదుగాగమశ్చ - నభోవింశత్యాసమాసే కృతేషకశ్చైవసహ తృతియేతి
 యోగవిభాగాత్సమాసః అనునాసికవికల్పః - ఏకేననవింశతిః - ఏకాన్వవింశతిః - ఏ
 కాదేనవింశతిః - ఏకానవింశతితిత్కర్థః * షషడత్వైష్టత్వదశశాసూత్రరపదాదేష్టుత్వ
 శ్చుభాసువేతివాచ్యమ్ * షోడశ్ షోడశ - షోధా - షడ్ధా * పరవల్లిక్లంద్వ్యద్వ
 తత్పురుషయాః || ౭ || ౪ || ౭౬ || ఏతద్యోగిపరపదస్యేవల్లంసాన్యత్ - కుక్కుటమయా
 ర్భారమే - మయూరీకుక్కుటావిమా - అర్థపిప్పలీ * ద్విగుప్రాప్తాపన్నాలంపూర్వ
 గతిసమాసేషుప్రతిషేధోవాచ్యః * పశ్చిమకపాలేషుసంస్కృతః - పశ్చిమకపాలః
 పురొడాశః - ప్రాప్తాజీవికాం - ప్రాప్తజీవికః - ఆన్వజీవికః - అలంకుమార్యై-
 అలంకుమారి - అతఏవజ్ఞాపకాత్సమాసః - నిష్కాశాంబిః * పూర్వవదశ్చబడదౌ ||
 ౭ || ౪ || ౭౭ || ద్విచచనమత్స్త్రీమ్ - అశ్వబడదౌ - అశ్వబడదాన్ - అశ్వబడదైః *
 రాత్యాహ్వాహనిపుంసి || ౭ || ౪ || ౭౯ || ఏతదస్త్రాద్వంద్వతత్పురుషాత్పుంస్యేవ - ఆనస్త
 రత్వా త్పరవల్లిక్లతాపవాదోప్యయం పరత్వాత్సమాహరనపుంసకతాం బాధతే - అ
 హూరాత్రం - రాత్రేనిపూర్వభాగని పూర్వరాత్రః - పూర్వాహ్లాః - ద్వ్యహః
 * సుఖ్యాపూర్వారాత్రంక్లిబమ్ * ద్విరాత్రమ్ - త్రిరాత్రమ్ - గణరాత్రమ్ * ఆ
 పథన్నపుంసకమ్ || ౭ || ౪ || ౩౦ || తత్పురుషఇత్యేవ - ఆన్యత్రతు - అపథోదేశః - కృతస
 మాసాస్త్రీదేశాత్సామైహ - అపథాః * అర్ధరాత్రినిపుంసి || ౭ || ౪ || ౩౧ || అర్ధరాత్రయశ్చ
 ద్వానిపుంసక్లిబేచస్యః అర్ధర్చః అర్ధర్చమ్ - ధ్వజః ధ్వజమ్ - ఏవ స్తర్థ - శరీర - మణ్డప - యామ -
 దేహ - అంకుశ - కలశేత్యాది * జాత్యాఖ్యాయామేకస్త్రికబహువచనమన్యతర
 న్యామ్ || ౭ || ౫ || ౪౦ || ఏకోవ్యర్థోవాబహువచ్ఛవతి - బ్రాహ్మణాః - పూజ్యాః - బ్రా
 హ్మణః - పూజ్యః * ఆస్తవోద్వయాశ్చ || ౭ || ౫ || ౪౧ || ఏకత్వేద్విత్వేచకవక్షిత్తేఅస్తవోబ
 హువచనంవాన్యత్ - వయంబ్రాహ్మః - పక్షేహంబ్రహ్మిని - ఆహంబ్రాహ్మివా *
 సవిశేషణస్యప్రతిషేధః * వతురహంబ్రహ్మిని * ఫల్గునిపోష్ఠపదానాశ్చనక్షత్రే ||
 ౭ || ౫ || ౪౨ || ద్విత్వేబహుత్వప్రయుక్తక్కార్యంవాన్యత్ - పూర్వేఫల్గున్యా-
 పూర్వాదిఫలున్యః - పూర్వేపోష్ఠపదే - పూర్వాదిపోష్ఠపదాః - నక్షత్రేకిమ్ -
 పూర్వఫల్గున్యాయానికే * తిష్యపునర్వస్తోర్నక్షత్రద్వ్యద్వేబహువచనస్యద్వివచన
 స్తిత్వమ్ || ౭ || ౫ || ౪౩ || బహుత్వమ్ద్విత్వపద్భవతి - తిష్యశ్చపునర్వసూచ -
 తిష్యపునర్వసూ - తిష్యేతికిమ్ - విశాఖానురాధాః - నక్షత్రేకిమ్ - తిష్యపునర్వస
 వోయానివకాః * సనపుంసకమ్ || ౭ || ౪ || ౪౪ || సమాహరేద్విగుద్వంద్వశ్చైవపుంసకం
 న్యాత్ - పరవల్లిక్లాపవాదః - పశ్చగవమ్ - ధన్వేష్టమ్ * అకారాన్తోత్రరపదోద్వి
 గుఃస్త్రియామిప్తః * పశ్చిమాళీ * ఆబన్తోవా * పశ్చిఖిటీ - పశ్చిఖిట్వమ్ * ఆ
 నోనలీపశ్చవాద్విగుఃస్త్రియామ్ * పశ్చితక్షీ - పశ్చితక్షమ్ * పాత్యాద్యస్తస్యస *

[illegible]

స్వామితబహువ్రీహిః - నిపాతనాత్పశ్యమాఅటక్షస్యశ్చలుః - తుశ్యేప్రవృత్తిమి
 త్రైయదుక్తపుంస్కస్తస్తాత్పరణ్డభావోయత్రతథాభూతస్యశ్రీవాచకస్యశబ్దస్యపుంవాచ
 కస్యేవరూపంస్యాత్సమానాధికరణేశ్రీలిక్లేడత్రరపదే - సతుపూరణ్యాంప్రియాదౌచపర
 తః - గోశ్రీయోరిహిస్యః - చిత్రాగావోయస్యేతితాకవిగ్రహే - చిత్రాలస్ గోఅస్ ఇ
 త్యతాకవిగ్రహే - చిత్రగుః - రూపవద్భార్యః - చిత్రాజరతీగార్యస్యేతివిగ్రహే - అనే
 క్షోక్తేర్బహునామవిబహువ్రీహిః - ఆత్రకేచిత్ - చిత్రాజరతీగుః - జరతీచిత్రా
 గుర్వా - ఏవన్ద్విర్భూతస్వజఙ్ఘః - తన్వదీర్భజఙ్ఘః - త్రిపదవిబహువ్రీహిప్రథమన్నపుం
 వత్ - ఉత్తరపదస్యమధ్యమేనవ్యవధానాత్ - ద్వితీయవసినపుంవత్ - పూర్వపద
 త్యాధానాత్ - ఉత్తరపదశబ్దోహిసమాసస్యచరమావయవేనాథః - పూర్వపదశ
 బ్దస్తుప్రథమావయవఇతివదన్తి - వస్తుతస్తుసేవాపూర్వపదమాప్తీప్యతే - ఆనభృతఇ
 త్యత్రయథా - తేనోపాన్యస్యపుంవదేవ - చిత్రాజరద్గురిత్యాది - ఆతపివచిత్రా
 జరత్యోగాశాయస్యేతిద్వంద్వగర్భపిచిత్రాజరద్గురిత్యాద్యమ్ - కర్తృధారయపూర్వపదే
 తుద్వయారపిపుంవత్ - జరచ్ఛిత్రగుః - కర్తృధారయాత్తరపదేతుచిత్రజరద్గురికః -
 శ్రీయాగికిమ్ - గ్రామణికులం తత్రదృష్టిరస్య గ్రామణీదృష్టిః - భాషితపుం
 స్కాత్కిమ్ - గణ్ధాభార్యః - అనూజ్కేమ్ - వామోరూభార్యః - సమానాధిక
 రణేకిమ్ - కల్యాణ్యామాతా - కల్యాణీమాతా - శ్రీయాజ్కిమ్ - కల్యాణీప్రధానంయస్య
 సకల్యాణీప్రధానః - పూరణ్యాన్త్రా అపూరణీప్రమాణ్యోః || ౫ || ౪ || ౧౧౬ || పూరణా
 ర్థప్రత్యయాన్తంత్య శ్రీలిక్లేడస్తస్తాత్పేమాణ్యనాచ్ఛబహువ్రీహౌరపస్యాత్ కల్యాణీపశ్చ
 మీయాసాన్రాత్రీణానాకల్యాణీపశ్చమారాత్రయః - శ్రీప్రమాణీయస్య - శ్రీప్రమా
 ణః - పుంవద్భావప్రతిషేహింప్రత్యయశ్చప్రధానపూరణ్యామేవ - రాత్రిఃపూరణీవా
 చ్యాచేత్సుక్తోదాహరణేముఖ్యాఅన్యత్రముక్తా నద్యంతశ్చ || ౫ || ౪ || ౧౫౩ || న
 ద్యుత్తరపదాద్దదన్తోత్తరపదాచ్ఛబహువ్రీహేరిహిస్యాత్ - పుంవద్భావః || ౫ || ౪ || ౧౫౩ ||
 || ౨ || ౪ || ౧౩ || కేవరేణోహిస్వస్యాత్ - ఇతిహిస్త్వే || ౫ || ౪ || ౧౫౩ ||
 || ౪ || ౧౪ || కపివరేహిస్వస్యాత్ - కల్యాణపశ్చమీకపిపక్షః - ఆత్రతిరోహితావయ
 వశేదస్యపక్షస్యాన్యవదార్థతయారాత్రిప్రధానమ్ - బహుకర్తృకః - ఆప్రియాదిమకిమ్ -
 కల్యాణీప్రియః - ప్రియా - మనోజ్ఞా - కల్యాణీ - శుభగా - దుర్భగా - భక్తిః -
 సచివా - స్వసా - కాన్తా - త్కాన్తా - సమా - చపలా - దుహితా - వామా - అబలా - తన
 యా - సామాన్యేనపుంసకమ్ - దృశంభ కిర్యస్య - సప్తభక్తిః - శ్రీత్వవివక్షాయా
 న్నదృధాభక్తిః || ౫ || తసిలాదిమక్త్యకృత్వసుచః || ౬ || ౩ || ౩౫ || తసిలాదిమక్త్యకృత్వసుచైవ
 పరేమశ్రీయాగిపుంవత్స్యాత్ - పరిగణనజ్జర్జవ్యమ్ - అవ్యాప్యతివ్యాప్తిసరిహ
 రాయ - త్రతసా - తరవతమపా - చరత్జాతీయరా - కల్పవదేకీయరా - రూ
 పపాశకపా - ధాల్ - తిల్థ్యసా - బహ్విణు - బహుత్ర - బహుతః - దర్శనీయతరా -
 దర్శనీయతమా - ఘరూపేతివత్త్యమాణోహిస్వసినపరత్వాత్పుంవద్భావంబాధతే - పట్వీ
 తరా - పట్వీతమా - పటుచరి - పటుజాతీయా - దర్శనీయకల్ప - దర్శనీయదేకి
 యా - దర్శనీయరూపా - దర్శనీయపాశా - బహుధా - ప్రశస్తావృత్తి వృకతిః - ఆ

జాభ్యోహితా - అజభ్యాః * శనిహవ్యల్పార్థస్యపుంపద్భావోవక్రవ్యః * బహుభ్యాదే
హి - బహుళః - అల్పభ్యాదేహి - అల్పః * త్వత్తోర్ధ్వణవచనస్య * త్వయాభా
వః - శుక్లత్వం - శుక్లతా - గుణవచనస్యకమ్ - కర్తృభావణికర్తృ
కృతార్థతేత్యదౌతుసామాన్యేనపుంసకమ్ * భస్మాశ్చేతద్ధితే * హస్తేనాంస.
హస్తకమ్ - అశేకిమ్ - రాహిణ్యః - శ్రీభ్యోధగితోఽత్రగృహ్యతే -
గితీధకీతుపుంపదేవ - అగ్నియాదేవతాస్యస్థానీపాకస్యాగ్నేయః -
ధా - శత్రువర్యయాత్వపత్నశబ్దాచ్చాజ్ఞారూపిత్యాత్మజన్యకః - స.
స్యాశ్చితివిగ్రహేవిహానియస్థనంవతిశబ్దమాశ్రిత్యనిత్యశ్రీలింగోద్వితీయః - సా
యవతిశబ్దేనభావితపుంస్కస్తృతియః - అద్యయోఃశిషాద్యత్ - సవత్సాగృ
పత్నీ - తృతీయాత్తలిక్ష్మివిష్టపంభాషయాపత్యుత్తరపదలక్షణోన్యసినపత్నీ - శి
రూధయోరేవగ్రహణాత్ - సావత్యః * రక్తఫసోశ్చ * భవత్యాః ఛాతాభావత్కాః -
భవదీయాః - ఏతద్వార్తికమేకతద్ధితేచేతస్మాత్రాభ్యునకర్తవ్యమ్ - సర్వసామ్యేవృత్తిమా
త్రేణితిభావ్యకారేష్ట్యగతార్థత్వాత్ - సర్వమయః - సర్వకామ్యతి - సర్వకాభార్యాయ
స్య - సర్వకభార్యః - సర్వప్రియత్యాది - పూర్వప్రైవేదంభస్మైమాద్వేణిగ్నాత్ - తే
నాకవిశేషవృత్తాచన - సర్వకా - సర్వాః * కుక్కుట్యాదీనామజ్ఞాదిషు * కుక్కుట్యా
అజ్ఞామ్ - కుక్కుట్యాజ్ఞామ్ - మృగ్యాదిపదమ్ - మృగపదమ్ - మృగక్షీరమ్ - కా
కకాః * క్యబ్దమానినోశ్చ || ౬ || ౩ || ౩౬ || ఏతయోగిపరతథ్యపుంపత్ -
ఏనీవాచరతిపితాయతే - క్యేనీవాచరతిశ్యేనాయతే - స్వభిన్నాజ్ఞాద్వేనీయాం
మన్యతే - దర్శనీయమానినీ - దర్శనీయాంశ్రియమన్యతేదర్శనీయమానినైత్రః *
నకోపదాయః || ౬ || ౩ || ౩౬ || కోపభాయాః శ్రియాంసపుంపత్ - పాచ
కాభార్యః - రసకాభార్యః - మద్రికాయతే - మద్రికామానినీ * కోపధప్రతిమే
ధతద్ధితపుగ్రహణమ్ * సేహ - పాకాభార్యాయస్యసంపాకభార్యః * సంజ్ఞాపూర
ణ్యోశ్చ || ౬ || ౩ || ౩౭ || అసమూర్నపుంపత్ - దత్తాభార్యః - దత్తామానినీ - దానక్రి
యానిమిత్రః శ్రియాంపుంసంసంజ్ఞాభూతోయమితిభాషితపుంస్కస్తృమస్త్రీ - పశ్చామీ
భార్యః - పశ్చామీవాతా * వృద్ధినిమిత్రస్యచతద్ధితస్యార్థకవికారే || ౬ || ౩ || ౩౮ ||
వృద్ధితద్దేనహితాయావృద్ధిస్తద్ధితృప్త్యతోఽరక్తవికారార్థస్తదస్త్రీనపుంపత్ - సౌ
ఖ్యభార్యః - మాధురీయతే - మాధురీమానినీ - వృద్ధినిమిత్రస్యకీమ్ - మధ్యమ
భార్యః - తద్ధితస్యకీమ్ - కాట్టరావభార్యః - వృద్ధితద్దేనకీమ్ - తావద్భార్యః - రక్తేతుకా
సాయీకన్ధాయస్యసకామయకన్ధః - వికారేతు హైమీముద్రికాయస్యేతిహైమముద్రకః
వృద్ధితద్దేనవృద్ధి ప్రతిభలోపధానాభావాదిహపుంపత్ - వైయాకరణభార్యః - సౌ
వశ్యభార్యః * స్వాక్షాచ్చేతః || ౬ || ౩ || ౪౦ || స్వాక్షాద్యఈకారస్తదస్త్రీ
నపుంపత్ - సుకేశభార్యః - స్వాక్షాత్కిమ్ - పటుభార్యః - ఈతకీమ్ - అకేశభార్యః *
అమానినీతివక్రవ్యమ్ * సుకేశమాని - సుకేశమానినీ * జాతేశ్చ || ౬ || ౩ || ౪౦ ||
జాతేశ్చర్యోయః శ్రిప్రత్యయస్తదస్త్రీనపుంపత్ - మాద్రాభార్యః - బ్రాహ్మణీభార్యః -
సౌత్రస్త్రివాయన్నిపేధః - తేనహస్తీనాం సమూహాహస్తీకమిత్యత్ర భస్మా

ధృగిహవశ్యేవః సంఖ్యయావ్యయాసన్నాదూరాధికసంఖ్యాస్యః శ్యేయే || ౧ || ౧ ||
 ౧౫ || సంఖ్యేయాథేయాసంఖ్యయాఅవ్యయాదయః సమస్యంతేబహుప్రీహిఃదతా
 నాంసమీపేయేసన్తితే - ఉపదతాః - నవపికాదశవేత్సరణః - బహుప్రీహాసంఖ్యేయేఇ
 ధివత్సమాణోడచ్ఛితివిగతేర్దితి || ౬ || ౪ || ౧౪ || ౧౫ || వింతేర్భుస్సతిశబ్దస్యలోపస్సాన్తి
 ధితి - ఆసన్నవింతాః - విగతేరాసన్నాఇత్యధః - ఆదూరత్రింశాః - ఆధికచత్వారిం
 శాః - ద్వావారత్రయోవాద్వితాః - ద్విరావృతాదశద్విదతాః - వింతితిత్యధఃః
 ద్విమిషస్త్రాన్యస్తరాశే || ౧ || ౧ || ౧౬ || దిగోనామాన్యస్తరాశేవాచ్యేప్రాగ్భవత్ - దక్షి
 ణ్యత్యం పూర్వస్యాశ్చదిగోస్త్రాశంబక్ దక్షిణపూర్వా - నామగ్రహణాద్ద్యోగికా
 నాన్ - బంద్యాగ్చకాశేర్యాశ్చాస్త్రాశద్విక్ తిత్రతేనదమితిసరూపే || ౧ || ౧ ||
 ౧౬ || సప్తమ్యంతే గ్రహణిషయే సరూపేవదేత్సతీయాంతేచ సప్తహరిణిషయే ఇ
 ధియుద్ధంప్రవృత్తిమిత్యధేసమస్యేతేకర్షవ్యతిహారేద్యోత్యేసమహుప్రీహిః - ఇతిశబ్దా
 దయంబిషయవిశేషోల్భాతే * అన్యేమామపి దృశ్యతే * దీర్ఘఇత్యనువతతే - ఇతి
 కమవ్యతిహారేబహుప్రీహాపూర్వపదాన్తస్యరీఘః - ఇచ్ఛమాసానోవత్సతే - తి
 ప్రస్తుప్రభృతిషీచ్ఛప్రత్యయస్య పారాదివ్యయాధావత్స మన్యయత్సత్వా - కేశమకే
 శేమగ్నిశీత్యేదంయుద్ధంప్రవృత్తం - కేశాకేశి - దిక్షైశ్చపక్షైశ్చప్రహుత్యేదంయుద్ధం
 ప్రవృత్తందక్షాదక్షి - ముష్టిముష్టి ఓర్గః || ౬ || ౪ || ౧౪ || ౧౫ || ఉపర్ణాన్తస్యభాస్య
 గుణస్సాన్తిత్తద్ధితే ఆవాచేశః - బాహూబాహవి - ఓరోదితివక్తవ్యేగుణోక్తిఃసంజ్ఞా
 పూర్వకోవిధినిత్యవిజ్ఞాపయితుమ్ - తేనస్వాయంభువమిత్యాదిసిద్ధమ్ - సరూపేతిషమ్
 నాలేనముసలేన తేనసహేతితుల్యయోగే || ౧ || ౧ || ౧౭ || తుల్యయోగేవరమానం
 సహాత్మతత్వతీయానైవ ప్రాగ్భవత్ వోసప్తవస్య || ౬ || ౩ || ౧౭ || బహుప్రీ
 హ్యవయవస్యసహస్యసస్సాన్తిద్వా - పుల్లేణసహ - సప్తత్రః - సహపుత్రోవా ఆగ
 తిః - తుల్యయోగవచనంప్రాగ్భవత్ - సకమకః - సహమకః ప్రకృత్యాగిషి ||
 ౬ || ౩ || ౧౭ || సహకబ్ధం ప్రకృత్యాస్యా దాగిషి - స్వస్తిరాజ్ఞేసహపుత్రాయ సహ
 మాత్యాయ * అగోవత్సహలేష్విరివాచ్యమ్ * సగవే - సవత్సాయ - సహలాయ బ
 హువీరశాసంఖ్యేయేడబహుగణాత్ || ౫ || ౪ || ౨౩ || సంఖ్యేయేయోబహుప్రీహిఃస
 సాన్తచ్ఛాన్తిస్యాత్ - ఉపదతాః అబహుగణాత్రిమ్ - ఉపదహవః - ఉపగణాః - అత్రస్వరేవి
 శేషః * సంఖ్యాయాస్తత్పురుషస్యవాచ్యః * నిగతానిశ్రింశతోనిశ్రింతానివద్దాని
 చైత్రస్య - నిగతశ్శ్రింశతోగుభిభ్యోనిశ్రింశదిఖద్ధః బహుప్రీహాసంఖ్యేయే
 న్వాన్తచ్ఛాన్తి || ౫ || ౪ || ౧౭ || వ్యత్యయేనషష్ఠి - స్వాగ్నూచిసంఖ్యత్యనాద్బహుప్రీహిః
 షచ్ఛాన్తి - దీర్ఘసంఖ్యేయే - సద్ధిసంఖ్య - జలజాతీ - స్వాకాత్రిమ్ - దీర్ఘసం
 క్షకటమ్ - ఘూలాకావేణయప్తి - ఆత్మోదర్శనాదిత్వచ్ఛాన్తి అభుల్లేదారుణి || ౫ || ౪ ||
 ౧౮ || అబ్జుల్లనాద్బహుప్రీహిః షచ్ఛాన్తిద్వారణ్యధే - పశ్చాత్త్రయాయస్య - తత్ప్ర
 శ్చాన్తిగులందారు - అగ్గులిసమృశావయవధాన్యాదివిశేషణకామ్యవ్యతే - బహుప్రీహి
 ణిమ్ - ద్వేఅగ్గులీప్రమాణమస్యాః - ద్వ్యగ్గులాయప్తి - తద్ధితాధేతత్పురుష - తత్పురు
 షస్యాగ్గులేతిత్వచ్ఛాన్తి - దారుణిమ్ - పశ్చాత్త్రయాయస్య ద్విత్రిభ్యాంషమాన్తః ||

౫ || ౪ || ౧౧౫ || ఆభ్యాసమార్గః - పశ్చాద్భవప్రమాణ - ద్విమార్గః - త్రిమార్గః -
 నేతుర్నాత్మేతేవ క్రవ్యః * మృగోనేతాయాసంతాః - మృగనేతౌరాత్రయః -
 పుష్పనేతౌః * అస్తర్భహిర్భాగచలోమః || ౫ || ౪ || ౧౧౬ || ఆభ్యాసలోమోమోమో
 పశ్చాద్భవప్రమాణ - అస్తర్భహిః - ఓహిర్భహిః * అభ్యాససికాయా స్పంజాయా
 స్పంజాస్థూలాత్ || ౫ || ౪ || ౧౧౭ || నాసికానాద్భవప్రమాణచోన్యాత్ - నాసికాశ
 బ్దశ్చనసంప్రాప్తినితతుస్థూలపూర్వాత్ * పూర్వపదాత్సంజాయామగః || ౪ || ౪ ||
 ౩ || పూర్వపదస్థానిమిత్రాత్పరస్య నస్య నిస్సృజ్యత్సంజాయామ్ - నతుగకారవ్యవధా
 నై - ద్యురివనాసికాఅస్యద్యురిణః - ఖరణః - అగఃకిమ్ - ఋచామయనంఋగయ
 నమ్ - అణ్యగయనాదిభ్యఇతినిపాతనాత్ నిత్యాభావనాశ్రిత్య అగఃఇతి ప్రత్యాఖ్యాతం
 భావ్యై - అస్థూలాత్కిమ్ - స్థూలనాసికః * ఖరఖరాభ్యాంవానస్ * ఖరణః - ఖ
 రణః - పక్షేఅజపీష్వతే - ఖరణసంఖరణః * ఉపసగాఢచ్చ || ౫ || ౪ || ౧౧౮ || ప్రాచీ
 ర్యోనాసికాశ్చస్తదస్తదభవప్రమాణచోన్యాత్ - నాసికాయానసాదేశశ్చ - అసంజ్ఞాథం
 వచనమ్ - ఉన్నతానాసికాయస్య - సఉన్నః - ఉపసగాఢస్తోత్పరఇతిసూత్రం - తస్య
 జ్యేష్ఠభాగ్యకారకాత్ * ఉపసగ్రాద్భవప్రమాణమ్ || ౫ || ౪ || ౧౧౯ || ఉపసగ్రాద్భవప్రమాణమ్
 స్యసోనస్యనిస్సృజ్యత్సంజాయామ్ - ప్రణః * వేర్లోవక్రవ్యః * విగతానాసికాస్య -
 విగః * ఖ్యశ్చ * విఖ్యః - కథంతర్హి - వినసాహతచాంధవేతిభట్టిః - కగతయానాసికయోప
 లక్షితేతివ్యాఖ్యయః * సుప్రాతస్సుశ్చసుదివశారికుక్షచతురస్తైః శ్రీవదాజపద ప్రో
 వృపదాః || ౫ || ౪ || ౧౨౦ || ఏతేబహువీహయఅచప్రత్యయానానిపాత్యంతై - శోభనం
 ప్రాతరస్య - సుప్రాతః - శోభనంశోభ్యస్సుశ్చ - శోభనందివాస్య - సుదివః - శారికరివకుక్షి
 రస్య - శారికుక్షః - చతస్రోస్యయోస్యచతురస్రః - ఏణ్యఇవపాదావస్య - ఏణీవదః - అజ
 పదః - ప్రోవోగః తస్యేవపాదావస్యప్రోవృపదః * సఖ్యదుస్సుభ్యోవానిశ్చోర్గతస్య
 రస్మామ్ || ౫ || ౪ || ౧౨౧ || అచస్యాత్ - అహలః - అహలిః - అసక్తః - అసక్తిః - ఏవంసుదుర్భాగమ్
 శక్యోరితిపారాస్తరమ్ - అశక్తః - అశక్తిః * నిత్యమనిచప్రజామేధయాః || ౫ || ౪ ||
 ౧౨౨ || సఖ్యదుస్సుభ్యఇత్యేవ - అప్రజాః - దుష్ప్రిజాః - సుప్రజాః - అమేధాః - దుర్మేధాః
 * ధర్మాదనిచ కేవలాత్ || ౫ || ౪ || ౧౨౩ || కేవలాత్పూర్వపదాత్పూర్వయోధర్మశబ్దస్తదస్తా
 ద్భవప్రమాణచోన్యాత్ - కల్యాణధర్మః - కేవలాత్కిమ్ - పరిమః - సోధధర్మాయ
 స్సేతిప్రపదేబహుప్రమాణామాఘాత్ - స్వశబ్దోహనకేవలంపూర్వపదం - కిన్దుమ
 భ్యమత్వాదాక్షిక్యమ్ - సన్నిధిసాధ్యధర్మేత్యాదౌ తుకర్తధారయపూర్వపదోబహు
 ప్రమాణః - ఏవంతుపరమస్వధర్మేత్యపిసాధ్యేవ - నివృత్తిధర్మా - అసచ్ఛిత్తిధర్మే
 త్యాదివత్ - పూర్వపదంతుబహుప్రమాణాక్షిప్యతే * జమ్భాసుహరితత్వనిరోధభ్యః ||
 ౫ || ౪ || ౧౨౪ || జమ్భేతికృతసమాసాస్తస్మిపాత్యతే - జమ్భాభ్యేదనైవ - శో
 భనోజమ్భాస్య - సుజమ్భా - హరితజమ్భా - త్పణిభక్త్యయస్య - త్పణిమిదదస్తాయ
 స్సేతివా - త్పణిజమ్భా - సోమజమ్భా - సావిధిభ్యికిమ్ - పతితజమ్భాః * దక్షిణేర్నాల్ప
 యోగే || ౫ || ౪ || ౧౨౫ || దక్షిణే - చంద్రప్రణయస్య - దక్షిణేర్నామ్నః - వ్యాధేనకృ
 తప్రణయత్వం * ఇచకర్తవ్యేహరే || ౫ || ౪ || ౧౨౬ || కమవ్యేహరేయోబహుప్ర

హిస్తస్మాదీన్ స్యాత్ప్రమానాస్తః - కేశాకైః - మసలాముసలిః ద్విదంత్యాదిభ్యః॥
 ౫॥ ౪॥ ౧౨౦॥ తాదర్భేఃచతుర్భేః- ఏహంసిద్ధ్యర్థమిచ్ఛత్యయస్సౌత్ - ద్వావ
 జ్ఞాయస్మిన్ప్రహరణేతత్ - ద్విదజ్ఞిప్రహరణమ్ - ద్విముసలి - ఉభాహ స్తి - ఉభాయాహ
 స్తి ప్రసంభ్యాజ్ఞానుసోజ్ఞాః ॥ ౫॥ ౪॥ ౧౨౧॥ ఆభ్యాంపగయోర్జానుశబ్దయోఃజ్ఞా
 రాదేశస్సాన్యబహువ్రీహా - ప్రగతేజానునీయస్య - ప్రజ్ఞః - సంజ్ఞః ఉభాహ్వః ద్వి
 బాహు॥ ౫॥ ౪॥ ౧౨౨॥ ఉర్ధ్వజ్ఞః - ఉర్ధ్వజానుః ధనుషశ్చ॥ ౫॥ ౪॥ ౧౨౩॥ ధనురస్త
 స్యబహువ్రీహీరసజాదేశఃస్యాత్ - శార్దూభన్వా వాసంజ్ఞాయామ్॥ ౫॥ ౪॥ ౧౨౪॥
 శతధన్వా - శతధనుః జాయాయానిజ్ఞః॥ ౫॥ ౪॥ ౧౨౫॥ జాయాస్తస్యబహువ్రీహీ
 ర్నిజాదేశస్సాన్యత్ లోపాహ్యోర్వలి॥ ౬॥ ౧॥ ౬౬॥ వకారయకారయోర్లోపస్సాన్య
 ద్వలి- పువద్యావః- యవతిర్జాయాస్య - యవజానిః గన్ధస్థేదుత్పాతిగుసుంధ
 భ్యః॥ ౫॥ ౪॥ ౧౨౬॥ ఏభ్యోగన్ధస్యైకారోస్తాదేశస్సాన్యత్ - ఉన్దస్థిః-పూతిగస్థిః - గుగస్థిః-
 సురభిగస్థిః - గన్ధస్థేత్వేతదేకాస్తగ్రహణమ్ - ఏకాస్తపక దేశభవ-అవిభాగేనాక్యనూ
 నిత్యభేదః - గుగస్థిప్రప్తమ్ - సలిలభా - గుగస్థిర్వాయః - నేహకోభనాగన్ధాస్త్రవాన్
 ణ్యస్య-గుగన్ధఆవణికః అల్పభ్యామయామ్॥ ౫॥ ౪॥ ౧౨౭॥ సూపస్యగన్ధోలేఖ్యైః-
 తత్ - సూపగన్ధిభోజనమేపుతగన్ధి గంధోగంధకామోదేశేసంబన్ధగర్వయోనితిశ్చ
 ఉపమానాశ్చ॥ ౫॥ ౪॥ ౧౨౮॥ పద్మస్థేవగన్ధోఽస్య-పద్మగన్ధిః పాదస్యలోపాఽహ
 స్త్యాదిభ్యః॥ ౫॥ ౪॥ ౧౨౯॥ హస్త్యాదవర్జితాదుపమానాత్పరస్యపాదశబ్దస్యలోపస్సాన్య
 ద్బహువ్రీహా - ధానిద్వారేణాయంసమాసాస్తః - వ్యాఘ్రస్థేవపాదావస్య - వ్యా
 ఘ్రీపాత్ - అహస్త్యాదిభ్యఃకిమ్ - హస్తిపాదః - కుసులపాదః కుమ్భపదీమచ॥ ౫॥ ౪॥
 ౧౩౦॥ కుమ్భపద్యాదిమపాదస్యలోపాజీవచనిపాత్యతేత్రియామ్ - పాదఃపత్ - కు
 మ్భపదీ- త్రియాకిమ్ - కుమ్భపాదః సంఖ్యాసుపూర్వస్య॥ ౫॥ ౪॥ ౧౩౧॥ పాదస్య
 లోపస్సాన్యత్సమాసాస్తోబహువ్రీహా- ద్విపాత్ సుపాత్ వయసిదస్తస్యదత్త॥ ౫॥
 ౪॥ ౧౩౨॥ సంఖ్యాసుపూర్వస్యదస్తస్యదత్తౌత్యాదేశస్సాన్యద్వయసి - ద్విదత్ - చతు
 ర్దత్ - షట్దస్తాన్య పోడత్ - సుదత్ - సుదతి - వయసికిమ్ - ద్విదస్తకరీ-సుదస్తో
 నటః త్రియాంసంజ్ఞాయామ్॥ ౫॥ ౪॥ ౧౩౩॥ దస్తస్యదత్తస్యాత్సమాసాస్తోబహు
 వ్రీహా- అయోదతీ- ఫాలదతీ- సంజ్ఞాయాకిమ్ - సుమదస్తీ విభాహాశ్యావారోకా
 భ్యామ్॥ ౫॥ ౪॥ ౧౩౪॥ దస్తస్యదత్తస్యాత్సమాసాస్తోబహువ్రీహా-శ్యావదత్ - శ్యావదస్తః- ఆరో
 కదత్-ఆరోకదస్తః అగ్రాస్త్రకుద్ధకుభ్రీప్రప్తవరాహేభ్యశ్చ॥ ౫॥ ౪॥ ౧౩౫॥ ఏభ్యోదస్త
 స్యదత్తవా-కుట్టలాగ్రదత్-కుట్టలాగ్రదస్తః కకుదస్యావస్థాయాంలోపః॥ ౫॥ ౪॥
 ౧౩౬॥ అజాతకకుత్ - పూణకకకుత్ త్రికకుత్పర్వతే॥ ౫॥ ౪॥ ౧౩౭॥ త్రిశికకుదా
 న్యస్య త్రికకుత్ - సంజ్ఞేచాపర్వతవిశేషస్య - త్రికకువోన్యః ఉద్విభ్యాంకాకుదస్య॥
 ౫॥ ౪॥ ౧౩౮॥ లోపఃస్యాత్ - ఉత్కాకుత్ ఏకాకుత్ - కాకుదంతాల్పపూర్ణాద్విభా
 మా॥ ౫॥ ౪॥ ౧౩౯॥ పూణకకాకుత్ - పూణకకాకుదః సుహృద్వర్తృరౌబుత్యామి
 త్రయోః॥ ౫॥ ౪॥ ౧౪౦॥ సుదుర్భ్యాంపరస్యహృదయస్యహృద్భావోనిపాత్యతే - సు
 హృన్రిత్రమ్ - దుహృదమిత్రః - అన్యత్రసుహృదయః - దుహృదయః ఉరగిప

భృతిభృగిణికమ్ ॥ ౫ ॥ ౪ ॥ ౧౫౧ ॥ పూర్వోరస్కం - త్రివిధస్కం - ఇహపుమా - ౧౫
 ద్వై - పయః - సాః - లక్ష్మీరితివికవచనానానిపాత్యై - ద్వివచనబహువచనానైభ్యస్త
 శేషాద్విభాషేతివికల్పేనకమ్ - ద్విపుమాన్ - ద్విపుంసః - అధాకాన్సభాః - అనర్థకమ్ - నాః
 కిమ్ - అపార్థమ్ అపార్థకమ్ - ఇనః - త్రియామ్ ॥ ౫ ॥ ౪ ॥ ౧౫౨ ॥ బహుదన్తికానగరీ - అననస్త
 న్ గ్రహణాన్యధానతాచానర్థకేనాపితదస్తవిధిస్తు - యోజయన్తి - బహువాగ్నికా - త్రి
 యాంకిమ్ - బహుదన్తిబహుదన్తికోగ్రామః - శేషాద్విభాషా ॥ ౫ ॥ ౪ ॥ ౧౫౩ ॥ అనుక్త
 సమాసాన్తాచ్చేమాగికారస్థాద్భహుప్రిహాణికవహస్యాత్ - మహాయశస్కం - మహాయ
 శాః - అనుక్తేత్యాదికిమ్ - వ్యాఖ్యుపాత్ - శుగన్ధిః - త్రివిధః - శేషాధికార్థసాత్త్విమ్
 ఉపబహవః - ఉత్తరపూర్వా - సపుత్రః - తస్మాదీనాశేషశబ్దోత్తరజ్వయపరః - ఆ
 పోన్యతరస్యామ్ ॥ ౬ ॥ ౪ ॥ ౧౫ ॥ కప్యాబంతస్యహస్తోవాస్యాత్ - బహుమాలాకః - బ
 హుమాలకః - కబధాపేబహుమాలః - ససంఖ్యామ్ ॥ ౫ ॥ ౪ ॥ ౧౫౫ ॥ శేషాదితప్రా
 ప్రకకబ్ధస్యాత్సంఖ్యామ్ - విశ్వేదేవాఅస్య విశ్వేదేవః - తాయశశ్చ ॥ ౫ ॥ ౪ ॥ ౧౫౬ ॥
 ఈయసంతాత్తరపదాన్నకమ్ - బహవః - శేయ్యాంసోఽస్య - బహుశేయాన్ - గోత్రి
 యోరితిహస్తేవాప్రే - ఈయసోబహుప్రిహార్తేతివాచ్యమ్ - బహ్వః - శేయస్యోస్య
 బహుశేయసీ - బహుప్రిహాంకిమ్ - అతిశేయసిః - వందితేభ్రామః ॥ ౫ ॥ ౪ ॥
 ౧౫౭ ॥ పూజితేధేయోభాత్ప్రకబ్ధస్తదంతాన్నకమ్స్యాత్ - ప్రకస్తభాత్తాయస్య -
 ప్రకస్తభాత్తా - నపూజనాదినిషేధస్తుబహుప్రిహా - సఖ్యక్షృరిత్యతః - ప్రాగేవేతి - వ
 త్యతే - వద్దిశేకిమ్ - మూర్ఖభాత్ప్రకః - నాడితస్త్రిస్సాన్వితే ॥ ౫ ॥ ౪ ॥ ౧౫౮ ॥
 స్వాగ్నేయానాడితస్త్రిశబ్దోత్తదంతాన్తవనస్యాత్ - బహునాడికాయః - బహుతస్త్రి
 గ్రీవా - బహుతస్త్రిధమనీ - త్రిప్రత్యయాస్తత్వాభావాద్ధస్తోన - స్వాగ్నేకిమ్ - బహు
 నాడికః - స్తమ్భః - బహుతస్త్రికావీణానిష్కానిష్కా ॥ ౫ ॥ ౪ ॥ ౧౬౦ ॥ కబధావోత్తని
 పాత్యతే - ప్రపూర్వాద్వయతేర్ధ్యత్ - ప్రనాణీతస్తుచాయశలకా - నిగతాప్రవా
 న్యస్య - సమ్ప్రవాణిఃపటః - సమాప్తవాసః - నవత్యధాః - ప్రవివిశేషజేబహుప్రి
 హా ॥ ౧ ॥ ౧ ॥ ౩౫ ॥ సప్తయన్తవిశేషణాబహుప్రిహాపూర్వప్రయోజ్యమ్ - కశ్చ
 కాలః - అతఏవజ్ఞాపకాద్యధికరణపదోబహుప్రిహాః - చిత్రగః - సర్వనామసంఖ్య
 యోరుపసంఖ్యానమ్ - సర్వశేవః - ద్విభక్తః - మిధోనయోస్సమాసేసంఖ్యాపూ
 ర్వం కబ్ధపరకప్రతిషేధాత్ - ద్వ్యన్యః - సంఖ్యాయాఅభ్యయస్యాః - ద్విత్వాఽద్య
 ద్వేపి - ద్వాదశః - నాప్రియస్య - గుడప్రియః - ప్రియగుడః - గద్వాదిభ్యసపరాసప్ర
 మ్ ॥ గడుకణ్ఠః - కృచిన్న - వహేగడుః - నిష్ఠా ॥ ౧ ॥ ౧ ॥ ౩౬ ॥
 నిస్తాస్తరబహుప్రిహాపూర్వంస్యాత్ - కృతకృత్యః - జాతికాలసుఖాదిభ్యసపరాస
 స్థావాచ్యా - సారంగజగ్ధీ - మాసజాతా - శుఖజాతా - ప్రాయిత్యేదమ్ - కృ
 తకటః - వీణోదకః - వాహతాగ్నాదిమ ॥ ౧ ॥ ౧ ॥ ౩౭ ॥ అహితాగ్నిః - అగ్నౌ
 హితః - ఆకృతిగణోయమ్ - ప్రహరణార్థేభ్యసపరేస్థాసప్తమ్యా - అస్యద్యతః - ద
 జ్జానాః - కృచిన్న - వివృతానిః - ఇతిబహుప్రిహాః - చార్థేద్వ
 ద్వయః ॥ ౧ ॥ ౧ ॥ ౩౮ ॥ అనేకంసుబస్తాచ్చైవ ర్మమానంవాసమస్యతేసద్వద్వయః - సముచ్చ

మాఘవిరోధశ్చాశ్వాతికః॥ ౨॥ ౪॥ ౯॥ ఏమాంప్రాగ్వత్ - అహినకులమ్ - గోవ్యాఘ్రిమ్ -
 కాకోల్మాశమిత్యాదౌపరత్వాద్విభామావృత్తమ్మగేతి పాప్రైశ్చకారణబాధ్యతే ❀ తా
 ద్యాణామనిరవసేతానామ్ ॥ ౨ ॥ ౪ ॥ ౧౦॥ అబహుష్కృతానాంకూద్యాణాంప్రా
 గ్వత్ - తక్షాయసాగ్రమ్ - పాత్యాద్యహిష్కృతానాన్తు - చణ్డాలమృతపాః ❀
 గవాశ్వప్రభృతీనమ్ ॥ ౨॥ ౪॥ ౧౧॥ యథోచ్చరితానిసాధూనిశ్శ్యుః - గవాశ్వం - దాసీదా
 శమిత్యాది ❀ విభామావృత్త్యుగతృణధాన్యవృజ్ఞానపశుశకున్యశ్వబడబహుర్వాపరాధరో
 త్రరాణామ్ ॥ ౨ ॥ ౪ ॥ ౧౨ ॥ వృక్షాదీనాంసస్తానాంద్వన్ద్యః - అశ్వబడబహుత్యాదిద్వ
 న్ద్యత్రయశ్చప్రాగ్వద్వా - వృక్షాదౌవిశేషాణామేవగ్రహణమ్ - ప్లత్యన్యగ్రాధమ్ - ప్ల
 త్యన్యగ్రాధాః - రురుపుషతమ్ - రురుపుషతాః - కుశకాశమ్ - కుశకాశాః - వ్రీహి
 యవమ్ - వ్రీహియవాః - దధిస్సుతం - దధిస్సుతే - గోమహిషమ్ - గోమహిషాః - కుశబకమ్ -
 కుశబకాః - అశ్వబడబమ్ - అశ్వబడబౌ - పూర్వాపరమ్ - పూర్వాపర - అధరోత్తరమ్ -
 అధరోత్తరే ❀ ఫలసేనావనస్పతిమ్మగశకునిక్షుద్రజన్తుధాన్యతృణానాంబహుప్రకృతిరేవ
 ద్వన్ద్యవికవదితివాచ్యమ్ ❀ బదరాశిచామలకానిచ - బదరామలకమ్ - జాతిరప్రాణి
 నామిత్యేకవచ్ఛాలోసేహ - బదరామలకే - రధికాశ్వారోహశా - ప్లత్యన్యగ్రాధా -
 ఇత్యాది - విభామావృత్తీతిస్మాత్రేయేఽప్రాణినస్తేమాంగ్రహణంజాతిరప్రాణినామితినిత్యే
 ప్రాప్తేవికల్పార్థమ్ - పశుగ్రహణంహస్త్యశ్వాదిమసేనాశ్వానిత్యేప్రాప్తే - మృగా
 ణాంమృగైరేవ - శకునీనాంతైరహోభయత్రద్వన్ద్యః - అన్యైస్తుసహేతరతరయోగ
 ఏతేపీరియమార్థంమృగశకునిగ్రహణమ్ - ఏవమ్పూర్వాపరమధరోత్తరమిత్యపి - అశ్వ
 బడబగ్రహణస్తుపక్షేనపుంసకత్వార్థమ్ - అన్యథాపరత్వాత్పుర్వవదశ్వబడబావితిస్యా
 త్ ❀ విప్రతిషిద్ధశ్చాన్యధిరణవాచి॥ ౨॥ ౪॥ ౧౩ ॥ విరుద్ధార్థానామద్రవ్యవాచినాంద్వ
 న్ద్యవికవద్వాన్యూత్ - శీతోష్ణమ్ - శీతోష్ణే - వైకల్పికసమాహారద్వన్ద్యశ్చార్థేఇతిస్మాత్రే
 ణప్రాప్తః - సవిరుద్ధార్థానాంయదిభవతిత్త్విద్రవ్యవాచినామేవేతిరియమార్థమిదమ్ -
 తేనద్రవ్యవాచినామితరతరయోగఏవ - శీతోష్ణేఉపదేశస్తః - విప్రతిషిద్ధతేనమ్ - నిర్లక్షవా
 శ్చజన్యో - ఇహపాతీకఃసమాహారద్వన్ద్యోన్విభవత్యేవ ❀ నదధిపయతిని॥ ౨॥ ౪॥ ౧౪॥
 ఏతానినైకవత్పున్యః - దధిపయసీ - ఇథాబర్హిషీ - నిపాతనాద్ధిర్ఘః - ఋక్సామే - వాజ్ఞ
 నసే ❀ అధికరతైతావత్ప్రయచ॥ ౨॥ ౪॥ ౧౫॥ ద్రవ్యసంఖ్యావగమేవికవదేవేతిరియమోనస్యా
 త్ - దశదనోష్టాః ❀ విభామాసమిపే॥ ౨॥ ౪॥ ౧౬॥ అధికరతైతావత్ప్రయసామేవ్యేనపరిచ్ఛేద
 సమాహారఏవత్యేనందూపోనియమోవాన్యూత్ - ఉపదశమ్ - దనోష్టం ఉపదశాఃదనోష్టాః
 ఆనకృతోద్వన్ద్యః ౬ ॥ ౩ ॥ ౨౫ ॥ విద్యాయోనిసమ్పన్దవాచినామృదనానాంద్వన్ద్యః
 నకస్యాదుత్తరపదేపర - మూతాపోతారా - మూత్రపోతృనేష్టాద్ధాతారః - మూతాపి
 తరా - పుత్రేఽన్యతరస్యామిత్యులోమణ్డూకప్లుత్యాపుత్రఇత్యేనవృత్తేః - పితాపుత్రా ❀
 దేవతాద్వన్ద్యః ౬ ॥ ౩ ॥ ౨౬॥ ఇహోత్తరపదేపరతనజ్ - మిత్రాదరుణా ❀ వాయుశ
 బ్ధప్రయోగేవ్రతిషెదః ❀ అగ్నివాయూ - వాయుగ్ని - పునర్ద్వన్ద్యగ్రహణంప్రసిద్ధసాహ
 చర్యస్యపరిగ్రహార్థమ్ - తేనబ్రహ్మప్రజాపతిఇత్యారోనానజ్ - ఏతద్ధిన్యేకహవిర్భాగిత్యేవశ్చ
 తన్నావిఖోతేప్రసిద్ధంసాహచర్యమ్ ❀ ఈదగ్నేస్సోమవరుణయోః ॥ ౬ ॥ ౩ ॥ ౨౭॥ దేవతాద్వ

దేవ్యత్యేవ ధీః అగ్నేస్తుతీస్తోమసామాః || ౫ || ౩ || ౮౨ || అగ్నేజివరేచామేషాంసస్య
సస్యేత్యేచాసే-అగ్నిస్తుత్-అగ్నిష్టోమః- అగ్నిహూహ-అగ్నివరుణాః || ౬ || ౩ ||
౨౫ || వృద్ధివత్సత్తరపదఅగ్నేరిచాదేశసస్యద్దేవతాద్యద్దేవ - అగ్నమరుతాదేవ
తేఅస్య- అగ్నిమారుతంర్క - అగ్నివరుణాదేవతేఅస్యఅగ్నివారుణమ్ - దేవతాద్యద్దేవ
చెత్సూయపఃవృద్ధిః- అతాకివాత్సేఅనఙమీత్సౌచాధితా - ఇద్యద్ధౌకిమ్- అగ్నే
ద్దగ్రిః- నైస్త్రస్య పరశేస్యత్తరపదవృద్ధేర్నిషేధః * విష్ణోన * అగ్నైష్టేవమ్*దివో
ద్యౌవా || ౬ || ౩ || ౨౯ || దేవతాద్యద్దేవీఉత్తరపదే- ద్యావాభూమి-ద్యావాక్షమే * దివస
శ్చేష్యధివ్యామ్ || ౬ || ౩ || ౩౦ || దివత్యేవ - చాద్ద్యావా - ఆదేశేఅకారోచ్చారణంసకా
రస్యరుత్వంమాభూదిత్యేతదర్థమ్- ర్యోశ్చేష్యధివీచ- దివస్సుధివ్యాః- ద్వావాప్యధివ్యా-
ఛందోదృష్టానువిధిః - ద్వావాచిదస్తేష్యధివీ - దివస్సుధివ్యోరిత్యత్రపదకారానిసర్వంప
రన్తి * ఉమాసోమః || ౬ || ౩ || ౩౧ || ఉమశ్చబ్రహ్మసాచాదేశోదేవతాద్యద్దేవ- ఉమాసాసూ
ర్యమ్ * మాతరపితరాభుదీచామ్ || ౬ || ౩ || ౩౨ || మాతరపితరా- ఉదీచాఙ్గిమ్ - మాతా
పితరా * ద్వద్వావచ్చదమహానాత్మమాహరే || ౫ || ౪ || ౧౦౬ || సవర్గానాద్వహానాచ్చ
ద్వద్వాదచీస్యాత్మమాహరే - వాక్పత్వక్చ - వాక్త్వచమ్ - త్వస్రజమ్- శమీదృష
దమ్ - వాక్త్విషమ్ - ఛత్రోవాసహమ్ - సమాహరేకిమ్ పావృత్పరదౌ ||
— * ఉత్తిద్యద్దేవః * — అర్చకేషః-సయాపాణమ్ - రాహా-రామాః *
విరూపాణామపిసమానాగ్ధానామ్ * వక్రదన్తశ్చకుటిలదన్తశ్చ-వక్రదన్తాకుటిలదన్తా *
వృద్ధోయానాత్లక్షణశ్చేదేవవిశేషః || ౧ || ౨ || ౬౫ || యానాసహౌక్తాగోత్రంశిష్య
తేగోత్రయవప్రత్యయమాత్రకృతశ్చేత్తయోః శ్వశ్చన్దైరూప్యంస్యాత్ - గార్గ్యశ్చ
గార్గాయణశ్చగార్గ్యా - వృద్ధగికిమ్ - గర్గగార్గ్యాయణా - యూనాకిమ్ - గర్గగా
ర్గ్యా తల్లక్షణగికిమ్- భాగవతిభాగవతిత్తా- ర్శిత్సన్దాకిమ్- గార్గ్యవాత్సన్యాయనా *
స్త్రీపుంవచ్చ || ౧ || ౨ || ౬౬ || యానాసహౌక్తావృద్ధాస్త్రీశిష్యతేతదర్థశ్చపుంవత్-
గార్గీచగార్గాయణాన - గర్గాః - అస్త్రీయామిత్యనువర్తమానేయభిభాషేతిలక్ష-రా
క్షీచదాతాయణశ్చ - దాక్షీ- * పుమాన్స్త్రీయా || ౧ || ౨ || ౬౭ || స్త్రీయాసహౌక్తా
పుమాన్శిష్యతే - తల్లక్షణంవవిశేషశ్చేత్ - హంసీచహంసశ్చహంసా * భాగ్యశ్చ
త్రోస్వస్వదుహితృభ్యామ్ || ౧ || ౨ || ౬౮ || భాగతాచస్వసాచభాగతరా - పుత్రశ్చ
దుహితాచపుత్రా * సప్రంసకమనపుంసకేనైకవచ్చాస్యాయతరస్యామ్ || ౧ || ౨ ||
౬౯ || అక్షీజేనసహౌక్తాక్షింశిష్యతే - తచ్చవాఏకవత్సాస్త్రీతల్లక్షణంవవిశేషశ్చేత్ -
శుక్లగివటః- శుక్లావటీ- శుక్లంవస్త్రం- తదిదంశుక్లం - తానీయానిశుక్లాని * పితామా
తా || ౧ || ౨ || ౭౦ || మాత్రాసహౌక్తాపితావాశిష్యతే - మాతాచపితాచ - పితరా -
మాతాపితరావా * శ్వపరశ్వస్యా || ౧ || ౨ || ౭౧ || శ్వశ్చావిసహౌక్తాశ్వప
రోవాశిష్యతే- తల్లక్షణంవవిశేషశ్చేత్ - శ్వపరా- శ్వశ్చాశ్వపరా * త్యదాదీనిస
రైస్సీత్యమ్ || ౧ || ౨ || ౭౨ || సరైస్సహౌక్తాత్త్యదాదీనిత్యంశిష్యతే - సచదేవద
త్తశ్చ- తా * త్యదాదీనామిథస్సహౌక్తాయత్పరస్తచ్చిష్యతే * సచయశ్చ- యా- పూ
ర్వశేషోపిదృశ్యతేఽతిభాష్యమ్ - సచయశ్చతా * త్యదాదిత్యేషేపున్లపుంసకతోలిచ్చ

వచనాని * సాచదేవతత్వ-తా- తచ్చదేవతాచయజ్ఞాతాచ- తాని- పున్నపుంసః
 యోస్తుపరత్వాన్నపుంసకాశ్చితే - తచ్చదేవదత్తే - తె * అద్వైతత్వపురుషుశే
 వచనానివివక్షవ్యమ్ * కుక్కుటసుయార్యావమే- మయారీకుక్కుటాఃమా- తచ్చ
 సాచలభాషిపుత్ర్యాత * గ్రామ్యవశుస్థైస్వతరుణేషుస్త్రీ || ౧౧ || ౨ || ౨౩ || ఏషుసహ
 వివక్షాయాస్త్రీశ్చ్యతే - పుమాన్త్రైయత్యస్యావపాదః - గావక్షమాః - గ్రామ్యేతి
 కిమ్ - సరవక్షమే- పుగ్రహణంకిమ్- ద్వాన్తాః- సస్థైషుకిమ్- ఏతౌగావా- అతరుణి
 ముక్తమ్- వత్సావమే * అనేకశిశేష్వేతివాచ్యమ్ * అశ్వాఇమే- ఇహాసస్వత్రవికశేషే
 తేఅనేకశుబ్రానావాత్ద్వన్తోన - లేనశిరసేశిరాసీత్యారోసమాసస్యేత్యనోదాత్తిః
 పాణ్యజ్ఞత్వాదేకదద్భవశ్చన - పంధానా - పంధాన ఇత్యాదౌ సమాసాన్తోన ||
 ————— శ్లోకేనశేషః ————— కృత్తద్భిత్సమానైకశేషసనాద్యస్తథాతురూపాది
 పశ్యన్ప్రత్యయః-పరాధాన్భిధానంప్రత్యయః- వృత్త్యధాన్వబోధకంవాక్యవిగ్రహః-సద్వి
 ధా- తాకి- ర్తాకిశ్చ- పరిసీతత్వాత్సగుర్లాకికః- ప్రయాగానర్హో-సాధురతాకి
 కః- యధా- ర్హాఃపురుషః- రాజాఅసేపురుషశ్చత్వగ్రహానిత్యసమాసః- అస్య
 పదవిగ్రహావా - సమాసభృత్యుభిధానిప్రాయావాదః - అన్యయాథావతత్పురుష
 బహువ్రీహిద్వైధిధికారబహిర్భూతానామపిసహశుపేతివిధానాత్ - పూర్వపదాః-
 ప్రధానో-వ్యయాభావః - ఉత్తరపదార్థప్రధానస్తత్పురుషః - అన్యవదార్థప్రధా
 నోబహువ్రీహిః - ఉభయపదార్థప్రధానోద్వైత్వః - ఇత్యపిప్రాయాప్రవీణాదః -
 ప్రాయాభిప్రాయః - సూపప్రతి - ఉన్నతగర్హమిత్యాద్యవ్యయాథావే - అతిమాలా
 దౌతత్పురుషే - ద్విప్రాచార్యాదిబహువ్రీహా - దన్తోఽమిత్యాదిద్వైత్వేచాభావాత్ -
 తత్పురుషుశేషిగమధారయః - తద్విశేషాద్విగుః - అనేకపదత్వంద్వైత్వవిబాహువ్రీ
 హ్యారేవ - తత్పురుషస్యకవచివేత్యక్తమ్ - కిచ్చ || సుపాంసుపాతిజానామ్నాథాతు
 నాథతిజానిజా! సుపై నేతివిభేదయస్సమాగ్నక్షిప్తోఽధైః || ౧ || సుపాంసుపా - రాజ
 పురుషః - తిజాపర్యమావత్ - నామ్నా - కుమ్భకారః - ధాతునా కలభూః - ఆజ
 స్రంతిజానిజా పితృభాదతాఃఖాదతమేదతా-తిజా-సుపా- కృత్తవివక్షణేతియస్యాంకి
 యాయాంసాకృత్తవివక్షణా - ఏహీదాదయస్యపదార్థాచేతిమయూరవ్యంసకారౌ
 పారాత్సమాసః ————— శ్లోకేనశేషః ————— ఋక్పూర్ణభూగివధామా
 సక్షే || ౧ || ౨ || ఆఅసక్షేఇతిచ్ఛేదః - ఋగాద్యస్తస్యసమాసస్యఅప్రత్యయో-స్తావ
 యవస్సాస్యత్ - అక్షేయాధూతదస్తస్యతున - అథాఽర్చః - ఆసృచవహ్వృచావశ్యేత
 త్యేవ-నేహ- ఆసృక్సమ- బహ్వృక్ - సూక్తమ్- విష్ణోఽపిహః- విష్ణుపురమ్- క్లిబత్వంబో
 కాత్ - విమలావంశః - శ్లోకస్త్యస్తరుపసగేభ్యో-వచతత్ || ౩ || ౩ || అపశ్చిత్స
 మాసాస్తస్యానుకరణమ్- పశ్యధే-ప్రథమా-ఏభ్యో-వస్యశ్చత్వాత్-ద్విగ్రతా ఆపో
 యస్తిస్తి- ద్వీపమ్ - అస్తరీపమ్- ప్రతీతిమ్ - సమీపమ్ - సమాపోదేవయజనమితితు- స
 మాఆపోయస్తిస్తితిబోధ్యమ్ - కృతసమాసాస్తగ్రహణాన్నేహ - స్వప్-స్వపీ - ఆవజ్ఞాన్తా
 ద్యా- ప్రిపమ్- పరీపమ్- ప్రాపమ్- పరాపమ్- ఉదానోద్దేశే || ౩ || ౩ || అనోఽపథ
 స్యావస్య ఉత్సాహ్యదేశే- అనూపోదేశః- రాజభూతా - అక్షేతు-అక్షమాఃదృఢభూతః-

సమిధఃసమ్యవధోదేహః ❀ అచ ప్రత్యన్వవపూర్వాత్సామలోమ్ముః॥ ౫॥ ౪॥ ౧౫॥ ఏ
తత్పూర్వాత్సామలోమూహాత్సమాసానచ స్యాత్ - ప్రతిసామమ్ - అనుసామమ్ - అవ
సామమ్ - ప్రతిలోమమ్-అగ్రలోమమ్ ❀ కృష్ణోదకృష్ణానుసంఖ్యాపూర్వాయాభూమెరజి
ష్యతే ❀ కృష్ణసూమః- ఉదగ్భూమః- పాణ్డబభూమః- ద్విభూమజిప్రాప్తాదః ❀ సంఖ్యా
యానదీగోదావిరీభ్యాభ్య ❀ పశ్చిమమ్ - సప్తగోదావమ్ - అశితియాగఃఖాగాదస్య
తాపి - పద్మనాభః ❀ అక్షోఽదగ్భూమత్॥ ౫॥ ౪॥ ౧౬॥ అచతురసిపర్వాయాదక్షోఽ
చ స్యాత్సమాసాస్తః - గవామక్షీవగవామ్ః ❀ ఆచతురసిచతురసుచతురస్త్రీప్రంసభే
న్దవచుహర్వానపవాజ్జననాక్షీభ్య నదారగవోర్వక్షీవపదక్షీవన క్తద్వివరాస్త్రివివాహద్వివ
సరజసనిశ్చేత్రియసప్తరుషాయష ద్వ్యయుషత్ప్రాయుషర్ద్యజుషజాతోతుమహోతుమ
ద్దోక్షోపపనగోష్ఠశ్వాః ॥ ౫॥ ౪॥ ౧౭॥ ఏతేపశ్చవింశతీరజస్తానిపాత్యస్తై - ఆ
ద్యాస్త్రయోబహుప్రీహయః - అవిద్యమానానిచత్వార్యస్య - ఆచతురః - విచతురః
సుచతురః - త్రిపాభ్యాభ్యశురోఽజివ్యతే - త్రిచతురాః - చతుర్జాగసుమిపె - ఉ
పచతురాః-తతపికాదశద్వస్తాః - స్త్రీప్రంసా- ధేన్వనమహా- యుక్ సామ- వాజ్జన
సే- అక్షీణీచభ్యివాచ- అక్షీభ్యవమ్ - దారాశ్చగావశ్చ-దారగవమ్- ఉరూచఅక్షీవ
నౌచ- ఉర్వక్షీవమ్ - నిపాతనాట్టిగపః- పదక్షీవమ్ - నిపాతనాత్పదశబ్దస్యపద్యవః-
న క్తశ్చదివాచ - న క్తద్వివమ్ - రాత్రౌచదివాచ - రాస్త్రివివమ్- రాత్యైర్వాస్తత్వని
పాత్యతే- అహనిచదివాచ- అహద్వివమ్ - విస్సాయాంష్వద్వీనిపాత్యతే - అహన్యహనీ
త్యర్థః- సరజసమితిసాకత్యేఽవ్యయాభావః - బహుప్రీహాతు-సరజసిపశ్చ-జమ్-నిశ్చితం
శ్రేయః- నిశ్చేత్రియసమ్- తత్పురుషవివ- నేహనిశ్చేత్రియాన్పురుషః-పురుషస్థాయః-పు
రుషాయుషమ్- తతోద్విగుః - ద్వాప్రాయుషమ్- త్రాప్రాయుషమ్- తతోద్వస్తవః - ఋ
గ్యజుషమ్- తతస్త్రయసిర్వధాగయాః- జాతోతుః-మహోతుః- వృద్ధోతుః- శునఃసమీ
పమ్- ఉపశునమ్- టిలోపాభావ- సమ్మసారణానిపాత్యతే- గోష్ఠేశ్వా- గోష్ఠశ్వాః
❀ బ్రహ్మహస్త్రిభ్యాంవర్చసః॥ ౫॥౪॥౧౮॥ అచ స్యాత్ - బ్రహ్మవర్చసమ్ - హసీవర్చ
సమ్ ❀ పల్కరాజశ్చాశ్చౌతివ క్తవ్యమ్ ❀ పల్కవర్చసమ్ - రాజవర్చసమ్ ❀ అవసమన్దే
భ్యస్త్రుసః॥ ౫॥౪॥౧౯॥ అవశమసమ్- సస్తమసమ్- అన్ధయతీత్యన్తమ్- పచాద్యచ- అన్ధ
తమః - అన్ధతమసమ్ ❀ శ్వసోవసీయశ్చేత్రియసః॥ ౫॥ ౪॥౨౦॥ వసుశేబ్ధఃప్రశస్తవాచి-
తతఃశురుసువసీయః - శ్వసోశబ్దఉత్తరపదార్థప్రశంసామాశీర్వియతామాహ - మ
యూరవ్యంసకాదిత్యాత్సమాసఃశ్వవసీయసమ్ - శ్వశ్చేత్రియసన్దేహాయాత్ ❀ అన్వవ
తప్రాద్రూపః॥ ౫॥ ౪॥ ౨౧॥ అనుహసమ్ - అవరహసమ్-తత్తరహసమ్- ❀ ప్రతే
రురసస్సప్తమీశ్చాత్॥ ౫॥ ౪॥ ౨౨॥ ఉగసిప్రతి - ప్రత్యురసమ్- విభక్త్యర్ధేఽవ్యయాభా
వః ❀ అగగవమాయామః॥ ౫॥౪॥ ౨౩॥ ఏతన్నిపాత్యతేద్విర్జ్యే- అనగవంయానం- య
స్యచాయామితిసమాసః ❀ ద్విస్తావాత్రిస్తావాపేదః ॥ ౫॥ ౪॥ ౨౪॥ అచ ప్రత్యయస్త్రి
లోపః - సమాసశ్చనిపాత్యతే - యావతీప్రకృతాపేదః - తతోద్విగుణాత్రిగుణావా
అశ్వమేధాదౌతత్తేదన్నిపాతసమ్ - నేదిరితిమ్-ద్విస్తావతీ- త్రిస్తావతీర్జ్యః ❀ ఉపసరా
దభ్యసః॥ ౫॥ ౪॥ ౨౫॥ ప్రగతోధ్వాసమ్- పాగ్నిహ్వరథః ❀ నపూజనాత్॥ ౫॥౪॥౨౬॥

పూజనాథాత్పరేభ్యస్తమాసానైసన్మ్యుః - సురాజా - ఆదిరాజా * స్వభిష్కామేవ * నే
హ - పరమరాజః పూజనాత్మిమ్ - గామతికాన్రోతిగవః - బహువ్రీహకాన్ధ్యన్ద్రోరి
త్యతఃప్రాగేనాయనిషేధః - సేహ - సుగంధః - స్వతుః * కిమఃక్షేపః * ౫ || ౪ || ౨౦ || య
యదీక్షిత్వబ్రుతఃపరంయ తదనైత్యమాసాంతానన్మ్యుః - కుస్పిచోరాజా - కింరాజా - కిం
సఖా - కింశాః - క్షేపేషిమ్ - కింరాజః - కింసఖః - కింగవః * సఖాస్తత్పుగుమాత్ || ౫ || ౪ || ౨౦ ||
సమాసాన్రోన - ఆరాజా - ఆసఖా - తత్పురుమాత్మిమ్ - అపరంశకటమ్ * పధోఽధామా ||
౫ || ౪ || ౨౧ || సఖోత్పుర్వాత్పధోవాసమాసాన్రో - అపఘమ్ - అపస్థాః - తత్పురుమాదిత్యేవ -
అపధోదేశః - అపథంవర్తతే || * ఇతిసమాసానాః * * అలుగుత్తర
పదే || ౬ || ౩ || ౧ || అలుగధికారఃప్రాగానః - ఉత్తరపదాధికారస్త్యాపాదసమా
క్షైః * పశ్చిమ్యస్త్యాపాదీభ్యః || ౬ || ౩ || ౨ || ఏభ్యఃపశ్చిమ్యుత్పాదానాం సురంస-
స్తోకాన్మ్యుక్తః ఏవమన్రికాథాదూరాథాకృచ్ఛ్రీభ్యః - ఉత్తరపదేక్షిమ్ - నిష్క్రాంత్యన్తా
కాన్మిస్తోకః * బ్రాహ్మణాచ్ఛంసినఉపసంఖ్యానమ్ * బ్రాహ్మణాహిలానిశస్త్రానిశిడ
పచారాత్ బ్రాహ్మణాని - తానిశంసతీతి - బ్రాహ్మణాచ్ఛంసీతి యుత్పిగ్విశేషః - ద్వి
తీయాధేకపశ్చిమ్యుపసంఖ్యానాదేవ * ఓజస్సహజమ్మస్తమస్త్రతియాయాః ||
౬ || ౩ || ౩ || ఓజసాకృతమిత్యాది * అజ్ఞానఉపసంఖ్యానమ్ * అజ్ఞానాకృతమ్ - అజ్ఞవేనకృత
మిత్యధః * పుంసాన్జోజనుమాన్ధఇతిచ * యస్యాగ్రజగిత్రమాన్ - సప్రంసానుజః - జనుచా
న్దోజాత్మనః * మనసస్సంజ్ఞాయామ్ || ౬ || ౩ || ౪ || మనసాగుప్రాజ్ఞాఅజ్ఞాయినీవ || ౬ || ౩ || ౫ ||
మనసఃత్వేవ - మనసాజ్ఞాతుంశీలమస్య - మనసాజ్ఞాయాః * అత్తనశ్చ || ౬ || ౩ || ౬ || అత్తర
స్పృతీయాయాఅలుకస్యాత్ * పూరణఇతివక్తవ్యమ్ * పూరణప్రత్యయానైఉత్తర
పదేఇత్యధః - అత్తనాపశ్చుః - జనాదకనస్త్యాత్తచతుథా - ఏవేతిహమబ్రహ్మిర్నధ్యః -
పూరణేక్షిమ్ - అత్తకృతమ్ * వైయాకరణాఖ్యానాఖ్యతుర్ధాః || ౬ || ౩ || ౭ || అత్తనఇ
త్యేవ - అత్తనేపదమ్ - అత్తనేఘాసా - తాదధ్యే - చతుధీ - చతుర్థీయూగవిభాగాత్సమా
సః * పరస్యచ || ౬ || ౩ || ౮ || పరస్మైపదమ్ - పరస్మైభాషా * హలదనైత్యప్రమ్యాసంజ్ఞా
యామ్ || ౬ || ౩ || ౯ || హలనైదదనైచ్చసప్రమ్యాఅలుక్సంజ్ఞాయామ్ - త్వచిసారః * గవి
యుధిభ్యాంస్థిరః || ౮ || ౩ || ౧౦ || ఆఖ్యాంస్థిరస్యసస్యషస్సన్యత్ - గవిష్థిరః - అత్రగవీతిన
చనాదేవాలుక్ - యుధిష్థిరః - అరణ్యేతిలకః - అత్రసంజ్ఞాయామితి ప్రమీసమాసః * హృ
ద్యఖ్యాత్పశ్చాన్మదీస్యక్ - దివిస్యక్ * కారనామ్నిచ ప్రాచాంహలాదౌ || ౬ || ౩ ||
౧౦ || ప్రాగాన్దేవతార్కనామతత్రహలాదావృత్తరపదే హలదనైత్యప్రమ్యాఅలు
క్ - మకుటేకామా - పఘమ్ - దృషదిమాషకః - పూర్వేణసిద్ధేయమాథమ్ - కారనా
మ్నైవప్రాచామేవ - హలాదావేవేతి - కారనామ్నికేష్ - అఖ్యాహితపఘః - కారాద
స్యస్యైతదేతస్యనామ - ప్రాచాజ్ఞిమ్ - యూథపఘః - హలాదాకిమ్ - అవికటోరణః -
హలదనైత్మిమ్ - నద్యాంధోహః - నదీదోహః * మధ్యాద్ధరా || ౬ || ౩ || ౧౧ || మధ్యేగురుః *
అన్తాచ్యుకాన్తేగురుః * అమాథకమస్తకాత్స్వగ్ధాదకామ్ || ౬ || ౩ || ౧౨ || కణ్డకాలః - ఉ
త్సేఖోమా - అమాథకమస్తకాత్మిమ్ - మూథకః * మస్తకః * అకామేక్షిమ్ - ముఖేకా
మోఽస్య - ముఖికామః * బంధచవిభామా || ౬ || ౩ || ౧౩ || హలదనైత్యప్రమ్యాఅలుక్ - హ

సైబన్ధః- హస్తబన్ధః- హలదస్త్రేకిమ్-గుప్తిబన్ధః-తత్తు మేకృతిబహులమ్ || ౬|| ౩|| ౧౪||
 సమైరమః- స్తమైరమః-కర్ణజమః-కర్ణజమః- కృచ్ఛన్న- కురుధరః - పాప్రవృత్తరత్నా-
 లదివాఙ్మే|| ౬|| ౩|| ౧౫|| పాప్రవృత్తిః - శరదిజః- కాలేజః-దివిజః - పూర్వస్యామృతమ్|| ౬||
 జ్ఞః - విభామావర్షత్తరశరవరాత్|| ౬|| ౩|| ౧౬|| విభస్యప్రమాణులకజే - వర్షజః- వర్ష-
 జః-తరజః- తరజః- శరజః-శరజః-వరజః-వరజః- ఘికాలత సేమకాలనామ్నః|| ౬||
 ౩|| ౧౭|| సప్రమాణిభాసాఅలుః స్యాత్ - ఘ- పూర్వాష్టాతరే - పూర్వాష్టాతర- పూ-
 ర్వాష్టాతమ- పూర్వాష్టాతమ- కాల- పూర్వాష్టాకాల- పూర్వాష్టాకాల- తన- పూ-
 ర్వాష్టాతన-పూర్వాష్టాతన - కాయవాసవాసీష్వకాలాత్|| ౬|| ౩|| ౧౮|| ఖేశయః- ఖ-
 శయః- గ్రామేవాసః - గ్రామవాసః - గ్రామేవాసీ - గ్రామవాసీ-హలదస్త్రాదిత్యే-
 వ-ధూమిశయః * ఆపాయానియంతతుమ్ * ఆప్యయానిరుత్త త్రిర్యగ్- సోఘయాని-
 ఆప్సభవోప్సవ్యః- ఆప్సమనానాభ్యాగా - సేన్సిద్ధుద్ధాదిమచ|| ౬|| ౩|| ౧౯|| ఇన్న-
 నాదిమసప్రమాణులక-సజ్జీలశాయీ - సాహ్చ్యశ్యసేద్ధి-చక్రబన్ధః * స్థేచభామా-
 యామ్|| ౬|| ౩|| ౨౦|| సప్రమాణులక- సమస్థః- భామాయాజ్ఞేమ్- కృష్ణాస్యాఖరేః*
 పస్యాఆక్రోశే|| ౬|| ౩|| ౨౧|| చోరస్యకులమ్- ఆక్రోశేకిమ్- బ్రాహ్మణకులమ్ * వాద్విక్-
 శ్యస్ఫోయ్య క్షిదజ్ఞహరేః * వాచోయ క్షి-దిశోదజ్ఞః-పశ్యతోహరః * ఆముష్యాయ-
 తాముష్యపుత్రికాముష్యకురికేతివ * ఆముష్యపత్నీకముష్యాయణః - నదాదిత్వా-
 త్-ధక్-అముష్యపుత్రస్యభావః - ఆముష్యపుత్రికా-మనోజ్ఞాదిత్వాద్వభో - ఏవమాము-
 ష్యగుణిరా * దేవానామ్పియజ్జితచమూర్ధే * ఆన్యత్రిదేవప్రియః * కేపపుచ్చలాభూ-
 లేషుపనః * పనశ్చేపః - సనదిపుచ్చః- పనోలాగ్నాలః * దివచ్ఛదాసే * దివోదాసః
 * పుత్రేనన్యతరస్యామ్|| ౬|| ౩|| ౨౨|| పస్యాగపుత్రేపరేలుగ్నానిన్ద్రాయామ్- దా-
 స్యాగపుత్రః - దాసీపుత్రః - నిన్ద్రాయాంకిమ్ - బ్రాహ్మణీపుత్రః * ఋతోవిద్యా-
 యోనిసమృద్ధేభ్యః || ౬|| ౩|| ౨౩|| విద్యాసమృద్ధయోనిసమృద్ధవాచినఋదస్త్రాత్పా-
 లుక- హోతురనైవాసీ - హోతుగిపుత్రః- పితురనైవాసీ - పితగిపుత్రః * విద్యా-
 యోనిసమృద్ధేభ్యస్తమావోత్తరపదగ్రహణమ్ * సేహ - హోతృధనమ్ * విభా-
 మాస్యస్యవతోః || ౬|| ౩|| ౨౪|| ఋదస్త్రాత్పాఅలుకవాస్యస్యవతోగపరయోః *
 మాతృపితృభ్యామన్యతరస్యామ్|| ౮|| ౩|| ౨౫|| ఆభ్యాంస్యసుస్యసృజావాస్యాత్సమా-
 సే-మాతుష్వసామాతుస్సవిసా- పితుష్వసా-పితుస్సవిసా- లుక్పితేతు * మాతృపితృ-
 భ్యాంస్యసా|| ౮|| ౩|| ౨౬|| ఆభ్యామృరస్యస్యసుస్యసృజావాస్యాత్సమాసే- మాతృప్యసాపితృ-
 ప్యసా-అసమాసేతుమాతుఃస్యసా- పితుఃస్యసా|| ————— ఇత్యలుక్సమాసః —————
 * ఘరూపకల్పచేలద్భృత్ గోత్రమతహాతేషుజ్యోనేకాచాహ్నిస్యః || ౬|| ౩|| ౨౭||
 భాషితమంసాహ్నిజీవ తదస్త్రస్యానేకాచాహ్నిస్యస్యాత్ ఘరూపకల్పప్రత్యయే-
 షుచేలదాదిమచోత్తరపదేషుపరేషు - బ్రాహ్మణితరా - బ్రాహ్మణితమా - బ్రా-
 హ్మణిరూపా - బ్రాహ్మణికా - బ్రాహ్మణిచేలి - బ్రాహ్మణిబ్రూవా - బ్రాహ్మణి-
 గోత్రేత్యాది - బ్రాహ్మణిపచాద్యచివచ్యాదేశగుణయోరభావోపి నిపాత్యతే - చేల-
 దాదీనివృత్తిరుపయెతుత్సనవాచీని - తైః కుత్సితానికుత్సనైరితిసమాసః - జ్యగికిమ్ - ద

తాతరా - భాషితపుంస్కాత్కిమ్ - ఆచలకీతరా - కునలీతరా * నద్యాశ్చేషస్యా
 స్వతరస్యామ్ || ౬ || ౩ || ౪౪ || ఆజ్యస్తనవ్యాః జ్యస్తస్యైవాచశ్చేషాదిమహాస్వా
 స్యాత్ - బ్రహ్మబంధతరా - బ్రహ్మబంధాతరా - స్త్రీతరా - స్త్రీతిగా * కృన్నద్యాన * ల
 స్త్రీతరా * ఉగితశ్చ || ౬ || ౩ || ౪౫ || ఉగితపిపరా యానదీతదస్తస్యఘాదిమహాస్వా
 స్యాత్ - విదుషితరా - హస్తస్వాభావపక్షేతసీలాదీష్వతిపుష్పత్ - విద్వత్తరా - పృ
 త్వాదిమవిదుషీతరేత్యుప్యదాహ్యతం తన్నిర్మూలమ్ * హృదయస్యవ్యుత్థేయః ణీలాసే
 ము || ౬ || ౩ || ౪౦ || హృదయశబ్దస్యవ్యుదాదేశస్సన్యత్ లేఖాదిమపరేషు - హృద
 యంలిఖతీహివ్యుత్థేభిః - హృదయస్యప్రియం హృద్యమ్ - హృదయస్యేదం హర్దమ్ - హృల్లా
 సః - లేఖేత్యణస్తస్యగ్రహణమ్ - ఘశ్చేతు - హృగయ లేఖః - లేఖగ్రహణమేవక్షావకం - ఉత్త
 రపదాధికారతదస్తవిధిర్నాస్తీతి * వాణోకవ్యుత్థోగేము || ౬ || ౩ || ౪౧ || హృచ్ఛక్ -
 హృసయశోకః - సాహర్ష్యమ్ - సాహ్యరయమ్ - హృదోగః - హృదయోగః - హృదయ
 శబ్దవ్యాయోసౌప్యబ్ధావ్యస్తీ - తేనసిద్ధేప్రపశ్చార్థయః * పాదస్యపదాబ్యాతిగో
 పహతేషు || ౬ || ౩ || ౪౨ || ఏషాత్తరపదేషుపాదస్యపదఇత్యదస్తాదేశస్సన్యత్ - పా
 దాభ్యామజితీపదాజిః పదాతిః - అబ్యతిభ్యామృదేచేతిజీప్రత్యయః - అజేవ్యభావాని
 పాతనాత్ - పదగః - పదోపహతః * పద్యత్యతదధై || ౬ || ౩ || ౪౩ || పాదస్యపతన్య
 దతదధేయతిపర-పాదోవిధ్యనీతిపద్యాః - శర్కరాః - బధ్యత్యధనుషేతియత్ - ఆతిదర్శ
 కిమ్ - పాదార్థముదకమ్పద్యమ్ - పాదార్థాభ్యాశ్చేతియత్ * ఇకచరతాప్రపసంభ్యా
 నమ్ * పాదాభ్యాశ్చరతిపదీకః - పర్వాదిత్వాత్పన్ * హిమకాపిపాతిషుచ || ౬ || ౩ ||
 ౪౪ || పద్ధిమమ్ - పత్కాషీ - పద్ధతిః * ఋచశ్చే || ౬ || ౩ || ౪౫ || ఋచసేపాదస్యపతన్య
 చ్చేపర - గాయత్రీంపచ్చః శంసతి - పాదంపాదమిత్యర్థః - ఋచసీమ్ - పాదశశికార్ణా
 పణస్తదాతి * వాఘోషమిశ్రశబ్దేషు || ౬ || ౩ || ౪౬ || పాదస్యపతీస్యాత్ పద్ధిషుః పాద
 ఘోషః - పన్నిశ్రః - పాదమిశ్రః - పచ్చబ్ధిః - పాదశబ్దః * నిష్కేచేతివాచ్యమ్ * పన్ని
 ష్కమ్ - పాదనిష్కమ్ * ఉదకస్యోదస్సంక్షాయామ్ || ౬ || ౩ || ౪౭ || ఉదకేషుః * ఉత్తరపవ
 స్యచేతిపక్రవ్యమ్ * క్షీరోదః * పేషంవాసవాహనధిమచ || ౬ || ౩ || ౪౮ || ఉదపేషమిస
 ప్తి - ఉదవాసమ్ - ఉదచాహవః - ఉదధిర్ముటః - సముచ్చేతుపూర్వణసిద్ధమ్ * ఏకహలా
 దౌపూరయిత్యేస్త్యతరస్యామ్ || ౬ || ౩ || ౪౯ || ఉదకుమ్భః - ఉదకకుమ్భః - ఏకేతికిమ్ - ఉద
 కస్థాలీ - పూరయిత్యేతికిమ్ - ఉదకవర్వతః * మన్థాదనసక్తుబిద్దువజ్రభారహరవీపథ
 గాహేషుచ || ౬ || ౩ || ౫౦ || ఉదవమన్థః - ఉదకమన్థః - ఉదోదనః * ఇకోహస్త్యాజ్యోగాల
 వస్య || ౬ || ౩ || ౫౧ || ఇగస్తస్యాజ్యస్తస్యహస్త్యావాప్యదుత్తరపదే - గామణీపుత్రః -
 గామణీపుత్రః - ఇకసీమ్ - రమాపతిః - అజ్యఇతికిమ్ - గౌరీపతిః - గాలవగ్రహణంపూ
 జ్ఞార్థమ్ - అన్యతరస్యామిత్యనువృత్తైః * ఇయదువజ్ఞావినానవ్యయానాశ్చ నేతివాచ్యమ్
 * శ్రీమదః - భూభక్తః - కర్ణధావః * అభ్రీకుంసాదీనామితిపక్రవ్యమ్ * భ్రీకుంసః -
 భ్రీకుటిః - భ్రీకుంసః - భ్రీకుటిః - అకారో నేనవిధేయతఇతివ్యాఖ్యానరమ్ - భ్రీ
 కుంసః - భ్రీకుటిః - భ్రీవాకుంసాభాషణంశోభావాయస్య - స్త్రీపేషధారీనర్తకః -
 భ్రీవసకుటిః - కౌటిల్యమ్ * ఏకతద్ధితేచ || ౬ || ౩ || ౫౨ || ఏకశబ్దస్యహస్త్యాశ్చక్తే

ఉత్తరపదే ఏకస్యాఽగతమ్ - ఏకయాప్యమ్ - ఏకక్షీరంశ్చ జ్ఞాపాస్యన్జ్ఞాన్వప్తస్సోద్భవము
 లమ్ || ౬ || ౩ || ౬౩ || రేవతిపుత్రః - అజక్షీరమ్ శ్చ త్వేవమ్ || ౬ || ౩ || ౬౪ || త్వప్రత్యయేజ్ఞాపా
 రావహాస్యః - అజత్వమ్ - అజాత్వమ్ - రోహిణీత్వమ్ - రోహిణీత్వమ్ శ్చ పృథస్యమ్
 సారణమ్పుత్రపత్యోస్తత్పురుషే || ౬ || ౧ || ౧౩ || పృథస్తస్యపూర్వపదస్యసమ్ప్రసా
 రణస్యాత్పుత్రపత్యోరుత్తరపదయోస్తత్పురుషే శ్చ సమ్ప్రసారణస్య || ౬ || ౩ || ౧౪ ||
 సమ్ప్రసారణస్యద్భిస్సాన్యధుత్తరపదే - కాముదగన్ధాయాగిపుత్రః - కాముదగన్ధి
 త్రః - కాముదగన్ధిపతిః - వ్యవస్థితవిభాషయాహాస్యోవ - స్త్రీప్రత్యయేచానువసజః
 సేనేతితదాదినియమప్రతిషేధాత్ పరమకారీషగన్ధిపుత్రః - ఉపసర్గసేతుతదాదినియ
 మాన్నేహ - అతికారీషగన్ధాపుత్రః శ్చ బన్ధునిబహుప్రేమా || ౬ || ౧ || ౧౪ || బన్ధుశ్చై
 త్రపదేపృథస్యమ్ప్రసారణంస్యాద్భవముప్రసా - కారీషగన్ధాబన్ధురస్యేతికారీషగ
 న్ధిబన్ధుః - బహుప్రేమాపితకమ్ - కారీషగన్ధాయాబన్ధుః - కారీషగన్ధాబంధుః - క్షీబన్ధైశ్చ
 స్తుకబ్ధస్యరూపాపేక్షయా శ్చ మాతృత్వాత్కమాత్మమువాశ్చకారీషగన్ధిమాతః - కారీషగ
 ధ్వామాతః - కారీషగన్ధిమాతృకః - కారీషగన్ధామాతృకః - కారీషగన్ధిమాతా - కారీషగ
 ధ్వామాతా - అస్మాదవనిపాతనాన్తత్కబ్ధస్యమాతృకాదోసద్వృత్తశ్చేతికబ్ధిశ్చ -
 బహుప్రేమాపేక్షేదమ్ - సేహ - కారీషగన్ధాయామాతా - కారీషగన్ధామాతా - చిత్త
 సామధ్యైశ్చిత్తస్వరోబహుప్రసాస్వరమ్బుధితే శ్చ ఇష్టేశీకమాంలానాశ్చితతతా
 లభాంఘ || ౬ || ౩ || ౬౫ || ఇష్టకాదీనాన్తదనాశ్చపూర్వపదానాశ్చితాదిమక్రమాదు
 త్తరపదేషుహాస్యస్సాన్యత్ - ఇష్టకచిత్ - పక్షేష్టకచిత్ - ఇష్టికతూలమ్ - మజ్జేశీక
 తూలమ్ - మాలభారీఉత్పలమాలభారీశ్చ కారేసత్యాగదస్య || ౬ || ౩ || ౬౬ || మమ్స్యాత్ -
 సత్యజ్ఞాంఘ - అగదజ్ఞాంఘ శ్చ అస్త్రేస్తేతివక్తవ్యమ్ శ్చ స్తుజ్ఞాంఘః శ్చ ధేనోర్భవ్యాయామ్
 శ్చ ధేనుమ్భ్యా శ్చ లోకస్యప్తతే శ్చ లోకమ్భణిః పుణ్యపిత్తములవిభుజాదిత్యాత్మః
 శ్చ ఇత్యేనభ్యాశ్చ స్య శ్చ అసభ్యాశ్చ మిత్యః - దూరతః పరిహర్యవ్యభిశ్చఘః శ్చ భాష్పా
 గ్నోగ్నిరిధే శ్చ భాష్పగ్నిమిధః - అగ్నిమిధః శ్చ గిలైగిలస్యః తిమిగ్నీలః - అగిలస్యః - గిలగి
 లః శ్చ గిలగిలేచ శ్చ తిమిగ్నీలగిలః శ్చ ఉష్ణభద్రయోగికరణే శ్చ ఉష్ణజ్వరణమ్ - భద్రజ్వరణమ్
 శ్చ రాత్రేగికృతివిభాషా || ౬ || ౩ || ౬౭ || రాత్రిజ్వరః - రాత్రిజ్వరః - రాత్రిమటః - రా
 త్ర్యేటః - అభిదధః మిదుసూత్రమ్ భిలితు - ఆరుద్రివ్యవదినిత్యమేవవ్యక్తే - రాత్రి
 మ్మన్యః శ్చ సహస్యసస్పంజాయామ్ || ౬ || ౩ || ౬౮ || ఉత్తరపదే - సహస్యమ్ - సంజాయాం
 కమ్ - సహాయుద్ధాశ్చ గ్రన్థానాధికేచ || ౬ || ౩ || ౬౯ || అనయోఃపరయోఃసహస్యసస్సాన్య
 దుత్తరపదే - సమహూత్రంజ్యోతిషమధితే - సదోర్భాభారీ శ్చ ద్విపేయేచానుపాఖ్యే ||
 ౬ || ౩ || ౭౦ || అనుపేయేద్విపేయేసహస్యసస్సాన్యత్సరాక్షసీకానిశా - రాక్షసీసాక్షాద
 నుపలభ్యమానానిశయానుమీయతే శ్చ సమాసస్యశ్చస్యమాన్ధప్రభృత్యుదరేషు ||
 ౬ || ౩ || ౭౧ || సమాసస్యసస్సాన్యదుత్తరపదేసతుమూర్ధాదిమ - అనుభాగతా - సగర్భ్యః -
 అనుసభా - సయాభ్యః - యోనఃసమత్యః - తత్రభవఇత్యధే - సగర్భసయాభససతాద్య
 త్ - ఆమూర్ధాదిమకమ్ - సమాసమూర్ధా - సమాసప్రభృతయః - సమానోదరాః - సమా
 నస్యేతియోగోవిభజ్యతే - తేనసపక్షః - సాధర్మ్యం - సహాతీయమిత్యాదినిధ్విమితికాశికా -

అథవాసహశబ్దస్యవ్యవచనోద్ధ- సద్వశస్సఖ్యాససభియధా - తేనాయమస్యపదవిద్ర
 హోబహుప్రహః - సమానఃపక్షోయస్యేత్యాది * జ్యోతిర్జ్వనపదరాత్రినాభినామగో
 త్రరూపస్థానవర్ణవయోవచనబంధుషు || ౬|| ౩|| ౮౫|| ఏషుద్వాదశఃసూత్రపదేషుస
 మానస్యసస్సన్యోత్ - సజ్యోతిః - సజనపదత్యాదిజ్ఞః చరణేబ్రహ్మచారిణి|| ౬|| ౩|| ౮౬||
 బ్రహ్మచారిణ్యత్రపదేసమానస్యసస్సన్యచరణేసమానశ్యేనగమ్యమానే - చరణశ్యా
 ఖా- బ్రహ్మవేదః - తదధ్యయనాథఃప్రతపేషిబ్రహ్మ- తచ్చరణేతిబ్రహ్మచారి - సమా
 నస్యసః- సబ్రహ్మచారిజ్ఞః తిర్థయే|| ౬|| ౩|| ౮౬|| తిర్థే త్రపదయోదౌప్రత్యయేవివక్షి
 తేసమానస్యసస్సన్యోత్ - సత్తీర్థ్యః - ఏకగురుః - సమానతీర్థానాసీతయత్ప్రీత్యయః * వి
 ఛాషాదరే|| ౬|| ౩|| ౮౮|| యోదౌప్రత్యయేవివక్షితేతత్తేవ-సమానోదర్యఃసోదర్యఃజ్ఞః
 దృగ్దృశవతుషు|| ౬|| ౩|| ౮౯|| సద్వశః- సద్వశః* దృష్టేచేతివక్రవ్యవహర్యః - వతురు
 త్రరాధ్యఃజ్ఞఃజ్ఞఃమోరీశ్శీ|| ౬|| ౩|| ౯౦|| దృగ్దృశవతుషుషుషు-ఈశ్శీవిదీప్త్యాత్ - ఈ
 దృక్ - ఈదృశః- కీదృక్ - కీదృశః - వతుదాహరణంవతుతేషః దృష్టేచేతివక్రవ్యవహర్యః * ఈ
 దృక్షః - కీదృక్షః - అసర్వనామ్నః-దృష్టేచ-తాదృక్ - తాదృశః-తావాన్ - తాదృక్షః-దీప్తః
 మత్వోత్తే - అమాదృశః- అమాదృక్ - అమాదృక్షః* సమాసే-అగ్నులేసగ్ను|| ౮|| ౩||
 ౮౦|| అగ్నులితద్వాత్సగ్నసర్వమూర్ధస్యసస్సన్యమానే- అగ్నులీపగ్నుః - సమాసేషమ్ - అగ్నులే
 సగ్నుః*భీరోస్థానమ|| ౮|| ౩|| ౮౧|| భీరుశద్వాత్సానస్యసగ్నుమూర్ధస్యసస్సన్యమానే-
 భీరుస్థానమ్-అసమాసేతు- భీరోస్థానమ్జ్యోతిరామయస్త్రీమః || ౮|| ౩|| ౮౩|| ఆ
 ఛామస్తామస్యసగ్నుమూర్ధస్యసస్సన్యమానే- జ్యోతిష్ట్రీమః- అయష్ట్రీమః-సమాసేకేమ్-
 జ్యోతిషస్త్రీమః*సుమామాదిషుచ|| ౮|| ౩|| ౯౦|| సగ్నుమూర్ధస్యః- శోభనసామయస్య-
 సుమామా-సుమన్థిః*ఏతిసంజ్ఞాయామగాత్ || ౮|| ౩|| ౯౧|| సగ్నుమూర్ధస్యః-హరిషేణః -
 ఏతికేమ్- హరిసకమ్- సంజ్ఞాయాంకేమ్-ప్రధుసేనః - అగకారాత్కేమ్-ఏష్యసేనః - ఇహ
 కోరిత్యేవ- సర్వసేనః*నక్షత్రాద్వా|| ౮|| ౩|| ౧౦౦|| ఏతిసగ్నుసంజ్ఞాయామకారా
 న్యూర్ధ్వోవా-రోహణీషేణః- రోహణీసేనః-అగకారాత్కేమ్-శతభుష్యేస-అకృతిగ
 ణోయమ్ * అపప్రత్యతీయాస్థానస్యసగ్నుదుగాశీరాశాస్థాస్థీః*ఏతికారకరాగచ్యే
 షు|| ౬|| ౩|| ౯౧|| అన్యశబ్దస్యదుగాగమస్సన్యోదాశీరాదిషుపరమ - అన్యదాశీ - అ
 న్యదాశా- అన్యదాస్థా- అన్యదాస్థితః- అన్యదుత్పత్తిః- అన్యదూతిః - అన్యద్రాగః-అన్యదీ
 యః- అపక్ష్పిత్యాదికిమ్- అన్యస్థాన్యేనవాశీః - అన్యాశీః - కారకచ్చేదనాయన్నిషేధః-
 అన్యస్యకారకః- అన్యత్కారకః- అన్యస్థాయం - అన్యదీయః - గహదేరాకృతిగణత్యా
 చ్యః* అధేణవిధామా|| ౬|| ౩|| ౧౦౦|| అన్యదర్థః- అన్యార్థః*కోటికత్రపురుషేచి|| ౬||
 ౩|| ౧౦౧|| అజాదాపుత్రపదే- కుత్సితోఽశ్వః- కదశ్వః- కదన్నమ్-తత్పురుషేకిమ్-కూ
 ష్ట్రీరాజా*త్రాచః*కుత్సితాస్త్రయః-కత్త్రీయః*కర్ధపదయోశ్చ || ౬|| ౩|| ౧౦౨||
 కద్రధః- కద్వదః*త్యేతివజాతా|| ౬|| ౩|| ౧౦౩|| కత్త్రీయమ్*కాపధ్యయో|| ౬|| ౩||
 ౧౦౪|| కాపధః- కాక్షః-అక్షశబ్దేనతత్పురుషః- అక్షశబ్దేనబహుప్రహిర్యా*ఈషదర్థే||
 ౬|| ౩|| ౧౦౫|| ఈషజ్జలమ్ - కాజలమ్-అజాదావపిపరత్వాత్కాదేశః-కాష్ఠ్యః*విధామా
 పురుషే|| ౬|| ౩|| ౧౦౬|| కాపురుషః- కుపురుషః-అప్రీప్రవిధా-షేయమ్ - ఈషదర్థేహి

పూర్వవిప్రతిషేధాన్నిత్యమేవ - ఈషత్పురుషః - కాపురుషః - కవచ్ఛృష్టః ॥ ౬ ॥ ౩॥
 ౧౦౮॥ ఉష్ణశబ్దేకతరపదేకపజ్జాచవాస్యాత్ - కవోష్ణమ్ - కోష్ణమ్ - కడుష్ణమ్ - పృ
 షోదరాదీనియధోపదిష్టుమ్ ॥ ౬॥ ౩ ॥ ౧౦౯ ॥ పృషోదరప్రకారాణిజ్యైర్యధోగ్భూతా
 నితరైవసాధూనిస్యః - పృషత్ఉదరమ్ - పృషోదరమ్ - తలోపః - వానివాహకోవలాహ
 కః - పూర్వపదస్యవఃఉతరపదాదేశ్చలత్వమ్ - భవేద్యగాగమాద్ధంసః - సింహావాన్లవి
 పర్యయాత్ । గూఢోత్తావర్ణవికృతేర్వర్ణనాశాత్పృషోదరమ్ ॥ ౧౧॥ - చిక్కదేభ్యస్తీరస్య
 తారభావోవా - దక్షిణతాంమ్ - దక్షిణతీరమ్ - ఉత్తరతారమ్ - ఉత్తరతీరమ్ - దురోదాశ
 నాశదభధ్యేషూత్వముత్తరపదాదేష్టుత్వమ్ - దురిభేనదాశ్యతే - దూదాశః - దురిభేనా
 శ్యతే - దూతాశః - దురిభేనదభ్యతేదూడభః - శిల్తృభ్యః - దష్పేర్నల్ పోనివాశ్యతే - దు
 ష్టభ్యాయతీతి - దూధ్యః - ఆతశ్చేతికః - బ్రివన్తోస్యాంసీదస్తీతి - బ్రివచ్ఛబ్దస్య
 బ్రివచ్ఛే - సదరధికరణేదత్ - ఆకృతిగణోయమ్ - సంహితాయామ్ ॥ ౬॥ ౩॥ ౧౧౦॥ అ
 ధికారోయమ్ - కర్ణలక్షణస్యావిష్టాప్తపశ్చనుచిభిన్నచ్ఛిన్నచ్ఛిన్రస్మివస్వస్తికస్య ॥ ౬॥
 ౫ ॥ ౧౧౧॥ కర్ణశబ్దపరేలక్షణవాచకస్యదీగ్నస్యాత్ - ద్విగుణాకర్ణః - లక్షణగ్రహిత్ -
 శోభనకర్ణః - అవిష్టాదీనాజ్జిమ్ - కిష్టకర్ణః - అప్టకర్ణః - పశ్చకర్ణః - మణికర్ణః - భిన్నకర్ణః - భిన్న
 కర్ణః - చిద్రకర్ణః - స్మివకర్ణః - స్వస్తికకర్ణః - నహివృతివృషివ్యధిరుచిసహితనిమక్కా ॥
 ౬॥ ౩॥ ౧౧౨॥ క్రియనైసుపరేషుపూర్వపదస్యదీగ్నః - ఉపానతీ - సీవతీ - ప్రివృత్ -
 మర్నాతీ - సీరుక్ - అభీరుక్ - ఋతీమట్ - పరితతీ - క్వావితికిమ్ - పరిసహనమ్ - పభానా
 పురుషజత్యతోమణ్ణాకస్త్వత్యావిభాషాసవర్తతే - సాచవ్యవస్థితా - తేనగతికరకామో
 రేవ - సేవా - పటరుక్ - తిగ్ధరుక్ - వనగిర్యోస్సగ్జ్ఞాయాబ్జోటరకింశులుకాదీనామ్ ॥
 ౬॥ ౩॥ ౧౧౩॥ కోటరాదీనాంపసేపరేకింశులుకాదీనాగ్రేకాపరేచ్ఛిస్సాన్యత్సంజ్ఞాయామ్
 - వనమురగామిత్రకాసిధికాశారికాకోటరాగ్రేభ్యః ॥ ౮॥ ౪॥ ౪॥ ననశబ్దస్యోత్తర
 పదస్యవిభ్యవివణత్వన్నాగ్రేభ్యః - ఇహకోటరానాదిపశ్చ - దీర్ఘవిధౌకోటరాదయోబో
 ధ్యాః - తేనాంకృతిదీర్ఘాణాంజత్యవిధౌనిదైశోనియమార్థః - ఆగ్రేతబ్దస్యకువిభ్యర్థః - పుర
 గావణమ్ - మిత్రకావణమ్ - సిధికావణమ్ - శారికావణమ్ - కోటగావణమ్ - ఎభ్యసేప
 కిమ్ - అసిపత్రవణమ్ - వనస్యాగ్రే - అగ్రేవణమ్ - రాజదస్తాదిమనిపాతనాత్ప్రమూలలు
 క్ - పాగ్రితిపవికార్థమాత్రేప్రథమా - కింశులుకాగిరిః - వలె ॥ ౬॥ ౩ ॥ ౧౧౪॥ వలప్రత్య
 సేవరే - దీర్ఘస్యాత్సంజ్ఞాయామ్ - కృషీవలః - మతౌపహ్వచో - నజిరాదీనామ్ ॥ ౬॥ ౩॥
 ౧౧౫॥ అమరావతీ - అనజిరాదీనాజ్జిమ్ - అజిరవతీ - బహ్వవగికిమ్ - బ్రహిమతి - సంజ్ఞ
 యామిత్యేవ - సేవా - వలయవతీ - శరాదీనాశ్చ ॥ ౬॥ ౩॥ ౧౧౬॥ శరావతీ - జశోవహ
 ౨వేహోః ॥ ౬॥ ౩॥ ౧౧౭॥ ఇగస్తస్యదీర్ఘస్యాద్వహే - ముషీవహమ్ - కపీవహమ్ - ఇకగికిమ్
 పిడవహమ్ - అపీలోగికిమ్ - పీలువహమ్ - అపీల్వాదీనామితివాచ్యమ్ - దారువహమ్ -
 ఉపసగ్ధస్యశుభ్యమనుష్యేబహులమ్ ॥ ౬॥ ౩॥ ౧౧౮॥ ఉపసగ్ధస్యబహులస్తీర్నస్యాద్భు
 నైవరేసతుమనుష్యే - పరిపాకః - పరిపాకః - అనుష్యేకిమ్ - వివాదః - ఇకగికాశే ॥ ౬॥
 ౩॥ ౧౧౯॥ ఇగస్తస్యోపసగ్ధస్యదీర్ఘస్యాత్ - శేవీకాశః - సీకాశః - ఇకగికిమ్ - ప్రకాశః
 - అప్తసస్సంజ్ఞాయామ్ ॥ ౬॥ ౩॥ ౧౨౦॥ ఉత్తరపదేదీర్ఘః - అట్టపదమ్ - సంజ్ఞాయాజ్జిమ్

అష్టపుత్రః చిత్రాక్షః ॥ ౬ ॥ ౩ ॥ ౧౨౭ ॥ ఎకచిత్రికః పునరేకాక్షా యామ్ ॥ ౬ ॥ ౩ ॥ ౧౨౮ ॥
 విశ్వావరః పుష్కరితేనదా ॥ ౬ ॥ ౩ ॥ ౧౩౦ ॥ విశ్వామితః - ఋషాక్షిమ్ - విశ్వమిహిమా
 నవకః * శునోదస్తదుష్టాకర్ణకుద్దవరాహపుచ్చపదేమదీర్ఘవాచ్యః * శ్వాదనః - ఇ
 త్యాది * ప్రసరస్తశ్చరేక్షుప్తకామ్రకార్షభిదిరపీయూషాభ్యోఽసంజ్ఞాయామపి ॥
 ౮ ॥ ౪ ॥ ౫ ॥ ఏభ్యోవనస్యణత్వంస్యాత్ - ప్రవణమ్ - కార్ష్యవణమ్ - ఇహమాత్మగత్యాత్
 ణత్వమ్ * విభాషామధివనస్వతిభ్యః ॥ ౮ ॥ ౪ ॥ ౬ ॥ ఏభ్యోవనస్యణత్వంహస్యాత్ - యార్వా
 వణమ్ - మార్వావనమ్ - శిరీషవనమ్ - శిరీషవణమ్ * వ్యవీచిత్ర్యభ్యామేవ * సేహ - దే
 వదారువనమ్ * ఇరికాదిభ్యః ప్రతిషేధోవక్తవ్యః * ఇరికావనమ్ - మిరికావనమ్ *
 వాహనమాహితాత్ ॥ ౮ ॥ ౪ ॥ ౮ ॥ ఆరోప్యదుహ్యతేతద్వాచిస్థాన్నిమిత్రాత్పరస్య
 వాహననకారస్యణత్వంస్యాత్ - ఇక్షువాహణమ్ - ఆహితాహ్నిమ్ - ఇష్ట్రీవాహనమ్ -
 ఇష్ట్రీస్వామికనాహనమిత్యర్థః - వహతేర్లుట్టివృద్ధిరైవసూత్రేనిపాతనాత్ *
 పానస్తే ॥ ౮ ॥ ౪ ॥ ౯ ॥ పూర్వపదస్థాన్నిమిత్రాత్పరస్యపానస్యణత్వంస్యాద్దేశేగ
 మ్యే - ఊరంపానంయేమాంతేఊరపాణాః ఉశీనరాః - సురాపాణాః - ప్రాచ్యాః - పీయతే
 ఇతిపానమ్ - కర్ణజిల్బుట్ * వాభావకరణయాః ॥ ౮ ॥ ౪ ॥ ౧౦ ॥ పానస్యేవ - ఊరపా
 నమ్ ఊరపాణమ్ * గిరినద్యాదీనాంచా * గిరినదీ - గిరిణదీ - చక్రనితమ్నా - చక్రణితమ్నా
 * ప్రాతిపదికాస్తనుమ్యిభక్తిమచ ॥ ౮ ॥ ౪ ॥ ౧౧ ॥ పూర్వపదస్థాన్నిమిత్రాత్పరస్యఏమస్థి
 తస్యనస్యణోవాస్యాత్ - ప్రాతిపదికానై - మాషవాపిణౌ - సుమి - ప్రహినాపాణి - విభ
 క్తా - మాషవాపేణ - పక్షేమాషవాపినావిత్యాది - ఉత్తరపదయత్స్వాత్రిపదికంతదస్త
 వ్యైవణత్వమ్ - సేహ - గగ్గాణామ్యగిని - గగ్గభగిని - అతపవనస్త్రిహణంకృతమ్ - అగ్గస్య
 నుమ్యిథానాత్తన్మోహినుమ్ - నతూత్తరపదస్య - కిచ్చ - ప్రహిణ్యన్నిత్యాదౌహిపెర్ను
 మోణత్వార్థపవినస్త్రిహణమ్ - పేన్వనమిత్యాదౌతుక్షుభాదిత్వాన్న * యనాదే
 ర్న * రమ్యయానా - పరిపక్వాని - ఏకాజుత్తరపదేణః - నిత్యమిత్యుక్తమ్ - వృత్తిహణౌ
 హరిమ్నానయితీహరిమాణీ - సుమి - ఊరపాణి - విభక్తా - ఊరపేణ - రమ్యసిణా * కుమలిచ ॥
 ౮ ॥ ౪ ॥ ౧౩ ॥ కవర్జవత్కుత్తరపదేప్రాగ్వత్ - హరికామిణౌ - హరికామాణి - హరికామే
 ణ * పదవ్యవాయే ॥ ౮ ॥ ౪ ॥ ౩౫ ॥ పదేనవ్యవధాసేపిణత్వంస్యాత్ - మాషకుమ్భనాపే
 న - చతుర్జయోగేన * ఆతథితఇతివాచ్యమ్ * ఆర్ద్రగోమయేణ - శుక్లగోమయేణ *
 కుచ్చమ్బరూజిబాతి ॥ ౬ ॥ ౧ ॥ ౧౪౩ ॥ ఆత్రశుణ్ణిపాత్యతేకుచ్చమ్బరూధాన్యాకిమ్ - క్లీబ
 త్వమతస్త్రీమ్ - జాతికీమ్ - కుతుమ్బరూణి - కుత్సితానిస్తుకీఫలానిత్యర్థః * అపరస్సు
 రాజిత్రయాసాతేత్యే ॥ ౬ ॥ ౧ ॥ ౧౪౪ ॥ శుణ్ణిపాత్యతే - అపరస్సురాస్సార్థాగచ్ఛన్తి - సతత
 ముచ్చదేనగచ్ఛన్తిత్యర్థః - క్షేయితీమ్ - అపరపరాగచ్ఛన్తి - ఆపరేచపరచసర్వదేవ
 గచ్ఛన్తిత్యర్థః * గోష్పదంసేవితాసేవితప్రమాణేషు ॥ ౬ ॥ ౧ ॥ ౧౪౫ ॥ శుక్తసస్యవత్ప్వ
 ఇన్నిపాత్యతే - గావహవద్యైస్త్రిన్దైతే - సగభిశ్సేవితోగోష్పదః - అసేవితే - అగోష్ప
 దాన్యరణ్యాని - ప్రమాణేగోష్పదమాత్రంక్షేత్రమ్ - సేవితేత్యాదికిమ్ - గోళపదం
 గోపవమ్ * ఆస్పదమ్బ్రతిస్తాయామ్ ॥ ౬ ॥ ౧ ॥ ౧౪౬ ॥ ఆత్మయాపనాయస్థాసేసుట్నీ
 పాత్యతే - ఆస్పదమ్ - ప్రతితికిమ్ - ఆపదాపదమ్ * ఆశ్చగ్యమనిత్యే ॥ ౬ ॥ ౧ ॥ ౧౪౭ ॥

ద్భుతేనుత్ - ఆర్చ్యంయదిసంభుతే అని త్యేకిమ్ - ఆచర్యుకర్తృశోభనమ్ ❀ వర్చస్మై
 ౨వ స్మరం: || ౬ || ౧ || ౧౮౦ || కుత్సితంవర్చంవర్చస్మమన్నుచులిమ్ - తస్మిన్ శుభ్ - అవక్షీర్యత్య
 తి - అవస్మరం: వర్చస్మేకిమ్ - అవకరం: ❀ అవస్మరం రధాజ్ఞమ్ || ౬ || ౧ || ౧౮౧ || అపకర
 న్యం: ❀ విష్కారశ్చపనిగ్వికరోవా || ౬ || ౧ || ౧౮౨ || పక్షేవికరం: - చావచన్తేనైవనుద్విక-త్వ
 సద్ధేరికగ్రహణస్తస్యాపి కునేరన్యత్రప్రయోగోమాధూదివృత్తి: - తన్న - చాప్యప
 రోధాత్ ❀ ప్రతిష్కృతశ్చకశే: || ౬ || ౧ || ౧౮౩ || కశగతిశాసనయోరిత్యస్యప్రతి
 పూర్వస్యపచాద్యచినుట్ సపాత్యతేషత్వత్వ - సహాయ: పురోయాయీవాప్రతిపగ్ర
 శఙ్కత్యచ్యతే - కశేనికిమ్ - ప్రతిగతనికశామ్ - ప్రతికశో౨శ్వం: - యద్యపి కశేరవక
 శా - తథాపి కశేరిథాతోగ్రహణముపసర్గస్యప్రతేర్గ్రహణార్థం తేనధాత్వనరోపస
 గ్నాన్న ❀ ప్రస్కంబ్యహరిశ్చద్వాగ్రవృషీ || ౬ || ౧ || ౧౮౩ || హరిశ్చద్వగ్రహణము
 న్నాగ్రధమ్-యిషీతికిమ్ - ప్రకణ్యోదేశం: - హరిచన్ద్రోమాణవక: ❀ మసగరమసగరిణా
 వెణుపరవాజకయో: || ౬ || ౧ || ౧౮౪ || మకరశబ్ద౨ప్యత్వన్న: తస్యనుడినిశ్చసపాత్యతే -
 వేణ్వితికిమ్ - మకరోగ్రహం: - మకరీసముద్ర: ❀ కాస్తీరాజన్మద్దేసగరే || ౬ || ౧ || ౧౮౫ ||
 ఈషతీరమస్యాస్తీతి - కాస్తీరం నామగగరమ్ - అజన్యేవతద్దమ్ సన్యేతి - అజన్మద్దన్మనగ
 రమ్ - సగరేకిమ్ - కాతీరమ్ - అజతుద్దమ్ ❀ కారస్మరంవృత్తి: || ౬ || ౧ || ౧౮౬ || కారజగ్రో
 తీతి - కారస్మరంవృత్తి: - అన్యత్రకారకరం: - కేచిత్తుకస్కాదివిదమ్మరనిసఘాత్రేమ
 ❀ పారస్మరప్రభృతీనిచసంజ్ఞాయామ్ || ౬ || ౧ || ౧౮౭ || ఏతానిసఘటానినిపాత్య
 నైవామ్ని - పారస్మరం: - కిష్కిరధా ❀ తద్భృహతోఽకరపత్యోచ్చరదేవతయోఃనుత్త
 లోపశ్చ ❀ తాత్పర్యంచరేన్వనడకారోబోధ్య: - తద్భృహతోద్దకారతకారాలుశ్యే
 తే - కరవత్యోస్తునుట్ - చోరదేవతయోరితిసముదాయోపాధి: - తస్మరం: - బృహస్పతి: ❀
 ప్రియస్యచిత్తిచిత్రయో: ❀ ప్రియశ్చిత్తి: ప్రియశ్చిత్రమ్ - వసస్పతిరిత్యాది - ఆకృతిగ
 ణోయమ్ || ❀ ఇతిసమాసాశ్రయాదయ: ❀ ❀ సమర్థానామ్ని
 ధమాద్వా || ౪ || ౧ || ౨౦ || ఇదమ్మదత్రయమధిక్రియతే - ప్రాగ్విశిష్టయావత్ -
 సామర్థ్యమనిష్ఠితత్వమ్ - కృతసన్నికార్యత్వమితియావత్ ❀ ప్రాగ్వివృత్-౨ణ్ || ౪ ||
 ౧ || ౨౩ || తేనదీవ్యశీత్యతగిప్రాగణధిక్రియతే ❀ అశ్వపత్యాదిభ్యశ్చ || ౪ || ౧ || ౨౪ || ఏ
 భ్యోణ్సాన్ ప్రాగ్దీవ్యతీయేవ్యధేమ - వత్సమాణస్యస్యాస్యపవాన: ❀ తద్ధితేష్వ
 చామాదే: || ౭ || ౨ || ౧౧౭ || ఇతిశీతిచతద్ధితేపరేచామాదరచావృద్ధిస్సన్యత్ ❀ కితి
 చ || ౭ || ౨ || ౧౧౮ || కితితద్ధితేచతథా - అశ్వపతేరపత్యాది - అశ్వపతమ్ - గాణపతమ్ - గా
 ణపత్యోవస్తగితితాప్రమాదికమేవ ❀ దిత్వదిత్యాదికృపత్యుత్తరపదాణ్ణయ: || ౪ || ౧ ||
 ౨౫ || దిత్వాదిభ్య: పత్యుత్తరపదాన్చప్రాగ్దీవ్యతీయేవ్యధేమణ్యస్సన్యత్ - ఆణో౨పవా
 ద: - దైత్య: - అదితేరాదిత్యస్యవా - ఆదిత్య: - ప్రాజాపత్య: - యమాచ్ఛేతికాశి
 కాయామ్ - యాప్య: ❀ పృథివ్యాశాశా ❀ పార్థివా - పార్థివీ ❀ దేవాద్యశాశా ❀ దైవ్య
 మ్ - దైవమ్ ❀ బహిషష్టిలోపోయశ్చ ❀ బాహ్య: ❀ ఈశక్య ❀ బాహీకం: ❀ స్థామై౨కా
 రం: ❀ అశ్వత్థామ: - పృషాదరాదిత్యాత్వస్యత: ❀ భవాధేతులుగవచ్య: ❀ అశ్వత్థామ: ❀
 లోమై౨పత్యమచుహుప్వకారం: ❀ బాహ్వదీశో౨పవాద: - ఉదులోమా: - ఉదు

లోమాన్ - బహుషుకిమ్ - ఔదులోమిః - గోరజాదిప్రసక్తయత్ - గవ్యమ్ - ఆజాదిప్ర
సక్తకమ్ - గోభ్యోపేతుభ్యుకతాగోరూప్యమ్ - గోమయమ్ - ఉత్పాదిభ్యోఽభిః || ౪ ||
౧ || ౨౬ || ఔత్సః - అగ్నికలిభ్యాంఘృతవ్యః - అగ్నేరపత్యాది - అగ్నేయమ్ - కా
లేయమ్ || ————— ❀ ఇత్యపత్యాదివికారాస్తాసాధారణాః ప్రత్యయాః ❀ —————
❀ శ్రీపుంసాద్యాన్నభోన్నభౌభవనాత్ || ౪ || ౧ || ౨౭ || ధాన్యానామృతపత్యతః
చాగర్భేషుశ్రీపుంసాభ్యాంఘమాన్నభోన్నభౌః - పైః - పౌంస్సః - వత్సర్థేన -
శ్రీపుంవచ్చేతిజ్ఞాపకాత్ - శ్రీవత్ - అంవత్ ❀ ద్విగోర్ధ్వగనపత్యే || ౪ || ౧ || ౨౮ || ద్వి
గోమ్మిత్రయస్తద్భిః - అజాదిరనపత్యార్థః - ప్రిగ్వివృతీయస్తస్యలుక్ స్యాత్ - పశ్చిమ
పాలేషుసంస్కృతః పురోదాశః - పశ్చిపాలః - ద్విగునిమిత్రస్యేతిమ్ - పశ్చి
పాలస్యేదంభిష్టమ్ - పాశ్చిపాలమ్ - అజాదిగికిమ్ - పశ్చిగర్గరూప్యమ్ - అనపత్యేకిమ్ -
ద్వయోర్విత్రయోరపత్యంద్వయిత్రిః ❀ గోశ్రేఽలుగచి || ౪ || ౧ || ౨౯ || అజాదౌ
చాగ్వివృతీయేవివచితే గోత్రప్రత్యయస్యలుక్ స్యాత్ - గగాణాశ్చాత్మాః - పృ
థ్వాచ్యః ❀ అపత్యస్యచత్రద్భితేనాతి || ౬ || ౪ || ౧ || ౩౦ || హలసిపరస్యాపత్యయకారస్య
లోపఃస్యాత్తద్భితేనత్వాకార - గార్గియాః - ప్రిగ్వివృతీయేకిమ్ - గగ్నేభ్యోహితం - గర్గి
మ్ - అచికిమ్ - గగేభ్యుకతం - గర్గరూప్యమ్ ❀ యూనిలుక్ || ౪ || ౧ || ౩౧ || ప్రిగ్వివృతీయే
అజాదౌప్రత్యయేవివచితే యువప్రత్యయస్యలుక్ స్యాత్ - గ్లుచుకస్యగోత్రాపత్యంగ్లు
చుకాయనిః - వత్సమాణసిగికితతోయూన్యో - క్లాచుకాయనః - తస్యచ్ఛాతోపి
క్లాచుకాయనః - అణోబికివృద్ధత్వాభావాచ్యసః ❀ షైలాదిభ్యశ్చ || ౨ || ౪ || ౩౨ || ఏభ్యో
యువప్రత్యయస్యలుక్ - పీలాయాపేత్యో - తన్తాదణోద్వ్యవచితిభిః - తస్యలుక్ -
పైఃపితాపుత్రశ్చ - తదాచిచ్ఛాః - ద్వ్యిచ్ఛాగర్భేత్యణాదాక్షశ్చాదణోద్వ్య
చఇతిశిబ్దాలుక్ - అణోపితాపుత్రశ్చ ❀ ఇషిఃప్రిచామ్ || ౨ || ౪ || ౩౩ || గోశ్రేయ్యభిః
తదస్తాద్యవప్రత్యయస్యలుక్ స్యాత్ - తచ్చేద్గోత్రమ్ప్రిచామ్భవతి - పన్నాగారస్యా
పత్యమ్ - అతః ❀ యశోభోశ్చేతిభక్ - చాన్మాగారిః - పితాపుత్రశ్చ - ప్రిచాచ్ఛిమ్
దాక్షిణిపితా - దాక్షాయణః పుత్రః ❀ నతౌల్వలిభ్యః || ౨ || ౪ || ౩౪ || తౌల్వలిభ్యో
పరస్యయువప్రత్యయస్యలుక్ స్యాత్ - పూర్వణప్రిః - తుల్వలః - తతః ❀ భక్ -
తౌల్వలిఃపితా - తౌల్వలాయనః పుత్రః ❀ ణక్ శిభోరస్యతరస్యామ్ || ౪ || ౧ || ౩౫ || యూని
లుగితినిత్యేలుకిప్రిచైవికల్పార్థసూత్రమ్ - కాత్యాయనస్యభాత్యాః - కాతీయాః - కా
త్యాయనీయాః - యస్క - స్యాపత్యం - యాస్కః - శివాద్యణి - తస్యాపత్యంయువా
యాస్కాయనిః - అణోద్వ్యవచితిభిః - తస్యభాత్యాః - యాస్కీయాః - యాస్కా
యనీయాః ❀ తస్యాపత్యమ్ || ౪ || ౧ || ౩౬ || షష్ఠ్యంతాత్కృతసన్ధస్సమర్థాదపత్యేధిఉక్తా
వత్సమాణాశ్చప్రత్యయావాన్యూః - ఉపగోరపత్యం - ఔపగవః - ఆదివృద్ధిరస్త్యోపధా
వృద్ధిబాధతే || తస్యేదమిత్యపత్యేఽపిచాధనార్థంకృతమృతే | ఉత్పన్నశ్చేషవివాసావృద్ధా
న్యత్యప్రయోజనమ్ || యోగవిభాగస్తు - భానోరపత్యమ్ - భానవః - కృతసన్ధసికిమ్ -
సౌతిశిః - అకృతప్ర్యాహపరిభాషయాసావృత్తిర్నా భూత్ - సమర్థపరిభాషయాసేహ -
వస్త్రయపగోరపత్యంచైత్రస్య - ప్రభమాట్రమ్ - అపత్యవాచకాత్వచ్యుత్తేమాభూ

తే - వాదనానాద్యాకృతుః - దైవయజ్ఞాతిసూత్రాదన్యతరస్యాంగ్రహణాసమ్మతే స
మాసాపి - ఉపగవ్యశ్యమ్ - జాతత్వాన్వీన్ - బౌపగవీ - ఆశ్వపతః - దైత్యః - జౌ
త్సిః - సైక్రిణః - పౌంస్సః - అపత్యమ్ ప్రప్రభృతిగోత్రమ్ ॥ ౪ ॥ ౧ ॥ ౧౬౨ ॥ ఆప
త్యత్వేనవివక్షితమ్ పాత్రాదిగోత్రసంజ్ఞంస్యాత్ - జీవతితుపంశ్యేయవా ॥ ౪ ॥ ౧ ॥
౧౬౩ ॥ వంశ్యేతిపాత్రోదేవపతిపాత్రాదేర్వదపత్యంచతుర్థాది తద్యవసంజ్ఞమేవస్యాన్న
తుగోత్రసంజ్ఞమ్ - భౌతికరివజ్ఞాయసే ॥ ౪ ॥ ౧ ॥ ౧౬౪ ॥ జ్యేష్ఠభౌతికరిజీవతి
ః సియాచతుర్థాదిద్యవసంజ్ఞంస్యాత్ - వాన్యస్త్రిన్యపిజ్ఞేష్ఠిరిత రేజీవతి ॥ ౪ ॥ ౧ ॥ ౧౬౫ ॥
భౌతికరస్త్రిన్యపిజ్ఞేష్ఠిరిత రేజీవతిపాత్రప్రభృతరపత్యంజీవదేవయవసంజ్ఞంవాస్యాత్ -
ఏకజ్ఞేవతిగ్రహణమపత్యస్యవిశేషణమ్ - చ్చిత్తీయసపిజ్ఞాస్య - తరవనిరైశ్శక్తౌహయారు
త్యర్థాః - స్థానేనయసాచోత్పైష్ఠితిత్యేపితామసభౌతికరివాజీవతి - గార్గ్యస్యా
పత్యంగార్గ్యాయః - గార్గ్యోవా - స్థవిరేతికిమ్ - స్థానవయోన్యూనెగార్గ్యవన -
జీవతికిమ్ - మృతేమృతోవాగార్గ్యవన * వృద్ధస్యచపూజాయామితివాచ్యమ్ * గోత్ర
స్త్రిన్యవృద్ధసంజ్ఞాపాత్రాచామ్ - గోత్రస్య యవసంజ్ఞాపూజాయా జ్యమృమానాయా
మ - తత్రభవాన్ - గార్గ్యాయః - పూజేతికిమ్ - గార్గ్యః * యూనశ్చకుత్వా
యాంగోత్రసంజ్ఞేతివాచ్యమ్ * గార్గ్యజాల్ః - కుత్సేతికిమ్ - గార్గ్యాయః * ఏక
గోత్రే ॥ ౪ ॥ ౧ ॥ ౯౩ ॥ గోత్రేఏకవివాపత్యప్రత్యయస్సాన్యత్ - ఉపగోత్రాత్పాత్ర
త్యం - బౌపగవః - గార్గ్యః - నాడాయః ॥ గోత్రేస్త్రిన్యోనసంఖ్యానాప్రత్యయానా
మృరమ్సరా । యద్యాస్యమ్యవ్యసంఖ్యేభ్యోన్యోన్యోత్పత్తినిప్రజ్యతే । అపత్యమ్మితురేవ
స్యోత్రతస్మాదాచామపీతవ । మతథదేనతద్ధాన్యేసూత్రమేతత్త్రాత్తరమ్ * పితరె
వాపత్యమితిపక్షే - ఉపగోస్తృతియేవాచ్యేబౌపగవాదిభ్యోస్యాత్ - చతుర్థేత్యజీవ
జ్యేష్ఠేచృతివంశ్యేబౌపగవేషిక - ఇథంపగిణాః పరమ్పరాయాంమూలాచ్యతమే
గోత్రేఏకేనశతస్మృత్యయాస్సుః పితామహాదీనామపీతిముఖ్యపక్షేతుత్పతీయవాచ్యేఉ
పగోరణాఉష్ణేనిదేపిఅణాదిభిస్యాత్ - చతుర్థేభి - తతోభిణాః పరమ్పరాయాం
మూలాశతతమేగోత్రేష్టనవతిరస్త్వప్రత్యయాస్సుః - అతోనియమార్థమిదంసూ
త్రమ్ - సవముత్తరసూత్రేప్రత్యయామ్ * గోత్రాద్యన్యస్త్రియామ్ ॥ ౪ ॥ ౧ ॥
౯౪ ॥ యూన్యపత్యేగోత్రప్రత్యయానాదేవప్రత్యయస్సాన్యత్ - స్త్రియాన్యవయవసం
జ్ఞా - గర్గస్యయాపత్యం గార్గ్యాయః - స్త్రియాజ్ఞోత్రత్వాదేకవివప్రత్యయః *
అతఇథే ॥ ౪ ॥ ౧ ॥ ౯౫ ॥ అదన్తయత్పాత్రపదికస్తత్సృక్పతికాత్సప్యన్వాదిభ్యో
స్యాత్ అపత్యేధే - దాక్షిః * బాహ్వదిభ్యశ్చ ॥ ౪ ॥ ౧ ॥ ౯౬ ॥ బాహుః -
బౌదులోమః - అకృతిగణోయమ్ * శుభాతురకభ్య ॥ ౪ ॥ ౧ ॥ ౯౭ ॥ బాదిభ్యో - శుభాతురప
త్యం సాధాతకిః * వ్యాసవరుడనిమాసచక్షాలవిమ్బానాశ్చేతివక్రవ్యమ్ * నయాభ్యా
మ్బుదానాభ్యామ్బుర్వాతూతూభ్యామైవ ॥ ౭ ॥ ౩ ॥ ౩ ॥ పదానాభ్యాంయకారవకా
రాభ్యామ్పరస్యనవృద్ధిః - క్రిన్తతాభ్యామ్బుర్వాత్రమాదైచావాగమాస్తః - వైయాస
కిః - వారుడకిరిత్యాది * గోత్రేకుష్ఠాదిభ్యశ్చ ॥ ౪ ॥ ౧ ॥ ౯౮ ॥ వ్రాతఃచృదోఃస్త్రి
యామ్ - వ్రాతవాచిభ్యఃచృదోఃస్తేభ్యశ్చస్వాదేభ్యశ్చసన్వితుస్త్రియామ్ - కాష్ఠారా

స్యః - ఒహుత్వేత గ్రాజత్వాల్లగ్వత్వతే - చాగ్నయస్యః - త్రియాశౌర్యోయ
 స - గోత్రత్వేనకాతిత్వాత్ - అనస్తరాపత్వే - కాష్ఠోః సదాదిభ్యసంఘాతః ॥౪॥౧౧౯॥
 గోత్రత్వేన - నాదాయసః - చారాయణః - అనస్తరాపాతిః సహితాదిభ్యోఽభిః ॥౪॥
 ౧॥౧౦౦॥ ఏభ్యోఽశస్త్రేభ్యోయానిభక్ - హరితాయసః - ఇహగోత్రాధికారేణామ
 గ్రాహ్యస్యయమ్ - సహగోత్రాదవరోగోత్రప్రత్యయః - బిహద్యస్తగ్గణోహరితా
 దిః యభిభాష్య ॥౪॥ ౧॥ ౧౦౧॥ గోత్రేయాయభిభాతదస్తాత్ ఫక్ స్వాత్ - అనాతి
 త్యక్తరాపత్యస్యేతియలోపోన - గార్యాయణః - దాక్షాయణః శరద్వచ్చసక
 రాభ్యుగువత్సాగ్రియజేమ ॥౪॥౧౧౧॥ గోత్రేఫక్ - అభిభారపవాదిః - అద్యో
 బిహాదీ - శారద్వతాయనోభాగవశ్యేత్ - శారద్వతోఽస్యః - శానకాయనోవాప్యేచ్చ
 తే - శానకోస్యః - చార్షాయణః ఆగ్రియణశ్యేత్ - చార్షిరస్యః ద్రోణపర్వతజవ
 న్నావస్యతరస్యమ్ ॥౪॥౧౧౨॥ ఏభ్యోగోత్రేఫక్ వా - ద్రోణాయసః - ద్రోణిః - పార్వ
 తాయసః - పార్వతిః - జైవనాయసః - జైవనిః - అనాదిహద్యోణః అశ్వత్థామ్నసస్త
 రేహుపచారాత్ సస్యాయనస్తర్యేబిదాదిభ్యోఽభిః ॥౪॥ ౧౧౩॥ ఏభ్యోఽభిః
 తే - యత్వత్సాగ్రియస్యేభ్యునస్తర్య - సూత్రేస్సార్థేషు - బిదస్యగోత్రం -
 జైవః - అనస్తరోజైవిః - చాహ్యదేరాకృతిగణత్వాదిభిః - ఉత్రస్యాపత్యంపౌత్రః -
 దౌహిత్రః గర్భాదిభ్యోయభిః ॥౪॥౧౧౪॥ గోత్రత్వేన - గార్గ్యః - వాత్స్యః యభి
 భాష్య ॥౪॥ ౪ ॥ ౬౪ ॥ గోత్రేయద్యశస్త్రమశస్త్రవయవయోరేకమూర్ధక్
 స్వాత్తత్కృతేఒహుత్వేనతుత్రియామ్ - గర్భావత్సావిహాః - ఉర్వాః - తతిర్వాతే
 కిమ్ - త్రియగార్గ్యః - త్రియాన్రుగార్గ్యః - గోత్రేకిమ్ - ద్విప్యా-బౌత్సా-ప్రవరా
 ధ్యాయప్రసిద్ధిమహోత్రమ్ - లేనహన - పౌత్రాః - దౌహిత్రాః సుమధుభ్యావ
 త్సాగ్రియకాశియోః ॥ ౪॥ ౧౧ ౧౦౬॥ గోత్రేయభిః - మాధవ్యబ్రాహ్మణః - మాధ
 వోఽస్యః - బాభ్రవ్యకాశియోః - బాభ్రవోస్యః - ఒభ్రవేబ్లస్యగర్భాదివారాద్విధ
 నియమార్థమిదమ్ - గర్భాదిపారఫలస్తులోహితాదికార్యర్థమ్ - బాభ్రవ్యయణీ ఘ్నే కపి
 జాహాదాగ్గిరశే ॥౪॥౧౦౭॥ గోత్రేయభిః స్వాత్ - కాప్య-బౌధ్య-అగ్గిరశేకిమ్ - కా
 పేయ-బౌధిః వతజ్ఞాచ్చ ॥౪॥౧౦౮॥ అగ్గిరసత్వేన - వాత్స్యః - అనాగ్గిరశేతుగర్భా
 దౌశివాదౌచవతాద్యశా - వాత్స్యః - వాత్స్యః లుక్ త్రియామ్ ॥౪॥౧౦౯॥ వ
 తజ్ఞాచ్యేతిహితస్యలుక్ స్వాత్ త్రియామ్ - శార్దరనాదిత్వాత్ జీక - వతజ్జీ - అనాగ్గిర
 శేతు-వాత్స్యాయన - లోహితాదిత్వాత్ ఫక్ - అణితు వాత్సీ-ముషిత్యాద్యక్ష్యమా
 ణఃష్యజనః అశ్వాదిభ్యసంఘాతః ॥౪॥౧౧౦॥ గోత్రే - అశ్వాయసః పునీజాతేషు
 సీతితుప్రకృతివశేషణమ్ - జాతస్యగోత్రాపత్యం - జాతాయసః - పునీకేమ్ - జాతా
 యాఅవత్యంజాతేయః భగ్నాత్తైగరై ॥౪॥ ౧౧౧॥ గోత్రేఫక్ - భాగ్నాయణ
 స్తైగరైః - భార్గిరస్యః శివాదిభ్యోఽభిః ॥౪॥౧౧౨॥ గోత్రత్వనివృత్తమ్ - శివస్యా
 పత్యంజైవః - గాఢః పక్షికాదిత్వాత్ ఫిభి - గాఢాయసః - శుభ్రాదిత్వాత్ ఫక్ -
 గాఢేయః అవృద్ధాభ్యోవదిమానుషీభ్యస్తస్నామికాభ్యః ॥౪॥ ౧౧౩॥ అవృద్ధేభ్యో
 నదిమానుషీసామభ్యోఽభిః స్వాత్ - ఫకోపవాదః - యామసః - నార్కడః - బిన్దితాయాం

పత్యం దైనితః - అవ్యుద్ధభ్యునిమి - వాచపదత్రయః - నదీత్యాదికిమ్ - వైసతేయః - తన్నా
మికాభ్యునిమి - శోభనాయాఅపత్యం శోభనేయః ❀ ఋష్యుద్ధకవృష్టికురుభ్యశ్చ ॥ ౪ ॥
౧౧ ॥ ౧౧౪ ॥ ఋషయోపస్త్రీద్రప్తారః - వాసిష్ఠః - వైశ్యామిత్రః - అన్ధకేభ్యః - శ్వప
లః - వృష్టిభ్యః - వాసుదేవః - ఆనిరుద్ధః - శౌరిరితిమహావృదిత్వాదిన్ - కురుభ్యః - నాకు
లః - సాహదేవః - ఇషివాయుపవవాదోపభ్యేఽపవాసన్యాయాత్ - అతిశబ్దాత్తుపర
త్వాన్ధక్ - ఆత్రేయః ❀ మాకురుత్సంఖ్యాసమ్భద్రపూర్వాయాః ॥ ౪ ॥ ౧౧ ॥ ౧౧౫ ॥ సం
ఖ్యాదిపూర్వస్యమాతృశబ్దస్యోదాదేశస్సాన్విదణప్రత్యయశ్చ - ద్వైమాతరః - పా
క్షాతురః - భాద్రమాతురః - అదేశార్థం వచనమ్ - ప్రత్యయః ఉత్పన్నైః సిద్ధః - స్త్రీలగ్నస్యై
శోర్ధాపేతుః - తేనధాన్యమాతుర్న - సంఖ్యేతికిమ్ - సామాత్రః - శుభ్రాదిత్వాత్ పై
మాత్రేయః ❀ కన్యాయాదికసీనచ ॥ ౪ ॥ ౧౧౬ ॥ ధకోపవాదోఽన్ - తత్సన్నియోగేన
కసీనాదేశశ్చ - కాసిన్వ్యాసః కర్ణశ్చ - అనూధాయావిపాత్యమిత్యర్థః ❀ వికర్ణకర్ణ
చ్చగలాద్యత్సభరద్వాజాత్రిమ ॥ ౪ ॥ ౧౧౭ ॥ అపత్యేన్ - వైకర్ణవాత్సల్యః - వైకర్ణి
స్యః - శౌగ్ధోభారద్వాజః - శౌగ్ధిరన్యః - ఛాగలత్రేయః - ఛాగలిరన్యః - కేచిత్తుక్తేత్యాబ
స్తమ్యురన్వి - తేపాణ్ణకప్రత్యుదాహరణమ్ - శౌగ్ధేయః ❀ వీలయావా ॥ ౪ ॥ ౧౧౮ ॥
తన్నామికాణమ్భధిత్యాద్యవ్యచఛిధకిప్రాప్తేపక్షేఽన్వేధీయతే - వీలయాఅపత్యంపై
లః - పైలెయః ❀ ధక్ష్పమణ్ణాకాత్ ॥ ౪ ॥ ౧ ॥ ౧౧౯ ॥ చాదణః - పక్షేఇన్ - మాణ్ణా
కేయః - మాణ్ణాకః - మాణ్ణాకిః ❀ స్త్రీభ్యోధక్ ॥ ౪ ॥ ౧౧౧౦ ॥ స్త్రీప్రత్యయాస్త్రేభ్యోధ
కస్యాత్ - వైసతేయః - దావృదిత్వాత్ సామిత్రః - శివాదిత్వాత్సపత్నిః ❀ వ్యస
చః ॥ ౪ ॥ ౧౧౧౧ ॥ స్త్రీప్రత్యయాస్తాదపత్యేధక్ - తన్నామికాణోపవాదః - దాత్రేయః -
పార్థివత్యత్రకుతస్యేదమిత్యన్ ❀ ఇతశ్చనిశః ॥ ౪ ॥ ౧౧౧౨ ॥ ఇకారానాత్ ద్యచా
ఽపత్యేధక్ స్యాత్ సత్పిశానాత్ - దౌలేయః - నైధేయః ❀ శుభ్రాదిభ్యశ్చ ॥ ౪ ॥ ౧౧౧౩ ॥
ధక్ స్యాత్ - శుభ్రస్యాపత్యం శౌభ్రేయః ❀ లక్షణశ్యామయోర్వసితై ❀ అపత్యేధక్ -
లాక్షణేయః - శ్యామేయః - ఆన్యోలాక్షణిః - శ్యామిః ❀ వికర్ణకుటీతకాత్కాశ్యపే ॥ ౪ ॥
౧౧౧౪ ॥ అపత్యేధక్ - వైకర్ణేయః - ఆన్యోవైకర్ణిః - కాపీతః ❀ భువోవుక్చ ॥ ౪ ॥ ౧ ॥
౧౧౧౫ ॥ చాత్థక్ - భౌవేయః ❀ ప్రవాహణస్యధే ॥ ౨ ॥ ౩ ॥ ౧౨ ॥ ప్రవాహణశ్చబ్ద
స్యోత్తరపదస్యాచామాదరచోవృద్ధిః పూర్వపదస్యతుమాధేవరే - ప్రవాహణస్యాపత్యం
ప్రావాహణేయః - ప్రవాహణేయః ❀ తత్ప్రీత్యయస్యచ ॥ ౨ ॥ ౩ ॥ ౧౯ ॥ ధౌద్ర
స్యప్రవాహణస్యోత్తరపదస్యాచామాదరచోవృద్ధిః పూర్వపదస్యతుమా - ప్రవాహణే
యస్యాపత్యమ్ - ప్రావాహణేయః - ప్రవాహణేయః - నావ్యతద్ధితనిమిత్రావృద్ధిః ధా
త్రయేణవికల్పేనబాధితున్నశక్యతఇతిసూత్రాగ్రమ్భః ❀ కల్యాణ్యాదీనామినశ్చ ॥ ౪ ॥ ౧ ॥
౧౧౧౬ ॥ ఏషామినజాదేశస్సన్యత్థక్ - కాల్యాణినేయః - బాధకేనేయః ❀ కుల
టాయావా ॥ ౪ ॥ ౧౧౧౭ ॥ ఇనశ్చత్రంవికల్పయతే - ధక్తునిత్యః పూర్వేన్ద్రైవ - కాలటేనే
యః - కాలటేయః - సతీభిక్షుక్యత్రకులటా - యాతుమృభిచారార్థం కులాన్యటతి - తస్యాః
క్షుద్రాభ్యోపేతపక్షేధక్ - కాలటేయః ❀ హృద్భగసిద్ధస్తేపూర్వపదస్యచ ॥ ౨ ॥ ౩ ॥
౧౧ ॥ హృదాద్యనైపూర్వోత్తరపదయోరచామాదరచోవృద్ధిః ఇతినిశితచ - సుహృ

దోషత్యమ్- సాహద్యః - సుభగాయాఅపత్యమ్- సాభాగివేయః-సత్తుప్రధానాఃసద్ధవః-
 సత్తుసద్ధవఃతేమభవః-సాత్తుసైద్ధవః ❀ చటకాయాఋక్॥౪॥౧౧॥౧౨॥ ❀ చటకస్యేతి
 వాచ్యమ్ ❀ లింగవిశిష్టపరిభాషయాత్రియాఆపి - చటకస్యచటకాయావా అపత్యమ్
 చాటకైరః ❀ త్రియామవత్యేబుగ్వక్తవ్యః ❀ తయోరేవద్రుప్తత్యమ్చటకా - అజా
 దిత్వాటావ ❀ గోధాయాథక్॥౪॥౧౧॥౧౨॥ గౌధారః - శుభాద్రిత్వాత్పక్షేధక్ - గౌ
 థయః ❀ ఆరగుదీచామ్॥౪॥౧౧॥౧౩॥ గౌధారః - రకాసిద్ధతకారోచ్చరణమస్యతోవి
 ధాసార్థమ్- జడస్యాపత్యమ్ - జాడారః- పణ్డస్యాపత్యమ్ - పాణ్డారః ❀ త్సుద్యాభ్యో
 వా॥ ౪ ॥ ౧ ॥ ౧౩౧ ॥ అద్గహీనాశ్శీలహీనాశ్చత్సుద్యాః-తాభ్యోవాధక్-పక్షేధక్-కా
 ణ్డారః - కాణ్డేయః-దాసేరః-దాసేయః ❀ సితృష్వసుశ్చణ్॥౪॥౧౧॥౧౩౨॥ అణోపవాదః-
 మైతృష్వనీయః ❀ థకిలోపః॥ ౪॥ ౧౧ ॥ ౧౩౩॥ సితృష్వసుర ద్ర్యలోపసాన్యిధ్ధకి- అతఏవ
 జ్ఞాపకాత్థక్ - మైతృష్వసేయః ❀ మాతృష్వసుశ్చ॥౪॥౧౧॥౧౩౪॥ సితృష్వసుగురుక్త
 ద్రవస్యాపిస్యాత్ - మాతృష్వనీయః - మాతృష్వసేయః ❀ చతుష్పాదోఽన్యథక్॥ ౪॥
 ౧౧౧౩౫॥ ❀ థలోపోఽకచ్యావి ॥ ౬ ॥ ౪ ॥ ౧౪౭॥ కద్యూభిన్నస్యోవర్ణాద్రస్యభస్య
 లోపసాన్యత్థేపర - కామజ్జలేయః - కమజ్జబుశ్చబ్జతుష్పాజ్జాతివిశేషవాచకః ❀ గృ
 ప్త్యాదిభ్యశ్చ॥౪॥౧౧॥౬॥ ఏభ్యాఃథక్స్యాత్ - అణ్థకోరపవాదిః - గార్దైయః - మిత్ర
 యోరపత్యమ్ - ఋవ్యణిప్రాప్తేథక్ ❀ కైకయమిత్రయప్రలయానాయాదేరియః ॥
 ౭ ॥ ౩ ॥ ౨ ॥ ఏవాంయకారాదేరియఃచేతఃశితిశితిచితద్ధితేపర - ఇతిఇయాదేశే
 ప్రాప్తే ❀ దాణ్డినాయనహస్తినాయనాధర్వణికజైహ్మశిసేయవాసినాయనిభ్రాణపత్యధై
 వత్యసారవైశ్వావమైత్రేయహిరణ్మయాని ॥ ౬ ॥ ౪ ॥ ౧౭౪ ॥ ఏతానినిపా
 త్యదైఇతియలోపః - మైత్రేయః - మైత్రేయా ❀ యసానిభ్యోగోత్రే॥౨॥౪॥౬౩॥
 ఏభ్యాగోత్రప్రత్యయస్యలుక్స్యాత్తత్కృతేబహుత్వేనతుత్రియామ్ - మిత్రయవః ❀
 అత్రిభృగుకుత్సవనన్తగౌతమాగ్నిరోభ్యశ్చ ॥ ౨ ॥ ౪ ॥ ౬౫ ॥ ఏభ్యోగోత్రప్రత్యయ
 స్యలుక్స్యాత్-అత్రయః-భృగవః- కుతాః-వసిష్ఠాః- గౌతమాః-అగ్నిరసః ❀ బహ్వచః
 ఇహిప్రాచ్యభరతేషు ॥ ౨ ॥ ౪ ॥ ౬౬ ॥ బహ్వచసహాయఇథ్ప్రాచ్యగౌత్రేభరతగౌ
 త్రేచవర్తమానస్తస్యలుక్స్యాత్ - పన్నాగారాః - యధిష్ఠిరాః ❀ సగోపవనాదిభ్యః॥
 ౨॥ ౪ ॥ ౬౭ ॥ ఏభ్యోగోత్రప్రత్యయస్యలుక్స్యాత్ - బిదాద్యస్తరణోయమ్ - గౌపవ
 నాః- వైగ్రవాః ❀ తికతేతవాదిభ్యోద్వద్యై ॥ ౨॥ ౪ ॥ ౬౮ ॥ ఏభ్యోగోత్రప్రత్యయస్యబ
 హుత్వేలుక్స్యాత్ద్వద్యై - తైకాయనయశ్చతైతవాయనయశ్చ - తికాదిభ్యఃఇథిథ్
 తస్యలుక్ - తికతేతవాః ❀ ఉపకాదిభ్యోఽన్యతరస్యావద్వద్యై॥౨॥౪॥౬౯॥ ఏభ్యోగోత్ర
 ప్రత్యయస్యబహుత్వేలుగ్వాస్యాదద్వద్యైద్వద్యద్యైవ - జౌపకాయనాశ్చలూమకాయనా
 శ్చ- నదాదిభ్యఃథక్ - తస్యలుక్ - ఉపకలమకాః- జౌపకాయనలూమకాయనాః- భృ
 ప్తృకకపిథలాః- బౌద్ధప్రకాపిథలయః - లమకాః-లూమకాయనాః ❀ అగస్త్యకాణ్డి
 న్యయోరగస్తీకుణ్డినచ్॥ ౨ ॥ ౪ ॥ ౭౦ ॥ ఏతయోరవయవస్యగోత్రప్రత్యయస్యాణోయ
 ఇశ్చబహుమలుక్స్యాత్ - అవశిష్టస్యప్రకృతిభాగస్యయథాసంఖ్యమగస్తీకుణ్డినచ్ ఏతా
 వాచేశోఽన్యః- అగస్తయః-కుణ్డినాః ❀ రాఽగ్నిరూద్యత్ ॥ ౪ ॥ ౧ ॥ ౧౭౭ ॥ ❀ రాజో

కిమ్-తైగాయనిః ॥ ఖాగ్రాహితమయతాధ్యారణ్యః ॥ ౪ ॥ ౧౧౦ ॥ సామీరేషు సహ
యధాసంఖ్యమ్ - అల్పాచరస్యపరసపాతాల్లిగ్నాదితివృత్తికారః - ఖాగ్రేతుయధాసం
ఖ్యమ్వేతిస్థితమ్ - ఖాగ్రాహితః - ఖాగ్రాహితాయనిః- మైవతః - మైవతాయనిః ॥
కుర్వాదిభ్యోణ్యః ॥ ౪ ॥ ౧౧౧ ॥ అవత్య - కారవ్యాః - కృత్తాః - వావదూక్యాః ॥
సమూజఃక్షత్రియః ॥ సామూజ్యః - సామూజ్యోన్యః ॥ సినానైలపిణికారిభ్యశ్చ ॥ ౫ ॥
౧౧౨ ॥ ఏభ్యోణ్యః - ఏకసంఖ్యామితసంఖ్యః - హరిషేణ్యః - లాఙ్ఘ్యఃకారిఃకిల్బ
తస్మాత్-తాన్త్రువాయుః- కాన్త్యకార్యః- నాపిత్యః ॥ ఉదీచామిథ్ ॥ ౪ ॥ ౧౧౩ ॥ హరి
షేణ్యః-లాఙ్ఘిః- తాన్త్రుయః- కాన్త్యకారిః-నాపితాన్త్రువరత్వాత్ఫిథ్ ॥ నాపితాయ
నిః ॥ తస్మాత్-తాన్త్రువసంఖ్యానః ॥ తాన్త్రువపక్షేతాన్త్యః ॥ తిగాదిభ్యశ్చిథ్ ॥ ౪ ॥ ౧ ॥
౧౧౪ ॥ తైగాయనిః ॥ కాగ్రాహితకర్తార్యాభ్యాశ్చ ॥ ౪ ॥ ౧ ॥ ౧౧౫ ॥ ఆవత్యేఫిథ్-ఘో
పవాదః - పరమద్రవ్యతేరచాయమివ్యతే - ద్రవ్యయస్మిన్-గనప్రకృతిరూపస్మి
పాత్యతే-కీసలసాగ్గత్యమ్ - కాసలాయనిః - కర్తారస్యాపత్యమ్ - కర్తారాయనిః
॥ కాగ్రాహితమయతాధ్యారణ్యః ॥ ఖాగ్రాయనిః- వాగ్రాయనిః ॥ ఆహార్యద్యవః ॥ ౫ ॥ ౧ ॥ ౧౧౬ ॥ ఆ
వత్యేఫిథ్ - ఇథోపవాదః - కర్తార్యయః - ఆహార్యకేమ్- దాశాయనిః-ద్యవఃకిమ్-
బౌపగవిః ॥ తస్మాద్దాదీనామిథ్-వావాచ్యః ॥ త్యాదాయనిః - త్యాదః ॥ ఉదీచా-వృద్ధా
నగోత్రాత్ ॥ ౪ ॥ ౧ ॥ ౧౧౭ ॥ అమృగుప్తాయనిః - ప్రాచాన్త- అమృగుప్తిః-వృద్ధాత్మిమ్-
దాతీః - అగోత్రాత్మిమ్-బౌపగవిః ॥ వాకినాదీనామృగుత్ ॥ ౪ ॥ ౧ ॥ ౧౧౮ ॥ ఆవత్యే
ఫిథ్- వాకినస్యాపత్యమ్ - వాకినకాయనిః- వాకినః ॥ పుత్రాన్తాదన్యతరస్యామ్ ॥ ౫ ॥
౧ ॥ ౧౧౯ ॥ అస్మాద్వాఫిథ్-సిద్ధస్తస్మిన్పురేపుత్రాన్తస్యవాచకవిధీయతే- గార్గీపుత్ర
కాయనిః - గార్గీపుత్రాయనిః - గార్గీపుత్రః ॥ ప్రాచాన్తవృద్ధాత్మిన్సహలమ్ ॥ ౪ ॥
౧ ॥ ౧౨౦ ॥ గురుకాయనిః ॥ మనోర్థాతావఖ్యతామృత్ ॥ ౪ ॥ ౧ ॥ ౧౨౧ ॥ సమదాయార్థ
బాతిః-మానుషః-మనవ్యః ॥ జనపదశబ్దాత్ప్రియాదథ్ ॥ ౪ ॥ ౧ ॥ ౧౨౨ ॥ జనపద
త్రియయోర్వాచకాదథ్-స్యాదవత్యే - దాణ్డినాయనేతిసూతేనిపాతసాట్టిలోపః - బ
త్వకః-బత్వకా ॥ త్రియసమానశబ్దాజ్జనపదాత్తస్యరాజన్యపత్వవత్ ॥ తద్దాజమాచ
క్షేణప్రదాన్తాజన్యస్యసంజ్ఞాసామర్థాత్ - పశ్చలానారాజా - పాశ్చాలః ॥ పూ
లోరణవక్రవ్యః ॥ పూరవః ॥ పాణ్డోర్ద్యోణ్ ॥ పాణ్డ్యః ॥ సాత్వేయగాన్ధారీభ్యాశ్చ ॥ ౪ ॥
౧ ॥ ౧౨౩ ॥ ఆఖ్యామవత్యే- వృద్ధదితిభ్యోజోపవాదః - సాత్వేయ- గాన్ధారః-
తస్యరాజన్యప్యేవమ్ ॥ ద్వ్యజ్జగదకలిక్తసూరమసాదత్ ॥ ౪ ॥ ౧ ॥ ౧౨౪ ॥ ఆ
ఘోపవాదః- ద్వ్యచ్- ఆక్రః-వాక్రః-సాహ్-మాగధః-కాలిక్త-సూరమసః-తస్యరాజన్య
ప్యేవమ్ ॥ వృద్ధో-సలాజాదాన్త్యోక్ ॥ ౪ ॥ ౧ ॥ ౧౨౫ ॥ వృద్ధాత్ - అమృప్యః-సావీర్యః-
ఇత్- అవస్త్యః-కాసల్యః - లజాదస్యాపత్యమాజాద్యః ॥ కురునాదిభ్యోణ్యః ॥ ౪ ॥ ౧ ॥
౧౨౬ ॥ కారవ్యః - నైమధ్యః- సనైమధస్యార్థపతేరిత్యాదౌమతైషికో- ॥ సాల్వావ
యదావత్యగ్రభకలకూటాత్కాదిథ్ ॥ ౪ ॥ ౧ ॥ ౧౨౭ ॥ సాల్వాజనపదస్తదవయవాడ
మయ్యదావయః - తేభ్యః-ప్రత్యగ్రథాదిభ్యః-ప్రీత్యశ్చిథ్-స్యాత్ - ఆఘోపవాదః- బౌ
ద్యచ్ఛిః - ప్రాత్యగ్రధిః - కాలకూటిః - అత్తకిః - రాజన్యప్యేవమ్ ॥ తేదాజాః ॥

౪॥ ౧ ॥ ౧౭౪ ॥ అభావయవతత్వంజ్ఞాన్యుః తద్దాజస్యబహుమతేనైవాత్మియా
 మ్ ॥ ౧ ॥ ౪ ॥ ౧౭౫ ॥ బహుప్యథేమతద్దాజస్యలుక్ స్యాత్తదర్థకృతపహుత్వేనతుత్రి
 యామ్ - ఇత్వోకవః - పఞ్చాలాకత్యాది - కథస్తర్హితారవ్యాసపశవః - తస్యామేవ
 ఘోసపాఢ్యాది - కారవ్యేపాఢ్యేపసాధవఇతిసమాధేయమ్ - రఘూణామస్యయంప
 య్యే - నిరుభయమానాయదుభిసకధర్షిదితి - రఘుయదుభయమోపదవత్వేలక్షణయా
 కమ్పేజాల్లక్ ॥ ౪॥ ౧౭౬ ॥ అస్తత్తద్దాజస్యలుక్ - కమ్పేజః - కమ్పేజౌ * క
 మ్పేజాదివ్యుత్పత్తివక్రవ్యమ్ * చోళః-శకః - ద్వ్యచలక్షణస్యాణోలుక్ - కేరళః-యవ
 సః-అభోలుక్ - కమ్పేజాస్యమరేతిపారసగుమః - దీర్ఘపారెతు - కమ్పేజోభిసనోయే
 మామిత్యర్థః - నిరుభయతీలాదిభ్యోణభావిత్వోత్త్రీయాయవనిరునిరుభయశ్చ ॥ ౪॥
 ౧౭౭ ॥ తద్దాజస్యలుక్ స్యాత్ - అనన్తీ-కున్తీ * అతశ్చ ॥ ౪॥ ౧౭౮ ॥ తద్దాజస్యా
 కారస్యత్రియాలుక్ స్యాత్ - శూరశేనీ - మద్రీ - కథమ్మద్రీసుతావతి - హృస్వవివ
 పార్యుత్పత్తిహరదత్తః - భగ్నాదివ్యంవాకల్ప్యమ్ * నప్రాచ్యభగ్నాదియాధేయాదిభ్యః ॥
 ౪ ॥ ౧ ॥ ౧౭౯ ॥ ఏభ్యస్తద్దాజస్యలుక్ - పాఞ్చాల - వైదర్భీ-అగ్నే - వాగ్నే - మాగ
 ధి - ఏతేప్రాచ్యాః - భార్గ - కారుశీ - కైకేయా - కేకయాత్యతమ జన్యజనకభావలక్ష
 ణేషు-యోగేజీవ - యథ - శుక్ర - అభ్యాంద్వ్యచఇతిఫల - తతఃస్వాధోపాత్కావ్యదియా
 ధేయాదిభ్యామణభావిత్వోత్ - కాగ్గకారవాద్యభావితిజీవ - అతశ్చేతిలక్షితంధస్తత్వాత్
 జీవ్యదాత్తనివృత్తిస్వరస్సన్యోత్ - యాధేయా - శౌకేయా * అణిభారసార్వయోగ్య
 రూపోత్తమచూష్యగోత్రే ॥ ౪ ॥ ౧ ॥ ౧౮౦ ॥ త్యాగీచామస్త్యముత్తమమ్ - తస్యగమ
 పమపోత్తమమ్ - గోత్రేయావణిభావిహితావనాద్దాతదస్తయోగ్యరూపోత్తమయోగి
 పాగివదికయోః త్రియాంప్యదాదేశస్సన్యోత్ - నిర్దిశ్యమానస్యాదేశా భవంతీతి ఆ
 నిభోరేవ - మదావేత - యదశ్చావ - కుముదగగ్ధేరపత్యంత్రి - కామదగంధ్యా-
 వారాహ్య - అనార్షయోగికిమ్ - వాసిష్ఠీ-వైశ్యామిత్రీ - గురూపోత్తమయోగికిమ్-ఛాపగ
 వీ - జాతిలక్షణోజీవ-గోత్రేకిమ్-అహిచ్ఛత్రేజితా - అహిచ్ఛత్రీ * గోత్రావయనాత్ ॥ ౪॥
 ౧౮౧ ॥ గోత్రావయనాగోత్రాభిమతాః కులాఖ్యాః తతోగోత్రేవిహితయోరణిభాః
 త్రియాంప్యదాదేశస్సన్యోత్ అగురూపోత్తమార్థపరత్వః - పౌణిక్యా - భౌణిక్యా *
 క్రాద్యాదిభ్యశ్చ ॥ ౪॥ ౧౮౨ ॥ త్రియాంప్యజే ప్రత్యయస్సన్యోత్ - అగురూపోత్తమా
 ధోఽనణిభార్థకృతవ్యః - క్రాద్యా - వ్యాద్యా - సూతయవత్యామ్ - సూత్యా - భోజక్ష
 త్రియ - భోజ్యా * దైవయజ్ఞశౌచివృక్షీసాత్యముగ్రి కాండేవిద్ధిభ్యోఽన్యతరస్యామ్ ॥ ౪॥
 ౧౮౩ ॥ ఏభ్యశ్చతుర్భ్యఃప్యజ్వా - అగోత్రార్థమిదమ్ - గోత్రేషి పరత్వాత్ప్రవర్త
 తే - పక్షే ఇతో మ సు మ్యే తి జీ వ - దై వ య జ్ఞా - దై వ య జ్ఞీ ॥
 ————— * ఇత్యవత్యాధికారః * ————— * తేనరక్తంరాగాత్ ॥ ౪॥ ౧౮౪ ॥ రజ్యతే
 ఽనేనేతిరాగః - కమాధోజరక్తవస్త్రం కామాయమ్ - మాజ్ఞేపమ్ - రాగాత్కిమ్ - దేవద
 తేనరక్తవస్త్రమ్ * లాక్షారోచనాట్టక్ ॥ ౪॥ ౧౮౫ ॥ లాక్షికః - రాచనికః * శకలకర్దమా
 భ్యాముపసౌఖ్యానమ్ * శాకలికః - కార్దమికః - అభ్యామణివీతివృత్తికారః - శాకలిక - కార్ద
 మః * నీర్యాఅన్ * నీర్యారక్తంశీలమ్ * వీతాత్కన్ * వీతకం * హరిదశ్చమహరజనా

భ్యామభో * హరిద్రమ్ - మాహరిజనమ్ క్షణేన త్రైకాలమ్ ॥ ౪ ॥ ౧ ॥ ౩ ॥ పుష్పే
 జాయత్రహృదయమహః - పాపిహరిః క్షణేన లుబవిశేషమ్ ॥ ౪ ॥ ౧ ॥ ౪ ॥ పూర్వేణావిహితస్యై
 వస్యాత్ - పక్షివక్షాత్తకస్యకాలస్యావాస్తరవిశేషశ్చేన్నగమ్యతే - అద్యపుష్పః - కథస్త
 ర్నిపుష్పయక్తాపౌర్ణమాసీపాషితి - విభామాఫాల్గునీశ్రవణాకారీకి ధైరీభ్యభినిదైశే
 నపౌర్ణమాస్యామయంలుప్ నేతిహాపితత్వాత్ - శ్రవణశబ్దాత్తుతపివలుప్ - యుక్తవ
 ద్భవాభావశ్చ - అబాధకాన్యపిచిపాతనాని - శ్రావణీ క్షణే సంతాపాంత్రవణాశ్వ
 థాభ్యామ్ ॥ ౪ ॥ ౧ ॥ ౫ ॥ విశేషార్థోయమారమ్భః - శ్రవణారాత్రిః - అశ్వత్థోముహూర్తః -
 సంజ్ఞాయాంకమ్ - శ్రావణీ - ఆశ్వత్థీ క్షణే ద్వద్వాచ్యః ॥ ౪ ॥ ౧ ॥ ౬ ॥ నక్షత్రద్వద్వాద్యుక్తై
 కాలేచ్చస్యాత్ విశేషసత్యసతచ - తివ్యపునర్వసవీయమహః - రాధానురాధీయా
 రాత్రిః క్షణే దృష్టునామ్ ॥ ౪ ॥ ౧ ॥ ౭ ॥ తేనత్యేవ - వసిష్ఠేనదృష్టువాసిష్ఠంసామః అస్తిన్న
 ధేఽహోదిద్యావక్తవ్యః * ఉశనసాదృష్టుం - సామ - బౌశనసమ్ - బౌశనమ్ క్షణే కలేర్థక్ ॥ ౪ ॥
 ౧ ॥ ౮ ॥ కలిసాదృష్టుంసామ - కాలేయమ్ క్షణే వామదేవాద్ద్యుద్భవః ॥ ౪ ॥ ౧ ॥ ౯ ॥ వామదేవేన
 దృష్టుంసామ - వామదేవమ్ క్షణే సిద్ధేయస్యేతిలోపేనకమర్థం యయతాదితే । గ్రహణ
 మ్మాతదధేఽభూద్యామదేవ్యస్యనభోస్వరేః క్షణే పరివృతోరథః ॥ ౪ ॥ ౧ ॥ ౧౦ ॥ వస్త్రేణివ
 రివృతోవాస్త్రోరథః - రథగితిమ్ - వస్త్రేణిపరివృతోరథః క్షణే పాణ్డుకమ్బలాదినిః ॥ ౪ ॥ ౧ ॥ ౧౧ ॥ పాణ్డు
 కమ్బలేనపరివృతః - పాణ్డుకమ్బలీ - పాణ్డుకమ్బలశబ్దో రాజాస్తరణకమ్బలస్యకాచకః -
 మత్స్యధీఽయేనైవసిద్ధేవచనమణోనవృత్త్యథామక్ష్ణే ద్వైవవైయాభూదభో ॥ ౪ ॥ ౧ ॥
 ౧౨ ॥ ద్వీపినోవికారః - ద్వైపమ్ - తేనపరివృతః - ద్వైపారథః - ఏవంవైయాభూః క్షణే కా
 మారాపూర్వవచనే ॥ ౪ ॥ ౧ ॥ ౧౩ ॥ కామారేత్యవిభక్తికోనిద్యేః - అపూర్వత్వనిపాతన
 మిదమ్ - అపూర్వవతింకుమారీంపతిరుపపన్నః - కామారఃపతిః - యద్వా - అపూర్వవతిః
 కుమారీ - పతిముపపన్నా కామారీభార్యా క్షణే తత్రోద్భృతమమత్రేభ్యః ॥ ౪ ॥ ౧ ॥ ౧౪ ॥ శ
 రావేఉద్భృతః - శారావఁరసః - ఉద్భృతిరిహుద్ధరణపూర్వకేనిధానేవతాతే - తేనస
 ప్రమ్ - ఉద్భృత్యనిహితఇత్యథః క్షణే స్థితిలాచ్చయితవితే ॥ ౪ ॥ ౧ ॥ ౧౫ ॥ తత్రేత్యేవ - సము
 దాయేనచేద్యతస్థమ్యతే - స్థితిలేతే - స్థాణ్డిలోభితుః క్షణే సంస్కృతమృతాః ॥ ౪ ॥ ౧ ॥
 ౧౬ ॥ సప్తమ్యవ్రాదోస్యాత్సంస్కృతేదేవ - యత్సంస్కృతమృతాశ్చేత్రైస్యః - భా
 ష్ట్రేసంస్కృతాః - భాష్ట్రాః - అష్టశుకపాలేషుసంస్కృతః - అష్టాకపాలః పురో
 దాశః క్షణే శూలోఖాద్యత్ ॥ ౪ ॥ ౧ ॥ ౧౭ ॥ అణోపవాదః - శూలేసంస్కృతమ్ - శూల్యం
 ముంసమ్ - ఉఖాపాత్రవిశేషః - తస్యాంసంస్కృతమ్ - ఉఖ్యమ్ క్షణే దధ్యుక్ ॥ ౪ ॥ ౧ ॥
 ౧౮ ॥ దద్మిసంస్కృతందాధికం క్షణే ఉద్యతోఽన్యతరస్యామ్ ॥ ౪ ॥ ౧ ॥ ౧౯ ॥ రక్తస్యాత్
 పక్షేఽహోః క్షణే ఇనుసుక్తావ్రాతః ॥ ౪ ॥ ౩ ॥ ౨౦ ॥ ఇనిఉన్ఉక్ ఏతదవ్రాత్తరస్యరస్యక
 స్యాత్ - ఉదకేనశ్వయతివర్ధితెత్తుదశ్యత్ - తత్రసంస్కృతః - బౌదశ్యత్ - బౌ
 దశ్యతః - ఇనుసోఽప్రతిపదోక్తయోగ్రహణాన్నేహ - అహిచరతి - అహిమః - ఉహచ
 రతిబౌషికః * దోషఉపసంఖ్యానమ్ * దోర్భ్యాచ్చరతి - దోషః * క్షీరాద్ధభో ॥ ౪ ॥ ౧ ॥
 ౨౧ ॥ అత్రసంస్కృతమిత్యేవసన్న్యధ్యతే - నతుభూతి తేనయవాగ్వామసిద్ధవతి -

తైరేయీః * సస్త్రిస్తార్లమాసీతి॥౪॥ ౨౧॥ ఇతిశబ్దాత్సంస్థాయామితిలభ్యతే-పాషీ
 పాణకమాసీతిస్త్రి - పాషీమాసః * ఆగ్రహయణ్యశ్వత్థాట్టః॥౪॥ ౨౧॥ ఆగ్రేహయ
 నమస్యాఇతి - ఆగ్రహయణీ - ప్రజ్ఞాదేరాకృతిగణత్యాదణ - పూర్వపదాత్సంజ్ఞాయా
 మితిశబ్దమ్ - ఆగ్రహయణీపాణకమాసీతిస్త్రి - ఆగ్రహయణీకోమాసః - అశ్వశ్చేనయ,
 హైపాణకమాసీ-అశ్వశ్చే-నిపాతనాత్పాణకమాస్యామపిలవ-అశ్వశ్చికః*భామాఫాల్గు
 నీశ్రవణాకా రికిచైత్రిభ్యః॥ ౪॥ ౨౧॥ ౨౩॥ ఏభ్యస్తగ్వా-పక్షే-ఘల్గునికః-ఘల్గునోమా
 సః- శ్రావణికః- శ్రావణః- కార్తికః- కార్తికః- చైత్రికః-చైత్రికః* సాస్యదేవతా॥
 ౦॥ ౨౧॥ ౨౪॥ ఇన్ద్రోదేవతా-స్యేతివిద్వర్తిమాః - పాకుపతమ్ - శార్వస్థమ్॥త్యభ్య
 మానద్రవ్యేశ్చద్యేభ్యోనేహోదేవతా - మస్త్రీస్తుత్యాచ - విద్వోమస్త్రీః - ఆగ్నేయోవై
 చ్చాహ్మణోదేవతయేతితుతైశ్చి-కే-రేసర్వత్యాగ్నితిథక్ * కస్యేత్ ॥ ౪ ॥ ౨ ॥ ౨౫॥ క
 శబ్దస్యదాదేశసాస్యత్ప్రత్యయసన్నియోగేన - యస్యేతిలోపాత్పరత్యాదాదివృద్ధిః -
 కోబ్రహ్మదేవతా-స్య - కాయంహః - శ్రీర్దేవతా-స్యత్యాయమ్ * శుక్రాద్భన్ ॥
 ౪ ॥ ౨ ॥ ౨౬ ॥ సక్రియమ్ * అపోనస్త్రీపాన్నప్రభ్యాఙ్ఘ్రిః॥౪॥ ౨౧॥ ౨౭॥ అపోనస్త్రీ
 యమ్ - అపాన్నస్త్రీయమ్ - అపోనపాత్అపాన్నపాత్దేవతా- ప్రత్యయసన్నియో
 గేనతూక్తంరూపన్నిపాత్యతే - అతవిపాపోనపాత్అపాన్నపాత్తేనమూగ్రహీతిపైః
 * ఛచ॥౪॥ ౨౧॥ ౨౮॥ యోగవిభాగోయధాసంఖ్యనివృత్త్యర్థః - అపోనస్త్రీయమ్ - అ
 పాన్నస్త్రీయమ్ * ఛప్రకరణేవైజ్ఞాప్తిపుత్రాదిభ్యఉపసంఖ్యానమ్ * వైజ్ఞాప్తిపుత్ర
 యమ్ - తారణబిద్వనియమ్ * శతరుద్రాద్భుశ్చ*చాచ్ఛః - శతరుద్రాదేవతా-స్యశ
 తరుద్రీయమ్ - శతరుద్రీయమ్ - ఘృచ్చయోద్విధానసామర్థ్యాద్విగోర్లుగనవత్సేషిణిలు
 క్ * మహేన్ద్రాద్ధాణోచ॥ ౪ ॥ ౨౯ ॥ చాచ్ఛః - మహేన్ద్రీయంహః - మహే
 స్త్రీమ్ - మహేన్ద్రీయమ్ * సోమాట్ట్యోః॥ ౪ ॥ ౩౦॥ సామ్యమ్-టిత్వాత్జీవ - సోమ
 ఋక్ * వాయ్వీకుపిక్రుమసోయత్ ॥ ౪ ॥ ౩౧ ॥ వాయవ్యమ్ - ఋతవ్యమ్*రి
 బృతః॥ ౪ ॥ ౩౨ ॥ అకృద్యకారే-సార్యధాతుకేయకారచేవృపచరేఋదస్తాగ్గ్యరీ
 జాదేశసాస్యత్ - యస్యేతిచ - పిత్ర్యమ్ - ఉపస్యమ్ * ద్యావాపృథివీమనీరమరు
 త్వవగ్నిషోమవాస్తోష్పతిగృహమేధాచ్ఛచ॥ ౪ ॥ ౩౩ ॥ చాద్యత్ - ద్యావాపృథివీయమ్
 ద్యావాపృథివ్యమ్ - మనాసీరీయమ్ - మనాసీర్యమ్ * ఆగ్నేర్ధక్॥౪॥ ౩౩॥ ౩౪॥ ఆగ్నేయమ్
 * కాలేభ్యోభవవత్॥ ౪ ॥ ౩౫॥ మానికమ్ - పౌష్ఠ్యమణ్యమ్ * మహారాజపోర్దవ
 నాట్ట్యోః॥౪॥ ౩౬ ॥ మాహారాజకమ్ - పౌష్ఠ్యపదికమ్ * దేవతాద్యద్వేచ॥ ౪ ॥ ౩౭ ॥
 ౨౧॥ అత్రపూర్వోత్తరపదయోరాద్యచోవృద్ధిసాస్యత్ - ఇతిశిశితిచిచపర - ఆగ్నిమా
 రుతమ్ * శేష్త్రీస్యపరస్య॥౪॥ ౩౮॥ ౩౯॥ పరశ్యేష్త్రీస్యవృద్ధిసాస్యత్-సామేష్ట్రీః - పర
 స్యకిమ్ - విద్వాగ్నీః * దీర్ఘాచ్చవరుణస్య॥౪॥ ౪౦॥ ౪౧॥ దీర్ఘాత్పరస్యవరుణస్యవృద్ధిః-వి
 ద్వాగ్నివరుణమ్ - దీర్ఘాత్కిమ్ - ఆగ్నివారుణీమనద్యాహీమాలభేత్ * తదస్త్రీస్వరతథిణన
 యజ్ఞాదిభ్యఉపసంఖ్యానమ్*సావయజ్ఞికః-కాలః-పాకయజ్ఞః * పూర్ణమాసాదణవక్త
 వ్యః * పూర్ణమాసో-సాస్యంవరతథి-పూర్ణమాసీతిధిః * పితృవ్యమాతులమాలామహ
 పితౄమహః॥౪ ॥ ౪౧ ॥ ౪౨ ॥ పితౄపాత్యస్తే * పితౄర్భాగితరవ్యత్ * పితౄర్భాగితా-పితౄ

వ్యః * మాతుద్దులచ్ * మాతుర్భూతా - మాతులః * మాతృపితృభ్యామ్మితరిదామహచ్
 * మాతుగిహితా - మాతామహః - పితృగిహితా - పితామహః * మాతరిషిచ్ఛ * మాతామహీ -
 పితామహీ * ఆవేద్దుస్థానాధిపానసరిసహవ క్తవ్యాః * సకార హతసామర్థ్యాన్నపః - ఆ
 విసోధమ్ - అవిదూసమ్ - అవిమరీసమ్ * తిలాన్నిష్ఫలాత్పిష్టా పేదౌ * తిలపిష్టః - తిలపేజః - వ
 స్త్యస్తీలజత్యర్థః * పిష్టభృన్సనిదిచ్ఛ * తిపిష్టః * పిష్టతస్యసమూహః || ౪ || ౨ || ౩౩ || కాకానా
 సమూహానికాకమ్ - కాకమ్ * భిక్షావిభ్యాః ౨ || ౪ || ౨ || ౩౪ || భిక్షాణాంసమూహా
 భైక్షమ్ - గర్భిణీనాంసమూహః - గార్భిణమ్ - ఇనాభాస్యాధాతీపుంవద్భావేకృతే * ఇన
 జ్యోవపత్యే || ౬ || ౪ || ౧౬౪ || ఆనపత్యాత్థేఽణిపరేఽన్ ప్రకృత్యాస్యాత్ - తేననస్తద్ధితజతి
 టిలోపాస - యవసీనాంసమూహః - యావనమ్ - శత్రవైదసదాతాదెరభి - యావతమ్
 * గోత్రోత్పాస్త్రరభిరాజరాజస్యరాజపుత్రవత్సమనుష్యభాద్యుభే || ౪ || ౨ || ౩౬ ||
 ఏభ్యఃసమూహేపుభోస్యాత్ - తాకికమిహగోత్రమ్ - తిచ్చాపత్యమాత్రమ్ * యువోర
 నాకా || ౭ || ౧ || ౧ || యువువితయోరనునాసితయోఃక్రమాదనలకపతావాదేశౌః - గ్లు
 చురాయసీనాంసమూహః - గ్లూచురాయనకమ్ - జౌతకమిత్యాది - ఆపత్యస్యచేతియ
 లోపేప్రాప్తే * ప్రకృత్యాఅకేరాజస్యనుష్యయువానః * రాజస్యకమ్ - మానుష్య
 కమ్ * వృద్ధాచ్యేతివక్తవ్యమ్ * వార్ధకమ్ * కేదారాద్యభ్యః || ౪ || ౨ || ౪౦ || చాద్యుభే - కై
 దార్యమ్ - కైదారకమ్ * గణికాయాయభితివక్తవ్యమ్ * గాణిక్యమ్ * తక్షావచినత్సే ||
 ౪ || ౨ || ౪౧ || చాత్మేదారాదపి - కవచినాంసమూహః - కావచికమ్ - కైదారికమ్ * చా
 వ్తామణావదాడదాద్యన్ || ౪ || ౨ || ౪౨ || చావ్తామ్యమ్ - మాణవ్యమ్ - బాడబ్యమ్ * పృ
 ష్టాదుపసంఖ్యానమ్ * పృష్ఠ్యమ్ * గ్రామజనబన్ధుభ్యస్తల్ || ౪ || ౨ || ౪౩ || గ్రామ
 తా జనతా - బన్ధతా * గజసహాయాభ్యాభ్యేతివక్తవ్యమ్ * గజతా - సహాయతా * అ
 హ్నజఖనిక్రతో * అహీనః అహర్గణసాధ్యసుత్యాకః క్రితునిత్యర్థః - క్రితౌకిమ్ - ఆ
 హ్నః - ఇహఖణ్ణికాదిత్వాదభి - అహ్నష్టభోరవేచినియమాట్టిలోపాన * పర్వాన్వే
 వక్తవ్యః * సేచివ || ౧ || ౪ || ౧౬ || సేచివరేపూర్వముదసంజ్ఞాస్యాత్ - అభిత్వాదోరు
 ణోస - పర్వానాంసమూహః - పార్వమ్ * అనుదాతాదెరభి || ౪ || ౨ || ౪౪ || కాపోతమ్
 మాయూరమ్ * ఖణ్ణికాదిభ్యశ్చ || ౪ || ౨ || ౪౫ || ఆభోస్యాత్ - ఖణ్ణికానాంసమూహః - ఖా
 ణ్ణికమ్ * చరణభ్యోధర్వవత్ || ౪ || ౨ || ౪౬ || కారకమ్ - ఛాన్దోగ్యమ్ * అచిత్రహస్తీధనో
 ష్ఠ్ || ౪ || ౨ || ౪౭ || సాత్తుకమ్ - హస్తీకమ్ - ధైనుకమ్ * కేశాత్వాభ్యానియభ్యావస్యతరస్యామ్ ||
 ౪ || ౨ || ౪౮ || పక్షేరగణౌ - కైశ్యమ్ - కైశికమ్ - ఆఖ్యయిమఃపత్వమ్ * పాశావిభ్యాయః || ౪ ||
 ౨ || ౪౯ || పాశ్యా - తృణ్యా - ధూమ్య - వన్యా - వాత్యా * ఖలగోరథాత్ || ౪ || ౨ || ౫౦ || ఖల్యా -
 గవ్యా - రథ్యా * ఇనిత్రకట్వచత్సే || ౪ || ౨ || ౫౧ || ఖలాదిభ్యఃక్రమాత్స్యః - ఖలిన - గో
 త్రా - రథకట్వా * ఖలాదిభ్యఇనిర్వక్తవ్యః * డాకిన - కుటుమ్బిన - అకృతిగణోయమ్ *
 విషయోదేశే || ౪ || ౨ || ౫౨ || పప్త్యన్తాదతాదయస్స్యురత్యస్తపరిశీలితైర్థ - సచిదేశః
 శీలీనాంవిషయోదేశః - శైబః - దేశేకిమ్ - దేవదత్తస్యవిషయోఽనువాకః * రాజ
 స్యాదిభ్యోపుభే || ౪ || ౨ || ౫౩ || రాజస్యకః * భారిక్యాద్యైమకార్యాదిభ్యోవిభక్త
 తా || ౪ || ౨ || ౫౪ || భారికికాంవిషయోదేశః - భారికినిధమ్ - పుకానికమ్ - సారసాయన

శక్తమ్ సోఽస్యాదిరితి ఛద్వసస్య ప్రగాధేమ ॥ ౪ ॥ ౧ ॥ ౫౫ ॥ అన్-పక్షై-రాదరస్యేతి-
 పాక్షైః ప్రగాధః స్యాద్ధృఢపః సఖ్యానమ్ సత్ప్రజ్ఞతేవ త్రైపుటమ్ సంగ్రాహే ప్రయో-
 జనయోద్ధృత్యః ॥ ౪ ॥ ౨ ॥ ౫౬ ॥ సోస్యేత్వసవరతే - సుభద్రా ప్రయోజన-
 మస్య సంగ్రామస్యేతి - సౌభద్రః - భరతాయోద్ధారోఽస్య సంగ్రామస్య - భరతః
 తదస్యామ్నోహరణమితి క్రిడాయాంబః ॥ ౪ ॥ ౩ ॥ ౫౭ ॥ దణ్డః ప్రహరణమస్యాంత్రి-
 డాయాం-వాణా-మాప్తాః సుభద్రాస్యామ్నోహరణమితి ॥ ౪ ॥ ౪ ॥ ౫౮ ॥ సుభద్రాత్రియా-
 వాచినః ప్రథమా నైదస్యామితి సప్తమ్యధైత్రిలికైశ్చ ప్రత్యయస్యాత్ - ఘోషాంత్యధైత్రిహ-
 రాధ్యతికారకపూర్వస్యాపి గ్రహణమ్ శ్వేనతలస్య పాతేషో ॥ ౬ ॥ ౩ ॥ ౬౧ ॥ శ్వేన-
 తలపతయోర్ముమాగమస్యాత్ - ఇప్రత్యయేపరపాతశబ్దఉత్తరపదే - శ్వేనపాతో-
 ఽస్యాంవర్తతే శ్వేనమ్నూతామ్నూగయా - తలపాతోఽస్యాంవర్తతే తలమ్నూతాస్యథా-
 శ్వేనతలస్యకిమ్ - దణ్డపాతోఽస్యానిధివాన్వర్తతే దణ్డపాతాతిధిః తదధీతేతద్వైది-
 ౪ ॥ ౧ ॥ ౫౯ ॥ వ్యాకరణమధీతేవేదవావైయాకరణః క్రతుకాదిసూత్రానైట్ ॥ ౪ ॥ ౨ ॥
 ౬౦ ॥ క్రతువేదవాచినామేవేదగ్రహణమ్ - తేభ్యముఖ్యాధైభ్యోవేదితరి - తత్ప్ర-
 తిపాదకగ్రన్థపరేభ్యస్త్యధ్యేతి - ఆగ్నిష్టోమికః - వాజపేయికః - ఉత్తంసామానేషః - త-
 ల్లక్షణపరోగ్రన్థపరేషోలక్షణయా ఉత్తం-తదధీతేవేదవాబైత్తికః ముఖ్యాధైత్తికశబ్దా-
 ట్టగణానేష్యేతి సూత్రాయం నైయామికః - వృత్తిం వార్తికః - లోకాయతం - లోకాయ-
 తికశత్యాది సూత్రానైత్తికల్పాదరేవేవ్యతే సాంగ్రహసూత్రికః - అకల్ప-
 దెహికమ్ - కల్పసూత్రః విద్యాలక్షణకల్పానైత్తికవ్యవహారకవ్యవహారకవ్యవహారక-
 లక్షణికః - ఆశ్వలక్షణికః - పారాశరకల్పికః - అక్షరత్రధర్మత్రిపూర్వాద్విద్యానైత్తి-
 వక్తవ్యమ్ - ఆక్షరీధ్యః - త్రివిధావిద్యా - త్రివిద్యా - తామధీతేవేదవాత్రివిధ్యః ఆఖ్యా-
 నాఖ్యాయితేహిసపురాణభ్యశ్చయవక్రీతమధికృత్యతమాఖ్యానమపచారాత్తయ-
 వక్రీతమ్ - తదధీతేవేత్తివాయావక్రీతః - వాసవదత్తామధికృత్యతమాఖ్యాయికావా-
 సవదత్తా - అధికృత్యతేగ్రన్థేత్యధై - వృధాశ్చ - తస్యలువాఖ్యాయికాఖ్యోబ-
 హులమితి బహు - తతోఽనేనరక్తవాసవదత్తః - విహిసః - పారాణికః సర్వాదే-
 సానైత్తికలుగ్నక్తవ్యః సర్వవేదానధీతేసర్వవేదః - సర్వతస్త్రివిధావార్తికః - ద్విగోర్లుక్-
 ఇతి లుక్ - ద్విత్వస్త్రివిధావార్తికః - ఇతి వేదోత్తరపదాత్ - శతపథ్యేషికస్తథః పూర్వపదవికః - ఉత్త-
 రపదవికః - శతపథికః - శతపథికీ - షష్టిపథికః - షష్టిపథికీ - క్రమాదిభ్యోప్త ॥ ౪ ॥ ౧ ॥ ౬౧ ॥
 క్రమకః - క్రమ-పద-శబ్దా-మీమాంసా-క్రమాదిః అనుబ్రాహ్మణాదినిః ॥ ౪ ॥ ౨ ॥ ౬౨ ॥
 తదధీతేతద్వైదిత్యధై - బ్రాహ్మణసద్భవోగ్రన్థోఽనుబ్రాహ్మణమ్ - తదధీతే అనుబ్రా-
 హ్మణీ - మత్వత్థియేనైవనిధైత్యధైవాధనార్థమిదమ్ వననైదిభ్యవక్ ॥ ౪ ॥ ౩ ॥ ౬౩ ॥
 వాసనికః - అథర్వాణమధీతే అథర్వణికః - దాణ్డినాయనసూత్రేనిపాతనాట్టిలోపోన-
 షోత్రిట్ ॥ ౪ ॥ ౧ ॥ ౬౪ ॥ షోత్రిట్కప్రత్యయాత్పరస్యాధ్యోవేదిత్వప్రత్యయస్య-
 లుక్ స్యాత్ - పణసమ్యజః - ఘోషాంత్యధైవిధానమితి - సోస్యాస్తీతిపణీ - తస్యగోత్రాప-
 త్యంపాణినః గాదివిదధీతేశిణిపణినశ్చ ॥ ౬ ॥ ౪ ॥ ౧౬౫ ॥ పితృప్రత్యయాస్య - ఇ-
 తితిలోపోన - తతోయూనిఇథో - పాణినః - ణ్యక్షత్రియాన్వతోయూనిలుగ్నిభ్యోః ॥ ౬ ॥

౪ || ౫౨ || ణ్యప్రత్యయాస్తాత్త్రియగోత్రప్రత్యయాస్తాప్రత్యభిధాయినోగోత్రప్రత్య
యాస్తాత్తతోతత్పరయోగ్యవాభిధాయినోరణిభాగ్ధుక్ స్యాత్ - కారవ్యతితా-కార
వ్యతిపుత్రః - శ్వాఫల-నిపితా- శ్వాఫల-నిపుత్రః- వాసిష్ఠఃపితా- వాసిష్ఠఃపుత్రః -
వైకాయనిపితా- వైకాయనిపుత్రః- ఏభ్యఃకిమ్- శివాద్యో-కామాదఃపితా - తతః
ఇ - కౌమాదిః- పుత్రః- యూనికిమ్ - వామరథస్యధాత్రాఃవామరథాః-ఇతిఅణోలుక్
తునభవతి - ఆర్షగ్రహణేనప్రతిపదోక్తస్యఋష్యణవివగ్రహణాత్ - పాణినినాప్రో
క్తమ్పాణినీయమ్ - పృథ్వాచ్చః- ఇహాశ్చేత్యణతున - గోత్రేయిఇతోతదస్తాదితివత్సమాణ
త్వాద్ - తతోధ్యేత్యవేదిత్రణోలుక్ స్యాత్ - స్వరేష్ట్రీయాఞ్చునిశేషః - పాణినీయః
పాణినీయాః సూత్రాచ్చకోపధాత్ || ౪ || ౨ || ౬౫ || సూత్రవాచినకకారోప
ధాదధ్యేత్యవేదిత్యప్రత్యయస్యలుక్ స్యాత్ - అప్రోక్తార్థఆరమ్భః - అష్టావభ్యాయాది
పరిమాణమస్య- అష్టకమ్పాణినేస్సుత్రమ్- తదధీయతేదదనివాఅష్టకాః * సరిభ్యాప్ర
కృతికాదితివాచ్యమ్ * నేహ - కలాపకమధీతేకాలాపకః * చన్దోద్రాహ్మణానిచతద్వి
షయాణి || ౪ || ౨ || ౬౬ || ఛన్దాంసిచ్చాహ్మణానిచప్రోక్తప్రత్యయాస్తానితద్విషయా
ణిస్యః - అధ్యేత్యవేదిత్యప్రత్యయంవినానప్రయోజ్యానిత్యర్థః - కతేనప్రోక్తమధీయ
తేతతాః- వైకాయననానైనాసీత్వాణ్ణినిః - తస్యకరచరకాదితి- తతో- తస్య
ప్రోక్తాల్లక్ * తదస్మిన్నస్తీతిదేశేతన్నామ్ని || ౪ || ౨ || ౬౭ || ఉదుమ్యరాస్సస్త్విన్దీదేశే
హేదుమ్యరః * తేనస్త్విత్తమ్ || ౪ || ౨ || ౬౮ || కుశామేనస్త్విత్తాకాశామ్నీనగరి * త
స్యనినాసః || ౪ || ౨ || ౬౯ || శివీవాన్నివాసాదేశఃవైబః * అమారభవశ్చ || ౪ || ౨ || ౭౦ || విది
శాయాఅమారభవన్నగరంవైదిశమ్ - చకారేణప్రోగుక్తాస్త్రయోధాఃసన్నిధాప్యవై-
తేనవత్సమాణప్రత్యయానాఞ్చాతురర్థికత్వంసిద్ధతి * ఓరతో || ౪ || ౨ || ౭౧ || అ
ణోఽపవాదః - కతుతు-కాతుతవమ్- నద్యాస్తవరత్వాస్తతువ- ఇతుతుతి * మతోశ్చ
బహ్వజ్జ్ఞాత్ || ౪ || ౨ || ౭౨ || బహ్వచ్ఛి అగ్గంయస్యమతువస్తదస్తాదతో - నాణ- సైద్రకావ
తమ్-బహ్వజితికిమ్ - ఆహిమతమ్ - అజ్గ్రహణంబహ్వజితితద్విశేషణంయథాస్యాన్న
త్వేస్తవిశేషణంయాభూత్ * బహ్వచసికూపేషు || ౪ || ౨ || ౭౩ || బహ్వచః అతోస్యాత్
కూపేష్యభిధేయేషు-అణోఽపవాదః - దీర్ఘవరత్రేణనిర్వృత్తాద్దీర్ఘవరత్రః కూపః*ఉ
దక్ష్విపాశః || ౪ || ౨ || ౭౪ || విపాశఉత్తరేకూలేయకూపాస్తేష్యతో- అబహ్వజర్థఆ
రమ్భః- దనైనిర్వృత్తసికూపోదాస్తః- ఉదకకిమ్ - దక్షిణతదికూపేష్యదేవ * సజ్క
లాదిభ్యశ్చ || ౪ || ౨ || ౭౫ || కూపేష్వితినివృత్తమ్ - సజ్కతేననిర్వృత్తంసాజ్కలమ్- పౌ
షకలమ్ * శ్రీఘసావీరసాల్యపాత్తు || ౪ || ౨ || ౭౬ || శ్రీలిక్ష్మణువిషుదేశేషువాప్యే
ష్యతో - సావీరే - దత్తామిత్రేణనిర్వృత్తాదాత్తామిత్రీనగరి- సావ్యే - వైభూమాగ్నీ-
ప్రాచి- మాగ్నీ * సువాస్తావిదిభ్యోఽణ్ || ౪ || ౨ || ౭౭ || అథోపవాదః- సువాస్తోరమా
రభవంసావాస్తవమ్-వర్ణ-వార్ణవమ్ - ఆణగ్రహణన్నద్యామృతుపాదాధనార్థమ్ - సావా
స్తవి * రోణీ || ౪ || ౨ || ౭౮ || రోణీశ్శబ్దాత్తదస్తాచ్చఅణ్- కూపాథోఽపవాదః- రాణః-ఆజ
కరాణః * కోపధాచ్చ || ౪ || ౨ || ౭౯ || అణ- అథోపవాదః- కార్ణభిద్రకసికూపః- కార్ణ
వాకవమ్ - త్రైశిక్యవమ్ * పృశ్నాణ్కరజిలసినిరణ్ధోఽన్యగుఃఫిధోఽన్యకకతోఽ

రీహఃకృత్యాశ్చక్రమముదకాశ్చక్రమేతాశ్చక్రమసంకీర్తనములవల్లభక్తులగుచును
 రాహుకుమారాదిభ్యః ॥ ౮ ॥ ౧ ॥ ౧౦ ॥ సప్తశతభ్యఃశతభ్యః సప్తశతభ్యయః
 క్రమాత్సప్తః - చతుర్థ్యామ్ అరిహణాదిభ్యోపుష్క ॥ అరిహణేనినిర్వృత్తమ్ అరిహ
 ణకమ్ శృత్యాశ్చాదిభ్యశ్చ - కార్యాశ్చీయమ్ ॥ యుక్త్యాదిభ్యః - ఋశ్యకమ్ కుము
 దాదిభ్యష్చ - కుముదికమ్ ॥ కాశాదిభ్యః - కాశిలః తృణాదిభ్యః - తృణసమ్ ॥ ప్రి
 త్తాదిభ్యః - ప్రితీ అత్తాదిభ్యః - అత్తరః సఖ్యాదిభ్యః - సఖేయమ్ సఖ్యా
 శాదిభ్యః - సఖ్యాశ్చ ॥ బలాదిభ్యః - బల్యమ్ ॥ పత్తాదిభ్యః - పత్తయ
 ణః - పథిపథ్య - పాథాయనః ॥ కర్ణాదిభ్యః - కర్ణాయనిః ॥ సుత్యమాదిభ్యః - సా
 త్యమిః ॥ ప్రగద్యాదిభ్యః - ప్రాగద్యః ॥ వరాహాదిభ్యః - వారాహకః ॥ కుము
 దాదిభ్యః - కుముదికః ॥ జనపదెలుమ్ ॥ ౮ ॥ ౧ ॥ ౧౦ ॥ జనపదాచ్యుతాతురర్థిశ్శు
 ప్సాన్ ॥ లుపియ క్రవస్య క్రివచనె ॥ ౧ ॥ ౧ ॥ ౧౧ ॥ లుపిసతప్రకృతివల్లికవచనేస్తః -
 చక్షులాలనివాసోజనపదః పక్షులః - కురవః - అక్షః - వక్షః - కవిక్షః ॥ తదశ్వస్య
 సంఖ్యప్రమాణత్వాత్ ॥ ౧ ॥ ౧ ॥ ౧౩ ॥ యుక్తవద్వచనన్త క్రవ్యమ్ - సగ్ధానాం ప్రమా
 ణత్వాత్ ॥ లుప్త్యాగాప్రఖ్యానాత్ ॥ ౧ ॥ ౧ ॥ ౧౪ ॥ లుపిసత క్రవ్యః అవయవార్థస్యేహ
 ప్రతితే ॥ యోగప్రమాణేతదధిభాషేదర్శనంస్యాత్ ॥ ౧ ॥ ౧ ॥ ౧౫ ॥ యదిహియోగ
 స్సావయవార్థస్యేదమీభకంస్యాత్తదాతదభావేనద్యశ్యేత ॥ ప్రధానప్రత్యయార్థవచ
 నమర్థస్యప్రమాణత్వాత్ ॥ ౧ ॥ ౧ ॥ ౧౬ ॥ ప్రత్యయార్థః ప్రధానమిత్యేవంరూ
 పంచనమపృశ్యమ్ - కుతలర్థస్యలోకతవసిద్ధేః ॥ కాలోపసగ్ధనేచతుల్యమ్ ॥ ౧ ॥ ౧ ॥
 ౧౭ ॥ అపితాయారాతేనిపాచ్చైధేనాగామిన్యాదిపూర్వాధేనచసహితోదివసోద్ద్యతనః
 విశేషణముపసన్నమిత్యాదిపూర్వాచార్యేనిపరిభాషితమ్ - తత్తాప్యశ్చవ్యవస్థానం
 లోకప్రసిద్ధేః ॥ విశేషణానాశ్చాజాతేః ॥ ౧ ॥ ౧ ॥ ౧౮ ॥ లుబధస్యవిశేషణా
 నామపితద్వల్లికవచనేస్తాజాతంవక్ష్యయిత్వా - పక్షులారమణీయాః - గోదారమణీ
 యా - అజాతేః ॥ పక్షులజనపదః - గోదోగ్రామః ॥ హరితక్యాదిషువ్యక్తిః ॥ ౪ ॥
 ౩ ॥ ౧౬ ॥ హరితక్యాదిఫలానిహరితక్యః ॥ ఖలికాదిషువచనమ్ ॥ ఖలికస్యపర్వతస్యా
 దూరభవానిఖలికంవనాని ॥ మృగవ్యులపిప్రతిషేధః ॥ మృగవ్యులక్షణేభిరవిశేషణా
 నాన్ ॥ లుబధస్యవతిత్వార్థః ॥ పక్షులభిరూపః ॥ వరణాదిభ్యశ్చ ॥ ౪ ॥ ౧ ॥ ౧౭ ॥ అజన
 పదార్థాదరమ్భః ॥ వరణానామదూరభవన్నగరంవరణాః ॥ శర్కరానామ ॥ ౪ ॥ ౧ ॥ ౧౮ ॥
 అస్మాచ్చాతురర్థిశ్శువాలుప్సాన్ ॥ తక్థాచ ॥ ౪ ॥ ౧ ॥ ౧౯ ॥ శర్కరాయావితాస్తః -
 కుముదాదోవరాహదోచపారసామర్థ్యాత్పక్షరచీకకా - వాగ్రహణామర్థ్యాత్పక్ష
 జాత్సరికే - తస్యబుద్ధిశ్చ - మహాయాశి - శర్కరా - శార్కరమ్ - శాగ్గరమ్ -
 శర్కరియమ్ - శర్కరికమ్ - శార్కరకమ్ ॥ నద్యాత్తుమ్ ॥ ౪ ॥ ౧ ॥ ౨౦ ॥ చాతురర్థిః
 ఇత్యుత ॥ మధ్యాదిభ్యశ్చ ॥ ౪ ॥ ౧ ॥ ౨౧ ॥ మతుప్సాచ్చాతురర్థిః - అనద్యర్థాదరమ్భ
 మధుమా ॥ కుముదపదవేతసేభ్యోద్భుత్ ॥ ౪ ॥ ౧ ॥ ౨౨ ॥ కుముద్వాన్ - నద్యాన్ - వేత
 స్వాన్ - అద్యయోః యయతి - అద్యేమాదుపధాయాదివత్సమాదేనవః ॥ మహిషా
 చ్యుతవక్త్రమ్ ॥ మహిషాన్నామదేశః ॥ నదశాదద్భుత ॥ ౪ ॥ ౧ ॥ ౨౩ ॥ నద్యలఃతా

దోజమ్బులఘాసయోః-శాన్యలః శిఖాయావలచ్ ॥ ౪॥౧౧౯॥ శిఖావలమ్ ఉత్ప-
రాదిభ్యశ్చ ॥ ౪॥౧౨౦॥ ఉత్పరీయః శిఖానదాదీనాంకుచ్చ ॥ ౪॥౧౨౧॥ సదాకీయమ్ * కృ
శ్చాహ్నిస్సత్వశ్చ * కృశ్చికియః * తత్తన్నలోపశ్చ * తత్తకీయః * బిల్వకాదిభ్య
శ్చస్యబుక్ ॥ ౬॥ ౪॥ ౧౨౩॥ సదాద్యస్తరతాబిల్వకాదయస్తేభ్యశ్చస్యలుక్తద్ధితేపరే- బి
ల్వాయస్యాంస్సస్సాబిల్వకీయా - తస్యాష్పవాద్యైకాః - శేత్రకీయా-వైత్రకాః- ఛ
స్యకీమ్ - ఛమాత్రస్యలుగ్యథాస్యాత్కుఃసంపత్తిర్నాభాత్ - ఆస్యథాసన్నియోగశి
ష్టానామితికుగపినివరైత- లుగ్గ్రహణంసర్వలోపార్థమ్ - లోపాహియమాత్రస్యస్యాత్ ॥
————— శిఖాచాతుర్థికాః శిఖాశేషే ॥ ౪॥౧౨౪॥ అపత్వాదిచతుర్థస్య
వ్రాదన్యోధశ్చేషస్తత్రాణాదయస్సుప్తః - చక్షుమాగృహ్యతేచాక్షుషంరూపమ్ - శా
వణశ్చబ్జః - బౌపనిషదాపురుషః-ద్భుషదిపిష్టాద్వాదౌ-హంసప్రవః- ఉలూఖశేషుణ్ణః-బౌలూఖ
లోయావకః - ఆవైస్యరుహ్యతేఅశ్వరథః - చతుర్ధిరుహ్యతేచాతురంశకటమ్- చతుర్ద్వ
శ్చాంధ్యశ్యతే - చాతుర్ద్వశంరతుః - శేషకలిలక్షణోచ్చాదికారశ్చ - తస్యవికారఇత్యతది
పాక్ శేషాధికారః * రాష్ట్రావారపారాద్భుక్ ॥ ౪॥ ౧౨౫॥ ఆఖ్యాంక్రమాద్భుక్
స్తశ్చేష - రాష్ట్రీయః - అవారపారణః * అవారపారాద్విగృహీతాదపిఃపరితాచ్చై
తివక్రవ్యమ్ * అవారణః - పారణః - పారావారణః- ఇహప్రకృతినిశేషాద్ధాదయస్సు
టులినాఃప్రత్యయాఉచ్యంతే - తేషాంజ్ఞాతాదయోఽర్థవిశేషాః - సుపర్థవిభక్తయశ్చన
త్యుదే * గ్రామాద్యభుక్ ॥ ౪॥ ౧౨౬॥ గ్రామ్యః-గ్రామీణః * కత్తాన్యధిభ్యోఽ
కథో ॥ ౪॥౧౨౭॥ కుశ్చితాస్త్రయఃకత్త్రీయః - తత్రజాతాదిః - కాత్త్రీయకః-నాగరేయ
కః - గ్రామాదిత్యసంపత్తేఃగ్రామీయకః * కులకుటీగ్రీవాభ్యశ్చాస్యలక్ష్మీరేషు ॥
౪॥౧౨౮॥ కాలేయకః- శ్వా- కాలోఽన్యః- కాక్షేయకోఽసిః-కాక్షోఽన్యః-గైరీపే
యకోఽలక్ష్మరః-గైరీవోఽన్యః * నద్యాదిభ్యోఽభుక్ ॥ ౪॥౧౨౯॥ నాదేయమ్ - మాహే
యమ్ - వారాణసేయమ్ * దక్షిణాపశ్చాత్పరసస్త్వక్ ॥ ౪॥౧౩౦॥ దక్షిణేత్యాజస్తమ
వ్యయమ్-దక్షిణాత్యః - పాశ్చాత్యః-పౌరస్త్యః * కాపిశ్యాష్టక్ ॥ ౪॥౧౩౧॥ కాపి
శ్యాజ్ఞాతాది-కాపిశాయనంపథ - కాపిశాయనీద్రాక్షా * రజోగ్రహస్సమైశ్చోచ ॥
౪॥౧౩౨॥ చాత్షక్ - రాజుహోగః - రాజుహాయణః- అమనుష్యేతికమ్- రా
జుహకోమనుష్యః * ద్యుపాగపాగుదక్ప్రతిచోయత్ ॥ ౪॥ ౧౩౩॥ దివ్యమ్ -
పాగివ్యమ్- అపాగివ్యమ్- ఉదీచ్యమ్-ప్రతిచ్యమ్ * కన్ధాయాప్తక్ ॥ ౪॥౧౩౪॥ కాన్ధికః
* వర్ణాపుక్ ॥ ౪॥ ౧౩౫॥ వర్ణనదస్త్యసమిపదేశోవర్ణః- తద్విషయార్థవాచికాశ్చ
బ్రాహ్మ్యస్యాత్ - యథాహితాశంహిమవత్సుకాన్ధకమ్ * అవ్యయాత్త్యమ్ ॥ ౪॥ ౧౩౬॥
౧౦౪॥ * అమేహకృతినితేభ్యవివ * అమాన్తికసహర్థయాః - అమాత్యః- ఇమాత్యః-
కృత్యః - తతస్త్యః-తత్రత్యః - పరిగణనజీమ్- ఉపరిష్టాద్భవబౌపరిష్టః- అవ్యయా
నామ్మమాతేటిహవః అనితోయమ్- బహిష్టలోపవిధానాత్ - తేనాన - ఆరాతి
యః * త్యమ్మేద్ద్రుపఇతివక్రవ్యమ్*నిత్యః*నిసాగతే* * హృస్వాత్రాదౌతద్ధితే ॥ ౪॥
౧౦౫॥ హృస్వాదిణఃపరస్యసస్యపస్వాత్రాదౌతద్ధితే - నిర్గతోవర్ణాశ్చమేభ్యోని
ష్టస్యైశ్చారాదిః*అరణ్యాణ్ణః*అరణ్యాః*సుమనసః*దూరాదేత్యః * దూరేత్యః*ఉత్త

రావాహణో * పౌత్రరాహః * సమమోహ్యత్వస్సోఽన్యతరస్యామ్ ॥ ౪॥ ౨॥ ౧౦౫॥ ఏ
శ్వస్త్యవ్యా - పక్షపత్యమాణోట్సుట్సుతా - విషమస్త్యమ్-విషమస్తనమ్ - హ్యస్త్య
మ్- హ్యస్తనమ్ - శ్వస్త్యమ్ - శ్వస్తనమ్- పక్షకౌవస్తికంవత్వితే * తీరరూప్యోత్తరప
దాదశ్యోః ॥ ౪॥ ౨॥ ౧౦౬॥ యధాసంఖ్యేన- కాకతీరమ్- పాల్వలతీరమ్- శైవరూప్యమ్-
తీరరూప్యోద్వాదితోక్తమ్- బహుచపూర్వాస్తాభూత్ - బహురూప్యమ్ * దిక్పూర్వ
పదాదసంఖ్యాయాంః ॥ ౪॥ ౨॥ ౧౦౭॥ ఆణోఽపవాదః - పౌర్వకాలః - ఆసంఖ్యాయాం
కిమ్- సంఖ్యాభూతాయాఃప్రత్యేతేర్వాభూత్ - పూర్వేషుకామశిష్యాభ్యవః - పూర్వై
ముకావశవః - ప్రాచీనాంగ్రామనగరాణామిత్యుత్తరపదవృద్ధిః * మద్భిభ్యోః ॥ ౪॥
౨॥ ౧౦౮॥ దిక్పూర్వపదాదిత్యేవ - దిశోఽమద్రాణామితిద్రవర్యదాసాదాదివృ
ద్ధిః - పౌర్వమద్రః - అపరమద్రః * ఉదీచ్యగ్రామాచ్చబహ్వబోస్తోదాంతాత్ ॥ ౪॥ ౨॥
౧౦౯॥ ఆణోస్యాత్ - శైవపురమ్ * ప్రస్తోత్తరపదపలద్యాదికోపధావణీ ॥ ౪॥ ౨॥ ౧౧౦॥
మాహాత్రిప్రస్థః - పాలదః - నైలీనకః * కణ్వాదిభ్యోగోత్రే ॥ ౪॥ ౨॥ ౧౧౧॥ విభ్యాగోత్ర
ప్రత్యయాదైభ్యోఽణోస్యాత్ కణ్వోగగ్గాదిః - కాణ్వస్యఛాత్రాఃకాణ్వాః * ఇభ
శ్చ ॥ ౪॥ ౨॥ ౧౧౨॥ గోత్రేయఇభో - తదస్తాదణోస్యాత్ - దాక్షాః - గోత్రేకిమ్- సాత్యమ
రిమసాత్యమీయమ్ - గోత్రమిహశాస్త్రీయన్నతులౌకికమ్ - తేనహస - పాణిసీయమ్
* నద్యవ్యవహిప్రాచ్యభరతేషు ॥ ౪॥ ౨॥ ౧౧౩॥ ఇభశ్చేత్యణోపవాదః - ప్రాప్తీయాః-
కాశీయాః - భరతానామ్ప్రాచ్యత్వేపిపృథగుపాదానమన్యత్రప్రాచ్యగ్రహణేభరతా
నామగ్రహణస్యలిక్ష్మమ్ * పృథ్వీస్యాచామాదిస్తద్వృద్ధమ్ ॥ ౧॥ ౧॥ ౨౩॥ యస్యస
ముదాయస్యాదామధ్యేఆదివృద్ధిస్తద్వృద్ధసంజ్ఞాస్యాత్ * త్యదాదీనిచ ॥ ౧॥ ౧॥ ౨౪॥
వృద్ధసంజ్ఞానిస్యః * వృద్ధాచ్చః ॥ ౪॥ ౨॥ ౧౧౪॥ శాలీయః - మాలీయః - తదియః * ఏజ్
ప్రాచానైశ్చే ॥ ౧॥ ౧॥ ౨౫॥ ఏజ్యస్యాచామాదిస్తద్వృద్ధసంజ్ఞాస్యాద్దేశాభిధానే- ఏ
జీవచసీయః - గోనర్దీయః - భోజకటీయః-పక్షిఅణో-విజీవచసః-గౌనర్దః-భోజకటః-ఏజ్
కిమ్ - ఆహిచ్చత్రః - కాన్యమజ్జః * వానామధేయస్యవృద్ధసంజ్ఞావక్రవ్యా * దేవదత్తీయః
దేవదత్తీయః * భవతప్తకఛసా ॥ ౪॥ ౨॥ ౧౧౫॥ వృద్ధాగ్భవతపితౌస్తః-భావత్కః - జత్వ
మ్- భవదీయః-వృద్ధాదిత్యప్రవృత్తేః-శత్రస్తాదణేవ-భావతః * కాశ్యాదిభ్యవ్యోః ॥
౪॥ ౨॥ ౧౧౬॥ ఇకారఉచ్చారణార్థః - కాశీకి - కాశికా-వైదికి-వైదికాః ఆపదాదిపూర్వ
పదాత్కాలానాత్ * ఆపదాదిరాకృతిగణః-ఆపత్కాలికి - ఆపత్కాలికా * బాహీక
గ్రామేభ్యశ్చ ॥ ౪॥ ౨॥ ౧౧౭॥ బాహీకగ్రామవాచిభ్యోవృద్ధేభ్యవ్యోః ॥ ౪॥ ౨॥ ౧౧౮॥
స్యాపవాదః - కాస్తీరన్నామబాహీకగ్రామఃకాస్తీరికి - కాస్తీరికా * విభాషాశీనరే
షు ॥ ౪॥ ౨॥ ౧౧౯॥ ఏషయేగ్రామాస్తద్వాచిభ్యోవృద్ధేభ్యవ్యోః ॥ ౪॥ ౨॥ ౧౨౦॥ సాదర్శ
నికి - సాదర్శనకా-సాదర్శనీయా * ఓర్దేశేర్యో ॥ ౪॥ ౨॥ ౧౨౧॥ ఉపదానాద్యేవాచినవృ
ద్ధే - నిమాదకర్షుః - నైమాదకర్షుకః - కేఽణాచిహిన్యః - దేశేకిమ్ - పటోశ్చాత్రాః
పాటవాః - భిరన్యాయరయితురక్షగ్రహణమ్ - వృద్ధాచ్చంపరత్వాదయన్యాభతే
దాక్షీకర్షుకః * వృద్ధాత్ప్రాచామ్ ॥ ౪॥ ౨॥ ౧౨౨॥ ప్రాద్దేశవాచినోవృద్ధాదేవతనియ
మార్గంసూత్రమ్-ఆథకజిమ్బుకః - శాసజమ్బుకః - సేవా-మల్లవాస్త్రా-మల్లవాస్త్రవః * ధ

వ్యయోపధాద్యుత్థే || ౪ || ౧ || ౧౧౧ || భవ్యవిశేషవాచినోయకారోపధాచ్చదేశవాచి
 నోపుధాద్యుత్థేస్యాత్ - ఐరావతస్థస్య - ఐరావతకః - సాహ్మశ్యకామిల్యశబ్దావుత్థే
 ఛవాదిసూత్రేణాన్యైః - సాహ్మశ్యకః - కామిల్యకః || ౧౧౨ || ప్రసపురవహానాచ్చ || ౪ || ౧ ||
 ౧౧౨ || ఏతదన్తాద్యుధాద్యేనాచినోపుత్థేస్యాత్ - ఛస్యావహాః - మాలాప్రస్థకః - నా
 స్తీపురకః - వైబవహకః - పురాన్తగ్రహణమపాగ్గర్హమ్ - పాగ్దేవేతూత్తరణసిద్ధమ్
 రోపధేతోఃపాగ్చామ్ || ౪ || ౧ || ౧౧౩ || రోపధాదీకారాన్తాచ్చపాగ్దేవేతూచినోపు
 ధాద్యుత్థేస్యాత్ - పాటలీపుత్రకః - ఈతః - కాకన్తకః || ౧౧౪ || జనపదతగవధ్యోత్ప || ౪ || ౧ ||
 ౧౧౪ || జనపదవాచినస్తదవధివాచినశ్చవృద్ధాద్యుత్థేస్యాత్ - ఆదర్శకః - తైగ్గర్హకః ||
 అవృద్ధాదపిబహువచనవిషయాత్ || ౪ || ౧ || ౧౧౫ || అవృద్ధాత్పృథ్వాచ్చజనపద తదవధి
 వాచినోబహువచనవిషయాత్పాతిపదికాద్యుత్థేస్యాత్ - అవృద్ధాదణోవృద్ధాచ్చస్యా
 వహాః - అవృద్ధాజ్జనపదాత్ - ఆజ్ఞకః - అవృద్ధాజ్జనపదావధేః - ఆజ్ఞమిథకః - వృద్ధాజ్జ
 నపదాత్ - దార్శకః - వృద్ధాజ్జనపదావధేః - కాలజ్ఞరకః - విషయగ్రహణంకిమ్ - ఏకతేష
 ణబహుత్వేమాభూత్ - వర్తనీచ ౩ వర్తన్యః - తాసుభవోవాన్తనః || ౧౧౬ || చ్చాగ్నివక్తవ
 రోత్తరపదాత్ || ౪ || ౧ || ౧౧౬ || దేశవాచినోవృద్ధాదవృద్ధాచ్చపుత్థేస్యాత్ - దారుక
 చ్చకః - కాణ్డాగ్నకః - సైన్ధువక్త్రకః - బాహువర్తకః || ౧౧౭ || ధూమాదిభ్యశ్చ || ౪ || ౧ || ౧౧౭ || దే
 శవాచిభ్యోపుత్థే - ధౌమకః - తైర్థకః || ౧౧౮ || నగరాత్కుత్సనప్రాప్తియోః || ౪ || ౧ || ౧౧౮ ||
 నగరశబ్దాద్యుత్థేస్యాత్కుత్సనేప్రాప్తియోః || ౪ || ౧ || ౧౧౮ || నాగరకః - చోరః - శిల్పివా - కుత్సనే
 కిమ్ - నాగరాః - బ్రాహ్మణాః || ౧౧౯ || అరణ్యాన్తనుష్యే || ౪ || ౧ || ౧౧౯ || పుత్థే - అరణ్యాన్త
 త్యస్యావహాః || ౧౨౦ || పథ్యధ్యాయస్యాయవిహారమనుష్యహస్తీప్వీతివాచ్యమ్ || ౧౨౧ || అరణ్యకః -
 పథ్యాః - అధ్యాయోస్యాయోవిహారోమనుష్యహస్తీవా || ౧౨౨ || వాగోమయేషు || ౧౨౩ || అరణ్య
 కాః - అరణ్యాగోమయాః || ౧౨౪ || విభాషాకురుయుగస్థరాభ్యామ్ || ౪ || ౧ || ౧౨౪ || పుత్థే - కార
 వకః - కారవః - యోగస్థరకః - యోగస్థరః || ౧౨౫ || మద్రప్రజ్యోగికమ్ || ౪ || ౧ || ౧౨౫ || జనపదపు
 ణోపహాః - మద్రేషుభాతోమద్రకః - వృజికః || ౧౨౬ || కోపధాదణే || ౪ || ౧ || ౧౨౬ || మాహిషి
 కః || ౧౨౭ || కచ్చాదిభ్యశ్చ || ౪ || ౧ || ౧౨౭ || దేశవాచిభ్యోఽణే - పుష్కాదేరపహాః - కాచ్చః - సై
 న్ధవః || ౧౨౮ || మనుష్యతత్సయోచ్చుత్ || ౪ || ౧ || ౧౨౮ || కచ్చాదిభ్యోఽణోపహాః - కచ్చేజా
 తాదిః - కాచ్చకోమసుప్యః - కాచ్చకంహానితమ్ - మనుష్యేతికిమ్ - కాచ్చగోః || ౧౨౯ || అపదా
 తాసాల్యత్ || ౪ || ౧ || ౧౨౯ || సాల్యశబ్దస్యకచ్చాదిత్యాద్యుత్థోసిద్ధినియమార్థమిదమ్ - ఆ
 పదాతానేవేతి - సాల్యకోబ్రాహ్మణః - ఆపదాతాకిమ్ - సాల్యనిపదాతిర్వృజి || ౧౩౦ || గో
 యవాగ్యోశ్చ || ౪ || ౧ || ౧౩౦ || సాల్యాద్యుత్థే - కచ్చాద్యణోపహాః - సాల్యకోగోః - సా
 ల్యికాయవాగూః - సాల్యమన్యత్ || ౧౩౧ || గరోత్తరపదాచ్చః || ౪ || ౧ || ౧౩౧ || దేశే - ఆణోప
 వాదః - వృకగర్తీయమ్ - ఉత్తరపదగ్రహణంబహుచపురస్వనిరాసార్థమ్ || ౧౩౨ || గహదిభ్య
 శ్చ || ౪ || ౧ || ౧౩౨ || ఛస్యాత్ - గహీయః || ౧౩౩ || ముఖిపార్శ్వతస్సోర్లోపచ్చ || ౧౩౪ || ముఖతీయమ్ -
 పార్శ్వతీయమ్ - అవ్యయానామ్యమాత్రేటితోపస్యానిత్యతాంజ్ఞాపయితుమిదమ్ || ౧౩౫ || కు
 క్షిప్యపరస్యచ || ౧౩౬ || జనకీయమ్ - వేరకీయమ్ || ౧౩౭ || దేవస్యచ || ౧౩౮ || దేవకీయమ్ - స్వకీయమ్ || ౧౩౯ ||
 ణకాదిభ్యశ్చాన్యచ్యః || ౧౪౦ || వైణకీయమ్ - వైత్రకీయమ్ - జౌత్తరపదకీయమ్ || ౧౪౧ || పాగ్చా

ఁబూదెఁ||౪||౧౩౯||ప్రాగ్దేశవాదినఃకటాదేఃఘస్సాన్ - అణోపవాదః - కట
 ౪గరియమ్ - కటఘోషీయమ్-కటపల్లవీయమ్ || రాజ్ఞికచ|| ౪|| ౧౧౮౦|| పృథ్వ్యా
 చ్యసీద్ధతస్సన్నియోగేనకాదేశమాత్రంవిధీయతే - రాజ్ఞీయమ్ || వృద్ధాదకేశాస్త్రభో
 పధాత్ || ౪|| ౧౧౮౧|| అకంఠకవీరదస్త్రాత్భోపధాచ్యపృథ్వాద్దేశవాచినః ఘస్సాన్
 త్ - బ్రాహ్మణికీనామజనపదఃయత్రబ్రాహ్మణాఅయధజీవినస్త్రజాతోబ్రాహ్మణి
 యః - శాల్మలీకీయః - ఆయోముఖీయమ్ || కన్ధాపలదనగరగ్రామసూదోత్తరపదా
 త్ || ౪|| ౧౧౮౨|| కన్ధాదిపశ్చాత్తరపదాద్దేశవాచినోవృద్ధాచ్యస్సాన్ - రథో
 ఞ్చిరాదేశపవాదః - దాక్షిణ్యీయమ్ - దాక్షిణ్యపదీయమ్-దాక్షిణ్యగరియమ్-దాక్షిణ్యగ్రామీ
 యమ్-దాక్షిణ్యాదీయమ్ || పర్వతాచ్య|| ౪|| ౧౧౮౩|| పర్వతీయః || విశామూఽను
 ష్యే || ౪|| ౧౧౮౪|| మనుష్యభిన్నేఽర్థేపర్వతాచ్యోవాస్యాప్యజ్జేఽన్ - పర్వతీయాని-
 పార్వతానివాఫలాని - అనునుష్యేకిమ్ - పర్వతీయోమనుష్యః || కృపణపర్ణాభ్యుద్యా
 జే||౪||౧౧౮౫|| భారద్వాజదేశవాచిభ్యామాభ్యాశ్చః - కృకణీయమ్ - పర్ణీయమ్- భర
 ద్వాజేకిమ్- కార్కణమ్- పార్ణమ్ || యుష్మదస్త్రదోరస్యతరస్యాంఖశ్చ||౪||౧౧౮౬|| చా
 చ్యః- పజ్జేఽన్ - యవయోబ్యుష్మాకంవాఅయంయుష్మదీయః- అన్నదీయః || తస్మిన్న
 నిచయుష్మాకాస్తాకా||౪||౧౧౮౭||యుష్మదస్త్రదోరేశావాదేశౌస్త్రఃఖణ్డోఽణ్డీచ- యాష్మా
 కీణః-అస్తాకీనః-యాష్మాకః-అస్తాకః || తవకమమకావేకచచ||౪||౧౧౮౮|| ఏకార్థవాచి
 నోబ్యుష్మదస్త్రదోస్తవకమమకాస్త్రః-ఖణ్డీచ- తావకీనః-తావకః-మావకీనః-మావకః-
 ఛాతు || ప్రత్యయోత్తరపదయోశ్చ|| ౪|| ౧౧౮౯|| మపర్వస్తయోరేశార్థయోస్త్ర
 మాస్త్రఃప్రత్యయేఉత్తరపదేచ- త్వదీయః- మదీయః || అర్థాద్యత్||౪||౧౧౯౦|| అర్థ్యః ||
 పరావరాధమోత్తమపూర్వాచ్య|| ౪|| ౧౧౯౧|| పరార్థ్యమ్-అపరార్థ్యమ్-అధమార్థ్యమ్-
 ఉత్తమార్థ్యమ్ || దిక్పూర్వపదాటశ్చ||౪||౧౧౯౨|| చాద్యత్ - పౌర్వార్థ్యకమ్ - పూర్వా
 ర్థ్యమ్ || గ్రామజనపదైకదేశాదభోరథో || ౪|| ౧౧౯౩|| గ్రామైకదేశవాచినోజన
 పదైకదేశవాచినశ్చవికపూర్వపదాదర్థాదైకభోరథోస్త్రః - ఇమస్మాదగ్రామస్యజనపద
 స్యవాపౌర్వార్థః - పౌర్వార్థికః - గ్రామస్యపూర్వస్మిన్నర్థేవాచితత్త్వితార్థసమా
 స - రథోగ్రహణంస్పృహర్థమ్ - అభోచేత్యక్తైర్యతోప్యనుకర్షస్పృహ్యేత్ || మభ్యా
 స్తః || ౪|| ౧౧౯౪|| మభ్యమః || అసామ్పృతికే||౪|| ౧౧౯౫|| మభ్యశబ్దాదకారప్ర
 త్యయస్సాన్పృత్వామ్పృతికేత్ - ఉత్పర్ణాషకర్షహీనోమహ్యోవైయాకరణః - మక్యహ్
 రు- నాతిప్రాప్యన్నాతిదీర్ఘమిత్యర్థః || ద్వీపాదనుసముద్రంయథే || ౪|| ౧౧౯౬|| స
 ముద్రస్యనుసమోద్వీపస్తద్విషయాత్ ద్వీపకర్షాద్యథోస్యాత్-దైవప్యమ్ - దైవప్యా
 || కాలాటశ్చ|| ౪|| ౧౧౯౭|| కాలవాచిభ్యుపథోస్యాత్ - మాసికమ్ - సామత్సరికమ్-
 సామమ్పృతికఃపౌనరిచీనికః-కథస్తర్మికార్వరస్యతమసానిదిద్ధయేఇతికాలినాసః-అగ
 దితోషసతాగేతిభారవిః-సమాసకాలీనం - ప్రాక్కాలీనమిత్యాదిచ - అపభ్రంశావి
 ప్రేశఇతిప్రామాణికాః|| తత్రకాతఇతియావత్కాలాధికారః || శ్రాద్ధకరదః || ౪||
 ౧౧౯౮|| రథోస్యాత్ - యుత్వణోపవాదః - శారదీకంశ్రాద్ధమ్ || విభామారోగారప
 యోః||౪||౧౧౯౯|| శారదీక-శారదోవారోగః- ఆతపోవా - ఏతయోగికిమ్ - శారదస్థధి

శాస్త్రాప్రదోషాభ్యాశ్చ॥ ౪॥౩॥ ౧౪॥ నార్యసాన్త - నైశిశమ్ - నైశమ్ - పాదోఽః,
 కమ్- పాదోషమ్ శాస్త్రసమృద్ధమ్॥ ౪॥౩॥ ౧౫॥ శ్వప్తశబ్దాద్వారభోగ్యాత్తస్యతుడాగమ
 శ్చ శాస్త్రాద్వారాదీనాశ్చ॥ ౪॥౩॥ ౧౬॥ ద్వార- స్వర- వ్యల- శ-స్వప్తి- స్వర- స్వప్త-స్వా
 దు-మృదు-శ్వప్- స్వ- నిమాన్మృద్ధిరైశాగమశ్చ - సావస్త్రికమ్ శాస్త్రసద్ధివేలాద్యుత్పత్తు
 త్రేభ్యాః॥ ౪॥ ౩॥ ౧౭॥ సద్ధివేలాదిభ్యయితుభ్యోనత్తేభ్యశ్చకాలవృత్తిభ్యో
 ణోస్యాత్ - సద్ధివేలాయాశ్చవఃసాద్ధివేలమ్ - నైశిశమ్- నైషమ్-సద్ధివేలా- సద్ధ్యా-అ
 మావస్యా- ఆయాదశ్- చతుర్దశ్- పౌర్ణమాసీ- ప్రతిపత్ * సంవత్సరాత్ఫలవర్షణోఃః
 సాంవత్సరంఫలప్రగ్గనా- సాంవత్సరికమన్యత్ శాస్త్రపాప్రవృత్తిః॥ ౪॥ ౩॥ ౧౮॥
 పాప్రవృత్తిః శాస్త్రవిద్యవృత్తిః॥ ౪॥ ౩॥ ౧౯॥ వర్షాసుసాధువార్షికంవాసః- కాలాత్స
 భుప్రవృత్త్యచ్యమానేషితిసాధ్యధై శాస్త్రసర్వత్రాః చతుర్దశ్॥ ౪॥ ౩॥ ౨౦॥ హేమ
 నాదణోస్యాత్ప్రతిపత్త్యవేగలోపయోః - చకారాత్పక్షేయత్వే - హేమనమ్- హేమ
 నమ్ శాస్త్రసాధుభ్యంపాప్రవృత్తిప్రగేనైవ్యయేభ్యమృత్తులౌతుత్తచ॥ ౪॥ ౩॥ ౨౧॥ సా
 యమిత్యాదిభ్యశ్చతుర్భ్యుప్రవృత్తిభ్యశ్చ కాలవాఙ్మయ్యుత్తులౌస్తస్తయోస్తత్తచతుటః
 పాప్రగనాదేకః - లనద్యతన, ద్యాదినిర్దేశాత్ - సాయస్తనమ్ - చిరస్తనమ్ - పా
 ప్తాప్రగయోరేదస్తత్సన్నిపాత్యతే - పాప్తేతనమ్ - ప్రగతనమ్ - దోషాతనమ్ - ది
 వాతనమ్ * చిరపరుత్సరారిభ్యఃతోవత్తవ్యః * చిరత్నమ్- పరుత్నమ్- పరారిత్నమ్*
 అగ్రాదిపశ్చాద్దిమ్ * అగ్రిమమ్- ఆదిమమ్-పశ్చిమమ్ * అనాచ్చ * ఆగ్రిమమ్ శాస్త్రవి
 భాషాపూర్వాహ్లాపరాహ్లాభ్యామ్॥ ౪॥ ౩॥ ౨౨॥ ఆభ్యాంట్యుత్తులౌవాస్తస్తయోస్తత్త
 చ- పక్షేతథో - పూర్వాహ్లాతనమ్ - అపరాహ్లాతనమ్- ఘికాలతనేషిత్వలుక్-పూర్వా
 హ్లాఃసోధోస్యేతిఽగ్రహేతుపూర్వాహ్లాతనమ్ - అపరాహ్లాతనమ్ - పూర్వాహ్లాకమ్ - అప
 రాహ్లాకమ్ శాస్త్రతత్తతాతః॥ ౪॥ ౩॥ ౨౩॥ సప్తమీసమర్థాజ్ఞాతశ్చత్వరైఃకాదయోఘాద
 యశ్చస్యః- సుప్రీఘజాతః- సోఘ్నుః- జౌత్సః-రాష్ట్రీయః- అనారపారీణమిత్యాది
 శాస్త్రపాప్రవృత్తిః॥ ౪॥ ౩॥ ౨౪॥ ఏణ్యస్యాపవాదః- పాప్రవృత్తిజాతఃపాప్రవృత్తికః శాస్త్ర
 సంజ్ఞాయాంశరదోపుష్క॥ ౪॥౩॥ ౨౫॥ ఋత్వణోపవాదః - శారదకాః - దర్శనశేషా
 ముద్గవిశేషాశ్చ శాస్త్రత్రైపదస్య॥ ౪॥౩॥౧౦॥ అధికారోయమ్- హనస్తత్త్వస్తాత్పా
 క్ శాస్త్రఅవయవాద్యతః॥ ౪॥౩॥ ౧౧॥ అవయవవాచినఃపూర్వపదాద్యతువాచినోఽచా
 నూదెరచోవృద్ధిస్యాత్ ఖేతిజితితిచతద్ధితేవరే - పూర్వవాద్వికః- అపరహైమనః-అవ
 యవాత్కిమ్ - పూర్వాసుపర్వాసుభవజిపూర్వవర్షికః - ఋతోర్వృద్ధిమద్విధావయ
 వాసామితితదస్తదిః పూర్వత్రైపదాతునావయవత్వాభావాత్ శాస్త్రసుసర్వాధ్వాజ్ఞనపదస్య॥
 ౪॥౩॥౧౨॥ శాస్త్రత్రైపదస్యవృద్ధిః - సుపాఞ్చలకః సర్వపాఞ్చలకః - అర్థపాఞ్చల
 కః- జనపదతదవధ్యోరితిపుష్క- సుసర్వాధ్వికశ్చేభ్యోజనపదస్యేతితదస్తదిః శాస్త్రదిశో
 ఽమద్యాతామ్॥ ౪॥ ౩॥ ౧౩॥ దిగ్వాచకాజ్ఞనపదవాచినోవృద్ధిః - పూర్వపాఞ్చలకః-ది
 శకీకమ్ - పూర్వపాఞ్చలనామయంపూర్వపాఞ్చలః - అమద్యాతాశ్చీమ్ - పూర్వమ
 ద్రవ- యోగవిభాగశ్చత్రార్థః శాస్త్రపాపాంగ్రామనగరాణామ్॥ ౪॥ ౩॥ ౧౪॥ దిశోప
 రేషాంగ్రామవాచినాన్నగరవాచినాశ్చజానామయవస్యచవృద్ధిః - పూర్వేషుకామశ

మూర్ఖుః - పూర్వైషమకామశమః - నగరే - పూర్వపాటలిపుత్రకః * పూర్వా
 స్థాపరాష్ట్రాద్ద్రామూలప్రదోషావస్మరాద్వ్యుక్తః || ౪ || ౩ || ౨౮ || పూర్వాష్టకః - అప
 రాష్ట్రకః - ఆర్ధగ్రకః - మూలకః - ప్రదోషకః - అవస్మారకః * పథవిపథవః || ౪ || ౩ || ౨౯ || పరి
 జాతవిపథకః * అమావాస్యాయావా || ౪ || ౩ || ౩౦ || అమావాస్యకః - ఆమావాస్యః * అ
 చ || ౪ || ౩ || ౩౧ || అమావాస్యః * సిద్ధవసకారాభ్యాజ్ఞుః || ౪ || ౩ || ౩౨ || సిద్ధకః - కచ్చాస్యజి
 ముసమ్యపుశ్చిచప్రాప్త - అపరరకః - బౌద్ధరికేణిప్రాప్త * అణికోచ || ౪ || ౩ || ౩౩ || క్ర
 మాత్ప్రతి - సైన్ధవః - ఆపరరకః * శ్రవిష్టాఫలుస్యనూరాధాస్వాతితివ్యపునర్వసుహస్తవి
 కాభామాధావహులూక్ || ౪ || ౩ || ౩౪ || ఏభ్యోనతత్రవాచిభ్యఃపరస్యజాతార్థప్రత్య
 యస్యలుక్ స్యాత్ * లుక్ తద్ధితలుక్ || ౧ || ౨ || ౪౫ || తద్ధితలుక్ సత్పువన్దనస్త్రీప్రత్య
 యస్యలుక్ స్యాత్ - శ్రవిష్టానుజాతః శ్రవిష్టః - ఫలనఇత్యాది * చిత్రారవహిరోహిణి
 భ్యస్త్రీయాయుపసంఖ్యానమః - చిత్రాయాజ్ఞాతాచిత్రా - రేవతి - రోహిణీ - ఆభ్యాం
 లుక్ తద్ధితలుక్ తిలకికృత - పిప్పల్యాదెరాకృతిగణత్యాత్మనర్జీవ * ఫలనయమాధాభ్యా
 జ్ఞానావక్త్రత్య * స్త్రీయామిత్యేవ - ఫల్లనీ - అమాధా * శ్రవిష్టామాధాభ్యాశ్చ
 ణ్విక్తవ్యః * అస్త్రీయామపి - శ్రావ్యీయః - ఆమాధీయః * జేప్రోప్తపదానామ్ || ౪ ||
 ౩ || ౧౨ || ప్రోప్తపదానామ్ త్రరపదస్యాచామాదెరచోవృద్ధిస్సాగ్రతజాతార్థేభితి
 తికితచ - ప్రోప్తపదానుజాతః - ప్రోప్తపదోమాణవకః - జేతికమ్ - ప్రోప్తపదానుభవః
 ప్రోప్తపదః - బహువచననిర్దేశాత్ప్రత్యాయోపిగమ్యతే - భద్రపాదః * స్థానాస్తగో
 శాలఖరకాలాచ్చ || ౪ || ౩ || ౩౫ || ఏభ్యోజాతార్థప్రత్యయస్యలుక్ స్యాత్ - గోస్థానఃగో
 శాః - ఖరశాలః - విభాసాసేనేతినపుంసకత్వేహ్రస్వత్వమ్ * వత్సశాలాభిజిదశ్వయు
 కృతభిషజోవా || ౪ || ౩ || ౩౬ || ఏభ్యోజాతార్థస్యలుక్ స్యాత్ - వత్సశాలేజాతః - వత్సశా
 లః - వాత్సశాలః - ఇత్యాది * జాతార్థప్రతిప్రసూతోఽన్యాడిద్వక్తవ్యః * శాతభిషజః -
 శాతభిషః - శతభిషక్ * నతత్రేభ్యోబహులమ్ || ౪ || ౩ || ౩౭ || జాతార్థప్రత్యయస్యబ
 హులంలుక్ స్యాత్ - రోహిణః - రాహిణః * కృతలబ్ధక్రీతకుశలాః || ౪ || ౩ || ౩౮ || తత్రే
 త్యేవ - సుగ్రీఘ్నకృతోలబ్ధిక్రీతఃకుశలోవాస్త్రాఘ్నః * ప్రియభవః || ౪ || ౩ || ౩౯ ||
 తత్రేత్యేవ - సుగ్రీఘ్నప్రియేణచాహుత్యేనభవతిస్రాఘ్నః * ఉపజానూపకర్ణోప
 నివేపక్ || ౪ || ౩ || ౪౦ || బౌపజానుకః - బౌపకర్ణిక్ - బౌపసికః * సమ్భూతే || ౪ || ౩ || ౪౧ ||
 సుగ్రీఘ్నసమ్భూతఃస్రాఘ్నః * కోశాడ్ధో || ౪ || ౩ || ౪౨ || కాశేయంవక్త్రమ్ * కా
 లాశానుభుప్రత్యుత్పచ్యమానేమ || ౪ || ౩ || ౪౩ || హేమస్త్రేసాఘః - హేమస్త్రఃప్రాకారః
 వసస్త్రేపుష్పవ్రివాసస్త్ర్యఃకుండలతాః - శరదివచ్యస్త్రేకారహాశాలయః * ఉప్రేచ || ౪ ||
 ౩ || ౪౪ || హేమస్త్రేఉప్రేహేమస్త్రాయాః * అశ్వయుజ్యాపుజ్ఞే || ౪ || ౩ || ౪౫ || రణా
 పవాదః - అశ్వయుజ్యానుప్రాఅశ్వయుజకామామః * గ్రీష్మవసస్త్రాదన్యతరస్యామ్ || ౪ ||
 ౩ || ౪౬ || పక్షేయత్వే - గ్రీష్మకమ్ - గ్రీష్మమ్ - వాసస్త్రమ్ - వాసస్త్రమ్ * దేయమృ
 తే || ౪ || ౩ || ౪౭ || కాలాదిత్యేవ - మాసేదేయమృణంమాసికమ్ * కల్యాప్యశ్వత్థయవబసా
 ద్యుక్ || ౪ || ౩ || ౪౮ || యస్మిన్ కాశేయయారాగికలాపినోభవస్త్రిసఉపచారాత్కలాపీ - త
 త్రదేయమృణంకలాపకమ్ - అశ్వత్థస్యఫలమశ్వత్థః - తద్యుక్తఃకాలోశ్వత్థః - యస్మిన్కా

తేజస్వినాగపలనిత్రతదేయమత్వత్కమ్ - యస్త్రిన్యవబుసముత్పద్యతేత్రదేయంయవబు
 సఃమ్ ❀ గ్రీష్మవరసమాద్వభే || ౪ || ౨ || ౪౯ || గ్రీష్మదేయమృణంగ్రీష్మకమ్ - ఆ
 వరసమకమ్ ❀ సంవత్సరాగ్రహయణీభ్యాస్తాభ్యు||౪ || ౩ || ౫౦ || చాద్వభే - సాంవత్సరి
 కమ్ - సాంవత్సరకమ్ - ఆగ్రహయణికమ్ - ఆగ్రహయణికమ్ ❀ వ్యాహరతిమృగః || ౪ || ౩ ||
 ౫౧ || కాలవాచినసప్తమ్యనాచ్యద్యాయతఇత్యర్థలఞాదయఃస్యుః - యోవ్యాహరతిస
 మృగశ్చేత - నిశాయాంవ్యాహరతినైఃమృగః - నైశః ❀ తదస్యసోధమ్ || ౪ || ౩ || ౫౨ ||
 కాలాదిత్యేవ - నిశాసహచరితమధ్యయనన్నిశా తతోధమస్యనైశః - నైశః ❀ తత్ర
 భవః || ౪ || ౩ || ౫౩ || స్మిఘ్నభవఃసాస్మిఘ్నః - రాష్ట్రీయః ❀ దిగాదిభ్యాయత్ || ౪ || ౩ ||
 ౫౪ || దిత్యమ్ - వర్గ్యప ❀ శరీరావయవాచ్చ || ౪ || ౩ || ౫౫ || దస్త్యమ్ - కర్ణ్యమ్ ❀ పా
 చాన్నగరానై || ౨ || ౩ || ౨౪ || పాచాన్వేషేనగరాన్వేగేపూర్వపదస్యాత్తరపదస్యాచా
 మాదెరచోవృద్ధిఃఇతిజితితిచ - సుహృదగరేభవఃసాహృదాగరః - పౌర్వనాగరః - పా
 చాన్వేష్మ - సుద్రనగరముదత్తు - తత్రభవః - మాద్రనగరః ❀ జగ్గలభేనువలజాస్తస్యవిభా
 పితముత్తరమ్ || ౨ || ౩ || ౨౫ || జగ్గలాద్యస్తస్యాజస్యపూర్వపదస్యాచామాదెరచోవృద్ధి
 గుత్తరపదస్యవాఇతిజితితిచ - కురుజగ్గలేభవంకారుజగ్గలమ్ - కారుజాగ్గలమ్ - వైశ్వధేన
 వమ్ - వైశ్వధేనవమ్ - సావర్ణవాలజమ్ - సావర్ణవలజమ్ ❀ దృతికుషీకలశివస్త్యస్త్య
 పేర్థభే || ౪ || ౩ || ౫౬ || దారైయమ్ - కాత్తేయమ్ - కలశిర్లుటతత్రభవంకాలశేయమ్ ❀
 గ్రీవాభ్యోన్వేచ || ౪ || ౩ || ౫౭ || చాత్థభే - గ్రైవేయమ్ - గ్రైవమ్ ❀ గమ్మీరాత్భ్యః ||
 ౪ || ౩ || ౫౮ || గమ్మీరేభవంగాంభేర్యమ్ ❀ అవ్యయీభావాచ్చ || ౪ || ౩ || ౫౯ || పరిముఖంభ
 వంపారిముఖ్యమ్ - పరిముఖాదిభ్యవివేద్యతే - సేవా - చౌపకూలః ❀ ఆస్తదిపూర్వపదా
 ట్థభే || ౪ || ౩ || ౬౦ || అవ్యయీభావాదిత్యేవ - వేత్తనిలస్త - ఆస్తర్వేత్తమ్ - తత్రభవమాస్త
 ర్వేత్తికమ్ - ఆస్తరణికమ్ ❀ అధ్యాత్మాదెష్ఠభేవ్యతే ❀ అధ్యాత్మేభవమాధ్యాత్మికమ్ ❀
 అనుశతికాదీనాభ్యు || ౨ || ౩ || ౬౧ || ఏమాముభయపదవృద్ధిస్యాత్ ఇతిజితితిచ - ఆధి
 దైవికమ్ - ఆధిభౌతికమ్ - బహులౌకికమ్ - పారలౌకికమ్ - అధ్యాత్మాదిరాకృతిగణః ❀ దేవి
 కాశింశపాదిత్యవాడ్ద్గ్ధసత్రత్రేయసామాత్ || ౨ || ౩ || ౬౨ || ఏమాంపఞ్చనాంవృద్ధి
 పాప్రాచాదెరచఆత్ ఇతిజితితిచ - దావికమ్ - దేవికామా లేభవాదావికామాలాః -
 శాలయః - శిశసాయావికారః - శాంశపశ్చిమసః - వలాశాదిభ్యోవేత్తభే - దిత్యోహవి
 దుదాత్యోహమ్ - దీర్ఘసత్రేభవం దార్ఘసత్రమ్ - శ్రేయసిభవంశ్రాయీసమ్ ❀ గా
 మాత్పర్యనుపూర్వాత్ || ౪ || ౩ || ౬౩ || రత్సాగ్ధే - అవ్యయీభావాదిత్యేవ - పా
 రిగ్రామికః - అనుగ్రామికః ❀ జివ్యమూలాగ్ధు లేశ్చః || ౪ || ౩ || ౬౪ || జివ్యమూలీయమ్ -
 అగ్గులీయమ్ ❀ వగ్ధాన్తాచ్చ || ౪ || ౩ || ౬౫ || కవర్ణీయమ్ ❀ అశద్దేయత్భావస్యతరస్యామ్ ||
 ౪ || ౩ || ౬౬ || పక్షేపూర్వేణచ్చః - మద్వర్ణ్యః - మద్వర్ణిణః - మద్వర్ణీయః - అశద్దేయమ్ - కవ
 ర్ణీయోవర్ణ్యః ❀ కర్ణలలాటాత్కన్నులంకారే || ౪ || ౩ || ౬౭ || కర్ణికా - లలాటికా ❀ తస్యవ్యా
 భ్యానభితిచవ్యాభ్యాతవ్యనామ్నః || ౪ || ౩ || ౬౮ || సుపాంవ్యాభ్యానః - సాప్తోగ్రస్తః - తైజః
 కాద్రః - సుప్తభవమ్ - సాపమ్ ❀ బహ్వచోన్వదాన్తాట్థభే || ౪ || ౩ || ౬౯ || పత్వేణత్వ
 యోవ్యాభ్యానకంశాన్త్రుంపత్వేణత్వమ్ - తస్యవ్యాభ్యానస్తత్రభవోవాపత్వేణత్వః -

క్రతుయజ్ఞేభ్యశ్చ || ౪ || ౩ || ౬౦ || సోమసాధ్యేషుయాగేష్యతాప్రసిద్ధా - తత్తా
 న్యతరోపాదాసేనసిద్ధేజ్ఞయోరుపాదానసామర్థ్యాదసోమకాఆపీహగృహ్యస్తే - అన్ని
 ప్రోచస్యవ్యాఖ్యానప్రత్యవత్సప్రోమికః - వాఙపేయికః - పాకయజ్ఞికః - నావయ
 జ్ఞికః - బహువచనంస్వరూపవిధిరాసార్థమ్ - అనన్తాదాత్తార్థఆరమ్భః || ఆధ్యాయే
 మ్వేవస్తే || ౪ || ౩ || ౬౧ || ఋషిశబ్దభ్యోలక్షణయావ్యాఖ్యేయగ్రన్ధవృత్తిభ్యోభవ
 వ్యాఖ్యానేచాధ్యాయేర్థోన్యత్ - వసిష్ఠేనదృష్టోచన్తోవాసిష్ఠస్తస్యవ్యాఖ్యానప్రత్య
 వోవావాసిష్ఠీకోధ్యాయః - ఆధ్యాయేమకిమ్ - వాసిష్ఠీఋక్ || పౌరోడాశపు
 రోడాశాత్ప్రన్ || ౪ || ౩ || ౬౨ || పురోడాశసహచరితోమన్త్రః - పురోడాశః - సవివపౌరో
 డాశః - తత్ప్రన్ పౌరోడాశికః - పురోడాశికః || ఛన్దసోయదశా || ౪ || ౩ || ౬౩ || ఛన్దస్యః
 ఛాన్దసః || ద్వ్యజ్ఞస్మాప్రజ్ఞఋక్ ప్రథమాధ్వరపురశ్చరణనామాఖ్యాతాత్ || ౪ || ౩ ||
 ౬౪ || ద్వ్యవచః - ఋషికః - పాశుకః - ఋచ్ - చాతుర్వోత్తకః - బ్రాహ్మణికః - ఆర్చ
 కః - ఇత్యాది || అఞ్ఞాయనాదిభ్యః || ౪ || ౩ || ౬౫ || రక్షాదేరపవాదః - ఆర్గయనః - జౌపనిష
 దః - వైయాకరణః || తతిఆగతః || ౪ || ౩ || ౬౬ || సుగ్రీఘ్నదాగతః - స్రాగ్రీఘ్నః || రగాయ
 స్థానేభ్యః || ౪ || ౩ || ౬౭ || కల్పశాలాయాఆగతిశ్చైల్పశాలికః || కుణ్డివాదిభ్యోన్ || ౪ ||
 ౩ || ౬౮ || ఆయస్థానేతక్ ఛాదీనాఞ్చాపవాదః - కుణ్డికాదాగతః - శౌణ్డికః - కార్కణః - తైర్థ
 కః || విద్యాయోనిసమ్మన్దేభ్యోవృత్తః || ౪ || ౩ || ౬౯ || ధౌపాధ్యాయకః - వైతామహకః
 || ఋతేప్రజ్ఞో || ౪ || ౩ || ౭౦ || పుణోపవాదః - హాత్యకమ్ - ఛాత్యకమ్ || పితృర్యచ్చ ||
 ౪ || ౩ || ౭౧ || చాటృణ్ - రిభ్యతః - యస్యేతిలోపః - పితృమ్ - వైతృకమ్ || గోత్రాదఙ్క
 వత్ || ౪ || ౩ || ౭౨ || బిదేభ్యఆగతంబైదమ్ - గార్గ్యమ్ - దాక్షమ్ - జౌపగవకమ్ || నభఃకుచీ
 శ్వరక్షేత్రజ్ఞకుశలనిపుణానామ్ || ౪ || ౩ || ౭౩ || సభఃపరేమాంశుచ్యాదిపఞ్చానామాదే
 రచోవృద్ధిః - పూర్వపదస్యతువాఞ్చిదాదాపరే - ఆశౌచమ్ - అశౌచమ్ - అనైశ్వర్యమ్ - అ
 నైశ్వర్యమ్ - ఆత్మైత్రజ్ఞమ్ - ఆత్మైత్రజ్ఞమ్ - ఆకాశలవ - ఆకాశలమ్ - అనైపుణమ్ - అనై
 పుణమ్ || హేతుమనుష్యేభ్యోఽన్యతరస్యాంరూప్యః || ౪ || ౩ || ౭౪ || సమాదాగతగసమ
 రూప్యమ్ - విషమరూప్యమ్ - పక్షిగహదిత్వాచ్చః - సమీయమ్ - విషమీయమ్ - దేవదత్త
 రూప్యమ్ - దైవదత్తమ్ || మయట్ - చ || ౪ || ౩ || ౭౫ || సమయయమ్ - విషమయయమ్ - దేవద
 త్తమయమ్ || ప్రభవతి || ౪ || ౩ || ౭౬ || తతఇత్యేవ - హిమవతఃప్రభవత - హైమవతీగజ్ఞా
 || విదూరాత్ ఇన్ || ౪ || ౩ || ౭౭ || విదూరాత్ప్రవతి - వైదూర్యమణిః || తగ్గచ్ఛిప
 ధిమాతయోః || ౪ || ౩ || ౭౮ || సుగ్రీఘ్నజ్ఞచ్చతిస్రాగ్రీఘ్నః - పన్ధాదూతోవా || అభినమ్నా
 మతిద్వారమ్ || ౪ || ౩ || ౭౯ || తదిత్యేవ - సుగ్రీఘ్నమభినమ్నామతిస్రాగ్రీఘ్నంకాన్యకుబ్జ
 ద్వారమ్ || అధికృత్యకృతేగ్రన్థే || ౪ || ౩ || ౮౦ || తదిత్యేవ - శారీరకమధికృత్యకృతోగ్రన్థః -
 శారీరకీయః - శారీరకంభావ్యమిత్యథేతోపచారాత్ || శిశుక్రన్దయమసభద్రద్యద్వీ
 స్త్రీజననాదిభ్యశ్చ || ౪ || ౩ || ౮౧ || శిశునాంక్రన్దసంశిశుక్రన్దః - తమధికృత్యకృతోగ్రన్థ
 శ్శిశుక్రన్దీయః - యమస్యసభాయమసభమ్ - క్లీబత్వన్నిపాతనాత్ - యమసభీయః - కిరా
 తార్జునీయమ్ - ఇన్ద్రీజననాదిచాకృతిగణః - ఇన్ద్రీజననీయమ్ - విరుద్ధభోజనీయమ్ || సో
 స్యనివాసః || ౪ || ౩ || ౮౨ || సుగ్రీఘ్నానివాసోఽన్యస్రాగ్రీఘ్నః || అభిజనశ్చ || ౪ || ౩ || ౮౩ ||

సుక్ష్మాభిజన్ స్యస్రాస్మి - యత్రస్వయంవసతిసనివాసః - యత్రపూర్వైరుపిత్త
 సోభిషత్తతిపేకః ॥ ఆయుధజీవిత్యశ్చనిపర్యతే ॥ ౪ ॥ ౩ ॥ ౧౧ ॥ పర్యవహానసప్రభ
 మానాదభిజనశబ్దాదస్యేత్యర్థేభస్మాత్ - మృగ్గోలజపర్యతోభిజన్ యేమామాయుధజీ
 వినాంతే - మృగ్గోలీయాః - ఆయుధతిమ్ - యుక్తోదజపర్యతోభిజన్ యేమానైర్రా
 దాంధ్విః ॥ శబ్దీకాదిభ్యోభ్యః ॥ ౪ ॥ ౩ ॥ ౧౨ ॥ శబ్దీకోభిజన్ స్యశాబ్దీక్యః ॥ సిద్ధతపి
 లాదిభ్యోఽణః ॥ ౪ ॥ ౩ ॥ ౧౩ ॥ సిద్ధాదిభ్యోఽణ్ - తపిలాదిభ్యోఽణ్ స్యాదుక్తేర్దై
 నైస్తవః - తపిలానగరిఅభిజన్ స్యతాపిలః ॥ తుసీనలాతురవర్తతీమాచవారాధ్వి
 ఛణ్ ధర్మోభ్యః ॥ ౪ ॥ ౩ ॥ ౧౪ ॥ తుపిఅభిజన్ స్యతాదేయః - సాలాతురీయః - వార్తలి
 యః - కాచవార్యః ॥ ౪ ॥ ౩ ॥ ౧౫ ॥ సోస్యేత్యవర్తతే - భజ్యతే సేవ్యతే ॥ ౪ ॥ ౩ ॥
 సుక్ష్మాభిజన్ స్యస్రాస్మి - ॥ అపితాదదే కాలాట్ర ॥ ౪ ॥ ౩ ॥ ౧౬ ॥ అపూపాభిజన్
 స్యతపాపికః - పాయసికః - అపితాత్మిమ్ - దైవదత్తః - అదేశాత్మిమ్ - స్రాస్మి - అ
 కాలాత్మిమ్ - గ్రైష్మః ॥ మహారాజాబ్ధి ॥ ౪ ॥ ౩ ॥ ౧౭ ॥ మహారాజికః ॥ వాసుదేవా
 ద్భునాభ్యాంపు ॥ ౪ ॥ ౩ ॥ ౧౮ ॥ వాసుదేవకః - అర్జునకః ॥ గోత్రతత్త్రియాశ్వేభ్యోబహు
 లంపు ॥ ౪ ॥ ౩ ॥ ౧౯ ॥ ఆతోపవాదః - పరత్వాద్యధ్వాచ్చమచ్చతే - గ్లుచకాయనిర్వ
 త్తిరస్యగ్లూచకాయనకః - నాతులకః - బహులగ్రహణాన్నేహ - పాణినోభిజన్ స్యపాణి
 నీయః ॥ జనపదినాజనపదవత్సర్వజ్ఞానపదేనసమాసశబ్దానామృహువచనే ॥ ౪ ॥ ౩ ॥
 ౧౦౦ ॥ జనపదస్యామివాచినామృహువచనేజనపదవాచినాసమాసమృతీనాజ్ఞానపదవత్స
 ర్వస్యాత్ ప్రత్యయజప్రకృతిశ్చ - జనపదతదవధ్యోచ్చేతిప్రకరణేయప్రత్యయాఉక్తాస్తే
 త్రాతిదిశ్యంతే - అక్షః జనపదోభిజన్ స్యాక్షకః అక్షః త్రియాభిజన్ స్యాక్షకః - జనపదినా
 జ్మిమ్ - పశ్చాద్రాచాహ్వానాభిజన్ స్యపశ్చలాః - జనపదేనేతిమ్ - పారహారా
 జాభిజన్ స్యపారహీయః ॥ తేనప్రోక్తమ్ ॥ ౪ ॥ ౩ ॥ ౧౦౧ ॥ పాణినాప్రోక్త
 మ్నానీనీయమ్ ॥ తిత్రివరతన్మక్షికోఖాచ్చణ్ ॥ ౪ ॥ ౩ ॥ ౧౦౨ ॥ ఛన్ద్రాచాహ్వా
 నానీతిత్రిషయతా తిత్రిణాప్రోక్తమధీయతేత్రియామ్ ॥ కాశ్యపకాశికాభ్యా
 మృషిభ్యాన్జిః ॥ ౪ ॥ ౧౦౩ ॥ కాశ్యపేనప్రోక్తమధీయతేకాశ్యపిన్ ॥ కలాపినైశ
 మ్నానానైవాసిభ్యశ్చ ॥ ౪ ॥ ౩ ॥ ౧౦౪ ॥ కలాప్యనైవాసిభ్యః - హరిద్రాణాప్రోక్తమధీ
 యతేహరిద్రవిణః - వైశమ్నానానైవాసిభ్యః - ఆలమ్బిన్ ॥ పురాణాప్రోక్తమబ్రా
 హ్మణకల్పేషు ॥ ౪ ॥ ౩ ॥ ౧౦౫ ॥ త్రియానాత్ప్రోక్తాశ్చేణిస్సాన్యత్ - యత్ప్రోక్తమ్
 రాణాప్రోక్తాశ్చేద్బ్రాహ్మణకల్పాస్తేభవన్తి - పురాణేనచిరన్తసేనమునినాప్రోక్తః - భ
 ల్లిః - ఛాల్లిపిన్ - కాట్యాయనః - కాట్యాయనిన్ - కల్పే - పిన్గేనప్రోక్తః - పైన్జిః - ల్పిః - పురాణతి
 క్తిమ్ - యాజ్ఞవల్క్యునిబ్రాహ్మణాని - ఆశ్వరథసికల్పః - ఆశ్విపత్యస్యేతియతోప
 కరచరకాల్లిక్ ॥ ౪ ॥ ౩ ॥ ౧౦౬ ॥ ఆభ్యాంప్రోక్తప్రత్యయస్యబుక్తస్యాత్ - కతేనప్రోక్తమ్
 ధీయతేకతాః - చరకాః ॥ కలాపినోఽణ్ ॥ ౪ ॥ ౩ ॥ ౧౦౭ ॥ కలాపినాప్రోక్తమధీయతేకా
 లాపాః - నాన్తస్యటిలోపే - సుబ్రహ్మబారిషీరశ్చికలాపికాధుమితైలివాజలిలాక్షలిశి
 లాలిశిఖిజ్ఞానూకరసద్దనుపర్యణాముపసంఖ్యానాట్టిలోపః ॥ ఛగలిన్ ధినుక్ ॥ ౪ ॥ ౩ ॥
 ౧౦౮ ॥ ఛగలినాప్రోక్తమధీయతేఛాగలేయనః ॥ పారాశర్యకలాదిభ్యామ్మితుసట

సూత్రమోః ॥ ౪॥ ౩॥ ౧౧౧॥ ణినిస్సాగ్ధే - పారాశర్యేణప్రా క్తమిత్తు సూత్రమధీ
యతేపారాశర్యోభిక్షవః - శైలానిసోనటాఃకర్తవ్యశాశ్వాదినిః ॥ ౪॥ ౩ ॥ ౧౧౧॥
భిక్షుసటసూత్రయోనిత్యేన - కర్తవ్యేనప్రా క్తమధీయతేకర్తవ్యోభిక్షవః - కృత్యాని
సటాఃకర్తవ్యేనైకాది ॥ ౪॥ ౩॥ ౧౧౨॥ సుదామూఅద్రిణాపిదిక్ సాదామిసీత్యేన ॥
౪॥ ౩॥ ౧౧౩॥ స్వరాదిపారాదవ్యయత్నమ్ - పీలుమూలేనపికదిక్ పీలుమూలతఃకర్తవ్యేన
సోయచ్చ ॥ ౪॥ ౩॥ ౧౧౪॥ చాత్తసిః-అణోపవాసః-ఉరసాపికదిక్ ఉరస్యః- ఉరస్యఃకర్తవ్యేన
పక్షాతే ॥ ౪॥ ౩॥ ౧౧౫॥ తేనేత్యేన- పాణినినాడపక్షాతమూణినియమ్కర్తవ్యేన ॥ ౪॥ ౩॥ ౧౧౬॥
౩॥ ౧౧౬॥ వరరుచినాకృతోవారరుచోగ్రన్థఃసంజ్ఞాయామ్ ॥ ౪॥ ౩॥ ౧౧౭॥ తేనేత్యేన
అగ్రన్థార్థమిదమ్-మక్షికాభిఃకృతంమక్షికంమధ్యః కులాలాదిభ్యోవృత్తే ॥ ౪॥ ౩॥ ౧౧౮॥
తేనకృతేసంజ్ఞాయామ్ - కులాలేనకృతంకాలాలకమ్ - వారుడకమ్ కర్తవ్యేన ద్రావిడభృష
రవటరపాదపాదభ్యో ॥ ౪॥ ౩॥ ౧౧౯॥ తేనకృతేసంజ్ఞాయామ్ - కర్తవ్యేనభిఃకృతంకర్త
ద్రమ్- భృమరమ్- వాటరమ్- పాదపక్షిఃకర్తవ్యేన ॥ ౪॥ ౩ ॥ ౧౨౦ ॥ ఉపగోరిదమ్-
బౌపగవమ్ * వహేస్తురణిత్వచ * సంహాధుః స్వం సాంవహిత్రమ్ * అగ్నిధశ్వరణెర
ణిభత్వచ్చ * అగ్నిమిధేఅగ్నిత్ - తస్యసానమాగ్నిధృమ్- తాత్స్యాత్సాపిఅగ్నిధృః
సమిధామాధానేష్యేణ * సామిధేనోమస్త్రః- సామిధేనోమస్త్రః * రథాద్యత్ ॥
౪॥ ౩ ॥ ౧౨౧ ॥ రథ్యచ్చద్రమ్ * పత్రపూర్వాదభ్యో ॥ ౪॥ ౩॥ ౧౨౨॥ పత్రంవాహనమ్-
అశ్వరథస్యేదమాశ్వరథమ్ * పత్రాధ్యయపరిషదచ్చ ॥ ౪॥ ౩ ॥ ౧౨౩॥ అభ్యో * ప
త్రాద్వాప్య * అశ్వస్యేదంపహసీయమాశ్వమ్- ఆభ్యర్థవమ్ - పారిషదమ్ * హరి
సీరాట్యక్ ॥ ౪॥ ౩॥ ౧౨౪॥ హరికమ్- నైరికమ్ * ద్వ్యన్యద్వయైర్వైర్మైధునికయోః ॥ ౪॥
౩॥ ౧౨౫॥ కాకోలుకికా- కుత్సకుకికా * ద్వ్యన్యేదేవాసురాదిస్యఃప్రతిషేధః * బైవా
సురమ్ * గోత్రచరణాద్యభ్యో ॥ ౪॥ ౩॥ ౧౨౬॥ బౌపగవకమ్ * చరణాధర్మాన్నయ
యోరితవక్తవ్యమ్ * కారకమ్ * సజ్జాపరీక్షణేష్యభ్యభిషామణే ॥ ౪॥ ౩॥ ౧౨౭॥ *
ఘోషగ్రహణమపికర్తవ్యమ్ * అభ్యో - బైదఃసంజ్ఞోబ్యో-ఘోషోవా - బైదంలక్షణమ్
యభ్యో- గార్గః- గార్గమ్- ఇభ్యో-దాక్షిణ్య- దాక్షిణ్య- పరంపరాసమ్యుద్భూతం- సాత్త్వలక్ష
ణమ్ * శాకలాద్య ॥ ౪॥ ౩॥ ౧౨౮॥ అణ్యోకైర్థే- పక్షేచరణత్వాద్యభ్యో- శకలేనప్రా
క్తమధీయతేశాకలాః లేహంసంజ్ఞోబ్యో-ఘోషోవా-శాకలః- శాకలకః - లక్షణేష్టిబతా
* ఛందోగౌర్ధికయాజ్ఞికబహ్వచసటాభ్యో ॥ ౪॥ ౩॥ ౧౨౯॥ ఛందోగానాన్తరీక్షా
యోవాచ్ఛందోగృమ్- బౌధిక్త్యమ్- యాజ్ఞిక్యమ్-వాహ్వయ్యమ్- నాట్యమ్-చరణాధర్మా
న్నయయోరిత్యుక్తమ్ - తత్సాహచర్యాన్నటశ్చక్షాడపితయారేవ * నదన్తమాణవా
నేవాసిమ్ ॥ ౪॥ ౩ ॥ ౧౩౦ ॥ దక్షిణప్రధానామాణవాదన్తమాణవాస్తేమ శిష్యేషుచపుభ్యో
సస్యాత్ - దాక్షిణ్యమాణవాఃశిష్యావాన్తేవైరికాదిభ్యభ్యో ॥ ౪॥ ౩॥ ౧౩౧॥ కర్తవ్యమి
త్యుక్తే-పుభ్యోపవాదః- రైవతికియమ్- బైజవాపీయః * కాపిజ్జలహంస్త్రిపదాదభ్యో ॥ ౪॥ ౩॥
౧౩౨॥ కుపిజ్జలస్యాపత్యమ్- ఇహ్రావనిపాతనాదణ్యోతదన్తాత్పరణే- కాపిజ్జలః-గోత్ర
పుభ్యోపవాదః- హస్తీపాదస్యాపత్యం - హస్తీపదః - తస్యాయంహస్తీపదః * అధర్వణి
కస్యేకలోపశ్చ ॥ ౪॥ ౩॥ ౧౩౩॥ అణ్యోస్యాత్ - ఆధర్వణిక్ స్వామధర్వణోధర్వఅహ్న

యోవా- చరణాద్వభావవాదః॥—॥సమాప్తైశ్శిశికాః॥—॥తస్య
వికారః॥ ౪॥ ౩॥ ౧౩౪॥॥అశ్వనోవికారేటిలోపోవ క్రవ్యః॥అశ్వనోవికారః॥అశ్వః-భా
స్వనః-మూర్తికః॥ అవయవేవప్రాణ్యోపధివృక్షేభ్యః॥౪॥౩॥౧౩౫॥చాద్వికారే - మ
యూరస్యావయవోవికారోవామాయూరః - దౌర్వజ్ఞాణమృష్టవా - పైపులమ్॥ బి
ల్వాదిభ్యోఽణ్॥౪॥ ౩॥౧౩౬॥ టైల్వః॥ కోపభాచ్చ॥౪॥౩॥౧౩౭॥ అణ్-అభోపనా
దః- తర్కు-తార్కవమ్-తై నిడీకమ్॥త్రపుజతునోఃషుక్॥ ౪॥ ౩ ॥ ౧౩౮ ॥ అభ్యామణ్
స్యాద్వికారే - ఏతయోష్టుగాగనుశ్చ - త్రాపువమ్ - జాతువమ్॥ఓరణ్॥౪॥౩॥౧౩౯॥
దైవదారవమ్- భాద్రదారవమ్॥అనువాత్రాదేశ్చ॥ ౪॥ ౩॥ ౧౪౦॥ దాధితమ్- కాపితమ్
॥ పలాశాదిభ్యోవా॥౪॥ ౩॥ ౧౪౧॥పాలాశమ్ - కారీరమ్॥ శమ్భ్యోమ్లణ్॥౪॥౩
౧౪౨॥ శామీలంభస్త- పిత్యాత్ జీమ్ - శామీలీశుక్॥ మయద్వైతయోర్భాషాయా
నుభూత్యాచ్చాదనయోః ॥ ౪ ॥ ౩ ॥ ౧౪౩ ॥ ప్రకృతిమాత్రాస్త్రయద్వాస్యాద్వికారావయ
వయోః- అశ్వనయమ్ - అశ్వనమ్- అశ్వక్షేత్యాదికిమ్- మాద్యః-సూపః-కార్పాసమాచ్చా
దనమ్॥ నిత్యవిభక్తరాదిభ్యః॥౪॥ ౩॥ ౧౪౪॥అమృతయమ్ - శరమయమ్॥ ఏకాచోని
త్యమ్॥ త్వజ్జయమ్- వాజ్జయమ్- కథంతహి - అప్యమయమ్మితి - తస్యేనమిత్యణస్తా
త్సవధేఃవ్యభి॥ గోశ్చపురీషి॥౪॥ ౩॥౧౪౫॥గోఽపురీషమ్- గోమయమ్॥పిష్టాచ్చ॥
౪॥ ౩॥ ౧౪౬॥ మయట్ స్యాద్వికారే - పిష్టమయమృష్ట - కథమైష్టిశురేతీసామాన్యవివ
క్షాయాంతస్యేనమిత్యణ్॥ సంజ్ఞాయాఽఙ్॥ ౪॥ ౩ ॥ ౧౪౭॥ పిష్టాదిత్యేవ- పిష్టస్యవి
కారవిశేషః-పిష్టకః- సూపోఽపూపనిపిష్టకస్సన్యత్॥ ప్రీహినిపురోడాశే॥ ౪॥ ౩॥
౧౪౮ ॥ మయట్ స్యాత్ - బిల్వాద్యణోపవాదః - ప్రీహిమయనిపురోడాశః - వ్రేహమ
న్యత్॥ అసంజ్ఞాయా నిలయవాభ్యామ్॥ ౪॥ ౩॥ ౧౪౯॥ తిలమయమ్-యవమయమ్-సం
జ్ఞాయాన్తుజైలమ్- యావకః॥ తాలాదిభ్యోఽణ్ ॥ ౪॥ ౩॥ ౧౫౦ ॥ అభ్ణమయటోరప
వాదః- తాలార్ధమసి- తాలన్ధనః- అన్యత్రాతిమయమ్ - బద్ధ్రాయుధమ్॥ జాతరూపేభ్యః
పరిమాణే॥ ౪॥ ౩॥ ౧౫౩॥ అణ్ - బహువచనాత్పర్యాయగ్రహణమ్- హటకః- తాపని
యః- సావర్ణోవానిష్కః - పరిమాణేకిమ్ - హటకమయాయప్టిః॥ ప్రాశిరజతాదిభ్యో
ఞ్॥ ౪॥ ౩॥ ౧౫౪॥శౌకమ్- బాకమ్- రాజతమ్॥ఇతశ్చతత్ప్రత్యయాత్॥౪॥౩॥౧౫౫॥
ఇద్యోవికారావయవప్రత్యయ స్తదస్తాదణ్ స్యాత్త్రయోరేవార్థయోః - మయటోపవాదః-
శామీలస్య శామీలమ్ - దాధితస్య దాధితమ్ - కాపితమ్ - ఇతనికిమ్ - టైల్వమయమ్
॥క్రీతవత్పరిమాణాత్ ॥ ౪ ॥ ౩ ॥ ౧౫౬ ॥ ప్రాగ్వక్తేష్టభిత్వారభ్యక్రీతార్థేయప్రత్య
యాయేనోపాధినాపరిమాణాద్విహితాస్తేతదైవవికారేఽతిదిశ్యంతే - అజాదీనామవవా
దః - నిష్కేణక్రీతంనైష్కికమ్ - ఏవనిష్కస్యవికారోపిన్ద్రాః - శతస్యవికార
శ్చత్యః- శతిః॥ ఉప్ప్రాద్వ్యభి॥ ౪॥ ౩॥ ౧౫౭॥ ప్రాణ్యభోపవాదః- ఔష్ప్రకః॥ ఉ
హార్ణయోర్భా॥ ౪॥ ౩॥ ౧౫౮॥ ఔమమ్-ఔమకమ్- ఔర్ణమ్-ఔర్ణకమ్- భుభాభాయ
థాక్రమమణ్॥ ఏన్యాభి॥ ౪॥ ౩॥ ౧౫౯॥ బణేయమ్- ఏణస్యతుబణమ్॥ గోపయ
సోఽయత్॥ ౪॥ ౩॥ ౧౬౦॥ గవ్యమ్- పయస్యమ్॥ దోశ్చ॥ ౪॥౩॥ ౧౬౧॥ దుర్వృత్తస్త
స్యవికారోవయవోవాద్రవ్యమ్॥ మానేవయః॥ ౪॥ ౩॥ ౧౬౨॥ దోగ్రిత్యేవ- దుర్వయమ్

శ్వపదస్యేనుశ్వాపదం- శౌవాపదమ్ ॥ వేశనాదిభ్యోశీవతి ॥ ౪ ॥ ౪ ॥ ౧౨ ॥ పతననజివ
 నైతినికః - ధానుష్కం ॥ వస్తుక్రయశ్రయాటన్ ॥ ౪ ॥ ౪ ॥ ౧౩ ॥ వస్తేననూత్వేనజీ
 వతివస్తికః - క్రయవిక్రయగ్రహణంసంఘాతవిగృహతార్థమ్ - క్రయవిక్రయకః - క్ర
 యికః- విక్రయికః ॥ ఆయుధాచ్ఛచ ॥ ౪ ॥ ౪ ॥ ౧౪ ॥ దాట్రి-ఆయుధేనజీవతిఆయుధియః-
 ఆయుగికః ॥ మారత్పుత్తగృహిభ్యః ॥ ౪ ॥ ౪ ॥ ౧౫ ॥ ఉత్పన్నైనహరత్పత్తజ్జికః ॥ భస్త్రాది
 భ్యఃప్రన్ ॥ ౪ ॥ ౪ ॥ ౧౬ ॥ భస్త్రయాహరతిభస్త్రికః- పితౄన్దీప్-భస్త్రీకీ ॥ విభామావ
 ధాత్ ॥ ౪ ॥ ౪ ॥ ౧౭ ॥ వివధేనహరతివివధికః- పక్షేరక- వైవధికః- ఏకదేశవికృతస్యాన
 న్యత్వాత్ఏవధాదపిప్రన్ - వివధికఃఏవధికీ - వివధిఏవధశబ్దేఉభయలోబద్ధశక్యేస్సన్ధవా
 హ్యేకాప్రవైతే ॥ అబ్బుటిలికాయాం ॥ ౪ ॥ ౪ ॥ ౧౮ ॥ కుటిలికావ్యాధానాజ్జతిశే
 వః కర్తారోపకరణభూతంహంహంచ - కుటిలికయాహరతిమృగానజ్జారాన్వాకాటిలి
 కోవ్యాధకర్తారశ్చ ॥ నిర్వృత్తైతీతిద్యూతాదిభ్యః ॥ ౪ ॥ ౪ ॥ ౧౯ ॥ అక్షద్యూతేననిర్వృ
 త్తమాక్షద్యూతకంతెరమ్ ॥ తైర్నమ్మిత్వమ్ ॥ ౪ ॥ ౪ ॥ ౨౦ ॥ త్రిప్రత్యయానప్రకృతి
 కాత్తత్వతీయాన్వాన్వివృత్తేర్థేమహస్యాన్నిత్యమ్ - కృత్యానిర్వృత్తకృత్త్రిమం - ప
 క్తిమమ్ ॥ భావప్రత్యయాన్వాదిమబ్ధక్రవ్యః ॥ పాకేననిర్వృత్తపాకిమంత్యాగిమమ్
 ॥ అపమిత్యయాచితాభ్యాంకకన్ ॥ ౪ ॥ ౪ ॥ ౨౧ ॥ అపమిత్యేతిబ్యస్తం - అపమిత్య
 నిర్వృత్తమాపమిత్యకమ్ - యాచితేననిర్వృత్తయాచితకమ్ ॥ సంస్కృప్తే ॥ ౪ ॥ ౪ ॥
 ౨౨ ॥ దధ్నాసంస్కృప్తదాధికమ్ ॥ చూర్ణాదినిః ॥ ౪ ॥ ౪ ॥ ౨౩ ॥ చూర్ణైస్సంస్కృప్తఃచూర్ణ
 నోఽపూపాః ॥ లవణాల్లుక్ ॥ ౪ ॥ ౪ ॥ ౨౪ ॥ లవణేనసంస్కృప్తోలవణస్సపః- లవణంశా
 కమ్ ॥ ముగ్ధాదణ్ ॥ ౪ ॥ ౪ ॥ ౨౫ ॥ ముగ్ధఓదనః ॥ వృక్షనైరువన్తి ॥ ౪ ॥ ౪ ॥ ౨౬ ॥ రక్త-ద
 ధ్నాఉపసన్క్రందాధికమ్ ॥ ఓజస్సుహోఽమ్బసావర్తతే ॥ ౪ ॥ ౪ ॥ ౨౭ ॥ ఓజసావర్తతే
 బౌజనికఃశూరః - సాహసికశ్చరః-ఆమ్బసికోమత్సయః ॥ తత్ప్రేక్ష్యగృహార్వమీపహం
 కూలమ్ ॥ ౪ ॥ ౪ ॥ ౨౮ ॥ ద్వితీయాన్వాసన్వాద్యర్తతత్వస్త్రిన్నగ్ధేరకస్యాత్ - క్రయావిశే
 వణత్వాత్ద్వితీయా - ప్రతీపంవర్తతేపాతీపికః - ఆప్రీపికః - పాతీతిలోమికః - ఆసు
 లోమికః - పాతీకూరికః ॥ పరిముఖిశ్చ ॥ ౪ ॥ ౪ ॥ ౨౯ ॥ పరిముఖంవర్తతేపారిముఖికః
 చాత్పారిపార్శ్వికః ॥ ప్రయచ్ఛలిగర్హ్యమ్ ॥ ౪ ॥ ౪ ॥ ౩౦ ॥ ద్విగుణార్థంద్రవ్యద్విగు
 ణంతత్ప్రయచ్ఛతిద్విగుణికఃత్రైగుణికః ॥ వృద్ధైర్వృద్ధుషిభావావక్రవ్యః ॥ వార్ధుషికః ॥
 కునీదదనైకాదశాత్ప్రన్ప్రచౌ ॥ ౪ ॥ ౪ ॥ ౩౧ ॥ గర్హ్యార్థాభ్యామాభ్యామేతౌస్తః
 ప్రయచ్ఛతీత్యర్థే - కునీదగవృద్ధిప్రదర్థంద్రవ్యంకునీద - తత్ప్రయచ్ఛతీతికునీదికః - కునీ
 దికీ - ఏకాదశార్థత్వాదేకాదశ - తేదతేవస్తుతోదశచేతివిగ్రహాకారఃసమానాస్త్ర
 హేవనూతీనిపాత్యతే - దనైకాదశికః - దనైకాదశిక-దనైకాదశాన్ప్రయచ్ఛతితత్త్వ
 త్రమర్ణ్యవేహపితధ్ధితార్థః ॥ ఉచ్ఛతి ॥ ౪ ॥ ౪ ॥ ౩౨ ॥ బదరాణ్యుచ్ఛతిచాదరికః ॥ రక్షతి ॥
 ౪ ॥ ౪ ॥ ౩౩ ॥ సమాజంరక్షితిసామాజికః ॥ శబ్దదర్శరక్షరోతి ॥ ౪ ॥ ౪ ॥ ౩౪ ॥ శబ్దరక్షరోతిశా
 బ్దికః-దాద్రికః ॥ పక్షిమత్స్యమృగాన్తన్తి ॥ ౪ ॥ ౪ ॥ ౩౫ ॥ స్వరూపస్యపర్యాయాణాం
 విశేషాణాం గ్రహణమ్ - మత్స్యపర్యాయేమమీనస్త్రివ - పక్షిణోహన్తిపాక్షికః-
 శాకునికః-ఘాయారికః- మాన్యికః- మైనికః-శాకులికః- మార్గికః-హరిణికః-సారంగికః

శ్లో పరిపన్నాశ్చింతి || ౪ || ౧ || ౩౬ || అస్తాత్ ద్వితీయానాత్మియహ నివేత్సృథైరకస్యాత్ -
 పన్నానంవరయి త్వాన్యాప్యవాతిపతిపారిపన్ధిశ్చగః - పరిపన్నం నిపారిపన్ధిః || ౪ || ౧ || ౩౬ ||
 దోత్తరపదపదవ్యనుపదధావతి || ౪ || ౧ || ౩౬ || ద్దాకారోమథఃమథాఃపద్యమాథః - ద
 ణ్ణమాపద్యమాధిః-దాణ్ణమాధిః-పాదవికః-ఆదపవికః || ౪ || ౧ || ౩౬ || అస్తా
 పిథోస్యాత్ - చాట్కథావతిత్వథే - ఆక్రంద్యుఃఖినాంరోషనస్తానదావతి - ఆక్రంద్వికః || ౪ || ౧ || ౩౬ ||
 పరోత్తరపద్యుష్ణాతి || ౪ || ౧ || ౩౬ || పార్యపదికః || ౪ || ౧ || ౩౬ || ప్రతికర్తార్థలలామచ్చ || ౪ || ౧ || ౩౬ ||
 ఏభ్యోగృహ్యత్పరైకస్యాత్ - ప్రతికర్తార్థగృహ్యతిప్రతికర్తాః - ఆర్థికః - లాలామిః || ౪ || ౧ || ౩౬ ||
 ధర్మార్థ || ౪ || ౧ || ౩౬ || ధారికః || ౪ || ౧ || ౩౬ || ఆధర్మార్థైవ క్రవ్యమ్ || ౪ || ౧ || ౩౬ || ఆధర్మికః || ౪ || ౧ || ౩౬ ||
 తిరచ్చ || ౪ || ౧ || ౩౬ || ప్రతిపదమేతిప్రతిపదికః || ౪ || ౧ || ౩౬ || సమవాయాన్యమైతి || ౪ || ౧ || ౩౬ ||
 ర || ౪ || ౧ || ౩౬ || సామనాయకః - సామూహికః || ౪ || ౧ || ౩౬ || పరిపదంసమవైతిపా
 రిపద్యః || ౪ || ౧ || ౩౬ || సేనాయావా || ౪ || ౧ || ౩౬ || ణ్యఃస్యాత్పక్షేరక - సైన్యాః-సైనికాః || ౪ || ౧ || ౩౬ ||
 జ్ఞాయాంలలాటకుక్కుట్యైపశ్యతి || ౪ || ౧ || ౩౬ || లలాటముశ్యులాలాటక స్సేవకః - కు
 క్కుటీశ్చ జ్ఞేనతత్వాద్వాంస్యైవచోలత్వైత - కాక్కుటికోభిక్షుః || ౪ || ౧ || ౩౬ || తస్యధర్మమ్ || ౪ || ౧ || ౩౬ ||
 ర || ౪ || ౧ || ౩౬ || ఆపణస్యధర్మమాపణికమ్ || ౪ || ౧ || ౩౬ || ఆపణమహిమ్యాదిభ్యః || ౪ || ౧ || ౩౬ || మహ
 మ్యాధర్మమ్మహిమమ్ - యాజమానమ్ || ౪ || ౧ || ౩౬ || ఋతోఽర్థే || ౪ || ౧ || ౩౬ || యాత్మధర్మం
 యాత్రమ్ || ౪ || ౧ || ౩౬ || నరాచ్యేతివక్రవ్యమ్ || ౪ || ౧ || ౩౬ || నరస్యధర్మ్యానారి || ౪ || ౧ || ౩౬ || విశసితు డ్లోపశ్చాప్యవక్ర
 వ్యః || ౪ || ౧ || ౩౬ || విశసత్పర్యవైశ్రమ్ || ౪ || ౧ || ౩౬ || విభాజయతుర్లోపశ్చాప్యవాచ్యః || ౪ || ౧ || ౩౬ || విభాజయ
 తుర్పర్యవైశ్రాజిత్రమ్ || ౪ || ౧ || ౩౬ || ఆదిగ్రయః || ౪ || ౧ || ౩౬ || పవ్యస్తాట్కస్యాదవక్రయేర్థే
 విశస్యావక్రయతపణిః - రాజగ్రాహ్యంద్రవ్యమవక్రయః || ౪ || ౧ || ౩౬ || తదస్యపణ్యమ్ || ౪ || ౧ || ౩౬ ||
 ర || ౪ || ౧ || ౩౬ || అపూపఃపణ్యమస్యఅపూపిః || ౪ || ౧ || ౩౬ || లవపాట్కర్థే || ౪ || ౧ || ౩౬ || భావణిః || ౪ || ౧ || ౩౬ ||
 విభ్యఃప్రక || ౪ || ౧ || ౩౬ || కిసరంపణ్యమస్యకసరికః-పిత్వాస్థిమ్ - కిసరికీ - కిసర-ఉకిర-నశదఇ
 త్యాదికసరాదయః - సర్వేసుగన్ధిద్రవ్యవిశేషవాచనః || ౪ || ౧ || ౩౬ || శలాలునోఽన్యతరస్యామ్ || ౪ || ౧ || ౩౬ ||
 ర || ౪ || ౧ || ౩౬ || పృక్ స్యాత్ - పక్షేరక - శలాలుకః - శలాలుకః-శాలాలుకః - శాలాలుకీ - శలాలుసు
 గన్ధిద్రవ్యవిశేషః || ౪ || ౧ || ౩౬ || శిల్పమ్ || ౪ || ౧ || ౩౬ || మృదజ్జవాదనశిల్పమస్యమార్దజ్జికః || ౪ || ౧ || ౩౬ ||
 మద్దుక
 యుర్మ రాదణ్యతరస్యామ్ || ౪ || ౧ || ౩౬ || మద్దుకవాదనశిల్పమస్యమార్దుకః - మార్దుకః-
 యూర్మరికః - యూర్మరః || ౪ || ౧ || ౩౬ || ప్రహరణమ్ || ౪ || ౧ || ౩౬ || తదస్యేత్వేవ - అనిఃప్రహరణమ
 స్యఆసః-ధానుస్యః || ౪ || ౧ || ౩౬ || పరశ్వధాట్కచ్చ || ౪ || ౧ || ౩౬ || పారశ్వధిః || ౪ || ౧ || ౩౬ || శక్తియష్ట్యోరిక
 || ౪ || ౧ || ౩౬ || శక్తిక - యాప్తికః || ౪ || ౧ || ౩౬ || అస్తి నాస్తివిష్టప్తసి || ౪ || ౧ || ౩౬ || తదస్యేత్వేవ-
 అస్తిపరలోకఇత్యేవమతిర్గతస్యసహస్తికః - నాస్తితిమతిర్గతస్యసనాస్తికః - విష్టమితిమతి
 ర్యస్యపద్యైకః || ౪ || ౧ || ౩౬ || శీలమ్ || ౪ || ౧ || ౩౬ || అపూపభక్షణంశీలమస్యఅపూపిః || ౪ || ౧ || ౩౬ || ఛత్రా
 దిభ్యోణః || ౪ || ౧ || ౩౬ || గురోర్దామాణామావరణంఛత్రతచ్చీలమస్యఛాత్రః || ౪ || ౧ || ౩౬ || కార్మ
 స్తాచ్చీత్యే || ౪ || ౧ || ౩౬ || కార్మశితాచ్చీత్యేణేటిలోపోనివాత్సత్ - కర్మశీలఃకార్మః - న
 స్తద్ధితత్వేవనిధౌత్యాన్యంతాచ్చీలికేణేటి - తేనచారి తాపసీత్యాదిసద్ధమ్ - తాచ్చీత్యే
 కిం- కార్మణః || ౪ || ౧ || ౩౬ || కర్మాభ్యయనేవత్తమ్ || ౪ || ౧ || ౩౬ || ప్రథమాస్తాత్పర్యధైర్యస్యా
 త్ అభ్యయనేవత్తా - యాక్రియాసాచేత్పరీధమాస్తాస్యార్థః - ఐ

కాన్యకః - యస్యాభ్యయనేవప్రవృత్తస్యపరీక్షాకాలేవచరీతోచ్ఛారణ
 రూపంస్థితమేకంబాతంసః ॥ ౪ ॥ ౪ ॥ ౬౪ ॥ పాగ్నిష
 యే - ద్వాదశాన్యానిగర్వాణ్యభ్యయనేవత్రాన్యస్యద్వాదశాన్యకః - ద్వాదశాపచ
 రాఅస్యతాతాత్పర్యః ॥ ౪ ॥ ౪ ॥ ౬౫ ॥ ఆపూవభూతింసిత
 మస్తైప్రపూషికః ॥ తదస్తైదీయతేనియతమ్ ॥ ౪ ॥ ౪ ॥ ౬౬ ॥ ఆగ్రభోగంనియతిండియ
 తెస్తైప్రగ్రభోజనిః ॥ శ్రాణామంసాదనాట్టిగన్ ॥ ౪ ॥ ౪ ॥ ౬౭ ॥ శ్రాణానియతిం
 దీయతేస్తైశ్రాణికిః - శ్రాణికి - మాంసాగ్రహణంసంఘాతవిగ్నహీతాన్ ॥
 మాంసాదనిః - మాంసికః - ఔషధక్రాదణ్యతరస్యామ్ ॥ ౪ ॥ ౪ ॥ ౬౮ ॥ పక్షరక
 భక్తమస్తైనియతండియతేధాక్తః - బాక్తః ॥ తత్రనియక్తః ॥ ౪ ॥ ౪ ॥ ౬౯ ॥ ఆశరే
 నియక్తఃఆకనిః ॥ అగారానాట్టిక్ ॥ ౪ ॥ ౪ ॥ ౭౦ ॥ దేవాకారేనియక్తోదేవాగారికః ॥
 ఆధ్యాయన్యదశకాలాత్ ॥ ౪ ॥ ౪ ॥ ౭౧ ॥ నిషిద్ధదేశకాలవాచకాట్టస్యాత్అధ్యేతి
 శ్చశానేనీతేత్తాశానికః - చతుర్దశ్యానుగీతేగాత్తశికిః ॥ కరినాప్రస్త్రస్తారసంధా
 నేషువ్యవహరతి ॥ ౪ ॥ ౪ ॥ ౭౨ ॥ తత్రేత్యేవ - దశకతినేవ్యవహరతినాంశకరినికః - పం
 శాఃపేణుః - కరినాయస్త్రిస్తేనపంశకరినః - తస్మిన్నేనేయాక్రియాంధాన్యైయా తాత
 దైవామతిప్రతీత్యర్థః - పాగ్నిషానికః - సాంస్థానికః ॥ నికతేవసతి ॥ ౪ ॥ ౭౩ ॥ నైరటి
 కోభిక్షుః ॥ అవసధాత్పత్ ॥ ౪ ॥ ౪ ॥ ౭౪ ॥ అవసధేవసతిఅవసధికిః - పితౄష్టమ్ - అవ
 సధికి ॥ ఆకర్షాత్పర్వాదేర్భూమిభ్యఃకుసీదసూత్రాచ్చ ॥ అవసధాత్పిసరాదేఃపిత
 వ్షడేతేరగధికారే ॥ ౧ ॥ పిడితిసూత్రమపేనవిహితాత్పర్యః - ప్రత్యయాన్తసప్ర ॥

— ॥ ౭౫ ॥ ౭౬ ॥ ౭౭ ॥ ౭౮ ॥ ౭౯ ॥ ౮౦ ॥ ౮౧ ॥ ౮౨ ॥ ౮౩ ॥ ౮౪ ॥ ౮౫ ॥ ౮౬ ॥ ౮౭ ॥ ౮౮ ॥ ౮౯ ॥ ౯౦ ॥ ౯౧ ॥ ౯౨ ॥ ౯౩ ॥ ౯౪ ॥ ౯౫ ॥ ౯౬ ॥ ౯౭ ॥ ౯౮ ॥ ౯౯ ॥ ౧౦౦ ॥
 పితౄష్టమ్ - పాగ్నిషానికః - యస్యాభ్యయనేవప్రవృత్తస్యపరీక్షాకాలేవచరీతోచ్ఛారణ
 రూపంస్థితమేకంబాతంసః ॥ ౪ ॥ ౪ ॥ ౬౪ ॥ పాగ్నిష
 యే - ద్వాదశాన్యానిగర్వాణ్యభ్యయనేవత్రాన్యస్యద్వాదశాన్యకః - ద్వాదశాపచ
 రాఅస్యతాతాత్పర్యః ॥ ౪ ॥ ౪ ॥ ౬౫ ॥ ఆపూవభూతింసిత
 మస్తైప్రపూషికః ॥ తదస్తైదీయతేనియతమ్ ॥ ౪ ॥ ౪ ॥ ౬౬ ॥ ఆగ్రభోగంనియతిండియ
 తెస్తైప్రగ్రభోజనిః ॥ శ్రాణామంసాదనాట్టిగన్ ॥ ౪ ॥ ౪ ॥ ౬౭ ॥ శ్రాణానియతిం
 దీయతేస్తైశ్రాణికిః - శ్రాణికి - మాంసాగ్రహణంసంఘాతవిగ్నహీతాన్ ॥
 మాంసాదనిః - మాంసికః - ఔషధక్రాదణ్యతరస్యామ్ ॥ ౪ ॥ ౪ ॥ ౬౮ ॥ పక్షరక
 భక్తమస్తైనియతండియతేధాక్తః - బాక్తః ॥ తత్రనియక్తః ॥ ౪ ॥ ౪ ॥ ౬౯ ॥ ఆశరే
 నియక్తఃఆకనిః ॥ అగారానాట్టిక్ ॥ ౪ ॥ ౪ ॥ ౭౦ ॥ దేవాకారేనియక్తోదేవాగారికః ॥
 ఆధ్యాయన్యదశకాలాత్ ॥ ౪ ॥ ౪ ॥ ౭౧ ॥ నిషిద్ధదేశకాలవాచకాట్టస్యాత్అధ్యేతి
 శ్చశానేనీతేత్తాశానికః - చతుర్దశ్యానుగీతేగాత్తశికిః ॥ కరినాప్రస్త్రస్తారసంధా
 నేషువ్యవహరతి ॥ ౪ ॥ ౪ ॥ ౭౨ ॥ తత్రేత్యేవ - దశకతినేవ్యవహరతినాంశకరినికః - పం
 శాఃపేణుః - కరినాయస్త్రిస్తేనపంశకరినః - తస్మిన్నేనేయాక్రియాంధాన్యైయా తాత
 దైవామతిప్రతీత్యర్థః - పాగ్నిషానికః - సాంస్థానికః ॥ నికతేవసతి ॥ ౪ ॥ ౭౩ ॥ నైరటి
 కోభిక్షుః ॥ అవసధాత్పత్ ॥ ౪ ॥ ౪ ॥ ౭౪ ॥ అవసధేవసతిఅవసధికిః - పితౄష్టమ్ - అవ
 సధికి ॥ ఆకర్షాత్పర్వాదేర్భూమిభ్యఃకుసీదసూత్రాచ్చ ॥ అవసధాత్పిసరాదేఃపిత
 వ్షడేతేరగధికారే ॥ ౧ ॥ పిడితిసూత్రమపేనవిహితాత్పర్యః - ప్రత్యయాన్తసప్ర ॥

హయామ్ - ధేనుస్యబద్ధకేస్తీతాః శివోగృహవతినాసంయుక్తైః ॥ ౪॥ ౪॥ ౯౦॥ గృహ
పతిర్యజమానః తేనసంయుక్తాః గావోపత్యోన్విః శివో నావయోధన్వవిషమూలమూలసీతాః
లాభ్యస్తార్యతుల్యప్రాప్యవద్యానామ్యసమసమితసన్నితేషు ॥ ౪॥ ౪॥ ౯౧॥ నావా
తార్యనావ్యమ్ - వయసాతుల్యవయస్యః - ధర్మైకప్రాప్యగధర్మ్యమ్ - విషేషవధ్యో
విష్యః - మూలేనకనామ్యంమూల్యమ్ - మూలేనసమోమూఃస్సీతయాగమితంసీత్యం
క్షేత్రమ్ - తులయాసమిత్తుల్యమ్ శివో ధర్మపథ్యర్థన్యాయాదనపేతే ॥ ౪॥ ౪॥ ౯౨॥ ధ
ర్మాదనపేతంధర్మ్యమ్ - పథ్యమ్ - అర్థ్యం - న్యాయ్యమ్ శివో ఛన్దసానిర్మితే ॥ ౪॥ ౪॥ ౯౩॥ ఛన్దసా
నిర్మితంఛన్దస్యమ్ - చిచ్ఛయాకృతమిత్యర్థః శివో ఉరసోఽణి ॥ ౪॥ ౪॥ ౯౪॥ ఛాన్దోత ఉర
సానిర్మితః ప్రత్రైరసః - ఉరస్యః శివో హృదయస్యత్రయః ॥ ౪॥ ౪॥ ౯౫॥ హృద్యోదేశః - హృ
దయస్యపద్దన్వీమాసీతిహృదాదేశః శివో బద్ధనేచర్మ ॥ ౪॥ ౪॥ ౯౬॥ హృదయశ్చాత్వపస్య
ద్రావ్యస్థనేయత్సాన్వితవేదేఽభిధేయ - హృదయస్యస్థనంహృద్యఃవశీకరణమస్త్రః శివో
మతజనమాలాత్మరణజల్పకర్మేషు ॥ ౪॥ ౪॥ ౯౭॥ మతగ్గ్హనంతస్యకరణంభావఃసాధనం
చామత్యమ్ - జనస్యజల్పోఽస్యః - హలస్యకర్మహల్యః శివో తత్రసాధుః ॥ ౪॥ ౪॥ ౯౮॥ ఆశ్చే
సాధుఃఆగ్గ్హ - సామసాసాధుఃసామన్యః - యేచాభావకర్మోరేతైవప్రతిభావ - కర్మణ్యః
శివో ప్రతిజనాదిభ్యఃశివో ॥ ౪॥ ౪॥ ౯౯॥ ప్రతిజనంసాధుఃప్రాతిజనీనః - సాయుగనః
సార్వజనీనః శివో భక్తాన్ః ॥ ౪॥ ౪॥ ౧౦౦॥ భక్తేసాధవోభాక్తాశ్శాలయః శివో పరివిద్యోః
౪॥ ౪॥ ౧౦౧॥ పారిషద్యః - పరిషదజ్జతియోగవిభాగాన్ఃశివో పారిషదః శివో కథాదిభ్యస్తక్
౪॥ ౪॥ ౧౦౨॥ కథాయాంసాధుఃకాధికః శివో గుడాదిభ్యస్తక్ ౪॥ ౪॥ ౧౦౩॥ గుడేసాధుః
గౌడికవత్సః - సామతీయవః శివో వభ్యతిధిసనతిష్ఠతేగ్ధ్రా ౪॥ ౪॥ ౧౦౪॥ పధిసాధుఃపా
ధేయమ్ - అతిధేయమ్ - వసనంవసతిఃతత్రసాధుఃవాసతేయోరాత్రిః - స్వావతేయంధ
నమ్ శివో సభాయాయః ॥ ౪॥ ౪॥ ౧౦౫॥ సభ్యః శివో సమాసత్థిర్ధవానీ ౪॥ ౪॥ ౧౦౬॥ సాధురి
తినివృత్తమ్ - వసతితివానీ - సమాసేతిధైగురావసతితి సత్థిర్ధ్యః శివో సమానోదరేశయితీ
చోదాత్తః ౪॥ ౪॥ ౧౦౭॥ సమాసేఉదరేశయితఃస్థితఃసమానోదర్యాభ్యాతా శివో సోదరా
ద్యః ౪॥ ౪॥ ౧౦౮॥ సాదగ్యః - అర్చకప్రాగ్వత్

ప్రాక్ప్రీతాచ్ఛః ॥ ౫॥ ౧॥ ౧॥ తేనత్రీతమిత్యతఃప్రాక్భోధిక్రయః శివో ఉగవాదిభ్యో
యత్ ॥ ౫॥ ౧॥ ౨॥ ప్రాక్ప్రీతాదిత్యేవ - ఉపన్యాస్తాత్ గివాదిభ్యశ్చయత్సాన్విత - ఛన్యాప
వాదః - శివోపేహితంశివోవ్యమ్ సాధనభజ్చ శివో సభ్యోతః - సభ్యమజ్ఞసమ్ - రథనాభావే
పేదమ్ శివో శునస్సంప్రసారణంవాచదిర్ఘత్వమ్ శివో శున్యం - శున్యమ్ శివో ఉధసోనచ్చుః ఉధ
స్యః శివో కప్పలొచ్చసంజ్ఞాయామ్ ॥ ౫॥ ౧॥ ౩॥ యత్సాన్విత - కప్పశ్రయమార్థావలశితమ్ -
సంజ్ఞాయాంకిమ్ - కప్పశ్రీయాఉగ్ధాన్విభామాహవిరపూపాదిభ్యః ॥ ౫॥ ౧॥ ౪॥ అమి
త్యందధి - అమితీయం - పురోడాశ్యాస్త్రాణాః - పురోడాశీయాః - అపూర్వమ్ అపూర్
యం శివో తస్మైహితమ్ ॥ ౫॥ ౧॥ ౫॥ వత్సేభ్యాహితోవత్సయోగోభుక్ - శివోవ్యందారు - గ
వ్యమ్ - హవిష్యమ్ శివో శరీరావయవాద్యత్ ॥ ౫॥ ౧॥ ౬॥ దన్ద్యమ్ - కణ్యమ్ - సన్సానీకా
యాః - నస్యమ్ - నాభ్యమ్ శివో యేచతద్ధితే ॥ ౫॥ ౧॥ ౭॥ యాదౌతద్ధితేవరేశిరశ్చబ్రస్యశీర్షన్నా
దేశస్సాన్విత - శీర్షణ్యః - తద్ధితేశీర్ష - శిరశ్చిచ్ఛిరస్యశివో వాకేశీష్మశీర్షణ్యః శిరస్సాన్విత

శాః * అలక్ష్మీ తిలవాచ్యమ్ * అజాదాతద్వితేశిరసః కిర్వా దేశః - ఘోరశిరసఇదం ఘోర
గ్నమ్ * ఖలయవమాషతిలవృషబ్రహ్మణశ్చ ॥ ౫ ॥ ౧౧ ॥ ౭ ॥ ఖలాయహితంఖల్యమ్-యవగ
మాప్యం-తిల్యం-వృష్యం- బ్రహ్మణ్యమ్ - చాద్రథ్యా * అజావిభ్యాంభ్యర్ ॥ ౫ ॥ ౧౧ ॥ ౮ ॥ అజ
ధ్యాయాధిః - అవిధ్యా * ఆత్మన్విశ్వజనభోగో త్రపదాభ్యః ॥ ౫ ॥ ౧౧ ॥ ౯ ॥ అత్మాభ్యానాభే
౬ ॥ ౮ ॥ ౧౦ ॥ ఏతాభేప్రకృత్యాస్తః - అత్త సేహితమాత్మనీనం - విశ్వజనీనమ్ - కర్మధార
యాదేవేష్యతే - వక్తీతత్పురుషాత్ బహుప్రహేశ్చచ్చసేవ - విశ్వజనీయమ్ * పశ్చ
జనాదుపసంఖ్యానమ్ * పశ్చజనీనమ్ * సర్వజనాట్యభోభిశ్చ సార్వజనికః - సర్వజనీనః *
మహాజనాట్యభోభిశ్చ-మాహాజనికః - మాతృభోగీణః-పితృభోగీణః-రాజభోగీనః * అచార్యాద
ణత్వంచ * అచార్యభోగీనః * సర్వపురుషాభ్యాంభ్యో ॥ ౫ ॥ ౧౧ ॥ ౧౦ ॥ సర్వాణ్ణోపేతివక్త
వ్యమ్ * సర్వస్తాసితాసార్వం - సర్వీయమ్ ॥ పురుషాద్వధవికారసమూహ తేనకృతమ్ ॥
భాష్యకారప్రయోగాత్ తేనేత్యస్యవృద్ధ్యవధ్యేరివేశః - పురుషస్యవధఃపౌరుషేయః
తస్యేదమిత్యణిప్రాప్తే - పురుషస్యవికారఃపౌరుషేయః - ప్రాణిరజతాదిభ్యోభిశ్చ
భోప్రాప్తే - సమూహేవ్యణిప్రాప్తే - ఏకాకినోపివరితఃపౌరుషేయవృతాఇవేతిచూ
ఘః - తేనకృతేగ్రహేణిప్రాప్తే - అగ్రహేతిప్రాసాదాదావప్రాప్తపేతివేశః *
మాణవచరకాభ్యాంభ్యో ॥ ౫ ॥ ౧౧ ॥ ౧౧ ॥ మాణవాయహితంమాణవీనమ్-చారకీయమ్
* తదధ్ధంవికృతేప్రకృతమ్ ॥ ౫ ॥ ౧౧ ॥ ౧౨ ॥ వికృతినావకాచ్చతుర్థస్తాతేతదధ్ధాయాం
ప్రకృతేవాచ్యాయాం శస్త్రత్యయస్సన్యత్ - అక్షరేభ్యపితానిఅక్షరీయానికాస్థాని-
ప్రాకారీయాంష్టకాః - శక్ష్మవ్యంబారు * ఛదిరుపధీబలేర్ధతో ॥ ౫ ॥ ౧౧ ॥ ౧౩ ॥
భాదిషేయానిత్పితాని - బాలేయాస్త్రుణ్డలాః - ఉపధిశబ్దాత్సావ్యైవ్యతేఉపధీయత
ఇత్యుపధిః - రధాగ్గం - తదేవబౌపధేయమ్ * యువభౌపానహ్యో ॥ ౫ ॥ ౧౧ ॥ ౧౪ ॥
ఛస్యావహః - ఆప్తభ్యోవత్సః-బౌపానహ్యోముజ్జః - చర్త్యవ్యయమేవపూర్వవి
ప్రతిషేధేన-బౌపానహ్యంచర్త్య * చర్త్యతో ॥ ౫ ॥ ౧౧ ॥ ౧౫ ॥ చర్త్యోయావికృ
తిఃతద్వాచకాదభోస్యాత్ - వర్త్యైవిదగవార్ధ్యంచర్త - వార్ధ్యిత్రంచర్త * తదస్య
తస్త్రిన్యాదితి ॥ ౫ ॥ ౧౧ ॥ ౧౬ ॥ ప్రాకారఆనామిష్టకానాస్యాత్ప్రాకారీయాంష్ట
కాః - ప్రాసాదీయందారు - ప్రాకారోఽస్త్రిన్స్యాత్ప్రాకారీయాదేశః - ఇతిగ
బ్దోతాకింఃవత్కామనుసారయతి - తేనేహన - ప్రాసాదోదేవదత్తస్యన్యాదితి * పరి
భాయాధతో ॥ ౫ ॥ ౧౧ ॥ ౧౭ ॥ సారిథేయాఘామిః - ఛయతోఽపూర్ణోపధిః -
* ప్రాగ్వత్సతో ॥ ౫ ॥ ౧౧ ॥ ౧౮ ॥ తేనతుల్కమితివరివచ్యతి తతఃప్రాక్రరభగిక్రియ
తే * ఆర్ధాదగోపుచ్చసంఖ్యాపరిమాణాటక్ ॥ ౫ ॥ ౧౧ ॥ ౧౯ ॥ తదర్హతిత్యేతదభివ్యాప్యత
జాధికారమధ్యైతథోపవాదఃరగధిక్రియతే - గోపుచ్చాదీనర్హయత్వా * అసమాశేని
ష్కాదిభ్యః ॥ ౫ ॥ ౧౧ ॥ ౨౦ ॥ ఆర్ధాదిత్యేతత్తైన్కిరమితియావత్ సప్రదశసూత్ర్యా
మనువర్తతే - నిషాదిభ్యోఽసమాశేరక్స్యాత్ఆర్ధ్యేష్యైర్థమ - వైష్మికమ్ - సమా
శేతురథో * పరిమాణాస్తస్యాసంజ్ఞాశాణయోః ॥ ౭ ॥ ౩ ॥ ౧౭ ॥ ఉత్తరపదవృద్ధిస్యాత్తో
దాదౌపరమనైష్మికః - అసమాసగ్రహణజ్ఞాపకంభవతిఇతఃప్రాక్రదస్తవిధిరితి - తేనను
గవ్యం-యవాపూర్వమిత్యాది - ఇతిఉద్ధృవంతుసంఖ్యాపూర్వపదానాంతనగ్రహణం

పాశ్చాత్యతీర్థతే - తచ్చాబుకి - పారాయణికః - ద్వైపారాయణికః - ఆటకీర్తిపమ్
ద్యాభ్యాం శూర్పాభ్యాం క్రితం ద్విశూర్పమ్ - ద్విశూర్పణీకీతం శూర్పపద్యోస్తాత్తన్న
చాత్ - కింతురథ - ద్విశౌర్పకమ్ ❀ అర్ధాత్పరిమాణస్య పూర్వస్య తువా ॥ ౬ ॥ 3॥
౨౬ ॥ అర్ధాత్పరిమాణవాచకస్యోత్తరపదస్యాదేరచోవృద్ధిః పూర్వపదస్య తువాభిజి
తితిచ - అర్ధహోతేన క్రితమార్ధద్రాణికమ్ - అర్ధద్రాణికమ్ ❀ నాతపివరస్య ॥ ౭ ॥ 3॥
౨౭ ॥ అర్ధాత్పరస్య పరిమాణాకారస్య వృద్ధిః పూర్వపదస్య తువాభిదాదౌ - ఆధాప్రస్థ
కమ్ - అర్ధప్రస్థకమ్ - ఆతపికమ్ - అర్ధకాడవికమ్ - తపరపికమ్ - అర్ధఖార్యాప్యవాఅర్ధఖా
రి - అర్ధఖారీ భార్యత్యత్రవృద్ధిని త్తస్యేతి ప్రపంచ్యావసపెధోనస్యాత్ ❀ శతాచ్చర
స్యతావశతే ॥ ౪ ॥ ౧ ॥ ౨౧ ॥ శతేన క్రితం శతకం శత్యమ్ - అశతేకమ్ - శతమరిమాణ
మస్య శతకస్యఙ్ఘ్రి - ఇహ ప్రత్యయార్థో వస్తుతః ప్రకృత్యర్థాన్నభిద్యతే తేన రస్యతోన కిన్తుక
నేవ తసమాసః త్యేవ - ద్విశతేన క్రితం ద్విశతకమ్ ❀ సుఖ్యాయా అతిశబదస్తాయాఙ్ఘ్రిన్
౪ ॥ ౧ ॥ ౨౨ ॥ సుఖ్యాయాఙ్ఘ్రిన్ స్యాద్భిర్ధేన తత్త్వప్రశబదస్తాయాఙ్ఘ్రిన్ - పశ్చభిః క్రితః
పశ్చకః - బహుకః - త్యస్తాయాన్త్ర-సాప్రతికః - శబదస్తాయాఙ్ఘ్రిన్ - చాత్వారింశత్ ❀ వతోది
ద్యా ॥ ౪ ॥ ౧ ॥ ౨౩ ॥ వత్స్వస్త్రాత్కన ఇద్యాన్యాత్ - తావతికః తావత్కః ❀ వింశతిలింశ
ద్యాం మ్మనసంజ్ఞాయామ్ ॥ ౪ ॥ ౧ ॥ ౨౪ ॥ యోగవిభాగిణీ క్తవ్యః - ఆభ్యాష్టన్
స్యాత్ - అసంజ్ఞాయాన్త్రమన్ స్యాత్ - కనోపవాదః - వింశకః - లింశకః - సంజ్ఞాయాన్త్ర
వింశతికః - లింశతికః ❀ కంసాట్టిరన్ ॥ ౪ ॥ ౧ ॥ ౨౫ ॥ టోబీబ్ధిః - ఇకారఉచ్చారణార్థః - కం
పికః - కంపికః ❀ అర్ధాచ్చేతి వ క్తవ్యమ్ ❀ అర్ధికః - అర్ధికః ❀ కార్వాపజాట్టిరన్తవ్యః ❀ ప్రతి
రాదేశశ్చవా ❀ కార్వాపణికః - కార్వాపణికీ - ప్రతికః - ప్రతికీ ❀ శూర్పాదభ్యాసతర
స్యామ్ ॥ ౪ ॥ ౧ ॥ ౨౬ ॥ శౌర్పంశౌర్పకమ్ ❀ శతమానవింశతికసహస్రపనాదన్ ॥ ౪ ॥
౧ ॥ ౨౭ ॥ ఏభ్యోణీస్యాత్ - రథోరక్తనామపవాదః - శతమానేన క్రితం శతమానమ్ -
వైంశతికమ్ - సాహస్రమ్ - వాసనమ్ ❀ అభ్యర్థపూర్వాద్విగోర్లుగసంజ్ఞాయామ్ ॥
౪ ॥ ౧ ॥ ౨౮ ॥ అభ్యర్థపూర్వాత్ ద్విగోశ్చ పరస్య స్త్రియస్య లుకస్యాత్ - అభ్యర్థకం
సమ్ - ద్వికంసమ్ - సంజ్ఞాయాన్త్రపాశ్చకలాపికమ్ ❀ విభావాకార్వాపజాసహస్ర
భ్యామ్ ॥ ౪ ॥ ౧ ॥ ౨౯ ॥ లుగ్వస్యాత్ - అభ్యర్థకార్వాపజమ్ - అభ్యర్థకార్వాపణికమ్ - ద్వి
కార్వాపజం - ద్వికార్వాపణికమ్ - ఔపసంఖ్యానికస్య టిరనోలుక - పక్షే అభ్యర్థప్ర
తికమ్ - ద్విప్రతికమ్ - అభ్యర్థసహస్రమ్ - అభ్యర్థసాహస్రమ్ - ద్విసహస్రిం - ద్విసా
హస్రమ్ ❀ ద్విలిపూర్వాన్నిష్కాత్ ॥ ౪ ॥ ౧ ॥ ౩౦ ॥ లుగ్వస్యాత్ - ద్వినిష్కం - ద్వి
నైష్కీకమ్ - త్రినిష్కం - త్రినైష్కీకమ్ ❀ బహుపూర్వాచ్చేతి వ క్తవ్యమ్ ❀ బహుని
ష్కం - బహునైష్కీకమ్ ❀ బిస్తాచ్చ ॥ ౪ ॥ ౧ ॥ ౩౧ ॥ ద్విలిబహుపూర్వాత్ బిస్తాదా
ర్శ్రియస్య లుగ్వస్యాత్ - ద్విబిస్తం - ద్విబైస్త్రిమిత్యాది ❀ వింశతికాత్థః ॥ ౪ ॥ ౧ ॥ ౩౨ ॥
అభ్యర్థపూర్వాత్ ద్విగోరీత్యేవ - అభ్యర్థవింశతికీనం - ద్వివింశతికీనం ❀ భార్యాక
కన్ ॥ ౪ ॥ ౧ ॥ ౩౩ ॥ అభ్యర్థభారీకం - ద్విభారీకమ్ ❀ కేవలాయాచ్చేతి వ క్తవ్యమ్ ❀ భారీకమ్
❀ పణపాదమాపశతాద్యత్ ॥ ౪ ॥ ౧ ॥ ౩౪ ॥ అభ్యర్థపణ్యమ్ - ద్విపణ్యం - అభ్యర్థపాద్యం
ద్విపాద్యమ్ - ఇహపాదః పదితిన - యస్యేతి లోపస్య స్థానివచ్ఛవాత్ - పద్యత్యతదధే

ఇత్యపి - ప్రాణ్యగౌర్ధస్యవతత్రగ్రహణాత్ ❀ కాణాద్వా ॥ ౪ ॥ ౧ ॥ ౩౫ ॥ య
 త్సాన్యత్ - పక్షేరభో - తస్యలుక్ అభ్యర్థశాన్యం - అభ్యర్థశాన్యం ❀ ద్విపూర్వాదాన్
 చ ॥ ౫ ॥ ౧ ॥ ౩౬ ॥ కాణాదిత్యేవ - కాద్యత్ తేనత్రైయాప్యమ్ - పరిమాణానస్యాసంజ్ఞా
 శాన్యయోరితిపర్యుదాసాదాదివృద్ధిరేవ - ద్వైకాణం - ద్విశాన్యం-ద్విశాన్యమ్ - ఇహర
 జ్ఞాదయస్త్రయోదశ ప్రత్యయాః ప్రకృతాః తేషాం సమర్థవిభక్తయోధాః-శ్చాకాం
 షీతాః తేషదానీమచ్యవై ❀ తేనక్రీతమ్ ॥ ౫ ॥ ౧ ॥ ౩౭ ॥ రజ్ - గోపుచ్చేనక్రీతంగోపు
 చ్చికం - సాప్రతికం-ప్రాస్థికం- రక్-వైష్వికమ్ ❀ ఇర్ష్యాః ॥ ౧ ॥ ౧ ॥ ౫౦ ॥ గోణ్యా
 ఇత్సాన్యత్తద్భిరుక - లుకోపవాదః - పశ్చభిర్గోణీభిఃక్రీతఃపటంపశ్చగోణః ❀ తస్య
 నిమిత్తంసంయాగోత్సాతౌ ॥ ౫ ॥ ౧ ॥ ౩౮ ॥ సంయోగస్సమృద్ధఃఉత్పాతఃపభావభా
 నూచకః- శతీకఃశతీర్ధనపతిసంయోగః- శత్యమ్-శతికమ్-దక్షిణాక్షిస్తుందనం- శత
 స్సౌమిత్వమిత్యర్థః ❀ వాతపితృశ్లేష్మభ్యశ్మమనకోపనయోరుపసంఖ్యానమ్ ❀ వాతస్య
 శమనకోపనవాతాతికంపైత్రికంశ్లేష్మికమ్ ❀ సన్నిపాతాచ్చేతివక్తవ్యమ్ ❀ సాన్నిపా
 తికమ్ ❀ గోద్వయో-సంఖ్యాపరిమాణాన్వాదేర్యత్ ॥ ౫ ॥ ౧ ॥ ౩౯ ॥ గోర్నిమి
 త్తంసంయోగఉత్పాతోవాగవ్యః- ద్వయః- భస్యః- యశస్యః - స్వర్గః- గోద్వయచః
 కిమ్ - విజయస్యవైజయికః - అసంఖ్యేత్యాదిః-పశ్చానాంపశ్చకంసప్రకంప్రాస్థికం
 భారీకమ్ - అశ్వాది - ఆశ్వికమ్-ఆశ్మికమ్ ❀ బ్రహ్మవర్చసాదుపసంఖ్యానమ్ ❀ బ్ర
 హ్మవర్చస్యమ్ ❀ పుత్రాచ్చచ ॥ ౫ ॥ ౧ ॥ ౪౦ ॥ చాద్యత్ - పుత్రీయః- పుత్ర్యః❀సర్వ
 భూమిపృథివీభ్యామణా ॥ ౫ ॥ ౧ ॥ ౪౧ ॥ సర్వభూమీర్నిమిత్తంసంయోగఉత్పాతోనా
 సార్వభౌమఃపార్థివః-సర్వభూమిశబ్దోనుశతీకాదిమపర్యతే❀ తస్యేశ్వరః ॥ ౫ ॥ ౧ ॥ ౪౨ ॥
 ❀తత్రవిదితఇతిచ ॥ ౫ ॥ ౧ ॥ ౪౩ ॥ సర్వభూమీర్శ్వరఃసర్వభూమావిదితోవాసార్వభౌ
 మఃపార్థివః❀ లోకసర్వలోకాట్టః ॥ ౫ ॥ ౧ ॥ ౪౪ ॥ తత్రవిదితఇత్యర్థే-తాకికః- అనుశ
 తికాదిత్యాదుభయపదవృద్ధిః- సార్వతాకికః❀ తస్యనాపః ॥ ౫ ॥ ౧ ॥ ౪౫ ॥ ఉప్యతేఅస్మి
 న్నితివాపః ష్టేత్రమ్ ప్రస్థస్యవాపః ప్రాస్థికం - ద్రోణికం-భారీకమ్ ❀ పాత్రాత్
 ధన్ ॥ ౫ ॥ ౧ ॥ ౪౬ ॥ పాత్రస్యవాపఃష్టేత్రంపాత్రికం - పాత్రీక్షేత్రభక్తిః ❀
 తదస్మిన్ప్రధ్యాయలాభశుల్కోపదాదీయతే ॥ ౫ ॥ ౧ ॥ ౪౭ ॥ వృద్ధిర్దీయతఇత్యాదిక్రి
 మేణప్రత్యేకంసమృద్ధాదేకవచనం - పశ్చాన్తిక వృద్ధిః ఆయః లాభః శుల్కముపదా
 వాదీయతే- పశ్చాకః- శతీకః - శత్యః - సాహస్యః - ఉత్తమర్జునమూలాతిరిక్తంగ్రా
 హ్యంవృద్ధిః - గ్రామాదిమసావిమగ్రాహ్యభాగఆయః - వికేత్రామూల్యాదధిక
 గ్రాహ్యలాభః - రక్షానిర్వేషోరాజభాగఃశుల్కః - ఉల్కోపదపదా ❀ చతు
 ధ్వకథఃఉపసంఖ్యానమ్ ❀ పశ్చాన్తికవృద్ధిర్దీయతేపశ్చకోదేవదత్తః - సమమ
 బ్రాహ్మణేదానమితివదధికరణవివక్షయావా ❀ పూరణాధాత్వన్ ॥ ౫ ॥ ౧ ॥ ౪౮ ॥ య
 ధాత్రమంతకటిరనోరపవాదః - ద్వితీయోవృద్ధాదిరస్మిన్దీయతేద్వితీయః తృతీయ
 కఃఅధికఃఅర్ధశబ్దోరూపకస్యాధేరూఢః ❀ భాగాద్యచ్చ ॥ ౫ ॥ ౧ ॥ ౪౯ ॥ చాట్టన్-భాగశ
 బ్దోపిరూపకస్యాధేరూఢః- భాగోవృద్ధాదిరస్మిన్భాగ్యం - భాగికంశతం - భాగ్యా

మర్మ విసంధ్యః - అర్హ్యః - వధ్యః సాత్యాద్భుతృమ్ ॥ ౫ ॥ ౧ ॥ ౬౦ ॥ చాద్యత్ - తదర్హ్యః
 త్యధే - పాత్రయః - పాత్యః కడజ్జరదమీణాచ్చచ ॥ ౫ ॥ ౧ ॥ ౬౧ ॥ చాద్యత్ - కడజ్జ
 రోతీతిగ్రాహతవిపనిపాతనాత్ భవ - కడజ్జరం మాషముద్గాదికాప్రమర్శ తీతకడజ్జ
 రీయోగః కడజ్జర్యః - దమీణామర్శ తీతదమీణీయః - దమీణ్యః సాలీబిలాత్ ॥ ౫ ॥ ౧ ॥ ౬౨ ॥
 సాలీబిలమర్శ తీసాలీబిలియాప్రజ్జలః - సాలీబిల్యాః - పాశయాగ్యత్యధ్యః క్షయజ్జరిన్
 గృభ్యః ఇహో ॥ ౫ ॥ ౧ ॥ ౬౩ ॥ యధా సంఖ్యం ప్ర - యజ్ఞం ఋత్విజః శ్చర్వా తి - యజ్ఞయః - ౬ ర్వి
 జీనో యజమానః * యజ్జరిన్ గృభ్యన్తత్కర్తాన్ తత్ప్రపసంఖ్యానమ్ * యజ్జియో దేశః ౬
 ర్విజీనో ఋత్విక్ - * * * * * యాచారగాదిసాం ద్వాదశానాం పూర్ణావధిః * * * * *
 అతః పరం ర్థేవ * * * * * పారాయణతురాయణచాప్తాయణం వర్తయతి ॥ ౫ ॥ ౧ ॥ ౬౪ ॥
 పారాయణం వర్తయతి పారాయణికశ్చాత్రః - తురాయణం యజ్జవిశేషః తవతాయ
 తి తారాయణికో యజమానః - చాప్తాయణికః * * * * * సంశయమావన్నః ॥ ౫ ॥ ౧ ॥ ౬౫ ॥ సంశ
 యవిషయా భూతో ధాన్యాంశయః * * * * * యోజనస్థచ్చతి ॥ ౫ ॥ ౧ ॥ ౬౬ ॥ యోజ
 నికః * * * * * క్రోశశతయోజనశతయోరవసంఖ్యానమ్ * * * * * క్రోశశతద్వితీక్రాశశతికః
 యోజనశతికః * * * * * తతో భిగవనమహాతీతచవక్రప్రమ్ * * * * * క్రోశశతాదభిగవనమర్హ
 తీతక్రాశశతికో భీతుః - యోజనశతికాచార్యః * * * * * పథఃప్రక్ ॥ ౫ ॥ ౧ ॥ ౬౭ ॥
 షోషీషధా - పథానగ్ధచ్చతి పథికః - పథికి * * * * * ణిత్యమ్ ॥ ౫ ॥ ౧ ॥ ౬౮ ॥ పథి
 క్షద్వాత్ నిత్యంగచ్చతి త్యధేణః స్యాత్ పథాదేశశ్చ - పథాననిత్యంగచ్చతి - పాస్యః పా
 థా * * * * * ఉత్తరపథేనామృతశ్చ ॥ ౫ ॥ ౧ ॥ ౬౯ ॥ ఉత్తరపథేనామృతం బౌత్తరపథ
 కమ్ - ఉత్తరపథేనామృతశ్చ ఉత్తరపథికః * * * * * ఆహృతప్రకరణే వారిజద్వలస్థలకానారపూ
 ర్వాదుపసంఖ్యానమ్ * * * * * వారిపథికమిత్యాది * * * * * కాలాత్ ॥ ౫ ॥ ౧ ॥ ౭౦ ॥ పుష్పాదిభ్య
 జిత్యతః పాగిగిక్రియతే * * * * * తేన నిర్వృత్తమ్ ॥ ౫ ॥ ౧ ॥ ౭౧ ॥ అహ్ని నిర్వృత్తమాహ్ని
 కమ్ * * * * * తమధిష్టాభ్యుతో భూతో భావీ ॥ ౫ ॥ ౧ ॥ ౭౨ ॥ అధిష్ఠః సత్కృత్రిశ్యాపారితః భృ
 తోవేతనేన క్రితః - భూతః స్వసత్తయావ్యాప్రకాలః - భావీతాద్యశవివానాగతకాలః
 మాసమధిష్ఠః మాసికో ధ్యావకః - మాసంభృతో మాసికః కమకరః - మాసంభూతో మా
 సికో వ్యాధిః - మాసంభావీ మాసిక ఉత్పనః * * * * * మాసాద్వయసి ష్టశ్చా ॥ ౫ ॥ ౧ ॥ ౭౩ ॥
 మాసంభూతో మాస్యః - మాసీనః * * * * * ద్విగోర్వా ॥ ౫ ॥ ౧ ॥ ౭౪ ॥ మాసాద్వయసి ॥ ఇత్య
 సవతః తే - ద్వైమాసాభూతో ద్విమాస్యః * * * * * షణ్డసాణ్ణ్యచ్చ ॥ ౫ ॥ ౧ ॥ ౭౫ ॥ వయసీత్య
 వ - యబప్యసవతః తే శాట్పత్ - మాణ్డస్యః - షణ్డస్యః - మాణ్డానికః * * * * * అవయసింశ్చ ॥
 ౫ ॥ ౧ ॥ ౭౬ ॥ చాణ్ణ్యత్ - షణ్డానికా వ్యాధిః మాణ్డాస్యః * * * * * సమాయాగిఖః ॥ ౫ ॥ ౧ ॥ ౭౭ ॥
 సమామధిష్టో భృతో భూతో భావీ మా సమీనః * * * * * ద్విగోర్వా ॥ ౫ ॥ ౧ ॥ ౭౮ ॥ సమా
 యాగిఖత్యేవ - తేన పరిజయ్యేత్యతః పాగిగిక్రియతాదిమపశ్చస్పర్థేషు ప్రత్యయాః -
 ద్విసమీనః - ద్వైసమికః * * * * * రాత్ర్యహస్రం వత్సరాచ్చ ॥ ౫ ॥ ౧ ॥ ౭౯ ॥ ద్విగో
 త్యేవ ద్విరాత్రీణః - ద్వైరాత్రీకః - ద్వ్యహీనః - ద్వైయహ్నికః - సమాసాస్తజధరని
 త్యత్వాన్నటచ్ - ద్విసంవత్సరీణః * * * * * సంఖ్యాయాస్తంవత్సరసంఖ్యస్యచ ॥ ౭౯ ॥ ౧ ॥ ౮౦ ॥
 సాఖ్యాయా ఉత్తరపథస్య వృద్ధిస్సాగ్ధాదౌ - ద్విసంవత్సరీకః - ద్వైపక్షీభ్యుతో ద్వి

సాక్షికః - సంఖ్యానాః పరిమాణాస్తస్యేత్యేవసిద్ధే సంవత్సరగ్రహణంపరిమాణగ్రహణ
 కాలపరిమాణస్యాగ్రహణార్థమ్ - తేనద్వైసమికక్షత్యుత్తరపదవృద్ధిర్న వర్షా
 ఖ్లుప్తుః॥ ౫॥ ౧॥౨౦॥ వర్షశబ్దావ్రాద్విగోవ్యాఖిఃపక్షైరభోవాలుక్ - త్రిణిరూపాణి- ద్వి
 వర్షిణోవ్యాధిః-ద్వివార్షికః- ద్వివర్షః వర్షస్యాభవిష్యతి॥౭॥౩॥౧౬॥ఉత్తరపదస్యవృద్ధి
 స్సాన్యత్ - ద్వివార్షికః - భవిష్యతితుద్వైవర్షికః - అధీష్టభృతసూరభవిష్యతితిపతిషే
 ధాన - గమ్యతేపిత్రభవిష్యతా - సతుతద్ధితార్థః - ద్వైవర్షఅధీష్టాభృతోవాకర్తకరి
 ష్యతీతిద్వివార్షికోమనుష్యః వర్ష పరిమాణాస్తస్యాసంఖ్యాశాణయోః॥౭॥౩॥౧౭॥ద్వైవర్ష
 శబ్దావ్రాద్యోజనమస్యద్వికాడవికః - ద్వాభ్యాంసువర్ణాభ్యాం క్రీతంద్విసావర్ణికమ్- ద్వి
 సైష్వికమ్ - అసంజ్ఞాతికమ్ - పశ్చకపాలాఃపరిమాణమస్యపాశ్చకపాలికమ్ - తద్ధి
 తాస్తస్మా - ద్వైశాణమ్ - కులిజశబ్దమపిత్రచిత్తరై - ద్వైకులిజకః చిత్తవతిని
 త్యమ్॥౫॥ ౧॥ ౨౯॥ వర్షశబ్దావ్రాద్విగోవ్యాఖిఃప్రత్యయస్యనిత్యంలుక్ సాన్యత్చేతనైప్రత్యయా
 థై-ద్వివర్షాదారకః వర్షపక్షికాష్టపక్షిరాత్రేణవచ్యనే॥ ౫॥ ౧॥ ౯౦॥బహువచనమతస్త్రైమ్
 పక్షికోధాన్యవిశేషః - తృతీయాస్తాత్క రాత్రత్రబ్జలోపశ్చనిపాత్యతే తేనప
 రిజయ్యలభ్యకార్యసుకరమ్ ॥ ౫॥ ౧॥ ౯౩॥ మాసేనపరిజయ్యజేతుంశక్యోమాసికొవ్యా
 ఖిః - మాసేనలభ్యజ్ఞాగ్యంసుకరంవామాసికమ్ తదస్యబ్రహ్మచర్యమ్॥౫॥౧॥౯౪॥
 ద్వితీయాస్తాత్కాలవాచినోస్యేత్యథైప్రత్యయసాన్యత్ - అత్యస్తసంయోగేద్వితీయా-
 మాసంబ్రహ్మచర్యమస్యమాసికోబ్రహ్మచారిఆర్థమాసికః - యద్వా - ప్రథమాస్తాద
 స్యేత్యథైప్రత్యయః - మాసోస్యేతిమాసికంబ్రహ్మచర్యమ్ మహానామ్నాదిభ్య
 ష్ట్యథైభ్యశ్చపసంఖ్యానమ్ మహానామ్నోనామపదామఘవన్నిత్యాద్యా ఋచః-
 తాసాం బ్రహ్మచర్యమస్యయాహానామ్నికః - హరఃత్రైపురస్యాభవతిపుంవద్భావా
 స్తాహానామికషత్కాహా మ చతుర్నాస్త్వీయజ్ఞై తత్రభవతిత్యర్థై - చతుర్న
 మాసేషుభవన్తిచతుర్నాస్యానియజ్ఞకర్తాణి ఆశస్మాదయామచతుర్నాసేషుభ
 వతిచతుర్నాసీ-ఆణస్తత్సాన్జీవీ - పౌన్డమాసీ-ఆషాఢీ తస్యదక్షిణాయజ్ఞాభ్యేభ్యః॥
 ౫॥౧॥౯౫॥ద్వాదశాహస్యదక్షిణాద్వాదశాహికి - ఆభ్యాగ్రహణాదకాతావతి - అగ్ని
 ప్రాయశీ - వాజపేయీతత్రచదియతేకార్యచ్ఛవవత్॥౫॥౧॥ ౯౬॥ పాప్రప్తిదీయతేకా
 ర్యంసాప్రప్తేష్యంశారదమ్ — కాలాధికారస్యపూర్ణావిధిః త్యప్తపాదిభ్యో-
 ణీ॥౫॥౧॥౯౭॥త్యప్తపాదియతేకార్యంవాప్రేయప్తం - త్యప్త - తీర్థ - సంగ్రామ - ప్ర
 వాసఇత్యాది తేనయధాకథాచహస్తాభ్యాంణయతో॥ ౫॥ ౧॥ ౯౮॥ యధాకథాచే
 త్యవ్యయసంఘాతాత్తృతీయాస్తాద్దస్తశబ్దాచ్చయధాసంఖ్యాంణయతోస్తః - అథాభ్యాస్త
 యధాసంఖ్యంశేష్యతే, యధాకథాచదియతేకార్యంవాయాధాకథాచమ్ - అనాదరే
 ణదేయంకార్యంవేత్యర్థః - హస్తేనదీయతేకార్యంవాహస్త్యమ్ సమ్మదిని॥ ౫॥
 ౧॥ ౯౯॥ తేనేత్యేవ - కర్ణవప్తకాభ్యాంసంపాదికాగ్ణవేప్తకంముఖం - కర్ణాలజ్క
 రాభ్యావవశ్యంభోభతఇత్యర్థః కర్తవేషాద్యత్ ॥ ౫॥ ౧॥ ౧౦౦॥ కర్తృణాసంపాదిక
 ర్ణణ్యంతౌర్యం - వేషేణసంపాదికేష్యసంపాదికేష్యకృత్రిమఅకారః తస్మైప్రభవతి
 సస్తాపాదిభ్యః॥౫॥ ౧॥ ౧౦౧॥ సస్తాపాయప్రభవతీస్తాపిక-సాంగ్రామికః యో

గాద్యచ్చ॥౫॥౧॥౧౦౨॥కాట్యాయ - యోగాయ ప్రభవతి యోగ్యోయాగిః ॥ కర్మణి ॥ ౫ ॥ ౧ ॥ ౧౦౩ ॥ కర్మణి ప్రభవతి కార్మకమ్ ॥ సమయ ప్రదస్య పాప్రమ్ ॥ ౫ ॥ ౧ ॥ ౧౦౪ ॥ సమయః పాప్రప్రోఽస్య సామయికమ్ ॥ ఋతోరణ్ ॥ ౫ ॥ ౧ ॥ ౧౦౫ ॥ ఋతుః పాప్రప్రోఽస్య ర్తవమ్ ॥ కాలాద్యత్ ॥ ౫ ॥ ౧ ॥ ౧౦౬ ॥ కాలః పాప్రప్రోఽస్య కాల్యంశీతమ్ ॥ స్రవ్యష్టేతథ్ ॥ ౫ ॥ ౧ ॥ ౧౦౭ ॥ కాలాదిత్యేవ తదస్యేతి చ - ప్రకృష్టాద్విగ్ధః - కాలోఽస్యేతి కాలికం వైరమ్ ॥ ప్రయోజనమ్ ॥ ౫ ॥ ౧ ॥ ౧౦౮ ॥ తదస్యేత్యేవ - ఇద్ద్రమహాప్రయోజనమస్య వైరమహికం - ప్రయోజనం ఫలం కారణమ్ ॥ విశాఖాచాధాః - ఇన్ద్రజిత్తయోః ॥ ౫ ॥ ౧ ॥ ౧౦౯ ॥ ఆభ్యానుజ్ఞాస్యాత్ప్రయోజనమిత్యధైక్రమాన్తస్థజ్జయోరర్థయోః - విశాఖాప్రయోజనమస్యైతాఖ్యామథః - ఆషాఢోద్యోః - చూడాదిభ్యశ్చపసంఖ్యానమ్ ॥ చూడా - చౌడు - శ్రద్ధా - శ్రాద్ధమ్ ॥ అనుప్రవచనాదిభ్యశ్చ ॥ ౫ ॥ ౧ ॥ ౧౧౦ ॥ అనుప్రవచనం ప్రయోజనమస్య అనుప్రవచనీయమ్ ॥ సమాపనాత్పూర్వపదాత్ ॥ ౫ ॥ ౧ ॥ ౧౧౧ ॥ వ్యాకరణసమాపనం ప్రయోజనమస్య వ్యాకరణసమాపనీయమ్ ॥ వికారాదిభ్యశ్చై ॥ ౫ ॥ ౧ ॥ ౧౧౨ ॥ ఏకమసహాయమగారం ప్రయోజనమస్య ముముక్షోః - సహకారాదిభ్యశ్చై ॥ ఆకాలికదాద్యస్తవచనే ॥ ౫ ॥ ౧ ॥ ౧౧౩ ॥ సమానకాలావాద్యనాయస్యేత్యాకాలికః - సమానకాలస్యాకాలితదేశః - ఆకువి నాశీత్యర్థః - పూర్వది నేమధ్యాహ్నదాపుత్పద్యది నాస్తరేతత్త్రైవనశ్చరణివా ॥ ఆకాలాట్యంశ్చ ॥ ఆకాలికావిద్యుత్ ॥ తథాః పూర్ణావధిః ॥ తేనతుల్యంక్రియాచేద్యతిః ॥ ౫ ॥ ౧ ॥ ౧౧౪ ॥ చాప్రాజ్ఞానతుల్యం చాప్రాజ్ఞానవదధితే - క్రియాచేదితిమ్ - గుణతుల్యేమాభూత్ పుత్రేణతుల్యః స్థూలః ॥ తత్రతస్యేన ॥ ౫ ॥ ౧ ॥ ౧౧౫ ॥ మధురాయామివమధురావత్ సుక్ష్మేషు ప్రాకారః - చైత్రస్యేవచైత్రవత్ మైత్రస్యగావః ॥ తదర్హమ్ ॥ ౫ ॥ ౧ ॥ ౧౧౬ ॥ విధిమర్హతివిధివత్పుత్యతే - క్రియాప్రమాణం మణ్డూకప్లుత్యానువర్తతే - తెనహన - రాజానమర్హతిచ్చత్రమ్ ॥ తస్యభావస్త్యతతే ॥ ౫ ॥ ౧ ॥ ౧౧౭ ॥ ప్రకృతిజన్యబోధప్రకారోభావః - గోర్భావః - గోత్వం - గోతా - త్వానంక్షీబంతల నగ్రస్త్రియామ్ ॥ ఆచత్వాత్ ॥ ౫ ॥ ౧ ॥ ౧౧౮ ॥ బ్రహ్మణస్త్యైత్యేతః పాప్రత్వతలావధిక్రయేతే - ఆపవాదైస్సహసమావేశార్థం గుణవచనాదిభ్యః కర్తృణివిధానార్థోచ్చేదమ్ - చకారోనభోస్సభోభ్యామపిసమావేశార్థః - స్త్రియాభావః స్త్రీణం - స్త్రీత్వం - స్త్రీతా - పౌన్దుం - పుంస్త్యం - పుంస్తా ॥ ననభోపూర్వాత్తత్పురుషాదవతరుస్థతలవణపటయధకతరసలసేభ్యః ॥ ౫ ॥ ౧ ॥ ౧౧౯ ॥ ఇతః పరంయేభావప్రత్యయాస్తైశ్చోతత్పురుషాన్ముః - చతురాదీన్సంజ్ఞయిత్వా - అపతిత్వమ్ - అపటుత్వమ్ - నభోపూర్వాత్పున్ - చార్హస్సత్వమ్ - తత్పురుషాత్పున్ - నాస్యవటవః సస్తిత్వపటః తస్యభావః ఆపటవమ్ - అపటురతిశం - ఆపటుర్వం - ఆసగ్గత్వం - ఆలవణ్యం - ఆవట్యం - ఆయుధ్యం - ఆకత్యం - ఆకరస్యం - ఆలస్యమ్ ॥ పృథ్వాదిభ్యఇమనిజ్ ॥ ౫ ॥ ౧ ॥ ౧౨౦ ॥ వాచననమణాదిసమావేశార్థమ్ ॥ రఋతోహలాద్యర్థేభాః ॥ ౬ ॥ ౪ ॥ ౧౨౧ ॥ హలాద్యర్థేభాః ఋకారస్యరఃస్యాత్ ఇష్టమేయస్సు ॥ టేః ॥ ౬ ॥ ౪ ॥ ౧౨౨ ॥ భస్యైర్హివసాస్యైర్హివేయస్సు - పృథోర్భావః ప్రథిమాపార్థవం - మృదిమా - మార్దవమ్ ॥ వరదృఢాదిభ్యష్చ ॥ ౫ ॥ ౧ ॥ ౧౨౩ ॥ చాదిమనిచే

శౌక్ల్యంశక్తిమా - దాధ్యం - పృథుమృదుభృశకృశద్వపరివృథానామేవరత్నమ్ - ౧౨
 ధిమా-మోజేషర్థః - జౌచితి - యధాకామీగ్గుణవచసచ్చాప్తాదిభ్యఃకర్తృణిచ॥ ౧॥
 ౧॥ ౧౨॥ చాద్భావే - జడస్యకర్తృభావోవాజాడ్యం - మూఢస్య భావః కర్తృవామా
 ధ్యం- చాప్తాణ్యమ్ * అర్హతోనుమచ * అర్హతోభావంకర్తృవాఆర్హస్యం - ఆర్హస్వీ-
 చాప్తాణాదిరాకృతిగణఃస్థాయధాతధాయధాపురయో నిపర్యాదౌః॥ ౨॥ ౩॥ ౩౧॥
 సఖఃపరయోరేతయోః పూర్వోత్తరపదయోః పర్యాయేణాదేరచోవృద్ధిరదౌ - ఆ
 యధాతధాభావః - ఆయధాతథ్యం- ఆయాధాతథ్యం- ఆయథాపుర్యం- ఆయాథాపు
 ర్యమ్- ఆపాదసమాప్తైర్భావకర్తృధికారః * చతుర్విధాదీనాంసావర్థకపరిపూర్ణానమ్*
 చత్వారోపణ్ణఃచాతుర్విధ్యం - చాతుర్యాశ్రయం- త్రైస్వర్యం- వాధుభ్యం- వైస్యం-
 సాన్నిధ్యం- సామీప్యం-జౌపయం - త్రైలోక్యమిత్యాది - సర్వేపేదాః సర్వేషాస్తాన
 ధితేసర్వపేదః-సర్వాదేరితిత్ - సమవసార్యవేద్యః * చతుర్వేదసౌభయపదవృద్ధిశ్చ*
 చతురోపేదాసధితేచతుర్వేదః- సమవసాతుర్వేద్యః- చతుర్విధ్యస్యేతిపాతానరం - చ
 తుర్విధ్యసవసాతుర్వేద్యఃస్థైర్యాద్యన్నలోపశ్చ॥ ౫॥ ౧॥ ౧౨౫॥ శేతిసజ్ఞాతత్వహ
 ణం-స్తేనచౌర్యే -పచాద్యచ్ - స్తేనస్యభావకకర్తృవాస్తేయమ్ - స్తేనాదితియో గంకభజ్య
 స్తేనమితివ్యభావమపి కేచిదిచ్చన్తిన్తిసఖ్యుర్యః॥ ౫॥ ౧॥ ౧౨౬॥ సఖ్యుర్భావఃకర్తృవాస
 ఖ్యమ్*దూతవణిగ్భ్యాశ్చ*దూతస్యభావంకర్తృవాదూత్యం - వణిజ్యమితికాశికా - మా
 ధవస్త్రవణిశ్యాశబ్దః స్వభావాత్ స్త్రీలింగః - భావఏవచాత్రప్రత్యయోనతుకర్తృణీత్యా
 హ - భాష్యేతుదూతవణిగ్భ్యాశ్చేతివాస్తేయ - చాప్తాణాదిత్వాద్యజిజ్ఞాసుపి * క
 పిజ్ఞాతోర్ధక్॥ ౫॥ ౧॥ ౧౨౭॥ కాపేయమ్-స్థాతేయమ్ * పత్యంతపురోహితాదిభ్యో
 యక్॥ ౫॥ ౧॥ ౧౨౮॥ వైసాపత్యం-పూరోహిత్యం*రాజాస్తే * రాజశబ్దఃఆనమాస్తే
 యకంలభతఇత్యర్థః - రాజ్ఞోభావఃకర్తృవారాజ్యం - సమాసేతుచ్చాప్తాణాదిత్వాత్
 వ్యుత్ - ఆధిరాజ్యమ్ * పాణిభ్యజ్ఞాతివయోవచనోద్దాత్రాదిభ్యోఽఞ్ ॥ ౫॥ ౧॥
 ౧౨౯॥ పాణిభ్యజ్ఞాతి- ఆశ్వం- జెప్రం- వయోవచనమ్- కామారం- కైశోరమ్-జౌ
 గాత్రం - జౌస్తేత్రం- సౌప్తవం- దౌప్తవమ్*హయనాన్రయవాదిభ్యోఽఞ్ ॥ ౫॥ ౧॥
 ౧౩౦॥ ద్వైహయనం - త్రైహయనం - యోవనం - స్థావిరమ్ * శ్రోత్రియస్యలోప
 శ్చ * శ్రోత్రమ్- కుశలచపలపిష్టపిఠసకుతూహలక్షేత్రజ్ఞః యువాదిషుచ్చాప్తాణాది
 షుచవర్యనై - కాశల్యం - కాశలమిత్యాది * ఇగన్తాచ్చలఘుపూర్వాత్ ॥ ౫॥ ౧॥
 ౧౩౧॥ కుచేర్భావః కర్తృవాకౌచం- మానం- కథంకావ్యం - కవిశబ్దస్య చాప్తాణాది
 త్వాత్వ్యుత్ * యోపధాన్తురూపోత్తమాద్యుత్॥ ౫॥ ౧॥ ౧౩౨॥ రామణీయకం - ఆభి
 ధానీయకమ్ * సహాయాద్య*సహాయ్యం - సాహాయకమ్ * ద్వస్త్రవనోజ్ఞాదిభ్య
 శ్చ॥ ౫॥ ౧॥ ౧౩౩॥ వైష్యపాధ్యాయకా- మానోజ్ఞకమ్ * గోత్రచరణాస్థానాథ్యా
 కారతదవేతేషు ॥ ౫॥ ౧॥ ౧౩౪॥ గోత్రపత్యయోనాచ్చరణావినశ్చపుష్కోస్యోత్
 భావకర్తృణి - శ్లాఘాదిషువిషయభూతేషు- అత్యాకారోఽగ్నితేపః - తదవేతః తేగో
 త్రచరణయోర్భావకర్తృణీచ్చాప్తః అవగతవానావ - గార్గికయాశ్లాఘుతే - గార్గ్యతే
 నవికత్తతత్త్వార్థః- గార్గికయాత్యాకురుతే- గార్గికామవేతః - కారికయాశ్లాఘుతేఇత్యా

ది ధృవసూత్రాభ్యుత్పత్తిః ॥ ౧ ॥ ౧౩౫ ॥ సూత్రాభ్యుత్పత్తిః యుత్పత్తిగ్రాహ్యత్రీలింగః -
 బహువచనాద్విశేష గ్రహణమ్ - అచ్చాపాకస్యభావః కర్తవాలచ్చాపాకీయం - మై
 త్రావరుణీయమ్ ॥ బ్రహ్మణస్తవః ॥ ౫ ॥ ౧ ॥ ౧౩౬ ॥ సూత్రావాచినోబ్రహ్మన్
 శబ్దాత్ప్రసక్త్యత్ - ఛస్యాపవాదః - బ్రహ్మత్వమ్ - నేతివాచ్యేత్వవచనంతలోబాధ
 సార్థమ్ - బ్రాహ్మణపర్యాయాద్బ్రహ్మశబ్దాత్తు త్వత్తతా - బ్రహ్మత్వం - బ్రహ్మతా
 ————— ధన్యనామృతసేవేతీర్థిభిః ॥
 ౧ ॥ ౧ ॥ ౧ ॥ భవస్తస్మిన్నిత్యవనమ్ - ముద్గానాంభవనంక్షేత్రంహృద్గీసమ్ ॥ ప్రి
 హిశాల్యోర్ధ్వః ॥ ౫ ॥ ౧ ॥ ౧ ॥ ప్రసౌహయం - శాలేయమ్ ॥ యవకవృక్షికాద్యత్ ॥ ౫ ॥
 ౧ ॥ ౩ ॥ యవానాంభవనంక్షేత్రంయవ్యమ్ - యవకవృక్షమ్ - పక్ష్యవృక్షమ్ ॥ పిఠాపాతలమం
 యోమాభక్త్యాఽభ్యుత్ ॥ ౫ ॥ ౧ ॥ ౪ ॥ యద్వాస్యత్ - పక్ష్యభిః - తిల్యం - కైలసం - మాష్యం
 మాషిణం - ఉష్యం - ఔషిణం - భక్త్యం - భాగ్యేనం - అణవ్యం - అణవీసమ్ ॥ సర్వసర్వణికి
 తఃఖభిః ॥ ౫ ॥ ౧ ॥ ౫ ॥ అసామర్థ్యేసినిపాతసాత్సమాసః - సర్వశ్చర్మణాకృతః సర్వచర్మ
 ణః - సార్వచర్మణః ॥ ధాముఖనమ్ముఖస్యదర్శనఃఖిః ॥ ౫ ॥ ౧ ॥ ౬ ॥ ముఖస్యనద్యశంయ
 ధాముఖంప్రతిబింబం - నిపాతేనాత్సాద్యశ్యేవ్యయాభావః - సమంసర్వంముఖంస
 మ్ముఖం - సమకజ్జస్యాస్తలోపోనిపాత్యతే - యధాముఖస్వరూపః యధాముఖీనః సర్వస్య
 ముఖస్యదర్శనః సమముఖీనః ॥ తత్సర్వాదేవభృత్యకమఃపత్రపాత్రాంవ్యాప్నోతి ॥
 ౧ ॥ ౧ ॥ ౭ ॥ సర్వాదేవభృత్యస్తాత్ ద్వితీయాంతాత్సస్యత్ - సర్వపథాన్వ్యాప్నోతి
 సర్వపథీనః - సర్వాన్దేవః - సర్వకమిణః - సర్వపత్రీణః - సర్వపాత్రీణః ॥ అప్రపదమ్ప్ర
 ప్నోతి ॥ ౫ ॥ ౧ ॥ ౮ ॥ పాదస్యాగ్రంప్రపదంతస్త్రాదీకృత్యఅప్రపదం - తత్ప్రప్నోతి
 అప్రపదీనఃపటః ॥ అసపదసర్వాన్నాయానయంబద్ధాభయతినేయమ్ ॥ ౫ ॥ ౧ ॥
 ౯ ॥ అనురాయామేసాద్యశ్యేవా - అనుపదమ్మధ్యాఅనుపదీనాడపానతే - సర్వాన్నా
 నిభక్షయతిసర్వాన్నినోభిక్షుః - ఆయానయఃస్థలవిశేషఃతస్మేయః - ఆయానయానశ్చ
 రః ॥ పరోవరపరమృగప్రత్రపేత్రమనుభవతి ॥ ౫ ॥ ౧ ॥ ౧౦ ॥ ఏరాంశ్చపరరాంశ్చ
 సుభవతిపరోవరీణః - అవరస్యోత్పన్నపాత్యతే - పరాంశ్చపరతరాంశ్చనుభవతిపర
 మ్పరీణః - ప్రకృతేపరమృగభావోనిపాత్యతే - ప్రత్రపేత్రాననుభవతిప్రత్రపాత్రీణః -
 పరమృరాశ్చబ్రహ్మ అవృత్తన్నం శబ్దాస్తరంత్రీలింగం - తస్మాదేవస్యాభేదవ్యతిపారవ్య
 ర్త్యమ్ - కథంపారోవర్యవదితిఅసాధురేవ - ఖప్రత్యయసన్నియోగేనైవపరోవరతిస
 పాతనాత్ ॥ అవారపారాత్యంతానుకామక్షామీ ॥ ౫ ॥ ౧ ॥ ౧౧ ॥ అవారపారక్షామీ
 అవారపరీణః - అపరీణః - పరీణః - పారావరీణః - అత్యంతం గామీఅత్యంతీనఃభృశం
 గంతేత్యధః - అనుకామక్షామీ - అనుకామీనః - యథేష్టంగస్తా ॥ సమాంసమాంసిజాయ
 తే ॥ ౫ ॥ ౧ ॥ ౧౨ ॥ యలోపఃఅవశిష్టవిభక్తైరలక్ష్మపూర్వపదేనిపాత్యతే - సమాంసమీ
 నాగౌః - సమాంసమీనాసాయైవప్రతిపక్షంప్రసూయతే ॥ ఖప్రత్యయానుత్పత్యాయ
 లోపోవావక్తవ్యః ॥ సమాంసమాంసిజాయతే - సమాయాంసమాయాంవా ॥ అద్య
 క్షీనావష్ట్యే ॥ ౫ ॥ ౧ ॥ ౧౩ ॥ అద్యక్షీనావిజాయతేఅద్యక్షీనాబదచా - ఆసన్నప్రసవేత్య
 థః - కేచిత్తుజాయతఇతిసానువేశాయన్తి - అద్యక్షీనంపురణమ్ - ఆసన్నమిత్యధః

శ్లో॥ అగ్రీనః॥ ౧॥ ౧౪॥ అజ్ఞానాద్వాన్మోకర్తకరేఖప్రత్యయోచితాత్మతే - గోప్రత్య
 గ్నానవ్యవస్థానయోగకర్తకరోతినాగ్రీనః ॥ అనగ్రవలగ్నామ్ ॥ ౧॥ ౧౫॥ అనగ్రాగోప
 త్చాప్తేర్యాప్తయధాగచ్ఛతినానగ్రీనోగోపాలః ॥ అధ్వనీయత్నా ॥ ౧॥ ౧౬ ॥
 అభ్యాసమలక్ష్మచ్ఛతినాధ్వనః - అధ్వనీనః - యేచాఖానకర్తకః - అత్తాధ్వనాభేదతి
 సూత్రాభ్యాం ప్రకృతిభావః ॥ అభ్యమిత్రాచ్ఛవ ॥ ౧॥ ౧౭ ॥ చాద్యత్నా-
 అభ్యమిత్రీయః - అభ్యమిత్ర్యః - అభ్యమిత్రీణః - అమిత్రాభిముఖంశుష్కచ్ఛత్య
 ధః ॥ గోప్రత్యభావతపూర్వే ॥ ౧॥ ౧౮ ॥ గోప్రతపూర్వః గోప్రీనోదేశః ॥
 అశ్వసైన్యకాహగమః ॥ ౧॥ ౧౯ ॥ ఏకాహగమ్యతేజత్యేకాహగమః-అశ్వినోధ్వ
 నాభినకాపీనెలస్థప్రకార్యయోః ॥ ౧॥ ౨౦ ॥ కాలాప్రవేశమర్హతినానః-అ
 భ్యప్తః కూపవతనమర్హతినానంపాపం - తత్సాధనత్వాత్తద్వద్వోప్యత్వాత్పురుషలిక్ష్మ
 పి-తత్సప్తస్థాత్తదాచ్ఛాదనమపి ॥ వ్రాతేనజీవతి ॥ ౧॥ ౨౧ ॥ వ్రాతేనకరి
 రాయాసేనజీవతినమబ్ధివైధవేనసంవ్రాతినః ॥ సాప్రవదీనంసఖ్యమ్ ॥ ౧॥ ౨౨ ॥
 ౨౩ ॥ సప్తభిషపదైరవాప్యతేనాప్రవదీనమ్ ॥ హైయక్ష్మజీనంసంజ్ఞాయామ్ ॥ ౧॥ ౨౪ ॥
 ౨౫ ॥ హ్యోగోదోహస్యహియంగురాధేశః ఏకారాధైఖ్యనిపాత్యతే - దుహ్యతఇతి
 దోహఃక్షీరంహ్యోగోదోహస్యవికారః - హైయంగవినంవసితమ్ ॥ తస్యపాకమూ
 లేపీల్వాదికర్ణాదిభ్యగ్నికుణ్డచాచౌ ॥ ౧॥ ౨౬ ॥ ౨౭ ॥ పీలునాంపాకఃపీలుకుణ్డః - కర్ణ
 స్యమూలంకర్ణజాహమ్ ॥ పక్షాత్తిః ॥ ౧॥ ౨౮ ॥ మూలగ్రహణమాత్రమనువర్తతే-
 పక్షస్యమూలమృతతిః ॥ తేనవిత్తశ్చుభ్యుచ్చాపౌ ॥ ౧॥ ౨౯ ॥ ౩౦ ॥ పకారఃప్రత్యయ
 యోరాదౌలుప్రదిప్తః తేనచస్యనెల్లింజా - విద్యయావిత్తీవిద్యాచుభ్యుఃవిద్యాచణః
 ॥ వినశ్చ్యాన్నానాశానసహ ॥ ౧॥ ౩౧ ॥ ౩౨ ॥ అసహ్యైపుభగ్నావేవర్తమానా
 భ్యాంస్వాత్ప్రత్యయా-వినా-నానా ॥ వేశ్మలచ్చట్కటచౌ ॥ ౧॥ ౩౩ ॥ ౩౪ ॥ క్రియావి
 శిష్టసాధనవాచకాత్ స్వాత్ - విస్తృతం - విశాలం- విశట్కటమ్ ॥ సమ్మృద్ధిశ్చక్
 టచ ॥ ౧॥ ౩౫ ॥ ౩౬ ॥ సర్కటం-వ్రకటం-ఉత్కటం-చాద్వికటమ్ ॥ అలాబూతిలోమాభ
 క్తాభ్యోరజస్యుపసంఖ్యానమ్ ॥ అలాబూనాంరజఃఅలాబూకటమిత్యాది ॥ గోప్రజాద
 యఃసానాదిషుపశునామభ్యః ॥ గవాంసానంగోగోష్ఠం - అశ్వగోష్ఠమ్ ॥ సక్షాతేక
 టచ ॥ అపీనాంసక్షాతఃఅవికటః ॥ విస్తారేపటచ ॥ అపీనాంవిస్తారఃఅపిపటః ॥ ద్విత్వే
 గోయుగచ ॥ ద్వాభ్యుప్రేక్ష్యగోయుగమ్ ॥ చత్వైషద్దవచ ॥ అశ్వషద్దవమ్ ॥ స్నే
 హసైలెచ ॥ తిలతైలమ్ - సర్వపతైలమ్ ॥ భవనైతేతేకాకటకానినా ॥ ఇత్సుకాకటమ్
 ఇత్సుకానినమ్ ॥ అవాత్కుటారచ్చ ॥ ౧॥ ౩౭ ॥ ౩౮ ॥ చాత్కటచ - అవా
 చీనోఽవగతోవాఅవకుటారః - అవకటః ॥ వతేనాసీకాయాస్సంజ్ఞాయాంబీట్టా
 నాటచభ్రీటచః ॥ ౧॥ ౩౯ ॥ ౪౦ ॥ అవాదిత్యేవ - సతన్మనునం- నాసీకాయానతం
 అవటీటంఅవనాటంఅవభ్రీటం - తద్యోగాన్నాసీకాఅవటీటా-పురుషోఽవటీటః ॥ నే
 ర్విడశ్చీరీసచౌ ॥ ౧॥ ౪౧ ॥ ౪౨ ॥ నిబిడం- నిబిరీసమ్ ॥ ఇనచపీటచ్చికచ ॥ ౧॥ ౪౩ ॥
 సేరిత్యేవ - నాసీకాయానతేలభిధేయ ఇనచపీటచౌప్రత్యయాప్రకృతేఃచికచిఞ్చాదే
 తౌచస్త్రః ॥ కప్రత్యయచికాదేశౌచవక్రత్యా ॥ చికినం- చిపిటం - చిక్కుమ్ ॥ క్లిన్న

స్వసత్ పితలకాస్వస్వచక్షుషీః క్షిన్నైవచక్షుషీఃస్వచిల్లః పిల్లః * చుల్ చ * చుల్లః * ఉ
 పాధిభ్యాంత్వకన్నాసన్నారూఢయాః॥ ౧ ॥ ౨॥ ౨౧॥ సంజ్ఞాయామిత్యసవరతే - పర్వ
 తస్యాసన్నంఘలముపత్వ - ఆరూఢస్థలమధిత్యకా * కర్తణిఘటోఽచ ॥ ౧॥ ౨॥ ౩౧॥
 ఘటతఙ్గిఘటఃపచాద్యత్ - కర్తణిఘటతేకర్తఃపురుషః * తదస్యసంజాతనారకాది
 భ్యఙ్గతత్ ॥ ౧॥ ౨॥ ౩౬॥ తారకాస్సంజాతాఅస్యతారకితన్నభః - అకృతిగణోయమ్ *
 ప్రమాణేద్వయసజ్జఘ్నత్తచః॥ ౧॥ ౨॥ ౩౭॥ తదస్యేత్యసవరతే - ఊరూప్ర
 మాణమస్యఊరుద్వయసమ్ - ఊరుదఘ్నమ్ - ఊరుమాత్రమ్ * ప్రమాణేలిః * ప్రమాణ
 మితియేప్రసిద్ధాః - తేభ్యఃపరస్థులుకన్యత్ - సమః - దిష్టిః - విత్తస్తిః * ద్విగోర్మిత్యమ్ *
 ద్వౌసమాప్రమాణమస్యద్విసమమ్ * ప్రమాణపరిమాణాభ్యాంసంఖ్యాయాశ్చాపిసంశయే
 మాత్రజ్ఞక్రవ్యః * సమమాత్రం - ప్రస్థమాత్రం - పశ్చిమాత్రః * వత్సనాత్సాన్వి
 తేద్వయసఙ్కాత్రచా * తావదేవతావద్వయసమ్ - తావన్నాత్రమ్ * పురుషహస్తి
 భ్యమణచ ॥ ౧॥ ౨॥ ౩౮॥ పురుషఃప్రమాణమస్యపౌరుషం - పురుషద్వయసమ్ - హస్తి
 సం - హస్తిద్వయసమ్ * యత్తదేతేభ్యఃపరిమాణేవతుమ్ ॥ ౧॥ ౨॥ ౩౯॥ యత్పరిమాణ
 మస్యయావాన్ - తావాక్ - ఏతావాక్ * కిమిదమ్నాన్యంహోఘః ॥ ౧॥ ౨॥ ౪౦॥ ఆభ్యాంవ
 తుప్తస్యాత్వస్యచఘః - కియాక్ - ఇయాక్ * కిమస్సంఖ్యాపరిమాణేడతిచ ॥ ౧॥ ౨॥
 ౪౧॥ చాద్వతుః - తస్యచవస్యఘస్యాత్ - కాసంఖ్యామేషాంతకతి - కియస్తః * సం
 ఖ్యాయాఅవయవెతయత్ ॥ ౧॥ ౨॥ ౪౨॥ పశ్చిఅవయవాఅస్యపశ్చితయందారు * ద్వి
 త్రిభ్యాస్తయస్యాయజ్ఞా ॥ ౧॥ ౨॥ ౪౩॥ ద్వయం - ద్వితయం - త్రయం - త్రితయమ్ * ఉ
 భాదుదాత్రినిత్యమ్ ॥ ౧॥ ౨॥ ౪౪॥ ఉభశద్భాత్రయపోయత్స్యాత్ - సబాద్యదాత్రః -
 ఉభయమ్ * తదస్మిన్నధికమిదశాస్తాడ్ధః ॥ ౧॥ ౨॥ ౪౫॥ ఏకాదశఅధికాఅస్మిన్నిత్యేకా
 దశమ్ - శతసహస్రయోరేవేవ్యతే - సహ - ఏకాదశఅధికాఅస్యాంవిశతౌ - ప్రకృతి
 ప్రత్యయార్థయోః సమాసజాతీయత్వపేవ్యతే - సహ - ఏకాదశమామఅధికాఅస్మి
 న్సవర్ణతే * శదస్తవిశతేచ్ఛ ॥ ౧॥ ౨॥ ౪౬॥ డస్సన్యదుక్తైర్ - త్రింశదధికాఅస్మిన్
 త్రింశంశతం - విశమ్ * సంఖ్యాయాగుణస్యనిమాసేమయత్ ॥ ౧॥ ౨॥ ౪౭॥ భాగస్య
 మూర్తేవర్తమానాత్ ప్రథమానాత్ సంఖ్యావాచినఃపవ్యుక్తేమయత్స్యాత్ - యవా
 నాంద్యౌభాగౌనిమాసమస్యోద్యద్భాగస్యద్విమయముద్యద్భావామ్ - గుణస్యేతికిం
 ద్వౌప్రీహియశానిమాసమస్యోద్యతః - నిమాసేమ్ - ద్వౌగుణాక్షీరస్యఏకస్థిరస్య
 ద్విగుణాక్షీరంపచ్యతేత్రేన * తస్యపూరణేడత్ ॥ ౧॥ ౨॥ ౪౮॥ ఏకాదశానాంపూరణ
 ఏకాదశః * నాస్తాదసంఖ్యాదెర్కత్ ॥ ౧॥ ౨॥ ౪౯॥ డటోమదాగమస్సన్యత్ - పశ్చానాం
 పూరణనిపశ్చమః - నాస్తాత్కిం - విశః - అసంఖ్యాదేఃకిం - ఏకాదశః * షట్కృతికతిప
 యచతురాంధుక్ ॥ ౧॥ ౨॥ ౫౦॥ ఏషాంధుగాగమస్సన్యడ్డటి - షట్టాంపూరణఃషష్ఠఃకతిధః
 కతిపయశ్చస్యాసంఖ్యాత్వేవ్యతఏవజ్ఞాపకాడ్డట్ - కతిపయధఃచతుర్థః * చతురశ్చయ
 తావాద్యక్షరలోపశ్చక్షురీయః - తుర్యః * బహుపూగగణసఙ్ఖ్యస్థిధుక్ ॥ ౧॥ ౨॥ ౫౧॥
 డటీత్యవ - పూగసఙ్ఖ్య యోరసంఖ్యాత్వేవ్యతఏవడట్ - బహుతిధఃఇత్యాది * వతోరిధుక్ ॥
 ౧॥ ౨॥ ౫౨॥ డటీత్యవ - యావతిధః * ద్వేస్తీయః ॥ ౧॥ ౨॥ ౫౩॥ డటోపవాదః - ద్వ

యోః పూరణోద్వితీయః ॥ త్రైస్వప్నిసారణాచ్చ ॥ ౧॥ ౨॥ ౫౫॥ తృతీయః ॥ వింశ
త్యాదిభ్యస్తమడన్యతరస్యామ్ ॥ ౫॥ ౧॥ ౫౬॥ ఏభ్యాడటప్రమడాగమోవాస్యాత్ - విం
శతీతమః - వింశః - ఏకవింశతీతమః - ఏకవింశః ॥ త్రైస్వప్నిత్యంతాదిమాసార్థమాససంవత్సరా
చ్చ ॥ ౧॥ ౧॥ ౫౭॥ శతస్యపూరణః శతతమః ఏకశతతమః - మాసాదేవతవడత్ - మాసత
మః ॥ షష్ట్యాదేశ్యాసంఖ్యాదేః ॥ ౫॥ ౧॥ ౫౮॥ షష్ఠీతమః - సంఖ్యాదేస్తువింశత్యాదిభ్య
ఇతివికల్పఏవ - ఏకషష్ఠ్యః ఏకషష్ఠీతమః ॥ మతోచ్చస్సుక్తసామ్నోః ॥ ౫॥ ౧॥ ౫౯॥ మ
త్స్విరైచ్చస్యాత్ - అచ్చావాకశబ్దోఽస్తిన్నస్థిఅచ్చావాకీయం సూక్తం - వారవస్త
యంసామ ॥ అధ్యాయానువాకయోర్ముక్ ॥ ౫॥ ౧॥ ౬౦॥ మత్స్వర్థస్యశస్య - ఆతఏవజ్ఞా
పకాత్తత్రఫః - విధానసామర్థ్యాచ్చవికల్పేనలుక్ - గర్దభాణ్డః - గర్దభాణ్డీయః ॥ విముక్తాది
భ్యోఽణః ॥ ౫॥ ౧॥ ౬౧॥ మత్స్వర్థోఽస్యాదధ్యాయానువాకయోః - విముక్తశబ్దోఽ
స్తిన్నస్థివైముక్తః - ద్రౌపదురః ॥ గోషదాదిభ్యోపున్ ॥ ౫॥ ౧॥ ౬౨॥ మత్స్వర్థే - అధ్య
యానువాకయోః - గోషదకః - ఇషేత్వకః ॥ తత్రకుశలసిపథః ॥ ౫॥ ౧॥ ౬౩॥ పున్
స్యాత్ - పధికుశలః పధికః ॥ ఆకర్షాదిభ్యః కన్ ॥ ౫॥ ౧॥ ౬౪॥ ఆకర్షకుశలకర్షకః -
ఆకమాదిభ్యిఇతిరేఫరహితోముఖ్యః పారః - ఆకషానికపః ॥ ధనహిరణ్యాత్కామే ॥
౫॥ ౧॥ ౬౫॥ కామఇచ్చ - ధనేకామోధనకోదేవదత్తస్య - హిరణ్యకః ॥ సావ
గ్నేభ్యిఇప్రసితే ॥ ౫॥ ౧॥ ౬౬॥ కేశేషుప్రసితః కేశకః - తద్రచనాయాంతత్పరఇత్య
ర్థః ॥ ఉదరాట్యగాద్యునై ॥ ౫॥ ౧॥ ౬౭॥ అవిజిగీషార్కస్యాత్ - కనోపవాదః - బుభుక్ష
యాత్త్వస్తపితిఉదరేప్రసితతాదరకః - ఆర్యానెకిమ్ - ఉదరకః - ఉరపరిమార్జనాదౌ
ప్రస్త్రఇత్యర్థః ॥ సస్యేనపరిజాతః ॥ ౫॥ ౧॥ ౬౮॥ కన్ స్యర్థతేనతురక - సస్యశబ్దోగుణ
వాచీనతుధాన్యవాచీ - శస్యేనేతిచాతావరం - సస్యేనగుణేనపరిజాతః సమృద్ధః సస్యక
స్సాధుః ॥ అంశంహరి ॥ ౫॥ ౧॥ ౬౯॥ హరిత్యావశ్యకేణిః - ఆతఏవతద్యోగేషస్త్రిన - అంశ
కోదాయాదః ॥ తస్మాద్విదచిరావస్మతే ॥ ౫॥ ౧॥ ౭౦॥ తస్త్రికః పటః - ప్రత్యగ్రఇత్యర్థః
॥ చ్చాప్తాణికోష్టికేసంజ్ఞాయామ్ ॥ ౫॥ ౧॥ ౭౧॥ ఆయుధజీవినోచ్చాప్తాణాన్విస్తేనే
సచ్చాప్తాణకః - అల్పమన్నంయస్యాంసాఉష్ణికాయవాగూః - అన్నశబ్దస్యఉష్ణాదేశోని
పాత్యతే ॥ శీతోష్ణాభ్యాజౌరిణి ॥ ౫॥ ౧॥ ౭౨॥ శీతజ్వరోతీతిశీతకః అలసః - ఉష్ణంక
రోతితిఉష్ణకః శీఘ్రకారి ॥ అధికమ్ ॥ ౫॥ ౧॥ ౭౩॥ అధ్యాయాశశబ్దాసౌన్డత్రరపదలౌ
పశ్య ॥ అనుకాభికాభీకః మితా ॥ ౫॥ ౧॥ ౭౪॥ అన్నభిఖ్యాంకన్ - అభేః పాక్షికోద్భిన్న
అనుకాయతే - అనుః - అభికాయతే - అభికః - అభీకః ॥ పార్శ్వేనాస్తిచ్చతి ॥ ౫॥
౧॥ ౭౫॥ అన్యజురుపాయః పార్శ్వంలేనాస్తిచ్చతిపార్శ్వకః ॥ అయశ్శూలదణ్డాజినా
భ్యాంరక్రభౌ ॥ ౫॥ ౧॥ ౭౬॥ తీక్ష్ణఉపామోఽయశ్శూలంలేనాస్తిచ్చతిఅయశ్శూ
లికః - సామానికః - దణ్డాజినందమ్భః తేనాస్తిచ్చతిదణ్డాజినకః ॥ తావతిథంగ్రహణమి
తిలుగ్వా ॥ ౫॥ ౧॥ ౭౭॥ కన్ స్యాత్ పూరణప్రత్యయస్యవలుగ్వా - ద్వితీయకం - ద్వికం
వాగ్రహణం దేవదత్తస్య - ద్వితీయేనరూపేణగ్రహణమిత్యర్థః ॥ తావతిధేనగృహ్లాతితిక
స్యక్తయోనిత్యభ్యులుక్ ॥ షష్టేనరూపేణగృహ్లాతిమటోదేవదత్తః - పచ్చకః ॥ సపి
మాంగ్రమణిః ॥ ౫॥ ౧॥ ౭౮॥ దేవదత్తముఖ్యోయేషాం దేవదత్తకాః - త్వతాః - తు

[illegible]

చక్షుశోనలోపాధావోణత్వశ్చ - చర్మణ్యతీనామనదీ - చర్మవత్సస్యత్ర ఖి ఉదన్వాసద
 ధౌచ॥౧౦॥౧౩॥ ఉదకస్యఉదన్వావోమతో - ఉదధౌసుష్ణాయాశ్చ-ఉదన్వాసము
 ద్రుః - ఋక్షశ్చక్షుః రాజన్వాక్సారాజ్యే॥ ౧౧ ॥ ౧౪॥ రాజన్వతిభూః - రాజవానస్యత్ర
 పాణిస్థాదాతోలజస్యతరస్యామ్॥ ౧౨॥ ౧౫॥ చూడాలుః - పాణిస్థాత్కిం - శిఖా
 వాస్తవః - ఆతపికిమ్ - హస్తవాక్ - పాణిశ్శక్తాదేవ - నేహ - మేధావాక్ - ప్రత్యయస్వరే
 జైవసిద్ధే అన్తోదాతప్యేచూడాలోసీత్యాదౌ స్మరితోవాగుదాజైవదాదావతి స్వరితవా
 ధనార్థశ్చకారః॥ సిద్ధాదిభ్యశ్చ॥ ౧౬॥ ౧౬॥ లఙ్వాస్యాత్ - సిద్ధలః - సిద్ధవాక్
 అన్యతరస్యాంగ్రహణం మతుప్యనుచ్ఛయార్థం నతుప్రత్యయవికల్పార్థం - తేన ఆకారాం
 తేభ్యణ్నిరనౌవశఃతదస్త్రబలలాటానాచూఢ్య వాచూలః వత్సంసాధ్యంకా
 మబలే॥ ౧౭॥ ౧౮॥ అచ్యుంలఙ్వాస్యాద్యధాసంఖ్యం కామవతిబలవతీచార్చ - వత్సలః -
 అంసలః॥ కేనాదిలచ్చ॥ ౧౯॥ ౨౦॥ చాల్లవ్ - అన్యతరస్యాంగ్రహణంమతుప్యనుచ్ఛ
 యార్థమనువతతే - కేనలః - కేనలః - కేనవాక్॥ లోమాదిపామాదిచ్చాదిభ్యశ్చనేల
 చః॥ ౨౧॥ ౨౧॥ లోమాదిభ్యశ్చః - లోమశః - లోమవాక్ - రోమశః - రోమవాక్ - పా
 మాదిభ్యోనః - పామనః - అంగాత్కల్యాణే - అంగనా - లక్ష్యైత్యు - లక్ష్యణః॥ విష్వ
 గిశ్చ త్తరవసలోపశ్చాకృతనధైః॥ విమణః॥ పిచ్చాదిభ్యశ్చాచీపిచ్చిలః - పిచ్చవాక్ -
 ఓరసలః - ఉరస్యాన్ ప్రజ్ఞాత్రధార్చాభ్యోణః॥ ౨౨॥ ౨౩॥ ౨౪॥ పాణిష్టోవ్యాకర
 ణమ్ పాణ్ణ - శాద్ధః - ఆర్చః॥ వృత్తేచ్ఛశ్చార్చః॥ తపస్సహస్సాభ్యాంవిసి॥
 ౨౫॥ ౨౬॥ ౨౭॥ వినోయిరికారోనకారపరిత్యాజార్చః - తపస్సే - సహస్రీ - అస్త్రత్వాద
 దస్త్రత్వాచ్చసీద్ధపునర్వచనమణాదాధామాభూదితి - సహస్సాత్తురనోపిపాధనార్థమ్
 అణచ॥ ౨౮॥ ౨౯॥ ౩౦॥ యోగవిభాగఉత్తరార్చకః తాపః - సాహసః॥ జ్యో
 త్స్నాదిభ్యఉపసంఖ్యానమ్॥ జ్యోత్స్వః - తామిస్రః॥ నీకతాశర్కరాభ్యాశ్చ॥
 ౩౧॥ ౩౨॥ ౩౩॥ సైకతోఘటః - శార్కరః॥ దేశేలుబిచౌచ॥ ౩౪॥ ౩౫॥ ౩౬॥ చాదణేమ
 తువచ - నీకతాస్సన్ద్యస్తీస్తేనేకతా - నీకలః - సైకతః - నీకతావాక్ - ఏవగతర్కరే
 త్యాది దస్త్రఉన్నతఉంచ॥ ౩౭॥ ౩౮॥ ౩౯॥ ఉన్నతాదస్త్రాఃసన్ద్యస్తనస్త్రుః॥ ఉషసు
 షిముష్కమధారః॥ ౪౦॥ ౪౧॥ ౪౨॥ ఉషరఃసుషిరః - ముష్కోష్టఃముష్కరః - ముఘమాఘ
 గ్యుః - మధుః॥ రస్రకరణేఘుఖతుశ్చేభ్యఉపసంఖ్యానమ్॥ ఖరఃముఖరఃకుభోహస్తి
 హఃకుఙ్కరః॥ నగపాంసుపాణ్డుభ్యశ్చ॥ నగరం - పాంసురః - పాణ్డురః - పాణ్డరశబ్దస్తు
 ఆవృత్తన్నఏవ॥ కచ్చావహాస్సత్వేశ్చ॥ కచ్చరః॥ ద్యుద్రుభ్యామః॥ ౪౩॥ ౪౪॥
 ౪౫॥ ౪౬॥ ద్యులః ద్యుమః॥ కేశావ్యోప్రత్యతరస్యామ్॥ ౪౭॥ ౪౮॥ ౪౯॥ ప్రకృతేనాన్యతర
 స్యాంగ్రహణేనమతుపిసిద్ధపునర్గ్రహణమితిలోపమాపేశార్థమ్ - కేశవః - కేశి - కేశ
 కః - కేశవాక్॥ అస్యేభ్యోపివృశ్యతే॥ మణివోనాగవిశేషః - పిరణ్యవోనిధివిశేషః॥ అ
 ర్హస్సోలోపశ్చ॥ అర్హవః॥ గాడ్డ్యజగాత్సంజ్ఞాయామ్॥ ౫౦॥ ౫౧॥ ౫౨॥ హస్తేద్విగ్ధ
 యార్యణాతస్త్రిణిదైశః - గాడ్డీవంగాడ్డీవమద్భునస్యధాసః - అజగవంపినాకః॥ కాడ్డా
 డాదీరమ్మిరచౌ॥ ౫౩॥ ౫౪॥ ౫౫॥ కాడ్డీరః - ఆడ్డీరః॥ రజఃకృష్ణాసుతిపరిమనోవలచ్॥ ౫౬॥
 ౫౭॥ ౫౮॥ ౫౯॥ రజస్వలాస్త్రీ - కృషీవలః - వలజ్జతిద్వీ - ఆసుకీవలః॥ శౌణ్డికః - పరిమన్వలః॥ పర్ష

దితిపాతానరమ్ - పర్షద్వలః - అస్యేభ్యోపిదృశ్యతే - భాతృవలః - పుత్రవలః - శతృవ
 లః - వలకత్యత్రసంజ్ఞాయామిత్యనువృత్తేర్నాదీర్ఘః - ధన్వంతరీశ్చాత్సంజ్ఞాయామ్ || ౫ ||
 ౨ || ౧౧౩ || దనావలూహ - స్త్రీ-శిఖావలః కేకీ - జ్యోత్స్నా తమిసాశ్చ జ్యేష్ఠోన్మన్మ
 ర్జస్వలగోమిన్దలినమలీమసాః || ౫ || ౨ || ౧౧౪ || మత్స్యరైసాత్యనై - జ్యోతిషఉపధాలో
 పోనశ్చప్రత్యయః - జ్యోత్స్నా - తమసఉపధాయాఇత్వగిరశ్చ - తమిసా - స్త్రీత్వమ
 తస్యమ్ - తమిస్రం - శృక్వాదినచ శృజ్జీణః - ఉర్జసోవలచ - తనబాధామాఘాదివినిరపి-
 ఉర్జస్వీఉర్జస్వలః - ఉర్జా - సుగాగమఇతివృత్తిస్తుచిన్యా - ఉర్జస్వతీవదసున్ననై
 వోపవత్తేః - గోశద్వానినిః - గోమి - మలశద్వాదినచ - మలినః - ఈమసచ్చ - మలీమసః - ఆ
 తఇనితనా || ౫ || ౨ || ౧౧౫ || దణ్డీ - దణ్డీకః - వీర్యదీభ్యశ్చ || ౫ || ౨ || ౧౧౬ || ప్రిహీ - ప్రిహ
 కః - నచసర్వభ్యోవీర్యదీభ్యఇనితనావిమ్యేత - కిన్దర్మి శిఖామాలాసంజ్ఞాదిభ్యఇనిః
 యవభదాదిభ్యఇకః - అస్యేభ్యఉభయమ్ - తుహ్వాదిభ్యఇలచ్చ || ౫ || ౨ || ౧౧౭ || చాదినిత
 నామతువచ - తున్దిలః - తున్దీ - తున్దికః - తున్దవా - ఉరపివన్జ్ఞునవప్రీహిః - స్యాగ్వాద్విప్య
 ధౌ || విప్యధ్యుపాధికాత్స్విగ్ధవాచినఇలబాదయః - శ్యుః - విప్యధౌ - కర్ణాయస్యసర్వీలః - క
 ర్ణీ - కర్ణికః - కర్ణవా - ఏకగోపూర్వాట్యభీనత్యమ్ || ౫ || ౨ || ౧౧౮ || ఏకశతమస్యాస్త్రిక
 శతకః - యకసహస్రీకః - గౌశతకః - గౌసహస్రీకః - శతసహస్రాన్త్రాచ్చనిమాత్ || ౫ ||
 ౨ || ౧౧౯ || నిమాత్ - త్వరాయాశతసహస్రశబ్దైతదనాత్ప్రాతపదికాట్మణ్ స్యాన్తత్వశ్చ
 నైష్కశతకః - నైష్కసహస్రీకః - యాపాదాహతద్రశంసమోర్యట్ || ౫ || ౨ || ౧౨౦ ||
 ఆహతంరూపమస్యాస్తీతిరూప్యః - కార్వాపణః - ప్రశస్తంరూపమస్యాస్తీరూప్యోగః - ఆ
 హతేకమ్ - రూపవా - అస్యేభ్యోపిదృశ్యతే || హిమ్యాః - పర్వతాః - గుణ్యాః - జాగ్మా
 ణాః - అస్మాయామేధాగ్రజ్యోనిః || ౫ || ౨ || ౧౨౧ || యశస్తీ - యశస్తాన్ - మాయాపీ-
 వీర్యదీపాతాదినిరనా - మాయా - మాయకః - క్షిన్నస్తత్వాత్కు - సగ్నీ - ఆమ
 యస్యోపసంఖ్యానందీర్ఘశ్చ - ఆమయాచీ - శృక్వబృద్ధాభ్యామారక - శృక్వారకః -
 బృద్ధారకః - ఫలబద్ధాభ్యామినచ - ఫలినః - బర్హిణః - హృదయాచ్చబురస్యతరస్యామ్
 ఇనితనామతువచ - హృదయాః - హృదయా - హృదయకః - హృదయవాన్ - శీతో
 ష్టత్ప్రేభ్యస్తదసహసే - శీతన్నసహతేశీతాః - ఉష్ణాః - స్థాయితంచీతిరక్ - శృ
 ప్రశపురోడాశః - తన్నసహతేత్తిప్రాః - త్వప్రందుకీభిమితిమాధవః - హిమాచ్చై
 లక - హిమంససహతేహిమేలుః - బలాదులః - బలన్నసహతేబలాలః - వాతాత్సనూ
 మోచ - వాతన్నసహతేవాతస్యసమూహూవావాచూలః || తప్పర్వమరుద్భావమ్ || పర్వ
 తః - మనుత్తః - ఉర్జాయాయస్ || ౫ || ౨ || ౧౨౩ || సిత్యాత్పరత్వం - ఉర్జాయ -
 ఆత్రధన్వనీతేవిదనువర్తయన్తి - యక్తస్తౌత - అన్యధాహిఅహంశుభమోరిత్య
 త్రైవోద్భాగహణంకుర్యాత్ - వాచోగ్నినిః || ౫ || ౨ || ౧౨౪ || వాగ్ని - ఆలబాటచ
 బహుభాషిణి || ౫ || ౨ || ౧౨౫ || కుత్తితఇతివక్తవ్యమ్ - కుత్తితంబహుభాషతేవాచాలః ||
 వాచాలః - యస్తుసమ్యగ్బహుభాషతేనవాగ్నిత్యేవ - స్వామిన్మైశ్వర్య || ౫ || ౨ ||
 ౧౨౬ || ఐశ్వర్యవాచకాత్సర్వకాన్తత్వశ్చైతమినచ - స్వామి - ఆర్కాదిభ్యో -
 ౫ || ౨ || ౧౨౭ || ఆర్కోన్మన్మద్యతేలద్యః - ఆకృతిగణోయమ్ - ద్వన్ద్వోపతాపగన్ధ్యా

❀ కుతిః॥ ౭॥ ౨॥౧౦౮॥ కిమఃకుస్మాన్యైదౌహదౌచవిభక్తాపరతః - కతః-క
 స్మాత్ - యతః-తతః-అతః-ఇతః- అమతః - బహుతః-ద్వ్యైదౌహదౌచవిభక్తాపరతః ❀ తస్మే
 శ్చ ॥ ౫ ॥ ౩॥ ౨॥ కింసర్వనామబహుభ్యఃపరస్యతస్మేస్తసిలాదేశస్సన్యైత్ - స్వరార్థం
 విభక్త్యర్థశ్చవచనమ్ ❀ పర్యభిభాష్య ॥ ౫॥ ౩॥ ౯॥ అభ్యాస్తసిల్ స్యాత్ - సర్వభా
 యార్థాభ్యామేవ పరితః - సర్వత ఇత్యర్థః - అభితఃఉభయత ఇత్యర్థః ❀ సప్తమ్యా
 స్త్రుత్ ॥ ౫॥ ౩॥ ౧౦॥ కుత్ర - యత్ర-తత్ర-బహుత్ర ❀ ఇదమోహః॥౫॥౩॥౧౧॥త్ర
 లోపవాదః- ఇదాదేశః-ఇహ ❀ కిమోత్ ॥ ౫॥ ౩॥ ౧౨॥ వాగ్రహణమవకృప్యతే-
 సప్తమ్యాస్తసి-మోఽద్వాస్యాత్ పక్షేత్రత్ ❀ క్వాతి ॥ ౭॥ ౨॥ ౧౦౫॥ కిమఃక్వాదేశ
 స్సన్యైదౌ- క్వ-కుత్ర॥వాచాచచ్ఛస్తసీ॥కుహస్థః - కుహఃగర్భః ❀ ఏతదస్త్రుతసాస్త్రుత
 సాచాసదాత్మా ॥ ౨॥౪॥౩౩ ॥ అన్యాదేశవిషయేఏతదోఽత్ స్యాత్ సచాసదా త్తస్త్రుత
 స్థాఃపరతః - తాచానుదాత్మాస్త్రుతః - ఏతస్మిన్ గ్రామీణుఖంబసామఃఅధోత్రాగ్రిమహే
 తోనగస్తాస్థః ❀ ఇతరాభ్యాఽపిదృశ్యంతే ॥ ౫॥౩॥౧౧౮॥ పశ్యమీసప్తమీతరవిభక్త్యన్తా
 దశితసిలాచయాదృశ్యంతే- దృశీర్ గ్రహణాభ్యవదాదియోగఏవ - సభవాత్ - శత్రుభ
 వాత్- తస్యవస్తవ్-తతోభవస్తం - తత్రభవస్తవ్వివందిహ్నాయః-దేవానాంప్రియః-ఆ
 యుస్తాన్ ❀ సర్వైకాన్యకేయత్తదగికాలేదా ॥ ౫॥ ౩॥ ౧౧॥ సప్తమ్యైభ్యఃకా
 లార్థభ్యాఃస్వాభేదాస్యాత్ - సర్వస్త్రిన్సా-తేనదాసర్వదా - ఏకదా - అన్యదా - క
 దా - యదా - తదా - కాలేఽం - సర్వత్రదేశే ❀ ఇదమోర్నిల్ ॥ ౫॥ ౩॥ ౧౨॥
 సప్తమ్యస్తాత్కాలేఇత్యేవ - హస్యాపవాదః - ఆస్తికకాలేపిత్వస్తి - కాలేకిమ్-ఇ
 హదేశే ❀ అభనా ॥ ౫ ॥ ౩ ॥ ౧౩॥ ఇగమఃసప్తమ్యస్తాత్కాలవాచినఃస్వాభే
 ధనావ్రత్యయస్సన్యైత్- ఇత్ -యస్యేతిలోపః - అభనా ❀ దానీచ్చ॥౫॥౩॥౧౦॥ఇ
 దానీమ్❀ తదోదాచ॥౫ ॥ ౩ ॥ ౧౪॥ తదా- తదానిం- తదోదాచవచనమనర్థకంబిహిత
 త్వాత్ ❀ అనద్యతనేర్నిలవ్యతరస్యామ్ ॥ ౫॥ ౩॥ ౧౦౫౪౪-కూయర్ని-యదా-తర్ని
 తదా - ఏతస్మిన్ కాలేపిత్వస్తి ❀ సద్యఃపరుత్పరార్థ్యమపి ఫాద్యవ్యద్యపూర్వెద్యుగ
 స్యేద్యుగస్యతరేద్యుగితరేద్యుగపరేద్యుగభరేద్యుగయేద్యుగత్తరేద్యుగః ॥ ౫ ॥ ౩॥౨౨॥
 ఏతేనిపాత్యంతే ❀ సమానస్యసభావోద్యసాచాహని ❀ సమానైహనిసద్యః❀ పూర్వపూ
 ర్వతరయోఃపరికిదారిచసంపత్సరే ❀ పూర్వస్త్రిన్వత్సరేపరుత్ - పూర్వతరేపత్సరేప
 రారి ❀ ఇదమిత్తే సమనోప్రత్యయశ్చసంపత్సరే ❀ ఆస్తికసంపత్సరేపరుత్॥పరస్తా
 దేద్యవ్యహని ❀ పరస్త్రిన్నహనిపరేద్యుగి॥ఇదమోఽత్ ద్యశ్చ ❀ ఆస్త్రిన్నహనిఅద్య ❀ పూ
 ర్వాదిభ్యోప్రభ్యాఽహస్యేద్యుగ్ ❀ పూర్వస్త్రిన్నహనిపూర్వేద్యుగః - అన్యస్త్రిన్నహనిఅన్య
 ద్యుగః-ఉభయోరహ్నోరుభయేద్యుగః ❀ద్యుశ్చభియాద్యక్రవ్యః❀ఉభయేద్యుగః ❀ ప్రకా
 రవచనేధాల్ ॥౫॥౩॥౨౩॥ ప్రకారవృత్తిభ్యఃకిమదిభ్యఃథాల్ స్యాత్సాన్వైద్యేనప్రకారేణ
 త్తదాయదా ❀ ఇదమస్థమః॥ ౫॥ ౩॥ ౨౪॥ థాలోపవాదః❀ఏతదోవాచ్యః❀ ఆ
 నేపఏతేనవాప్రకారేణఇత్తమ్ ❀ కేమశ్చ ॥ ౫ ॥ ౩ ॥ ౨౫ ॥ కేనప్రకారేణకథమ్॥
 ❀పాగ్ధీయోనాంబిభక్తిసంఘాదీనాంపూర్ణోపధిః❀❀ దిక్భక్త్యభ్య
 సప్తమీపశ్యమీప్రథమాభ్యాదిద్వైకకాలేష్యస్తాతిః॥ ౫॥ ౩ ॥ ౨౬॥ సప్తమ్యాద్యక్షేభ్యా

దిశియాధేభ్యోవిదైశకాలవృత్తిభ్యస్సన్వర్తైస్తాతిప్రత్యయస్సన్వితః పూర్వాభరా
 ఎరాణామసిపురధవత్సైమామ్ ॥ ౫ ॥ ౩॥ ౩౯ ॥ ఏభ్యోస్తాత్యర్థైసిప్రత్యయస్సన్వితః
 తస్యోగేవైమాంక్రమాత్పురీఅధ్ ఇత్యాదేశాఃస్మృత్యాఃస్తాతిచ ॥ ౫॥ ౩॥ ౪౦ ॥ అ
 స్తాతౌపరేపూర్వాదీనామురాదయఃస్యః- పూర్వస్యాత్ - పూర్వస్యాః - పూర్వావా
 దిక్ - పురః- పురస్తాత్ - అధః- అధస్తాత్ - అవః- అవస్తాత్ విభాషావరస్యః ॥ ౫॥ ౩॥
 ౪౧॥ అనరస్యాస్తాతౌపరైవస్యాద్వా- అవస్తాత్ - అవరస్తాత్ - ఏవంచేశకాలేచ-
 దిశియాధేభ్యఃకిమ్- ఒంద్యోవసతి- సప్తమ్యాద్యంత్యేభ్యఃకిం- పూర్వం గాగ్రిమగ్తః- దిగా
 దివృత్తిభ్యఃకిమ్- పూర్వస్త్రిక్-గురౌవసతి - అస్తాతిచేతిజ్ఞాపకానసిగస్తాతిన్నబాధతే
 దక్షిణోత్తరాభ్యామతఃసచ ॥ ౫॥ ౩॥ ౪౨॥ అస్తాతేరపవాదః- దక్షిణతః- ఉత్తరతః
 విభాషాపరాపరాభ్యామ్ ॥ ౫॥ ౩॥ ౪౩॥ పరతః- అవరతః- పరస్తాత్-అవరస్తాత్ అ
 ఛేర్దుక్ ॥ ౫॥ ౩॥ ౩౦॥ అభ్యుత్పన్నాద్విచ్ఛిన్నాదస్తాతేర్దుక్స్యాత్ - లుక్తద్ధితలుకి - ప్రి
 చ్యం-ప్రిచ్యః- ప్రిచీవాదిక్ - ప్రిక్ - ఉదక్ - ఏవంచేశకాలేచ పూర్వమర్థి
 స్తాత్ ॥ ౫॥ ౩॥ ౩౧ ॥ అస్తాతేర్విషయే- ఉద్భవస్థస్థిపాదేశస్సన్వితీరీప్రతితాచ
 ప్రత్యయా - ఉపరి - ఉపరిష్టాద్వాప్రసతిఆగతీరమణీయంగా పశ్యాత్ ॥ ౫॥ ౩ ॥
 ౩౨ ॥ ఆపరస్యపశ్చిభావః ఆతిశ్చప్రత్యయోస్తాతేర్విషయే ఉత్తరాధరదక్షిణాదా
 తిః ॥ ౫॥ ౩॥ ౩౪॥ ఉత్తరాత్ - అధరాత్ - దక్షిణాత్ ఏనబన్యతరస్యామదూరేపశ్చ
 మ్యాః ॥ ౫॥ ౩ ॥ ౩౫॥ ఉత్తరాదిభ్యఃఏనవపాస్యాత్ ఆపధ్యవధిమతోస్సమీప్యేపశ్చ
 మ్యంతఃవిసా- ఉత్తరణ- అధరణ- దక్షిణాన- పక్షేయధాస్యప్రత్యయాః - ఇహకెచిదు
 త్రరాదీననువర్త్యదిచ్ఛిమాత్రాదేసమాహుః - పూర్వేణగాగ్రిమ - ఆపరేణగా
 గ్రిమ పూర్వదక్షిణాదాచ ॥ ౫॥ ౩॥ ౩౬॥ అస్తాతేర్విషయే- దక్షిణావసతి- అపశ్చమ్యా
 ఇత్యేవ- దక్షిణాదాగతఃఆహిచదుర ॥ ౫॥ ౩॥ ౩౭ ॥ దక్షిణాద్ధారతహిస్యాత్చా
 దాచ- దక్షిణాహి- దక్షిణాఃఉత్తరాచ్చ ॥ ౫॥ ౩॥ ౩౮॥ ఉత్తరాహి-ఉత్తరాఃసంఖ్యా
 యావిధార్థా ॥ ౫ ॥ ౩ ॥ ౪౦ ॥ క్రియాప్రకారార్థైవతతమానాత్సంఖ్యాశబ్దాత్సన్వి
 త్థాస్యాత్-చతుర్థా- పశ్చధాఅధికరణవిచాలేచ ॥ ౫॥ ౩॥ ౪౩॥ ద్రవ్యస్యసంఖ్యాన్త
 రాపాదసేసంఖ్యాయాదాస్యాత్ - ఏకంరాశింపశ్చధాకురు ఏకార్థోధ్యముఖస్యత
 రస్యామ్ ॥ ౫॥ ౩॥ ౪౪॥ వికధ్యమ్- ఏకధాద్విభ్యోశ్చేదముఖే ॥ ౫॥ ౩॥ ౪౫॥ ఆఖ్యాం
 ధాఇత్యస్యధముఖేస్యాద్వా-ద్వైధమ్- ద్విధా - త్రైధమ్-త్రిధా * ధముఖాత్సన్వి
 ధే-ఉదర్యనమ్* పశ్చిద్వైధానిత్వజానిఏకాచ్చ ॥ ౫॥ ౩ ॥ ౪౬ ॥ త్రేధా - ద్వైధా
 యాశ్చేపాశ్చ ॥ ౫॥ ౩ ॥ ౪౭॥ కుద్భిలోభిషక్భిషక్వాశః పూరణాద్భాగేతీయా
 దన్ ॥ ౫॥ ౩॥ ౪౮॥ ద్వితీయోభాగోద్వితీయః- తృతీయః-స్వరేచేశమః* తీయాదీక్స్వా
 ధైవాచ్యః*ద్వైతీయీకః- ద్వితీయః- తాతీయీకః*తృతీయః* నవిద్యాయాః *ద్వితీ
 యాత్వతీయావిద్యేత్యేవప్రిగేకాదశభ్యోఽభస్సన్ ॥ ౫ ॥ ౩ ॥ ౪౯ ॥ పూరణప్రత్య
 యాస్తాద్భాగే-చతుర్థః- పశ్చిమః* పష్టాష్టమాభ్యాంభావ ॥ ౫॥ ౩॥ ౫౦॥ చాదన్-చ
 షోభాగః - షష్ఠః - షష్ఠః - అష్టమః - అష్టమః*మానపశ్చక్రయోఃకన్లుకాచ ॥
 ౫॥ ౩ ॥ ౫౧॥ పష్టాష్టమశబ్దాభ్యాంక్రమేణకన్లుకాస్తామానపశ్చక్రైవవాద్యే - పశ్చకో

భాగఃమానశ్చైత్ - అప్తమౌభాగః - వత్సంగశ్చైత్ - ఇన్ద్రజిత్ - బాహుక్ - చిత్తా
 రాజ్యభాసాప్రమ్ - పప్తః - సాప్తః - అప్తమః - అప్తమః - మహావిభాషయానిధేలుగ్నచ
 సంపూర్వత్రాసానిత్యావతిష్ఠావయతి ॥ ఏకాదశినిచాసహయే ॥ ౫ ॥ ౩ ॥ ౫౨ ॥
 చాత్కన్తలుకా - ఏకః - ఏకాశీ - ఏకకః ॥ భూతపూర్వచరట్ ॥ ౫ ॥ ౩ ॥ ౫౩ ॥ ఆభ్యో
 భూతపూర్వః - ఆభ్యచరః ॥ పప్త్యూరూప్యచ ॥ ౫ ॥ ౩ ॥ ౫౪ ॥ పప్త్యూరూప్యతపూ
 ర్వచరూప్యసాన్యతచరట్చ - కృష్ణసృభూతపూర్వగౌః కృష్ణరూప్యః - కృష్ణ
 చరః - తసిలాదిమరూప్యసాన్యచరగణిత్యాన్నచువత్ - శుభ్రాయాభూతపూర్వః
 శుభ్రాయాప్యః ॥ అతిశయన తమభిప్తనా ॥ ౫ ॥ ౩ ॥ ౫౫ ॥ అతిశయవిశిష్టా
 భావతైః స్వాభేదతాప్తః - ఆయమేమామతిశయేనాభ్యః - ఆభ్యతమః - లభుత
 మఃలభిప్తః ॥ తిగశ్చ ॥ ౫ ॥ ౩ ॥ ౫౬ ॥ తిదంతాదతిశయేద్యోత్యతమపప్త్యాత్ ॥ తరప్త
 మపౌఘః ॥ ౧౧ ॥ ౧౧ ॥ ౧౨ ॥ ఏతాసుసంజ్ఞాప్తః ॥ కిమేతిదవ్యయమాదావ్యద్రవ్యప్రకషే ॥
 ౫౭ ॥ ౪ ॥ ౧౧ ॥ కిమవివదంతాతిజ్ఞోవ్యయాచ్చయోభుప్తదామసాన్యసాన్యతద్రవ్య
 ప్రకర్షేతిప్తమామ్ - పాప్తేతమామ్ - పచతితమామ్ - ఉచ్చైప్తమామ్ - ద్రవ్యప్రక
 షేతమ - ఉచ్చైప్తమాప్తయః ॥ ద్వివచనవిభజ్యోపపదేతరబీయసునా ॥ ౫ ॥ ౩ ॥ ౫౮ ॥ ద్వ
 యోరకసాన్యతయ విభక్తప్యే చోపపదేసుప్తిదాదేతాప్తః - పూర్వయోరపవా
 దః - అయమనయోరతిశయనలభుర్నఘతరః - లభియాన్ - ఉదీచ్యాఃపాప్తేభ్యఃప
 టుతరాః - పటియాంసః ॥ అహాదీగుణవచనాదేవ ॥ ౫ ॥ ౩ ॥ ౫౯ ॥ ఇప్తన్నీయసునాగుణ
 వచనాదేవప్తః - సేహ - పాచకతరః - పాచకతమః ॥ తుశ్చన్దసి ॥ ౫ ॥ ౩ ॥ ౬౦ ॥ తృతృజుతా
 దిప్తన్నీయసునాప్తః - తురిష్టేమేయసు - తృతృస్యలోపఃసాన్యదిష్టేమేయసుపరమ -
 అతిశయనకర్తాకరిప్తః - దోషీయసీధమః ॥ ప్రశస్యస్యశ్రీః ॥ ౫ ॥ ౩ ॥ ౬౦ ॥ అస్యశ్రాదే
 శసాన్యదజాద్యోః ॥ ప్రకృత్యైకాచ్ ॥ ౬ ॥ ౪ ॥ ౧౬౩ ॥ ఇప్తాదిష్టేకాచ్ ప్రకృత్యా
 సాన్యత్ - ప్రేప్తః - ప్రేయాన్ ॥ జ్యచ ॥ ౫ ॥ ౩ ॥ ౬౧ ॥ ప్రశస్యస్యజ్యదేశసాన్యదిష్టేయ
 సోః - జ్యేష్ఠః ॥ జ్యాదాదీయసః ॥ ౬ ॥ ౪ ॥ ౧౬౦ ॥ ఆదేవరస్య - జ్యాయాన్ ॥ వృద్ధస్యచ ॥
 ౫ ॥ ౩ ॥ ౬౧ ॥ జ్యాదేశసాన్యదజాద్యోః - జ్యేష్ఠః - జ్యాయాన్ ॥ ఆన్యికాభయోరైదసా
 ధౌ ॥ ౫ ॥ ౩ ॥ ౬౩ ॥ అహాద్యోః - నేదిప్తః - నేదియాన్ - సాధిప్తః - సాధియాన్ ॥ స్థూలమూర
 యవహాస్యప్తిప్రక్షుద్రాణాయణాదివరంపూర్వస్యచగుణః ॥ ౬ ॥ ౪ ॥ ౧౬౬ ॥ ఏ
 మాంయణాదివరంబుప్యతేపూర్వస్యచగుణఃఇప్తాదిమ - స్థవిప్తః - దవిప్తః - యవిప్తః - హా
 సిప్తః - జేపిప్తః - జ్ఞోదిప్తః - ఏవమీయసహాస్యప్తిప్రక్షుద్రాణాయణాపృథ్వాదిత్యాత్ హాసిమా -
 జేపిమా - జ్ఞోదిమా ॥ ప్రియస్థిరస్థిరోరుబహుబగువృద్ధప్రదీర్ఘబృన్దారకాణాప్ర
 స్థస్థవర్చంహిగర్వత్ప్రవద్రాఘిబృన్దాః ॥ ౬ ॥ ౪ ॥ ౧౬౭ ॥ ప్రియాదీనాంక్రమా
 త్ప్రదయాస్సుప్తఃఇప్తాదిమ - ప్రేప్తః - స్థేప్తః - స్థేప్తః - వరిప్తః - బంహిప్తః - గరి
 ప్తః - వర్దిప్తః - త్రపిప్తః - భాఘిప్తః - బృద్ధిప్తః - ఏవమీయసున్ - ప్రేయాన్ - ప్రియోరుబహు
 బగుబద్ధిర్హాణాం పృథ్వాదిత్యాదిమనిచ్ - ప్రేమేత్యాది ॥ బహుగ్లోపేభూచబ
 హాః ॥ ౬ ॥ ౪ ॥ ౧౬౮ ॥ బహుగ్లోపరయోరిమేయసోగ్లోపసాన్యత్ - బహుశ్చభూ
 రాదేశః - భూమా - భూయాన్ ॥ ఇప్తస్యయిచ్ ॥ ౬ ॥ ౪ ॥ ౧౬౯ ॥ బహాః - పరస్యఇప్తస్య

లోపస్సాగ్రత్యిహగమశ్చ- భూయిష్ఠః యవాల్పయోగికసన్యతరస్యామ్ ॥ ౫ ॥ ౩ ॥
 ౬౪ ॥ ఏతయోగికనాదేశోవాస్యాదిత్యైరుసోః- కనిష్ఠః- కనీయా- పత్యైయిష్ఠః- అల్పి
 య్యత్యాదిష్ఠః విస్తృతోద్భుక్ ॥ ౫ ॥ ౩ ॥ ౬౫ ॥ వినోమతుపశ్చలుకస్యాత్ ఇద్యైరుసోః- అతిశ
 యేనసగ్నిసగ్నిజః సగ్నిజీయా- అతిశయేనత్యగ్వాత్వచిప్యః త్వనీయా- ప్రశం
 సాయాంరూపమ్ ॥ ౫ ॥ ౩ ॥ ౬౬ ॥ సుబన్తాత్తిడన్తాచ్చరూపవస్యాత్ ప్రశంసాయామ్- ప్ర
 శస్తఃపటుఃపటురూఢః- ప్రశస్తంపవతిపవతిరూపమ్- ఈషదసమాప్తాకల్పద్వైశ్యదే
 శీయరః ॥ ౫ ॥ ౩ ॥ ౬౭ ॥ ఈషదూనోవిద్వాత్ విస్తృత్యై- యశస్కల్పం- యజ్ఞకల్పం-
 విష్వద్వైశ్యః- విష్వద్వైశ్యః- పవతికల్పమ్- విభావాసుపోబహుచ్ఛ్రవస్తాత్తు ॥ ౫ ॥ ౩ ॥
 ౬౮ ॥ ఈషదసమాత్తిరిష్టైర్ధేసుబన్తాత్ బహుజ్ఞాస్యాత్ సవపాగేవ నశుపరతః-
 ఈషదూనః పటుః బహుపటుః- పురస్తాత్కిమ్- పటుకల్పః- సుపఃకిమ్-యజ్ఞకల్పమ్-
 ప్రకారవచనేజాతీయః ॥ ౫ ॥ ౩ ॥ ౬౯ ॥ ప్రకారరతిచాయం- ధాల్పప్రకారమాత్మే- ప
 టుప్రకారః పటునాతియః- పాగివాత్యః ॥ ౫ ॥ ౩ ॥ ౭౦ ॥ ఇవేప్రతికృతావత్యతః
 పాగ్కాధికారః- అవ్యయసర్వనామ్నమకచ్ఛాత్తైః ॥ ౫ ॥ ౩ ॥ ౭౧ ॥ తిజ్జేత్యై-
 వతః- తేజఃస్యచః ॥ ౫ ॥ ౩ ॥ ౭౨ ॥ కాన్తావ్యయస్యదకాన్తాదేశస్సాగ్రదకచ్చ- అజ్ఞా
 తే ॥ ౫ ॥ ౩ ॥ ౭౩ ॥ కన్తాయమశ్వాశ్వకః- ఉచ్చతైః- నీచతైః- సర్వకే-విశ్వకే-పికార
 సకారభకారాదౌసుపిసర్వనామ్న- పైః పాగికచ్ఛ- అన్యత్రసుపైఃపాగ్- యవ
 కయోః- అవకయోః- యష్టకాసు- అస్తకాసు- యష్టకాభిః- అస్తకాభిః- ఓకారేత్యా
 దికిమ్- త్వయికా- మయికా- అకచ్చక్రికణేతూష్టిమః- కామ్యక్రవ్యః- మిత్యాదన్తాగ్రదచః
 పరః- తూష్టికామాస్తే- శీతకోమలోపశ్చ- తూష్టింశీలః- తూష్టికః- పవతీ- జల్పతకి-
 భకిత్- పిరకుత్- కుప్తితే ॥ ౫ ॥ ౩ ॥ ౭౪ ॥ కుప్తితోశ్వాశ్వకః- సుహాయాంకన్ ॥ ౫ ॥
 ౭౫ ॥ కుప్తితేకస్యాత్తదప్రేనచేత్సంజ్ఞాగమ్యతే- తూద్రకః- రాధకః- స్వరాధంవ
 చరమ్- అనుకమ్పయామ్ ॥ ౫ ॥ ౩ ॥ ౭౬ ॥ పుత్రకః- అనుకమ్పితః- పుత్రత్యైర్భః- నీతచ
 తద్యుక్తా ॥ ౫ ॥ ౩ ॥ ౭౭ ॥ సామదానాదిరుపాయోనీతి- తస్యాంగమ్యమానాయామను
 కమ్పయ్యుక్తాత్ ప్రత్యయస్సాగ్రతహస్తేధానకాః- గుడకాః- ఏహాకి- అధకి- పూ
 గ్వేణానుకమ్పమానాత్పత్త్యయః- అనేనతుపంపురాసమ్నదేపీనిశేషః- బహ్వ
 చోమనుష్యనామ్నప్రజ్ఞా ॥ ౫ ॥ ౩ ॥ ౭౮ ॥ పూర్వసూత్రద్వయవిషయే- ఘనీలచౌచ ॥
 ౫ ॥ ౩ ॥ ౭౯ ॥ తత్రైవ- రాజాదాపూర్థవ్యవీతీయాదచః ॥ ౫ ॥ ౩ ॥ ౮౦ ॥ అన్తిన్మక్రిక
 రణేయ్యః- అజాదిప్రత్యయశ్చతస్మిన్మక్రిత్యయపరే ప్రకృతేః ద్వితీయాదచః ధ్వంశర్వం
 లుప్యతే- అనుకమ్పితోదేవదత్తోదేవికః- దేవియః- దేవిలః- దేవదత్తకః- అనుకమ్పితో
 వాయుదత్తోవాయుకః- రగ్రహణముకోద్వితీయత్వేకవిభానార్థమ్- వాయుదత్త
 వాయుకః- పితృకః- చతుర్థాదచః ధ్వంసస్యతోపోవాచ్యః- అనుకమ్పితోబృహస్పతిద
 త్రైబృహస్పతికః- అనజాదౌచవిభావాలోపోవక్రవ్యః- దేవకః- దేవదత్తకః- లోపని
 పూర్వపదస్యచ- దత్తికః- దత్తియః- దత్తిలః- దత్తకః- వివాపిప్రత్యయంపూర్వోత్తరప
 దయోర్వాలోపోవాచ్యః- దేవకః- దత్తకః- దేవదత్తకః- సత్యా- భామా- సత్యభామా- ఉప
 కాల్లభలస్యచ- భానుదత్తః- భానులః- ఋష్యాదపి- సమిత్రియః- సమిత్రిలః- చతుర్థాద

నజాదౌచలోపరిపూర్వపరస్యచ | అవత్తయేతద్దైవేష్టఉవర్ణాల్లజలస్యచ || ౧ || ❀ పా
 చాముపాదేరడట్టచౌద || ౧ || ౩ || ౨౦ || ఉపశబ్దపూర్వాత్ప్రాతిపదికాత్పూర్వవిషయే
 అడచపుచేతాస్తః- చాద్యథాపాప్రం- పాప్రాచాంగ్రహణంపూజార్థమ్ || అనురంశి
 తఉపేష్టదత్తః- ఉపడ్య- ఉపకః- ఉపికః- ఉపియః- ఉపిలః- ఉపేష్టదత్తః- షడ్య
 పాణిః జాతిసామ్నోగిన్ || ౧ || ౩ || ౨౧ || మనుష్యసామ్నోగితేవ-జాతిశబ్దోయోమనుష్య
 సామధేయంతస్సాత్కృత్యాత్ అనుకమ్పయామ్నీతౌచసింహకః - శరభకః - రాస
 భకః* ద్వితీయంసంస్థితరగచే త్రదాదేర్లోపోవక్రవ్యః ❀ హూడ్య-కహికః ❀ ఏకా
 త్మరపూర్వపదానాము త్రరపదలోపోవక్రవ్యః ❀ నాగార్షత్తఃవాచికః - కథంషడంగు
 లీదత్తఃషడికఇతి- షషస్తాజాదివచనాత్సిద్ధమ్ ❀ శేవలనుపరివిశాలవరుచార్యమాదీనా
 స్తృతీయాత్ || ౧ || ౩ || ౨౨ || ఏషామనుష్యసామ్నంతాజాదౌపరేత్వతీయాదచడ్య
 ధ్వకస్యలోపస్సాస్యో-పూర్వస్యావపాదః - అనుకమ్పితశ్చేవలదత్తఃశేవలికః - శేవలి
 యః-శేవలిలః- శుపరికః- విశాలికః- వరుణికః-అగ్రమికః❀ ఆజినాతస్యోత్తరపదలో
 పశ్చ || ౧ || ౩ || ౨౩ || అజినాస్తాస్సమనుష్యసామ్నాన్మనఃకమ్పయాన్కౌతస్యచోత్తరపద
 లోపః- అనుకమ్పితోవ్యాపూర్జినోవ్యాపూర్జికః-సింహకః❀ అప్రే|| ౧ || ౩ || ౨౪ || అల్పంతై
 లంతైలకమ్❀హృస్వే || ౧ || ౩ || ౨౫ || హృస్వప్రవృత్తోవృత్తః ❀ సంజ్ఞాయాఙ్గన్ ||
 ౧ || ౩ || ౨౬ || హృస్వహేతుకాయాసంజ్ఞాతస్యాంగమ్యమానాయాంకన్-పూర్వస్యా
 వపాదః- వంశకఃచేమకః❀ కుటీశమీశుద్ధాభ్యోగః || ౧ || ౩ || ౨౭ || హృస్వాకుటీశమీ
 రః-శమీరః-శుద్ధారః❀ కుత్వాదుపచ || ౧ || ౩ || ౨౮ || హృస్వాకుతూఃకుతువః- కుతూః
 కృత్తిస్తేహపాత్రంహృస్వాసాకుతుపరిపూర్ణా ❀ కాసూగూణీభ్యాంప్రచ || ౧ ||
 ౩ || ౨౯ || ఆయుభవిశేషఃకాసూః హృస్వాసాకాసూతరి- గోణీతరి ❀ వలోన్తాశ్చష్ట
 శేభ్యశ్చతసత్వే || ౧ || ౩ || ౩౦ || వస్యతరఃద్విశీయంవయగి ప్రాప్తఃఉత్తరః - ఆశ్వ
 రః - ఋషభతరః - ప్రవృత్తిరిమిత్రతసత్వేఏవాయమ్ ❀ కింయత్తదోర్నిధారణేద్వ
 యోరేకస్యడతరచ || ౧ || ౩ || ౩౧ || అననూఃకతరోవైష్టవః యతరః- తతరః- మహావి
 భాషయాకః- యఃసః❀ వాబహూనాంజాతిపరిప్రన్నేడతమచ || ౧ || ౩ || ౩౨ || ఏహూ
 నాన్సుభ్యే ఏకస్యనిధారణే డశమచ వాస్యాత్ - జాతిపరిప్రన్న ఇతి ప్రత్యాఖ్యాతమా
 కరే- కతమోభవతాంకరః- యతసః- తతమః - వాగ్రహణమకబర్థమ్- యకః-సకః-మ
 హావిభాషయాయఃసః - కిమోన్ద్వివిషయేడతరజపి - కతరః ❀ ఏకాచ్చప్రాచామ్ || ౧ ||
 ౩ || ౩౩ || డతరచేడతమచ్చస్యాత్ - అనయోరేకతరోమైత్రః ఏషామేతమః ❀ అప
 టైపణిక || ౧ || ౩ || ౩౪ || వ్యాకరణేనగర్వితః వ్యాకరణకః - యేనేతరఃకు
 త్వతేతదిహూదాహరణమ్ - స్వతఃకుత్వితంతుకుత్వితఇత్యస్య ||
 ❀పాప్రాగివీయానాంపూర్ణోవధి❀❀ ❀ఇవేప్రతికృతౌ || ౧ || ౩ ||
 ౩౫ || కన్స్యాత్- ఆశ్వఇవప్రతికృతిఃఅశ్వకః - ప్రతికృతౌకింగారివగవయః ❀ సంజ్ఞా
 యాఙ్మ || ౧ || ౩ || ౩౬ || ఇవాథేకకన్స్యాత్సముదాయశ్చేత్రింశ్చా - అప్రతికృత్యర్థమార
 మ్భః-అశ్వసప్తశస్యసంజ్ఞా- అశ్వకః- ఉప్త్రికః❀ లుప్తమప్యే || ౧ || ౩ || ౩౭ || సంజ్ఞా
 యాంచపిహితస్యకవోటమస్యాత్ మషమ్యేవాచ్యే - చక్షాత్పణమయగిపుమా చ

స్వయమపవ్యభిజిత్ - వర్ధిక్రాంతి జీవికార్థాపజ్యమ్ ॥ ౧ ॥ ౩ ॥ - జీవికార్థాయపవ్య
 యమాణంతస్త్విన్వాచ్యకనోటమస్సాత్ - వామ దేవవిజయస్సూక్ష్మ - దేవలకానాంజీవికా
 థాసు దేవప్రతికృతిష్టివమ్ - అవశ్యోమ్ - హస్తీకాన్విక్రీణీతే శ్లో - దేవపధాదిభ్యశ్చ ॥ ౧ ॥
 ౨ ॥ ౧౦౦ ॥ కనోటమస్సాత్ - దేవపథం - హంసపథం - అపృథిగణోయమ్ శ్లో - వస్త్రేగ్రహే ॥ ౧ ॥
 ౩ ॥ ౧౦౦ ॥ ఇతేత్యవర్తతపివ - ప్రతికృతావతీనవృత్తమ్ - వస్త్రీవవాస్త్రేయం - వాస్త్రే
 యా శిలాయాధుః ॥ ౧ ॥ ౩ ॥ ౧౦౧ ॥ శిలేవిశేయం - శిలాయాభియోగః ఖాగార్థశాపీ
 యేకే - వ్రేలేయమ్ శ్లో - కాభాదిభ్యోయమ్ ॥ ౧ ॥ ౩ ॥ ౧౦౩ ॥ శాఖేవశాఖ్యక-ముఖ్యం - గుణసమ
 వజ్రమయః - అగ్ర్యః - శరణ్యః శ్లో - ద్రవ్యశ్చభవ్యే ॥ ౧ ॥ ౩ ॥ ౧౦౪ ॥ ద్రవ్యమయం
 బ్రాహ్మణ్యః శ్లో - కుశాగ్రాన్యమ్ ॥ ౧ ॥ ౩ ॥ ౧౦౫ ॥ కుశాగ్రమివకుశాగ్రీయాబుద్ధిః శ్లో - స
 మాసాచ్యుతిద్విషయాత్ ॥ ౧ ॥ ౩ ॥ ౧౦౬ ॥ ఇవాగ్రవిషయాత్సమాసాదివాగ్రేభాస్సాన్యత్
 కాకతాళీమీదేవదత్తస్యవదః - ఉపకాకతాళసమాగమసద్భ్యోః చోరసమాగమఇతి
 సమాసాగ్రః - తత్ప్రియత్రకాకమరణస్సృశస్రూత్యయార్థః - అజాకృపాణీయః - అ
 తర్కతోపసతఇతిభుతార్థః శ్లో - శర్కరాదిభ్యోన్ ॥ ౧ ॥ ౩ ॥ ౧౦౭ ॥ శర్కరేవశార్కర
 రమ్ శ్లో - అగ్నిల్యాదిభ్యష్టక్ ॥ ౧ ॥ ౩ ॥ ౧౦౮ ॥ అగ్నిశివఅజులికః భరూజేవభారూజికః శ్లో
 ఏకశాలాయాష్టవస్యతరస్సామ్ ॥ ౧ ॥ ౩ ॥ ౧౦౯ ॥ ఏకశాలాశబ్దాదివార్థేభ్య - పక్షే
 రక్ - ఏకశాలేవఏకశాలికః - ఐకశాలికః శ్లో - కర్కలోహితాదీక ॥ ౧ ॥ ౩ ॥ ౧౧౦ ॥ కర్క
 శ్లో - శ్వంసఇవకార్కీకః - తాపిటికః - స్ఫటికః శ్లో - పూగాఞ్జ్యోగ్రామణీపూర్వాన్ ॥
 ౧ ॥ ౩ ॥ ౧౧౧ ॥ ఇవార్థోనిస్వత్ర - నానాజాతీయాఅనియతవృత్తయోగ్రకామప్రథా
 నాఃసంఘాఃపూగాః - తద్వాచకాత్స్వార్థేభ్యస్సాన్యత్ - తాపితధ్వజ్యః శ్లో - బ్రాత-స
 ఘోరశ్రీయామ్ ॥ ౧ ॥ ౩ ॥ ౧౧౩ ॥ బ్రాతే - కాపోతిపాకః - నానాజాతీయాఅనియత
 వృత్తయఃకృత్సేవజీవసంఘావ్యాతాః - చృత్ - కాఞ్జ్యోయస్యః - బ్రాహ్మీయస్యః
 శ్లో - ఆయుధజీవసంఘాః - తద్వాచినఃస్వార్థేభ్యో - షాద్రక్యః మాలవ్యః - టిత్వా
 స్థిప్ - షాద్రకి - ఆయుధేగిమ - మల్లాః - సస్థేతిమ - సమ్రాట్ - గాహీకేమిమ - శ
 రాః - అబ్రాహ్మణేతిమ - గోపాలవాః - సాలజాయనాః - బ్రాహ్మణేతద్విశేషద్ర
 వాణమ్ - రాజస్యేస్వరూపగ్రహణమ్ శ్లో - వృక ట్టేణ్యోన్ ॥ ౧ ॥ ౩ ॥ ౧౧౫ ॥ ఆయుధజీవి
 సంఘనాచకాత్స్వార్థే - వాచిణ్యః - ఆయుధేతిమ - జాతశబ్దాన్తానూత్ శ్లో - దామ
 న్యాదితిగ్రహస్తాః ॥ ౧ ॥ ౩ ॥ ౧౧౬ ॥ దామన్యాదిభ్యస్త్రీగ్రహస్తాభ్యశ్చాయుధ
 జీవసంఘవాచిభ్యః స్వార్థేభ్యస్సాన్యత్ - ద్రగ్రహస్తాభ్యోవర్గోయమాంతేతిగ్రహస్తాః
 ఆహుత్రిగ్రహస్తాంస్తుకాఞ్జ్యోవర్గదాణ్ణి ॥ ౧ ॥ ౩ ॥ ౧౧౭ ॥ క్రోష్టకర్ణాలమాణిశ్చబ్రహ్మగ్రహేభ్యాల
 కిః ॥ దామనీయః - దామనీయా - దామనయః - ఔలపీయః - ఔలపయః - త్రగ్రహస్తా
 వర్ధియః - దాణ్ణీయః శ్లో - పార్శ్వవిదియాధేయాదిభ్యోభ్యా ॥ ౧ ॥ ౩ ॥ ౧౧౮ ॥ ఆయుధ
 జీవసంఘవాచిభ్యోభ్యఃక్రమాదణ్ణాస్త్రస్వార్థే - పార్శవః - పార్శవా - పార్శవాః -
 యాధేయః - యాధేయా - యాధేయః శ్లో - అభిజిద్విదభ్యుచ్చాలావచ్చిభావచ్చసీవమా
 గ్నావచ్చుగ్రిమదణోయత్ ॥ ౧ ॥ ౩ ॥ ౧౧౯ ॥ అభిజిదాదిభ్యోఽణ్తేభ్యఃస్వార్థేయత్సాన్యత్

అభిజిత్^౧ - పత్యం అభిజిత్^౨ - వైదభృత్యః - శాలావత్యః - శైభావత్యః - శామివత్యః - షో
 ణ్ణావత్యః - శౌర్యవత్యః - షోభాదయస్తద్రాజాః ॥ ౫ ॥ ౩ ॥ ౧౦౯ ॥ పూగాతే
 శ్యామత్యైరభ్యుజ్జ్వలత్యంజ్ఞాస్సుయః - తేనాశ్రియంబహుముఖైః - లోహితవ్య
 జాః - కపాతపాకాః - కాష్ఠాయనాః - బాగ్నాయనాశ్చిత్యాది - సాదశతస్యసంఖ్యాద
 ర్హిస్తాయాంపున్ లోపశ్చ ॥ ౫ ॥ ౪ ॥ ౧౧ ॥ లోపచనమనైమిత్యత్వార్థమ్ - అతోనస్థాన
 వత్ - పాదః పత్ - తద్ధితార్థాదిసమాసేకృతేప్రత్యయఃపున్సంశ్రియామేవ - ద్వౌ
 ద్వౌపాదౌదదాతిద్విపదికామ్ - ద్విశతికామ్ - పాదశతగ్రహణమనర్థకమన్యత్రాపిదర్శనా
 త్ - ద్విమోదకికామ్ - ద్విపద్యవసగ్రయోశ్చ ॥ ౫ ॥ ౪ ॥ ౧౨ ॥ అపీష్టాగ్నమ్
 దమ్ - ద్వౌపాదౌదదజ్జితః - ద్విపదికాం ద్విశతికామ్ - ద్వౌపాదౌవ్యవస్థజతిద్విపదికామ్ -
 వ్యవస్థజతిదదాతీత్యర్థః - స్థూలాదిభ్యఃప్రకారవచనేకన్ ॥ ౫ ॥ ౪ ॥ ౩ ॥ జాతీయోప
 వాదః - స్థూలప్రకారః - స్థూలకః - అణుకః - చక్షుర్భృహతోరుపసంఖ్యానమ్ - చక్షు
 త్సం - బృహత్సం - సురాయాఅపశా - సురాయోపహిస్సురకశ్చ అనత్యస్తగతాత్ ॥
 ౫ ॥ ౪ ॥ ౧౦ ॥ శిన్నకం - శిన్నకమ్ - ససామివచనే ॥ ౫ ॥ ౪ ॥ ౧౧ ॥ సామివర్యామేడపచే
 న్నాన్నకన్ - సామివృతమ్ - అర్థవృతమ్ - అనత్యస్తగతేరహద్రకృత్యైవాభిధానాత్సా
 గ్నేణకన్యప్రాప్తః - ఇదమేవనిషేధసూత్రమత్యస్తస్వార్థికమపిసంజ్ఞాపయతి - బహు
 తరకమ్ - బృహత్సాత్యాచ్యదనే ॥ ౫ ॥ ౪ ॥ ౧౨ ॥ కన్సాత్ - ద్వౌప్రావారోగ్రహ
 గ్లోసమాబృహతీకాతధా - అచ్చదనేకి - బృహతీచ్చందః - అషడక్షోతాగ్నలబ్ధ
 రాగ్నలమ్మురుచాభ్యుత్తరపదాభ్యః ॥ ౫ ॥ ౪ ॥ ౧౩ ॥ స్వాధే - అషడక్షోతస్య - ద్వాభ్యా
 మేవకృతాత్వార్థః - ఆశితాగాహోఽస్మిన్నిత్యాశితజ్జవీనమరణ్యమ్ - నిపాతనాత్సావ్యస్య
 నుమ్ - అలంకరణేఅలరీణః - అలమ్మురుషీణః - ఈశ్వరాధీనః - నిత్యయంఖండే త్ర
 సూత్రేవిభాషాగ్రహణాత్ - అన్యేపి కేచిత్ స్వార్థికాః ప్రత్యయాగత్యమిద్యుతై - తమవాద
 యః - పాఠాః - షోభయః - పాగ్నయః - ఆమాదయః - పాగ్నయట - బృహతీహ
 త్యస్తసమాసానాశ్చేతి - విభాషాఞ్చేరదిక్ష్రియామ్ ॥ ౫ ॥ ౪ ॥ ౧౪ ॥ అదిక్
 శ్రీప్రతైరభ్యుత్తరాత్సావ్యైవదికాత్ఖసాన్యద్వాస్వాధే - పాగ్న - పాగ్నీనమ్ - ప్రత్య
 క్ - ప్రతీచీనమ్ - అనాక్ - అవాచీనమ్ - నికృష్ట ప్రతికృష్టసార్వకేఫయాప్రావమాధ
 మాః - అర్థస్తమభ్యుతీతర్యాక్ - అర్వాచీనమ్ - అదిక్ష్రియాంకిమ్ - పాగ్నీ
 దిక్ - ఉదీచీదిక్ - దిగ్గ్రహణంకిమ్ - పాగ్నీనాబాగ్నాణీ - శ్రీగ్రహణంకిమ్ - పా
 చీనంగామానామః - జాత్యనాచ్చబుధ్ధని ॥ ౫ ॥ ౪ ॥ ౧౫ ॥ బాగ్నాణజాతీయః - బుధ్ధ
 నికిమ్ - బాగ్నాణజాతీయోబా - జాతేర్విజ్ఞాకండవ్యంబుధ్ధ - స్థానానాద్విపాచా
 ససానేనతిచేత్ ॥ ౫ ॥ ౪ ॥ ౧౬ ॥ ససానేనతుత్సేనచేత్ స్థానాన్తవర్థవదిత్యర్థః - పిత్రా
 తుల్యః - పితృస్థానీయః - పితృస్థానః - స్థానానకిమ్ - గోస్థానమ్ - అరుగాదినష్ట ॥ ౫ ॥ ౪ ॥
 ౧౩ ॥ అనగదత్తిత్యుగాదీసపవాసగాదికః - విసారిణోమత్సే ॥ ౫ ॥ ౪ ॥ ౧౭ ॥ అణ్
 స్యాత్ - వైసారిణః - మత్సేనికిమ్ - విసారిదేవదత్తః - సంఖ్యాయాః క్రియాభ్యావృత్తిగ
 జనకృత్వసుచ ॥ ౫ ॥ ౪ ॥ ౧౮ ॥ అభ్యావృత్తిస్త - క్రియాజన్యగణనవృత్తేః సంఖ్యాశబ్ద
 తస్వాధేవృత్తసుచస్యాత్ - పశ్యకృత్వోభుజై - సంఖ్యాయాదికిమ్ - భూరివారా

స్వైరైః ధీమతీచతుర్భుజైః ॥ ౧॥ ౪॥ ౧౦॥ ఏత్యేషుచోపవాదః-ద్విర్భుజైః ॥
 రాత్రిస్య- చతుః ధీమతీసకృచ్చ ॥ ౧॥ ౪॥ ౧౧॥ సకృదిత్యాదేశాన్నిత - చా
 త్సుచ - సకృద్భుజైః - సంయోగాస్తస్యేతిసుచోలోపః సతుహత్ - జ్యోతిః - ఆ
 తైత్తిదిత్యత్రసంచయసుచోపితదయోగాత్ ధీమతీ విభామాబహుధాః ప్రకృష్టకాలే ॥ ౪॥
 ౧౦ ॥ అవిప్రకృష్టఅసన్నః బహుధా - బహుకృత్వోవాదివసస్యభుజైః-అసన్నకాలే
 కిమ్ - బహుకృత్వోమాసస్యభుజైః ధీమతీకృత్వచనమయత్ ॥ ౪॥ ౪॥ ౧౧ ॥
 ప్రాచ్యేణప్రస్తుతంప్రకృతతస్యవచనంప్రతిపాదనమ్ - భాషేఽధికరణేవాల్పత్ - ఆ
 ద్యైప్రకృతమన్నమన్నమయమ్ - అహుపమయమ్ - యవాగూమయీ - ద్విపీయే -
 అన్నమయోయజ్ఞః - అహుపమయంపర్వ ధీమతీ సమాహవచ్చబహుషు ॥ ౧॥ ౪ ॥
 ౧౨ ॥ సామూహికాఃప్రత్యయాఅతిదిశ్యంతే - చాస్తయత్ - మోదకాఃప్రకృతాఃమా
 దికంమోదకమయమ్ - శామగ్ర-లికం - శిష్కు-లీమయమ్ - ద్విపీయే-మోదకకోయజ్ఞః -
 మోదకమయః ధీమతీ అనస్తానసధేహిభేషజ్ఞాః ॥ ౪॥ ౪॥ ౧౩ ॥ అనస్తవితనస్తమ్ -
 ఆవసథవీవావసథమ్ - ఇతిహేతినిపాతసముదాయః - ఐతిహ్యమ్ - భేషజమేషజ్ఞాః
 ధేవతాస్తాతదర్థయత్ ॥ ౪॥ ౪॥ ౧౪ ॥ తదర్థవీవాతదర్థమ్ - సావధేయ్య-అ
 గ్నిదేవతాయైఇదమగ్నిదేవత్యమ్-పితృదేవత్యమ్ ధీమతీపాదార్హభాగ్యమ్ ॥ ౪॥ ౪॥ ౧౫ ॥ పా
 దార్థముదకంపాద్యమ్ - అర్ఘ్యమ్ - నవస్యనూఆదేశఃత్వేతనపేభాశ్చప్రత్యయావక్ర
 త్యాః ధీమతీ సూతనసనసనమ్-నవపరాణిపాత్యాః పరాణాశ్చైవర్తమానాత్పరీశ
 ద్వానోవక్రవ్యః - చాత్పరీశ్వక్తాః-ప్రణమేప్రత్నమ్ప్రతనమ్ప్రీతిమ్ ధీమతీ రూపసామ
 భ్యోధేయః ధీమతీ ధేయం - రూపధేయం - నామధేయమ్ ధీమతీ సాధారణాదభే
 ధీమతీ సాధారణమ్ - త్రియాంజీవ-ఆగ్నిధీ - సాధారణే ధీమతీ ॥ ౪॥
 ౧౬ ॥ తాదర్థ్యఇత్యేవ - అతిథయేఇదమాతిధ్యమ్ ధీమతీ దేవాత్మ ॥ ౪॥ ౪॥ ౧౭ ॥ దేవవీ
 దేవతా ధీమతీ అవేదిక ॥ ౪॥ ౪॥ ౧౮ ॥ అవేదవేదవికః ధీమతీ యావాదిభ్యఃకన్ ॥ ౪॥ ౪॥ ౧౯ ॥ యా
 వవీవయావకః - మణికః ధీమతీ లోహితాస్తతా ॥ ౪॥ ౪॥ ౨౦ ॥ లోహితవీవలోహితకోమణిః
 వర్ణచానిత్యే ॥ ౪॥ ౪॥ ౨౧ ॥ లోహితకఃకోమణి ధీమతీ లోహితాల్లిగ్లవాధనంవా ధీమతీ లోహితకా
 లోహితకాకోమణి రత్న ॥ ౪॥ ౪॥ ౨౨ ॥ లోహితనారత్నయోలోహితకబ్ధస్తాత్పరీ
 శస్యాత్ - లిగ్లవాధనంపేత్యేవ - లోహితకా - లోహితకాశాటీ ధీమతీ కాలచ్చ ॥ ౪॥ ౪॥
 ౨౩ ॥ వర్ణచానిత్యే - రత్నైఅనిసూత్రవ్యయమసువర్తతే - కాలకంముఖంవైలక్షణ్యేన -
 కాలకంపటం - కాలికాశాటీ ధీమతీ వేదయాదిభ్యష్టక్ ॥ ౪॥ ౪॥ ౨౪ ॥ వేదయవీవవేదయకః-సా
 మయకః - ఉపాయాధ్యోస్తవ్యమ్ - జేషయకః ధీమతీ వాచోవాగ్మతార్థాయమ్ ॥
 ౪॥ ౪॥ ౨౫ ॥ సద్విష్ణురాయాంవాచివిద్యనూనాద్వాక్ష్పద్మాత్సవ్యధేరకస్యాత్ - సద్వేక
 వాగ్వాచికంస్యాత్ ధీమతీ తద్యక్తాత్పరీశ్వరీ ॥ ౪॥ ౪॥ ౨౬ ॥ కర్తవకార్తవ్యమ్ - వాచి
 కంకుర్తావ్యక్రియమాణంకర్తవ్యధీః ధీమతీ ధేరకాత్ ॥ ౪॥ ౪॥ ౨౭ ॥ సావధేయ్య-
 జేషధమ్నిబతి - ఆజాతాకిమ్ - ధీమతీయేతేరూథాః ధీమతీ ప్రజ్ఞాదిభ్యశ్చ ॥ ౪॥ ౪॥
 ౨౮ ॥ ప్రజ్ఞవీవప్రజ్ఞాపాత్ ॥ ౪॥ ౪॥ ౨౯ ॥ వైవతః - వాధవః ధీమతీ మృదస్తికన్ ॥ ౪॥ ౪॥ ౩౦ ॥
 మృదేవమృత్రికా ధీమతీ సస్మాప్రశంసాయమ్ ॥ ౪॥ ౪॥ ౩౧ ॥ రూపవీపవాదః - ప్రత

స్తామృతమృతా - మృతా - ఉత్తరసూత్రేనవ్యతరస్యాగ్రహణాన్నిత్యాయః
 బహుల్పార్థాఞ్చైకారకాదన్యతరస్యామ్ || ౧ || ౪ || ౪౨ || బహునిదదాతిబహుశః
 అల్పానిఅల్పతః || బహుల్పార్థాన్తద్భూమద్భూవచనమ్ * నహ- బహునిదదాత్స్యస్మై
 మకర్తను- అల్పందదాత్సామ్యదయి కేమ * సంభ్రైకవచనాచ్చసీష్టాయామ్ || ౫ ||
 ౪౦౦౩ || ద్వౌద్వౌదదాతిద్విశఃమాపంమాపంమాపశః - ప్రథతః - పరిమాణతద్వాప్యత్తా
 పేకార్థావ - సంభ్రైకవచనాత్కిమ్ - ఘటంఘటందదాతి-పీష్టాయాంకిమ్-ద్వౌదదా
 తి- కారకాదిత్యైవ - ద్వయోఃప్యయోఃస్వామీ * ప్రతియోగేపశ్చమ్యాస్తసి || ౫ || ౪ ||
 ౪౪ || ప్రతినాకర్తప్రవచనీయేనయాగేయాపశ్చమివిపాతాతదస్తాత్తసిస్సాన్యోత్ ప్రద్యు
 మ్నోక్తిష్టతిఃప్రతి * ఆద్యాదిభ్యఉపసంభావనమ్ * ఆదౌ - ఆదితిః - సుభ్యతః - ఆ
 నతః- పృథతఃపాగ్భవతః-ఆకృతిగిణోయమ్-స్వరెస్వరతః- వర్ణతః * అపాదాసేచా
 హీయరు నాః || ౫ || ౪ || ౪౫ || అపాదాసేయాపశ్చమీతదస్తాత్తసిస్సాన్యోత్ - ౫
 మాదాగిచ్చతి - గ్రామతః- అహీయరు మహాంకిమ్ - స్వగ్రాధీయితే- పర్వతావరోహ
 తి * అగ్నిహోవ్యకనిచేపష్వకర్తరిత్యతీయాయాః || ౫ || ౪ || ౪౬ || ఆకర్తరిత్యతీయా
 న్నాద్వాతసిస్సాన్యోత్ - అతిక్రమ్యగ్రహాల్లిగ్రహః - చారిత్రేణాతిగృహ్యతేచాప్రత
 తోల్లిగృహ్యతే - చారిత్రేణాద్వానతిక్రమ్యవర్తతత్త్యర్థః - అవ్యథనమచఅన
 వృత్తైనవ్యభతే- వృత్తతానవ్యభతే - వృత్తైనచలిత్యర్థః- ఔష- వృత్తైనషీప్రవృత్త
 తఃషీప్ర- వృత్తైననిర్దితత్యర్థః - ఆకర్తరితికిమ్- దేవదత్తైనషీప్రః * హీయమానరా
 యోగాచ్చ || ౫ || ౪ || ౪౭ || హీయమానసపాపేనయక్రాదకర్తరిత్యతీయాన్నాద్వాతసిః
 వృత్తైనహీయతే - వృత్తైనపాపః- వృత్తతఃచేవస్యానివత్తాయామిదమ్ - ఔషేతుపూర్వ
 ణసిద్ధమ్ - ఆకర్తరికిం - దేవదత్తైనహీయతే * పస్త్యావ్యాత్రయే || ౫ || ౪ || ౪౮ || పస్త్యన్తా
 ద్వాతసిస్సాన్యోత్ - నానాపక్షసమాశ్రయే - దేవాఅగ్జనతోభవన్- ఆదిత్యోకర్తతో
 భవత్ - అగ్జనస్యపక్షిత్త్యర్థః - ప్యాశ్రయేకిమ్ - వృక్షస్యకాఖా * రోగాచ్చాప
 నయసే || ౫ || ౪ || ౪౯ || రోగాచానిసంషష్టన్తాద్వాతసిస్సాన్యోత్ - ప్రవాహికా
 తకమరు - ప్రవాహికాయాఃకురు ప్రతీకారమస్యాఃకుర్విత్త్యర్థః - అపనయనేకిమ్- ప్ర
 వాహికాయాః ప్రకోపనంకరోతి * కృత్యప్రియోగేనమృద్యకర్తరిచ్చిః || ౫ || ౪ ||
 ౫౦ || అభూతతద్వావజితివక్తవ్యమ్ - వికారాత్తతాంసాగ్మవత్త్వాంప్రకృతౌవర్తనా
 నాద్వికారతద్వాత్ స్వాగ్నేచ్చిర్యాస్యాత్కరోత్యాదిభిర్యోగ * అస్యచ్చౌ || ౫ || ౪ || ౫౧ ||
 అవగ్జస్యకాత్సాన్యోత్ చౌ - శేర్లోపః - చ్యవస్తత్త్వావప్యయత్సమ్ - ఆకృష్టఃకృష్టస
 మృద్యతేతంకరాతికృష్టికరోతి - బ్రహ్మీభవతి - గగ్గీస్యాత్ * అవ్యయస్యచ్చాపీత్వ
 తివాచ్యమ్ * దోషాభూతమహః - దివాభూతారాతిః - ఏతచ్ఛావ్యయభావశ్చేతి
 సూత్రేభాష్యేఉక్తమ్ * కృచ్యవ్యోత్స || ౫ || ౪ || ౫౨ || హరిపరస్యావత్సయకార
 స్యలోపస్సాన్యోత్ చౌచౌవపరతః-గార్గీభవతి * చౌవ || ౫ || ౪ || ౫౩ || చౌవరేపూ
 ర్యస్యదీర్ఘస్సాన్యోత్ - శుభీభవతి - పటూస్యాత్ - అవ్యయస్యదీర్ఘత్వస్మైతికేచిత్- తన్ని
 ర్మూలమ్ - స్వస్తిస్యాదితితుమహావిభాషయాచ్యేరభావాద్విధమ్ - స్వస్తిస్యాదిత్యపి
 ఔస్యాదితిచేత్ అన్యు - యదిసేవ్యతేతస్యోకనభిధానాత్ చ్యురేవనోత్పద్యతఇతంస్త

రిశ్యతః - మూర్తికాంతిః * ఆరుగ్ననృచ్చక్షుశ్చేతోరహూగజసాంబోపకృ|| ౫ || ౪|| ౫ ||
 ఏమాంబోపసాన్యత్యేచ్ఛి - ఆరుగ్నరోతి - ఉన్నసాన్యత - ఉచ్చక్షుశ్చరోతి - విదేహిరో
 తి - మరహిరోతి - విరజిరోతి * విభానానాతికారై సుగ్రి || ౫ || ౪ || ౫ || ద్వివిషయేసా
 తిర్యాసాత్సకత్యేచ్ఛి సాత్పదాద్యోః || ౪ || ౩ || ౧౦౦ || సస్యవత్సన్నసాత్ - దగ్ధినిచ్చ
 తి - కృత్సంకత్రుమగ్ని స్ఫుష్పద్యతే - అగ్నిసాన్యత - అగ్నిభవతి - మహావిభాషయా
 వాక్యమపి - కారై సుగ్రికేమ - ఏకదేశేనకక్షిభవపటం * అభివిధౌ సమ్మదాచ || ౫ || ౪ ||
 ౫ || సమ్మదాకృత్సన్ధిభిశ్చయోగేనాతిర్యాసాత్సాన్యత్యే - పక్షేకృత్సన్ధిభిశ్చయో
 గేచ్ఛి - సమ్మదాకృత్సన్ధిభిశ్చయో - అగ్నిసాత్సన్నద్యతే అగ్నిసాన్యవతిశ్చేత్త్రమ్ - బలసాత్స
 మ్మద్యతే చిత్తభవతిలవణమ్ - ఏకసాన్యవత్తే - సర్వావయవావచ్చేదేనాన్యధాభావః కా
 రై సుగ్రిమ్ బహూనాం వ్యక్తిసాం కళ్ళి దవయవావచ్చేదేనాన్యధాత్వమభిః క్షి
 తదగ్ధినివచనే || ౫ || ౪ || ౫ || సాత్సన్యత్యేచ్ఛి కృత్సన్ధిభిశ్చయోగే - రాజసాత్స
 రోతి - రాజసాత్సన్మద్యతే - రాజాగ్ధినిమత్సర్వః * దేయత్యాచ || ౫ || ౪ || ౫ || తదగ్ధినేదే
 యేర్వాసాత్సన్యత్యేచ్ఛి క్యాదియోగే - విప్రార్ధినిదేయకర్తౌ తివిప్రత్యాగరోతి - విప్ర
 త్యాగసమ్మద్యతే - పక్షేవిప్రసాత్సరోతి - దేయేకిమ్ - రాజసాత్సవతిరాష్ట్రమ్ *
 దేవమనుస్యపురుషపురుషరై ర్భోగ్యద్వితీయా సప్తమ్యార్పణమ్ || ౫ || ౪ || ౫ ||
 ఏభ్యాద్వితీయానైభ్యః సప్తమ్యైభ్యశ్చత్రాన్యత - దేవత్యావదైరమేవా - బహు
 లోక్తైరన్యత్యాపి - బహుత్యాజీవతోమనః * అవ్యక్తానుకరణాద్వ్యజ్ఞవరాధాకాద
 నితాదాచ్ || ౫ || ౪ || ౫ || ద్వ్యచ్ అవరంన్యూనంనతుతతోన్యూనం అనేకాజితయా
 వత్ - తాదృశమర్థంయస్యతస్మాద్దాచ్ సాన్యత్యేచ్ఛి సన్ధిరోగే * దాచివిషయేకేచ్ఛే
 బహుశమ్ * నిత్యమాప్రేడితేదాచివిషయేచ్ఛి * దాచ్ పరంయదాప్రేడితం తస్మిన్
 రేపూర్వపరయోర్వ్యయోః పరయాపంసాన్యత ఇతితకారపకారయోఃపకారః - పటప
 టాకరోతి - అవ్యక్తానుకరణాత్కిమ్ - దృవత్కరోతి - ద్వ్యజ్ఞవరాధాత్కిమ్ - శ్రేత్కరో
 తి - అవరేతికిమ్ - ఖరటఖరటాకరోతి - త్రపటత్రపటాకరోతి - అనేకాదవత్సవసూత్రయ
 తుముచితమ్ - ఏవంహిదాచివిషయసప్తమ్యేవద్విత్వే సువచేత్సవధేయం - అనితాకిమ్ -
 పటికిరోతి * కృత్సాద్వితీయత్వతీయశమ్మబీజాత్సమ్ || ౫ || ౪ || ౫ || ద్వితి
 యాదిభ్యాదాచ్ సాన్యత్యేచ్ఛి కృత్సావయోగేకర్తౌ కై - బహులోక్తైరన్యక్తానుకరణాన్య
 స్యదాచినద్విత్వమ్ - ద్వితీయం తృతీయంకర్తౌ కరోతి ద్వితీయాకరోతి - తృతీయాకరో
 తి - శమ్మకర్తౌః ప్రతిలోమే - అనులోమఃకృత్సంక్షేత్రంపునఃప్రతిలోమంకర్తౌ - శమ్మ
 కరోతి - బిజేనసహకర్తౌ తిబీజాకరోతి * సంఖ్యాయాశ్చగుణాన్తాయాః || ౫ || ౪ || ౫ || కృ
 త్సాయోగేకృత్సాదాచ్ సాన్యత - ద్విగుణాకరోతిక్షేత్రమ్ - క్షేత్రకర్తౌ కర్తౌ ద్విగుణకర్తౌ
 కరోతిత్సర్వః * సమయాచ్చయాపనాయామ్ || ౫ || ౪ || ౫ || కృత్సావతినిష్పత్తమ్ - కృ
 త్సాయోగేదాచ్ సాన్యత - సమయాకరోతి - కాలంయాపయతిత్సర్వః * సపత్రనిష్ప
 త్యాదతివృథనే || ౫ || ౪ || ౫ || సపత్యాగరోతిమృగం - సపత్యాగశరప్రవేశేన సపత్రం
 కరాతిత్సర్వః - నిష్పత్యాగరోతి - సపత్యాగశరసాన్యపరపార్శ్వనిర్దమవాన్నిష్పత్రం
 కరాతిత్సర్వః - అతివృథనేకిమ్ - సపత్రనిష్పత్రంవాకరోతిఘాతలమ్ * నిష్కల్యాన్ని

మోక్షమణి || ౫ || ౪ || ౬౨ || నిష్కలకారోతిదాడినుమ్ - నిగ్రతుకులమస్తరవచచానాస
 మూహాయస్సాద్విబహుప్రహృద్ధాచ్ఛ్మః సుఖప్రియాదానులోమ్యే || ౫ || ౪ || ౬౩ ||
 సుఖాకరాతి - క్రియాకరాతిగురుమ్ - అసకూలాచరణేనానస్తయతీత్యర్థః ధుఃఖా
 త్ప్రాతిలోమ్యే || ౫ || ౪ || ౬౪ || దుఃఖాకరాతిస్వామినం - వీడయతీత్యర్థః మూలాత్పాకే ||
 ౫ || ౪ || ౬౫ || కూలాకరాతిమాసమ్ కూలేనపచతీత్యర్థః సత్త్వాదిశపథే || ౫ || ౪ || ౬౬ ||
 సత్త్వాకరాతిభాణ్ణావణిక్ - క్రేతవ్యమితధ్యంకరాతీత్యర్థః - శపధేతుసత్వంకరాతివి
 ప్రకాశం మద్రాత్ప్రవివాపణి || ౫ || ౪ || ౬౭ || మద్రశద్ధోమక్లశార్థః పరివాపణం ముద్దం -
 మద్రాకరాతి - మాక్లశ్యమండనేనసంస్కరాతీత్యర్థః భద్రాచ్యేతివక్రవ్యమ్ భ
 ద్రాకరాతి - ఆధఃపాగ్విత్ - పరివాపణిక్ - మద్రంకరాతి భద్రంకరాతి ||
 ————— ఇతితద్ధితప్రత్యయః ————— సర్వస్యద్వై || ౮ || ౧ || ౧ || ఇత్యధిక్
 త్య నిత్యవీప్యయోః || ౮ || ౧ || ౨ || ఆభీష్ట్యేవిప్సాయాఞ్చద్యోత్యేపదస్యద్విర్వచనం
 స్యాత్ - ఆభీష్ట్యైతిజన్యైవ్యయసంజ్ఞాకృదనైషుచ - పవతిపచతి - భుక్త్యాభుక్త్యా-
 వీప్సాయాం - వృత్తింవృత్తింసీఞ్చతి - గ్రామేగ్రామేరమణీయః ఘోషపర్యజన్ -
 ౮ || ౧ || ౩ || పరిపరివశ్చైభ్యోవృష్టాదేవః - వశోనృసిహృత్యేత్యర్థః పరేర్వశ్యనేవావచనమ్
 పరివశ్యైభ్యః ఉపర్యస్యధసస్సామీప్యే || ౮ || ౧ || ౪ || ఉపర్యపరిగ్రామమ్ - గ్రా
 మస్యోపరిష్టాత్సమీపేదేశత్యర్థః - అభ్యధిసుఖమ్ - సుఖస్యోపరిష్టాత్సమీపకాలేదుఃఖమి
 త్యర్థః - అధిఽధోలోకమ్ - లోకస్యాధస్తాత్సమీపేదేశత్యర్థః వాక్యాదేరామన్త్రి
 తస్యాసూయాసమ్మణికోపకుత్సనశస్త్రసేమ || ౮ || ౧ || ౫ || అసూయాయామ్ - సుస్తరసు
 స్తరవృధాతెసాస్తర్యమ్ - సమ్మతౌ - దేవదేవస్త్వోసి - కోపే - దుర్విసీతదుర్విసీతఇదానం
 జ్ఞాస్యసి - కుత్సనౌ - ధానుపర - ధానుపర - వృధాతేద్యుః - చోరచోరఘాతయిష్యామిత్వామ్
 ఏకమృహుప్రహివత్ || ౮ || ౧ || ౬ || ద్విరుక్తఏకశబ్దోబహుప్రహివత్స్యాత్ - తేన
 సుబ్దోపపుంవద్భావా - ఏకైకమక్షరమ్ - ఇహస్వయోరపిసుబ్దోలుకికృతేబహుప్రహివ
 ద్భావాదేవప్రాతిపదికత్వాత్సముదాయాత్సప్ - ఏకైకయావలత్యా - ఇహపూర్వ
 భాగేపుంవద్భావాదవగ్రహేవిశేషః - నబహుప్రహిత్యత్రపునర్బహుప్రహిగ్రహణం
 ముఖ్యబహుప్రహిలాభాధం - తేనాతిద్విబహుప్రహాసర్వనామతాప్త్యేవేతిప్రా
 భుః - వస్త్రతన్దుభావ్యవతేప్రత్యాభ్యాతమేతత్ - సూత్రమతేబహుప్రహిగ్ధౌ
 తాకికేవిగ్రహేనిషేధకృతమబహుప్రహివీహితిదేశశబ్దైవనాన్తి - ఏకైకస్తేదహి
 బాధచ || ౮ || ౧ || ౧౦ || వీడాయాద్యోత్యాయాంద్వైప్రబహుప్రహివ
 చ్చగతగతః - విరహాత్ప్రీత్యమానస్యేయముక్తిః - బహుప్రీహివద్భావాత్సుబ్దై - గతగ
 తా - ఇహపుంవద్భావః కర్మధారయవదుత్తరేషు || ౮ || ౧ || ౧౧ || ఇతఉత్తరేషుద్విర్వచ
 నేషుకర్మధారయవతార్కర్యం - ప్రయోజనం సుబ్దోపపుంవద్భావాన్తోదాత్తత్వాని
 ప్రకారేగుణవచనస్య || ౮ || ౧ || ౧౨ || సాదృశ్యేద్యోత్యేగుణవచనస్యద్వైప్రత్యక్షకర్మ
 ధారయవతార్కర్యం కర్మధారయవదుత్తరేష్వీత్యధికారాత్ - తేనపూర్వభాగస్యపుం
 వద్భావః సమాసస్యేత్యన్తోదాత్తత్వం - పటుపట్నీ - పటుపటుః - పటుసదృ
 శః - ఈషత్పటేరితియావత్ - గుడోపసర్జనద్రవ్యవాచినః కేవలగుణవాచినశ్చేహగృహ్య

స్తే- శుక్లశుక్లంరూపం- శుక్లశుక్లఃపటః * అనుపూర్వ్యేద్వైవాచ్యే * మూలమూలైష్టా
 లః * సంభ్రామేణప్రవృత్తాయధేప్తమనేకధాప్రయోగోన్యాయసిద్ధః * సర్వసర్వ-
 బుధ్యస్త్వబుధ్యస్త్వ-సర్వ- 3 || బుధ్యస్త్వ- 3 || * క్రియాసమభిహారేచ * బునీహిలనీహీత్యే
 వాయంబునాతి - నిత్యవీగ్నయోతినిధేభృతార్థేద్విల్యాగ్ధమిదం - పానఃపున్యేషిలో
 టాసహసనుచ్చిత్యద్యోతకతాలబంధుంకా * కర్తవ్యతీహారసర్వనామ్నోద్వైవాచ్యే * స
 మాసవచ్చబహుళమ్ * బహుళగ్రహణాదన్యపరయోర్న సమాసవత్ * ఇతరశబ్ద
 స్యశునిత్యమ్ * లసమాసవచ్చావేపూర్వపదస్థస్యసూపస్సుర్వక్రవ్యః * అన్యోన్యంబి
 సాగ్రసమన్తి - అన్యోన్యాఅన్యోన్యాక - అన్యోన్యైకవృత్తమ్ - అన్యోన్యస్యైకదత్తమిత్యా
 ది - అన్యోన్యమంపుష్కరైరామృత న్నతిమాఘః - ఏవంపరస్పరమ్ - ఆత్రకస్కాది
 త్యాద్విసగ్గస్యసః-ఇతరేతరమ్ - ఇతరతరేణేత్యాది * శ్రీనపు-సకయోరు తరపదస్థా
 యాంభక్తైరామ్భానోవావక్రవ్యః * అన్యోన్యావ-అన్యోన్యమ్- పరస్పరామ్- పరస్ప
 రమ్- ఇతరేతరామ్ - ఇతరేతిరంవా- ఇమేద్రాహ్మణ్యోకులేవాభోజయతః - అత్రకేచి
 త్ - ఆమాదోగ్దితీయాయావీచామ్నాదౌతదైవోదావృతత్వాత్ * తేనశ్రీనపుం
 సకయోరపితృతీయాదిషుపుంపదేవరూపమిత్యాచూః || అన్యేయాదామరణస్ఫుడిక్ష్వాత్ర
 త్యాత్సర్వవిభక్తీనామాదేశమాచూః || దళద్వయేటూభావః క్లిష్టేచాద్విరహః స్వమాః!
 సమాసేసారలక్ష్పేతిసిద్ధహృహుళకాత్త్రయమ్ || ౧ || తథాహి - అన్యోన్యంపర
 స్పరమిత్యత్రదళద్వయేపిటూపప్రాప్తః - నచసర్వనామ్నోవృత్తియాత్రఇతిపుంపద్యా
 వః - అన్యపరయోరసమాసవచ్చావత్ - నచద్విర్వచనమేవవృత్తిః - యాంయాం
 ప్రియఃప్రేక్షితకాతరాక్షీసాసేత్యాదావతిప్రసక్తాత్. అన్యోన్యమితరేతరమిత్యత్రచఆ
 ఙ్గతరాదిభ్యఇతిఅదోస్యాప్తః - అన్యోన్యసంసక్రమహశ్రీయామమ్ - అన్యోన్యా
 త్రయః - పరస్పరాక్షీసాదృశ్యంఅదృష్టపరస్పరైతిత్యాదౌసోర్ధ్వప్రాప్తః - సర్వం
 చాహుళకబలేనసమాధేయమ్ - ప్రకృతవా ర్థికభాష్యోదాహరణం శ్రీయామితిసూ
 త్రేఅన్యోన్యసంక్రయంత్వేతదితిభావ్యంచాత్రప్రమాణమి * అకృచ్ఛేప్రియశుభియో
 రన్యతకస్యామ్ || ౨ || ౧ || ౧౩ || ప్రియప్రియేణదదాతి - ప్రియేణవా - శుభశు
 భేనదదాతి- శుభేనవా - ద్విర్వచనైకర్తధారయవచ్చావాత్సంఘాతదేవవచనమ్ - అతిప్రి
 యమపివప్రసాదయాసేనదదాతీత్యర్థః * యథాస్యేయాథామఘమ్ || ౨ || ౧ || ౧౪ || య
 థాస్యమితిపిప్సాయామవ్యయాభావః * యోయమాత్మాయచ్చాత్మీయంతద్యథాస్యమ్-
 తస్మిన్యథాశబ్దస్యద్వైక్లిబిత్యశ్చునిపాత్యతే- యథాయథంజ్ఞాతా- యథాస్యభావమిత్యర్థః
 యథాత్మీయమితి * ద్వద్వందరహస్యమగ్యాదావచనవృత్త్యుచితమయజ్ఞపాత్రప్రయో
 గాభివ్యక్తిమ || ౨ || ౧ || ౧౫ || ద్విశబ్దస్యద్విర్వచనంపూర్వపదస్యఅమ్భానో
 ఒత్సృజ్యత్రతరపదస్యనపుంసకత్వంచనిపాత్యతేఏవ్యర్థేషు || తత్రతరహస్యంద్వంద్వశబ్దవా
 చ్యమ్ ఇతరేవేవయథాతాః - ద్వద్వయన్త్రయతే - రహస్యమిత్యర్థః - మర్యా
 దానిత్యసతిక్రమః - ఆచతురంహిమేవశవోద్వద్వంద్విధునాయతై - మాతాపుత్రే
 జమిధుసంగచ్ఛతి - పాత్రేణప్రపాత్రేణాపీతిమర్యాదార్థః - వృత్త్యుచితమయజ్ఞం

సంపద్యము లెరుకవచ్చు || ౧ || ౪ || ౧౦౬ || మన్యభాతుడుపదంబు స్యభాతో
 ప్రసన్నస్మృతిపూతెనతిమధ్యమఃసావ్యత్ పరిహాసేగవ్యమాసే - మన్యత్రేనుడురెమెన్న
 తి సుచెక్కాసృణాచకసావ్యత్ ప్లే అన్నద్యత్తమః || ౧ || ౪ || ౧౦౭ || తిభాభా
 తన్నుతిత్తులసావ్యత్ ప్లే సేమేప్రభుః || ౧ || ౪ || ౧౦౮ || మధ్యమోత్త
 యేప్రభుసావ్యత్ ప్లే భూసత్తాయామి కర్తవ్యతాయామి - భూ - ౨ - - - - -
 భూవ్యభాతుకమ్ || 3 || ౪ || ౧౦౯ || తిభిశ్చభూత్పదారోక్తానాం జ్ఞానుః ప్లే ౩ ||
 ౧౦౯ || ౧ || ౧౧౦ || కర్తృభిస్సావ్యభాతుకెపరభాతోశ్చవస్యాత్ - శవపరా ప్లే సార్వ
 భౌమకర్తృభాతుకయాః || ౧౦ || 3 || ౧౧ || అనానాదివరయః ౧౧ సైన్యసైన్యసంపద్యసావ్య
 త్ - ఆవాదేశ - భవతి - భవతః ప్లే యోగ్యః || ౧ || ౧ || 3 || ప్రభుయః ప - సైన్యసావ్య
 తేశ్చావ్యత్ - అతోనుజే - భవన్తి - భవన - భవధః - భవధ ప్లే ఆబోధియః || ౧ || ౧ || ౧౦౧
 అతో - సైన్యసైన్యసావ్యత్ - యథాదౌ సార్వభాతుకేపర - భవామి - భవానః - భవామి -
 సభవతి - రోభవతః - రోభవన్తి - త్వమ్భవసి - యువామ్భవవః - యూయమ్భవవధ - ఆవామ్భ
 వామి - ఆవామ్భవారః - వయమ్భవామః - ఏహిమన్యకేన మోక్ష్యన్తే - భుక్తస్సాన్తి
 తిభి - ఏతమ్ - ఏతవామన్యకేన మోక్ష్యత్యేథే - భూచ్యవ్య భూత్యే - భూత్యవసా -
 భూత్యవసా - ఇత్యాది - ఏన్యసే - మన్యేథే - మన్యేథే - త్యాదీర్థః - యమ్భవ్యవపదే
 ఇత్యాద్యనరరతే - తెనేనాన - ఏతుభవాన్యకేన దినయ్యత్యేతి - ప్రహసంతమ్ -
 యథాకథననూమాత్ - ఏహిమన్యకేన దిన మోక్ష్యత్యేభుక్తస్సాన్తి తిభి త్యాది ప్లే ప
 రోక్ష్యన్తి || 3 || ౧ || ౧౧౧ || భూతానన్యతనవరోక్ష్యత్తేదాతోర్నిచన్యాత్ - అన్యతి
 చానయః ప్లే లిట్ || 3 || ౪ || ౧౧౨ || ఏదాదేశ స్తికార్థభాతు - స జ్ఞానసావ్యమసార్వభా
 తు - సజ్ఞః - తనవదాదయోన ప్లే పరస్మైపదానాం లతుస్సు - భుసభిప్రమాః || 3 || ౪ ||
 ౧౧౩ || లిట్ సైమాదీనాం చనానాం లాదయోనవక్రమాత్సగ్ - భూ - ఆ - కరిస్థితే ప్లే భూతో
 వుక్తుకోలితోః || ౬ || ౪ || ౧౧౪ || భువోవుగాగరుసావ్యత్ ప్లే లిట్ - ఏదో - ఏదో - ఏత్యత్యాద్య
 కగుణవృద్ధిపాదతే ప్లే ఏకాచోద్వేప్రభవస్య || ౬ || ౧ || ౧ || ప్లే ఆనాగర్దిపతీయస్య || ౬ ||
 ౧ || ౨ || ఇతిభిక్యత్ ప్లే లిటి భాతోనభ్యాసస్య || ౧ || ౨ || లిటిపరకెకా - భాత్వ
 యవస్యప్రభవస్య ఏకాచోద్వేప్రభః - ఆవిభూతాదయః పరభుత్వద్వి - ఏక - భూత్
 భూవ - ఆ - ఇతిస్థితే ప్లే పూర్వోభ్యాసః || ౬ || ౧ || ౪ || అత్రయేద్వేనాతెనయో పూర్వ
 ఒచ్యాససంజ్ఞాసావ్యత్ ప్లే హలాదిశ్చేయః || ౬ || ౪ || ౬౦ || అభ్యాస - అర్హి - అర్హితే
 న్యేనాలోయప్రదే - ఇవలోపః ప్లే హాస్యః || ౬ || ౪ || ౪౧ || అభ్యాస - అభ్యాస
 సావ్యత్ ప్లే భవతేః || ౬ || ౪ || ౬౩ || భవతేభ్యాసోకాగ్ర్యతావసావ్యత్ ప్లే లిట్ - ఆ
 భ్యాసే చచ్చ || ౧ || ౪ || ౪౪ || అభ్యాసేరులభ్యాసస్యః - భవ - రుభాజ్ఞః - భయాభ్యా
 రః - తాప్రిప్రకృతిశాంప్రకృతిజః - ప్రకృతిచరాంప్రకృతిచరశబ్దజః - ఆప్రక
 తమ్యాత్ ప్లే అనిధవదత్తాభాత్ || ౬ || ౪ || ౨౨ || ఇతేద్ధిప్రమాపాదపరిసమాప్తేరా
 భీయమ్ - సమాసాక్రయేతస్మిన్కర్తవ్యేతనిధింసావ్యత్ - ఇతిభ్యకేనిధిత్వాదువజిపా
 త్పైపుగుక్తుటాపువజ్ యోస్సేద్ధావక్తవ్యాః - భూవ - భూవతుః - భూవః - ప్లే ఆర్థభా
 తు - సైన్యసావ్యదే || ౬ || ౨ || 3 || వలాదెక్కాభాతు - సేదాగన సావ్యత్ - ౨ - చువ - బ

యోగకరణమ్ - ఆవశ్యకేనాగ్రభాజనాదాదాహిర్యైః ప్రవర్తనమ్ - ఆమస్త్య
 జంకామచారానామ్ - అగ్రీష్టస్థితాకరవ్యవహారైః - ప్రవర్తనాయాంబిజ్ -
 చతుర్థాంశపునరాదానమృగిస్త్యర్థమ్ - యానుట్యుత్పన్నైవదేషాదాత్తోజిచ్చ॥
 ౩ ॥ ౪ ॥ ౧౦౩ ॥ తిజసిపరస్వైవదానాంయానుట్యుత్సహితాత్తోజిచ్చ-
 తిత్తోజిచ్చైః - యాతేత్వపిదనుబద్ధకార్యేష్యనల్పిగాఃపితృతేషుభాతి - శ్వాదేశ్యకాన
 చాశిత్యమపీహలిప్తమ్ - శ్వానుట్యుత్సహితాత్తోజిచ్చ॥ ౩ ॥ ౪ ॥ ౧౦౪ ॥ తిజస్తకారభకారయోఃశుట్
 స్సార్థ - శుటాయానుట్యుత్సహితాత్ - లిజాయానుట్యుత్సహితకారయోఃశుట్పిదవిషయ
 భేదాత్ - తిజస్పతీపానస్యస్య ॥ ౪ ॥ ౧౦౫ ॥ సార్వధాతుకలిజానస్యస్యసస్య
 లోపస్సార్థ - ఇతిసకారిద్యయస్సాపినివృత్తిః - శుటః శ్రవణంత్యాగ్నిధి - శుట్పితరస్తు
 తత్తాత్త సేవదే - అతోయేయః ॥ ౪ ॥ ౧౦౬ ॥ తిజసిపరస్వసార్వధాతుకావయవ
 స్యయాఇతిస్యఇయస్సార్థ - గణయలోపా-భవేత్ - సార్వధాతుకేతమ్ - ఓకిర్వాత్ -
 మధ్యేవవాదస్యామేనసి - అతోలోపవచాధ్యేత - భవేదిత్యాదౌతుపరత్వాద్విస్సస్సార్థ
 త - భవేతామ్ - యేర్హస్ ॥ ౩ ॥ ౪ ॥ ౧౦౭ ॥ లిజాయేర్హస్సార్థ - జితే - ఓస్య
 పదాస్తాత్ ॥ ౪ ॥ ౧౦౮ ॥ ఆపదాస్తాదవర్ణాదుసిపరేపరయవచేకాదేశస్సార్థ - ఇతి
 ప్రాప్తే - పరత్వాన్నిత్యత్వాచ్చఅతోయేయఇతిప్రాప్త్యః - యద్యుత్పరస్వస్వాత్సగ
 రూపస్సార్థయ్య - తథాపియాసః - తేతస్యఇయేఇతివ్యాఖ్యేయమ్ - ఏవశ్చసలోపస్య
 అపవాదఇయే - అతోయేయఇతిత్వత్వస్థిరార్థః - భవేయః - భవే - భవేతమ్ - భ
 వేత - భవేయమ్ - భవేవ - భవేవ - తిజాశిషి ॥ ౩ ॥ ౪ ॥ ౧౦౯ ॥ ఆశిషిలిజస్తిజాధాతు
 కసంజ్ఞస్సార్థ - తిజాశిషి ॥ ౩ ॥ ౪ ॥ ౧౧౦ ॥ ఆశిషిలిజాయానుట్యుత్సహిత - స్కరి
 తిసలోపః - తిజాశిషి ॥ ౧౧౧ ॥ తిజాశిషిలిజాయానుట్యుత్సహిత - భూయాత్ -
 భూయాస్తామ్ - భూయాను - భూయాః - భూయాస్మ - భూయాస్త - భూయాసమ్ -
 భూయాస్వ - భూయాస్త - తిజాశిషి ॥ ౩ ॥ ౪ ॥ ౧౧౨ ॥ భూతార్థధాతుర్హస్సార్థ - తిజా
 మాశిషి ॥ ౩ ॥ ౪ ॥ ౧౧౩ ॥ సర్వలకారాపవాదః - స్తాత్తరేచ్చ ॥ ౩ ॥ ౪ ॥ ౧౧౪ ॥ స్తా
 త్రరేమాశిలిజస్సార్థ - తిజాశిషి ॥ ౩ ॥ ౪ ॥ ౧౧౫ ॥ తదాద్యపవాదః - తేస్సేవ ॥ ౩ ॥
 ౧౧౬ ॥ ఇచాపితే - గాతినాఘపాభాభ్యసేదసిపరస్వైవదేషు ॥ ౩ ॥ ౪ ॥ ౧౧౭ ॥ ఏ
 భ్యస్సిచోలుకస్సార్థ - గావాపానాదేశపియతిగృహ్యతే - భూనువోస్తేజి ॥ ౩ ॥ ౪ ॥
 ౧౧౮ ॥ భూనువోస్తేజి - సార్వధాతుకేతేపరగుణోనస్సార్థ - అస్తేసిచోస్తేజి ॥
 ౧౧౯ ॥ ౩ ॥ ౧౨౦ ॥ సిచ్చేఅనోపేతిసమాహరద్వంద్వః - సిచ్చబ్రస్యసాత్రప్యత్వమ్ - అస్తేత్వ
 వ్యోయేనకర్తృధారయః - తతసిపశ్చమ్యస్సార్థ - విద్యమావాప్తిచోస్తేస్వపర
 స్యఅప్యక్రమాలిదాగమస్సార్థ - ఇతిహా - సిచోలుస్తత్వాత్ - అభూత్ -
 హలికిమ్ - ఇధిషి - అప్యక్రస్యేతిమ్ - ఇధిష్ట - అభూతామ్ - సజభ్యప్రవిధిభ్యశ్చ॥
 ౩ ॥ ౪ ॥ ౧౨౧ ॥ సిచోభ్యస్తాద్విదేష్యపరస్యజిత్యమ్యన్యోయేర్హస్సార్థ - ఇతిప్రా
 ప్తే - అతః ॥ ౩ ॥ ౪ ॥ ౧౨౨ ॥ సిజ్జికిఅదస్తాదేవయేర్హస్సార్థ - అభూవన్ - అభూః - అ
 భూతమ్ - అభూత - అభూవమ్ - అభూవ - అభూవ - సమాహర్యేకే ॥ ౩ ॥ ౪ ॥ ౧౨౩ ॥ అదాదౌ
 నస్తః - మాభవాన్యూత్ - మాస్తభవత్ - భూద్వా - తిజ్జిమితైల్యక్తేయాలిపత్రే॥

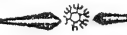

నదారాసాను - కృష్ణానీతిః శ్లో అనుయోగాల్లిప్తిత్ ॥౧॥౨॥౧॥ అనుయోగాత్పరో
 బిల్లికీతాన్యత్ - క్షిణిచేతినిషేధాత్సార్వభౌమార్థభావకయోరితిగణోన ద్విత్వాత్పర
 ర్వాద్యణిప్రాప్తేః శ్లో ద్విర్వచనేఽఽ ॥ ౧॥ ౧॥ ౧౯ ॥ ద్విత్వనిమిత్తేఽపరః చరణో
 నస్యాత్ ద్విత్వేక ర్తవ్య శ్లో ఉరత్ ॥ ౨॥ ౩॥ ౬౬ ॥ అభ్యాసమువస్థస్యతస్మాత్ - ప్ర
 త్యయేపర- రపరత్వం - హలాదిశ్లేషః - ప్రత్యయేతి - చప్రశ్న శ్లో కుహూన్యః ॥ ౨॥
 ౪॥ ౬౨ ॥ అభ్యాసకవర్గహకారముశ్చనర్తాదేకస్మాత్ - ఏధాశ్చక్రే - ఏధాశ్చ
 క్రాతే - ఏధాశ్చక్రీతే శ్లో ఏకాచడపదేనైవదాత్మా ॥ ౨॥ ౨॥ ౧ ॥ ఉపదేయో
 ధామరెకాచడదాత్తవృత్తతివరార్థధానిః స్వేనానాన్యత్ - ఉపదేయో ధా
 న్యయి - ఏకాచడేతి - యజుగ్వాప్యన్త్యధాన్యాత్ - స్తు నిహ శ్లో క్రూర
 సామైవైవద్విప్రయదగ్ధేనచ ॥ యత్రైకాజ్గ్రహణైవచప్రకాశం యుక్తిః శ్లో ఏ
 తచ్చైవైవైకాగ్నిహణేనజ్ఞాప్యతే - అచడ్యైకత్వవివక్షయాత్వతోగ్రహణే ధైవక
 గ్రహణసామర్థ్యాదనేకాచడేనదేహావ్యావర్తతే - తేనవధ్యైవప్రవచనేఏకాచ
 డిననిషేధః - ఆదేశోపదేశేనాచ్యుతే ఆనుదాత్తార్థానపదమేనసగ్రహేష్యతై -
 ఏధాశ్చక్రే - ఏధాశ్చక్రారే శ్లో ఇణక్షిద్ధ్యంబుజ్జీవితాన్యత్ ॥ ౨॥ ౩॥ ౬౨ ॥
 ద్విత్వాత్సార్వభౌమోపాసీద్వియోజితాంభస్యమూల్యకరీత - ఏధాశ్చక్రే - ఏ
 ధాశ్చక్రే - ఏధాశ్చక్రవహే - ఏధాశ్చక్రవహే - ఏధాశ్చక్రవహే - ఆనప్రయో
 గసామర్థ్యాదస్తేర్భూతానాన - అన్యధాహిక్యశ్చైవప్రయజ్యతేతత్వత్రకృత్వితివాచ్య
 యాత్ శ్లో అతతదేః ॥ ౨॥ ౪॥ ౬౦ ॥ అభ్యాసస్యచరణోద్భవః స్వాత్ - ప
 రరూపావవాదః - ఏధామాస - ఏధామాసకురిత్యాది-ఏధితా - ఏధితారా - ఏధితారః
 ఏధితాసే - ఏధితాసాథే శ్లో ధిచ ॥ ౨॥ ౨౧ ॥ దాదాప్రత్యయేపరేసలోపః స్వాత్ - ఏ
 ధితాధ్యే శ్లో హవతి ॥ ౨॥ ౪॥ ౧౯ ॥ తానస్త్యోస్సన్యసాః స్యాదేవరే - ఏధితాహే - ఏధి
 తాస్యహే - ఏధితాస్తహే - ఏధిప్యతే - ఏధిప్యతే - ఏధిప్యతై - ఏధిప్యసే - ఏధిప్యేధే - ఏధి
 ప్యధ్యే - ఏధిప్యే - ఏధిప్యవహే - ఏధిప్యవహే శ్లో ఆమేతః ॥ ౩॥ ౪॥ ౬౦ ॥ లోటఎకార
 స్వామీస్వాత్ - ఏధతామ్ - ఏధతామ్ - ఏధనామ్ శ్లో సవాభ్యాంవామా ॥ ౩॥ ౪॥ ౬౧ ॥ స
 వాభ్యావర్పరస్యలోడేతదిక్రమాత్ వఅమ్ఎతాస్తః - ఏధస్య - ఏధేధామ్ - ఏధధ్వమ్ శ్లో
 ఎతవ ॥ ౩॥ ౪॥ ౬౩ ॥ లోడుత్తమస్యఏతవస్వాత్ - ఆమోపచదః - ఏధై - ఏధావహై - ఏ
 ధామహై శ్లో అడహాదీనామ్ ॥ ౬॥ ౪॥ ౬౨ ॥ అజాదీనామాట్ స్వాత్ లుజాదిమ్ - ఆటోప
 నాదః - ఆటశ్చ - బధత - బధేతామ్ - బధన్ - బధథాః - బధేధామ్ - బధధ్వమ్ - బధే - బధా
 వహే - బధామహి శ్లో లిజస్మీయుట్ ॥ ౩॥ ౪॥ ౧౦౨ ॥ లిజాత్తనపదస్యసీయుడాగామ
 స్వాత్ - సలోపః - ఏధత - ఏధేయాతామ్ శ్లో ర్భుస్యరన్ ॥ ౩॥ ౪॥ ౧౦౫ ॥ లిజోర్భుస్యరన్
 స్వాత్ - ఏధేరన్ - ఏధథాః - ఏధే రూరామ్ - ఏధధ్వమ్ శ్లో ఇటోత్ ॥ ౩॥ ౪॥ ౧౦౬ ॥ లిజా
 దేశస్యేటోత్ స్వాత్ - ఏధయ - ఏధేవహే - ఏధమహి - ఆక్రిందితరదాతుకత్వాత్ లిజ
 స్సలోపాన - సీయుట్ - సుటోప్రత్యయవయవత్వాత్ షత్వమ్ - ఏధిషీప్త - ఏధిషీయా
 న్తామ్ - ఏధిషీరన్ - ఏధిషీస్తాః - ఏధిషీయాన్తామ్ - ఏధిషీధ్వమ్ - ఏధిషీయ - ఏధిషీవహి - ఏధిషీ
 మహి - బధిష్ట - బధిషేతామ్ శ్లో అత్తనపదేవ్యవతః ॥ ౨॥ ౧౧ ॥ అనకారాత్పరస్యతత్

[illegible]

అప్రవాదనస్తుక్తిః॥వస్తతే-వవదై ॥ భాదికల్యాణేసుభేచ॥భస్తతే- భదై॥ మదిమహిమో
 దమదస్వర్కకాన్తిగతిమ్ ॥ మస్తతే- మచునై॥ నృదికభ్యేచ్ఛలనై॥ స్వస్తతే- పస్తనై॥ క్లిది
 పరిదేవనై ॥ శోకభిత్తర్కః- సకర్తకః - క్లిప్తతేదైత్రమ్- చిక్లిన్తే ॥ ముదామై ॥ మోద
 తే- ముముదే॥ నరదానై ॥ దగతే ॥ శనదనవాదిగుణానామ్॥౧౪౧౨॥ శస్యేర్దదే
 ర్వకారాదీనాంగుణశబ్దనవాదిత్యస్యపితృభ్యానలోపౌనస్తః- దదితే - దదదాతే - దద
 దిరే ॥ మ్వదస్వర్కకాన్తిగతనై॥అయచుభవనకర్తకః - రుదావకర్తకః ॥ ధాత్వాదే
 ష్మస్యః॥ ౬॥౧॥౨॥ ధాతోహదేష్స్యసస్యైత్ - సాశ్వదాద్యోహిత్యస్యస్యైత్ ॥
 అసస్వదతే - సస్వదే - స్వదతే-సస్వదై॥ ఉర్దమానేక్రిడాయాశ్చ ॥ ఉపసాయాశ్చ॥
 ౮ ॥ ౨ ॥ ౬౮ ॥ ధాతోరుపధాగూతయోఃఅల్పరయోః రెఫవకారయోఃకరలపిపూ
 ర్వస్యేహద్విస్సస్యైత్ - ఉర్దతే - ఉరదాశ్చకై॥ కుర్దఖుర్దగుర్దగుదక్రిడాయామేవ॥
 కూర్దతే- మూర్దై-ఖూర్దతే- గూర్దతే- గూదతే- జూదే ॥ సూదత్తరణై॥ సూదతే-సు
 మాదే ॥ సేస్యస్యైత్సూద్రాస్యైత్సూద్రాజస్తసాదయః । ఏకాదష్టపదేశాఃష్వక్ష్మ
 స్త్విదస్వదస్వభేష్వపేష్వః ॥ దస్త్యికివలదస్త్యః - సతుదస్త్యికివలదస్త్యః - ప్యక్ష్మా
 దీనాంపుగ్గ్రహణార్హకాత్ ॥ హృదఅవ్యక్తేశబ్దే ॥ హృదతే - జహృదే॥ హ్మః
 దీనుభేచ॥ చాదవ్యక్తేశబ్దే-హ్మదతే॥సావదస్సాదనై ॥ సావదతే॥ చర్దకుర్దతే॥గుదర
 వేషత్త్యర్థః-పర్దతే ॥ యతిప్రయత్నై॥ యతతే - యేతే॥ యుత్యజత్యభాసనై॥యోతతే
 యుయుతే- జ్యోతతే - జుజుతే॥ విప్రవేద్యయాచనై॥ఎవధే-వివేధే॥శ్రధివైధిర్వై॥ శ్రధ
 తే॥గ్రధకాటిత్వై॥ గ్రధతే॥ కత్తజ్ఞానూయామ్॥ కత్తతే॥ ఏధాదయోఃపద్యతైగితాః॥
 ————— ॥అధాప్రతింశత్తవర్గియాస్తాదిపరస్తేవదనః॥————— అతనాతత్యగమనే
 అతతి-అతచదేః-అత- అతతుః- అతుః- బుజిఅత్ - అన్ - ఈ-ఇసిన్తి ॥ ఇటతుటి॥౮॥౨॥
 ౨౮ ॥ ఇటసిపరస్యసస్యలోపః స్థాదిటిపరే ॥ సిజ్ఞాపపికాదేశసిన్ధివాచ్యః ॥ అతిత్ -
 అతిష్టామ్ - అతిమః ॥ నదప్రజహలస్తస్యచ॥౨॥౨॥౩॥ వదేర్వైచేర్గౌలస్తస్యచాన్త
 న్యాచః॥సేవృద్ధిస్సాన్తిసేవిపరస్తావదేమ - ఇతిపాప్రే ॥ సేటి॥౨॥౨॥౪॥ ఇడా
 దాసివిపాగిగుత్తన్నసాన్తి - మాఘవానతిత్ - అతిష్టామ్ - అతిమః॥ చిత్సంజ్ఞానే॥
 చేతరి - చిచేతి - అచేరి - అచేతిష్టామ్ - అచేతిమః ॥ చ్యుతిరఅసేచనై॥అసేచన
 మార్గికిరణజ - ఆజీమదధేభివ్యాప్తాచ ॥ ఇరఇత్సంజ్ఞావాచ్యా ॥ చ్యోతతి-చు
 చ్యోత ॥ ఇరితోవా॥ ౩ ॥ ౧ ॥ ౫౭ ॥ ఇరితోధాతోజ్ఞైరజ్ఞాస్యాత్సరస్తావదేవ
 రే - అచ్యుతత్ - అచ్యోతత్ ॥ ప్యుతిరక్షరణై ॥ శ్చ్యోతతి-చుశ్చ్యోత- అచ్యుత
 త్-అశ్చ్యోతత్ - యకారరహితోస్యయమ్-శ్చ్యోతతి ॥ మన్ధనిలోడనే ॥ విలోడనమ్మృతి
 ఘాతః - మన్ధతి - చుమన్ధ - యాఘటసికిదాశిపితిత్వాదనిదితామితిసలోపః - మ
 ధ్యాత్ ॥ కుధిప్రధిబుధిమధిహింసాసంక్షేపనయోః ॥ ఇదిత్వాన్నలోపాన-కున్ధ్యాత్తు
 ధ్యాత్ - పున్ధ్యాత్ - మన్ధ్యాత్ ॥ పిధుగత్యామ్ ॥ సేధతి - సేషిధ - సేధితా- అ
 సేధిత్ - సాత్పదాద్యోరితివత్సనిషేధపాప్రే ॥ ఉపసర్దాత్సనిఠిశువతిస్యతిస్తాతి
 స్తోభతిస్థాసేనయసేధసిచసజ్జన్మజ్జామ్॥ ౮॥ ౩॥ ౬౫ ॥ ఉపసర్దస్థాన్నిమిత్రాదేమోస
 స్యఃసాన్తి ॥ సదిరప్రతేః ॥ ౮ ॥ ౩॥ ౬౬ ॥ ప్రతిథిన్నాదుపసరాత్సదేసస్యః

స్వాత్ శ్చ ప్రమ్మే॥ ౧॥ ౩॥ - ౨॥ సాత్రస్యమస్వాత్ - యోగవిభాగఉత్తరార్థః - తేషు
 అప్రతేరినినానువరతే - చాహుప్రతిప్రమ్మేవృద్ధమన్యరితిరమువంశే శ్చ అవాచ్యుల
 మ్మనావిహార్యయోః ॥ ౧ ॥ ౩ ॥ ౬౮ ॥ అవాత్ ప్రమ్మేరతయోరర్థయోః పత్వం
 స్వాత్ శ్చ వేత్స్వస్థోభోజనే ॥ ౧ ॥ ౩ ॥ ౬౯ ॥ వ్యవాభ్యాంస్వనతేషస్సాన్యత్ భోజనే
 శ్చ పరినిభ్యస్సేవనీతసయనిపుసహసుత్ స్తుస్వజ్ఞామ్ ॥ ౧ ॥ ౩ ॥ ౭౦ ॥ పరినిభ్యసప
 రేషామేసాంసస్యమస్వాత్ - నిషేధతి శ్చ వాప్రీతాః ప్యచాద్యేషి ॥ ౧ ॥ ౩ ॥ ౭౩ ॥
 సైవనీతప్రతీ నితశ్చాత్ ప్రాక్యేనునోత్యానయస్సేషామద్యచాద్యేషి పత్వంస్వా
 త్ - న్యషేధత్ - న్యషేధత్ - న్యషేధత్ శ్చ స్థాదిష్వభ్యాసేనసాభ్యాసస్య ॥
 ౧ ॥ ౩ ॥ ౭౪ ॥ వాక్సీతాత్ స్థాదిష్వభ్యాసేనవ్యచాద్యేషిపత్వంస్వాత్ - ఏషామేవ
 చాభ్యాసస్వనతునునోత్యాదీనామ్ - నిషేధ - నిషేధతుః శ్చ సేధతేగతా ॥ ౧ ॥ ౩ ॥
 ౧౧౩ ॥ గత్స్థస్యసేధతేపత్వంస్వాత్ - గత్సావసేధతి ॥ పిథుకాస్త్రిమాజ్యై
 చ ॥ కాస్త్రంశాసవమ్ శ్చ స్వరభగూతిసూయతిసూయాదితోనా ॥ ౭ ॥ ౧ ॥ ౪౪ ॥ స్వర
 త్యాదేరూదితేషమస్యలూచదగ్ధభాతుః స్యద్వాస్వాత్ శ్చ యష సదోద్ధోధః ॥ ౧ ॥
 ౧ ॥ ౪౦ ॥ యషసీవరయా ప్రసయోర్ధస్సాన్యత్ నతుదదాతః - జత్వమ్ - నిషేధ -
 నిషేధ - సేధ - సేధతా - సేధతి - సేధిష్యతి - అసైత్తిక్ శ్చ యలీయలి ॥ ౧ ॥ ౧ ॥
 యలీవరస్వసస్యోపాస్వాత్ యలి - అసైద్ధామ్ - అసైత్తిక్ - అసైస్థి - అసైద్ధమ్ - అ
 సైద్ధ - అసైత్తిక్ - అసైత్తిక్ - అసైత్త్వ - పక్షేఅసేధిత్ - అసేధిష్టామిత్యాది ॥ ఖాద్య
 భక్షణే ॥ ఋకారణత్ - ఖాదతి - చఖాద ॥ ఖదస్త్వేహింసాయాశ్చ ॥ చాద్యక్షణే - స్థైర్య అ
 కర్మకాఖదతి శ్చ అతఃపథాయామ్ ॥ ౭ ॥ ౧ ॥ ౧౧౬ ॥ ఉపదాయాఅతోవృద్ధిస్వాత్ భోజనే
 తిచప్రత్యయేపర - చఖాద శ్చ ఋత్తమోవా ॥ ౭ ॥ ౧ ॥ ౧౧౭ ॥ ఉత్తమోణల్వాసి
 త్యాత్ - చఖాద - చఖద శ్చ అతోహలాదేగ్గఘాః ॥ ౭ ॥ ౧ ॥ ౧౧౮ ॥ హలాదేగ్గఘాకారస్య
 వృద్ధిర్వాస్వాదిదాదోనివివరస్సేషదేష - అఖాదీత్ అఖదిత్ ॥ బదస్త్వే ॥ పవరీయా
 దిః - బదతి - బదాద - బేదతుః - బేదిత - బదాద - బబద - అబాదీత్ - అబదీత్ ॥ గదవ్యక్తాయాం
 వాచి ॥ గదతి శ్చ సేర్దదనదపతపరమమాస్యతిహ నియతివాదిద్రాతిపాతిపతిపహ
 తిశామ్యతిచింతిద్యోమచ ॥ ౧ ॥ ౪ ॥ ౧౧౯ ॥ ఉపస్థస్సాన్నిమిత్రాత్పరస్యవేర్ణస్సాన్యత్
 గదాదిమపరేష - ప్రణిగదతి - ఒగాద ॥ రదవలేఖన ॥ విలేఖనమ్మేదనమ్ - రరాద - రేద
 తుః ॥ ఇదఅప్యక్షేత్రే శ్చ ణోనః ॥ ౬ ॥ ౧ ॥ ౧౨౦ ॥ ధాతోరాదేర్గస్వనఃస్వాత్ శ్చ ణోపదేశా
 స్తనర్దాబీనాధీనాధీనసగ్గస్యవృత్తిః ॥ నాపేర్ద్విర్వాన్యపర్యదాసాత్ ఘటూద్ధింప
 దేశవివ - తవగచతుర్థాస్తనాధతే న్మానన్ద్యోశ్చ కేణోపదేశతామామః శ్చ ఉపస
 గ్గాదసమాసేపిణోపదేశస్య ॥ ౧ ॥ ౪ ॥ ౧౨౧ ॥ ఉపస్థస్సాన్నిమిత్రాత్పరస్యణోపదేశ
 తస్యధాతోర్నస్యఃస్వాత్ సమాసేనసమాసేపి - ప్రణదతి - ప్రణిదతి ॥ అర్దగతా
 యాచనేష ॥ అతఃపథే శ్చ తస్మాన్నట్ ద్విహలః ॥ ౭ ॥ ౪ ॥ ౧౨౨ ॥ ద్విహలోధాతోర్ద్వి
 ఘాతాదకారాత్పరస్యనట్ స్వాత్ - ఆనర్ద - ఆర్ధిత్ ॥ నగ్గర్దతే ॥ ణోపదేశత్వాభావా
 న్మణః ॥ ప్రగర్దతి - గర్దతి - జగర్ద ॥ తరహింసాయామ్ ॥ తర్దతి ॥ కర్దతుస్సితేశ్చ ॥ కుస్పితేకాషే -
 కర్దతి ॥ ఖర్దదత్తమాకే ॥ దశసహింసాదియాపాయాందస్వహకత్రియాయామిన్ద్ర్యః ॥ ఖర్ద

తి-చఖర్ద॥ అతిఅదిబిన్దనే॥ అస్తతిఅనస్త-అస్తతి॥ అనస్త॥ ఇదిపరమైశ్వర్యే॥ ఇస్తతి- ఇస్తాశ్చ
కార॥ బిదిఅవయవే॥ పవర్తత్యతీయాదిః॥ బిన్దతి-అవయవగరోతీత్యర్థః॥ భిదితిపారాస్త
రమ్॥ గడివదనైకదేశే॥ గజ్జతి-అస్తత్యాదయసపక్షౌ॥ తేనతిజ్యేషయాఇతి కాశ్యపః॥ అ
స్యేతు తిజమపీచ్చన్తి॥ జిదితుత్సయామ్॥ నిన్దతి-ప్రజిన్దతి॥ టునదిసమృద్ధౌ॥ అదిర్జిటుడ
వః॥ ౧॥ ౩॥ ౫॥ ఉపదేశేథాతోరాద్యాసితేఇతస్సు॥-నన్దతి- ఇదిత్వాన్నలోపాన- న
న్ద్యాత్॥ చదిఅహ్లాదే॥ చచన్ద॥ త్రదిచేష్టయామ్॥ తత్రన్ద॥ కదిక్రదిక్లది ఆహ్వసోద
నేచ॥ చకన్ద-చక్రన్ద-చక్లన్ద॥ క్లిదిపరిదేవనే॥ చిక్లిన్ద॥ కున్దకుద్ధౌ॥ కున్దకు-సలోపః॥ కుద్ధ్యాత్
అధకవర్తి యూనాఅనుదాతైతోద్విచత్వారిశత్॥ శీకృసేచనే॥ తా
లవ్యాదిః - డస్త్యాదిరిత్యేకే-శీకృతే- శీకృతే॥ లోకృదర్శనే॥ లోకతే లులోకే॥ శ్లోకృసజ్ఞ
తే॥ సజ్ఞతోగ్రన్థః-సచేమాగ్రన్థమానస్యవ్యాపారో గ్రధితుర్వాఅద్యేఆకర్షకః - ద్వి
తీయేసకర్షకః-శ్లోకతే॥ ద్రేకృద్రేకృశబ్దోత్సాహయః॥ ఉత్సాహావృద్ధిరాద్ధత్యం
చ - దిద్రేకే-దిద్రేకే॥ రెకృశబ్దాయామ్॥ రెకతే॥ సేకృసేకృక్రతిశ్శీకృతిగ
తౌ॥ త్రయోదస్త్యాదయఃద్యౌతాలవ్యాదీ- అహోపదేశత్వాన్నమః - సీకే-సీనీకే-స
సగికే-శశ్రంకే-శశ్రజ్జ్॥ శశిశబ్దాయామ్॥ శశ్రుతేశశశబ్దే॥ ఆకిలతడే॥ అజ్జుతే - అన
జ్జే॥ వకికాటిత్యే॥ వజ్జుతే-వవజ్జే॥ మకిమన్దనే॥ మజ్జుతే॥ కకతాత్యే॥ తాల్కగర్వత్సాప
లశ్చ-కకతెచకకే॥ కుకవృకఅదానే॥ కోకతే-చుకుకే-వర్కతేవవృకే-ముదువధాభ్యోలిటసి
కిత్వంగుణాత్పుర్వప్రతిషేధేన॥ చకత్వప్రాప్రతిఘాతేన॥ చకతే - చేకే॥ కకివ
కిశ్వకిత్రకి ధౌకృ త్రాకృ వ్నకృ వసృ-మసృ-టికృటీకృతికృతీకృగ్నిలిఖిగత్యర్థాః॥ క
జ్జుతే - డుడౌకే - తుత్రాకృ-సుభాతుస్థివువ్నకృ-తీనా-సత్వప్రతిషేధోవక్రవ్యః॥
వ్వకృతే - వవ్వకృ-అత్రత్యతీయందస్త్యాదిమేకేవదన్తి లఘిసోజన నివృత్తావపి॥ అ
ఘివఘిమఘిగత్యాక్షేపే॥ ఆక్షేపోనిదా - గతౌగత్యారమ్భేచేత్యర్థే-అజ్ఞతే-ఆరజ్ఞే-వ
జ్ఞతే- మజ్ఞతే- మఘికైతవేచ॥ రాఘులాఘుద్రాఘుసామధ్యే॥ రాఘతే - లాఘతే-
ద్రాఘుఇత్యపి కేచిత్ - ద్రాఘుఆయామేచ - ఆయామాదైర్భ్యమ్ - ద్రాఘతే॥ క్లా
ఘుకత్థనే॥ క్లాఘతే- అధపరస్మైపదినసపక్షౌశత్॥ ధక్రసీ
చైర్దతా॥ నీచైర్గతిర్దన్దగమనమసద్యవహారశ్చ - ధక్రతి - పథక్ర॥ తకహాసనే॥ తకతి॥
తకికృచ్చిజివనే॥ తజ్జుతి॥ బుక్రభిపణే॥ భుజంభవ్వరవః - బుక్రతి॥ కఖహాసనే॥ ప్ర
నికఖితి॥ ఓఖురాఖులాఖుద్రాఖుశోషణాలమర్థయోః॥ ఓఖితి - ఓఖాశ్చకార॥
శాఖుక్లాఖువ్యాప్తా॥ శాఖితి॥ ఉఖఉఖివఖివఖిమఖిఖిఖిఖిఖిఖిఖిఖిఖిఖిఖిఖిఖిఖి
ఖి ఈఖివల్లరిలగిఆగివగిమగితగిత్వగిత్రగ్లితగి ఇగిరిగిలిగి గత్యర్థాః॥ కవర్గద్వీతీయాస్తా
సపక్షృదశ - తృతీయాస్తా-ప్రయోదశ - ఇహకాస్తేమరిఖత్రాఖిఖిఖిఖిఖిఖిఖిఖి
కేచిత్తుతన్తి॥ అభ్యాసస్యాసవర్ణే॥ ౬॥ ౮॥ ౧౦॥ అభ్యాసస్యేవర్ణోవర్ణయో
రియజువజౌస్తః ఆసవర్ణైఃచివరే - ఉవోఖి - సన్నిపాతపరిఖామయాఇజాదేరిత్యా
మ్ - ఉఖతుః ఉఖుః - ఇహసవర్ణద్విర్నస్యాభ్యాసగ్రహణేనగ్రహణాత్ - హాస్వది
ప్రాప్తీససవతి - సకృత్ప్రసృత్యావత్ - అక్లత్యాదిపక్షస్యవల్లతీప్రవృత్త్యాహాస్వే
కృతతతోదీర్ఘః॥ వాగ్దాదగ్మబ్బియఇతిస్యాయాత్ పరత్వాచ్చ - ఉజ్జతి - వవఖ

చుః- మట్ట- మేఖలు - త్వరితమునచ || యుగిజగిలుగివర్జనే|| యగ్గతి|| ఘఘహసనే||
 ఘఘతి- జఘఘ|| సఘమణ్డనే|| సజ్జతి|| శిఘుఅఘా|| శిఘతి-
 అభచవర్తియానాః - తతాగ్రదాత్రైలికంశతిః || వర్షదిప్తా||వగ్ధతే|| మచసేచనేనే
 వనేచ|| సచతే- సేచే-సఙతా|| లోచ్యదర్శనే|| లోచతే||లులోచే||శచవ్యక్తాయాంవా
 చ||శేచె||శ్వచశ్వచితా|| శ్వచతే- శ్వశ్చతే|| కచఎన్దనే|| కచతే|| కచికాచిదీప్తిబన్ధన
 మోః || చకశ్చే- చకాశ్చే || మచముచికల్పనే|| కల్పనంశమ్భుతార్యశ్చ-కత్తసమిత్వ
 శ్యే-మేచే-మునుశ్చే || మచధాంఠోద్భావపూజనేమ || మమశ్చే || పచివ్యక్తికర
 ణే || పశ్చతే||ప్రుచప్రసాద|| ప్రోచతే-తుప్రుచే||ఋజగతిస్థానాన్దనోవార్జనేమ|| అర్జతే-
 నుద్విధా యుకారైక దేశోరేఖావలైవనగృహ్యతే - తేనద్విహల్యుగ్నట్ - అన్యజే||
 ఋజభృజీభృశే || ఋజ్జతే-ఉపసర్గావృతీవృద్ధిః - ప్రార్జ్జతే-ఋజ్జశ్చక్రే - ఆర్జ్జ
 ప్ర- భృజ్జతే ఎభృజే- ఆభృజ్జప్ || ఏచ్ఛప్రభృత్రాజృదీప్తా || ఎజాశ్చక్రే || ఈజగతిశ్చ
 నయోః||ఈజాశ్చక్రే|| అభద్విసప్తతిర్వ్యజ్రానివరన్తైవదినః||
 ఋచశోకే || శోచతి||కుచశ్చదైతారే || కోచతి||కుచ్ఛక్రుశ్చకాటిల్యాల్పీభావయోః|| అ
 నిదితామితిసలోహః-కుచ్యాత్ - క్రుచ్యాత్ || లుచ్ఛిలపనయనే|| లుచ్యాత్|| ఆశ్చుగతి
 పూజనయోః || అవ్యాత్-గతౌనలోపః - పూజాయాను- అవ్యాత్||వశ్చువశ్చుత
 శ్చుత్వశ్చుమృశ్చున్దుశ్చుమృచున్దుచుగత్వర్థాః || వవ్యాత్ - చచ్యాత్ - తచ్యా
 త్ - త్వచ్యాత్ - అమృశ్చీత్ - అన్లుశ్చీత్ జ్ఞానమ్భుమృచున్దుచుగృ
 చున్దుచుగ్గుశ్చువ్యభ్యశ్చ || ౩|| ౧|| ౫|| ఏభ్యశ్చేచరజ్వాన్యాత్ - అమృచత్ - అమృ
 చీత్ - అన్లుచత్ - అన్లూచీత్ || గృచుగ్గుచుకజ్జఖజస్త్రయకరణే|| జగ్రోచ- అగ్రోచ
 త్ - అగ్రోచీత్ - జగ్రోచ-అగ్రుచత్ - అగ్రోచీత్ - అకోజీత్-అఖోజీత్ || గ్గుశ్చుపసజ
 గతా||అజ్ - అగ్రుచత్ - అగ్రుశ్చీత్ సస్యశ్చత్వేనః|| తప్రజత్వేనః||సజ్జతి-అయమా
 త్తనవద్యపి- సజ్జతే|| గుజిలవ్యక్తేజే|| గుజ్జతి- గుజ్జాన్||అర్చపూజాయామ్|| ఆనర్చ||
 మ్లేచ్చలవ్యక్తేజే|| అస్సుపేతపరదేచేత్వర్థః- మ్లేచ్చతి- మిమ్లేచ్చ|| లచ్చలాభిలక్షణే|| ల
 లచ్చ- లలాశ్చ || వాఘిశ్చాయామ్ || వాశ్చతి || ఆచ్ఛిఆయామే||ఆశ్చతి||అతలదెరి
 త్యత్రీతపరకరణంస్వాభావికసాన్ద్రపరిగ్రహార్థమ్ - తేనదిర్హాభావాన్నసత్ - ఆశ్చత
 పరకరణంసుభోచ్చరణార్థమితిమతేనుట్ - ఆనాశ్చ || పౌష్ఠ్యలజ్జాయామ్ || జ
 ప్రిచ్ఛ || హుర్చాకాటిశ్చ || కాటిల్యమససరణమితిమత్రేయః - ఉపగాయాశ్చేతి
 దీర్ఘ-హూర్చతి|| ముర్చామోహసముచ్చాయయోః || మూర్చతి || స్ఫుర్చావిస్తృతా||
 స్ఫూర్చతి|| యుచ్చప్రమాదే|| యుచ్చతి|| ఉభిఉశ్చే || ఉశ్చానికణశఆదానంకణికాద్యా
 ర్జనంసిలమితియాదవః || ఉశ్చతి - ఉశ్చాశ్చుకార || ఉభివివాసే || వివాసస్సమాప్తిః
 చ్చాయేకాయంవిపూర్వఃప్రవృత్తి || భృజభృజీభృజభృజీభృజభృజితా || భృజతి - భృ
 జ్జతి- భర్జతి- భృజ్జతి - భృజతి - భృజ్జతి|| కూజలవ్యక్తేజే||చుకూజ||అర్జపర్జఅర్జనే||అ
 ర్జతి- ఆనర్జ-సర్జతి- ససర్జ||గర్జశ్చే||గర్జతి||తర్జభర్జనే||తర్జతి-తతర్జ|| కర్జవృథనే||చకర్జ||
 ఖర్జపూజనే|| చఖర్జ || అజగతితేపణయోః|| అజతి అజేర్వ్యనుభాసోః || ౨||౪|| ౫||
 అజేర్వ్యిత్యయమాదేశస్సృత్ ఆర్ధధాతుకైవయేఘశ్చమవశ్చువర్జయత్వా వలాదావా

ధృవాతుకేమ్యతే * పివాయ - వివృతుః - వివృతః - అప్రవకారస్యహల్వరత్వానుపధా
యాత్తోతిదీర్ఘప్రాప్తే - అననీపరస్త్విత్సానివద్భావేనాచరత్వమ్ - సచసపదాప్రేతి
నిషేధః - స్వరదీర్ఘయలోకేమలోపాజాదేశవివసస్థానివదిత్యుక్తైః - ధర్మవికాచఇతి
జ్ఞేషేధేప్రాప్తే * కృష్ణభృష్టస్తుమృసుప్రసోవిటి ॥ ౭ ॥ ౨ ॥ ౧౩ ॥ ఏభ్యోలిబిజ్ఞ
స్యాత్ - క్రాదీనాశ్చుత్థాంగహణన్వియమార్థమ్ - క్రృత్కృత్యాత్రయప్రత్యయాత్ర
గ్మాయఇజ్ఞేషేధః - సలిచేత్ తర్హికృదిభ్యసవనాశ్యేభ్యఇతి - తతశ్చతుష్టాస్థలిభా
రద్వాజనియమప్రాపితస్యవమాదిషుక్రాదినియమప్రాపితస్యచేటోనిషేధార్థమ్ * అన
ప్రాస్తృతస్యచేటోనిత్యమ్ ॥ ౭ ॥ ౨ ॥ ౬౧ ॥ ఉపదేశేతజన్తోయోధాతాస్తాసానిత్యా
నిటోతతపిపరస్యఫలంజ్ఞాస్యాత్ * ఉపదేశేత్యుక్తః ॥ ౭ ॥ ౨ ॥ ౬౨ ॥ ఉపదేశే
కారవాతాసానిత్యానిటోతతపిపరస్యఫలంజ్ఞాస్యాత్ * యుతోభారద్వాజస్య ॥ ౭ ॥
౨ ॥ ౬౩ ॥ తాసానిత్యానిటోముదస్తస్యైవధలోనేభారద్వాజస్యమతేన - తెనాస్య
స్యస్యాదేవ - అయమత్రిసంగ్రహః * ఆజన్తోకారవాన్వాన్యాస్తాస్త్వినిటోధలివేదయమ్
ముదస్తశ్చగృజ్జీత్యానిటోక్రావ్యన్యోలిటిసేధ్యవేత్ * సచస్తుద్వాగ్దీనామపిటిలిజ్ఞిత్వీక
ల్పశ్చకర్తృః - అచస్తాస్తదితిఉపదేశేత్వతజతిచయోగద్వయప్రాపితస్త్వైవప్రతిషేధ
స్యభారద్వాజనియమోనివర్తకః - అనస్తరస్యేతిన్యాయాత్ - వివయథ - వివేధ-ఆ
జిభ- వివృధుః వివృ - పివాయ- వివయ - వివృ-వివృ-వేతా- ఆజితా-వేవృతి-ఆ
జివృతి - అజతు- ఆజత్-ఆజేత్ - వీయాత్ * సిచివృద్ధి-పరస్తేవదేమ ॥ ౭ ॥ ౧౦ ॥ ఇగ్నా
గ్గస్యచృద్ధిస్సాస్త్విపరస్తేవదేవరెసిచి- ఆజైషీత్- ఆజీత్ - ఆజేష్యత్ - ఆజివ్యత్ ॥ తేజ
పాలన ॥ తెజతి ॥ ఖజమస్తే ॥ ఖజతి ॥ ఖజిగతివైకస్యే ॥ ఖజతి ॥ ఏభ్యకమ్వనే ॥ ఏభాశ్చకార ॥ టుట
స్థూజావజ్రస్థూషే ॥ స్థూజ-పుష్క-జ్జ ॥ టీషియే ॥ ఆకర్తృకః - అస్తరభావితజ్యోర్ధస్తా
కర్తృకః-తయతి-చిక్షాయ-చిక్షీయతుః-చిక్షీయః-చిక్షీయథ-చిక్షేధ-చిక్షీయ-చిక్షీయ
మ-క్షేతా * అకృత్యాన్వధాతుకయోర్ధిన్ ॥ ౭ ॥ ౪ ॥ ౨౧ ॥ ఆజస్తస్యాజస్యదీర్ఘస్యాత్
యాదోప్రత్యయేపరేనతుకృత్యాన్వధాతుకయోః - టీయాత్ - ఆజైషీత్ ॥ టీజఅవ్య
క్తేశజ్జే ॥ కూజిసాసహాయమృతితుంయ క్తః - చిక్షీజ ॥ లజలజిభగ్ననే ॥ లాజలాజిభగ్ననే
చ ॥ జజజజియధే ॥ తుజసింసాయామ్ ॥ భోజతి-తుతోజ ॥ తుజపాలనే ॥ గజగజిగృజగృజ
ముజముజిశ్చద్ధాథాః ॥ గజమదనేచ ॥ వజవ్రజగతో ॥ వదవ్రజేతివృద్ధిః - అవ్రాజేత్
* అథలవర్ధియాన్వాశాధ్యనాఅనుదాతేత్వప్రతిశ్చేత్ ॥ అట్టఅతి
క్రమసింసయోః ॥ కోపథోయంతోపధఇత్యన్యే-అట్టతే-అనట్టే ॥ షష్టపష్టనే ॥ విషేష్టే ॥ షష్ట
చేష్టాయామ్ ॥ అచేష్టిష్ట-గోష్టలోష్ట-స్థూతే ॥ జగోష్టే- లులోష్టే ॥ ఘట్టచలన ॥ జఘట్టే ॥
స్ఫుటవికసన ॥ స్ఫోటతే ॥ పుష్కతే ॥ ఆటగతో ॥ అట్టతే-అనట్టే ॥ పరివికచర్యాయామ్ ॥ వవ
జ్జే ॥ మరికరిశోకే ॥ శోకఇహాధాన్యమ్ - మల్లతే - కల్లతే ॥ మురిపాలన ॥ మల్లతే ॥ హేరవిచా
ధాయామ్ ॥ విచాధాశార్యమ్ - జిహారె ॥ ఏరచ ॥ ఏరాశ్చక్రే ॥ పిడిగత్యనాదరయోః ॥ పి
ణ్ణతే - జిహిణ్ణే ॥ హుడిసేష్టతే ॥ జహుణ్ణే ॥ కుడిదాహే ॥ చుటణ్ణే ॥ వడివిభాజన ॥ మడిచ ॥ వవ
ణ్ణే ॥ భడిపరిభాషణే ॥ పరిహాసస్సనిద్దోపాలమ్భశ్చపరిభాషణమ్ - బభణ్ణే ॥ పిడిసేష్టతే ॥ పి
ణ్ణే ॥ ముడిమార్జన ॥ మార్జనంకుర్ధిర్న్యగ్భావశ్చ - మల్లతే ॥ తుడితోడనే ॥ తోడననారణం

హింససజ్జ- తుష్టతే॥ హుడివరణే॥ వరణంస్వీకారః- హరణమిత్యన్యై-హుష్టతే॥ చడివో
 పె॥చణ్డతే॥ శడిరుజాయాంసజ్జతే॥ శణ్డతే॥ తడితాడన॥ తణ్డతే॥పడిగతా॥పణ్డతే॥
 కడిమదే॥కణ్డతే॥ ఖడిమన్తే ॥ సాద్యహూత్యతనాదరే॥ జిహాడ-జహూడ॥ బాధ్యత
 నాప్యే॥అస్థావ్యయాస్థవః - బాధతే - దాధ్యద్రాధ్యవశరణే॥ శాధ్యశ్శాఘాయామ్॥
 శాధతే॥ ————— అథఅటవిగ్రియాస్తసమాప్తేఃపరస్తైఃపదినః ॥ శౌట్యగర్వైశ
 టతి- శుశౌట॥ యాట్యబన్ధ॥ యాటశి॥ మ్లేట్యమ్రేఢ్యఉన్మాదే॥ద్విటియోడాస్తః-టాస్త
 మధ్యైపారస్త్యర్థసామ్యాస్తాధతివత్-మ్లేటతి - మ్రేఢతి ॥ కటెనర్హవరణయోః॥ వ
 టేషత్యైకే॥వకాట - సిచితోహలాదర్లఘాతివృద్ధాపాప్రాయామ్ ॥ హ్యస్త్య
 ణశ్వసజాగృశ్యైవదితామ్ ॥ ౭ ॥ ౨ ॥ ౫॥హచుయాస్తస్యశ్చణాదేన్యస్తస్యశ్చయతే
 రెదితాశ్చవర్ధిర్నన్యాత్ ఇదాదాసిచి- అకటిత్॥అటపటగతా॥ అట-అటతు-అటుః॥ప
 పాట-పేటతు-పేటుః॥ రటపభావణే॥ రరాట॥లటబాత్యే॥లలాట॥ శటరుజావిశరణగ
 త్యవసాదనెఘ॥శశాట॥వటపేష్టనె ॥ వవాట-వవటతుః వవటుః-వవటిభ॥ కిటగుటత్రా
 శ్చ॥కేటతి- ఖేటతి॥శటపిటతనాదరే॥ నేటతి-శిశేట- శేటతి-సిపేట॥జటర్హటసజ్జతే॥భా
 టభృతా॥తటఉచ్చాగ్రేమే॥ ఖటకాంషాయామ్॥ నటస్త్రో॥ పిటశ్చర్హజ్జతయోః॥హట
 దిప్తా॥వటఅవయతే॥ లుటవిలోడన॥ దాన్త్యయమిశ్యేకే॥ చిటపరప్రేష్య॥విటశ్చద్రే॥విట
 ఆక్రీతే॥బశాదిః- పి-టేత్యేకే॥ఇటకిటకటిగతా॥విటతి- టేటతి- కటతి-ఈకారశ్చీద్విధో
 నిసాయామితిన్జిమేధాః - కేచిత్తుదతితమత్వాదుమిశ్యతేకణ్డతీత్యాదివదన్తి-ఆన్యేతుగ
 ఈఇతిప్రస్థిత్య - అయతి - ఇయాయ - ఈయతుః-ఈయః- ఇయయిథ- ఇయేథ-ఇయా
 య - ఇయయ - ద్విస్యతుఇదాదేత్యామిఅయాశ్చకారేత్యదాహరన్తి ॥ మడిఘామా
 యామ్ ॥ కుడివైకత్యే ॥ కునాశీ- కున్దశతితుదాహగతమ్॥ముడిప్రమద్దనే॥ చుడిఅత్విబా
 వే॥ ముడిఖద్దనో॥ ముడ్డాతి- ప్రడిచేత్యేకే॥ ప్రడ్డాతి॥రుటలుటిస్తేమే॥రుట్టతి-లన్తా-గురిలురిఇ
 త్యేకే- రుడిలుడిత్యవస॥స్ఫుటిర్-ఇరణే॥ఇరత్వాదజ్యో- అస్ఫుటత్- అస్ఫోటిత్- స్ఫుటీ
 త్యకిశేచిత్ - ఇదిత్యాన్వయ - స్ఫుట్టతి ॥ పరవ్యక్తాయాంవాచి ॥ పేరతుః - పేరిశ
 అసాతీత్- అపరీత్॥ ఎరస్థాత్యే॥ ఎవరతుః- వవరిభ॥ ఎరమవనివాసయోః॥కిరకృచ్ఛ్రీడి
 వనె॥రరపరిభావణే॥హరప్రతిశరత్వయోః॥ బలాత్కారశ్చైకే- హరతి- జహర॥ రురు
 రక్షరక్షపఘాతే॥ ఒరతి-ఊతేత్యేకే- ఊరతి- ఊరాశ్చకార॥ పిగహంసాసంక్షేకనయోః॥
 శరక్షౌపేవ ॥ ఎరగతిస్రతిఘాత ॥ హరీతిస్వామి - శ్శరతి ॥ కురిచ - క్కణ్డతి ॥ లురిఅల
 శ్యేప్రతిఘాతే॥ శతిశోషణే ॥ రుతిలురిగతా ॥ చుడ్డభావకరణే ॥ భావకరణమభి
 పాయీసూచనమ్- చుడ్డతి- చుడ్డతే॥అడ్డఅభిమోగే ॥ అడ్డతి-అనడ్డ॥ కడ్డకార్మశ్యే॥కడ్డ
 తి॥ చుడ్డాదనుప్రయోదీపధాః - తనక్విపిచుత్ - అత్-కత్-ఇత్యాది ॥ క్రీడ్యపహర
 చిక్రీడ॥తుడ్యలోడన॥ లోడతి- తుతోడ-తుూడత్యేకే ॥ హుడ్యహూడ్యహూడ్యగతా॥
 హూడ్యాత్ - హూడ్యాత్ - హూడ్యాత్॥రాడ్యఅనాదరే॥ రోడ్యలోడ్యఉన్మాదే॥
 అడ్డఉద్యమే ॥ అడతి - ఆడ- అడతుః-అడుః॥లడవిలాసే॥లడతి-లడయోరెకత్వస్థరణాల్ల
 తితిస్థావ్యయాదయః ॥ కడమదే ॥ కడిఇత్యేకే ॥ కడ్డతి ॥ గడివదనైకదేవే ॥ గణ్డతి
 ————— అథవర్గియాస్తాఅనుదాతైః స్తోత్రస్తాశ్చతుష్ట్రింశత్ ॥

తేపుతేపుప్తిపుప్తిపు ఉరణాధాః || ఆద్యోఽనుచాత్రః ఊరసామీత్యయంసేడివిభా
 మ-తెపతే-తితిప - క్రాదినియమాదిట్ - తితిపిషే - తేప్తా - తేప్యతే ఊ లిజ్
 సిచాచాత్తసేవదేమ || ౧ || ౨ || ౧౧ || ఇక్సమీపాధలనిచారూపాదీనిత ఆత్తసేవదేవ
 రేసిచ్చేత్యేతాకితాస్తఃకిత్యాన్నగుణః - తిప్తిప్త-తిప్తీయాస్తామ్-తిప్తిరన్ - లుజే-యులో
 యులితిసలోపః - అతిప్త - అతిప్సాతామ్-అతిపుత-తేవతే-తితేపే-తిప్తిపే-తిప్తిపాతే-
 తిప్తిపిరే-తేప్తేపే-తిప్తేపాతే - తిప్తేపిరే - తేపుకమ్మసేచ || న్లేప్యైస్యే|| గేపతా||టువే
 పుకమ్మసే || వేవతే || కేపుగేపుగేపుచ||చాత్కమ్మసేగతేచ-సూత్రవిభాగాదినిస్సా
 మీ - మైత్రయస్రువకారమన్తరణపరిత్యాకమ్మసేఇత్యేపేతితాత్యాహ - న్లేపేరధ్ధదా
 ల్పుననిపారః || మేపుగేపుతేపుగతా || త్రేపూవలజ్జాయామ్ || త్రపతేస్థాఫలభజ
 త్రపశ్చ || ౬ || ౪ || ౧౨ || ఏచామతవికారాభ్యాసలోపశ్చన్యాత్ కితిలిసిటి
 ధలిచ - త్రేపే-త్రేపాతే - త్రేపిరే - ఊదిత్యాదిద్యా - త్రపితా - త్రపా- త్రపిష్ట-
 త్రపిష్ట || కపివలన || కమ్మతే-చకమ్మ||రబిలిబిలిశబ్దే||రమ్మే-అమ్మే||లబిలిచన్సం
 ససేచ || కబ్బునణ్ణే || చకన || క్కీపుఅథాన్యై||చిక్కిచే||క్షిప్తిమదే||క్షీమతా||శీభృకత్తసే||శీ
 భతే||క్షిప్తచ || రేభృశబ్దే || రిరేశ || అభిరభీకవిత్పర్యేతే-అమ్మతే-రంభతే||ప్రభిస్స-
 భిప్రతిబద్ధే || ప్రమ్మతే-ఉత్తమ్మతే - ఉదఃస్తాస్తమ్భావిరితిపూర్వసవ్యః - విస్తమ్మతే-
 స్తమ్భిరితిపత్వస్రువభవతిమ్మవిభానిద్విప్యసాత్రస్యసతత్రగ్రహణాత్ || తద్వి-ఉదఃస్తా
 స్తమ్భావిరితిపవర్గీయోపధపారః - స్తమ్భిరితితవర్గీయోపధపారచ్యేమిహ-ధవః - కేద
 స్థుటకారబౌపదేశకత్యాహుః - తస్తతే - ప్రమ్మతే - వప్తమ్మే || జభచ్చభిగాత్రవి
 హామే ఊ రధిజభారచి || ౭ || ౧ || ౬౧ || ఏతయోర్నమాగమస్సాన్యవచి-జమ్మతే
 జజమ్మే - జమ్మితా - అజమ్మప్త-జమ్మతే- జమ్మే || శబ్దకథనే ||శబ్దే||వల్పభౌ
 జనే || దస్తోన్యైదిః - వవత్తే || గల్పధాన్యే || గల్పతే||త్రమ్మప్రమాదే||తాలవ్యా
 ణిఃదన్యాదిశ్చ - త్రమ్మతే -సమ్మతే || మ్మధస్తాశే || స్తోభతేవిహితే-తుమ్మభ-వ్యమ్మ
 భిష్ట ————— ఆధవపస్తేదినః || గృహరతజే గుహాధూపవిచ్చిపణి
 పనిభ్యతయః || ౩ || ౧ || ౨౦ || ఏభ్యతయప్రత్యయఃస్యాత్ స్వాధే పుగనేతిగుణః
 సనాద్యన్తాధాతవః || ౩ || ౧ || ౩౨ || సనాదయనికమెర్ణిజన్తానిప్రత్యయాఅన్తేయేమాన్తే
 ధాతుసంఘాస్యనిః - ధాతుత్వల్లడాదయః - గోపాయతి ఆయాదయల్లధాతుకే
 చా || ౩ || ౧ || ౩౧ || ఆర్థధాతుకవివచాయామాయాదయోవాస్యఃకాన్స్పృత్యయా
 దామమన్తేలిటి || ౩ || ౧ || ౩౫ || కాన్ధాతోనిప్రత్యయాన్తేభ్యశ్చఅమ్స్యాల్లిటిన
 తుమన్తే || కాస్యనెకాన్యగ్రహణంకర్తవ్యమ్ || సూత్రే ప్రత్యయగ్రహణమపనియతేత్థా
 నైనేకాచఇతివాచ్యమిత్యర్థః అతోలోపః || ౬ || ౪ || ౪౦ || ఆర్థధాతుకోపదేశ
 కాలేయదకారాన్తంతస్యాకారస్యలోపఃస్యాదార్థధాతుకేవరే - గోపాయాచ్చకార -
 గోపాయామ్మభూవ - గోపాయామాస - జగోప - జగుపతుః - ఊదిత్యాద్వేట్
 జగోపిథ - జగోప్థ - గోపాయితా - గోపితా-గోస్తా- గోపాయ్యాత్-గోప్యాత్-
 అగోపాయ్యాత్-అగోపిత్ - అగోప్యేత్ || భూవసన్తా||భూపాయాచ్చకార- మభూ
 వ-భూపాయితాని - భూపితాని || జపజల్పవ్యక్తాయాంవాచి || జపమాససేచ||చపసా

స్తవనై || పవనమవాయే || సమవాయస్సమృద్ధః సమగవబోధోవాసపతి || రపలపవ్య
 తాయాంవాచి || చుపనిద్రాయాన్లతా || చోపతి - చుచోప-చోపితా || తుపతుమ్మతుప
 త్రుమ్మతుఫసుమ్మత్రుఫత్రుమ్మహింసాధాః || తోపతి - తుతోప - తుమ్మతి - తుతుమ్మతుః-
 సంయోగాత్పురస్యలిటగికిత్వాభావాన్నలోపాన - కిదాకిషీతికిత్వాన్నలోపః - తువ్యాత్-
 ప్నాత్రిమ్మతాగవికర్తరితిపారస్కరాదిగణేపారాత్సుట్ - ప్రస్తుమ్మతిగాః - క్తిపానిద్రేశా
 ద్యజ్జీటుకిన - ప్రతోతుమ్మతి - త్రోపతి- త్రుమ్మతి - తోఫతి - తుమ్మతి త్రోఫతి-
 త్రిమ్మతి - ఇహ ద్యౌద్యౌపప్నాచుపప్నోదనీరేఫాః - ఆన్యేసరేఫాః - ఆద్యాశ్చ
 త్వారణిప్రథమాస్తాః-తతోద్వితీయాస్తాః - అస్తావప్యారవస్తః || పర్వరఫరఫిలర్వప
 ర్బలర్బబర్బచర్బకర్బభర్బగర్బశర్బవర్బచర్బగతా || ఆద్యగిప్రథమాస్తః - తతోద్వౌద్వి
 తీయాస్తా - తతపికాదశత్యతీయాస్తాః - ద్వితీయత్యతీయాః పుత్వాసర్వరోపధాః-పర్వ
 తి- పపర్వ - రఫతి - రమ్మతి - అర్బతి-ఆనర్బ - పర్బతి - లర్బతి - బర్బతి - పవగ్గీ
 యాదిరయమ్- మర్బతి- కర్బతి - ఖర్బతి-గర్బతి- శర్బతి-సర్బతి-చర్బతి||కుబిఆచ్ఛాదనై||
 కుమ్మతి || లుబితబిఅర్దనై|| లుమ్మతి- తుమ్మతి|| చుబివక్త్రీసంయోగై || చుమ్మతి||మృ
 ఘమ్మమ్మహింసాధా || సగ్భతి - సేసగ్భ - సగ్భతా - స్రమ్మతి - సస్రమ్మ- స్రభ్యాత్ ||
 పిఘపిమ్మత్వైకే || సేభతి - సిమ్మతి || కుభ కుమ్మభావణి || భాసనేశ్శ్యేకే- హింసా
 యామిత్యన్యై అధాసనాసీకాస్తాః - తత్రకమ్యస్తాఅనుదాతైతో
 దశ || ఫిశిఘుణిఘుణిగ్రహణే || నుమిప్తుత్వమ్-ఘిణ్ణతే-జిఘిస్తా-ఘుణ్ణతే-జఘుణ్ణ-ఘుణ్ణతే-
 జఘుణ్ణై || ఘూఘూర్ణభృషణి || ఘూణతే-ఘూర్ణతే-ఇమాతుదాదౌపరస్తైపదినా||పణ
 వ్యవహారేస్తుతాచ || పనచ || స్తుతావిత్యేవసమ్మధ్యతే - పృథజ్నిరేశాత్ - పనినాసా
 హచర్యాత్పణేరపిస్తుతావేనాయప్రత్యయః - వ్యవహారేతు-పణతే - కేణే- పణితేత్యాది
 స్తుతావనుబన్ధస్యకేవలవరితార్థత్వాదాయప్రత్యయానాన్నాత్తనైపదమ్ - పణాయతి-ప
 ణాయాశ్చకార - పేణే - పణాయితాసి - పణితాసే - పణాయాత్ - పణిషిష్ట
 పనాయతి- పనాయాశ్చకార - పెనై || భామకోధే || భామతే - బభామే || తుమూమ్స
 హనై || తుమతే-చతుమే-చతుమిషు - చతుంసే- చతుమిధ్వే- చతుధ్వే-చతుమివహే
 మ్మౌశ్చ || ౮ || ౧౧౬౫ || మాస్తస్యథాతోర్తస్యనకారాదేశఃస్యాత్తమకారవకారేవప
 రే-ణత్వమ్- చతుణ్ణదా-చతుమిమహ-చతుణ్ణహ - తుమిష్యతే- తుంస్యతే-తుమత-ఆ
 శిషి-తుమిషిష్ట-తుంసీష్ట-అతుమిష్ట - అతుగస్త్రకముకాస్తా||కానిరిచ్చా కమర్ణిజ్ ||
 ౩||౧||౩౦||కమేణిజ్స్యాత్స్వాధే - జిత్యాత్తజ్ - కామయతే అయామస్తాల్పాయ్యే
 త్పిష్టిషిషు || ౬ || ౪ || ౫౫ || ఆమలస్త్రఆలుతయ్యశ్చత్వైష్టమమణెరయాదేశస్సన్యత్-
 వత్సమాణిలోపాపవాదః - కామయాశ్చకే - అయాదయలర్థధాతుకేవా| చక
 మే - కామయితా-కమితా- కామయిష్యతే-కమిష్యతే క్రిద్రుస్సృభ్యగికర్తరిచజ్ ||
 ||౧||౪౨||ణ్యస్తాకాప్రీదిభ్యశ్చచ్చేఽచజ్స్యాత్కర్తృర్భరిజపరే-అకామజలతఇతిస్థితే
 జేరనిటి||౬||౪|| ౫౧ || అనిడాదావార్ధధాతుకేవరేణేర్దౌపఃస్యాత్-పరత్వాదేరనేకాచఇతి
 యణిప్రాప్తై- ణ్యల్లోపావియజ్-యణగుణవృద్ధిర్భిభ్యగిపూర్వవిప్రతిషేధనెతివారికమ్|శి
 లోపస్యమహాచయతేపాక్షిరిత్యాదిక్షిజస్తవకాశఇతిభావః- వస్తుతస్త్వలనిటీథివచనసా

మధ్యాధాగ్రభాతుకమాత్రమస్యవిషయః తథాచఇయజ్ఞాదేరపనాదవీచాయమ్- ఇయజ్ఞ-
అతిఅత్-యజ్ఞ-అటిటత్-గుణః-కారణా-వృద్ధిః-కారకః-దీర్ఘః-కార్యతే-జ్ఞానజన్య
పథాయాహ్రిస్తః ॥ ౭ ॥ ౪ ॥ ౧ ॥ చక్షురెణోయదజ్ఞంతస్యావధాయాహ్రిస్తస్యస్యతే-జ్ఞాన
చక్షుః ॥ ౭ ॥ ౧ ॥ ౧ ॥ చక్షురేతస్యభ్యాసస్యభాల్వపయవస్త్యైకాచఃప్రథమస్యద్వైతః-అజ్ఞాదేస్తు
ద్వితీయస్య-జ్ఞానస్వల్లమునచక్షురే-నగ్గో-పే-౭ ॥ ౪ ॥ ౩ ॥ చక్షురేఇతివిషయవిహిః- సచా
క్షుస్యేతిచద్వయమస్యావ-రతే-అజ్ఞసంజ్ఞానిమిత్రయచ్చక్షురం-జిరితియావత్- తత్పరంయ
ల్లముతత్పరోయోజ్ఞస్యాభ్యాసతస్యగనవకార్యంస్యాత్-జావగ్గో-పే-సతి- అధవా- అజ్ఞ
స్యేతి నావ-రతే - చక్షురెణోయదజ్ఞం తస్యయోభ్యాసోలఘువర-స్తస్యేత్యాదిప్రాగ్వత్
జ్ఞానస్యతః ॥ ౭ ॥ ౪ ॥ ౭ ॥ అభ్యాసస్యాతదకారస్యాత్సని-జ్ఞాన-దీర్ఘ-లఘాః ॥ ౭ ॥ ౪ ॥
౭ ॥ లఘూరభ్యాసస్యదీర్ఘస్యాత్ సన్వచ్చావ-పయే-అచీకమత - నిజభావపక్షః
కమేత్తే-శ్చక్షుః-జ్ఞాన-జేరభావాన్నదీర్ఘసన్వచ్చావా - అచరమత ॥ సంజ్ఞాయాగికా
ర్యకాలత్వాదజ్ఞంయత్రద్విరుచ్యతే తత్రైవదీర్ఘస్సన్వచ్చనానేకాప్యీతిమాధవః ॥ చ
కాస్త్యర్థావయచ్యుక్తోత్యాదౌనాక్లంద్విరుచ్యతే । శీత్రస్యావయవశక్యిత్రస్తాదేకా
ప్యీదన్వయమ్ ॥ విస్త్రోక్తస్యావయవోయోభ్యాసఇతివర్ణనామ్ । ఊర్ణాదీర్ఘోర్ణావయ
తోద్వయంస్యాదితిమన్తహా ॥ చకాస్తాతూభయమిదన్నస్యాత్ స్యాచ్చన్వయభూయా ।
జేర్విశేష్యంసన్నిహితంలఘునిత్యక్తమేవనా ॥ ఇతివ్యాఖ్యానిరల్పస్యత్రైయ-పే-నైవవర్ణనా
త్ । జేర్గ్గో-పే-సన్మన్త-ప్రసితామపిసిద్ధయే-జ్ఞాన-అధక్రమ్యన్తాన్త్రైయ-తత్పరస్తేపదినః ॥
అణరణవణణమణకణవణవణభృణభృణభృణభృణాః ॥ అణతి - రణతి - వణతి - వ
కారాదిత్వాదేత్యాభ్యాసలోపాన - వవణతుః - వవణిభ ॥ భణిరపిక్రేచ్చిత్పర్యతే ॥ భ
ణతి ॥ ఓణ్విఅపనయనె ॥ ఓణతి-ఓణాచ్చకారః ॥ శోణవర్ణగతోః ॥ శోణతి- శుశోణః ॥ శో
ణ్యసజ్ఞతే ॥ శోణతి ॥ జ్ఞోణ్యచ ॥ శోణాదయస్త్రయో-మీతాలవ్యోమ్నావయః ॥ వైణ్య
గతిప్రేరణజ్ఞేషజ్ఞేష ॥ వైణ్యఇతికవ్యచిత్పర్యతే - పివైణ ॥ భృణశజ్ఞేషవదేతేనాన్తోయమ్-
రేభవరత్వాన్త్యమ్- భృణతి - జోవదేశఫలంయజ్ఞుకి- దభృన్తి ॥ బణేత్యపికేచిత్ - బేణ
తుః-బేణిభ ॥ కనదీ-ప్రికాన్తిగతిమ ॥ చకాన్ ॥ ప్రనవనశ-ద్వై-ప్రనతి-వనతి ॥ వనవణసమ్భుతా ॥ స
నతేరర్థభేదాత్సననిపారః- సనతి- ససాన-సేనతుః ॥ యేవిభామా ॥ ౭ ॥ ౪ ॥ ౩ ॥ జనసనభ
నామాత్వంనాస్యాత్-యాదోకితిజితి-సాయాత్- సన్యాత్ ॥ అమగత్యాదిమ ॥ కనదీ-ప్రి
కాన్తిగతిత్యత్రగ-జేనపరయోఃకబ్బసమ్భక్త్యాదిశజ్ఞేనగ్రహః - అమతి - అమ ॥ ద్రవ
హమ్మమీమ్మగతో ॥ ద్రవతి - దదామి- హ్మ్యనైతినవృద్ధిః- అద్రవీత్- హమ్మతి-జహ
మ్మ - మీమతి- మిమీమ-అయంశజ్ఞేవ ॥ చముచ్చముజమురూముఆదనే-ప్రిత్యక్తముచ
మాంశితి ॥ ౭ ॥ ౩ ॥ ౭ ॥ ఏమామచోదీర్ఘస్యాత్-శితి ॥ ఆజిచమఇతివత్సవ్యమ్ ॥ అచా
మతి- ఆజికిమ్-చమతి- విచమతి- అచమిత్ ॥ జిమంకేచిత్పరన్తి- జేమతి - జిజేమ ॥ క్రమ
పాదవిక్షేపే-వాభ్యాశ్చో-శభిముక్రముక్లముక్రసిత్పరిటంపః ॥ ౩ ॥ ౧ ॥ ౭ ॥ ఏ
భ్యఃశ్యన్వాస్యాత్-కర్తృ-కేసార్వభాతుకేపర-క్రమశివరస్తే-పదేషు ॥ ౭ ॥ ౩ ॥ ౭ ॥
క్రమేదీర్ఘస్యాత్-పరస్తే-పదపరేశితి - క్రామ్యతి - క్రామతి - చక్రామ - క్రా

మృతు - క్రామతు శ్చ సుక్రమోరసాత్త సేవదనిమితై ॥ ౭॥౨ ॥ ౩౬॥ అత్రైశ్చేత్.
అక్రమితః ————— అశరేవత్యనాఅనుదాత్రేతిః ॥ ఆయవయవయవయ చ
యతయణయగతౌ ॥ అయతే శ్చ దయాయాసశ్చ ॥ ౩ ॥ ౧ ॥ ౩౭ ॥ దయఅయ
ఆనౌఏభ్యఆమస్యాన్తిటి - అయాశ్చక్రే - అయేతామ్ - ఆయషిష్ట శ్చ షణ్ష
టః ॥ ౨ ॥ ౩ ॥ ౭౮ ॥ ఇణిపిరోయఽటౌతశిపరమాషిష్టంబుజ్జీలటాంభస్యవా
మూర్ధన్యాదేశస్సృత్ - ఆయషిష్టమ్ - ఆయిషిష్టమ్ - ఆయిష్ట - ఆయిష్టమ్ -
ఆయిష్టమ్ శ్చ ఉపసగ్గస్యాయతౌ ॥ ౨॥ ౨॥ ౧౬॥ అయతిపరస్యోపసగ్గస్యయోశేష
స్యలత్పరస్సృత్ - స్థాయత - పరాయతే . నిన్సహసారత్వస్యాగ్నిధత్వాన్నలత్వమ్ - నిరయ
తే - దురయతే - నిర్దురయస్తు - నిలయతే - దులయతే - ప్రత్యయఽతీతుఃకణోరూపమ్ - అభ
కథముదయలివితత్కర్థవర్జిరజ్ఞావికిమాఘః - ఇటకిటకటీత్యతప్రశ్లిష్టస్యభవతి - య
ద్యా - ఆనుగార్తేత్త్రివక్షణమాత్త సేవదమనిత్యమ్ - హషిరోజిత్కరణార్జ్జావపాత్
వాదిత్వాత్ ఏవయమేయే - సేయే - జేయే - తెయే - ప్రణయతే - సేయే ॥ వయదానగలిర
క్షణహింసాదాసేషు ॥ ఆదానగ్రహణమ్ ॥ దయాశ్చక్రే ॥ గయగతౌ ॥ ఊయాశ్చస్తనస్తానే ॥
ఊయాశ్చక్రే ॥ పూయావిశగణెయగ్గధేవ ॥ పూయతే - పుపూయే ॥ క్షూయాశ్చబ్దేక్షస్త
చ ॥ చక్షూయే ॥ క్షూయావిహసనచ ॥ చక్షూయే ॥ స్థూయాఽప్యాయావృద్ధౌ ॥ స్థూయ
తే - పస్థూయే - ప్యాయతే శ్చ లిద్యజ్జోశ్చ ॥ ౧॥౨॥ - లిటియజిచప్యాయేఽపిభావఃస్యా
త్ - పునగిప్రసక్తవిజానాత్పశ్యబ్రస్యద్విత్వమ్ - ఏరసేకాచఇతియజ్ - పిప్యే - పిప్యాతే - పిప్యే
ర శ్చ దీవజనబుధపూరితాయ ప్యాయిభ్యోన్యతరస్సృమ్ ॥ ౩ ॥ ౧॥౬౧॥ ఎభ్యఃస్థేఞ్చి
వాస్యాత్ ఏవచసేతశ్చేపర శ్చ ఓణోలుక్ ॥ ౬౧౪ ॥ ౧౦౪ ॥ చిణిపరస్యలుక్సృత్
ఆప్యాయ - అప్యాయిష్ట ॥ తాయృసస్తానపాలనయోః ॥ సస్తానగిప్రసక్తః - తాయశ్చ ఆ
తాయే - ఆతాయ - అతాయిష్ట ॥ శలచలనసంవరణయోః ॥ వలవల్లసంవరిణశ్చర్చిణచ ॥
వవలే - వవల్లే ॥ మలమల్లధారణే ॥ మలే - మమల్లే ॥ భలభల్లపరిభాషణహింసాదాసేషు ॥ బ
భలే - బభల్లే ॥ కలశబ్రహ్మసూక్ష్మానయోః ॥ కలతే - చకతే ॥ కల్లలన్యత్రైశ్చ ॥ కలతే - ఆశ్చ
స్వామి - ఆశబ్రహ్మస్త్వీశ్చపశ్యచ ॥ తేవదేవదేవసే ॥ ఆతేవ - దిదేవ ॥ షేవ్యగేవ్యగ్నేవ్య
శేవ్యమేవ్యమేవ్యసేవసే ॥ వరినిఃభ్యిషతిపత్వమ్ - పరిషేవతే - సిషేవే - అయంసోవదే
శోషీతీన్యాసకారాదయః - తద్వ్యుక్తిరుద్ధమ్ - గేవతే - జిగేవే - జిగ్నేవే - పిపేవే - మేవతే -
మేవతే ॥ శేవ్యశేవ్య కేవ్యశ్చ్యేవ్యే ॥ శేవ్యప్లవగతౌ ॥ ప్లవగతిః - ప్లుతగతిః - రేవతే ॥
————— అధావత్తిస్తానిపరస్మైపదినః ॥ మవ్యుపధనే ॥ మనువ్య ॥ సూర్ష్యుశ్చ
ర్ష్యుశ్చర్ష్యుశ్చర్ష్యుశ్చాః ॥ హయగతౌ ॥ ఆహయాత్ - యాస్తత్వాన్నవృద్ధిః ॥ శుచ్యశ్చ
వే ॥ అవయవానాశితీలికరణాసురాయాస్సన్ధానంవాఆభిషవఃస్తానశ్చ - శుశుచ్య ॥
చుచ్యశ్చక్రే ॥ హర్యగతికాన్త్యోః ॥ జహర్య ॥ ఆలగూదణపర్యాప్తివారణమ్ ॥ అలతి -
అల శ్చ అతోల్కాస్త్య ॥ ౭॥౨॥౨॥ రేతిలుప్తప్రక్షిక్తమ్ - ఆతస్మమపాయాత్రాతక
స్యాన్తిస్యాతోవృద్ధిఃస్యాత్ పరస్మైపశవరేనిచ - నేటినిషేధస్యాతోహలాదేతి య
బ్రస్యతాపవాదః - మాభవానాల్లే - అనుగస్యరితేదిత్యేకే - తస్మతేఅతేకత్వాద్యపి ॥
భింసానిశరణే ॥ త్యాభలేత్యేత్వమభ్యాసలోపశ్చ - థేలతుః - థేలుః - అపాలిత ॥ మిబుర్

లన్నీల త్తీల నిమేషణే॥ నిమేషణంసంకౌచః ద్వివీయస్తాలవ్యాదిః- తృతీయాదస్త్యాదిః॥
 పీలప్రతిష్ఠమ్యై॥ ప్రతిష్ఠమ్యారోధనమ్॥ నీలవర్ణే॥ నీలం॥ శీలసమాధా॥ శీలతి॥ శీలబద్ధనే॥
 హాలతవరణే॥ హాలరుజాయాంసంజ్ఞోషేచ॥ తూలనిష్కృషణే॥ తచ్చాన్తరతస్యబహర్ని
 స్సారణమ్॥ తుతూల॥ పూలసంజ్ఞాతే॥ మూలప్రతిస్థాయామ్॥ ఫలనిష్పత్తౌ॥ ఫలతః-ఫే
 లః॥ చుల్లభావకరణే॥ భావకరణమభిప్రాయావిమూర్తః - చుచుల్ల॥ ఫుల్లవికసనే॥ చుల్ల
 శైధియైభావకరణేచ॥ తిలగతా- తీలతి॥ తిల్లేశ్యేకే- తిల్లతి॥ వేల్వచెల్వకే॥ ఫల్వత్యేల్వవే
 ల్లచలనే॥ పశ్చిమిదితః- పక్షోలోపధః॥ వేల్వఫేల్వత్యేల్వగతా॥ వేల్వకల్పేకా॥ ప్థలస
 జ్జులనే॥ చఫాల- అసాలీత్॥ భలసజ్జయే॥ గళఅదన॥ గళతి- అగాళితే॥ పలగతా॥ సలతి॥
 దళవళరణే॥ శ్వలశ్వలతః॥ గళశ్వల- అశ్వలీత్- శశ్వల- అశ్వలీత్॥ భాల్యభో
 ర్యగతిప్రతిఘాతే॥ భోలతి- భోరతి॥ భోర్యగతిచాతుర్యభోరతి॥ త్వరచ్ఛద్యగతా॥ తత్సా
 ర- అత్యసరీత్॥ క్షరహూర్చనే॥ చక్రార॥ అభ్రీవభ్రీమభ్రీదరగత్యర్థః॥ చరతిర్భ్రత్యణే
 పి - అభ్రతి - అభ్రతి - మాభవానభ్రీత్ - అక్షాన్తరేచ్ఛసత్సమీపత్వాభావాన్నవృ
 ధ్ధిః॥ ప్రిపునరసనే॥ ప్రిపుక్లమితివీర్ఘః- ప్రివతి॥ అస్యద్వితియః॥ భకారః॥ కారోపేతివృత్తిః-
 తిష్ఠెవ- తిష్ఠివతుః- తిష్ఠువుః- టిష్ఠెవ- టిష్ఠివతుః- టిష్ఠివుః- హలిచేతివీర్ఘః- స్తీవ్యాత్॥ జిజ
 యే॥ ఆయుజస్తేషుపరితుంయుక్తః - జయఉత్కర్షప్రాప్తికి - అకర్తవ్యాయమ్- జయతి
 జ్జిన్ద్రుటోజ్జే॥ ౭॥ ౩॥ ౧౭॥ జయతేఃసన్ లిజ్జిమిత్తోయోభ్యాన్ ప్రతసవరస్యరుత్వం
 స్యాత్ - జిగాయ- జిగ్యుతః- జిగ్యుః- జిగయిథ- జిగేథ- జిగ్యధుః- జిగాయ- జిగయ- జిగ్యవ- జి
 గ్యుః- జేతా- జేయాత్- అజైషత్॥ జీవప్రాణధారణే॥ జీవేచ॥ జీవమివతీవనీవస్తాల్పే॥
 జీవిన- మిమీవ- తితివ- నినివ॥ జీవృత్తేపునిరసనే॥ ఉర్వీతుర్వీధుర్వీదుర్వీధుర్వీహింసార్థాః॥
 ఉర్వాజ్జుకాగ- ఉపధాయాజ్ఞేతివీర్ఘః తూర్వతి - తుతూర్వ॥ గుర్వీఉద్యుమన॥ గూర్వ
 తి- జుగూర్వ॥ ముర్వీబద్ధనే॥ వర్వపుర్వమర్వపూరణే॥ చర్వఅదన॥ భర్వహింసాయామ్॥
 కర్వభర్వగర్వదర్వే॥ అర్వశర్వపర్వహింసాయామ్॥ అనర్వ - శర్వతి- సర్వతి॥ ఇవివ్యా
 ప్రా॥ ఇన్వతి- ఇన్వాజ్జుకార॥ పిపిమిణివిసేచన॥ త్రిశీయోమూర్ధన్యోమ్నాదిరిత్యేక- సే
 వనఇతితర్జ్జిణ్యామ్- పిన్వతి- పిపిన్వ॥ పివిదిః॥ ధివిజిహ్విణనాధాః॥ పిన్వతి- దిన్వతి॥ ధి
 నికృణోన్వీరచ॥ ౩॥ ౧॥ ౧౦॥ అనయోరకారోన్తాదేశస్సాన్యత్ ఉప్రత్యయశ్చశబ్దే
 యే- అతోలోపః - తస్యస్థానివద్యానాల్లఘూపథగుణోస - ఉప్రత్యయస్యపితృగుణః-
 ధిసోతి- ధిమః- ధిన్వతి॥ లోపశ్చాస్యాన్యతరస్యామ్నాన్యోమ్॥ ౬॥ ౧౭॥ అసంయో
 గపూర్వోయసిప్రత్యయోకారస్తదస్తస్యాన్యస్యలోపోవాస్యాత్ మోవిజిహ్వయాః - ధి
 స్వః- ధినువః- ధిన్వః - ధినుమః - మిపివరత్వాదుణః- ధిసోమి॥ ఉత్తత్వప్రత్యయాదసగ
 యోగపూర్వాత్॥ ౬॥ ౫॥ ౧౦౬॥ అసంయోగపూర్వోయసిప్రత్యయోకారః॥ తదన్తద
 గ్గాత్వరస్యహేర్లుక్సాన్యత్- ధిను- నిత్యత్వాదుకారలోపాత్పూర్వమాన్- ధినవాని- ధివ
 వామి- జిన్వతి॥ ఇత్యాది॥ రిజరవిభజిత్యర్థః॥ రిజ్జితి- రిజ్జితి- ధన్వతి॥ క్రివిహింసాకర
 ణయోశ్చ॥ చాదతా- కృణోతేత్యాది ధిసోతివత్- అయంస్యాదౌచ॥ మవబద్ధన॥ మవతి-
 మేవతుః- మేవుః- ఆమవీత్- ఆమూషీత్॥ అవరక్షణగతికాన్తిపీతిత్వప్రవగమప్రవేశ
 శ్రవణస్థానమర్థియాచనక్రయేచ్ఛాదీప్రవ్యాప్తివిక్రసహింసాదానభాగవృద్ధిషు॥ ఆవి

తి- ఆవ-యాభవానపిత్ ॥ దాపుగతిమధ్యేః॥ స్వరితేత్- ధావతి- ధావతే-దధావ- ద
 ధావే॥—————అథ ఊహ్యంతాత్మనెపదనః ॥ భుక్షధిక్షసన్దిపనక్షేనబవ
 నేషు॥ భుక్షత-దుభక్షే-ధిక్షత - దిధిక్షే ॥ వృక్షవరణే॥వృక్షితే-వవృక్షే॥శిక్షవిద్యోపా
 దానె॥శిక్షతే ॥ భిక్షభిక్షోయాంలాభే-లాభేచ॥ భిక్షతే॥క్షేత్రఅవ్యక్తాయాంవాచి॥ క్షేత్ర
 తే- బాధనఇతిదుః - క్షేత్రత-చక్షేతే॥దక్షవృద్ధాశిష్యుర్భారేచ॥దక్షితే-దదక్షే॥ దీక్షితా
 ధ్యైజ్యోపనయనయచప్రతానకేషు ॥ దీక్షిత - దిదీక్షే॥ఈషదర్శనే॥ఈషాఞ్చక్రే॥
 ఈషగతిహింసాదానేషు ॥ ఈషాఞ్చక్రే ॥ భాషవ్యక్తాయాంపాచి॥భాషతే॥వర్షశ్శే
 హనె॥దన్తోస్థాదిః - వవర్షే॥గేష్టఅన్విచ్ఛాయామ్ ॥ గ్లేష్టశ్శే- అన్విచ్ఛాఅన్విష
 ణమ్॥జగేష్ ॥ యేష్టప్రయజ్ఞే ॥ యేషత॥జేష్టదేష్టపిష్టప్రేష్టౌతా॥దేష్టతే- నేష
 తే- ఏషాఞ్చక్రే- పిప్రేషే ॥ రేష్టపేష్టప్రేష్టఅవ్యక్తేజే ॥ అన్యోవ్యకశ్చే-తతో
 ద్వావశ్యశ్చే - రేష్టతే-పాషతే-పాప్రేషతే ॥ కాశ్యశబ్దకుత్సాయామ్॥కాశాఞ్చక్రే॥
 కాశ్యదిప్రా॥ బభాసే॥ కాశ్యరాశ్యశ్చే॥ నాశతే- ప్రణాశతే॥ణసకాటిత్యే॥నసతే॥భ్య
 సభయే॥భ్యసతే-బభ్యసే - హ్యసశ్చతేచిత్ ॥ ఆజశ్యనిష్ఠాచ్యాయామ్॥ఆశంసతే-ఆశశం
 సే॥గ్రస్సుగ్రసుఅదనే॥ జగ్రసే- జగ్రసే ॥ ఈహశ్చయాయామ్॥ఈహాఞ్చక్రే॥ బహిమహి
 వృద్ధా॥బహతే- బబహతే-మంహతే ॥ అహితే॥అహతే-అహంహే॥గర్హగల్హకుత్సా
 యామ్॥ జగర్హతే- జగల్హే॥ బర్హబల్హప్రాధాన్యేఽబ్రహ్మాదీ॥వర్హవల్హపరిభాషణహింసా
 చ్చాదనెషు॥ తర్హవత్త్యే- దన్తోస్థ్యాదీ - కేచిత్తుహార్యయోర్దన్తోస్థ్యాదితామనయో
 ర్తోస్థ్యాదితాఞ్చాచుః॥ పిహగతే॥ పిప్లిహే॥ వేహ్యజేహ్యచావృప్రయత్నే ॥ ఆద్యో
 దన్తోస్థ్యాదిః- అన్యకశేవలోస్థ్యాదిః- ఉభావపిఽస్థ్యాదిశ్చే- దన్తోస్థ్యాదిశ్చత్యపర-జే
 హతేర్దత్యరోపి- బభాహే ॥ ద్రాహ్యనిద్రాత్రయే॥నిత్యే-వేదత్యే-కాశ్యదిప్రా॥ చ
 కాశే॥ ఉహవితర్కే- ఉహాఞ్చక్రే ॥ గాహూనిలోదనె॥గాహతే-జగాహే- జగా
 హిషే-జఘాక్షే- జగాహిధ్యే-జగ హిధ్యే- జఘాక్ష్యే- గాహితా- ధోధేలోపః॥౮॥
 ౩॥౧౩॥ఛస్యలోపస్సన్యోతేధవర - గాధా - గాహివ్యతే-ఘాత్యతే-గాహిషీష్ట-ఘా
 షీష్ట-అగాహిష్ట-అగాధ- అఘాతామ్- అఘాతత-అగాధాః-అఘాక్ష్యమ్-అఘా
 త్మి॥ గృహూగ్న్యాతే ॥ గర్హతే-జగృహే-ఋదుపధేభ్యోలిటకిత్వంగుణాత్సూర్వవిప్ర
 తిషేధేన॥జగృహిషే - జఘృక్షే - జఘృక్ష్యే-గర్హ-గర్హితా-గర్హివ్యతే- ఘర్మ్యతే-గర్హి
 షీష్ట- ఘృషీష్ట- బుజిఅగర్హిష్ట-ఇడభావే శలఇగుపధాదనలిఃస్యః॥౩॥౧॥౪॥ఇగుప
 ధోయశ్శలస్తఃతస్మాదనలిశ్చేచ్ఛస్సన్యోతే - అఘృతత శ్చస్సన్యోచి॥౨॥౩॥౨౦॥అజా
 రాతజిన్యస్యలోపఃస్యోతే - అలోస్త్యస్య- అఘృతామ్- అఘృతత ॥ గ్లహచ॥గ్లహ
 తే ॥ ఘుషికాన్తికరణే ॥ ఘుషతే - అఘుగమే - కేచిద్ధమేత్యదుపధమృర ౨॥
 —————అథ ర్హత్యంతాత్మనెపదనః॥ఘుషిర్-అశబ్దసే॥శబ్దసన్పృతి
 జ్ఞానంతతోన్యస్తీన్నర్థత్యే- శబ్దత్యపర - ఘోషరి-జఘోష-ఘోషితా- ఇరిత్వాద
 బ్యా - అఘువత్ - అఘోషీత్ ॥ అఘోచ్యాప్రా- అత్తో-అన్యతరస్యామ్॥౩॥౧॥౨౫॥అ
 త్తో-వాక్సుప్రత్యయస్సన్యోతే-ర్త్రీధేసార్యధాతుకేపరపక్షేశివ - అత్తోతి - అత్తుతః-
 అత్తవన్తి - అత్తతి - అత్తతః - అత్తన్తి-అనక్షిప్త-అసన్య-అక్షితా- అష్టా-అక్షివ్యతి-

మాదేద్యతాదేల దిశ్యపరస్యజ్ఞేరజ్ఞే స్యాత్పరస్మై పదేమః ఆఘసత్ - ఆఘస్యే శ్చత్ || జ
 గ్జవచ్చర్ముగ్ధ పరిభాషణసంసారతర్జనః || పిసృకే స్సగితా || పిపిసృతుః - పిపేసృతుః || హసే
 హసనః || ఏదిత్వాన్మవృద్ధిః - అహసీత్ || శిశుసమాధౌ || తాలవ్యోమ్నాస్తః - ప్రణేశతి || మిశ
 మశశ జ్వేరోవణచ || తాలవ్యోమ్నాస్తా || శవగతా || దన్త్యాస్తాస్తః - తాలవ్యోమ్నాదీః - శివ
 తి-అశాపిత్ || శశస్తతగతా || తాలవ్యోమ్నాద్యస్తః - శశాశ - శేశతుః - శేశః - శేశధ || శిశు
 హింసాయామ్ || డన్త్యాస్తాస్తః - సత సదచేత్త్యేత్వన్న - శశసతుః - శశిశుః - శశనిధ || శం
 శుస్తుతా || అయన్తగ్గతావపీకదుర్గం - నృకంసోఘాత్తుకఃకూర్తి ఇత్యమరః - శశంస - ఆశిషి
 సలోపః - శశ్యాత్ || చహపరికల్పనః || పరికల్పనశార్యమ్ - అవహిత్ || మహాపూజా
 యామ్ || అవహిత్ || రహత్యాగే || రహిగతా || రంహతి - రంహ్యత్ || దృహదృహిబృహ
 బృహివృద్ధా || దర్హతి - దర్హ - దదృహతుః - దృహహతి - దర్హతి - బృహహతి - బృహిశ బచ - బృం
 హితంకరిగర్హితమ్ || బృహిర్ ఇత్యేక - అబృహత్ - అబర్హత్ || తుహిర్ మహిర్ ఉహిర్ అ
 ర్హనః || తోహతి - తుతోహ - అతుహత్ - అతోహి - దోహతి - అమహత్ - అదోహిత్ - అ
 నిటూరికాస్వస్యమేర్హి నాణగనెచ్చని - ఓహతి - ఉహోహ - ఉహతుః - ఓహితా -
 మాభవాసహత్ - ఔహిత్ || అర్హపూజాయామ్ || ఆనర్హ ||
 అధకృపూవర్యనాఅనుదాతైతః || ద్యుతిదీప్తా || ద్యోతతే ద్యుతిస్వాప్యోస్సమృత్సార
 ణమ్ || ౭ || ౪ || ౭ || ఆనయోరభ్యాసస్యసమృత్సారణంస్యాత్ - దిద్యుతే - దిద్యుతాతే -
 ద్యోతితా ద్యుద్భోలుజే || ౧ || ౩ || ౧ || ద్యుతాదిభ్యోలుజిపరస్మై పదంచాస్యాత్ -
 పుచాదిసూత్రేణపరస్మై పదేఅజ్ - ఆద్యుతత్ - అద్యోతిష్ట || శ్వితావర్ణైశ్వేతతే - శ్వీ
 తే - ఆశ్వితత్ - అశ్వేతిష్ట || ఇమిదాన్మేమానః || మెదతే మిదేర్దణః || ౭ || ౩ || ౭ || మిదేరి
 కోగుణఃస్యాదిత్యంజ్ఞకశకారాదౌ - ఏశఆదిశిత్వాభావాన్నానేనగుణః - మిమిదే - అమిద
 త్ - అమెదిష్ట || ఇష్యిదాన్మేమానమోచనయోః || మోహనయోరిత్యేక - స్వేదతే - సి
 ప్సిదే - అస్విదత్ - ఆస్వేదిష్ట || ఇష్యిదాచేత్యేక - ఆస్వేదత్ - ఆస్వేదిష్ట || రుచదీప్తావభి
 ప్రీతాచ || రోచతేసూర్యః - హరయే - రోచతేభక్తిః - ఆరుచత్ - ఆరోచిష్ట || ఘటటవర
 నః || ఘాటతే - జఘు - అఘు - ఆఘాటిష్ట || రుటటటరప్రతిఘాతే || అరుటత్ - ఆ
 రోటిష్ట || శుభదీప్తా || శుభసంభవనః || శుభశుభహింసాయామ్ || ఆద్యో - భావేపి - నభ
 నామస్యకేసమే - మాఘావన్నస్యకేసస్వేతినిరుక్తమ్ - ఆనభత్ - ఆనభిష్ట - అతుభత్
 అతోభిష్ట - ఇమాదివాదిక్యాదీచ || సగిగుభ్యంసంభిగింశుఆవస్సగినే || భ్యంసంభ
 తోచ - అజినలోపః - ఆప్రసత్ - ఆస్సరిన్దిష్ట - నాస్సరిన్దిష్ట - సత్కరితాంవైరివమితిరఘువంశే -
 భ్రింకుత్యపిశేచిత్వేతుః - అత్రిత్వేతిపివతాలవాన్త్యన్త్యన్త్యన్త్య - భ్రింకుభ్రింకుఅధః
 పతనఇతిదివాదౌ || స్రియ్యునివాసే || అస్సరిభత్ - అస్సరిమ్నిష్ట - దన్త్యుదిరియమ్ - తాల
 వ్యాదిస్తుప్రమాదేగతః || వృతువర్తనః || వర్తతే - వవృతే వృద్ధ్యస్యస్యసహః || ౧ || ౩ ||
 ౧౭ || వృతాదిభ్యఃపరస్మై పదంచాస్యాత్ స్వేసనిచ నవృద్ధ్యస్యేతివర్భ్యః || ౭ || ౨ ||
 ౧౭ || ఏభ్యస్సకారాదేర్ధాధాతుకస్యఇణ్ణస్యాత్ తజానయోరభావే - వర్తన్యతి - వర్తి
 వ్యతే - అవృతత్ - అవర్తిష్ట - అవర్తన్యత్ - అవర్తిష్ట || వృషవృద్ధా || శృభుశక్తుతాన్
 యామ్ || ఇమావృతువత్ || స్వస్తాప్రసరివణైః స్వస్తే - సస్వస్తే - సస్వస్తి - సస్వస్తి - సస్వస్తి -

సస్యద్విధే - సస్యంద్ ధే-స్యద్విధా- స్యదా - వృద్ధ్యసస్యసనోంతిపరస్యవదేకృతేహిది
 ల్లక్షణమనరక్షణవివికల్పమృధిత్యాచతుర్గ్రహణ సామర్థ్యాన్నవృద్ధ్యజతినిషేధః- స్యం
 త్వస్తి-స్యద్విద్యుతే - స్యంత్వస్తితే - స్యద్విషిష్ట - స్యంతిష్ట - ద్యుద్భృతిబజితిపరస్య
 వదపక్షేఅజ్ఞానలోపః॥ అస్యదత్ - అస్యద్విష్ట-అస్యదత్ - అస్యంతానాత్మా - అస్యంత్వస్తి
 త్ - అస్యద్విద్యుత-అస్యంత్వస్తి ॥ అనుభవర్యభినిభగ్నస్సన్దతేరప్రాణిమ ॥ ౧ ॥ ౩ ॥
 ౭౨॥ విభాగఃపరస్యాప్రాణికర్తృకస్యస్యద్దత్తేసస్యమోవాస్యాత్ - అస్యద్దత్తే- అస్య
 స్యద్దత్తేవాజలమ్ - అప్రాణిమకమ్ - అస్యద్దత్తేహస్తీ - అప్రాణిషివతిపర్యదాసాన్త
 త్సోన్యదకఅనుష్యనేతేతత్వత్వాపివక్షేవత్వంభవన్యేవ - ప్రాణిమనత్వక్రాతుసస్యాత్॥
 కృపూసామధ్యే కృపారోలః॥ ౧॥ ౨॥ ౧౦॥ కృప ఉతిచ్చేదః- కృపేతిలుద్రుష్య
 కమ్మదంతచ్చావగ్రతే - కృపాయారేఫఃతస్యలఃసాన్త - కృపే-ముకారస్యావయవారః
 రేఫసదృశతస్యనలకారసదృశసాన్త - కల్పతే - చక్ల-చక్లవిషే-కల్-కల్-ఇ
 త్యాది- స్యద్విదత్ ॥ లుటిసకృపః॥ ౧॥ ౩॥ ౯౩॥ లుటిస్యసనోచ్చకృపేపరస్యవదంవా
 సాన్త ॥ తానిచకృపః॥ ౭॥ ౨॥ ౬౦॥ కృపేపరస్యతాసేసకారాదేర్ధాధాతుకస్యచే
 జ్ఞాస్యాతితజానయారధావే - కల్-ప్రాని-కల్-ప్రాని- కల్పితానే - కల్-ప్రానే కల్-ప్ర
 తి-కల్పిష్యతే-కల్-ప్రస్యతే - కల్పిషిష్ట-క్లప్తిష్ట-అకృపత్ - అకల్పిష్ట-అక్లప్తి అకల్-ప్రస్య
 త్-అకల్పిష్యత-అకల్-ప్రస్యత- వృత్ - వృత్తః-సమ్మూర్ణోద్యుతాదిః వృతాదిశ్చేత్కర్థః॥
 ————— అథత్వరత్వనామ్రయోదశానుదాక్షేతఃపితృశ్చ ॥ ఘటచెమ్మయా
 మ్ ॥ ఘటతే - జఘటే - ఘటాదయోమితఇతివత్సృమాణేనమిత్సంజ్ఞా-తిత్థలంతుణోమి
 తాంహ్రాస్యజతిజిజ్ఞాసులోర్దిష్ఠస్యతరస్యామితిచవక్ష్యతే - ఘటయతి- విఘటయతి॥ కథ
 న్నర్హి - కమలవనోద్ధాటనంతుర్వతేయ - ప్రవిఘటయతాసముత్పత్తేనహరిశన్వఃకమ
 లాకరానివేత్యాది - శృణు - ఘటసంఘాతఇతిచారాదీకన్యేదమ్ - నచతస్యైవార్థవిశే
 షమిత్వార్థమనువాదోయమితివాచ్యమ్ - నాస్యైమితోహతావితినిషేధాత్ - అపా
 తాస్యార్థజిజ్ఞాసాదివచ్చుకవ్యతిరిక్తాశ్చరదయోమితోనెత్తర్థః ॥ వృథభయసశ్చలన
 యోః ॥ వృథతే ॥ వృథోవిలి॥ ౭॥ ౪॥ ౬౦॥ వృథోఽభ్యాసస్యసమ్మగ్గిసారిణం
 స్సాల్లితి - హలాదిశ్చేనాపవాదః - భస్యహలాదిశ్చేషణినివృత్తిః- వివృధే॥ ప్రపద్రఖ్యా
 తా॥ ప్రప్రథే ॥ ప్రసవిస్తారే ॥ ప్రప్రసే॥ మృదమర్దనె ॥ ఘనసదనె॥ ఘనసంవిచారిణమ్॥
 క్షజగతిదానయోః ॥ మిత్త్రసామర్థ్యాదనుపధాత్వేపిజిజ్ఞాసులోరితిద్విధిఃకల్పః - అక్ష
 జ్ఞ- అక్షజ్ఞ- క్షజ్ఞంక్షజ్ఞంక్షజ్ఞంక్షజ్ఞమ్ ॥ దక్షగతిహింసనయోః ॥ యోయంవృద్ధిశ్చ
 భృగ్యయోరనుదాత్తేతుపరితఃతస్యేహార్థవిశేషమిత్వాన్గోచరాదః ॥ క్రపకృపాయాంగ
 తా ॥ కదిక్రదిక్లదైక్లభ్య ॥ వైకల్పిత్యేకే - క్రయోప్యనిధితఇతిసన్ది - ఇదితఇతి
 సాన్తి - కదిక్రదిఇదితా - క్రదక్లదేతిచానిదితావితిమైత్రేయః॥ కదిక్రదిక్లదీనామాహ్వ
 నరోదనయోః పరస్మైపదిమూక్తానామ్మనరిహపాలోమిత్వాన్గఅత్తనెవదార్థశ్చ ॥ ఇత్వ
 రాసంభ్రమే ॥ ఘటాదయక్షితః - పితృదజ్జేకృత్తువత్వతే॥ —————
 అథఘణానాంపరస్యవదనః ॥ జ్వరరోగే॥ జ్వరతి- జజ్వరి॥ గడనేచనె ॥ గడతి-జగాడ॥
 హేదప్సేనె ॥ హేద్యఅనాదరేభత్వాత్తనెపదిమగతః - సువోత్సృష్టానుబద్ధోనూద్య

త - అర్థవిశేషమిత్వాత్కమ్ - పరస్మైపదిభ్యోజ్యురాదిభ్యః పాగ్రేవాసువాదేశ ర్తవ్యేత
 స్మభ్యోఽనువాదసామర్థ్యాత్పరస్మైపదమ్ - హాడతి - జిహేడ - హిడయతి - ఆహిడి - ఆ
 హిడి - ఆనాదరేతుహాడయతి || వటభటపరిభాషణే || వటవేష్టనెభటభృతావతిపరిత
 యోః పరిభాషణే మిత్వాత్సానువాదః || నటస్యతా || ఇత్తమేవపూర్వపరితః - తత్రా
 యంబివేకః - పూర్వపరితస్యనాట్యమర్థః - యత్కూరమనటవ్యపదేశః నాక్యార్థాభి
 యోనాట్యమ్ - ఘటాదౌతుస్యత్రంస్యత్సంఘాతః - యత్కూరిమన ర్తకవ్యపదేశఃపదా
 ర్థాభినయోస్యత్సం - గాత్రవిత్తేపమాత్రంస్యత్తమ్ - కేచిత్తుటాదౌనటనతానిపత
 ని - గతాన్తస్య - ణోపదేశపర్యదాసనాకేభావ్యకృతానాటిరి దీర్ఘపారాల్ఘ
 టాదిర్నిపదేశవివ || ప్లవప్రతిమాతే - స్రవతి || చకత్వప్తే || తృప్తి-ప్రసిఫూతయోఃపూ
 ర్వపరితస్యత్తృప్తిమాతృమిత్వాత్సానువాదః - ఆత్మనెపదిమపరితస్యపరస్మైపదిష్వను
 వాదాత్పరస్మైపదమ్ || కభేహాసనె || ఏదిత్వాన్నన్యధిః-ఆకభీత్ || రగేశజ్ఞాయామ్ ||
 లగేశజే || హగెన్లాగెనగేష్టగెసగవరణే || కగే || నోచ్యతే - ఆస్యాయమర్థఇతివి
 వ్యనోచ్యతే || క్రియాసామాన్యార్థత్వాత్ - ఆనెకార్థత్వాదిత్యస్యే || ఆకలగకుటిలా
 యాంఽఽతా || కణరణగతా || చకాణ - రరాణ - చణశణశ్రణదానెచ || శణగతావిత్యస్యే ||
 శ్రవకర్షకక్రవకర్షహింసార్థాః || జాసినిప్రవాణేతి సూత్రేకాగ్రేతిమిత్వైవివృద్ధినిపా
 త్యతే - కాగ్రేయతి-మిత్వస్మనిపాశనాత్పరత్వాత్ చిజ్జనులలోరిదిచ్ఛేచరితార్థమ్-ఆక్రధి-
 ఆక్రధి-క్రథంక్రథంకాగ్రేయమిచ్ఛాచనచహింసాయామితిశేషః || వసుచ || నోచ్య
 తే-వసుత్యపూర్వవివాయంధాతుఃసతుతానాదికస్యానువాదఃఉదిత్కరణసామర్థ్యాత్ - తే
 నక్రియాసామాన్యేచనతీత్యాది-ప్రవనయతి- అనుపస్మప్తస్యతుమిత్వవికల్పోవత్కృతే || జ్వల
 దీప్తే || జప్రత్యయార్థంపరివ్యమాణవివాయమిత్వాత్సంసూద్యతే-ప్రజ్వలయతి || వ్యలహ్మల
 చలనె || ప్రహ్వలయతి || ప్రహ్వలయతి || స్ప్రహ్వలయతి || చిన్తాయాంపరివ్యమాణస్యఆధ్యానేమి
 త్వాత్సానువాదః-ఆధ్యానముత్కర్తాపూర్వకంస్మరణమ్ || దృఢయే || దృఢవిదారణఇతికాగ్రీ
 చేనయమిత్వాత్సానువాదః - దృఢస్తంప్రేరయతి-దరయతి - భయాదన్యత్రదారయతి-
 ధాత్వస్తరమేవేదమితిమతేతుదరతిత్యాది - కేచిత్తుటాదౌఆత్స్యద్యూత్వరేతిసూత్రే
 చద్యూఇతిదీర్ఘస్థానేహాగ్రేయమిచ్ఛాచన - తస్మైతిమాధవః || నృనయే || కాగ్రీది
 మపరివ్యమాణస్యానువాదః - నయాదన్యత్రనారయతి || కాగ్రాపాకే || క్రైగితికృతా
 త్వస్యకాగ్రీత్యాదాదికస్యచసామాన్యేనానుకరణమ్ - లుగ్వికరణాలుగ్వికరణయోరలు
 గ్వికరణస్య - లఙ్ఘణప్రతిపదోక్తయోఃప్రతిపదోక్తస్యైవగ్రనాణమితిపరిభాషాభ్యామ్ -
 శ్రవయతి-శ్రవేదయతీత్యర్థః - హాకాదన్యత్రశాగ్రయతి - స్వేదయతీత్యర్థః || మారణతోష
 ణనిశామనెమజ్ఞా || నిశామనంచాక్షుషజ్ఞానమితిమాధవః- జ్ఞాపనమాత్రమిత్వస్య - నిశా
 నెష్వితిపారాస్తరమ్ - నిశానంతీక్ష్ణికరణమ్ - ఏవ్యధైమజానాతిర్నిత్యమిచ్ఛేతిచురాదౌ-
 జ్ఞాపనమూర్తాదికంచతస్యార్థః - కథంవిజ్ఞాపనాభర్తృమసిద్ధిమేతి- తజ్జ్ఞాపయత్యా
 చార్యఇతిచ- శృణు- మాధవమతే-చాక్షుషజ్ఞానమిత్వాభావాత్ - జ్ఞాపనమాత్రేమిత్వమి
 తిమతేతుజ్ఞానియోగఇతిచౌరాదికస్య - ధాతూనామనెకార్థత్వాత్ - నిశానెష్వితిపరతాం
 హరదత్తాదీనాస్తుతేతునకావ్యనుపపత్తిః || కమ్పనేచలిః || చలకమ్పనైగిజ్యలాదిచలయతి

శాఖామ్ - కిమ్మనాదస్యత్రతుశీలాచాలయతి - అన్యధాకరోతీత్యర్థః - హరితీత్యర్థః ఇతిన్వా
 ము - సూత్రంబాలయతి - ఓపతిత్యర్థః॥ చ్చదిరూగ్జనే॥ చ్చదఅవహరణఇతిచౌరాదికస్య
 స్యాల్లోశిజభావేమిత్వార్థోయమనువాదః - అనేకార్థత్వాదాక్షరేణవృత్తిః - ఇదస్తంప్రయు
 జ్యై-చ్ఛదయతి - బలవస్తంప్రాణవస్తంవాకరోతీత్యర్థః-అన్యత్రచ్ఛదయతి-అవహరయ
 స్తంప్రయుజ్యై-ఇత్యర్థః- స్వార్థణిచితుధాదయతి - బలిభవతి - ప్రాణభవతి-అవహరయతి
 వేత్యర్థః॥ జిహ్వాస్తంభనేలడిః - లడవిలాసఇతిపరిత-స్యమిత్వార్థోనువాదః-ఉన్నధనంక్షోభ
 యమ్-జిహ్వశబ్దేనఘస్త్రితత్పురుషః - లడయతిజిహ్వమ్- త్యతీయాతత్పురుషోవా- లడయతిజి
 హ్వయా- అన్యేభావిహ్వశబ్దేనతద్వాగ్భిపారోల్యతే- సమాహరద్యస్తోయమ్-లడయతిశ
 బ్దమ్- అడయతిడ- అన్యత్రలాడయతిపుత్రమ్॥ మదీమాన్వగ్లేనినయో॥ గ్లేపనందైన్యం- దై
 వాదికస్యమిత్వార్థోయమనువాదః - మదయతి - మార్దయతి - గ్లేపయతివేత్యర్థః-అన్యత్ర
 మాదయతి - చిత్తవికారముత్పాదయతీత్యర్థః॥ ధ్వనశబ్దే॥ భావ్యయంమిత్వార్థమనుద్య
 తే- ధ్వనయతిఘట్టమ్ - అన్యత్రధ్వనయతి - అస్పష్టాతరముచ్చరయతీత్యర్థః॥ అ
 త్రభోజః - కలివల్కలీరణిధ్వనితపిడువయశ్చేతిపవార - తత్రభవరణీ ఉదాహృ
 తౌ॥దళశకరణే - వలసంవరణే - స్థలసంచలనే-త్రపుష్పలజ్జాయామితిగతాః తేమాం
 శౌదళయతి - వలయతి - స్థలయతి - త్రపయతి- ష్టేశుయఇతివత్సమాణస్యకృతాత్వస్య
 పుకానిదైశః-ఉపయతి॥ స్వనభవతంసనే॥ శబ్దఇతిపరిష్కరణాస్యానువాదః-స్వనయ
 తి- అన్యత్రస్వానయతి॥ ఘటూపయోమితః- మిత్యంజ్ఞాఇత్యర్థః॥ఽనిజ్ఞావ్క్వసురజ్ఞో-
 మనాశ్చ॥ మితఇత్యనువరతే - దృషితిషిత్వనిదైశాత్ జీర్వతేగ్రహణమ్- జ్ఞాతేస్తు
 జారయతి - కేచిత్తుజనిజ్ఞానుఇతిపరిత్యాష్టసునిరసనేఇతిదైవాదికముదాహరణి॥ జ్వ
 లహ్వలహ్వలనమానుసపసర్గాద్యా॥ ఏమామిత్వంచా - ప్రాప్తిభాషేయమ్ - జ్వల
 యతిజ్వాలయతి - ఉపసృష్టేతునిత్యమిత్వమ్ - ప్రజ్వలయతి - కథస్తర్నిప్రజ్వాలయ
 తిఉన్నామయతీతి - ఘృణాస్తాత్త్రురోతీతిణా - కథంసగక్రామయతీతి - మితాంప్రాప్త
 ఇతిసూత్రేవాచిత్రవిరాగఇత్యతోవేత్యసంవర్త్యవ్యవస్థితవిభాషాశ్రయణాదివృత్తికృత్ -
 ఏతేనరణోపక్రామయనాగ్నిజ్ఞాం - ధుర్యాన్విశ్వామయేతిసత్యాదివ్యాఖ్యాతమ్॥ గ్లా
 న్నావసవమాశ్చ॥ అనుపసర్గాదేమామిత్వంచాన్యాత్ - అద్యయోరప్రాప్తిభావే
 యోఃప్రాప్తిభావా॥ నకమ్యమిచమామ్॥ అమస్తత్వాత్ప్రాప్తిభావేమాన్మస్యా
 త్-కామయతే - అమయతి - చామయతి॥ శమోదగ్గనే॥ శామ్యతిర్దర్శనే
 మిన్నస్యాత్ - నిశామయతిరూపమ్ - అన్యత్రతు- ప్రణయినోనిశమయ్యవధూర్వః॥
 కథస్తర్నినిశామయతమత్పత్తింది-స్తరాగ్గడతోమమేతి - శమలలోచనఇతిచౌరాదికస్య-
 ధాతూనామనేకార్థత్వాత్ శ్రవణేవృత్తిః - శామ్యతివత్॥ యమోపరివేషణే॥ య
 చ్చతిః భోజనతోన్యత్రమిన్నస్యాత్ - ఆయామయతి - దాగ్ధయతి - వ్యాపారయతి
 వేత్యర్థః - పరివేషణేతు - యమయతిచ్చాణాక- భోజయతీత్యర్థః-పర్యవసేతంనియ
 మయన్నిత్యాదితునియమవచ్చబ్దాత్త్రురోతీతిణాబోధ్యమ్॥ స్థదిరవపరిభాగించ॥ మి
 స్సేత్యేవ- అవస్థాదయతి- పరిస్థాదయతి- అపావపరిభ్యఇతిన్యాసకారం-స్వామీతునకమి
 తినశముత్తరత్రిసూత్రాగ్నియనసంవర్త్య శమోపదర్శనేఇతిచిచ్ఛేద - యమస్త్యపరివే

మణిమిత్యమాహ - తత్త్వేవర్కరసితంనియమయన్నిత్యానిసమ్యగేవ - ఉపస్థప్తస్య
 దేశేచేవాదిపూర్వస్యేతినియమాత్ ప్రభాదయతీత్యాహ - తస్మాత్ సూత్రద్వయే
 దాహరణప్రత్యుదాహరణయోర్వ్యత్యాసః ఫలితః - ఇదంచనుతం వృత్తినాసాది
 రోదామపేక్ష్యమ్ ॥ ఫణగతో ॥ నేతినివృత్తమసమ్మనాత్ - నిమేధాత్పూర్వమసానపతి
 తః - ఫణాదికార్యావరోధాత్ ఫణాభ్యుపప్తానామ్ ॥ ౬ ॥ ౪ ॥ ౧౨౬ ॥ ఏమాంవావిత్యా
 భ్యాసలోపాస్త్రాతిలిలిసిటిభలిచ - ఫేణతుః-ఫేణః - ఫేణిధ-సఫణిధ-సఫణతుః-పఫ
 ణః- ఫణయతి - వృత్తుటాదిఃసమాప్తః- ఫణేపాగేవవృద్ధిత్వే-తస్మాత్ ఫాణయతి
 త్యేవ ॥ రాజ్యదీప్తా స్మరితే - రాజతి-రాజతే-రేజతుః- రరాజతుః-రజే-అతఇత్యనువృ
 త్తాపవీధానసామధ్యాదాతపిత్వమ్ ॥ టుభాభ్యటుభాభ్యటుగ్లాశ్మదీప్తా ॥ ఆగదా
 తైతః - భాజతేహపాఠఃసణాదికార్యార్థః - పూర్వంపాఠస్తవప్రశ్నాదిషత్వాభా
 వార్థః ॥ తత్రహిరాజసహచర్యాత్ ఫణాదేవేవగ్రహణమ్ - భేజే - బభాజే-నా
 భాజేతిశ్యన్యా - భాశ్యతే - భాశతే - భేజే- బభాజే - భాశ్యతే-భాశతే-భేజే-బ
 బభాజే- ద్వాపవీమాతాలవ్యాప్తా ॥ స్యముస్సనధ్వనశబ్దే ॥ స్యమాదయఃక్షరత్యన్తఃపరస్యై
 పదినః॥స్యేమతుః-సస్యమతుః - ఆస్యమీత్ - స్వేనతుః-సస్వనతుః-సస్వనుః-అస్మానీత్-అ
 స్వనీత్-వివృణోతి - సశబ్దంధుజ్జ-ఇత్యర్థః-వేశ్యస్వనఇతిపత్వమ్ ॥ ఫణాదయోగతాః॥ద
 ధ్వనతుః॥ మమష్టమఅపైకత్యే ససామ- తప్తామ॥ జ్వలదీప్తా ॥ అజ్వలీత్-నలకమ్మనే॥జ
 లఘాతనే॥ ఘాతనంతైత్వ్యమ్॥టలట్టలత్వే ॥ పులస్తానే॥హలిమేఖనై॥ణలగన్తై॥బద్ధ
 సఇత్యేకే॥పలగతో ॥ పలితి॥ బలప్రాణనేధాన్యావరోధనేచ॥బలితి-బలతుః-బలుః॥ పుల
 మహత్వే ॥ పోలితి ॥ కులసుస్తానేబద్ధుచుచ ॥ సుస్తానంసుఘాతఃబద్ధశబ్దేనతద్వ్యా
 పారోగ్యహ్యతే-కోలితి-చుకోల ॥ శలహాలపత్ లిగతో॥శశాల - జాహాల-పపాత-పే
 తతుః-పలితా పతతిప్రమ్ ॥ ౭ ॥ ౪ ॥ ౧౨౭ ॥ ఆజిపరే-అపప్త - నేగదేతిశ్యత్వమ్ - ప్రణ్య
 పప్తత్॥కృణోమ్యాకే ॥ కృణతి - చకాభ- అక్వరీత్॥పధేగతో॥అపధీత్॥మధేలోడ
 నే॥మేధతుఃఅమధీత్॥ టువముడగ్గిరణే ॥ ఇహోవనిపాతనాస్తతఇత్యమితిసుధాకరః-వ
 వామ - వవమతుః- వాదిత్వాదేర్వాభ్యాసలోపాన - భాగవృత్తౌతువేమతురిత్యాద్యదా
 హ్యతమ్ - తద్భాష్యారోసవృష్టమ్ ॥ భిముచలనె ॥ నాభాశేతిశ్యన్యా- భిమతి- భా
 మ్యతి - భామ్యతిఃకుడినారావత్యతే వాజ్ఞాభిముత్రసామ్ ॥ ౬ ॥ ౪ ॥ ౧౨౮ ॥
 ఎమామేత్వాభ్యాసలోపాస్త్రః కలిలిలిసిటిభలిచ - భేమతుః-బభామతుః-అభిమీత్-ఆ
 రసంచలనె ॥ ఆఙ్గరీత్ ॥ అపహ్వాపసుదాతైతౌ ॥ మహమ్న
 ణే॥ పరినిభిభృతిపత్వమ్ - పరిమహతే- నెహ- సహితా- తీమసహతివేట్ - ఇదభాషేధ
 త్యధత్వజ్ఞత్వలోపాః సహినహారోదవర్ణస్య॥౬ ॥ ౩ ॥ ౧౧౨ ॥ ఆనయోరవర్ణస్య
 ఓత్స్యాత్ ధలోపేసతి స్తోధః॥౧॥౩॥౧౧౩ ॥ స్తోధేరూపస్యసహే-సస్యపత్వంసస్యా
 త్ - పరిస్తోధా సివాదీనాంవాద్యవాయేపి॥౧॥౧॥౭౧ ॥ పరినిభిభృఃపరేమాంసివా
 దీనాంసస్యదోవాస్యాదవ్యవాయేపి - పర్యపహత - పర్యపహత॥ రముక్రీడాయామ్॥
 రేమే-రేమిష-రస్తా-రంస్యతే- రంసీష్ట-ఆరంప్ర॥అధక-సనాపరస్యైపదినః॥పర్వలివికరణ
 గత్యేవసాదనేమ పాఘూర్ధాస్తామ్నాదాత్ దృశ్యైర్నిర్వికరదసదాంపివిజిఘ్రిభు

విష్ణుమనయచ్చపశ్యర్థౌఽఽనీహః॥ ౭॥ ౩॥ ౭౦॥ పాదీనాంపిబాదయః స్ఫురిత్యంజక
 శకారాదౌప్రత్యయేవరె-నీదతి- ససాద- నేదతుః-నేదిధ- ససత్థ- సత్తా- సత్వతి-త్ ది
 త్వాదజ్- అసవత్ ॥ సదిరప్రతేః-నిషీదతి- న్యషీదత్ ॥ సదేహివరస్యలిటి॥౨॥౩॥౧౦౨॥
 సదేరభ్యాసాత్పరస్యపత్వంససౌత్ లిటి- నిషసాద- నిషేదతుః॥శదీల్ శాతసే॥ఽశ్శిర్ణతా
 యామయమ్-శాతసన్దువిషయతయానిర్దిశ్యతే ॥ శదేశ్శితః ॥ ౧॥ ౩॥ ౬౦॥ శిద్ధ్యానో
 ౭స్తాదాత్త నేపదంసాత్ - శీయతే - శశాద-నేదతుః-నేదిధ-శశత్థ-శతా- అశదత్ ॥
 పుశిఅవ్యసరోదనేచ ॥ కోశతి-కోస్తా-చైఃక్వః-అకుశిత్ ॥ కుచసమృచ్చనకాటిబ్ధి
 ప్రతిష్ఠమృలిభసేమ॥ కోచతి-చకోచ॥ బుధఅవగమనె॥బోధతి- బోధితా- బోధివ్యతి॥
 రుహవిజజ్జనిప్రాదుర్భావేచ ॥ రోహతి- రురోహ- రురోహిధ-రోధా-రోద్యతి- అ
 రుతత్ ॥ కసగతా ॥ ఆకానీత్ - అకనీత్ ॥ వృత్ - బృలాదిగణ స్సమాప్తః-
 ————— అధగుహూత్యన్తాఃస్వరితేతః ॥ హిక్కుఅవ్యక్తేశ్చ ॥ హిక్కుతే॥
 అశ్చుగతాయాచనెచ ॥ అశ్చుతి-అశ్చుతే ॥ అమృత్యేకే॥అవిషత్సపర॥ టుయాచ్య
 యాజ్ఞాయామ్॥యాచతి- యాచతే॥రెట్టుపరిభాషణే ॥ రెటతే॥చతేచదేయాచనె॥చ
 చాత-చేతే-అచతీత్ - చచాద- చెదే-అచదీత్ ॥ పోగృహపర్యాప్తా॥పుపోగృ - పుపోగృ॥
 మిష్యమేద్యమేధాహింసనయోః ॥ మిమేద - మిమేదే-ధాన్తావిమావితిస్వామి- నమావి
 మేధ-ధాన్తావితిన్యాసః ॥ మేధ్యసక్తమేచ ॥ మేధతి-మిమేధే॥జిప్యజేద్యకుత్సాసన్నికష్ట
 యోః॥నినెద- నినిదతుః-నినిదే॥శృగుమృగుడుస్తనె॥ఉద్దనం-ఉద్దనమ్-శర్ధతి-శర్ధతే-శర్ధితా-
 మర్ధతి-మర్ధతే ॥ బుధిర్బోధనె॥బోధతి-బోధతే-ఇరిత్వాఽజ్ఞా- అబుధతే - అబోధీత్ - అ
 బోధిష్య- దీపజనేతిచిన్దుసభవతి - పూర్వోత్తరసాహచర్యేణదైవాదికస్సైవతత్రగ్రహ
 ణాత్ ॥ ఉబుద్ధిర్నికామనె॥బుబుద్ధే-అబుదత్-అబుద్ధీత్ ॥ పేగృగిజ్ఞానచిన్దానిశామన
 వాదిత్రగ్రహణేషు॥వేణతి-వేణతే- నాన్తోవ్యయమ్॥ఖనఅవదారణే॥ఖనతి- ఖనతే ॥ గ
 మహానజనఖనఘసాంలోపఃక్షిత్వనజీ॥ ౬॥ ౪॥ ౯౦॥ఏమామపథాయాలోపస్సృగజా
 రాకిటిజీవిత్యజీ॥చన్నితుః॥ఽయేరిభాషా॥౬॥౪॥౪౩॥ ఖాయాత్ ఖన్యాత్ ॥ చీమృతదా
 నసంవరణయోః॥చివీవ-చివీవే॥చాయృపూజానిశామనయోః॥ వ్యయగతా॥ అవ్యయా
 త్ ॥ దాశ్యదానె॥దదాశ-దదాశే॥భేష్యభయే ॥ గతావిత్యేకే- భేషతి-భేషతే ॥ భేష్యుల్లే
 ప్యగతా॥అసగతిదీప్త్యాదానెమ॥అసతి-అసతే-అసకసే-అయంమాన్తో స్త్రీ॥స్వశబాధనస్స
 ర్గనయోః॥ స్పర్శనంగ్రధనమ్-స్పశతి-స్పశతే॥ లవకాన్తా॥ జాభాశేతిశ్యన్వా- అవ్యతి-
 లవతి-లేషె॥ చవభతజే॥భవహింసాయామ్- చచ్చవతుః - చచ్చషె॥రృషఆదానసం
 వరణయోః ॥ ధ్లుత్యభ్రీత౯అదనె ॥ భత౯ఇతిమైత్రీయః॥దాస్యదానే॥మాప్యమానే॥గు
 హూసంవరణే ॥ ఊదుపథాయాగోహః॥ ౬॥ ౪॥ ౯౯॥ గుహుడపథాయాఊత్సాత్
 గుణపేతావజాదౌప్రత్యయే-గూహతి - గూహతే - ఊదిత్వాదిద్వా-గూహితా- గో
 ధా- గూహివ్యతి- ఘోత్యతి-గూహేత్-గూహ్యత్- అగూహిత్-ఇథభావేక్వః-అఘుత
 త్ ॥ అగూదుహదిహలిమాగుహమాత్త నేపదేదన్త్యే ॥ ౭॥ ౩॥ ౭౩॥ ఏమాంస్సస్థలు
 గ్వాస్యాత్ దన్త్యేతజీ- ధత్వధత్వష్టుత్వళోపదిద్వాః-అగూధ - అఘుతృత్- క్సస్యాచీత్య
 స్తలోపః అఘుతృతామ్-అఘుతృత్ - అగుహ్యహి - అఘుతృపహి - అఘుతృమహి॥

అధాజనాఃకథయవదినః॥ శ్రీశ్రీసేనాయామ్॥ శ్రయతి-శ్రయ
త-శ్రీయతుః-శ్రయతా-శ్రీశ్రీతిసత్-అశ్రీయతి॥ భృగ్భగదే॥భరతి - బభార - బ
భ్రుతుః- బభర్థ- బభ్రువ - బభ్రువే- భర్తా॥ యుద్ధనోస్సే॥౨॥౨౦॥ఋతోహస్తే
శ్చస్యస్యభట్స్యాత్-భరివ్యతి॥ రిజేశయగ్గిజ్ఞే॥ ౨॥ ౪॥ ౨౦॥ శేయఃకీయాదావార్ధ
ధాతుకేలిజివఋతోరిజాదశస్సృత్ - రిజేప్రకృతేరిజ్యేధానసామధ్యద్విహ్నోన - భృ
యాత్॥ఉశ్చ॥ ౧॥ ౨॥౧౭॥ఋవర్ణాత్పరారులాదిర్జతద్వరసిచ్చేత్యేతాకితాస్తః-
భృషీష్ట-భృషీయాస్తామ్-అధార్వీత్ - అధార్వామ్- ఆధార్వః॥ హృస్వాదక్షాత్॥౧॥౨॥
౨౭॥ సిచాలోపఃస్యాజ్ఞిలి- అభృత - అభృమాతామ్- అభరవ్యత్॥ప్రృక్షోహరణే॥హ
రణంపాపజంస్వీకాఃస్తేయంనాశనశ్చ - జసార్థ - జప్రివ - జప్రివే - హర్తా-
హరివ్యతి॥ భృగ్భగదే॥ భరతి॥ అధార్వీత్-అభృత॥జీర్ణోప్రాపణే॥నిశధ-నినయిధ
నిన్యవే॥అధాజనాఃపరస్సేవదినః॥ధట్పానే॥ధయతి॥ అదేచ
ఉపదేశేశితి॥ ౬॥ ౧॥ ౪౫॥ఉపదేశేవజన్తస్యధాతోరాత్వంస్యాత్సతతుశతి॥ అతఃజా
లః॥౭॥౧౧॥౩౪॥అదస్తాధాతోర్లబ్ధికారాదేశస్సృత్-దధౌ॥ అతోలోపఇతి॥౬॥
౪॥ ౬౪॥ అజాద్యోరార్ధధాతుకయోఃక్షితోఽపరయోః ఇటిశాతోలోపస్సృత్- ద్వి
త్వాత్పరత్వాల్లోపేప్రాప్తద్విరవనేచీనిషేధః - ద్విత్వేకృతేఅలోపః - దధతుః - ద
ధుః-దధిధ-దధాధ-దధిప-దధిమ-ధాతా॥ దాధాఘ్నదావ॥౧॥౧॥౨౦॥దారుపాధా
రూపాశ్చధాతవోఘసంజ్ఞాఃస్యూదావదైవోవిना॥ ఏర్లిజి॥ ౬॥ ౪॥ ౬౭॥ ఘసంజ్ఞా
నాంమాఢాదీనాంచపిత్వంస్యాదార్ధధాతుకేతిలిజి- ధేయాత్- ధేయాస్తామ్- ధేయా
ఘుః॥ విభామాధేలోవ్యైః॥ ౩॥ ౧॥ ౪౯॥అభ్యాంచ్చేత్తద్వ్యాస్యాత్కర్తృవాచినిలుజి
షర - చజీతిద్విత్వమ్- అదధత్- అదధతామ్॥ విభామాఘృధేట్ ఛాచ్చసః॥౨॥౪॥
౭౦॥ ఏభ్యఃసిచాలుగ్వాస్యాత్పరస్సేవదేవరే- అధాత్- అధాతామ్- అధుః॥ యమర
మనమాతాంశ్చ॥ ౭॥ ౨॥ ౭౩॥యమాదీనామాదస్తానాంచసక్స్యాత్ ఏభ్యఃసిచఇట్
స్యాత్పరస్సేవదేమ-అధానీత్- అధాసిప్తామ్- అధాసిమః॥ కైష్టేహర్షతుయ॥హర్షతు
యోధాతుతుయః-గ్లాయతి - జగ్లా- జగ్లిధ-జగ్లాధ॥ వాన్యస్యసంయోగాదే॥౬॥౪॥
౬౦॥ ఘమాఢాదేరన్యస్యసంయోగాదేధాతోరాతపిత్వంవాస్యాదార్ధధాతుకేతిలిజి-
గ్లాయాత్- గ్లాయాత్- అగ్లానీత్- మ్లాయతి॥ దైన్యక్రరణే॥ గ్యక్రరణంతిరస్కా
రః॥ దైస్యప్తే॥ దైత్వప్రా॥ దైచిన్తాయామ్॥రైశ్చే॥రైచిన్త్యైశ్చబ్రహ్మతయోః॥
స్త్రాయతి - హిపదేశస్యాపిసత్వైశ్చతెరూపంతుల్యమ్- హిపదేశఫలస్త్ర-తిష్ఠ్యాసతి - అతి
ష్ఠ్యపదిత్యత్రపత్వమ్॥ తైఖేదనె॥ తైజైజైతుయ॥తైయతి- జజౌ-ససా-సాతా- ఘు
మాన్థేత్యత్రవిభామాఘృధితిత్యత్రచస్యతెరేనగ్రహణంబత్వస్య - తేనఏత్వసిజ్ఞకాన-సా
యాత్ - అసానీత్॥ కైశ్చేదై॥ గేయాత్ - అగానీత్॥ కైశ్చేపాశే॥ ప్రై
వైశోవణే॥ పాయాత్ - అపానీత్ - ఘమాన్థేతిత్వంతదపవాదపిర్లిజిత్యేత్యంగాతిన్థే
తిసిజ్ఞక్వన - పారూపస్యలాక్షణికత్వాత్॥ పైవేష్టనె॥ స్త్రాయతి॥ పైవేష్టనె॥శోభాయా
శ్చైత్యేకే - స్నాయతి॥ దైవోధనె॥ దాయతి-అఘుత్వాదేత్వసిజ్ఞకాన-దాయాత్-
అపానీత్॥ పాపానె॥ పాఘృధైతిపిభాదేశః-తస్యాదన్తత్వానోపధాగుణః-పి

౧- పేయాత్ - ఆసాత్ || ఘ్రిగన్ధోపాదాన || జిఘ్రితి- ఘ్రియాత్-ఘ్రియాత్-ఆ
 ఘ్రిసేత్- ఆఘ్రిత్ || ఘ్రిగన్ధాగ్నిసంయోగయోః||ధవతి||స్థాగతినివృత్తై||తివృతి- స్థా
 దివ్యభ్యాసేనతిమత్స్వమ్- ఆధిత్యే- ఉపసగ్గాదితిమత్స్వమ్- ఆధిత్యా- స్థేయాత్||మూ
 ఆభ్యాసే || మసతి || దాణ్ దాసే||ప్రణయచ్చతి- దేయాత్- ఆదాత్||హ్యృకాటిశ్యే||
 హ్వరితి || ఋత్యసంయో-గాదేర్గుణః|| ౭|| ౪|| ౧౦|| ఋద ప్రస్యసంయోగాదేర్గుణ్య
 గుణఃస్యాల్లిటి- కిదర్ధమపీఠంపరత్వాజ్జల్యపిభవతి- రపరత్వముపధావృద్ధిః - జహ్వరి- జ
 హ్వరితుః- జహ్వరుః- జహ్వర్- హ్వరా-ఋద్ధనోస్యే, హ్వరిష్యతి || గుణో ర్విసంయో
 గాద్యోః|| ౭|| ౪|| ౧౦|| అర్దేసంయోగాదేర్ముద ప్రస్యవగుణఃస్యాద్యజ్ఞియాదావార్ధ
 దాతుకేలిజిహ- హ్వర్యాత్- అహ్వర్షిత్- అహ్వర్షామ్ || స్వలశబ్దోపతాపయోః||స్వరితి
 సూతీతిపేత్-సస్వరిధ- సస్వర్ధ-వమయోస్తు || శ్చక్రికకతి|| ౭|| ౧౦|| శ్చిఖిపాజాగ
 ద్వాచ్చపరయోః గిత్తోర్విజ్ఞస్యాత్ - పరమపిస్వరత్వాదివికల్పగణాధిత్వాపురస్తాత్ప్ర
 తిపేధకాదారమృసామర్థ్యాదనైనిమేధేప్రాప్తే - క్రాదినియమాన్నిత్యమిత్ - సస్వ
 రివ - సస్వరిమ - పరత్వావృద్ధనోరితినిత్యమిత్ - స్వరిష్యతి - స్వర్యాత్ - అస్వరి
 త్- అస్వరిష్టామ్- అస్వరిత్ - అస్వరిష్టామ్ || స్వలినైయామ్||హ్యసంవరణే||స్వగ
 తో||క్రాదిత్వాన్నేత్- సస్వర్ధ-సస్వవ-రిన్||సయాత్- అసార్షిత్- అసార్షిష్టామ్ || స
 ర్విశాస్త్ర ర్విశ్యత్ || ౩|| ౧|| ౫|| ఏభ్యఃప్లేర్న్ స్థాత్ కర్తరిలుజి-ఇహలు ప్రకపాశాని
 నాసాహచర్యాత్సర్వరీజౌహిత్యాదికాపేవగృహ్యతే - తేనభ్యాద్యోర్నాజ్ - శీ
 ఘ్రిగతాతుపాఘ్రిత్||శ్చితిధౌ||ఆదేశః - ధావతి || ఋగతిప్రాఫణయోః || ఋచ్చతి
 || ఋచ్చత్ || ౭|| ౪|| ౧౦|| తౌదాదిఃఋచ్చతేఃఋధాతోఃఋతాః-చ
 గుణస్యాల్లిటి-ఐతిప్రాగ్విదుపధావృద్ధిః - ఆర-ఆరతుః- ఆరుః || ఇడత్త ర్విశ్యయతి
 నామ్|| ౭|| ౫|| ౧౦|| ఆర్ఘ్యేభ్యోవిభ్యన్థలోనిత్యమిత్ స్యాత్ - ఆరిధ - ఆర్దా - అరిష్యతి-
 అర్యాత్- ఆర్షిత్- ఆర్షామ్ || గృహ్యసేచనే||గరితి-జగర్థ-జగ్రివ-జగ్రిమ-రిజ్ - గ్రియాత్-
 ఆగారిత్||భ్యుపహార్చనే||సుగితౌ || సుసోధ-సుసువి- స్మియాత్- జిక్రితివజ్
 లఘూపధగుణాదస్తర్కత్యాదువజ్ - అసుసువిత్ || మప్రసవైశ్యయయోః || ప్రస
 వోభ్యగ్రహానమ్- సుసోధ-సుసవిధ-సుసువివ-సోతా || సుస్త్రధాభ్యోవివరస్తేపదే
 మ || ౭|| ౫|| ౧౦|| ఏభ్యస్త్రిచఇత్ స్యాత్ పరస్తేపదేమ - అసావీత్ పూర్వోత్తరాభ్యాం
 ఇద్భ్యాంసాహచర్యాత్సనోతేరేవగ్రహణమితిపక్షేఅసావీత్ || పుశ్చివజ్ || పుశ్చి
 శ్చేవ || ౩ || ౧ || ౭౪ || పువఃశ్యవత్వాదేశస్యాత్క్షుప్రశ్యయశ్చ శబ్దప
 వాదఃశ్చైర్విత్వాద్ధాతోర్గుణోన-శ్చణోతి - శ్చణుతః || మాక్షువోస్సర్వధాతుకే|| ౭||
 ౪ || ౧౭ || జహూతేఃక్షుప్రత్యయాస్తస్యానెకాచాక్షస్యచాసంయోగపూర్వోవక్షస్య
 యోస్యాదదాదౌసార్వధాతుకే - ఉవజోపవాదః - శ్చణ్యన్తి - శ్చణోమ - శ్చణ్యః
 శ్చణువః-శ్చణ్యః- శ్చణుమః-శ్చణోధ- శ్చక్రివ- శ్చణు-శ్చణవాని- శ్చణయాత్ - శ్చా
 యాత్ , అశ్చౌషిత్ || ధృష్టైశ్యే || ధ్రివతి - అయంకుటాదౌగత్యర్థోపి||దుమగితౌ||
 దుదోధ- దుదవిధ- దుదువివ- దుదోధ- దుమగివ- జిక్రితివజ్ - ఆదుమగివత్||జిజిఅభి
 భవే|| అభిభవోన్యూనికరణంన్యూనిభవనశ్చ - ఆద్యేసకర్తకః - శ్చయాజయతి- ద్వితి

జితే క్రచ్చిగ్రస్థిమిస్సజ్జేనాంతః కిత్వపవతివ్యాకరణానరమ్ - చేభుః - సస్ససృజ్ఞ
 తిభ్యామౌదాహరణాచేదేశానువత్సానహామ్యశ్రియతే - సదేపరస్యలిటికూప్యే ॥
 స్సజ్జైరుపసంఖ్యానమ్ ॥ అతోభ్యాసాత్పరస్యపత్వమ్ - పరిషస్సజ్జే - పరిషస్సజ్జై -
 సస్సజిషే - సస్సజ్జిషే - స్సజ్జితా - స్సజ్జిత్యతే - స్సజ్జిత - స్సజ్జిష్యే - క్రత్వప్సజ్జే -
 ప్యాస్మితాదిపత్వమ్ - పరినిభ్యస్తనివాదీనాంపేతికల్పః ఏతదగ్రమేవోపసర్గాత్సనో
 తీత్యేవనిచ్చేన్నస్సజ్జియః పరిసజ్జిత్యత్రపరపాదానమ్ - పర్యప్సజ్జే - పర్యప్సజ్జే
 హదప్సరిత్యచే హదతే - జనచే హతా - హ్యతే - హదత - హస్సజ్జే - అహత్యే ॥

అధరస్మై పదినః॥ ఇష్టిదా అమృతైశ్చ నే ॥ సుద్ధిర్గణితోఽపి
యోః॥ చస్మద్విధ- చస్మద్ధ- స్మద్దా స్మద్భ్యుతి-నిలోపః-స్మద్ద్యాత్-ఇతిత్వాన్-చ్యై
అస్మదత్ - అస్మాంస్త్ - అస్మానామ్- అస్మాంత్సః ॥ వేస్మన్దేరసిస్థాయామ్॥
౮॥౩॥౨౩॥పత్వంవాస్యాత్ - కృత్యేవేదమనిస్థాయామితిపర్యుదాసాత్ - విష్కూన్దా-
విస్కూన్దా - నిస్థాయాన్తు - విస్కన్తుః ॥ పరేశ్వ॥౮॥౩॥౨౪॥ఆస్తాత్పరస్యస్మద్వై-సస్య
షావా - యోగవిభాగాదనిస్థాయామితిససమ్మధ్యతే - పరిష్కన్తతి - పరిస్కన్తతి-పరిస్క-
న్తుః-పరిష్క-జ్ఞః - పత్వన్తేణత్వమ్ - నవపదద్యయాశ్రయతయాబహిరగ్లత్యాప్ వ-
త్వస్యాస్యధత్వమ్ - దాతూపస్గయోః ౯౦త్యమ్ నురజ్జమిత్యధ్యుపగమాత్ - పూర్వం
భాతురుపస్గోయ్యతేతస్మాద్ ననతిభాష్యమ్ - పూర్వంసాధసేనతిమతానైరేతు
సణత్వమ్ ॥ యథమైధునే ॥ యేభిధ యయభ- యభా - యప్యతి-అయాప్నీత్॥ఇమ
ప్రహ్యత్వేశ్చైవ ॥ నేమిధ- ననన్ధ- నన్దా- ఆనంసీత్-ఆనంసిష్టామ్॥గమత్ స్మవత్ గతా
॥ ఇమగమియమాంః॥౨౩॥౨౪॥ఏమాంఢస్యాత్ శితిపరే - గచ్ఛతి - జగామ- జగ్మ-
తుః- జగ్ముః- జగమిధ-జగన్ధ-గన్దా ॥ గమేరిట్పరస్మైవదేమ్॥౨౪॥౨౫॥గమేపరస్యస
కారాదేరిట్స్యాత్ - గమిష్యతి-త్ దిత్వాదజ్ - అనజీతిపర్యుదాసాన్మోషదావాంః-
అగమత్ - సర్వతి-ససర్వ ॥ అనదాత్తస్యచద్వపదస్యస్యతరస్యామ్॥౨౫॥౨౬॥ఉపదే
శేఽనుదాత్తోయముదపదః తస్యావ్యాస్యాత్ ఝలాదాపితిపరే - స్రుప్తా - సర్ప-
సప్యతి-సర్పయతి- అస్యపత్ ॥ యమఉపరమ్॥ యచ్ఛతి - యేమిధ - యయన్ధ-యన్దా-
అయంసీత్ - అయంసిష్టామ్॥తపసనాపేతప్తా- అతాప్నీత్ ॥ నిసప్రపతావనాసేవస॥
౮॥౩॥౨౭॥పఃస్యాత్ - ఆసేవసంపాననిపున్యంతతోస్యన్త్రీస్వియమ్ - నిష్పపతి॥ త్యజహం
నా॥తత్యజిధ- తత్త్యక్-త్యక్తా- అత్యాజీత్ ॥పజ్జసంగే॥ దంశసజ్జస్యజ్జాంశపీతినలోపః-
సజతి- సజ్త్రా॥ద్యకోరేప్రక్షణే॥పశ్యతి ॥ విభావాస్యజిప్యశాః॥౨౭॥౨౮॥ఆభ్యాంధల
ఇద్యా ॥ సృజివ్యశోర్ధ్వల్యుమితి॥ ౨౮॥౨౯॥ఆనయోరమాగమస్యాత్.ఝలాదావ
తితి- దద్రవ- దదర్శిధ- ద్రష్టా- ద్రక్ష్యతి- దృశ్యాత్ - ఇరిత్వాదజ్వా ॥ ఋద్యశోఽజి
గుణః॥౨౯॥౩౦॥ఋవరాస్తానాంధృశేభ్యగణస్యాత్దజి - ఆదర్యత్- ఆదభావే ॥ న
ద్యశః॥౩౧॥౩౨॥ద్యశఃజ్ఞేకోన - అద్రాజీత్ ॥ దంశదశన ॥ దశసందంష్ట్రాన్యా
పారః పృషాదరాదిత్వాదనానికలోపః - ఆతపివనిపాతనాదిశ్చేకే - తస్యాప్రతై
వతాత్సర్యమ్ - ఆర్ధనిర్దేశస్యాధునికత్యాత్ - దంశసజ్జైతినలోపః-దశతి-నదంశిధ-దదం
ప్య-దంష్ట్రా - దుష్కృతి - దశ్యాత్-ఆదాజీత్ ॥కృషువలేభానే॥విలేభనమార్క-ఇమ్- క్ర

ప్రా-కర్ష-క్రమ్యతి - కర్ష్యతి * స్పృశమృశకృషత్పద్యపాంశ్చైస్సజ్జవాచ్యః * ఆ
 క్రాక్షీత్ - అక్రాష్టామ్ - ఆక్రాక్షీత్ - అక్రాష్టామ్ - అక్రాయ్ - ఐక్ష్యః - అక్రక్షత్
 అక్రక్షితామ్ - అక్రక్షితమ్ || దహభస్మీకరణే || దహభ-దదగ్ధ-దగ్ధ-భక్ష్యతి-అధాక్షీత్ - అధా
 గ్ధామ్ - అధాక్ష్యః || మిహాశేచన || మిమేహ-మిమేహిధ - మిథా - మేత్స్యతి - అమిత్సత్ || కి
 త్తనివాసేరోగాపనయినెచ || చికిత్సతి - సంశయేప్రాయేణవిపూర్వః - విచికిత్సాతుసంశ
 యఇత్సవరః - అస్యానుదాత్తేత్సమాశ్రిత్యచికిత్సతేఇత్యాదికస్మిదుదాజహర - నివాసే-
 కేతయతి || దాసఖిణ్ణన || శానతేజన || ఇతోవహత్యన్తాఃస్వరితేతః
 దీదాంసతి - దీదాంసతే - శీశాంసతి - శీశాంసతే - అర్ధవిశేషేన - అన్యత్రదాన
 యతి - శానయతి || దుపదవపాక || పచతి - పచతే - పేచిథ - పచక్ - పేచే - పక్తా - పక్షిప్త || ప
 చసమనాయే || సచతి - సచతే || భజనేవాయామ్ || భజ-భేజుః - భజః - భజిథ - బభక్ -
 భక్తా - భక్త్యతి - భక్త్యతే - అధాక్షీత్ - అభక్త || రజ్జరాగే || నలోపః - రజతి - రజతే - అరాజ్
 షీత్ - అరాజ్ క్ర || శవప్రకృతే || అకోశోబిరుద్ధానుభావమ్ - శశాప - శేషే - శక్తా - అ
 శాప్సీత్ - అశప్త || త్విషదీప్తా || త్వషతి - త్వషతే - తిత్విషే - త్వేత్స్యతి - త్వేత్స్యత్ - త్వీష్యే -
 అత్విషత్ - అత్విషితామ్ || యజగేవపూజాసగ్ధతికరణదానేషు || యజతి - యజతే లి
 ట్యభ్యాసస్యోభయేషు || ౬ || ౧ || ౧౭ || వచ్యాదీనాం గ్రహ్యదీనాం చాభ్యాసస్యసమ్ప్ర
 సారణంస్యాల్లిటి - ఇయా వచిస్సపియజాదీనాంకితి || ౬ || ౧ || ౧౭ || వచిస్సప్రార్థజాదీ
 నాంచసంప్రసారణంస్యాత్కితి - పునఃప్రసగ్ధవిహాత్ చ్చిత్వమ్ - ఈజతుః - ఈజః - ఇ
 యజిథ - ఇయజ్త - ఈజే - యజ్తా - యజ్యతి - ఇజ్యార్ - యజ్షే - అయాజీత్ - అయజ్త || దువ
 ట్విజసనానె || బీజననానంతేత్రివికరణంగర్భాధానాన్ - అయంభదనెతి - కేశాన్వప
 తి - ఉవాప - ఉపే - వప్తా - ఉప్యత్ - వప్సిప్త - ప్రణ్యవాప్సిత్ - అవప్త || వహాప్రాయణే || ఉ
 వాహ - ఉవహిథ - సహివహారోదవర్ణస్య - ఉవోధ - వోధా - వత్స్యతి - అవాక్షీత్ - అవో
 ధామ్ - అవాత్సుః - అవోధ - అవత్సాతామ్ - అవోధ్యమ్ || వసనివాసే || వరస్తేవదీ - వసతి -
 ఉవాస శానివసిఘనీనాన్ || ౮ || ౩ || ౬౦ || ఇదోకుభ్యాంపరస్తైస్సాంసస్యపసన్య
 త్ - ఉషతుః - ఉషః - ఉవసిథ - ఉవస్థ - వస్తా - సస్మీతి - సస్యతః - వత్స్యతి - ఉమ్యత్ - అవాప్సి
 త్ - అవాత్తామ్ || వెఞ్తతస్తసనానె || వయతి - వయతే - వేఞ్తవయః || ౨ || ౪ || ౮౧ || వా
 స్యాల్లిటి - ఇకారఉచ్చారణార్థః - ఉవాయ గ్రహిజ్ఞావయివ్యధివప్తివిచతివృశ్చిపు
 చ్చతిభృజ్జతీనాంకితి || ౬ || ౧ || ౧౬ || ఏమాంకితిజితివసంప్రసారణంస్యాత్ - యకారస్య
 ప్రాప్తే లిటివయోయః || ౬ || ౧ || ౩౮ || వయోయస్యసంప్రసారణంసస్యాల్లిటి - ఉయ
 తుః ఉయః వశ్చాస్యాన్వతరస్యాంకితి || ౬ || ౧ || ౩౯ || వయోయస్యవోవాస్యాత్ || కితి
 లిటి - ఉవతుః - ఉవు - వయస్తాసాభవాత్తలినిత్యమిత్ - ఉవయిథ - స్థానివద్భావేనశ్చైవ్వా
 త్రక్ - ఉయే - ఉవే - వయాదేశాభావే వేషః || ౬ || ౧ || ౪౦ || వేషోనసంప్రసారణం
 స్యాల్లిటి - వవా - వవతుః - వవు - వవిథ - వవాథ - వవే - వాతా - ఉయాత్ - వాసీప్త - అవాసీ
 త్ || వ్యుఞ్ సవరణే || వ్యయతి నవ్యాల్లిటి || ౬ || ౧ || ౪౬ || వ్యేజాత్యంసస్యాల్లిటి - వృధిః ప
 రమపిహలాదిశ్చేషంబాధిత్యయస్యసమ్ప్రసారణమ్ - ఉభయేషాం గ్రహణసామర్థ్యాత్ -
 అన్యధావచ్యాదీనాం గ్రహ్యదీనాం చానువృత్త్యవసేదేకేతన - వివ్యాయ - వివితుః -

విప్రుః- ఇత్యర్థీనిత్యమిత్ - వివ్యయి - వివ్యయ-వివ్యే- వ్యాతా - వ్యయాత్-
 వ్యాసప్త - అవ్యాసత్ - అవ్యాప్త || పౌష్ణోస్థూయాంశ్చేదన్ || అభ్యసస్యచ || ౬ ||
 ౧ || 33 || అభ్యసీభవిష్యతోచ్ఛ్వాజాఃసమ్ప్రసారణస్యాత్ - తతోద్విత్వమ్-జహాః-
 జహువతుః- జహువుః - జహూః - జహువథ-జహువె-హ్యతా-హూయాత్-హ్య
 సీప్త || లిపిసచివ్యశ్చ || 3 || ౧ || *3 || ఏభ్యఃజ్ఞేదన్స్యాత్ || అత్త సేవచేవ్యన్యతర
 స్యామ్ || 3 || ౧ || *౪ || అతోలోపః-అహ్వల్-అహ్వత్ - అహ్వత్ || ————— ||
 అభద్యోపరస్మై పదిసా || వదవ్యక్తాయాంవాచి || అచ్చంపదతి-ఉవాద-ఉవతు-ఉవదిథ-వది
 తా- ఉద్యాత్ - చదవ్రజెతివృద్ధిః - అవాదిత్ || టుటశ్విగతివృద్ధ్యై || శ్వయతి || విభాషా
 శ్వై || ౬ || ౧ || 3 || శ్వయతేఃసంప్రసారణంవాస్తాల్లిటియజేచ - శుశావ- శుశువతుః- శ్వ
 యతెర్లిట్యథ్యాసలక్షణప్రతిషేధః - తేనలిట్యథ్యాసస్యేతిసంప్రసారణమ్ - శిశ్వాయ-
 శిశ్వియతుః-శ్వయితా- శ్వయేత్ - శూయాత్ - శ్శూప్తస్త్విత్వత్వై || శ్వయతేః || 2 ||
 ౪ || ౧౮ || శ్వయతెరికారస్యకారస్సృగదే - పరదా-పమ్ - అశ్వత్ - అశ్వతామ్ - అ
 శ్వత్ - విభాషాదేబ్ శ్వ్యైరితిచ - అశ్వయేత్ - శ్శూప్తేతివృద్ధిః - అశ్వయేత్ ||
 వృత్ - యజాద-యౌవతాః - భావిస్తావ్యకృతిగణః - తేనచలుప్తతీత్యాదినంగమాః ||
 ————— || ఇతిభావదయః || ————— || యుతేరియః || 3 || ౧ || ౨౯ || యుతిస్సాత్రఃతస్మాదీ
 యజ్ స్యాత్ స్యాదేభాగువానామయన్తాతురితిహవః - కృవాయాశ్చైత్యైకే - సనాద్య
 నాఇతిధాతుత్వమ్ - ఋతీయతె - ఋతీయాశ్చకృ - అర్ధధాతుఃవివక్షాయాన్తరాయా
 దయతర్ధధాతుకేవతీయధావేశేవాత్కర్తరీతిపరస్మై పదమ్ - ఆనర్త - అర్తిచ్యుతి - ఆ
 ర్తిక్ || ————— || అదభతజే || ద్వోపరస్మై పదిసా || ఆదిప్రభృతిభ్యశ్శవః ||
 ౨ || ౪ || 2 || అక్ స్యాత్ - అత్రి-అత్రి-అదన్తి || లిట్యన్యతర స్యామ్ || ౬ || ౪ || ౨ || అదోఘస్
 ల్ పాస్యాత్ లిటి-జఘాస - గహమసేత్పుపథాలోపః - తస్యచర్విధిమ్మృతిస్థానివద్భావని
 మేధాష్టస్యచర్తమ్ - శానివసీతిపత్వమ్ - జక్షతుః-జక్షుః-ఘసస్తాసావధావాత్ఫలినిత్యమి
 త్ - జఘసథ-అద-అదతుః-ఇత్యర్థీనిత్యమిత్ - అదిథ-అతా-అత్సన్తి || ముఖ్యార్థా
 హేర్ధిః || ౬ || ౪ || ౧౦౧ || హేర్ధ్యులనైభ్యశ్చ హేర్ధిఃస్యాత్ - అద్రి-అత్రైత్ - అదాని || అద
 స్సర్వేషామ్ || 2 || 3 || ౧౦౦ || అదోపరస్యాప్తక్తసార్వధాతుకస్యఅడాగమస్సన్తిసర్వ
 మతేన - అదత్ - అత్రామ్ - అదక్ష - అదః-అత్తమ్ - అత్త - అదమ్ - అస్య-అద్య-అద్యాత్ - అ
 ద్యాతామ్ - అద్యుః - అద్యాస్తామ్ - అద్యాసుః || లుక్సన్తన్ || ౨ || ౪ || 3 || అదోఘస్
 ల్ స్యాత్ లుజేసనిచ - ల్దిత్వాదజ్ - అఘసత్ || హసహింసాగతోః || ప్రహిన్తి || అ
 సదాత్తోపదేశవసతితనోత్యాదీనామనునాసికలోపార్థులిక్షితి || ౬ || ౪ || 3 || అసనాసికే
 తిలుప్రదక్షింకంవసతితగేమాంబిశేషణమ్ అనునాసికాస్తానామేమావనతేశ్వలోపస్సన్తి
 యులాదౌకితిజిపరే - యమిరమినమిగమిహనిమన్యతయోసదాత్తోపదేశః- తనుక్షణ
 టేణుబుణుత్పణుఘ్నుణువనమసు - తనోత్యాదయః - హతః - ఘ్నున్తి || వమో
 ర్వా || ౨ || ౪ || ౨3 || ఉపసగ్గస్థాన్నిమిత్రాత్పరస్యహనైర్వస్యతోవాస్యాద్యమయోః
 పరతః - ప్రహణ్తి - ప్రహన్తి-ప్రహణ్యః - ప్రహన్యః - హూహనైరితికుత్వమ్ - జఘా
 స - జఘ్నుతుః - జఘ్నుః || అభ్యాసాచ్చ || 2 || 3 || *౪ || అభ్యాసాత్పరస్యహనైర్వస్యకు

త్వంస్యాత్ - ఒమనిధ - జిఘ్ర - హస్తా - ముద్ధనోరతీట్ - హనిమ్యతి - హస్త - హతాత్ ఘ్ను
 స్తు ఖ్ఖి హస్తైర్ || ౬ || ౪ || ౩ || హతాపర - అభీయతయాజస్యాసిద్ధత్వాద్ధర్మలుక్ - జహి - హ
 నాని - హనావ - హనామ - అహాత్ - అహతామ్ - అఘ్నుక్ - అహనమ్ - అన్ధధాతుక ఇత్యధిక్
 త్య ఖ్ఖి హనోవధిరిజి || ౨ || ౪ || ౪ || ౨ || లుజిచ || ౨ || ౪ || ౪ || ౩ || వధాదేనోఽదస్తః - అన్ధధాతుక ఇతివి
 చయసప్తమి - తేనాన్ధధాతుకోపదేశేకా రాస్తత్వాదతోహంః - వధ్యాత్ - వధ్యాస్తామ్ -
 అన్ధధాతుకైమ్ - విధ్యాదాహన్యాత్ - వాస్తేరితిత్వమ్ - ప్రహణ్యాత్ - అవధేత్ ||

అథవత్సారఃస్మరితేతః || ద్విషఅప్రీతా || ద్వేష్టి - ద్వీష్టై - ద్వేషా -
 ద్వేష్యతి - ద్వేష్యతే - ద్వేష్టు - ద్వీష్టాత్ - ద్వీష్టి - ద్వేషాసి - ద్వీష్టై - ద్వేషావహై - అద్వేట్
 ఖ్ఖి ద్వీషశ్చ || ౩ || ౪ || ౧౦౨ || అహోయేర్దుస్వాన్యాత్ - అద్విషః - అద్విషక్ - అద్వేషమ్ -
 ద్వీషిత - ద్వీషీష్ట - అద్విషర్ || మహాప్రపూరణే || దోగ్ధి - దుగ్ధః - ధోషీ - దుగ్ధే - ధుజే -
 ధుగ్ధే - దోగ్ధు - దుగ్ధు - దాహని - ధుత్వ - ధగ్ధమ్ - దోహై - అధోక్ - అధోహమ్ - అధగ్ధమ్ -
 అఘృత - అఘృతి - లుగ్ధాదుపాతియక్ ఎత్తేతధాన్ గన్వంపసి - మలద్యత్ || దివాదప
 చయే || సరిజేగ్ధి || ౧౦౩ || అస్వాదనేక లధి - లీఢః - లినా - నై - లేషీ - లీథే - లీతే - లీథ్యే - లేథ - లీథి -
 లేహని - అలేట్ - అలిత్తర - అలిథ - అలితానహి || చతుజ్ వ్యక్తాయాంనాచి || అయందగ్ధనే
 పి - ఇకారోఽనునాత్ - యజర్థః - విచతిణఃప్రథయక్ - సమేతునలైః - విచతిణ్యాభ్యా
 నాత్ - ఇకార స్త్యసదా ప్రేత్త్యప్రయుక్తమాత్మనేపదమనిత్యమితిజ్ఞాపనార్థః - లేన
 స్థాయన్నిరోక్తసన్ధిత్యాదిసేధ్యతి - చక్షే - చక్షాతే - అన్ధధాతుకే ఖ్ఖి చక్షిణిభ్యాష్ ||
 ౨ || ౪ || ౪ || ఖ్ఖి వాలిటి || ౨ || ౪ || ౪ || అన్ధధామ్యేకాదీరయమాదేశః - అసీద్ధకాణ్డైశ
 స్యయోపేతిసీతమ్ - ఇత్యాత్పదద్యయమ్ - చఖ్యా - చఖ్యే - చక్క - చక్కే - చయ్యాస్యతి
 యాఇతితునవర్త్యస్యాసిద్ధత్వాత్ - చచక్షే - ఖ్యాతా - క్షాతా - ఖ్యాస్యతి - ఖ్యాస్యతే -
 క్ష్యాస్యతి - క్ష్యాస్యతే - అచక్షే - చక్షిత - ఖ్యాయాత్ - క్ష్యాయాత్ - క్షేయాత్ ఖ్ఖి అస్యతివ
 క్షిఖ్యాతిభ్యాజ్ || ౩ || ౧౦౪ || ఏప్యన్దై - అఖ్యత్ - అఖ్యతి - అక్ష్మానీత్ - అక్ష్మాన్ || వ
 ర్జనఖ్యాభ్యోనేప్తః - సమచక్షేప్తత్వాచి ||
 అథపంచైవాలపదా
 జైతః || ఈరగతాకన్యనేచ || ఈరే - ఈరాచ్చక్రే - ఈరితా - ఈరివ్యతే - ఈరా - ఈ
 ర్వ - ఈర్వమ్ - విరిప్త || ఈమదస్తతా || ఈర్జే - ఈర్జసే || ౨ || ౨ || ఖ్ఖి ఈడజనోర్ధ్వ
 చ || ౨ || ౨ || ౨ || ఈడిడజనాంసేధ్యశబ్దయోస్సార్వధాతుకయోరిట్ స్యాత్ - యోగవి
 భాగోవైచిత్ర్యాధిః - ఈడిమ్ - ఈడిధ్వ - ఏకదేశవికృతస్యాసన్యతాత్ - ఈడిన్య -
 ఈడిధ్వమ్ - ఏకృతిగ్రహణేనప్రకృతిరగ్రహణాత్ - ఈధ్వమ్ || ఈర్జవశ్యశ్యే || ఈ
 డై - ఈజిమ్ - ఈజిధ్వ || అసడిపవేశనే || ఆస్తే - దయాయాసశ్చ - అసాచ్చక్రే - అస్య -
 అధ్వమ్ - అసిప్త - ఆక్ శాశుఇచ్చాయామ్ - అశాస్తే - అశాసాతే - అజ్ పూర్వత్వంసా
 యిక్మమ్ - తేననమోవాకంప్రహస్తమాఇతిసిద్ధమ్ || ఏకాచ్చాదనే || వస్తే - వస్తే - వధ్వే -
 వచస్తే - వసితా - కనిగతిశాసనయోః - కంస్తే - కంసాతే - కంసతే - అయమనిదిదిత్యే - క
 సై - తాలవ్యానోప్యనిదిత్ - కష్టే - కశాతే - కక్షే - కడ్ ధ్వే || నినిచుమ్మనే || నింస్తే - దస్త్యా
 న్తోయమ్ - అభరణకారస్తుతాలవ్యాన్త ఇతిబభామి || నిజివద్ధా || నిజ్ - కై - నిజ్ - నిజ్
 తా || నిజిఅన్యైకై || ౨ || ౨ || నిజివచ్చే || సచ్చర్మనేఇత్యే - ఉభయత్రేత్యన్యైకై || ని

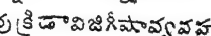

ఇత్యపరే - అవ్యక్తేశజ్జేతితరే - విజ్ఞతే॥ పృథిత్యేకే- పృథక్తే॥ వ్యవస్థనే॥ ౨॥ స్తోత్రాని
 దిః- ఈదిత-వృక్షే- వృక్షాతే- వృక్షే - ఇదిదిత్యస్యే-వృక్షతే॥ పృచీసమృద్ధ్యసా॥ వృక్షే॥
 మాతృప్రాణిగర్భవిమోచనా॥ సూతే- సుమవే- సోతా- సవితా- భూమివారితిగుణవి
 మేధః-సువై-సమీప్త- అసృష్ట-అసృష్ట॥ శీతస్వప్నే ॥ శీతస్సార్వధాతుకేగుణః॥ ౨॥ ౪॥
 ౨౦॥ క్షీతిచేత్యసార్వపవాదః॥ శేతే-శయాతే ॥ శీతోరుదే॥ ౨॥ ౧॥ ౧॥ శీత-పర-స్వరూపా
 దేశస్సార్వతోరుదాగమస్సార్వత్ - శేతతే- శేషే- శేధ్య- శయే- శేవసే-శిశ్నే-శయితా-
 ఆశయిష్ట ॥ అసృష్టాత్యస్తాఃపరస్మైపదినఃశీద్భిన్నాః॥ యమిశ్రణేఽమిశ్రణేచ ॥ ఉతో
 వృద్ధిర్దుఃఖలి॥ ౨॥ ౩॥ ౨౯॥ లుగ్వియేడకారస్యవృద్ధిస్సార్వత్ పీఠహలారోసార్వధాతు
 కేనత్వభ్యస్తస్య- యాతి-యతః-యవ-ని-యయావ-యవితా - యయాత్ - ఇహఉ
 తోవృద్ధిర్ - భాష్యపిచ్చజిన్నజిచ్చపిన్నేతివ్యాఖ్యానాత్ - విశేషవిషయేనజిత్రేవసపి
 త్యస్యబాధాత్ - యాయాత్ - అయావీత్ ॥ రుశదే ॥ తురుస్తుశమృదుస్సార్వధా
 తుకే॥ ౨॥ ౩॥ ౯౫॥ ఏభ్యఃపరస్యసార్వధాతుకస్యహలాదే నైజ-ఈడ్వాస్యత్ - నాశన్
 ప్రత్యేత్యతో-౨౨వృత్తిసమ్భవేపునసార్వధాతుకగ్రహణమపిదధమ్ - రవీ - 'రాతి- రు
 వీతః- రుతః- హలాదేశమ్- రువ-ని- తిజసితమ్- కామ్యతి-సార్వధాతుకేఽమ్- ఆఃషి- రూ
 యాత్ - విద్యాచౌతు-రుయాత్ - రువీయాత్ - ఆరావీత్ - ఆరవిష్ట ॥ తుఇతిసౌత్రో
 ధాతుః॥ ధాతుత్వేఇదమేవసూత్రంజ్ఞాపకమ్ - గతివృద్ధిహింసాసు - ఆయజ్జులుగ్వికర
 నిఇతిస్సగ-ని- తపీతి- తాతి-తువీతః-తుతః- తోతా తోమృతి॥ యస్తుతా॥ నాతి- నవితా॥ టు
 త్సుశదే॥ త్వాతి-యతా॥ త్వుతేజనే॥ త్వాతి - త్వుతా॥ వ్వుప్రస్రవణే॥ స్నాతి-సుష్ణావ - స్న
 వితా - స్నూయాత్ ॥ ఉర్లుభౌఅచ్చాదనే ॥ ఉర్లు తేర్విధామా॥ ౨॥ ౩॥ ౯౦॥ వావృద్ధిః
 సార్వత్ హలారోపితిసార్వధాతుకే- ఉర్లుతి- ఉర్లుతి-ఉర్లుతః- ఉర్లువ-ని-ఉర్లుతే-ఉర్లు
 వాతే- ఉర్లువతే ॥ ఉర్లు తెరామ్నేతివాచ్యమ్ ॥ నద్వ్రాస్సంయోగాదయః॥ ౧౦॥ ౩॥ అ
 చంపరాస్సంయోగాదయానదరాద్విర్భవ-ని - సుశ్చస్యస్యిత్వంకత్వస్సార్వసిద్ధత్యాత్ -
 పూర్వతానిదీయమవ్విర్భవనఇతిత్వనిత్వమ్ - ఉభౌనాభ్యాసస్యేతిల్లాత్ - ఉర్లునా
 వ- ఉర్లునువతుః- ఉర్లునువుః ॥ విభాషోర్ణాః॥ ౧౦॥ ౨॥ ౩॥ ఇడాదిప్రత్యయోవాజీ
 త్యాత్ - ఉర్లునవిధ- ఉర్లురువిధ-ఉర్లువితా- ఉర్లుతా- ఉర్లుతు- ఉర్లువా
 ని- ఉర్లువై ॥ గుణో-౨ప్రకే॥ ౨॥ ౩॥ ౯౧॥ ఉర్లుతేర్దణసార్వదప్రకృతహలారోపితిసా
 ర్వధాతుకే- వృద్ధిపవాదః - ఔర్లుత్ - ఔర్లుః- ఉర్లుయాత్ - ఉర్లుయాః-ఇహవృద్ధి
 ర్నజిచ్చపిన్నేతిభాష్యాత్ - ఉర్లుయాత్ - ఉర్లువిషిష్ట- ఉర్లుషిష్ట- ఔర్లువీత్ - ఔర్లువి
 ష్టామ్ ॥ ఉర్లుతేర్విధామా॥ ౨॥ ౨॥ ౯॥ ఇడాదౌపరస్మైపదవరేనవిహవృద్ధిఃసార్వత్-ప
 టేగుణః- ఔర్లువీత్ - ఔర్లువిష్టామ్ - ఔర్లువిమః- ఔర్లువీత్॥ ద్యుఅభిగమనై॥ ద్యౌతి-
 ద్యౌతా ॥ మప్రసవైశ్యర్యయోః ॥ ప్రసవోభ్యనుజ్ఞానమ్-సోతా- ఆసావీత్॥ కుశదే॥
 కోతా॥ మ్మభౌస్తుతా॥ స్తాతి-స్తవీతి-స్తుతః- స్తువీతః- స్తుతే - స్తువీతే- స్తుసభూభౌభ్యఇతి
 ట్ - అస్తావీత్ - ప్రాక్తితాదితపత్వమ్- ఆభ్యష్టాత్ - నీవాదీనాంవా- పర్యష్టాత్-పర్య
 స్తాత్ ॥ బూర్హివ్యక్తాయాంవాచి ॥ బూర్హివశ్చానామాదితలహూబూర్హివః ॥ ౩॥
 ౪॥ ౪౪॥ బూర్హివశ్చానామాదితలహూబూర్హివః ॥ బూర్హివశ్చానామాదితలహూబూర్హివః ॥

బువశ్చాహదేశః- అకారఉచ్చారణార్థః- అహ-అహతుః- అహః- అహః॥౧॥౨॥
 ౩౫॥ యులివర- చర్త్యమ్-అథ- అహః॥ బువశ్చాహ॥౨॥౩॥౪॥౫॥ బువశ్చపరస్యహ
 లాదేశితఈత్స్యాత్ - అత్యేత్యత్రస్థానివద్భానాత్ప్రాప్తయమ్ - యులితిధత్వవిధా
 నాన్నభవతి- బ్రవీతి బూతః-బువ-ని- బూతే-అథధాతుకాధికారే॥ బువోవచి॥
 ౨॥౪॥౫॥౬॥ఉవాచ- ఉచతుః ఉచః-ఉచచి-ఉచక్-ఉచే-వక్- బ్రవీతు- బూతాత్-
 జిహ్వపిస్తేత్యపిత్వాదీన - బ్రవాణి - బ్రవై - బూయాత్ - ఉచ్యాత్-అస్యతివక్త్రీ
 త్యజ్ఞః॥ వచఉమ్॥౨॥౪॥౫॥౬॥౭॥౮॥౯॥౧౦॥౧౧॥౧౨॥౧౩॥౧౪॥౧౫॥౧౬॥౧౭॥౧౮॥౧౯॥౨౦॥
 అథశాస్త్రహాపరస్పృషదనః॥ ఇదేత్యాత్మనేపదీ॥ఇదాగతా॥ఏతి-ఇతః॥ఇదోయన్॥౬॥౧॥
 ౨౧॥అజాదాప్రత్యయ-ఇయజోపవాదః - య-ని-ఇయాయ॥దీగ్ఘ ఇణఃకిణి॥౨॥౪॥౫॥౬॥౭॥
 ఇదో-భ్యాసస్యదీగ్ఘః-స్యాత్-తిలిటి-ఈయతుః- ఈయః - ఇయయి-ఇయే-ఇత్- ఐ
 తామ్- ఆయ- ఇయాత్ - ఈయాత్ ॥ ఏతేరిజి॥౨॥౪॥౫॥౬॥౭॥౮॥౯॥౧౦॥ఉపసర్గాత్పరస్యఇదో
 యోహ్యస్యః-స్యాదార్థధాతుకైతిలిజి - సరియాత్ - ఉభయతలశ్రయణేనాదీవత్
 అభీయాత్ - అణఃకిమ్ - సమేయాత్ - సమియాదిప్రయోగస్తుభౌవాదికస్య॥ ఇ
 ణోగాలుజి॥ ౨॥ ౪॥ ౫॥ గాతీస్తేసిచో-అత్- అగాత్- అగాతామ్ - అగుః॥ఇత్-అధ్య
 యనే॥ నిత్యవిధిపూర్వః- అధిత-అధీయాత్ ॥ గాజ్-తిలిటి॥౨॥౪॥౫॥౬॥౭॥౮॥౯॥ఇదోగాజ్-స్యా
 త్లిటిలావస్థాయాంఐపక్షితేనా - అధిజగ-అధిజగాతే - అధిజగిర-అధ్యతా-అధ్యవ్యతే-
 అధ్యయై - గుణాయాదేశయోఃకృతయోరుపసర్గస్యయన్ - పూర్వస్థాతురుపసర్గేణేతిద
 ర్భనే-ప్రరక్తత్వాత్ గుణాతుర్వంసవర్ణదిర్భుః-ప్రాప్తఃకేరధ్యయనేవృత్తమితిరైశాన్న
 భవతి-అద్యైత్ - పరత్వాదియజ్ - తతఅత్-వృద్ధిః - అద్యైయాతామ్ - అద్యై
 యి- అద్యైవసి- అధీయాత్-అధీయామాతామ్- అధీయాధ్వమ్- అధీయాయ-అధ్యై
 షీప్ ॥ విభాషాబుజ్-లృజోః॥ ౨॥ ౪॥౫॥ ఇదోవాస్యాత్ ॥ గాజ్-కుటాదిభ్యాః-ఇన్-
 త్ ॥ ౧॥ ౨॥ ౩॥ ౪॥ గాజాదేశాత్-కుటాదిభ్యశ్చపరఅణ్-జితః-ప్రత్యయాజితస్సు-
 ఘమాస్థాగాపాజవతిసాంహలి ॥ ౬ ॥ ౪ ॥ ౫ ॥ ఏమాతతతత స్యాత్-హలాదాకితి
 జిహ్వార్థధాతుకే- అధ్యగీష్ఠ - అద్యైష్ఠ - అధ్యగీష్ఠత్ - అద్యైష్ఠత్॥ ఇక్-స్తరణే॥అయమ
 యధిపూర్వఃఅధిగర్థదయేశామితిజ్ఞాత్ - అన్యథాపిఇగర్థత్యేవబూయాత్ ॥ ఇన్-
 దికఇతివక్తవ్యమ్ ॥ అధియ-ని- అధ్యగాత్- కేచిత్తు- అర్థధాతుకాధికారో-క్తవై-
 దేశమాచుః తన్త-తేయన్ - తథాచభట్టిః - సనీతయోరాఘవయోరధీను-
 వ్యాప్తిప్రజనకాన్యసనఖాదనేషు ॥ ప్రజనోగర్భగ్రహణమ్ - అసనుక్షేపణమ్- వేతి-
 పీతిః-వియ-ని- వేషి- వేషిపీతి - అవెత్- అవితామ్ - అవియ- అడాగమసత్యనేకా
 యాద్యసజితీకేచిత్ - అవ్య-అత్ర-ఈకారోపిధాత్వప్రరంప్రక్లవ్యతే- ఏతి-ఈతః - ఇయ
 ని- ఈయాత్ - ఐషీత్ ॥ యాప్రాపణే ॥ ప్రాపణమిహగతిః- ప్రతియాతి-యాతః-
 యా-ని ॥ అజశ్చాకటాయనస్యైవ ॥ ౩॥ ౪॥ ౧౧౧॥ఆదవ్రాత్పరస్యబజోయైర్జన్-వా
 స్యాత్-అయః-అయాన్-యాయాత్-యాయాతామ్ - యాయాస్తామ్॥వాగలిగర్థస
 యోః॥గర్థసంసూచనమ్॥ భాదీప్రా॥ స్థాశౌచే॥ శ్రాపాకే॥ద్రాకుత్సాయాక్తతో॥పా
 భక్షణే॥పారక్షణే ॥ పాయాస్తామ్- అపానీత్ ॥ రాదానె॥లాఅదానె॥ద్వావపిదానఇతి

చన్ద్రః॥ దావాలవనే॥ ప్రణిదాతి- ప్రనిదాతి- దాయాస్తామ్ అదాసీత్॥ ఖ్యాప్తకథనే॥
 ఆయంసార్వధాతుకమాత్రవిషయః - సస్థానత్వన్నమఃఖ్యాత్రే ఇతివార్తికం తద్భాష్య
 త్సేహలిజ్జమ్- సస్థానోజ్జహ్వమాలీయః- సనేతిక్కాదేశస్యక్కాది త్వే ప్రయోజనమిత్యర్థః -
 సంపూర్వస్యఖ్యాతేః ప్రయోగోనేతిన్యాసకారః ॥ మామానే ॥ ఆకర్షకః - తనోః
 ముస్తత్రసత్కైభద్విషఇతిమాఘః - ఉపసర్గవశేనార్థాస్తరీసకర్షకః - ఉదరంపరిహ
 తిముష్టినా - సేర్గదేత్యత్రనాస్యగ్రహణమ్ - ప్రణిమాతి - ప్రుమాతి ॥ వచశరిణాపఠే॥
 విక్తి - వక్తః - ఆయమన్దిరోనప్రయుజ్యతే - బహువచనపరఇత్యన్యే - రిధిపరఇత్యపర -
 వగ్ధి - వచ్చాత్ - ఉచ్చాత్ - అహోచత్ ॥ విదజ్ఞానైక్లివిదోలటోవా ॥ ౩ ॥ ౪ ॥ ౫ ॥ వే
 ర్గటః పరస్తైపదానాంజలాదయోవాన్యుః - వేద - విదతుః - విదుః - వేత్త-విదధుః - విద-
 వేద- విద్య-విద్య-వత్స- వేత్తి - విత్త-ఇత్యాది-వివేద-వివిదతుః ఉపపదేత్యామ్నేవిదేత్య
 కారాస్తనిపాతనాన్నలఘూపభగుణః - విదాభ్యుకార - వేదితాక్లివిదాబ్జుర్వన్విత్వ
 న్యుతరస్యామ్ ॥ ౩ ॥ ౧ ॥ ౪ ॥ ౫ ॥ వేత్తేర్లోట్యామ్గుణాభావః లోటోల్లకలోడస్తకరోత్వ
 ప్రయోగశ్చవానిపాత్యతే - పురుషవచనేనవత్తితే ఇతిశబ్దాత్క్లితనాదివృత్తి
 టః ॥ ౩ ॥ ౧ ॥ ౨ ॥ తనాదేకృశ్చ ఉప్రత్యయస్సృత్ - శబాపవాదః - తనాదిత్వాదేన
 సిద్ధేకృశ్చగ్రహణం గణకార్యస్యానిత్యత్వేలిజ్జమ్ - తేన నవిశ్వనేదవిశ్వస్తమిత్యాదీన
 ధమ్ - విదాబ్జురోతుక్లి అతఉత్సార్వధాతుకే ॥ ౬ ॥ ౪ ॥ ౧ ॥ ఉప్రత్యయాస్తకృశ్చ
 కారస్యఉత్సార్వత్ సార్వధాతుకేతిజేతి - ఉచితపరసామన్యాన్నగుణః - విదాబ్జురు
 తామ్- ఉతశ్చేతిపేర్దుక - ఆభీయత్సేనలుకోసిద్ధత్వాదుత్వమ్ - విదాబ్జురు - విదా
 బ్జురవాణి- అవేత్ - అవిత్తామ్ - నిజస్యస్తేతియైర్జ్ఞాన్- అవిదుఃక్లిదత్ ॥ ౨ ॥ ౧ ॥ ౨ ॥ ధా
 తోర్దస్యపదాస్తస్యగీపిపరేరుస్సాన్విద్య- అవే- అవేత్ ॥ అసభువి॥ అస్తిక్లిత్నసోరల్లో
 పః ॥ ౬ ॥ ౪ ॥ ౧ ॥ ౧ ॥ శ్చమఃఅస్తేశ్చకారస్యలోపస్సాన్విత్ సార్వధాతుకేజ్జితి- స్తః -
 సన్తి - తాసస్త్యోరితి సలోపః - ఆస - ధ్ - స్థ - ఆస్తి - స్వః - స్తః - ఆర్ధ
 ధాతుక ఇత్యధికృతిక్లి అస్తేయః ॥ ౨ ॥ ౪ ॥ ౫ ॥ బభూవ - భవితా - ఆన్త -
 స్తాత్ - స్తామ్ - సన్తక్లి భువోరేధావభ్యాసలోపశ్చ ॥ ౬ ॥ ౪ ॥ ౧ ॥ ౧ ॥ ఘా
 న్తేచపిత్యంస్సాత్ వశాపరే- అభాస్యలోపశ్చ - ఆభీయత్సేనత్వస్యాన్ధత్వత్వేహార్ధి -
 శ్చసోరిత్యలోపః - ఏధి - తాతప్యజ్జేనిత్యన్న - పరణతాలబదాదాది - సకృద్గతా
 న్యాయాత్ - స్తాత్ - స్తమ్ - స్త- ఆసాని ఆసావ- ఆసాప- అస్తినివహిత్- ఆసీత్ -
 శ్చసోరిత్యల్లోపస్యాభీయత్సేనాసిద్ధత్వాగాట్- ఆస్తామ్- ఆసత్ - స్యాత్ - భూయత్ -
 ఆభూత్ - సిచోస్తేశ్చవిభృమాసత్సేనవిశేషణాదిట్సక్లి ఉపసర్గప్రాదుర్భాగమస్త్రి
 చ్చరః ॥ ౧౦ ॥ ౩ ॥ ౨ ॥ ఉపసర్గభృః ప్రాదుసశ్చపరస్యాస్తేః సస్యకస్సాన్విత్ యకా
 రేచివచరే - నిష్కృత్ - ప్రాదుష్కృత్ - నిషన్తి - ప్రాదుష్కన్తి - యచ్ఛరఃకిమ్ -
 అగ్నిస్తః॥ మృజాతుద్ధాక్లి మృజేర్వృద్ధిః ॥ ౭ ॥ ౧ ॥ ౧ ॥ మృజేరికోవృద్ధిస్సాత్ - ప్ర
 త్యయేపరే - జ్జిత్యజాదావేమ్యతే-ప్రశ్నేతివఃమార్ద్వి-మృప్తః-మృశన్తి- మార్జన్తి- చమగ్జ -
 మమార్జతుః- మమృజతుః- మమార్జిశ- మమార్జ- మార్జితా- మార్జా- మృశి - మగ్

మార్జిమ్ - అమార్జిమ్ - అమార్జితమ్ || రుదీర్ అమృతమేవ సే || రుదాదిభ్యసాన్వయా
తుకే || ౧౨ || ౨ || ౧౬ || రుదస్యభాగ్యసంసార - జపవిభాగ్యవలాదేసాన్వయా నాతుకే స్వేదాసాత్ -
రోదితి - రుదితః - హశాపరత్వాదిటిగిత్వన్న - రుదిహి || రుదశ్చవచ్చభ్యః || ౧౨ || ౩ || ౧౭ || హ
లాదేపితసాన్వయాతుకసాన్వయాత్ స్వేదాసాత్ || అధ్యాగ్యగాలవయాః || ౧౨ || ౩ ||
౧౮ || అరోదీత్ - అరోదత్ - అరుదితామ్ - అరుదత్ - అరోదీః - అరోదః - ప్రకృతిప్రత్య
యవిశేషాపేక్షాభ్యామిడిద్భ్యామనరద్గత్యాద్యాసుత్ - రుద్యాత్ - అరుదత్ - అరోదీత్ ||
ఇవ్యవశయే || స్వపితి - స్వపితః - సుస్వాప - సుషుపతుః - సుషుప్తః - సుప్తవిభ - సుప్తవి
భ || సునిద్యభ్యసంసారసమాః || ౧౨ || ౩ || ౧౯ || ఏభ్యాః సుప్తాదేః సన్వయాసాత్ -
పూర్వధాతుపసగ్గేయజ్యతే - కితిలిపరత్వాత్సంప్రసారణేవత్వేవకృతే ద్విత్వమ్ -
పూర్వత్వానిధియవద్విరుచనే - సుషుపతుః - సుషుప్తః - అకితితువ్యేవైభ్యాన
స్యసంప్రసారణమ్ - వత్ససాన్వయానిధ్యాత్వతః పూర్వ హలాదేశ్యమః నిత్యతావచ్చ - త
తః సుపిరూపాభావాన్వయః - సుసూచ్యత - సుస్యత - అస్వపీత్ - అస్వపత్ - స్వప్యాత్ -
సుప్యాత్ - సుషుప్యాత్ - అస్వాప్నీత్ || శ్వసప్రాణనే || శ్వసీతి - శ్వసితా - అశ్వసీత్ - అ
శ్వసత్ - శ్వస్యాతామ్ - శ్వస్యాస్తామ్ - హ్యన్త్రక్షణేతివచ్చి - అశ్వసీత్ || అనచ || అనితి -
అన - అనితా - అనిత్ - అనత్ || అనితే || ౧౨ || ౪ || ౧౦ || ఉపసగ్గస్థాన్నిమిత్తాత్పరస్యానితే
ర్నస్యసాన్వయాత్ - ప్రాణితి || జక్షభక్షహాసయోః || జక్షితి - జక్షితః || అదభ్యస్తాత్ ||
౧౨ || ౪ || ౧౧ || రుప్రతిత్వాత్ - అనావహాదః - జక్షతి - నిజభ్యస్తేజస్ - అజక్షుః - అయమన్త
స్థాదిర్ముజ్జ్వలదత్తేభ్యామ - * రుదయః పచ్చగతాః * జాగ్యుదా
తుమ్ || జాగ ర్తి - జాగృతః - జాగృతి - ఉపవిదేత్యామ్వా - జాగరాభ్యుకార - జాగార || జా
గోఽవిచిణ్ణోజేత్ || ౧౨ || ౩ || ౧౨ || జాగరైర్గుణస్యాత్విచిణ్ణోజేద్భ్యన్తస్త్వివృద్ధి విమ
యేప్రతిఃపదవిమయేచ - జజాగరతుః - అజాగః - అజాగృతామ్ - అభ్యస్తత్వాజ్ఞా || జ
సిచ || ౧౨ || ౩ || ౧౩ || అజాదాజనిషగ్నాక్రస్యగుణసాన్వయాత్ - అజాగరుః - అజాదాకిమ్ - జా
గృయః - అజితి - జాగర్యాత్ - జాగర్యాస్తామ్ - జాగర్యాసుః - లుదే - అజాగరీత్ - జాగృ
ఇన్ ఇత్యత్రయణీ ప్రాప్తః - తంసార్వధాతుకగుణోపాధతే తంనిచివృద్ధిః - తాంజాగర్తిగు
ణః - తత్రకృతేహలస్తలక్షణ ప్రాప్తానేటినిషిద్ధా - తతోహలాదేఽపిచాధిత్వా అతో
లాప్తస్త్యేతి ప్రాప్తాప్త్యనేజినిషిద్ధతే - తదాహుః * గుణోవృద్ధిర్గుణోవృద్ధిః ప్ర
తిషేసోవికల్పనమ్ | పునర్వృద్ధిర్నిషేసోతోయబ్బార్యాః ప్రాప్తయోనవేతి * దరిద్రా
దుగతా || దరిద్రాతి || ఇద్దరిద్రస్య || ౧౨ || ౪ || ౧౪ || దరిద్రాతేరికారసాన్వయాత్
హలాదాక్షితిసార్వధాతుకే || దరిద్రతః || ఇద్దరిద్రస్యయోరతః || ౧౨ || ౪ || ౧౫ || అన
యూరాతోలోపసాన్వయాత్క్షితిసార్వధాతుకే - దరిద్రతి - అనేకాచ్యుదామ్ - దరిద్రాభ్య
కార - ఆతదౌణలఇత్యత్రపిఇత్యేవనిధౌ బోకారవిధానం దరిద్రాతేరాలోపేకృతే శ్ర
వణార్థమ్ అతవజ్ఞాపకాదామ్నేత్యేకే || దరిద్రా - దరిద్రతరుతిత్వాది - యత్తుణ
లిదరిద్రేతితన్నిర్మూలమేవ * దరిద్రాతేర్దాధాతుకేవివక్షితే అతోలోపోపాచ్యుః *
లుదేవాసనిష్ఠులిల్లుటిచన || దరిద్రితా - అదరిద్రాత్ - అదరిద్రితామ్ - అదరిద్రుః - ద
రిద్రీయాత్ - దరిద్ర్యాత్ - అదరిద్రీత్ - ఇట్సకా - అదరిద్రాసీత్ || చకాస్మదీప్తా || రు

స్వత్ - చకాసరి - చకాసాశ్చకార - ధివేతిసహపఃసేవవివేత్యేకే - చకాద్ధి - చకాధీత్య
 వభాస్యమ్ శ్లోకమృతస్తే || ౨ || ౨ || ౨౩ || పదాస్తస్యసస్యదస్యస్యత్ తపివత్వస్తేః - అచకా
 త్ - అచకార్ - అచకానుః శ్లోకసహితోయర్వా || ౨ || ౨ || ౨౪ || పదాస్తస్యభాతోస్సస్య
 రుస్యస్యద్వా - పక్షేవః - అచకాః - అచకాత్ || శానుఅనుశ్చప్తే || శాస్త్రీ శ్లోకానందత్
 చాలోః || ౬ || ౪ || ౩౪ || శాసశ్చపదానాంభిత్సాన్యదజేహలాదౌక్షితిచ - శాసివసీతిమః - శిష్టః
 శాసతి - శశాస - శశాసతుః - శాస్తు - శిష్టాత్ - శిష్టామ్ - శాసతుశిష్టశాచా || ౬ || ౪ || ౩౫ || శా
 స్తేఃశాదేశస్యాన్యత్పాపరే - తస్యాభీయత్సేనాసిద్ధత్వాత్ మేధిః - శాధి - అశాత్ - అశి
 స్తామ్ - అశానుః - అశాత్ - అశాః - శిష్యాత్ - సర్వకాస్తీత్యజ్ - అశివత్ - అశాసివ్యత్ || దీధి
 జ్ దీప్తిదేవనయోః || ఏతదాదయఃపశ్చభాతవత్సాన్తసాః - దీధితే - వీరశేకావశయిణ్ - వీ
 ధ్యాత్యేజ్జయీవర్ణయోర్దీధివేవ్యోః || ౭ || ౪ || ౫౩ || ఏతయోరస్తస్యస్యలోపస్యాన్యత్యకారే
 ఇవర్ణేవపరే - ఇతిలోపహ్నుధిత్వానిభ్యత్వాస్తేరేత్వమ్ - దీధ్యే - దీధివేషీటామితిగుణ
 మేధః - వీధ్యాశ్చక్రే - దీధితా - దీధివ్యతే || వేషీజ్ వేషినాతుత్యే || వీగతీత్యసేవత్యేర్థేవర్త
 తత్త్వార్థః ————— అథత్రయఃపరస్తేపదినః || మసస స్తస్యేష్టే || సస్తి -
 సస్తః - ససతి - ససాస - సేసతుః - సస్తు - సధి పూర్వత్రాసిద్ధమితిసహపస్యాసిద్ధత్వాదతో
 హేరితినలుక్ - ఆసత్ - అసస్తామ్ - అసః - అసత్ - సస్యాత్ - అసాసీత్ - అససీత్ - సస్తి - సస్తః -
 సంస్తస్తి - బహూనాంసహవయేద్యమోస్తుమోగసంజ్ఞానేత్యాక్రిత్యస్కరితి లోపా
 భావాత్ - సుస్తిసంస్తవత్యేకే || వశకాస్తా || కాస్త్రీచచ్ఛ - వష్టి - ఉష్టః - ఉశస్తి - వష్టి - ఉ
 ష్టః - ఉవాశ - ఉశతుః - వశతా - వష్టు - ఉష్టాత్ - ఉష్టామ్ - ఉష్టి - అవట్ - ఔష్టామ్ - ఔశశ్ - అ
 వశమ్ - ఉశ్యాతామ్ - ఉశ్యాస్తామ్ || చర్మరీతశ్చ || యజ్జేలుగస్తమదాదౌబోధ్యమ్ || హ్ను
 జ్ అపనయనే || హ్నుతే - హ్నువే - జహ్నువే - హ్నువీత్ - హ్నూష్టిష్టే - అహ్నూష్టమ్ ||
 ————— ఇత్యదాదయః ————— హుదానాదనయోః || ఆదానేచేత్యేకే -
 ప్రీణనఇతిభాష్యమ్ - దానంచేహప్రత్యేసః - సచవైధేఅధారేహవిషశ్చేతి స్వభానాల్లభ్య
 తే || ఇతశ్చత్వారఃపరస్తేపదినః శ్లోకజహూత్యాదిభ్యష్టుః || ౨ || ౪ || ౭౫ || శపఃష్టః
 స్యాత్ శ్లో || ౬ || ౧ || ౧౦ || శ్లోసతిఅసభ్యాసస్యభాత్వవయ వస్యప్రథమస్యైకాచోద్యే
 స్తః - అజాదేస్తువీతియస్య - జహూతి - జహుతః - ఆదభ్యస్తాదిత్వత్ - హుత్తువో
 రితియజ్ - జహూతి శ్లో భీష్మీభ్యహువాంక్లవచ్చ || ౩ || ౧ || ౩౬ || ఏభ్యోలిట్యామ్ వా
 స్యాత్ - ఆమిత్లాదివకార్యంగ - జహవాశ్చకార - జహవ - హూతా - హూప్యతి - జ
 హూతు - జహుతాత్ - మేధిః - జహుధి - ఆటిపరత్వాద్గుణః - జహవాని - పరత్వాజ్జుసిచే
 తిగుణః - అజహవుః - జహుయాత్ - హూయాత్ - అహూషీత్ || భీభీయే || బిభీతి శ్లో
 భియోస్యతరస్యామ్ || ౬ || ౪ || ౧౧ || ఇకారస్యాన్యధాదౌక్షితిసార్వభాతుక - బిభీతః - బి
 భీతః - బిభ్యతి - బిభయాశ్చకార - బిభాయ - భేతా || హీరిజ్జాయామ్ || జిహ్వాతి - జి
 హ్రితః - జిహ్రియతి - జిహ్రియాంచకార - జహ్రియ || పూపాలన పూరణయోః
 శ్లో అర్చిపద్యోశ్చ || ౭ || ౪ || ౭౭ || అనయోరభ్యాసస్యఇకారోస్తాదేశస్యాన్తే శ్లో ఉ
 వోవ్యపూర్వస్య || ౭ || ౧ || ౧౨ || అగ్దావయవ్యాప్యపూర్వోయముత్ తదస్తస్యాజ్

హృప్రసహ్యకరణే || అయంస్మిహాభిజగత్రిహమాణ || ఋశ్యగతా || బహు
శంభస్ససీత్యవసిద్ధే ఆరిషివర్త్య శ్చేతీత్యవిధానాదయథామాయాచపి - ఆభ్యాసస్యా
సరస్వతిమిత్ - ఇయర్తి - ఇయ్యతః - ఇయ్రతి - ఆర - ఆరతుః - ఇదత్త్యర్తితి నిశ్చ
విత్ - ఆరిభ - అర్తా అరివ్యతి - ఇయరాణి - వియః - వియ్యతామ్ - ఇయరుః - ఇయ్యయాత్ -
అర్యాత్ - గుణో ర్తిగుణః - సర్తికా స్తీత్యత్ ఋద్యశోనీతిగుణః - ఆరత్ - ససర్త || భస
భర్తృసదీప్యః || బభత్సే - ఘసభసార్వవిచ్ఛేద్యపథాలోపః - ర్పులోర్పులీతిసలోపః - బ
భి - హర్తృహణవనర్థకమన్యత్రాపివర్ణనాత్ - బప్యతి || కిష్టానే || చికేతి || తురత్వరణే || తు
తోర్తి - తుతూర్తః - తుతురతి || గిమశబ్దే || దిధేష్టి - దిధిష్టుః || భసభాశ్యే || దభన్తి - దభన్తః -
దభన్తి || జనజనన్ || జనిర్జ్ఞే జనసనఖానాంనర్పులోః || ౬ || ౪ || ౨ || ఏమామాక రోనాదే
శస్సాన్యత్ రులా దౌసః రులా దౌక్తితచ - జజాతః - జజ్జతి - జజంసి - జజాన జజన్యాత్ - యేవి
ధావా - జజాయాత్ - జన్యాత్ - జాయాత్ || గాన్తుతా || దేవాన్విగాతిసుమ్నయః - జగీతః -
జగతి || దివుక్తేదావిజగీమావ్యవహరభ్య
తిస్తుతిమోదమదస్వప్నకా నిగతిషు || ర్భూషన్తః పరస్మైపదినః || దివాదిభ్యశ్శ్యుక్ ||
౩ || ౧ || ౬ || దివాదిభ్యశ్శ్యున్యర్తిత్యయస్సాన్యత్ కర్తృర్థేసార్వధాతుకేవరే - శపోవహ
గ - హలిచేతిదీర్ఘః - దివ్యతి - దిదేవ - దేవతా - దేవవ్యతి - దీవ్యతు - దీవ్య - ఆదివ్యత్ - దీ
వ్యేత్ - దీవ్యాత్ - ఆదేవితే - ఆదేవ్యత్ || పిపుతస్తుసన్తానే || పరిషీవ్యతి - పరిషీషువ - స్పృషు
వీత్ - స్పృసేవీత్ || నిపుగతిశోషణయాః || ప్రిపునరససే || కేచిదహమన్నపరన్తి || ప్లుసు
అవసే || ఆదానవత్సేకే - ఆదర్శనవత్సపరే || స్మగ్యతి || స్మష్టాస || ప్లుసునరససే || స్మగ్య
తి - సస్మగ || ప్లుసుసహ్వరణదీప్యః || హ్వరణంకాటిల్యమ్ - చక్నాస || పుష్కదాహ || పు
వ్యోష || ప్లుచ || వృతీగాత్రవిక్షేపేనృత్యతి - ససర్తజ్ఞే సేనసచిపుతచృతృదత్తదన్యతః ||
౭ || ౧ || ౪ || ఏభ్యోచకస్యసజ్ఞిన్సస్యసాదేవార్థధాతుక స్యేద్వాస్యాత్ - సర్తివ్యతి - శర్తన్య
తి - స్వత్యేత్ - నృత్యాత్ - ఆసర్తిత్ || త్రసీక్షద్యేగే || వాభ్రాశేతిశ్యన్వా - త్రస్యతి - త్రసతి -
త్రేసతుః - తత్రసతుః || కుభపూతీభావే || పూతీభావోదార్ధస్యమ్ || పుభహంసాయామ్ ||
గుభపరివేష్టసే || షిపశ్రేరణే || షివ్యతి - షేపా || పుష్పవికససే || పుష్పతి - పుప్రమ్ ||
తిమతీమప్తిమప్తివ ఆర్ద్రీభావే || తివ్యతి - తీవ్యతి - త్రివ్యతి - స్తీవ్యతి || క్రిడచోదనలజ్ఞా
యాఞ్చ || క్రిడ్యతి || ఇపగతా || ఇవ్యతి || పహమహచక్యథే || చక్యర్థస్తప్తి - సహ్యతి -
సుహ్యతి || జ్ఞాన్ ర్భూషన్యోహానా || ఋతవతీకారః - జీర్గతి - ఋచ్చశ్శ్యాతామి
తిగుణః - జరతుః - జెరతుః - జరితా - జరీతా - జీర్యేత్ - జీర్యాత్ - జ్ఞాస్తప్తివత్సజ్ఞాన్వా-
మిద్యశోజీగుణః - ఆజరత్ - ఆజారిత్ - ఆజారిష్టామ్ - ర్గీర్గతి - జర్గరతుః - ఆర్గూరీత్ ||
పూక్ పాగీశిప్రసవే || సూయతే - సుమవే - స్వరతిసూతీతివికల్పమృధిత్యాత్కృత్వికః
కితీతినిషేధే పాగీప్రేకాగినియమాన్నిత్యమిత్ - సుమవిషే - సుమవివహ - సోతా - స
వితా || దూక్ పరితాపే || దూయతే || దీక్షయే || దీయతే దీజోయడచిక్షితి || ౬ || ౪ || ౩ ||
దీజఃపరస్యాజాదేక్షితః ఆర్థధాతుకస్యయత్సాన్యత్ || పుగ్యుటాపువజ్జణోస్సద్ధావక్త
వ్యా || దిదీయే మినాతిమినోతిదిజాంల్యపిచ || ౬ || ౧ || ౧౦ || ఏమామాత్వంసాగ్ల్యపిచకా
రాదశిత్వేజ్ఞమితై - దాతా - దాన్యతే - ఆదాస్త - ఆదాస్థాః || దీక్షోపయసాగతా || దీయ

తే॥ శీఘ్రాధారే॥ గీయతే - చిద్ధ్య - ధేతా ॥ మిక్కిలిసాయామ్ ॥ హింసాత్రప్రావి
యోగః - మియతే॥ రిజ్ శ్రవణే॥ రియతే॥ లిజ్ శ్రేష్ఠతామ్ ॥ ఖాసాలీయతే ॥ ౬౧ ॥ ౧౧ ॥
లీయతే॥ రియతే॥ రియతే॥ రియతే॥ రియతే॥ రియతే॥ రియతే॥ రియతే॥ రియతే॥ రియతే॥
తా - లేయతే॥ లాస్యతే॥ విజ్ఞప్యయేకిమ్ - లీయతే॥ లియే ॥ ప్రీత్యవ్యోగ్యతే॥ ప్రీయతే॥
విప్రియే॥ స్వాదయదీదతః - తత్తులతుస్థానత్వమ్ ॥ పీతపానమ్ ॥ పీయతే॥ మాజ్ మానమ్ ॥
మాయతే॥ మమమ్ - ఈకగతామ్ ॥ ఈయతే॥ అయాయతే॥ ప్రీతప్రీతామ్ ॥ సకర్మకః -
ప్రీయతే॥ పిప్రియమ్ ॥ అథపరస్తేపదినశ్చత్వారః ॥ శోతనూకర
జే॥ లతశ్చన్యమ్ ॥ ౬౧ ॥ ౬౧ ॥ శ్చన్యమ్ ॥ కారశ్చన్యమ్ ॥ శ్చన్య - శ్చన్యః - శ్చన్య - శ్చన్య -
శ్చన్యః - శాతా - శాస్యతే॥ విభాషామూర్ధ్వధేతినిచోవాలుక్ - లుగభావేయమరమేతిత్స
కా - అతాత్ - అతాతామ్ - అతః - అతానీత్ - అతానిష్టామ్ ॥ ఛోచేదనే॥ ఛ్యతి॥ ఛో -
ర్మణి॥ శ్చన్య - ససా - అభిష్మతి - అభిససా - అభ్యవ్యత్ ॥ దోఅవభుదనే॥ ద్యతి - దదా - ప్రణి
దాతా - దేయాత్ - అదాత్ ॥ అథాత్తనెపదినఃపంచదశ ॥ ౬౧ ॥ ౬౧ ॥
దుర్భవే॥ జ్ఞాజన్యమ్ ॥ ౬౧ ॥ ౬౧ ॥ అనయోద్దాదేశస్సన్యత్తుతి॥ జాయతే - జ్ఞే - జ్ఞాతే -
జ్ఞే - జనతా - జన్యతే॥ దీపజనేలినాజ్ఞాజన్యవ్యోశ్చ ॥ ౬౧ ॥ ౬౧ ॥ ౬౧ ॥ అనయోరప
ధాయావృద్ధిస్సన్యత - చిచ్ఛేత్తిత్తుతి - అజని - అజనిష్ట ॥ దీపివిప్రా॥ దీప్యతే - దిదీశే - అదిపి -
అదిపిష్ట ॥ పూరితపాపయనే ॥ పూర్యతే - అపూరి - అపూరిష్ట ॥ తూరి - గతిత్వగణహింసన
యోః॥ తూర్యతే - తుతూరే॥ ధూరిగూరిహింసాగత్యోః॥ ధూర్యతే - దుఘార - గూర్యతే -
జుగూరే॥ ఘూరిజూరి - హింసావయోహానోః॥ ఘూరిహింసాప్రచ్ఛనయోః॥ ఘూరిహ
హే ॥ తపశ్చర్యేవా ॥ అయింధాతురైశ్చర్యేవాతజ్శ్చనాలభాతే - అన్యదాతుశ్చి
కరణః పరస్మైపవీత్యర్థః - కేఽత్తుగ్రహణంబృతుభావోరాద్యవయవమిచ్ఛన్తి - తప్య
తే - తప్తా - తప్యతే - పతేతివ్యత్యాసేనపాతాప్రరమ్ - ద్యుతవ్యామానయంతః పత్యమా
నః ॥ నృతువరణే ॥ వృత్త్యతే - పక్షాస్తరేవావృత్త్యతే - తతోవావృత్త్యమానాసారామ
శాలాన్యపీఠతేతిభట్టిః ॥ క్లిశ్శడపతాపే॥ క్లిశ్యతే - క్లేశతా ॥ కాశ్యవిప్రా॥ కాశ్యతే॥వా
శ్యశబ్దే॥ వాశ్యతే - వవాశే - వవాశాతే - వవాశిరే॥ అథ పంచస్వరి
తేతః॥ మృచతితిజ్ఞాయామ్ ॥ మృచ్ఛతి - మృచ్ఛతే - మమర్ - మమృషే ॥ ఈకవిర్ పూతీభా
వే॥ పూతీభావః క్షేదః - శుచ్యతి - శుచ్యతే - శుశోచ - శుశుచే - అశుచత్ - అశోచిత్ - అశోచి
ష్ట ॥ శాపబంధనే॥ నహ్యతి - నహ్యతే - ననాహ - ననద్ధ - నేహిధ - నేహా - నద్ధా - నత్వతి -
అనాత్మీత్ ॥ రజ్జరాగే॥ రజ్యతి - రజ్యతే॥ శపత్యతే॥ శపత్యతే॥ శపత్యతే॥ శపత్యతే॥ శపత్యతే॥ శపత్యతే॥
అతైకాదశాసదాతైతః॥ పదగతా॥ పద్యతే - పేదే - పతా - పద్యతే - పద్యతే॥ పద్యతే॥ పద్యతే॥
౩౧ ॥ ౬౦ ॥ పద్యతే॥ పిపాదేశస్సన్యత్తకజ్జేపర - ప్రణాసాది - అపత్నాతామ్ - అపత్న
తే॥ భిదదైన్యమ్ ॥ భిద్యతే - విభిదే - భేతా - అభిత్త ॥ విదసత్తాయామ్ ॥ విద్యతే - వేతా ॥ బు
అవగమనే॥ బుద్ధ్యతే - బుద్ధ - బోధా - భోత్యతే॥ భుక్తిష్ట - అబోధి - అబుద్ధ - అభుత్నాతా
మ్ ॥ యథాసంప్రహారే॥ యథ్యతే - యయథే - యోధా - అయద్ధ - కథంయథ్యతీతి - య
థమిచ్ఛతీతిక్యన్ - అగదాత్తేత్వలతణమాత్తనేపదమనిత్యమితివా ॥ అనోరుధకామే॥ అ
సరుధ్యతే॥ అసాప్రీణనే॥ అన్యతే - ఆణే - అణితా ॥ అనెతిరన్త్రాన్త్రాయమిచ్ఛేతే॥ మన

జ్ఞానే! మన్యతే-మేనే-మనా! యుజసమాధా ॥ సమాస్థిప్రస్థుత్తిరూధిః- ఆకర్మకః -
 యుజ్యతే-యోక్తా ॥ సుజవిసగ్నే! ఆకర్మకః- సంస్కృజ్యతేసరసజైరయతాంశ్శేవైః- సస్స
 జిమ్- స్రీష్టా- స్రీత్యతే- లిజసేచావితిత్యాన్నగుణఃసృజిసృశోకావ్యమ్- సృజీష్ట-ఆ
 సృష్ట-ఆసృజాతామ్ ॥ లిశఅప్రీధావే ॥ లిశ్యతే-శేష్టా- శేత్యతే- లిజీష్ట అలిక్షత- అలిక్ష
 తామ్ ॥ ————— అధాగజాన్తాంపరస్మైపదినః ॥ రాధోకర్మకావ్యధావే
 వ- ఏవకారోభిన్నక్రమః- రాధోకర్మకాదేవశ్యక్ - ఉదాహరణమాహ- వ్యధావితి -
 యన్వహ్యుపరాధ్యతి- ద్భూహ్యతీత్యర్థః - విరాధ్య ప్రంతమేతకః - ద్భూహ్య ప్రమిత్యర్థః -
 రాధ్యత్యోదనః- నిధ్యతీత్యర్థః - కృష్ణాయరాధ్యతి - దైవపర్యాలోచయతీత్యర్థః - దైవ
 సృజాత్పరైస్త్రైర్వావాజ్ఞేపత్యాదివదకర్మకత్వమ్ - రరాధ-రరాధతుః - రరాధిథ - రా
 ధోహింసాయామిత్యేత్యాభ్యాసలహోపాఃహస - హింసార్థస్యసకర్మకతయీ దైవాదిక
 త్వాయోగాత్ - రాధా-రాధ్యతి- అయస్సాదిచ్చరాదిచ్చ ॥ న్యథతాడనే ॥ గృహిశ్యే
 తిసంప్రసారణమ్- విధ్యతి- వివ్యాధ-విదధతుః- విద్య-వివ్యధి-వ్యధా- వ్యస్యతి- వి
 ధ్యోత్- విధ్యోత్- అవ్యాప్తిత్ ॥ పుష-పుష్ట ॥ పుష్యతి- పుషోష- పుషోషి- పోష్టా- పో
 త్యతి-పుషాదిత్యక్-ఆపుషత్ ॥ శుష-శుషత్ ॥ అశుషత్ ॥ తుషతీత ॥ దుషదైక్యత్యైక్లప
 లిజనే ॥ శ్లిష్యతి- శ్లిషేష- శ్లేష్టా- శ్లేత్యతిశ్లిష్యతీత్యైక్లపలైక్లనే ॥ ౩ ॥ ౧౫౬ ॥ శ్లిషః ॥ అస్మాత్పర
 స్యానిబః శ్లేఃకృదేశస్సాన్తిత్ - పుషాద్యబోషవాదః-సతుజః-పురస్తానపవాదన్యాయా
 త్ ॥ అలిక్లనే ॥ శ్లిషఃశ్లేరాల్లిజనఏవకోసాన్యత్ర - యోగః ధాగసామర్థ్యాచ్చలక్షణపధాది
 త్యస్యావ్యయన్నియమః- అశ్లిక్షత-న్యాందేవదత్తః- అశ్లిక్షనవివేచికమ్- సమాశ్లిక్షనజ్ఞుకా
 వ్యమ్ - అజ్ఞేప్రత్యాసక్తావిపశ్లిషిః - రర్షణిఅనాల్లిజనేనీజేవతుక్తిః- ఏకవచఃశబ్దః- అ
 శ్లేషి- అశ్లిక్షాతామ్- అశ్లిక్షత- అశ్లిష్టాః- అశ్లిష్టమ్ ॥ శక-శకాపిత్వోమర్షణే ॥ విధాపితవి
 త్యుభాయపదీత్యర్థః- శక్యతిశక్యతేహరింద్రస్తుంభక్తః- శకాక- శేకిథ-శిశిక్- శేత-శక్త
 శక్యతి- శక్యతే- ఆశకత్- ఆశక్త- సేట్యోయమిశ్యేత - తప్తతేనానిష్కారికానుల్
 దిత్సరితః- శకతా-శకివ్యతి ॥ ఇష్టివాగాత్రప్రక్షరణే ॥ ఘర్ష-స్పృతావిత్యర్థః- అయఃఇవితి
 న్యాసకారాదయః- నేతిహరదత్తాదయః- స్విష్యతి- సిష్యద- సిష్యవిథ - స్వేత్తా- అస్వి
 దత్ ॥ కృధకృధే ॥ క్రోధా-క్రోత్స్యతి ॥ తుభుభుభుక్షాయామ్ ॥ త్క్షేధా- కథంతస్యాల
 మేసాత్తుగితస్యేతి - సమృదాదిక్యస్తాత్రారకాదిత్వాదితజితిమాధవః-వస్త్రతస్తు- వసతి
 తుభోరంశిత్ ॥ కుభశౌచే ॥ కుభ్యతి-కుశోధ- శోధా ॥ పిథుసంరాధ్ధా ॥ ఉదిత్పరః ప్రి
 మాదికః- నిధ్యతి- సేధా- సేత్స్యతి-అనిధత్ ॥ రథహింసాసంరాధ్ధోః ॥ సురాధ్ధిష్ట
 త్రిః- రథ్యత- రథిభారసేవీసమ్- రరథ- రరథతుఃశ్లిష్ట- రథాభిభృత్ ॥ ౨ ॥ ౧౫౭ ॥ రథేన
 శత్యవద్యవద్రీహముహమ్మహష్టిహ ఏభ్యోవహాదార్ధధాతుకస్యజిద్వాస్యాత్ - రరథి
 థ- రరథ- రరథివ- రథ్యతీత్యర్థః ॥ ౨ ॥ ౧౫౮ ॥ లిజ్జ-లిజ్జితిరథేమ్నసస్యా
 త్-రథిశా-రథా-రథివ్యతి- రథ్యతి-అనిధయమ్- అసదితామితిసహోపా-ఆరథత్ ॥ అశేఅద
 ర్శనా ॥ వశ్యతి-నసాశ- సేశతుః- సేశిథిశ్లిష్ట- మశ్శివోర్ధ్వలి ॥ ౨ ॥ ౧౫౯ ॥ ఆసయోర్మమ్స్యా
 త్-రులి-నసోమ్- సేశిథ- సేశిథః- సేశివ- సేశ్య- సేశిమ- సేశ్య- సేశితా-సంష్టా- సశివ్యతి-
 నశ్యతి- సశ్యేత్- సశ్యాత్- ఆసశత్ - ప్రణశ్యతిశ్లిష్ట-సేన్మస్త్య ॥ ౨ ॥ ౧౬౦ ॥ ఇత్సంస

[illegible]

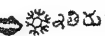

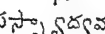
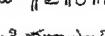
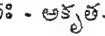

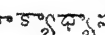
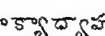
వృశవరణే॥ వృశ్యతి- అవృశత్- కృశతనూకరణే॥ కృశ్యతి॥ ఇత్యసాపిపాసాయామ్॥
 హృషతుష్టే॥ శృన్నజౌభౌవాదికాద్విశేషః॥ రుషరివహింసాయామ్॥ తిషసహాతివేట్
 రోషితా- రోష్టా- రోషిష్యతి- రేషితా- రేష్టా॥ డిపక్షేపే॥ కుషకోశే॥ గుషవ్యాకుల
 త్వే॥ యుప్రురుప్రుబుప్రుమోహనే॥ యుష్యతి-రుప్రుతి-రోషితా- లుప్యతిః సేట్కుః - అని
 ట్కూరికాసులిపిసాహచర్యాత్పాదకస్యైవ గ్రహణాత్॥ లుభగాధ్యే॥ గా
 ర్ధ్యైమాకాంక్షా- తిషసహాతివేట్- లోభితా- లోభా- లోభిష్యతి- లుభ్యత్- లుభ్యా
 త్- అలుభత్- భావదేరాకృతిగత్యాల్లోభతీత్యాహుః॥ త్సుభసజ్జలనే॥ త్సుభ్యతి॥
 ఇభతుభసంసాయామ్॥ త్సుభిసభితుభయోద్యుతారౌ క్ర్యాదౌచవర్జన- తే
 మాద్యుతాదిత్యాదన్విధః- క్ర్యాదిత్యాత్వజ్ఞేసిజ్భవశ్యేవ- ఇహపాఠస్తుశ్యసర్థః॥
 క్లిమాకర్షిభావే॥ క్లిష్యతి- చిక్లేచిభ- చిక్లేత్- చిక్లిదివ- చిక్లిద్వ- చిక్లిదిమ- చిక్లిద్- క్లే
 దితా- క్లేతా॥ ఇమిదాన్నేహనే॥ మిద్యుణః-మేద్యుతి- అమిదత్- ద్యుతాదిపారాదేవామి
 దత్ అమేదిష్టేతిసిద్ధేహపారః అమేదిదిమాభూదితి- ద్యుతాదిభ్యోబహిరేహాత్తన
 వదిమసారస్తూచితః॥ ఇష్విదాన్నేహనమోచనయోః॥ ఋభువృద్ధే॥ ఆసర్థ- ఆర్థత్॥
 గృహభిశాంక్షాయామ్॥ అగృభత్॥ వృశ్॥ పుసానయోదివాదయశ్చవృతాః- కేచి
 త్పుసాదిసహస్రస్థమేవవృత్కరణమ్- దినాదిస్తుభ్యాదివదాకృతిగణః- తేనక్షీయతే
 మృగ్యతీత్యాదిసిద్ధిరిత్యాహుః॥ ————— ఇతిదివాదయః————— ముఖ్యోఅభిష
 వే॥ అభిషవఃస్సపసం వీడనంసురాసన్ధానున్నానుచ- తత్రస్నానేకర్తకః స్వా
 దిభ్యశ్శ్చ॥ ॥౩॥౧॥౨౩॥ సునోతి- సునతః- హున్ననోరితియత్- సున్వన్తి- సున్వః-
 సుచవః- సుచ్ఛః- సుచ్ఛవః- సున్వహ- సునవహే- స్నచ్ఛహే- సుచుహహే- సుచావ- సు
 మవే- సోహ- సు- సుచరాని- సునవై- సుచయాత్- సూయాత్- స్తూసుభూషోభ్యఇతి
 ట్- అసాపిత- అసోష్ట- అభిషుణోతి- అభ్యమణోత్- అభిసుహావ స్తూసునోతేస్య
 సనో॥ ॥౨॥౩॥౧౧౮॥ స్వేసనిచవరేశుభఃషోసస్యాత్- విశోవ్యతి॥ విశోబధ్ధన॥ సి
 తి- విసినోతి- సినాయ- సివ్యే॥ శిషోనితాన॥ తాలవ్యాది- కేతా॥ దుమిషోప్రక్షేపణే॥ మి
 నాతిమినోతీత్యాత్మమ్- మహా- మమిధ- మమాథ- మిమ్యే- మాతా- మియాత్- మానీప్ట- అ
 నూసీత్- అనూసిస్టామ్- అనూప్ర- విషోచయనే॥ ప్రణివినోతిష్ట్య విభాచాచిః॥ ౨॥౩॥౪౦॥
 అభ్యాసాత్పరస్యచిభఃకుత్వంవాస్యాత్సనిలిటిచ- ప్రణివికాయ- చిచాయ- చిక్యే- చి
 చేయే- అచైషీత్- అచేష్ట॥ స్తృభోఆచ్ఛాదనే॥ స్తృణోతి- స్తృణుతే- గుణోర్రితిగుణః-
 స్తర్యాత్ స్తృణుతశ్చసంయోగాదే॥ ౨॥౩॥౪౩॥ ఋదస్తాత్సంయోగాదే పరయోః
 లిజ్సేచోరిద్వాస్యాత్తజి- స్తరిషీప్ట- స్తరిషీప్ట- అస్తరిప్ట- అస్తృత స్తృశ్చసంసా
 యామ్॥ కృణోతి- కృణుతే- చకార- చకర్థ- చక్రే- క్రియాత్- కృషీప్ట- అకార్షీత్- అ
 కృత॥ వృశోవరణే॥ బభూభాతతన్తగృహ్శవవర్ధినిగమే॥ ౨॥౩॥౪౪॥ ఏమాంపదేభద
 భావోనిపాత్యతే- తేనభానాయాంభలిట్- వవరిభ- వవృవ- వవృవహ- వరితా- వరి
 తా॥ లిజ్సేచోరాత్తనెవశేమ్॥ ౨॥౩॥౪౫॥ వృజ్వృషోభ్యాప్యూదనాచ్చపరయోర్లిజ్
 సేచోరిద్వాస్యాత్తజిష్టసలిజి॥ ౨॥౩॥౪౬॥ వృతోలిజఇటోద్భిష్సోసస్యాత్- వరిషీప్ట- వృషీ
 ప్ట- అచారిత్- అవరిష్ట- అవరిష్ట- అవృత॥ ధుష్కోకమ్నన॥ ధునోతి- ధుగతే- అధాషీత్- అధో

వ్యుత్-దీప్తాన్తప్యయమ్-ధూనోతి-ధూనుతే-స్వరతీతవేత్-దుభవిభ-దిధోధ-కితిలిటిప్ర్య
 కఃకితిలిపేషమ్భాధిత్యాకా-దినియమాన్నిత్యమిత్ - దుభవివ - స్తుసుభూభోభ్య ఇతినిత్య
 మిత్-అధావీత్ - అధవిష్ట - అధోష్ట || ————— అధపరస్తైపదినః————— టుమఉప
 తాపే| దునోతి || పింగతావృద్ధావ హినుమీనా ||౮||౪||౧౫|| ఉపసరస్థాన్నిమిత్రాత్ప
 రస్య ఏతమోర్నస్యకస్యాత్ - ప్రహణోతిష్ట హేరచజీ ||౨||౩||౫౬|| అభ్యాసాత్పరస్య
 హినుతేర్నస్యకుత్వంసాత్సతుచజీ - జిఘాయ || పృప్రీతా || పృణోతి-పరా || స్పృప్రీతి
 పాలనయోః || ప్రీతిచలనయోరిత్యన్య - చలనంజీవనమితిసావమీ - స్పృణోతి- పస్పార ||
 స్పృఇత్యేకే || స్పృణోతి- స్పృణోత్యాదయప్రయోషిచాస్తసాభిత్యాహుః || ఆవోవా
 ప్రా || ఆపోతి- ఆప్నుతః- ఆప్నువ- ఆప్నువః- ఆప్న-ఆప్నుహి-అదిత్వాదవ- ఆప
 తే || శక్లశక్త || అశతే || రాధసాధసంసిద్ధా || రాధోతిష్ట రాధోహింసాయామ్ ||౬||
 ౪||౧౭౩|| ఏత్యాభ్యాసలోపాస్తఃకితిలిటిసేటిభలిచ- అపరేధతుః- అపరేఘః-రేధిభ-రా
 ధా-సాస్మితి- సాధా- అసాత్పీత్ అసాధామ్-అసాతుః || అధద్వపసదావైతా || ఆ
 తూవ్యాప్రాసంఘాతేచ || ఆత్మతేష్టాఅశ్నతేష్ట ||౨||౪||౨౨|| దీర్ఘదభ్యాసాదవద్ధాత్పర
 స్యనుబ్ధాత్ ఆనశే- అశితా-లప్తా- అశిష్టతే- ఆత్మతేఅత్మవీత- ఆక్షిప్త- అశిష్ట-అ
 శిష్ట- ఆప్త-ఆక్షాతామ్-ఆత్మతేష్టాసం-స్తన || స్రిష్టుతే-తిష్టిఘే-స్తేఘితా ||—————
 అధాగణానాత్పరస్తైపదినః || తిశతిగగతాచ || చాదాను-స్తన - తిగ్నోతి - తిగ్నో
 తి || వఘుహింసాయామ్ || సఘ్నోతి || ఇభృవాపాగిగల్పే || భృష్టోతి- దధర్న - భర్తా ||
 ముచ్చదమృశే || దమృనదమృః- దభృతి- దదమృ- శ్రద్ధిగ్రన్ధిమృష్ణజ్ఞానాలిటః కిత్వంపే
 తివాక్తరణా నరమిహాప్యాశ్రియతఇత్యుక్తమ్- అనిదితామితిసలోపః- తస్మాభీయత్వాదసి
 ధత్వేనఏత్యాభ్యాసలోపయోరప్రా || దమ్భేన్వైత్యాభ్యాసలోపాదక్రవ్యా || దేభ
 తుః - దదమృతుః - ఇదంకిత్వంపిదపిద్విషయకమితిసుధాకరాదయః - తస్త తెలిపిన్వేమి
 త్సు- దేభ- దేభిద- దేభతిరూపా నరంబోధ్యమ్- అపిద్విషయకమిత్వాసకారాదిమతే
 తు-దదమృ- దదమృభ - దదమ్భేత్వ- దమ్భితా-దభ్యాత్ || ఋభవృద్ధా || తృప్రప్రీతన
 త్యేకే || త్సుభృదిత్యాత్ ణత్వన్న- తృప్నోతి | ఇన్దసి| అగణానాదధికారోయమ్ || ఆహ
 వ్యాప్రా || అమ్నోతి || దఘుఘాతనేపాలనేచ || దఘ్నోతి || చముభృత్తే || చమ్నోతి || రిషీ
 చిరిజిరిదాశ్యవహింసాయామ్ || రిణోతి - షిణోతి - ఆయంభావాయామపీత్యేకే || సత
 ద్యశశ్చప్రభృతాంషిణోతి - ఋషీత్యేకవివాజాదిరిత్యన్యే- ఋషీణోతి- చిరిణోతి- జిరిణో
 తి - దాణోతి- నృణోతి - వృత్ ||————— ఇతిస్వాదయః————— తుదవ్యధనే ||
 ఇతఃపట్స్వరితేః || తుదాదిభ్యశ్చ || ౩||౧||౨౭|| తుదతి- తుదతే- తుతోద- తుతోదిధ-
 తుతుద-తోత్తా-అతోత్పీత్- అతుత్త || ఋదప్రీరణే|| సదతి-నుదతే-నునోద- నునుదే-నో
 తా || దిశఅతిసర్జన || అతిసర్జనందానమ్ || దేస్తా- దిక్షిప్త- ఆదిత్య-ఆదిత్యత||భృష్టపాకే ||
 సస్యశ్చ త్వేనశాతస్యజ్జేవ్యజః- భృజ్జతి-భృజ్జతే || భృస్టారోపధయారమన్యతరస్యామ్ ||
 ౬||౪||౪౭|| భృస్టరెఫస్యఉపధాయాశ్చస్థానేరమాగమేవాస్యాతార్థధాతుకే - మిత్యా
 దన్త్యాదచఃపరః - స్థానపక్షినిర్దేశాదోపధయోర్నివృత్తిః - బభర్ష - బభర్షః -

[illegible]

హతా॥ తవగ్రహభ్యుచాస్తవత్వేకే-జడతి-మరుతోజనన్తి॥ వృషభశుఖన॥ వృషభతి-మర్దితా
 వృషభచ॥ వృషభతి॥ పృథ్వీణన॥ వృణతి - పవర్ణ ॥ వృణచ॥ వృణతి - వర్ణితా॥ వృణహింసా
 యామ్॥ తుకాటిల్వే॥ తుతోణ॥ పుణకర్తృణికుభే-పుణతి॥ ముణప్రతిజ్ఞాన॥ కుణకల్బోప
 కరణయోః॥ కువగతా॥ దుర్ణహింసాగతికాటిల్వేమ॥ ఘుణఘూర్ణభ్రామణే॥ మురవశ్వ
 ర్యదీప్త్యోః॥ సురతి-సుషేర-అశిషూర్యాత్ ॥ కురశద్దే॥ కురతి-మకోర-కూర్యాత్-ఆత్ర
 నభకుచ్చరామితినిషేధాన - కరోతేచవత్త్రగ్రహణాదిత్వాహుః॥ ఖురచ్చేదన॥ ను
 రసంవేష్టన॥ శురవిల్భన॥ ఘురభీమా ర్తశబ్దయోః॥ పురఅగ్రగమన॥ వృహూటద్యహ
 న॥ దస్తోస్త్యాదిః - పనర్దీయాదిదిత్యన్యై ॥ తృహూ స్తృహూత్కృహూహింసార్థాః॥ తృ
 హతి-తత్తర్-తత్తర్థ-తత్త్-తత్పహివ-తత్పహ్య-స్తృహతి-తస్తూ-తర్హితా-తర్హా-
 స్తర్హితా-స్తర్హా-అత్తంపీత్-అతార్జీత్-అతార్జ్యామ్-అతార్జీతుః॥ ఇమిఇ
 చ్చాయామ్॥ ఇమిగమితిచ్చ-ఇచ్చతి-ఏషితా-ఏష్ట-ఏషిష్యతి-ఇస్యాత్-ఇషీత్॥ మిష
 పృథాయామ్॥ మిషతి-మేషితా-కిలవైత్యక్రీడనయోః॥ కేలితా॥ తిలన్నేచా॥ చిలవ
 నన॥ చలిలనన॥ ఇలస్వప్నక్షేపాయోః॥ విలసంచరణే॥ దస్తోస్త్యాదిః॥ బిలభేదన॥ ఓ
 స్త్యాదిః॥ శిలగహన॥ హిలభావకరణే॥ శిలపిలఉత్థే॥ మిలక్షేపణే॥ లిఖఅక్షరవిన్యాసే॥ లి
 ఠేఖ-లేఖితా॥ కుటకాటిల్వే॥ గాజ్ కుటూడిభ్యఇతిజీత్త్యమ్-చుకుటిభ-అశ్లితఇతికిమ్-చు
 కోట-కుటితా॥ ప్రటసంక్షేపణే॥ కుచసంక్షోచన॥ గుజశబ్దే॥ గుడగతాయామ్॥ డిపక్షే
 పే॥ చ్చురచ్చేదన॥ నభకుచ్చరామితినిషేధాన - ఛుర్యాత్॥ స్ఫుటవికషనే॥ స్ఫుటతి-ప్రస్ఫా
 ట॥ ముటఅక్షేపప్రమర్దనయోః॥ త్రుటచ్చేదన॥ వాభ్రాశేతిశ్యన్వా - త్రుట్యతి-త్రుట
 తి-తుతోట-త్రుటితా॥ తటకలహకర్తృణి॥ తుటతి-తుతోట-తుటితా॥ మటచ్చుటచ్చే
 దన॥ జుడగనన॥ కడమదే॥ లటసంక్షేపణే॥ కృడఘనత్వే॥ ఘనత్వంసాస్తృతా-చకర్ణ-చ
 కృడిభ-కృడితా॥ కుడవాల్వే॥ ఘడఉత్సర్గే॥ ఘుటప్రతిఘాతే॥ కుడతోడన॥ తోడనంభే
 దః॥ ఘడఘ్నడసంచరణే॥ ఘడతి-తుధోడ-తుసోడ-ఘడచ్చుడఉత్సేకే॥ స్ఫుగఫలసంచలన॥
 స్ఫురస్ఫురణే॥ స్ఫులపభ్యలవత్వేకే॥ స్ఫురతిస్ఫులత్యోర్నిస్ఫివిభ్యః॥ ౧॥ ౩॥ ౭౬॥ ఇత్వం
 వాస్యాత్ - నిష్ఫురతి-నిష్ఫురతి-నిష్ఫులతి-నిష్ఫులతి-స్ఫురత్యత్కారోపధం కేచిత్ప
 తన్తి పస్పార॥ స్ఫుడచుడబ్ధిడసంచరణే॥ కృడభృడనిమజ్జనత్వేకే॥ గురిఉద్యమనే॥ అ
 నుదాత్తే - గురతే-జగురే-గురితా॥ బూస్తవన॥ దీర్ఘాస్తః-పరిబాతగుణోదయః॥ ఇ
 తశ్చత్వారోపరన్తైపదినః॥ సవతి-అనువీత్॥ ధూచిహూనన॥ ధునతి॥ గుప్రసిహృత్సర్గ॥ జగు
 విధ-జగుథ-గుతా-గువ్యతి-అగుషీత్-హృస్వాదస్యాత్-అగుతామ్-అగుమః॥ ధుగ
 తిస్థైర్యయోః॥ ధుగఇతిపారాస్తరమ్-అద్యస్యధుగవీత్యాది-గువతివత్-ద్వితీయస్తు
 సేట్-దుభుగివిధ-ధుగితా-ధుగివ్యతి-ధుగివ్యాత్-అధుగివీత్-అధుగివీన్యామ్॥ కు
 జీశబ్దే॥ దీర్ఘాస్తఃకైయటాదయః-కువితా-అకువిష్ట-హృస్వాస్తఃకైయటాదయః-
 కుతా-అకుత॥ వృత్ ॥ కుటూడమోచ్చతాః॥ పృజీవ్యాయామే॥ పౌగయేణాయంవ్యా
 ద్పూర్వః-రిజేయజా-వ్యాప్రియతే-వ్యాపప్రే-వ్యాపపౌగతే-వ్యాపప్రతిర-వ్యాపరిష్క
 తే-వ్యాపృత-వ్యాపృతామ్॥ మృజీపౌగిత్యాగే॥ మ్రియతేర్లుజ్లిలిజోశ్చ॥
 ౧॥ ౩॥ ౬౧॥ లుజ్లిలిజోశ్చప్రకృతిభూతాన్మృజస్తజీవ్యాత్ నాన్యత్ర-చిత్వంస్వరా

ర్థమ్ - మ్రియతే- మమార-మమర్థ - మమిన్ - మర్తాసి-మరిష్యతి - వృషీష్ట-అవృత॥
 ————— అథపరస్మై పదినస్స ప్ర॥౩-సి-గ తా॥లఘూపథగుణాద స్రరజ్జత్వా
 దియజ్ - రియతి-రెతా-పియతి-పేతా॥ధిధారణే॥గియతి॥ మీనివాసగత్యోః- షీయతి॥ఘా
 ప్రేరణే॥విమవతి- సవితా॥కృపాః క్షేపే॥ ఋతఃకర్తృత్యోః॥కరిత-కిరత్య-చ కార-చకరతుః-
 కరితా-కరితా-కిర్యాత్-అకారిత్ క్రిరతౌలవన॥౬॥౧॥౧౨౦॥ఉపాత్మిరతేఃసుడాగ
 మస్మాల్తేచేద్యే-ఉపస్మిరతి * అడభ్యాసవ్యవాయుపిసుటకాత్పూర్వజతివక్తవ్యమ్*
 ఉపాస్మిరత్ - ఉపచస్మార క్రిత హంసాయామ్ప్రతేశ్య॥౬॥౧॥౧౩౧॥ఉపాత్ ప్రతేశ్య
 కిరతేః సుటస్యాత్ హిగసాయామ్-ఉపస్మిరతి-ప్రతిస్మిరతి॥ గృహిగరణే క్రిత అవివిభా
 వా॥౨॥౧॥౨౦॥ గిరతేరేషస్యలత్వంవాస్యాదజాదౌ-గిరతి-గిలతి- జగార-జగాల-జగరిథ-
 జగలిథ- గరితా-గరితా- గలితా- గలితా॥వృజ్ అదరే॥ ఆద్రియతే-ఆద్రియేతే-ఆదద్రే-ఆ
 దద్రిమే- ఆదరా-ఆదరిష్యతే- ఆవృషీష్ట- ఆవృత- ఆవృపాతామ్॥ధృజ్ అవస్థానే॥ధ్రియ
 తే- ————— అథపరస్మై పదినఃపాదశః॥ ప్రచ్ఛజీప్నాయామ్ ॥ పృచ్ఛతి-ప
 ప్రచ్ఛ- పప్రచ్ఛతః - పప్రచ్ఛిథ - పప్రప్త - ప్రప్ష్టా-ప్రప్త్యతి - అపాశ్రీత్ ॥ వృత్॥
 కిరాదయోవృత్తాః ॥ సృజనిసరై ॥ సృజతి-విభాషాసృజన్యోః - ససజిథ-ససప్త ప్రప్ష్టా-
 సృప్త్యతి- సృజివ్యోర్ధ్వ ల్యమకితీత్యమాగమః- అసాశ్రీత్ ॥ టుమస్టాశ్చధౌ ॥ మజ్జతి-
 మమజ్జ- మజ్జినోర్ధ్వ లీతిసుమ్ * మజ్జగన్త్యాత్పూర్వోనుమాప్యచ్యోః * సంయోగాదిలో
 పః- మమజ్జేత్థ- మమజ్జన- మజ్జేత్తా- మజ్జేత్యతి- అమాజ్జీత్-అమాజ్జేత్తామ్-అమాజ్జే
 త్తుః॥రుజోభక్తైః రోక్తా-రోక్త్యతి- అరాశ్రీత్-అరాక్తామ్॥ భుజోకాటిత్యైరుజివత్॥ఛు
 సస్పర్శే॥ భాప్తా- అభాప్తీత్॥రుశరిశింసాయామ్॥ తాలవ్యానై-రోష్టా-రోక్త్యతి-శే
 ష్టా- రోక్త్యతి॥లిశగతా॥ అలిశత్॥స్పృశసంస్పర్శనే॥స్పృష్టా-స్పర్షిష్టా-స్పృశ్యతి-స్ప
 ర్శ్యతి- అస్పాశ్రీత్- అస్పార్షీత్- అస్పృశ్యత్॥ విచ్ఛగతా ॥ గుపూఘాపేత్యాయ
 ప్రత్యయః - ఆర్థధాతుకేవా - విచ్ఛాయతి - విచ్ఛాయాఞ్చకార - వివిచ్ఛ॥విశప్రవేశనే॥
 విశతి- వేష్టా॥మృశఅవర్శనే॥అవర్శనంస్పర్శః - అమాశ్రీత్ - అమార్షీత్- అమృశ
 త్ ॥ ఋదప్రేరణే॥ కర్తృభిప్రాయేపిఫలేపరస్మైపదార్థఃపునఃపారః ॥ షద్ లీవిశరణగ
 త్వనసాదనేమ్ ॥ నీదతీత్యాదిభౌవాదికవత్ - ఇహపారోమమ్మికల్పార్థః-నీదతి-నీదన్తి
 జ్వలాదిపారస్తుతార్థః- సాదః- స్వరార్థశ్చ-శబదసదాత్వః-శస్త్రూదాత్వః॥శద్ లీశాతన॥
 స్వరార్థవపునఃపారః - శతాతునాస్తి - శదేశ్శితవత్తాత్వనేపదోక్తః॥ అథషదస్వరిత
 తః ॥ మిలసంగమే ॥ మిలసంక్షేపణేఇతిపరితస్య పునఃపారఃకర్తృభిప్రాయేతకర్థః - మి
 లతి-మిలతే- మిమేల- మిమిలె॥ ముచల్ మోక్షణే క్రిత కేముచాదీనామ్॥౭॥౧॥౧౪॥నుమ్
 స్యాత్- ముఞ్చతి- ముఞ్చతే- మోక్తా-ముచ్యాత్- ముచీష్ట- అముచత్- అముక్త-అము
 క్తాతామ్॥ లుప్ లీచేదనే॥ లుమృతి- లుమృతే-అలువత్ - అలుప్త॥ విదల్ లాభే ॥ విష్టతి-వి
 ష్టతే- విషేద- వివిదె - వ్యాఘ్రిభూత్యాదివతేనేట్యాయమ్ - వెదితా-భాష్యాదిమతే-
 నిట్కః- వెత్తా- పరివెత్తా - పరివర్జన- జ్యేష్ఠపరిత్యజ్యదారాసన్నిశ్చలభివానిత్యర్థః .
 తృన్తృచా ॥ లిపిఉపదేహా ॥ ఉపదేహావృద్ధిః- లిమృతి- లిమృతే- లెప్తా- లిపిచిత్య

విజయ- విజయ- అనినక - అవిజిత||వృజీవర్జనే|| వృణక్తి- వర్జితా|| వృజీసంపర్కే|| వృణక్తి- చపర్చ - వృత్ - తమవిస్తారే || సప్తస్వరీతే తః|| తనాదికృష్ణాక్షః|| తనోతి-తనుతః- తస్యః- తనువః-తన్వః-తనుమః- తనుతే-తనాన- తేనే- తను-తనవాని-అతానిత్ - అతనిత్ తనాదికృష్ణాస్తధాసాః ||౨౧౪||౨౧|| ఏభ్యస్సి చోవాలుక్ స్యాత్ - తధాసోపరతః - థానాసాహచర్యాదేకవచనమేవతకజ్జ్యోగ్యహ్య తే- తేనేహన- యాయమతనిష్ఠ- అతానిష్ఠ- అనుదాత్తోపదేశేత్వగనాసికలోపస్తజే- అ తత- అతనిష్ఠ-అతధాః- అతనిస్తాః|| మణుదానే|| సనోతి-సనుతే-యేవిభాషా-సాయాన్ సన్యాత్-జనసనేత్యాత్వమ్-అసాత-అసనిష్ఠ-అసాధాః-అసనిస్తాః||క్షణుహింసాయామ్|| క్షణోతి- క్షణుతే - క్షుప్తస్తక్షణేతిసవృద్ధిః- అక్షణీత్ - అక్షిత - అక్షిణిష్ఠ- అక్షధాః- అ క్షిణిస్తాః || షీణుచ|| ఉప్రత్యయనిమిత్తోఽఘూపభగణః - సంజ్ఞాపూర్వవిధిగనిత్యుత్తతి నభవతిత్యుత్తేయాదయః - భవత్యేవేత్యస్యే - షీణోతి-క్షేణోతి - క్షేణితాన - క్షేణి తాసే- అక్షేణీత్ - అక్షిత- అక్షేణిష్ఠ|| ఋణుగతా|| ఋణోతి-అర్ణుతి- అర్ణుతః-అర్ణువ న్తి- ఆనర్ణ- అన్యజే- అర్ణితాన- అర్ణోత్ - అర్త-అర్ణిష్ఠ- అర్థాః- అర్ణిస్తాః|| తృణుఅదనే|| తృణోతి- తర్ణోతి|| ఘృణుదీప్తా|| ఘృణోతి-ఘర్ణోతి- జఘర్ణ-జఘ్నుజే || అభద్యావనుదాత్తై తే|| వసుయాచనే|| వసుతే-వవసే-చాస్త్రమితేపరస్మైపది-వసోతి- వసుతిః- చవాస||వసు అవబోధనే|| మసుతే-మేన- మనితా||దుష్పణ్కరణే|| కరోతి-అతడత్సార్వధామకే- కురు తః- యణి- నభకుర్మురామితిసద్విగ్ధ-కుర్వున్తి నిత్యంకరోతేః ||౨౧౪||౧౦౫|| అస్యా కారప్రత్యయస్థినిత్యంలోపస్సన్యద్వమయోఃపరయోః - కుర్వః- కుర్తః- చకర్థ- చక్ర వ- కర్తా- కరిష్యతి యేచ ||౨౧౪||౧౦౬|| కృషాడలోపస్సన్యద్వాదోప్రత్యయపరే-కు ర్యాత్ - ఆకిషిత్రియాత్ - క్రియాస్తామ్- కృషీష్ఠ - అకార్షీత్ - తనాదిభ్యుత్తతిలుగధావే చాస్యాదక్షాదితిసీహోలోపః - అకృత- అకృధాః సమ్పరిభాగంకరోతాభూషణే ||౨౧౪||౧౦౭|| సమవాయేచ ||౨౧౪||౧౦౮|| సంపరిపూర్వస్యకరోతేస్సుట్ స్యాత్ భూ షణిసంఘేచార్థే- సంస్కరోతి-అలంకరోతీత్యర్థః - సంస్కర్వన్తి- సంఘేభవన్తీత్యర్థః - సమ్పూర్వస్యకృదిభభూషణేపిసుట్ - సంస్కృతంభాషాశ్చిజ్ఞాపకాత్ - పరివిభ్యుత్తతి షః- పరిష్కరోతి- సేవాదీనాంబాడ్వయాయేపి - పర్యమాక్షీత్ - పర్యస్కాక్షీత్ ఉపాత్ప్రీతియత్న వైకృతవాక్యాధ్యహారేషుచ ||౨౧౪||౧౦౯|| ఉపాత్ప్రీతిభాః సుట్ స్యాదేష్వర్థేషు - చకారాత్ప్రీగుత్తయోరర్థయోః - ప్రతియత్నోగుణాధానం|| వికృ తమేవవైకృతంవికారః - వాక్యస్యాధ్యాహారః ఆకాంక్షితైకదేశపూరణం - ఉపసర్ప తాకన్యా - అలంకృతేత్యర్థః - ఉపసర్పతాచాగ్నిష్టాణాః - సముదితాశ్చత్యర్థః - ఏఘో ఙకస్యోపస్మరుతే - గుణాధానంకరోతీత్యర్థః - ఉపసర్పతంభుక్తాత్తై- వికృతమిత్యర్థః - ఉపసర్పతంబ్రాతే - వాక్యాధ్యాహారేణ బ్రూతేశ్చత్యర్థః సుబ్బాశ్చూర్వః || ౨౧౪||౧౧౦|| అవధ్యాసవ్యవాయేపీత్యక్రమ్ - సభృష్కార - కాత్పుర్వత్యాత్పరిభా ష్యేప్రత్యాఖ్యాతమ్ - తథాహి- పూర్వంధాతురుపసర్గేణయజ్యతే- అస్తరక్షత్వాత్సుట్- తతోద్విత్వమ్ - ఏవంచ-ఋతశ్చసంయోగాదేర్దళః- సంవస్కరతుః || కృష్ణకృసూ త్రే ఋతోభార ద్యావస్యోసూత్రేచ * కృణోఽనుటఙ్గరివక్రవృమ్ * తేనసగుటఃప

రస్యేత్ - సంవసూరిధ - సంవసూరివ - గుణోద్రితీశూత్రేనిత్యంభవనీతిసూత్రాన్ని
 త్వమిత్యసవర్తత - నిత్యంయస్సంయోగాదిప్రస్యేత్సృష్ట్యాత్మనీతిగోస - సంస్కరియా
 త్ - ఋతశ్చసూయోగాదేరితిజ్జనచోర్నేత్ - ఏకాచఉపదేశ ఇతిసూత్రాదుపదేశ
 శఇత్యసవర్తత ఉపదేశేయస్సంయోగాదిరితి వ్యాఖ్యానాత్ - సంస్కరిషీష్ట - సమ
 సూత - సమస్కరిమాతామ్॥ వృత్॥ ————— స్థితనాదయస్సమాస్తాః —————
 దుక్రీఢోద్రవ్యవినిమయోక్త్యా క్రియభిభృత్సూక్తి ॥౩॥౧॥౧౧॥ క్రిణాతి - ఈహల్యఘోః -
 క్రిణీతః - ఈత్వాత్పర్యంధేరనాదేశః పరత్వాన్నిత్యత్వాదవర్తతత్వాచ్చ - ఏవంఋ
 స్యాద్భావః - తతఃశ్చాభ్యస్తయారిత్వాలోపః - క్రిణన్తి - క్రిణీతే - క్రిణాతే - క్రిణతే -
 చిక్రాయ-చిక్రియతుః - చిక్రయథ - చిక్రేథ - చిక్రియవ - చిక్రియషే - క్రితా - క్రిప్యతి -
 క్రియాత్ - క్రిషీష్ట - ఆక్రేగీత్ - ఆక్రేష్ట॥ క్రిఢోత్యణికాస్తాచ॥ కాన్తిఃకామనా - ప్రీ
 ణాతి - ప్రీణీతే - ప్రేతా॥ క్రిఢోపాకే ॥ మిఢోహింసాయామ్ ॥ హినుమీనా - ప్రమీణాతి -
 ప్రమీణీతః - మీనాతిమినోతీత్యేజ్యపయేతత్వమ్ - మహా - మిమ్యతుః - మమిథ - మమాథ -
 మిమ్యే - మాతా - మాస్యతి - మీయాత్ - మానీష్ట - అమానీత్ - అమానిష్టామ్ - అమాస్త॥ సి
 ణోబధనే॥ సిసాతి - సినీతే - సిమాయ - సిష్యే - సేతా॥ సుగ్రహేత్రవణేక్త్యా ప్రమున్నమున్న
 సుమున్నసుగ్రమున్నసుగ్రహోభ్యశ్చ॥ ౩॥౧॥౧౨॥ చాత్ శ్చా - సుగ్రహోతి - సుగ్రహే -
 సుగ్రహాతి - సుగ్రహేతే - చుసార - చుగ్గువే - సోగ్ర - తా - అసోగ్ర - అసోగ్రాష్ట - స్తంభా
 దయశ్చత్వారస్సృతాః సర్వేరోధనార్థాత్త్యేకే - మాధవస్తు ప్రథమతృతీయాస్తమ్భా
 ర్థా - ద్వితీయోనిష్ఠాః - చతుర్థోధారణార్థకత్వాహ - సర్వేపరస్మైపదినః - నలో
 పః - ఋభ్యోతి - ఋభ్యాతి - అవప్యభ్యోతి - అవప్యభ్యాతి - అవతప్య - జ్ఞాస్తంభి
 త్యజ్జ్వా - వ్యప్యజత్ - వ్యప్యమ్భిత్ - స్తభ్యోతి - స్తభ్యాతి ॥ వేస్సగ్రాన్తేర్నిత్యమ్ ॥
 ౧॥౩॥౨౨॥ వేపరస్యస్కాన్తేస్సస్యపఃస్యాత్ - విమగ్రభ్యోతి - విమగ్రభ్యాతి - సుగ్ర
 భ్యోతి - సుగ్రభ్యాతి ॥ హలశ్చన్త్యానన్త్యా ॥ ౩॥౧॥౧౩॥ హలఃపరస్యశ్చన్త్యానజాదేశః
 స్యాత్ హాపరే - స్తభాన - స్తభాన - సుభాన - సుభాన - పక్షేస్తభుహిత్యాది॥ య
 ణోబధనే॥ యనాతి - యనీతే - యోతా॥ క్షూణోశబ్దే॥ క్షూనాతి - క్షూనీతే - క్షునితా॥
 ద్యూణోహింసాయామ్ ॥ ద్యూణాతి - ద్యూణీతే॥ పూణోపవనేక్త్యా ప్వాదీనాంహాస్యః॥
 ౨॥౩॥౨౩॥ శితిపరే - పునాతి - పునీతే - పనితా॥ లూణోచ్ఛేదనే॥ లునాతి - లునీతే॥ స్తూ
 ణోతచ్ఛాదనే॥ స్తూణాతి - స్తూణీతే - తస్తార - తస్తరతుః - స్తతా - స్తరతా - స్తూణీయా
 త్ - స్తూణీత - ఆశిన్తీర్యాత్ - లిజ్జనీచోరితిపేట్ - నలిజే - స్తరిషీష్ట - ఉశ్చేరికిత్వమ్ -
 స్తీర్షిష్ట - నిచిచపరస్మైపదేష్వితిసద్భిః - అస్తారిత్ - అస్తారిష్టామ్ - అస్తరిష్ట - ఆస్తరి
 ష్ట - ఆస్తీర్ష॥ కృణోహింసాయామ్॥ కృణాతి - కృణీతే - చకార - చకరే॥ వృణోవరణే॥ వృ
 ణాతి - వృణీతే - వవార - వవరే - వరితా - వరితా - ఆశిన్ - ఉదోష్యపూర్వస్య॥ పూర్వాత్ -
 వరిషీష్ట - పూర్షిష్ట - అవారిత్ - అవారిష్టామ్ - అవరిష్ట - అవరిష్ట - అవూర్హ॥ పూర్ణోకమ్ననే॥
 ధునాతి - ధునీతే - దుధవిధ - దుధోధ - దుధవివ - ధోతా - ధవితా - స్తునుధూణోభ్యఇతిట్ -
 అధావీత్॥ అధవిష్ట - అధోష్ట॥ ————— అథబద్ధాత్వంతః పరస్మైన్దపదినః॥

శ్మశాంసాయామ్ || శ్మశ్మాప్రాంహస్వావేతిహస్వాపతేయణ్ - అన్యదాబుధ్ధ
 త్క్ర్యాతామితిగుణః - శశ్రతుః - శశరతుః - శ్శక్యకఃఃతితినిషేదస్యక్ర్యాదినయమేనబా
 ధః - శశః - శశివ - శశితా - శశితా - శ్శశీపి - శీర్వాత్ - ఆశారీప్తామ్ || శ్మశాలనపూర
 ణయోః || పవతుః - పవరతుః - ఆశిషిపూర్వాత్ || ద్భావరణే || భరణత్యేకే || భూభరన్
 నే || భరణేత్యేకే || పూహింసాయామ్ || మృతాతి - మమార || ద్భావరణే || దదతుః - సద
 రతుః || భూవయోహనా || య్మృతత్యేకే || ద్భావరణే || స్థానయే || క్షాహింసా
 యామ్ || యూగతా || ఋణాతి - అరాభ్యుకార - అరితా - అరీతా || ఆర్ణాత్ - ఆర్ణితామ్ - ఈ
 రాత్ - ఆరీత్ - ఆర్ణితామ్ || గూఢజే || జ్ఞానయోహనా || గ్రహజ్యోక్తిః హరిః || ౬౪ || ౨ || అ
 జావయవాధలపరంయత్సంప్రసారణంతవస్తస్యగ్గ్రహస్థస్థస్థాన్యత్ - పతివీర్ధ్యతేపాప
 దీనాంహస్వాన్ - జినాతి - జిన్యా - జిన్యతుః || రిగఃరీతిహయోః || రేమణంవృత్తయోః ||
 రేషణే || విభామలీమతేత్యేజ్యమయతత్సంహ - లతా - లిలయ - లాతా - లేతా - అలేషి
 త్ - అలాసీత్ || వీవరణే || వీనాతి || వీన్తా || వీనాతి || వృత్ || లాదయోవృత్తాః - పాదయోపి
 త్యేకే || వీవరణే || భీభయే || భరణత్యేకే || ధీషహింసాయామ్ || సహంత్రయాణాం
 హస్వాన్ - కేసాంచినైతేతన || జ్ఞానబాధనే || జ్ఞాజనాజ్ఞా || జానాతి - దీప్యంతేగ్రహ
 ర్వాన్హస్వాన్ || బధబధనే || బధ్నాతి - బబధిష - బబధ - బధ - బధాచా - బధారః - భంత్య
 తి - బధాన - అభాంత్యత్ - పూర్వతాన్విద్యుంభవభావాత్పూర్వంయలినీజ్ఞోప - ప్ర
 త్యయలతణేనసాదిప్రత్యయమాక్రిత్యభవభావోన - ప్రత్యయలతణంప్రతినీజ్ఞోపస్యాన్వి
 త్యాత్ - అభాన్ధామ్ - అభాంత్యః || వృక్సంభక్తా || వృశీతే - వషే - వష్యే - వి
 వృషే - వరితా - వరితా - అవఃప్ర - అవరీప్ర - అవృత్ || శ్రేణిమోచనహర్షణయోః || ఇతఃపర
 స్సేపదినః || శ్రద్ధాన్తి - శ్రద్ధిగ్రన్థిత్యాదివాకిత్వపతేషత్యాభ్యాసలొపావప్రత్రవక్రవ్యా
 వితిహరదత్తారయః - శ్రేఢతుః - శ్రేఢుః - ఇదంత్యైర్మితావపీశుధాకరాదిమ
 తే - శ్రేఢిష - అప్రిన్నపిపతేణలి - శక్రాన - ఉత్తమేతుశక్రాధ - శశ్రేఢితిమాధవః - త
 త్రమూలంపుగ్గమ్ || మనవిరోధనే || శ్రద్ధగ్రన్థస్తచ్చే || అప్రధాతశ్రద్ధాపునఃపా
 రః - రూపగతాక్రమ్ || క్కుసంశ్లేషణే || సంశ్లేకనత్యేకే || కుద్నాతి - కున్ధ - కురేతిమర్క - చు
 కోధ || మృదతోదే || మృదన్తి - మృదాన || మృశచ || అయంసుఖేతి - మృశ్చం - మృశ్చా - || గు
 ధవోషే || గుద్నాతి || కుపనిమగ్నై || కుష్టాతి - కోషితాన్తి నిరంకిరమః || ౬౫ || ౨ || ౪ || అసాత్ప
 రస్యాస్యవిలాదేరాధధాతకస్మేద్వ్యాచార్యత్ - నిష్కూపితా - నిష్కూప్తా - నిరకోషీత్ ని
 రకుషత్ || యుభసంబలనే || యుద్నాదిమచ || ౫ || ౪ || ౨ || సమణత్సంస్కార - యు
 ధ్నాతి - యుభీతుః - యోభితా - యుధాన || యుభత్యుభాంసాయామ్ || సభాతి - యుద్నాతి -
 సభతే - యోభతే - ఇతిశశి - సభ్యతి - కుభ్యతీతిశ్యని || క్లిమాంబాధనే || కాదితిశ్చవ్యనిషేధః -
 క్లిశ్నాతి - క్లిశితా - క్లిష్టా - అక్లిశత్ - క్లిశత్ || అశభోజనే || అశ్నాతి - ఆశి || ఉభగ్ - ఉ
 భ్యే || ఉకారత్ - ఉహ్నాతి - ఉకారోదాత్వచయవత్త్యేకే - ఉభగ్సాచ్చికార || ఎ
 ఆభిత్త్యే || పౌనసిపున్యంభృతార్థావాళీక్ష్యమ్ - ఇష్టాతి - ఏషితా - తీషసహిత్యత్రసహ
 నాసాహ చర్యాకరవిశరణస్య తాదాదిః పైర్వేషేగ్గహణం నభ్యస్యతిష్టాత్యోరి
 త్యాచుః - చక్ర - చక్రస్థాతేరిశిష్యకల్పఉచిః - తథాచాచికమ్ * ఇతి సకారశ్య

స్వస్తియాయాత్మకమేధావతిః॥ నిమవిప్రయోగే॥ విష్ణుతి- వేష్టా ॥ ప్రసప్తమస్నేహనసేవ
 నపూరణేషు॥ పుష్కాతి- పుష్కాతి॥ పుష్కపుష్కా॥ పోషితా॥ ముషస్తయే॥ మోషితా॥ ఖవ
 భూతప్రాదుర్భావే॥ భూతప్రాదుర్భావోఽతిక్రాంతృత్తిః - ఖద్వాతి - వాస్తోఽయమి
 త్యేకే॥ చోఽప్రహృషమానానకేవ ॥౬॥ ౪ ॥౧౯॥ సతుక్తస్యవస్యవక్రమాత్ కు
 డోర్పతావాదేశౌస్త, అననానకేక్వార్థులారౌఽతిజీతభానాతి - చఖావ- ఖ-తా- నా
 నచఃపరత్వాదురిక్యతేనాలస్తత్వాభావాన్నశానచ్ఛాసీమ్॥ హారచ ॥ ఘృత్విం - హ
 రాతి॥ గ్రహాక్షపాదానే॥ స్వరితేత్ - గ్రహిజ్య- గృహ్యతి- గృహ్యేతి॥ గ్రహాఽతిటి
 దీర్ఘః ॥౭॥౨ ॥ ౩౭॥ ఏకాచోగ్రహృహ్యతితస్యఽటోదీర్ఘస్సాన్తతనతుటిటి - గ్రహితా -
 లిటితుజగ్రహిఫ- గృహ్యత్ గృహీషీప్త - చ్యుతైశివవృద్ధిః- ఆగ్రహీత్- అగ్రహిష్టామ్-
 అగ్రహీప్త - అగ్రహీహతామ్ - అగ్రహీషత॥ వృత్ ॥ - క్రాన్తిగదయూవృత్తాః॥ -
 చుర - స్తయే॥ సత్యావపాశయాపవీణాతులక్లాకసేనాలోమత్పచవర్ణవర్ణచూర్ణచు
 రాదిభ్యోణిచ్ ॥౩॥౧॥౨౫॥ ఏభ్యోణిచ్ఛ్యాత్ - చూర్ణానైభ్యః ప్రాతిపదికాద్ధాత్వ
 ర్థఇత్యేవసిద్ధతేషామిహగ్రహణంప్రపక్షాద్గమ - చురాదిభ్యస్తస్యాధేః - పుగస్తేగు
 ణః- సనాద్యనైషాదితుత్వమ్- తివత పాది- గుణాయాదేశౌ- చోరయతి॥ జీచశ్చ॥
 ౧॥౩॥౭౪॥ జిజ్ఞానాతత్సేవదంశ్యాత్కర్తృగామినిక్రియాఫలే-చోరయతే-చోరయా
 మాస-చోరయితా-ణేరనిటితిజిహోపః- చోర్యాత్-చోరయిషీప్త- జిక్రీతిచత్-ణాచజీతి
 హ్రీస్త్వః - చజీచేతిద్విత్యమ్॥ హలాదిత్యేపః - దీర్ఘోలఘోరిత్యభ్యాసద్భిః- అచూచుర
 త్- అచూచురత్॥ చిత్తీస్త్ర్యామ్॥ చిస్తయతి- అచిచిస్తత్ - చిస్తేతిపరితవ్యేదిత్కరణం
 జిచఃపాఠీకత్వేలిక్లమ్- తేనచిస్త్యాల్- చిస్త్యతఇత్యాదౌనలోహాన- చిస్తతి- చిస్తేత్-ఏ
 తచ్చక్షాపకం సామాన్యాపేక్షమిత్యేకే - అతఏకవాచిత్యత్ర సృత్తికృతా జగణతుః జగ
 ణురిత్యాద్యుదాహృతత్వాత్ - విశేషాపేక్షమిత్యవరే - అతఏవఅభ్యుపాద్యేత్యస్యనవై
 యర్థ్యమ్ ॥ యత్రిసంకోచే ॥ యస్త్రయతి - యస్త్రేతిపరితుంయుక్తం - యత్తుఇదిత్క
 రణాత్ యస్త్రీతితిమాధవేనోక్తంతచ్చిస్త్యమ్ - ఏవంకుద్రితక్రిమిత్రమ ॥ స్ఫుడిపరి
 హాసే ॥ స్ఫుడ్తియతి- ఇదిత్కరణాత్- స్ఫుడ్తి- స్ఫుటీతిపారాస్త్రమ్- స్ఫుడ్తియతి- స్ఫు
 ఙ్తి॥ లక్షదర్శనాద్గమయోః॥ కుద్రిఅస్పతభావణే॥కుద్రియతి- కుడిత్యేకే॥లడడపసేవా
 యామ్॥లాడయతి॥ మిదిస్నేహసే॥మిస్తయతి-మిస్తతి॥ ఓలడిఉత్తేషణే॥ ఓలడ్తియతి- ఓల
 ఙ్తి॥ ఓకారఇదిత్యేకే- లడ్తియతి-లడ్తి- ఉకారాదిరయమిత్యేకే- ఉలడ్తియతి॥ జలఅవనా
 రణే॥ లజఇత్యేకే, పీడఅవగాహనే ॥ పీడయతి॥ భాగిభాసభాషదీపజీవమీలపీడామ
 న్యతరస్యామ్ ॥౭॥౪॥౩॥ ఏమామవధాయాహ్రీస్తోవాస్యాచ్చచ్చరణౌ - అపీషిడత్ -
 అపీషిడత్ ॥ నలఅవస్పస్తనె॥ అవస్పస్తనంనాట్యమ్॥ త్రోధప్రయత్నై ॥ ప్రస్థానైత్యేకే॥ బధ
 సంయమనె॥ బాధయతి॥ బద్ధైశిచస్త్రీః॥ పూపూరణే॥ దీర్ఘాచ్చరణంజిచః పాఠీకత్వే
 లిక్లం - తద్ధిసేట్కత్వాయ - ఏవంపృణాతిపేపరిభ్యాంపరితేత్యాదిసిద్ధావపి- పరతి - పరత
 ఇత్యాదిసిద్ధిఃఫలమ్- పారయతి-పరతి॥ ఊర్జబలప్రాణనయోః॥ పక్షపరిగ్రహే॥ వర్ణచూ
 గ్లప్రేరణే- వర్ణవర్ణనైత్యేకే॥ ప్రథప్రఖ్యానే ॥ ప్రాధయతి - నాన్యేమితోఽహతావి
 తివక్షమాణత్వా న్నాన్యమిత్యమ్॥ అత్స్యద్భూత్వరప్రథమిదస్త్రాస్పశామ్ ॥

౧॥౪॥౧౧॥ ఏసామభ్యాసస్య అత్యన్యచ్ఛబ్దరేణా - ఇత్యావవాదః - అపరధత్ ॥
 పృథుప్రక్షేపే ॥ పర్వయతి ॥ ఉర్వత్ ॥ ౧ ॥ ౪ ॥ ౧॥ ఉపధాయామువర్ణస్యస్థానే యు
 స్యాన్యద్వాచచ్ఛబ్దరేణా - ఇరరా రామపవాదః - అపీపృథక్ - అపవర్ధత్ ॥ పథత్యేకే ॥ చా
 ధయతి ॥ పమ్నసమ్మన్తే ॥ సమ్మయతి - అససమ్మత్ ॥ శమ్మచ ॥ అశశమ్మత్ ॥ ఏసామభ్యత్యే
 కే ॥ భక్షతదనే ॥ కుట్టచ్చేదనభర్తనయోః ॥ పూరణత్యేకే - కుట్టయతి ॥ పుట్టయట్టత్యేకా
 పే ॥ అట్టయట్టతనాదర ॥ అట్టయతి - అయందోపధఃప్లుత్యన్యార్థత్యాన్నన్తాతి నిషే
 ధః - అట్టత్యేకే ॥ బుట్టనైయే ॥ బుట్టయతి - బుట్టతీతిలుటీనైయతిభౌవాదికస్య ॥ శరశ్వరఆ
 సంగారగలోః ॥ శ్వరిత్యేకే ॥ తుజపిజపింసాబలాదాననిరేతనైమ ॥ జ్జయతి - జ్జ
 యతి - ఇవత్కరణాత్ - తుజ్జతి - పిజ్జతి - తుజపి నేతికేచిత్ ॥ లజలుజిత్యేకే ॥ పిసగతే ॥ వేస
 యతి - వేసతితుపిగతః ॥ మాన్వసామప్రయోగే ॥ శ్వేటావలపరిభాషణే ॥ ప్లిహ
 స్నేహనే ॥ స్థిటత్యేకే ॥ స్థిటతనాదరే ॥ అమోపదేశత్యాన్నపః - అస్థిటత్ ॥ ప్లిహ
 నాదరత్యేకే ॥ జీప్వస్యావయవేఅచరితార్థత్యాన్తిజ్జనాత్తత్ - స్తాయయతే ॥ శ్లిష్ణేష్ణ
 ణే ॥ పధిగతే ॥ పథయతి - పథతి ॥ పిచ్ఛకుట్టనే ॥ భవసంవరణే ॥ భస్మయతి - భస్మతి ॥ శ్రణదానె
 వాయేణాయవిపూర్వః - విశ్రాణయతి ॥ తడత్యేకాతే ॥ తాడయతి ॥ భడభడికడిభద
 నె ॥ భాడయతి - భణ్డయతి - భణ్డతి - కణ్డయతి - కణ్డతి ॥ కుడిరక్షణే ॥ గుడివేష్టనే ॥ రక్షణత్యేకే ॥
 కురిత్యేకే ॥ అవకుణ్డయతి - అవకుణ్డతి ॥ గురిత్యేకే ॥ ఖుడిఖణ్డనే ॥ పడివిభాదనే ॥ వడితి
 త్యేకే ॥ చడికపిచణ్డే ॥ చణ్డయతి ॥ మడిభూమాయాంహర్షే ॥ భడికల్యాణే ॥ ఛర్దయతే ॥ పు
 ప్రయస్తతదరానాదరయోః ॥ చుదసభ్యాదనే ॥ నక్తతక్తనాశనే ॥ లోపదేశలక్షణేవ
 ద్యుదస్తాయమ్ - ప్రనక్తయతి ॥ చుక్తచక్తవృధనే ॥ కల - తౌచకర్తణి ॥ తలప్రతిస్థా
 యామ్ ॥ తులఉన్నానే ॥ తోలయతి - అతూతులత్ - కథంతలయతితులనాఇత్యాది - అతు
 లోపచూభ్యామితినిపాతనాదజస్తస్యతులాశబ్దస్యగిధౌతతోణిచ ॥ దులఉత్తేపే ॥ పుల
 మహత్తే ॥ తులసముచ్చాయే ॥ మూలరోహణే ॥ కలవిజేపే ॥ విలభేదనే ॥ విలస్నేహ
 నే ॥ చలభృతౌ ॥ పాలరక్షణే ॥ లూపహింసాయామ్ ॥ శుభ్రమానే ॥ శూర్పచ ॥ చుటచ్చేద
 నే ॥ పీటసంచూర్ణనే ॥ పడిపనినాశనే ॥ పణ్డయతి - పణ్డతి - పంసయతి - పంసతి ॥ పజమార్గ
 సంగారగలోః ॥ కల్పత్యేకే ॥ చపిగత్యామ్ ॥ చమ్మయతి - చమ్మతి ॥ తపిత్యామ్ ॥ త
 మ్మయతి - తమ్మతి ॥ తుజకృచ్ఛగజేవనే ॥ శ్వర్తగత్యామ్ ॥ శ్వభిచ ॥ జ్జపమిచ్చ ॥ అ
 యుజ్జానెజ్జాపనేచవర్తతే ॥ మితాంహ్రస్వః ॥ మితాముపధాయా హ్రస్వస్యాత్
 తౌపరేజ్జవయతి ॥ యమచపరివేషణే ॥ చాన్తిత్ - పరివేషణమిహవేష్టనం నకుభోజనమ్
 నాపివేష్టనమ్ - యమయతిచన్త్రం - పరివేష్టతేత్యర్థః ॥ చహపరికల్పనే ॥ చహయతి - అ
 చీనహత్ - కధారౌపత్యేకామణ్యతులస్తత్వేనాగ్లోపిత్యాన్తిర్నసస్వభావౌ - అవ
 చహత్ ॥ చపత్యేకే ॥ చపయతి ॥ రహత్యాగత్యేకే ॥ అరీరహత్ - కధాదేస్తుఅరహ
 త్ ॥ బలపాణినే ॥ బలయతి ॥ చిహ్నచయనె ॥ చిన్మురోర్ణా ॥ ౧౧ ॥ ౧౪ ॥ అసయారా
 త్సంవాస్యాత్తౌ ॥ అర్తిహింసీరిక్కుయాయ్త్యాయాతాంపుజ్ఞౌ ॥ ౧౧ ॥ ౩ ॥ ౩౨ ॥ అ
 ర్త్యదేరాదస్తానాంచపుగాగమస్యాత్తౌ - చవయతి - చయయతి - ఇతిర్కరణసామ
 ధ్యాయస్యజ్జివకల్పః - చయతి - చయతే - ప్రణిచయతి - ప్రనిచతి ॥ నాస్యేమిత్ ॥

చాతాః యోగోపాధిభ్యోన్యమితి నన్యః - తేనశమాదీనామమస్తత్వ
ప్రయుక్తమిత్వన్నః ఘట్టవలనః ॥ ముస్తసంఘాతే ॥ ఖట్టసంవరణే ॥ పట్టస్పిట్టచుబహిం
సాయామ్ ॥ పూలసంఘాతే ॥ పూర్ణేత్యేకే ॥ పుణ్యేత్యేకే ॥ పుంసాభివర్ధనే ॥ టకిబద్ధనే ॥ ట
జరాయతి - టక్కుతి ॥ భూసకాన్తికరణే ॥ భూసయతి - దన్త్యాస్త్రః - మూర్ధన్యాస్త్రత్యేకే ॥ రా
లవ్యాస్త్రత్యపరే ॥ కీటవన్తే ॥ చూర్ణసంకోచనే ॥ పూర్ణపూజాయామ్ ॥ అర్కప్రవనె ॥ త
పనత్యేకే ॥ శురజలస్యే ॥ శురీకోపణే ॥ శుణ్యయతి - శుణ్యతి ॥ జడప్రేరణే ॥ గజమాగ్జగ్ధా
ర్థా ॥ గజయతి - జగ్ధయతి ॥ మర్చయతి ॥ మర్చయతి ॥ ఘృతప్రసవణే ॥ స్రావణత్యేకే ॥
పశువిస్తారవచన ॥ పశ్చయతి - పశ్యతి - పశ్యతేషివ్యక్తార్థస్యశిగతమ్ ॥ తిజసితాత
న ॥ తేజయతి ॥ క్షాతసంశబ్దనే ॥ ఉపధాయాత్ ॥ ౧౧౧౧౧౧ ॥ ధాతోరుపధా భూత
స్యబూతత్యాగతే - రపరత్వమ్ - ఉపధాయాత్సేతిధిర్ఘః - కీర్తయతి - ఉర్తతే - అచిక్తి
త్ - అచీకృతన్ ॥ వర్ధచ్ఛేదనపూరణయోః ॥ కుటిలచ్ఛాదనే ॥ కున్వయతి - కున్వతి ॥ కు
భీత్యేకే ॥ లుబిఙ్బిలార్ధనే - అర్ధనత్యేకే ॥ హ్లాపవ్యక్తాయాంచాచి ॥ క్షతేత్యేకే ॥ హ్ర
పత్వస్య ॥ చుటిచ్ఛేదనే ॥ ఇలప్రేరణే ॥ ఏలయతి - నిలతే ॥ మృతమేచ్ఛనే ॥ మ్లేచ్ఛఅవ్య
క్తాయాంచాచి ॥ బూసహర్షబర్హహింసాయామ్ ॥ కేడిదివిగర్హగర్హజ్జే ॥ గర్హఅభికాంతా
యామిహివరన్తి ॥ గుర్ధపూర్వనికేతనే ॥ సీరక్షణే ॥ సోక్షణశబ్దకేచిత్ - జంసయతి - జంస
తి ॥ ఈడన్త్రతా ॥ జంసహింసాయామ్ ॥ పిడిసంఘాతే ॥ రుమరోషే ॥ రులత్యేకే ॥ డిపత్తేపే ॥
ష్టూపసముచ్ఛాయే ॥ ————— ఆకుస్తాదాత్త నెపదినిః ॥ కస్తనామ్నోపే
తవత్యేతేతవభివ్యాప్యత్యర్థః - అకర్తృగామినికలార్థమిదమ్ ॥ చితసంచేతనే ॥ చేతయతి -
అచీచితతే ॥ దామృదానే ॥ దామయతే ॥ నాగ్లోపిశాస్త్రవిధామ్ ॥ ౧౧౧౩౬ ॥ నిచ్చగ్లో
పిసత్కానైః ఋదితాంచఉపధాయాహ్రస్వనస్యాత్ చద్వరేణా - అదదామత ॥ దశి
దంశనే ॥ దంశయతే - అదదంశతే - ఇదిత్వాణ్ణిజభానేదంశతి - అకున్తీయమాత్త నేపదంశి
చ్ సన్నియోగేనైవేతివ్యాఖ్యాతారః - సలూపేనజ్ఞానాహచర్యాత్ - భావదేరేపగ్రహ
ణమ్ ॥ దసదంశనదర్శనయాః ॥ దంశయతే - దంశతి - దశేత్యేకే - దాసయతి ॥ డపడిపసం
ఘాతే ॥ తత్రికటువ్యధారణే ॥ తస్త్రియతే - చాస్త్రాగయః భాతుద్వయమిదమితి
మత్వాకుటువ్యయతేత్యుదాహరన్తి ॥ మత్రిగుప్తభావణే ॥ స్పృశగ్రహణసంక్షేపణ
యోః ॥ తగ్భర్తృత్వజనే ॥ వస్తగ్భలర్ధనే ॥ వస్తయతే - గస్తయతే ॥ విష్కహింసాయామ్ ॥
హిష్కత్యేకే ॥ నిష్కపరిమాణే ॥ లలకాపానయామ్ ॥ కూణసంకోచే ॥ తూణపూరణే ॥
భూజితకావిశబ్దయోః ॥ శరణ్ణామాయామ్ ॥ యక్షపూజాయామ్ ॥ స్వమతేర్కే ॥
గురిఉద్యయనే ॥ శమలక్షణలోచనే ॥ నాన్యేమితేషిమిత్రస్య - శామయతే ॥ కుత్సలవక్షే
పణే ॥ త్రిటచ్ఛేదనే ॥ కటత్యేకే ॥ గలప్రసోవణే ॥ ఇలకలంకణే ॥ కూటకదానే ॥ అవసా
దనత్యేకే ॥ కట్టప్రతాపనే ॥ వశ్చప్రలప్యనే ॥ వృషశక్తిబద్ధనే ॥ శక్తిబద్ధనంప్రజనన
సామర్థ్యంశక్తిసంబద్ధశ్చ - వర్ధయతే ॥ మదత్తప్రియోగే ॥ దిభుపరికూచనే ॥ గ్వావిష్టానై ॥
గారయతి ॥ విదచేతనాఖ్యానవివాదనైషు ॥ వేదయతే * సత్రాయాంశ్చత్యేజానైవేత్రివి
దైవచారణే ॥ విస్తతేవస్తతిప్రాప్రాశ్యన్లుక్ త్వమ్దేష్విదంక్రమాత్ * మనస్తప్యే ॥ మాన
యతే ॥ యుజగుప్సాయామ్ యావతే ॥ కస్తనామ్నోనా ॥ కున్యేతిధాతుః కున్యిత్య

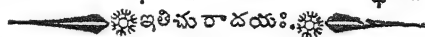
యనేవర్తతే- కుస్తయతే- ఆచుకుస్తత-అధవా కుస్తేతి చ్చాతపదికం తతోధాత్వర్థేణిచ్ఛ||
 ఇత్యాకుస్తీయాః || చర్చఅధ్యయన || బుర్గుభావణే || బుర్గు-
 యతి || శబ్దజపసర్గాదాపమార్గైచ || చాద్భావణే - ప్రతిశబ్దయతి - ప్రతికృత మాతి
 పరారోశీత్యర్థః || అనుపసర్గాచ్చ || అవిపారంత్వేవ శబ్దయతి || కణామిలనే || కాణయ
 తి- తోచద్యుపధాయాహ్వాస్తవః - కాణ్యాదీనాంపేరివికల్ప్యతే - అచీకణత్ - అచకాణ
 త్ || జభినాశనే || జాభయతి- జన్భతి- అజజన్భత్ || మూదక్షరణే || సూరయతి- అసూషు
 దత్ || జసుతాదనే || జానయతి- జనతి || పశుబన్ధనే || పాశయతి || అమరోగే || అమయతి- నా
 న్యైమిత్యనిమేషః - ఆమగత్యాదౌశశిగతః- తస్మాద్దైశమణ్ణానకమ్యమిచమామితిమిత్యని
 మేషః-ఆమయతి-చలన్ముఖభేదనే || వికాశేశశపో-స్సుటతిస్సోటతఇత్యుక్తమ్ || ఘటస్స
 ఘాతే || ఘటయతి || హస్త్యర్థాత్ || నవగణ్యామకాహస్త్యధాఅపిసాన్ధిరణిచం లభస్తఇ
 త్యర్థః || దిభువర్దనే || ఉదిత్వాద్ధేవతీత్యపి || అర్జప్రయత్నే || ఆయమథాస్తరేపి - ద్రవ్య
 మర్జయతి || ఘుషిరీకేబ్దనే || ఘోషయతి - ఘుషిరీకేబ్దనెతిఘాతేతిబిజ్జనఇతినిమే
 థాల్లిక్లాదనతోస్యశిచ్ - ఘోషయతి- ఇతిత్వాదజ్ఞా - అఘుషత్ - అఘోషిత-శ్చస్తస్య
 తుఅజాఘుషత్ || అజఃక్రద్దసాతేత్యే || భౌవాదికఃక్రద్దధాతురావ్యనాద్యర్థఉక్తః - సవి
 వాబూర్వోశిచంలభతేసాతత్యే || ఆక్రన్దయతి - ఆన్యేతజబూర్వోఘుషిః క్రద్దసాత
 త్యేఇత్యాహః - అఘోషయతి || లగ్నశిబ్దయోగే || తసిఘాషఅలబ్ధారే || అవతంసయతి
 అవతంసతి-ఘోషయతి || ఘోషఅసనె || అసనంక్షేపణమ్ || అర్హపూజాయామ్ || జ్ఞాని
 యోగే || అజ్ఞాపయతి- భజవిశ్రాణనే || శృదుస్రసహనే || శర్దయతి-శర్ధతి- అశశర్దత్ - అ
 శీకృభత్ || యతనికారోపస్కాగయోః || రకలగఅస్వాదనే || రఘువ్యేతే - రగేత్య
 న్యే || అఘృవిశేషణే || ఆఘృయతి- ఉదిత్వమిద్వికల్పార్థమ్ అతిపవవిభాషితోశిచ్ -
 అఘృతి - ఏవంశృభజనుప్రభృతీనామవిబోధ్యమ్ || లిగిచిత్రీకరణే || లిక్లయతి - లిక్ల
 తి ముదసంసగే || మోదయతి సక్రాన్ పృతేన || త్రసదారణే || గ్రహణాత్మే
 కే - వారణఇత్యన్యే || ఉధ్రసఉధ్రే || ఉకారోధాత్వవయవ ఇత్యేకే - ఉధ్రాసయ
 తి - సేత్యన్యే - ధ్రాసయతి || ముచప్రయోననమోదనేచ || వసస్సేహచ్ఛేదాపహరణే
 ఘ || చరసంశయే || చ్యుసహనే || హసనేచేత్యేకే - చ్యావయతి || చ్యుసేత్యేకే || చ్యాస
 యతి || ఘవోఽవకల్మశే || అవకల్మశద్విశీకరణమిత్యేకే - చిస్తనమిత్యన్యే - భావయ
 తి- కృపేత్య - కల్పయతి || ఆస్వదస్సకర్తకాత్ || స్వదిమభివ్యాప్యసంభవత్కర్తభ్యవీవ
 శిచ్ || గ్రసగ్రహణే || గ్రాసయతిఫలమ్ || ప్రషధారణే || పోషయత్యాభరణమ్ || దలవిదా
 రణే || దాలయతి || పటప్రటలుటకుటకుజిమిజిపిజిమిజిభజిలిఫ్లిత్రసిపిన్ఘసిదశకుశుభుఘటి
 బృహిబర్హబల్లగుపఘాపవిచ్చచీవయోధలోశ్వలోచ్యణదకుపలువతర్క వృతువృథుభానా
 థాః || పాలయతి- పోటయతి- లోటయతి- త్తజ్జయతి- త్తుజ్జతి- మిజ్జయతి- మిజ్జతి- ఏవ
 మ్మరెపామిదితామ్ || ఘాటయతి- ఘట్టయతి || నగ్గోపిశాస్వ్యధికాత్ - అబలోకత్ - అ
 లులోచత్ - వర్తయతి- వర్ధయతి- ఉదిత్వాత్ - వర్తతి- వర్ధతి || దుటరజిలజ అజదసిభృశి
 రుశిరునిశీకనటప్రటపుటిరుదిలిశ్చిరఘిఅపిరహిమహిచ || రోటయతి - రజ్జయతి- రజ్జతి -
 లజ్జయతి- లజ్జతిత్యాది || లడితడిసశచ || పూరితస్యాయనే || ఈదిత్వోనిస్సాయామిజ్జేష

ధాయ- అశవినజిహ్వ- పూరయతి - పూరతి || రుజహింసాయామ్ || వ్యవహరస్వాదనే ||
 స్వాదవ్యత్యేక- అసిష్టదత్ - దీర్ఘస్యతుఅహింసదేశత్వాదసిష్టదత్ || అభ్యుపాద్యా || ఇత
 డోర్ధ్వవిభాషితణిచఃస్థుషధాతుమభివ్యాప్య || యజువృచసంయమనః || యోజయతి- యో
 జతి - అయాక్షిత్ - వర్చయతి- వర్చతి- వర్చితా - అవర్చితే || అర్చపూజాయామ్ || మ
 హామర్షణే || సాహయతి - సవివాయన్నాగస్సహతికలభేభ్యఃపరిభవమ్ || ఈరక్షే- లీ
 ద్రవీకరణే || లాయయతి- లయతి- లేతా || వృజీవర్జనే || వర్జయతి- వర్జతి || వృక్షోఅవరణే ||
 వారయతి- వరతి- వరతే- వరితా- వరితా || జ్ఞావయోహనా || జారయతి - జరతి- జరి
 తా- జరితా || జిహవీ జ్రాయయతి- జయతి- జౌతా || రిచయోజనసమ్మర్చనయాః || రే
 చయతి - రేచతి- రెక్తా || శిషలసర్వోపయోగే || శేషయతి - శేషతి- శేష్టా- అశిక్షత్ - వి
 పూర్వోభిశయే || తపదాహాః తాపయతి- తపతి- తప్తా || తృపత్యప్తా || సన్ద్విపనత్యేక- త
 ర్చయతి- తర్చతి- తర్చితా || శృదీసంధీపనే || ఛర్దయతి- ఛర్దతి- ఛర్దితా- ఛర్దివ్యతి - శేసి
 చీతివికల్పన - సాహచర్యాత్తత్రరాధాదికస్యైవగ్రహణాత్ || చృషచృషదృషసన్ద్విపన
 త్యేకే || చర్చయతి- ఛర్చయతి || దృభీభయే || దర్శయతి- దర్శతి- దర్శితా || దృభాసంధర్చే || అ
 యంతుదాదావీదిత్ || ద్రృఢమోక్షణే || హింసాయామిత్యన్యే || మిగతా || మాయయతి- మ
 యతి- మేతా || గ్రన్థబద్ధనః || గ్రన్థయతి - గ్రన్థతి || శికఅమర్షణ - శిక్షయతి || చీకచ || చీక
 యతి || అర్దహింసాయామ్ || స్వరితేత్ - అర్దయతి- అర్దతి - అర్దతే || హింసాహింసాయామ్ ||
 హింసయతి- హింసతి- హిసన్దీతిశ్చమిగతమ్ || అర్హపూజాయామ్ || ఆజ్ఞప్తపద్యధ్యక్షే || ఆ
 సాదయతి- ఆసీదతి- పాఘేరితీదాదేశః || ఆసత్తా- ఆసాత్సీత్ || శుద్ధశౌచకర్తృణి || శుద్ధి
 తా || అశుద్ధితే || ఛదఅచవారణే || స్వరితేత్ || జుషపరికర్ణన || పరికర్ణనమూహాహింసా
 వా- పరితర్పణమిత్యేకే- పరితర్పణం- పరితృప్తిక్రియా - జోషయతి- జోషతి - ప్రీతిశేవన
 యోర్జుమత్యతితుదాదౌ || ధూఞోకమ్పనః || జాబిత్యధిక్రమ్యః || ధూఞోప్రీఞోర్ముగ్వక్త
 వ్యః || ధూనయతి - ధవతి - ధవతే - కేచిత్తుధూఞోప్రీణోరితిపరిత్యాప్రీణానిసాహచ
 ర్యాధునాతేరేవసకమాహుః- ధావయతి- అయంస్వాదౌ క్యాదౌ తుదాదౌచ-స్వా
 దౌప్రాస్వశ్చ - తథాచకవిరహస్యే || ధూనోతిచ- పకవనానిధునోత్యశోకం చూతం
 ధూనాతిధువతిస్ఫుటితాలిముక్తమ్ | వాయుగ్ని ధూనయతిధావయతి హరణాన్యత్యాన
 నైధవతిచందనమజ్జరిశ్చ || ప్రీఞోతర్పణే || ప్రీణయతి- ధూఞోప్రీణోరితిహరదత్రపారే ప్రా
 యయతి - ప్రయతి - ప్రయతే || క్రన్థగ్రన్థగ్రన్థే || అవల్లమ్పనే || సాన్తవ్యవ్యత్యే
 కే- అవయతి- అవతి- అప్తా- అపత్ - స్వరితేదయమిత్యేకే - అపతే || తస్యత్రద్ధావకరణ
 యోః || ఉపగంగాచ్ఛద్యైవై- తానయతి - వితానయతి- తపతి- వితపతి || చవత్రన్ధోపహస
 నయోరిత్యేకే || చానయతి- చనతి || విదససన్దేశవచనః || వాదయతి- వదతి- స్వరితేత్ - వదతే-
 అనుదాన్దైత్యేక - వవదతః - వవదిధి - వవదె - వద్యాత్ || వచపరిభాషణే || వా
 చయతి- వచతి- వక్తా- అవాక్షిత్ || మానపూజాయామ్ || మానయతి- మూనతి- మూనితా- వి
 చారణేతుభౌవాదిశోనిత్యసన్నస్తః - స్రష్టేమానయతే || ఇత్యాకున్దీయః || మశ్యతే -
 మసుతే || ఇతిదివారౌతనాదౌచ || భూప్రాప్తా- ఆత్మనెపది || భావయతే - భవతే- శిచ్
 సన్నియోగేనైవాత్మనెపదమిత్యేకే- భవతి || గర్హనిష్టనః || మార్గఅన్వేషణే || కరిశోకే ||

ఉత్పూర్వోయముత్పూర్వాయామ్ || కణ్ణతేత్యాత్మనేపదీగతః || మృజూశౌచాలజ్ఞాన
 యోః || మార్జయతి- మార్జతి- మార్జితా- మార్ మ్నా || మృపతితిత్తాయామ్ || స్వరితేత్- మర్ష
 తి- మర్షతే- మృష్యతి- మృష్యతే- ఇతిదివాదౌ- సేచనేశపిమర్షతి || భృషప్రసహనై || భర్షయ
 తి- భర్షతి || ఇత్యాభ్యుపీయాః || అధాదస్తాః || కథవాక్యప్రబద్ధై || అ
 ల్లోపస్యస్థానివ ద్భావాన్నవృద్ధిః - కథయతి- అగ్లోపిత్వాన్నదీర్ఘ సన్నవ్యాపా- అచకిథత్ ||
 వర-ఈప్సాయామ్ || వరయతి- వరయతితిగతమ్ || గణసంఖ్యానే || గణయతి ఈచగణః ||
 ౭ || ౪ || ౯ || గణెరభ్యాసస్యఈత్సాన్యత్చబ్బరేణౌ- చాదత్- అజగణత్- అజగణత్ ||
 శరశ్వరఅసమ్యగ్భాషణే || పటవటగ్రథై || రా న్నభిత్వేకే - పతయతి || రహత్యాగే || అరర
 హత్ || స్తనగదదేవత్యై || స్తనయతి- గదయతి- అజగదత్ || పతగతావా || వాణిజస్తావా
 అద న్నభిత్వేకే - అద్యే- పతయతి- పతతి - పతాభ్యుకార- అపతిత్- ద్వితీయ- పాతయతి- అ
 పీపతత్ || పయోనుపసగ్రాత్ || గతాపిత్వేవ- పయయతి || స్వరఅత్వేపే || స్వరయతి || రచప్ర
 తియత్వే || రచయతి || కలగతౌసంఖ్యానేచ || చహపరికల్పనే || పరికల్పనందమ్యుఃకా
 ర్యభ్యు || మహాపూజాయామ్ || మహయతి - మహతీతిశపిగతమ్ || సారక్యపక్రీధదౌర్భ
 త్యే || సారయతి - కృపయతి- శ్రధయతి || స్పృహఈప్సాయామ్ || భామక్రీధ || అబభా
 మత్ || సూచయైశస్యై || సూచయతి - అసూచదేశత్వాన్నమః - అసుసూచత్ || ఖేటభృత్
 ణైతృతీయా న్నభిత్వేకే- భోటభిత్వస్యై || ఖోటయైపే || గోమడపలేపనే || అజగోమత్ || కు
 మారకీడాయామ్ || అచకుమార్చత్ || శీలఉపధారణై || ఉపధారణమభ్యాసః || సామసా
 న్నప్రయోగై || అససామత్ - సాన్నస్యనైత్యస్యతులనీమమత్ || వేలకారోవదేకే || వె
 లయతి - కాలభిత్వపృథగ్భాషురిత్యేకే- కాలయతి || పల్పాలలవనవనసూః || వాతశుభిశే
 వనసూః - గతిశేవనయారిత్యేకే - వాతయతి- అవవాతత్ || గవేషమార్గణై || అజగవేష
 త్ || వాసఉపశేవాయామ్ || నివాసఅచ్ఛాదనే || అనినివాసత్ || భాజపృథక్కర్మణి || స
 భాజప్రీతిదగ్ధనసూః || ప్రీతిశేవనయారిత్యేకే - సభాజయతి || ఊనపరిహాణై || ఊనయ
 తి - ఓషేయణేజీవసూత్రేపయయారితివ క్తవ్యేవర్గప్రత్యాహరజగ్రహాలిజ్ఞమ్ - ణిచి
 అచఅదేశోనస్యాత్ ద్విత్వేకార్యణతి - యత్రవ్యయకావభ్యాసో త్రరఖణ్ణస్యఅద్యోప్ప్ర
 క్రియాయాంపరినిష్ఠితేరూపేనాఅవర్ణోలభ్యతేతత్రైయాయన్నివేధః || పాపకస్యసజాతీయా
 శేషత్వాత్ - తేనాచిక్రదిత్యాదినిధమ్ - ప్రకృతేతనశబ్దస్యద్విత్వమ్ - తతఉత్తరఖ
 ఙ్గఅల్లోపః - ఓననత్-మాభవానూననత్ || ధ్వనశబ్దే || అదధ్వనత్ || కూటపరి
 తాపే || పరిదాహాత్యేకే || సంకేతగ్రామకుణగుణచామస్త్రణై || చాత్కూటో
 పి- కూటయతి- సంకేతయతి- గ్రామయతి - కుణయతి- గుణయతి పారాస్తరమ్ || కేతనికే
 తక్రావణేనిమస్త్రణేచ || కేతయతి- నికేతయతి || కుణగుణచామస్త్రణై || చాత్కేతకూ
 టౌ || కూణసంకోచనఇతి || సైనచౌర్యే || అతిసైనత్ || ఆగర్వాదాత్మనేపదినః || పదగతౌ || ప
 దయతే || ఆపపదత || గృహగ్రహణే || గృహయతే || మృగఅన్వేషణై || మృగయతే || మృగ్యతీతి
 కణ్ణ్యాదం || కుహవిస్తాపనే || శూరవీరవిక్రాంతై || శూరయతే || వీరయతే || స్థూలపరిబృ
 హణే || స్థూలయతే || అత్తస్థూలత || అర్థఉపయాఙ్గాయామ్ || అర్థయతే || అర్థభత్ || సత్రప్ర
 నానక్రియాయామ్ || అససత్రత్ - అనెకాచ్ఛాన్నమోపదేశః - సేసత్రయమతే || గర్వమా

నే॥ గర్వయతే- ఆనస్తత్ససామధ్యార్థ్యజ్ఞివ్యకల్పః - ధాతోరస్త ఉదాత్తఃలిట్యూమ్చఫలమ్-
ఏవమగ్రేపి॥ ఇత్యాగర్వియాః॥—————*—————సూత్రవెష్టనే॥ సూత్రయతి-అ
శుశూత్రత్ ॥ మూత్రప్రసవణే ॥ మూత్రయతి - అముమూత్రత్ ॥ రూక్షపారుష్యే॥
పారతీకర్తృసమాప్తౌ॥ అపవారత్ - అతితీరత్ ॥ పుటఉత్సరే॥ పుటయతి॥ ధోదర్శనశత్యై
కే॥ అదిధోకత్ ॥ కత్రైధిత్యే॥ కత్రయతి- కత్రతి-కర్తృత్వే-కర్తయతి- కర్తృప్రాప్తి
పదికాధ్యాత్వధేబహుళమివవచ్చు * ప్రాప్తిపదికాత్థాత్వధేనిచస్యాత్ ఇప్రేయధాప్రా
తిపదికస్య పువద్భావరథావటిలోపవిన్నచఙ్ఘ్రణాదిపరలోపప్రస్థస్థాద్యదేశభసంజ్ఞా
స్తవ్యజ్ఞానపిశ్చుః - ఓలుమాచప్రేపటయతి - పరత్వావృద్ధ్యాసత్వాంటిలోపః - అ
పీపటత్ - జాచనీత్యత్రథాప్యేవృద్ధ్యాప్రాబలీయానిధిశీతమ్ - అపపటత్ ॥ తత్కరో
తితదాచప్రేచూర్వస్యప్రపచ్చుః కరోత్యాచప్తఇతిధాత్వధమాత్రంజిజ్ఞః లడర్థస్తవవివక్షీ
తః ॥ తెనాతిక్రామతి ॥ ఆశ్వేనాతిక్రామతిఅశ్వయతి - హస్తినాతిక్రామతిహస్తయ
తి ॥ ధాతురూపశ్చ ॥ జిచ్చక్రిపితిధాతురూపమృగితిపద్యతే - చశబ్దోఽసక్తసము
చ్చయార్థః - తధాచవార్తికమ్ * అఖ్యానాక్రూతస్తదాచప్రేకృల్లప్రకృతిప్రత్యాప
త్తిఃప్రకృతివచ్చుకారకమితి * కంసవధమాచప్రే కంసంఘాతయతి - ఇహ కంస- హన్
ఇఇతి- స్థితే * హనస్తాఽచిల్లహిః ॥ ౨ ॥ ౩ ॥ ౩౨ ॥ హస్తైస్తకారోస్తాదేశ
స్సన్యతేచిల్లబృష్టేభీతిశితి-నమత్రేఅజ్ఞసంజ్ఞాధాతుసంజ్ఞాచకంసవిష్టస్యప్రాప్తా- తతశ్చ
అట్విత్వయోర్దామః - కించకుత్వతత్వైనస్యాతామ్ - ధాతోఃస్వరూపగహణతత్ప్రయే
కార్యవిజ్ఞానాత్ - సత్యం - ప్రకృతివచ్చేతిచకారోభిన్నక్రమః - కారకంచతాత్కా
ర్యమ్ - హేతుమజ్ఞివఃప్రకృత్యైస్సన్యాదేః హేతుమజ్ఞోయాద్యకంకారకంధాతావనస్త
రూభృతంద్వితీయానంయాద్యశించకార్యంకుత్వతత్వాదితదిహాపీత్యర్థః - కంసమజీఘత
త్ ॥ కర్తృకరణాధ్యాత్వరే ॥ కర్తృర్వ్యాపారాయయిత్కరణంసతుచక్షురాదిమాత్రమి
త్యర్థః - అనినాహస్త్రిఅసయతి ॥ బహువచ్ఛనే ॥ చిత్రచిత్రీకరణే ॥ ఆలేఖ్యకరణఇ
త్యర్థః - కదాచిద్దర్శనే - చిత్రేత్యయమృతదర్శనేనివంలభతఇత్యర్థః- చిత్రయతి॥ అం
ససమాఘాతే॥ వటవిభాజనే॥ లజప్రకాశనే॥ వటిలజిజ్ఞత్వేకే॥ వట్టయతి- లజ్జయతి-అద
స్తేషుపాకబలాదదస్త్యై వృద్ధితిత్యన్యై - వట్టాపయతి- లజ్జాపయతి- శాకటాయనస్తుక
థాదీనాంసర్వేషాంప్రకమాహ - తస్తత్కథాపయతి - గణాపయతీత్యాది ॥ మిత్రసమృ
త్కై ॥ సంగ్రామయద్ధే ॥ అనుదాతైత్ - అకారప్రశ్లేషాత్ - అససంగ్రామిత॥స్తా
మజ్ఞాఘాయామ్॥ అతుస్తామత్ ॥ చిద్రక్తర్ణభేదనే - కర్ణచ్ఛేదనశత్యైకై- కర్ణేతిధాత్వస్తర
మిత్యన్యై ॥ అర్థదృష్ట్యుపఘాతే ॥ ఉపసంహరణిత్యన్యై - అర్థభత్ ॥ దర్శనదర్శిపాతనే॥అ
జ్ఞప్రచేలక్షణేచ ॥ అచ్చుకత్ ॥ అక్లచ॥ అజ్ఞుకత్ ॥ సుఖదుఃఖతత్క్రియాయామ్॥రసఆ
స్వాదసన్నేహనయోః॥ వ్యయవిత్తసముత్సరై॥ అవవ్యయత్ ॥ రూపరూపక్రియాయామ్॥
రూపస్యదర్శనంకరణంవా రూపక్రియా ॥ చేదదైవనీకరణే ॥ అచిచ్ఛేదత్ ॥ చ్చద
అపవారణశత్యైకే ॥ చ్చదయతి ॥ లాఘపీరణే ॥ వ్రణగాత్రవిచూర్ణనే ॥ వర్ణవర్ణక్రి
యావిస్తారగుణవచనెషు॥వర్ణక్రియావర్ణకరణమ్- సువర్ణంవర్ణయతి- కథాంవర్ణయతి-వి
స్తృణో తీత్యర్థః - హరింవర్ణయతి- స్తోతీత్యర్థః॥బహుళమేతన్నిదర్శనమ్॥ అదస్తథాతుని

దర్శనమిత్యర్థః దాహుళకాదన్యేపిబోధ్యాః-తద్యధా || పర్లహరితభావే || పర్లయతి- ఆప
 వన్యత్ || విష్కవర్ణనే || కువప్రేరణే || వసునివాసం || చుత్తరవరణే || ఏవమాన్వోళయతి-
 ప్రేంభోళయతి - విదమ్యయతి - అవధిరయితీత్యాది - అన్యేతదగణపారోబహుళ మి
 త్యాహుః - తేనాపరితాఅపిసాత్రతాకికవైదికాబోధ్యాః - అపరేకునవగణపరితేభ్యా
 పిష్వదిత్వాన్వరేణిచ్ - రామోరాజ్యనువీరదిత్యాదియధేత్యాహుః - చురాదిభ్యఏవ
 బహుళంజిత్యర్థఇత్యన్యై || సర్వేపక్షాః ప్రిచాంగ్రన్యైమన్వితాః * నిజజ్ఞాన్నిరస
 నే * అజ్ఞవాచినః ప్రాతిపదికాన్నిరసనార్థేణిచ్ స్యాత్ - హస్తానిరస్యతిహస్తయతే -
 పాదయతే || శ్వేతాశ్వాశ్వతరగాలోడితాహ్వరకాణామశ్వతరేతరలోపశ్చ || శ్వే
 తాశ్వాదీనాం చక్షుర్దాచశ్వాదయోలుప్యనై నిజేచధాత్వర్థై - శ్వేతాశ్వమాచమై తే
 నాతిక్రామనిచాశ్వతయతే - అశ్వతరమాచమై అశ్వయతే - గాలోడితంవాచాం వి
 మర్శః - తత్కరోతిగాలోడయతే - అహ్వరయతే - కేచితు నిచమేవానువర్తయన్తి -
 తన్తతేవరస్సేపదమపిపుచ్చాదిమధాత్వర్థఇత్యేవసిద్ధమ్ - నిజస్తాదేవ బహుళవచ
 నాదాత్త సేవదమస్తు - మాన్త్రపుచ్చభాణ్డేతిశిష్యధిః - సిద్ధశబ్దోగ్రన్తానైమగ్ధభార్థః ||

తత్ప్రయోజకోహేతుశ్చ || ౧ || ౪ || ౫౫ || కర్తునప్రయోజకోహేతుసంజ్ఞః కర్తు
 సుజ్ఞప్తస్యాత్ హేతుమతిచ || ౩ || ౧ || ౨౬ || ప్రయోజకన్యాపారప్రేరణా
 దోవాచ్యేధాతోర్నిచ్ స్యాత్ - భవస్తంప్రేరయతిభావయతి - నిచచ్చేతికర్తృగేఢలేత
 జ్ - భావయతే - భావయామ్యభూవ హిఃపుయజ్శవరే || ౭ || ౪ || ౮౦ || సనిపతే
 యదగ్గంతదవయవాభ్యాసోవర్ణస్యఇత్వంస్యాత్ - పవర్ణయజ్శకారేవ్వవర్ణవరేషు పర
 తః - అచీభవత్ - అపీవవత్ - మూజ్ - అమీవవత్ - అయీయవత్ - ఆరీర
 వత్ - అలీలవత్ - అజీజవత్ స్రవతిశ్యణోతిద్రవతిప్రవతిప్లవతిచ్యవతీనావా ||
 ౭ || ౪ || ౮౧ || ఏవమభ్యాసోకారస్య ఇత్వింవాస్యాత్ సనిఅవర్ణపరే ధాత్వక్షరపరే - ఆ
 సిస్రవత్ - అనుస్రవదిత్యాది - నాగ్లోపీతి హ్రస్వనిషేధః - అశతాసత్ - అడుఢాకత్ -
 అచీచకాసత్ - మతాస్తరే అచచకాసత్ - అగ్లోపీతునుభూతుప్రకరణేడదాహరివ్యతే -
 బ్యస్తాణ్ణిచ్ - పూర్వప్రతిషేధాదపవాదత్వాద్వాప్యధ్విమ్బాధిత్వాణిబోపః - చోరయతి-
 జౌచజీతిహ్రస్వః - దీర్ఘోలఘోనితిదీర్ఘః - సచాగ్లోపీత్వాత్ ద్వయోరప్యసమ్భవఃచ్యా
 క్కతినిర్దేశాత్ - అమాచురత్ హిఃచసంశ్చజోః || ౨ || ౪ || ౯౧ || సస్వరేవ
 జ్పరేచశోశ్వయతేః సంప్రసారణంవాస్యాత్ - సంప్రసారణంతదాశ్రయంచకార్యం
 బలవదితివచనాదాదోసంప్రసారణంతూర్వరూపమ్ - అశూశవత్ - సస్వద్భావః -
 అలఘుత్వాన్నదీర్ఘః - అశీశ్వయత్ స్రమ్భుసీభుసహించజి || ౮ || ౩ || ౧౧౬ || ఊపగర్ద
 నిమిత్తఏమాంసస్యమోసస్యాత్ చజి - అవాతస్తమ్భత్ - పర్యసీపవత్ - న్యసీపహత్ - అటిటత్ -
 నిశాసహద్విత్వాదగ్గసమ్భుద్విబోధ్యాసస్యాథావాత్సన్వద్భావాభావాన్నదీర్ఘః - అశీశత్ -
 బహిరజ్లోప్యపథాహ్రస్వదిత్వాత్ప్రాగవ - ఓజేః ఋదిత్కరణాల్లిజ్ఞాత్ - తేనమా
 భవానిదిభత్ - ఏజాదాచేదతావిధానాన్నవృద్ధిః - మాభవాప్రేదిభత్ - నన్వారితి
 నదరాణాంద్విత్వన్న - దౌర్బిదత్ - ఆడ్డిడత్ - ఆర్చిచత్ - ఉబ్బలబ్బన - ఊవ

దేశేదకారోపభః - భుజస్యజ్ఞాపాణ్యపతాపయోరితినిపాతనాద్దస్యః - సచాస్తరజ్ఞో
 విద్విత్సవిమయోనస్తానితినిపాతజిజ్ఞాసస్యవిత్వకృతేప్రవర్తనతతతః పాక్ - దకా
 రోచాచరణసామర్థ్యాత్ - బాబ్జిత - అజాదేరిత్యేవ - సేహ-అదిద్రవత్ - రభే
 రశబ్జితో॥౨॥౧॥౬౩॥౨భేర్ముమ్స్యాదచినతుసీబ్జితోః - లభేత్స॥౨॥౧॥౬౪॥అరరమ్భ
 త్ - అలలమ్భత్ - హారవజీతసూత్రేఅచజీత్వకైకుత్వన్న - అజిహయత్ ॥ అతీష్ట
 ద్మాత్ప్రవధమృదస్త్యాస్మకామ్ ॥ ఆసస్తరత్ - అదదరత్ - తపరత్ససామర్థ్యాద
 త్రలఘోర్నదీర్ఘః - ఆతత్ప్రదత్యాది - విభాసావెష్టిచెష్టోః ॥ ౨॥ ౮॥ ౧౬॥ అభ్యాస
 స్యతత్ప్రవాస్యాచ్యురణౌ - అవవెష్టత్ - అజిహయత్ - అచచేష్టత్ - అచిచేష్టత్-భా
 జభాసేత్యాదినావోపధా - మృన్మః - అచిభాజిత - అచిభాజిత్యాది - కాణ్యాది
 నాంవేతివక్తవ్యమ్ - జ్యైత్రాః కణరణభణశ్రణలుపహేతః కాణ్యాదయద్భావ్యేషక్తాః-
 వ్యయివాణిలోటిలోపయశ్చత్యాద్యోధికాన్యాసే - చాణిలోరీఅవ్యవ్యత్ర - ఉభేద్యా
 దశ - అచీకణత్ - అచకాణత్ - స్వాపేశ్చజి॥౬॥౧॥౧౮॥జ్యైస్తస్వాపేశ్చజిసం
 ప్రసారణంస్యాత్ - అస్మామపత్ - శాచ్చసావ్యవ్యావేపాంయక్ ॥ ౨॥ ౩॥ ౩౨॥
 జౌ - ప్రకోపవాదః - శాయయతి - వ్యయయతి - వ్యస్యస్యస్యసారణమ్॥౬॥౧॥౩౨॥స
 స్పరేదచ్చరణజావ్యస్యస్యసారణంస్యాత్ - అజాహవత్ - అజహవత్ - లోపః
 తిబతేచిచ్చభ్యాసస్య ॥ ౨॥ ౪॥ ౪॥ పిబతేరుపధాయాలోపస్యత్ అభ్యాసస్యచానన్తా
 దశశ్చచచ్చరణౌ - అపీవ్యత్ - అర్తిహీతిశ్చ - అర్పయతి - హేపయతి - నైవయతి-
 రేవయతి-యలోపః-కౌపయతి-క్షాపయతి-స్థాపయతి- - తిష్ఠతేరిత్॥ ౨॥౪॥ ౫॥ అ
 స్సోపధాయాదాదేశన్యాచ్యురణౌ - అతిష్ఠివత్ - జిఘ్రతేర్వా॥ ౨॥౪॥ ౬॥ అజి
 ఘ్రిపత్ - అజిఘ్రిపత్ ॥ ఉర్పత్ - అచీకృతత్ - ఆకిరత్ - అపీవ్యత్-అవవర్తత్-అ
 మిమ్యజత్-అమమార్జత్ - పాతేర్లాలుగ్నవక్తవ్యః - ప్రకోపవాదః - పాలయతి - విహో
 ధూనసేజిత్ ॥ ౨॥ ౩॥ ౩౫॥ వాతేర్దుష్టస్యాణ్ణాకమ్పేర్ధే - వాజయతి - విధూనసేజిత్ - కేళా
 వ్యాపయతి ॥ విభాసాలీయతేః - లీలోర్నగ్నకావన్యతరన్యాంశ్చేహసోహతన్త॥౨॥౩॥
 ౩౬॥ లీయతేగ్లాతేశ్చక్రమాన్సుగ్నకావాగమావర్తఃకాశ్చేహద్రవే - విలీనయతి - వి
 లాయయతి - నిలాలయతి - విలాపయతివాఘృతమ్ - లీతితికారప్రక్లేపాదాత్ప్రవృత్తేన
 నుక్ - స్నేహద్రవేత్ - లోహావిలాపయతి - విలాలయతి - ప్రలమ్భనాభిభవపూజా
 శ్శులియోనిత్యమాత్యమితివాచ్యమ్ - లియస్యమ్నసశాలినీకగణయూచ్ఛి ॥ ౧॥ ౩॥
 ౨౦॥ లీకలియోన్యస్తయోరాత్త సేవదంస్యాదకర్తృగేషిభేతూజాభిభవయోః ప్రల
 మ్భసేచార్థే - జూభిగ్లాపయతి - పూజామధిగచ్ఛతీత్యర్థః - శ్లేహోవర్తికామల్లావ
 యతే - ఆభిభవతీత్యర్థః - బాలముల్లాపయతి - వచ్చయతిత్యర్థః - విభేతేర్ధేరుభయ॥
 ౬॥ ౧॥ ౫౬॥ విభేతేరిచతత్ప్రవాస్యాత్ ప్రయోజకాద్యయంచేత్ - భీష్ట్యాన్యైశ్చ
 భయే ॥ ౧॥ ౩॥ ౬౮॥ అభ్యామాత్త సేవదంస్యాత్ పాతాశ్చేద్యయస్తయా - స్మాత్రీభ
 యగ్రహణంధాత్వర్థోపలబ్ధమ్ - ముణ్ణోభావయతి - భియాపాతభయేషుక్ ॥ ౨॥
 ౩॥ ౪౦॥ భీతీతికారఃప్రక్లిప్తతేకారాస్తస్యభియఃషుక్స్యాత్ శాపాతభయే-భి
 పయతే - నిత్యంస్తయతి ॥ ౬॥ ౧॥ ౫౭॥ స్తయతేరిచోనిత్యమాత్ప్రవాస్యాత్-శా

హేతోఃస్తయే- జటిలోపిస్తాపయతే - హేతోన్వేద్యస్థయస్థయాపత్యుక్తైహ- రుక్మైక
యైసమ్నాయతి - విస్తానుయతి - కథస్తస్తి - విస్తాపయస్వస్థితమాత్మవృత్తావతి - మ
నుష్యవాచేతికరణాదేవహితత్రస్తయః - ఆస్యధాశానజపిస్తాత్ - సత్యమ్ - విస్తాయ
యన్నిత్యేవపార ఇతిసామ్మిదాయికాః - యద్యవనుపవ్యాప్రియాజ్యోకక్రీ వి
స్తాపయతేతయాసింహో విస్తాపయన్నితిన్యైతాన్తాశతేతి వ్యాఖ్యేయమ్ ❀ స్థాయో
వః || ౧ || ౩ || ౪ || ౫ || ౬ || ౭ || ౮ || ౯ || ౧౦ || ౧౧ || ౧౨ || ౧౩ || ౧౪ || ౧౫ || ౧౬ || ౧౭ || ౧౮ || ౧౯ || ౨౦ ||
స్తాత్సతుగతౌ - శాతయతి - గతౌ - గాశ్శానయతిగోస్తః - గమయతిత్వః ❀ రుహః
పోస్యతరస్తామ్ || ౧ || ౩ || ౪ || ౫ || ౬ || ౭ || ౮ || ౯ || ౧౦ || ౧౧ || ౧౨ || ౧౩ || ౧౪ || ౧౫ || ౧౬ || ౧౭ || ౧౮ || ౧౯ || ౨౦ ||
మేవతత్వంస్తాత్తౌ - క్యాపయతి - ఆధ్యాపయతి - జాపయతి ❀ తాచసంస్కృజోః ||
౧ || ౩ || ౪ || ౫ || ౬ || ౭ || ౮ || ౯ || ౧౦ || ౧౧ || ౧౨ || ౧౩ || ౧౪ || ౧౫ || ౧౬ || ౧౭ || ౧౮ || ౧౯ || ౨౦ ||
సస్పరెవద్వరెవణాఇహోగాజ్వాస్తాత్ - అధ్యజీపత్ - ఆధ్యాపివత్ ❀
సిద్ధ్యతేకపారతాకికే || ౧ || ౩ || ౪ || ౫ || ౬ || ౭ || ౮ || ౯ || ౧౦ || ౧౧ || ౧౨ || ౧౩ || ౧౪ || ౧౫ || ౧౬ || ౧౭ || ౧౮ || ౧౯ || ౨౦ ||
ఐహతాకికైవ్యమాసస్సగీధ్యతేతచ ఆత్మన్యా
ణ్ణో - అన్నంసాధయతి - నిష్పాదయతిత్వః - అచారతాకికేమ్ - తాపసస్సద్వతి - తత్వం
నిష్ఠినోతి - తమ్పేరియతి - సేధయతితాపసంతుష్టిః ❀ ప్రజనేషియతేః || ౧ || ౩ || ౪ || ౫ || ౬ || ౭ || ౮ || ౯ || ౧౦ || ౧౧ || ౧౨ || ౧౩ || ౧౪ || ౧౫ || ౧౬ || ౧౭ || ౧౮ || ౧౯ || ౨౦ ||
అస్యైవతత్వంవాస్తాత్ తాప్రజనేధ - వాపయతి వాయుతివాగాః పురోవాతః -
గర్భంగాహితీత్వః ❀ ఉదవధాయాగోహః || ౧ || ౩ || ౪ || ౫ || ౬ || ౭ || ౮ || ౯ || ౧౦ || ౧౧ || ౧౨ || ౧౩ || ౧౪ || ౧౫ || ౧౬ || ౧౭ || ౧౮ || ౧౯ || ౨౦ ||
పోణా || ౧ || ౩ || ౪ || ౫ || ౬ || ౭ || ౮ || ౯ || ౧౦ || ౧౧ || ౧౨ || ౧౩ || ౧౪ || ౧౫ || ౧౬ || ౧౭ || ౧౮ || ౧౯ || ౨౦ ||
దుషఇతిసువచమ్ - దుష్టతేరుపధాయాఉత్సాన్యతౌ - దూ
షయతి ❀ వాచిత్రురారే || ౧ || ౩ || ౪ || ౫ || ౬ || ౭ || ౮ || ౯ || ౧౦ || ౧౧ || ౧౨ || ౧౩ || ౧౪ || ౧౫ || ౧౬ || ౧౭ || ౧౮ || ౧౯ || ౨౦ ||
విరాగోఽప్రీతతా - చిత్తంమాసయతి దోషయ
తివాకామః - మితాంహ్రస్వః - ఛాదౌచురారౌచమితఉక్తాః - ఘటయతి - జన్మకామ్
జనయతి - జరయతి - జ్ఞానాతన్మజారయతి ❀ రజ్జాన్తామృగరవజేనలోపోవ క్రవ్యః ❀ మృ
గరమణమాఖేటనమ్ - రజయతిమృగా - మృగేతిమ్ - రజ్జయతిపక్షిణః - రమణాదన్యత్ర
తురజ్జయతిమృగాన్తృణదాన - చురాదిమజ్జపాదిచ్ఛిగ్ధే - చిస్సురోణ్ణా - చవయతి - చ
యయతిత్వక్తమ్ - చినోతేన్మచాపయతి - నాయయతి - స్పారయతి - స్పీరయతి - ఆపుస్సు
రత్ - ఆపుస్సరత్ ❀ ఉభౌసాధ్యాసస్య || ౧ || ౩ || ౪ || ౫ || ౬ || ౭ || ౮ || ౯ || ౧౦ || ౧౧ || ౧౨ || ౧౩ || ౧౪ || ౧౫ || ౧౬ || ౧౭ || ౧౮ || ౧౯ || ౨౦ ||
సాధ్యాసస్యానితేరుధౌనకారాణ
త్వం ప్రాప్తుతోనిమిత్తేతి - ప్రానిణత్ ❀ తాగమిరబోధనే || ౧ || ౩ || ౪ || ౫ || ౬ || ౭ || ౮ || ౯ || ౧౦ || ౧౧ || ౧౨ || ౧౩ || ౧౪ || ౧౫ || ౧౬ || ౧౭ || ౧౮ || ౧౯ || ౨౦ ||
సాన్యతౌ - గమయతి - బోధనేతు - ప్రత్యాయయతి - ఇన్యవికః - ఆధిగమయతి - హనస్తా
౨ - ఇన్జలోః - హూహనైతికుత్వమ్ - ఘాతయతి ❀ ఈర్ష్యతేస్తృతీయస్యేతివ క్రవ్యమ్ ❀
తృతీయవ్యజ్జనస్యతృతీయస్యైకాచఇతివార్థః - ఆద్యేషకాగస్యద్విత్వంవారయితమిదమ్ -
ద్వితీయే త్వజాద్యేన్యతీయస్యేత్యసాప్రవాదతయా సన్నతే ప్రవర్తతే - బిర్ఝియ
త్ - విరివ్యత్ - ద్వితీయవ్యాఖ్యానాంబిజస్తాచ్యుజ్జికాకరవిసాఖ్యాసేమూయతే హ
లాదిశ్చేమాత్ - ద్విత్వంతుద్వితియస్యైవ - తృతీయాభావేనప్రకృతవారికాప్రవృ
త్తేః - నిమృతప్రేరణాధాతోః హేతుమణ్ణాశుద్ధనతులోర్థః - తేన - ప్రార్థయన్తి
యనోత్థితంప్రియా ఇత్యాదిసీద్ధమ్ - ఏవం సకర్తకేమ సర్వేమాహ్వామ్. ... ❀
❀ ఇతిన్యైవప్రక్రియాః ❀ ❀ ధాతోఃకర్తృణానుమానకర్తృకాదిచ్చా
యాంవా || ౩ || ౧ || ౨ || ఇషికర్తృణాపిన్యైకకర్తృకాధాతో సున్నృత్యయోవాస్యాచ
చ్చాయామ్ - ధాతోర్విధానాదిహాససఆగ్రధాతుకత్వమ్ - ఇట్ - ద్విత్వమ్ - సవ్యతః - పరితు

మిచ్చతిపరిపతి- కర్తాణికిమ్- గమనెచ్చతికరణాన్తాభూత్-సమానకర్తృకాత్మిమ్-
శిష్యాఃపర నివృత్తిచ్చతిగురుః - వాగ్రహణాత్పైవాక్యమపిలుజ్సంసోర్హునాత్ - ఏకా
చక్షుషదేశవిశేషే - సస్సేతితత్త్వమ్ - ఆత్మమిచ్చతిజిగుత్సతి - ఈర్ష్యతేస్త్రవతీయస్యే
తియిసనోద్విత్వమ్- ఈర్ష్యయిమతి - ఈర్ష్యమతి రుదవిషముగ్రహస్యప్రచ్ఛ
స్సంశ్చ॥ ౧॥౨॥౨॥ ఏభ్యస్సుక్త్యాచకితౌస్త్రః-రురుషమతి- వివిదిమతి-ముముదిమతి సని
గ్రహగుహాశ్చ ॥ ౨ ॥ ౨ ॥ ౧౨॥ గ్రహేర్గుహేర్గుహాచ్చసనఇణ్ణస్యాత్- గ్రహిజ్యేతి
సంప్రసారణమ్- సనష్టత్వస్యాగ్నిధత్వాత్ భవ్భావః- జిఘృతతి - సుఘస్పతి కిరశ్చప
భృభ్యః॥ ౨॥ ౨॥ ౨౫॥ కృగ్వాద్యజ్ఞేభ్యజ్ఞప్రచ్ఛసభ్యసనఇట్స్యాత్ - పిచ్చచ్ఛిమతి-
చికిరిమతి- జిగిరిమతి జిగిరిమతి- ఆత్మేటోహ్మతోవేదిదీర్ఘో నెఘ్ఘః-దిదరిమతే-దిభిరిమతే-క
థమద్దిధీర్ఘరితి- భౌవాదికయోర్ధ్వజ్ఞేభ్యభౌరితిగృహణ ఇకోర్పుత్ ॥ ౧॥౨॥౨॥ ఇగ నా
జ్ఞిలాఽఽసనకిత్యాత్- బుభూషతి - దీక్ష - దాతుమిచ్చతిదిషతే- ఏజ్యేషయత్వాభావా
న్మీనాతిమినోతీత్యాత్సన్న - ఆతవిషసనిమీమేతిసూత్రేమాథాలోః - పుభజ్జీగ్రహణం
కృతమ్ హలనాశ్చ॥ ౧॥ ౨॥ ౧౦॥ ఇక్సమిపాద్ధలఃసోర్పులాదిస్సనకిత్యాత్- గు
హా-జఘ్నుతతి- చిభిత్సతి-ఇకికిమ్- యియతే - ర్పులీకిమ్-వివర్ధితే-హల్ గ్రహణం
జాతిపరమ్- త్పంహా- తితృతతి- తితృపహిమతి అఙ్ఘనగమాంసని॥౨॥౨॥౧౨॥ అజ్ఞా
నాంహస్తైజాదేశగమేచ్ఛదీర్ఘస్యాత్ ర్పులాదౌసని - సన్నితోఽజ్ఞే జగీమతి - విభామా
చః-చికిమతి- చికిమతి- జిఘాంసతి సనిచ॥౨॥౨॥౨॥ ఇజోగమిస్సాన్యత్సనినతుబోధ
న- జిగిమిమతి బోధనప్రతిషిమతి- ఇణ్ణవికః - అధిజిగిమిమతి- కర్మణితజ్ఞేపరస్తాపదేష్వి
మృతైస్నేట్- ర్పులాదౌసనిచిదీర్ఘః - జిగాంస్యతే- అజాదేశస్యేత్సృతైఃగచ్ఛతేర్నదీర్ఘః
జిగంసతే- సజ్జగంసతే ఇజశ్చ ॥౨॥౨॥ ౨౨॥ ఇజోగమిస్సాన్యత్సని-అధిజిగాంసతే
 కర్మలోపువధార్థలాదేస్సంశ్చ ॥౧౦॥౨॥౨॥ ఉచ్ఛఇచ్ఛపి- తేఉపధేయస్యతస్మాత్ హ
లాదఃరలనాత్పరాత్వాసనాసేటావాకితౌస్త్రః - ద్యుతిస్వాప్యోస్సమ్మసారణమ్ - ది
ద్యుతిమతే- దిద్యోమతే- రురుచిమతే- రురోచిమతే- లిలిఖిమతి- లిలేఖిమతి-రలఃకిమ్-దిదేష
మతి- వ్యవభాత్మిమ్ వివర్ధితే -హలాదేకిమ్ - ఏషిషిమతి- ఇహనిత్యమపిద్విత్వంగుణే
నవాధ్యతే- ఉపధాకార్యంహిద్విత్వాత్పరిబలమ్ - ఓణేఃముదిత్కరణస్య సామాన్యాపే
క్షాపకత్వాత్ సనీవస్తర్ధభృష్టదస్సుక్రిస్వయీర్గుభరజ్ఞపిసనామ్ ॥ ౩॥ ౨॥ ౨౯॥
ఇవస్తైభ్యః ఋభాదిభ్యశ్చసన ఇడాస్యాత్ - ఇడభావేహలనాచ్చేతికిత్తయిమ్ - భావో
రితివస్యఊర్ - యజ్ - ద్విత్వమ్ - దుద్యామతి - దిదేషిమతి - ప్రాతిభ్యోరేవేతివత్కృమా
ణనియమాన్తమ్- సుసూయతి - సిసేవిషతి అవజ్ఞబృథామిత్ ॥౨॥౨॥౨॥౨॥ ఏమామచ
ఈత్సాన్యత్సాదౌసని అత్రలోపోభ్యాసస్య ॥౨॥౨॥ ౨౯॥ సనిమీమేత్యారభ్యయదు
క్రంతత్యాభ్యాసస్యలోపస్సాన్యత్ - ఆప్రమిచ్చతి - ఈషతి - అర్ధితుమిచ్చతిరపరత్వం-
చర్తయిమ్ - ఈర్ష్యతి - అర్ధిగిమతి - విభ్రజ్జిమతి- విభ్రజ్జిమతి - విభ్రతితి ద
మృఇచ్చ ॥౨॥౨॥౨॥౨॥ దమృరచఇత్సాన్యదీచ్చసాదౌసని - అభ్యాసలోపః - హలనాచ్చే
త్యత్రహల్ గ్రహణంజాతిపరమిత్వక్రంతేనసనః కిత్వాన్మలోపః - ధిషుతి - ధిషుతి- ది
దమిషుతి - శిశీమతి- శిశ్రయిమతి- ఉదోహ్యపూర్వస్య - సుసూవర్షతి- సిస్వరిమతి- యు

యూషతి - యిరువిషతి - ఊర్ణుమాషతి - ఊర్ణుమిషతి - ఊర్ణునిషతి - సచప
 రత్వాద్గజావాదేశయోస్యతో రథ్యాసే ఉకారోన హృయేతేతి వాచ్యమ్ - ద్విర్వచ
 నేనీతిసూత్రేణద్విత్వే క ర్తవ్యేస్తానిరూపాతిదేశా వాదేశనిషేధాభ్యా - సచసన్నతస్య
 ద్విత్వచ్ఛ్రితికార్యత్వాన్నిమిత్రతాఽగమితివాచ్యమ్ - కార్యమగుభవన్నికార్యనిమిత్రత
 యానాశ్రీయతేనత్వననుభవసన్నపి - నచేహనన్ ద్విత్వమగుభవతి - బుభూర్షతి - బిభృషతి -
 జ్ఞప్తిఃపుగన్తోమిత్యంజ్ఞఃపకారా సైశ్చైరాదికశ్చ - ఇదభావే - ంకోర్గులిలికత్వాన్నగుణః -
 అజ్ఞ నేతిదీర్ఘః పరత్వాత్ నిలోపేనపాథ్యతే - అప్యజ్ఞపితిఈత్ - జ్ఞీపతి - జిజ్ఞషయిషతి -
 అమితస్త్రజ్ఞాపయిషతి - జనససత్కృత్యమ్ - సిమాసతి - సిననిషతి * తనిపతిదరిద్రాగ్ని
 భ్యస్సనోవా చద్వాచ్యః * తనోతేర్హిణామా ||౬|| ౪||౧౭ || అస్యోపథాయాదీర్హోవా
 న్నాస్యత్ ఝలాదౌసని - తితాంసతి - తితంసతి - తితనిషతి* ఆశక్తాంసంసన్న క్రవ్యః*
 త్వాముమార్షతి - హుంపిషతి * సనిమీమాఘురభలభశకవలపదామచప్స ||౭||
 ౪||౧౮|| ఏమామచఇత్కృత్ సాదౌసని - అభ్యాసలోపః - స్మరితిసలోపః - పిత్సతి - దిద
 రిదిషతి - దిదిరిద్రాసతి - ధుమిహ్ మిహ్ అభ్యాసన్ - కృతదీర్ఘస్యమిన్తోరిపిమిరూపావితే
 మాదిన్ - సస్మీతితః - మిత్సతి - మిత్సతే - మామానే - మిత్సతి - మాజ్మేహోః - మిత్సతే - దో
 దాణోః - దిత్సతి - దేక్ దిత్సతే - దాహ్దీత్సతి - దిత్సతే - ధేట్ - ధిత్సతి - ధాహ్ - ధిత్సతి -
 ధిత్సతే - రిప్సతే - రిప్సతే - శక్లశిక్షతి - శరమర్షణ ంతిదివాదిఃస్వరితేశిక్షతి - శిక్షతే - పద
 గతా - పిత్సతే * రాధోపంసాయాంసనీస్ వాచ్యః * రిత్సతి - హింసాయాంకిమ్ -
 ఆరిరాత్సతి * ముచోఽకర్తకస్యగుణోవా ||౭|| ౪||౧౯|| సాదౌసని - అభ్యాసలోపః -
 మోక్షతే - ముముక్షతేవావత్సస్యయమేవ - ఆకర్తకస్యకిమ్ - ముముక్షతివత్సంకృష్టః -
 నవృద్ధ్యశ్చతుర్భ్యః - వివృణోతి - తజేతు వివరిషతే - సేనీభీతివేట్ - నివరిషతి - నవృత్సతి*
 ఇట్సనివా ||౭|| ౫||౨౦|| వృజ్ వృజ్ భ్యామృదనాచ్చసనఇద్వాస్యాత్ - తితిరిషతి - తిత
 రీషతి - తితిర్షతి - వివరిషతి - వివరిషతి - విపూర్షతి - వృజ్ - వృజూర్షతే - ధుష్వర్షతి*
 స్తీపూర్కరజ్జ్వశాంసని ||౭|| ౫||౨౧|| స్తీజ్ పూర్కముత్తజ్జ్వాఅహువిభ్యః సనఇట్సాస్యాత్ -
 సిస్తయిషతే - పిపవిషతే - అరిరిషతి - ఇహరిన్ శబ్దస్యద్విత్వమ్ - ఇన్ ఇతిసనోఽవయవఃకా
 ర్యదాశికికార్యణోనిమిత్రత్వాయోగాత్ ద్విర్వచనేనీతినవవర్తతే - అజ్ఞీజిషతి - అశిజి
 తే - ఉభాసాభ్యాసస్య పాఞీజిషతి - ఉచ్చేస్తుక్ - చుత్వమ్ - పూర్వత్రాసిద్ధియమ
 ద్విత్వేజితిచచ్ఛాభ్యాససాతస్యేటోద్విత్వమ్ - హలాదిశ్చేదః - ఉచిచ్ఛిషతి - నిమిత్తాపా
 యేనైమితికాపాయశితిత్వనిత్యం - చోఽవితిసతుక్ గ్రహణాజ్ఞాపకాత్ - ప్రకృతిప్ర
 త్యాపత్తివచనాద్వా - శాచసంశ్చజోరితిసూత్రాభ్యామిజ్ గాశ్చ్యయతే స్సప్ససార
 ణంచవా - అధిజాపయిషతి - ఆధ్యాపిషయిషతి - శిశ్వాయిషతి - శుశాపయిషతి -
 హ్యస్సంప్రసారణం - జుహాపయిషతి - శాద్విత్వాత్పాగిగచ ఆదేశోనేత్యుక్తత్వాదు
 కారస్యద్విత్వమ్ - పుస్సారయిషతి - చుక్షాపయిషతి - ఓఃపుయోజ్యపరే పిపాపయిషతి -
 యియాపయిషతి - బిభాపయిషతి - రిరాపయిషతి - లిలాపయిషతి - జిజాపయిషతి -
 పుయోజికిమ్ - నునాపయిషతి - అపరేకిమ్ - బుభూషతి - ప్రపతితిత్వంవా - సిస్సావ
 యిషతి - సుస్సావయిషతిత్వాది - అపరఇత్యేవ - శుశూపితే * సాతిణ్యోరేవ

ఋభ్యాసాత్ ||౨||౩|| ౬౦|| ఆభ్యాసేణఃపరస్యప్రాతిభ్యస్తయోరేవసస్యషస్సస్యత్ -
 భూతేసనినాన్యస్య - తుష్టుమతి - ద్యుతిస్వాప్యోరిత్యత్వమ్ సుష్టుపయమతి - సిద్ధ్యతే
 రిత్యాత్వం సమాధయమతి - ప్రాతిభ్యోకిమ్ - సీసత్వతి - ఉపసగ్ధాత్తుస్థాదిప్వభ్యాసేనచే
 తికిషత్వమ్ - పరిషిషిషుతి - మణికిమ్ - తిష్ఠాసతి - సుషుప్తి - ఆభ్యాసావిష్యతేర్నేహని
 షేధః - ఇచ్ - ప్రతిషిషుతి - ఇచ్ - అధిషిషుతి ||౨||౩||౬౧||
 ఆభ్యాసేణః పరస్యఋణానామేమాంసస్యసవనమఃషణిపర - సిస్వేదయిమతి - సిస్వా
 దయమతి - సిసాహయమతి - స్థాదిష్వేవాభ్యాసస్యేతినియమాన్వేహ - అభిసూహతి
 *వైషికాస్త్రతుబద్ధీయాచైషికిషత్వబద్ధికః | సయాపవత్ప్రయోనేష్టః సన్ననాన్నసనిష్క
 తే * వైషికాచైషికిస్సరూపోన - తేనశాలీయేభవతివాక్యమేవనతుభానాచ్యః - స
 రూపాకిమ్ - అహిచ్ఛత్రేభవ అహిచ్ఛత్రః - అహిచ్ఛత్రేభవ అహిచ్ఛత్రీయః - అజనా
 చ్యః - తథామత్వద్ధాత్తరూపోన - ధనవానస్యాప్రిహమతబనాస్త్రతుబ్ధ - విరూపస్త్ర
 స్యాదేవ - ధణ్ణిమతిశాలా - సయాపవత్ప్రయోనేష్టః - అర్ధస్వారాసాద్యశ్యంతస్సార్థః
 తేనఽచ్యాసన్ననాత్సన్న - స్వార్థసన్ననాత్సార్థదేవ - జగుప్సివతే - మీమాంసిషుతే ||
 —————||౨||౩||౬౨|| —————||౨||౩||౬౩|| ధాతోరకాచోహలాదేః క్రియాసమ
 భిహారయజ్ ||౩||౧||౨౧|| పానదిపున్యంభృతార్థశ్చక్రియాసమభిహారః తస్మిన్ద్యోత్యై
 యజ్స్యాత్ ||౨||౩||౬౪|| గుణోయజ్ఞుకోః ||౨||౩||౨౨|| ఆభ్యాసస్యగుణస్సాన్యద్యజేయజ్ఞుకిచ -
 సనాద్యవైషికాథాత్వల్లదాదయః - జిదస్తత్వాదాత్తే నెవదమ్ - పునఃపునరతిశయేన
 వాభవతిబోధూయతే - బోధూయాచ్ఛక్రే - అబోధూయిష్ట - ధాతోకిమ్ - అర్ధ
 ధాతుకత్వంయధాస్యాత్ - తేనబిహోవచిరిత్యాది - ఏకాచఃకిమ్ పునఃపునర్జాగర్తి -
 హలాదేకిమ్ - భృశమీక్షతే - భృశంకోభతే - రోచతే ఇత్యత్రయజ్మేభిభాష్యమ్ - పానః
 పున్యేతుస్యాదేవ - రోచయతే - శోశభ్యతే * సూచిసూత్రిమూత్ర్యట్వర్త్య భూణ్ణోతి
 భోగ్యయజ్వాచ్యః * ఆద్యాస్త్రయస్పరాదావదస్తాః సోఽసూచ్యతే - సోఽసూత్ర్యతే -
 మోమూత్ర్యతే - అనేకాచోత్పేనాపోవదేశత్వాత్ పత్యన్న ||౨||౩||౬౫|| యస్యహః ||౨||౩||౬౬||
 యస్యేతిసంఘాతగ్రహణం - హలఃపరస్యయశబ్దస్యలోపస్సాన్యదాగ్ధధాతుకే - ఆదేప
 రస్య - అతోలోపః - సోఽసూచాచ్ఛక్రే - సోఽసూచితా - సోఽసూత్రితా - మోమూ
 త్రితా ||౨||౩||౬౭|| దీప్తోకితః ||౨||౩||౬౮|| ఆకితోభ్యాసస్యదీప్తుస్సాన్యద్యజేయజ్ఞుకిచ - అటా
 ట్యతే ||౨||౩||౬౯|| యజిచ ||౨||౩||౭౦|| అరైస్సంయోగాదేచ్ఛముతోగుణస్సాన్యద్యజే - యకార
 పరశిపున్యన్దిత్వనిషేధః - అరార్యతేఽతిభాష్యోదాహరణాత్ అరారితా - అశాశితా -
 డిష్టోనూయతే - శేభిద్యతే - అల్లోపస్యస్థానివత్త్వాన్నోపదాగుణః - శేభిదితా ||౨||౩||౭౧||
 త్యంకాటిత్యేగతా ||౩||౧||౨౨|| ౨౩|| గత్యర్థాత్కాటిత్యేవివయజ్స్యాన్నక్రియాసమ
 భిహారే కుటిలంవ్రజతి వావ్రజ్యతే ||౨||౩||౭౪|| లుపసవచరజవజభవహదశగ్రూభ్యో భావగర్హ
 యామ్ ||౩||౧||౨౫|| ఏభ్యోధాత్వర్థగర్హాయామేవయజ్స్యాత్ - గర్హితేఽబుష్టి -
 లోలుప్యతే - సాసద్యతే ||౨||౩||౭౬|| చరభలోశ్చ ||౨||౩||౭౭|| అనయోరభ్యాసస్యాతోసుక
 స్యాద్యత్ యజ్ఞుకోః - సుగిత్వనెనాసస్వారోఽత్యతే - సవపదా నవద్యాచ్యః - వాపదా
 నస్యేతియధాస్యాత్ ||౨||౩||౭౮|| ఉత్పరస్యాతః ||౨||౩||౭౯|| చరభలోరభ్యాసాత్పరస్యాతః

త్యాగ్యయజ్ఞయజ్ఞుకోః - హరిచేతిదిర్ఘః - చభాచ్యుర్వలే - చంద్రుర్యశే - పమ్మల్పతే - పం
 స్ఫల్పతే ❀ ఒపజభదహదశభజ్జపతాభ్యు॥ ౭॥ ౪॥ ౬౮॥ ఏమామభ్యాసస్యనక్ స్యాద్యజ్ఞో
 యజ్ఞుకోః - గర్వి తంజపతిజ్జప్యతేఇత్యాది ❀ గోయజీ॥ ౮॥ ౩॥ ౨౦॥ గిరతేఃరెధస్యల
 త్వంస్యాద్యజే - గర్వి తంగిలతిబెగిల్పతే - ఘుమాస్థతిత్వమ్ - గుణః దేదీయతే - వేపీయతే -
 నేషీయతే - కిభామాప్యేః - శోశూయతే - శేషీయతే॥ యజేచ॥ సాస్తర్యతే - రిచ్యతః - చే
 డ్రియతే - సుబ్ - సంచేన్మీ - యతే ❀ సిహోయజీ॥ ౯॥ ౨॥ ౧౦॥ నిచస్యస్యహసస్యాద్య
 జే నిసెసిచ్యతే ❀ నకవతేర్వజీ॥ ౭॥ ౪॥ ౬౯॥ కవతేరభాసస్యచత్వంసస్యాత్ - కొకూ
 యతే - కాతికువత్సోస్తుచోకూయతే ❀ నీగ్యభ్యుస్రింసుభ్యంసుభ్యంసుకసపతపద
 స్కుద్రామ్॥ ౭॥ ౪॥ ౮౪॥ ఏమామభ్యాసస్యనీగాగమన్యాద్యజ్ఞోయజ్ఞుకోః - అతితత్వత్వ
 కైర్వదీర్ఘః - నలోపః - వనీవచ్యతే - సనీస్రీస్యతఇత్యాది ❀ నుగతో - ననానికా ప్రస్య॥ ౭॥
 ౪॥ ౭౫॥ ఆననానికా ప్రస్యాగ్గస్యయోభ్యాసో - ద ప్రఃతస్యమక్ స్యాత్ - గృకాఆనుస్వా
 రోలత్వత్వత్వత్వత్వ - యయ్యమ్యతే - యంయమ్యతే - తపరత్వసామర్థ్యాద్భూతపూ
 ర్వదీర్ఘస్యాపి - భామకో - ధామ్యతే - యేవిభామా - జాజాయతే - జాస్యతే ❀
 హస్తేర్నింసాయాయంయజీమ్ని భావావాచ్యః ❀ ఔమ్నియతే - హింసాయామ్కిమ్ - జ్ఞ
 న్యతే ❀ రిగ్దుపపస్యచ॥ ౭॥ ౪॥ ౯౦॥ ఋదుపపస్యభాతోరభ్యాసస్యనీగాగమన్యా
 ద్యజ్ఞోయజ్ఞుకోః - వరివృత్తతే - త్నుభ్వాదిత్వాన్నః - సరివృత్తతే - జరిగృహ్యతే ఉభయ
 త్రలత్వమ్ - చలిక్లవృత్తే ❀ రిగృత్వత్వత్వత్వత్వత్వమ్ ❀ వరివృచ్ఛ్యతే - పరివృచ్ఛ్యతే ❀
 స్వసిస్యమివ్యేజ్ఞాయజీ॥ ౭॥ ౧౧॥ సంప్రసారణంస్యాద్యజే - సోమవ్యతే - సేనమ్యతే -
 వేపీయతే ❀ నవశః॥ ౭॥ ౧౧॥ వావశ్యతే ❀ చాయఃకి॥ ౭॥ ౧౧॥ ౨౧॥ చెకియతే ❀ ఈ
 ఘ్రాధ్నో॥ ౭॥ ౪॥ ౩౧॥ జేఘ్రియతే - దేధ్రియతే ❀ అయజ్ఞేజ్ఞితి॥ ౭॥ ౪॥ ౨౨॥ శిశఃఅ
 యజాదేశఃస్యాద్యాదౌక్తిపర - శాశయ్యతే ॥ అభ్యాసస్యప్రాప్యః - తతోగుణః -
 దోధాక్యతే ॥ తోత్రాక్యతే ॥ ❀ ఇతియజ ప్రక్రియా ❀
 యజో - ఓచివ ॥ ౨॥ ౪॥ ౭౪॥ యజో - ఓచిప్రత్యయేవరతుక్ స్యాత్ చకారా తంపిసాపిబ
 హుశంతుక్ స్యాత్ - అనైమిత్తికోయమ ప్రరక్షల్వానాదోభవతి - తతఃప్రత్యయలక్షణే
 నయజ ప్రత్యాద్విత్వమ్ అభ్యాసకార్యం - భాతుత్వాల్లడాదయః - శేమాత్కర్తరితిపర
 సైగ్రపదమ్ - అనుదాత్తజితఇతితన - జిత్రస్యప్రత్యయాప్రత్యయసాధారణ్యేనప్ర
 త్యయలక్షణాప్రవృత్తైః - యత్రహిప్రత్యయస్యాసాధారణంయూపమాక్రియతేతత్రైవతత్ -
 అతఏవ సుదృఢత్వాప్రసాదఇత్యత్రలత్వసప్రసేవితీర్హిత - యేపిస్పర్శజాదయోనదా
 త్రజితప్రేభ్యోపి - అనుదాత్తజితఇత్యుపసర్గనిర్దేశాత్ - తత్రచత్రిపాశపీనిషేధా
 త్ - అతఏవశ్యనాదనుాపి - గణేసనిర్దేశాత్ - కిన్తశజేవ - చర్కరితశ్చే
 త్యదాదోపాతాత్ శబోలుక్ ❀ యజోవా॥ ౭॥ ౩॥ ౯౪॥ యజనాత్వరస్యహలాదఃపిత
 సాస్సర్వభాతుక్ స్సేడ్వాస్యాత్ - భూసువోరితిగుణనిషేధోయజ్ఞుకిభామాయాన్న - బో
 భూతుతేతికైఇతిశ్చన్దసిసాతనాత్ అతఏవయజ్ఞుక్ భామాయామపిసిద్ధః - నచయజ్ఞుక్ ప్రా
 ప్రవీవగుణాభావోనిసాత్యతామితివాచ్యమ్ - ప్రకృతిగ్రహణేయజ్ఞుగ ప్రస్యాపిగ్రహణా
 త్ - ద్విఃప్రయోగోద్విర్వచనంపాద్యమితిసిద్ధాంతాత్ - బోభావీతి - బోభోతి - బో

భూతః-బోధువతి - బోధ వాచ్చకార - బోధవితా - అబోధవీత్ - అబోధాత్ - అబో
భూతామ్ - అబోధపుః - బోధాయాత్ - బోధాయాతామ్ - బోధాయాస్తామ్ - గాఢి
తిసిచోఽక్ - యజోవేతిట్వైగుణంభాధిత్వానిత్యత్వాద్వక్ - అబోధవీత్ - అబోధా
త్ - అబోధాతామ్ - అభ్యస్తాశ్రయోజన్ - నిత్యత్వాన్వక్ - అబోధపుః - అబోధవి
వ్యనిత్యాని-పాస్వర్ధి-పాస్వర్ధి- పాస్వర్ధి- పాస్వర్ధి- పాస్వర్ధి- పాస్వర్ధి- పాస్వర్ధి
తు-పాస్వర్ధి- హ్యర్థుల్యోప్ పార్ధి-పాస్వర్ధి-లజ్-అపాస్వర్-అపాస్వర్- నిపిదశ్చేతిరు
త్వపక్షైర్- అపాస్వః- గాధ్య- జాగాధి- జాఘాత్- అజాఘాత్-నీపిరుత్వపక్షేఅజా
ఘాః-నాధ్య-నానాత్తి-నానాత్త-దధ- దాదధి- దాదధ- దాదధి- అదాధత్-అదాద
ధామ్-అదాదఘః-అదాధః-అదాధత్-లుజిఅదాదాధీత్-అదాదాధీత్-చోస్కున్దీతి-చో
స్కున్-అచోస్కు-అచోస్కు-స్తామ్-అచోస్కున్ద-మోముదీతి-మోమోత్తి-మోమో
దాచ్చకార- మోమోదితా - అమోముదీత్ - అమోమోత్ అమోముత్తామ్-అమోముదుః-
అమోముదీః-అమోమః-అమోమోత్-లుజిగుణః- అమోమోదీత్ - చోకూర్తి చోకూ
ర్దీతి- లజ్ తిమ్ అచోకూర్-అచోకూర్దీత్-నిపిదశ్చే-అచోకూః-అచోఘాః- అజోగూః-వ
నిరభ్యేతి-వనివజ్జి-వనివక్తః వనివచతి-అవనివజ్జీత్ - అవనివక్- జక్ష్మితి-జక్ష్మి-అను
దాత్తోపదేశేత్యనునాసకలొపః- జక్తః- జంగతి- మోవశ్చ- జక్తన్- జక్తన్-జక్తన్-వి
శాజ్గ్రాణేనోత్తత్వాత్ కేఙ్గిషేధః- జక్తమితా - అనునాసకలొపస్సాభీయత్యేనాసిద్ధ
త్వాన్నిపేర్దుక్ - జక్తహి - మోనోధాతోఃఅజక్తః-అనుదన్ధనిదేశాన్నదేశ- హ్యైవైతి
నవృద్ధిః- అజక్తమీత్ - అజక్తమిష్టామ్ - హనైర్వజ్జుక్ - అఙ్గాసాచ్చేతికుత్వమ్- యద్యపి
హోహనైర్వజ్జుతోహనైర్వజ్జునవర్తయితితం - తధాపియజ్జుకిభవత్యేవేతిన్యాసకారః-
శ్చిపాకపేతినిషేదస్త్యనిత్యఃగుణోయజ్జుకోరితిసామాన్యాపేక్షజ్ఞాపకాదితిభావః - జక్ష్మ
నీతి- జక్ష్మన్- జక్ష్మతః - జక్ష్మన్- జక్ష్మన్- శ్చిపానిరేశాజ్జాదేశాన - జక్ష్మహి- అ
జక్ష్మనీత్ - అజక్ష్మక్ - జక్ష్మన్యాత్ - ఆశిషితువద్యాత్-అవధీత్-అవధిష్టామిత్యాది-వధాదే
శస్యద్విత్వన్నభవతి - స్థానివజ్జేనానభ్యాసస్యేతినిషేధాత్ - తద్ధిసమానాధికరణంధా
తోర్విశేషణంబహువ్రీహిబలాత్ - అబ్బుర్వాప్తుఃఅజోయమహానత్యాత్త సేవదమ్- ఆ
జక్ష్మతేజత్వాది - ఉత్పరస్యేతితపరత్వాన్నగుణః - హవిచేతిదిర్ఘస్తున్యాదేవ- తస్యా
సిద్ధత్యేనతపరత్వనివర్తత్యామోగాత్ - చఙ్కరీతి - చఙ్కర్- చఙ్కర్- చఙ్కర్- చ
ఙ్కరీతి- అచఙ్కరీత్- అచఙ్కర్- చఙ్కరీతి- చఙ్కర్- జనసనేత్యాత్వమ్ - చఙ్కతః-గమ
హనేశ్వవధాలోపః-చఙ్కన్-చఙ్కహి-చఙ్కనాని-అచఙ్కనీత్ - అచఙ్కక్ - అచఙ్కాతామ్-
అచఙ్కన్- యేవిధామ్ - చఙ్కాయాత్ - చఙ్కన్యాత్ - అచఙ్కనీత్-అచఙ్కనీత్- ఉతో
వృద్ధిర్వ్యత్రనాభ్యస్తస్యేత్యనువృత్తైరుతోవృద్ధిర్- యోయోతి-యోయవీతి - అయో
యవీత్ - అయోయోత్ - యోయయోత్ - ఆశిషిదీర్ఘ- యోయాయాత్ - అయో
యాయాత్ - నోసవీతి- నోనోతి- జాహేతి-జాహాతి - ఈహల్యఘాః- జాహీతః-ఇహజహ
తేశ్చ- అచహకా- లోహోయి-ఘమూస్థా- ఏరిజత్యేతేవఙ్కాపిసభవన్తి - శ్చిపానిరేశాత్-
జాహాతి- జాహాని- జాహాసి- జాహీధః - జాహీహి- అజాహేత్- అజాహాత్- అజాహీ
తామ్-అజాహుః- జాహియాత్ - ఆశిషిజాహాయాత్ - అజాహానీత్- అజాహానిష్టామ్-

అజాహష్యత్ - లుకాలుప్రేత్యయలక్షణాభావాత్ స్వపిస్వమిహ్యత్వన్న - రుదాదిభ్య
 యగణనిర్దిష్టత్వాదిట్న. సాస్వపీత్-సాస్వప్తి. సాస్వప్తః - సాస్వపతి - అసాస్వపీత్-
 అసాస్వప- సాస్వప్యాత్- అపితువచిస్వపీశ్యత్వమ్ - సామప్యాత్ - అసాస్వాపీత్ -
 అసాస్వపీత్ యగ్నికౌచలుక్ ||౭||౪||౯౦|| ఋదుపపస్యభాతో రభ్యాసస్యయక్ రిక్
 రిక్ ఏతేఅగమాస్సుయ్యంజుకింజు ఋతశ్చ ||౭||౪||౯౧|| ఋదుస్తనాతోరపితధా- వర్వ
 తిత్- వరివృతీతి- వరివృతీతి- వర్వర్తి- వరివర్తి- వరివర్తి- వర్వత్తః-౩- వర్వత్తతి-౩-వ
 ర్వరాహు- వర్వర్తితా-౩- గణనిర్దిష్టత్వాన్నవృద్ధ్యశ్చతుర్వ్యతిస - వర్వర్తిష్యతి-౩-
 అవర్వతీత్- ౩-అవర్వర్త- ౩- సీపితశ్చేతిరుత్వపక్షేరోరి అవర్వాః ౩- గణనిర్దిష్టత్వాద
 జ్జన-అవర్వర్తిత్-౩- చర్కరీతి- ౩- చర్కర్తి-చరికర్తి-చరికర్తి-చర్కత్తః-౩- చర్క
 తి- చర్కరాశ్చకార -౩-చర్కరితా -౩ అచర్కరీత్ -౩అచర్క- ౩- చర్కయా
 త్-౩- ఆశిరిజ్ - వర్క్రియాత్-౩- అచర్కరీత్- ౩- ఋతశ్చేతి తపరత్వాన్నేహ -
 క్ష్యానిక్షేప - చాకర్తి - తాతర్తి- తాతీర్తి- తాతరతి - తాతీర్తి- తాతరాణి- అతాత
 రీత్- అతాతః- అతాతీర్తమ్- అతాతరుః- అతాతారీత్- అతాతారిష్టామిత్యాది - అరై
 ర్యజ్ఞుకింజుత్వేద్యాసస్యోగత్యంరపరత్వాహలాదిశ్చేపః - కుక్ - రిక్రికోస్తు- అభ్యా
 సస్యాసవర్ణతీయజ్ - అరర్తి - అరియర్తి-అరరితి-అర్యరీతి- అర్యతః-అరియ్యతః- యైర
 త్- యజ్- యకోరోరితిలోపః - ననతన్తీన్కర్తవ్యయణః స్థానివత్త్వం - పూర్వత్రాసి
 దైతన్నైషధాత్ - అరితి - అరియీతి - లిజేతిసానిద్దేశాత్ గుణోర్రితగుణోన - రిజ్జర
 లోపఃదీర్ఘః ఆరియాత్ - ఆరిరియాత్ - ఆరిరియాత్ - గృహుగ్రహణే - జగ్గపీతి-౩
 జగ్గర్థి-౩ జగ్గర్థః-౩-జగ్గృహతి-౩-అజగ్గర్త్-౩ గృహ్ణతేన్రుజాగ్రహీతి-జాగ్రాధి తసాదా
 జిన్నియత్తంసంప్రసారణంతస్యవిరజ్జత్వినాసిద్ధత్వాన్నరుగాదయః - జాగృహ- జాగృ
 హతి-జాగ్రహీషి జాగృహీషి-లుటిజాగ్రహీతా-గ్రహులీటితిదీర్ఘస్తు- తత్రైకావ ఇత్య
 నువృత్తేః- మాధవస్తుదీర్ఘ మాహ- తద్భాష్యవిరుద్ధమ్ - జగ్గర్థితి-౩ జగ్గర్థి ౩ జగ్గర్థః-౩
 జగ్గర్థతి- ౩-జగ్గర్థీషి - ౩-జగ్గర్త్తి - ౩-అజగ్గర్థీత్ - ౩- ఈడభావేగుణః హలిత్యా
 దిలోపఃభవ్భావః - జశ్వనర్త్తి - అజగ్గర్త్ -౩ అజగ్గర్థామ్- ౩ సీపితశ్చేతిపక్షేరు
 త్వమ్ - అజగ్గః-౩-అజగ్గర్థీత్ -౩-అజగ్గర్థిష్టామ్- ౩-పాప్రచ్ఛితి - పాప్రప్తి - తసాదా
 గ్రహీశ్చేతి సంప్రసారణన్నభవతి - శ్చివానిద్దేశాత్ - భోవ్యాహుడితితః - ప్రశ్చేతివః పా
 ప్రప్తః - పాప్రచ్ఛతి - పాప్రశ్చి - పాప్రచ్ఛవః - పాప్రశ్చః - యకారవకారానానాన్తు
 ఊడేధానినాం యజ్ఞుశ్చాస్తీచిచ్ఛ్విరితిసూత్రేభావ్యేభ్యసితం కైయలీనసప్తీకృతమ్ -
 ఇదంచచ్ఛ్విరితియతోర్గ్ తద్విషయకమ్ - జ్వరత్వరేత్యుడే భానిః స్రవిమహ్యోస్తు
 యజ్ఞుగస్త్యైవేతీన్యాయమ్ - మాధవానిసమృతశ్చ | మవ్యబద్ధనే - ఆయంయాన్త
 ఊడేభావీ- తేవృదేవృదేవనేత్యుదయోవానాః - జాయగతో - జాహయీతి - జా
 హతి- జాహతః- జాహయతి- జాహయీషి- జాహసి- వలిలోపేయభాదోదీర్ఘః- జాహ
 మి- జాహవః- జాహవః-హర్భగతికాన్త్యోః-జాహర్భితి- జాహర్తి- జావర్త్తి- జాహర్వ
 తి- లోట్-జాహర్త్తి- అజాహః - అజాహర్తామ్-అజాహర్వః - మవబద్ధనే జ్వరత్వర
 స్రవపిమవామపథాయాశ్చ ||౬||౪||౨౦|| జ్వరాదీనామపథావకారయోరూర్ స్యాత్

యంస్యాదేవ - కేంకామ్యతి - స్వఃకామ్యతి - ఉపమానాదాచారే || ౩ || ౧ || ౧౦ || ఉపమానాత్కర్తృణస్సుబన్తాదాచారేకేక్యన్ స్యాత్ - పుత్రమివాచరతిప్రతీయతిచ్ఛాత్రమ్ - విష్ణూయతిద్విజమ్ * ఆధికరణాచ్చేతివక్తవ్యమ్ * పాప్రసాదీయతికుట్యామ్మిత్యుః - కుటీయతిప్రాసాదే * కన్యఃక్యచ్ సహోపశ్చ || ౩ || ౧ || ౧౧ || ఉపమానాత్కర్తృణస్సుబన్తాదాచారేక్యజ్జ్వాస్యాత్ - సాస్తకస్త్రవాచకస్యతులోపోవాస్యాత్ - క్యజ్జ్వాపేక్ష్యతైః పక్షేవాక్యమపి - సాస్తస్యలోపస్త్యక్యజ్ సన్నియోగశిష్టః సచవ్యవస్థితః | ఓజసోఽపురసానిత్యమితరేమాంవిభావయూ || కృష్ణవాచరతికృష్ణాయతే - ఓజశ్శబ్దోవృత్తిః పయేతద్వ్యతి - ఓజాయతే - ఆపురాయతే - యశాయతే - యశస్యతే - వివాన్యతే - విద్వస్యతే - త్వద్వతే - మద్యతే - అనేకార్థత్వేతుయమ్మద్యతే - ఆపద్యతే | క్యజ్జ్వానినోశ్చ || కుమారీచాచరతిపుమారాయతే - హరిణీవాచరతిహరితాయతే - గుర్వీవగురాయతే - సపత్నీవసపత్నాయతే - సపతీయతే - సపత్నీయతే - యువతిరివయూవాదయతే - పట్నీవృద్వ్యావివపట్నీవృద్వాయతే - సకోపధాయాః - పాచికాయతే * ఆచారేఽవగల్భ్యతీ విహాడేభ్యః క్విచ్ఛావక్తవ్యః * వాగ్రహణాత్ క్యజపి - అవగల్భదయః పచాద్యజ్జ్వాః క్విస్సన్నియోగేనానుదాత్తత్వమగ్రహణానీకత్వంచప్రత్యయస్యప్రతిష్ఠాయతే - తేనశక్ - ఆవగల్భ్యతే - క్త్విజతే - హోడతే * ధూతపూర్వాదవ్యసేకాచఆమ్ * ఏతద్వార్తికారమృసామర్థ్యాత్ - నవఅవగల్భ్యతేఇత్యాదిసిద్ధిస్తత్ఫలం - కేవలానామేవాచారేషివృత్తిసంభవాత్ - ధాతునామసేకార్థత్వాత్ - అవగల్భాచ్ఛక్తి - వార్తికేఅవేత్సుపసగ్నిశిష్టపాతాత్ కేవలాదుపసగ్రాస్తరవిశిష్టాచ్చక్యజేపేతిమాధవాదయః - త్కసేతిమాచితమ్ * సర్వప్రాసవికేభ్యః క్విచ్ఛావక్తవ్యః * పూర్వవార్తికేనైవసంభాసగ్రాధంతప్రక్షిపనూద్యతే - ప్రాసవిదగ్రహణాదిహానువశితిసమృద్ధ్యతే - తేనపదకార్యమ్ - కృష్ణజవాచరతికృష్ణతి - అతోగుణజతితిసాసహవరరూపమ్ - అవాచరతిఆతి-అతః - అన్తి-ప్రత్యయగ్రహణమపనియతసేకాచఇత్యక్తేర్నామ్ - ద్విత్వమ్ - అతోగుణేప్రాప్తై అతఆదేరిదీర్ఘః - ణలబౌద్ధ్యః - బౌఅతుసాదిషుచు అతోలోపజటిచేత్యాలోపః ఆక్షుః - ఉః - మాలెవాచరతిమాలతి - లిజ్జరిశిష్టపరిభాషయాఏకాదేశస్యపూర్వాప్రత్యాద్యా క్విప్ - మాలాచ్ఛకార_లజే - అమాలాత్ - అత్ర హల్ జ్యోదిలోపోస_జీసాహవర్యాదాపోపిసోరేవలోపవిధానాత్ - ఇల్ల_సకా - అమాలాసీత్ - కవిరివకవయతి - ఆర్ణిజికపీయాత్ - సిచివృద్ధిరిత్యత్రధాతోరిత్యగవర్త్యధాతురేవయోధాతురివాఖ్యానాన్నమధాతోర్నవృద్ధిరితికైయలాభయః - ఆకవయ్యాత్ - మాధవస్తునామధాతోరివృద్ధిమిచ్ఛతి - ఆకవయ్యాత్ - విరివకవయతి - వివాయ - శివ్యతుః - అవయ్యాత్ - అవయ్యాత్ - శ్రీరివశ్రయతి - శిశ్రాయ - శిశ్రియతుః - పితేవపితరతి - ఆశిషిరిజ్ పితీయాత్ - భూరివభవతి - అత్రగాతిస్థేతిభువోపుగిభవతేరశ్శతిచనభవన్తి - అభివృత్త్యేనధాతుసాత్యన్తైరివతత్రగ్రహణాత్ - అభావీత్ - బుభావ - ద్దురివద్రవతి - శిశీరితవజ్ - అద్యాపిత్ * అనునాసికస్యక్విర్ముహోః క్షితి || ౪ || ౧ || ౧౫ || అనునాసికాస్తస్మాప్రదాయాదీర్ఘః స్వాత్ క్వార్ములాదౌచశిజితి - ఇదమివాచరతిఇదామతి - రాతేవరాజానతి - ప్తస్థానపథగీనతి - మధీనతి - ముఖ్యుణీనతి - ద్యౌరివదేవతీతిమాధవః - అత్రఊతిద్యవతీత్యుచితమ్ - కషవక

తి - చకావితహరదత్తిః - మాధవస్తుభ్యుల్లో హావితవచనాత్ నిలిపద్ధిమృధితావతలోలో
 పాచ్చకలమిరాపమాహ - స్వప్నవసస్వా - సస్వ - యత్తుస్వామాసస్వాత్తుకారేతద
 నాకరమేవ భృశావభ్యోభువ్యచ్చెల్లోపశ్చహలః॥ ౩॥ ౧॥ ౧౨॥ అభూతతద్భావవిష
 యేభ్యోభృశావభ్యోభవత్ప్రేక్ష్యజ్ఞాత్ - హలస్తానామేమాంలలోపశ్చ - అభ్యుశోభ్య
 శోభవతిభ్యశాయతే - అచ్చేపిపమ్యదాసబలాదభూతతద్భావశిలబ్ధమ్ - తేనేహస-
 క్షవివాభృశాభవన్తి - యేరాత్రోభ్యశాఃసక్షత్రాదయః తేనివాక్ష్వభవనీత్యర్థః - సు
 మనసాస్వలోపః - సుచనాయత - చురాదోసంగ్రామయద్ధశివర్మతే - తత్ర
 సంగ్రామేతిప్రాతిపదికంతస్మాత్తత్కరోతీతిజీవనీధ్యః - తత్సన్నిగూగేనానుబధాసభ్య
 తే - యుద్ధేయాయంగ్రామశబ్దశివర్మకైపిసామర్థ్యాత్సంగ్రామశబ్దేలభ్యేషిష్టపారోజ్ఞాప
 యతి - ఉపసర్గసమానాకారంపూర్వపదంధాతుసంజ్ఞాప్రయోజితప్రత్యయేఽక్షిర్నిత్యప
 క్షక్రియతేతి - తేనమనశ్చదాత్ప్రిగట్ - స్వసనాయత - ఉన్ననాయతే - ఉదమ
 నాయత - ఏవశ్చవాగల్భతలవాగల్భిప్రత్యాదావప్యవేత్యస్యపుష్కరణంబోధ్యమ్ -
 జాపకశ్చసజాతీయమయమ్ - తేనయతోపసర్గస్వరూపంసకలంశూయతేనత్వాదేశే
 నావహ్యతంత్రైవపుష్కలైః - ఏవశ్చఅడోఢఃఃఢః - సజవాచర్మఢధాయత్వా-
 అత్రఉన్ననాయకలబ్ధిశివన్నల్యమ్ - జ్ఞాపకస్వపిశేషవిషయత్వేషాప్తవారికంతద్భా
 వ్యంప్రమాణమ్ - తథాహి - ఉస్యామాజ్ఞావటఃప్రతిషేధఃఉనీమజాశ్చిపరయో
 రాటః పరరూపసేత్యర్థః-ఉస్యామైశ్చత్ - జానీయత్-జాజ్కారియత్- జాఢీయత్-
 అటశ్చేతిచశబ్దేనపునర్వృద్ధివిధానాదిదంసద్ధమిషాప్తేస్థితమ్ * లోహితాదిడాజ్భ్యః
 క్యమ్ ॥ ౩ ॥ ౧ ॥ ౧౩ ॥ లోహితాదిభ్యోడాజస్తచ్చభవత్ప్రకృష్టస్యాత్ * వా
 క్యమః ॥ ౧ ॥ ౩ ॥ ౯౦ ॥ క్యమస్తాత్పరస్మైపదంవాస్యాత్ - లోహితాయతి-
 లోహితాయతే - అత్రోచ్చేరిత్యనువృత్త్యాఅహూతతద్భావవిషయత్వంబబ్ధం - తచ్చలో
 హితశబ్దస్త్వేవవిశేషణంశుడాచఃఅసమ్భవాత్ - నాప్యాదితబ్దగ్రాహ్యణాంతస్యప్ర
 త్యాఖ్యానాత్ - తథాచనాత్రికమ్ * లోహితడాజ్భ్యఃక్యవ్వచనంభృశాదివ్యతరా
 జీతి * నవైవగకామ్యచఇవక్యపోషికకారఃశూయతఉచ్చరణసామర్థ్యాదివాచ్యమ్ - త
 స్యాపిభాష్యేప్రత్యాఖ్యానాత్ - పటపటాయతి - పటపటాయతే - కృభ్యస్త్రీయాగం
 వినాపీహడాచడాజస్తాత్ప్రయోవిధానసామర్థ్యాత్ - యత్తు-లోహితశ్యామదుకఖానిహ
 ర్నగర్వసుఖానిచ । మూర్ఛానిద్రాకృపాధూమాః కరుణానిత్యచర్మణీఇతిపరిత్యాశ్యామా
 దిభ్యోషిక్యపిపదద్వయముదాహరన్రితద్భావ్యవారికవిరుద్ధమ్ - తస్మాత్తైభ్యఃక్యజైవ-శ్యా
 మాయతే - మఃఖాదయోవృత్తివిషయేతద్వతివర్తనేలిక్ష్వివిష్టపరిభావయాలోహినీశబ్దాద
 పిక్యమ్ - లోహినీయతి - లోహినీయతే * కష్టాయక్రమణే॥ ౩॥ ౧॥ ౧౪॥ చతుర్థస్త్రా
 త్కష్టశబ్దాదుత్సాహకైక్యజ్ఞాత్ - కష్టాయక్రమణేకష్టాయతే - పాపంకర్తృమత్సహతఇ
 త్యర్థః * సత్రకక్షకష్టకృచ్చిగహసేభ్యఃకణ్విబిక్షాయామితివక్రవ్యమ్ * కణ్వింపా
 పం - సత్రాదయోవృత్తివిషయేపాపార్థాః తెభ్యోద్వితీయానైభ్యః బిక్షిన్నాయాంక్యజ్ఞా-
 నాసంబిక్షిర్నీత్యస్వపదవిగ్రహః - సత్రాయతే - కష్టాయతేఇత్యాది * కర్షణోరోమస్తత
 పోభ్యాంవ రిపరోః॥ ౩॥ ౧॥ ౧౫॥ రోమస్తతపోభ్యాంకర్షణ్యంక్రమేణవర్తనాయాంచర

జేహారైకైస్యాత్ - రోమన్ధావర్తయ రోమన్ధాయతే* హనుచలన-లివాచ్యమ్* చన్ద్ర
 తస్యాకృష్ణపునశ్చర్వణ-తృప్తి-సేహాకీటోరోమన్ధావర్తయతి- ఆపానప్రదేశాన్నిస్సృతం
 ద్రవ్యమిహరోమన్ధః తదశ్చాత్యర్థగతకైయట- వర్తనంకరోతీత్యర్థ- ఆతిన్యాసకారహరద
 త్తో* తపససపరస్మైసవచ్చ* తివశ్చరతితపస్యతి* బాష్యేమ్మభ్యాముద్యమనే || ౩||౧||

౧౬-| ఆభ్యాంకర్తభ్యాంకృజ్ స్యాత్ - బాష్పముద్యమతి బాష్పయతే - ఊష్ణయతే* శే
 నాచ్చేతివాచ్యమ్* శానాయతే* శబ్దమైరకిలహస్త్రి- యేమేఘభృగికరణే || ౩||౧||౧౭ ||
 ఏభ్యఃకర్తభృగి కరోత్యర్థకృజ్ స్యాత్ - శబ్దంకరోతిశబ్దాయతే - పక్షేతత్కరోతీ- నిజపీ
 మృత్యుతినిస్సః - శబ్దయతి* శుదినశుద్దినసేవరభ్యశ్చ* శుదినాయత త్యాది
 *శుఖాదిభ్యఃకర్తృపేదనాయామ్ || ౩||౧||౧౮|| శుఖాదిభ్యఃకర్తృభ్యోపేదనాయామథా
 కృజ్ స్యాత్ - పేదనాః పురేవచేత్సఖాదీనిస్యః - శుఖంపేదయతే శుఖాయతే - కర్తృగ్ర
 హణంపిమ్ - పరస్యశుఖంపేదయతే* నమోవరివశ్చిత్రజిక్యత్ || ౩||౧||౧౯ || కరణే
 త్యనువృతేః క్రియావిశేషపూజాయామృచర్యామూమాశ్చర్యైః - నమస్యతిదేవాః -
 పూజయతీత్యర్థః - వరివస్యతిగురూః - శుశ్రూషతఇత్యర్థః - చిత్రియతే - విస్తయత
 ఇత్యర్థః - విస్తాపయత్యత్యస్యే* పుచ్చభాణ్డచీవరాణ్డిత్ || ౩|| ౧||౨౦|| * పుచ్చాయదసనే
 వ్యసనేవర్చసనేచ* వివిధంవిరుద్ధంవోత్తే- విణవ్యసనమఉచ్చయతే - విపుచ్చయతే-
 పరిపుచ్చయతే* భాణ్డాత్సమాచయతే* సహ్యాణ్డయతే - భాణ్డనిసమాచిసీతి- రాశీ
 కరోతీత్యర్థః - సముఖాణ్డత* చీవరాదార్జనెపరధానెచ* సంచివరయత్కేతుః - చీవ
 రాణ్డార్జయతి - పరిధత్తైవేత్యర్థః* ముణ్డయిత్రశ్శట్టలవణ- వ్రతవస్త్రహలకలకృతతూన్ద్ర
 భ్యోజీవే || ౩ || ౧ || ౨౧ || కృభారై - ముణ్డంకరోతిముణ్డయతి | వ్రతాదాభీజనత్సన్నివృ
 త్త్యోః | పయశ్శూద్రాన్నంవాద్రతయతి | వస్త్రాత్సమాచ్ఛాదనే | సంవస్త్రయతి | హ
 ల్యాదిభ్యోగ్రహణే | హలికలోరదనత్త్వంచనిపాత్యతే - హలింకలింవాగ్మహ్ణాని హలయ
 తి- కలియతి - మహద్ధలంహలిః - పరత్వాద్యవృద్ధౌసత్యామపీవద్యావేనాగేవలవృతే-
 తతస్సన్నద్భావదీర్ఘాన - ఆజహాత్ - ఆచకలత్ - కృతగ్మహ్ణాతికృతయతి - తూస్రానివి
 హన్రివితూస్రయతి- తూస్రంకేశఇత్యేకే - జటిఘాతాఃకేశ్యాత్యన్యై - పాపమిత్యపరై -
 ముణ్డాదయస్సత్యావపాశేత్వత్క్రివపతితంయుక్తాః - ప్రాప్తిపదికాధాత్వర్థ- ఆత్యేవసి
 ధ్ధికేమాంబిద్రాహణంసాపేక్షేభ్యోపిజిజ్ఞర్థమ్ - ముణ్డయతిహణవకమ్ - మిశ్రయత్య
 న్నమ్ - శ్లేష్ఠయతివస్త్రమ్ - లవణయతివృజ్జనమితి - హలికలోరదనత్త్వార్థం - సత్య
 స్యాపుగర్థమ్ - కేమాంబిత్ప్రపంచార్చర్థమ్ - సత్యంకరోత్యాచప్యేవాసత్యావయతి* ఆర్థ
 పేదయారప్యాపుగ్వక్తవ్యః* ఆర్థాపయతి - పేదాపయతి - పాశంవిమశ్చుతివిపాశ
 యతి- రూపవృశ్యతి - రూపయతి - వీణయోవగాయత్యువవీణయతి - తూలేనానుకుష్ఠా
 త్యనుతులయతి - తృణాగ్రంతూలేనానుకుట్టయతీత్యర్థః - శ్లోకైరుపస్త్రాతి ఉపశ్లాకయ
 తి - శేనయాఅభియాతిఅభిషేణయతి- ఉపసగ్ధాత్యనోతీతిషః- ఆభ్యషేణయతే- ప్రా
 క్షితాదితిషః- అభిషేషేణయతి- ధాదీష్యభ్యాసేనచేతిషః- లోమాన్యనుమార్జి అనులో
 మయతి - త్వచసంవరణేభ్యః త్వచంగృహ్ణాతిత్వచయతి - వర్షణాసన్నాహతి సంవర్షయ

తి - వర్ణంగ్మణ్ణోతివర్ణయతి - చూర్ణైరవధ్మంసతిఆవచూర్ణయతి - ఇప్తవదిత్యుదేశాత్పుంస
 ద్భావాగయః - ఏనీమాచప్తేనీతయతి - దరదమాచప్తేదారదయతి - వృధుమ్మృధయతి -
 వృద్ధౌసత్వాంపూర్వంబాటిలోపః - ఆపిప్రథత్ - ఆపప్రథత్ - మృదుంమృదయతి - ఆ
 మిమృదత్ - అమమృదత్ - భృశంకృశంకృశంపరిబృశం భృశయతి - క్రశయతి - ద్రశయ
 తి - పరిబ్రశయతి - ఆబభృశత్ - ఆచక్రశత్ - అదద్రశత్ - పర్యబ్రుశత్ - ఊడిమా
 భృత్ - ఓడభత్ - ధత్వాదీనామసిద్ధత్యాత్ హీతిశబ్దస్యవిత్వమ్ - పూర్వత్యాసిద్ధీయమ
 ద్విత్వేతిత్యుత్తమిత్వక్రమ్ - ఢిఇత్యుత్తమిత్వస్య - బౌడిభత్ - ఊహమాభ్యత్
 బౌజభత్ - బౌడభత్ - ఓఘయణితిసూత్రేవగ్గప్రత్యాహరజగ్రహాలిక్లమ్ - ద్విత్వే
 కార్యణిచిఅచఆదేశోనేతి ఉనయతాపుక్రమ్ - ప్రకృత్యైకాచ్ - వృద్ధిపుకా - స్సావయ
 తి - త్యాంహంవాచప్తేత్వాపయతి - మాపయతి - మపర్యస్తస్యత్వమా - పరరూపాత్పు
 ర్వస్మిత్వత్వాట్టిలోపః - వృద్ధిపుకా - త్వాదయతి - మాదయతీతిశ్చన్యాయమ్ - ఆ సరగ్గ
 త్వాత్పరరూపేకతేప్రకృత్యైకాజితి ప్రకృతిభావాత్ - నచ ప్రకృతిభావో భావ్యేప్ర
 త్యాఖ్యాతఇతి భృమితవ్యమ్ - భావ్యస్యప్రేష్టాద్యుదాహరణ విశేషేనసద్ధా సిద్ధిసర
 త్యాత్ యువామావాం వా యుష్మయతి ఆస్తయతి - శ్వాస మాచప్తే శావయతి -
 సస్తద్ధితఇతిటిలోపః ప్రకృతిభావస్తన - యేననాప్రాప్తిన్యాయేనఛేరిత్యనైగ్ధబాధ
 కోహిసఃభత్వాత్సంప్రసారణమ్ - అన్యేతనస్తద్ధితఇతి నోపతిదిశ్యతే - ఇన్ద్రనిశస్యాపు
 స్తత్వాత్ - బ్రహ్మివ్యత్యారోపరత్వాత్పేరిత్యనైగ్ధప్రవృత్తిః - తేనఋనయతీతిరూప
 మాచః - విద్వాంసమాచప్తేవిద్యయతి - అగ్గవృత్తపరిభావయాసమ్మసారణమ్నై
 త్యేకే - సమ్మసారణే వృద్ధావావాదేశేచవిదావయతీత్యస్య - నిత్యత్వాట్టిలోపా
 త్వాత్సమ్మసారణమస్తరగ్గత్వాత్పుర్వరూపం టిలోపః - విదయతీత్యవశే - ఉదఞ్చ
 మాచప్తే ఉదీచయతి ఉదైచిచత్ ప్రత్యఞ్చమాచప్తే ప్రతీచయతి ప్రత్యచిచత్ - ఇ
 కోఽనవర్ణఇతి ప్రకృతిభావపక్షే ప్రతిచిచత్ - సమ్యఞ్చమాచప్తేసమీచయతి - సమ్య
 చిచత్ - సమిఅచిచత్ - తిర్యఞ్చమాచప్తేతిరాయయతి - అక్షేప్తి లోపేనాపహరేపి
 బహిరగ్గత్వేనా సిద్ధత్వాత్తిరసక్తిరి - అసిద్ధవదత్రేతినిజోలుక్త్వాయేన ప్రథమటిలో
 పోఽసిద్ధః - అతఃపునస్టిలోపోన - అగ్గవృత్తపరిభావయావాచఙ్కగ్లోపిత్యా దుపధా
 హాసోన్వయ - అతితిరాయత్ - సభ్యైఞ్చమాచప్తేసభ్యాయయతి - అససభ్యాయత్ -
 విష్యద్యైఞ్చం - విష్యద్యాయయతి - అవిష్యద్యాయత్ - దేవద్ర్యఞ్చందేవ
 ద్యాయయతి - అదిదేవద్యాయత్ - అదద్యైఞ్చం అదద్యాయయతి - అదద
 ద్యాయత్ - అముముయఞ్చం అముముయయయతి - చజే అముముముయ
 త్ - అగ్లోపిత్యా దుపధాహాసోన్వయ - అదముయఞ్చం అదముయయయతి ।
 అదదము అయత్ - భువంభావయతి - అబీభవత్ - భువం-అబుభీవత్ - క్రియం ఆ
 శిక్రయత్ - గామఅజాగవత్ - రాయమఅరీరయత్ - నావమ్అనూసవత్ - స్వశ్వం
 స్వాశశ్వత్ - స్వః అవ్యయానాంభూమాత్రేటిలోపః - స్వయతి - అసిస్వత్ - అసస్వత్ - బ
 హూనాచ్ఛవయతిబహయతీత్యస్య - స్రగ్విణంస్రజయతి - సంజ్ఞాపూర్వకత్వాన్నవృద్ధిః -
 క్రిమతీంక్రిమ స్తంవాశ్శాయయతి - ఆశిక్రయత్ - పయస్విసీం వయశ్శయతి - ఇహటి

ప్రాపయిషతి ఉరువివారిషతి. చారియిషతి - వారియిషతి - బాధంసిసాధ
యిషతి త్యాదిరూపత్రయమ్ - షత్వస్తునాస్తి-యజ్జ్నాన్యస్తాత్మక - బోధూయిషయి
షతి - యజ్జ్నాన్సన్నస్తాన్యజ్జ్నాన్ - బోధూయిషయితీత్యాది।

— ❀ ఓతిప్రత్యయమాలా ❀ — ❀ అనుదాత్రజీరణత్వపదమ్ || ఆ
స్తే - శేతే ❀ ధావకర్తణోః || ౧ || ౩ || ౧౩ || బహువే-అనుబహువే ❀ కర్తరికర్త
వ్యతిహారే || ౧ || ౩ || ౧౪ || క్రియానిమిమయోవ్యోత్యైకర్తర్యాత్త సేవదంస్యాత్ - వ్యతిట
సీతే - అవ్యసృయోగ్యంలవసంకరోతీత్యర్థః - శ్చసోరల్లోపః - వ్యతిస్తే-వ్యతిహాతే-వ్యతి
మతే-తాసస్త్యోదిరిసలోపః - వ్యతిసే-ధిచ - వ్యతిధ్వే-హవీతి-వ్యతిహే-వ్యశ్యసై-వ్యతిషీ
త-వ్యత్యాస్త-వ్యతిరాతే-౩- వ్యతిభాతే- ౩ -వ్యతిబధ్నానగతిహింసాధైభ్యః || ౧ || ౩ ||
౧౫||వ్యతిగచ్ఛన్తి - వ్యతిస్తున్తి ❀ ప్రతిషేధేహసాదీనామపసంఖ్యానమ్ ❀ హసాద
యోహసప్రకారాశ్చబ్రక్రియాః - వ్యతిహసన్తి - వ్యతిజల్పన్తి ❀ హరతెరప్రతిషేధః ❀
సంప్రహరన్తైరాజానః ❀ ఇతరతరాన్యోన్యోపపదాచ్చ || ౧ || ౩ || ౧౬ || ❀ పరస్పరోప
పదాచ్ఛేదపక్తవ్యమ్ ❀ ఇతరతరస్యాన్యస్యపరస్పరస్యహవ్యతిజన్తి ❀ నైర్విశః ||
౧ || ౩ || ౧౭ || నివిశతే ❀ పరివ్యవేభ్యఃక్రియః || ౧ || ౩ || ౧౮ || ఆకర్తృభిప్రాయార్థమిదమ్-
విక్రిణీతే - విక్రిణీతే - అవక్రిణీతే ❀ విపరాధ్యాజ్ఞైః || ౧ || ౩ || ౧౯ || విజయతే - పరా
జయతే ❀ అజోదోఽనాస్యకహరణే || ౧ || ౩ || ౨౦ || ఆబ్జుర్వాద్దదాతేర్ముఖికసనాద
స్యత్యాగ్నేనర్తనానాదాత్త సేవదంస్యాత్ - విద్యామాదతే అనాస్యేతిఽమ్ - ముఖం
వ్యాదదాతి - ఆస్యగ్రహణమఃపక్షితమ్ - విపాదకాంవ్యాదదాతి - పాదస్సోటోవిపా
దికా - నదీకూలంవ్యాదదాతి - పరాక్షకర్తృకాన్మనీషేధః - వ్యాదదతేషివీలికాః పత్యస్య
ముఖమ్ ❀ క్రిదోనుసమ్మరిన్యశ్చ || ౧ || ౩ || ౨౧ || చాదాదిః - ఆదక్రిడతే- సంక్రిడతే -
పరిక్రిడతే - ఆక్రిడతే - అనోఃకర్తృప్రపచనీయాన్న - ఉపసగ్గేణసమాసాచర్యాత్ -
మాణవకమనుక్రిడతి - తేనసహత్యర్థః - తృతీయార్థః త్యనోః కర్తృప్రపచనీయత్వమ్ -
సమైకరూపే | సరిక్రిడతే - కూజనెతసంక్రిడతిచక్రిమ్ | ఆగమేఽమాయామ్ | ణ్య
స్తస్యేదంగ్రహణమ్ - అగమయస్సతావత్ - మాత్సరిప్రాజ్యత్సర్గః శిక్షేర్జ్ఞానాయామ్ |
ధనుషిశ్చతే - ధనుర్విషయేజ్ఞానేశక్తిస్సవితుమిచ్ఛతీత్యర్థః || ఆశిషినాథః | ఆశిష్యేవెతిని
యమార్థంచారికమిత్యుక్తమ్ - నర్పిపోనాథతే సర్పిరైస్సాదిత్యాశాస్త్రైత్యర్థః - కథ
న్నాథనేతిముపత్తిస్సూభృతామితి - నాథసంభవిపార్యమ్ || హరతేగ్రతతాచ్ఛిత్వే || గతం
ప్రకారః - ప్రైత్వకమశ్వాఅనుహరన్తే - మాత్మకంగావఃపితుర్నాచుశ్చగతం ప్రకారం
సతతమ్మరిశీలయన్తిత్వర్థః - తాచ్ఛిత్వేకిమ్ - మాతురనుహరతి ❀ కరతేర్నర్వజవికాకులా
యకరణేపూచ్యమ్ ❀ హర్వాదయోవిషయాః - తత్రహర్వాఽపేషస్యకారణమ్ - ఇత
రేపతే ❀ అపాచ్ఛకుమ్భాచ్ఛకునిష్ఠావ్రేఖనే || ౬ || ౧ || ౧౮ || అపాస్కిరతేఽస్సుటోస్యా
త్ ❀ సుడవిహర్వాదిష్టేవపక్తవ్యః ❀ అపస్కిరతేవృషావృష్టః - కుక్కుటోభక్షార్థి-శ్వా
ఆశ్రయాధీన - హర్వాదిష్టితికిమ్ - అపకిరతికుసుమమ్ - ఇహతజ్జ్నుదౌస - హర్వాదిమా
త్రవిషజ్ఞాయాం యద్యపితజ్జ్నుప్రః తథాపిసుడభావేనేవ్యత ఇతావల్యః - గజోపకి
రతి | ఆశిష్యుహ్నిభ్యః | ఆసృతే - ఆపృచ్ఛతే || శపథపాలమ్మనే || ఆశోకాధాత్వరితే

తోఽకర్తృగేపివలేకపసూపేర్థేఽత్త నెవవం క్తవ్యమిత్యర్థః - కృష్ణాయశవతే స
 మవప్రభృత్సం॥౧॥౩॥ ౨౨॥ స నివృత్తే - స్థాభావైరిచ్చ - సమస్థిత - సమస్థితామ్ - స
 మస్థిత - అవప్రతే - ప్రతిష్ఠితే - ఇతిష్ఠితే * అదఃప్రజ్ఞా యాముపసగఖ్యానమ్ * శబ్ద
 నిత్యమయిత్యతే - నిత్యత్వేనప్రతిజానీత్యర్థః * ప్రకాశనస్థేయాఖ్యయశ్చ॥ ౧॥
 ౩॥ ౨౩॥ గోపీకృష్ణాయతిష్ఠతే - ఆశయంప్రకాశయతీత్యర్థః - సంకయ్యకర్ణానముప
 తేయః - కర్ణాదీన్నిచ్చైత్యత్వేనాత్రయతీత్యర్థః * ఉదోఽనూర్ధ్వకర్షణి॥ ౧॥ ౩॥ ౨౪॥ ము
 క్తానుత్తిష్ఠతే - అనూర్ధ్వతిక్రిమ్ - పీరాదుత్తిష్ఠతి - ఈశయామేవ - నేహ గ్రామాచ్ఛర
 నుత్తిష్ఠతి * ఉపాన్త ప్రకరణే॥ ౧॥ ౩॥ ౨౫॥ అన్యాయాగ్నిభృనుపతిష్ఠతే - మన్త్రీకర
 ణేకిమ్ - భద్రారముపతిష్ఠతియశవనేన * ఉపాద్దేవపూజాసంకరణమిత్రకరణవిధిష్ఠి
 తివాచ్యమ్ * ఆదిత్యముపతిష్ఠతే - కథస్తర్నిస్త్యుస్తతిభిరధ్యాభిరుపతస్ససరస్వతీ -
 దేవతాత్వారోపాత్ - స్తుపస్యదేవతాంశత్వాద్వా - గడ్డాయనునాముపతిష్ఠతేఉప
 వ్యతీత్యర్థః - రధికానుపతిష్ఠతే - మిక్రీకరోతీత్యర్థః - పస్తాఃస్మిన్నుముపతిష్ఠతే - ప్రిప్రా
 తీత్యర్థః * వాలిప్సాయామితివక్తవ్యమ్ * భిక్షుకః - ప్రభుముపతిష్ఠతేఉపతిష్ఠతివా - లి
 ప్సయాఉపగచ్ఛతీత్యర్థః * అకర్తృకాచ్చ॥ ౧॥ ౩॥ ౨౬॥ ఉపాత్తిష్ఠతేకర్తృకాదాత్తన
 పదంస్యాత్ - భోజనకాలేఉపతిష్ఠతే - సన్నిహితోభవతీత్యర్థః * ఉద్విఖ్యాస్తవః॥ ౧॥
 ౩॥ ౨౭॥ అకర్తృకాదిత్యేవ - ఉత్తపతే - ఇతపతే - దీప్యతఇత్యర్థః * స్వాక్షర్తకాచ్చేతివ
 క్తవ్యమ్ * స్వపక్షంస్వాక్షంనకుఅప్రవమితిపరిభాషితమ్ - ఉత్తపతేతితపతేపాణిమ్ -
 నేహ - సువర్ణముత్తపతి - సన్తాపయతివిలాపయతివేత్యర్థః చైత్రోమైత్రస్యపాణిము
 త్తపతి - సన్తాపయతీత్యర్థః * ఆజోయమహనః॥ ౧॥ ౩॥ ౨౮॥ ఆయచ్ఛతే - ఆహతే - అక
 ర్తృకాత్సాన్నికర్తృకాదిత్యేవ - నేహ - పరస్యశ్చిరతాన్తి - కథస్తర్ని అహమ్మేవమపిలో
 చనస్యపక్షాతిభారవః - ఆహభ్యమ్మరఘూత్తమమితిభట్టిచ్చ - ప్రమాదవివాయమితి
 భాగవత్తిః ప్రాప్యేత్యధ్యాహరోవా - ల్యబ్ధోపపచ్ఛమితి ల్యుప్తంనైవతదధ్యావగతి
 ర్యత్రతత్త్వమయమ్ - భేతుమితిమున్ననాధ్యాహరోవాన్తు - సమీపమేత్యేతివా * ఆ
 త్తనెవదేవ్యత్యత్రస్యామ్ ॥ ౨॥ ౪॥ ౪౪॥ హనోవధాదేవోవాలుజితత్త నెవదే
 వుపరేషు - అవధిష్ట - ఆవధిమాతామ్ * హనస్సిచ్॥ ౧॥ ౨౮॥ కిత్యాత్ - అనునానక
 లోపః - ఆహత - ఆహసాతామ్ - ఆహసత * యమోగన్ధనే॥ ౧॥ ౨౯॥ గిత్సాన్యత్ - అనునానక
 గన్ధనంసూచనంపరదోమూవిగ్రహమ్ - ఉదాయత - గన్ధనేకిమ్ - ఉదాయ స్తపాదమ్ - ఆ
 కృష్ణవానిత్యర్థః * సమోగమృచ్ఛివ్యామ్॥ ౧॥ ౩॥ ౩౦॥ అకర్తృకాభ్యామిత్యేవ - సంగ
 చ్ఛతే * వాగమః॥ ౧॥ ౩॥ ౩౧॥ గమఃపరార్థులాదిలిప్తేసిచేవాకితోస్త్రః - సజ్జనీప్త - సజ్జం
 నీప్త - సమగత - సమగంస్త్ర - సమృచ్ఛివ్యతే - అకర్తృకాభ్యాంకిమ్ - గ్రామంసంగచ్ఛతి * వి
 విపృచ్ఛిస్తరతీనాముపసంఖ్యానమ్ * వేత్తేరేవగ్రహణమ్ - సందిత్త - సందితాతే * వెత్తే
 ర్విభాషా॥ ౨॥ ౧॥ ౩॥ వేత్తేఃపరస్యగూడేశస్యాతోరుదాగమోవాస్యాత్ - సందిద్రతే -
 సందిదతే - సంపృచ్ఛతే - సంస్వరతే * ఆర్తిప్రదృశ్యభ్యశ్చేతివక్తవ్యమ్ * ఆర్తిదీప్య
 యోర్గ్రహణమ్ - అత్వేధౌత్వియరేరేవేత్యుక్తమ్ - మాసమృత - మాసమృతామ్ - మా
 సమృతతే - సమార్త - సమార్థాతామ్ - సమార్థతేవభ్యాదేః - ఇయరేన్దుమాసమరత -

మాసమరేతామ్- మాసమరస్త- సమారత- సమారేతామ్- సమారస్తేతిచ- సంశృణుతే-స
 మ్మశ్యతే - అకర్తకాదిత్యైవ - అతఏవ - రక్షాంసీతిపురాశిసంశృణుమహాశిమురారిప్ర
 యోగః ప్రామాదికత్వాహుః - అధ్యాహారోవాశికథయద్భ్యుతి - ఆధాన్విన్నక
 ర్తకాధికారేహనిగమ్యాదీనాంకథమకర్తకతేజేత్ - శృణుః - ధాతోరధాస్తరేవృత్తే
 ధాత్వధేనోపసంగహత్ | ప్రసిద్ధేరవివక్షాతకర్తణోకర్మికాక్రియాః వహాతిభారమ్-
 నదీవహతి - స్యద్వత్తత్వర్థః - జీవతి - నృత్యతి - ప్రసిద్ధేర్యధా - మేఘావర్షతి- కర్త
 ణోఽవివక్షాతోయథా - హితాన్నయస్సంశృణుతేనకిమ్మిః * ఉపసర్గాదస్యత్యూ
 హ్యాప్యేతిచాప్యమ్* అకర్తకాదినివృత్తమ్- బంధునిరస్యతి- నిరస్యతే - సమాహతి-
 సమాహతే * ఉపసర్గాధ్యక్షిణహతే॥ ౭॥ ౪॥ ౨౩॥ యాదౌకితిజితి- బ్రహ్మసము
 హ్యత్- అగ్నిసముహ్యత్ * నిసముపవిభ్యోహవ్యః ॥ ౧॥ ౩॥ ౩౦॥ నిహ్వయతే * స
 ధాయామాజః॥ ౧॥ ౩॥ ౩౧॥ కృష్ణశ్చైవబారమాహ్వయతే - స్సధాయాజ్ఞీమ్ - పుత్ర
 మాహ్వయతి * గర్భనావక్షేపణసేవసాహసిక్యప్రతియత్తుప్రకథనోపయోగేషు కృ
 ణః॥ ౧॥ ౩॥ ౩౨॥ స్థనంహింసా - ఉత్సురుతే - సూచయతీత్యర్థః - సూచనంహిప్రా
 ణయోగానుకూలత్వాద్ధి సైవ - అవక్షేపణశ్చర్తనమ్ - శ్యేనోవర్తికాముదాకురు
 తే- భర్తయతీత్యర్థః- హరిముపకురుతే- సేవతీత్యర్థః- పరదారాన్మృకురుతే- తేషుస
 హసాప్రవర్తతీత్యర్థః - ఏకోదకస్యాపస్కురుతే - గుణయాధత్తతీత్యర్థః - గాధాఃప్ర
 కురుతే- ప్రకథయతీత్యర్థః- శతమ్మృకురుతే- భర్తార్థవినియుక్తై-ఏమకిమ్- కటంకరో
 తి * అధేఃప్రసహనై॥ ౧॥ ౩॥ ౩౩॥ ప్రసహనంక్షమాభిభవశ్చ- మహమ్నఃక్షేభిభ
 వేచేతిపారాత్ - శత్రుచుభికురుతే - క్షమతతీత్యర్థః- అభిభవతీతివా * వెశ్యుర్వకర్తణః॥
 ౧॥ ౩॥ ౩౪॥ స్వరాన్వికురుతే ఉచ్చారయతీత్యర్థః- క్షేప్తకర్తణఃకిమ్- చిత్తంవికరోతికామః
 * అకర్తకాచ్య॥ ౧॥ ౩॥ ౩౫॥ పెక్కుకత్తేన - ఛాత్రామికుర్వతే- వికారంభంత్వ
 త్యర్థః * సమ్మననోత్సజ్జనాచార్యకరణజ్ఞానభృతివిగణనవ్యయేషునియః ॥ ౧॥ ౩॥
 ౩౬॥ అత్రత్యజ్ఞానవిగణనవ్యయానయతేర్వాచ్యాః తతప్రయోగోపాధయః - తథా
 హి - తాస్త్రేనయతే - తాస్త్రస్సంసిద్ధాస్తంశిష్యేభ్యఃప్రాప్యతిత్యర్థః - తేనచశిష్యస
 మ్మననంభరితమ్ - ఉత్సజ్జన- క్షణమున్నయతే- ఉత్తేషిపతీత్యర్థః- మాణవకముదనయ
 తే - విధినాఅత్తనమీపంప్రాప్యతిత్యర్థః - ఉపనయనపూర్వతేకాధ్యాపనేనహిఉ
 పనేతర్యాచార్యత్వంక్రియతే - జ్ఞానే - తత్త్వంయతే - నిష్ఠినోతీత్యర్థః- కర్తకరానుపస
 యతే - భృతిదానేనస్వసమీపంప్రాప్యతిత్యర్థః - విగణనమృణాదెర్నిర్యాతనమ్ - క
 రంవినయతే - రాజ్ఞేదయమ్భాగంపరిశోధయతీత్యర్థః- శతంవినయతే - భర్తార్థవినియ
 క్త-ఇత్యర్థః * కర్తృస్థైచాశరీరేకర్తృణి॥ ౧॥ ౩॥ ౩౭॥ నియఃకర్తృస్థైకర్తృణియదాత్త
 నేపదంతస్సరీరావయవభిన్నఏవస్యాత్ - సూత్రేశరీరకజ్జేనతదవయవోలత్యతే-కొ
 భంవినయతే - అపగమయతి - తత్ఫలస్యచిత్రప్రసాదస్యకర్తృత్వాత్సవ్రితభిత్త
 త్యేవసిద్ధేనియమార్గమిదమ్ - తేనేహన - గడుంవినయతి- కథస్తర్మివిగణయనయాన్విపౌ
 రుమవితి - కర్తృగామిత్యావితక్షాయాంభవిష్యతి * వృత్తిసర్గతాయనేమక్రమః॥ ౧॥
 ౩॥ ౩౮॥ శ్చత్తరప్రతిబంధః .. ఋచిక్రమతేబుద్ధిః - నప్రతిహనత్యతీత్యర్థః - సగ్ధతస్స

హః - అభ్యంతరాయక్రమతే - ఉత్పహతే - తాయనంవృద్ధిక్రమస్తైస్త్రిక్షాశాస్త్రాని స్థి
 తానిభవంతీత్యర్థః ❀ ఉపపరాభ్యామ్ ॥ ౧ ॥ ౩ ॥ ౩౯ ॥ వృత్త్యాదిమ్యభ్యామేవక్రమేన
 తూపసగ్గాస్తరహః - ఉపక్రమతే - నేహ - సంక్రామతి ❀ ఆదశద్వయే ॥ ౧ ॥ ౩ ॥
 ౪౦ ॥ ఆక్రమతే సూర్యో ఉదయతీత్యర్థః ❀ జ్యోతిరుద్వయసంభవిత్యాచ్యమ్ ❀ నేహ - ఆక్రా
 మతిధూమోహర్వ్యతలాత్ ❀ వేపాదవిహరణే ॥ ౧ ॥ ౩ ॥ ౪౧ ॥ సామవిక్రమతేవాజీ -
 పాదవిహరణేకిమ్ - విక్రామతిసన్నిః - ద్విధాభవతిస్ఫుటతీత్యర్థః ❀ ప్రోపాభ్యాంసమ
 ర్ధాభ్యామ్ ॥ ౧ ॥ ౩ ॥ ౪౨ ॥ సమర్థాత్పల్కాథౌ శకన్ధావతిత్వాత్పరహాసమ్ - పౌరీకృతేన
 యోస్తుల్కార్థతా - ప్రక్రమతే - ఉపక్రమతే - సమర్థాభ్యాంకిమ్ - ప్రక్రామతి - గచ్ఛ
 తీత్యర్థః - ఉపక్రామతి - ఆగచ్ఛతీత్యర్థః ❀ ఆనపసగ్గాద్వా ॥ ౧ ॥ ౩ ॥ ౪౩ ॥ క్రామతి -
 క్రమతే - ఆపా ప్రవిభాషేయమ్ - వృత్త్యాదౌతునిత్యమేవ ❀ అపహ్నశ్చే ॥ ౧ ॥ ౩ ॥
 ౪౪ ॥ శతమవజానీతే - ఆపలపతీత్యర్థః ❀ అకర్త కాచ్య ॥ ౧ ॥ ౩ ॥ ౪౫ ॥ సప్రవిజానీతే - స
 ర్విషాడిపాయేనప్రవ ర్తతత్యర్థః ❀ సమృద్ధిభ్యామనాధ్యానే ॥ ౧ ॥ ౩ ॥ ౪౬ ॥ శతస
 జ్ఞానీతే - అపేక్షతత్యర్థః - శతంప్రతిజానీతే - ఆగ్నేకరోతీత్యర్థః - ఆనాధ్యానఇతియో
 గోవిభజ్యతే - తత్సామర్థ్యాదకర్త కాచ్యేతిపౌ ప్రిరపివార్యతే - మాతరమ్మతుర్వా
 సజ్ఞానాతి - కర్తృణశ్చేదత్యపివత్తాయాంపక్తి ❀ భాసనోపసంభాషాజ్ఞానయత్నవిమ
 త్యుపమ స్త్రీణేషువః ॥ ౧ ॥ ౩ ॥ ౪౭ ॥ ఉపసమ్భాషాపమ స్త్రీణేభాతౌర్వాచ్యై - ఇతి
 ప్రయోగోపాధయః - శాస్త్రేవదతే - భాసమానోబ్రవీతీత్యర్థః - ఉపసమ్భాషాపసా
 స్తవసమ్ - భృత్యానుపవదతే సాస్తవయతీత్యర్థః - జ్ఞానే - శాస్త్రేవదతే - యత్నేజ్ఞే
 త్రేవదతే - విమతౌ - జ్ఞేత్రేవివదతే - ఉపమ స్త్రీణముపసృష్టసమ్ - ఉపవదతే - పౌర్వ
 యతత్యర్థః ❀ వ్యక్తవాచాంసముచ్చారణే ॥ ౧ ॥ ౩ ॥ ౪౮ ॥ మనుష్యావీనాంసమ్భాయో
 చ్చారణేవదెదరాత్తనెవదంస్యాత్ - సమృద్ధివదతేప్రాచ్ఛాణాః - నేహ - సంప్రవదన్రిభ
 గాః ❀ అనోరకర్త కాత్ ॥ ౧ ॥ ౩ ॥ ౪౯ ॥ వ్యక్తవాగ్విషయాదసంపూర్వకర్త కాద్యదే
 రాత్తనెవదంస్యాత్ - అసవదతేకరకలాపస్య - అకర్త కాత్కిమ్ - ఉక్తమనువదతి - వ్య
 క్తవాచాంకిమ్ - అసవదతివీణా ❀ విభాషాప్రలాపే ॥ ౧ ॥ ౩ ॥ ౫౦ ॥ విరద్ధోక్తిరూపేవ్య
 క్తవాచాంసముచ్చారణేఉక్తంవాస్యాత్ - విప్రవదతేవిప్రవదన్రివావైద్యాః ❀ అవా
 ద్యః ॥ ౧ ॥ ౩ ॥ ౫౧ ॥ అవగిరతే - గృణాతి స్తవపూర్వోనప్రయజ్యతపేభాష్యమ్
 ❀ సమఃప్రతిజ్ఞానే ॥ ౧ ॥ ౩ ॥ ౫౨ ॥ శబ్దన్నిత్యంసజ్జీరతే - ప్రతిజానీత - త్యర్థః - ప్రతిజ్ఞా
 నేకిమ్ - సజ్జీరతిగ్రాసమ్ ❀ ఉదభృతస్సకర్త కాత్ ॥ ౧ ॥ ౩ ॥ ౫౩ ॥ భగ్నముచ్చరతే ఉల్లి
 ఘ్నిచ్ఛతీత్యర్థః - సకర్త కాత్కిమ్ - వాప్యాఉచ్చరతి - ఉపరిష్టాదచ్చతీత్యర్థః ❀ సమ స్త్రౌ
 తీయాయక్రాత్ ॥ ౧ ॥ ౩ ॥ ౫౪ ॥ రథేనసంచరతే ❀ దాణశ్చసానేచ్చతుర్థ్యథే ॥ ౧ ॥
 ౩ ॥ ౫౫ ॥ సంహార్యాదాణ స్త్రౌతీయాంతేనయక్రాదుక్రాస్యాత్తత్తీయాదెచ్చతు
 ర్థ్యథే - దాస్యాసంయచ్చతే - పూర్వసూత్రేసమతిపక్తి - తేనసూత్రద్వయమిదం
 వ్యవహితేపిప్రవర్తతే - రథేనసముదాచరతే - దాస్యాసమ్ప్రయచ్చతే ❀ ఉపాధ్యమ
 స్సవకరణే ॥ ౧ ॥ ౩ ॥ ౫౬ ॥ స్వకరణగన్వీకారః - భార్యాముపయచ్చతే ❀ ఃభావోపయ
 నే ॥ ౧ ॥ ౨ ॥ ౧౬ ॥ యమస్సేవకీద్యాస్యాద్వివాహ - రామస్సేతాముపాయతే - ఉపాయం

ప్రవా - ఉదహోధేత్యర్థః - గర్భనాగ్నేడపయమేతుపూర్వవిప్రతిషేధాన్నిత్యంతిత్వమ్ **॥**
॥ ౩౧ ॥ ౩౨ ॥ సవనానామేచాంపాగ్నీగ్వత్ - ధర్మంజిజ్ఞాసతే - కు
 కూసుతే - సున్నూర్వతే దివ్యతే **॥** నానోర్వః **॥** ౧౩ ॥ ౧౪ ॥ పుత్రమసుజిజ్ఞాసతి - పూ
 ర్వసూత్రస్యైవాన్నిషేధః - అనస్తరస్యేతిన్యాయాత్ - తేనహన - సద్విషానుజిజ్ఞా
 సతే - సద్విషాప్రవర్తితుమిచ్చతీత్యర్థః - పూర్వవత్సంతిత్వత్ - అకర్తకాచ్చేతికేవలాద్వి
 ధానాత్ **॥** ప్రత్యాజ్ఞాప్రకృతివః **॥** ౧౧ ॥ ౩౩ ॥ ఆభ్యాసనస్తాచ్చుప్రవృత్తంసన్యా
 త్ - ప్రతికూపతి - కర్మప్రవచనీయాత్స్యాదేవ - చేవదత్తమ్ప్రతికూపతే **॥**
 శదేశితః **॥** మియతేర్లుజ్జేహోచ్చ **॥** వ్యాఖ్యాతమ్ **॥** పూర్వవత్సనః **॥** ౧౧ ॥ ౩౪ ॥ సనఃపూ
 ర్వోయోదాపస్తేనతుల్యంసనస్తదప్యాత్త సేవదంసన్యాత్ - ఏదిధిపతే - శిశయిత - ని
 విషితే - పూర్వవత్కిమ్ - బుభూషతి - కదేరిత్యాదిసూత్రద్వయేసనోనెత్యసవర్త్య
 వాక్యభేదేనవ్యాఖ్యయమ్ - తెనహన - శిశత్ - మమూర్వతి **॥** అమ్నీత్యయవత్కృ
 ణోఽనుప్రయోగస్య **॥** ఏభాభ్యుత్తే **॥** ప్రోపాభ్యాంయుజేరయజ్ఞపాత్రేషు **॥** ౧౧ ॥ ౩౫ ॥
 ౨౪ ॥ ప్రయజ్ఞై - ఉపయజ్ఞై **॥** స్వరాద్యనోపసర్గాదివత్ప్రయమ్ **॥** ఉద్యజై - నియు
 జై **॥** అయజ్ఞపాత్రేషుకిమ్ - ద్వ్యజ్జన్మ్యజ్ఞిపాత్రాశేషయనక్తి **॥** సమఃక్షువః **॥**
 ౧౧ ॥ ౩౬ ॥ సంత్యుతే **॥** ప్రయమ్ **॥** భుజోఽనవన **॥** ౧౧ ॥ ౩౭ ॥ దనమ్భుజై - అభ్యవహర
 తీత్యర్థః - బుభుజేపృథివీపాంపృథివీమేవకేవలామ్ - వృద్ధోజనోదుఃఖతానిభుజై - ఇ
 హూపభాగోభుజేర్ధా - అనవనకమ్ - మహీమ్భునక్తి **॥** తేరణాయతగ్రర్కణాచేత్సక
 రానాభ్యాన **॥** ౧౧ ॥ ౩౮ ॥ ౨౮ ॥ జ్యస్తాదాత్త సేవదంసన్యాత్ అణాయాక్రియాపైవనైజ్య
 నైవోవ్యతేఅణాయత్కర్తకారకంసచెజ్ఞాకరాస్యాత్సత్వాభ్యాన - జిహ్వేతిసిద్ధాక
 ర్త్రాభిప్రాయార్థమిదమ్ - కర్త్రాభిప్రాయేతుఃకథామోపపదేనతివికల్పేఽణావకర్తకాదితి
 పరస్త్వేదేవ పరత్వాత్సాప్రతిపూర్వవిప్రతిషేధేనదమేవేవ్యతే - కర్తృస్థావకాఃక
 ర్తృస్థక్రియాశోచిదాహరణమ్ - తథాహి - పశ్యన్నిభవమ్భుక్తాః - చాక్షుషజ్ఞానవిష
 యంకుర్వంతీత్యర్థః - ప్రేరణాంతత్యాగే - పశ్యతిభవః - విషయోభవతీత్య
 ర్థః - తతోహేతుమణ్ణిచ్ - దర్శయన్నిభవమ్భుక్తాః - పశ్యంతీత్యర్థః - పునర్వర్ణనావివక్షా
 యామ్ - దర్శయతేభవః - ఇహప్రథమతృతీయమూరవస్థమూర్ద్వితీయవత్కర్తృత్వ
 తుల్యోర్థః - తతత్తృతీయకక్యాయాన్నతత్ - క్రియాసామ్యేపిఅణాకర్తకారకస్యణా
 కర్తృత్వాభావాత్ - చతుర్థ్యానుతత్ - ద్వితీయామాదాయక్రియాసామ్యాత్ - ప్ర
 థమాయాగ్మర్తణోభవస్యేహకర్తృత్వాచ్చ - ఏవమారోచయతేహస్తీత్యప్రదాహ
 రణమ్ - ఆరోహనిహస్తిసంహస్తివకాః - స్యగ్భవయస్తీత్యర్థః - తతఃఆరోహతిహస్తీ
 స్యగ్భవతీత్యర్థః - తతోజిచ్ - ఆరోహయనిహస్తిసంహస్తివకాః - ఆరోహస్తీత్యర్థః - త
 తఃఆరోహయతే - స్యగ్భవతీత్యర్థః - యదా - పశ్యన్ప్రారోహస్తీప్రథమకక్యప్రా
 గ్వత్ - తతఃకర్తణవివక్షేతుత్వారోపాణ్ణిచ్ - దర్శయతిభవః - ఆరోహయతిహస్తీ - ప
 శ్యతఃఆరోహతశ్చప్రయతీత్యర్థః - తతోజిచ్ఛ్రీతృక్రీతభ్యాచ్చుడపాత్రయోర్ద్వయో
 రపిశ్రీవణయోస్త్యగేదర్శయతే ఆరోహయతభిత్వదాహరణమ్ - ఆర్ధఃప్రాగ్వత్ - అన్తిస్తు

క్షేప్రితీయః త్వాయాన్నతః - సమానక్రియాత్వాభావాణ్ణిష్కస్యాధిక్యాత్ - అనా
 ధ్యానేకీమ్ - స్వరతివనగల్పంకోకలిః - స్వరయతివనగల్పః - ఉత్కృష్టాపూర్వ
 కస్త్రుతౌషమయాభావతీత్యర్థః ॥ భీష్మోర్వైశ్చయే ॥ వ్యాఖ్యాతమ్ ॥ గృధ్రీవ
 భాస్త్రిఃప్రలచ్చనే ॥ ౧॥ ౩॥ ౬౯॥ ప్రతారణేర్థేభ్యావ్యాభామాభ్యాంప్రాప్తిత్ - మా
 ణవకంగర్ధయతే - వచ్చయతేవా-ప్రలచ్చనేకీమ్ - శ్వాసంగర్ధయతి - అభికాగతౌషమస్యా
 త్పావయతిత్యర్థః - అహింవచ్చయతి - వర్జయతీత్యర్థః ॥ లియస్సమ్మాననశానికరణయో
 శ్చ ॥ వ్యాఖ్యాతమ్ ॥ మిధ్యోపపదాత్కృష్ణోఽభ్యాసే ॥ ౧॥ ౩॥ ౭౦॥ తేవత్వేవపదమ్
 ధ్యాకారయతే - స్వరాదిదుష్టుమసక్యదుచ్చరయతీత్యర్థః - మిధ్యోపపదాత్కీమ్ - పదం
 సుప్టుకారయతి - అభ్యాసేకీమ్ - సక్యత్పదమ్ ధ్యాకారయతి ॥ స్వరతఃకేతః కర్తృభిచ్చా
 యేక్రియాఫలే ॥ యజతే - సునుతే - కర్తృభిప్రాయేకీమ్ - యుత్విజోయజన్తి - సున్వన్తి.
 ॥ ౧॥ ౩॥ ౭౩॥ న్యాసమపవదతే - కర్తృభిప్రాయైశ్చైవ - అపవదతి ॥ జీవ
 శ్చ ॥ కారయతే ॥ సమదాబ్యోయమౌఽగ్రస్థే ॥ ౧॥ ౩॥ ౮౪॥ అగ్రస్థతీచ్ఛేదః - త్రీహీ
 న్సూయచ్చతే - భారమువృచ్చతే - వస్త్రమూయచ్చతే - అగ్రస్థేకీమ్ - ఉద్యచ్చతివేదమ్ - అ
 ధిగన్తముద్యమంకోశతీత్యర్థః - కర్తృభిప్రాయైశ్చైవ ॥ అనుపసగ్నాజ్ఞా ॥ ౧॥ ౩॥ ౮౬॥
 గాంజానీతే - అనుపసగ్నాత్కీమ్ - స్వగ్గులొకన్నప్రజానాతి - కథన్తస్థిభట్టిః - ఇత్తన్మ
 పఃపూర్వమివాబులోచేతతోనుజ్ఞాగమనంసుకస్యేతి - కర్తృజీవిత్ - నృశేణేతివివరితా
 నుః ॥ విభాషోపపదేనప్రతియమానే ॥ ౧॥ ౩॥ ౮౮॥ స్వరితఃకేతఃకారాదివచ్చసూ
 త్ర్యా యదాత్త నేపదంవిహితంతత్సమీపోచ్చరితేనపదేన క్రియాశలస్యకర్తృగామిత్యే
 ద్యోతితేవాస్యాత్ - స్వయంజ్ఞంయజతియజతేవా - స్వద్యుటుంకోశతికురుతేవా -
 స్వపుత్రనుపవదతిఅపవదతేవా - స్వయంజ్ఞంకారయతికారయతేవా - స్వంప్రీహింసు
 యచ్చతి - సంయచ్చతేవా - స్వాం గాంజానాతిజానీతేవా ॥
 ॥ ఇత్యాత్త నేపదమ్ ॥ ॥ తేమాత్కర్తృపరస్సేపదమ్ ॥ అతి ॥
 అనుపరాభ్యాంకృతః ॥ ౧॥ ౩॥ ౯౬॥ కర్తృగేపిసత్కర్తృనాదౌచవరస్సేపదార్థమిదమ్ -
 అనుకరోతి - పరాకరోతి - కర్తృత్యేవ - భావకర్తృణోర్దాభూత్ - నచైవమతికర్తృకర్తరి
 ప్రసక్తః - కార్యాదిదేశపక్షస్యముఖ్యతయాతత్కర్తృవత్కర్తృణామిత్యాత్త నేపదేనపరేణా
 స్యభాభాత్ - శాస్త్రాదిదేశపక్షేకుకర్తృకర్తృత్యేవేషత్కర్తృగ్రహణద్వ
 యమనువర్త్యకర్తృవయఃకర్తా నకుకర్తకర్తృతేతివ్యాఖ్యేయమ్ ॥ అభిప్రత్యభిభాషా
 పః ॥ ౧॥ ౩॥ ౯౮॥ షీపపేరణెస్వరితేత్ - అభిషీపతి ॥ ప్రాద్విహః ॥ ౧॥
 ౩॥ ౧౦॥ ప్రవహతి ॥ పరేర్చమః ॥ ౧॥ ౩॥ ౧౦॥ పరివృప్యతి - భావాదికస్యతపరిమర్ష
 తి - ఇవాపరేరియోగంవిభజ్యవహేరపీతికేచిత్ ॥ వ్యాభిర్భిర్భ్యోరమః ॥ ౧॥ ౩॥ ౧౩॥ వి
 రమతి ॥ ఉపాచ్చ ॥ ౧॥ ౩॥ ౧౪॥ యజ్ఞదత్తముపరమతి - ఉపరమయతిత్యర్థః - అస్తర్భావి
 త్యాధ్యోయమ్ ॥ విభాషాకర్తృకాత్ ॥ ౧॥ ౩॥ ౧౫॥ ఉపాద్రమేరకర్తృకాత్పరస్సేపదం
 వా - ఉపరమతి - ఉపరమతేవా - నివర్తత్యర్థః ॥ బుధయుధనశేషనెదుప్రీదుప్రీ
 భ్యోణేః ॥ ౧॥ ౩॥ ౧౬॥ విభ్యోణ్యైభ్యఃపరస్సేపదంస్యాత్ - జీవశ్చేత్యస్యాపవాదః -

బోధయతిపద్మమ్ - యోధయతికాస్థాని - నాశయతిదగ్ధిభమ్ - జనయతిశుభమ్ - ఆధ్యాప
యతి - పాపయతి - పాపయతిత్యర్థః - దాపయతి - విలాపయతిత్యర్థః - సాపయ
తి - స్పృందయతిత్యర్థః ॥ నిగరణచలనార్థేభ్యశ్చ ॥ ౧॥ ౩॥ ౨౨॥ నిగరణయతి - ఆశయతి - భోజ
యతి - చలయతి - కమ్పయతి ॥ అదేఃప్రతిషేధః ॥ ఆదయతేదేవదత్తేన - గతిబుద్ధికగ్నత్వ
మాదిభావ్యోర్నేతిప్రతిషిద్ధం - నిగరణచలనేతిసూత్రేణప్రాప్తస్యైవాదున్నిషేధో -
శేషాదిత్యక్తర్త్రభిప్రాయేపరస్పృశనంస్యాదేవ - ఆదయత్యన్నంవయినా ॥ అణా
వకర్తకాచ్చిత్రవత్కర్తృకాత్ ॥ ౧॥ ౩॥ ౨౨॥ శ్యావ్రాత్పరస్పృశనంస్యాత్ - శేతేక్ష్మణ

స్తంగోపీశాయయతి ॥ సహదమ్యాద్యమాజ్యసపరిమహరుచిన్యతివఃవసః ॥ ౧ ॥ ౩ ॥
౨౯ ॥ ఏభ్యోన్యైభ్యఃపరస్పృశనం - పిబతిర్నిగరణార్థః - ఇతరేచిత్రవత్కర్తృకాక
ర్తకాః - సృతిశ్చలనార్థాపి - తేనసూత్రద్వయేనప్రాప్తిః - పాయయతే - దమయతే - ఆ
యామయతే - ఆయాసయతే - పరిమోహయతే - రోచయతే - సర్తయతే - జాదయతే -
వాసయతే * దేబీఉపసంఖ్యానమ్ * ధావయతేశిశుషేకగోసమిచి - ఆకర్త్రభిప్రాయే
శేషాదిపరస్పృశనంస్యాదేవ - వత్సస్పృశనయతివః - దమయన్తికమనీయతామగమ్ -

భిక్షావాసయతి ॥ వాక్యపః ॥ లోహితాయతి - లోహితాయతే ॥ ద్యుద్భ్యోబుజీ ॥ అద్య
తత్ - అవ్యోజిష్ట ॥ వృద్ధ్యస్సస్యసహః ॥ వర్తస్యతి - వర్తిస్యతే - వివృత్యతి - వివర్తియతే ॥ లుటి
చక్లపః ॥ కల్ ప్రా - కల్ ప్రాసి - కల్పితాసే - కల్పయతి - కల్పయతే - కల్పయతే - చిక్లప్తతి -
చిక్లప్తతే - చిక్లప్తతే - ॥ సమాప్తాపదవ్యవస్థా ॥ అథభావకర్త

ణోగ్లడాదయః - భావకర్తణోగితితత్ ॥ సార్వధాతుకేయక ॥ ౩॥ ౧॥ ౬౨॥ ధాతోర్య
కృత్వయ స్సాద్యావకర్తవాచినిసార్వధాతుకేపర - భావోభావనాఉత్పాదనాక్రి
యా - సాదధాతుత్వేనసకలధాతువాచ్యా - భావార్థకలకారణానూద్యతే - యష్టద

స్తద్ధ్యౌ సామానాధికరణ్యాభావాత్ప్రళమప్తరుపః - తిక్వాచ్యభావనాయాఅస
త్వరూపత్వేనద్విత్యాద్యప్రతితెర్నద్వివచనాది - కిన్వైకవచనమేవ - తస్మాత్సర్వికత్వే
నసంఖ్యానపేక్షత్వాత్ - అనభిహితకర్తరిత్యతీయా - త్వయామయాఅన్యైశ్చభూ
యతే - బధూవే ॥ స్వనిచ్ఛీయతోతానిమభావకర్తణోరుపదేశేజ్ఞేనగ్రహదృశాం

వాచిణ్యదిట్ట ॥ ౬ ॥ ౪ ॥ ౬౨ ॥ ఉపదేశేయోచితదనానాంహనాదీనాం చ చిణీవా
క్లకార్యంవాస్యాత్ స్యాదిమపరేషుభావకర్తణోర్గమ్యమానయః - స్యాదీనామిడాగ
మశ్చ - ఆయమిచ్ఛిణ్యద్భావసన్నియోగశిష్టత్వాత్తదభావేన - ఇవార్థధాతుకఇత్యధి
కృతంసీయతోనిశేషణంశేతరమామవ్యభిచారాత్ - చిణ్యద్భావాద్వ్యధిః - భావితా -

భావితా - భావయతే - భావయతే - భూయతామ్ - అభూయత - భూయేత - భాషిష్ట - భ
షిష్ట ॥ చిణ్యవకర్తణోః ॥ ౩॥ ౧॥ ౬౬ ॥ ఛైర్భిన్సాద్యావకర్తవాచినితకజ్జెవరే - అభా
వి - అభావివ్యతే - అభావివ్యత - తిణీ క్తత్వాత్కర్తణీనద్వితియా - అనుభూయతే - అనన్దజ్జే
త్రేణత్వయామయావా - అనుభూయేతే - అనుభూయేతే - త్వనునుభూయసే - అహ
మనుమాయే - అన్వభూవి - అన్వభూవిమాతామ్ - అన్వభూవిమాతామ్ - నిలోపః - భావ్యతే -
భావయామ్యత్రే - భావయామ్యభూవే - భావయామాసే - భూతకల్పస్యపిశిటపత్వే

చక్రతే హుతిహత్వస్మ - తానిసాహచర్యాదసేరవ్యతిహేత్యాదౌసార్వభాతుక
 ఏతిహత్వప్రవృత్తేరిత్యాహుః - భావితా - చిన్మదిటఆభీయత్వేనానిధత్వాన్మిలోపః - ప
 యేభావయతా - భావ్యతే - భావయ్యతే - భావ్యతామ్ - ఆభావ్యత భావ్యత - భావీ
 ప్త - భావయిషీప్త - ఆభావి - ఆభావిమాతామ్ - ఆభావయిమాతామ్ - బుభూవ్యతే - బుభూ
 మాభ్యక్తి - బుభూషితా - బుభూషిష్యతే - బోభూయతే - యజ్ఞగ్రాస్త్రబోభూయతే -
 బోభూమాభ్యక్తి - బోభూవితా - బోభూవితా - ఆభూతాన్మేతిదిర్ఘః - సూయతేః ఘ్నః - తప్తు
 వే - స్తావితా - స్తావితా - స్తావిష్యతే - స్తావ్యతే - ఆస్తావి - ఆస్తావిమాతామ్ - ఆస్తావిమాతామ్ - గు
 ణో ర్రితగుణః - అర్యతే - స్వర్యతే - స్వర్యతే - పరత్వాన్నిత్యత్వాచ్చగుణేరపరత్వే - జ
 త్యాభావేప్రవదేశగ్రహణాచ్చిన్మదిట్ - ఆరితా - ఆరా - స్పారితా - స్పరా - గుణో ర్రిత్య
 త్రనిత్యగ్రహణానవృత్తైరుక్తత్వాన్నేహగుణః - సంస్క్రియతే - అనిదితామిదనలో
 పః - ప్రస్యతే - ఇదితస్తు నస్యతే - సమ్మృసారణమ్ - ఇజ్యతే - అయజ్జిక్తితిశయ్యతే - త
 నోతేర్యకి || ౧౮ || ౪౦ || ఆకారో నాదోవాస్యాత్ - తాయతే - తస్యతే - యేవిభామా - జా
 యతే - జన్యతే - తపోసతాపేచ || ౩ || ౧ || ౬౧ || తజ్జేచ్ఛిచ్ఛేనస్యాత్ - ర్తక ర్తర్యస
 తాపేచ - అన్వతప్రపాపేన - పాపం - ర్త - తేనాభ్యాహతఇత్తర్కః - కర్తజిలత్ - యద్యా
 పాపేనపుసాకర్తాః - ఘమాస్థాత్యమ్ - దీయతే - ధీయతే - ఆదేవఇత్య
 త్యాః - తిరికర్త - భారయాదిత్సంజ్ఞ కశకారాదౌనిషేధః - ఏకఅదికత్వాభావాత్తస్మిన్నా
 త్యమ్ - జగ్గే - ఆతోయచ్ఛిచ్ఛేకృతోః || ౨ || ౩ || ౩ || ఆదనానాయుగాగమస్సాన్యచ్ఛిచ్ఛే
 తిశితికృత - దాయితా - దాతా - దాయిషీప్త - దానీప్త - ఆదాయ - ఆదాయమాతామ్ - ఆ
 మాతామ్ - అగ్గాయిమాతామ్ - అగ్గాసాతామ్ - హస్యతే - అజ్ఞానులోరిత్యక్తైర్నస్తాని -
 హూనాస్తేతికృత్యమ్ - ఘానితా - హనా - ఘానిష్యతే - హనిష్యతే - ఆశ్రిజేవధాదేశస్యా
 పవాదచ్చిన్మదిట్ - ఆర్థభాతుకేనియటితివేషవిహితత్వాత్ - ఘానిషీప్త - పక్షేవధిషీ
 ప్త - అఘాని - అఘానిమాతామ్ - అహసాతామ్ - పక్షేవధాదేశః - అవధి - అవధిమాతామ్ - అ
 ఘానిష్యత - అహనిష్యత - నచస్యానిషుచిన్మదిత్వతిదేశాద్వధాదేశస్సాన్యదివాచ్యమ్ -
 ఆజ్ఞసేత్యధికారాదాజన్యైవగ్రహణాత్ - గృహ్యతే - చిన్మదిట్ - సద్గీర్త్యమ్ - ప్రకృ
 తిస్యవలాదిలతలస్యైవేటోగ్రహాలిటిత్యనేనద్గీర్త్యవిధానాత్ - గ్రాహితా - గ్రహీ
 తా - గ్రాహీష్యతే - గ్రహీష్యతే - గ్రాహీషీప్త - గ్రహీషీప్త - అగ్రాహి - ఆ
 గ్రాహిమాతామ్ - అగ్రహీమాతామ్ - దృశ్యతే - అదర్శి - అదర్శిమాతామ్ - నిచఃకిత్వాదమ్
 న - అదృశాతామ్ - గిరతేద్రుజీధ్యమిచతురధికంశతమ్ - తధాహి - చిన్మదిట్ - దీర్ఘానేత్య
 క్తమ్ - అగారిధ్యమ్ - ద్విరీయేద్విటివ్యాతోపేతివాదిర్ఘః - అగారిధ్యమ్ - అగారిధ్యమ్ - ఏవాం
 త్రయాణాంలత్వంధత్వంద్విత్వత్రయోచ్ఛేతిపశ్యునైకత్వికాని - కథ్థంవజ్జవతిః - లిజోసి
 చోరితివికల్పానిధభావే - ఉచ్ఛేతికేత్యమ్ - రపరత్వంహుచేతిదిర్ఘః - ఇణ్షీధ్యమిదని
 త్యంధత్వమ్ - ఆగీర్థ్యమ్ - ధవమానాంద్విత్వవికల్పేష్టే - ఉత్తవజ్జవత్వాసహసంకలనేఉ
 త్రాసలభ్యేతి - ఇదేదిర్ఘచ్ఛిన్మదిట్ - లత్వంధత్వేద్విత్వత్రికస్తథా || ఇత్త్యష్టానాంవికల్పేనచ
 తుర్పిరధికంశతమ్ - హేతుమజ్ఞ్యైస్తాత్ - ర్తజిలయకణిలోపః - శమ్యతే - మహాము
 కున్దన - చిన్మనులోర్ద్విస్వర్యతేరస్యామ్ || ౬ || ౪ || ౬౩ || చిన్మరణముల్లరచణామితాము

భూక్ - గచ్ఛతిగామః - ఆరామాదిహస్తీ - ఆధిగచ్ఛతిశాస్త్రార్థః - స్వరతి - శ్రద్ధభా
తివా - యత్రకర్మజిత్రయాకృతౌపకేహేద్యుతే - యధాపత్వేషుః - యధా
వాచ్ఛిస్తేషుకామైషు - తత్రకర్మస్థాక్రియానేతరత్ర - సహిపక్వాపక్వత్యేషు
గతాగతగామేషువైలక్షణ్యమపలభ్యతే కరోతిరుత్పాదనార్థః - ఉత్పత్తికర్మస్థా - తే
నకారివ్యతేషుటత్వాది-యత్పార్వత్వేషునైతత్విశ్యేత్ - జ్ఞానచ్ఛాదిపద్యత్వస్యకర్మస్థ
త్వాత్ - ఏతేనఅనువ్యవస్యమానేర్నితివాఖ్యాతమ్ - కర్మస్థత్వేనయగభావాచ్ఛ్వి
నికృతేఽలోపేవరూపసిద్ధేః - తాత్పర్యాదావయథానిశేనత్వాత్సేవదమ్ * స
కర్మకాణాంప్రతిషేధోపక్రమ్యః * ఆన్యోస్యంస్పృశతః - ఆజాగ్రామన్నయతి * మ
హిపచ్యోర్భవశంసకర్మకయోరితివాచ్యమ్ * సదుహస్సునమాంయచ్ఛిణ్ణా || ౩ ||
౧|| ౨౯|| ఏచాంకర్మకర్మరియత్ప్రీతౌనస్తః - దుహారనేనయకఏవనిషేధః - చిత్తు-చిత్త్వివ్య
తే - శబ్దబుక్ - గౌఃపయోదుగ్ధ * అంఃకర్మకర్మరి|| ౩ || ౧|| ౬౨|| అజ్ఞాత - జ్ఞేయోనాస్యా
త్కర్మకర్మరితః జ్ఞేవరే - అకారి - అకృత * దుహశ్చ|| ౩ || ౧|| ౬౩|| అనోహి - పక్షేకం - య
గ్వేతిపక్షేటుక్ - అదుగ్ధ - అనుతత - ఉనుష్ఠుగఃఫలమృచ్యతే * సుజియజ్యోశ్శ్యోఽస్తు *
అనయోసుకర్మకయూః కర్మావశులంకర్మవత్ - యగపవాదశ్చశ్యన్వాచ్యత్యర్థః *
సృజేశ్శ్రీధోపపన్నైకర్మ్యేవేవాచ్యమ్ * సృజ్యతేసృజన్ముక్త - శ్రద్ధయానిష్ఠాద
యతీత్యర్థః - అసద్ధి - యజ్యతేబ్రహ్మచారి - యగమ్ * భూమాకర్మకరాదిననాచ్ఛాన్వ
తాత్మనేపదాత్ * భూమావాచినాంకిరాదీనాంసనస్తానాంచయచ్ఛిణ్ణా చిన్వదిత్వనేతి
వాచ్యమిత్యర్థః - అలంకురుతేకన్యా - అలమకృత - అవకిరతేహస్తీ - అనాక్షిగ్ - గరతే
అగ్నిగ్ - అబ్రియతే - అదృత - కిరాదిస్తుదాద్యస్తగ్గణః - చిక్షిర్వతేకటః - అచిక్షిర్వ - ఇచ్ఛా
యాంకర్మస్థత్వేపికోత్పత్తియూపేక్షమహాకర్మస్థక్రియాత్వమ్ * నరుధః || ౩ || ౧ ||
౬౪|| అస్మాజ్ఞేచ్ఛిణ్ అవారుధగౌః - కర్మకర్మరిత్యేవ-ఆవారోధిగౌర్దోషేన * తపస్త
పక్షకర్మకస్యైవ|| ౩ || ౧|| ౨౯|| కర్మాకర్మచత్వాత్ - విద్యర్థమిదమ్ - ఏవకారస్తువ్యర్థఏవ
తివృత్త్యుపసారిణః - తప్యతేతపస్తాపసః - అజ్ఞయతీత్యర్థః - తపోమతాపేచేతిజ్ఞేష
ధాత్వివ - అతప్త-తపఃకర్మకస్యేతికిమ్ - ఉత్తపకేసువర్ణంసువర్ణకారః|| నదుహస్సునమాం
యచ్ఛిణ్ణా || ప్రస్తుతే - ప్రిస్తావిప్త - ప్రిస్తావిప్త - నమతేదంతః - అనంస్త - అస్తర్వా
విత్యర్థోత్రసమిః * యచ్ఛిణ్ణోఃప్రతిషేధేహేతుబుద్ధిక్రియాభామపసంఖ్యానమ్ * కర
యతే - అచీకరతే - ఉచ్చ్రీయతేదంతః - ఉదశ్శ్రియత - చిన్వదిత్వసాధ్యేవ
కారివ్యతే - ఉచ్చ్రీయివ్యతే - బూతే-కథా - అహోచత్ - భారద్వాజీయాంపరన్ని * జి
శ్రద్ధిగ్రన్థిబూతామత్తనేపదాకర్మకాణామపసంఖ్యానమ్ * పుచ్ఛమదస్యతి - ఉత్ప
చ్ఛయతేగౌః - అస్తర్వావిత్యర్థతాయామ్ - ఉత్పచ్ఛయతేగామ్ - పునఃకర్మత్వేన
తాయామ్ - ఉత్పచ్ఛయతేగౌః - ఉదపుపుచ్ఛత - యచ్ఛిణ్ణోఃప్రతిషేధాచ్ఛివదజౌ -
శ్రద్ధిగ్రన్థ్యోరాధృషీయత్వాజ్ఞాభావపక్షేగ్రహణమ్ - గ్రన్థతి గ్రన్థమ్ - శ్రన్థతి మేఖ
లాండేపదత్తః - గ్రన్థతేగ్రన్థః - అగ్రన్థిష్ట - శ్రన్థతే - అగ్రన్థిష్ట - శ్రేయాదికయోస్తు - శ్ర
ద్ధీతే - గ్రద్ధీతేస్వయమేవ - వికుప్తతేసైధ్ధవాః - వల్లన్తీత్యర్థః - వేళ్ళుద్దకర్మకో-కర్మకా
చ్ఛేతిత్వ - ఆస్తర్వావిత్యర్థస్యపునఃపీషణత్యాగ - వికుప్తతేసైధ్ధవాః - వ్యకారిష్ట -

వ్యకారిసాతామ్ - వ్యకారిపతః - వ్యకృతః - వ్యకృతసాతామ్ వ్యకృతః కుషిరజ్ఞోః ప్రా
చాంశ్యస్వరస్తైపదభ్యు ॥ ౩ ॥ ౧ ॥ ౯౦ ॥ ఆనయోఃకర్తృకర్తరినయక్కిస్తుశ్యసంస్కృతపద
భ్యు - ఆత్మనేపవాపవాదః - కుష్మతికుష్మతేపాదః - రజ్యతిరజ్యతేవత్త్రమ్ - యగపవయే
తునాస్యప్రవృత్తి-కోషిషీద్దు-రంషీద్దు ॥ ————— ॥ క్తికర్తృకర్తృప్రత్యయా ॥ —————
అభిజ్ఞావచనేల్పట్ ॥ ౩ ॥ ౨ ॥ ౧౦౨ ॥ స్తృతిబోధిగ్యవపదేభూతానద్యతనేధాతో
ర్పట్స్యాత్ - లజోపవాదః - స్తరసికృష్ణగోకులేవత్సాన్యమివంబుధ్యనేచేతనేఇ
త్యాదియోగేపి - తెమామపిప్రకరణాదవశేనస్తృతావృత్తిసమ్మవాత్ ॥ నయది ॥ ౩ ॥
౨ ॥ ౧౦౩ ॥ యద్యోగేఉత్తన్న-అభిజ్ఞానాసేకృష్ణయద్వనేఅభుజ్జహి ॥ విభానాసాకా
శః ॥ ౩ ॥ ౧౦౪ ॥ ఉత్తపవయేల్పడాస్యాత్ - లత్యులతూణాపేనసాకాశేత్యేద్ధాత్వ
ర్షు - స్తరసికృష్ణవశేవత్సాన్యవస్త్రగాశ్చారయిచ్చామః - వాసోలతూణాచారణంబ
త్వమ్ - పతేలజ్ - యచ్చబ్రహ్మగేపినయదీతిచాధిత్వాపరత్వాద్వికల్పః ॥ పరోతేలి
ట్ ॥ చకార - ఉత్తపపురుషేచిత్తజేపాదినాపారోత్వమ్ - సుప్రాహంకిలవిలరాప-బ
హుజగదపురస్తాత్తస్యనత్తాకిలాహమితిహుః ॥ ఆత్మనాపహ్నవేదేద్వత్తవ్యం ॥ కలి
స్యేవవాప్తిః - నాహంకలిజ్ఞాన్లగామ ॥ హశశ్వతోల్లభ్యు ॥ ౩ ॥ ౧౦౬ ॥ ఆనయోరుపప
తయోర్దిష్టయెలజ్స్యాత్ చల్లిట్ - ఇతిహకరోచ్చకారవా - శశ్వదకరోచ్చకారవా
ప్రశ్నేచాసన్నకాలే ॥ ౩ ॥ ౨ ॥ ౧౦౭ ॥ ప్రవృత్త్యఃప్రశ్నః - ఆసన్నకాలేషుచ్యమా
నేశ్చేదిష్టయెలజ్చేలిటాస్తః - అగచ్ఛత్త్విమ్ - జగావత్త్విమ్ - అనాసన్నేదకంసంజఘానకిమ్
లట్స్యే ॥ ౩ ॥ ౧౦౮ ॥ లిటోపవాదః - యజతిస్తయధిష్ఠిరి ॥ ఆపరోతేచ ॥ ౩ ॥ ౨ ॥
౧౦౯ ॥ భూతానద్యతనేఆపరోతేపిలట్స్యాత్ స్తయగై-ఏవింస్త్విటాబ్రవీతి ॥ ననా
పుష్టప్రతివచనే ॥ ౩ ॥ ౧౧౦ ॥ ఆనద్యతనపరోత్యఇతివృత్తమ్ - భూతెలట్స్యాత్ - అ
కార్షికిమ్ - నగరోమిభూః ॥ సనోర్బిభూమా ॥ ౩ ॥ ౧౧౧ ॥ అకార్షికిమ్ - నగరోమి
నాకార్షమ్ - అహన్నుకరోమి - అహన్న్వకార్షమ్ ॥ పురిలుజ్ చాన్తు ॥ ౩ ॥ ౧౧౨ ॥ ఆనద్య
తవగ్రహణంబుద్ధాకపుత్యానువర్తతే - పురాకబ్దయోగేభూతానద్యతనేభూమాలుజ్ స్యా
త్ చాల్లిట్ - నతుస్తయగై-పతేయధాప్రాప్తమ్ - వసన్తీసాపురాచ్యుత్యాః - అనాత్మః -
అవసత్ - ఊమర్వా - అన్తకిమ్ - యజతిస్తేపురా-భవిష్యతీత్యుగవర్తమానేష్టయాదత్పురా
నిపాతయోగట్ ॥ ౩ ॥ ౩ ॥ ౧౧౩ ॥ యావద్భుక్తే - పురాభుక్తే - నిపాతావేతానిశ్చయం
ద్యోతయతః - నిపాతయోకిమ్ - యావద్దాస్యతేతావద్యోత్త్యతేకరణమాతయోపురా
యాస్యతి ॥ విభామాదాకర్వ్యాః ॥ ౩ ॥ ౩ ॥ ౧౧౪ ॥ భవిష్యతిలట్ చాస్యాత్ కదాకర్షివాభు
క్తేభోత్వతేభోత్వావా ॥ కింవృత్తేలిప్సాయామ్ ॥ ౩ ॥ ౩ ॥ ౧౧౫ ॥ భవిష్యతిలడాస్యాత్
కంకతరంకతమంవాభోజయసి - భోజయిష్యసి - భోజయితాసివా - విప్సాయాంకిమ్ - కః
పాటలిప్రత్రంగమిష్యతి ॥ లిప్యమానసిద్ధాచ ॥ ౩ ॥ ౩ ॥ ౧౧౬ ॥ లిప్యమానేనాన్నాదినా
స్వరాదెస్సిధౌగమ్యమానాయాంభవిష్యతిలడాస్యాత్ - యోఽన్నదదాతి - దాస్య
తిదాతావాసస్త్వగ్గంయతియాస్యతియాతావా ॥ లోడధలత్తదేచ ॥ ౩ ॥ ౩ ॥ ౧౧౭ ॥ లోడ
ర్థఃప్రేమాదిగ్ధత్యుతేయసత్స్త్విన్నధేవర్తమానాద్ధాతోర్భవిష్యతిలడాస్యాత్ - కృష్ణశ్చే
దుక్తే-త్వంగాశ్చారయ - పతేలుట్లటా ॥ లిజ్-చోర్ధ్వమాహూర్తికే ॥ ౩ ॥ ౩ ॥

౯ || ఊర్ధ్వముహూర్తాద్భవఃఊర్ధ్వమాహూర్తికః - నిహితాత్మమానఃఉత్తరపదవృ
ద్ధిశ్చ - ఊర్ధ్వమాహూర్తిశ్చనివృత్తిలోడర్శలక్షణైవత్తమానాధాతోర్ధ్వోలబోవాప్ర-
ముహూర్తాదుపరఉపాధ్యాయశ్చేదాగచ్ఛేత్ - ఆగచ్ఛతి - ఆగమిష్యతి - ఆగస్తానా-అ
భిత్వంభవ్యోఽధీప్యన్తి - వత్తమానసామిష్యేవత్తమానవద్వా || ౩ || ౩ || ౧౩౧ || సమీపమేవ
సామిష్యసామిష్యేవ - వత్తమానేలపిత్యార్థభృడణాదయో బహులమితియావత్యే
నోపాధినాప్రత్యయాఉక్తా ప్రేతధైవవత్తమానసమీపే భూతే భవవ్యతివ వాస్యూ-క
దాఆగతోసిచయమాగచ్ఛామి - ఆయమాగమమ్ - కదాగమిష్యసి - ఏషగచ్ఛామి-
గమిష్యామివా అశంసాయాగభూతవచ్చ || ౩ || ౩ || ౧౩౨ || వత్తమానసామిష్యఇతి
గవత్తతే - భవిష్యతికాలేపాతవద్వత్తమానవచ్చప్రత్యయావాస్యూరాశంసాయామ్-
దేవశ్చేవవర్షి - వర్షతి-వర్షిష్యతివా భావ్యమవాప్స - వచామః - వప్సామిహ
సామాన్యతిదేశవిశేషానతిదేశః - తేనలక్షణైవ - ధీప్రవచనేలబ్ధి || ౩ || ౩ || ౧౩౩ ||
ధీప్రవర్తయేఉపపదేపూర్వఃపయ్యేలబ్ధిస్యాత్ - వృష్టిశ్చేత్ ధీప్రమానత్వరితంవా
యాస్యతిశ్చేత్సంపాప్యమః - నేతివత్తవ్యేలబ్ధిప్రమాణంలబ్ధిపిషయేధాస్యాత్ - శ్వ
శ్చేత్సంపాప్యమః అశంసావచనేలబ్ధి || ౩ || ౩ || ౧౩౪ || అశంసావాచిన్య
పపదేనివృత్తిలబ్ధిస్యాత్ సమభూతవత్ - గురుశ్చేదుపేయాదాశంసేఽధీయాయ-
అశంసేధీప్రవధియాయ అనన్యతనవత్క్రియాప్రబంధసామిష్యయోః || ౩ || ౩ ||
౧౩౫ || క్రియామాస్సాతత్యేసామిష్యేచలబ్ధిలబ్ధాన - యావజ్జీవమన్నమదాత్ దా
స్యతివా - సామిష్యుత్పల్యజాతేయోనావ్యవిధానమ్ - యేయంపార్శ్వమాస్యతికాన్తాత
స్యామగ్నీనాశిత - సోమేనాయష్ట - యేయమహవాస్యాగామిరితస్యామగ్నీనాధా
స్యతి - సోమేనయక్ష్యతే అభవిష్యతిమర్యాదావచనేవరన్తి || ౩ || ౩ || ౧౩౬ || భవిష్య
తికాలేమర్యాదోక్తావరన్తిన్సంవిధాగేనద్యతనవన్న - యేయమధ్యగస్తవతిపా
టలిపుత్రాత్తస్యయదవరం కాశామ్యస్సత్రసత్తూన్సాస్యామః కాలవిధాగేవాన
హూరాత్యాణమ్ || ౩ || ౩ || ౧౩౭ || పూర్వసూత్రంసర్వమనవత్తతే - అహూరా
త్రసమృద్ధినివిధాగేప్రతిషేధార్థమిదమ్ - మోగవిధాగఉత్తరాద్ - యోయంవత్సర
ఆగామితస్యయదవరమాగ్రహయన్త్యాస్త్రయ్యక్తా - అధ్యేయమహే - అనహూరా
త్యాణాజ్ఞేమ్ - యోయమ్నసఆగామితస్యయోఽవరః పచ్చదశరాత్రః తత్యాధ్యేతా
స్త్రహే పరస్తిన్విధానా || ౩ || ౩ || ౧౩౮ || అవరస్తిన్వర్ణంపూర్వసూత్రద్వయ
మనవత్తతే - ఆప్రాప్తవిధామేయమ్ - యోయంసంవత్సరఆగామితస్యయత్సరమా
గ్రహయన్త్యాస్త్రత్యాధ్యేయమహే - అగ్రేతాస్త్రహే లబ్ధిమిత్రైలబ్ధిక్రియాతివ
త్తా || ౩ || ౩ || ౧౩౯ || భవిష్యతిశ్చేవ - సువృష్టిశ్చేదభవిష్యత్తదాసుభిషమభవిష్యత్
భూతేవ || ౩ || ౩ || ౧౪౦ || పూర్వసూత్రంసమ్మార్గమనవత్తతే వోతాప్యోః || ౩ || ౩ ||
౧౪౧ || వాచితాప్యోః - ఉతాప్యోరిత్యతఃప్రాగ్భూతలబ్ధిమిత్రైలబ్ధిశ్చేత్సద్ధిక్రియతే-
పూర్వసూత్రప్రకృతాప్యోరిత్యాదోప్రవర్తతతివివేకః గర్హయాంబడపిజాతోఽయో || ౩ ||
౩ || ౧౪౨ || అథ్యాంయోగేలబ్ధిస్యాత్ - కాలత్రయేగర్హయామ్ - లుజాదీస్వరత్వా
దయంబాధతే - అపిజాయాంత్యజసి - జాతుగణికామాధత్సే - గర్హితమేతత్ అథామా

కథమిలిచ్చు || ౩ || ౩ || ౧౮౩ || గర్వాయామిత్యేవ - కాలత్రయేలిజ్ - చాల్లట్ - కథుధర్మం
 త్యజేప్రజనివా - పక్షికాలత్రయలకారాః అత్రభవిష్యసిత్వంబృత్ - భూతేవా - కథ
 న్నామత్రభవాధర్మమత్యత్యత్ క్షికింవృత్తేలిజ్బృహ || ౩ || ౩ || ౧౮౪ || గర్వా
 యామిత్యేవ - విభాచాక్షణానువర్తతే - క్షికతరఃకతమోవాహరిన్నిదేత్ - నిన్దిష్యతి
 వా - లృజ్ పాగ్గత్ క్షి అనవక్లప్తమర్షయోరకింవృత్తేలిజ్ || ౩ || ౩ || ౧౮౫ || గర్వాయా
 మితినివృత్తమ్ - అనవక్లప్తిరసమ్భవనా - అమర్షోఽతుమా - ససమ్భవయామినవర్షయే
 వాభవాన్ హరిన్నిదేత్ - నిన్దిష్యతివా - క్షికతరఃకతమోవాహరిన్నిదేత్ - నిన్దిష్యతి
 వా - లృజ్ పాగ్గత్ క్షి కిచ్చిలాప్త్యరేషులృత్ || ౩ || ౩ || ౧౮౬ || అనవక్లప్తమర్షయా
 రిత్యేతద్గర్వాయాత్పేతియావదనువర్తతే - కిచ్చిలేతిసముదాయః క్రోధద్యోతకఉపప
 దమ్ - అస్త్యుః - అస్తిభవతివిద్యతయః లిజ్ఞోఽపవాదః సత్రద్దధేనవర్షయేవాఽకిచ్చి
 లత్వంశూద్రాన్సంభోత్యసే - అస్తిభవతివిద్యతేవాశూద్రీగమిష్యసి - అత్రలృచ్చి
 క్షిజాతుయదోర్లిజ్ || ౩ || ౩ || ౧౮౭ || యదాయద్యోరుపసంఖ్యానమ్ * లృటోఽపవా
 దః - జాతుయద్యదాయదివాత్వాద్యశోహరిన్నిదేన్నావకల్పయామినవర్షయామి - లృ
 జ్ పాగ్గత్ క్షి యచ్చయత్రయోః || ౩ || ౩ || ౧౮౮ || యచ్చయత్రవాత్వమేవంకు
 ర్యాఃసత్రద్దధేనవర్షయామి క్షి గర్వాయాచ్చ || ౩ || ౩ || ౧౮౯ || అనవక్లప్తమర్షయోరి
 తినివృత్తమ్ - యచ్చయత్రవాత్వంశూద్రంయాజయః అన్యాయస్తత్ క్షి చిత్రీకరణేచ ||
 ౩ || ౩ || ౧౯౦ || యచ్చయత్రవాత్వంశూద్రంయాజయః ఆశ్చర్యశేతత్ క్షి శేష
 లృడయదౌ || ౩ || ౩ || ౧౯౧ || యచ్చయత్రాభ్యామన్యస్తేన్నుపపదేచిత్రీకరణేగమ్యే
 ధాతోర్లృటోస్సాగ్తే - ఆశ్చర్యమన్తోనామకృష్ణంద్రత్యతి - అయదౌకిమ్ - ఆశ్చర్యంయది
 సోఽగ్నియాత క్షి ఉతాప్యోస్సుపధ్యయోర్లిజ్ || ౩ || ౩ || ౧౯౨ || కాథమిత్యర్థైరనయోస్తు
 ల్యార్థతా - ఉతఆపివాహన్యాదఘంహరిః - సమర్థయోకిమ్ ఉతదణ్డుఃపతిష్యతి - అపిధా
 న్యతిద్యౌరమ్ - ప్రక్షేప్రచ్చాగనశ్చగమ్యతే - ఇతఃప్రభృతిఽపిమిత్రేక్రియాతిపత్తౌ
 భూతేవినిత్యోబృత్ క్షి కామప్రవేదనేఽకచ్చితి || ౩ || ౩ || ౧౯౩ || స్వాభిప్రాయావి
 మ్మరణేగమ్యమానేలిజ్ స్వాన్నశుకచ్చితి - కామోమేయదిభుజ్జితభవాః ఆకచ్చితితికిమ్
 కచ్చిజ్జేఽతి క్షి సమ్భవనేఽలమితిచేత్సిద్ధాప్రయోగే || ౩ || ౩ || ౧౯౪ || అలమర్థాత్ర
 ప్రాధిః - సమ్భవనశ్చలమితిచప్రథమయాసప్రమ్యాచవిపణిష్యతే - సమ్భవనే
 ఽరైలిజ్ స్వాత్తచేత్సమ్భవనమలమితిసిద్ధాప్రయోగేఽతి - అపిగిరింశిరసాభిద్వాత్ -
 సిద్ధాప్రయోగేకిమ్ - అలంకృష్టాహస్రిసంహనిష్యతి క్షి విభాచాధాతాసమ్భవనవచ
 నేఽయది || ౩ || ౩ || ౧౯౫ || పూర్వసూత్రమనువర్తతే - సమ్భవనాధేధాతాపుపప
 దేక్షైరైలిజ్ వాస్యాత్ - సమయచ్చజే - పూర్వణిత్వేప్రాప్తేవచనమ్ - సమ్భ
 వయామిభుజ్జితభోత్యతేవాభవాః అయదికిమ్ - సమ్భవయామియద్భుజ్జేధాస్త్యమ్
 క్షి హేతుపాతుమతోర్లిజ్ || ౩ || ౩ || ౧౯౬ || వాస్యాత్ - క్షిష్ణన్నమేచ్ఛేత్సుఖంయా
 యాత్కృష్ణన్నంస్యతిచెత్సుఖంయాస్యతి - భవిష్యత్యేవేవ్యతే - నేహ - హస్తీపలయ
 తే క్షి ఇచ్ఛార్థేషులిజ్బృహ || ౩ || ౩ || ౧౯౭ || ఇచ్ఛామిభుజ్జితభుక్త్యాంవాభవాః - ఏవంకా
 మయేప్రాగ్గయేత్యాతియోగేభోధ్యమ్ * కామప్రవేదనశ్చలివత్తవ్యమ్ * నేహ - ఇచ్చ

స్వస్యాచఃపరస్యతోవాస్యాత్ - ప్రకోపణీయమ్ ప్రకోపనీయమ్ - హలఃకిమ్ - పో
హణీయమ్-ఇజపథాత్కిమ్ - ప్రవపణీయమ్-ఇజాదెస్సగుమః || ౮ || ౪ || ౩౨ || సనుమ
త్యైధ్వపతిజాదేర్లలనాద్విహితోయఃకృత్ తత్సన్యైవ - ప్రేక్షణీయమ్ - ఇజాదెః
కిమ్-చుగిసర్వతో - ప్రమజ్జనీయమ్ - సుప్రహణమసస్వారోపలక్షణమ్ - అట్కుప్వాజీ
తిసూత్రేప్యేవమ్ - తేనహన - ప్రేన్వనమ్ - ఇహతుస్యాదేవ-ప్రేన్వణమ్-వానింస
నిజోన్యనిద్వామ్ || ౮ || ౪ || ౩౩ || ఏమాన్మగ్యతోవాస్యాత్కృత్పరే - ప్రణిపిత్వమ్ప్ర
నింసితవ్యమ్-నభాభూపూ కమిగమిప్యాయావేమామ్ || ౮ || ౪ || ౩౪ || ఏభ్యఃకృన్వస్య
ణోన - ప్రధానీయమ్ప్రభవనీయమ్ * పూజ-ఏవేమాగ్రహణమిన్యతే * పూజప్ర
పవణీయస్సోమః * ణ్యనృథాదీనాముపసంఖ్యానమ్ * ప్రభావనీయమ్-ఖ్యాజశ్శస్యయో
వేత్వక్తంఞత్వప్రకరణోపరితద్దోధ్యమ్ - యత్వస్యాసిద్ధత్వేనకకారవ్యవధానాన్నణ
త్వమ్ - ప్రఖ్యానీయమ్-కృత్యల్పబహుశక్మ్ || ౩ || ౩ || ౧౧౩ || స్నాన్త్యనేనస్నా
నీయంచుర్లమ్-దీయతేనై దానీయావిప్రః-అచోయత్ || ౩ || ౧ || ౧౪ || అజనాధా
తోర్యత్సాత్ - చెయంగేయమ్ - అజ్గ్రహణంశక్యమకర్తుమ్ - యోగభాగోఽప్యవత్ -
తవ్యదాదివ్యేవయతోపిశుపరత్వాత్ - ఇద్యతి - యతిపరతతఇత్సాత్ - గుణః - దే
యన్తేయమ్ * తకిశనిచతియతిజనిభ్యోయద్యాచ్యః*తక్యం - శస్యం-చత్యం - యత్యు-
జన్యమ్-జనైర్వద్విధిస్సర్వార్థః - ణ్యతాపిరూపసిద్ధేః - నవవృద్ధిప్రసక్తః - జనివధోఽప్యే
తినిషేధాత్ * హరోవాయవ్యవత్సవక్తవ్యః * వధ్యఃపక్షేవత్వమాణోఽన్యత్ - ఘా
త్యః*పోరమపధాత్ || ౩ || ౧ || ౧౫ || పవర్తనాదమపధాద్యత్సాత్ - ణ్యతోపవా
దః - శప్యమ్ - లభ్యమ్-నాగుబద్ధకృతమసారూప్యమ్-అతోనణ్యత్ - తవ్యదాదయస్తస్య
రేవ*అజోయ || ౩ || ౧ || ౧౬ || ఆఙఃపరస్యలభ్యమ్స్యాద్యాదౌప్రత్యయేచివక్షిత్-ను
మిక్యతేదమపధత్వాథావాణ్యదేవ - ఆలమ్కృగ్-ఉపాత్ప్రశంసాయామ్ || ౩ || ౧ ||
౧ || ౧౭ || ఉపలబ్ధ్యస్సాధుః-స్తుతాకిమ్ - ఉపలబ్ధ్యుశక్యఉపలభ్యః*శీసహాశ్చ ||
౩ || ౧ || ౧౮ || శక్యం - సహ్యమ్-గదమనచరయమశ్చానపసగ్నే || ౩ || ౧ || ౧౯ || గద్యమ్
మద్యమ్-చర్యమ్-యమ్యమ్*చరరాజీచాగురా*అచర్యోదేశః - గస్తవ్యత్వర్థ - అగురా
కిమ్ - ఆచార్యోగురుః - యమేర్షియమార్థంసోపసర్గాన్తాభూదితి - ప్రయామ్యమ్-నిపూ
ర్వాత్సాదేవ - తేన తత్రభవేద్వినియమ్యమితి వాత్రిప్రయోగాత్ - ఏతేనానియ
మ్యస్సనాయక్తిః - త్వయానియమ్యానను దివ్యచక్షుషేత్వాదివ్యాఖ్యాతమ్ - నియమే
సాధురితివా*అవద్యవణ్యవర్ణ్యర్థ్యపణితవ్యానిరోధేషు || ౩ || ౧ || ౧౦౦ || వదర్శ
భిడవపదేవశ్శుషీతి యత్కృపోః ప్రాప్తయో ర్యదేవ - సోపిగర్హాయా మేవేత్యుప
యార్థన్నిపాతనమ్ - అవద్యహ్నపమ్ - గర్హైతికిమ్-అనూద్యంగురునామ - తద్ధిగ
ర్హ్యంపవనానర్హంచ * ఆత్తనామగురోర్నామనామాతికృపణస్యచ | క్రేయస్కా
మోసగృహ్ణియాజ్ఞైస్సాపత్వఃశత్రుమూరితిస్తృతేః * వణ్యగః - వ్యవహరత్వే త్య
ర్థః-పాణ్యమన్యత్ - స్తుత్యర్థమిత్యర్థః - అనిరోధోఽప్రతిబద్ధః - తస్మిన్వియయే వ్యచోయ
త్-శతేనవర్ణ్యా - వృత్తాన్యా*వహ్యంకరణమ్ || ౩ || ౧ || ౧౦౧ || వహత్యనేనేతివ
హ్యంశకటమ్. కరణంకిమ్-వాహ్యంవోధవ్యమ్ * అర్యస్సన్వమివైశ్యయోః || ౩ || ౧ ||

౧౦౩ || ముగతౌ - అస్తాద్యౌత్ - ణ్యతోఽపవాదః-అర్యఃస్వామీవైశ్వాహ- అనయోః
 కిమ్-అర్యోచాప్రప్రాణః పాప్రప్రవృత్త్యర్థః - * ఉపసర్యాకాల్యాప్రజనే || ౩ || ౧||
 ౧౦౪ || గర్భగ్రహణే పాప్రకాలాచేదిత్యర్థః - ఉపసర్యాగౌః - గర్భాధానార్థంవృషభే
 ణోవగ్రస్తుంయోగ్యేత్యర్థః - ప్రజనేకాత్మేతికిమ్ - ఉపసర్యాకాశీ - పాప్రప్రవృత్త్యర్థః
 * అజగ్యంసంక్లతమ్ || ౩ || ౧ || ౧౦౫ || సభాపూర్వాజ్ఞేర్యతేక ర్తరియత్ సంగతంచేద్విశే
 వ్యమ్నజీర్యతీత్యజర్యమ్ - తేనసంగతమార్యేణరామూజర్యం కురుదురీతమితిభట్టిః - వృ
 త్తజర్యం జరసోపదిష్ట మదేహ బధాయ పునర్బభుధేత్యత్రతు సంగతమితి విశేష్యమ
 ధ్యాహర్యమ్-సంగతమితికిమ్ - అజితాకమ్పలః - భావేనుసంగతకర్తృకేపిణ్యదేవ- అ
 జార్యంసంగతేన * వచస్సుపిక్యవే || ౩ || ౧ || ౧౦౬ || ఉత్తరసూత్రాదిహవావత్త్యప
 కృత్యతే - వచేర్భావేకృత్య స్యాత్ చాద్యత్ అనుసగ్నేసుప్రపవదే - బ్రహ్మోద్యం
 బ్రహ్మనవ్యమ్ - బ్రహ్మవేదఃతస్యవదనమిత్యర్థః - కర్తృజీవత్యయావిశ్వేకే - ఉపసగ్గ
 త్యణ్యదేవ - అనువాద్యమ్ అవవాద్యమ్ * భువోభావే || ౩ || ౧ || ౧౦౭ || కృష్ణస్యాత్-
 'ఉ'ణోభావోబ్రహ్మభూయమ్ - సుపీత్యేవ - భవ్యమ్ - అనుపసర్గ్యత్యేవ - ప్రభ
 వ్యమ్ * హన ప్రవ || ౩ || ౧ || ౧౦౮ || అనుసగ్నేసుప్రపవదేహచైర్భావేకృష్ణస్యాత్ - త
 కారణ్యావదేశః - బ్రహ్మణోహనసంబ్రహ్మహత్యా- స్త్రీత్వంలోకాత్ * ఏతిస్తుశాన్
 వృద్ధజమఃకృష్ణ || ౩ || ౧ || ౧౦౯ || ఏభ్యఃకృష్ణస్యాత్ - హ్రస్వస్యపితికృతితుక్ - ఇత్యః-
 స్తుత్యః-శాసఇదజ్జహలోః-శిష్యః - వృద్ధివృద్ధిగ్రహణంనవృద్ధిః- వృత్త్యః - వృద్ధస్తువా
 ర్యాముత్పిః - అదృత్యః-జవ్యః-పునఃకృత్య క్రిపరస్యాపిణ్యతోచాధనార్థమ్ - అవశ్య
 స్తుత్యః*శంసిదుహిగుహిభ్యోపేతికాశికా-శస్యం - శంస్యం - దుహ్యం - దోహ్యం - గు
 హ్యం - గోహ్యమ్ - ప్రశస్యస్యత్రః - ఈడవద్దవృశంసదుహంస్యవృద్ధిసూత్రద్వయబ
 లాచ్చుసేసిద్ధమ్ - ఇతరయోస్తుమూలవృత్త్యమ్ * అజ్ఞాపూర్వజ్ఞేస్సంజ్ఞాయాము
 పసంఖ్యానమ్ * అజ్ఞావృత్తిశ్చక్షోదిమ||చాహుళకాత్మరణ్యమ్ - అనిదితామితిసహ
 పఃఅజ్ఞిమ్*ముదువధాచ్చాక్ష్పిచ్యతేః || ౩ || ౧||౧౧౦|| వృత్ - వృత్త్య - వృద్ - వృ
 ధ్యమ్ - క్షిపిచ్యతోస్తు-కల్పించ ర్త్యమ్ - తపరకరణంకిమ్-కృత్ - కీర్త్యమ్ - అనిత్య
 ణ్యనాపురాదయతిణిజభావేణ్యత్ - ణిజనాతుయదేవ * ఈచఖనః || ౩||౧|| ౧౧౧||
 చాత్మ్యమ్ - అద్గుణః-భేయమ్ - ఇచేతిహ్రస్వస్మపరః * శృణోఽసంజ్ఞాయామ్||౩||
 ౧||౧౧౨|| భృత్యాఃకర్తకరాః - భర్తవ్యాఇత్యర్థః - క్రియాశబ్దోయన్నతుసంజ్ఞా * సమ
 శ్చబహులమ్ * సంభృత్యాఃసమ్భార్యాః - అసంజ్ఞాయామేవ-వికల్పార్థమిదంవారికమ్ -
 అసంజ్ఞాయాంకిమ్ - భార్యానామక్షత్రియా- అధకథంభార్యవభూరితి - ఇహహిసం
 జ్ఞాయాంసమజెతికృపాభావ్యమ్ - సంజ్ఞాపర్యదాసస్త్రుపునిచరితార్థః-సత్యమ్ - చిభ
 ర్తేభూతిదీర్ఘానాత్క్యాదేర్వాణ్యత్ - కృత్తుభరతేరవ - తదనుబద్ధగ్రహణే
 తివభాషయా*మృజెర్విభాషా|| ౩ || ౧ || ౧౧౩|| వృజేఃకృవాస్యాత్ - పక్షేణ్యత్
 మృజ్యః*చజోఃకుష్టిత్యోః||౨||౩|| ౫౨ || చస్యజస్యచకుత్వంస్యాత్ఘితిణ్యతివప
 రే - నిష్ఠాయామనిటఇతివక్తవ్యమ్-తేనేహన-గర్జ్యమ్- మృజేర్వృద్ధిః-మార్గ్యః*స్యజే
 క్వాచీనాశ్చ || ౨ || ౩ || ౫౩||కుత్వంస్యాత్ - న్యజుః-నావత్సేరిత్యుప్రత్యయః * రా

సూర్యసూర్యమృష్యసూర్యకృష్ణపద్మావ్యభాః || ౩ || ౧|| ౧౧౪ || ఏతేనప్ర
బహునిపాత్యస్తే - రాక్షసాతవ్యోభిషవద్వారానిష్పదయితవ్యః - యవ్యలతాత్మక
సోమోరాజా - ససూయతేభిష్టతేత్రేతిఅధికరణేక్యమ్ - నిపాతనాన్దీర్ఘః - రాజ
సూయంరాజసూయః - అర్ధరాచిదిసరత్యాకాశేసూర్యఃకర్తృక్యమ్-నిపాతనాదుత్పమ్-
యవ్యపూత్రెరణేకపదాదిః - శురతికర్మణిలోకదప్రేరయతికృతౌరుత్ - మృషోప
పదావ్యదేశకర్మణిత్వంకృత్ - మృషోద్యమ్-విశేష్యనిఘ్నాయమ్ - ఉచ్చాయసాంవ
ర్యగుణామృషోద్యాః-రోచతేరుచ్యః- గుపెరాదేశకత్వంచసంజ్ఞాయామ్ - శువర్ణరజత
భిన్నంధనంతుప్యమ్ - గోప్యమన్యత్ - కృష్ణేన్యమేవపశ్యస్తేకృష్ణపచ్యాః - కర్తృకర్త
రి-శుద్ధకర్మణిత్వపాత్యాః- నవ్యగుణేలవ్యధ్యః * భిష్యోద్ధౌనదే || ౩ || ౧|| ౧౧౫ || భి
దేరుజ్జగ్గకృత్ - ఉచ్చేత్తృచ్ఛ - శేనత్రిమాలమ్భిద్యః-ఉచ్చత్వదకముద్యః - నదేశమ్ -
భేతా-ఉచ్చితా * పుష్యసర్ధౌనక్షత్రే || ౩ || ౧ || ౧౧౬ || అధికరణేక్యన్నిపాత్యతే- పుష్య
స్త్రస్త్రిన్మధాఃపుష్యః - సభ్యస్త్రస్త్రినిధ్యః * విపూయవినిమజిత్యాముజ్జకల్పహ
లిషు || ౩ || ౧ || ౧౧౭ || పూవనీశోభిష్యకృత్ - విపూయోముజ్జః - రజ్జ్వదికరణాయోభ
యితవ్యతత్వర్థః- విసియః- కల్పః- విష్ణుబౌషధవిశేషతత్వర్థః- పాపమితిహ - జిత్యోహ
లిః- బలేనకృష్ణవ్యతత్వర్థః - కృష్ణసమీకరణార్థః-స్థూలకాష్ఠమ్ - అన్యత్తుపవ్యమ్-విశే
యమ్-జేయమ్ * ప్రత్యపిభ్యాగ్రహేః || ౩ || ౧ || ౧౧౮ || * చంద్రనీతివక్తవ్యమ్ * ప్రతి
గృహ్యమ్ - అపిగృహ్యమ్ - లోకేతు - ప్రతిగ్రాహ్యమ్ - అపిగ్రాహ్యమ్ * పదా
నైవ్రిచావ్యపక్ష్యేమచ || ౩ || ౧ || ౧౧౯ || అవగృహ్యమ్ - ప్రగృహ్యమ్మదమ్- అనైవ్రి
రిపరతస్త్రీః- గృహ్యకాశ్మకాః - పజ్జరాదిమధేనపరతస్త్రీకృతాతత్వర్థః-చావ్యయాం
గ్రామగృహ్యసేనా - గ్రామబహిర్భూతేత్వర్థః - స్త్రీజ్వలిదైకాతమన్నపుంసకయో
ర్న - విక్షేపవంపక్ష్యః - దిగావత్యాద్యుత్ - అదైర్గృహ్యతేఅర్థగృహ్యః - తత్పక్షా
శ్రితతత్వర్థః * విధాపాకృత్యమిః || ౩ || ౧ || ౧౨౦ || కృత్స్యాత్ - కృత్యం - వృష్యమ్-పక్షే
* ఋహలోగ్యత్ || ౩ || ౧ || ౧౨౧ || ఋవర్ణానాథానాచృధాతోర్ణ్యతాన్యత్ - కా
ర్యం - వర్ష్యమ్ * యుగ్యశ్చపత్రే || ౩ || ౧ || ౧౨౨ || వత్రంవాహనమ్-యుగ్యోగాః - అత్ర
కృష్టకుత్వశ్చనిపాత్యతే * అమావస్యదన్యతరస్యామ్ || ౩ || ౧ || ౧౨౩ || అమోపపదా
ద్యస్తేరధికరణేక్యత్ - వృద్ధోసత్యాంపాక్షికోహ్రస్వశ్చనిపాత్యతే - అమాసహవస
తోన్యాంవద్దాగ్రాఅమావస్యా - అమావాస్యా- ఋహలోగ్యుత్ - చజోరితికు
త్వమ్- పాక్యమ్ || పాశాస్పశ్చేన్యద్వాచ్యః || ఋదుపధలక్షణస్యకృతోన్మాదః - పా
ణిభ్యాంసృజ్యతేపాణిసగ్ధ్యరజ్జుః || సమవపూర్వాచ్ఛ || సమవసగ్ధ్యః * నక్వాదేః ||
౨ || ౩ || ౧ || ౧౨౪ || క్వాదేర్ధాతోచ్ఛజాఃకుత్వన్న - గర్జ్యమ్ - వార్తికకారస్తువజోరితీశూత్రేని
స్తాయామనిటంజలి పూరయిత్యానక్వాదేరిత్యాదిప్రత్యాచక్ష్యాతేనజితర్జ్జప్రభృతీనాన్నకు
త్వం - నిష్టాయాంసేక్కుత్వాత్ - గుర్రుగ్గుశ్చప్రభృతీనాన్తక్వాదిత్వపికుత్వంస్యాదే
వ - శూత్రమతేతుయద్యపివరితంపాప్రం - తథాపియధోత్తరమ్మనీనాంపా
మాణ్యమ్ * అజివ్రజ్యోశ్చ || ౨ || ౧ || ౧౨౫ || నకుత్వమ్ - సమాజః - పరివారిజః
* భుజస్యజ్ఞా పాణ్యుపతాపయోః || ౨ || ౩ || ౧ || ౧౨౬ || ఏతయోశ్చతాపాతితౌ - భుజేనే

నేతిభుజఃపాణిః - హలస్సేభుత్వ - శ్రౌష్టప్రస్థినినిశ్చయ్యంకతపోరోగః - పాణ్య
పతాపమూఃకిమ్-భోగఃసమక్లఃప్రయాబానుయాజాయజ్ఞాన్తే || 2|| 3 || ౬౨ || ఏతా
నిపాతాయజ్ఞాన్తే - వచ్చప్రయాజాః - త్రయైశ్వర్యాజాః - యజ్ఞాన్తేమ్ - ప్రయా
గః-అనుయాగః || ౧ || ౩ || ౬౩ || కుత్వన్న - ఎచ్చ్యమ్ - గతోకమ్ - వంద్యంకా
ప్రమ్-కుటిలిర్పతమిత్యర్థః || ౧ || ౩ || ౬౪ || ఉచ్ఛేదగురుత్వేనివాత్మేతకేప
రే-ఒకశ్చకుప్రవృత్తౌ-ఇసుపథలచరితః- భుక్షాసిద్ధిఅనోదాత్తార్థమవమ్ || ౧ || ౩ || ౬౫ ||
శ్చకే || ౧ || ౩ || ౬౫ || కుత్వన్న - అవశ్యపాచ్యమ్ || ౧ || ౩ || ౬౬ || యజమాచరుచప్రవచర్చ్య || ౧ ||
౩ || ౬౭ || జ్యేకుత్వన్న - యాజ్యం - యాచ్యం - రోచ్యం - ప్రవాచ్యం - గ్రస్తవిశేషః-యు
చేఅర్చ్యమిదుదపథత్వేపితవినష్టావకాన్యత్ * త్వజెచ్చ * త్యాజ్యమ్ || త్వజేపూ
జ్యోజ్యేతికాశికా || తత్రపునెర్గ్రహణంచస్త్యంధాన్యానుక్రత్వాత్ - న్యత్ప్రకారే
త్వజేరుపసంఖ్యానిమిహిభావ్యమ్ || వచోబ్రహ్మయామ్ || ౧ || ౩ || ౬౮ || వాచ్యమ్-
శబ్దాభ్యామాయాపవాక్యమ్ || ప్రయోజ్యనియోజ్యోశక్యార్థే || ౧ || ౩ || ౬౯ || ప్ర
యోక్తుంశక్యఃప్రయోజ్యః- నియోజ్యోభ్యుత్త్యః || భోజ్యమృచ్ఛ్యే || ౧ || ౩ || ౭౦ || భా
గ్యమస్యత్ * న్యత్ప్రకారణేపిదభిభాగ్యంనేతివక్తవ్యమ్ || లాప్యమ్ - దభిభాగ్యమృచ్ఛ్యే
పివాత్రిచలాత్ప్రీతికార్యః-దాభ్యః || రావశ్యకే || ౧ || ౩ || ౭౧ || ఉపన్యాసాద్ధాతోన్య
త్యానివవశ్యమృచ్ఛ్యే - లాప్యంపాచ్యమ్ || ఆసుయవపిరిపిరిత్రపిదమశ్చ || ౧ ||
౩ || ౭౨ || మఘ్-ఆసావ్యమ్- యుచిత్రణ- యావ్య- వాప్య-రాప్య-లాప్య-తా
ప్య- ఆచాప్యమ్ || ఆనాయ్యైనిత్యే || ౧ || ౩ || ౭౩ || ఆహ్వాన్యన్నయత్త్యేదా
యాదేశశ్చనిపాత్యతే - దక్షిణాగ్నిశేషఏవేషమ్ - సహిగార్హవత్యాదానీయతేఅని
త్యశ్చసతతమప్రజ్వలనాత్ - ఆనేయోన్యఃఫుటాదిః - వైశ్యకుగాదేరానీతో దక్షిణా
గ్నిశ్చ || ప్రణాయ్యైనిత్యే || ౧ || ౩ || ౭౪ || స్మృతిఃప్రీతివిషయాభవనంకర్త
వ్యాపారః- తథాభోగేష్వదరోపిస్మృతిః - ప్రణాయ్యోచ్ఛరః - ప్రీత్యస్తా ఇత్త్యర్థః-ప్ర
ణాయ్యేనైవాసీ - పిరక్త-త్యర్థః - ప్రణయోన్యః || వాయుసాన్నియనికాయ
ధాయ్యామానవవిర్నివాససామిధానీమ్ || ౧ || ౩ || ౭౫ || మీయతేనేనపాయ్యమృచ్ఛ్యమ్
శ్చత్ - కాత్వాదేవత్వచ్చ - ఆతోయగితియక్ - సమ్యక్యతేహొమార్థమ
గ్నిప్రతీతిసాన్నియంహవిర్విశేషః - శ్చదాయాదేశకంమేదీర్ఘశ్చనిపాత్యతే - ని
చీయతేస్త్రీధాన్యాచంనికాయ్యోనివాసః - ఆధిగణేశ్యత్ - ఆయోధాత్యాదేః- కత్వ
చ్చనిపాత్యతే - ధీయతేనయాసమితిధాయ్యామ్ || క్రతౌకుడ్డచాయ్యసశ్చా
యా || ౧ || ౩ || ౭౬ || కుడ్డసేవీయతేస్త్రీన్యఃకుడ్డాచాయ్యఃక్రతః - సశ్చీయతేసా
సశ్చాయ్యః || ఆగ్నేపరీచాయ్యోపచాయ్యసమూహ్యః || ౧ || ౩ || ౭౭ || గ్నిధార
ణార్థేసంపదేనాధవః - అన్యత్రతుపచేయమ్ - ఉపచేయం - సంవాహ్యమ్ ||
చిత్యాగ్నిచిత్యే || ౧ || ౩ || ౭౮ || చీయతేసాచిత్యోగ్నిః - అగ్నేశ్చయనమగ్నిచిత్యా-
ప్రేరూపిసగ్రపాప్రకాలేషుకృత్యాశ్చ - త్వయాగస్తవ్యంగమనీయంగమ్యమ్ - ఇహ
లోటాబాధామాభూదితిపునః కృత్యధిః - త్ర్యగ్నికారాదూర్ధ్వంవాసరూపధిఃక్వచి
స్తేనిజామయతి - తేనక్రల్పట్తుమనీఖలరేషునేనిద్రమ్ - ఆస్తేకృత్యత్వన్న-ప్ర

మహావిష్ణుః - స్తుతః పుస్తకా - స్తుతికర్తా - విజ్ఞానాధిపతీ - దివ్యకృత్యహర్షిణః *
 భవ్యగోమత్రవచనముపసానిమజన్మాష్టాశ్యాపాత్యాచా || 3 || ౪ || ౬ || ఏతేకృ
 త్యానాః రుద్రవానిపాత్యంతే - పక్షే తస్మాదేవేగిరర్చకాచ్యుర్జః - అకర్తకాత్రుః
 వేణ్ణేయాః - భవతీతిభవ్యః - భవ్యమసేనవాగాయతీతిగేయః సామూహయమ్ - గేయం
 సామూసేనవాత్వాది - శశిరిచ్ఛ - చాత్మత్వాంహంశకోహోధవ్యః - వహనీయో
 వాహ్యః - విజ్ఞానాధిపతీ కృత్యోక్తిః - లాభువానైవైర్జ్ఞానసంభవే ప్రేమా
 ది సూత్రే కృత్యా వేలి శుత్యజమ్ - అన్తే || కృత్యకృత్యోగ్గ్రహణ్యు ||
 ————— * అతి కృత్యప్రక్రియా. * ————— * ఋల్తృచా || 3 || ౧ ||
 ౧౩౩ || దాతోచేతాస్యకర్తృకృదితికర్తృగ్ధే - యవోరనాకా-కారకః - కర్తా-వాహకః -
 హోధుమన్తోహోధా-కారికా-కర్త్రీ-గాఢకుమైశ్చేత్వమ్ - కుచితా-అశోజితభిష్యుక్తమ్
 జీత్వమ్-కోటకః - విజ్ఞాన-విజితా - హనస్తో-జ్ఞానోః ఘాతకః - ఆత్మయః-దాయకః
 నోదాత్రోపదేశశ్యేతివర్ణిః - శమకః - దమకః-అనిట-స్మరియామకః-జనివగ్గోశ్య-జన
 కః - వధహింసాయామ్-వధకః-రధివభోరచి-రన్తకః-జన్మకః - నైవ్యతిటరథే-రధితా-ర
 ధ్ధా-మనజనశోతిహిమ్-ఉత్కా-నంప్తా-నశితా-రథేర-జిల్లిహః-రమ్మకః-రథా-లభేశ్య-
 లమ్మకః-లభా - తిష-సహ-సహితా - ఏస్తా-సహితా-సోధా-దరిత్రాతేరాలోపరిపరి
 తా-ఋనిన - దరిద్రాయకః - కృత్యబ్ధుట-త్యేవసూత్రమన్త - యత్రవిహితాస్తతో
 న్యత్రాపి శ్శురిత్యధాత్ - ఏవశ్చ బహులగ్రహణం యోగ విధానేన కృన్మాత్రస్సార్థ
 వ్యభిచారార్థమ్ - పాదాభ్యాంక్రియతేపాదహరకఃకర్తృజిఋల్ * క్రమేకరర్యా
 త్త్రేపదవిషయాత్కృత్యశ్శి-శ్శిధోవాచ్యః * క్రక్రవా - కర్తరితికమ్ - ప్రక్రమిత
 వ్యమ్ - ఆత్మజేవదేతికమ్ - సంక్రమితా - అనన్యభావేషుయశ్శ్చ - తేనానపగ్రాద్యే
 తిషకల్పార్థస్యననిషేధః - క్రమితా - తద్వత్వమేవతద్విషయత్వమ్ - తేనక్రనేత్యపి
 తికెచిత్ - గమేదిత్యత్రపరస్తేపదగ్రహణం-తజానయోరభావంలక్షయతి - సుజగమి
 షితా - ఏవన్నప్రద్యశ్యతుగ్గ్యః - ఏవృత్తితా-యజస్తాత్-ఋల్ - అలోపన్తసానివ
 త్యాన్నవృద్ధిః - పాపవకః - యజ్జలుగస్తాన్త పాపాచకః * నన్దిగ్రహిపచాదిభ్యాంబుజి
 న్యవః || 3 || ౧ || ౧౩౪ || నన్ద్యాదేన్ద్యఃగ్రహ్యద్బినిశిచూదెచ్ఛాత్ - నన్దయతిసన్ద
 నః - జననర్దయతిజననార్దనః - మథ-సూదనఃవిశేషేణభీయత్కతిషీమణః - లవణః - న
 ద్యాదిగణేనిపాతనాన్ద్యోమ్ - గాగ్రహి-స్థాయీ - మన్త్రీ-విశయా-వృద్ధ్యభావోనిపా
 తనాత్-ఏవయో - ఇహవత్సవపి - పరిభావీ - పరిభవీ-పాక్షికోవృద్ధ్యభావోనిపాత్యతే
 పచాదిరాకృతిగణః - శివశమగ్నిస్సకర - కర్తృణిఘటోరచ్ఛ-ఇతిసూత్రయోఃకరోత్థేర్
 టశ్చఅచ్చుయోగాత్ ఆ-చ్ఛిత్తయేవరె యజ్ఞగ్వీధానాచ్చ - కేహంబితృప్రప్ర
 నుబద్ధాసంజనార్థః - కేహంబిత్యై-ఇచ్చార్థః-కేహంచిద్బాధకచాధనార్థః-పవతీతిపవః-
 నదట్-చోరట్-దెవట్-ఇత్యాదయస్థితః - నదీ - చోరీ - దేవీ-దీప్యతేనిగుపధేతిః-పా
 ప్రః-జారభరా - శ్వపచా - ఆనయోఃకర్తృణ్యోప్రాప్రః - న్యంకావదిమపారాత్శ్వపా
 కోపి-నుజో-చిచేతిలక్ - నధాతులోపశ్చగిణవృద్ధినిషేధః-దేక్రియః - నేన్యః - లోలు
 ప-పోపువః - మరివృజః * చరిచలపరివదీనాంవాద్విత్వమగ్యోచాభ్యానశ్యేవక్త

వ్యక్తిః * అగమస్యదీర్ఘత్వసామర్థ్యాదభ్యాసప్రాప్తిహలాదిశేషశ్చన - చలాచరః -
చలాచరః - పతాపతః-చనావదః - హనైర్ఘత్వశ్చ - ఘత్వమభ్యాసస్యఉత్తరస్యతుల
భ్యాసాచ్చేతికుర్వీమ-ఘనాఘనః * పాశ్చేర్ణిలకోచ్చదీర్ఘశ్చభ్యాసస్య * పాటూపటః
పక్షే - చరః-చల - పతః - వదః-హనః-పాటః-రాత్రేఃకృతీతివాసుమ్-రాత్రించరః-రా
త్రిచరః*ఇగుసధజ్ఞాప్రీతిరఃకః || 3 || ౧ || ౧౩౫ || ఏభ్యఃకస్సన్యత్-తీపః-లిఖః-బుధః - కృ
శః-జ్ఞః-ప్రీతాతీతిప్రియః - కిరత్తితికిరః - వాసరూపాధినాన్యుల్తృచావపి-క్షేపకః-క్షే
ప్రాజ్ఞఃఆతశ్చేపసగ్ధే || 3 || ౧ || ౧౩౬ || కస్సన్యత్-శ్యాద్వ్యధేతిణస్సగపవాదః-సుగ్ధః-ప్ర
జ్ఞః*పాపూర్ణాద్ధాదేభ్యశ్చ || 3 || ౧ || ౧౩౭ || పిపితిపిపి-జిప్రుః-ధమః-ధయః-ధ
యాకన్యా - ధేటప్తిత్వాత్ దైస్థయ్యాతిభివజీవప్రాప్తః - భిశోన్యత్రసేమ్యతఇతిహ
రదత్తః - పశ్యతీతిపశ్యః - క్రుశ్శుగ్ధాయాన్న - వ్యాపూర్ణదిభినిదైశ్వాత్ * అనుపస
గ్ధాల్లిపుర్వధాపాపేమ్యదేజివేసాతిసాహిభ్యశ్చ || 3 || ౧ || ౧౩౮ || కస్సన్యత్-లి
మ్పః-నిమ్పః-ధారయః-పాగయః-వేదయః-ఉదేజయః-చేతియః-సాతిన్సుఖార్థః-సాత్రో
హేతుమణ్ణ్యస్తః - సాతయః - వాసరూపన్యాయేనప్రేపిసాత్ - పరమాత్మా-సాత్వస్తోధ
త్తాః-మహానుర్వణేమరాదిఃహేతుమణ్ణ్యస్తోవా-సాహయః - అనుపసగ్ధాత్మిమ్ - ప్రలిపః
*సాలిమ్పేద్వాప్యః * నిలిమ్పదేవాః * గవాదిమవిదేస్సంజ్ఞాయామ్ * గోఽన్యః-అరవి
ష్టమ్*దదాతిదధాత్యోర్విభావా || 3 || ౧ || ౧౩౯ || కస్సన్యత్-దదః-దధః-పక్షేపత్వమ
ణోణః-అనుపసగ్ధాదిత్యైవ - ప్రదః ప్రధః * జ్వలితికసన్దైభ్యోణః || 3 || ౧ || ౧౪౦ || జతిశ
బ్జఅద్భరః-జ్వలాదిభ్యఃకసన్దైభ్యోణస్సాగిద్వా-పక్షేఽచ్ జ్వలః - జ్వలః-చాలః-చలః-
అనుపసగ్ధాత్మైవ-ఉజ్వలః * తనోతేరుపసుఖ్యానమ్ * ఇహానుపసగ్ధాదితిభాషేతి
చనసమ్యధ్యతే - ఆవతనోతీత్యవతానః * శ్యాద్వ్యధానుగ్రహస్యగ్రీతిణవసావమృల్లి
హజ్జివశ్విసశ్చ || 3 || ౧ || ౧౪౧ || త్రైజీప్రభృతిభ్యోనీత్యంజస్సన్యత్ - త్రైజోఽవ
స్యతేశ్చదైత్యాత్మిదై పృథగ్గ్రహణం ఉపసగ్ధే కంబాధితుమ్ - అవశ్యాయః - ప్రతి
శ్యాయః-అత్ - దాయః - ధాయః - వ్యాధః-సుగత-అబ్బుర్వస్సంపూర్వశ్చఆస్మా
వః-సంస్మావః-అత్యాయః-అవసాయః-అవహరః-లేహః-క్లేషః-శ్వాసః*దున్యోరను
పసగ్ధే || 3 || ౧ || ౧౪౨ || కస్సన్యత్-దున్యోతిదావః-నీసాహచర్యాత్సానుబద్ధకాధ్యనో
తేరేవణః - దవతేస్తుపచార్యత్ - దవః - నయతినియాయః - ఉపసగ్ధేతుప్రదవః-ప్రణ
యః*నిభామాగ్రహః || 3 || ౧ || ౧౪౩ || ణోవా-పక్షేఽచ్-వ్యవస్థితవిభాషేయమ్-తే
నజలచరేగ్రాహః జ్యోతిషిగ్రహః - భవతేశ్చేతికాశికా భవోదేవఃసగసారశ్చ - భా
వాఃపదార్థాః - భావ్యమతే తుప్రాప్త్యర్థాచ్చురాదిజ్యోత్వాదచ్ఛాభావః * గేహాకః ||
3 || ౧ || ౧౪౪ || గేహాకర్తరిగృహేకస్సన్యత్-గృహ్లాదిధాన్యాదికమిగృహమ్-తాత్
స్థ్యాద్భూహాదారాః * ఇల్పినిష్పన్ || 3 || ౧ || ౧౪౫ || క్రియాకాశలుశిల్పంతదవత్తర్తరి
మ్పన్సన్యత్ * సృతిఖనిరజ్జోభ్యోవ * నర్తకః-నర్తకీ-ఖనకః - ఖనకీ - ఆసిలకెలన
చరజ్జోర్మలోపోవాచ్యః * రజకః - రజకీ - భావ్యమతేతు సృతిఖనిభ్యామేవమ్మృక్
రజ్జోస్తుక్కుక్ - ఇల్పిసంజ్ఞయోరితిక్కుక్ - టూప్-రజికా - పుంయోగేతురజకీ *
గపక || 3 || ౧ || ౧౪౬ || గాయతీస్యకస్సన్యత్ఇల్పినికర్తరి - గాధకః*ఇల్పి

ట్టు || 3 || ౧ || ౧౪౨ || గాయనః - టిత్వాద్దాయనీష్ఠాహస్యప్రీతికాలయోః ||
 3 || ౧ || ౧౪౩ || హోహోబశ్చన్యూత్సాహత్ప్రీతహకాతీవకర్తరి - జహత్ప్రసవమి
 లహాయనోక్తీహిః - జహతిభావానిహాయనోవర్షమ్ - జహితే ప్రాప్నోతీతివా
 పుస్సులిప్వస్సుభిహరేపున్ || 3 || ౧ || ౧౪౪ || సమభిహరగ్రహణేన సాధుకారి
 త్వంలత్వతే - ప్రవకః - ప్రవకః - లవకః * ఆశీషిచ || 3 || ౧ || ౧౪౫ || అశీప్తిమ
 యార్ధ్యత్వేధాతోర్ముక్తసాత్కర్తరి - జీవతాత్ - జీవకః - నస్తరాత్ - నస్తకః - అశీప్ర
 యోక్త్యధర్మః - అశాసితఃపితృదేరియముక్తిః * కర్తృణ్యత్ || 3 || ౧ || ౧౪౬ || కర్తృణ్యపప
 దేభాతోరణే ప్రత్యయస్సాన్యత్ - ఉపపదసమాసః - కుమ్భకరోతీతికమ్మకారః - ఆప్తి
 త్వంవశ్శతీత్వాదావనభిధానాన్న * శీలకామిభిక్షోచరిభ్యోణః * అణోఽపవాదా
 ర్థంవార్తికమ్ - మాంసశీలా - మాంసకామా - మాంసభక్షా - కల్యాణాచారా * రూపియమి
 భ్యాచ్చ * సుఖప్రతీక్షా - బహుక్షామా - కథస్తర్మి - గర్భాధరభూధరాదయః - కర్తృణ్యే
 షత్వేపవక్షాయామ్యూష్యన్తి * హ్యోవామశ్చ || 3 || ౧ || ౧౪౭ || అణోస్యాత్ - కాపవాదః -
 స్వర్ణవజ్రయః - తన్త్రవామః - ధాన్యమామః * ఆతోనుపసగైః || 3 || ౧ || ౧౪౮ || ఆదవ్రాధాతో
 రణవసర్ధాత్కర్తృణ్యపపదేకస్సాన్యత్ - నాణ్ - ఆతోలోపః - గోదః - పార్శ్వత్రమ్ - అనుప
 సగైః - గోన్ధాయః - కవిధౌసర్వత్రప్రసారిణిభ్యోణః - బ్రహ్మజినానిబ్రహ్మజ్యః - స
 ర్వత్రగ్రహణాత్ - ఆతశ్చిపసగైః - అహ్వః - ప్రహ్వః * సుపీఠః || 3 || ౧ || ౧౪౯ || సుపీఠయో
 గోవిజ్యతే - సుపీఠపపదేకవ్రాధాస్సాన్యత్ - వ్యాభ్యామ్మిబతీతిద్విపః - సమధ్యః - విష
 మధ్యః - తత్సంధ్యః - సుపీఠప్రతేకస్సాన్యత్ ఆరమ్మసామధ్యాద్భావే - అఖానామృతానమా
 ఖాత్తః * ప్రహ్లోఽగ్రగామిని || ౩ || ౧ || ౧౫౦ || ప్రహ్లోతత్ప్రహ్లోగః - అగ్రతోగచ్ఛతీత్య
 రః - అగ్రతీతిమ్ - ప్రథః * అమాచ్ఛగోభూమిసేవ్యాపవ్యక్తిమశ్చేతి కంక్షిద్మజ్జప్తే
 ప్లేవేమేబహిద్వివ్యభిఃసంధ్యః || ౩ || ౧ || ౧౫౧ || స్థూతికప్రత్యయాస్తస్యానుకరణమ్ - మ
 ప్త్యగ్ధేప్రథమా - ఏభ్యఃస్థస్యసస్యస్సాన్యత్ - ద్విప్రః - త్రిప్రః - ఉత్తరార్ధ్యుక్తీసుపీఠ
 ద్వియమవ్యసవర్తతేతత్కార్యకేమ సుపీఠ్యస్యసమ్మధ్యః * చంద్రశోకయోః పరిమృజా
 పసదోః || 3 || ౧ || ౧౫౨ || మంద్రశోకయోః కర్తృణోరుపపదయోరాభ్యాంకస్సాన్యత్ * ఆల
 స్యసుఖాహరణయోరితివక్తవ్యమ్ * తున్దంపరిమార్ద్వీతిత్తన్దపరిమృజోఽలసః శోకాపస
 దః - సుఖస్యాహరణ - ఆలసాదస్యత్రతున్దపరిమార్ద్వీతివ - యశ్చసంసారాసారత్యోపదే
 శేనశోకమపసదతిశోకాపనోదః * కప్రకరణే మూలవిభుజాదిభ్యఉపసంభ్యాసకమ్ *
 మూలానివిభుజిమూలవిభుజోరథః - అకృతిగణోఽయమ్ - మహీధ్రః - కుభ్రః - గిల
 తిగిలః * క్షేదార్జ్యః || 3 || ౧ || ౧౫౩ || దారుపాజ్జానాతేశ్చప్రొపస్యప్తాత్కర్తృణ్యపపదేక
 స్సాన్యత్ - అణోపవాదః - సర్వప్రదః - పథిప్రజ్ఞః - అనుపసగ్గజత్తుకైః ప్రాగన్యస్తిన్
 తినకః - గోసంప్రదాయః * సుమిఖ్యః || 3 || ౧ || ౧౫౪ || గోసంభ్యజ్జిగ్గాపోష్టక్ || 3 || ౧ || ౧౫౫ ||
 అనుపసృప్తాభ్యామాభ్యాంట్క సాత్కర్తృణ్యపపదే - సామగః - సామగీ - ఉపసగైతు
 సామసంగాయః * పిపతేస్సురాశీర్విరితివక్తవ్యమ్ * సురాశీ - శీధశీ - అన్యత్రక్షీర
 పాచ్యాహ్లాశీ - సురాంశాతిరక్షతీతిసురాపా * హరతేరసద్యమగేఽచ || 3 || ౧ || ౧౫౬ ||

అంశముః - అనగ్యమనః - భారహః - శక్తిలాభలాభుః - శతోమరయస్త్రిగుటఘటి
 భసమ్మగ్రహేరుపసంఖ్యానమ్ - శక్తిగ్రహః - లాజలగ్రహః - సూత్రేచధార్యేసూ
 త్రగ్రహః - యస్తు సూత్రంకేవలముపాదతై నమధారయతితత్రాదేవ - సూత్రగ్రా
 హః - వయసిన || 3 || ౧ || ౧౦ || ఉద్యమనార్థంసూత్రమ్ - కవచహరకమారః - ఆ
 జితాచ్ఛిప్యే || 3 || ౧ || ౧౧ || పుష్పాణ్యహరతితచ్ఛిలఃపుష్పహరః - తాచ్ఛిప్యేకిమ్ - భార
 హరః - అర్హః || 3 || ౧ || ౧౨ || అర్హతేరచస్యత్కర్మణ్యుపపదే - అణిచపహదః - పూ
 జార్హాబ్రాహ్మణీ - ప్రస్తుకర్ణయోరమిదహిః || 3 || ౧ || ౧౩ || * హస్తిసూచకయోరివ
 క్తవ్యమ్ * ప్రస్తురమతప్రస్తురమహస్తీ - తప్తురమేకృతిహిమలదస్తాదిహిజేవలక
 కల్లేజపస్సుచకః - శనిభాతోస్సృజ్ఞాయామ్ || 3 || ౧ || ౧౪ || శమ్భుః - శంబదః - ప్రస
 థాతుగ్రహణంబాధకవిమయేపిప్రవృత్త్యర్థమ్ - కృహోపేత్వావిమటోమాభూత్ - శక్తి
 రానామపరిప్రాజికాతచ్ఛిలా - అధికరణేశతః || 3 || ౧ || ౧౫ || ఖేతేతఖశయః - పా
 ర్శ్వవిహసంసంఖ్యానమ్ * పార్శ్వవిభాగంకేతేపార్శ్వశయః - పృథ్వశయః - ఉదరేణ
 శేతేఉదరశయః * ఉత్తానాదిమకర్తృమ * ఉత్తానశ్శేత ఉత్తానశయః - ఆవమా
 ర్థశయః - అవసతోమూర్ధాయస్యసః - అవమూర్ధా - అధోముఖశ్శేతవిత్త్యర్థః * గిరాడశ్శ్చ
 సి * గిరాశేతేగిరశః - కథంతర్హి గిరశముపచచారప్రత్యహంసాసుకేతి - గిరనాన్యతీతి
 విగ్రహేతోమాదిత్వాన్యః - చరేప్యః || 3 || ౧ || ౧౬ || అధికరణేఉపపదే - కరుచరః - కరు
 చరి - భిక్షాసేనాదాయేషుచ || 3 || ౧ || ౧౭ || భిక్షాంచరతీతిభిక్షాచర - సేనాచరః - ఆదా
 యేతిల్బవస్తమ్ - ఆదాయచరః - కథంప్రేక్ష్యన్ధికాంసహచరీమితి - పచాదిషుచరడితిపా
 రాత్ - పురోగ్రహేగ్రహేమనః || 3 || ౧ || ౧౮ || పురస్కరః - అగ్రతస్కరః - అగ్రమ
 గ్రేణాగ్రేవాసరతీత్యగ్రేసరః - సూత్రేగ్రహవిదస్తత్వమపినిపాత్యతే - కథంతర్హి -
 యూథంతవగ్రసరగర్విత్కృష్టసారమితి - బాహుశవాదిహరదస్తః - పూర్వేకర్తరి ||
 3 || ౧ || ౧౯ || కర్తృవాచినిపూర్వకేదేవదేసరైష్టస్సన్యత్ - పూర్వసరతీతిపూర్వసరః -
 కర్తరికిమ్ - పూర్వదేశంసరతీతిపూర్వసరః - కృహోపేత్వాచ్ఛిల్పాన్యగలోష్ట్యే
 మ || 3 || ౧ || ౨౦ || ఏమన్యోత్యేకరోశేష్టస్సన్యత్ - ఆత్యేకమీతిసః - యశస్కరిచ
 ద్యా - శాన్ధకరః - వచనకరః - దివాభిభావశాన్ధాభాస్కరానానాదిబహునాన్ది
 కింవిషిజిబిలిభక్తికర్తృచిత్రతైత్రసంఖ్యాజ్ఞానాహుహర్యత్తద్ధనురుక్షు || 3 || ౧ || ౨౧ ||
 ఏమకృశాప్తస్సన్యత్ - అపేత్వాదావశిదాకరః - విభాకరః - నిశాకరః - ప్రభా
 కరః - కస్కాదిత్వాత్సః - భాగ్యురః - బహుకరః - బహుశబ్దగ్రైపుల్కార్థంసంఖ్యాజ్ఞా
 యూప్యధగ్రహణమ్ - విషివిభిశబ్దేపర్యాయా - సంఖ్యా - ఏకకరః - ద్వికరః - కస్కాది
 త్వాదహస్కరః - నిత్యంసమాసేననుప్రపదస్థస్యేవత్వమ్ - ధమక్కురః - అరుక్కురః
 * కిరియత్తవ్యహుమకృహోజ్యేధానమితివార్తిమ్ * కిక్కురా - యత్కురా - తత్కురా -
 హేత్వాదౌటచుచ్చితిప్రపరత్వాదచ్ - పుంసూగేజీమ్ - కిక్కురికర్తరిభృతా || 3 || ౨ ||
 ౨౨ || కర్తృశక్తిఉపపదేకరోశేష్టస్సన్యత్ - కర్తకరోభృతకః - కర్తకరోన్యః - నశబ్ద
 జ్ఞోకకలమాగాధానైరచాటుసూత్రమస్త్రీపదమ్ || 3 || ౨ || ౨౩ || ఏమకృశాప్తేనపా
 త్యాదీషుప్రాప్తేప్రతిసిద్ధత - శబ్దకారకత్వాది - ప్రస్తుశక్యతోరన్ || 3 || ౨ || ౨౪ ||

* బ్రహ్మచర్యయోగివక్తవ్యమ్ * ప్రచ్ఛక్తిర్విహిః - శక్యత్వంవిర్యవ్యతి - ప్రహివత్స
యోగిమ్ - ప్రచ్ఛకారః - శక్యత్వంః ధీ హరతేర్వతినాథయోఃపశామ్ || ౩ || ౨ || ౨౫ || దృ
తినాథమూరుపపదయోఃపృథాగ్భన్ స్యాత్ పశోక రురి - దృతంహరతేర్వతినాథః - నాథ
స్నానారజ్జంహరతేర్వతినాథః - పశోకమ్ - దృతహరినాథహరిః ధీ ఫలెగ్రహిరా
త్వచ్ఛక్తిర్ || ౩ || ౨ || ౨౬ || ఫలానిగృహ్ణాన్ ఫలేగ్రహిః - ఉపపదస్యపదప్రత్యంగహరిస్స
త్యయశ్చనిపాత్యతే - ఆత్మానంబిధిర్విత్తవ్యుః - అత్తనోముమాగమః - భృశాన్ - చా
త్మదీప్యః - చాన్ద్రాన్త్ర అత్తోదరకమీ ప్రితి పెతుః - జ్యోత్స్నాకరమ్య ముదరమ్యర
యశ్చతోరాశిమురారిః ధీ ఏజేఃఖత్ || ౩ || ౨ || ౨౭ || బ్రహ్మదేజేఃఖత్ స్యాత్ ధీ ఆరుర్వి
షకజస్తస్యమమ్ || ౬ || ౩ || ౬౨ || ఆరుషోద్విషతోఽజస్తస్యరముమాగమస్సాగ్రీత - భి
ప్రేక్షత్రపద - సత్వవ్యయస్య - శిత్వాచ్చబాదిః - జనంపజయతీజనమేజయః * వాతశ
నీతిలశ్చేష్టజఘోషురజహతిభ్యః ఖశ్శేషసంఖ్యానమ్ * వాతశశామ్యగాః ధీ ఖియ
సవ్యయస్య || ౬ || ౩ || ౬౬ || భిదప్రేషరేపూర్వపదస్యహాస్వస్సాగ్రీత తతోముమ్ - కుని
స్థయః - తిలదురః - శర్ధజహమాహః - శర్ధోఽపానశబ్దేతంజహాతితివిగ్రహః - జహాతిర
ప్రర్థానిత్యర్థః ధీ నాసకాప్రసయోద్ధాధేటో || ౩ || ౨ || ౩౯ || అత్రవాన్విత్ * ప్రనే
ధేటోనాసికాయాంక్షప్తేర్వివాచ్యమ్ * ప్రసంధయతీప్రసంధయః - ధేటోటిత్యాత్ ప్ర
సంధయా - నాసికస్థయః - నాసికస్థయః ధీ నాడీముష్టిశ్చ || ౩ || ౨ || ౩౦ || ఏతయోఃకర్తృణో
రుపపదయోః ధాదేటోఃఖత్ స్యాత్ - యథాసంఖ్యంసేవ్యతే - నాడిస్థయః - నాడిస్థయః -
ముష్టిస్థయః - ముష్టిస్థయః * ఘటిభారిభరిషూపసంఖ్యానమ్ * ఘటిస్థయః - ఘటిస్థయః - ఇ
త్యాది భారిపరిమాణవిశేషః - భరిగర్వభీ ధీ ఉదకూలేరుజివహూః || ౩ || ౨ || ౩౧ || ఉత్పా
ర్యాగ్యాంరుజివహి-భ్యాం కూలేశ్చర్వభ్యుపపదే ఖత్ స్యాత్ - కూలముద్రుజివీ కూలము
ద్రుజః - కూలముద్రుహః ధీ వహాభిలిహః || ౩ || ౨ || ౩౨ || వహఃసంధ్యః - తులేధివహంబి
హూగో - అదాదిత్వాచ్చటోబుక్ - ఖశోఽతిత్వాన్మగుణః - అద్రులిహూవాయః ధీ
వరిమాణేవహః || ౩ || ౨ || ౩౩ || ప్రస్థమచాస్థానిభారిమృచఃకటాహః ధీ మితసఖేచ ||
౩ || ౨ || ౪౪ || మితమచాస్థానిభారిమృచాయవాగూః - వచిరత్రతాపవాచీ ధీ వి
ధ్వరహేస్తుదః || ౩ || ౨ || ౪౫ || విధ్వస్తుదః - మువిక్తశేసంయోగాప్రస్థలోపః - అరుస్తుదః
ధీ అసూర్యలలాటయోర్ద్వితపః || ౩ || ౨ || ౪౬ || అసూర్యమిత్యసంధ్యసమాసఃదృశీనా
నశాస్సమృద్ధాత్ - సూర్యస్సపశ్యస్త్రీత్యసూర్యమృత్యురాజదారాః - లలాటస్త్రసూర్యః
ధీ ఉగ్రమృశ్యేరమృదపాణిధమాశ్చ || ౩ || ౨ || ౪౭ || ఏతేనిపాత్యప్రేక్షగ్రమితిక్రియావిశే
షణంతస్త్రిస్సపపదేద్యతేఃఖత్ - ఉగ్రమృశ్యతీత్యుగ్రమృశ్యః - ఇరాఉదకంతేనమాద్యతి
దీప్యతేఅభిధనత్వాదితిశ్చమదో మేఘజ్యోతిః - ఇహనిపాతనాత్ శ్యన్న - పాణయో
ధాయస్త్రేస్త్రీని పాణిస్థమోధ్యా అధికారాద్యావృతతత్త్వర్థః - తత్రహిసర్పద్రవహో
దహాయపాణయశ్చద్విన్దేన్ద్రీయవశేవదఃఖచ్ || ౩ || ౨ || ౪౮ || ప్రియంవదః - వశంవ
దః * గమేఘుపివాచ్యః * తస్మాద్ధాగ్మిదమ్ - మితక్లమోహస్త్రీ || * విహయసోఽపహితివా
చ్యమ్ * ఖచ్చడిద్యవాచ్యః * విహక్లమః - విహక్లః - ఘజక్లమః - ఘజక్లః ధీ ద్విషత్పరయో
స్త్రాఢే || ౩ || ౨ || ౪౯ || ఖచ్ స్యాత్ ధీ ఖచిహాస్యః || ౬ || ౪ || ౯౮ || ఖచ్చరేణాఉపధాయా

హృస్వస్యాత్ - ద్విషస్తంపరంవారాపయతీద్విషస్తపః - పరస్తపః - ఘటఘటీగ్ర
వాణిల్లిఙ్గఃప్రపఃఖాసాఅనిత్యా - తేనేహన - ద్విషతీంతాపయతీద్విషతీతాపః *
వాచియమోవ్రతే || ౩||౨||౪౦|| వాక్శబ్దేపపదేయమేఖచ్స్యాత్ వ్రతేగమ్యే *
వాచయమపురస్తకాచ || ౬||౩|| ౬౯ || వాక్పురోరమస్తవ్యనిపాత్యతే - వాచయ
మోమానవ్రతీ - వ్రతేమ - అశక్త్యాదినావాచయచ్చతీవాగ్యామః * పూస్వ
యోర్ధాసహాః || ౩||౨||౪౦|| పురందారయతీతిపురస్తకః - సర్వసహః - సహిగ్ర
హణమసంజ్ఞార్థమ్ - భగేవదాచేరితికాశికా - బాహుళకేనలబ్ధమిదమిత్యాహుఃభగంధా
రయతీతిభగందరిః * సర్వకూలాభాకరీషేమకమః || ౩||౨||౪౨|| సర్వసహఃఖలః - కూ
లజూమానదీ - అభిర్బ్రహ్మోవాయః - కరీషజూమావాత్సా * మేఘుర్నియేమకృషాః || ౩||
౨||౪౩|| మేఘజూరః - ఋతిజూరః - భయజూరః - భయశబ్దేనతదస్తవిధిః - అభయజూ
రః * ఔచుప్రియమచ్యేచ || ౩||౨||౪౪|| ఏమకృషాఃచ్యేస్యాత్ చాత్ ఖచ్ - ఔ
మజూరః - ఔమకారః - ప్రియజూరః - ప్రిమకారః - మద్రజూరః - మద్రకారః - పేతివా
చ్యేచ్యేగ్రహణంపేత్వాదిమటోమాఘాదితి - కథస్త్యరి - అర్చురిమాఘః ఔమకరాజ
తి - కర్మణశ్చేనత్వవివక్షాయాంపచాద్యచ్ * ఆశితేషవఃకరణభావయోః || ౩|| ౨ ||
౪౫ || ఆశితశబ్దేపపదేభవతేఖచ్ - ఆశితోభవత్యనేనఆశితమ్మపజనః - ఆశితస్యభ
వనమాశితమ్మనః * సంజ్ఞాయాంభృత్యవృజిభారీసహితీవనమః || ౩|| ౨ || ౪౬ || విశ్వంబి
భత్రివిశ్వమృచరః - విశ్వమృచా - రథస్తరంసామ - ఇమారధేనతరతీతిపురస్త్యత్రిమాత్రమ్ -
నత్వవయవార్ధానుగమః - పతింవరాకవ్యా - శత్రుజ్ఞామోహస్తీ - యగస్తరః - పర్వతః
శత్రుంసహఃశత్రుస్తపః - అరిస్తపః - దమిశ్చుననాయామ్ - తేనసకర్తృకఇత్సక్తమ్ - మ
తాస్తరేతుతస్తరాభితిత్యర్థోత్రదమిః * గమశ్చ || ౩|| ౨ || ౪౭ || సుతజ్ఞమః * అస్తాత్య
స్తాభ్యుదారపారసర్వానస్తేషుడః || ౩|| ౨ || ౪౮ || సంజ్ఞాయామితినివృత్తమ్ - ఏమగమ్యే
స్యాత్ - డిత్వసామర్థ్యావభాస్యాపిటేర్లోపః - అనేగచ్చతీత్వోద్రగఇత్వాది * సర్వత్ర
పన్నయోరుపసంఖ్యానమ్ * సంపిత్రగః - పన్నంపతితంగచ్చతీతపన్నగః - పన్నమితి
పన్యతేఃక్రాంతంక్రయాలిశేషణమ్ * ఉరసోలోపశ్చ * ఉరసాగచ్చతీత్వరగః * సుదురోర
ధికరణే * సుఖేనగచ్చతీత్వత్రసుగః - దుగః * అన్యత్రాపివృత్తతేజివక్తవ్యమ్ * గ్రా
మగః * దేవవిహయసోవిహచేఖోవక్తవ్యః * విహగః * ఆశిషహనః || ౩|| ౨ || ౪౯ || శ
త్రుంవధ్యాచ్చత్రుహః - ఆశిషీమ్ - శత్రుఘాతః * దారావాహనోఽణస్తస్యచట
సంజ్ఞాయామ్ * దారుశబ్దేపపదేఅబ్జార్యాద్ధనైరణటకారశ్చాస్తా దేశోవక్తవ్యఇ
త్యర్థః - దార్యాఘాటః * వారావా * చార్యాఘాటః - చార్యాఘాతః * కర్షణిసమిచ * కర్ష
ణ్యుపపదేసమ్పార్యాద్ధనైర్గుప్తవేత్త్యర్థః - వర్ణాన్సంహస్తీవర్ణసంఘాటః - వర్ణసంఘా
తః - పదసంఘాటః - పదసంఘాతః * అపేక్షేతమసోః || ౩|| ౨ || ౫౦ || అపపూర్వాద్ధనైర్
స్యాత్ - అసాశీరధమిదమ్ - క్లేశాపహఃపుత్రః - తమోపహఃసూర్యః * కుమారశీర్ష
యోర్జరిః || ౩|| ౨ || ౫౧ || కుమారఘాతీశీరసశీర్షభావోనిపాత్యతే - శీర్షఘాతీ * లక్షణేజా
యాపతోష్ఠక్ || ౩|| ౨ || ౫౨ || హస్తేష్ఠక్స్యాత్లక్షణవతికరరి - జాయాఘ్నానా - పతి
ఘ్నీస్త్రీ * అమనుష్యకర్తృకేవ || ౩|| ౨ || ౫౩ || జాయాఘ్నస్త్రీకాలకః - పతిఘ్నీపాణి

రిత్యూర్ - అక్షయ్యూర్ - జ్వరత్వరేత్యూర్ - జూః - జరా - శరః - యూః - సూః - ఊః - వృద్ధిః - జ
నానవతీజనాః - జనాపా - జనావః - మూః - ముహ - మువః - సుచూః - సుమూ - సుమ్యుః -
ల్లోపః - ముర్భా - మూః - మురా - మురః - భుర్వి - భూః - గమః - క్వా || ౪ || ౪౦ || ఆనుసానిక
లోపస్సస్యోత్ - అగ్గతః - గమాదీనామితివక్తవ్యమ్ - పరితత్ - సంయత్ - సునత్ - ఊ
జ్యగమాదీనామితివక్తవ్యం లోపశ్చ - అగ్రేగూః - అగ్రేభూః - ధ్వజ - ౩ || ౨ || ౨౨ ||
చాత్ క్షేప్ - శంఘః - శంఘాః - శమి నాతోరిత్యచంబాధితుంసూత్రమ్ - సుప్యతాతోని
స్తాచ్ఛీత్య || ౩ || ౨ || ౨౦ || అజాత్యరేసుపిధాతోర్నిసస్సస్యోత్ - తాచ్ఛీత్యేద్యోత్యే - ఉష్ణభో
జీ - శీతభోజీ - అజాతాః - చాప్తానానామస్త్రయితా - తాచ్ఛీత్యేమి - ఉష్ణంభుజేక్రే
కదాచిత్ - ఇహ వృత్తికారణోపగ్రహస్సఏవసుపినిరితి వ్యాఖ్యాన - ఉత్పరీతిభ్యా
మాజేనరైరుపసంఖ్యానమితి పరితమ్ - హరదత్తమాధవాచైశ్చ తదేవానుసృతమ్ - ఏ
తచ్చ భాష్యవిరోధాదుపేక్ష్యమ్ - ప్రసిద్ధశ్చోపసగ్నేపి నిః - సః - భూవాపజీనామ్ - అ
నుయాయవర్గః - పతత్యధోధామనిసారి - నవశ్చనియాః ప్రభవో - గజేనిభిరత్యారోః
సాభుకారిణ్యుపసంఖ్యానమ్ - బ్రహ్మణివదః - అతాచ్ఛీల్యార్థం వారికద్వయమ్ - సాభు
కారిణ్యుపవాదీ - కర్తవ్యమనై || ౩ || ౨ || ౨౯ || నిసస్సస్యోత్ - ఉపదాభ్యంత్రాప్ర
త్యయార్థస్యకర్తృపరమాసాదేత్ - ఉష్ప్రిఇవికోశతిఉష్ప్రికోశి - ధ్వంతురాపి - అతా
చ్ఛీల్యార్థంబాత్యర్థంచసూత్రమ్ - కర్తరిమ్ - అపూశానివభూతుయతిమామాక - ఉప
మానేమి - ఉష్ప్రికోశతి - ప్రతే || ౩ || ౨ || ౨౦ || నిసస్సస్యోత్ - స్థజ్జిరశాయా - బహుల
మాభీక్ష్యై || ౩ || ౨ || ౨౦ || పాసఃపున్యోద్యోత్యేసుప్యపవదేనిః - తీరపాయణఉశీనరాః
- ధ్వజమనః || ౩ || ౨ || ౨౨ || సుపివస్యత్యేర్నిసస్సస్యోత్ - దర్శనీయమానీ - అత్రనూనైశ్చ || ౩ ||
౨ || ౨౩ || స్వకర్తృతేపసేవరమానాస్తస్యతే - సుపిభిత్ స్యాత్ - చాణ్డీనిః - పణ్డీకమాత్తా
నమ్మస్యతేపణ్డీతమ్మస్యః - పణ్డీకమానీ - భిత్తనవ్యయస్య || కాళిమ్మన్యా - అనవ్యయస్యకేమ్
దివామన్యా - ఇవచికాచో - మస్రత్యయవచ్చ - || ౨ || ౩ || ౨౦ || ఇతాదేకాచో - మస్యా
త్ - సచస్వాద్యవ్యవోభివస్తైపరే - ఔతో - మశసాః || గామ్మస్యః - వామ్శసాః || ప్రియ
మ్మస్యః - ప్రిమ్మస్యః - నృ - నరమ్మస్యః - భువమ్మస్యః - శ్రియమాత్తానమ్మస్యతే శ్రిమస్య
కుమ్ - భాష్యకారవచనాత్ శ్రీతబ్దస్యాప్యః - ముమమోరభావశ్చభూతే || ౨ ||
౨ || ౨౪ || ఆధికారోయమ్ - వర్తమానెలితియంత - కరణేయః || ౩ || ౨ || ౨౫ || కరణేఉ
పపదేభూతార్ధాద్యేర్నిసస్సస్యోత్ - సామేనేప్తవాక్ సోమయాజీ - అగ్నిష్టామ
యాజీ - కర్తణిహసః || ౩ || ౨ || ౨౬ || పితృన్యభూతీ - కర్తనీత్యేతత్సహచరియావనధిక్రి
యతే - బ్రహ్మభూణివప్రతేమక్ష్విప్ || ౩ || ౨ || ౨౭ || ఏషుకర్తృసూపపదేమహస్తేర్భూ
తేక్ష్యప్త్యాత్ - బ్రహ్మహ - భూణిహ - వృత్రహ - క్షిప్తేవనీధే నియమార్గం
దమ - బ్రహ్మదిష్టేవవస్తేనవభూతఏవక్ష్విజేవేతి - చతుర్విధో త్రనియమ ఇతి కాశికా -
బ్రహ్మదిష్టేవ క్ష్విజేవేతి ద్వివిధోనియమఇతిభాష్యమ్ - సుకర్తృపాపహస్తప్రప్త్యేషు
కృశాః || ౩ || ౨ || ౨౯ || సుకర్తృదిషుకృశాః క్ష్విప్త్యాత్ - త్రివిధోత్తనియమఇతి కాశికా - సు
కృతీ - కర్తకృతీ - పాపకృతీ - మస్త్ర్యకృతీ - పుణ్యకృతీ - క్ష్విజేవేతినియమాత్కర్తకృత
వానిత్యత్రాణేన - కృశావేతి నియమాస్త్ర్యమగ్నితవాస్త్ర్యాభ్యామి - ఆత్రవ్యే

ఓ - భూతిపవేనియచూత్ మస్త్రంకరోకరివ్యతి పేవతాయాస్తప్తిమ్ - స్వాక
 ష్టివేనియచూథాదన్యస్తిస్తపి శుభ్యపపదేష్టిమ్ - శాస్త్రకృత్ - భాష్యకృత్
 సోమేశుభః || ౩ || ౨ || ౯౦ || సోమసుత్ - చతుర్విధా - త్రనియమచికాశికాపవముత్తర
 సూత్రపిష్టిః || ౩ || ౨ || ౯౧ || అగ్నిచిత్ కర్తృణ్యగ్నాభ్యామమ్ || ౩ || ౨ ||
 ౯౨ || కర్తృణ్యపపదేకర్తృణ్యవ కారకేచిన్ తేక్విప్ స్యాత్ - అగ్నాభ్యాధారస్థలవేష
 స్యాభ్యామమ్ - శ్యేనంవచితః శ్యేనచిత్ కర్తృణీనిర్విక్రియః || ౩ || ౨ || ౯౩ || కర్తృణ్యప
 పదేవిపూర్వాత్క్రిణాతేనిస్సాన్యత్ * కుశితగ్రహణంకర్తృణ్యమ్ * సోమక్రియా
 ఘృతివిక్రియా * దృశ్యేన్వేనమ్ || ౩ || ౨ || ౯౪ || కర్తృణీభూతాత్మేవ - పారంభ్యప్రహానాపర
 దృశ్యా * రాజనియధిక్యః || ౩ || ౨ || ౯౫ || క్వినిత్ స్యాత్ యధిగ్రహణకర్తృణ్యః - రా
 జానంయోధితవాక రాజయథా - రాజకృత్వా * సహేవ || ౩ || ౨ || ౯౬ || కర్తృణీనివృ
 త్తమ్ - సహాయధ్యా - సహకృత్వా * సప్రమ్యాంజనమ్ || ౩ || ౨ || ౯౭ || సరసీజమ్ - మన్దు
 రాయాంతోమన్దురజః - జ్యోతోతిహస్యః * పశ్చిమ్యామజాతా || ౩ || ౨ || ౯౮ ||
 జాతికబ్జవర్జితేపశ్చిమ్యస్తడపపదేకన్దస్సాన్యత్ - సుస్కారజః - ఆదృప్తజః * ఉపస
 గేవసంజ్ఞాయామ్ || ౩ || ౨ || ౯౯ || ప్రజాస్యాత్ప్రస్తతాజన్మకర్తృణీ || ౩ || ౨ || ౧౦౦ ||
 అనుపూర్వాజ్ఞానేకర్తృణ్య పపదేకస్సాన్యత్ - పుమాంసమసరుభ్యజాతాపుమసజా *
 ఆశ్యేవృషివృశ్యతే || ౩ || ౨ || ౧౦౧ || ఆశ్యేవృప్రపపదేమజన్దస్సాన్యత్ - అజః - ద్విజః -
 బ్రాహ్మణః - ఆపికబ్జసర్వోపాధివృభిచారాః - తేనధాత్వస్తరాదపికారకాస్తతే
 వృషికర్తృణీ - పరితఃభాతాపరిభా * క్తవతూనిస్తా || ౧ || ౧ || ౧ - ఏతానిస్తాసంజ్ఞాస్తః
 * నిస్తా || ౩ || ౨ || ౧౦౨ || భూతార్థవృత్తేర్థాత్రిస్తాస్యాత్ - తత్రతయోరేవేతిభావక
 ర్తృణీః క్తః కర్తృకృదితికర్తృక్తవతః ఉకావితో - స్నాతప్రయా - న్తతస్త్వయా - విష్ణుః -
 విష్ణు ర్విశ్వం కృతవాక్ * నిస్తాయామన్యదర్శే || ౬ || ౪ || ౬౦ || అన్యదర్శోభా
 వకర్తృణీ తతోన్యత్రనిస్తాయా - ష్టియో దీర్ఘస్సాన్యత్ * ష్టియోదీర్ఘత్ || ౮ ||
 ౧ || ౪౬ || దీర్ఘక్ ష్టియోనిస్తాతస్యసస్సాన్యత్ - ష్టివాక్ - భావకర్తృణీస్త్వేతితఃకామో
 మయా || క్రియః కితి || క్రితః - క్రితవాక్ - భూతః - భూతవాక్ - త్సతః * పి
 ణ్డోద్భవస్సాహోవాచ్యః * తేనవికాచ్ త్వాన్నేహ - ఉద్భుతః - సుతః - వృతః * ర
 దాభ్యాన్నిస్తాతోసఃపూర్వస్యవదః || ౮ || ౧ || ౪౭ || రేఖదకాభ్యాంపరస్యనిస్తాతస్యస
 సాన్యత్ - నిస్తాపేక్షయాపూర్వస్యభాతోద్వకారస్య - శ్వా - యూతత్ - రపరః - ణ
 త్వమ్ - శిష్టః - ఐహిరగ్లత్సేనవృద్ధేరసిద్ధత్వాన్నేహ - కృతస్యావత్ప్రంతార్తిః - భిన్నః - ఛి
 న్నః * సంయూగాదేకాతోధాతోర్యణ్యతః || ౮ || ౧ || ౪౮ || నిస్తాతస్యసస్సాన్యత్ - ద్వా
 ణః - స్త్రానః - ధానః * ల్యాదిభ్యః || ౮ || ౧ || ౪౯ || ఏకవింశతేఃబాహ్నిదిభ్యః ప్రాగ్వత్ -
 లూనః - జ్యో - గ్రహిణ్య - జేనః * దుగ్వోర్దీర్ఘశ్చ * దుగతో - దూనః - టుడుడపతావత్య
 యంతుగృహ్యతేసానబద్ధత్వాత్ - మృదుతయాదుతయేలిమాఘః - గూనః * పూభో
 వినాశే * పూనాయవాః - వినష్టాంత్యర్థః - పూతమన్యత్ * సినోతేగ్రాసకర్తృకర్తృక
 స్య * సినోగ్రాసః - గ్రాసేతిక్వి - సితాపాశేనఘోకరి - కర్తృకర్తృకేతిక్వి - సితో
 గ్రాసోదేవదత్తేన * ఓదితశ్చ || ౮ || ౧ || ౫౦ || ఘో - భుగ్నః - టుటశ్చ - ఉచ్యునః - ఓహక్ -

ప్రహీణః-స్వాదయఃపితృశత్రుక్రమ్-సూనః-సూనవాక్-మానః-మానవాక్-పీఠస్థ
 ధ్యేయఃపాతసామర్థ్యాన్నేట్ - ఉద్దీనః ॥౬॥౧॥౨౪॥ ద్రవమూర్తిస్పృశ్యోశ్శృంగి ॥౬॥౧॥౨౪॥
 ద్రవస్యమూర్త్యాకారిశ్యేషశ్చేదార్థే త్రైవిజస్సంప్రసారణం స్యాన్నిష్ఠాయామ్ ॥౬॥౧॥౨౪॥
 ౨స్పృశ్యే ॥౧॥౨॥౪౨॥ త్రైవిజోనిష్ఠాతస్యసన్న్యదస్పృశ్యే - మాబిషిద్ధిః - శీనంఘృ
 తమ్-అస్పృశ్యేకిమ్ - శీతంజలమ్ - ద్రవమూర్తిస్పృశ్యయోకిమ్-సంశ్యానోపృశ్చికః-శీ
 తాత్సంకుచితశత్రుః ॥౬॥౧॥ ౨౫॥ ప్రతిపూర్వస్య శ్యేష్ఠప్రసారణం
 స్యాన్నిష్ఠాయామ్- ప్రతిశీనః ॥౬॥౧॥౨౬॥ విభామాభ్యవపూర్వస్య ॥౬॥౧॥౨౬॥ శ్యేష్ఠంప్రసార
 ణంవాస్యాత్ - అభిశ్యానంఘృతమ్-అభిశీనమ్-అవశ్యానోపవశీనోపృశ్చికః-ప్యవస్థిత
 విభాషేయమ్-తేనహన-సమవశ్యానః ॥౬॥౧॥౨౭॥ అభ్యాసేని
 పాతస్యసన్న్యదస్పృశ్యపాదానే ॥౬॥౧॥౨౮॥ యస్యవిభాషా ॥౬॥౧॥ ౧౫॥ యస్యకృచిద్విభాష
 యేద్విహితస్తతోనిష్ఠాయాభవసన్న్యాత్ - ఉద్దితోవేతిత్రైవిజం వేటత్పాదిహ నేట్
 సమక్షః - అనపాదానెకిమ్ - ఉదత్తముదకంకూపాత్ - నత్సన్న్యాసిద్ధత్వాద్విశేషేతిష
 త్వేప్రాప్తే ॥౬॥౧॥౨౯॥ నిష్ఠాదేశక్షత్వస్వరప్రత్యయేద్విధిమసిద్ధోవాచ్యః ॥౬॥౧॥౩౦॥ వృక్షః-వృక్షవాక్
 ॥౬॥౧॥౩౧॥ పరిస్కందః-ప్రాచ్యభరతేషు ॥౧॥౩॥ ౨౫॥ పూర్వేణమూర్ధస్యప్రాప్తేతదభావోని
 పాత్యతే-పరిస్కందః-ప్రాచ్యేతికిమ్ - పరిష్కందః - పరిస్కందః - పరశ్చేతివికల్పః-ప్ర
 మ్నేరితిషత్వేప్రాప్తే ॥ ప్రస్తబ్ధచిస్తబ్ధాచ ॥ అత్రవత్సన్నస్యాత్ ॥౬॥౧॥౩౨॥ దిహోనిజగీషా
 యామ్ ॥౧॥౨॥౪౩॥ దిహోనిష్ఠాతస్యసన్న్యదవిజగీషాయామ్-ద్యూనః-విజగీషాయాం
 కుద్యూతమ్ ॥౬॥౧॥౪౪॥ నిర్వాణోపాతే ॥౧॥ ౨ ॥ ౫౦ ॥ అపాతేవిచ్ఛేదః-నిపూర్వాద్వాతే
 నిష్ఠాతస్యసత్వంస్యాత్ వాతశ్చేత్కరణ - నిర్వాణోపనిర్నునిర్వా - వాతేషు - ని
 ర్వాణోవాతః ॥౬॥౧॥౪౫॥ కుమఃకః ॥౧॥౨॥౪౬॥ నిష్ఠాతశ్చేత్వ-కుమః ॥౬॥౧॥౪౭॥ పహోవః ॥౧॥౨॥౪౮॥
 పక్ష్యః ॥౬॥౧॥౪౯॥ కౌమూః ॥౧॥౨॥౫౦॥ కౌమః ॥౬॥౧॥౫౧॥ స్త్ర్యఃప్రపూర్వస్య ॥౬॥౧॥౫౨॥ ప్రా
 త్ స్త్ర్యఃసంప్రసారణంస్యాన్నిష్ఠాయామ్ ॥౬॥౧॥౫౩॥ ప్రస్తోపన్యతరస్యామ్ ॥౧॥౨॥ ౫౪॥ ని
 ష్ఠాతస్యమీవాస్యాత్ - ప్రస్తీయః - ప్రస్తీయః-ప్రాప్తిమ్ స్త్రానః ॥౬॥౧॥౫౫॥ అనుపసర్గా
 త్పుల్లక్షీబక్యశోల్లాసూః ॥౧॥౨॥౫౬॥ ఇథరా - పుల్లః-నిష్ఠాతస్థులత్వంనిపాత్యతే-క్రవ
 త్వైకదేశస్యాపీదన్నిపాతసమిష్యతే-పుల్లవాక్ - క్షీదాదిమతుక్రప్రత్యయస్త్వైవతలో
 పః - తస్మాన్నిద్ధత్వాత్ప్రాప్త్యేటోపభావశ్చనిపాత్యతే - క్షీదోమతుః - కృశస్త్రనః
 ఉల్లాఘానీరోగః-అనుపసర్గానిర్వాక్ ॥౬॥౧॥౫౭॥ అదితశ్చ ॥౬॥౧॥౫౮॥ అకారోనిష్ఠాయాభవ
 నస్యాత్ ॥౬॥౧॥౫౯॥ ౪ - ౫ - చరభలోరతఉత్సాహతాదాకితి-ప్రపుల్లః-ప్రక్షీపి
 తః - ప్రకృతిః - ప్రోల్లాఘితః - కథంతర్హి - లోద్రద్రుమంసానుమతఃప్రపుల్లమితి-
 పుల్లవికసనే-పచాద్యచ్ - సూత్రంతుపుల్లానినివృత్త్యర్థమ్ ॥౬॥౧॥౬౦॥ ఉత్పల్లసంపుల్లయోరు
 పసంఖ్యానమ్ ॥౬॥౧॥౬౧॥ సుదవిదోన్మితాఃసూక్ష్మీభ్యోపన్యతరస్యామ్ ॥౧॥౨॥౬౨॥ విభ్యో
 నిష్ఠాతస్యనోవా-సున్నః - సుతః-విదవిచారణే - రాధాదికవివగృహ్యతేఉన్నినాపరేణసా
 హవర్యాత్ - విన్నః - విత్తః-వేత్తేస్తువిదితః-విద్యతేవిన్నః-ఉన్నీశ్చ్యవిదితోనిష్ఠాయామ్ ॥
 ౬॥౧॥ ౧౪ ॥ శ్వయతేరీదితశ్చనిష్ఠాయాభవ - ఉన్నఃఉత్తః-త్రాణఃత్రాతః-ఘృ
 ణఃఘృతః - పీణః - పీఠః ॥౬॥౧॥౬౩॥ నభ్యాభ్యాపూర్వాభ్యామిదామ్ ॥౧॥౨॥౬౪॥

ప్రస్పరానామూసభ్యశేషమ్ || ౧౧ || ౧౨ || యుద్ధాదీవృద్ధాచనిటూనినిపాత్యస్తేషమ
 దాయేర మద్రావిమహాచ్యేషమ్ - ద్రవద్రవ్యసంపృక్తాస్తవోమన్థః మన్థనశ్చ - యు
 ధ్భోమన్థశ్చేత్ - సావప్రమ్మనః - ధావస్తవయః - లగ్నంసక్తమ్ - నిస్తానత్వమపినిపాతనా
 త్ - నిష్ప్రయనిస్పృష్టమ్ - విభిన్నస్వరః - మైస్థరేభ్యుపనయోరుపధాయాభిత్వమపినిపా
 త్యతే - పాణ్డయనామూససాభ్యుకమామునిశేషః - మాధవస్తానవనీతభావాత్ప్రగ్రవస్తాన
 న్నంద్రవ్యంపాణ్డబితి వెదచామ్యే ఆహ - బాధాభ్యశేషమ్ - ఆన్యత్రభక్షణభిత్తమ్ - యుద్ధా
 రాజేతిమతగయశాస్త్రస్యానిర్యుత్యాత్ - స్వరితమ్ - ధ్వనితమ్ - లగితమ్ - మైస్థితిమ్ - వి
 రేభితమ్ భౌతిమ్ - బాహిరమ్ - ధృశితసేనైయూత్యే || ౧౧ || ౧౨ || ఏతానిస్తాయామవి
 నమమహావిద్యుః - ధృష్టావితస్తః - ఆన్యరేఖ్యురం - విశసతః - భావాదికర్తృణోన్మవైయా
 త్యేభ్యుపిర్నాస్తి - అతవేద నియమార్థమిదంసూత్రమితివృత్తిః - భృషేరాదిత్యై ఫలం
 చిత్తగమితమరదతః - మాధవస్తానభావాదికర్తృణోరైయాత్యేవికృతమాహ - భృష్టమ్ -
 ధర్మితిమ్ - ప్రవృత్తిః - ప్రభర్మితః - ధృష్టావితస్తాయామవిద్యుః || ౧౧ || ౧౨ || యుద్ధాదీవృద్ధాచని
 పాత్యతే - సృహదృహివృద్ధా - క్రస్యేడభావఃతస్యభత్వోహస్యలోపః - ఇదితోనలోప
 శ్చ - దృహితః - దృహితోన్యః - స్రుధౌపరిబృణః || ౧౧ || ౧౨ || బృహ్యాహివృద్ధా - నిపా
 తనంసాగ్రీగ్నత్ - పరిబృహితః - పరిబృహితోన్యః - కృష్ణచ్ఛక్తిగ్రహనయోగకః || ౧౧ || ౧౨ ||
 ౧౩ || కషోనిస్తాయాఇన్ద్రస్యా దేవయోరిర్థయోః కష్టందుఃఖంతర్కారణంచ - స్వా
 త్కష్టంకృచ్ఛాచీమ - కష్టోమోహఃకష్టంశాస్త్రమ్ - దురవగాహమిత్యర్థః - కషి
 తమన్యత్ - ఘుషిరవికృతమ్ || ౧౧ || ౧౩ || ఘుషేర్నిస్తాయాఇన్ద్రస్యాత్ - ఘుష్టారజ్ఞః -
 అవిశబ్దనేకిమ్ - ఘుషితంవాక్యమ్ - శబ్దేప్రకటికృతాభిప్రాయమిత్యర్థః - ఆద్యేస్స
 నివిభ్యః || ౧౧ || ౧౩ || ఏతత్పూర్వార్థదైర్ఘ్యస్థాయాఇన్ద్రస్యాత్ - సమర్థః - వ్యర్థః - వ్యర్థః -
 అద్వితోన్యః - అభిశాచిరూప్యే || ౧౧ || ౧౩ || అభ్యర్థిమ్ - నావిదురమాసన్నంనా - అభ్య
 ర్థితమన్యత్ - తేరభ్యయనెవృత్తమ్ || ౧౧ || ౧౩ || ఇన్ద్రాస్త్వైత్తేక్రస్యేడభావోజిలు
 క్చఅధీయమానైశ్చ - వృత్తంధృత్ - ఛాత్రేనసంపాదితమ్ - ఆధీతమితియావత్ - ఆన్యరే
 తువర్తితారజ్ఞః - శ్చైతంపాతే || ౧౧ || ౧౩ || శ్రాద్ధికవయతోన్యః క్షేత్రభావోనిపాత్యతే
 * క్షీరహఃసోపాతే - శృతంక్షీరంస్వయమేవ - విక్లిన్నంపక్షంవేత్త్యర్థః - క్షీరహఃసర్వా
 మన్యత్కాణింక్రమితంనా - వాదానశాస్త్రపూర్వదప్రసృష్టచ్ఛక్తిష్టాః || ౧౧ || ౧౩ ||
 ౧౪ || ఏతేనివిస్తానావారిపాత్యస్తే - వక్షే - కమితః - కమితః - పూరితః - దానితః - స్పా
 శితః - చ్చాదితః - జ్ఞపితః - రుష్యమత్వరసంఘనాస్సనామ్ || ౧౧ || ౧౪ || ఏ
 భ్యోనిస్తాయాఇన్ద్రా - రుషితః - రుష్టః - ఆన్యః - ఆమితః - తూర్ణః - త్వరితః -
 అస్యాదిత్యే ఫలమృష్టమ్ - సంముష్టః - సంఘుషితః - ఆస్వాస్తః - ఆస్వసితః ||
 * హృషేర్లోమను || ౧౧ || ౧౪ || హృషేర్నిస్తాయాఇన్ద్రాస్యాత్లోపమనుషయే - హృ
 ష్టం - హృషితంలోమ * నిస్తేతప్రతిఘాతయోశ్చ * హృష్టోహృషిశోమైత్రః - కన్తితః
 ప్రతిఘాతోవేత్త్యర్థః - ఆన్యత్రతు - హృషుఅశీకే - ఉదిత్వాత్పిస్తాయాస్నేహ్ - హృషతు
 హ్ - ఇతి - అపచితశ్చ || ౧౧ || ౧౪ || బాయతేర్నిపాతోయంనా - అపచితః - అపచాయ
 తః - హృయిని || ౧౧ || ౧౪ || వాస్యానిస్తాయామ్ - వ్యసృజితవిభాషేయమ్ - తేనస్వాగ్నే

శత్రుః - పినముఖమ్ - అన్యత్ర హ్యసః - కీనః - సేదః - సాపసగస్యస - ప్రహసః ఆహూ
 ర్యహ్యహాసః - హ్యహేవ - ఆపినోస్తుః - ఆపినమూఢః - హ్యహోనిష్ఠాయామ్ || ౧౧ ||
 హృస్వస్యోత్ - ప్రహసః - హ్యహృస్వస్యహూహూమిత్తితి || ౧౨ || ౪౦ || ఏమమికా
 నాచేశస్యోత్తాదాతితి - ఈత్వసద్భావయోరపవాదః - చితః - సితః - మా - మా - మేజాః -
 మితః - స్థితః - హ్యహృస్వస్యతరస్యమ్ || ౧౩ || ౪౧ || శితః - శాతః - చ్చితః - చ్చాతః - వ్యవస్థిత
 తపిధామాత్వాత్ - ప్రహసయ్యేత్యేత్యమ్ - సుశితంప్రతమ్ - సహ్యక్ సంపాశిత
 మిత్యర్థః - సుశితోబ్రాహ్మణః - వ్రతసమయత్నవానిత్యర్థః - దధాత్యైః || ౧౪ ||
 ౪౨ || తాదాతితి - అభిహితమ్ - నిహితమ్ - దోదన్యైః || ౧౫ || ౪౩ || ఘనంజ్ఞ - స్యదాభిత్వ
 స్యదన్ స్యోత్తాదాతితి - చర్తయ - దత్తః - ఘోకిమ్ - దాతః - తాన్త్రోవాయమాచేశః - నచై
 వంబిదత్తమిత్తాదావుపసగస్యవస్త్రీదీప్యపత్తిః - తకారాదాతద్విధానాత్ - దాన్త్రోవా
 ధాన్త్రవా - నచనాన్త్రేనిష్ఠానత్వం - ధాన్త్రేయసప్రసోధితత్వం - శబ్దాత్ - సర్వా
 పాతపిధామాహృథాత్ - తదక్షపసగ్ధాతః || ౧౬ || ౪౪ || అజ్ఞానపసగ్ధాత్వేన
 దాభిత్వస్యఘోరచస్తస్యోత్తాదాతితి - చర్తయ - ప్రత్తిః - అవత్త - అవతత్తంబిదత్త
 చప్రదత్తంచాదికర్తృణి - సుదత్తమనుదత్తంచనిదత్తమితిచేష్యతే - చశ్చదాద్యధాపా
 ప్రమ్ - దన్తి || ౧౭ || ౪౫ || ఇగ్నోపసగస్యదీప్యస్యోత్తాదాదోయప్రకారతదాదా
 వుత్తరచదే - ఖరీచేచర్తయత్రయాన్తయ - సద్దమ్ - సీత్తమ్ - సూత్తమ్ - ఘమాన్తేభిత్వమ్ - ధ
 త్ - గీతమ్ - గీతమ్ - వీతమ్ - జనసనేత్యాత్వమ్ - జాతమ్ - సాతమ్ - భాతమ్ - అహోద్ధర్మ
 ప్తితి || ౧౮ || ౪౬ || ల్యబిలుప్రసప్రమిమ్ - ఆదోద్ధగిస్యోత్ - ల్యపితాదాతితి - ఇకా
 రక్షచ్చారణార్థః - ధత్వం - రురోరురి - బగ్ధః - అదికర్తృణి క్తకర్తరిచ || ౧౯ || ౪౭ || ప్రకృ
 తఃకటంసః - ప్రకృతఃకటస్తేన - నిస్తామూమణ్యదర్థఇతిర్హరిః - త్రియోదీప్యారణిత్వమ్ -
 ప్రహీసః - హ్యహోత్తైస్యయాః || ౨౦ || ౪౮ || త్రియోనిష్ఠాయాందిప్యోవాస్యా
 దాహోత్తైస్యచ - త్రియాయుర్భవ - త్రియాయుర్భవ - త్రియోయంతపస్య - త్రియోవా -
 నిసదీప్యాంస్తాతేకాకతే || ౨౧ || ౪౯ || అభ్యాంస్తాతేస్యస్యపస్యాత్కారతేమ్యే -
 నిష్ఠాతశ్చాస్త్రేసు - నద్యాంస్తాతీనదీప్యః - సుపీతః - సూత్రంప్రతిష్ఠాతమ్ || ౨౨ || ౫౦ ||
 ప్రతేఃస్తాతేష్వత్వమ్ - ప్రతిష్ఠాతంసూత్రమ్ - శుద్ధమిత్యర్థః - అన్యత్రప్రతిష్ఠా
 తమ్ - కపిప్యలోగోత్తే || ౨౩ || ౫౧ || కపిప్యలోనాయుస్యకాపిప్యలిఃప్రత్రః - గోత్తే
 కిమ్ - కపీనాంస్థూకపిప్యమ్ - కపిశమిపరిహృంథలమ్ || ౨౪ || ౫౨ || ఏభ్యఃస్థూస్యసస్య
 పస్యాత్ - ప్తలమ్ - కుప్తలమ్ - శమిప్యమ్ - పరిప్తలమ్ - గత్యధ్ధాకర్తృశ్చిషజ్జేసా
 సవసజనరుహజ్యోతిభ్యశ్చ || ౨౫ || ౫౩ || ఏభ్యఃకర్తరిక్తస్యాత్ - భావకర్తృణోశ్చ - గ
 క్తాంగతఃగ్తాంపాప్రే - ద్ధానస్యః - అస్మీమాశ్చిష్టోహరిః - శేషమధిశయితః - శైవ్యమ
 త్తితః - శివముపానితః - హరిదినమహోషితః - రామరునజాతః - గరుడచూరూఢః - చిత్వమ
 నజ్యే - పక్షేసాప్రగ్ధాతేనేత్యాది - క్తాధికరణచధ్యోవ్యగతి ప్రత్యవసానా
 ధౌభ్యః || ౨౬ || ౫౪ || ఏభ్యోధికరణేక్తస్యాత్ - చాద్యధాపాప్రే - ధౌవ్యస్థైర్యమ్ ||
 ముక్తస్యానితమిదమిదంయాతంతరమాపతేః - భుక్తమేతదనన్తస్యేహ్యమగ్ధోహ్య
 త్వః || పక్షేఅసేరకర్తకత్వాత్కర్తరిభావేచ - ఆసీతోముక్త్యః - ఆసీతుతేన - గత్య

రాస్యఃక ర్తరికర్త సిచ- రమాపతిరజంమూతః- తేనోయాతమ్- భుజింకర్తణి- అసన్
నడంభుక్రమ్- కథంభుక్తాద్యాశ్చాంతి - భుక్తుమ్స్త్రీయేమామితత్వద్ధీయోచ్ - వర్త
మానేగత్యధికృత్యత్వః ఇతఃక్రః || 3||౨||౧౦౮|| ఇహ్వీదా- ద్వీష్ణః- ఇహ్వీ-ఇహ్వీ-ఇహ్వీ-
బుద్ధిపూజార్థశ్చ || 3||౨||౧౦౯|| సుతిహేచ్చా- బుద్ధిఃపుత్రగుహాచారాత్- రాక్షాప్తు
తదప్తుః- తెరిష్యమాణత్యర్థః-బుద్ధిః-విదితిః- పూజితః- ఆప్తుః- చకారోఽనుక్రమచ్చ
యార్థః- శీలితోరతి తఃశ్చ ప్రలకుప్తాబుద్ధిత్యాదిః నపుంగళభావేక్రః || 3||౩||౧౧౦||
క్షీబత్వశ్చైవాపేకాలసామాన్యేక్రస్సాత్ - జప్తితంత్రయితంహసితమ్ ఖి సుయ
జార్థ్యోచ్ || 3||౨||౧౧౩|| సునాతెర్యదేచ్చజ్యోవస్యాత్ భూతే- సుత్వా- సుత్వానా-
యజ్వా- యజ్వానాః జీర్ణైరర్థే || 3||౨||౧౦౪|| భూతదేవేవ-జరన్- జరన్త-జర
న్తః-వాగరూపస్యాయేనస్యాపి-జీర్ణః-జీర్ణవాక్ ఖి శస్త్రనిటిట్ || 3||౨||౧౦౫|| ఖిఃఃకా
నజ్యో || 3||౨||౧౦౬|| ఖివ్వసుచ్చే || 3||౨|| ౧౦౭|| ఇహభూతసామాన్యేచ్ఛస్త్రనిటిత్ స్వ
పద్యమునాన్యసుకానగావపిచాన్తసావతి త్రిమనిమితమ్ - కవయస్తుపమానప్రయు
జ్జాతే- తంత్రస్త్రివాంసంసంగోపకణై- శ్రేయాంసినృద్వాణ్యధిజగుప్తస్త్రాద్యది ఖి వస్యే
కాజాద్ధసామ్ || 3||౨||౧౦౮|| కృతద్విర్వచనానామేకాచామాదస్త్రానాంఘసేశ్వవసోంట.
నాన్యేమామ్-ఏకాచ్- ఆరివాక్- ఆల్- దదివాక్- ఉషీవాక్- ఏమాంకిమ్- బహువాక్ ఖి
భామాయాంసందవన్శరీవః || 3||౨|| ౧౦౯|| సదాదిభ్యోభూతసామాన్యేభామాయాం
లిద్వాస్యాత్- తస్యచనిత్యంక్వసుః నిషేదుషీమాసనబద్ధధిరః- ఆభ్యుషుషస్తామభవ
జ్జనస్య- విశ్వీవాక్ ఖి ఉపేయివాననాశ్వానసూచానిశ్చ || 3||౨|| ౧౧౦|| ఏతేనిపాత్య
స్త్రే - ఉపపూర్వాదిలోభావామాయామపిభూతమాతేలిద్వాత్సస్యనిత్యంక్వసుః - ఆట -
ఉపేయివాక్ - ఉపేయపస్సాన్వచపిమూర్తిమగ్నామ్ - ఉపేయషీ - ఉపేత్యవివషీ
తమ్- ఈయివాక్ - గమీయివాక్ - నృపూర్వాద్వాత్కౌతేక్వసుండభావశ్చ - భృతజయ
భృతేరనాశుషఇతిభారవిః - ఆనపూర్వాద్వచేః కర్తరికాంచ - వేదస్యాంసచనత్యత్
వానసూచానః ఖి విభామాగమహనడపతామ్ || 3||౨||౧౦౮|| ఏభ్యోవసోండిద్వా - జగ్ని
వాక్- జగన్నాన్- జగ్నివాక్- జగన్నాన్-వివిదివాక్- వివిద్వాక్- వివిదివాన్- వివిశ్వా
న్- విశినాసాహచర్యాద్వస్త్రేన్ద్రహణమ్- వేతేనువివిద్వాక్ - నేడ్వశిక్వతీతి ఇన్సిపె
ధి- దృశేచ్ఛ- దదృశివాక్ - దదృశ్వాన్ ఖి లబిశ్చత్యతానచావప్రథమాసమానాధికర
ణే || 3||౨||౧౦౯|| అప్రథమాన్తేసామానాధికరణ్యోగతీత్యర్థః- శబ్దాది- పచస్త్రంప్రెత్ర
మృశ్య ఖి ఆనేముక్ || 3||౨|| ౧౧౨|| ఆగ్లాస్యాతోముగాగమస్సాన్విదానేపరే- పచమానం
ప్రెత్రంపశ్య- లడిత్యనువర్తమానేపునర్లడ్డ్రహణపధికవిధానార్థమ్ - తేనప్రథమాసా
మానాధికరణ్యోపిక్వచిత్ - సనప్రాప్తాణః * మాజ్యోక్రొశ్చైతివాచ్యమ్ * మాజీవ
న్యవరావజ్ఞా దుఃఖదగ్ధోపిజీవతి - మాజీజజీతి ప్రాప్తే - వితద్వచనసామర్థ్యల్లట్ ఖి
సంబోధనేచ్ || 3|| ౨||౧౧౩|| హేపచన్ - హేపచమానః లబిణమేతోఃక్రియా
యాః || 3||౨||౧౧౪|| క్రియాయాఃపరిచాయికేమాతౌచార్థేవర్తమానాద్ధాతోర్లబిశ్చ
త్యశానచోస్త్రః- శయానాభుజ్జతేయవనాః- ఆర్తయన్వసలి- హరిమృశ్యస్తుచ్యతే - హే
తుఃఫలంకారణంచ|| కృత్యచః|| ప్రవీయమాణస్తోమః ఖి ఈదాసః || 3||౨||౧౧౫|| అసఃపర

స్వానస్యఽత్యాయో - ఆనఃపరస్యఽనీనః శ్లో విదేశ్యమర్పణః || ౭ || ౧౧౩౨ || పేతైఃపర
 స్వశిష్యసురాదేశోవాస్యాత్ - విదన్ - విద్వాన్ - విదన్ శ్లో తాపత్ || ౩ || ౧౧౩౩ || తా
 శత్యతానచాసత్సంజ్ఞాద్రుః శ్లో బృహస్పద్య || ౩ || ౧౪ || వ్యవస్థితవిభాషేయమ్ - తేనా
 ప్రథమాసామానాధికరణ్య ప్రత్యయోత్తరపదయోః - సంబాధన లక్షణమేత్వాశ్చ
 నిత్యమ్ - కరిష్యంతరిష్యమాణంపశ్య - కరిష్యతోపత్యం కారిష్యతి కరిష్యన్త్యైః - హే
 కరిష్యత్ - ఆర్జయిష్యవ్యసతి - ప్రథమాసమానాధికరణ్యపిక్వచత్ - కరిష్యతి కరిష్యన్ శ్లో
 పూర్వజోశ్యానన్ || ౧ || ౧౧౩౪ || వర్తమానే - ఎవమానః - యజమానః శ్లో తాచ్ఛిల్వవ
 యోవిచనశక్తిమదానశ్ || ౩ || ౧౧౩౫ || ఏమద్యోత్యేషుకర్తరిచానన్ - భోగంభుజ్ఞా
 నః - కవచంబిద్రాగః - శంఖంసెహ్నానః శ్లో కడధార్యోశ్చత్రకృచ్ఛ్రిణి || ౩ || ౧౧
 ౧౩౬ || ఆర్యాశత్రుస్యాదకృచ్ఛ్రిణికర్తరి - ఆధీయక - ధారయన్ - ఆపృచ్ఛ్రిణికిమ్ -
 కృచ్ఛ్రిణాధీతే - ధారయ శ్లో ద్విహేమిత్రే || ౩ || ౧౧౧౩౭ || ద్విపక్వశత్రుః శ్లో
 సుహోయజ్ఞసంయోగే || ౩ || ౧౧౧౩౮ || సస్వేసుస్వస్త్రి - సస్వేయఃసమానాస్పత్రిణః
 శ్లో ఆహ్వా - ప్రశంసాయామ్ || ౩ || ౧౧౧౩౯ || ఆర్హక శ్లో ఆప్తేస్తచ్చిలతద్ధర్మతత్సాగు
 కారిషు || ౩ || ౧౧౧౪౦ || క్షేపమభివ్యాప్యవప్యమాణాః ప్రత్యయాః తచ్చిలతద్ధర్మతత్సా
 భుకారిషుకర్తృమబోధ్యాః శ్లో త్యక్ || ౩ || ౧౧౧౪౧ || కర్తాకటమ్ శ్లో ఆలంబ్యభోని
 రాకృత్ ప్రజనోత్పచోత్పతోన్మదదచ్యవతిపవృత్తివృగు సహచరః ఘృచ్ || ౩ || ౧౧
 ౧౪౨ || ఆలంకరిష్టుః - నిరాకరిష్టుః - ప్రజనిష్టుః - ఉత్పష్టుః - ఉన్నదిష్టుః - రోచి
 ష్టుః - ఆపత్రిషిష్టుః - వర్తిష్టుః - వర్తిష్టుః - సహష్టుః - చరిష్టుః శ్లో జేత్సన్తర || ౩ || ౧౧౧౪౩ ||
 పిరుభాపారయిష్టువః శ్లో భువశ్చ || ౩ || ౧౧౧౪౪ || చస్తనీత్యైవ - భాష్టుః - కథన్తర్హి - జగ
 త్ప్రిభోరప్రసవష్టు వైష్టువమితి - నిరంకుశాఃకవయః - చకారోన క్రసముచ్చయార్థః -
 భాజిష్టురివృత్తిః - ఏవంతయిష్టుః - నైతద్భాష్యేనృప్తమ్ శ్లో ద్వాజిష్టుశ్చగ్నుః || ౩ || ౧౧
 ౧౪౫ || ఛస్తనీతినివృత్తమ్ - గిదయంనచిత్ - తస్సత్సత్సత్స - గాగ్నుః - గిత్వాన్మగుణః -
 జిష్టుః - స్థాగ్నుః - చాద్భువః - క్ర్యుకఃకితీత్యత్రగకారప్రణేహస్నేహో - భాష్టుః * దంశే
 శ్చస్వస్వసంఖ్యానమ్ * దంష్ట్రవంపశవః శ్లో త్రసిగృభిధృషిషీకేన్ముః || ౩ || ౧౧౧౪౬ || త్ర
 గ్నుః - గృగ్నుః - భృష్టుః - తీత్తుః శ్లో శమిత్యష్టాభ్యోఘినుచ్ || ౩ || ౧౧౧౪౭ || ఉకార
 ఉచ్చారణార్థతికాకా - అనుబంధతిథావ్యమ్ - తేవశమినితరా - శమినితశత్యత్ర ఉగిత
 శ్చేతిహ్రస్వతికల్పః - నచైవంశమిశమినాపిత్యాదౌనుమ్ ప్రసంగః - ఝల్ గ్రహణమ
 ప్యవ్యర్థులస్తానామేవతద్విధానాత్ - నోదాత్తోపదేశ స్వేతివృద్ధిసేషధః - శమి-చమి -
 తమి-శ్రమి-భగ్మి-తమి-లక్ష్మీ - ప్రమాది - ఉత్పూర్వాన్మదేః - అలంకృతాదిసూత్రే
 జెష్టుజక్త - వాసరూపవిధినాఘినుణవి - ఉన్మాది - తాచ్ఛిలికేషు వాసరూపవిధిర్నాన్తీ
 తితుప్రాయకమ్ శ్లో సంప్రచానురుదాశ్యమాశ్యసపరిస్పృశగృజపరిదేవ - సంజ్వరపరిషీప
 పరిరటపరివదపరిదహపరిముహదమద్విష ద్విహమహయజాత్రీడః చత్యజరశభజాతిచరా
 పచరాముపాధ్యాహసశ్చ || ౩ || ౧౧౧౪౮ || ఘినుచ్ స్యాత్ - సంపరి - అనురోధి - ఆ
 యామి - ఆయానీ - పరిసారి - సంసర్గి - పరిదేవీ - సంజ్వారి - పరిక్షేపీ - పరిరాటీ - పరి
 చాదీ - పరిదాహీ - పరిమోహీ - దోషీ - ద్వేషీ - దోగ్హీ - దోహీ - యోగీ - ఆత్రీడి - విత్

కి- త్యాగీ- రాగీ- భాగీ- ఆతిచారి- ఆపచారి- ఆమోషీ- ఆశ్యామూలీ శ్లో వాకచలసకత్త
 స్రువ్యుః || 3 || - || ౧౮౩ || విరాషీ- విలాసీ- వికల్పీ- విస్రమ్య శ్లో అశేవలవః || 3 || ౨ || ౧౮౪ ||
 చాద్యో- ఆపలాషీ - విలాషీ శ్లో శ్రీలవస్సుద్రుమవనవసః || 3 || ౨ || ౧౮౫ || ప్రలాషీ -
 ప్రసారి- ప్రద్యావీ- ప్రహరీ - ప్రవాదీ - ప్రవాసీ శ్లో నిర్వహిగిష్టి శిఖాచవినాశపరిషీ
 పపరిరటపరివానివ్యాభాషాసూయోపుష్పే || 3 || ౨ || ౧౮౬ || పచ్చమ్యరేప్రథమా - ఏ
 భ్యోపుష్పే స్యాత్ - నిస్సకః- హింసకత్వాది- యులాపిద్ధేపుష్పేవననంజ్ఞాపకమ్ - తచ్చ
 లాదిషువాసయాపన్యాయేనత్యువాదయోనేతి శ్లో దేవ్యుశోన్మీపసగ్నే || 3 || ౨ || ౧౮౭ || ఆదే
 వకః- ఆక్రోశకః- ఉపసరైకిమ్- దేవయితా - క్రోష్టా శ్లో చలనశ్చార్ద్రాదకర్ష కాద్యు
 చ్ || 3 || ౨ || ౧౮౮ || చలనార్థాచ్చద్ధార్థాచ్చయచ్ఛ్యాత్-చలనః- చోమః-శమ్మనః- శబ్ద
 నః- రవణః- ఆకర్షకాత్మిమ్- పరితాపిద్యామ్ శ్లో అగ్రదాతైతశ్చహలాదేః || 3 || ౨ || ౧౮౯ ||
 ఆకర్షకాద్యుచ్ఛ్యాత్ - వర్తనః-వర్ధనః-అనుదాతైతేకిమ్ - భజతా-హలాదేకిమ్- ఉధి
 తా- ఆకర్షకాత్మిమ్ - వసితావస్త్రమ్ శ్లో జువగక్రమ్యదుద్రమ్యస్సగృధిజ్వల శుచలవ
 పతపదః || 3 || ౨ || ౧౯౦ || జులిశాలోధాతుఃగతావేగద- జవనః - చంద్రమణః - దన్త
 మణః- సరణః- పూర్వేణసిద్ధేపదగ్రహణంలవపతపదేత్యుశాబాధామాఘాదితి - తేన
 తాచ్ఛీలికేషుపరస్పరంవాసయాపనిధిర్నాస్తీతి - తేనాలంకృతస్త్రమ్ శ్లో కుగ్ధమణ్డ
 థేన్యశ్చ || 3 || ౨ || ౧౯౧ || క్రోశనః-చోమణః-వజ్రనః - భూషణః శ్లో నయః || 3 || ౨ || ౧౯౨ ||
 యకారాస్తాద్యుచ్ఛ్యాత్ సస్యాత్ - మ్నాయితా - క్షాయితా శ్లో సూదదీపదీక్షశ్చ || 3 || ౨ ||
 ౧౯౩ || యుచ్ఛస్యాత్ - సూనితా- దీపితా-దీప్యితా-నమిక్మిగిరణయచోవాధేసిద్ధి
 పేర్గమాణంజ్ఞాపయతి - తాచ్ఛీలికేషువాసయాపనిధిర్నాస్తీతిప్రాయఃమితి - తేనక
 మ్మౌక్తమనాయవతిః - కమ్మౌక్తమ్మనాశాఖా-యదిసూదేయచ్ఛన- కథమ్మభూసూదనః-
 నన్ద్యాః శ్లో లవపతపదస్థాఘావృషహనకమగమశ్మాభ్యుడకభే || 3 || ౨ || ౧౯౪ || లా
 ముః- పాతుకః-త్యాది శ్లో జల్మభిక్షుకుట్టజన్మజమ్మక || 3 || ౨ || ౧౯౫ || ఉల్పకః - శిక్షా
 కః- కుట్టాకః - లుట్టాకః - వరాకః- వరాకి శ్లో ప్రజోరినిః || 3 || ౨ || ౧౯౬ || ప్రజీ- ప్రజి
 నౌ - ప్రజనః శ్లో ఉద్వృషివిశ్రాంతీవ్యమావ్యధాభ్యమపరిభూప్రసూభ్యశ్చ || 3 || ౨ ||
 ౧౯౭ || జయీ- జరి- క్షయీ- విశ్రయీ- ఆత్యయీ-వమి-ఆవ్యధీ-అభ్యమి-పరిభూ-ప్ర
 సమీ శ్లో స్పృహిగృహపతిదయిదాత్రద్వైత్రద్ధాభ్యుతమీ || 3 || ౨ || ౧౯౮ || ఆద్య
 శ్రుయశ్శురాదావదస్తాః - స్పృహయాళుః - గృహయాళుః- పతయాళుః-దయాళుః- ని
 ద్రాళుః - తత్పూర్వద్రా - తదోనాస్తత్వన్నిచాత్యతే- తద్ద్రాళుః-శ్రద్ధాళుః || కిజో
 వావ్యః || శయాళుః శ్లో దాదేత్సికదసదోరుః || 3 || ౨ || ౧౯౯ || దారుః- ధారుః-సేరుః-శ
 దురీ-సదురీ శ్లో సృఘసృదక్తరచ్ఛే || 3 || ౨ || ౧౯౦ || సృమరః- ఘుస్తరః- అద్దరః శ్లో భజ
 భాసమిదోమురచ్ఛే || 3 || ౨ || ౧౯౧ || భజురః- భాసురః- కేదురః శ్లో విదిభిదిచ్చిదేకురచ్ఛే ||
 3 || ౨ || ౧౯౨ || ఉదురః - భిదురమ్- చ్చిదురమ్ శ్లో జ్ఞాశిజిసర్తిభ్యుక్వరవ || 3 || ౨ || ౧౯౩ || ఇ
 త్వరః-ఇత్వరీ-నశ్వరః-జిత్వరః- సృత్వరః శ్లో గత్వరశ్చ || 3 || ౨ || ౧౯౪ || గమేరసునాసికలో
 పోపినిచాత్యతే-గత్వరః-గత్వరీ శ్లో జాగురూకః || 3 || ౨ || ౧౯౫ || జాగైరూకస్సన్యత్ - జా
 గరూకః శ్లో యజజవదశాంయజః || 3 || ౨ || ౧౯౬ || ఏభ్యోయజస్తైభ్యుక్తకస్సన్యత్ - దశా

మితిధావినానలోపేనస్థితః - యాయజ్ఞాకః - జజ్ఞపూకః - దస్తమాకః - సమికమ్మిస్త్వజ
 సకమహింగదీపారః || ౩||౧|| ౧౬౭|| నమ్రః - కమ్మ్రః - స్మైరః - జనిర్నభుచ్చర్యః క్రియా
 సాతత్వే - ఆజస్రింసస్తతమిత్యర్థః - కమ్మ్రః - హింస్రః - దీప్రః - సనాశగంభీక్షణః || ౩||
 ౧||౧౬౮|| చీకీర్షుః - ఆశంసుః - భీక్షుః - విస్తురిచ్చుః || ౩||౧||౧౬౯|| వేత్తేర్ముమ్మిషెశ్చ
 త్స్వంచనిపాత్యతే - వేత్తిత్యేభ్యలోః స్తుః - ఇచ్చతిత్తిచ్చుః - క్యాచ్చస్తసి || ౩||౧||౧౭౦|| దే
 వాన్నిగాతిసుమ్నయః - ఆద్యగమహజననికేనాలిట్ చ || ౩||౧||౧౭౧|| ఆదవ్రాద్యదవ్రాత్ -
 గమాదిభ్యశ్చకినావాస్తశ్చస్తసి - తాచలిడ్వత్ - బభీర్వజ్రమ్ - వహిఃసోమమ్ - వదిర్గాః -
 జగ్గీర్మవా - జమ్మిర్వ్యక్రమమిత్రియం - జజ్ఞః - ధామాయాం ధాధే కృస్సామిజనమి
 భ్యః - దధిః - చక్రిః - నస్రిః - జగ్గిః - జజ్ఞః - నేమిః - సాగహివావహిచాచలిపాపతినామవ
 సంభ్యాసమ్ - యజ్ఞేభ్యస్సహిత్యాదిభ్యఃకినా - పతేర్నిగధావశ్చనిపాత్యతే - స్వ
 పితృషార్షజీ || ౩||౧||౧౭౨|| స్పష్టక్ - త్స్పష్టక్ - త్స్పష్టజా - త్స్పష్టజః || ధృషేత్తేతివాచ్యమి
 తిశాశికా - ధృష్టక్ - శ్వావస్త్వీరారుః || ౩||౧||౧౭౩|| శరారుః - వస్తారుః - భయఃకు
 క్తుః నా || ౩||౧||౧౭౪|| భీయః - భీయః - కుక్తుకన్నపివాచ్యః - భీయః - ధేకభాగపిసకసో
 వరచ్ || ౩||౧||౧౭౫|| స్థావరః - శుశ్వరః - భాస్వరః - పేస్వరః - కస్వరః - యశ్చయదః || ౩||
 ౧|| ౧౭౬|| యాతేర్యజస్తాస్వరచ్ స్థాత్ - ఆతోలోపః - తస్యయలోపప్రతిస్థానివత్త్వ
 నిషేధాల్లోపో వ్యోర్వలీయలోపః - అల్లోపస్య స్థానివత్త్వమాత్రిత్య ఆతోలోపే
 ప్రాప్తే - వరెలుప్తన్నసానివత్ - యాయావరః - భాజాభాసభుర్విద్యుతోర్జిహ
 జగ్రావస్తువఃక్విప్ || ౩||౧||౧౭౭|| విభాగ్రిట్ - భాః - భాసా - భూః - భురా - విద్యుత్ - ఊ
 ర్క - పూః - పురా - ద్యుగ్రహణస్యాపకర్షాజ్జవత్తేర్దీప్యః - జూః - జవా - జవః - గ్రావశ
 బ్దస్యధాతునాసమాసస్సుత్రేనిపాత్యతే - తతఃక్విప్ - గ్రావస్తుత్ - అస్యేభ్యోపిదృ
 శ్యతే || ౩||౧||౧౭౮|| క్విప్ - చీర్ - ద్యుగ్రహణవిభ్యస్తరోవసంగ్రహార్థమ్ - క్వ
 చిద్దీర్ఘః క్వచిదసంప్రసారణం క్వచిద్వాక్యచిద్ధ్రీప్యః - తథాచవార్తికమ్ - క్విబ్విచిప్ర
 చ్చాన్యయతప్రకటపుజక్రిణాచీర్ఘ్నసంప్రసారణంచ - క్విబ్విచీత్యాదివాడణాదిసూ
 త్రేణకేమాచిచ్ఛిద్ధతచ్చీలాదౌత్యనాబాధామాఘాదివా ర్తికగ్రహణమ్ - వక్తితివాక్ -
 పృచ్ఛతీతి ప్రాత్ - ఆయతంతాతి ఆయతస్తూః - కటంప్రవతే కటపూః - జ
 రుక్తః - శ్రయతిహరింత్రీః - ద్యుతిగమిజహూతీనాం ద్వేచ - ద్యుగ్రహణాదభ్యాస
 సంజ్ఞా - దిద్యుత్ - జగత్ - జహూతేర్దీప్యశ్చ - జహూః - చూభయే - అస్యహ్రీష్టశ్చ -
 దీగ్యతి - దద్యత్ - ధాయితేస్సంప్రసారణంచ - ధీః - భువస్సంజ్ఞాస్తరయః || ౩||౧||
 ౧౭౯|| మిత్రభూర్నామకశ్చిత్ - ధనికాధమర్ణయోరస్తరేయస్త్రివృత్తి విశ్వాసార్థంస
 ప్రతిభూః - విప్రసంభ్యోద్వసంజ్ఞాయామ్ || ౩|| ౧|| ౧౮౦|| ఏభ్యోభువోదుస్సాన్యత్
 నకుసంజ్ఞాయామ్ - విభుః - బ్యాపకః - ప్రభుః - స్వామీ - సంభుర్జనితా - సంజ్ఞాయాంతువి
 భూర్నామకశ్చిత్ - మితద్యావిభ్యుడపసంభ్యాసమ్ - మితంద్రవతీతిమితద్యుః శతం
 ద్రవతీతిశతద్యుః - శమ్ముః - అస్తర్భావిత్యర్థోత్రభవతిః - ధఃకర్తృణిప్ప్రీ || ౩|| ౩||
 ౧||౧౮౧|| ధేతోధాశ్చకర్తృణ్యరేప్ప్రీక్ స్థాత్ - షాజీవర్గః - ధాన్రిజన్యామలకిమను
 మభ్యుపమాత్యమ - దామ్నిశసయయజస్త్రుక్షదనిసివమహవతదశసహఃకరణే || ౩||

౨॥౧౮౨॥ గాఢాదేష్టస్యాత్మరణైర్ధే - చాన్త్యనేనదాత్రం - నేత్రమ్ ధీ తిరు
త్రతథగేనుఃసరః సేమచ ॥౭॥ ౨ ॥౯॥ ఏమాంశశానాంకృత్యయానామిన్నస్యాత్ -
శస్త్రం - యో త్రం - యో క్తం - స్తోత్రం - తోత్రం - సేత్రం - సేక్తం - మేధం - ప
త్రం - దంష్ట్రం - నధీ - హలఃసూకరయో - పువః ॥౩॥ ౧౮౩॥ పూజపూజాః కరణే
ష్టస్యాత్ - తచ్చేత్త్రణంహలఃసూకరయూరవయవః - హలఃసూకరస్యహపోత్రం -
ముఖమిత్యర్థః ధీ ఆ రియూఘాఘసహచరంత్రం ॥౩॥ ౧౮౪॥ ఆరిత్రం - లలిత్రం
ధవిత్రం - సుత్రం - ఖనిత్రం - సహిత్రం - చరిత్రమ్ ధీ పువస్సంజ్ఞాయామ్ ॥౩॥ ౧౮౫॥
పఃత్రమ్ - యేనాభ్యముర్జయతేయచ్చానామికావేష్టగమ్ ధీ కర్తృచర్మదేవ
తయోః ॥౩॥ ౧౮౬ ॥ పువఃత్రస్యాత్ముషోకరణదేవతాయాంకర్తరి - ఋషి
ర్వేదమంత్రః - తదక్రమ్యపిణేతిదగ్ధనాత్ - పూయతేనేనేతిశ్చిత్రమ్ - దేవతా
యాంతుఆర్షిః పఃత్రంసమాప్తనాశు ॥***

————— ధీపూర్వకృత్ సమాప్తః ధీ —————

————— ధీ —————

————— ధీఅథోణాదయః ధీ —————

* కృవాసాజమిష్టవిసాధ్యకూఢ్యక్షణ్ ॥కరోతీతికారుః- శిల్పికారకశ్చ- ఆతోయుగితి
యుక్ - వాతీవాయః- పాయుర్గుదమ్-జయత్వభిభవతిరోగాన్ జాయరాషధమ్- మినో
తిప్రమీపతిదేహేఢిష్టాణమితిమాయః- పిత్రమ్- స్వాదుః - సాధ్నోలిపర కార్యసాధుః
అశ్మతేఆశశీఘ్రిమ్- ఆశర్వీహిఃపాలలస్యాత్ * ఛన్దసీణః॥ మానతయా* ద్భాస
నిషనిచరిచటిభ్యోఽణ్- దీగ్యతఇతిదాతు- స్మృ- క్రస్సస్సరశ్చ్రీయామ్ - జాస- జాను
సి- ఇమాజనివగ్యో క్షేతిసనిషేధః - ఆనుబద్ధవ్యయసామర్థ్యాత్ - చారురమ్యమ్ - చాటు
ప్రియవాక్యమ్ - మృగయాద్విదత్వాతుప్రత్యయేచటు- త్యపి * కింజరచూక్చీణః ॥
కింశృణాతీకింశారుః - సస్యకూకం- బాణశ్చ - జరామేజిశరాయః- గర్భాశయోజరా
యస్సాన్యో * తోగ్రశ్చలః ॥ తరన్త్యనేనవర్ణాశ్చిబాలు * కృకేవచఃకశ్చ ॥ కృకేనగ
లేనవత్తీకృకవాకుః - కృకవాకర్తయూరేచసరటేచరణాయధతివిశ్వః * భృమృ
శీక్తౌచరిత్సరితనిధనిమిమస్త్విభ్యక్షః ॥ భరణిభిభ్రానిభారుఃస్వామీహరశ్చ - మ్రియ
నేన్ద్రిస్సూతానిమరునిర్జలదేశః- కేతేశయః అజగరః- తరునివృక్షః- చరనిభక్షయనిదే
వరాషమితిచరుః- త్వరుఃఖడ్గాదిమష్టిః - తనుఃస్వప్నమ్- శ్రీయామ్మూర్తిప్రసస్తనాః
ధసశ్చస్త్రవికేషః - ధసర్నాచధసర్విరుః ధసరివాజనివక్రఇతి శ్రీహర్షః - మయఃకి
న్నరః- మదుఃపానీయకాకికేరిరభసః - న్యంక్వాదిత్వాజురత్వంజక్షైన్వసస్యదః * ఆణ
శ్చ॥ లవలేశకణాణవః- చాత్కటిపటిభ్యామ్- కటుః- వటుపదతితివటుః*ధాన్యేనిత్ ॥
ధాన్యేవాచ్యేఅణక్షప్రత్యయఃస్యాత్ - సవనిత్ - నిత్వాదామ్యుదాతః - ప్రియజ్ఞవ
శ్చమేణవశ్చ - ప్రిహిభేదస్త్యణఃపుమాన్ - నిర్గ్రహణంఘరిపాటిత్వాది సూత్రమభి
ప్రవృత్త్యసంబంధతే * శౌష్ఠస్త్రిహిత్రప్యసి వసిహనిక్లిదివిద్ధిమనిభ్యశ్చ ॥ శృణాతీతి

శకురా యు: కోప యు: - స్వర్యుజ్జమ్ - స్నేహుర్యుజ్జమ్ - చంద్రత్యక్తే - శ్రుప్తసీ
 సమ్ - పుసేహుమ్యుసవసేప్రాణా: - వసుప్త్యుదేగ్నయోక్తే - వసుకోయోధనే
 మనా - నామర్యుక్తే - కదేక: - నేమర్యుక్తే - బన్ధు: - మగు: - చాత్ విసిలవయవే - బిన్ధు:
 జ్ఞానైస్సప్రసారణ - ధన్య ॥ దేశనదవిశేషే భౌగోల్పరూపతిష్ఠి యామిత్యుచర: ॥ ఉ
 న్నోచ్చాపే: ॥ ఉనర్తికన్య: ॥ ఈమెకిత్త ॥ ఈమెరుస్సాన్యత్ సవకిత ఆదేకారాదేశ
 శ్చ - ఈమెతేహినస్తిషమశ్శర: - ఇమర్వయో: ॥ స్రున్యైలోపశ్చ ॥ కన్య: ॥ సృజేగను
 శ్చ ॥ చాత్సలోపఉప్రత్యయశ్చ - రజ్జ: ॥ శృతేరాద్యద్రుపగ్యయశ్చ ॥ కకారతకాగ
 యోప్సినమయ: - తరుస్సూత్రపేష్టనమ్ ॥ నావశ్చే: ॥ న్యంక్వాదిత్వాత్రుత్వమ్ - ని
 యతమశ్చిన్యంరుర్త్యగ: ॥ ఫలిపాటిసమిమనిజనాంగుకపటికాదేశశ్చ ॥ ఫలేర్లుక్ - ఫ
 ల్లు: - పాటే: పటి: - పాటయతీతిపట: - నయ్యతేననాకుర్వల్మికమ్ - మన్యతేతిమధుజా
 యతిషితమ ॥ వలేర్లుక్ ॥ వలసంవరణే - వల్లు: ॥ శకిత్త్యన్యశ్చ ॥ శ్యతేరుస్సాన్యత్ సవకి
 తే నన్యశ్చ - శిరస్సాన్య: ॥ యోద్యేవ ॥ యయురశ్వోత్సమధీయ: - సన్యదిశిప్రకృతేద్యే
 హమిత్యనివృత్త్యర్థమ్ ॥ కుర్భశ్చ ॥ బభుర్నన్యస్తరీష్టబభూనకులపిష్టశౌ -
 చాదన్యోపి చక్ర: కరా - జమ్మునా - పపు: పాలక: ॥ పూళిసవ్యధిగృధిభృషిభ్య
 శ్చ ॥ కుస్సాన్యత్ - పురు: - కేనతిభిదుర్వజ్జమ్ - గ్రహజ్యోగప్రసారణమ్ - నిరహిణంవి
 భ్యతిపదు: - విభక్తశాక్తైకర్పూరేహృషికేకేదరాక్షసే ॥ గృధు: కామ: - భృషుర్దమ: ॥
 కృగ్గోరుశ్చ ॥ కరోతీతికురు: - గృణాతిగురు: ॥ అపదుస్సమధ్య: ॥ సుసామానిమచేతివ
 త్విమ్ - అపదుప్రతికూమ్ - దుష్ట: - సుష్ట: ॥ రపేచోప్సభాయా: ॥ అనిష్టగరపతితిపు: ॥
 ॥ అర్జివృశికమృణిపనివాధామృజిపశుక్ భక్ దీర్ఘ నాకారాశ్చ ॥ అర్జయతిగుణాన్య
 జా: - సర్వానవిశేషోపశ్యతీతిపదు: కంఠ: - అన్ధ: - కూప: - పాంసుర్వానన్యయోరజ: -
 తాలవాన్యతి దన్యాశ్చ సమ్యసూకరపాంసవ: ॥ చాధతజ్జిచాహు: శ్రీపుంసయో
 ర్భజ: ॥ ప్రధిన్యతిభిన్యోసంసంప్రసారణంసలోపశ్చ ॥ త్రయాణాంకుంసంప్రసారణం
 భిన్యోజేస్సలోపశ్చ - పృథు: - మృదు: - న్యంక్వాదిత్వాత్రుత్వమ్ - భృజ్జితపసాభ్య
 గు: ॥ లక్ష్మి బంహూర్నలోపశ్చ ॥ లము: ॥ చాలమూలబస్సులచక్రలిసావాలోరత్వ
 మావద్యతే ॥ రఘుర్నన్యవశే: బహు: ॥ ఉర్ణోతేర్నలోపశ్చ ॥ ఉర్నసక్తి ॥ మహాన్యా
 స్సశ్చ ॥ ఉరుచహత్ ॥ స్థిమెకశ్చ ॥ స్థివృతీతిక్లికుర్భుత్వ: - ఉద్యతోజ్యోతిశ్చ ॥
 అద్వరయోఃఖనిశ్చాభ్యాంశిచ్చ ॥ ఆఖనతీత్యాఖు: - పరంశృణాతీతిపదు: - వృషోదరా
 దిత్వాదకారతోపేషర్పరపి ॥ హరిమితయోర్భువ: ॥ ద్యుగతో - అస్తాత్ హరిమితయో
 రుపపదయో: కుంసవశిత్ హరిభిర్భూయితేహరిదుర్వృత్తు: - మితండవతిమితదు: స
 ముద్ర: ॥ శతేచ ॥ శతభాద్రవతిశతమయ: - చామలకాతేర-వలాదపి - ద్రవత్యూర్ధ్వ
 మితిదుర్వృత్తు: - శాఖాచ - తద్వాక్ దుమ: ॥ ఖరుశక్కుశీయునిలక్కులిగు ॥ పక్షౌతే
 కుప్రత్యయానైనిపాత్యన్తై - ఖనతే: రేఫశ్చనాదేశ: - ఖరు: కామ: - కూరోమూర్ణోశ్వ
 శ్చ - శంకుర్వాకీలశల్మయో: - మితేరిత్వంయుగాగమశ్చ - వీయూర్యాయన: కాల: సు
 వర్ణశ్చ - నిపూర్వాతేలిగితావిత్వస్మాత్కుంసేర్దిశ్చ - నీలంగు: క్రిమివశేష: - సృగాలి
 శ్చ - నీలాన్యోతిపాతాద్రుంతత్రధాతోరపిదీర్ఘ: - లగేసంగే - అస్యత్యవ్యసంవ - లగ

దైర్ఘ్యస్యతిత్యజతీతివిధిమాః - పునరూఢిః - కేచిత్తు - ఆధ్వానముజమ్ముకమ్ముజతిప
రన్ని - దృచ్ఛుజన్తే - కే - దృమ్ముఃస్సర్వజాతిః * కమేర్ముక్ || కమ్ముఃపగద్రవ్యాపహ
రిః * మృగోరుతిః || మరుత్ - గరుత్ - పదః * గోమట్చ || గిరతేరుతిఃతస్యచముట్ -
గర్తుత్తువర్ణంశ్యణుశేషశ్చ * హృషేరులన్ || హర్షులోమృగకామినోః - బాహులకా
చ్చటతేః - చటులంగోభనమ్ * హృస్పరుహియుస్పిఘ్నితిః || హరిత్ - కుభి వర్ణచత్వణ
వాజివిశేషయోః - సరిన్నవీ - రోహిత్యమృగవిశేషస్యస్త్రీ - యుషణతి సాతోధా
తుః - ఋశ్యస్యరోహిత్ - పురుషస్యసూపిదితిభావ్యమ్ * తాడేర్దిలుక్చ || తాడయతీతి
తడిత్ * శమేర్దుః || బాహులకాదిత్సంజ్ఞావీయాదేశాబ్దచన - శబ్దఃపాఠ్యత్సానిగోపతా -
స్త్రీబః * కమేరః || కమరఃకన్యపేపుంసీచాండభేదేనపుంసకమితీమేదివీ - బాహులకాజ్జర
రః * రమేర్వృద్ధిశ్చ || రామరంహిగ్ను * శమేఃఖః * శబ్ధః * కణ్ఠః * కలప్రవశ్చ ||
త్వపతేఃకలప్రత్యయః - చాత్ప్రళతేః - తృఫలాతా - తృఫలాతుఫలత్రికా - పాప్ర ||
త్యయనిదైశాదస్యత్రాపి - కమలం - మద్దలం - మద్దలం - ఆసలః * శమేర్వృత్ || శబలః * వృషా
దిభ్యశ్చిత్ || వృషలః - పలమ్ - బాహులకాద్గుణః - సరలః - తరలః * కమేర్ముక్ || కమ్ప
లః - ముఖణ్డనే | ముసలమ్ - లగ్నేర్వృద్ధిశ్చ || లాగ్నమ్ * కుటికకకాభ్యఃప్రత్యయస్య
ముట్ || కుట్టలః | కుడేరశికుండలః - కశ్చలమ్ - బాహులకాద్గుణః - కోమలమ్ * మృజేష్టి
లోపశ్చ || మలమ్ * మషేరచ్చోపదాయాః || చపలమ్ * శకితమ్యోర్నిత్ || శకలంశ
మలమ్ * భౌగుగ్నుప్రవశ్చ || చృగలః - ప్రక్షాదిత్వాచ్చాగలః * శమనాడ్డః ||
దణ్డః - రణ్డః - భణ్డః - నణ్డః వణ్డశ్చిన్నహస్తః - అణ్డః | బాహుళకాత్ప్రత్యాభావః || పణ్డః |
సంఘాతః - తాలన్యాదిరిత్యపర - శణ్డః - గణ్డః - దణ్డః - పణ్డః క్లిబః - పణ్డాయిధిః * క్వాది
భ్యఃకిత్ || కవగ్గాదిభ్యోడఃత్సాన్ || కణ్డం - కాణ్డం - గుక్ష - గుడః - ఘణాభ్రమణే - ఘ
ణ్డోభ్రమరః * స్థాపతిమృజేరాలజ్వాళభాలీయచః || తిష్ఠతేరాలచ్ - స్థాలంస్థాలీ - చతే
ర్వాళచ్ - చాత్వాలః - మృజేరాలీయచ్ - మార్జాలీ - మబిదాలః * పతిచణ్డిభ్యామాల
చ్ || పాతాలం - చణ్డాలః - ప్రక్షాదిత్వాదణిచాణ్డాలోపిత్వే * తమిషివిపియణికులిక
పిపలిపశ్చేభ్యఃకాలన్ || తమాలః - విశాలః - బిదాలః - మృణాలమ్ - కురాలః - కపాలమ్ - ప
లాలమ్ - పక్షాలః * పతేరక్లచ్ పఠీశి || పతక్లః * తరత్యాదిభ్యశ్చ || తరక్లః - లవక్లమ్ *
బిదాదిభ్యఃకిత్ || బిడక్లః - మృదక్లః - కురక్లః - బాహులకాదుత్పలచ * స్వవృక్షోర్వృద్ధి
శ్చ || సారక్లః - వారక్లః - భిడ్గాదిమృష్టిః * గన్గమ్యద్యోః || గన్గా - అగ్గః పురోదాకః * చ్చాపూ
భిషిభ్యఃకిత్ || చ్చాగః - పూగః - భిడ్గః - బాహులకాత్ - పిడతనాదరె | గన్గసత్వాభావశ్చ -
పిడ్గః - తరలః - పిడైరగద్యతసంభ్రమమేవమేకేతిమాఘః * భృషః కిన్నట్చ || భృషో
గకాకిత్సాన్ తస్యచసట్ - భృక్షః పిడ్గాభూమ్యాటాః * శృణాద్యైస్పృశ్య
శృక్లమ్ * గచ్ శకునా || నుట్చేత్సమవ ర్తతే - శార్కః * ముదిగోర్గగ్ || ముగ్గః - గగ్గః * అణన్
కృస్పభృవృఖః || కరణ్డః - సరణ్డః - పక్షీ - భరణ్డః - సావమీ - వరణ్డోమఖరోగః * శ్వాదృభ
సోదిః - శరత్ - దరత్ - హృదయకూలయోః - భసజ్జనునమ్ * దృశాతేఃమిక్పాస్వ
శ్చ || దృపత్ * త్యజితనియజిభ్యోడిత్ || త్యద్ - తద్ - యద్ - సర్వాదయః * ఏతేస్తుట్చ ||

ఏతద్ * సరైరటిః || సరత్ స్యాద్వాతమేషుయాః - వేదభాష్యేష యాభ్యంకానమితి
సరైరసరద్యోమేషుయీకాభ్యంకానభ్యామేషుయాః * యైర్మలాపశ్చ || లఘట్టాః
* పారయతైరటిః || పారకసునిర్ణమ్ * ప్రసక్తిస్సప్రసారణచ || ధృఢ్ - స్వరాదిపా
తావ్యయత్వమ్ * భియఃమిక్వాప్యశ్చ || ధృఢ్ * యమ్యసిభ్యామ్మిక్విః | యమ్సా
తోదాక్షః - యమ్మర్ - అస్మర్ - త్వమ్ - అహమ్ * ఆర్తిస్తుసుహస్సగుసీత్యుధాయా
వాపదియతీరీభ్యోమన్ || ఏభ్యశ్చత్వర్ధకభ్యోమన్ - అర్థ్యక్షూరోగ - స్తోమఃసంఘాతః
సోమః - మోమః - సర్వోగమనమ్ - ధర్మః - క్షేయంకుశలమ్ - త్తోమ - ప్రజ్ఞాద్యణితౌ
మించ-భావపరిత్యగ్ - యామః - వామః - శోభనదృష్టయోః - వద్మమ్ - యదపూజాయామ్ -
యక్ష్యోరోగరాజః - నెమః - జహత్సేనస్వదాలోపశ్చ || జిహ్వోకుటిలయస్తయాః * ఆ
పతేష్టిలోపశ్చ || పస్పృత్యయస్యాయంతిలోపసప్రకృతేః - అన్యధాదిపిత్యేవబ్రా
యాత్ - జ్వరత్విరెత్కూరౌఅయోర్ధిశ్చైతేగుణః - చాపారావ్యయత్వమిత్యజ్ఞప్తి
రదత్తతన్న - తెమావసత్వాప్తత్వతే - వస్తేతస్తుస్వరాదిపారావ్యయత్వమ్ - అప
తీగిమ్ * గ్రసేరాచ || గ్రామః * అమసికశిషభ్యంతితే || ఊమంసగరమ్ - సూమార
క్తిః - సిమఃసర్పః - శమ్మమగ్నిసమీపయోః * ఇషియధీన్దిదసిక్యాభూసూభ్యోమన్ || ఇమ్మః
కామవసస్తయాః - ఈషిపారేధిర్హానిః - యుగ్మశ్శరోమౌద్ధాచ - ఇగ్గర్సెమిత్ - దస్తా
యజమానః - త్యామః - భూమః - సూమోస్తరితమ్ - బాహులకాదీర్నంప్రణః * యజిరుది
తిహంకుశ్చ || యుక్తంయుక్తం - సిగ్గమేషాదైర్నిచ || హిమమ్ * భియఃమగ్వాభీమః - క్షీమ్మః ||
* ఘర్మః || ఘృధాతోర్మగణశ్చనిపాత్యతే * గ్రిమ్మః || గ్రసత్సేన్నిపాలోయమ్ * ప్ర
ధేష్టిసక్తాసంప్రసారణచ || పృథివీమవన్నత్యేకే || పృథవీ పృథివి పృథ్వీ ఇతిశబ్దాన్లవః -
* ఆకూప్రసలెకణిఖటికీభ్యంతిన్ || ఆశ్వః - పుష్పేహనారౌ - చ్చిప్రవఃస్యావృతు
సూర్యయోః - ప్రప్యజలకణికా - ల్బూప్రక్షిభేఃఫలంచ - కణ్వంపాపమ్ - బాహుళ
కాదిత్వేజ్యవపి - ఖల్వా - విశ్వమ్ * ఇతోశిభ్యాంవక్ || ఏహోగస్తా - ఏవఏవామరుతః - అ
సత్సేనిపాలోయమ్ - కేవంలాంఛనంప్రంశాం - కేవంమిత్రాయవరుణాయ * సర్వని
ఘృవ్యరివ్వలవ్యవపద్యప్రచోష్యవ్యవతనై || అకర్తర్యేతేనిపాత్యనై - సృతమనేనని
శ్వమితిసర్వమ్ - నిపూర్వాభ్యుపేః గుణాభావపి - నిఘృవ్యతేననేనిఘృవ్యః ఖు
రః - రిష్యహంసః - లిప్యస్తర్కః - లిప్య - త్యక్తే - లిత్యైవధాయాఇత్వయపి - కేతేన్సి
స్సర్వమితివఃశమ్భః శీఘ్రోప్యత్వమ్ - పద్వీరధోభూలోకశ్చ - ప్రహూయతేఇ
తిప్రహ్వః - హ్యేషాకారవకారలోపః - జహత్తెరాలోపా - ఈషిర్వక్ - ఈప్యఃఆ
చార్యోఇప్యఃత్యక్తే - అతనైరికిమ్ - సర్తాసారకః - బాహులకాధ్విసత్సేవాప్యః * కే
వయహ్వజిహ్వగ్రీవాప్యామివాః || కేవఇత్యన్త్రాదత్తామ్ - యాస్త్యనేనయహ్వః -
హృస్త్వోపమగాగమశ్చ - లిహస్త్యనయాజిహ్వ - లకారస్యజిగుణాభావశ్చ - గిరస్త్య
నయాగ్రీవా - ఈడాగమశ్చ - ఆప్వీతీత్యాప్యావాయః - మీవాఉదరక్రిమిః - వాయురి
త్యక్తే * కృగ్గూశ్వాద్యభ్యోవః || కర్వఃకామలఖశ్చ - గర్వః - శర్వః - దర్వోరాక్షసః
* కిన్ యవ్యతీతపీరాజీభస్విద్యప్రతిదివః || యాతీతియువా - వృషాఇన్ద్రః - తతౌ - రా
జా - ధన్వామరుః - ధన్వశరాసమ - ద్యువాసూర్యః - ప్రతిదీవ్యత్వస్మిన్ప్రతిదివాదివ

సః * సప్యకూర్హ్యంతటచ || సప్త-అష్ట * నభేదహతేః || అహః * శ్వన్నక్షమృతకౌ
 ప్లిహన్ క్లేశన్ శ్నేహన్ మూర్ధన్యజ్వర్యునుస్విశ్వపునురిజ్జన్తాతరిశ్వస్తమవన్నితి || ఏతేత్ర
 యోదశకనినస్తానిపాత్యదై - శ్వయతితిశ్వా - ఉక్షా - పూమా-ప్లిహగతౌ - ఇకారశ్చది
 రత్వమ్ - ధైహతిః క్లిహకుషి యాధిః - క్లిహాఽద్రీధావే - క్లిద్యతిక్లేహాచస్త్యః - స్నేహ్నాతే
 ర్గః - స్నేహ్యతీతిస్నేహసుహృచ్చస్త్యశ్చ - ముహ్యస్త్యస్తి వ్నాహతేముద్ధా-ముహేరు
 పధాయాద్వ్యః ఘోనాదెశోరమాగమశ్చ - మజ్జత్యస్థిమమజ్జాఽస్థిసారః - అర్యపూర్వో
 మాజ్ - అర్యయా - విశ్వోపాస్మతివిశ్వస్సాగ్నిః - పరిజాయతేపరిజ్జాగ్నిస్త్యశ్చ - జనే
 రుపధాలోపోయశ్చస్తాదేశః - మాతృఅస్తరిక్షేశ్వయతీతిమాతరిశ్వా - ధాతోరికార
 లోపః - మహాపూజాయామ్ - హస్యఘోభుగాగమశ్చ - మమవాఽస్త్యః ||

————— ❦ ఇత్యణాదిమప్రథమఃపాదః || ❦ ————— * కృత్యభ్యామేణః || కర
 ణః - హరణఃగచ్ఛద్రవ్యమ్ * హరికుషి నీరమికాశిభ్యః క్షన్ || హధోవిషణ్ణః - కుష్టం - నీధో
 నేతా - రథః - కాత్వమ్ * అవేభృథాః || అవభృథః * ఉషికుషి గార్హస్థ్యస్థన్ || ఉష్ణః - కోష్ఠమ్ -
 గాధా - ఉర్ధ్వః - బాహుళకాత్ గోధః * సరైర్జితే || సార్ధః సమూహః * భూవృక్షభ్యామూ
 థన్ || జరూథమృతమ్ - వరూధోరథగుప్తేనా * పాత్యూరదివచిరిసిచిభృష్టః || వీధోర
 విఃపుతంపీథమ్ - తీర్థంశాస్త్రాధ్వరక్షేతోపాయోపాధ్యాయమన్త్రిమ | అవతారద్వి
 జ్ఞాప్తామృః శ్రీరజస్సుచనిపుతమితః శ్వః - తతోగ్నిః - ఉక్తంసామభేదః - రిక్తమ్ - బాహుల
 కావృచేరసి - రిక్తమృక్తంధనంవసు-సిక్తమ్ * అరైర్జితే || నీర్యథస్సామః * నిశీధగఃపీథా
 వగధాః || నిశీధార్థరాత్రః - రాత్రిమాత్రంచ - గోషీఘంతీర్థమ్ - అవగధః పాత్రఃపా
 తః * గశ్చేది || ఉద్గ్రీః హమ్నోధాగవిశేషః * సమీణః || సమీధో వహ్నిఃసంగ్రామశ్చ *
 తిథ్యవ్యగూఢయాభప్రోధాః || తిజేగ్లోపః || తిథోఽనలఃకామశ్చ-వృక్షమ్ - గూఢంవి
 ప్లా - యూసంసమూహః - పోర్యమశ్రీశురంగాస్యే ప్రోగఃప్రస్థితఉచ్యతే * స్నాయి
 తచ్చివచ్చిశక్తిషీతృదిస్థపిత్వపిత్వపిత్వస్థిస్థిత్వత్వజినిపవనిమదిముది ఖిదిచ్చిదిధిదిమ
 న్నిచద్విచిదసిదమ్నిచనిసాశీజ్ హసినిధిశభిభ్యోరక్ || ద్వ్యత్రింశద్ద్యోరక్సాత్ -
 వలియలోపః - స్ఫారమ్ - స్వంక్వాదిత్వాశురత్వమ్ - తక్రిం - వక్రిం - శక్రిః - షీక్రిం - ష్మ
 డ్రః - స్ఫుప్రశ్చస్త్యః - త్విప్రః ఘరోడాశః - దృప్రః బలవాన్ - వస్త్యః పూజకః -
 ఉన్తి - ఉగ్రోజలచరః - శ్విత్రంకుప్తమ్ - వృతోరిపౌఢ్యకాధ్యవైతైవేచక్రోచరానవే ||
 అజేర్జి - కిరః నీరమ్ - పగోగ్రామః - మదోహగ్నః దేశభేదశ్చ - ముద్రాప్రత్య
 యకారిణీ - ఖిద్రోరోగోదరిగ్రశ్చ - ఖిద్రం - ఖిద్రం - విద్రమ్ - మస్త్యః - చస్త్యః - పదా
 ద్యచివస్తోపి - హిహాగపశ్చంద్రహశ్చాద్రఃకీర్తస్తోహమద్యుతిః - దహ్మోగ్నిః - ద
 స్రఃస్వరైద్యుః - దుభ్రీసుముద్రఃస్వపించ - వసేస్సంప్రసారణే || నరపరస్పసిస్పజి
 స్పృశిస్పృహిసరనాదీనామ్ || శేషపరస్వసకారస్వస్వప్యదీనాంశవనాదీనాంచమూర్ధ
 న్యోనస్సాత్ - పూర్వపరాదితి ప్రాప్తఃప్రతిషిద్ధ్యంతి చృత్తిర్భూయోభిప్రాయా తేన
 శాసనవసీతి ప్రాప్తయపిన - ఉస్సోరత్తిః - ఉస్సోగః - వాస్సోదివసః - వాక్రంతున్తి
 రమ్ - శీరోఽజగరః - హస్సోమూర్ధః - సిద్ధిస్సామః - శుభ్రీమ్ - ముసేరక్ బాహుళకాత్
 ముస్రంతుప్రీ * చకిరమ్యౌరచోచ్చపధాయాః || చుక్రమప్లుద్రవ్యమ్ - రుమోరుణః -

శాశానః॥ కుప్రచస్త్రః॥ అమితమృద్ధిశ్చ॥ అమృతమ్॥ తామ్రమ్॥ నిర్దేర్షలోప
శ్చ॥ నిద్రా॥ అద్దేర్షిశ్చ॥ అద్ద్రమ్॥ తుచేర్షశ్చ॥ కూడ్రః॥ దురీణోలోపశ్చ॥ దుఃఖనే
యతేపాప్యతఃకలిదురమ్॥ కృతేర్షః॥ కూచ॥ కృచ్ఛ్రమ్॥ కూరః॥ రోదేర్షిశ్చ॥
రోదయతీతిదుడ్రః॥ బహుళమన్యత్రాపిసంజ్ఞాచస్త్రసాః॥ ణిలిగిత్యేవ - వాన్రివర్ణకషా
వాతాస్తతఃపర్ణమచోవతే॥ జోరివ॥ జీరోఽఽఽఽ జ్యశ్చేత్త్యేకే॥ సుసూదాగృగ్భ్యక్ర
న్॥ సురః- సూరః- ధీరః- గృభ్యః॥ శునిచిమసాంద్రిశ్చ॥ శసాన్రితఃకూరః- నీరమ్
చీరమ్- మీరస్సముద్రః॥ వాసిధేః॥ పిథ్యంవిమలమ్॥ వృధివచిభ్యాంరన్॥ వర్ధ్యంచర్ష-వ
ద్రుపాకారః॥ ఋజ్యేద్దాగ్రవజ్రవిప్రకబ్రచుబ్రతుశ్శుర భద్రోగ్రభరణే తక్ర
శ్శుకగౌరవశ్రేరామాలాః॥ రన్నవ్లాసీకోనవింకతిః - నిపాతనాద్దణాభావః - ఋ
జ్యోనాయక - ఇవిశ్చస్త్రః- అశ్శేర్షలోపః- అగ్రమ్- వజ్రోస్త్రీసీరకేపహ-దువపాడప
థాయాత్వేవిపః - కుచ్చిచుమ్యేగ్నిర్షలోపః - కుబ్రురణ్యమ్ - చుబ్రమ్ముఖమ్ -
తురవిలేఖనే- రేఫలోపః- అగుణః- తురః- ఖురచ్చేదనేరలోపాగుణాభావశ్చ- ఖురః-
బద్దేర్షలోపః-ద్రుమ్-ఉచసమనాయే- చస్యగః- ఉగ్రః- ఇభీ-భరి- పతేలః- భేలోజలత
రణద్రవ్యమ్- తుచేర్షస్త్రః- పత్రః- పతేలః- శ్శుకః- గుచ్- వృద్ధిః- గౌరొదణేతపీతే-
వనసంభక్తా- వనోవిధాః- ఇణోగుణాభావః- ఇరామద్యేవవారిణి - మూమానే- మూ
లాః- సమిశ్ర ఉకన్॥ కసగతౌ- సమ్యక్-స నివలాయనైజనాఅస్మాదితిసంకశుకోదుర్జ
నః- అస్థిశ్చ॥ వచినశోద్ధుకకనుమాచ॥ పచేకః- పాకుకః-సూపకారః- నశేర్షమ్-నం
శుకః॥ భియఃకుక్రగ్న్ ॥ భీరుకః॥ క్ష్యకోశ్చిసంజ్ఞయారహ్యస్యాపి॥ రజకః- యకుట్ట
కః- చరకః- చషభక్షణ-చమకః- తునకఃభవకః॥ రషేర్షలోపా॥ రమకోవిలాసీ-లమ
కః॥ జహతేద్వైచ॥ జహకస్త్యాగీకాలశ్చ॥ ధ్యోధమచ॥ ధమకఃకర్షకారః॥ హనోవధ
చ॥ వధకః॥ బహుళమన్యత్రాపి॥ కుహస్తాపనే- కహకః- కృతకమ్॥ కృషేర్షభిశ్చ
దీచామ్॥ కార్షకః- కృషకః॥ ఉదంకంచ॥ ప్రపజ్చిర్షమ్॥ వృశ్చివ్యోకికన్॥ వృశ్చికః- కృ
షికః॥ పాగ్జిపశికచః॥ పాగ్జిపశికః- పగ్జిక్రయా - పాగ్జిషికః- పరచారోపజీవీ ॥
ముషేర్షిశ్చ॥ మూషికః॥ స్వమేస్సుప్రసారణంచ - చాద్రిష్ఠః- నీమకోవృషభే
దః॥ క్రియశ్శన్॥ క్రయికః - క్రేతా॥ ఆజీపణిపనితఖినిభ్యః॥ ఆపణికః-ఆపనికః- ఇ
స్త్రిసీలః- కితాతశ్చ - ఆపణికః శ్యేనోదైవాయత్రశ్చ - అఖికోమూషికోవరాహశ్చ ॥
శ్యాస్త్యాహుభవిభ్యునచ॥ శ్యేనః- స్త్ర్యేనః- హరిణః- అనిలోఽప్సర్యుః॥ వృజేకిచ॥
వృజినమ్॥ ఆజేరజచ॥ వీభావచాధనార్ధమ్ - ఆజినమ్॥ బహుళమన్యత్రాపి ॥ కలిసం-నలి
సం- మలిసం- కుక్షికమ్॥ ద్యతే॥ యత్పురుషిదినమ్- దివసోవిదినమ్॥ ద్రుపశీభ్యామినః॥
ద్రవిణం- దక్షిణః- దక్షిణా॥ ఆరేకిదిచ॥ ఇరిణంకూన్యమ్॥ వేపితుహ్యార్హస్యశ్చ ॥
ఽపిసం- కుహినమ్॥ తలిపులిఖ్యాంచ॥ తలినంవిరతైస్తోకేస్వచ్ఛేపితలినంపుష్ప - పులి
నమ్॥ గర్వారతశ్చ॥ గౌరాదిత్వాత్ జీవ- గున్విణీ- గున్విణీః- రుహశ్చ॥ రోహిణః॥ మ
హేరినణచ॥ చాదినన్- మాహినం- మహాసంరాజ్యమ్ ॥ క్విబ్బనిప్రచ్ఛక్రిశుద్ధిపు
జ్వాందీర్హసంప్రసారణంచ ॥ వాక్ - పాగ్ - క్రి - పువత్కతోఽఘృతాదికమితి
సూక్రియత్తోనకరణమ్ - దూర్షిరణ్యమ్- కటపూక్రికామరూపీకీటశ్చ- జూరాకాశే

రస్వత్వాంపితాచ్యాంజవనేశ్రియామ్ * ఆప్నోతేన్ద్రస్వత్ప॥ అపః - అపః - అద్భిః - అ
 ద్భ్యః - అప్న * పరావ్రజేష్వపదానై ॥ వ్రజేష్విబీర్హాప్రపదానైశువత్ప-పరివ్రా
 త్పరివ్రాజౌ * మువత్స్థవచ॥జహూః * సుగ్రవః॥సుగ్రవః * చిచ్ఛ॥ఇకారఉచ్చా
 రణార్థః - కఙ్త్ - కుత్వమ్ - సుగ్ర - సుగ్రవంచసుగ్రచత్ప - మ్మ - ధ్ధిః * తనోతెరసత్పవః॥ తనో
 తేచ్ఛిత్పత్వయః - అనోవశద్వాదేశశ్చ - త్వక్ * ద్వా - గువిభ్యాః - దౌః॥ ద్వాః - నాః * బ్వింవ్య
 యమ్॥ దౌరిత్యేవ - ద్వాకరాతి - కృత్యైజన్రుతిసేద్ధసయమార్థమిదమ్ - ఉచాదిప్రత్యయా
 న్తః - ఏజన్రువ్యయంచేత్వ్యనైవేతి * రాత్యైః॥ రాః - రాయా - రాయః * గమే
 ద్దోః ॥ గార్వాదిత్యబలీవద్దేకరణక్రతుభదయః । శ్రీతుస్యాదిభారత్యాం భూమా
 చసురభావసి । సృష్టియోఃస్వర్గవజ్రామ్సురశ్చిదృగ్భూణలోమసు ॥ బాహుళకాత్
 ద్యుతేరపిదోః - ద్యౌఃశ్రీస్వర్గాదైక్షయః * భ్రామేశ్వదూః ॥ భూః - బాద్గమేః
 అగ్రేగూః * దమార్దాసః॥దోః - దోషా * పతేరిజాదేశ్వవః॥పణిక్స్వాకే - నైగమో
 వాణిజోవణిక్స్వవశః॥ ఉగిగ్గ్నోఃపుతేచిచ్ఛా భృశఉచ్చా భురిక్ - భూమిః॥జనిస
 మూరునిక్ ॥ జసురివ్యజ్రం - సహురిరాదిత్యః - పృథివీచ * సుయరువృహ్నయచ్ఛాన్ ॥నవ
 నశ్చన్ద్రమాః - యవనః - రవణః - కోటిలః - వరణః * అతేరశచ॥అశ్నోతేన్ద్రచ్ఛాత్కారకాదే
 శశ్చ - రశనాకాశ్చ - జహ్వవాచీశుదన్ద్రసకారవాన్ * ఉన్దేర్నలోవత్ప॥ఉదనః * గమే
 ర్గశ్చ॥ గమేర్ద్యుచ్ఛాత్యైగ్గ్నాదేశః - గగనమ్ * బహుళమన్యత్రాపి॥ యుచ్ఛాత్యై -
 స్యున్దనః - రోచనా * రజ్జాః కృన్ ॥రజనమ్ * భూ - భూభూభ్రాస్త్రిభ్యశ్చన్దసి॥భువనం - సువన
 ఆదిత్యః - భువనోవహ్నిః - నిభువనంసురతమ్ - భృజనమమృరిషమ్ * కృష్ణావృజిమన్దిని
 ధాఢాః కృన్ ॥ కిరణః - పురణః - సముద్రః - వృజనమన్ద్రుత్వమ్ - మన్దనస్తాత్రమ్ - నిధనమ్ *
 ధృష్ణేర్ధిషచసంజ్ఞాయామ్॥ ధిషణోగురుః - ధిషణాధిః * వర్తమానేవృషద్భృవాన్మహజ్జ
 గచ్ఛత్వచచ్చ॥ అతిప్రత్యయాస్తాః - వృషుసేచనే - గుణాభావః - పృషన్ది - బృహత్ - మ
 హాన్ - గమేర్గదేశః - జగత్ * సుశ్చత్త్రవద్వేహత్॥ఏతేనిసాత్యస్తే - పృథక్కరణం
 శత్రవద్భావనివృత్తిర్ధమ్ - సంచినోతెస్సుట్ - ఇకారలోపః - నశ్చల్కమాకః - త్వప
 చ్చత్రమ్ - విపూర్వాద్ధన్ద్రేష్టిలోపః॥తపచ - వేహల్గరోపహుతిసి * ఛన్దస్సనానచ్
 శుష్మాభ్యామ్॥ శవసానఃపథాః - జరసానఃపురుషః * ఋజ్జేన్ద్రుధిమన్దిసహిభ్యఃకిత్॥ఋ
 జ్జసానోమేఘః - వృధసానఃపురుషః - మన్దసానోగ్నిర్జీవశ్చ - సహసానోయజ్ఞోమయూర
 శ్చ * అరేర్ద్రుణశ్శుట్చ॥అర్ధసానోగ్నిః * సమ్యానచ్ఛ్రువః॥సంప్రవానోవాగ్నిః॥యుధి
 బుధిధృశఃకిత్ప॥యుధానః - బుధానః - దృశానోలోకపాలః * ముర్ధేస్సనోలుకః॥ఫలోప
 శ్చ॥జహురాణశ్చన్ద్రమాః * త్వితేర్దశ్చ॥ శివీదానఃపుణ్యర్కా * త్వన్తృచాశంకిడు
 దాదిభ్యసంజ్ఞాయాంచానిదౌ ॥ శంసాబిభ్యః క్షదాదిభ్యశ్చక్రమాత్ త్వన్తృచౌస్తః
 తౌచానిదౌ - శంస్తా - స్తోతా - శంస్తరాశంస్తరః - క్షుద్రస్సాలోభాఢః - శకలీకరణేభాక్షణ
 చ - అనుదాతైత్ - వృత్యేవక్షదానమిమన్ద్రాత్ - ఉత్తాణంబావేహతంవాతుదన్దైతి
 బ్రాహ్మణాచ్చ - క్షత్తాస్యాత్సారధౌద్వార్ధేవైశ్వాయామపిశూద్రజై * బహుళమ
 న్యత్రాపి॥ మన్ - మన్త - హన్ - హన్త - ఇత్యాది * నప్రసేష్టత్వప్రేమోత్పపోత్ప
 భ్రాతృజామాతృమాతృపితృదుహితృ । నపతన్ద్రుననన్తపాతోదోహిత్రశ్చ - నయ

తేషామగుణశ్చ - నైష్టా - క్షయేరితోఽత్వం- త్వష్టా - హూతా - పోతా-ముష్టిశ్చ
 దః- భాగైశ్చలోపః భాగ్రా- జాయామృతిజామాతా - మానపూజాయాం- సతో
 పః- మాతా- పాతేరాకారశ్శేష్వం-పితా- దుపేస్తృచ-టగుణాధావశ్చ-దుహితా *
 నావసేవ్యత్ || స్వసా * యాత్యవ్వధిశ్చ || యాతా- వార్యామృభాత్వవగ్గవ్యయాతర
 శ్చువ్యంపరశ్చరమ్ * సభోచనద్వీః || సనద్వసనాద్వా- ఇవావృద్ధిర్నాసవ త్రతత్వేకే- సనా
 న్నాశ్చస్వసాపత్యర్ననద్వాసన్దినవశేతిశ్చద్వార్ణవః * ఓజెర్వః || దేవా- దేవరః- స్వామినో
 దేవదేవరా* నయతేర్దిచ్చ || నా- సరా- సరః* సశ్శేష్శుద్ధిశ్చ || అమృతమృత్యుత్రిస్తాన్తీ
 ఘృణామప సంఖ్యానమ్- సవ్యేస్తాసారధిః- సప్తేష్టరా- సవ్యేష్టరః * ఆర్దిశ్చభవమృ
 మృశ్యవృత్తాభ్యోఽనిః || అష్టభ్యోఽనిద్రత్యయస్సార్ధ - అరణిరగ్నేర్వ్యనిః - సరణిః-
 భగణిః-ధమనిః- అమర్గః- ఆశనిః-అవనిః-తరణిః-బాహుళకాత్ రజనిః * అజేతమేష్ట
 నశ్చస్వసాకమతజిరగ్నివాతశ్చ* కృషేరాదేశ్చచః || చర్షణిర్జరః * అదేర్బుట్చ || అద్వ
 నిరగ్నిః* వృతేశ్చ || వర్నిః-గోవర్ధనసుచకారాన్బుట్చ వర్షనిత్యాహ * షీపేతిచ్చ|| షీ
 పణిరాయుధమ్- అర్చికుచిహుస్సపిచ్ఛాదిభర్దిభ్యనిః || అచ్చఃజ్వాలా- ఇదన్తోవ్యయమ్-
 అగ్నేఃభాజనైశ్చర్పయః- శోచిర్దీప్తిః - హానిఃసర్పిః- ఇన్ద్రనితిప్రాస్యః - భషిఃపటలమ్-
 భర్దిర్యమనర్యాధిః- ఇన్ద్రోపిచ్ఛద్వర్తిసారశూలవాన్ * బృంహార్షలోపశ్చ || ఒర్నిర్నామ
 శశ్చష్టః* ద్యుతేనస్నాదేశ్చజః|| జ్యోతిః * వసారుచేస్సంజ్ఞాయామ్ || వశురోచిర్య
 జ్ఞః * భువఃకిత్ || భువిస్సుముద్రః* సహాధశ్చ || సగ్గీనద్వాన్ * పిబతేష్టుక్ || పాశిశ్చ
 త్సుస్సుముద్రయాః * జనేరునిః || జనర్జనసమ్ * మనేర్ధశ్చద్ధనిః || మధుః * ఆర్దిహవమియ
 జితనిధనితపిభ్యోనిత్ || అరుః- చరుగ్రానిః-వపుః- యజః - తనుః తగ్మః- తనూంషి ధ
 నురస్త్రియామ్- ధనర్వంశవిశుద్ధోపనిర్గుణఃకింకరివ్యతి- సాన్తస్యఉపన్తస్యవారూపమ్ -
 తపుస్సూర్యాగ్నిశమృషు* ఏత్యేర్దిచ్చ || ఆయుః- ఆయుషీ * చత్వేశ్చచ్చ || చతుః* ను
 హేఃకిచ్చ || ముహూరవ్యయమ్* మహుళమన్యత్రాపి || ఆచతుః - పరిచతుః* కృగృ
 శ్చావృషోచతిభ్యష్టవర్చ || కర్వరోవ్యాఘృరక్షిసః- గర్వరోఽహంకారీ- శర్వరీరాత్రి-
 పర్వరః- ప్రాకృతోజనః-చత్వరమ్* నౌసదేః || నిషద్వరస్తుజన్మాలః- నిషద్వరీరాత్రిః ||
 —————* ఇత్యుదాదిషుద్వితీయఃపాదః* ————— ఇత్వర ఇత్వర ధీవర వీవరమీవ
 రనీవరతీవర నీవరగహ్వరకట్వరసంయిద్వరః || ఏకాదశమర్చన్ ప్రత్యయానానిపా
 త్యన్త- ఇవిర్ - ఇర్ - అనయోస్తకారోనాదేశః ఇదేర్గుణాధావశ్చ- ఇత్వరోఘారైః- ఇ
 త్వరోగృహమృజ్జయోఃధీనరః- కైవర్తః- వీవరఃస్థూలః- మీవరూహింసకః- చినోతేరీర్
 శ్చ- చీవరంభిత్తుప్రావరణమ్- తీవరోజాతిశేషః- నీవరఃపరివార్త- గాహత్యేర్
 స్వత్వం- గహ్వరమ్- కటేపద్వాదౌ - కట్వరఃచ్యజనమ్-యమేర్దకారః - సూయద్వరోస్ప
 పః- పదేఃసంపద్వరైశ్చేకే * ఇశానిఞ్జిడిచువ్యవిభ్యోనక్ || ఇనసూర్యేస్పకేపత్య -
 నినఃకాగః- జినోఅర్హన్- దీనః- ఉష్ణః- ఊనః* ఘనమీసా || ఏతానిపాత్యేతే- స్థాయ
 తేఃఫనః- మీనః* కృషేర్వణే|| కృష్ణః* బద్ధార్చిధిబుధిచ || బ్రాహ్మః- బుద్ధుః* భాషూ
 వస్యశ్చతిభ్యోనః || ధానాభిర్వయశేస్త్రియః- పర్ణంపత్రమ్- పర్ణఃకింకుకః - వస్సేమూ
 త్యేవేతనేచ- ఆజేర్వి- వేన- అత్త-ఆదిత్యః- బాహుళకాత్ శృణోతేఃశ్రోణఃపల్లః* ల

ఔరత్తవ ॥ పక్షి స్వరాదిభ్యస్తావనస్సస్యోతస్యాదాగమశ్చ - చాస్తుడిత్యేతే - లక్ష
 ణంలక్షణంనామ్నిచిహ్నాచ - లక్షణోల్కక్షణశ్చరామభాగితా - లక్షణాహంసయోమా
 యాంసారసస్యతులత్తతా * వనోచ్యవపదాయాః ॥ వేన్నానదీ ॥ నీపేష్టరూప ॥ దీ
 ర్ఘోచ్చారణసామధ్యాన్నగుణః - సూయవతితిత్వః - బాహుళకాత్తేవలోనః ఊజ్జ - అస్త
 రజ్జత్యాద్యత్యగుణఃస్యానః * కృచ్చృచ్ఛాత్రువస్సనిస్పటిభ్యోనిత్ ॥ కర్ణః - వర్ణః - జర్ణశ్చ
 ద్దైచవృక్షైచ - సేనా - శాస్త్రీణః - పహ్నిసీచైర్గతిః - ఆన్నమోదనః - స్వప్నోచిదా ॥ * ధ
 ట్టశ్చ ॥ ధనస్సేన్ధుర్నదీధేనా * త్పిశుశుషిరసభ్యఃకత్ ॥ తృప్తః - శుప్తః సూర్యోవహ్నిశ్చ -
 రస్మంద్రవ్యమ్ * సుభోదీర్ఘశ్చ ॥ సూనావధస్థానమ్ * రమేప్రచ ॥ రమయతిరత్తమ్ *
 రాస్నాసాస్నాస్థానావీణాః ॥ రాస్నాగర్హద్రవ్యమ్ సాస్నాగోగళకమ్బలః - స్థానాగృహ
 ప్రమ్భః - వీణావల్లకీ * గాదాభ్యామిష్టుచ్ ॥ గేష్టుర్దాయనః - డేష్టుర్దాతా * కృత్యశా
 క్ష్యాంస్పృష్ఠ ॥ కృత్స్నమ్ అక్షయభిష్టుమ్ * తిజేర్దీర్ఘశ్చ ॥ తీక్ష్ణమ్ * క్లిషేరచ్యవపదాయాః
 * శత్రుమ్ * యజుస్సేన్ధునసేజనిభ్యోయచ్ ॥ యజ్యరధ్వర్యః - మన్యురైర్వైక్రతౌక్ర
 ధి - శుద్ధ్యిరగ్నిః - దశ్యుస్తస్మరః - జన్యశ్శరీరీ * భుజిమృతభ్యాంయుక్త్యకా ॥ భుజ్య
 ర్భాజనమ్ - శుశ్మ్యః * సత్తరయః ॥ సరయర్నదీ - ఆయాపారానరమ్ - సరయాః *
 పానిఃపిభ్యఃపః ॥ పానిరయత్యస్తాదాత్తావమితిచాపమ - తద్యోగాత్పాపః - పురుషః -
 నేపఃపురోహితః - బాహుళకాగ్గణాభావేనీపోవృక్షఃకేషః - వేష్మ - వానియమ్ * చ్యు
 వఃకిచ్చ ॥ చ్యుపోవక్రమీ * వ్రహ్మాదీర్ఘశ్చ ॥ వ్రాహ్మసముచ్చాయః * సుశ్మాభ్యాన్ని
 చ్చ ॥ చాగ్నిదీర్ఘః - సూపః - బాహుళకాదుత్వమ్ శూర్పమ్ * కుయభ్యాంచ ॥ కువన్తిచ
 ణ్ణాకాఅస్మిన్మాపః - యవనిరభ్యస్తస్మిన్వశుమితియాపోయజ్ఞస్తర్పః * భిష్య
 ల్పశమబాప్సరూపపర్వతిర్వా ॥ సప్తేపప్రత్యయానానిపాత్యనై - భనశేర్నకారస్య
 వత్వమ్ - భిష్వక్రోధబలాత్కాచా - శిలతేర్వాస్యః - శిల్పంకాశలమ్ - శశుహింసా
 యామ్ - నిపాతనాత్పమ్ - శప్సుబాలత్యణం - ప్రతిభాత్యయశ్చ - బాధతేషః - బా
 ష్పోనేత్రజలోష్ణణో - బాప్సంచ - రాశేర్దీర్ఘః - రూపంస్వభావేసాంసర్యే - పూ - ప
 ర్పంగృహంబాలత్యణంపగ్నశీరంచ - తలప్రతిష్ఠాకరణే - చురాదిజిహ్వోలుక్ - త్పాంశయ్యా
 ట్టదారేషు * సురహృషిపుషిగదిమదిభ్యోణేతిత్తుచ్ ॥ * ఆయామస్తేజేరయాదేశః -
 ప్రసయత్నః - హన్యయిత్నః - పోషయిత్నః - గదయిత్నాద్యవమాకః - మదయిత్నర్క
 దిరా * క్షూనిభ్యాంస్త్రు ॥ క్షత్తుక్లిప్తీ - హస్తూర్యాగిఃశస్త్రంచ * గమేస్సన్వచ్చ ॥
 జిగత్స్యః - దాదాభ్యామ్ ॥ వాచుర్దాతా - భాషః * వనోర్గశ్చ ॥ వగ్నుః * ధేట శ్చ ॥ ధ
 యతితామితిధేనః * సుపఃకిత్ ॥ సూయఃపుత్రైర్జేరవా * జహతేర్దేస్త్రలోపశ్చ ॥ జ
 హ్నుః * హ్నాణః ॥ హ్నాణకిలేధిరేహరః * అజివృభ్యోనిచ్చ ॥ అజేర్వీ - వేణః - వర్ణర్నదే
 శభనయోః - రేణఃస్వయోఃస్త్రియాంఘాళిః * విషేకిచ్చ ॥ విష్టుః * కృదాధారాచ్య
 లిభ్యఃకః ॥ బాహుళకాన్నకస్యేత్సంజ్ఞా - కర్కోధవశ్శౌటకః - దాకోదాతా - ధాకోన
 ద్వానాధారశ్చ - రాకాపార్థమానీ - అర్కః - కల్కఃపాపాశయేపాపేదమ్భేఃకీట్ట
 యోపి * స్వవృథూశుషిముషిభ్యఃకక్ ॥ స్ఫుకక్షృప్లవాతయోః - వృకఃశ్యాపదకాక

నాసికామలై - దాహకోదీనారభాగః యోగ్యో కద్యో హామినః ॥ ఉష దాహాచ స్వలంకృతః
ద్రవ్యయశ్చ-ఉల్కుకంజ్వలదగ్ధారమ్ - పృణాత్యే-దర్శ్యః - జహూ తేదీనిః హామీ యోగ్యః
హియఃకుగ్రశ్చలోవా ॥ ప్రియఃక్షియఃలజ్జావాన్ * హసన్మృగ్రిణ్యామిదమిలాపూ
ధుర్విభృతః ॥ దశభ్యస్త్రకస్యాత్తితుతేఅనల్ - హస్తః - మరం-గరః-వీతఃకృ
రః- వాతః- ఆస్త్రః - దస్త్రం లోతస్యాదక్షుదీన్నయోఃపోతోవాలవహిత్రయోః-ధూ
రః- బాహుళకాత్తుస్థేర్ధిర్మశ్చ - యోస్త్రంపాపంధూర్జ్వలాచ * నభ్యాపఞ్చకచ॥నాపి
తః * తనిమ్మజ్జభ్యాంకిచ్చ॥తితం-మృతమ్ * ఆజ్ఞామృసిభ్యః క్రః॥ అక్ర-ఘృతం-సీతమ్*
దతనాభ్యాద్విష్టశ్చ॥హరః-తాతః * జేర్మాట్చోదాత్తః॥జీమూతః*లోష్టవలితా॥లు
నాతేః క్రఃతప్యసుట్ ధాతోర్గుణః-లోష్టం- పలితమ్ * హృశ్యాభ్యామిత్ర॥హరితిశ్యేతా
వర్ణభద్రా* రుహీరశ్చలోవా ॥ రోహితోమృగమత్స్యయోః-లోహితం క్రమ్* పీతఃకి
చ్చ॥పీతమ్మంగమ్*త్రవతీస్పృహిగృహిభ్యాయః ॥ శ్రవాయోర్జ్వలః - ద
క్షాయోగమదోగృభిశ్చ - స్పృహాయాయః - గృహాయోగృహస్వామి * దిధి
మాన్యః॥ దహతేద్విత్వమిత్వంఘృకచ-మిత్రఃవయోదిధిమాయః * వృజివిణ్యః॥ వర
ణ్యః*స్త్రవఃచైయశ్చస్త్రసి ॥ స్త్రవేయంపురుషర్చనమ్ * రాజరన్యః ॥ రాజన్యోవ
హ్నిః * శ్వారమ్యోశ్చ॥ శరణ్యం-రమణ్యమ్ * అరైచ్చ॥అరణ్యమ్॥వర్ణ్యః॥వృష
సేచనై-పశ్యజః-వర్ణనఃశక్రమేఘయోః * వదరాన్యః॥ వదాన్యస్త్రాగివాగ్నిహః * అ
మినతీయజివధిపరిభ్యోఽత్ర॥ అమత్రంభాజనం- నక్షత్రం- యజత్రః - భద్రత్రమా
యుధం- పత్రత్రతనూరుహమ్ * గడేరాదేశ్యకః ॥ కడత్రం- డలనూరేశ్యస్త్రరణా
త్కలత్రమ్ * వృశశ్చీత్ ॥ వరత్రాచర్మమయూరజ్జః * సువిదేశత్ర॥సువిదత్రం
కుటుమ్బకమ్* కృతేర్మమచ ॥ కృత్రత్రంలాఙ్గలమ్ * భృమృద్యోజివర్షిపచ్యమితమి
నమహార్యభ్యాత్వత్॥దశభ్యోతచ్ఛాస్త్రత్- భరతః- మరతోమృత్యుః- దర్శతఃసోమసూ
ర్యయోః- యజతఃయుత్పిక- పర్యతః- పవతోగ్నిః- ఆమతోరొగః- తమత స్త్రష్టాపరః-
నమతఃప్రహ్వః- హర్యతోశ్వః * పృషిరజ్జేభ్యాంకిత్ ॥ పృవతోమృగోబిన్దుశ్చ-రజతమ్
* ఖలః ॥ స్థలతేస్సలోపః - ఆతచ్ఛ్రవ్యయా శ్రవ్య ఇత్వంచ- ఖలతిర్నిష్కేశకరాః *
శీశశపిరుగమివజ్జీజీవిపాణిభ్యోఽఙః- ॥ సప్రభ్యోఽఙసాన్యత్- శయధోఽజగరః- శ
పఢః- రవఢః- కోకిలః-గమఢః-పఢికః-పథాశ్చ- వజ్రధోధూరః-వన్దిపా రెకర్మణికర్త
రివాప్రత్యయః - వన్ద్యతేవన్దతేవావన్దఢః- స్తోతాస్త్రత్యశ్చ - జీవథఆయుష్మాన్- ప్రి
ణధోబలివాన్ - బాహుళకాచ్చమిదమిభ్యావ- శమప్రస్తుతమ్కాన్దిరానిస్తుదమధోద
మః * భృశశ్చీత్ ॥ భరధోలోకపాలః * రుదవిదిభ్యాంజీత్ ॥ రోదగిరిరుదభగ్నిః-వేత్తీ
తివిదఢః* ఉపసగ్నేససేః॥ ఆవసధోగృహమ్- సంవసధోగ్రామః * ఆత్మవిదమితమి
మిరభిలభినభితపివనిపనిపనిమహిభ్యోఽఙచ్ ॥ త్రయోదశభ్యోఽఙచ్ఛాస్త్రత్ అతతీత్య
తసఃవాయురాత్మాచ- ఆవతీత్యవసోరాజాభానుశ్చ- చమంత్యన్తికాచమసః సోమపా
నపాత్రమ్- తామృత్యన్తికాతమసోఽన్ధకారః- నమసఅనుకూలమ్- రభసోవేగహర్షయోః
లభసోధనంయాచకశ్చ- నభతేనభ్యుతివానభసకాశః- తపసఃపక్షిచంద్రశ్చ - పతసః
పక్షి- పససఃకణ్టిఫలః - పణసఃపృథ్వీద్రవమ్- మహాసంజ్ఞానమ్ * వేషశ్చట్టచ ॥ బా

హుళ కాదాత్వాభావః-వేతనః * వహాయుభ్యాంకిత్ || వాహసోఽగరః-యావసఃతృణ
సంఘాతః* వయశ్చ || వయఃతో- వాయసఃకాకః* దివకిత్ || దివసం- దివసః*కృ
శ్చాశలికలిగర్భ్యాంభవత్ || కరభః- శరభః- కలభః-కలభః* ఋషివృషిభ్యాం
కిత్ || ఋషభః- వృషభః*రుషేర్షిల్లవచ || రుషహిసాయామ్ - అస్తాదభవీనీత్కిత్
స్యాత్ లుమాదేశ్చ- లుషభోమత్తదన్ని* రాసేవల్లిభ్యాంచ || రాసః- వల్లిభః *
జ్యూషిభ్యాంర్భుక్ | జరన్తోమహివః - వేశస్తఃపల్వలమ్ * రుహినస్తిషిపాశ్చిభృషిదా
శిషి || రోహన్తోవృక్షభేదః- నస్తస్తఃపుత్రః జీవస్తవోషధమ్- ప్రిలోవాయః - పితృ
న్తవ్ - రోహన్తీ * తృణాహువహివనిభానిసాధిగడిమణ్ణిజినస్తిభృశ్చ || దశభ్యోర్భుచ్ స్యాత్స
చషిత్ - తరస్తస్సుమద్రః - తరస్తికాకా - భవస్తఃకాలః - నహన్తోవాయః - వసస్త
ఋతుః- భాస్తస్తస్సూర్యః- సాధన్తోభియుః- గడ్డేర్లుటాదిత్వాన్నిత్వంహస్త్రిప్తః - అయా
మస్తేడేరయః- గడయన్తోజలదః- మణ్ణయన్తోఘాషణమ్ - జయస్తశ్చక్రపుత్రః- నస్తయ
న్తోనస్తకః * హస్తైర్బుట్వహిచ || హేమస్తః * భస్తేర్నలోపశ్చ || భదస్తః ప్రవజితః
* ఋచ్చేరరః || ఋచ్చరావేశ్యా-బాహుళకాత్ జరరర్భుర్భురాదయః * ఆర్తికమిభగ్రిమి
చమిదేహివానిభ్యశ్చిత్ || వద్భ్యోరభ్యుచ్ స్యాత్ - ఆరరంకపాటమ్ - కమరఃకాముకః -
భగ్రిమరః- చమరః- దేవరః- వాసరః * కువఃక్రరన్ || కురరఃపక్షిభేదః * అగ్నివివిమస్తి
భ్యుఆరన్ || అక్టారః- మదారోవరాహః- మద్దారఃపాదజాతకః* గడేకడచ||కడారః*
శృక్టారభ్యుక్టారా || శృభృభోఆభ్యామారన్నమ్గుక్ హస్త్రిస్తశ్చ- శృక్టారోరసః- భృగ్దా
రఃకనకాలుకా* కష్టామృజిభ్యాంచిత్ || కష్టేస్సాత్రః- కష్టారోమయూరః- మాడ్డారః *
కమేకిదుచ్చోపభాయాః || చిదిత్యనువృత్తైరన్తోదాత్తః- కుమారకః * కుసారాదయశ్చ ||
కుమారః- కాసారః- సహరఆమ్రీభేదః*దిజోనుట్వచ || దీనారస్సువర్ణాభరణమ్ * సరైర
పష్టుక్చ || స్వప్తపః* ఉషికుటిదలికచిఖిజిభ్యుకికపన్ || ఉషపోవహ్నిసూర్యయోః- కుటపో
మానభాణ్ణమ్- దలపఃప్రహరణమ్ - కచపంశాకపత్రమ్ - కిషపంఘృతమ్ * క్వదోస్సంప్ర
సారణంచ || కుటపమ్- కపశ్చక్రవర్తణస్యస్వరేభేదః * విటపపిష్టపక్షిపోలపాః || చ
త్వారోమికపస్పృశ్యయాస్తాః - విటశబ్దే- విటపః - విశతేరాదేఃపఃప్రత్యయస్య తట్వ
త్వం పిష్టపంఘవనమ్ - విశతేఃప్రత్యయాదేవిత్యంవికపంమస్తిరమ్ - వలతేఃసంప్రసార
ణమ్- ఉటపంకోమలంత్వణమ్ * వృతేన్దికన్ || వర్తికా* కృభిజిలతిభ్యుకిత్ || కృత్తికా
భిత్తికాభిత్తిః- లలిహస్తాత్రః- లత్తికాగోధా * ఇష్ట్యుభ్యాంకన్ || ఇష్టకా-అష్టకా*ఇ
ణస్తకన్తతశ్శునా || విశతోబాగ్నిహ్ణః- సువివవితశాః*వివతిభ్యాంతనన్ || విగత్వారో- వే
తనం- పత్రనమ్ * ద్వాదలిభ్యాంభః || దర్భః- దర్భఃస్యాదృషీచక్రయోః * అర్తిగృ
భ్యాంభన్ || ఆర్భః-గర్భః- ఇణఃకిత్ || ఇభః*అస్త్రిసజ్జేభ్యాంకిత్ || అస్థి- సస్థి*ప్రతిమపికు
పిభ్యుఃస్థిః || ప్రతిరృష్టిః- కుటీః-కుటీర్వాతః* ఆశేర్నిత్ || అఠి* ఇషేఃకృః || ఇతుః*
అవిత్వాస్త్రుత్తస్త్రిభ్యుకః || అవీర్నారీరజస్వలా- తరిశ్వాః - ధ్రువీర్ధూమః-తన్త్రీర్విణాదేర్ధ
ణః* యాపోకిత్ ద్యేవ || యయీరశ్వః- పశిఃస్యాత్సమశూర్యయోః*పక్షేర్బుట్వచ ||
లక్ష్మీః ————— ఇత్యుగాదిమతృతీయఃపాదః ————— *వాతప్రమి || వాతశబ్దేఉ
పపదేమాధాతోప్రత్యయఃసచకిత్ - వాతప్రమిఃఅయన్త్రీపుంసయోః * ఋతశ్చ

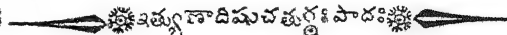

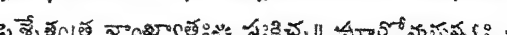
జ్ఞానస్యజ్ఞాన్విమద్యత్సజ్జేకుయ్యకృత్యభ్యంకర్మిన్ - యథుజజ్జప్తుజ్జప్తుజ్జప్తు - స్వనిధిసల్మసా
సానుకః॥ ద్వాదశభ్యంః క్రమాత్పున్యః - ఆరైఃకర్మిన్ - యత్ - బద్ధముష్టిః కరోరత్మిన్ -
సోరత్మిన్ - ప్రసృతాగ్నుః - తనోతేర్యమిన్ - తస్యతుర్వాయఃరాత్రిశ్చ - ఆహ్లాదచ -
అజ్ఞానిః - వసేరిష్టుచ - వసేష్టుః స్థవిరాస్త్ర - ఆహ్లాదప్త - ఆహ్లాదప్తభానుః - ఆగ్నయతేరిశన్
ఆప్తిసోఽగ్రమాంగమ - మదేస్యన్ మత్స్యః - ఆతేరిధిన్ - ఆతిధిః - ఆగ్నేరుతిః - అగ్నుతిః - కాతే
రసంకవసం - ఆచంత్యేకే - కవచం - యాతేరాసం - యవాసోమరాలభా - కృశేరానుక్ - కృ
శానుః॥ శ్రద్ధకరన్॥ ఉత్తరసూత్రేకద్గ్రహణాదిహకారస్యసేత్వమ్ - శర్మరా*పుషః
తే॥ పుష్కరమ్* కలశ్చ॥ పుష్కలమ్* గమరినిః॥ గమ్యుతిగమ్యుతిజీతమ్॥ అగామ్యు
భువచ్చ॥ భాషీ* ప్రేథః॥ ప్రస్థాయీ* పరమేకేత్॥ పరమేష్టి* మన్తః॥ మన్తేషినిః
త్యాత్ - కిత్వాన్వకారలోపః - మన్తాః - మన్తానా - మన్తానః* పతన్తవ॥ పన్తాః - పన్తానా*
ఖజేరాకః॥ ఖజాకంపక్షి* బలాకాదయశ్చ॥ బలాకా - శలాకా - పతాకా* పినాకాయ
శ్చ॥ పాతేరిత్వంనుమచ - క్షీబప్తంసోపినాకఃస్యాత్ హుళశక్తరథన్వనో - తదాపూ
తే - తదాకః* కషిదూషిభ్యామిన్॥ కషికాపక్షిజాతిః - దూషికానేత్రయోర్మలమ్*
అనిపృషిభ్యాంకిచ్చ॥ అనీకం - మృషికమ్* చద్రాణఃకేరీణచ॥ క్వణశబ్దే - అన్నాద్య
జ్ఞుగస్తాదికన్దాతోకిరీణాచేశ్చ - ఘట్టికాయాంకిరీణికాపైవప్రచినరాపిచ*
శ్వాహృహృహంధ్యేరుక్ బాభ్యాసస్య॥ శర్మరికోపింసః - పర్మరికోదివాకరః - వర్మ
రికఃకుటిలకేశః* పర్మరికాదయశ్చ॥ స్ఫురస్ఫురజే - అన్నాదీకన్దాతోఃపర్మరాదేశః -
పర్మరికంకిసలయం - దర్మరికంవాదితం - ఝర్మరికంశరీరం - త్త్రిరికోవృక్షశదః - చరే
ర్ముమచ - చక్మరికోభ్రమరః - మర్మరికోవీసజనః - కర్మరికాగళనైకా - పుణతేః - పుణ్డరికం
బాప్రితమ్ - పుణ్డరికోవ్యాఘ్రాగ్నిర్దిగ్బజ్చ* ఈషఃకిర్దిగ్బజ్చ॥ ఇషికాశలాకా*
ఋజేశ్చ॥ ఋజీకండపహతః* సరైర్ముచ॥ సృణీకాలలా* మృడఃకీకన్కద్గౌ॥
మృడీకోన్యగః - మృడూద్రాణ్యిమః* అశీకాదయశ్చ॥ కీకన్కన్దానిపాత్యదై - అలఘాచణా
రౌ - ఆశీకంమిధ్యా - విపూరాదవ్యతికంక్రియంభేదశ్చ - వలీకంపలపాప్రితై
త్యాది* కృత్తాభ్యామిన్॥ కరీమాఽస్త్రీమమ్మగోమయే - తరిషః - తరితా* శ్వాహృ
భ్యాంకిచ్చ॥ శరీషః - పురీషమ్* అర్జైర్మజచ॥ ఋజీషంపిష్టపచనమ్* అమ్మరిషః॥ ఆయ
న్నిపాత్యతే - అలిశబ్ద - అమ్మరిషఃపుమాన్ధాప్రప్రమ్ - అమరస్తు - క్షీబమ్మరిషంభా
ప్రోసా* శ్వాశ్వాహృకటిపటికౌటిభ్యశురన్॥ శరీరోవంశాద్మరః - శరీరం - పరిరం
భలం - కటిరీకన్దరోజ్జనుప్రదేశశ్చ - పటిరశ్చన్దనః - క్షిణ్డకామశ్చ - శౌటీరస్త్రీగిరి
యోః - బ్రాహ్మణాదిత్యాద్యో - శౌటీరమ్* వశఃకేత్॥ ఉశీరమ్* కశేర్మట్చ॥
కశ్మీరోదేశః* కృషఉచ్చ॥ కురీరంమైఘనమ్* కుశేఽచ్చ॥ క్షీరమ్* గభీరగమ్భిరాగ్రమే
ర్భః - పక్షేమచ* విహాహ॥ స్యతేగ్రహతేశ్చవిపూర్వాభ్యామాప్రత్యయః - కషా
బుద్ధిః - విహాస్సర్గః - ఆవ్యయేషమ్* పచవిళిహన్॥ పచేళిమేవహ్నిరహ్యోః* శీహా
కలకవలక్షణాలసః॥ చత్వారఃప్రత్యయాస్సున్యః - శీభవద్వం - శీలంస్వభావః - శైవ
లః - శేఖాలమ్ - చాచుళకాత్వస్యవోపి - శేపాలంశైవలోనస్త్రీశేపాలోజలనీలికా*
మృకశీభ్యామూకోకశా॥ మరూకోమ్మగః - కణూకః - కాకః* వలెరాకః॥ వలూః - పక్షిఉ

త్వలమూలభుః * ఉలూకాదయశ్చ || వశేనంధ్రసారణమూకప్రత్యయశ్చ - ఉలూకావి
 ప్రసేనకా-వావదూకోవకా- భల్లూకః * శమేర్బుకచ || శమ్బుకోఽలభక్తిః * శలిమ
 జ్జిభ్యామూకణ్ || శాలూకంశద్దవిశేషః-మద్దూకః * నియోమిః || నేమిః * అరైయాశ్చ || ఉ
 ర్తిః * భువంకి || భూమిః * అశ్నోతేరశచ || రశ్మిః కిరణోరజ్జుశ్చ-దత్తిః- దలవిశరణ-ద
 త్తిరిద్దాయథమ్ || వీజ్యాజ్జరిభ్యోనిః || బాహుళకాజ్జుత్వమ్-వేణీస్సా త్సోశవిన్యాసః ప్ర
 వేణీచక్రియాముఖే- జ్ఞానిః- జూరిః * సృష్టపీఠ్యాంకి || సృజితర్జుశః - వృష్టిః త
 త్రియమేఘయోః * అక్షైర్నలోపశ్చ || అగ్నిః * వహిశ్చిహ్రియదుగ్రాహత్వరిభ్యో
 నిత్ || వహ్నిః-శ్రేణిః-శ్రోణిః-యూనిః-దోణిః- గ్లానిః- హనిః-తూర్ణిః- బాహుళకాత్-
 మ్లానిః * ఘృణిపృశ్ని పార్షి-చూర్ణి భూర్ణి || ఏతేపశ్చనిపాత్యనై- ఘృణిః కిరణిః-స్పృశతేః స
 లోపః- పృశ్నిరల్పశరీరః- పృషైర్వృద్ధిశ్చ- పార్షిః పాదతలమ్- చతెరుపథాయాఉత్సం
 చూర్ణిః కపద్దకశతమ్- బిభరైరుత్పమ్- భూర్ణిః ధరణీ * పృథ్వభ్యాంవిత్ || పర్విర్లుప్తరః-ద
 ర్విః || భృశ్యాస్త్రాజాగృభ్యోకిన్ || జీర్విః పః-శీర్విః హింసః- స్రీర్విరధ్వర్యః-జాగృ
 విర్నృపః * దివోద్వేదీర్ణశ్చభ్యాసస్య || దీర్విః-స్వర్గధామయోః * కృషిఘృష్టిచ్చుః-స్
 వికిడివి||కృషిస్త్రవాయద్రవ్యం - ఘృష్టిర్వరాహః - చ్ఛాసార్ధగ్రహత్వంచ - చ్ఛవిద్ధి
 త్తిః- స్థవిస్త్రవాయః - దీప్యతేః కికిపూర్వాత్ - కికివిశ్చయః- బాహుళకాత్ హృష్
 దీర్ణయోర్నివయః- చాషేణకిడినినా || పాతేత్తిః || పతిః * శక్త్యర్కిన్ || శక్తృత్ || అమేగ
 తిః || అమతిః కాలః * వహివశ్యర్థిభ్యశ్చిత్ || వహతిః పవనః- వసత్తర్గహయామిన్యోః-అ
 రతిఃకోధః * అఞ్ఞోకోవా || అద్కతిః- అచ్చతిర్వాతః * హనైరంహచ || హస్తేరతిస్యా
 త్ అంహదేశశ్చధాతోః - హనిదురితమసయాంహతిద్ధానమ్ ప్రాదేశసన్నిర్వపణ
 మవపజ్జనమంహతిః * రమేర్నిత్ || రమతిః కాలకామయోః * సూజః క్రిః || సూరిః * అదిశదీ
 భూశుభిభ్యోకిత్ || అద్రిః- శద్రిః శర్కరా - భూరిప్రచుగం- శుభిర్భృహ్ * వం
 క్యాదయశ్చ || క్రిన్తననిపాత్యనై - వంక్రివాద్యథేదో గృహదారుపార్శ్వస్థి
 చ - వక్రిః క్షేత్రమ్- అంహిరంఘ్రిశ్చరణః - తదిస్సోత్సోధాతుః - తద్విరోహః-
 బాహుళకాద్గణః-భేరిః * రాశవిభ్యాంక్రివ || రాత్రిః- శత్రిః-కుష్ఠరః * అదత్త్రినిశ్చ ||
 చాత్రివ - అత్రి - అత్రిణా - అత్రిణః- అత్రిః- అత్రి - అత్రియః *
 పతేరత్రి || పతత్రిపయీ * మృకణిభ్యామిచిః || మరీచిః-కణీచిః పల్లవీనినాదశ్చ * శ్వయతే
 శ్చిత్ || శ్వయీచిర్వాధిః * వేఘోడిచ్చ || వీచిస్తరజ్ఞః- నభోసమాసే అవీచిర్నరకభేదః *
 ఋహనిభ్యామూవన్ || అరూషస్సూర్యః - హనూషోరాక్షసః * పురఃకుషన్ || పురఅగ్ర
 గమనే-పురుషః-అశ్వేమామపీతిదీర్ఘః- పూరుషః * పూనహిరలిభ్యంపన్ || పరుషం-న
 హుషః-కలుషమ్ * పీయేరూషన్ || పీయతిసోత్సోధాతుః- పీయూషమ్- బాహుళకా
 ద్ధణేతియాషోభిసవప్యయః * మస్తైర్ముచ || మజ్జామా * గడెశ్చ || గణ్డూపః-గణ్డూపా
 * అరైరరుః || అరరుశ్చక్రిః - అరరూ- అరరవః * కుటంకిచ్చ || కుటరుర్వస్త్రగృహమ్-కి
 త్వప్రయోజనంచిత్రమ్ * శకాదిభ్యాంకటన్ || శకటోత్త్రియాగ - కశిర్గత్సర్పః-క
 ట్కటస్సన్నాహః- దేవకటశ్చిత్రి - కరటశ్చత్వాది * కృకదికడికటిభ్యాంకటన్ || కరమ్మం

వ్యామిశ్రమ్ - కదికడిసాత్రా - కదమ్మేవృక్షభేదః - కడమ్మేలగ్రభాగః - కటమ్మే
 వాదిత్రమ్ * కదెల్లిత్వక్షిణి॥ కాదమ్మః కలహంసః * కలికర్ద్ద్యోగమః॥ కలమః - కర్దమః * కు
 జిపుల్లోకిస్తవ్॥ కుణశబ్దాపకరణయోః - కుణిష్ఠః కబ్బః - కులిన్ద్రోజాతినిశేషః * కుచిర్వావ
 శ్చ॥ కుశిష్ఠకుశ్చైతన్యమాయోనాపజ్జైర్ధిన్॥ నిషక్తభిరాల్లిక్తః * ఉద్యరైశ్చైత్ - ఉదరధి
 స్సముద్రః * సరైర్లిచ్చ॥ సారధిః * అర్థిపిష్టాదిభృణ్ణానోలచోభిర్జూరః - కర్పూరః - వల్లూ
 రంశుక్రమాంసమ్ - పింజాలంశుశవ రిః * లక్ష్మేర్వృద్ధిశ్చ॥ లాంగూలంశుశూలః * తమ
 ర్భుశ్చ॥ తామ్బూలమ్ * శృణాతేర్దుశ్చ॥ శార్దూలః * కువశ్చేదదీర్ధ శ్చ॥ కూచీబిత్రలేఖని
 కా * సమీణః॥ సమీచః సముద్రః - సమీచీవారిణీ * సివేష్టరూప॥ సూచోదర్భాబుర్రః -
 సూచీ * శమేర్చన్ ॥ శమ్మేముసలమ్ * ఉల్పాదయశ్చ ॥ బన్దనైనిపాత్యనై - ఉచసమ
 వాయే - చస్యలత్వంగుణాభావశ్చ - ఉల్బః గర్భాశయః - శల్బంతామ్రా - బిష్కమ్ * స్థ
 స్తోమృజుకా ॥ తివ్రతేరమృచ్ఛతావకవితోస్తసాదేశశ్చ - ప్రమ్మేగుచ్ఛస్రణావినః - ప్ర
 బకః పుష్పగుచ్ఛః * కాశపిథ్యాందదనా॥ కాదోజమ్బూలశప్పయోః - శబ్దః * అబ్బాదయ
 శ్చ॥ అవతీత్యబ్దః * కాలేర్దుమ్ ॥ కన్ద * వలిమలితనిభ్యః కయన్॥ వలయం - వలయః తన
 యః * వృహ్నిష్టుగ్ధకాచ॥ వృషయత్రయః - వృదయమ్ * మిశ్రిత్యంగుః॥ మేరుః -
 పేరుః - సూర్యః - బాహుళకాత్పిబతేరపి - సంవత్సరవపుఃపారుః - పేరుర్వాపీర్దినప్రణీః
 * పత్రావ్రదయశ్చ॥ జప్రజప్రణి - అమ్రామ్రాణీ * రుశాతిథ్యాంకున్ ॥ రుర్దుగ్రభ
 దః - కాతయతీతికప్రుః - ప్రజ్ఞాదోవాతాద్ధ్రస్యత్వమ్ * జనిదామ్యస్యవృషదిషమి
 నమి భృషోభ్య ఇత్వన్ త్వన్ త్నప్ ప్సీన్ శక్ స్వడడటాటచః॥ జనిత్వేమాతాపితరాదా
 త్వోదాతా - చ్యోత్నోగస్తా - ఆజ్ఞజఃక్షీణపుణ్యశ్చ - స్వజిరబుర్రాశః చస్త్రః సూర్యోవా
 యుశ్చ - వృశః ఆర్ద్రాకంమూలకం - మత్స్యః - పుణ్డః - డిత్వాట్టిలోపః - నమతీనటః శైలూ
 పః - బిభ్రరిభరటః కులాలోభృతకశ్చ - అశ్యేభ్యోపిదృశ్యనై - పేత్వమమృతం - భృశమ్ *
 కుసేరుమ్మేమేదేతాః॥ కుసుమ్యంకుసుమం - కునీడమ్ - కునీతోజనపదః * సానసివర్జసప
 ర్జసితేష్టూరాబుర్ర - శచమాల్వేవలవల్లవధిష్ట్యశల్యాః ॥ సనోతేరసిప్రత్యయఉపధావృద్ధిః -
 సానసిర్నిరణ్యమ్ వృషోనుశ్చ - వర్జసిర్జలమ్ - పూ - వర్జసిర్జలగృహం - తిడపఘాతే - త
 ణ్ణూరః - ఆకిలక్షణే - ఉశచ్ - అద్భుతః - చషేరాలః - చమాలోయాపకటకః - ఇల్లలోదై
 త్యభేదః - వల్లలమ్ - ఇధృషా - ఋకారస్యఇకారః - ధిష్ట్యమ్ - శలేర్ధ్యః - శల్బం - వాపుంసీశ
 ల్యంశకుర్రా * మూశక్యబిభృః క్లః॥ మూలం - శక్లః ప్రియంవదః - ఆంబ్లోరసః - బా
 హుళకాదమః - అష్టః * మాచ్చాససిభ్యోయః॥ మాయా - ఛాయా - సస్యం - బాహుళకా
 త్పునోతే - సవ్యంక్షీణావయోః * జనేర్ధ్యక్॥ యేదిభాషా జన్యంయుద్ధం - బాయా
 బూర్యా * అఘ్నోదయశ్చ॥ యగస్తానిపాత్యనై - హదైర్ధ్యక్ ఆదాగమః ఉపధాలోప
 శ్చ - అఘ్నోప్రజాపతిః - అఘ్నోయూపాయా - కనదీప్రా - కన్యా - పబయోరైక్యంవ
 ధ్యో * స్నామదిపద్యర్తిపూశకిభ్యోవనిష్ ॥ స్నావారసీకః - మద్యాశివః - పద్యాపఠాః -
 అర్యాతురగగర్వాయోః - పర్వగ్రన్థిః ప్రస్తావశ్చ - శక్వాహస్తీ - జీహ్వా - శక్వరీ - అబ్బ
 లిః * శీజీక్రీరుశిజిక్షీస్పద్యభ్యః క్వనిష్ ॥ శీవాఅజగరః - క్రీక్వాస్పగాలః - రుహ్య
 వృక్షః - జిత్వాజేతా - మీత్వావాయః - స్పత్యాప్రదాపతిః - భృత్యావిష్టుః * ధ్యాభ్యో

స్వప్రసాదానంచ ॥ ధీవాకర్మరః-పీవాసూలః ఆద్యైః ॥ ఆధ్వా ప్రహరకదోస్తు
 తచ ॥ ప్రేరాప్రవశత్వాచసాగరః - ప్రేర్త్రవీప్రతత్వచిదనదః * సర్వభాతుభ్యః
 నావచిః-అగ్నిః-శబ్దః-చంద్రః-వలిః-వటిః-యజః-దేవయజః-కాశలవలికాశః-యతిః-వల్లి
 మల్లః-కలిః-మనపరిణామ - మసిః-చామలకాద్గుణః-కోటిః-సౌఖిః-బాధిః-ననిః-కలిః*
 వ్యాపిషిమహివృత్తివిచ్చిదితీర్థభ్యశ్చ ॥ హరిర్విష్ణువహుద్వేధకేసింహామయేవా ।
 చంద్రైకీతేష్టవగ్గచయమేవాతేచకీర్తితః - షష్టిర్వజ్రం- రోహిః-వర్తిః-మేః- ఛేషః-ఛేతా
 కీర్తిః*ఇగుపదాత్మిత్ ॥ కృషిః - ఋషిః - శుచిః-లిపిః-చామలకాద్భవైః-తూలని
 వాగ్దై - తూలిః-తూలిమార్పికా * భ్రమేస్సుప్రసారణంచ ॥ భృమిర్వాత-చామలకా
 ద్యృమిః * క్రమితమిశతిస్తమ్భయతఇచ్చ ॥ క్రిమిః - సప్రసారణానవృత్తైః - కృమిర
 పి-తిమిర్తత్సృభేదః - శితిర్నేచకశుక్లయాః - స్తిభిస్సుముద్రః*మనెచ్చ॥మునిః * వర్ణే
 ర్భవిత్వాపి-రణ్యే ॥ వర్ణిపూత్రః - అస్య బలిరాదేశః-కరోహరయోః పుంసిబలిః-ప్రా
 జ్యక్షజేష్ఠ్రియామ్-పబయోరైక్యాద్యలిః - పిరణ్యేనువర్ణిస్సునర్లమ్ - వసిపియజిరాజీ
 ప్రజిసదిహనివాశివాదివారిభ్యద్యక్షే ॥ వాసిః-చేదనవస్తుని - వాపిః-వాపీ-యాజిర్వష్టా-రా
 జిః-రాజీ - వాజిర్వాతాలిః - సాదిస్సారధిః - నిఘాతిర్గోహఘాతినీ-వాశిర్గిః- వాదిర్వి
 ద్యాన్ - వారిగజబద్ధిన - జలతుక్తిబం-చామలకాద్ధారిః-పర్గిసంహతో* నహాభశ్చ॥
 నాభిః-స్యాత్-తత్త్రియేపుంసిప్రాజ్యక్షేతుష్ఠ్రియాం - పుంస్యపీకెట్ * కృషేర్వృ
 త్తిశ్చద్దసి॥కాష్ఠిః-క్రశ్శకునా॥శారిః-శారికా*కృషాక్షదీగాం - రుచు॥కారిశ్శిష్టి*జనిఘ
 సిభ్యామిత్ ॥ జనిర్జననం - ఘాసిర్భవ్యమగ్నిశ్చ*అభ్యుత్థాం ॥ అజిస్సంగియః-అ
 తిః-పక్షి*పాదచ ॥ పవాజిః-పదాతిః * అశివనాయోర్మదాయలుకాచ॥అశేరుట్-రా
 శిః-పుజ్జః - పణాయతెరాయలుక్ - పాణిః-రః*వాత్సైచ్చ ॥ విపక్షేష్ఠ్రియావీత్వపి*
 ప్రేహరతేకూపె ॥ స్రహిః-కూపః * నావ్యోయలోపః పూర్వస్యవద్ధిః ॥ వ్యేజాణ
 స్యాత్-యలోపశ్చనెర్దీఘః- నీమిః - నీమి వస్త్రగ్రన్థామూలధనెచ * సమానెఖ్యస్సచోదా
 త్రః ॥ సమానశబ్దేషుపదే ఖ్యాత్యస్తాదిన్-స్యాత్ సచడిచ్చయలోపశ్చ - సమానస్య
 తుఉదాత్రః-సఇల్యాదేశశ్చ - సమానంఖ్యాత్యతేజనైతి సఖా * అడి శ్రీహనిభ్యాంహా
 స్వశ్చ ॥ ఇన్-స్యాత్-సచడిత్ - అజోహాస్వశ్చ - స్త్రియః-పాశ్యక్రికీటయః - సర్ప
 వృత్తాసురేవ్యః* అచః ॥ రవిః - పసిః- తరిః-కషిః-అరిః-అలిః*భునికపగ్గజ్యసెనసివ
 నిసనిధ్యనిగ్రనివలిభ్యశ్చ॥ఖరిః- కషిర్నింస్రః-అజిః- అసిః-వసిర్వస్త్రం-వనిర్గిః-సనిః-
 క్రిః-దానంచ- ధ్వనిః- గ్రధిః - వలిః-పశుః*వృత్తేశ్చద్దసి॥వర్తిః*భుజెకిచ్చ॥భుజిః॥కృగా
 స్మాప్మాకుటిభిచ్చిచ్చిభ్యశ్చ ॥ ఇకిత్సాన్- కిరిర్వరాహః - గిరిర్గోత్రాక్షిగోగయోః -
 గిరినాకాణః-గిరినాణః-శిరిః-కలభః-హస్తాచ-పురిర్నగరంచానదీచ- కుటిశ్శానాశిరిం-
 భిదిర్వజ్రం-చ్చిదిః-పరశః*కుడికమ్పైర్వర్నలోపశ్చ॥ కుడిదాహ- కుడిదైహః- కపిః*స
 ర్వభాతుభ్యోచనిన్ ॥ క్రియతఇతికర్- చర్-భస్- జప్-శర్- స్థామబలమ్-ఇప్తన్నితిప్రా
 స్వః-భద్- సుత్రామా*బృంహర్షోచ్చ॥నకారస్యాకారః- బ్రహ్మతత్వంతపోషోబ్ర
 హ్మవిప్రః-ప్రజాపతిః* అశిశకేభ్యాం-ఛద్దసి॥ ఆత్మా-శక్త్యా* మృభృభృస్సప్త్రాశ్శాభ్యశ్చ
 నిచ్ ॥ హరినూకాలః- భరిమాకుటుష్టు-ధరిమారూపం- సరిమానాయః-స్తరిమాతల్బం-

శరీమాప్రసవః * జనిమృజ్ భామిమనిన్ ॥ జనిమాజన్ - మనిమామృత్యుః * వేళాస్సర్వత్ర ॥ భ
 న్నసిభామాయాంచేత్సర్వః - వేమాతస్తువా యదజ్ఞః - అర్థర్చాదిఃసామనీ - వేమనీఇతివృత్తిః *
 నామనీసీమన్ బోమన్ రోమన్ లోమన్ పాప్తన్ ధ్యామన్ ॥ సప్రతిమినిపాత్యనై - మ్న
 యతే - సేనేతి నామ - సీనో తేర్దిర్ - సీమా - సీమానా - సీమానః - పక్షే దావ - సీమే సీమాః -
 వ్యేజాఅస్త్యస్త్యోత్పంగుణః - బోమ - రాతేరోమ - లోమపాప్తాపాపమ్ - ధ్యామాప
 రిమాణం తేజశ్చ * మిథునేమనిః ॥ ఉపసగక్రియాసంబంధోమిథునం సతి స్త్రీపుంసా - స్వ
 రాధిమర - సురరాజ్యసాతిభ్యామ్నస్సనితౌ ॥ స్మృతినామ - సామనీ - ఆత్రా * హనిమ
 శిభ్యాంసేకన్ ॥ హంసికాహంసయోపితి - జుత్తికా * కోరరన్ ॥ కవరః * గిరఉడచ్ ॥ గరడః
 * ఇన్ద్రాకమిన్నలోపశ్చ ॥ ఇదమ్ * కాయలేద్దిమిః ॥ కిమ్ * స్వధాతిభ్యఃష్ట్రీన్ ॥ వస్త్రమ్ -
 ఆస్త్రమ్ - శస్త్రమ్ - ఇస్త్రస్త్రినిప్రాస్పత్వం - ఛాదనాచ్చత్రమ్ * భ్రష్టిగమిసమిహనివిశ్య
 శాంపృథిశ్చ ॥ భాష్ట్రః - గాత్రంకకటం - నాస్త్రంస్తాత్రం - హంత్రింసురణం - వై
 ష్ట్రమ్ - ఆష్ట్రీయాకాశమ్ * దివద్వ్యశ్చ ॥ ద్యౌత్రంవ్యోః * ఉషిఖనిభ్యాంకిత్ ॥ ఉష్ట్రః -
 ఖాత్రం - ఖనిత్రంజలాధారశ్చ * సేవిముచ్యోష్టేరూచ ॥ ఘాత్రం - మూత్రమ్ * అమిచిమి
 దితసేభ్యః క్త్రీ ॥ అస్త్రీ - ఉత్రం - మిత్రం - శస్త్రమ్ * పరాహస్పశ్చ ॥ పుత్రః * స్త్రీయ
 తేర్ద్రీట్ ॥ స్త్రీ * గుభ్యోపచివచియమిసదీవిభ్యస్త్రుః ॥ గాత్రంస్తాన్తామవంశ
 యోః - గోత్రాపృథివీ - ధర్త్రీంగృహం - పేత్రం - పక్త్రీ - వక్త్రీ - యస్త్రీ - సత్త్రీ -
 ఉత్త్రీమ్ * ముయామామృభసేభ్యస్త్రు ॥ హూత్రం - యాత్రా - మాత్రా - శోత్రం -
 భస్త్రా * గమేరాచ ॥ గాత్రమ్ * దాదిభ్యశ్చన్తసి ॥ దాత్రం - పాత్రమ్ * భూవాద్భూ
 భ్యోణిత్విన్ ॥ భావిత్రం - వాదిత్రం - గారిత్రమోదనమ్ * చరేర్వృత్తై ॥ చారిత్రమ్ *
 అతిత్రాదిభ్యఇత్రోత్రా ॥ అతిత్రం - వహిత్రం - ధరిత్రమహీ - త్రైకోపవమాదిభ్యఉ
 త్రా - తోత్రంప్రహరణం - వృథో - వరుత్రంపావరణమ్ * అమర్ద్విపతిచిత్ ॥ అమి
 త్రశ్చద్యుః * అస్సమిశోనీశిభ్యామ్ ॥ సంపూర్వాదిణిసంపూర్వాత్కామేశ్చ అత్సా
 త్ - స్వరాదిత్యాదన్యాయత్వమ్ - సమయానికమా * చిత్రకణికశ్చ ॥ బాహులకాదగుణః
 చిక్రాణామస్థానస్థిగమ * సూచ్యేస్త్రన్ ॥ సూత్త్యన్ * పాతేర్ద్రమ్ ॥ పునూన్ * రుచి
 భుజిభ్యాంకిప్యన్ ॥ రుచివ్యమిష్ట - భుజివ్యోదాసః * వసే స్త్రీః ॥ వస్త్రీర్నాభేరభోద్వయోః
 వస్త్రయస్మ్యుర్నాసూత్రే - బాహుళకాత్తాసః - శాస్త్రీరాజదజ్ఞః - విద్యాభ్యుపగమ
 స్యతీతిఅగస్త్రీ - శకద్వాదః * నావసె ॥ స్వస్త్రీ - స్వరాదిచారాదవ్యయత్వమ్ * వాతసేః ॥
 వితి స్త్రీః * పదిప్రధిభ్యస్త్రిత్ ॥ పత్రిః - ప్రధితః - తతుత్రేష్వగ్రహదీనామితిత్ * దృణా
 తేర్ద్రాస్త్రశ్చ ॥ ద్యుః * కృత్యాకృతిభ్యఃకిటన్ ॥ కిరీటం - తిరీటంసువర్ణంకహిషేప్తనం - కృ
 పీటంకుషీవారిణీః * రుచివచికుటకటిభ్యఃకిటచ్ ॥ కుటతమిద్దమ్ - ఉచితం - కుచితం పది
 మితం - కటితంకుటిమిమ్ * కటికుషిభ్యాంక్రలన్ ॥ కట్టలంకుష్మలమ్ * కుష్మేర్లశ్చ ॥ కుల్ల
 లంపాపమ్ * సర్వధాతుభ్యోఽనున్ ॥ చేతః - సరః - పయః - సదః * రపేరతపచ్చ ॥ రేపావ
 ద్యమ్ * అశేరేవ నేయట్ట - దేవనేస్తుతా - యశః * ఉద్భవ్యలోపశ్చ ॥ ఓజః * క్షేప్తంప్ర
 సారణంచ ॥ శవః - శవనీ - బలపర్యాయాయమ్ * త్రయతేస్సాన్వజ్జైరతిచ్చ ॥ త్రయతేష్వి
 రతదేవోఽనుకిచ్చ - శిరః - శిరసీ * అరైరుచ్చ ॥ ఉరః * వ్యాధౌపట్ ॥ అహ్నిగుదవ్యా

విఃః ఉదకేనుభవః॥ అరైఃసుఃస్వాత్తిస్సవసుత్ - అన్తిః - అన్తిన్తి॥* . జాగసి॥ పనః
 * రిచేధసేమిచ్చ॥ చాత్పత్తియస్సవసుత్ - ఘృత్వాన్తిత్వం - రిచాన్తివన్తిత్వం॥ చాయ
 తెరన్నేప్రాప్తిశ్చ॥ చనోభక్తమ్॥ వృజ్జీభ్యాంయూపస్వాత్తియః పుట్టచ॥ వర్షియా
 పం - శేహాగుహ్యమ్ * సుగ్రీభ్యాంపట్ట॥ సోతః - రేతః* పాత్యైలేజుత్చ॥ పాజ -
 పాజసి॥ ఉదకేనుభవః॥ పాఘః* అన్నేచ॥ పాధోభక్తమ్* అదేన్నమ్ధౌచ॥ అదేన్న
 క్షేమాచ్యేఅసున్సగమగమోదాదేశశ్చ - ఆన్తిః* అన్నమ్* సున్నైశ్చన్తిశ్చ॥ సున్నై -
 సున్నై* రహేశ్చ॥ రహః* అపఃకర్తాభ్యాంయూపస్వాత్తియః పుట్టచ॥ అపః - అపః
 బాహుళ్యార్ - అపః - అపః* రూపేజుత్చ॥ అన్తియాపమ్* ఉదకేనుభవః॥ అన్తియా
 * సహార్దిభశ్చ॥ సభః* జాగసి॥ అపరాధేచ॥ అగః* పాపాపరాధయోః* అమెన్తి॥
 అంహః* రమేత్చ॥ రంహః* దేనేచ॥ రమన్తేన్తిరహః* అన్తియాజ్ఞేయజ్ఞాజ్ఞా
 కుశ్చ॥ ఏభ్యాన్తినునోకవర్గశ్చన్తిదేశః - అన్తియాన్తిశ్చరీరయోః - అన్తియాన్తియోగస్సనా
 ధిః - భగ్నైశ్చ* దూరజ్ఞేభ్యాంకిత్॥ భువః - రజః* వసేన్తిత్త॥ పానోవన్తిత్తమ్* చన్తియాదే
 శ్చఘః॥ ఛన్తి* పచివచిభ్యాంసుత్చ॥ పతన్తి* త్తౌపత్తౌ - దత్తౌన్తియాదయమ్* వహి
 హాభాజ్జ్ఞాన్తిన్తి॥ వత్తౌఅనాద్యత్ - హాశ్చన్తి* - ధాసాం పర్వతభి ప్రా
 జ్ఞాం వన్తిత్తన్తిన్తిన్తిన్తిన్తిన్తి - తేనవహేరుపవావృద్ధి - ఇతరయోరాతో
 యుగితియత్ - శోణాభ్యన్తిన్తివాహసా - శ్రోతాహవంగృణవస్రోమహాన్తి - విశ్వవి
 హయాం - వాఙ్మృగోవిహయాం - దేవోనయన్తిన్తిన్తిన్తిన్తిన్తి - అనారయత్పు
 ధిమిన్తి
 రాదిపారాదవ్యయత్తమ్ * మిమసేనీహూర్వవచ్చ సర్వమ్॥ ఉపసర్గరిజ్ఞేభ్యాన్తి
 ధునం - తత్తాన్తినునోపవాహోన్తిస్సర్వార్థః - యస్యభాతోర్యత్కార్యమసున్తిన్తిన్తిన్తి
 ఉత్తంతతత్తాన్తి
 అనేహ - అనేహసాన్తి విధాన్తిన్తిన్తిన్తిన్తిన్తిన్తిన్తిన్తిన్తిన్తిన్తిన్తిన్తిన్తిన్తి
 పిః* గతికారకయోఃపూర్వపదప్రకృతిస్సరత్వంచ॥ అనీస్యాత్ - సుతపాః - జాతవే
 దాః - గతికారకోపపదా త్కృదిత్యుత్తరపదప్రకృతి స్వరత్వేనతి శేషస్యానుదాత్త
 త్వేప్రాప్తి తదపవాదార్థమిదమ్॥ చన్తిన్తిమోడిత్॥ చన్తిన్తిపపదాన్తిన్తిన్తిన్తిన్తి
 త్ - సనదిత్ - చన్తిన్తిమాః * వయసిధాన్తి॥ వయోధాన్తిన్తిన్తిన్తిన్తిన్తిన్తిన్తిన్తి
 ముదోన్తిమేఘశ్చ॥ పురసిచ॥ పురోధాః* పురూరవాః॥ పురుశబ్దస్యదీ గృహాతెరసిత్వని
 పాత్యైలేజుత్చ॥ పురూరవాః* ఉదకేతిత్॥ ఉదకేదమెరునసి॥ సన్తిన్తిన్తి
 మునాః - అన్తియాః॥ అన్తియేరసినిదాగమశ్చ॥ అన్తియా* సన్తియేప్రూర్వాదసిః - ప్రా
 యేణాయంఘామ్ని - అన్తియాః - విదిభుజ్జ్ఞాన్తిన్తిన్తిన్తి॥ విశ్వవేదాః - విశ్వభోజాః* వశే
 తనసి॥ సంప్రసారణమ్ - ఉదకా॥
 * అదిభుహోదత్తచ॥ అన్తియత్తమ్* గృహామః* మసెరురన్తి॥ మసూరః
 ప్రభుమ పాదే అనెరురన్తి - మసెత్తేత్తత్త వ్యాఖ్యాతః* స్థఃకిచ్చ॥ స్థూరోమసమన్తి -
 పాతేరతిః - పాతిన్తిన్తి - సంపాతిన్తిన్తిన్తిన్తిన్తిన్తిన్తిన్తిన్తిన్తిన్తిన్తిన్తిన్తి
 * అరైశ్చ॥ అతిరుద్యేగః* తృపేః* తృపేహాహోవశ్చ॥ తృణమ్ * వృజ్జీ లుటి తనిరాదిభ్య

ఉచితశబ్దః ॥ ఏయప్రేయట్వప్రేతస్యప్రేతాద్యస్త ఇతివాత్తెదులారిః * దంసెప్పటసానఆ
చ ॥ దాసస్సేవకాద్రయోః * దంపశ్చ ॥ దాశానిచరంఃఉవిచేతైసిం॥స్వరాదిపారా
దవ్యయత్వమ్-ఉచ్చైః*నాదీర్హశ్చ ॥ నీచైః* సారమైక్తోదమేపూర్వపదస్యచదీర్హః ॥
రమేః సుపూర్వాద్దమేవాచ్యేత్రంస్యాత్ - కిత్రాదనునాసిః లోపం ఘోరతఉపశాస్త్రా
దయాభుశ్చ* పూఘోయణ్ణుకప్రాస్యశ్చ ॥ యత్ప్రత్యయః - పుశ్యమ్* సంసెశ్శికు
టకీశ్చ ॥ సంసతేశ్శిరాదేశ్యయత్ప్రత్యయంతితస్యకుడాగశ్చ - శిశ్యమ్*ఆరైఃకు
రుచ్చ ॥ ఉరణోమేమరిః * హింసేరీరస్మీరచా ॥ హింసేరీవాప్రదుష్టయోః*ఉదిద్యబా
తేరతౌపూర్వపదాస్త్యలోపశ్చ ॥ ఉదరమ్ * డిభసేర్దుటచోదాత్తం॥అచలతచతి
త్యాత్ ధాతోర్దుటసచోదాత్తం-ముఖమ్* ఆమేస్సున్ ॥ అంసంః*ముహేఃఖోమూర్చ॥
మూఘం*సహార్థలోపశ్చ ॥ నఖం* శీజోహ్రస్యశ్చ॥శిఖా*మూడఃఖోవయచ్ ॥ మ
యాఖం*కలిగలిఖ్యాంపగస్యాచ్చ ॥ కుల్పంశరీరావయవోగశ్చ- గుల్పంపాదగ్రంః*
స్పృశేత్సవోపనాపుచ॥ శ్వణశనాప్రత్యయాపుజత్యాదేశ్యం - పార్శ్వం- పార్శ్వం-
స్త్రీకతుయారథం- పర్శురాయధమ్* శ్చనిశ్రయతేర్దుక్ ॥ శ్చనశబ్దాముఖవాచీ- ము
ఖమాశ్రయతఉతిశ్చశ్చ* ఆశ్రావయశ్చ ॥ ఆశ్రవయసజలమ్ * జనేప్తన్ లోపశ్చ ॥
జటా॥అచతస్యజట్టచ ॥ తస్యజనేః జట్టదేశస్సన్యత్ ఆచ్చ - జఘా*హస్తేశ్వరీరావ
యవేద్వచ॥ జఘనమ్* పశ్చాన్నితమ్నస్త్రీకట్యాంక్లిజేమఃఘనంపురం* క్లిశేరన్లోలో
పశ్చ ॥ లకారస్యలోపం - కేశం* ఫలేతిదాదేశ్యపం॥ పలితమ్* కృషాదిభ్యస్సంజ్ఞా
యాంపున్ ॥ కరకం కరకా-కటకం- నరకం- నరకోనారకోవిచేదిద్విరూపకోశ్య-సరకంగ
గనం-కొరకంకొరకంచ* చీకయతేరాద్యస్తవివర్యయశ్చ ॥ కీచకోవంశభదం॥ఉచిమచో
రిచోపధాయాం॥ పేచకం-మేచకం* జనేరవచ ॥ జరమ్* వచిమనిఖ్యాంచచ్చ ॥ వ
శరోమూర్ధం-మరరోమనిశ్చౌడ్వమో-చీదాదిత్వాదైరరం- గర్భాదిత్వాదైరర్యం * ఉడ్డి
దృశాతేరలచాపూర్వపదాస్త్యలోపశ్చ ॥ ఉర్దరమ్నరతస్యాం* కృదరాదయశ్చ ॥ కృద
రంకుసూలం- మృదరంవిలసత్ - స్పదరస్పర్యం * హస్తైర్యస్నాద్యస్తయోర్హత్వితత్వే ॥
ఘతనోమారకః * క్రమిగమిమిభ్యస్తస్యపిధిశ్చ ॥ క్రాన్తుఃపక్షి-గాన్తుఃపధికః - ఊ
స్తర్తశకం*హర్యతేకన్యకపారచ ॥ కన్యస్త్ర్యత్యయంపారణ్యమ్*కృషాంపాసం॥ కర్పా
సం-బిల్వాదిత్వాత్కర్పాసంవస్త్రమ్ * జనేస్తరశ్చ ॥ జర్మహస్తీయోనిశ్చ*ఉడ్డో
తేర్దుం॥ ఉడ్డా*దధాతేర్యగ్నటచ॥ధాన్యమ్ * జీర్యతేంక్రితశ్చపం ॥ జిక్రింస్యాత్కాల
పక్షిణ్యం- బాహుకాద్యలిచేదిద్వింస * మవ్యతేర్యలోపామశ్చాపమటచీచాలః ॥ మవ్య
తేరాల ప్రత్యయస్సన్యత్ తస్యాపతుడాగమః ధాతోర్యలోపం మకారశ్చాస్త్యస్య
మమాపతాలోపవయ* యుజ్యేకికన్ ॥ యుజీకన్ద్రోఘామశ్చ * తనోతేర్దుఉస్సవచ్చ ॥
తితడిఃపుంక్షీజేచ *అర్కశ్చృధుకపాకావయసి ॥ యుధువృధా - తతోపున్భకారశ్చా
స్తాదేశః - ప్రధేగికుకన్ సంప్రసారణంచ - పియతేకన్ * అపద్యావమాదమాన్యరే
ఫాంకుత్పితేవదెర్నభోయత్ - ఆపద్యమ్-అవతేరమః - అవమఃవస్యపక్షిధంలధమః - ఆ
రెర్వన్-అర్వా - రిపతేస్తాదాదికాదెః రెఘః * లీరిజోర్ద్రస్యఃపుట్పతరాక్షేపణకుత్స
నయాః ॥ తరా ప్రత్యయాక్రమాత్ స్తః ధాతోర్ద్రస్యః ప్రత్యయస్య పుట్ - లిఃప్రం

క్లిష్టంఃప్రంగుప్రితమ్ * క్లిశేతిచ్యోపభాయాఃకన్తోపశ్చలోనాచ్చ॥ క్లిశేఃన్స్యాత్ ఉ
పదాయాఃకుత్వంలస్యలోపః నామాగమశ్చ- క్లిశాశః యమః- క్లితవృళంబీస్త్యమ్ *
అక్ష్మోతేరాశుకర్తణివర్జచ॥ చకారాదుపభాయాఃకుత్వమ్ - ఈశ్వరః * చతేయర
క్ ॥ చత్వారః * ప్రాతేరరన్॥ ప్రాతః* అమేస్తుప్తు॥ అస్తర్నధ్యమ్॥ దక్షిణాలో
పోదశ్చనః॥ గప్రత్యయఃథాతోరన్యస్యలోపఃదకారస్యనకారః - నగః * నిశ్శేస్సంజ్ఞా
యాంహ, గమాకశ్చ॥ సిద్ధతేఃకప్రత్యయఃహకారాదేశోనుమచస్యాత్ - సింహః*వ్యా
జిఘ్రాతేశ్చజాతౌ॥ కప్రత్యయస్యాత్- వ్యాఘ్రిః* హనైచ్ఛురచ॥ ఘోరమ్ *
క్షమమపభాలోపశ్చ॥ చాదచ్- ష్టా* తరత్తద్గ్రిః॥ త్రయః- త్రిన్ * గ్రహేరనిః॥
గ్రహణిః- జీష్- గ్రహణీస్యాధిశేదః * ప్రధేరమచ్॥ ప్రథమః* చరేశ్చ॥ చరమః *
మగ్ధేరశన్- మగ్ధమ్॥ ఇత్యణాదిమపశ్చయఃపాదః॥

ఉచాదయోబహుళమ్ ॥౩॥౩॥౧॥ ఏతేవ ర్తమానేసంజ్ఞాయాంచబహుళంస్యః-
కేచిదనితాఅప్ర్యాణ్యః * సంజ్ఞానుధాతూపాణిప్రత్యయాశ్చతతఃపర॥ కార్యాద్వి
ద్యాదనూబద్ధమేతచ్చాస్రీముణాదిమన్తః భూతేపిదృశ్యన్తే ॥౩॥౩॥౨॥ భవిష్యతిగమ్యా
దయః ॥౩॥౩॥౩॥ దాశగోఘ్నాసంప్రదానే ॥౩॥౪॥౨౩॥ ఏతాసంప్రదానేకారకేని
పాత్యేతేదాశ నిర్తన్తేదాశః- గాంహ నిర్తన్తే గోఘ్నః ఆధిః * భీమాదయోపాదా
నే ॥౩॥౪॥౨౪॥ భీమః- భీష్మః- ప్రస్థాన్తనః- ప్రగతుఃమూర్ఖః- ఖలతః * తాభ్యామన్య
త్యోచాదయః ॥౩॥ ౪॥ ౨౫ ॥ సంప్రదానాపాదానపరామర్శార్థంతాభ్యామితి - తతో
పాదాభవతిత్వః- వృత్తంతదివివర్త - చరితంతదిచివర్త * తముః ఐవృతౌ క్రియాయాం
క్రియార్థాయామ్ ॥౩॥౩॥౧౦॥ క్రియార్థాయాంక్రియాయామపదేభవిష్యత్కరేభా
తోరతౌస్తః- మాస్తత్వాదవ్యయత్వం - కృష్ణం క్షప్తంయూతి- కృష్ణంధిర్మకోయాతి -
అత్రవాసనూపేత్యజాదయోన - పునర్జన్మలుకైః * సమానకర్తృకేషుతుమున్ ॥
౩॥౩॥౧౧౫॥ అక్రియార్థోపపదార్థమేతత్ - ఇచ్చార్థేష్వేకకర్తృకేషూపపదేషు థా
తోస్తుమున్స్యాత్ - ఇచ్చతిభోక్తుం - వప్తివాశ్చలివా * శకధృషణ్ణాఘటరభల
భాక్రమగమనహస్తాస్త్రిరేషుతుమున్ ॥౩॥ ౪॥ ౨౬ ॥ ఏషూపపదేషుథాతోస్తుమున్
స్యాత్ - శక్నోతిభోక్తుమ్ - ఏవంభృష్టోతిత్యాదౌ- ఆర్థగ్రహణమస్మిన్నైవసంబధ్యతే- అ
నస్తరత్వాత్- అస్త్రిసవతివిద్యతేభాభోక్తుమ్ * పర్యాప్తివచనేష్వలమర్థేషు ॥౩॥౪॥
౨౬ ॥ పర్యాప్తిఃపూర్ణతా - తద్వాచిమసామర్థ్యవచనేషూపపదేషుతమున్స్యాత్ -
పర్యాప్తోభోక్తుంప్రవిణఃకుశలఃపటుతిత్యాది - పర్యాప్తివచనేషుకిమ్ - అలంభుక్త్యా-
అలమర్థేషుకిం - పర్యాప్తంభుజై- ప్రభూతతేహగమ్యతేనమభోక్తుస్సామర్థ్యమ్ *
కాలసమయవేలానుమమున్ ॥౩॥౩॥౧౬౨ ॥ పర్యాయోపాదానమర్థోపలక్షణార్థం -
కాలార్థేషూపపదేషుతుమున్స్యాత్ - కాలస్సమయోవేళాఅనేహవాభోక్తుం - మై
షాదిగ్రహణమిహానువర్తతే- తేనేహస- భూతానికాలఃపవతీనివారా * భావపచనా
శ్చ ॥౩॥౩॥ ౧౧ ॥ భావఇత్యధిగృత్యవక్ష్యమాణాభిజ్ఞాదయః క్రియార్థాయాంక్రియా
యాంభవిష్యతిస్యః- యాగాయయాతి * ఆణ్కర్తణిచ ॥౩॥౩॥౧౨॥ కర్తృణ్యుపపదే

క్రియాధూయం క్రియాయాంచాణ్ స్యాత్ ఋషోపవాదః - కాణ్డూవాద్రజతి - పర
త్యాదయంకాదీన్నాభతే - కమ్మళదాయోవ్రజతి * పదరుజశస్పృహోఘ్నః || 3 || 3||
౧౬|| భవిష్యతినివృత్తం - పద్మతేసాపాదః - రుజతితిరోగః - విశతితివేశః - స్పృశతితిస్ప
ర్శః * స్పృశిరే || 3|| 3|| ౧౭|| సృజతిలుప్రవిభక్తికం - సత్తఃస్థిరక ర్తృఘ్నోస్యాత్ - సరతి
కాలా నరమితిసారః * వ్యాధిమత్స్యబలేమచేతివాచ్యమ్ * అతిసారోవ్యాధిః - అస్త
ర్వాభితన్యోత్రసరతిః - రుధిరాదీకమతిశయేనసారయతిత్కర్షః - విసారోమత్స్యః -
సారోబలేస్థిరాంతచ * భావే || 3|| 3 || ౧౮|| సిద్ధావస్థాపన్నేదాత్వర్థేవాచ్యేధాతో
ర్ఘ్నోస్యాత్ - పాకః - పాకా - ఉపసర్గస్పృశతోదీర్ఘః - ఏరిహరః * స్ఫురతిస్ఫులతో
ర్ఘ్నో || ౧౬|| ౧|| ౪|| అనయోరేవఅత్వంస్సార్థ్యో - స్ఫురః - స్ఫులః * ఇకఃకాశే || ౧౬|| 3||
౧౩౯|| కాశేఉ త్రపదేఇగ న్నన్యవచ్చాదీర్ధ్యః - సీకాశః - ఆనూకాశః - ఇకఃకం - ప్ర
కాశః - నోదాల్పపదేశస్యేతివృద్ధిః - శయః - ఆచమదేస్తుతచామఃకామః - వామః - వి
శ్రామఇతిత్వపాణినియమ్ * సృదోజవే || ౧౬|| ౪|| ౨౦|| స్పృశ్యైస్సోపావృద్ధ్యభావ
శ్చనిపాత్యతే - సృదోవేశః - అన్యత్రస్పృష్టః * అవోదైధాద్వప్రశ్రథహిమశ్రధాః || ౧౬||
౪|| ౨౯|| అవోదఃఆవశ్లేదనమ్ - ఉభయస్థనమ్ ఉద్భుజస్తనం - శ్రాగ్నైలోపావృద్ధ్యభావ
శ్చ - ప్రశ్రథః - హిమశ్రథః * ఆక ర్తరివకారకేసంజ్ఞాయామ్ || 3|| 3|| ౧౯|| కర్తృభిన్నేకా
రకేమృజ్ స్యాత్ - ఘోష చభావకరణయోః - రజ్జ్వర్నలోపస్సృత్ - రాగః - అనయోః
కిమ్ - రజ్యత్వస్త్రినృజః - ప్రాప్యతంతిప్రాసః - సంజ్ఞాయామితిప్రాయికమ్ - కోభవ
తాలాభోల్బః - ఇతఉ త్రగిభావేఆక ర్తరికారకఇతివ్యయమప్యనువర్తతే - కృత్యల్బటో
బహుళమితియానత్ * పరిమాణాఖ్యాయాంసర్వైభ్యః || 3|| 3 || ౨౦|| ఘోష - అజపో
ర్వాధనార్థమిదమ్ - ఏక స్తద్బలనిచాయః - ద్వోహుర్నిష్పావ - ద్వోకారా * దారజా
రాక ర్తరిణిబుక్చ * దారయ స్తీతిదారాః - జారయ స్తీతిజారాః * ఇజశ్చ || ౩|| 3|| ౨౧||
ఘోష - అచోపవాదః - ఉపేత్యఅస్మాగధీయతేఉపాధ్యాయః * అపాదానేత్త్రియాముప
సంఖ్యాసంతకస్తాచ్చవాజీమ్ * ఉపాధ్యాయా - ఉపాధ్యాయా * శ్మవాయువర్ణనివృ
తేమ * శ్మజత్యవిభక్తికోనిర్దేశః - శారోవాయుః - కరణేఘోష - శారోవర్ణః - చిత్రగణ
మిహధాత్వర్గః - నిద్రీయతేఆద్రీయతేనెనెనివృతంప్రావరణం - బాహుళకాత్మర
ణైకః - గౌరివాక్యతనీకారః ప్రాయేణశిశిర్యశః - ఆకృతప్రావరణఇత్యర్థః * ఉప
సగ్లేచుః || 3|| 3|| ౨౨|| ఘోష - సురావః - ఉపసగ్లేకిం రవః * ఆభినిసః ప్రసశ్చబ్దసంజ్ఞా
యామ్ || ౩|| 3|| ౨౩|| అస్మాత్ ప్రసఃసప్రమార్థస్యః - అభినిష్టానోవర్ణః - శబ్దసంజ్ఞాయాః కిమ్ -
అభిని ప్రసతివృత్తం * సమియ దుగిదువః || 3 || 3 || ౨౩|| సుయాయతేమిశ్రిక్రియ
తేగుడాదిభితిసంయూవః పిష్టవికారోఽపూపవిశేషః - సంద్రావః - సంద్రావః * శ్రి
ణీఘవోఽనుపసగ్లే || 3|| 3 || ౨౪|| శ్రాయః - నాయః - భావః - అనుపసగ్లేకిం - ప్రశ్ర
యః - ప్రణయః - ప్రథవః - కథంప్రభావోరాజ్జఇతి - ప్రకృష్టోభావఇతిప్రాదిసమా
సః - కథంరాజ్ఞోనయఇతి - బాహుళకాత్ * వాత్సుక్రివః || 3|| 3 || ౨౪|| విజౌవః - వి
శ్రావః - వాకిం - తువః - శ్రవః * అవోదోన్నియః || 3|| 3|| ౨౬|| అవనాయః - అధోనయనమ్ -
ఉన్నాయః - ఉద్గవనయనమ్ - కథమన్నయఉత్పేక్షై బాహుళకాత్ * శ్రి

దుస్తుశ్శువః॥ ౩॥ ౩॥ ౨౭॥ ప్రద్యావః - ప్రస్తావః - ప్రస్తావః - ప్రేక్షకం - ప్రవః -
 ప్రవః - సువః ॥ నిరభ్యోః పూర్వోః ॥ ౩॥ ౩॥ ౨౮॥ నిమిషాంతే కుర్వాన్ విధిరినిష్పవో
 ధాన్యశేషః - ఆభిలావః - నిరభ్యోః కి - పవః - లవః ॥ ఉన్యోగిః ॥ ౩॥ ౨౯॥ ఉన్యా
 రః - నిగారః - ఉన్యోగి - గరః ॥ కృధాన్యే ॥ ౩॥ ౩॥ ౩౦॥ కృత్యస్తాత్ ధాన్యః ప
 యకాదున్యోగ్యభోస్యాత్ - ఉత్కారః నికారః - ధాన్యమిత్యేషత్వర్థః - ధాన్యేకిం - భి
 త్తోత్కరః - పుష్పనికరః ॥ యజ్ఞేసమిస్తుపః ॥ ౩॥ ౩॥ ౩౧॥ సమత్వస్తుప నియన్తీదేశేప
 స్తోగాసదేశః సంతావః - యజ్ఞేకి - స - ప్రవః పరిచయః ॥ పేస్తో ౨ యజ్ఞే ॥ ౩॥ ౩॥ ౩౨॥
 ఆయజ్ఞేతిచ్చేదః - యజ్ఞేతిప్రకృతత్వాత్ - ప్రస్తారః - ఆయజ్ఞేషమ్ - బద్ధిష్మ్ - ప్రస్త
 రోనుష్ఠి - శేషః ॥ ప్రసనావశబ్దే ॥ ౩॥ ౩॥ ౩౩॥ విపూర్వాన్ స్మృతాత్తేర్ఘ్యభోస్యా
 త్ ఆశబ్దనిమయప్రసనే - పటస్యపస్తారః - ప్రసనేకిమ్ - త్యజః - సరః - ఆశబ్దేకిమ్ - గ్రస్య
 సరః ॥ ఛన్దోనామ్నిచ ॥ ౩॥ ౩॥ ౩౪॥ స్రోత్యనివ రతే - విష్టారపక్షక్రిశ్నః - విస్తీర్ణ
 స్తేస్తీన్నక్షరాణీత్యధికరణేషుభో - తతః కర్తవ్యధారయః ॥ ఛన్దోనామ్నిచ ॥ ౩॥ ౩॥ ౩౫॥
 విపూర్వస్య స్మృతాత్తేర్ఘ్యానస్య సస్యపత్వంస్యాత్ ఛన్దోనామ్ని - ఇతిపత్వమ్ ॥ ఉది
 గ్రహః ॥ ౩॥ ౩॥ ౩౬॥ ఉద్గ్రాహః ॥ సమిముష్టా ॥ ౩॥ ౩॥ ౩౭॥ మల్లస్య సంగ్రాహః - ము
 ష్టాకిం - ద్రవ్యస్య సంగ్రహః ॥ పరిన్యోగ్నితోద్భూతాభేదయోః ॥ ౩॥ ౩॥ ౩౮॥ పు
 పూర్వాన్నయతేనిపూర్వాదినిచ్చకుభోస్యాత్ క్రమేణ ద్యూతేలభేషచవిషయే - పునా
 యేనశారాన్వాన్తి - సమన్వాన్నయనేనేత్యర్థః - ఏషోత్రన్యాయః - ఉచితమిత్యర్థః - ద్యూ
 తాభేషయోః కిం - పరిణయోవిపాహః - న్యయోనాశః ॥ పరావసపాత్యయః ॥
 ౩॥ ౩॥ ౩౯॥ క్రమపాప్రస్య అపతిపాతః అనుపాత్యయః - తవపర్యాయః - అనుపా
 త్యయేకిం - కాలస్యపర్యయః - అపిపాత్యత్యర్థః ॥ పుష్పయోశ్చేతేపర్యాయే ॥ ౩॥ ౩॥
 ౪౦॥ తవపిశాయః - తవరాజోపకాయః - పర్యాయేకిం విశయః - సంశయః - ఉపశయః - స
 మీపశయసమ్ ॥ హస్తాదానేచేరస్తేయే ॥ ౩॥ ౩॥ ౪౧॥ హస్తాదానకత్యనేనప్రత్యాసత్తి
 రాదేయస్యలత్యతే - పుష్పప్రచాయః - హస్తాదానేకిం - వృక్షాగ్రస్థానాంకరానాంయ
 ప్త్యాప్రచయంకరోతి - ఆస్తేయేకిమ్ - పుష్పప్రచయశ్చైర్వేణ ॥ నివాసచితిశరీరోప
 సమాధానేమద్విదేశ్యకః ॥ ౩॥ ౩॥ ౪౨॥ ఏమచినోతేర్ఘ్యభోస్యాత్ ఆదేశ్యకకారః - ఉపస
 మాధానంరాశికరణంతచ్చధాత్వర్థః - ఆస్యేప్రత్యయార్థస్యకారకస్యఉపసభూతాః - ని
 వాసే - కాశీనికాయః - చితౌ - ఆకాయమగ్నింజిన్వీత - శరీరే - చీయతేస్తీన్నస్థాదికమి
 తికాయః - సమూహే - గోమయనికాయః - ఏమకిం - చయః - చనికణితవక్త్రవైచరిత్యక్తై
 ర్యజ్ఞుక్యాదేరేవయధాస్యాదితి - గోమయానానికాయః - పునఃపునరాశీకరణమి
 త్యర్థః ॥ సంఘాచానాత్తరాధర్యే ॥ ౩॥ ౩॥ ౪౩॥ సర్ఘభో - ఆదేశ్యకః - భీక్షునికాయః
 ప్రాణిపానిమూహస్సంఘః - అనాత్తరాధర్యేకిం - సూకరనిచయః - ప్రస్యపానాదాపు
 త్తరాధరభావనశేరతే - సజ్జేకిం - జ్ఞానకర్త సముచ్చయః ॥ కర్తవ్యతీహరణేచ్ఛ్రి
 యామ్ ॥ ౩॥ ౩॥ ౪౪॥ శ్రీప్రదైభావేణచ్ - నిచః శ్రీయూమభో ॥ నః కర్తవ్యతీహరే ॥ ౨॥
 ౩॥ ౬॥ ఆత్రుంచనస్యాత్ - వ్యావక్రోశి - వ్యావహాసీ ॥ అభివిధాభావఇనుజ్ ॥ ౩॥ ౩॥
 ౪౫॥ ఆశీరణః - ఆదివృద్ధిః - ఇనణ్యవత్వే - సాంరావిణంవ రతే ॥ ఆశీర౨వనోగ్య౨

హః॥ ౩॥ ౩॥ ౪॥ అవసీతయోగ్య హేఃఘోస్యాత్ శాపే- అవగాహసైహయా
త్- ఆభిభవత్త్యర్థః- నిగ్రాహసైహయాత్ - బాధ-త్త్యర్థః - ఆక్రోశేతిమ్ - ఆవగ్ర
హః పదస్య- నిగ్రాహశ్చైరస్య ఘోస్యేవిన్నయామ్॥ ౩॥ ౩॥ ౪౬॥ పాత్రప్రగ్రాహ
ణచరతిభిక్షుః ఘో పరాయణే॥ ౩॥ ౩॥ ౪౭॥ ఉత్తరఃపరిగ్రాహః-స్వేవ్యవేచఃస్వీకరణమ్
ఘో నౌవృథాన్యే॥ ౩॥ ౩॥ ౪౮॥ వృథతిలు ప్రవృత్తిమీకమ్ - నీవారం - ధాన్యేకిం - నివరాక
న్యా- క్రిచ్చిషయేపినామశ కాదప- ప్రవరాసేవత్ ఘో ఉదిశ్రయతియోతిపూదువః॥
౩॥ ౩॥ ౪౯॥ ఉచ్చాగ్రయః- ఉద్యావః- ఉత్పావః- ఉద్యావః - కథంపతనానాస్సముచ్చ
యాతి- బాహుళకాత్ ఘో విభావాజీరుప్తువోః॥ ౩॥ ౩॥ ౫౦॥ ఆరావః-ఆరవః-ఆస్థావః-
ఆస్థవః ఘో అవగ్రహోవర్షప్రతిబద్ధే॥ ౩॥ ౩॥ ౫౧॥ విభాషేతివ ర్తతే - అవగ్రహః - అవ
గ్రాహః- వర్షప్రతిబద్ధేతిమ్- అవగ్రహఃపదస్య ఘో ప్రేవణిజామ్॥ ౩॥ ౩॥ ౫౨॥ ప్రే
గ్రహేర్భావావణిజాంసచ్చిచైత్వ త్రయార్థః - తలాసూత్రమితియావత్ - తలా
ప్రగ్రాహణచరతి- తలాప్రగ్రహేణ ఘో రక్తౌచ॥ ౩॥ ౩॥ ౫౩॥ ప్రగ్రహః - ప్ర
గ్రాహః ఘో వృతోతేరాచ్చాదనే॥ ౩॥ ౩॥ ౫౪॥ విభామా- క్షణిత్యేవ - ప్రవారః - ప్రవ
రః ఘో వరాభువోఽవజ్ఞానే॥ ౩॥ ౩॥ ౫౫॥ పరిభావః-పరిభవః- అవజ్ఞానైర్నిర్వృతోభవ
వంపరిభవఃఘోరచన్॥ ౩॥ ౩॥ ౫౬॥ చయః- జయః ఘో భయాదీనాముపసంఖ్యానంసప్రంసకే
ద్రాదినివృత్త్యర్థః ఘో భయం - వర్షమ్ ఘో ఋదోరప॥ ౩॥ ౩॥ ౫౭॥ మువజ్ఞానైర్దవర్ణానా
దప-కరః-గరః-శరః-యవః-లవః- స్రవః-పవః ఘో వృక్షాననయోర్విష్టరః॥ ౩॥ ౩॥ ౫౮॥ ఆ
నయోర్విపూర్వస్య స్రవఃపత్వంపాత్యతే- విష్టరోవృక్షాననంచ- వృక్షేతిమ్-వాక్యస్య
విస్తరః ఘో గ్రహవృద్ధినిశ్చిగమత్ప॥ ౩॥ ౩॥ ౫౯॥ అవస్యాత్ - ఘోచోరపవాదః-గ్రహః-
వరః-దరః-నిశ్చయః-గమః ఘో విశిరణ్యోరుపసంఖ్యానమ్ ఘో వశః- రణః ఘో ఘోర్కైరప
ధానమ్॥ ప్రభుః-ఘోః॥ ద్విత్వప్రకరణేకైకృత్వాదీనామితివక్తవ్యమ్॥ ౩॥ ౪౦॥ చిత్తీదం - చక్షు
సః ఘో ఉపసగ్నేదః॥ ౩॥ ౩॥ ౬౦॥ అవస్యాత్ - ఘోచోరపవాదః॥ అచేర్ఘ్నోత్ స్యాత్ ఘోచోరప
చ- ప్రభుసః- విభుసః- ఉపసగ్నేతిమ్- ఘోసః ఘో నౌణచ॥ ౩॥ ౩॥ ౬౧॥ నౌఉపసదేఅచేరః
స్యాదపచ-న్యాదః- నిభుసః ఘో వృధాచోరనుపసగ్నేతిమ్॥ ౩॥ ౩॥ ౬౨॥ అవస్యాత్ - వృధః-జ
పః- ఉపసగ్నేతుత్యాధ- ఉపజాపః ఘో స్వనహసోర్వా॥ ౩॥ ౩॥ ౬౩॥ అప్ - పక్షేఘో-
స్వనః- స్వానః- హసః-హసః-అనుపసగ్నేత్యేవ- ప్రస్వానః-ప్రహసః ఘో యమస్సము
పనివిభుచ॥ ౩॥ ౩॥ ౬౪॥ ఏమఅనుపసగ్నేచయమేరబ్వా-సంయమః-సంయూమః- ఉప
యమః- ఉపయూమః- నియమః-నియూమః వియమః- వియూమః-యమః-యూమఃఘోనౌ
గదనపవరస్వనః॥ ౩॥ ౩॥ ౬౫॥ అబ్వాస్యాత్ - నిగదః-నిగాదః-నినదః-నినాదః-నివరః-నిపా
రః- నిస్వనః-నిస్వానః ఘో క్షవోవిణాయాంచ॥ ౩॥ ౩॥ ౬౬॥ నావనుపసగ్నేచవిణావిష
యాచ్చత్వణలైరబ్వాస్యాత్ - విణాగ్రహణంపాద్యర్థం- నికృణః- నికృణః - కృణః-
కృణః - విణాయాంతుప్రకృణః - ప్రకృణః ఘో నిత్యంపణఃపరిమాణే॥ ౩॥ ౩॥ ౬౭॥ అ
పిస్యాత్ - మూలకపణః - శాకపణః - వ్యవహారార్థంమూలకాదీనాం పరిమితోముష్టిర్చ
క్యతేసోస్యవిషయః- పరిమాణేకిం- పాణః ఘో మదోఽనుపసగ్నే॥ ౩॥ ౩॥ ౬౮॥ ధనమదః-
ఉపసగ్నేతుఉన్నాదఃఘో ప్రమదసమ్మదోహద్వే॥ ౩॥ ౩॥ ౬౯॥ హర్షేకిం- ప్రమాదః - సమ్మా

సముద్రము - సముద్రము || 3 || 13 || ౬౯ || సంపూర్ణాద్విజృంభణము - ఉత్పన్నాశ్చ
 ప్రేరణే - తత్ప్రేరణాదునికావచ్ఛాత్ - అభిప్రాయైర్విభావోన - సమజంప
 సూనాసంఘః - ఉదజంపసూనాప్రేరణం - పదమకం - సమాజోబ్యాహానామ్ -
 ఉదాజంపత్రియాణామ్ || అక్షిప్తగ్లహః || 3 || 3 || ౭౦ || అక్షిప్తదైవచేదనలక్ష్యతే - త
 త్రయత్వయాపేణగ్రాహ్యంత్రగ్లహ తినిపాత్యతే - అక్షిప్తగ్లహః - వ్యాప్త్యక్షీమభి
 సరణగ్లహమదీవ్యం - అక్షిప్తం - పాదస్యగ్లహః || ప్రజనేసరైః || 3 || 3 || ౭౧ ||
 ప్రజనంప్రభవగర్భగ్రహణం - గవానుపగరః - కథమవసరంప్రసరతి - అధికరణే
 ప్రసరిస్తామయామితిః || వ్యాప్తంప్రసారణాచ్యవ్యభివృద్ధిమ్ || 3 || 3 || ౭౨ || సహవః -
 అభిహవః - ఉపహవః - విహవః - విమంమ్ - ప్రవృత్తయః || అజీయద్ధై || 3 || 3 || ౭౩ || ఆ
 హాయతై - సన్నిత్యాహవః - యద్ధైమ్ - ఆహవయః || నిపానమాహవః || 3 || 3 || ౭౪ ||
 ఆజ్ఞాపూర్వస్యహవయతేసప్రసారణంపాత్యవృద్ధిశ్చ - ఉదకాధారశ్చేద్యవ్యయః - ఆ
 హవప్రసరిపానంస్యాదుపకూపకలాశయే || తానైవపసర్గస్య || 3 || 3 || ౭౫ || అగ్రపస
 ర్గస్యహవయతేసప్రసారణంపాత్యవృద్ధిశ్చ - హవః || హవశ్చపదః || 3 || 3 || ౭౬ ||
 అగ్రపసర్గార్థప్రేరణాపాత్యవృద్ధిశ్చ - పథాదేతన్నాదాతైః - పదేనదక్షుమ్ - చాద్ధ
 ఙ్గః || మూర్తాఘరః || 3 || 3 || ౭౭ || మూర్తికారిన్యంతస్త్రిన్నిభిదేయహస్తైః
 స్యాత్తునశ్చాదేశః - అభిఘనః - కథంసైన్యఘనమానయేతి - భర్తృశ్చైవభర్తృలక్ష్యతే
 || అస్త్రస్యోదేశే || 3 || 3 || ౭౮ || చాహికగ్రాహకేషస్యసంక్షేయమ్ - అస్త్రస్యనితి
 పారాస్తరమ్ - దేశేత్ - అస్త్రస్థాతః || అగ్రైకదేశేప్రభుఃప్రభూణశ్చ || 3 || 3 ||
 ౭౯ || ద్వారదేశేద్వైప్రకాశావళిస్తా - ఆభ్యునయోబాహ్యశ్చ - తత్రచాహ్యేనకో
 త్సైనిపాతనమివ - ప్రశస్త్వానైకాదైవై - పరైవహస్యతైవిప్రసూః ప్రభూణః - క
 ర్మణ్యై - పత్యైర్భిః || ఉద్ధవోఽత్యాధానమ్ || 3 || 3 || ౮౦ || అత్యాధానముపరి
 స్థాపనమ్ - యస్మిన్మాత్మేనస్యానికాన్యానిసాయిత్యాతత్వవైతమద్భుతః - అధికరణే
 పి || ఆపమనోఽగ్గమ్ || 3 || 3 || ౮౧ || అగ్గః శరీరావయవఃసచేహససస్య - కిన్తపాణిపా
 దశ్చేత్యాహః - కరణేత్ - ఆపమనోఽన్యః || కరణేయోజమృమ్ || 3 || 3 || ౮౨ || ఏ
 మహస్తైకరణేత్స్యాత్తునాదేశశ్చ - ఆయోహస్యతేనైత్యయోఘనః - విఘనః -
 దుఃఖః - దుఃఖాభివృద్ధిశ్చ - పూర్వపదాత్పంజాయామితితత్త్వం - సుశ్చైమాకురారస్య
 దుర్వృత్తః || ప్రమృకచః || 3 || 3 || ౮౩ || ప్రమృకపదేహస్తైకరణేకస్యాదవచ-అ
 ప్పత్యైఘనాదేశశ్చ - స్త్రుప్తుః - స్త్రుప్తుః కరణాభివృద్ధి - స్త్రుప్తుః || పరాఘః ||
 3 || 3 || ౮౪ || పరాహస్తైవస్యాత్కరణేభిర్బాహ్యదేశః - పరిహస్యతేనైత్యవిఘనః
 || పరశ్చగూఢయోః || ౮౫ || - ౨౧ || పరః రేఫస్యలోవాస్యాత్తునశ్చైవఅగ్రైకదేశ-
 పరిఘనః - పరిఘనః - పర్యగ్మః - పర్యగ్మః - ఇహతరప్రమపౌఘాభివృద్ధిమస్యగ్రహణం
 వ్యాఖ్యానాత్ || ఉపమనాశ్రయే || 3 || 3 || ౮౬ || ఉపపూర్వాద్ధైవస్యాదుపధా
 లోపశ్చ - అశ్రయశ్చైవసామీప్యంలక్ష్యతే - పర్వతేనోపహస్యతేసామీప్యేనగమ్యతే
 తిపర్వతోపమః || సంఘాఢ్యైగణప్రశంసయోః || 3 || 3 || ౮౭ || సంహనంసంఘః -
 భావేపా - ఉద్ధస్యతేఉత్పన్నోద్ధాత్యతత్త్వం - కర్మణ్యై - గత్యధానాంబుగర్భ

త్యాత్ హ నిర్దానే ని ఘానిమితమ్ ॥ ౩ ॥ ౩ ॥ ౨౬ ॥ సమస్తాన్ని తగనిమితం - నిర్వికేషం హ
 న్యవైఖాయై శ్రీనిఘావృతాః - సమారోహపరిణాహాభిత్కరః నిర్వికేషః ॥ ౩ ॥ ౩ ॥
 ౨౮ ॥ ఆయభావవివస్వభావాత్ నిర్వికేషః ॥ ౩ ॥ ౩ ॥ ౨౯ ॥ ఆయమపి
 తైర్నిత్యగ్రహణాత్ క్రిర్రబ్ధిపయః - ఆతపవక్త్ర్యనైసనిగ్రహః - దుపవమ్ - పా
 కేసనిర్వికేషక్రిమిమమ్ - దుపవమ్ - ఉద్విగ్రమమ్ ॥ ౩ ॥ ౩ ॥ ౩౦ ॥ ఆయమపి
 స్వభావాద్భావవివ-టుచేపు - వేపరుః - శ్వయిధుః ॥ ౩ ॥ ౩ ॥ ౩౧ ॥ ఆయమపి
 త్వికేషః ॥ ౩ ॥ ౩ ॥ ౩౨ ॥ ఆయభా - యత్నః - విశ్వః - ప్రశ్నః - ప్రశ్నచాసన్మిత్య
 వికాన్యసాప్రసారామ్ జీత్వన్యన్యత్విత్యత్రగుణనిషేధాయ - రత్నః ॥ ౩ ॥ ౩ ॥ ౩౩ ॥
 ౩ ॥ ౩౪ ॥ స్వప్నః ॥ ౩ ॥ ౩ ॥ ౩౫ ॥ ఉపసర్గే ఘానికే ॥ ౩ ॥ ౩ ॥ ౩౬ ॥ ప్రధిః - ఆన్యః - ఉపాధీయతే
 కేత్వపాధిః ॥ ౩ ॥ ౩ ॥ ౩౭ ॥ కర్తవ్యధిః ॥ ౩ ॥ ౩ ॥ ౩౮ ॥ కర్తవ్యపవదే ఘానికే ॥ ౩ ॥ ౩ ॥ ౩౯ ॥
 కర్త - జలానిధిః - నైస్సనికజలనిః ॥ ౩ ॥ ౩ ॥ ౪౦ ॥ త్రియం క్రి - త్రియం ॥ ౩ ॥ ౩ ॥ ౪౧ ॥
 స్వాత్ - సుఖంపవాదః - అజపాతపరత్వాద్భాగతే - కృతిః - చితిః - ముతిః - స్వాయా - స్వా
 తిః - స్మృతికామభిత్తుపాగ్నిమాదికమ్ - క్రాంతాద్ధాత్వకేచిచచరితివాసమాధేయమ్ ॥
 శూరియజీషిప్రభ్యః కరణే ॥ శూరియతేనయా ॥ ౩ ॥ ౩ ॥ ౪౨ ॥ యజేషిష్వ - ప్రి - న్మతిః ॥
 యుల్పా ॥ ౩ ॥ ౩ ॥ ౪౩ ॥ క్రియచావద్వాచ్యః ॥ తేననిష్ఠానత్వం - క్రియః - గీర్ణః - యాని - ధూని - యా
 నిః - ధూని - ఆయోగః భాగాత్ క్రిని హిస్సుః - ప్రహ్లాని - తప - చూరిః - పులిః ॥ చా
 తే క్రిచిధావోవాచ్యః ॥ అపచితిః ॥ గంపదాదిభ్యః క్రితమ్ ॥ సమృత్ - విపత్ - క్రిపీప్య
 తే - సంపత్తి - విపత్తి ॥ ౩ ॥ ౩ ॥ ౪౪ ॥ స్థాగాపాపచోభావే ॥ ౩ ॥ ౩ ॥ ౪౫ ॥ క్రిస్సాత్ - అజోపవాదః -
 ప్రధిః - ఉ - స్థితిః - సంగీతిః - సంకీతిః - పత్తిః - కథమవస్థాసంస్థా - వ్యవస్థాయామితి
 వికాత్ ॥ ౩ ॥ ౩ ॥ ౪౬ ॥ ఉపియోగః ॥ ౩ ॥ ౩ ॥ ౪౭ ॥ అపతేజ్వరత్వరత్నా
 ర్ - ఉః - స్వరార్థంపచనమ్ - ఉదాత్తభూమివర్తతే - యాతిః - జాతిః - అనయోగిర్
 త్వంచనిపాత్యతే - స్వతేసాతిః - ఉత్పాథావోనిపాత్యతేననోతేవా - జనసనేత్యాత్వే
 తేస్వరార్థంపాతనమ్ - హన్యోనోతేర్వాహతిః - క్రియః ॥ ౩ ॥ ౩ ॥ ౪౮ ॥ ప్రజయజోర్వాజేకమ్ ॥
 ౩ ॥ ౩ ॥ ౪౯ ॥ ప్రజ్యా - జ్యా ॥ ౩ ॥ ౩ ॥ ౫౦ ॥ సంజ్ఞాయాంసమజనిపదనిపతచనవిషమభోజీభ్యభి
 ణః ॥ ౩ ॥ ౩ ॥ ౫౧ ॥ సమజాదిభ్యః ॥ ౩ ॥ ౩ ॥ ౫౨ ॥ త్రియంభావదోక్యపాత్యత్ సమానాత్తః సంజ్ఞా
 యామ్ ॥ ఆజేక్యవిపీభావోనేతివాచ్యమ్ ॥ సమజన్యస్యామితిసమజ్యా - నిషేధన్య
 న్యాన్యచద్యా అపణః - నిపతన్యస్యామితిపత్యాపిచ్ఛిలాభూమిః - మన్యతేనయేతిమ
 న్యాగపాశ్వనిరా-విచన్యసయావిద్యా - సుత్యాఅభిషవః - శయ్యా - భృత్యా - ఈ
 యతేనయాత్వావికా ॥ ౩ ॥ ౩ ॥ ౫౩ ॥ కృత్యకృత ॥ ౩ ॥ ౩ ॥ ౫౪ ॥ కృత్యభియోగభాగః - కృత్యః
 కృత్యస్యాత్ - కృత్యా - శచ - చాత్ క్రియ - క్రియా - కృతిః ॥ ౩ ॥ ౩ ॥ ౫౫ ॥ ఇచ్ఛా
 ద్భావేణ యగభావశ్చనిపాత్యతే ఇచ్ఛా ॥ పరిచర్యాపరిసర్యామృగయాటాట్యానా
 ముసంఖ్యానమ్ ॥ శోయశ్చనిపాత్యతే - పరిచర్యాపూజా - పరిసర్యాపరిసరణమ్ - ఆ
 త్రగణిపి - మృగఅన్యేదజ - చురాదావదన్యః - అతోలోపాథావోపి - కేళికిణిలోపః -
 మృగయా - అటతేకేమికిట్యగన్యన్యత్వంపూర్వభాగేయకారనివృత్తిరీద్రిశ్చ - ఆ
 టాట్యా ॥ జాగరైకారోవా ॥ ౩ ॥ ౩ ॥ ౫౬ ॥ జాగరా - జాగర్యా ॥ ఆప్రత్యయాత్ ॥ ౩ ॥ ౩ ॥

౧౦౩ || ప్రత్యయాన్వేష్యభాతుభ్యః | త్రియామకారప్రత్యయస్సాన్ - చిక్రీర్వా - ఘ
 త్రకామ్యః గురోశ్చహలః || ౩ || ౩ || ౧౦౩ || గురుమతోహలనాత్ త్రియామకార
 స్సాన్ - ఈహః - ఊహః - గురోఃకిమ్ - భక్తిః - హలఃకిమ్ - నీతిః* నిన్దాయాంసేటశ్చవక్త
 వ్యమ్* సేహ - ఆప్తిః - తితుత్రేలిసేట్ - దీప్తిః* తితుత్రేవ్యగ్రహదీనామితిచావ్యమ్* ని
 గృహీతిః - నిపరితిః* సిద్ధిదావభ్యేత్ || ౩ || ౩ || ౧౦౪ || పిద్యోభేదావిభ్యశ్చ త్రి
 యామజ్ జ్ఞాన - జరా - త్రపూమ్ - త్రపా - భిదా - విదారణివాదమ్ - భిత్తిన్యా-భి
 దా - దైర్ఘ్యధికరణే - అన్యత్రభిత్తిః - భిద్రంగుహగిర్యోపభ్యోః - అత్రిగిరెకకజోగిశ
 థేవవిషయీకః - అన్యత్రగూఢిః - ఆరా-ముద్భవోఽజిగుణః - హరా-కాహ-తారా-హారా -
 దీర్ఘత్వంనిపాత్యతే - మృజా* క్రపేస్సగప్రసారణంచ * కృపా* చిన్తిపూజిధికుమ్మ
 చర్చశ్చ || ౩ || ౩ || ౧౦౫ || అజ్ స్యాత్ - యచోఽపవాదః-చిన్తా పూజా-కథా-కుమ్భ-
 చర్పా* ఆతశ్చోపసర్గే || ౩ || ౩ || ౧౦౬ || ఆజ్ స్యాత్ - క్రినోపవాగః - ప్రదా-ఉపదా ||
 శ్రదస్త్రోరుపసర్గపద్యుత్తిః || శ్రద్ధా-అప్తరా* న్యాసక్రథోయచ్ || ౩ || ౩ || ౧౦౭ || ఆకా
 రస్యాపవాదః - కారణా - హరణా - ఆసనా - క్రస్థనా* ఘట్టపద్మిదిభ్యశ్చేలిచావ్యమ్* ఘ
 ట్టనా - వస్తనా - పేదనా* షెరనిచ్చార్ధస్య* ఆశ్వేషణా* పరేర్వా* పర్వేషణా-పరీష్టిః
 * రోగాఖ్యాయాంఙ్ముత్ బహుశమ్ || ౩ || ౩ || ౧౦౮ || ప్రభక్తికా - ప్రవాహకా - విచర్చ
 కా - క్వచిన్న-శిరో ర్తిః* ధాత్వర్సనిదైకేఙ్ముల్ప కవ్యః* ఆసికా-శాయికా * ఇక్ శ్చిపా
 ధాతునిదైకే* పచిః-పచతిః* పద్మాతారః* నిదైశ ఇత్యేవ-అకారః-కకారః* రాదిభః*
 రేఫః * మత్వర్దాచ్చః* బహుశవచనాదకారలొపః - మత్వర్దీయః* ఇణబాదిభ్యః* ఆజిః
 ఆతిః* ఇశోవపాదిభ్యః* వాపిః-వాసిః - స్వరేఫేపః * ఇక్ష్మామాదిభ్యః* కృషిఃగిరిః *
 సగజ్ఞాయామ్ || ౩ || ౩ || ౧౦౯ || ఆత్రధాతోర్ధ్వత్ - ఉద్దాలకపుష్పభజ్జోగా* విభామాఖ్యా
 నపరిప్రశ్నయోరిశోచ || ౩ || ౩ || ౧౧౦ || పరిప్రశ్నే ఆఖ్యాసేచగమ్యేష్వేస్యాత్ చాత్
 ఙ్ముత్ - విభాషోక్త్యథాప్రాప్తయశ్యేపి - కాంత్వంకారింకారికాం క్రియాంకృత్యాం
 కృతింవాకార్ద్ధిః - సర్వాంకారింకారికాంక్రియాంకృత్యాంకృతింవాకార్ద్ధమ్ - ఏవంగణి
 గణికాంగణనాం - పాచింపాచికాంపచాంపక్తిమ్* పర్యాయార్థతోత్పత్తిఘంబుచ్ ||
 ౩ || ౩ || ౧౧౧ || పర్యాయఃపరిపాటీ - క్రమః - అర్హణవర్హః-యోగ్యతా - పర్యాయా
 దిమద్యోత్యేమఙ్ముచ్వాస్యాత్ - భవతతసికా- శాయికా - అగ్రగామికా - భవా
 నిక్షుభాక్షికామర్హతి - యుతే - ఇక్షుభాక్షికామైధారయసి - ఉత్పత్తౌ - ఇక్షుభాక్షికా
 ఉడపాది* ఆక్రోశేనభ్యానిః || ౩ || ౩ || ౧౧౨ || విభాషేతినివృత్తమ్ - నభిఉపపదేఽనిః
 స్యాదాకోశే - అజీవస్సైకరథూయాత్ - అప్రయాణిః* కృత్వల్కుటోబహుశమ్ ||
 ౩ || ౩ || ౧౧౩ || ధావేకర్తరిచకారకేసంజ్ఞాయామితిచనివృత్తం - రాజ్ఞాభుజ్యైరైరాజ్యో
 జనాశ్చాలయః* నపుంసకేధావేక్తః || ౩ || ౩ || ౧౧౪ || ఙ్ముచ్చ్వచ్ || ౩ || ౩ || ౧౧౫ || హ
 సితం - హసనం | యోగవిభాగఉత్తరార్థః* కర్తణిచయేనసంస్పర్శాత్కర్తృశ్చరీరసు
 భమ్ || ౩ || ౩ || ౧౧౬ || యేనకర్తృణాస్పృశ్యమానస్యకర్తృశ్చరీరసుభముత్పద్యతే తస్మిన్
 ర్ద్రఙ్ముచ్ఛపదేఙ్ముచ్చ్వాస్యాత్ - పూర్వేణసిద్ధేనీత్యసమాసార్థంచనమ్ - పయఃపానగు
 భమ్ - కర్తృతికిమ్ - గురోఃస్నాపనగుభమ్ - సేహగురుకర్తృకేతుకర్త* వాయోహుశే

సాగ్యరాధ్య నమదిభేనమాయలె యాధ్యమ్యవం - ఈమదాధ్యమ్యవం - స్వాధ్య
సం - అసాధ్యమాధ్యమ్యవం - రోజుదురాధ్యమ్యవం - ఈమదాధ్యమ్యవం - స్వాధ్యమ్య
- చన్ద్రస్యయోఃకమ్ - ఆన్యోనముమాయలె - ఆన్యోయచ ॥ ౩ ॥ ౧౨౦ ॥ భావపవా
దః - ఈ - త్వాస్యమోఽవతా - మహ్మనః - మహనః - యావాయాంశానయధివ్యభిధ్య
షి - మహ్మభ్యోయమ్యచ ॥ ౩ ॥ దుశ్శాననః - మహ్మభ్యన - త్యాంశా - మత్సానాత్ ॥ ౨ ॥ ౪ ॥
౩ ॥ నస్యతోన - నిర్వాచం - సప్తిమ్యవం - యాస్య - నిర్ణయః - పదాన్యామ్ - మహ్మ
- వదె - నంపదా - న్ద్యం - మహ్మసూనాయం - తెనేహన - మహ్మమ్యేణ - ఆవశ్యవాద
వర్ణ్య మోర్ణి ॥ ౩ ॥ ౧౨౧ ॥ అవశ్యగకారీ శతన్తాయా - క్లిష్ట కృత్యాత్ ॥ ౩ ॥ ౧౨౨ ॥ ఆ
వశ్యవాదవర్ణ్యయోర్థేవ - అవశ్యమాపిశ్యవ్యం - శతన్తేయమ్ - క్లిష్ట కృత్యాత్ ॥ ౩ ॥ ౧౨౩ ॥
యామ్ ॥ ౩ ॥ ౧౨౪ ॥ ఛాత్ - క్లిష్ట కృత్యాత్ ॥ ౩ ॥ ౧౨౫ ॥ ఛాత్ - క్లిష్ట కృత్యాత్ ॥ ౩ ॥ ౧౨౬ ॥
భారత - చూతి - క్లిష్ట కృత్యాత్ ॥ ౩ ॥ ౧౨౭ ॥ భారత - క్లిష్ట కృత్యాత్ ॥ ౩ ॥ ౧౨౮ ॥
భారత - చూతి - క్లిష్ట కృత్యాత్ ॥ ౩ ॥ ౧౨౯ ॥ భారత - క్లిష్ట కృత్యాత్ ॥ ౩ ॥ ౧౩౦ ॥
భారత - చూతి - క్లిష్ట కృత్యాత్ ॥ ౩ ॥ ౧౩౧ ॥ భారత - క్లిష్ట కృత్యాత్ ॥ ౩ ॥ ౧౩౨ ॥
భారత - చూతి - క్లిష్ట కృత్యాత్ ॥ ౩ ॥ ౧౩౩ ॥ భారత - క్లిష్ట కృత్యాత్ ॥ ౩ ॥ ౧౩౪ ॥
భారత - చూతి - క్లిష్ట కృత్యాత్ ॥ ౩ ॥ ౧౩౫ ॥ భారత - క్లిష్ట కృత్యాత్ ॥ ౩ ॥ ౧౩౬ ॥
భారత - చూతి - క్లిష్ట కృత్యాత్ ॥ ౩ ॥ ౧౩౭ ॥ భారత - క్లిష్ట కృత్యాత్ ॥ ౩ ॥ ౧౩౮ ॥
భారత - చూతి - క్లిష్ట కృత్యాత్ ॥ ౩ ॥ ౧౩౯ ॥ భారత - క్లిష్ట కృత్యాత్ ॥ ౩ ॥ ౧౪౦ ॥
భారత - చూతి - క్లిష్ట కృత్యాత్ ॥ ౩ ॥ ౧౪౧ ॥ భారత - క్లిష్ట కృత్యాత్ ॥ ౩ ॥ ౧౪౨ ॥
భారత - చూతి - క్లిష్ట కృత్యాత్ ॥ ౩ ॥ ౧౪౩ ॥ భారత - క్లిష్ట కృత్యాత్ ॥ ౩ ॥ ౧౪౪ ॥
భారత - చూతి - క్లిష్ట కృత్యాత్ ॥ ౩ ॥ ౧౪౫ ॥ భారత - క్లిష్ట కృత్యాత్ ॥ ౩ ॥ ౧౪౬ ॥
భారత - చూతి - క్లిష్ట కృత్యాత్ ॥ ౩ ॥ ౧౪౭ ॥ భారత - క్లిష్ట కృత్యాత్ ॥ ౩ ॥ ౧౪౮ ॥
భారత - చూతి - క్లిష్ట కృత్యాత్ ॥ ౩ ॥ ౧౪౯ ॥ భారత - క్లిష్ట కృత్యాత్ ॥ ౩ ॥ ౧౫౦ ॥

జ్యోతిషః వ్యక్తిః ౧॥౪॥ ౩॥ ఉపవ్యాయ విభాషాపరః ౧॥ ౧॥ ౪౪॥ పరేర్వ్యభాః
 సుప్రసారణంవాస్యోత్పత్తి - తుకంబాధిత్వాపరత్వాత్ హలజుఃదీర్ఘః - పవీయ-
 పరివ్యాయ - కథం మఖం వ్యాధాయస్యపితి - సేత్రేఃమీల్యహసతితి - వ్యాధాన
 సమ్మిలనోత్తరకాలేషిస్వాపహాసయోరనువృత్తేః తదంతవివక్షయాభివ్యక్తిః ఆభీష్ట్యై
 ణ ముల్ చ ॥ ౩ ॥ ౪ ॥ ౨౨ ॥ పా నని పు క్యే ద్యో త్యే పూ ర్వ విష
 యేణముల్స్యాత్ క్వాచ - ద్విత్వం - స్మారంస్మారంసమతి శివమ్ - స్మృత్యాప్త
 త్వా - పాయంపాయం - భోజుభోజు - కృపించౌపా - జ్ఞములారితిణ
 ముల్పరేణావాదీర్ఘః - గామంగామం - గమంగమం - విభాషాజ్ఞములారితిసమ్వా-
 లమ్మంలమ్మం - లాభంలాభం - వ్యవస్థితవిభాషయాఉపస్పృష్టస్సరిత్యంసమ్ - ప్రలమ్మం
 ప్రలమ్మం - జాగ్రోవిజ్ఞితిగుణః - జాగరంజాగరమ్ - జ్యుప్తస్యాప్యేపమ్ జ్ఞానయద్య
 నాకాజ్ఞే ॥ ౩ ॥ ౪ ॥ ౨౩ ॥ యచ్చజ్ఞేఉపదేవుర్వకాలేయత్వాప్రిప్రంతన్న - యత్ర
 పూర్వోత్తరేత్రయేతద్దాక్యమపరంనాకాజ్ఞేతేచేత్ - యదయంభుజేత్తే తతఃపర
 తి - ఇహక్వాణములొన - అనాకాజ్ఞేతిమ్ - యదయంభుక్వాప్రజతితతోఽధితే జ్ఞావి
 భాషాగ్రేప్రథమపూర్వేము ॥ ౩ ॥ ౪ ॥ ౨౪ ॥ ఆభీష్ట్యైజతిసానువర్తతే ఏషూపపదేమసు
 మానక ర్తృకయోఃపూర్వకాలేక్వాణములొవాస్త్రః - ఆగ్రేభౌజంప్రజతి - ఆగ్రేభు
 క్వా - ప్రథమంభోజం - ప్రథమంభుక్వా - పూర్వంభోజం - పూర్వంభుక్వా - వత్సేల
 డావయః - ఆగ్రేభుజేత్రతతోవ్రజతి - ఆభీష్ట్యైగుహపూర్వప్రతిషేధేననిత్యమేవవి
 ధిః - ఆగ్రేభౌజాభౌజంప్రజతి - భుక్వాభుక్వా జ్ఞా కర్తవ్యాకోశేకృతాభిముఖే ॥ ౩ ॥
 ౪ ॥ ౨౫ ॥ కర్తవ్యుపపదేతకోశేగమ్యేకృతాభిముఖేస్యాత్ - చోరజ్ఞానమాకోశతి-
 కరోతిరుచ్చారణే - చోరజ్ఞుమచ్చార్యేత్యర్థః జ్ఞా స్వాదుమిణముల్ ॥ ౩ ॥ ౪ ॥ ౨౬ ॥ స్వా
 ద్వర్థేమకృతాభిముల్స్యాదేక ర్తృకయోః పూర్వకాలే - పూర్వపదస్యమాస్తత్వం
 నిపాత్యతే - అస్వాద్వింస్వాద్వింకృతాభుజేక్వాపదజ్ఞానంభుజేక్వా - సంపన్నంకా
 రం - లవణంకారం - సంపన్నలవణజ్ఞే స్వాదుపరాయా - వాసరూపేణక్వాపి - స్వా
 దుంకృతాభుజేక్వా అన్యధైవంకథమిథ్యంసుసిద్ధాప్రయోగశ్చేత్ ॥ ౩ ॥ ౪ ॥ ౨౭ ॥ ఏ
 మకృతాభిముల్స్యాత్ - సిద్ధః ఆప్రయోగః అస్య - ఏవంభూతశ్చేత్కృతావర్థత్యా
 త్ప్రియోగానర్హ ఇత్యర్థః - అన్యధాకారమ్ - ఏవంకారం - కథంకారమ్ - ఇత్యంకారంభుజేక్వా -
 ఇత్యంభుజేక్వాత్యర్థః - సిద్ధితిమ్ శిరోస్యధాకృతాభుజేక్వా యథాతథయోరఘా
 యాప్రతిపదనై ॥ ౩ ॥ ౪ ॥ ౨౮ ॥ కృతాస్సిద్ధాప్రయోగశ్చేత్ - అఘాయయాప్రతిపద
 నే - యధాకారమహంభోజ్యే - తిధాకారమౌజ్యేకింతవాసనై జ్ఞా కర్తవ్యిద్వివిదో
 స్సాకశ్యే ॥ ౩ ॥ ౪ ॥ ౨౯ ॥ కర్తవ్యుపపదేణముల్స్యాత్ - కన్యాదగ్గంపరయతి - సర్వాః
 న్యాఇత్యర్థః - బ్రాహ్మణవేదంభోజయతి - యంయంచాహ్మణంజానాతిభూతేచార
 యతితాతంసర్వంభోజయతిత్యర్థః జ్ఞా యావతివిస్తజీవాః ॥ ౩ ॥ ౪ ॥ ౩౦ ॥ యావద్వేదంభు
 జేక్వా - యావల్లభతేతావదిత్యర్థః - యావజ్జీవమధితే జ్ఞా చర్తాదరయోఃపూరః ॥ ౩ ॥ ౪ ॥
 ౩౧ ॥ కర్తవ్యేవ - చర్తపూరం స్మృతాతి - ఉదరపూరంభుజేక్వా వర్తప్రమాణఉలోప
 శ్చాస్యాన్యతరస్యామ్ ॥ ౩ ॥ ౪ ॥ ౩౨ ॥ కర్తవ్యుపపదేపూర్వముల్స్యాత్ - ఉకారలో

పశ్యవా- సహదాయేనవర్షప్రమాణేగమ్యే - గోష్పదప్రచ్ఛిష్టోదేవః - గోష్పదపూరు
 వృష్టాదవః- అస్యేరికిమ్ - ఉపపదస్సమాభూత్ - మూషిణాబిలప్రమ్మిష్ణః యేకేన్ద్రేః॥
 ౩॥ ౪ ॥ ౩౩ ॥ చెలార్థైషుకర్తృగూఢపదేషుక్నోపేణమల్ స్యాద్యర్షప్రమాణే - చేల
 క్నోపవృష్టాదేవః- షష్ట్రక్నోపమ్మిష్ణః నిమూలసమూలయోఃకమః॥ ౩॥ ౪॥ ౩౪॥ కన్త్రణీ
 త్యేవ- కమాదివ్యవప్రయోగంవత్సరి - అత్రప్రకరణేపూర్వకాలక్రమసంబధ్యతే - ని
 మూలకామంకమతి - సమూలకామంకమతి- నిమూలంసమూలకమతీత్యర్థః- నీకస్యాశిదా
 త్వస్యస్థనిమూలాదివిశేషసంబధాదేదః - తేనసామాన్యవిశేషభావేనసశేషణివేష్యభా
 వః- శుక్ల-చూర్ణ రూఢైషుపిదః॥ ౩॥ ౪॥ ౩౫॥ సీసుకర్తృగూఢపేష్టమల్- శుక్ల-పె
 మంపినప్తి - శుక్ల-పిన్తిత్యర్థః- చూర్ణ-పెమంరూఢపేష్టమ్- శుక్ల-సమూలాకృతవిశేష- హ
 నకృత్తోగ్రహః॥ ౩॥ ౪॥ ౩౬॥ కర్త్రణీత్యేవ- సమూలకూతంసాన్ని-అకృతకాగికరోతి-చి
 వగ్రాహుగృహ్యతి- జీవతితిజీవః- జగదధలతణిఃకః - యేవంతంగ్మణ్యతీత్యర్థః- ౩౬
 హసః॥ ౩॥ ౪॥ ౩౭॥ పాగఘాతంసాన్ని- పాదేనహస్తీత్యర్థః - యదాః-ద్యునుక్రమే-గర్వ
 స్సన్నిత్యసమాసార్థైరయంయోగః - భిన్నగాత్రసంబద్ధకూహిసార్థానాంచేవివశ్యత్యే
 స్సేహాశేపిః॥ ౩॥ ౪॥ ౩౮॥ స్నిహ్యతయేనతస్మిన్-రణేషిష్టేగమల్ - ఉదపేమం
 పినప్తి- ఉదపేనపినప్తిత్యర్థః- హస్తేవర్తిహూః॥ ౩॥ ౪॥ ౩౯॥ హస్తారేకరణే- హస్త
 వర్తనవర్తయతి- కరవర్తం- హస్తేనసమీకాంకరోతిత్యర్థః- హస్తగ్రాహంగ్మణ్యతీ- కర
 గ్రాహం- పాణిగ్రాహమ్- శ్రీపుషః॥ ౩॥ ౪॥ ౪౦॥ కరణంశ్చైవ- స్వత్కర్తృగ్రహ
 ణం- తేనస్వయాపెపర్యాయేవశేషేచణమల్- స్వపోషంపుష్కరి-భావోషం - గోపోషమ్
 అధికరణేబద్ధః॥ ౩॥ ౪॥ ౪౧॥ చక్రబద్ధంబద్ధాతి- చక్రేబద్ధాతీత్యర్థః- శుక్ల-సంజ్ఞా
 యామ్॥ ౩॥ ౪॥ ౪౨॥ బద్ధాత్మ్యమల్-సంజ్ఞాయామ్ - క్రాంతిబద్ధంబద్ధః - మయూరి
 కాబద్ధమ్- ఆట్టాలికాబద్ధమ్- బద్ధవిశేషాణాంసంజ్ఞావితాః- శుక్ల-క్రాంతిపుష్కరయోర్న
 శివహూః॥ ౩॥ ౪॥ ౪౩॥ బీజేనాశేనకృతి - బీజోనశ్యతీత్యర్థః - పురుషహామనహతి- పు
 రుషోనహతిత్యర్థః- శుక్ల-బీజేనాశేనకృతి- ౩॥ ౪॥ ౪౪॥ ఊర్ధ్వోకర్తృ- ఊర్ధ్వశోషం
 శుద్యుతి - వృక్షోదియార్థ్యమలప్రకృతీత్యర్థః - ఊర్ధ్వపూరంపుర్యతే - ఊర్ధ్వము
 ఖనీపఖటాదిఃవర్షాదవాదిగాపూర్ణోభవతిత్యర్థః- ఉపమానకర్తృణిచ॥ ౩॥ ౪॥ ౪౫॥
 చాత్మకర్తృ- ఘృతనిదాయన్నిసాతంజల - ఘృతవిషురక్షితమలీత్యర్థః - అజకాశ-న
 వ్యః- అజక-వనప్తశతీత్యర్థః- శుక్ల-కచాదిమయభావ్యనుప్రయగః॥ ౩॥ ౪॥ ౪౬॥ యస్తా
 ణ్ణమిలుక్తఃస-హానుప్రయోక్తవ్యకర్తృత్యర్థః - తద్దేవోదాహృతమ్- శుక్ల-ఉపదేశస్త్రోత
 యాయామ్॥ ౩॥ ౪॥ ౪౭॥ తేఃప్రశ్నతిత్తావ్యకాలవనిసంబధ్యతే- తృతీయాప్రశ్న
 న్యవ్యతరన్యామితిసమాసః- మూలకోపదంశౌభుజ్జేతై- మూలకేనోపదంశం - దశ్య
 మానస్యమూలకస్యభుజింప్రతిరంత్వాత్పతీయో - యద్యప్యపిసంసాసహసశాస్త్రం
 మ్మన్తః - తథాప్యార్థైస్త్యేవ - కర్తృత్వాత్ - ఏతావత్తేవసామధ్యైవప్రత్యయః- స
 మాసశ్చతృతీయాయామితివచనసామర్థ్యాత్- శుక్ల-హింసార్థానాంపసమానకర్తృకాణామ్॥
 ౩॥ ౪॥ ౪౮॥ తృతీయాన్తేఉపపదేనప్రయోగభాతునాసమానకర్తృకాధింసా
 ర్థాణ్యమల్-స్యాత్- దణ్డోపమాతంగాకాలయతి- దణ్డేనోపమాతం-దణ్డతాగమ్- సమా

గంధర్వకాకామిరికిమ్ - ధర్మచారమాహర్షగాఃకాలయతి ॥ ౩ ॥ ౪ ॥ ౫ ॥ ఉపహర్యభ్యుపేదాదిభ్యున ప్రవృత్తైర్మయాప్రవోపపదేభవం
ల్ స్యాత్ - పార్శ్వపక్షిశంకతే - వాగ్మయే రుషీదం - వాగ్మ్యాభ్యాముపేదగ - ప్ర
బోధరోధం గాఃస్థాపయతి - ప్రజెనప్రజేడిపరోధంవా - పాణ్యపకర్షంవానాస్సంగ్య
ప్రో - పాణ్యపుపకర్షం - పాణిలోపకర్షం ॥ ౩ ॥ ౪ ॥ ౫ ॥ తృతీయాసప్రమ్యా
ధాతోన్మకుల్ స్యాస్త్వైకైగ్మగ్మమాన - కేశగ్రాహంయుభ్యునై - కేశేషగ్రాహీత్యా
హస్తగ్రహం - హస్తేగ్రహీత్యా ॥ ప్రమాణేన ॥ ౩ ॥ ౪ ॥ ౫ ॥ తృతీయాసప్ర
మ్యాత్తేవ - ద్యుగ్మలోత్కర్షంబజ్జికాంభిన త్కర్షగ్మనేనద్యుగ్మనేనోత్కర్షం ॥ ౩ ॥
౪ ॥ ౫ ॥ పరిపాప్యతరా - కర్మోత్థాయస్థాపతి ॥ ద్వి
యాయామి ॥ ౩ ॥ ౪ ॥ ౫ ॥ పరిపాప్యామిత్యేవ - యష్టిగ్రాహంయుభ్యునై - లోష్ట
గ్రాహమ్ ॥ అపగరోబములి ॥ ౩ ॥ ౪ ॥ ౫ ॥ గురీడిద్యుమనే - ఆప్తగ్రహోవాత్యాత్మ
ణమని - అస్యవరోరంయుభ్యునై - అస్యవగారమ్ ॥ స్వాగైఘ్రివై ॥ ౩ ॥ ౪ ॥ ౫ ॥ ద్వి
యాయామిత్యేవ - ఆస్తివేస్వాగైష్టితీయానైగ్రాహోగ్మనుల్ - భూవిక్షేపంకథయ
తి - భూవిక్షేపమ్ - ఆభ్యుపేష్ట - శిరశ్చక్షిప్య - యేనానానజీనన తద్భవమ్ ॥ ప
రిక్లిశ్యమానేచ ॥ ౩ ॥ ౪ ॥ ౫ ॥ సర్వతోఽపద్యమానేస్వాగైష్టితీయానైగ్రాహో
డిరతిపేషంయుభ్యునై - కృత్స్నకురఃపేషయప్రత్యర్థ - డిరోవిదారంప్రచిచ్ఛ
రెనస్థై - భిషార్థమిదమ్ ॥ విషతిపిచ్ఛగ్లాఽభ్యవ్యమానాసేవ్యమానగ్మో ॥ ౩ ॥
౪ ॥ ౫ ॥ ద్వితీయాయామిత్యేవ - ద్వితీయాన్దేడిపదేకాద్విభ్యోణమ ర్ స్యాత్ వ్యా
ప్యమానేఅసేవ్యమానేబారైగ్మ్యే - గేహంప్రవ్యాకాంత్యాద్విచ్యూభిః సాః త్యేన
సంబన్ధోవ్యాప్తిః - క్రియాయాఃపానఃపున్యమాసేవా - నిత్యవీప్యమోరిష్టశ్చుటన
భవతి - సమాసేనైవప్రభావతప్రయోరుక్తత్యాత్ - యద్యప్యాభ్యేక్ష్యేణములు క్రివ
తథాపిక్షేపపంభార్థమాసేనాయామిదాపునప్రధిః - గేహంప్రవేశమానై - గే
హంగేహమనుప్రవేశం - గేహమగ్నైరెకేననుప్రవేశం - ఏనంగేహంప్రవేశం
గేహంప్రపాదం - గేహంసంపదమ్ - అసమాసేమిగేహస్యముల ప్రస్థపర్యా
యేణ్యుత్పత్తిమ్ ॥ అస్యతిత్వహోక్రియాస్తరెకాతేషమ్ ॥ ౩ ॥ ౪ ॥ ౫ ॥ క్రియామస్తరయతివ్య
వధత్త్యతిక్రియాస్తరః తస్మిన్గాత్వధైవ రమానాదస్యతేప్రప్తేకాలవాచిమిద్యతీయా
నైషూపపదేషుణముల్ స్యాత్ - ద్యువహోత్యాసం గాః పాయయిర్వ్యహమత్యాసంద్వ్య
హతర్క - ద్యువహస్తవమ్ - ఆత్మసనేనత్వజేనచ గహం పానక్రియావ్యవధీయతే
అద్యవాయులద్వ్యహమిప్రమ్యతసఃపాయయితీత్కర్షః ॥ నామ్నాద్యభ్యగ్రిహోః ॥
౩ ॥ ౪ ॥ ౫ ॥ ద్వితీయాయామిత్యేవ - నామాదేశమాచక్షే నామగ్రాహమా
వ్యయతి ॥ అవ్యయైదాధాభిప్రేతాభ్యాగేష్టిభాఃక్వాణములౌ ॥ ౩ ॥ ౪ ॥ ౫ ॥
అయధాభిప్రేతాభ్యాసన్నామఅక్రియస్యోచ్చైస్త్రియస్యనైః కథనమ్ - ఉచ్చైఃకృ
త్య - ఉచ్చైఃకృత్యా - ఉచ్చైఃకారమక్రియమాచక్షే - నీచైః కృత్య - నీచైఃకృ
త్యా - నీచైఃకారంతియంబూతే ॥ తిర్యచ్యవవర్తే ॥ ౩ ॥ ౪ ॥ ౫ ॥ తిర్యక్పజ్జేడిప
పదేకాభ్యావ్యయతే ప్రసమాప్రాగమ్యాయామ్ - తిర్యక్పాత్కగతః - తిర్యక్పా

త్వా- తిర్వక్కారంసమాప్యగతత్వార్థః - అవరేఽమ్ - తిర్వక్క-త్వాత్సామగతః
 నాప్యజ్ఞేతస్మత్ప్రయేకభావః॥ ౩॥ ౪॥ ౬౦॥ ముఖతఃకృత్యగతః- ముఖతఃకృత్వా-ముఖ
 తఃకారం- ముఖతోభూయ - ముఖతోభూత్వా - ముఖతోభావమ్ * నాధార్థ్యత్యయో
 చ్యుతే॥ ౩॥ ౪॥ ౬౧॥ నాధార్థ్యత్యయానైవ్యర్థవిషయేఉపపదకృభావఃక్వాణ
 ములౌప్తః- అనానా నానాకృత్వానానాకృత్య- నానాకారం-నాకృత్య- నానాకృత్వా-వి
 నాకారం- నానాభూయ-నానాభూత్వా- నానాభావమ్ - అనేకంప్రవృత్తేషాంభూత్వా-ఏ
 కభాభూయ- ఏకభాభూత్వా - ఏకభాభావమ్ - ఏకభాకృత్య-ఏకభాకృత్వా - ఏకభాకా
 రమ్- ప్రత్యయగ్రహణంకిమ్ - హిరుక్క-త్వా - పృథగ్భూత్వా * తూష్టిమిధువః॥ ౩॥
 ౪॥ ౬౩॥ తూష్టింశ్చద్దేఉపపదేభువఃక్వాణములౌప్తః - తూష్టింభూయ - తూష్టింభూ
 త్వా- తూష్టింభావమ్ * ఆస్వచ్ఛానులోమ్యే॥ ౩॥ ౪॥ ౬౪॥ ఆస్వచ్ఛశ్చద్దేఉపపదేభువః
 క్వాణములౌప్తః- అనుకూల్యేగమ్యమానే- అస్వగ్భూయఆస్నే- అస్వగ్భూత్వా-అస్వగ్భూ
 వమ్ - అగ్రతఃపార్శ్వతః పృష్ఠతోవానుకూలోభూత్వాఆస్తత్వార్థః - ఆనులోమ్యేకిమ్-
 ఆస్వగ్భూత్వాతిష్ఠతి- పృష్ఠతోభూత్వైత్వార్థః ॥ * * * * *
 ఇథంతాకికశ్చద్దానాదిశ్చాత్రమివాదగ్ధితంవిస్తరస్తయధాశాస్త్రందగ్ధితశ్చబ్రకాస్తకే॥ ౪
 ట్టోజిడితీతకృతిఃసైమాసిద్ధాంతకామదీ॥శ్రీత్రైలోక్యాయాద్భగవతోర్భవానీశ్వరనాథయోః॥
 ఇతి శ్రీభట్టోజిడితీతవిరచితాయాం సిద్ధాంతకామద్యమ్

—* ఉత్తరార్ధసమాప్తమ్ *

వైదికప్రక్రియా-ప్రథమోధ్యాయః.

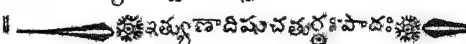

* ఛన్దసిపునర్వస్వోరేకవచనమ్॥౧॥౨౨౬౦॥ద్వయోరేకవచనంవాసాన్యత్ - ఛన్దస్వసు
 ర్నక్షత్రంపునర్వసూవా- లోకేతుద్వివచనమేవ * విశాఖయోశ్చ॥ ౧॥౨౨౬౧॥ ఛా
 గ్వత్- విశాఖానక్షత్రం- విశాఖేవా * వస్తీయు క్తశ్చన్దసివా॥౧॥౪॥౬౦॥వప్ర్యస్తేనయు
 క్తఃపతిశబ్దఃఛన్దసిఘిసంజ్ఞోవాసాన్యత్ - తేత్రస్యపతినావయమ్ - ఇహవేషియోగంవిభ
 జ్యుఛన్దసీత్యసవర్త్యతే - తేనసర్వేవిధయశ్చన్దసివైకవికాః - బహుళఃఛన్దసీత్యాదిర
 వైవప్రపజ్ఞాః ॥ యచిభమ్ * సభోఽగ్గిరోమగుహంవత్సృపసంఖ్యానమ్ * సభసాతు
 ల్యంసభాస్వత్ - ఇత్వాదుర్భూతాభావః - ఆగ్గిరస్పదగ్గిరః - మగుష్యదగ్నే - జనేరుసిరితివి
 హితానిప్రత్యయోమనేరసి - బాహుళకాత్ * వృషజ్యుస్వశ్చయోః * వృషపద్భుకంప
 నుయస్యసంవృషజ్యునుః - వృషాఅశ్వోయస్యవృషణశ్వః - హాన్దర్వర్తినీంవిధ క్రియాశ్రి
 త్యపదత్వేసతి నలోపఃపాప్రోభాత్వాద్వార్తతే - ఆతఏవపదాన్తస్యేతిణత్వనిషేధోపిన-
 ఆట్టోపతితునఅగజ్ఞత్వాత్ * ఆయస్తయాదీనిచ్చన్దసి ॥ ౧॥ ౪॥ ౬౧॥ ఏతానిఛన్ద
 సిసాధూని - భవదసంజ్ఞాధికారాద్యథాయోగంసంజ్ఞాద్వయంబోధ్యమ్- తథాచవాత్రి
 కమ్ * ఉభయసంజ్ఞాన్యతీతివక్తవ్యమితి * సనుష్టుభాసంయుక్త్యాగణేన- పదత్వాత్క
 త్వం- ఇత్యాజ్ఞత్వాభావః - ఇత్తవిధానార్థాయాంపదసంజ్ఞాయాః భేదాన మర్థేన

బాధాత్ - నైవహిస్వస్త్వపివాచినేమ - అత్రపదత్వాష్టత్వం - ఛత్వాక్షుత్వా
 ఛావః॥ తేప్రాధ్ధాతః॥ ఛస్తసివరేపి॥ ౧॥ ౪॥ ౧౦॥ ఛవవహితాశ్చ॥ ౧॥ ౪॥ ౧౨॥ హతి
 ఛ్యాంయాహ్యూకౌ - అమస్త్రైంస్త్రివారిభిర్యాహే॥ ఇభిభవతిఛ్యాంచ॥ అభ్యాంవరో
 ఓటకేనాస్యత్ - సమీధేదస్సుహస్తయమ్ - పుత్రకాథేఅధర్వణః - బహువ - ఓదం
 ప్రత్యాఖ్యాతమ్ - ఇధైశ్చన్దోమయత్వాద్భుహోమకానిత్యత్వాత్తాభ్యాంఊటంకిద్వననాన
 గ్భ్యమి॥ ————— *————— ప్రథమోధ్యాయః *————— తృతీయావహూ
 గ్భస్తే॥ ౨॥ ౩॥ ౩॥ జహూత్యైర్మణితృతీయాస్యాద్వితీయాచ - యవాగ్వా
 గ్నిహూత్రంజహూతిఅగ్నిహూత్రశబ్దోఽత్రహవిషవర్తతే॥ యస్యాగ్నిహూత్రమధి
 క్రితమమేష్యుహవద్యౌతేత్యాదిప్రయోగదిర్భూత - అగ్నేయహూయతః॥ తృత్యత్రేశ్వ-
 యవాగ్వాభ్యంహవిః దేవతోద్దేశేనత్యక్త్వాప్రతీవతీత్యర్థః॥ ద్వితీయాబ్రాహ్మణే॥ ౨॥
 ౩॥ ౬౦॥ బ్రాహ్మణబయేప్రయోగేవస్తవర్థస్యకర్తృణిద్వితీయాస్యాత్ - పశ్యన్తి
 వనాదః - గామస్యతదహస్సభాగూందీప్యేయః॥ చక్షర్ధృచ్ఛేవమశంఛస్తసి॥ ౨॥
 ౩॥ ౬౨॥ పక్షిస్యాత్ - పురుషమృగశ్చస్త్రీమనేగోధాకాలకదార్యాఘాటస్తేవనస్స
 తీనాం - వనస్సతిభ్యఃతర్థః॥ పష్టగ్ధైచక్షర్ధినివాచ్యమ్॥ యాఖర్వేణవిపతితస్యైఖర్వః
 యజేత్సకరణే॥ ౨॥ ౩॥ ౬౩॥ ఉహాఛస్తసిబహుశంపక్షి - ఘృతస్యఘృతేనవా
 యజితే॥ బహుశంఛస్తసి॥ ౨॥ ౪॥ ౩౯॥ ఆదోఘస్సేలాదేశస్యాత్ - ఘ
 స్తాన్మానవమ్ - లుజీమస్త్రైఘస్సేచ్ఛేర్దుగ - ఆడవావః - ధగ్భిశ్చమే॥ హేమస్తశకిరా
 వహూరాత్రేచఛస్తసి॥ ౨॥ ౪॥ ౨౦॥ ద్వస్త్యంపూర్వవల్లిజః - హేమస్తశ్చకిరశ్చహే
 మస్తశకిరా - ఆహూరాత్రే॥ అవిప్రభృతిభ్యశ్చపః॥ బహుశంఛస్తసి॥ ౨॥ ౪॥ ౩౩॥
 వృత్రింహనతివృత్తహ - ఆహిశ్చయతడపవృక్ - అత్రలజ్జన - అదాదిభిస్తేపిక్వీతి
 ల్లు - త్రాగ్ధ్రానోదేవాః॥ జహూత్యాదిభ్యష్టుః॥ బహుశంఛస్తసి॥ ౨॥ ౪॥ ౩౬॥
 దాతిత్రియాణిచిద్వఘ - అన్యత్రాపిపూర్ణాంకవష్టి॥ మస్త్రైఘసహ్వరణశవృదహః
 ద్వౌచ్కృగమిజనిభ్యోలే॥ ౨॥ ౪॥ ౪౦॥ ఏభ్యోతేర్దుగ్స్యాన్నస్త్రే - అత్యున్నమీమదస్త
 హి - ఘస్సేలాదేశస్యగమహాశేతువధాలోపేశానివసీతివః - మావర్షర్మిత్రస్యధూర్మిప్ర
 ణజ్జర్మస్య - సతేర్వేతికుత్వం - గురుచోపేనఆవః - మానఆథక్ - ఆదిత్యాకారాస్త
 గ్రహణమ్ - ఆప్రాప్త్యావాపృధిపి - పరావృగ్భారభృద్యధా - అక్రన్నమాసః - త్వేర
 యింజాగృవాగ్సోఅసగ్న - మస్త్రగ్రహణంబ్రాహ్మణస్యాప్రవలతృణమ్ - అజ్ఞత
 తదాఅస్యదన్తః - విభాషామవృత్తైర్నైహ-సతా అగృభ్యన్న జనిష్ట హిమః॥... *
 ————— ఇతిద్వితీయోధ్యాయః ————— అభ్యుత్పాదయాంప్రజనయాంచీ
 యాంగరమయామకఃపావయాంక్రియాద్విదామక్రన్నిచ్చస్తసి॥ ౩॥ ౧॥ ౪౨॥ ఆద్య
 ఘవశ్చుబుజీఅమ్ఆకఇత్యనుప్రయోగశ్చ - అభ్యుత్పాదయామకః - అభ్యుదసీపదవితి
 లోకే - ప్రజనయామకః - ప్రాజీజనదిత్యర్థః - చికయామకః - అన్వేషిదిత్యర్థాదీనోతే
 రామద్వీర్వవసంతుత్వంచ - రమయామకః - ఆరీరమత్ - పావయాంక్రియాత్ - పా
 వ్యాదితిలోకే - విదామక్రన్ - అపేదిమః॥ గుపేత్సస్తసి॥ ౩॥ ౧॥ ౪౦॥ వ్లేశ్చత్వా- గృహన
 జాగువతంయవమ్ - అగౌప్రమిత్యర్థః॥ నోనయతిద్వనయత్యేలయత్సర్వయతిభ్యః॥

వ్యామిశ్రమ్ - కదికడీసాత్రా - కడమ్మొప్పత్తభేదః - కడమ్మొప్పగ్రభాగః - కటమ్మొప్ప
 వాదిత్రమ్ * కద్దెత్తపిణి కాదమ్మంకలహంసః * కలికద్వ్యంకలమః కర్తవ్యః * కు
 నిపుల్వోకిస్తవ్ * కుణశబోపకరణయోః - కుశిద్దః కట్టః - ప్రలిప్తాజాతిశేషః * కుపెర్వావ
 శ్చ * కుశిద్దకుపద్దాతనుమాయోనాపజ్జెర్థిన్ * నివక్తేరాలిక్తకః * ఉద్యరైశ్చ - ఉదరధి
 స్సముద్రః * సరైశ్చ * సారధిః * కర్తిపిష్టాదిభ్యుడోరోచాఖర్జురః - కర్పూరః - వల్లూ
 రంకుమ్మమాంసమ్ - పింజాలంకుశవ ర్తి * లజ్జెర్వద్ధిశ్చ * లాంగూలంకుశూలః * తమ
 ర్భుశ్చ * తామ్రాబ్జలమ్ * శృణాతేర్దుశ్చ * శార్దూలః * కువశ్చకీదీర్శ్చ * కూచీచిత్రలేఖని
 కా * సమీణః * సమీచః సముద్రః - సమీచీహరిణీ * సివేష్టరూపమ్ * సూచోదర్భాదురారః -
 సూచీ * శమేర్భన్ * శమ్మెయ్యసలమ్ * ఉల్పాదయశ్చ * బన్దనానిపాత్యనై - ఉచసమ
 వాయే - చస్యలత్వంగుణాభావశ్చ - ఉల్బింగర్భాశయః - శల్పంతామ్రా - చిష్టమ్ * స్థ
 స్తోమృజుకా * తివ్వతేర్మచ్చలబకపితౌ ప్రస్తాదేశశ్చ - ప్రమ్మెగుచ్చస్థానినః - ప్ర
 బకః పుష్పగుచ్ఛః * కాశపిథ్యాందదనా * కాదోజమ్బులశ్చయోః - శబ్దః * అబ్బాదయ
 శ్చ * అవతీత్యబ్దః * కాతేర్దుమ్ * కుస్తః * వలిమలితనిభ్యః కయన్ * వలయం - వలయః తన
 యః * వృహ్లాష్టుగ్ధకాచ * వృషయలత్రయః - వృషదయమ్ * మిశీభ్యాంరుః * మేరుః -
 మేరుః * సూర్యః - బాహుళకాత్మిబతేరపి - సంవత్సరవపుః పారుః - మేరుర్వాప్తీనప్రణీః
 * కత్త్రోద్దయశ్చ * జప్రజప్రణీ - అఖ్రాకప్రణీ * రుశాతిథ్యాంకున్ * రురుర్మగధ
 దః - కాతయతీతశ్చయః - ప్రజ్ఞాదోపాతాద్ధ్రీస్యత్వమ్ * జనిదామ్యస్యవృషదమి
 నమి భృషోభ్య ఇత్వన్ త్వన్ త్నవ ప్సీన్ శక్ స్యడడటాటవః * జనిత్వమాతాపితరాదా
 త్వోదాతా - చ్యోత్నోగస్తా - అజ్జజః షీణపుణ్యశ్చ - సృజిరబుళః - చన్ద్రః * సూర్యోవా
 యుశ్చ - వృశః ఆర్ద్రాకంమూలకం - మత్స్యః - పుణ్యః - డిత్వాట్టిలోపః - నమతీనటః - జైలూ
 పః - చిభ్రరిభరటః కులాలోభృతశ్చ - అశ్యేభ్యోపిదృశ్యనై - పేత్వమచ్చుతం - భృశమ్ *
 కుసేరుమ్మమేదేతాః * కుసుచ్చంకుసుమం - కుసీదమ్ - కుసతోజనపదః * సానసివర్ణసిప
 ర్ణసితజ్జులూకు - శవమా లేల్వంపల్వలధిష్ణ్యశల్యాః * సనోతేరసిప్రత్యయ ఉపధావృద్ధిః -
 సానసిర్నిరణ్యమ్ వృషోనుక్ - వర్ణసిర్ణలమ్ - పూ - వర్ణసిర్ణలగృహం - తడలఘాతే - త
 ణ్ణులః - ఆతిలక్షణే - ఉశచ్ - అద్భుతః - చషేరాలః - చమాలోయావకటకః - ఇల్లలోదై
 త్యభేదః - పల్వలమ్ - ఇభృషా - ఋకారస్య ఇకారః - ధిష్ణ్యమ్ - శలేర్భ్యః - శల్వం - వాపుంసీశ
 ల్యంశదుర్గర్వా * మూశ కృచిభ్యః క్లః * మూలం - శక్లః - ప్రియంవదః - ఆంబ్లోరసః - బా
 హుళకాదమే - అప్తః * మాచ్చాససిభ్యోయః * మాయా - ఛాయా - సస్యం - బాహుళకా
 త్పునోతే - సవ్యం షీణవామయోః * జనేర్భక్ * యేవిభామా జన్యం యుద్ధం - జాయా
 భార్యా * అఘ్నోదయశ్చ * యగస్తానిపాత్యనై - హదైర్భక్ ఆదాగమః ఉపధాలోప
 శ్చ - అఘ్నోప్రజాపతిః - అఘ్నోమూహయో - కనదీప్రో - కన్యా - పబయోరైక్యంవ
 ధ్యో * సామదివద్యరిపూశకిభ్యోవనివ * సానాదసీకః - మద్యాకివః - పద్యాపథాః -
 అర్వాతురగగర్హయోః - పర్వగ్రన్ధిః ప్రస్తావశ్చ - శక్వాహస్తీ - జీభా - శక్వరీ - అజ్జ
 లిః * శీతకోకిరుహి - జషీస్యభృశ్యః క్వనివ * శీవాఅజగరః - కుక్వాస్యగాలః - రువ్య
 వృక్షః - జీత్వాజేతా - షీత్వావాయః - సృత్వాప్రదావతిః - భృత్వావిష్టుః * ధ్యాపో

స్ఫుప్రసాగణం చ ॥ ధీవాకర్తకరః పీచాస్థూలః * ఆదర్శః ॥ అద్భావః ప్రచరకదాస్తు
 తవ ॥ ప్రేరావప్రకత్వాచసాగరః - ప్రేర్వరీప్రకత్వరీచనది * సర్వభాతుభ్యః
 పాపచిః-అగ్నిః-శుభిః-వర్షిః-వలిః-వటిః-యజిః-దేవయజిః-కాశరశకాశి-యతిః-వల్లి
 మల్లి-కెలిః-మనపరిణామ - మనః-చామళకాద్గుణః- కోటిః-సోలిః-బాధిః-ననిః-కలిః*
 హృషిషిరుహివృషిదిచ్చిదిక్రిభ్యశ్చ ॥ హరిర్విష్ణువహనిద్రేధేకేసింహేహయెరవా ।
 చంద్రకీలేష్టవక్త్రయమెవాతెవకీర్తితః - పెషిర్వజ్రం- రోహిణి-వర్తిః-వెయిః- ఛేదిః-ఛేతా
 కీర్తిః*ఇగుపధాత్కిత్ ॥ కృషిః - ఋషిః - శుచిః-చిషిః-చామళకాద్భక్తేలిచిః-తూలని
 హ్మరై - తూలిః-తూలీహర్పికా * భ్రమేస్సంప్రసారణంచ ॥ భృమిర్వాతః-చామళకా
 ద్భృమిః * క్రమితమశతిస్తమ్భామతఇచ్చ ॥ క్రిమిః - సంప్రసారణానువృత్తిః - కృమిర
 పి-తిమిర్తత్సృజేదః - శితిర్తచకశక్లయాః - స్తిభిష్టముద్రః*మనెరుచ్చి*మునిః * వర్ణే
 ర్భలికాపిరణ్యే ॥ వర్ణిస్తాత్రః - ఆస్య బలిరాదేశః-కరోపహరయోః ఘంసిబలిఃప్రా
 జ్యజ్ఞజేష్ఠియామ్ వబయోరైక్యావ్యలిః - పిరణ్యేసవర్ణిస్సువర్ణమ్ * వసపియజిరాజి
 న్రజిసదివానివాశివాదివారిభ్యఇత్ ॥ వాసిః-ఛేదనవస్తుని - వాపిః-వాపీ-యాజిర్వష్టా-రా
 జిః-రాజీ - వాజిర్వాతాలిః - సాదిస్సారధిః - నిఘాతిర్లోహఘాతినీ-వాశిర్గిః- వాదిర్వి
 ద్యాన్ - వారిర్జబద్ధనీ - జలతుక్తిబం-చామళకాద్ధారిః-పధికసంహతా* నహాభశ్చ॥
 నాభిః-స్యాత్కత్తియైపుంసిప్రాజ్యక్తేకుష్ఠ్రియాం - పుంస్యపీకచిత్ * కృషేర్వ
 ద్ధిశ్చస్తనీ॥ క్షార్తిః*శ్రశ్శకునా॥కారిః-కారికా*కృషాఉదీగాంకరుమ్॥కారిశ్శిల్పి*జనిఘ
 సిభాఘిమ్ ॥ జనిర్జననం - ఘాసిర్భక్త్యమగ్నిశ్చ*అజ్యుభ్యాంచ ॥ అజిస్సంగ్గామః-అ
 తిః-పక్షి*పాదెచ ॥ పవాజిః-పదాతిః * అశివణాయోర్వదాయలుకాచ॥అశేరుట్-రా
 శిఃపుజ్జః - పణాయతెరాయలుక్ - పాణిఃకరః*వాతైర్చ ॥ విపక్షీ త్రియాపీత్యపి*
 ప్రేహరతెఃకూపె ॥ ప్రహిఃకూపః * నావ్యోయలోపః పూర్వస్యచద్ధిః ॥ వ్యేఇణ్
 స్యాత్యలోపశ్చనెద్ధిః- నీవిః - నీవీ వత్త్రగ్రన్ధామూలధనెచ * సమానెఖ్యస్సచోదా
 త్రః ॥ సమానశబ్దేషవపదే ఖ్యాత్యస్సాదిన్ స్యాత్ సచడిచ్చయలోపశ్చ - సమానస్య
 తుఉదాత్రఃసఇత్యాదేశశ్చ - సమానంఖ్యాయతెజనైతి సఖా * అజీ క్రిహనిభ్యాంహృ
 స్సశ్చ ॥ ఇన్ స్యాత్సచడిత్ - అజోహృస్సశ్చ - త్రియఃపాశ్యక్రికీటయః - సర్ప
 వృత్తాసురెవ్యహిః * అచః ॥ రవిః - పవః- తరిః-కషిః-అరిః-అఖిః*భునికపృజ్యసెవసివ
 నిసనిధ్వనిగ్రస్థివలిభ్యశ్చ॥ఖరిః- కష్విర్నింధ్రః-అజిః- అసిః-వసిర్వత్త్రం-వసెర్గికి-సనిః-భ
 క్తిః-దానంచ- ధ్వనిః- గ్రస్థిః - వలిఃపకుః*వృత్తేష్టస్తనీ॥వర్తిః*కుజేకిచ్చ॥భుజిః॥క్యాగృ
 స్మాప్మాకుటిభిదిచ్చిదిభ్యశ్చ ॥ ఇకితస్యాత్ - కిరిర్వరాహః - గిరిర్గోత్రాక్షిగోగయోః -
 గిరిణాకాణః-గిరికాణః-శిరిఃశలభః-హస్తాచ-పురిర్నగరంరాజానదీచ- కుటిశ్శాలాశరీరం-
 భిదిర్వజ్రం-చ్చిదిఃపరశః*కుడికమృద్భ్యలోపశ్చ॥ కుడిదాహ- కుడిదైహః- కపిః*స
 ర్వభాతుభ్యోచనిన్ ॥ క్రియతఇతికర్త - చర్త-భస్ - జప్త-శర్త - స్థామబలమ్-ఇప్తస్థితిహృ
 స్వః-భద్ - సుతామా*బృంహేర్పిచ్చ॥సకారస్యాకారః- బ్రహ్మతత్వంతపోవేదోబ్ర
 వ్హవిప్రఃప్రజాపతిః* అశికకేభ్యాంఛస్తనీ॥ అత్తా-శక్తా* హృభృభృస్సృప్రహృహృభృభృ
 నిచ్ ॥ హరినూకాలః - భరినూకులుమ్మం-భరిమారూపం- సరిమాయః- సరిమాతల్యం-

శరీరమాద్రసవః*జనిమృతౌభ్యామిమనిన్ || జనిమాజన్త - మనిమామృత్యుః*వేషాస్సర్వత్ర || ఛ
 స్తసిధామాయాంచేత్యర్థః - వెమాతస్తువాయదజ్ఞః - అర్థర్చాదిఃసామనీ - వేమనీఇతివృత్తిః*
 నామనీనీమనీవ్యోమనీరోమనీ లోమనీపాప్తనీధ్యామనీ || సప్తఅమినిపాత్యనై - మ్నా
 యతేనైవేతిసామ - సిన్తోర్ధ్వః*సీమా- సీమానా-సీమానః-పక్షేదావ- సీమేసీమాః-
 వ్యేతాలస్త్యస్త్యోత్పంగుణః- వ్యోమ - రాతేరోమ- లోమపాప్తాపాపమ్ - ధ్యామాప
 రిమాణంతేజశ్చ* మిధునేమనీః || ఉపసగక్రియాసంబంధోమిధునం నతఃస్త్రీపుంసా- స్వ
 రాగమిదం- సుకర్మా*సాతిభ్యామృనిన్నైతా|| స్మృతిసామ- సామనీ- ఆత్మా* హనిమ
 శిభ్యాంసీకన్ || హంసికాహంసయోషితి- మక్షికా*శిరోరన్ || కవరః*శిరఃఉడచ || గర్భః
 ఇన్ద్రోకమిన్నలోపశ్చ || ఇదమ్ కాయతేజ్జిమిః || కిమ్* సర్వభావభ్యఃష్ట్రగ్న్ || వస్త్రమ్-
 అస్త్రమ్- శస్త్రమ్ - ఇస్త్రిన్నితిప్రాప్త్యం- ఛాదనాచ్చత్రమ్ * భృగ్జిగమిసమిహనివిశ్య
 కాంవృద్ధిశ్చ || భాష్ట్రః - గాత్రంకకటం - నాస్త్రంస్తోత్రం- హంత్రంమరణం - వై
 ష్ట్రమ్- ఆష్ట్రమ్మాకాశమ్* దివేష్ట్యశ్చ || ద్యౌత్రంభ్యోలిః*ఉషిఖనిభ్యాంకిత్ || ఉష్ట్రః -
 ఖాత్రం- ఖనిత్రంజలాధారశ్చ* సిమిమచ్యోష్ట్రేరూచ || సూత్రం- మూత్రమ్* అమిచిమి
 దిశసేభ్యః క్త్రగ్న్ || అస్త్రగి-చిత్రం-మిత్రం-శస్త్రమ్*త్రవోహృగ్న్శ్చ || పుత్రః*స్త్రాయ
 తేర్ద్రగ్న్ || స్త్రీ* గుభ్యవిపచివచియమసదిక్షదిభ్యస్త్రుః || గాత్రంస్త్యాన్మానువంశ
 యోః- గోత్రాపృథివీ- ధర్మగ్న్గృహం- పేత్రం-పక్త్రం- వక్త్రం-యస్త్రం-సత్త్రం-
 క్షత్రగ్న్*మలయామాశృభసేభ్యస్త్రుః || హూత్రం- యాత్రా- మాత్రా- శ్రోత్రం -
 భస్త్రా* గమేరాచ || గాత్రమ్ * దాదిభ్యశ్చస్త్రనీ || దాత్రం- పాత్రమ్* భూవాదిగ్మా
 భ్యోజితృన్ || భావిత్రం- వాదిత్రం - గారిత్రమోదనమ్ * చరేర్వృత్తై || చారిత్రమ్ *
 అశిత్రాదిభ్యఃత్రోత్రా || అశిత్రం- వహిత్రం - ధరిత్రమహీ - త్రైకీపవమాదిభ్యఉ
 త్రః- త్రోత్రంప్రహరణం - వృథ - వరుత్రంప్రాచరణమ్* అమేర్ద్విపతిచిత్ || అమి
 త్రశ్చక్రః * అస్సమిలోనికేషిభ్యమ్ || సంపూర్వాదిణినిపూర్వాత్కమేశ్చ ఆత్సన్యా
 త్- స్వరాదిత్వాదన్యాయత్వమ్- సమయానికపా* చిత్రకణికశ్చ || బాహులకాదగుణః
 చిక్రణంమసృణంస్త్రిగ్న్*సూచెస్త్రన్ || సూత్త్వమ్*పాతేర్దుమ్మన్ || పుమాన్* రుచి
 భుజిభ్యాంకిష్యన్ || రుచిష్యమిష్టం-భుజిష్యోదాసః* వశేస్త్రీః || వస్త్రీర్నాభేరభోద్యయోః
 వస్త్రయఃస్వ్యర్థశాసూత్రే - బాహుళకాత్తాసః - తాస్త్రీరాజదజ్ఞః- విద్యాభ్యుపగమ
 సృతీతిఅగస్త్రీః- శకస్త్యాదిః*సావసః|| స్వస్త్రీ- స్వరాదిపాతాదన్యాయత్వమ్*వాతసేం ||
 చిత్రస్త్రీః* పదిప్రథిభ్యస్త్రిత్ || పత్రిః- ప్రథిః- తతుకేష్వగ్రహదీనామితీత్ * దృణా
 తేర్ద్రాస్వశ్చ || ద్యుః* కృత్యోకృషిభ్యఃకిటన్ || కిరీటం- తిరీటంనువర్ణంశిరోవేష్టనం- కృ
 షీటంకుషీపారిణోః * రుచివచిరుక్షుటిభ్యఃకిటచ || రుక్షితమిష్టమ్-ఉచితం-కుచితం పరి
 మితం- కటితంకుటిలమ్* కటికుషిభ్యాంక్తలన్ || కట్టలంకుష్టలమ్* కుష్టేర్లశ్చ || కుల్లా
 లంపాపమ్* సర్వభావభ్యోఽనున్ || చేతః సరః-పయః-సదః* రపేరతపిచ్చ || శేషోవ
 ద్యమ్* అశేర్దేవసేయట్పు- దేవశేస్త్రుతా-యశః* ఉద్భర్షలోపశ్చ || ఓజః * శ్వేస్సంప్ర
 సారణంచ || శవః- శవనీ- బలపర్యాయాయమ్* త్రయతేస్సాన్వజ్జేరికశ్చ || త్రయతేశ్చ
 రతేదేశాన్ముకిచ్చ- శిరః- శిరనీ*అరైరుచ్చ || ఉరః* వ్యాధౌకుటచ || అలోగుదవ్యా

ధిః ఉదకేనుత్తచ॥ అరైసునస్సాత్తస్సచనత్ - అర్హిః - అర్హస్సీ॥ అరిగసి॥ ఏనః
 * రిచేర్ధసేభిచ్చ॥ చాత్పత్తయస్ససత్ - ఘిత్వాత్సత్వం - రేణస్సువర్ణమ్* చాయ
 తేరస్సేహిస్సత్వ॥ చనోభక్తమ్* వృక్షేభ్యాంపూపస్సాక్షయః పుటచ॥ వర్హియా
 పం - శేహిగుహ్యమ్ * సుగ్రీభ్యాంతుట్టు॥ సోతః - రేణః* పాత్యైతేజత్చ॥ పాజ్ఞః
 పాజసీ॥ ఉదకేనుత్తచ॥ పాధః* అన్నేచ॥ పాథోభక్తమ్* అదేన్నమ్ధౌచ॥ అదేర్ధ
 క్తేవాచ్యేఅసునసమాగమోదాదేశచ్చ - అన్ధోఽన్నమ్* సుదైర్ఘ్యస్వాజ్ఞే॥ సుధ్ధః -
 సుధ్ధస్సీ* రహాశ్చ॥ రహః* అపకర్తాభ్యాంపూపస్సాక్షయః పుటచ॥ అపః - అపః
 బాహుళకాత్ - అపః - అపః* రూపేజత్చ॥ అజ్ఞోరూపమ్* ఉపకర్తమ్ధౌచ॥ అప్యః॥
 * నహర్దింభశ్చ॥ నభః* ఇతిఅపరాధేచ॥ అగః* పాపాపరాధయోః* అసెద్ధుత్తచ॥
 అంహః* రక్షేత్చ॥ రంహః* దేనేఽహచ॥ రమనైస్సీరహః* అశ్చ్యజ్ఞేయజిభృజిభృ
 కుశ్చ॥ ఏభ్యోసునోకవర్గశ్చనాదేశః - అద్భుత్సన్నశరీరయోః - అద్భుత్సన్నయోగస్సనూ
 ధిః - భగ్గస్సః* దూరజ్ఞేభ్యాంకిత్॥ భువః - రజః* వశేర్నిత్॥ వాసోవస్త్రమ్* చంద్రాదే
 శ్చచః॥ చంద్రః* విచివచిభ్యాంసుత్తచ॥ పక్షసీఽన్నతౌపక్షౌ - దక్షోహృదయమ్* వహి
 హాధాభోభృశ్చన్దసే॥ వక్షోఽనడావక్ - హాసాశ్చన్ద్రః - ధాసాః పర్యతతి పా
 శ్చ్యం వస్త్రేన్ద్రుజిదిత్యనవగ్రతేనతునుత్ - తేనవహేరుపధావృద్ధి - ఇతిరయోరాతో
 యుగితియక్ - శోణాధ్యన్తానృవాహసా - శ్రోతాహవంగృణంసోమవాహ్య - విశ్వవి
 హయాం - వాజన్యోవిహాయాం - దేవోనయంపుశీపింవిశ్వధాయాం - అథారయత్పు
 ధిపింవిశ్వధాయసమధర్మసభూరిధాయసమిత్యాది* ఇతిఆసిః॥ ఆయాః వహ్నిః - స్వ
 రాదిచారాదవ్యయత్వమ్ * మిథునేఽసిఃపూర్వవచ్చ సర్వమ్॥ ఉపసర్గవిష్టోధాత్రి
 ధునం - తత్రాసునోపవాదోఽసిఃస్వరార్థః - యస్యధాతోర్యత్కార్యమసున్పత్రిత్యయే
 ఉక్తంతవత్ప్రతివిగవతీత్యర్థః* అశేదేవనేయైచ్చత్యాది - సుయశాః* సభోహసవిహచ॥
 ఆసేహ - ఆసేహసా* విధాభోవెధవ॥ విదధాతీతివెధాః * నువోభుత్చ॥ నోధాఃఋ
 షిః* గతికారకయోఃపూర్వపదప్రకృతిస్వరత్వంచ॥ ఆసిఃస్యాత్ - సుతపాః - జాతవే
 దాః - గతికారకోపపదాత్కృదిత్యుత్తరపదప్రకృతి స్వరత్వేనతి శేషస్యానుదాత్త
 త్వేపాప్రైతదపపదార్థమిదమ్॥ చంద్రీమోడిత్॥ చంద్రోఽపపదావ్రాజఃఆసిస్సన్య
 త్ - సచడిత్ - చంద్రీమాః * వయసిధాశః* వయోధాస్త్రుణః* పయసిచ॥ పయోధాఃస
 మద్రోమేభుశ్చ॥ పురసిచ॥ పురోధాః* పురూరవాః॥ పురుశబ్రహ్మదీర్ఘరాతెరిశ్చని
 పాత్యతే* చక్షేర్హాశంశిచ్చ॥ నృపక్షాః* ఉవఃకిత్॥ ఉవఃదమరుససిః॥ సన్దర్శిద్ద
 మనాః - అగ్నిరాం॥ అగ్నేతేరిరిరుడాగమశ్చ॥ అస్సరాః* సరైర్పుష్పర్యాససిః - పా
 యేణాయంధూమ్ని - అస్సరసః - విదిభుజిభ్యాంవిశ్వే॥ విశ్వవేదాః - విశ్వభోజాః* వశేః
 కవసిః॥ సంప్రసారణమ్ - ఉతనా॥
 * అదిభువోదుత్తచ॥ అద్భుతమ్* గుధేయాభుః॥ గోధూమః* మనూరూక॥ మనూరః
 ప్రథమేపాదేఅనెరుక - మెనెత్వేత్తత్రన్యాభ్యాతః* స్థాక్షిచ్చ॥ స్థూరోమనుష్యః -
 పాతేరతి - పాతిఃస్వామి - సంపాతిఃపక్షిరాః* వాత్సేన్త॥ వాదిరాదిత్యసోమయాః
 * అరైశ్చ॥ అతిమద్వగః* తృపేః* తృహవోశ్చ॥ తృణమ్ * వృక్షో - లుటి తనితాదిభ్య

ఉలచ్ఛేదశ్చ ॥ త్రియదైబుట్టవైతస్యవైతాద్యస్తజతివాత్తద్బలాః * దంశ్యప్టబసానఆ
 చ ॥ దాసస్సేవకాద్రయోః * దంశేచ్ఛ ॥ దాశోదీవరంఃఉవిచైత్రేసిం॥స్వరాదిపారా
 దవ్యయత్సమ్-ఉచ్చైః*నాదీర్లుశ్చ ॥ నీచైః* సారమైర్లొదమేపూర్వపదస్యచదీర్లు ॥
 తమేం శుపూర్వాద్దమేవాచ్యైక్రంసాత్ - కిత్యాదమనాసిఃలోపం-ఘారతడపశాన్తా
 దయాళుశ్చ* పూఘోయణ్ణుకహ్రీస్వశ్చ ॥ యత్ప్రీత్యయః - పూఘమ్* సంసెశ్శిఃకు
 ట్కిచ్చ ॥ సంసేశ్శిరాదేశ్యయత్ప్రీత్యయంకిత్తస్యకుదాగపశ్చ - శిక్యమ్*ఆరైఃమ్య
 రుచ్చ ॥ ఉరణోమేషం * హింసేరీరస్మిరచా ॥ హింసేరోవ్యాఘ్రదుష్టయోః*ఉదదృణా
 తేరఃతాపూర్వపదాన్త్యలోపశ్చ ॥ ఉదరమ్ * డిఫ్ఠనేర్దుబ్చోదాత్తం॥ఆచఆల్చడి
 త్సాన్యోధాతోర్దుటసచోదాత్తం-ముఖమ్* ఆమేషున్ ॥ ఆంసం*ముపాఃఖోమూర్చ॥
 మూఘం*సహాత్వలోపశ్చ ॥ నఖం* శీజోహ్రీస్వశ్చ॥శిఖా*మాఙ్గిభోమయచ్ ॥ మ
 యాఖం*కలిగలిభ్యాంవగస్యోచ్చ॥ కుల్పంశరీరావయవోగశ్చ- గుల్పంపాదగ్రస్థిః*
 స్పృశేశ్శవోశనాపృచ్ఛ ॥ శ్వవోశనాప్రత్యయాపృత్యాదేశం- పార్శ్వం- పార్శ్వం-
 త్రీక్షణయారధం- పర్శురాయధమ్* త్సనిత్రయతేర్దున్ ॥ త్సన్తేర్దుఃముఖవాచీ- ము
 ఖమాత్రోతఃతఃతత్ప్రీ* ఆశ్రీవయశ్చ ॥ ఆశ్రీవయసజలమ్ * జనేప్తన్ లోపశ్చ ॥
 జటా॥ఆచతస్యజట్టచ ॥ తస్యజనే జట్టదేశస్సాన్యత్ ఆచ - జట్ట* హస్తేశ్వరీరావ
 యవేద్యచ ॥ జఘనమ్* పశ్చాన్నితమ్మంత్రికట్యాంక్లితేజఘనంపురం* క్లిశేరన్లోలో
 పశ్చ ॥ లకారస్యలోపం - కేశం* ఘతేతదాదేశ్యపం॥ పలితమ్* కృష్ణాదిభ్యస్సంజ్ఞా
 యాంపున్॥ కరకం-కరకా-కటకం- నరకం- నరకోనారకోపిచైద్విరూపకోశ్యం-సరకం
 గనం-కారకంకోరకంచ* చీకయతేరాద్యస్తవివర్యయశ్చ ॥ కేచకోవంశధంధం॥పచిమచ్యో
 రిచ్యోపదాయాం॥ పేచకం-మేచకం* జనేరరప్తచ ॥ జరమ్* వచిమనిభ్యాంచచ్చ ॥ వ
 తరోమూర్ధం-మరరోమనిశౌజ్ఞయో-బిదాదిత్వాన్తారరం- గర్గాదిత్వాన్తారర్యం * ఊర్జి
 దృణాతేరలచాపూర్వపదాన్త్యలోపశ్చ ॥ ఊర్ధ్వశ్శూరరక్షసం * కృదరాదయశ్చ ॥ కృద
 రంకుశూలం- మృదరంవిలసత్ - స్పదరస్పర్షం * హస్తైర్మన్నాద్యస్తయోర్వాత్వతేష్టే ॥
 ఘతనోమారకః * క్రమిగమిక్షమిభ్యస్తస్వృద్ధిశ్చ ॥ క్రాన్తుఃపక్షి- గాన్తుఃపథికః - త్వా
 న్దుర్శకం*హర్షతేంకస్యకహిరచ ॥ కస్యస్త్రీత్యయంహిరణ్యమ్*కృశంసం॥ కర్పా
 నం-బిర్వాదిత్వాత్కర్పానంవస్త్రమ్ * జనేస్తరశ్చ ॥ జర్దుహస్తీయోనిశ్చ*ఉర్జో
 తేర్దం॥ ఊర్జా*దధాతేర్యన్నట్చ॥ధాన్యమ్ * జేర్యతేంక్రిత్రశ్చపం ॥ జ్రింసాత్కాల
 పక్షిణో- బాహుకాద్యచేతిద్ధిన్ ॥ మవ్యతేర్యలోపామశ్చాపమటచాలః ॥ మవ్య
 తేరాల ప్రత్యయస్సాన్యత్ తస్యాపతుడాగమః ధాతోర్యలోపం మకారశ్చాన్త్యస్య
 మమాపతాలోవిషయః యుజైకికన్ ॥ యుజీకన్సోధుమశ్చ * తనోతేగ్డఉస్సవచ్చ ॥
 తితడఃపుంస్థికిజేచ *అర్చకపృథుకపాకావయసి॥ యుధువృద్ధా - తతోవున్భకారశ్చా
 న్నాదేశః - ప్రథేగికున్ సంప్రసారణంచ - పివతేకన్* అవద్యావమాధమాగ్వరే
 షాఃకుత్తితేవదేర్నభోయ - అవద్యమ్-అవతేరమః - అవమకపస్యపక్షిధఃఅభమః - ఆ
 రెర్వన్-అర్యా - రిఫతేస్తాదాదికాదః రెఫః * లీరిజోర్హిస్యఃపుట్టతరాజ్లేషణకుత్స
 నయోః ॥ తరా ప్రత్యయాక్రమాత్ స్తః ధాతోర్హిస్యః ప్రత్యయస్య పుట్ - లిప్తం

శ్చిష్టంఋషిప్రసంగభివృత్తమ్ * క్లిషేకేచోపధాయాః కన్యోపశ్చలోనాశ్చ॥ క్లిషేకన్స్యాత్ ఉ
పధాయాఃశ్చత్వలస్యలోపః నామాగమశ్చ- క్షినాశః యమః- కిత్తస్థలంచీస్త్యమ్ *
అశ్చోత్తేరాశుకర్తణివరత్తచ॥ చకారాదుపధాయాఃశ్చత్వమ్ - యశ్చరః * చతేరుర
క్ ॥ చత్వారః * ప్రాతేరరన్ ప్రాతః* అమేస్తుప్తు॥ అనర్తధ్యమ్॥ దక్షేర్థాలో
పోచశ్చనః॥ గప్రత్యయఃథాతోరన్యస్యలోపఃదకారస్థనకారః - నగః * నిజేస్సంజ్ఞా
యాంహ, గమాకశ్చ॥ సిద్ధితేఃకప్రత్యయఃహకారాదేశోనుమచస్యాత్ - సింహః*వ్యా
జిఘ్రాతీశ్చజాతౌ॥ కప్రత్యయస్యాత్- వ్యాఘ్రిః* హనైచ్ఛురచ॥ ఘోరమ్ *
క్షమమపధాలోపశ్చ॥ చాదన్- ష్ట* తరత్తద్రిః॥ త్రయః- త్రిన్ * గ్రహేరనిః॥
గ్రహణిః- జీష్- గ్రహణీవ్యాధిభేదః * ప్రధేరమచ॥ ప్రథమః* చరేశ్చ॥ చరమః *
మగ్ధేరశన్- మగ్ధశమ్॥ ఇత్యణాదిమపశ్చయఃపాదః *
~~~~~

ఉచాదయోబహుళమ్ ॥3॥3॥౧॥ ఏతేవర్తమానేసంజ్ఞాయాంచబహుళంస్యః-
కేచిదవిశేషతాఅప్యాయః * సంజ్ఞానుధాతుయాపాణిప్రత్యయాశ్చతతఃపర॥ కార్యాద్వి
ద్యాదనూబద్ధమేతచ్ఛ్రీముచాదిమః భూతేపిదృశ్యై ॥3॥౩॥౨॥ ధవివ్యతిగమ్యా
దయః ॥3॥3॥3॥ దాశగోఘ్నాసంప్రదానై ॥3॥౪॥౨3॥ ఏతాసంప్రదానకారకేని
పాత్యేతేదాశ్చ నితస్తేదాశః- గాంహ నితస్తే గోఘ్నః ఆతిః * భీమాదయోపాదా
నై ॥3॥౪॥౨౪॥ భీమః- భీష్మః- ప్రస్థాస్తనః- ప్రగతుఃమూర్ఖః- ఖలతిః * తాభ్యామన్య
త్రోచాదయః ॥3॥ ౪॥ ౨౫ ॥ సంప్రదానాపాదానపరామర్శార్థంతాభ్యామితి - తతో
పాదవితిత్వః- వృత్తంతదివర్త - చరితంతదివర్త * తముః ష్టతా క్రియాయాం
క్రియార్థాయామ్ ॥3॥3॥౧౦॥ క్రియార్థాయాంక్రియాయామపపదేభివివృత్యైకా
తోరేతాస్తః- మాస్తత్వాదవ్యయత్వం - కృష్ణం ద్రష్టుంయాతి- కృష్ణంగర్హ్యోయాతి -
అత్రవాసరూపేత్యుచాదయోన - పునర్జన్మలకైః * సమానకర్తృకేషుతుమ్ ॥
3॥3॥౧౧౫॥ అక్రియార్థోపపదార్థమేతత్ - ఇచ్ఛార్థేష్వేకకర్తృకేషూపపదేషు ధా
తోస్తుమున్స్యాత్ - ఇచ్ఛతిభోక్తుం - వప్తివాశ్చితివా * శకధృషణ్ణాఘటరభల
భక్రమగమసహస్త్వాస్యైరేమతుమున్ ॥3॥ ౪ ॥ ౨౬ ॥ ఏషూపపదేషుధాతోస్తుమున్
స్యాత్ - శక్నోతిభోక్తుమ్ - ఏవంధృష్టోతీత్యాదౌ- అర్థగ్రహణమస్మిన్నైవసంబధ్యతే- అ
నస్తరత్వాత్- అస్మిన్సంబధ్యతేవాభోక్తుమ్ * పర్యాప్తివచనేషులమర్థేషు ॥3॥౪॥
౨౬ ॥ పర్యాప్తిఃపూర్ణతా - తద్వాచిమసామర్థ్యవచనేషూపపదేషుతుమున్స్యాత్ -
పర్యాప్తిభోక్తుంప్రవీణఃకుశలఃపఱుతిత్యాది - పర్యాప్తివచనేషుకిమ్ - అలంభుక్త్యా -
అలమర్థేషుకిం - పర్యాప్తుంభుజై - ప్రభూతతేహగమ్యతేనభోక్తుస్సామర్థ్యమ్ *
కాలసమయవేలానుశుమున్ ॥3॥3॥౧౬౨ ॥ పర్యాయోపాదానమర్థోపలక్షణార్థం -
కాలార్థేషూపపదేషుతుమున్స్యాత్ - కాలస్సమయోవేళౌఅనేహవాభోక్తుం - మై
మాదిగ్రహణమిహోనువర్తతే- తేనేహన- భూతానికాలఃపవతిశివారా * భావవచనా
శ్చ ॥3॥3॥ ౧౧ ॥ భావఇత్యధికృత్యవక్ష్యమాణాఘృణాదయః క్రియార్థాయాంక్రియా
యాంభవివ్యతిస్యః- యోగాయయాతి * అణకర్తణిచ ॥3॥3॥౧౭॥ కర్తృణ్యుపపదే

క్రియాధాయాం క్రియాయాంచాణ్స్యాత్ - య్యులోపవాదః - కాఙ్జహావోవ్రజతి - పర
త్యవదయంకాదీన్యాధతే - కన్యశచాయోవ్రజతి ❀ పదరుజఃశస్పృశోఘ్నః || ౩ || ౩ ||
౧౬ || భవిష్యతీనివృత్తం - పద్యతేసాపాదః - రుజతీరోగః - విశతీతివేశః - స్పృశతీతిస్ప
ర్శః ❀ స్పృశిరే || ౩ || ౩ || ౧౭ || సృజతిలు ప్రవిభక్తికం - సరైఃస్థిరైః రుజిఘ్నోస్యాత్ - సరతి
కాలా నైరమితిసారః ❀ వ్యాధిమత్స్యబలేమచేతివాప్యమ్ ❀ అతిసారోవ్యాధిః - ఆనై
ర్భావితజ్యోగోత్రసరతిః - రుధిరాదఃమతిశయేనసారయతీత్సర్పః - నిసారోమత్స్యః -
సారోబలేస్థిరాంతచ ❀ భావే || ౩ || ౩ || ౧౮ || సిద్ధావస్థాపన్నేదాత్వధేవాచ్యేధాతో
ర్ఘ్నోస్యాత్ - పాకః - పాకా - ఉపసర్గస్పృశోతిదీర్ఘః - పరిహరః ❀ స్ఫురతిస్ఫులతో
ర్ఘ్నో || ౬ || ౧ || ౪ || ఆనయారేచతత్త్వంస్యాద్ధృఢో - స్ఫారః - స్ఫారః ❀ ఇకఃకాశే || ౬ || ౩ ||
౧౩ || కాశేఉత్తరపచేషగ నైస్త్వేవచ్చాదేర్దీర్ఘః - నీకాశః - ఆనూకాశః - ఇకఃకిం - ప్ర
కాశః - నోచాత్రోపదేశస్యేతివృద్ధిః - శయః - ఆచమదేస్త్రుతచామఃకామః - వామః - వి
శ్రామిషతిత్వపాణినియమ్ ❀ స్యదోజవే || ౬ || ౪ || ౨౨ || స్ఫురైఃస్థిరైఃసారోపావృద్ధ్యభావ
శ్చనిపాత్యతే - స్యదోవేగః - ఆనృతస్యదః ❀ అవోదైధౌద్వప్రత్రథహిమత్రధాః || ౬ ||
౪ || ౨౯ || అవోదఃఆవక్షేదనమ్ - ఉధజన్దనమ్ ఉద్దక్షేదనం - శ్రేష్ఠైర్నలోపావృద్ధ్యభావ
శ్చ - ప్రత్రథః - హిమత్రథః ❀ అక రుచికారకేసంజ్ఞాయామ్ || ౩ || ౩ || ౧౯ || కర్తృభిక్నేకా
రకేఘ్నోస్యాత్ - ఘ్నో చభావకరణయోః - రజ్జైర్నలోపస్యాత్ - రాగః - ఆనయోః
కిమ్ - రజ్యత్వస్త్రిస్త్రిక్తః - ప్రాస్యతజతిప్రాసః - సంజ్ఞాయామితిప్రాయికమ్ - కోభవ
తాలాభోల్బః - ఇతఉత్తరగభావేఅక రుచికారకజతిద్వయమప్యవసరతే - కృత్యల్పతో
బహుళమితియావత్ ❀ పరిమాణాఖ్యాయాంసర్వైభ్యః || ౩ || ౩ || ౨౦ || ఘ్నో - ఆజపో
ర్భాధనార్థమిదమ్ - ఏకస్త్రైలనిచాయః - ద్యౌహర్షనిష్పవా - ద్యౌకారా ❀ దారజా
రౌక రుచిణికుచ ❀ దారయ న్రితిసారాః - జారయ న్రితిజారాః ❀ ఇజశ్చ || ౩ || ౩ || ౨౧ ||
ఘ్నో - అచోపవాదః - ఉపత్యజన్నాదధీయతేఉపాధ్యాయః ❀ అపాదానేత్రియాముప
సంఖ్యాసంతతస్తాచ్చవాజీవః ❀ ఉపాధ్యాయా - ఉపాధ్యాయా ❀ శ్మౌవాయువర్ణనివృ
తమ ❀ శ్మౌశత్యవిభక్తికోనిర్దేశః - శారోవాయుః - కరణేఘ్నో - శారోవర్ణః - చిత్రకరణ
మిహధాత్వర్గః - నిద్రీయతేఆద్రీయతేసేనెతినివృతంప్రావరణం - బాహుళకాత్మర
ణైకః - గౌరివాక్యతపీతారః ప్రాయేణశిరైశ్శః - అకృతప్రావరణఇత్యర్థః ❀ ఉప
సర్గేరుపః || ౩ || ౩ || ౨౨ || ఘ్నో - సంరావః - ఉపసర్గకిం రవః ❀ అభినిసః ప్రసశ్నబ్దసంజ్ఞా
యామ్ || ౩ || ౩ || ౨౬ || ఆస్తాత్ ప్రససస్యమార్ధస్యః - అభినిష్టానోవర్ణః - శద్దసంజ్ఞాయాఽకిమ్ -
అభినిప్రసతిప్యర్థః ❀ సమియదుదువః || ౩ || ౩ || ౨౩ || సంగయాయతేమిశ్రిత్రీయ
తేగుడాదిభితిసంయావః షిష్టవికారోఽపూపవిశేషః - సంద్రావః - సంద్రావః ❀ శ్రీ
ణీఘవోఽనుపసర్గే || ౩ || ౩ || ౨౪ || శ్రాయః - నాయః - భావః - అనుపసర్గకిం - ప్రత్ర
యః - ప్రణయః - ప్రథవః - కథంప్రథావోరాజ్జిజతి - ప్రకృష్టైభావఇతిప్రాదిసమా
సః - కథంరాజ్ఞోనయజతి - బాహుళకాత్ ❀ వాత్సుక్యవః || ౩ || ౩ || ౨౫ || విక్షావః - వి
శ్రావః - వాక్షి - త్తవః - శ్రవః ❀ అవోదోర్నియః || ౩ || ౩ || ౨౬ || అవనాయః - అధోనయనమ్ -
ఉన్నాయః - ఉద్ధవనయనమ్ - కథమున్నయఉత్పేర్షైః బాహుళకాత్ ❀ శ్రే

దృస్తుఃసువిః॥ ౩॥ ౩॥ ౨౭॥ ప్రద్యావః - ప్రస్తావః - ప్రసావః - ప్రేక్షికిం - ప్రవః -
 ప్రవః - సువిః ॥ నిరభ్యాః పూర్వోః॥ ౩॥ ౩॥ ౨౮॥ నిఘ్నాయుతే హర్షానిఘ్నరితి నిఘ్నాహో
 ధాన్యవిశేషః - అభిలావః - నిరభ్యాఃకిం - పవ - లవః ॥ ఉన్న్యోగిః॥ ౩॥ ౩॥ ౨౯॥ ఉన్న్యా
 రః - నిగారః - ఉన్న్యోకిం - గరః ॥ కృధాన్యో॥ ౩॥ ౩॥ ౩౦॥ కృత్యస్తాత్ ధాన్యః ప
 యకాదున్న్యోగ్ధోస్యాత్ - ఉత్కారః నికారః - ధాన్యవిశేషత్యర్థః - ధాన్యేకిం - భి
 త్తోత్కారః - పుష్పనికరః ॥ యజ్ఞేసమిస్తువః॥ ౩॥ ౩॥ ౩౧॥ సమేత్యస్తువ నిమిత్తికదేశభ
 న్దోగాః సదేశః సంతావః - యజ్ఞేకిం - సుప్తవః పరిచయః ॥ పేస్త్రోఽయజ్ఞే॥ ౩॥ ౩॥ ౩౨॥
 అయజ్ఞేతిచ్చేదః - యజ్ఞేతిప్రకృతత్వాత్ - ప్రస్తారః - అయజ్ఞేష - బద్ధిషః ప్రస్త
 రోముష్టిశేషః ॥ ప్రథనవావశబ్దే॥ ౩॥ ౩॥ ౩౩॥ విపూర్వాస్ ప్రస్తాతేర్ఘ్యోస్యా
 త్ అశబ్దావయవప్రథనే - పటస్యపిస్తారః - ప్రథనేషిమ్ - తృణవిస్తరః - అశబ్దేషిమ్ - గ్రస్థవి
 స్తరః ॥ ఛన్దోనామ్నిచ॥ ౩॥ ౩॥ ౩౪॥ స్త్రీత్యనువరతే - విష్టారపక్షేత్తిశ్చందః - విస్తీర్ణ
 నేఽస్తిన్నక్షరాణీత్యధికరణేఘ్యో - తథఃకర్తృధారయః ॥ ఛన్దోనామ్నిచ॥ ౩॥ ౩॥ ౩౫॥
 విపూర్వస్యప్రస్తాతేర్ఘ్యశాస్త్రస్యసప్తమత్వంస్యాత్ ఛన్దోనామ్ని - ఇతిపత్వమ్ ॥ ఉది
 గ్రహః॥ ౩॥ ౩॥ ౩౬॥ ఉద్గ్రాహః ॥ సమిముష్టే॥ ౩॥ ౩॥ ౩౭॥ మల్లస్యసంగ్రాహః - ము
 ష్టేకిం - ద్రవ్యస్యసంగ్రహః ॥ పరిస్కోర్నిరోద్ధ్యాతాభేదయోః॥ ౩॥ ౩॥ ౩౮॥ పరి
 పూర్వాన్నయతేనిపూర్వాదిణ్యుఘ్యోస్యాత్ క్రమేణద్యౌతేలభిషేచవిషయే - పరిణా
 యేనశారాస్తాన్తి - సమస్తాన్నయనేత్యర్థః - ఏషోత్రన్యాయః - ఉచితమిత్యర్థః - ద్యౌ
 తాభేషయోఃకిం - పరిణయోవివాహః - న్యయోనాశః ॥ పరావసూపాత్యయశణః॥
 ౩॥ ౩॥ ౩౯॥ క్రమపాప్రస్థాపతిపాతః అనుపాత్యయః - తవపర్యాయః - అనుపా
 త్యయేకిం - కాలస్యపర్యయః - అపిపాత్యత్యర్థః ॥ పుష్పయోశ్చేతేపర్యాయే॥ ౩॥ ౩॥
 ౪౦॥ తవవిశాయః - తవరాజోపకాయః - పర్యాయేకిం - విశయః - సంశయః - ఉపశయః - స
 మీపశయసమ్ ॥ హస్తాదానేచేరస్తేయే॥ ౩॥ ౩॥ ౪౧॥ హస్తాదానకత్వస్సేనప్రత్యాసత్తి
 రాదేయస్యలక్ష్యతే - పుష్పప్రచాయః - హస్తాదానేకిం - వృక్షాగ్రస్థానాంకలానాంయ
 ప్త్యాప్రచయంకరోతి - ఆస్తేయేకిమ్ - పుష్పప్రచయశ్చైర్వేణ ॥ నివాసచితిశరీరోప
 సమాధానేష్వదేశ్యకః॥ ౩॥ ౩॥ ౪౨॥ ఏమచినోతేర్ఘ్యోస్యాత్ ఆదేశ్యకకారః - ఉపస
 మాధానంరాశీకరణకతచ్ఛాదాత్వర్థః - ఆశ్వేప్రత్యయార్థస్యకారకస్యఉపధిభూతాః - ని
 వాసే - కాశీనికాయః - చితౌ - ఆకాయమగ్నింఽన్వీత - శరీరే - చీయతేఽస్తిన్నస్థాదికమి
 తికాయః - సమూహే - గోమయనికాయః - ఏమకిం - చయః - చరితఇతివక్తృప్రేతదీర్ఘత్యై
 ర్యజ్ఞుక్యాదేరేవయధాస్యాదితి - గోమయానానిచాయః - పునఃపునరాశీకరణమి
 త్యర్థః ॥ సంఘేచానాత్తరాధర్యే॥ ౩॥ ౩॥ ౪౩॥ చర్ఘ్యో - ఆదేశ్యకః - భిక్షునికాయః
 ప్రాణిహరిసమూహస్సంఘః - అనాత్తరాధర్యేకిం - సూకరనిచయః - స్తవసానాదాపు
 త్తరాధరభావేనశేరతే - సజ్జేకిం - జ్ఞానకర్తృసముచ్చయః ॥ కర్తవ్యతహారేవస్త్రీ
 యామ్॥ ౩॥ ౩॥ ౪౪॥ స్త్రీలిజ్జేభాషేణచ్ - ణః - స్త్రీయామభ్యో ॥ నకర్తవ్యతిహారే॥ ౨॥
 ౩॥ ౪౫॥ అత్రనిచసస్యాత్ - వ్యావకోశీ - వ్యావహానీ ॥ అభివిధాభావశబ్దాత్॥ ౩॥ ౩॥
 ౪౬॥ అశినినః - ఆదివృద్ధిః - చణ్డనివత్వే - సాంరావిణంవరతే ॥ ఆకోఽవస్యోఽవ

హః॥ ౩॥ ౩॥ ౪౫॥ అవనీపతయోగ్గ్రహేఃఘోస్యాత్ శాపః - అవగ్రహస్సైఘాయాత్ - ఆభిభవత్కర్తృః - నిగ్రహస్సైఘాయాత్ - బాధత్కర్తృః - ఆక్రోశేకిమ్ - అవగ్రహః పదస్య - నిగ్రహశ్చైస్య ॥ ప్రియిప్సియామ్ ॥ ౩॥ ౩॥ ౪౬॥ పాత్రప్రగ్రహణచరతిభిక్షుః ॥ పరాయణే॥ ౩॥ ౩॥ ౪౭॥ ఉత్తరఃపరిగ్రహః - స్వేనవేదేఃస్వీకరణమ్ ॥ నౌవృథాన్యే॥ ౩॥ ౩॥ ౪౮॥ వృషభిలుప్తపశుమీకమ్ - నీవారం - ధాన్యేకిం - నివరాకన్యా - క్రిష్ణపయేపిచాహుళకాదవ - న్రవరాసేవత్ ॥ ఉచిత్రయతియోతిపూద్రువః॥ ౩॥ ౩॥ ౪౯॥ ఉచ్ఛ్రాయః - ఉద్యావః - ఉత్పావః - ఉద్రావః - కథంపతనాప్రముచ్చియాతి - బాహుళకాత్ ॥ విభావజీరుష్ణవోః॥ ౩॥ ౩॥ ౫౦॥ ఆరావః - ఆరవః - ఆస్లావః - ఆప్లవః ॥ అవగ్రహావర్షప్రతిబంధే॥ ౩॥ ౩॥ ౫౧॥ కిణాపేతివర్తతే - అవగ్రహః - అవగ్రహః - వర్షప్రతిబంధేమ్ - అవగ్రహఃపదస్య ॥ ప్రివణిజామ్ ॥ ౩॥ ౩॥ ౫౨॥ ప్రిగ్రహేర్భవావణిజాంసచ్చుచైత్వత్వయార్థః - తులాఘాత్రమితియావత్ - తులాప్రగ్రహణచరతి - తులాప్రగ్రహణ ॥ రక్తేచ॥ ౩॥ ౩॥ ౫౩॥ ప్రగ్రహః - ప్రగ్రహః ॥ చృణోతేరాచ్ఛాదనే॥ ౩॥ ౩॥ ౫౪॥ విభావాః - క్షయత్యేవ - ప్రవారః - ప్రవారః ॥ పరాభవోఽవజ్ఞానే॥ ౩॥ ౩॥ ౫౫॥ పరిభావః - పరిభవః - అవజ్ఞానేకిం - సర్వతోభవంపరిభవః ॥ పరచ్ఛే॥ ౩॥ ౩॥ ౫౬॥ చయః - జయః ॥ భయాదీనామపసంఖ్యానంసంపుంసకైదాదివృత్త్యర్థం ॥ భయం - వర్షమ్ ॥ ఋదోరవ॥ ౩॥ ౩॥ ౫౭॥ ఋవర్ణానైదువర్ణానైదవ - కరః - గరః - కరః - యవః - లవః - స్తవః - పవః ॥ వృక్షాసనయోర్విష్టరః॥ ౩॥ ౩॥ ౫౮॥ సయోర్విష్టరస్య స్త్రీఃపత్వంసితాత్వతే - విష్టరోవృక్షసనంచ - వృక్షేతికిమ్ - వాక్యస్య విస్తరః ॥ గ్రహవృద్ధునిచ్చిగమత్ ॥ ౩॥ ౩॥ ౫౯॥ అప్స్యాత్ - ఘోషోరపవాదః - గ్రహః - వరః - దరః - నిచ్చయః - గమః ॥ విశిరణ్యోరుపసంఖ్యానమ్ ॥ వశః - రణః ॥ ఘోషోరపవాదానమ్॥ ప్రభుఃవిఘ్నః॥ ద్విత్వప్రకరణేకైకృజ్ఞాదీనామితివక్రవ్యమ్॥ చక్రం - చక్రం - చక్రం - చక్రం ॥ ఉపసగ్నేఽదః॥ ౩॥ ౩॥ ౬౦॥ అప్స్యాత్ - ఘోషోరపవాదః - అదేర్ఘ్నోత్స్యాత్ ఘోషోరపవాదః - ప్రభుసః - విఘ్నసః - ఉపసగ్నేకిమ్ - ఘోషః ॥ నౌదవ॥ ౩॥ ౩॥ ౬౧॥ నౌఉపపదేఅదరః స్వాదవ - న్యాదః - నిఘసః ॥ వృధజపోరనుపసగ్నే॥ ౩॥ ౩॥ ౬౨॥ అప్స్యాత్ - వృధః - జపః - ఉపసగ్నేతుల్యాదః - ఉపవాపః ॥ స్వనమాసోర్వా॥ ౩॥ ౩॥ ౬౩॥ అప్ - పక్షేఘో - స్వనః - స్వానః - మానః - మానః - అనుపసగ్నేక్షత్యేవ - ప్రస్వానః - ప్రహసః ॥ యమస్సముపనివిషుచ॥ ౩॥ ౩॥ ౬౪॥ ఏమఅనుపసగ్నేచయమేరవ్యాసంయమః - సంయూమః - ఉపయమః - ఉపయామః - నియమః - నియామః - వియమః - వియామః - యమః - యామః ॥ నౌగదనపరస్వనః॥ ౩॥ ౩॥ ౬౫॥ అప్స్యాత్ - నిగదః - నిగాదః - నినదః - నినాదః - నిపరః - నిపాతః - నిస్సవనః - నిస్సావనః ॥ క్వణోపిణాయాంచ॥ ౩॥ ౩॥ ౬౬॥ నావనుపసగ్నేఽపిణావిషయాచ్చక్వణతేరవ్యాస్యాత్ - పీణాగ్రహణంపాద్యర్థం - నిక్వణః - నిక్వాణః - క్వణః - క్వాణః - పీణాయాంతుప్రక్వణః - ప్రక్వాణః ॥ నిత్యంపణఃపరిమాణే॥ ౩॥ ౩॥ ౬౭॥ అప్స్యాత్ - మూలకపణః - శాకపణః - వ్యవహారార్థంమూలకాదీనాం పరిమితోముష్టిర్చ్యతేసోస్యవిషయః - పరిమాణేకిం - పాణః ॥ మదోఽనుపసగ్నే॥ ౩॥ ౩॥ ౬౮॥ ధనమదః - ఉపసగ్నేతుడిన్దాదః ॥ ప్రమదసమ్మదోహవ్యే॥ ౩॥ ౩॥ ౬౯॥ హర్షేకిం - ప్రమాదః - సమ్మా

సముద్రోరజఃపటము || ౩ || ౩ || ౬౯ || సంపూర్వోజస్సముదాయే - ఉత్పన్నశ్చ
 ప్రేరణే - తస్మాత్ప్రపంచయికావచ్ఛాత్ - అఖిభౌత్యత్రైత్విభావోన - సమజఃప
 మానాసంఘః - ఉదజఃపమానాంప్రేరణం - పటమంకం - సమాజోబ్యాహుణానామ్ -
 ఉదాజఃకుత్త్రియాణామ్ ❀ అక్షైర్గుహాః || ౩ || ౩ || ౭౦ || అక్షశబ్దేనచేవలక్ష్యతే - త
 త్రయత్వణరూపేణగ్రాహ్యంత్రగ్లహ తినిపాత్యతే - అక్షస్యగ్లహః - చ్యాశ్యక్షీమభి
 సరణగ్లహమదీవ్యత్ - అక్షైరుకిం - పాదస్యగ్లహః ❀ ప్రజనైసరైః || ౩ || ౩ || ౭౧ ||
 ప్రజనఃప్రథమగర్భగ్రహణం - గవామపగరః - కథమపసరఃప్రసరణతి - అధిఃరణే
 పునఃసంజ్ఞాయామితిఘః ❀ వ్యాసంప్రసారణశ్చసృభ్యుపవిను || ౩ || ౩ || ౭౨ || నివావః -
 అభివావః - ఉపవావః - వివావః - ఏమకమ్ - ప్రవ్యయః ❀ అజీయద్ధే || ౩ || ౩ || ౭౩ || ఆ
 హూయనైఃస్త్రిన్నిత్యాహవః - యద్ధేకిమ్ - ఆహ్వయః ❀ నివాసమాహవః || ౩ || ౩ || ౭౪ ||
 ఆజ్ పూర్వస్యహ్వయతేఃసంప్రసారణంఆవృద్ధిశ్చ - ఉదకాధారశ్చేద్యావ్యః - ఆ
 హవన్మనిపాసంస్యాదుపకూపజలాశయే ❀ భావైఃసంసర్గస్య || ౩ || ౩ || ౭౫ || అగ్రవస
 ర్గస్యహ్వయతేఃసంప్రసారణంఆవృద్ధిశ్చ - హవః ❀ హసశ్చపథః || ౩ || ౩ || ౭౬ ||
 అగ్రవసర్గార్థత్రైర్భావైఃసంసర్గస్య - వధాదేశ్చానూదాత్రః - వధేనదశ్చుమ్ - చాద్ధ
 ఙ్గోఘాతః ❀ మూర్తైః || ౩ || ౩ || ౭౭ || మూర్తిఃకారస్యంతస్త్రిన్నిభిఢేయహస్తైః
 స్యాత్ఘనశ్చాదేశః - అభిఘనః - కశున్దైఃపఘనమానయేతి - ధర్మశబ్దేనధర్మీలక్ష్యతే
 ❀ అస్త్రస్యోదేశే || ౩ || ౩ || ౭౮ || చాహికగ్రాహకశేషస్యసంజ్ఞేయమ్ - అస్త్రణకతి
 పారాస్త్రమ్ - దేశకీమ్ - అస్త్రధాతః ❀ ఆగ్రైకదేశేప్రఘటఃప్రఘాణశ్చ || ౩ || ౩ ||
 ౭౯ || ద్వారదేశేద్వైప్రకోస్తావశిస్తా - ఆభ్య నరౌచాహ్యశ్చ - తత్రచాహ్యేప్రకో
 స్తైనిపాతనమిదమ్ - పుంశ్చైవైపాదైః ప్రవైణహస్యతఃప్రసూః ప్రఘాణః - క
 ర్మణ్యై - పక్షైర్భుధిః ❀ ఉద్ధ్వోఽత్యాధానమ్ || ౩ || ౩ || ౮౦ || అత్యాధానముపరి
 స్థాపనమ్ - యస్త్రిన్కాక్షేఽస్యానికాస్తానిస్తామయిత్యాతత్వ్యవైతమద్భుతః అధికరణైః
 పి ❀ ఆపఘ్నోఽక్లమ్ || ౩ || ౩ || ౮౧ || అక్లఃకరీరావయవఃసచేవానసస్యః - కిన్దుపాణింపా
 దశ్చేత్యాహః - కరణైః - అపఘ్నోఽన్యః ❀ కరణైఃయోజమిమమ్ || ౩ || ౩ || ౮౨ || ఏ
 మహస్తైఃకరణైఃస్యాత్ఘనాదేశశ్చ - ఆయోహస్యతేనైత్యయోఘనః - విఘనః -
 దుఃఖః - దుఃఖః - పూర్వపదాత్సంజ్ఞాయామితితత్త్వం - సంజ్ఞేమాకురారస్య
 దుర్వృత్తః ❀ ప్రమృకచ || ౩ || ౩ || ౮౩ || ప్రమృకపదేహస్తైఃకరణైఃస్యాదవచ-అ
 ప్పక్షైఃఘనాదేశశ్చ - స్తచ్చుమ్నః - స్తచ్చుఘనః - కరణకత్వేవ - స్తచ్చుఘాతః ❀ పరాఘః ||
 ౩ || ౩ || ౮౪ || పరాహస్తైఃస్యాత్కరణైఃఘనైః - పరిహస్యతేనైత్యపరిఘః
 ❀ పరశ్చఘాత్కయోః || ౮ || ౨ || ౨౧ || పరఃరేఫస్యలోవాస్యాత్ఘనశబ్దాత్కత్వేదేవ-
 పరిఘః - పరిఘః - పర్యఙ్కః - పర్యఙ్కః - ఇహతరప్రమపౌఘఃఇతికృత్రిమస్యనగ్రహణం
 వ్యాఖ్యానాత్ ❀ ఉపఘ్నృత్రయే || ౩ || ౩ || ౮౫ || ఉపపూర్వాద్ధత్రైఃస్యాదుపధా
 లోపశ్చ - ఆశ్రయశబ్దేనసామీప్యంలక్ష్యతే - పర్వతేనోపహస్యతేసామీప్యేనగమ్యతే
 తిపర్వతోపఘ్నః ❀ సంఘాద్ధౌగణప్రశంసయోః || ౩ || ౩ || ౮౬ || సంహనసంఘః-
 ఘావేఅవ - ఉద్ధన్యతేఉత్కృష్టోష్ణాయతదత్త్వం - కర్మణ్యై - గత్యధానాంబుగర్భ

తావత్ హ నిర్ణానే నిర్ణానిమితమ్ ॥ 3॥ 3 ॥ ౮౬ ॥ సమస్తాన్నితగమితం - నిర్విశేషః - హ
స్యనైకాయస్తే - తినిభూవృత్తాః - సమారోహపరిణాహాభిత్పరః నిర్విశేషః ॥ 3 ॥ 3 ॥
౮౮ ॥ అయి - భావపవస్యభావాత్ - క్రిర్రమిత్వమ్ - క్రిప్రత్యయానాన్తస్సర్వ
ప్రత్యయైర్హణాత్ క్రిర్రమిత్వమ్ - అతవపక్త్రినైసవిగ్రహః - తుపచష్ - పా
కేనసర్వత్రపక్త్రిమమ్ - తుపచ - ఉప్తిమమ్ - ట్వితో - ధుచ ॥ 3 ॥ 3 ॥ ౮౯ ॥ అయమపి
స్వభావాద్భావపవ - తుపచ - పేపధుః - శ్వయిధుః - యజయాచయతః - చ్చప్రచ్ఛ
త్సేనజ్ ॥ 3 ॥ 3 ॥ ౯౦ ॥ యజ్ఞః - యాజ్ఞా - యత్నః - విత్నః - ప్రశ్నః - ప్రశ్నేచాసత్త్విజ్ఞా
పకాన్తసంప్రసారణమ్ జిత్రవస్తుశ్చిత్రగుణిషేధాయ - రక్షిః - స్వపోనన్ ॥ 3 ॥
3 ॥ ౯౧ ॥ స్వప్నః - ఉపసర్గేష్టాః ॥ 3 ॥ 3 ॥ ౯౨ ॥ ప్రధిః - అస్తర్ధిః - ఉపాగీయతేన
నేత్యపాధిః - కర్తృధిః - కర్ - ॥ 3 ॥ 3 ॥ ౯౩ ॥ కర్తృప్రపదేష్టాః - న్యాయధిః - రజే
ర్థ - జలానిధియై - స్త్రిసంజలధిః - స్త్రియాం - క్త్రి ॥ 3 ॥ 3 ॥ ౯౪ ॥ స్త్రీశ్చైవాహదౌక్త్రి
స్యాత్ - ఘోషవాదః - అజపాతుపరత్వాద్భాగతే - కృతిః - చితిః - నుతిః - స్థాయీ - స్థా
తిః - స్థితికామభితుపాగీమాదికమ్ - క్రాంతాద్భావ్యకృతిచిత్తచ - వితాసమాధేయమ్ -
శూరియజీషిస్తభ్యః - కరణే - శూరియతేనయా - యజేషేష్వ - ప్తిః - న్తుతిః -
యిత్వ - క్త్రిస్తావద్వాచ్యః - తేనస్తానత్వం - కీర్తిః - గీర్తిః - బూని - భూనిః - యా
నిః - వ్యవ - తయోగః - భాగాత్ క్త్రి హిస్త్రి - १౦ - చ - చూ - రిః - పు - లిః - చా
తే - క్త్రిచిభావోవాచ్యః - అపచితిః - సంపదాదిభ్యః - ప్తి - సమృత్ - విపత్ - క్త్రి - పీప్య
తే - సంపత్తి - విపత్తిః - స్థాగాపాపహోభావే ॥ 3 ॥ 3 ॥ ౯౫ ॥ క్త్రిస్యాత్ - అజోపవాదః -
ప్రస్థిః - ఉస్థిః - సంగీతిః - సుగీతిః - పత్తిః - కప్తమవస్థాసంస్థా - వ్యవస్థాయామితిజ్ఞా
పకాత్ - ఉతియోగః - సాతిహ - క్త్రియశ్చ ॥ 3 ॥ 3 ॥ ౯౬ ॥ అవతేజ్వరత్వరేఖ్యా
ర్ - ఉ - స్వరార్ధంవచనమ్ - ఉదాత్తభావవర్తతే - యూతిః - జూతిః - అనయోదిర్భ
త్వంచనిపాత్యతే - స్వతే - సాతిః - ఉత్పాభావోనిపాత్యతేనోతే - జనసనేత్యాత్వే
తేస్వరార్ధంపాతనమ్ - హన్త్యోనోతే - హతిః - క్త్రి - ప్రజయజ్ - ర్భవేకృత్ ॥
3 ॥ 3 ॥ ౯౭ ॥ ప్రజ్య - జ్య - సంజ్ఞాయాం - సంజనిషదనిపతమనిషదమభోజీజ్భృభి
ణః ॥ 3 ॥ 3 ॥ ౯౮ ॥ సమజాదిభ్యః - స్త్రియాంభావదౌక్త్రిస్యాత్ - సహోనాతః - సంజ్ఞా
యామ్ - అజేకృతిపీభావోనేనివాచ్యమ్ - సమజన్త్రస్యామితిసమజ్యా - నిషీదన్త్ర
స్యాన్త్రపద్యా - అపణః - నిపతన్త్రస్యామితినిపత్యాపిచ్ఛిలాభూమిః - మన్యతేనయేతిమ
న్యగళపాన్త్రసిరా - విరన్త్రనయావిద్యా - సుత్యాఅభిషవః - శయ్యా - భృత్యా - ఈ
యతేనయా - త్యాజికా - కృశశ్చవ ॥ 3 ॥ 3 ॥ ౧౦౦ ॥ కృశాతియోగభాగః - కృశాః
కృష్ణస్యాత్ - కృత్యా - శచ - చాత్ - క్త్రి - క్త్రి - చ్చా ॥ 3 ॥ 3 ॥ ౧౦౧ ॥ ఇషే
ర్భావే - యగభావశ్చనిపాత్యతే ఇచ్ఛా - పరిచర్యాపరిసర్యామృగయాటాట్యానా
ముపసంఖ్యానమ్ - శోయకృనిపాత్యతే - పరిచర్యాపూజా - పరిసర్యాపరిసరణమ్ - ఆ
త్రగణోపి - మృగఅశ్వేషజ్ - మరాదావదన్త్ర - అహోలోపాభావోపి - కేరణిణిలోపః -
మృగయా - అటతే - కేమిట్ - బృహద్యద్యత్సంపూర్వభాగేయకారనివృత్తిదీర్ఘశ్చ - అ
టాట్టా - జాగరకారోమా - జాగరా - జాగర్యా - అప్రత్యయాత్ ॥ 3 ॥ 3 ॥

౧౦౩ || ప్రత్యయానైర్భ్యధాతుభ్యః శ్రీయామకారప్రత్యయస్సాన్ - ఓకీద్వా - పు
 త్రకామ్యః గురోశ్చహలః || ౩ || ౧౦౩ || గురుమతోహలస్తత్ శ్రీయామకార
 స్సాన్ - ఈహ - ఉహ - గురోఃకిమ్ - భక్తిః - హలఃకిం - నీతిః నిష్ఠాయాంశేటశ్చవక్త
 వ్యమ్ సహ - ఆప్తిః - తితుత్రేతిసేట్ - దీప్తిః తితుత్రేష్వగ్రహదీసామితివాచ్యమ్ ని
 గృహీతిః - నిపరితిః సిద్ధిదావభ్యోక్త || ౩ || ౧౦౪ || సిద్ధోభ్యశేదాభ్యశ్చ శ్రీ
 యామక్ జ్ఞాన్ - జరా - త్రపూమ్ - త్రపా - భేదా - విదారణవాయమ్ - భేత్రిన్యా-భి
 చా - ద్వైధీకరణే - అన్యత్రభిత్తిః - భద్రంగుహగిర్యోషస్యోః - అత్రిగిరేతకదోగి౩శ
 ద్వేనవివక్షితః - అన్యత్రగూఢిః - ఆరా-బుద్ధ్యశోఽజీగుణః - హరా-కానా-తారా-దారా-
 దీర్ఘత్వనిపాత్యతే - మృజాః క్రతేస్సంప్రసారణంచ * కృపా చిన్త్రిపూజికధికుష్ట
 చర్మశ్చ || ౩ || ౧౦౫ || అజ్ స్యాత్ - యుచోఽపవాదః-చిన్తా పూజా - కథా - కుహ్చు-
 చర్మశ్చ అతశ్చోపసర్గే || ౩ || ౧౦౬ || అజ్ స్యాత్ - క్రినోపవాదః - ప్రదా-ఉపదా ||
 శ్రదస్తరోరుపస్సగపద్యుత్తిః || శ్రద్ధా-అస్తర్ధా న్యాసశ్రద్ధోయుచ్ || ౩ || ౧౦౭ || అకా
 రస్యాపవాదః - కారణా - హరణా - ఆసనా - శ్రన్తవాః ఘట్టివద్విదిభ్యశ్చేతివాచ్యమ్ ఘ
 ట్టరా - వన్తనా - వేదనాః షెరనిచ్చార్థస్యః ఆన్వేషణాః పరేర్యాః పర్యవణా-పరిష్టిః
 రోగాఖ్యాయాంబుత్ బహుళమ్ || ౩ || ౧౦౮ || ప్రధర్మికా - ప్రవాహికా - వేదర్ష
 కా - క్వచిన్ - శిరో ర్తిః ధాత్వర్షనిర్దేశేబ్యుల్లక్తవ్యః అసికా-శాయికా * ఇక్ శిపా
 ధాతునిర్దేశః పచిః-పచతిః*వర్ణాతారః*నిర్దేశ ఇత్యేవ-అకారః-కకారః*రాదిభః*
 రేఫః * మత్స్యర్ధాచ్చః*బహుళవచనాదకారలొపః - మత్స్రీయః ఇణజాదిభ్యః*అజిః
 ఆతిః ఇథోవపాదిభ్యః*వాహి-వానిః - స్వరేభేదః * ఇక్రమాదిభ్యః*కృషిఃగిరిః
 సగజ్ఞాయామ్ || ౩ || ౧౦౯ || అత్రధాతోర్లుప్త - ఉద్దాలకపుష్పభజ్జా విభామాఖ్యా
 నపరిప్రశ్నయోరిథోచ || ౩ || ౧౧౦ || పరిప్రశ్నైకఖ్యాసేచగమ్యేఇహోస్యాత్ చాతే
 బ్బుత్ - విభాషోక్త్యథాప్రాప్తచస్యేపి - కాంత్యంకారింకారికాం క్రియాంకృత్యాం
 కృతింవాకార్ద్ధిః - సర్వాంకారింకారికాంక్రియాంకృత్యాంకృతింవాకార్ద్ధమ్ - ఏవంగణి
 గణికాగణనాం - పాచింపాచికాంపచాంపక్తిమ్ పర్యాయార్థతోత్పత్తిమబ్బుచ్ ||
 ౩ || ౧౧౧ || పర్యాయఃపరిపాటీ - క్రమః - అన్వణవర్త్యాయగ్యతా - పర్యాయా
 దిమద్యోత్యేమబ్బుచ్ వాస్యాత్ - భవతఆసికా- శాయికా - అగ్రగామికా - భవా
 నిశ్శుభక్షికామర్దతి - యుజే - ఇత్యుభక్షికామైధారయసి - ఉత్పతా - ఉత్సహక్షికా
 ఉదపాది ఆక్రోశేనభ్యానిః || ౩ || ౧౧౨ || విభాషేతినివృత్తమ్ - నభిఉపపదేనిః
 స్యాదాకోశే - అజీవనిసైకరథూయాత్ - అప్రయాణిః శ్చిత్త్యల్పటోబహుళమ్ ||
 ౩ || ౧౧౩ || ధావేకర్తరిచకారశేసంజ్ఞాయామితివనివృత్తం - రాజ్ఞాభుజ్యనైరాజభో
 జనాశ్చాలయః నపుంసకేభావేక్తః || ౩ || ౧౧౪ || ల్యుట్ చ || ౩ || ౧౧౫ || హ
 సితం - హాసం || యోగవిభాగఉత్తరార్థః కర్తరిచయేనసంస్పర్శాత్కర్తృశ్చరీరసు
 ఖమ్ || ౩ || ౧౧౬ || యేనకర్తృణాంస్పృశ్యమానస్యకర్తృశ్చరీరసుఖముత్పద్యతే తస్మిన్-
 ర్మబ్బుపపదేల్పట్ స్యాత్ - పూర్వేణసిద్ధేనిత్యసమాసార్థంవచనమ్ - పయఃపానగను
 ఖమ్ - కర్తురికిమ్ - గురోఃపాపనానుఖమ్ - సేహగుగుఃకర్తాత్కర్తృః వాయోఃపజే

వీవాస్యాత్ యాప్రవయణం. పాజనమ్ కరణాధి రణయోశ్చ ॥౩॥౩॥౧౦౭॥ బ్య
 ట్ స్యాత్ - ఇద్ధప్రప్రశ్నసఃకురారః - గోదోహనీసాలి. ఖలః పాక్రకరణాధిశరణమూరి
 త్యధికారః ॥ అస్తరదేశే ॥ అస్తశ్చబ్దాద్ధైర్నసృజాస్యాత్ - అస్తరణనమ్ - దేశే
 తులస్తరసహదేశః - అత్పర్యస్యేత్యేవ - అస్తర్మని - తపరకిమ్ - అస్తరఘని *
 ఆయనంచ * అయనసృజాఅస్తశ్చబ్దాత్పరస్య - అస్తరయణమ్ - అదేశత్యేవ - అస్తర
 యనోదేశః * పునఃసంఖ్యాయాంఘఃప్రాయే ॥౩॥౩॥ ౧౦౮॥ చ్చాదేర్ద్యుప్రసగ
 స్య ॥ ద్విప్రఖ్యత్యపగగహససృచ్ఛాద్ధైర్నసృజాత్ ఫేచరే - ఇత్యాచ్చద్యుప్రసగసద
 ప్రచ్ఛదః - అకుర్యస్తస్త్రిన్వాకరః * గోచరసంచరవహప్రజవ్యజాదణిగమాశ్చ ॥
 ౩॥౩॥౧౦౯॥ ఘాతానిపాత్యై - హలశ్చేతివత్ప్రమాణసృఘ్నాపవాదరి - గావశ్చ
 రస్తస్త్రిన్వతిగోచరోదేశః - సుచరస్త్యనేనసంచరోమార్గః - వహస్త్యనేనవహాంసూ
 ధ్న - ప్రజః - వ్యజస్తాలవృత్తమ్ - నిపాతనాదీభావోన - ఆవణివణ్యస్థానమ్ - నిగచ్ఛస్త్య
 నేననిగమశ్చన్దః - చాత్మకః - నికవః * ఆవేత్తాస్త్రార్థ ॥౩॥౩॥౧౧౦॥ అవతారః
 కూపాదేః అవస్తాగోనవనికా * హలశ్చ ॥౩॥౩॥౧౧౧॥ వాలస్తాద్ధ్యోస్యాత్ - ఘా
 వహదః - అవమృజ్యై - నేనవ్యాధ్యాదిరిత్యపామార్గః - విమార్గస్సమూహనీ * ఆధ్యా
 యవ్యాయోద్యావసంహరాశ్చ ॥౩॥౩॥౧౧౨॥ ఆధీయస్తేన్ద్రస్త్రిన్వద్యాయః - నియస్తై
 ద్యుప్రస్థానంవారస్త్యనేనేతిగ్రహః * అవహారాధారావాయానామపసంఖ్యానమ్ *
 ఉదబ్ధోఽనుదత్ ॥౩॥౩॥౧౧౩॥ ఉత్పూర్వాదశ్చ తేరథోస్యాత్ నమాదత్ - ఘృతము
 దచ్యుతే ఉద్ధ్రియతేన్ద్రస్త్రిన్వతిఘృతోదబ్ధః - చర్మయంభాద్ధమ్ - ఆనుదత్తేకిమ్ - ఉద
 బ్ధోదశ్చనః * జాలమూనాయః ॥౩॥౩॥౧౧౪॥ అనియస్తేవత్స్యరయోనైనేత్యానా
 యః - జాలమితికిమ్ - ఆనయః * ఖనోఘన ॥౩॥౩॥౧౧౫॥ చాద్ధ్యో - ఆఖనః -
 ఆఖానః - ఘేతరణమన్యతోప్యయమితిజ్ఞాపనార్థమ్ - తేనభగః - పదః - కరిణేఘః - ఖలసం
 చలన - అధికరణేఘః - ఖలఇత్యాది * ఖనైర్దడరఇకఇకబకావాచ్యః * ఆఖరః - ఆఖని
 కః - ఆఖనికబకః - ఏతేఖనిత్రవచనాః * ఈషద్ధుస్సుఘృచ్ఛాక్రీకృచ్ఛాక్రీకృమఖల్ ॥
 ౩॥౩॥౧౧౬॥ కరణాధికరణయోరితినివృత్తమ్ - ఏమదునఖసఖాథేమాపవదేమఖల్
 స్యాత్ - తయోరేవేతిభావేకర్తృణ - కృచ్ఛేర్దుష్కరః కటోభవతా - అకృచ్ఛే - భవ
 తాఈషత్కరః - సుకరః * నిమిమిలియాంఖలబోరాత్మన్దైవివాచ్యమ్ * ఈషన్నియ
 యః - దుష్ప్రయయః - సుచిలయః - నిమయః - మయః - లయః * ఉపసగ్రాత్ ఫిల్ఘఘాః ॥
 ౭॥౧॥౬॥ ఉపసగ్రాదేవలభేర్మమ్ స్యాత్ - ఈషత్ప్రలిమ్యః - దుఃప్రలమ్యః - సుప్రల
 మ్యః - ఉపాలమ్యః - ఉపసగ్రాత్మిమ్ - ఈషల్లభః - లాభః * ససుదుర్భాగ్యంకేవలాభ్యామ్ ॥
 ౭॥౧॥౬౮॥ ఉపసగ్రాస్తరరహితాభ్యాంసమర్భ్యాంలభేర్మమ్ స్యాత్ ఫిల్ఘఘాః -
 సులభం - దుర్లభం - కేవలాభ్యాంకిమ్ - సుప్రలమ్యః - అతిదుర్లభ్యః - కథంతర్హి - అతిసుల
 భమతిదుర్లభమితి - యదాస్త్రీకర్తృత్వచనీయాతదాభవమితి * కర్తృకర్తృణోశ్చ
 భూకృథాః ॥౩॥౩॥ ౧౧౭॥ కర్తృకర్తృణోరీషదాదిమచ ఉపపదేమభూకృథాః ఖల్
 స్యాత్ - యధాసంఖ్యంనేవ్యతే - కర్తృకర్తృణీచధాలోరవ్యవధానప్రయోజ్యే - ఈ
 షదదయస్తతతఃపాక్ * కర్తృకర్తృణోశ్చవిగ్రహయోరివాచ్యమ్ * భిత్వాన్ముమ్ -

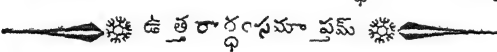
జ్యోతిషా వ్యక్తః ॥ ౧ ॥ ౩ ॥ ఉపవ్యాయ విభాషాపఠః ॥ ౧ ॥ ౧ ॥ ౪౪ ॥ పరేర్వ్యభాః
 సుప్రసారణం వాస్యోత్పత్తి - ధృవం బాధిత్యాపరత్వాత్ హలతిద్విధః - పరివీయ -
 పరివ్యాయ - కథం మఖం వ్యాధాయస్వతి - నేత్రేః మిల్లహగతి - వ్యాధాన
 సమ్మిలనోత్తరకాలేషి స్వాపహాసయోరనుప్పత్తేః తదంతవివక్షయాభివ్యక్తిః ఆభీక్ష్యై
 ణ ము ల్ చ ॥ ౩ ॥ ౪ ॥ ౨౨ ॥ పౌ నది పు క్యే ద్యో త్యే పూ ర్వ వి మ
 యేణముల్ స్యాత్ క్వాచ - ద్విత్వం - స్మారః స్మారం సమతి శివమ్ - స్మృత్యాస్తృ
 త్వా - పాయంపాయం - భోజుభోజు - శ్రావంశ్రావం - చిల్లములోరితిణ
 ముల్పరేణావాదీర్ఘః - గామం గామం - గమంగమం - విభాషాఽల్లములోరితిగమనా-
 లమ్మంలమ్మం - లాభంలాభం - వ్యవస్థితవిభాషయాఉపస్థప్తస్థితిత్వం గమ - ప్రలభ్యం
 ప్రలభ్యం - జాగ్రోవిచిక్షితిగణః - జాగరంజాగరమ్ - శ్యాస్తస్యాప్యేవమ్ శ్శా నయద్య
 నాకాజ్ఞే ॥ ౩ ॥ ౪ ॥ ౨౩ ॥ యచ్చబైడపదేపూర్వకాలేయత్వాప్రిప్రతన్న - యత్ర
 పూర్వోత్తరక్రియేతద్ద్యావ్యమంతరానాకాజ్ఞేతేదేవ - యదయంభుజీకై తతఃపత
 తి- ఇహక్వాణములౌన - ఆనాకాజ్ఞేషిమ్ - యదయంభుక్వావ్రజతితతోఽధీత ణ్ణి వి
 భాషాగ్రేప్రథమపూర్వేము ॥ ౩ ॥ ౪ ॥ ౨౪ ॥ ఆభీక్ష్యైకతినానువర్తత ఏషూపపదేమస
 మానక ర్తృకయోఃపూర్వకాలేక్వాణములౌవాస్త్రః - ఆగ్రేభోజంవ్రజతి - ఆగ్రేభు
 క్వా- ప్రథమంభోజం - ప్రథమంభుక్వా - పూర్వంభోజం - పూర్వంభుక్వా - పతేల
 దానయః - ఆగ్రేభుజ్జైతతోవ్రజతి - ఆభీక్ష్యైకతినానువర్తత ఏషూపపదేమస
 గిః - ఆగ్రేభోజాభోజంవ్రజతి - భుక్వాభుక్వా శ్శా కర్తృకాగ్రోశేకృతఃఖముఖే ॥ ౩ ॥
 ౪ ॥ ౨౫ ॥ కర్తృకాగ్రోపదేకాగ్రోశేగమ్యేకృతఃఖముఖే స్వాత్ - చోరకార్తృకాగ్రోశేకృతి-
 కరోతిరుచ్చారణే- చోరశబ్దముచ్చార్యైత్యర్థః శ్శా స్వాదుమిణసుల్ ॥ ౩ ॥ ౪ ॥ ౨౬ ॥ స్వా
 ద్యర్థేమ్యకృతాణముల్ స్వాదేక ర్తృకయోః పూర్వకాలే - పూర్వపదస్యమాస్తత్వం
 నిపాత్యతే - అస్వాద్వింస్వాద్వింకృత్యాభుజ్జైస్వాదుకార్తృకంభుజ్జై - సుపన్నంకా
 రం- లవణంకారం- సంపన్నలవణశబ్దా స్వాదుపర్యాయా - వాసరూపేణక్వాపి- స్వా
 దుంకృత్యాభుజ్జై శ్శా అన్యధైవంకథమిత్థంసుసిద్ధాప్రయోగశ్చేత్ ॥ ౩ ॥ ౪ ॥ ౨౭ ॥ ఏ
 మకృతాణముల్ స్వాత్ - సిద్ధః ఆప్రయోగః అస్య - ఏవంభూతశ్చేత్కృతృవర్గత్వా
 త్ప్రయోగానర్హ ఇత్యర్థః- అన్యధాకారమ్- ఏవంకారం- కథంకారమ్- ఇత్థంకారంభుజ్జై-
 ఇత్థంభుజ్జై క్తృకార్థః - సిద్ధాశిమ్ శిరోస్యథాకృత్యాభుజ్జై శ్శా యథాతథయోరఘా
 యాప్రతిపచనై ॥ ౩ ॥ ౪ ॥ ౨౮ ॥ కృతాస్సిద్ధాప్రయోగత్యేవ- అఘాయయాప్రతిపచ
 నై - యథాకారమహంభోజ్యే - తథాకారమృజ్యేకీంతివాసేన శ్శా కర్తృణిదృశివిదో
 స్సాకత్యే ॥ ౩ ॥ ౪ ॥ ౨౯ ॥ కర్తృకాగ్రోపదేకాగ్రోశే స్వాత్ - కన్యాదగ్గంపరయతి - సర్వాఃక
 న్యాఇత్యర్థః - ద్వాప్రమావేదంభోజయతి - యంయంచాప్రమాణంబానాతిభివేదార
 యతివాతంసర్వంభోజయతీత్యర్థః శ్శా యావతిద్వజీవోః ॥ ౩ ॥ ౪ ॥ ౩౦ ॥ యావద్దేదంభు
 జ్జై- యావల్లగతతావతిత్యర్థః - యావజ్జీవమధీతే శ్శా చర్తదరయోఃపూరః ॥ ౩ ॥ ౪ ॥
 ౩౧ ॥ కర్తృణీత్యేవ- చర్తపూరంస్తృణాతి- ఉదరపూరంభుజ్జై శ్శా వర్షప్రమాణాహోప
 శ్చాస్యాన్యతరస్యామ్ ॥ ౩ ॥ ౪ ॥ ౩౨ ॥ కర్తృకాగ్రోపదేకాగ్రోశే స్వాత్ - ఉకారలో

పశ్చవా- సముదాయేనవర్షప్రమాణేగమ్యే - గోష్పదప్రతిష్ఠాదేవః - గోష్పదపురు
 వృష్టాదేవః- అస్మేతికిమ్ - ఉపపదస్యమాభూత్ - మూషికాబిలప్రమ్ [ః] చెల్కోపేః॥
 ౩॥ ౪ ॥ ౩౩ ॥ చెలార్థమకర్తృసూపపదేషుక్తోపేణమల్ స్యాద్యర్షప్రమాణే - చేల
 క్తోపంవృష్టాదేవః- వస్త్రుక్తోపమ్ [ః] నిమూలసమూలయోఃకమః॥ ౩॥ ౪॥ ౩౪॥ కత్తణీ
 త్యేన- కమాదిష్యుప్రయోగవత్సృతి - అత్రప్రకరణేపూర్వకాలజ్ఞతినసంబధ్యతే - ని
 మూలకామంకమతి - సమూలకామంకమతి- నిమూలంసమూలంకమతిత్వార్థః- నీకస్యాపిధా
 త్యర్థస్యనిమూలాదివిశేషసంబధ్యాద్యేదః - తేనసామాన్యనిశేపభావేనశేషణిశేష్యభా
 వః [ః] శుక్లమూర్త్యరూప్యేషిపిమ్॥ ౩॥ ౪॥ ౩౫॥ నీకుకర్తృముషిష్యేముల్ - శుక్లమే
 మంపిసప్తి - శుక్లమంపిసప్తిత్వార్థః- మూర్త్యమంరూప్యేషిపిమ్ [ః] సమూలాకృతేనహ
 నకృతోగ్రహః॥ ౩॥ ౪॥ ౩౬॥ కర్తృణిశ్యేన- సమూలమాంగరూప్యైకకృతకాంగరూప్యే
 వగ్రాహంగృహ్యతి- జీవనీజీవనః- యదుపకలతాంకః - ఏచంతంగృహ్యతీత్వార్థః- ౪౬౮౭
 హనః॥ ౩॥ ౪॥ ౩౭॥ పాదసహస్రత్వార్థః - యదాద్యుప్రయోగార్థ
 స్సన్నిత్యసమాసార్థామయోగః - శిన్నగ్రాహసంబధ్యసహసార్థానాంచెవివృత్త్యై
 స్సేహనేపిమ్॥ ౩॥ ౪॥ ౩౮॥ స్నిహ్యలయేనచస్మిన్రణేషిష్యేముల్ - ఉదమేపం
 పిసప్తి- ఉదమేపిసప్తిత్వార్థః [ః] హస్తేవర్తిగ్రహాః॥ ౩॥ ౪॥ ౩౯॥ హస్తారేకరణే- హస్త
 వర్తనవర్తయతి- కరవర్తం- హస్తేనగుణికాంకరూపిత్యర్థః- హస్తగ్రాహంగృహ్యతి- కర
 గ్రాహం- పాణిగ్రాహమ్ [ః] స్వేప్రపం॥ ౩॥ ౪॥ ౪౦॥ కరణకత్వేన- సప్తత్వగ్రహ
 ణం- తేనస్వయాపేదర్యామేవశేషేవణమల్ - స్వపోషంపుస్తాది-ధనపోషం - గోపోషమ్
[ః] అగ్నిరణేబధ్యః॥ ౩॥ ౪॥ ౪౧॥ చక్రబద్ధంబధ్నాతి- చక్రబద్ధాత్మత్వార్థః [ః] సరజ్ఞా
 యామ్॥ ౩॥ ౪॥ ౪౨॥ బద్ధాత్వేముల్సంజ్ఞాయామ్ - క్రాజ్యబద్ధంబధ్యః - మయూరి
 కాబద్ధమ్- ఆట్టాలికాబద్ధమ్- ఒద్ధవిశేషాణాంసంజ్ఞావితాః [ః] రోగ్రోగ్విచపురుషమోర్ష
 శివమోః॥ ౩॥ ౪॥ ౪౩॥ జివనాశేనశృతి - జీవానశ్యతీత్వార్థః - పురుషమాహంచహతి- పు
 రుషావహాత్వార్థః [ః] ధేవీపక్షిపూరోః॥ ౩॥ ౪॥ ౪౪॥ ఉద్ధేవకర్తృ- ఉద్ధేవ్యోపం
 శువృత - పృథ్వియాధ్యవపక్షిపక్షివృత్తార్థః - ఉద్ధేవపూరుపూర్వతే - ఉద్ధేవము
 ఖిపవపుటాదివర్షాదవాదిపూర్వోధనశిత్వార్థః [ః] ఉపమూనకర్తృణిచ॥ ౩॥ ౪॥ ౪౫॥
 చాత్మ-వర్తి- ఘృతనిధాయన్నిపాతంబలం - ఘృతేషిసురశీతమిత్యర్థః - ఆహనాశేన
 వ్యః- ఆహనంబద్ధత్వార్థః [ః] కమాదిష్యుప్రయోగం॥ ౩॥ ౪॥ ౪౬॥ ౪౭॥ స్తా
 ణ్ణములుక్తఃసామంప్రయో- క్తవ్యత్వత్వార్థః - తద్దేవోదాహృతమ్ [ః] ఉపదేశోస్త్రు
 యాయామ్॥ ౩॥ ౪॥ ౪౮॥ అతఃప్రకృతిత్వార్థకాలజ్ఞతినసంబధ్యతే- త్మేనచూప్ర
 స్వస్వతరస్యామిహిసమాశం- మూలబోధదంతోభుజే- మూలకేనోపసంశం - దశ్య
 మానస్యమూలకస్యమజింత్రానిరంబాత్మత్వతీయా - యద్యప్యసంశిసాసహసకాష్టాస
 ప్తిభ్యః - తధాస్మార్థామస్త్యేన - కర్తృత్వాత్ - ఏతావత్తైవసామర్యేనప్రత్యయః- స
 మాసశ్చత్వతీయాయామితివచనసామర్థ్యాత్ [ః] పింసార్థానాంచసమానకర్తృకాణామ్॥
 ౩ ॥ ౪ ॥ ౪౯ ॥ త్వతీయానైఉపపదేసప్రయోగభాతునాసమానకర్తృకాధిసా
 ర్థాణ్ణముల్ స్యాత్ - ఉద్దోపమాతంగాఃకాలయతి- ఉద్దోపమాతం-ఉద్దోతాదమ్- సమా

నకర్త వాకామిగణిమ్ - దణ్డెనచోరమాహత్సగాఃకాలయతి ఘ్నః - ప్రహరః - వోఃపిడయ - ర
 పః ॥ ౩ ॥ ౪ ॥ ౫ ॥ ఉపహర్యైభ్యంపీదాదిభ్యం ప్రవృత్తైశ్చరీయానైహోపపదేణమా
 ల్ స్యాత్ - వార్షిన్వపశిషంశేత - వార్షియోరుపపదం - వార్షిభ్యానపపిషం - వ్ర
 బోపరోధంగాస్తాపయతి - వ్రజేనవ్రజేఉపరోధంవా - పాణ్యపకర్షంవాగాఘ్నగృ
 హ్లాః - పాణాపుపకర్షం - పాణినోపకర్షమ్ ఘ్నః సమాసకా ॥ ౩ ॥ ౪ ॥ ౫ ॥ తృతీయాసప్తమ్యా
 ధాలోన్లకుల్ స్యాత్సర్వీష్యైగమ్యమాన - కేశగ్రాహంయుభ్యస్తే - కేశేషగృహీత్వా -
 యస్తగ్రాహం - హస్తైగృహీత్వా ఘ్నః ప్రమాణేచ ॥ ౩ ॥ ౪ ॥ ౫ ॥ తృతీయాసప్త
 మ్యారిత్యేవ - ద్వ్యన్త్రులోత్కర్షంబణ్ణికాంభినత్తిద్యన్త్రులేనద్వ్యన్త్రులేహోత్కర్షమ్ ఘ్నః
 అపాదానపరీప్సాయామ్ ॥ ౩ ॥ ౪ ॥ ౫ ॥ పరీప్సత్పరా - తయ్యోత్థాయనావణి ఘ్నః ద్వితి
 యాయాఘ్న ॥ ౩ ॥ ౪ ॥ ౫ ॥ పరీప్సాయామిత్యేవ - యప్తిగ్రాహంయుభ్యస్తే - లోష్ట
 గ్రాహమ్ ఘ్నః అపగరోణకులి ॥ ౬ ॥ ౧ ॥ ౩ ॥ గరిఉద్యమనే - ఆప్త్యచోవాఆత్సాన్యతీ
 ణమలి - అస్యపగరంయుభ్యస్తే - అస్యపగరమ్ ఘ్నః స్వాక్నేఽభువి ॥ ౩ ॥ ౪ ॥ ౫ ॥ ద్వితి
 యాయామిత్యేవ - అభువిస్వాక్నేద్వితియాస్తేథాన్లకుల్ - భూమిషేపంకథయ
 తి - భుగంశ్చిత్తమ్ - ఆభుగిశేమ్ - శిరఉత్తీప్య - యేననినానజనన - తద్భువమ్ ఘ్నః ప
 రిక్లిశ్యమానేచ ॥ ౩ ॥ ౪ ॥ ౫ ॥ సర్వతోఽచాద్యమానేస్వాక్నేద్వితియాస్తేణముల్ స్యాత్ -
 ఉరోఽరతిశేపంయుభ్యస్తే - క్కత్సమురఃపీడయస్తత్కర్షః - ఉరోవిదారంప్రతిదస్మా
 ర్నైః - భ్రీహార్థమిదమ్ ఘ్నః పింపపిషస్మగ్లాంబాద్యమనాసేవ్యమానయో ॥ ౩ ॥
 ౪ ॥ ౫ ॥ ద్వితియాయామిత్యేవ - ద్వితియాస్తేఉపపదేఽన్యావిభ్యాణకుల్ స్యాత్స్వా
 వ్యమానేఆసేవ్యమానేచార్ధగమ్యే - గేహప్రవ్యాణాంశ్యావిక్రమాభిః సాకత్స
 సంస్థోవ్యాప్తిః - క్రియాయాఃపానఃపున్యమాసేవా - నిత్యవీప్యమూరివిప్యవృతస
 భవతి - సమాసేనైవస్పభావతిస్తయోరుక్తత్వాత్ - యద్యప్యాభీక్ష్యేణములు క్రివ -
 తథాపిషేపపదసంభార్థమాసేనాయామిహపునప్వధిః - గేహమప్రవేశమాస్తే - గే
 హుగేహమనుప్రవేశం - గేహమగ్రప్రవేశమనుప్రవేశం - ఏవంగేహమనుప్రపాతం -
 గేహమనుప్రపాదం - గేహంసంకరమ్ - అసమాసేయగేహస్యములు ప్రస్థచపర్యా
 యేణద్విత్వమ్ ఘ్నః అస్యతిత్వయోక్రియాస్తరేకాలేష ॥ ౩ ॥ ౪ ॥ ౫ ॥ క్రియామస్తగయతివ్య
 వధత్తతిక్రియాస్తరః తస్మిన్తత్వరైవస్తమానాదస్యతేస్త్రుషేచకాలవాచిష్యుతీయా
 స్తేసూపపదేషుణముల్ స్యాత్ - ద్వ్యహోత్వాసంగాఃపాయయతిష్వహమత్వాసంద్వ్య
 హరిర్షం - ద్వ్యహస్తమ్ - ఆత్మసనేనత్వజేనచగదాంపానక్రియావ్యవధియతే -
 ఆద్యపాయయిత్వాద్వ్యహమరిక్రమ్యజనఃపాయయతీత్కర్షః ఘ్నః నామ్నాద్యభిగ్రహేః ॥
 ౩ ॥ ౪ ॥ ౫ ॥ ద్వితియాయామిత్యేవ - నామాదేశమాచక్షేనామగ్రాహమా
 హ్నయతి ఘ్నః అన్యయేఽయధాభిప్రేతాభ్యానేకీభిఃక్వాణమతా ॥ ౩ ॥ ౪ ॥ ౫ ॥
 అయధాభిప్రేతాభ్యాసన్నాపత్రీయస్యోచ్చైః త్రియస్సనేః కథనమ్ - ఉచ్చైఃకృ
 త్య - ఉచ్చైఃకృతావ - ఉచ్చైఃకారపత్రియమాచక్షే - నీచైః కృత్య - నీచైఃకృ
 తావ - నీచైఃకారంత్రియంబూతే ఘ్నః తిర్యచ్యవవర్తే ॥ ౩ ॥ ౪ ॥ ౬ ॥ తిర్యచ్యవేఉప
 పదకృజాన్వయమతాస్త్రసహప్రాగమ్యాయామ్ - తిర్యచ్యవర్తకతః - తిర్యక్ప్రా

త్యా- తిర్వక్కారంసమాప్యగతవత్సర్గః - అవరంఘ - తిర్వక్కృత్వాకృష్టగతః శ్లో
 వ్యక్తేతస్మత్ప్రత్యయేకభావః॥ ౩॥ ౪॥ ౬౧॥ ముఖతఃకృత్యగతః- ముఖతఃకృత్వా-ముఖ
 తఃకారం- ముఖతోభూయ - ముఖతోభూత్వా - ముఖతోభావమ్ శ్లో నాధార్థప్రత్యయే
 వ్యుత్పత్తిః॥ ౩॥ ౪॥ ౬౨॥ నాధార్థప్రత్యయానైవ్యుత్పత్తిపయెడపపదేకభావః క్వాణ
 ముతాస్తః- అనానా నానాకృత్వానానాకృత్య- నానాకారం-నాకృత్య- నాకృత్వా-వి
 నాకారం- నానాభూయ-నానాభూత్వా- నానాభావమ్ - అనేకంప్రవృత్తేకంభూత్వా-ఏ
 కభూభూయ- ఏకభూభూత్వా - ఏకభూభావమ్ - ఏకభూకృత్య-ఏకభూకృత్వా - ఏకభూకా
 రమ్- ప్రత్యయగ్రహణంకిమ్ - హిరుక్కృత్వా - పృథగ్భూత్వా శ్లో తూష్టిమిధువః॥ ౩॥
 ౪॥ ౬౩॥ తూష్టింశ్చద్వైడపపదేభువఃక్వాణముతాస్తః - తూష్టింభూయ - తూష్టింభూ
 త్వా- తూష్టి భావమ్ శ్లో అన్వచ్యానులోమ్యే॥ ౩॥ ౪॥ ౬౪॥ అన్వచేతద్వైడపపదేభువః
 క్వాణముతాస్తః- అనుమాత్యేగమ్యమానే- అన్వగ్భూయతై- అన్వగ్భూత్వా-అన్వగ్భూ
 వమ్ - అగ్రతఃపార్శ్వతః పృష్ఠతోవానుకూలోభూత్వాఆస్తత్యర్థః - ఆనులోమ్యేత్మ్-
 అన్వగ్భూత్వాతివృతి- పృష్ఠతోభూత్వైత్సర్గః ॥ *** ** *
 ఇత్థం లోకేశబ్దానాందిశ్చాత్రమివాదగ్నితం విప్రస్తయధాశాస్త్రం దృశ్యబ్దకాన్తథే॥ భ
 ట్టోజదీక్షితకృతిఃసైమాసిద్ధాంతకాముదీ॥ శ్రీత్రైభూయాద్భగవతోర్భవానీశ్వనాథయోః॥

ఇతి శ్రీభట్టోజదీక్షితవిరచితాయాం సిద్ధాంతకాముద్యామ్

వైదికప్రక్రియా-ప్రథమోధ్యాయః.

శ్లో ఛందస్సప్రసర్వస్వోరేకవచనమ్॥౧॥ ౬౧॥ ద్వయోరేకవచనంవాస్యోత్ - ప్రసర్వసు
 ర్నక్షత్రంప్రసర్వసూవా- లోకేతుద్వివచనమేవ శ్లో విశాఖయోశ్చ॥ ౧॥౨॥౬౨॥ పౌ
 గ్యోత్ - విశాఖానక్షత్రం- విశాఖేవా శ్లో వష్టియుక్తశ్చందసివా॥౧॥౪॥౬౩॥ వప్ర్యుక్తేనయు
 క్తఃపతిశబ్దఃఛందస్సిసంక్షోవాస్యోత్ - క్షేత్రస్యపతినావయమ్ - ఇహాపేదీయోగంవిభ
 జ్యఛందసీత్యనువర్త్యతే - తేనసర్వేవిధయశ్చందసిచైకవికాః - బహుళఃఛందసీత్యాదిర
 నైవ్యవప్రభృత్ ॥ యచిభమ్ * సభోఽగ్నేరోమసమావత్సృపసంఖ్యానః * సభనాతు
 ల్యంసభస్పతే - భత్వాద్యుత్పాదావః - ఆగ్నేరస్పదగ్గిరః - మసమృదగ్నే - జనేరునిరితివి
 హితక్షసిప్రత్యయోమనేరసి - బాహుళకాత్ * వృషణ్యస్వశ్వయోః * వృషవర్షుకంవ
 శుయస్యసంవృషణ్యనుః - వృషాఅశ్వోయగ్యవృషణ్యశ్వః - యోస్తర్వర్షినివిభక్తికూశ్రీ
 త్యపదత్వేనతి నలోపఃప్రాప్తోభూత్వాద్వార్యతే - ఆతపవచాస్త్యేతితత్సంకేతోపిన-
 ఆట్టోపతితునఅగ్రత్యాత్ శ్లో ఆయస్తయాదీనిచ్చందసి ॥ ౧॥ ౪॥ ౬౪॥ ఏతానఛంద
 సినాథూని - భవదసంజ్ఞాధికారాద్యథాయోగంసంజ్ఞాద్వయంబోధ్యమ్- తథాచవార్తి
 కమ్ * ఉభయసంజ్ఞాసృజీవక్తవ్యమితి * సనుష్టుభాసముక్తాగణేన- పదత్వాక్షర
 త్వం - భత్వాక్షరాభావః - జత్వవిధానార్థాయాంపదసంజ్ఞాయాః భత్యన మర్థేన

బానాత్ - నైస-హిస్వస్యహివాజీనేషు - ఆత్రపదత్వాజ్జిత్యం - భత్వాజ్జుత్వా
భావః॥ తేప్రాగ్భూతః॥ ఛన్దసీవరేషి॥౧॥౪॥౨౦॥ ఛవ్యవహితాశ్చ॥౧॥౪॥౨౧॥హృ
భ్యాంయోహ్యోకా- ఆమస్త్రైంస్త్రిసారిభిర్యాహి ॥ ఇభిభవతిభ్యాంచ ॥ ఆభ్యాంఽహో
ఓటకీకస్యాత్ - సమీధేదస్యహస్తయమ్ - పుత్రతఃకథేతథర్వణః - బహువ - ం
ప్రత్యాఖ్యాతమ్ - ఇభేభ్యస్తోమయత్వాద్భువోపుకోసత్యత్వాత్తాభ్యాంలింఃకిద్వచనాన
ర్వ్యమి॥ ————— *—————* తృతీయోధ్యాయః *—————* తృతీయోధ్యాయః
ఇన్ద్రసి ॥ ౧ ॥ ౩ ॥ ౩ ॥ జహూతేర్నిఃక్షిప్తతీయాస్యాత్ ద్వితీయాచ- యవాగ్వా
గ్నిహూత్రంజహూతిఅగ్నిహూత్రశబ్దోఽప్రహవిషివర్తతే ॥ యస్యాగ్నిహూత్రమధి
క్రితమమధ్యమావద్యోతేత్యాదిప్రయోగిదర్శనాత్ - అగ్నేయేహూయతోఽతపుత్రత్రేత్య-
యవాగ్వాభ్యంహః దేవతోదేశేనత్యక్త్యాప్రక్షిపతిత్యర్థః॥ ద్వితీయాబ్రాహ్మణే॥౩॥
౩ ॥ ౬౦ ॥ బ్రాహ్మణవిషయేప్రయోగేవ సురధస్యకర్తృక్షిప్తతీయాస్యాత్ - పశ్య
పవాదః - గామస్యతదహస్యభాయాందీప్యేయః॥ చక్షర్భురేబహుళంఛన్దసి॥ ౧ ॥
౩ ॥ ౬౧ ॥ షష్ఠీస్యాత్ - పురుషస్యగచ్ఛన్ద్రమసేగోధాకాలకాదార్యాఘాటస్తేవసస్స
తీనాం. వసస్సగచ్ఛన్ద్రః॥ షష్ఠ్యర్థేచతర్థివాచ్యమ్॥ యాభిర్వేణిబలితస్త్రైభిర్వః
యజేత్వకరణే ॥ ౨ ॥ ౩ ॥ ౬౩ ॥ శహఃఛన్ద్రసబహుళంషష్ఠీ - ఘృతస్యపుత్రేనవా
యజేత్వ॥ బహుళంఛన్దసి ॥ ౧ ॥ ౪ ॥ ౩౯ ॥ అదోఘస్సలాదేశస్యాత్ - ఘ
స్తాస్మానమ్ - లుజీమస్త్రేఘసేఽన్ద్రేక్షు - ఆదభావః - గచ్ఛిష్మమ్॥ హేమస్త్రశిరా
వహూరాశ్రేచఛన్దసి॥ ౧ ॥ ౪ ॥ ౪౦ ॥ ద్వన్ద్రవ్యఃపూర్వవల్లిక్తః - హేమస్త్రశ్చశిరశ్చహే
మస్త్రశిరా- ఆహూరాశ్రే ॥ అవిప్రభృతిభ్యశ్శపః॥ బహుళంఛన్దసి॥ ౧ ॥ ౪ ॥ ౪౩ ॥
వృత్రింహనతివృత్రహః - ఆహిశ్శయితడవప్తృ - ఆత్రయజ్ఞన - ఆదాదిభిన్నేక్షిప్వసి
ల్లః - త్రాధ్వంసోదేవాః॥ జహూత్యాదిభ్యష్టుః॥ బహుళంఛన్దసి॥ ౧ ॥ ౪ ॥ ౪౬ ॥
దాతిప్రియాణిచిద్వసు - అన్యత్రాపిపూర్ణాంఽవష్టి॥ మస్త్రేఘసహ్వరణశవృదహః
ద్యౌచేత్పగమిషనిభ్యోతే॥ ౧ ॥ ౪ ॥ ౪౦ ॥ ఏభ్యోతేర్థకస్యాన్ద్రస్త్రే - ఆతున్నమీమదస్త్ర
హి - ఘస్సలాదేశస్యగమహసేత్పువధాలోపేశానివసీతిషః - మావ్యర్జిత్రస్యధూర్తిఃప్ర
ణక్షర్త్ర్యస్య - సశేర్వేతికుత్స్య - సురుచోవేనఅవః - మానఆధక - ఆదిత్యాకారాస్త్ర
గ్రహణమ్ - ఆప్రాభ్యావాప్యధివీ - పరావృగ్భారభ్యధా - అక్రన్నమాసః - త్వేర
యంజాగ్నవాగ్సోఅసగ్గ్ - మస్త్రగ్రహణంబ్రాహ్మణస్యాప్యపలతణమ్ - ఆజ్ఞత
తదాశ్వదస్త్రాః - విభాసామవృత్తైర్మహ-సతా అగ్నజ్ఞాన్ జనిష్ట హిమః॥... *
—————* ఇతిద్వితీయోధ్యాయః *—————* అభ్యుత్సాదయాంప్రజనయాంచిక
యాంరమయామకఃపావయాంక్రియాద్విదామక్రన్నితిచ్ఛన్దసి ॥ ౩ ॥ ౧ ॥ ౪౧ ॥ ఆద్యే
మచక్షుర్బుజేఆమ్ఆకఇత్యనుప్రయోగశ్చ - అభ్యుత్సాదయామకః - అభ్యుదసీషదదితి
లోకే - ప్రజనయామకః - ప్రాజేజనదిత్యర్థః - చికయామకః - అన్దైషిదిత్యర్థాచినోతే
రామద్విర్వచనంకుత్స్యంచ - రమయామకః - ఆరీరమత్ - పావయాంక్రియాత్ - పా
వ్యాదితిలోకే - విదామక్రన్ - అవేదిమః॥ గుపేత్వన్దసి॥౩॥౧॥౪౦॥చైత్వేభ్య- గృహస
జాగువతంయవమ్ - అగౌప్రమిత్యర్థః॥ నోసయతిధ్వనయత్యేలయత్యర్థయతిధ్యః ॥

౩॥ ౧॥ ౫౧॥ ఛైత్యేన - మాత్యాయతోజరితుఃకామమూనయూః - మాత్యాగ్నిర్భవన
యితః ఛైత్యేన కృష్ణుర్హృద్యుఃకృష్ణస్తనీ ॥ ౩॥ ౧॥ ౫౨॥ ఛైరజ్జవా-ఇదంతేభ్యోకరన్నమః-
అమరత్ - అదరత్ - యత్సానోస్సానుమారుహత్ ఛైత్యేన సిన్ధుర్హృదేవహూయప్ర
ణీయోన్నయోచ్చిష్యమర్యస్తర్యాభ్యర్థఖన్యఖాన్య దేవయజ్ఞాపుష్పప్రతిపీవ్యబ్రహ్మవా
ద్యభావ్యస్తావ్యోపచాయ్యవృడాని ॥ ౩ ॥ ౧ ॥ ౧౨౩ ॥ కృతతేర్షిసౌరా
త్యూపిప్రాప్తేణ్యత్ - ఆద్యస్తయోర్విపర్యాసః ససః పత్వంచ - నిష్కర్మ్యంచ
స్వీతపపకామః - దేవశబ్దేషుపదేహ్యయశ్చైర్జుహూతేర్వాక్యపిదీర్ఘశ్చ - స్ఫురదైవా
ఉదేవహూయే - ప్రణతేతిభ్యాన్నయతేఃకృత్ - ప్రణీయః - ఉన్నీయః - ఉత్పూర్వా
చ్చిష్యేకృత్ - ఉచ్చిష్యః - పుత్రస్తృక్ధ్యుపభృయత్ - మర్త్యః - పూర్వా - త్రియామే
వాయుః - ధ్వర్యః - ఖగర్యతేణ్యత్ - ఖన్యః - ఖాన్యః - యజేర్యః - శుద్ధభవందైవాయకర్మ
ణాదేవయజ్ఞయై - అజేహూర్వాత్పృచ్ఛేఃకృత్ - ఆపృచ్ఛ్యుఃకరుణావాజ్ఞర్షత్ - సేవ్య
తేఃకృత్పత్వంచ - ప్రతిపీవ్యః - బ్రహ్మణిపదేర్ణ్యత్ - బ్రహ్మవాద్యం - లోకేషుపదస్సు
పిప్రవేదేఃకృయతా - భవతేస్తాతేఃకృణ్యత్ - భావ్యః - స్తావ్యః - ఉపహూర్వాచ్చిసౌతే
ర్ణ్యత్ఆయాదేశశ్చపృదేః త్రపచే - ఉపచాయ్యవృడమః * హిరణ్యుతివక్రవృత్ *
ఉపచేయవృడమేవాన్యత్ - మృడసుఖసే - పృడచెత్సాద్విగుణభుక్షణఃకః ఛైత్యేన
సననరక్షీమధామ్ ॥ ౩॥ ౨॥ ౨౨॥ ఏభ్యఃకర్తవ్యుపపదేఃకసాన్యత్ - బ్రహ్మవనింత్యాత్
త్రవసమ్ - ఉతనోగోపజింధిరుమ్ - యేషదాంపచిక్షయః - చతురక్షాపధిరక్షీ - హవిర్మ
ధీనామ్ ఛైత్యేన సహః ॥ ౩॥ ౨॥ ౩॥ ణ్యిఃసాన్యత్ - పృతనామాట్ ఛైత్యేన వహశ్చ ॥ ౩॥ ౨॥ ౪॥
ప్రాగ్వత్ - దిత్యవాట్-యోగ్యభాగఉత్తరార్ధః ఛైత్యేన కవ్యపురిషపురిష్యేషుభ్యత్ ॥ ౩ ॥
౨॥ ౪॥ ఏషుపహేఃకృత్సాన్యత్ ఛైత్యేన కవ్యవాహనః - పురిషవాహనః - పురిషవాహ
నః ఛైత్యేన హవ్యేన స్తపాదమ్ ॥ ౩॥ ౨॥ ౫॥ ఆగ్నిర్హవ్యవాహనః - పాదమశ్వేతుపహ
వ్యేతిశ్యోచివ - హవ్యవాదగ్నిరజరఃపితానః ఛైత్యేన జనసభనక్రమగమోజిట్ ॥ ౩॥ ౨॥ ౬॥
విడ్వరోత్యాత్వమ్ - అష్టాగోజాః - గోమాన్ద్రోవృషాఅస ॥ సనోతేరసతిపత్వమ్ - ఇ
యంపమ్మేభిర్విసఖాఇవజత్ - ఆదధికృత్సనసాపచ్చకృష్టిః - అగ్రేగాః ఛైత్యేన
స్త్రీశ్వేతవహూక్తశస్సురోదాహోజ్యై ॥ ౩॥ ౨॥ ౭॥ * శ్వేతవహాదీనాంజనోపదస్యే
తివక్రవృత్ * యత్రపవత్వం భావతత్రణ్యిసోపవాదోడనోవక్రవ్యత్యర్థః - శ్వేత
వాః శ్వేతవాహనా - శ్వేతవాహః - ఉక్థానిఉక్తైర్వాశంసతిఉక్తశాంయజమానః - ఉక్తశా
నా-ఉక్తశాసః - పురోదాశ్యతేషీయతేపురోదాః ఛైత్యేన అవయజః ॥ ౩॥ ౨॥ ౮॥ అవయాః-
అవయాజా - అవయాజః ఛైత్యేన అవయాశ్వేతవాఃపురోదాశ్యై ॥ ౩॥ ౨॥ ౯॥ ఎతేసంబ
ధౌత్యుతిద్వినిపాత్సన్తై - చారుక్తశాః ఛైత్యేన విజపేశ్చస్తనీ ॥ ౩॥ ౨॥ ౧౦॥ ఉపేషుపదేయజే
ర్షిచ్ - ఉపయట్ ఛైత్యేన ఆతోమనివక్వవిబ్వినివశ్చ ॥ ౩॥ ౨॥ ౧౧॥ సుప్రసనగైహోపదెతి
దస్త్రేభ్యోభాతుభ్యశ్చస్తనీవిపయేమనినాదయస్త్రయః ప్రత్యయాస్సుయః - చాద్విచ్-సు
దామా - సుగీవా - సుపీవా - భూరిదావా - ఘృతపావా-విచ్-కిలాలపాః ఛైత్యేన బహుశంభ
స్తనీ ॥ ౩॥ ౨॥ ౧౨॥ ఉపపదాస్తరేపిహస్తైహుశంక్తివ్సాన్యత్ - యోమాత్మహ - పితృహ
ఛైత్యేన స్తనీలిట్ ॥ ౩॥ ౨॥ ౧౩॥ భూతసామాన్యే - అహంద్యావాపృథివీతతాన ఛైత్యేన లిటఃకా

నజ్వా ||౩||౧||౧౦౬|| ❀ క్వశుశ్చే||౩||౧||౧౦౬|| ఛన్దసీలఃకానచ్చేషూవాస్తః- చ
 క్రాణావృష్టి - యోనోఅగ్నేఅరసివాంఆఘాయః * ఛన్దసేపరేచ్ఛాయామపిత్వచ్ఛే వ
 క్రవ్యః* ❀ క్వాచ్ఛన్దసే ||౩||౧||౧౦౭|| ఉప్రత్యయస్సాగ్ధే- ఆఘాయః * ఏరజధికా
 రజవసనాఛన్దసేవ క్రవ్యః* జవేయాభిర్యూసః - ఊర్వోస్తుమేజవః - దేవస్యసతుస్సవే
 ❀ మన్తైవృషేషచమనఃదధూపీరాడదాత్రః ||౩||౩||౯౬|| వృషాదిభ్యః కేన్స్యా
 త్సహోదాత్రః- వృష్టినివః- శుమ్నమిష్టయే- పచాత్ప్రక్షీరుత- ఇయంతేనవ్యసీమతిః-జ
 త్రః- ఘాతిః- అగ్నయూహితయే- రాతాస్యామోఘయాసః❀ ఛన్దసీలుక్లగ్నేటః||౩||
 ౪||౬|| దాత్సర్థావాంసంబధ్ధేనస్వకాలేష్యేతేవాన్యః - పక్షేయధాన్వప్రత్యయాః -
 లుజః - దేవోదేవేభిరాగమత్ - లోడర్థేజ్ - ఇదంతేభ్యోఃరన్నమః - లజః -
 అగ్నిమర్యమోతారమవృణీతాయంయజమానః - లిటః - అద్యమమార - అద్య
 మ్రియతంత్యర్థః ❀ లిజర్థేజ్ ||౩||౪||౭|| విధ్యాదౌహేతుహేతుమ
 ద్భావారౌచధాతోర్లబ్ధస్యాత్ఛన్దసీ ❀ సిబ్బహుళంలేటి ||౩||౧||౩౪|| ❀ ఇతశ్చ
 లోపఃపరస్మైవదేమ ||౩||౪||౯౬|| లేటస్త్రీజామితోలోపోవాస్యాత్ పరస్మైవదేమ
 ❀ లేటోఽదాదౌ ||౩||౪||౯౭|| లేటఃఅట్ఆట్ ఏతావాగమాస్తః తాచపితౌ * సి
 బ్బహుళంశేద్యక్రవ్యః* వృద్ధిః- ప్రణతయూంషితారిషత్ - శుషేశసస్కరలిఖీషిషద్ధి -
 ఆసావిషద్వ్యసానాయ- సపఇతోలోపస్యచాధావే- పతాతిదిష్యత్ - ప్రియస్సూర్యేప్రి
 యోఅగ్నాఘహతి ❀ సఉత్తమస్య ||౩||౪||౯౮|| లేడుత్తమసకారస్యవాలోపస్సాన్య
 త్ - కరవావ- కరవావః- లేరత్వం❀ ఆతమ ||౩||౪||౯౯|| లేటకారస్యనస్యాత్ -
 శుతేభిః- శుప్రయసామాదయైతే - ఆతామిత్యాకారస్యకారః- విధిసామర్థ్యాదాటద
 త్వన్న- అన్యథాహివిటమేవవిదధ్యాత్ - యోయజాతియజాతఇతి ❀ నైతోన్యత్ర ||౩||
 ||౪||౯౬|| లేటఏకారస్యనస్యాద్వా- ఆతజిత్యన్యకమయంవిసా- యూనామీశే- గ్రహ
 గృహ్యంతై- అన్యత్రకీమ- శుప్రయసామాదయైతే ❀ ఉపసంవాదాశ్చ ట్రియాశ్చ ||౩||
 ౪||౧|| పణబద్ధేఆశంకాయాంచలేట్స్యాత్ - అహమేవపశునామీశై - నేజివ్యయ
 న్లోనరకంపతాను - హలశ్చౌశ్శానశ్చౌ ❀ ఛన్దసీశాయజమి ||౩||౧||౧౦౪|| ఆపిశబ్దా
 చ్ఛానశ్చే || హృగ్రహేర్భశ్చన్దసీతిహస్యభః - గృభాయశిహ్వాయామఘ - బధానదే
 వసవతిః - అనిదితామితివద్ధా తేర్నలోపః- గృభామితే- మధ్వాజభార❀ వృత్తయో
 బహుళమ్ ||౩||౧||౧౦౫|| వికరణానాంబహుళంవృత్తయస్సాగ్ధేఛన్దసీ - అడ్డాశమ్నస్య
 భేదతి - ఛన్ద్రీపాప్రై - జరసామరతేపతిః - మ్రియతఇతిపాప్రైన్ద్రోవస్తేనసేష
 తు - నయతేర్లోట్కవసేపాద్వౌవికరణౌ - ఇన్ద్రేణయజాతరుషేమవృత్రౌ - తర
 మెత్తర్థః - తరతేర్విధ్యాదాలిజ్ - ఉంసివశ్చచేతిత్రయోవికరణాః * శున్దీకుపగ్రహ
 లిజ్జనరాణాంకాలహలచ్ఛ్వరకర్తృయజ్జంఘ | వృత్తయమిచ్ఛతిశాస్త్ర్యదేమాంసో
 విచసిద్ధతిబాహుళకేన * ధురిదక్షిణాయాః - దక్షిణస్యామితిపాప్రై - ప్రతీపమన్య
 ఊర్విర్భుభతి - యుభ్యతఇతిపాప్రై మధోస్తృప్తాఇవాసతే - మధునఇతిపాప్రై న
 రఃపురుషః- అథాసమీర్దైశభిర్వియూయాః- వియూయాదితిపాప్రై - కాలఃకాలవాచీ

ప్రత్యయః - శ్లోఽగ్నినాధాన్యమానేన-అటోపయ్యేత్ - తమసోగాఅడుతుత్ - ఆ
 భుక్షతిపాప్రే - మిత్రవయందశూరయః - మిత్రావయమితిపాప్రే - స్వరవృత్త
 యస్తవత్ప్రతే - కర్తృశబ్దకారకమాత్రపరః - తథాచతద్వావిసంకృతద్ధితానాం
 వృత్తయః- అన్నదాయ- అశ్వేషయెఅచ్ - అవగ్రహేవిశేషః - యజ్ఞోయశబ్దాదార
 భృలిప్యశిష్యజీజికారణద్రత్యావారః - తేసాంవృత్తయోభవతీత్యాదిరుక్తపదాః లి
 జ్యోశిష్యజ్ఞః ॥ ౩ ॥ ౧ ॥ ౮౬ ॥ అగ్నిజీవశరేధాతోరజ్ఞస్యోఽఛన్దసి- వచఉమ్- మన్త్రం
 చేమాగ్నయోఽద్యశేరగ్యక్తవ్యః * పితరంచవృశేయన్మాతరంచ - అజితుముద్యశోజీతి
 గుణస్సాన్యత్ * ఛన్దస్సుభయధా ॥ ౩ ॥ ౪ ॥ ౧౦౭ ॥ ధాత్వధికారోక్తఃప్రత్యయఃసార్వ
 ధాతుకార్థధాతుకీభయసంజ్ఞాస్సాన్యత్ - వర్ధనుత్వానుష్ఠుతయః- వర్ధయన్విత్తర్థః - ఆ
 ర్థధాతుకత్వాణ్ణిలోపః - విశృణ్వర - సార్వధాతుకత్వాత్క్షుః శృభావశ్చహుశ్చహో
 రితియన్ * ఆద్యగమహనజనఃకకినాలిచన్ ॥ ౩ ॥ ౫ ॥ ౧౦౮ ॥ అదనైద్యవన్దానైద్యమాదే
 శ్చరికినోస్తఃతాచలిద్యత్ - బభ్రీర్వజ్రం- పపిసోమం- దదగ్రాః- డగ్నిర్యవా- డగ్నిర్వ
 త్రమమిత్రయం - డజ్ఞః - లిద్యద్భావదేవసేధ్యముచ్చత్కాన్యతామితిగుణభాదనార్థకి
 త్వం- బహుళంఛన్దసీత్యుత్వం - తమరిః - జగురిః * తమర్ధేసేసేనసేఅసేకక్యేకసేన
 దైర్విలద్యైన్కద్యైన్కద్యైన్ శద్యైన్కద్యైన్తవైతజీతవేనః ॥ ౩ ॥ ౬ ॥ ౯ ॥ సే- ప
 డేరాయః- సేక- తావామేష- అసే- శరవోజీవసేధాః-అసేక- నిత్యాదాద్యదాతః-
 కృ- ప్రేష- కసేక- గవామవక్త్రయసే - అద్యైఅద్యైన్ - జరరంపుణద్యై- పడేఆ
 ద్యదాతః- కద్యైన్కద్యైన్- ఆహువద్యై- పడేనిత్వైరః- శద్యై - రాధనస్పహమా
 దయద్యై- శద్యైన్- నాయసేపిద్యై- తదై-దాశవాడ- తవేత్- శూతవై- తవేన్- క
 రవే * ప్రియోహిమైఅవ్యధిప్ర్య ॥ ౩ ॥ ౭ ॥ ౧౦ ॥ ఏతేతమర్ధేనిపాత్యనైప్రియా
 తుంకోధుంఽవ్యధిమిత్యర్థః * దృశేః శ్లేచ ॥ ౩ ॥ ౮ ॥ ౧౧ ॥ ద్రష్టుంఽభ్యాశమిత్యర్థః *
 శకిణముక్తముతా ॥ ౩ ॥ ౯ ॥ ౧౨ ॥ శక్నోతాపువదేమధ్యైతాస్తః - విభాజన్నాశకత్-
 అవలంపన్నశకత్విభక్తమవలోపుమిత్యర్థః * ఈశ్వరోతోసున్మసునా ॥ ౩ ॥ ౧౦ ॥
 ౧౩ ॥ ఈశ్వరోవిచరితో - ఈశ్వరోఽలిఖఃవిచరితుంవిలిఖితుమిత్యర్థః * కృత్యాకేతవై
 కేస్సేన్యత్వనః ॥ ౩ ॥ ౧౪ ॥ సమ్మేచ్ఛితవై - ఆవగాహ - దిదృక్షేణ్యః - భూర్యస్పష్టక
 త్వమ్ * అవచక్షేచ ॥ ౩ ॥ ౧౫ ॥ రిపుణానావచక్షే - అవఖ్యాతవ్యమిత్యర్థః * భావలక్ష
 జేస్థేన్కృశ్వేవదిచరిహుతమినిభ్యస్తాసున్ ॥ ౩ ॥ ౧౬ ॥ అసంస్థాతోస్తీదని- అసమా
 స్తేస్తీదస్తీక్యర్థః- ఉదేతోః - అవకర్తాః - ప్రవదితోః - ప్రవరితోః - మూహోః- అతిమతోః-
 కామమాజినితోస్సంభవామహ్నిః సుతిత్వదోఃకసున్ ॥ ౩ ॥ ౧౭ ॥ భావలక్షణేత్యేవ - పు
 రాకూర్యస్యవిస్మయోవిరస్మిక్ - పురాజత్యభ్యుత్పదః - ఇతిత్వతీయోధ్యయః -
 రాత్రేశ్చానసా ॥ ౪ ॥ ౧ ॥ ౧౩ ॥ రాత్రీకద్వాన్తిప్రస్యాత్ అజ్వేషయేఛన్దసి- రాత్రీవృత్తి
 దాయతీ- లోకేతుకృదికారాదిజీవ్యన్దాతః * నిత్యంఛన్దసి ॥ ౪ ॥ ౧ ॥ ౧౪ ॥ బహుది
 భ్యశ్చన్దసివివయేనిత్యంజీవ - బహ్వీసుహిత్యా- నిత్యగ్రహణముత్తరాథమ్ * భువశ్చ ॥
 ౪ ॥ ౧ ॥ ౧౫ ॥ జీవస్యాచ్చన్దసి - విభీ - వ్రభీ - విప్రసంభృతిదుప్రత్యయాన్త్రాశూత్రే
 ఽన్త్రయితే- ఉతశత్యవప్రతే - ఉవజాదేశన్దసాతః * మగ్రరాచ్చన్దసివిష్క* నీహో

లిత్వయాఃకృచ్చామః - లిత్వరః - శిరభూస్తుద్గలానీష్ఠిః పీర్ణజిహ్వచఛద్వసి || ౧ || ౧౧ ||
 సంయోగోపధత్వాదపాప్రోజీప్విధీయతే - ఆసురీవైదిర్లు జిహ్వదేవానాం యజ్ఞవాత్
 ికమృగకవణ్ణిహ్వశ్చద్వసి || ౧ || ౧౧ || ికాన్తస్యాత్ - కియాశ్చై - కవణ్ణిలూః* గుగ్గు
 లుమఘజక్షపతయోశూనామివ క్రవ్యమ్* గుగ్గులూః - మధూః - జటూః - పతయోశూః ||
 ఆవ్యయాత్వప్* ఆవిష్ట్యస్యావసంఖ్యాసంఛద్వసి* ఆవిష్ట్యేవర్థతే* ికాశ్చద్వసిరక్ష || ౧ ||
 ౧౧ || వర్ధాభ్యఃరణోపవాదః - స్వరేభదః - వార్షికమ్* వసన్తాచ్చ || ౧ || ౩ || ౧౧ ||
 రక్షస్యాచ్చద్వసి - వాసన్తికమ్* హేమన్తాచ్చ || ౧ || ౩ || ౧౧ || ఛద్వసిరక్ష - హేమన్తికం
 యోగవిధాః ఉత్తరార్ధః* శౌనకాదిభ్యశ్చద్వసి || ౧ || ౩ || ౧౧ || ణినిఃప్రోచాణోరపవా
 దః - శౌనకేనప్రోక్తమధీయతే శౌనకినః - వాజసనేయసః - ఛద్వసికమ్ - శౌనకియాశి
 త్వా* ద్వ్యచశ్చద్వసి || ౧ || ౩ || ౧౧ || వికారేమయత్స్యాత్ - శరమయంబద్ధిః - య
 స్యపర్శమయాజహూః* నోత్పద్వర్ధ్రబిల్వాత్ || ౧ || ౩ || ౧౧ || ఉత్వాక్ - ఉకార
 వాన్ - మాజ్ఞాంశిక్వమ్ - వర్ధగ్రించర్తతస్యవికారోవాధీరజ్జః - బైల్వోయాపః* సభా
 యాయః* డశ్చద్వసి || ౧ || ౪ || ౧౧ || సభేచౌయవా* ఛేపేఛద్వసి || ౧ || ౪ || ౧౧ ||
 సప్తమ్యన్తాభ్యవార్ధయత్ - షేఘ్రియచవిద్యత్వాయచ - యధాయథంశైశికాణామణాదీ
 నాంఘాదీనాంఘాపవాదోయయత్ - పక్షేతేపిభవన్తి - సగ్వవిధీనాంఛద్వసివైకత్విక
 త్వాత్ - తద్భూ - మూజవాన్మామవర్వతఃతత్రభవః మాజవతః - సోమస్యేవమాజ
 వతస్సభృతః - ఆచమర్ధసమాప్తేశ్చద్వసిధికారః* పాధోనదిభ్యాండ్వణ || ౧ || ౪ ||
 ౧౧ || తమత్యాపాధ్యోవృషా - చనోదధీతనాద్యోగిరోమేపాభిసభవఃపాభ్యః - న
 ద్యాంభవోనాద్యః* వేతేతహిమవద్భ్యమణి || ౧ || ౪ || ౧౧ || భవేవైశ్చేస్యాస్య
 హః - హేమవతిభ్యస్యాస్యహః* స్పృతసావిధామాడ్వత్ డ్యా || ౧ || ౪ || ౧౧ || పక్షేయత్ - ద్య
 త్డ్యయోస్తుస్వరేభదః - స్పృతసిభవఃస్పృత్యః - స్పృతస్యః* సగర్భసయా
 భససతాద్యన్ || ౧ || ౪ || ౧౧ || ఆనుభృతాసగర్భ్యః - ఆనుసఖాసయాభ్యఃయోనస్స
 నుత్యఉతమాజిఘత్నః - నుతిర్నృతం - నపుంసకేభాపేక్తః - సగర్భాదయన్త్రయోపిర్త
 ధారయాః - సమానస్యఛద్వసితిసంతతోభవార్ధయన్ - యతోఽపనాదః* తుగ్రాద్ధ
 న్ || ౧ || ౪ || ౧౧ || భవేఽర్ధే - పక్షేయదపి - అవశమంవృషభంతుగ్రాస్యేతిబహ్వ
 చాః - తుగ్రయాస్యితిశాఖాన్తరే - ధనాకాశియజ్ఞవర్కిషేషురగ్రేబ్రహ్మత్రిః* అ
 గ్రాస్యత్ || ౧ || ౪ || ౧౧ ||* ఘుభావ || ౧ || ౪ || ౧౧ || చాద్ధౌఅగ్నిభవోగ్ర్యః - అ
 గ్రియః - అగ్రియః* సముదాగ్నిధ్యః || ౧ || ౪ || ౧౧ || సముద్రియాఅప్సరసోమనీష
 ణః - నానదతోఅభియస్యేవఘోషాః* బర్హిషిదత్తమ్ || ౧ || ౪ || ౧౧ || పాగ్నితాది
 త్యేవ - బర్హిష్యేమనిధిమత్రియేమ* దూతస్సభావకర్తణి || ౧ || ౪ || ౧౧ ||
 భాగోఽంతః - దూత్యమ్* రక్షోయాతానాంహసనీ || ౧ || ౪ || ౧౧ || యా
 తెఅగ్నైరక్షస్యాతనూః - యాతవ్యా* రేవతీజగతీవావిష్యాభ్యఃప్రశస్యే || ౧ || ౪ ||
 ౧౧ || ప్రశంసనేయత్వాత్ - రేవత్యాదీనాంప్రశంసనంరేవత్యం - జగత్యం - హ
 విష్యమ్* ఆసురస్యస్వమ్ || ౧ || ౪ || ౧౧ || ఆసుర్యందెవేభిర్ధాయవిష్యమ్* మాయా
 యామణ్ || ౧ || ౪ || ౧౧ || ఆసురీమాయా* తద్వానాసామపధానోమన్త్రీకత్విష్టకా

శులుక్చమతోః॥ ౪॥ ౪॥ ౧౨౫॥వర్చస్వానవధానోమస్త్రీఆసామిష్టకానాంవర్చస్యాః
ముత్యాః॥ ఆశ్వినానణ్॥ ౪॥ ౪॥ ౧౨౬॥ఆశ్వినీరుదదధాతి॥ వయస్యానుమూర్ధ్నో
మతుషీ॥ ౪॥ ౪॥ ౧౨౭॥తద్వాసాసామితిసూత్రంసర్వమసవర్తతే - మతోరితిపదమా
వర్త్యశ్చమ్యస్తాబోధ్యమ్ - మతుబస్తోయోమూర్ధశ్చిత్తతోమతువస్యాత్ప్రథమస్యమ
తోర్ధ్వపవయశ్చబ్దవస్త్రోపధేయాస్యిష్టకాను - యస్తీస్త్రస్త్రైమూర్ధవయశ్చద్వాస్త్రఃతే
నోపధేయాను - మూర్ధస్వతీరుదదధాతీతిప్రయోగః॥ మత్వరేమాసతనోః॥ ౪॥
౪॥ ౧౨౮॥ సభోభ్రంతదస్మిన్నస్తీతినభస్యోమాసః - ఓజస్యాతనూః॥ మధార్థచ॥౪॥
౪॥ ౧౨౯॥ మాధవః- మధవ్యః॥ ఓజస్తోఽహనియత్థా॥౪॥౪॥౧౩౦॥ ఓజస్యమాః-
ఓజసీనంవా॥ వేశోయశఆదేర్భగాద్యత్॥౪॥౪॥౧౩౧॥ ౧౩౨॥ యథాసంఖ్యం
నేష్యతే- వేశోబలంతదేవభగఇతిర్నధారయః- వేశోభగ్యః - వేశోభగీనః - యశోభ
గ్యః- యశోభగీనః॥ పూర్వైఃకృతమివయాచ॥౪॥౪॥౧౩౩॥ గమ్భీరేభిఃపథిభిః పూ
ర్విజైభిః - యేతేపథానస్పృతఃపూర్వావసః॥ ఆచ్ఛిస్సంస్కృతమ్॥౪॥౪॥ ౧౩౪॥ య
స్యేదమవ్యంహవిః॥ సహస్రేణసమ్మితాః॥౪॥౪॥౧౩౫॥ సహస్రీయాసో ఆపా
నోర్నయః - సహస్రేణమూర్త్యాత్మర్థః॥ మతౌచ॥౪॥౪॥౧౩౬॥ సహస్రశబ్దాస్త్య
ర్థేఘస్యాత్ - సహస్రమస్యాస్తీసహస్రీయః॥ సోమమర్హతియః॥౪॥౪॥౧౩౭॥ సో
మ్యౌచ్చాహ్మణః- యజ్ఞాద్వైత్మర్థః॥ మయేచ॥౪॥౪॥ ౧౩౮॥ సోమశబ్దాద్యస్యా
న్నయదర్థే- సోమ్యంమధు - సోమమయమిత్యర్థః॥ మధోః॥౪॥౪॥౧౩౯॥ మధుశబ్దాన్న
యదర్థయత్స్యాత్ - మధవ్యః- మధుమయఃత్మర్థః॥ వసోస్సమాహేచ॥౪॥౪॥౧౪౦॥
చాన్నయదర్థయత్ - వసవ్యః॥ అక్షరసమూహేఛద్వనడవసంఖ్యానమ్॥ ఛద్వశ్చబ్దాద
క్షరసమూహేవర్తమానాత్సార్వైయవిత్మర్థః - ఆశ్రావయేతివత్సరక్షరమస్తుశ్రావణితి
చతురక్షరంయజేతిద్యక్షరంయేయజామహఇతిపశ్చాక్షరంద్యక్షరోవమటూకః - ఏ
షవైసప్రదశాక్షరశ్చద్వస్యః॥ నక్షత్రాద్భుః॥౪॥౪॥౧౪౧॥ స్వాధై- నక్షత్రయోభ్యస్యా
హా॥ సర్వదేవాత్రాతీ॥౪॥౪॥౧౪౨॥ స్వాధై- సవితానస్సువతుసర్వతాతిమ్- ప్రద
క్షిణిర్దేవతాతిమురాణః॥ ఏవశమరిష్టస్యకై॥౪॥౪॥౧౪౩॥ కరోతీతికరః- పచాద్య
చ్ - శివంకరోతీతిశివతాతిః - యాభీశ్చనాతీతివధోదదాహషే - అధోఆరిష్టతాతయే
॥౪॥౪॥౧౪౪॥ శివాదిభ్యోభావేతాతిస్యాచ్ఛద్వస- శివస్యభావశ్చివతాతిః-
శనైతిః - ఆరిష్టతాతిః॥ చివతుర్థోధ్యాయః॥ సప్తనోఽ
శ్చాచ్ఛద్వసి॥౪॥౧౧౬౧॥ తదస్యపరిమాణమితివర్గఇతిచ - సప్తసాప్రానిలస్సజత్॥ శక్
తతోర్దినిశ్చద్వసి॥ తదస్యపరిమాణమిత్యర్థేచాచ్యుః॥ శబ్దాదశీనోఽర్థమాసాః - త్రింశ
నోమాసాః॥ వింతే తేశ్చేతివాచ్యమ॥ విశీనోఽక్షరసః॥ యష్టదస్త్రదోస్సాద్విశ్వేవతు
బ్యాచ్యుః॥ త్వావతఃపురూవసోనత్వావాంలస్యః - యజ్ఞంవిప్రస్యమావతః॥ ఛద్వ
సిచ॥౪॥౧౧౬౨॥ ప్రాకిపదిఃమాత్రాత్రిదర్హతీయత్ - సాదస్యంవిదధ్యమ్॥ వత్సరా
నాచ్ఛద్వసి॥౪॥౧౧౬౩॥ నిర్వియత్రాదివ్యర్థేషు - ఇద్యత్సరీయః॥ సమృదిపూర్వాత్థ
చ॥౪॥౧౧౬౪॥ చాచ్ఛః- సంవత్సరీణః- సంవత్సరీయః- పరివత్సరీణః - పరివత్సరీయః
॥౪॥౧౧౬౫॥ యితుశబ్దాత్తదస్యప్రాప్తిమిత్యర్థే- శాగముత్వయః॥ ౪

పన్ధ్యాచన్ద్రసింహత్వైః || ౫ || ౧౧ || ౧౧౨ || ధాత్వర్షశ్చైవసాధనైవ ర్తమానాత్వాన్వేష
 లిఃస్యాత్ - యమస్వతోనవతః - ఉన్దతాన్నిగతానిత్యర్థః * ధట్చచన్దసి || ౫ || ౨ || ౫౦ ||
 నానాదసంఖ్యాదేపరస్యడట్యంఘటస్యాన్దట్చ - పచ్చుఘం - పచ్చుమమ్ * చన్దసిపరిప
 నిపరిపరిచౌపర్యసంధాతరి || ౫ || ౨ || ౧౨౯ || అపత్యంపరిపన్దనంమాత్వాపరిపరిణోపిగన్ *
 బహుళంఛన్దసి || ౫ || ౨ || ౧౨౭ || మత్వర్షేచినిస్యాత్ - ఛన్దోపిన్యకరిణేఽప్త్యామిశుల
 ద్వయోభయరుజాహృదయానాందీర్ష్యశ్చేతివ క్రవ్యమితిదీర్ఘః - మంపిప్తముభయావిసం-
 శనమప్త్యావ్యచరత్ * ఛన్దసీవనిపాచవ క్రవ్యా * ఈ రధీరభూత్ - సుమన్దలీరియం
 వభూః - మఘనానమమహా * తయోర్ధ్వార్థితోచఛన్దసి || ౫ || ౩ || ౨౦ || ఇద ప్రదోర్వధా
 సంఖ్యంస్తః - ఇదాపివడపస్త్రుతిం - తర్హి * ధాచేతాచఛన్దసి || ౫ || ౩ || ౨౬ || కిమస్యాస్యా
 తమేతాప్రకారేచ - కధాగ్రామంసపుచ్చసి - కధాదాశేమ * పశ్వపశ్చాచఛన్దసి ||
 ౫ || ౩ || ౩౩ || అవరస్యఅస్తాత్వర్షేనిపాతా - పశ్చహిసః - నోతవశ్చ * త్తశ్చన్దసి ||
 ౫ || ౩ || ౫౯ || త్వజస్తాత్వన్దనాచ్చిత్తన్దీయసునాస్తః - ఆసుతిడ్యుః - దోహియనీధేనుః
 * ప్రత్నపూర్వవిశ్వేమాతాత్ ఛన్దసి || ౫ || ౩ || ౧౧౧ || ఇవాధే - తప్రత్నధాపూర్వభావిశ్వ
 ధేమధా * అముచఛన్దసి || ౫ || ౪ || ౧౦౨ || కిమేత్తివ్యయభూదిత్యేవ - ప్రతన్నయప్రత
 రామ్ * వృకజ్యేష్ఠాభ్యాంఽల్తాతితాచ ఛన్దసి || ౫ || ౪ || ౧౧ || స్వాధే - యోనోదుర
 వోవృకతిః - జ్యేష్ఠతాతిబద్ధిపదమ్ * ఆనగనాన్నప్రంసకాచన్దసి || ౫ || ౪ || ౧౦౩ || తత్పరు
 మాట్చస్యాత్సమాసాస్తః - బ్రహ్మసామంభవతి - దేవచ్ఛన్దసాని * బహుప్రజాశ్చన్దసి ||
 ౫ || ౪ || ౧౦౩ || బహుప్రజాసర్వహిమావివేశ * ఛన్దసి || ౫ || ౪ || ౧౦౨ || దస్తస్య
 దత్తస్యాద్భవమశ్రీవశా - ఉభయతోదతః ప్రతిగృహ్లాతి * ఋతశ్చన్దసి || ౫ ||
 ౪ || ౧౦౪ || ఋదస్తాద్భవమప్రీహార్షకమ్ - హతామాతాయస్య హతనూతా
 * తివచ్చిమోభ్యాయః * ఏకాచోద్యేప్రథమస్య * ఛన్దసివేతి
 వ క్రవ్యమ్ * యోజాగార - దాతిప్రియాణి * తుజాదీనాందీర్హ్యైః భ్యాసస్య || ౬ || ౧ || ౨ ||
 తుజాదిరాకృతిగణః - ప్రథరాతూతుజానః - సూర్యమామహానం - దాధారయఃపుభివీం -
 సతూతావ * బహుళంఛన్దసి || ౬ || ౧ || ౩౪ || హ్వస్యంప్రసారణంస్యాత్ - ఇన్ద్రీమా
 మవణితయః * ఋచిత్రేరుత్తరపదాదిలోపశ్చఛన్దసి * ఋక్ష్వేపరిత్రేః సంప్రసారా
 ముత్తరపదాదేర్హ్యోపశ్చేతివ క్రవ్యమ్ - త్వగంసామ - ఛన్దసికిమ్ - త్వచాని * రయేర్వతా
 బహుళమ్ * రేవాన్ - రయిమానుషివర్ధనః * చాయఃకి || ౬ || ౧ || ౩౫ || నాన్యంఽన్యః -
 నిచిక్యరస్యం - లిటిజ్ఞసిరూపమ్ - బహుళగ్రహణానువృత్తైర్నైవా - అగ్నింజ్యోతిర్నిచా
 య్య * అపస్పృధేధామాన్యచరాన్యమశ్చిన్యమేతిత్యాజశ్చాతాక్రితమాశీరాశీర్దాః ||
 ౬ || ౧ || ౩౬ || ఏతేఛన్దసినిపాత్యనై - ఇన్ద్రీచ్ఛేష్టోయదవస్పృధేధామ్ - సుధేర్లజేఽ
 థామ్ - అర్కమాన్యమః - వసూనాన్యమః అచ్చరైశ్చేష్టలిట్సుని - చిన్యషే - చ్యు
 జోలిటిథాని - యస్తిత్యాజ - త్యజేర్లలి - శ్చాతాస్త్రన్ద్రీసోమః - క్రితానోగ్రహః శ్రీ
 షోపాశే - నిష్టాయాం - నాశిరంజపాన్ - మధ్యతతీర్తః - క్రిశావపక్తివినిష్టాయాం * ఛ
 దేశ్చన్దసి || ౬ || ౧ || ౫౨ || భిదదైన్యే - అప్త్యేచతస్యాత్ - చిఖాద - చిఖేదేత్యర్థః
 * కీర్షంఛన్దసి || ౬ || ౧ || ౬౦ || శిరశ్చిబ్దస్యకీర్షన్స్యాత్ - కీర్షోజగతః * వాఛన్దసి || ౬ || ౧ ||

౧౦౬ || దీర్ఘజ్ఞానిజచిచపూర్వసవక్తద్రోహస్యాత్ - చిడదాహరణంవారాహి - వా
 రాహస్యా మూరపీతతేజః - ఉత్తరసూత్రద్వయపీఠవాక్యభద్రసంబధ్యతే - తేనా
 మిపూర్వత్వంవాస్యాత్ - శమించ - శమ్యంచ - సూర్యసంఘటిరామివ - సంప్రసారణా
 చ్చైతిపూర్వరూపమపివా - ఇద్యమానః - యజ్యమానః శ్చైశ్చస్తనిబహుళమ్ || ౬ || ౧ ||
 ౧౦౭ || లోపస్యాత్ - యాతేగాత్రాణాం - తాతాపిష్టానామ్ - ఏమన్నాదిమఘస్తసిప
 రరూపవ క్రవ్యమ్ - ఆపాంత్యైవన్ - అపాంత్యైవన్ - భయ్యప్రవయ్యచఘస్తసి || ౬ ||
 ౧ || ౧౩ || బిశేష్యాత్ - వితిభ్యాయః - పేతః ప్రవయ్యాఇతిత్రియామపనిపాతనం - ప్రవే
 యమిత్యన్యత్ర - ఘస్తసిం - భేయం - ప్రవేయమ్ - హృదయ్యాఅపక్షపసంభ్యానమ్ -
 హృదేభానాహృదయ్యాఅపః - ఫాపేభస్తసితియత్ - ప్రకృత్యాస్తఃపాదమవ్యపరే || ౬ ||
 ౧ || ౧౧౫ || ఋక్పాదమధ్యస్థజ్ఞే ప్రకృత్యాస్యాత్ - అభిపరేనశువకారయకారైతి - ఉప
 ప్రయనోఅధ్వరం - శుజాతేఅశ్వసూన్యతే - అస్తఃపాదగిమ్ - ఏతాసపితేర్నన్తి - అవ్య
 పరేకిమ్ - తేనవదన - తేనయజన్ - అవ్యాదవద్యాదవక్రణరవ్రతాయమవస్తవస్య
 మచ || ౬ || ౧ || ౧౧౬ || ఏమవ్యపరేపృతివీజ్ ప్రకృత్యా - వసుభిర్నోఅవ్యాత్ - మిత్రమ
 హూఅవద్యాత్ - మాశివాసోఅవక్రమః - తేనోఅవ్రత - శతధారోఅయః మణిః - తేనో
 అవస్త - కుశికాసోఅవస్యవః - యద్యపిబహ్వ్యైన్తేనోనవస్తరఘటాః - సోయమాగా
 త్ - తేయజేభిరిత్యాదౌప్రకృతిభావోనద్రయతే - తథాపివామలకతాత్మమాగ్ధయం - హృ
 తికాఖ్యేతువాచనికవిషయమర్కః - యజమ్యరః || ౬ || ౧ || ౧౧౭ || ఉరశ్శబ్దపదన్తోతి
 ప్రకృత్యాయజషి - ఉరోఅన్దిరితం - యజషిపాదాభానాదనస్తః పాదార్ధవచనమ్
 - అపొజుమాణోవృష్ణోవర్షిశ్చై అష్టేఅమ్యులేన్వికే పూర్వే || ౬ || ౧ || ౧౧౮ ||
 యజషిఅతిప్రకృత్యా - అపొఅస్తాన్తాతరః - జమాణో అగ్నిరాజ్యస్య - వృష్ణాం
 శుభ్యాం - వర్షిశ్చైతినిశాకే - అమ్యు - అమ్యులే - అమ్యుకే - అస్తాదేవవచనాదమ్యు
 శ్చేతి హృస్త్వస్య - అగ్నిప్రకృత్యాదౌ || ౬ || ౧ || ౧౧౯ || అగ్నేశ్చేయవీజేతదాదౌచ అకా
 రేయఃపూర్వః సోఅప్రకృత్యాయజషి - హృణోఅగ్నేశ్చైదేభ్యత్ || ౬ || అనుదాత్తేచమ
 ధపరే || ౬ || ౧ || ౧౨౦ || కవర్గభకారపరే అనుదాత్తేఅపరేవీజ్ ప్రకృత్యాయజషి - అయం
 సోఅగ్నిః - అయంసోఅధ్వరః - అనుదాత్తేకిమ్ - అహోగ్రేయదే - అగ్రశబ్దఅధ్వరదాత్తః -
 కుసవరేకిమ్ - సోయమగ్నియస్తః - అవపధానిచ || ౬ || ౧ || ౧౨౧ || అగ్రదాత్తేకారా
 దౌఅవపధాశ్చదేవరేయజషివీజ్ ప్రకృత్యా - త్రియదేభ్యో అవపధాః - వపేధాని
 లజితిజిజిః ఇత్యగ్రదాత్తత్వమ్ - అగ్రదాత్తేకిం - యద్రుదేభ్యోనవపధాః - నిపా
 తైస్య దీనినిఘాతోన - అహోగ్రనాసికశ్చస్తసి || ౬ || ౧ || ౧౨౨ || అహోచిపరే
 నచనాసికస్యాత్సవప్రకృత్యా - అభిక్రితః - గభీరతీక్షగ్రపుత్రే - ఈమాఅతా
 దీం - సజ్జప్రకృతిభావోవక్రవ్యః - అహోఅహోహరణ్యయః - జ్యోతియం - పూషా
 విష్ణుశ్చైశ్చస్తసిబహుళమ్ || ౬ || ౧ || ౧౨౩ || స్యకత్స్యసోగ్ధోవస్సాగ్ధలి-ఏవస్యభా
 నుః - హృస్త్వస్యచ్యస్తోత్తరపదేమత్రై || ౬ || ౧ || ౧౨౪ || హృస్త్వత్సవస్యచస్త్రీశబ్ద
 స్యోత్తరపదస్యనుదాగమస్యాన్త్యై - హరిశ్చస్తోచరుగ్ధణః - శుశ్చస్త్రీదస్త్ర - పిత
 రామూరదాచనసి || ౬ || ౩ || ౩౩ || స్వస్త్వోపాః - అమగ్రా - పితరామూతరా - చా

వైపరీతమపి - సమాతరాపితరా నూచిదిష్టా || సమానస్యభస్మ చ మూర్ధప్రభృత్యదా-
 ము || సమానస్యసన్నాప్తాభిశ్చేదైత్రసదే-సగర్భ్యః ః శస్త్రసిన్ద్రియాంబుహ
 కమ్ * విష్వద్దైవయోరద్యాదేశః - విశ్వాచీచ - ఘృతాచీచ - దేవద్రీచీన్నయథదేవ
 యస్త - సాకద్రీచీ సహమాదస్థయోశ్చస్తసి || ౬ || 3 || ౯౬ || సహస్యసథా దేశస్సాత్
 మాదస్థయోఃపరతః - జస్త్రీత్యాస్త్రీస్సథమాదే - సోమస్సథస్థమ్ పథిచఛస్తసి || ౬ || 3 ||
 ౧౦౨ || పథిశ్చైత్రసదేశోఃకవకాచ-కవపథః-కాపథః-కుపథః సాధ్యేసాధ్యా
 సాధ్యేనిగమే || ౬ || 3 || ౧౦౩ || సహేక్త్వాప్రత్యయేఅద్యంధ్వయంత్యనిత్యతీయంనిపా
 త్యతే - మరుచ్చిరుగ్రఃసృతనానుసాల్వా - అచోర్ధ్వస్థస్థాః ధస్థశ్చపాగ్రితా
 ఘృణిహితః - ఆహహి - ద్వయోక్త్యాస్యస్వరయోర్ధ్వమేత్యే సంపద్యతేనడకారోశకా
 రఃశ్చకారతామేతి - సవినచాస్యథకారస్సన్నామ్నాసంప్రయ క్తఇతి చస్తసి || ౬ ||
 3 || ౧౦౬ || అష్టసత్యంస్యాయత్రవదే - అష్టపదీ మస్త్రేసోమాశ్వేన్ద్రియవిశ్వదే
 వస్సమతా || ౬ || 3 || ౧౦౭ || దీర్ఘస్సాన్యస్త్రై - ఆత్వావతీంసోమావతీం-ఇన్ద్రియావాన్
 దిస్త్రయః - విశ్వకర్షణా విశ్వదేవ్యానతా ః ఓషధేశ్వేవిభక్తావప్రథమాయామ్ || ౬ ||
 3 || ౧౦౮ || దీర్ఘస్సాన్యస్త్రై - యదోషధీభ్యః - అదధాఓషధీషు యుచిషనుమయే
 తథేవిత్సోరుష్యాణామ్ || ౬ || 3 || ౧౦౯ || దీర్ఘస్సాన్యత్ - ఆతూనఃస్త్రై - నూమర్తః-ఉతవా
 ఘాస్యాలాత్ - మఘాగోమస్తమిమహే - భరతాజాతవెదసం - తజీవిధాదేశస్యజీత్వప
 త్నేగ్రహణం - తేనెహన - శృణోతగావాణః - మామనాః - ఆత్రాగ్రిభద్రా - య
 త్రాగ్రశృకా - ఉరుమ్యాః ఇకస్సుశ్చే || ౬ || 3 || ౧౧౦ || యుచిదీర్ఘశ్చైత్రవ - ఆభీషణ
 స్సభీనాం - సుశాఇతివః - విశ్వకాతస్సోరుషభ్యః-ఇతి చస్త్రై - ద్వయోక్తే తస్తిః || ౬ || 3 ||
 ౧౧౧ || మస్త్రైదీర్ఘః - విద్వాచాత్వా-చక్రాజరమ్-నిసాతస్యచ || ౬ || 3 || ౧౧౨ ||
 ఏమాహితే చస్త్రస్యభయధా || ౬ || ౪ || ౧ || నామిదీర్ఘోవా - ధాతాధాత్వాణామితిబ
 హ్వయచాః - తైత్తిరీయాస్సుప్రాస్యమేవపరన్తి వాపపూర్వస్యనిగమే || ౬ || ౪ || ౨ ||
 వపూర్వస్యానకపథాయావాదీర్ఘో సమ్బద్ధోసర్వనామస్తా నెవరే - యుభుతాణామ్
 యుభుతాణాం - నిగమేకం-తతా-తతాణాం నితామస్త్రై || ౬ || ౪ || ౩ || ఇదాదౌత్యచిణి
 లోపోనిసాత్యతే - యోనఃపితాజనితా శమితాయశ్చే || ౬ || ౪ || ౪ || శమయితేత్యర్థః
 యప్లువోర్దీర్ఘశ్చస్తసి || ౬ || ౪ || ౫ || ల్యపీత్యనువర్తతే-యూయ - ఇన్ద్రియ-అదజాదీ
 నామ్-చస్త్రస్యపిచ్యతే || ౬ || ౪ || ౬ || అనజాదీనామిత్యర్థః-అవః-అనమాజ్యోగే
 యోహాశం-చస్త్రస్యమాజ్యోగేతి || ౬ || ౪ || ౭ || ఇనిన్దాగ్రస్సహసేభురాయ-మావ-షే
 త్రేపరబీజాస్యవాప్యః ఇరయోరే || ౬ || ౪ || ౮ || ప్రథమగదప్రతపః-రథావస్యా
 భీయత్వేనాసిద్ధత్వానాలోహః - అత్రరేశబ్దస్యేటికృతే పునరసిరే భావః - తదర్థం
 సూత్రేద్వివచనాస్త్రానిద్విప్రమిరయోరితి చస్త్రస్యభయధా || ౬ || ౪ || ౯ || భూసుధి
 యోర్యోస్యాదీయజువజౌచ-వశేమచిత్రంవిభ్యం - విభువంవా - సుధీస్యవ్యవగ్నే -
 సుధియోవా * తన్వాదీనాం-చస్త్రసిబహుళమ్ * తస్యపుష్పేమ తస్యవంవా - త్ర్యమ్బ
 కం-త్రియమ్బకమ్ త్రినిపత్యోశ్చస్తసి || ౬ || ౪ || ౧౦ || ఏతయోరుపధాలోపఃక్షితిప్రత్య
 యే-శిత్తిరేకవయః-శమనాఇవప్రిమ భుశిభసోర్దా || ౬ || ౪ || ౧౧ || సగ్ధ్యమే-బ

ధానైహరీధానాః ॥ ముఖ్యలోభ్యోపేధిః ॥ కృశ్యణుపాకృవృభృశ్చన్దసి ॥ ౬ ॥ ౪ ॥
 ౧౦౨ ॥ పృథిహవం-శృణుధీగిరః- రాయశ్శుభ్రధి-ఉరుణస్కృధి- అపావృధిశ్చ వాచస్త
 సి ॥ ౩ ॥ ౪ ॥ ౧౦ ॥ పిరపిద్వాశ్చితశ్చ ॥ ౬ ॥ ౪ ॥ ౧౦౩ ॥ పేధిస్సాన్యత్-రారధి-రమేర్వ్య
 త్యయనపరస్తాపదం - శవఃక్రూరభ్యాన దీర్ఘశ్చ-అస్త్రప్రయధి - యుయోధిశాతవేదః -
 యమేశ్వరోలుక్ - యాతేఃశవఃక్రూర మస్త్రైష్వాప్యదేరాత్మనః ॥ ౬ ॥ ౪ ॥ ౧౦౪ ॥ ఉత్త
 వశబ్దస్యాదేర్లోపస్సాన్యరాజే-త్తనాదేవేషు ॥ విభాషణోశ్చన్దసి ॥ ౩ ॥ ౪ ॥ ౧౦౫ ॥ ఋజు
 శబ్దస్యఋతఃస్థానే రస్సాన్యవ్యాప్యైమయస్సు - త్వంరజిష్ఠమను సేషి - ఋజిష్ఠంవా
 శ్చఋత్వయా ప్రవృత్తవాప్రవృత్తమాధ్యపిరణ్యయానిచన్దసి ॥ ౬ ॥ ౪ ॥ ౧౦౬ ॥ ఋతౌభా
 వంఋత్వ్యం - వాస్తుభివంవంవంప్రవృత్తం వాప్రవృత్తం - మధుశబ్దస్యాణి త్రియాం
 యణాదేహనిపాత్యతే - మాధ్వీర్నస్సన్ద్యోపధిః - పిరణ్యశబ్దాన్విపాతస్యమయటోమశబ్ద
 స్యలోపానిపాత్యతే - పిరణ్యయనసవితారధేన ॥ ————— ఇతిపక్షోధ్యాయః —————
 శిజోరుట్ ॥ బహుళంఛన్దసి ॥ ౬ ॥ ౧ ॥ ౧ ॥ రుదాగమస్సాన్యత్ - లోపప్రతత్తనం దేష్వీతి
 పక్షేతలోపః - ధేనవోదుపే - లోపాథావెఘృతం దుమాతే - అవృతమస్య ॥ ఆ
 లోభిసవస్ ॥ బహుళఛన్దసి ॥ ౬ ॥ ౧ ॥ ౧ ॥ అగ్నిరైవేభిః ॥ సేతరాచ్చన్దసి ॥ ౬ ॥ ౧ ॥ ౨ ॥
 స్వమారదిదన-వార్త్రస్థమితరం - ఛన్దసికిమ్ - ఇతరతాప్యమ్ ॥ సమాసైవసంభా
 ర్యేక్రొవ్యిత్ ॥ క్రొవ్యిచ్ఛన్దసి ॥ ౬ ॥ ౧ ॥ ౩ ॥ యజమానంపరిధాపయత్వా ॥ సుపాంసు
 లుక్పూర్వసవర్ణాచ్చేయాడాద్యాయాజాలః ॥ ౬ ॥ ౧ ॥ ౩ ॥ ఋజవస్సన్ద్యపథాః-ప
 థానఇతిపాప్రైత్యః - పరమేవ్యోమన్వ్యోమనిఇతిపాప్రైత్యైర్దుక్ - ధీతి-మతి - సుష్టుతి
 ధీత్యా- మత్యా-సుష్టుత్యేతిపాప్రైత్యూర్వసవర్ణదీర్ఘః - యాసురధారధీతమా- దివిష్టు
 శాలక్ష్మినా- యాసురధా- దివిష్టుశౌఅక్ష్మినావితిపాప్రైత్య ఆ - సతాచ్ఛాప్రైత్యం - స
 తమితిపాప్రైత్య - ఆత్ - యాదేవవిర్జతాత్వా - యంతమితిపాప్రైత్య-ఆత్-నయమైవా
 జబన్దవః - అన్నఇన్ద్రాబృహస్పతి- యస్తాసుఅన్నభృమితిపాప్రైత్య-శే- ఉరుయా - భృ
 ష్టుయా- ఉరుణా- భృష్టుశేతిపాప్రైత్య-యా- నాభాపృథివ్యాః - నాభావితిపాప్రైత్య-డా-
 తాలనుష్ట్యోచ్యావయతాత్-అనుస్తానమనుస్తా-వ్యవస్థావదజ్ - అజోద్యా-సాధుయా-
 సాధ్యితిపాప్రైత్య-యాచ్-వసన్తాయజేత - వసన్తైవతిపాప్రైత్య-ఆత్ ॥ ఇయాడియాజేకా
 రాణామపసంఖ్యానమ్ ॥ ఉర్వియా- దార్వియా- ఉరుణాదారుణేతిపాప్రైత్య-ఇయా-సు
 తేత్రియా - సుతేత్రిణేతిపాప్రైత్య-డియాచ్-దృతిన్నశుక్లంపరసీశయానం - జైరీకార
 ఇత్యాహుః - తతాద్వ్యదాతేవదేపాప్రైత్య - వ్యత్యయనాన్దోదాతతా - వస్త్రతస్త్రజీ
 వస్త్రత్ జేర్దుక్ - ఈకారాదేశస్యతూదాహరణాన్తరంమృగ్యమ్ ॥ ఆజయాజయారా
 మపసంఖ్యానమ్ ॥ పృథాహవాసిన్దతం - బాహునెతిపాప్రైత్య-ఆజాదేశః-ఘృద్ధితిగు
 ణః-స్వప్నయా-స్వప్నైశేతిపాప్రైత్య-ఆయాచ్ - ససన్ద్యమివసావయా - నానెతిపా
 ప్రైత్యయార్-రిత్సవీర ॥ ఆమోమశ్ ॥ ౬ ॥ ౧ ॥ ౪ ॥ మివాదేశస్యామోమశ్ స్సాన్యత్ - అకా
 రఉచ్చారణార్థఃశిత్వాత్పర్వాదేశః - ఆస్తినివఇతిట్ - వధీంవృత్తమ్ - ఆవధిషమితిపా
 ప్రైత్య ॥ లోపప్రతత్తనం దేషు ॥ ౬ ॥ ౧ ॥ ౪ ॥ ఛన్దసిదేవాఅదువ్రా-అదుహతేతిప్రాప్తై-ద
 షీణతఃశయః - శేతేఇతిప్రాప్తై - ఆత్మేతికిమ్-ఉత్పిన్దహని ॥ ధ్యమోధ్యాత్ ॥ ౬ ॥ ౧ ॥ ౫ ॥ ఆ

ప్రళయోద్ధృతబహుమధ్యుత్ - వారసాధ్యమితిప్రాప్తే ఖిః యజ్ఞైః సమిధః ॥ ౧ ॥ ౧౧ ॥
౪౩ ॥ ఏనమృత్యుస్మిన్ సర్వమౌచనలహాపా నిపాత్యతే - యజ్ఞైః సంత్రయమేహః -
వకారస్యైవకారోనిపాత్యత్యతివృత్తికారోక్తిః ప్రామాణీ ఖిః తస్యతాత్ ॥ ౧ ॥ ౧౧ ॥
౪౪ ॥ మధ్యమపురుషబహువచనస్యస్తానతాత్పర్యతే - రాత్రిమహ్యసూనం కృణుతా
త్ - కృణుతేతి ప్రాప్తే - సూర్యం చక్షుర్గమయతాత్ - గమయతేతిప్రాప్తే ఖిః తప్త
ప్రళనాశ్చ ॥ ౧౧ ॥ ౪౫ ॥ ఆస్మత్వేవ - శృణోతగ్రాహణః - శృణుతే - ప్రాప్తేతివ - సు
నోతన - పవతినబ్రహ్మచారిణే - దధాతగ్రహణవిత్రివస్స - తనవ - ముతస్తజ్జుజ్జ్వ
జుషధ్యమితిప్రాప్తేత్యయేన పశ్యేదపమంశ్చ - విశ్వేదావానోమరుర్యతిప్రస - య
త్సంభూతాః సేత్సర్వః - యచ్చస్తాన్తాన్తసోమతః - ఆస్తేస్తస్యసాదేశః ఖిః యనోమ
సి ॥ ౧౧ ॥ ౪౬ ॥ మనీత్యవిధిక్తికోసరేశః - ఇకారఉచ్చారణార్థః - మన్ త్వయమికార
రూపచరమూవయవశిష్టస్సాన్తే - మస, గాగమస్సాన్తసమీయావత్ - నమోధరస్తరిమ
సి - త్వమస్తాకతవస్త - ఇమస్త ఇతిప్రాప్తే ఖిః క్త్వయక్ ॥ ౧౧ ॥ ౪౭ ॥ సనోమ
ర్ణాగత్వా - య ఖిః స్తీవనమితివ ॥ ౧౧ ॥ ౪౮ ॥ క్తాప్రత్యయస్య ఈనమస్తాదోనిపాత్య
తే - ఇష్టీనందేవాన్ - ఇష్టేతిప్రాప్తే ఖిః స్నాన్త్యావధయశ్చ ॥ ౧౧ ॥ ౪౯ ॥ ఆవిజ్ఞః -
ప్రకారార్థః - ఆకారస్యకారోనిపాత్యతే - స్వన్నాన్తీవలదివ - పీఠీనామస్యవా
వృధే - స్నాన్త్యాపీఠీవప్రాప్తే ఖిః ఆజ్ఞసేరశ్చ ॥ ౧౧ ॥ ౫౦ ॥ అవర్ణానావర్ణాత్పరస్యజ
సోమః సూక్ష్మాత్ - దేవాసః - బ్రాహ్మణాసః ఖిః క్రిగ్రామణ్యోశ్చస్త - ॥ ౧౧ ॥ ౫౧ ॥
ఆమోనుజ్ - క్రిణోమదారోధయహోరయోణాం - సూతగ్రామణీనామ్ ఖిః గోపా
దానై ॥ ౧౧ ॥ ౫౨ ॥ విద్రుహిత్యాగోపతిశూకగోనాం - పాదానైః - గచాంతితాప్య
క్షయామేషు - పాదానైః పివన్న - ఛన్దససర్వేయాం వైకవికత్వాత్ - విరాజంగోపతిం
గచామ్ ఖిః ఛన్దస్యపివశ్యతే ॥ ౧౧ ॥ ౫౩ ॥ అస్థాదీనామనజ్ - ఇన్ద్రోఽధిచోఅప్రభిః
ఖిః ఈవద్వివచనే ॥ ౧౧ ॥ ౫౪ ॥ అస్థాదీనామిత్యేవ - అపీభ్యాః తేనానికాభ్యామ్
ఖిః దృక్సవస్సవతివసాశ్చన్దసి ॥ ౧౧ ॥ ౫౫ ॥ ఏమాంశుమన్యాత్స - కీదృజ్జీవః స్వ
వాక్ - స్వతవాన్ - ఉదోఽప్యపూర్వస్య ఖిః బహుళంఛన్దసి ॥ ౧౧ ॥ ౫౬ ॥ తతుః ఖిః మృ
హ్వరేశ్చన్దసి ॥ ౧౧ ॥ ౫౭ ॥ హ్వరేన్ద్రస్థాయాంహృ ఆదేశస్సాన్తే - ఆహృతమసి
హపిధానమ్ ఖిః ఆపరిహ్వతాశ్చ ॥ ౧౧ ॥ ౫౮ ॥ పూర్వేణప్రాప్తస్యాదేశస్సాభావోని
పాత్యతే - ఆపరిహ్వతాస్సనుయామవాఙ్మ ఖిః సోమేహ్వరితః ॥ ౧౧ ॥ ౫౯ ॥ ఇదీగు
ణానిపాత్యతే - మనసస్సమోహ్వరితః ఖిః స్రీతస్సభితస్త్రేతోత్తభితవత్తవికస్తావిక
స్పృశంస్తృకాస్తృతరత్తతమాత్వవరుత్తవమాత్వవరూప్యన్ద్ర్యలితిఉరితివమిత్యమితివ ॥
౧౧ ॥ ౬౦ ॥ అస్తాదశనిపాత్యనై - తతగ్రామస్సస్యస్త్రుప్తపిశాముచిత్యాన్ద్రస్థాయా
మిట్పృతిషేధేప్రాప్తే ఇన్ద్రీపాత్యతే - యవంశచీచీర్ధగ్రీతామమిత్త్యతం - విమృశి
తే ఆజరే - యేనస్యస్తభితం - సత్వేనోత్తభితాభూమిః - స్తభితేత్వేవసిద్ధేఉత్పూర్వ
స్యపునర్నిపాతన మనోవపసర్గపూర్వస్యమాభూదితి - చతేయాననే - కశగతో - ఆ
భ్యాంకస్యేడభావః - చతోఽతశ్చత్రాయతః - త్రిధాహశ్యావమశ్వినావికస్తమ్ - ఉత్తా
నామైస్సృదయంయద్వికస్తం - నిపాతనబహుత్వాపేక్షం సూతేబహువచనం వికస్తా

ఇతి - తనైవదనానాపిప్రయోగస్సనుశేవ - శశుశంసుశాసు ఏభ్యస్త్యచఇదభా
 వః - ఏకస్త్యపురస్వస్యావిశస్తా - గ్రావగ్రాభ ఉతశంస్తా - ప్రశాస్తాపోతా - తర
 తేవృజ్ వృక్షాశ్చతృచఉట్ఉట్ఏవితావాగమానిపాత్యేతే - తరుతారంరధానాం - తరూ
 తారం - వరుతారంవరుతారు - వరుత్రిశ్శుశరణోనోఆస్తు - అత్రజీబస్తనిపాతనం
 ప్రవక్షాన్తం - వరుత్తృశబ్దోనిపాతితః - తతోజీపాగతార్థత్వాత్ - ఉజ్జ్వలాదిభ్యశ్చ
 తుర్భ్యశ్చపఇకారాదేహోనిపాత్య తెజ్వలదీప్తా - తురసంచలనై - టువముఉద్గిరణే - అమగ
 త్యాదిమ - ఇహజ్జరితిత్యస్యాననరగతిమితిత్యపికెత్వరన్తి - తత్రక్షమూషపహసేఇ
 తిభాతుర్భీభ్యః - భానాయాన్తు గ్రస్తగ్భప్తభోత్తభవతితఃసితాః - విశసితా - శం
 సితా - శాసితా - తరితా - తరితా - వరితా - వరితా - ఉజ్జ్వలతి - తురతి - పారాన్తరే - తమతే - వ
 మతి అమతి ❀ బభూధతతన్దగృహ్నవవధేహినిగమే || ౬ || ౨౧౬౨ || ఏద్యతమత్నియతిఆ
 బభూధ - యేనాస్తేతిమూర్వాతతన్ద - జగృహ్నేతదక్షిణేవిన్ద్రహస్తం - త్వంజ్యోతిమావిత
 మోవవర్ధ - భానాయాంబుభూవిధ - ఆతేనిధ - జగృహిమ వవరిధతి ❀ సనింసనివాం
 సమ్ || ౭ || ౨ || ౬౯ || సనిమిత్యేతత్పుర్వాత్సనతేసనో కేర్వాస్తసోరిట్వత్వాభ్యాసహో
 పాభావశ్చ నిపాత్యతే ❀ పావకాచీరాంభన్దసి❀ప్రత్యయస్థాత్కాదిత్వంసేతివాచ్యమ్ ||
 హిరణ్యవర్ణాశ్చచయఃపావకాః ❀ ఘోర్లోపోతేటివా || ౮ || ౩ || ౭౦ || దధక్రత్వాని
 దాశుషే - సామోదదద్దన్ధర్వాయ - యదగ్నిరగ్నయేదదాత్ - ❀ మీనాతేర్నిగమే || ౯ || ౩ ||
 ౮౧ || శితిహ్రస్వః - ప్రమిననిప్రతాని - లోకేప్రమీణాన్తి - ఆస్త్రీనిచోఽపృక్తే ❀ బహు
 శంభన్దసి || ౧౦ || ౩ || ౯౨ || సర్వమాఇదం - హ్రస్వస్యగుణః - జనచ ❀ జనాదిమభన్దసవావచ
 నంహ్రీజ్ఞా చమ్యుపధాయాః ❀ అధాశతక్రత్యోయాయం - శతక్రతవః - పశ్వేన్వ
 భ్యోయధాగవే - పశవే ❀ నాభ్యస్తస్యాచీశినిషేధేబహుళజ్ఞాన్తసీతివక్ష్యమ్ ❀ ఆసమ
 జ్ఞుజావత్ ❀ నిశ్యశ్చన్తి || ౧౧ || ౪ || ౧౦ || భన్దసివిషయేణాచమ్యుపధాయాఃపవర్ధస్యము
 నిత్యమ్ - అవివృధతే ❀ నభన్దస్యపుత్రస్య || ౧౨ || ౪ || ౧౩ || పుత్రభిన్నస్యఅదస్తస్యకృచిశః
 త్వదీర్హాన - మిత్రయః - క్యాభన్దసీతిఉః - అపుత్రస్యకేం - పుత్రయస్తస్మదానవః ❀ అపు
 త్రాదిసామితివాచ్యమ్ ❀ జనీయన్తోఽన్వగ్రవః - జనమిచ్ఛన్దఇత్యర్థః ❀ దురస్మర్త్ర
 విజస్మర్త్రప్రణ్యతిరిషణ్యతి || ౧౩ || ౪ || ౧౪ || ఏతేకృచినిపాత్యనై - భానాయాన్తుఉప్రత్య
 యాభావాత్ దష్టియతి - ద్రఃణీయతి - వృషీయతి - రిషీయతి ❀ అశ్వాఘస్యాత్ || ౧౪ || ౪ ||
 ౩౭ || అశ్వఅఘపితయోఽపిచి ఆత్సాన్యచ్ఛన్దసి - అశ్వాయన్తోమఘవన్ - మాత్సాన్య
 కాఅఘావవః - నచ్ఛన్దసీతినిషేధోనేత్యమాత్రస్య - కింతుదీర్ఘస్యాపి - అత్తేదమేవసూ
 త్రంహావవత్ ❀ దేవశుమ్నూయార్యజుషికా౮కే || ౧౫ || ౪ || ౩౮ || ఆసయోఃకృచిఆత్సాన్య
 ద్యజుషికరశాఖాయాం - దేవాయన్తోయజమానాః - సుమ్నూయన్తోహవామమే - ఇహ
 యజుశ్చబ్దోనమస్త్రీమాత్రవః - కిన్తవేదోఽలక్షకః - తేనఋకాత్మకేషి మన్త్రైరియజు
 ర్వేదసైభవతి - కేంచ ఋగ్వేదోఽపిభవతి - సచెన్నన్త్రైరియజుషికరశాఖాయాంభృష్టిః -
 యజుషీకేం - దేవాన్జిగాతిశుమ్నూయః - బహ్వృచానామవ్యస్తీరశాఖా - తతోభవతి
 ప్రత్యుదాహరణమితిహరదత్తః ❀ కవ్యభ్యురప్రతనస్యర్థిలోపః || ౧౬ || ౪ || ౩౯ || సపూ
 ర్వయానివిదాకవ్యతాయోః - అభ్యర్చుంవామనువాశేం - దమయస్తంపుత్రస్యమ్ || ద

ధాతేర్హిః ॥ జహతేఽప్యైర్హిః విధామాభవన్తి ॥ ౨ ॥ ౪ ॥ ౪౪ ॥ హిత్యాశరీరం హిత్యావా
 ఙ్గిః సుధితవసుధిత సేమధితధివ్యధిగీయచ ॥ ౨ ॥ ౪ ॥ ౪౫ ॥ సువసు సేమ ఏతత్సూర్యస్య
 చాతేః క్రతుత్యయైశ్చ త్వం నిపాత్యతే - గర్భమృతాసు ధితం వక్ష్యాసు-వసుధితమగ్నా-సే
 మధితానిపాంస్యా ॥ క్రియపిత్వశ్యతే ॥ ఉతత్యైతం వసుధితన్నిరతే - ధివ్యవజ్రం దక్షిణ
 ప్రహస్తే-ధత్సేతిప్రాప్తై-సురతారేతోధిషీయ - ఆర్ణిక్ - ఐట్ - ఐటో-౨త్ - ధానీ
 యేతిప్రాప్తే ॥ ఆపోభిః సూర్యస్థనీతివ త్రవ్యమ్ * మ్యాః - శరభిః ॥ స్వవస్వతవసో
 రుషసత్వేష్యతేస్వవద్భిః - అవతేరసున్ - శోభనమహాయేమాంతేష్టవసోతైః - తుతి
 సాత్రోదాత్యతస్తాదసున్ స్వగతహోయేమాంతైః స్వతవద్భిః - సమంషద్భిరజాయ
 ధాః ॥ మిధునే-సే ॥ వసేతిచ్యైత్యనిప్రత్యయైశ్చ హిహదత్తః - వజ్రపాదీరిత్యాతఉ
 షః కితిప్రాప్త్యావ్యఖ్యాతమ్ ॥ నకవతేర్వజ్జి * కృషేత్సద్భవన్తి ॥ ౨ ॥ ౪ ॥ ౪౬ ॥ యజేఅభ్యాస
 స్యమత్వన్న - కరికృష్యతే * దాధరిదర్ధరిదర్ధనిబోభూతు తేతిక్రైలద్వైపసిఫణ
 త్వంసనివ్యవత్కరిక్రత్ - నిక్రదద్భరిభృద్భవద్భవః * దవిద్యుతత్త్రిత్రతసరీస్యపతంవరివ
 జన్తర్వజ్యాగనిగస్త్రీతచ ॥ ౨ ॥ ౪ ॥ ౪౭ ॥ ఏతే-ప్రాదశనిపాత్యతే - ఆద్యాత్రయోధ్య
 ణోధారయతేర్వా - భవతేర్వజ్జుగస్త్ర్య గుణాభావః - తేనభామాయాంగుళోలభ్యతే-
 తిజేగ్యజ్జుగస్త్రాత్ - ఇయరైర్బటి హలాదిశ్చేనాపవాదో రేఫస్యలత్విమి త్వభావశ్చ
 నిపాత్యతే - ఆలర్వియధ్యభజ్యపృస్తరం-నిపానిరేశోనతస్త్రిమ్ - ఆలర్విదత్తఉత - ఫణ
 తేరాజ్జూర్వస్యయజ్జుగస్త్ర్య శితం ఆభ్యాసస్య నీగాగమోనిపాత్యతే - ఆన్వాపసిఫణ
 తే-స్యజ్జేస్థంపూర్వస్యయజ్జుగితేరితాభ్యాసస్యనిక - ధాతుసకారస్యవత్త్వం - కరోతే
 ర్యజ్జుగస్త్ర్యాభ్యాసస్య చుత్వాభావః - క్రస్తేర్బటిచైరేవ ద్విర్యచనమభ్యాసస్య చుత్వా
 భావోనిగాగమశ్చ - కనిక్రదజ్జుగమమ్ - ఆక్రన్తిచత్వర్కః - బిసరేరభ్యాసస్యఉత్వాభా
 వః - ఆయోభరిభ్రాదోషధిమ - ధ్వరతేర్వజ్జుగస్త్ర్యశతరితాభ్యాసస్యవిగాగమః - ధా
 తోఃముకారలోపశ్చ - దవిద్యుతోరత్తయస్సూర్యస్య - ద్యుతేర్వజ్జుగస్త్ర్యశతరితాభ్యా
 సస్యసంప్రసారణాభావో-త్వం విగాగమశ్చ - దవిద్యుతద్వీస్యచ్చో-చానః - తరతేః
 శతరిశ్లోఅభ్యాసస్యరిగాగమః - సహోర్జ్వాతరిత్రతః - స్వపేశతరిశ్లోద్వితీయైశ్చవచ
 సేరిగాగమోభ్యాసస్య - వృజేశ్చతరిశ్లోవభ్యాసస్యరీ - మృజేర్బటిణల్ - ఆభ్యాసస్యరుక్
 ధాతోశ్చయక్ - గమేరాజ్జూర్వస్యలట్టిశ్లోవభ్యాసస్య చుత్వాభావోనిగాగమశ్చ - వ
 క్ష్యన్తివేదాగనిగ నికర్ణమ్ * ససూపతినిగమే ॥ ౨ ॥ ౪ ॥ ౪౮ ॥ సూతేర్బటిపరిస్తేపదంపు
 గాగమోఅభ్యాసస్య చాత్వన్నిపాత్యతే - గృప్తిస్ససూసద్భవరం - సుషవక్షిణామా
 యామ్ * బహుళంభవన్తి ॥ ౨ ॥ ౪ ॥ ౪౯ ॥ అభ్యాసస్యఇకారస్సాన్యచ్ఛవన్తి-పూర్ణాంవివ
 ప్తివశేరతద్రూపమ్ ॥ ————— * సప్రమోధ్యాయః * ————— * ప్రసమపాదః
 పాదపూరణే ॥ ౫ ॥ ౧ ॥ ౧ ॥ ఏమాంద్యైస్తైః పాదపూరణైః ప్రప్రాయమగ్నిః-సంఘమి
 ద్యువసే-ఉపోపమేవరామృత - కేనో-దుదుహర్వసే * ఛన్తసీరం ॥ ౫ ॥ ౨ ॥ ౧౫ ॥ ఇవర్ణా
 నాద్రేఘానాచ్చపరస్యమతోర్నస్యవస్సాన్యత్ - హరివతేహర్యత్వాయ - గీర్వాక్ * ఆ
 నోనుట్ ॥ ౫ ॥ ౨ ॥ ౧౬ ॥ అన్ననాస్తతోర్నుట్సాన్యత్ - ఆత్సవస్తైః కర్ణవస్తైః - ఆశ్వస్తం
 యగనస్థా * నాద్భ్యస్య ॥ ౫ ॥ ౨ ॥ ౧౭ ॥ నానాత్వరస్యఘస్యనుట్-సుపధిస్తరః * భూరిదా

శ్వాస్తైరైరదాశ్చ పుత్రః - శాశ్వతఃఖల్వసినూజనకాః ఋషి చిదిచోపమాశ్చేప్రయు
 బ్రహ్మనే ॥ ౨ ॥ ౧౦౧ ॥ వాక్యస్యచైరదాశ్చ పుత్రతః - అగ్నిశ్చిద్యాయాతీతాగ్నిచిది
 విభాయాదిత్యుతః - ఉపమాశ్చేతః - కుంబదాహుః - ప్రయస్యమానేమ - అగ్నిర్దాణవ
 కోనాయాత్ ఋషిఉపసస్యదాసిదిచ ॥ ౨ ॥ ౧౦౨ ॥ ఔష్ణతః ౭ సుదాతస్యాత్ - ఉ
 పసస్యదాసీత - అగ్నేస్యదాసీతదిత్యత్రవిచార్యమాణానామర్చదాత్రః పుత్రః ఋషి
 రితమామేరితే సూయా సమ్మతి కోప కుత్సనేమ ॥ ౨ ॥ ౧౦౩ ॥ స్వరితఃపుత్ర
 స్యాదామేరితేపరేసూయాదౌగమ్యే - అసూయాయామ్ - అభిరుపకా ౩ అభి
 రూపకరిత్రస్తైశ్చిరూప్య - సమ్మతా - అభిరుపక ౩ అభిరుపకశోభనోసి - కోప - అగ్ని
 తక ౩ అచింతక ౩ దాసీంశ్చాస్యజిహ్వ - కుత్సనే - శాక్తి ౩ శాక్తిరిద్రాతశక్తిః ఋషి
 యాఃప్రైమేషు తిక్షాకాక్షుమ్ ॥ ౨ ॥ ౧౦౪ ॥ ఔయాతచారభవః - అకాశక్షస్యతి
 దస్తస్యః - స్వరితఃపుత్రఃస్యాత్ అచారభవ - స్వయంహిరధేనయా ౨౩ - ఉపాధ్యా
 యాపదాటింగమయతి - పార్శ్వనాయాం - పుత్రాంబృహస్పతి - భనంచతాత - వ్యాపా
 రే - కటంపరు ౩ గ్రామంగచ్ఛ - అకాశక్షం కిం - దీప్యాయరస్తు - అగ్నిదగ్నిస్వహర
 ఋషిఆనన్యస్యాపీప్రశ్నాఖ్యానయాః ॥ ౨ ॥ ౧౦౫ ॥ ఆనన్యస్యాన్యస్యాపీపదస్యః
 స్వరితఃపుత్రతీతయాః - అగమః ౩ - పూర్వాంశ్చ గ్రామాన్ - సర్వపదానామయమ్ -
 అఖ్యానే - అగమ ౩మ్ - పూర్వాన్ - గ్రామాన్ ౩ ఋషి పుత్రావైచక్షుతౌ ॥ ౨ ॥ ౧౦౬ ॥
 దూరాధూతాదిషు పుత్రోవిశితః తత్రైవః ౭ చః ప్రసంగే తదవయవావిదుతౌష్ణతే -
 వి ౩ తికాయన - ఔపగవ - చతుర్దత్తావత్ర ౭ చౌసంపద్యేతే ఋషి ఏవో ౭ ప్రగృహ్య
 స్యాదూరాధూతే పూర్వస్యార్థస్యార్థదుత్తస్యేదుతౌ ॥ ౨ ॥ ౧౦౭ ॥ ఆప్రగృహ్యస్యఏ
 చఃఅదూరాధూతే పుత్రవిషయే పూర్వస్యార్థస్యార్థ కారః పుత్రఃస్యాత్ ఉత్తరస్యత్పరస్య
 ఇదుతౌష్ణః ఋషి ప్రశ్నాస్తాభిపూజిత విచార్యమాణ ప్రత్యభివాద యాజ్ఞానేమ్యేవ ఋ
 ప్రశ్నాస్తే - అగమః ౩ పూర్వాన్ శ్చ గ్రామాన్ - అగ్నిభూత ౩ - అభిపూజితే - భ
 ద్రంకరోషిపట ౩ ఉ - విచార్యమాణే - మోతవ్యం దీక్షితస్య గృహ ౩ ఇ - ప్రత్యభివాదే
 ఆయుష్మానేధి అగ్నిభూత ౩ ఇ - యాజ్ఞాస్తే - స్తోమేర్విధేమాగ్నియ ౩ ఇ - పగిణనకిం - వి
 ఘ్నభూతే ౩ భూతయమ్యమిత్యామ్ ఋషి ఆదూరాధూతవిజితకర్తవ్యమ్ ఋషి పదాన్తగ్రహణం
 తుకర్తవ్యమ్ ఋషి ఇహమాభూత్ - భద్రంకరోషి గౌ ౩ రితి - ఆప్రగృహ్యస్యకిం - శోభనే
 మారేః ఋషి ఆమన్త్రితేఛన్దసీపుత్రవికారోయంవక్తవ్యః ఋషి అగ్ని ౩ ఇక్షావః ఋషి తయో
 ర్భ్యావచిసంహితాయామ్ ॥ ౨ ॥ ౧౦౮ ॥ ఇదుకోర్యకారవకారాస్తః అచిసంహితా
 యామ్ - అగ్న ౩ యాశా - పట ౩ వాశా - అగ్న ౩ యిష్ట ౩ - పట ౩ పుదగమ్ - అచికిమ్ - అ
 గ్న ౩ హరుణా - సంహితాయాకిమ్ - అగ్న ౩ ఇష్ట ౩ - సంహితాయామిత్యాద్యాయ
 సమాప్తేరధికారః - ఇదుతోరసిద్ధత్వాదయమారమ్భః సవర్ణదీప్తస్యశాకలస్యనానివృ
 త్తార్థ - యవయోరసిద్ధత్వాత్ - ఉదాత్తస్వరితయార్యణస్వరితో ౭ సుదాతస్య
 త్యస్యపాదనార్థోవా ఋషి మతువసోరుసంబుద్ధౌఛన్దసి ॥ ౨ ॥ ౩ ॥ ౧౦౯ ॥ ఇత్యభి
 శః - మత్తవస్తస్యవస్తవస్తవరుస్యాత్ - అతో ౭ వస్తస్యేతిపరిభాషయానకారస్య -
 ఇన్ద్రమరుత్వఇహాపాహిసోమ - హరినోమేదనంత్యా - ఛన్దసీరతివత్తవమ్ ఋషి గా

స్వరః - ఊర్ధ్వఊహణః - అధీమణః సహాంతః || ౨ || 3 || ౧౦౨ || గోమాన్ద్రోవృషాఅ
సింహాకిం - గోసనిః సహేపుతనద్రాభ్యాంచ || ౨ || 3 || ౧౦౩ || స్వతనామాహమ్-ఋ
తామాహం - చాత్ ఋతీమాహమ్ నివృభిభ్యోఽఙ్వృచాయేవాఙ్వాన్ || ౨ || 3 || ౧౦౪ ||
సస్యమూర్ధన్యోవా - స్యషీదత్ - స్యసీదత్ - వ్యషీదత్ - వ్యసీదత్ - అభ్యష్టాత్ - అభ్యస్తా
త్ చస్తస్యైవప్రహత్ || ౨ || ౪ || ౧౦౫ || ఋకారానాదవప్రహత్పరస్యనః - స
మణాః - పితృయాణామ్ నశ్చధాతుస్థోరుషభ్యః || ౨ || ౪ || ౧౦౬ || ధాతస్థాత్ - అగ్నేర
క్షాణః - శిక్షాణోఅస్మిన్ - ఉరుణస్సృధి - అభీమణః - మోషణః ||

ఇత్యష్టమోధ్యాయః.

అథస్వరప్రకరణమ్.

అనుదాత్రంవదమేకవర్ణమ్ || ౬ || ౧ || ౧౦౭ || పరిభాషేయంస్వరః ధిమయా - యస్మి
న్చయేస్యదాత్రః స్వరితోవాః ధియతేతమేకమచంవర్ణయత్వా శేషంతత్పరమదాత్రా
చ్చసాన్యత్ - గోపాయతంసః - అత్రసనావ్యవ్రాజతిధాతుత్వేధాతుస్వరేణ యకారా
కారఉదాత్రః - శిష్టమనుదాత్రమ్ * సతిశిష్టస్వరః పియస్వరస్వరత్రవికరణభ్య ఇతివా
చ్యమ్ * తేనోక్తోదాహరణగుపేధాదస్వరః ఆయస్వరత్వయస్వరశ్చనశిష్యతే - ఆస్య
త్రేకిం - యజ్ఞం యజ్ఞమభివృద్ధ్యణీతః - అత్రసతిఃప్రోపిత్వా త్యస్యస్వరోసశిష్యతేకిం
తుతసవిద * అనుదాత్రస్య చయత్రోవాత్రహంసః || - 1 || ౧ || ౧౦౮ || యస్మిన్చ
త్రేపరే ఉదాతోలుప్యతేతస్యదాత్రస్యత్ - దేహింవాచమ్ - అత్రబీజదాత్రః * చో ||
౬ || ౧ || ౧౦౯ || లుప్తనకారేఽచ్చతోపరే పూర్వస్యాన్త ఉదాత్రస్యాన్ - ఉదాత్రనివృ
త్తిస్వరావవాదః - దేవద్రీచీనయథదేవయన్తః * అత్రధితతి వాచ్యమ్ * దాధీచః
మాఘాచః - ప్రత్యయస్వరవివాత్ర * ఆమన్త్రితస్య || ౬ || ౧ || ౧౧౦ || ఆమన్త్రితవి
భక్త్యస్తస్యాదిదాత్రస్యత్ - అగ్నిఇన్ద్రవరుణమిత్రదేవాః * ఆమన్త్రితస్య ||
౨ || ౧ || ౧౧౧ || పదాత్పరస్యాపాదాదీనీతస్యామన్త్రితస్యనస్యస్యాదాత్రస్యత్ - పా
గుక్తస్యపాప్యస్యాపవాదోఽయమాప్తమికః - ఇమమైగక్లేయమనే సరస్వతి - అపాదా
దాకిం - శుక్తిద్రీస్తోమమ్ || ఆమన్త్రితంపూర్వమవిద్యమానవత్ || అగ్నికన్ద్ర - అత్రే
ద్వాద్రీనాం నిఘాతోన - పూర్వస్యావిద్యమానత్వేనపదాత్పరత్వాభావాత్ || నామ
న్త్రితేనయానాధికరణే సామాన్యవచనమ్ || సమానాధికరణే ఆమన్త్రితేపర విశేష్యం
పూర్వమవిద్యమానవన్న - అగ్నేతేజస్విన్ - అగ్నేభ్రాతః - సామాన్యవచనంకిం - ప
ర్యాయేషుమాఘాత్ - అగ్నేయదేవసరస్వతి * సామాన్యవచనంకితంవిశేషవచ
న || ౨ || ౧ || ౧౧౨ || అత్రభాష్యకృతావహావచనమితిపూరితం - సామాన్యవచనమితిపూర్వ
సూత్రే యోజితమ్ - ఆమన్త్రితానైవిశేషణేపర పూర్వంబహువచనాన్తమవిద్యమాన
వద్వా - దేవీష్టదూర్వీరురుణఃకృణోత - అత్రదేవీనాం విశేషణయడితి - దేవాశ్చరణ్యః -
ఇహద్వితీయస్య నిఘాతోఽత్రేత్వికః * శుకామన్త్రితేపరదాగ్ధవత్స్వర || ౨ || ౧ || ౧౧౩ || శు
బ్రహ్మమన్త్రితేపరపరస్యాగ్ధవత్స్వత్ స్వరకర్తవ్యే - ద్రవత్వాణీకభస్వతి - కభ
ఇతి శుభేఽపిస్తాత్ పస్యన్తం - తస్యపరశరీరానుప్రవేశే మార్గికమామన్త్రితాద్యదా
త్రత్వం - నచాప్తమికోనిఘాతశ్శబ్దః - పూర్వామన్త్రితస్యావిద్యమానవత్వేనసా

దాదిత్వాత్ - యత్తేజోరుహితర్మర్మభోజనమ్ - యదీవశ్చస్యాప్రమికోసీమాతః - ప
 రసనావృశ్చక్ * షష్ట్యానున్రితకారికవచనమ్ * షష్ట్యస్తమానున్రితాస్తం ప్రతియ
 త్కారకంతద్వాచకం చేతిపరిగణనంక రన్యమిత్కర్క - తేనహన - అయమగ్నేఃఋతా-
 ఏతేనాగ్నేఃప్రహ్లాణా - సమర్థానవృత్త్యావాసిధమ్ * పూర్వాక్షవచ్చేతివక్రప్రమ్ * ఆ
 తేపితర్మరుతాం - ప్రతిత్వామహితర్మిః * అన్యయానాన్న * ఉచ్చైరధీయాన * ఆ
 వ్యయీభావస్యత్యిష్యతే * ఉపాగ్నీధీయాన * ఉదాత్తస్వరితయోర్యణస్సస్వరితో-
 నుదాత్తస్య || ౮||౨ || ౪ || ఉదాత్తస్థానేస్వరితస్థానేచయూయణ్ తతఃపరస్యాసదా
 త్తస్యస్వరితస్సాన్యత్ - అభ్యభిషి - స్వరితస్యయణః - ఖలప్వాప్యతా - అన్యస్వరితస్య
 త్రైపాదిక త్వేనాసిధత్వాచ్చేపనిఘాతోన * ఏకాదశ ఉదాత్తేనోదాత్తః || ౮||౨ || ౫||
 ఉదాత్తేనసహకాదశఉదాత్తస్సాన్యత్ - వోశ్వాః - క్వావరమ్మరుతః * స్వరితోవాస
 దాత్తేపదాదౌ || ౮||౨||౬ || అనుదాత్తేపదాదౌపర ఉదాత్తేనసహకాదశః స్వరితోవా
 సాన్యత్ - పక్షేపూర్వసూత్రేణోదాత్తః - వీ ౩ దంశ్చోత్పన్నదియే - అన్యశ్లోకోదీయ
 తే - వ్యవస్థితవిభామాత్వాదికారయోఃస్వరితః - దీర్ఘప్రదేశేతూదాత్తః - కించవిః పదా
 న్నాపితిపూర్వరూపేస్వరితఏవ - తేవదన్ సో ౩ యమాగాత్ || ఉక్తంచప్రాశ్నాశ్చ ||
 ఇకారయోశ్చప్రశ్నేపక్షేప్రాశ్నేసిహితేమచేతి * ఉదాత్తాదనదాత్తస్యస్వరితః || ౮ || ౪ ||
 ౬౬ || ఉదాత్తాత్పరస్యానుదాత్తస్యస్వరితస్సాన్యత్ - అగ్నిమీతే - అస్యావ్యసిధత్వాచ్చే
 పనిఘాతోన - తమీశానాసః * నోదాత్తస్వరితోదయమగార్గ్యకాశ్యపగాలవానామ్ ||
 ౮ || ౪ || ౬౭ || ఉదాత్తపరఃస్వరిత పరశ్చాపరదాత్తః స్వరితోనసాన్యత్ - గార్గ్యాదిమతే
 తుస్యాదేవ - ప్రయతయః వోశ్వాః ౩ క్వా ౩ భీశవః * ఏకకృతిదూరాత్పరియ
 ద్ధౌ || ౧ || ౨ || ౩౩ || దూరాత్పంబోధనవాక్యమేకకృతిస్సాన్యత్ - త్రైస్వర్యాప
 వాదః-అగచ్ఛభోమాణవక * యజ్ఞకర్తృణ్యైశ్చసమన్యజ్ఞసామను || ౧ || ౨ || ౩౪ || యజ్ఞక్రి
 యాయామస్త్రవికకృతి సాన్యత్ జపాదీ న్నర్జయత్వా - అగ్నిర్నూర్ధాదివఃకకుతే -
 యజ్ఞైకిం - స్వాధ్యాయకాలేత్రైస్వర్యమేవ - అగ్నేఃకేకిం - మమాగ్నేవర్చవిహవేష్య
 స్తు - జపోనామఉపాంశుప్రయోగః - యథాజలెనిమగ్నస్య-నూర్ధానావషోడశఃకా
 రాః-గీతిమసామాఖ్య * ఉచ్చైస్తరాంవావషటూరః || ౧ || ౨ || ౩౫ || యజ్ఞకర్తృణివా
 వత్కబ్ధ ఉచ్చైస్తరాం వాస్యా దేకకృతిర్వా - సోమస్యాగ్నే వీహీవా ౩ మట్
 * విభామాఛస్తసి || ౧||౨||౩౬ || ఛస్తసివిభామాఏకకృతిస్సాన్యత్ - వ్యవస్థితవిభాషేయం-
 సంహితాయామత్రైస్వర్యం - బ్రాహ్మణేఏకశ్రుతిర్వవ్యవచానామ్ - అస్యేమామపియ
 భాసంప్రదాయంవ్యవస్థా * సమబ్రహ్మణ్యాయాంస్వరితస్యతూదాత్తః || ౧||౨||౩౭ || సు
 బ్రహ్మణ్యభృగదే యజ్ఞకర్తృణీ విభామాఛస్తసీతివప్రాప్తా ఏకకృతిర్న సాన్యత్ స్వ
 రితస్యాదాతస్సాన్యత్ - సుబ్రహ్మణ్యోమ్ - సుబ్రహ్మణిసాధురితియత్ * అసావిత్య
 నః తస్మిన్నేవనిగదేప్రథమాస్తస్యాస్తఉదాత్తస్సాన్యత్ - గార్గ్యోయజతే - ఇత్యై
 త్ప్రాప్తప్రత్యదాత్తోనైవ బాధ్యతే - అమప్యేత్యస్తః - షష్ట్యస్తస్యాపిప్రాగ్వత్ -
 వాషోపితాయజతే * స్వాస్తస్యాపోత్రమంచ * చాదస్తః - తేనద్వాపుదాత్తై - గార్గ్య
 స్వరితాయజతే * వానామధేయస్య * స్వాస్తస్యనామధేయస్య ఉపోత్రమ మదాత్తు

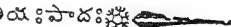

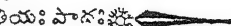
వాస్యోత్-దేవదత్తస్యపితాయజతే ❀ దేవబ్రహ్మణోరసదాత్తః ॥౧॥౨॥ ౩౮॥ అన
యోః స్వరితస్యోగదాత్రస్యైశ్చబ్రహ్మణాయాం - దేవబ్రహ్మణ ఆగచ్ఛతః ❀ స్వ
రితాత్సంహితాయామసదాత్తానామ్ ॥ ౧ ॥ ౨ ॥ ౩౯ ॥ స్వరితాత్పరేమమసదాత్తా
నాంసంహితాయామేకపుత్రస్యోత్ - ఇమమ్మగజ్జేయమునెసరస్వతి ❀ ఉదాత్రస్వరి
తపాస్యసన్నతరః ॥ ౧ ॥ ౨ ॥ ౪౦ ॥ ఉదాత్రస్వరితౌపరాయస్తాత్తస్యోగదాత్రస్యోగ
దాత్రతరస్యోత్ - సరస్వతికుతుద్రి-వ్యచక్షయత్సవిః ॥ తస్యపరమామృడితమ్ ❀ అ
గదాత్తంచ ॥ ౪౧ ॥ ౧ ॥ ౩ ॥ ద్విరుక్తస్యపరంరూపమసదాత్తంస్యోత్ - దివేదివే
❀ ఇతిసాధారణస్వరాః ❀ ❀ ధాతోః ॥ ౬ ॥ ౧ ॥ ౧౬౨ ॥ అస్తడదాత్ర
స్యోత్ - గోపాయతన్నః అసిసత్వః ❀ స్వపాదిహింసామచ్యసిటి ॥ ౬ ॥ ౧ ॥ ౧౮౮ ॥ స్వ
పాదీనాంహింసెశ్చాసిట్కృణోదౌ లసార్వధాతుకేపర ఆదిరుదాత్తోవాస్యోత్ - స్వపా
దిరదాద్యస్తగః-స్వపన్తి - శ్వసన్తి - హింసన్తి - పక్షే ప్రత్యయస్వరిణమభ్యోదా
త్రతాః క్షిత్త్యేవమ్యతే ॥ నహ-స్వపాని-హింససాని ❀ ఆభ్యస్తానామాదిః ॥ ౬ ॥ ౧ ॥ ౧౮౯ ॥ అ
సిట్కృణోదౌ లసార్వ ధాతుకేపర ఆభ్యస్తానామాదిరుదాత్తః - యేదదప్రియావశు - పర
త్వాదిప్యవ్రమయంపాథతే - దధానాఇన్ద్రే ❀ అనుదాత్తేచ ॥ ౬ ॥ ౧ ॥ ౧౯౦ ॥ అపిద్యమా
నోదాత్తే లసార్వధాతు కేపర ఆభ్యస్తానామాది రుదాత్తః - దధాసిరత్నం ద్రవిణంచ
దాకుష్ ❀ భీష్మాభ్యుచు మదజనధనదరిద్రా జాగరాంప్రత్యయాత్పుర్వంపితి ॥ ౬ ॥
౧ ॥ ౧౯౧ ॥ భీష్మభ్యుతీనామభ్యస్తానాం పితి లసార్వధాతుకేపర ప్రత్యయాత్పుర్వ
ముదాత్తంస్యోత్ - యోఽగ్నిహోత్రం జహోతి - మమత్తునఃపరిజ్ఞా - మాతాయ
ద్విరండధనత్ - జాగర్షి త్వమ్ ❀ లితి ॥ ౬ ॥ ౧ ॥ ౧౯౩ ॥ ప్రత్యయాత్పుర్వముదాత్తం-చిక్
ర్షకః ❀ ఆదిర్ణముల్యన్యతరస్యోమ్ ॥ ౬ ॥ ౧ ॥ ౧౯౪ ॥ ఆభ్యస్తానామాదిరుదాత్తోవాణములి
పర- లోలూమంలోలూయం- పక్షేలిత్సవరః ❀ అచఃకర్తృయకి ॥ ౬ ॥ ౧ ॥ ౧౯౫ ॥ ఉప
దేశేజనానాఽకర్తృయకిపర ఆదిరుదాత్తోవా - లూయతేకేదారఃస్వయమేవ ❀ చ
జ్యన్యతరస్యోమ్ ॥ ౬ ॥ ౧ ॥ ౧౯౬ ॥ చదనైధాతాపుపోత్తమముదాత్తంవా-మాహిచీకరతాం-
ధాత్వకారఉదాత్తః - పక్షానరచమదాత్తః ❀ ఇతిధాతుస్వరాః ❀
❀ కర్తాత్వతోఘ్నోఽస్తడదాత్తః ॥ ౬ ॥ ౧ ॥ ౧౯౭ ॥ కర్తతేధాతోరాకారవతశ్చఘ్నస్త
స్యోస్తడదాత్రస్యోత్ - కర్షః - శపానిరేశాత్తుదాదిరాద్యుదాత్తవిన - కర్షః-పాకః
❀ ఉఘ్నాదీనాంచ ॥ ౬ ॥ ౧ ॥ ౧౯౮ ॥ అస్తడదాత్రస్యోత్-ఉఘ్నాపిమ- యుగశబ్దోఘ్నస్తో
ఽగుణోనిపాత్యతే కాలవిశేషే రధాద్య వయవేచ - వైశ్వానరఃకుశికేభిర్బుగేయగే -
అన్యత్ర యోగేయోగేతవస్తరం- భక్షశబ్దోఘ్నస్తః - గావసోమస్య ప్రథమస్యభక్షః ॥
ఉత్తమశశ్వత్తమావపి- ఉత్తమంపరుణ- శశ్వత్తమమీశతే ❀ చతురశ్శసి ॥ ౬ ॥ ౧ ॥ ౧౯౯ ॥
చతురోఽస్తడదాత్రశ్శ సిపర- చతురఃకల్పయస్తః - అచిరఇతిరాదేశస్య పూర్వవిధా
స్థానివత్త్వాస్తేనా - చతస్రిఃపశ్య - చతేరురన్-నిత్వాదాద్యుదాత్తతా ❀ ఝల్మిపో
త్తమమ్ ॥ ౬ ॥ ౧ ॥ ౨౦౦ ॥ ఋక్త్రచతుర్భ్యోయార్ఘులాదిర్విధక్తిస్తడనైవదేశపోత్త
మముదాత్తంస్యోత్ - అభ్యర్ఘుభిఃపఞ్చభిః - నవభిర్వాజైర్నవశీచ- సప్తభ్యోజాయమా
నఃఆదశభిర్వివస్వతః-ఉపోత్తమంకిమ్ - ఆవడ్కిర్హయమాసః- విత్వైర్దైవైత్రిభిః-ఝలి

కిం-నివానాననతీనామ్ విభాషాభాషాయామ్ || ౬||౧||౧౮౧|| ఉక్తవిషయే స
 ర్వస్యసుపి || ౬||౧||౧౮౧|| సుపిపరేసర్వశిబ్దస్యాదిరుదాత్తస్యైత్ - సర్వసప్తనియశా
 శ్చిత్వాదిర్నిత్యమ్ || ౬||౧||౧౮౨|| ఇదన్తస్యనిదన్తస్యచాదిరుదాత్తస్యైత్ యస్మి
 న్విశ్వనిపౌంస్యా - పుంసఃకర్షణి బ్రాహ్మణాదిత్వాత్ వ్యభే - సుతేనధిష్వనశ్చనః-
 చాయతేరశుక్ - చాయతేరస్మైచ్రస్వశ్చేతిచకారాదశునోనుడాగమశ్చ పధిమ
 ధోస్సర్వనామస్థానే || ౬||౧|| ౧౮౩|| ఆదిరుదాత్తస్యైత్ - ఆయంపథాః సర్వనామస్థా
 నేకిం - జ్యోతిష్వతఃపధోరక్ష - ఉదాత్తనివృత్తిస్వరేణానోదాత్తంపదమ్ ఆన్తశ్చేత
 వైయుగపతే || ౬||౧||౨౦౧|| తవైప్రత్యయాన్తస్యాద్యనౌయుగపదుదాత్తైస్తః - హ
 ర్షసేదాతవాఉ యోనివాసే || ౬||౧||౨౦౧|| ఆద్యుదాత్తస్యైత్ - స్వేష్యేషచ
 వ్రత- ఏరజస్తః జయఃకరణమ్ || ౬||౧||౨౦౨|| కరణవాచీజయశ్చబ్రహ్మ్యుదాత్తస్యై
 త్ - జయత్యనేనజయోశ్చ్యోమూదీనాంచ || ౬||౧||౨౦౩|| ఆదిరుదాత్తః ఆత్మిగణోఽ
 యం- వాజేభిర్వాజినీవతీ - ఇన్ద్రంవాణీః సంజ్ఞాయాముపమానమ్ || ౬||౧||౨౦౪||
 ఉపమానశబ్దః సంజ్ఞాయామాద్యుదాత్తః - చక్షౌవచభౌ - కనోత్రబుధ - ఏతదేవజ్ఞా
 పయతిక్వచిత్సర్వవిధౌ ప్రత్యయలక్షణంనేతి- సంజ్ఞాయాంకిమ్ - అగ్నిర్వాణవకః - ఉప
 మానంకి - చైత్రః నిరాచద్యౌజనాత్ || ౬||౧||౨౦౫|| నిష్ఠాన్తస్యద్యచఃసంజ్ఞా
 యామాదిరుదాత్తః సత్యాకారః- దత్తః- ద్యుచకేం- చిన్త్రితః - అనాత్మి- త్రాతః-
 సంజ్ఞాయామిత్యనువృత్తేర్చేహ - కృతం- హృతమ్ శుక్లఘృష్టా || ౬||౧||౨౦౬||
 ఏతావాద్యుదాత్తైస్తః - ఆసంజ్ఞార్మిదమ్- అతసన్నశుక్లమ్ ఆశితః కర్తా || ౬||౧||
 ౨౦౭|| కర్తృవాచీశితశబ్దబ్రహ్మ్యుదాత్తః - కృషన్నిత్యాలశితమ్ రిక్తేవిభాషా || ౬||
 ౧||౨౦౮|| రిక్తశబ్దేవారిరుదాత్తః - రిక్తః - సంజ్ఞాయాంతునిష్ఠాన్తద్యౌజనాదితి నిత్య
 మాద్యుదాత్తత్వంపూర్వవిప్రత్యక్షేధేన జప్తాప్రత్యక్షస్థి || ౬||౧|| ౨౦౯|| ఆద్యు
 దాత్తైవాస్తః నిత్యున్తై || ౬||౧||౨౧౦|| ఏతత్సుత్రంశక్యమకర్తుం- జుష్టోదమా
 నాః - యలరఆహురర్పితమిత్యాదేఃపూర్వేవసిద్ధేః - ఛందసిపారస్య వ్యవస్థితయావి
 పరీతాపాదనాయాగాత్ - అర్పితాష్టప్తిర్నచలాచలాస ఇత్యత్రానోదాత్తదర్శనా
 చ్చ యష్టదప్తదోగ్ధసి || ౬||౧||౨౧౧|| ఆదిరుదాత్తస్యైత్-సహిషప్రవనోమమ
 రుచ || ౬||౧|| ౨౧౨|| తుభ్యంహిన్వానః మహ్యంవాతఃపవతామ్ యతోఽనావః ||
 ౬||౧|| ౨౩|| యప్రత్యయాన్తస్యద్యౌజనాదిరుదాత్తోనావంవిదా- యజ్ఞప్రస్యకా
 మ్యా- కశమెర్లిజనాదచోయత్ ఛాదవస్తవృశంపదహంజ్యోతః || ౬||౧||౨౧౪|| ఏహం
 జ్యోదనానామాదిరుదాత్తః - ఈద్యోనూతనైరుతీ - ఆజహ్వనఈద్యోవస్యశ్చ-శ్రేష్ఠ
 న్నోధేహచార్యమ్-ఉక్తమిద్ధాయశంస్యమ్ విభాషావెజ్యేధానయోః || ౬||౧||
 ౨౧౫||ఆదిరుదాత్తోవా- అగ్నేయోచైవేణః - ఇథానోఅగ్నిమ్ త్యాగరాగహంసకు
 హ్వోరక్రధానామ్ || ౬||౧||౨౧౬|| ఆదిరుదాత్తోవా- ఆద్యాన్త్రయోఘశ్చనాః - త్ర
 యఃపచాద్యజస్తాః మతోఃపూర్వమాత్సంజ్ఞాయాన్త్రయోమ్ || ౬||౧||౨౧౭|| మ
 తోఃపూర్వఆకారఉదాత్తః శ్రీనామ్ని- ఉదుమ్బరావతీ- శరావతీ అన్తోఽవత్యాః ||
 ౬||౧||౨౧౮|| అవతీశబ్దస్యాన్తఉదాత్తః - వేత్రవతీ - జీషఃపిత్వాదనూదాత్తత్వంపాప్రమ్

❀ ఈవత్సాః ॥౬౧॥౨౨౧॥ ఈవత్సాః ప్రసాపిపాగ్నత్ - అహివతి-మునీవతి... ❀
 అభిభవః సూత్రాణిః ❀ ఫిహి-౨ ప్రఉదాతః॥ ప్రిభవదికంఫిత్తసాన్వ ప్రఉదాతసాన్వత్ -
 ఉదైచిః ❀ పాటలపాటలమ్మసాగ రాధానామ్ ॥ ఏతదధానామ ప్రఉదాతః - పా
 టలపాటలమ- సురూపాపాక లేతిపర్యాయాః - లఘువ ప్రతిపాప్రే - అపాలజ్ఞః -
 వ్యాధిహిత ఆరేవత ఆరగ్యధేతిపర్యాయాః అమృతాః - మూతా - ఉనర్వన్న నానామి
 త్యాద్యుదాతైపాప్రే - సాగరిః - సమద్రః ❀ గేహాధానామ ప్రీయామ్ ॥ గేహం - సర్వ
 మయస్యేతిపాప్రే - అప్రియాంకిం - శాలా - అద్యుదాత్యయమ్ - ఇహైవపర్యుదా
 సాద్భావకాత్ ❀ గుదస్యచ॥ అ ప్రఉదాతసాన్వన్నతప్రియాం - గుదమ్ - అప్రియాం
 కిమ్ - ఆనైభ్యసైగుదాభ్యః - స్వాక్కిటామదనానామిత్య ప్రగమద్యుదాత్యయం - త
 త్పాప్రే ❀ భ్యపూర్వస్య ప్రీనిషయస్య ॥ ధకారయకారపూర్వయోఽన్యోచ్ఛవ ఉదా
 తః - అన్తర్ధా - ప్రీనిషయవర్ణేతిపాప్రే - ఖాయా-మాయా- జాయా- యా ప్రసాన్వ
 న్యాత్పూర్వమిత్యాద్యుదాతైపాప్రే - ప్రీనికిం-చాహ్య - యశా ప్రత్యాదాద్యుదాత్యయం -
 విషయగ్రహణకిమ్ - ఇభవప్రతిభాభ్యా- త్రిత్రియా- యతోనావభిత్యాద్యుదాత్యే ఇభ్య
 శబ్దః - త్రిత్రియశబ్దస్థు యా ప్రసాన్వన్యాత్పూర్వమితివభ్యోదాత్యయః ❀ ఖా ప్రసాన్వత్
 దేః॥ సఖిమ్ - ఉఖా- సుఖం- దుఃఖం- సఖస్యస్వాక్కిటామిత్యాద్యుదాతైపాప్రే - ఉఖా
 నామభాజ్ఞావశేషః - తస్యకృత్రిమత్వాత్ ఖయ్యవర్ణంకృత్రిమాఖ్యాదేదిత్యవర్ణసాన్వదాత్య
 త్యైపాప్రే - సుఖదుఃఖయోర్నబ్బిషయస్యేతిపాప్రే - అత్తాదేకిం- ఇఖా - ముఖం -
 ముఖస్యస్వాక్కిటామితిసబ్బిషయస్యేతివా అద్యుదాత్యయం - ఇఖాయాన్త్ర క్షిభ్యోనిద్ధ
 స్వశ్చేతిఉదాదిమనిత్వోఽః అన్తర్భత్వాత్తాపః ప్రిగేవస్వాక్కిటామితివాబోధ్యమ్
 ❀ హిప్రవత్సరతిశ్చానానామ్ ॥ ఏమామ ప్రఉదాతసాన్వత్ - అతిశయేనబహులోపంహ
 ణః - నిత్వాదాద్యుదాతైపాప్రే - బంహిప్రైరత్వేస్సువృతారధేన - చుద్భుహిప్రన్నా
 తివిదేసుదానూ ఇత్యాదౌవ్యత్యయాదాద్యుదాత్యయః - సవత్సరః - అవ్యయపూర్వవ
 దప్రకృతిస్వరోఽత్రబాధ్యతే ఇత్యాహుః - సప్రతిః - అశీతి - లఘువ ప్రతిపాప్రే -
 చత్వారింశత్ - ఇహాపిపాగ్నత్ - అభూర్ణాన్వనాప్రభుభస్యాయాః - అవ్యయపూ
 ర్వపవప్రకృతిస్వరోత్రబాధ్యతేఇత్యాహుః - ధాధాదిసూత్రేణగతాకమేతత్ ❀ దక్షి
 ణస్యసాదౌ ॥ అ ప్రఉదాతసాన్వత్ - సాధువాచిత్యాభావేతువ్యవస్థాయాంసర్వనామ
 తయాస్వాక్కిటామిత్యాద్యుదాత్యయః - అర్ధాన్తరేషు లఘువ ప్రతిగురురుదాత్యయః - ద
 క్షిణస్సరళోదారపరచ్ఛనానువ రిప్వితీకోశః ❀ స్వాక్కిటాఖ్యాయామాదిర్యా ॥ ఇహదక్షి
 ణస్యాద్యస్తా పర్యాయేణోదాత్యయః - దక్షిణోదాహుః - అఖ్యాగ్రహణకిం - ప్రత్య
 ఙ్ముఖమానీనస్యనామపాణిర్దక్షిణోభవతి ❀ ఛన్దసీచ॥ అస్వాక్కిర్ధమిదం - దక్షిణః - ఇ
 హదక్షిణస్యాద్యస్తాపర్యాయేణోదాత్యయః ❀ కృష్ణస్యాప్యగాఖ్యాచేత్ ॥ వర్ణానాం
 తతేత్యాద్యుదాతైపాప్రే అన్తాదాహిషధీయతే - కృష్ణానాంప్రిహీణాం - కృష్ణోనావ
 వృషభః - మృగాఖ్యాయామ- కృష్ణరాత్రియై ❀ వానామధేయస్య॥ కృష్ణస్యేత్యేవ-
 అయంవాంకృష్ణోఽగ్నినాకృష్ణముషిః ❀ శుక్లగారయోరాదిః ॥ నత్యమదాతసాన్వది
 త్యేకే - వేత్త్యయవ ర్తతీతితయత్తం - సహిగారోయధాపితేత్యత్రాన్తాదాత్యయ

నాత్ * అభ్యుదయదకబకవశానాంఛస్తస్యస్తః ॥ అభ్యుత్థస్యస్వాదౌనామకుర్వాదీనామి
 తిష్ఠితియస్యాదాత్తేప్రప్రాప్తై అన్తాదాత్తార్థ అరమ్భః వశాగ్రహణంనియమాధం ఛస్త
 స్యేవేతి - తేనలోకే ఆద్యుదాత్తతేత్యాచుః * కృష్ణస్యచ ॥ ఛస్తస్యనడదాత్తస్సన్య
 ద్వాభాషాయాం - పృథక్ * అర్జునస్యతృణాఖ్యాచేత్ ॥ ఉనర్వన్నదైనామిత్యాద్యుదా
 తస్యావపాదః * అర్జున్యస్యామ్యాఖ్యాచేత్ ॥ యాస్తస్యాస్త్యాత్పూర్వమితియతోనా
 వశితాద్యుదాత్తైప్రాప్తేవచనమ్ * అశాయా అదిగాఖ్యాచేత్ ॥ దిగాఖ్యావ్యాప్యత్వ
 ర్థమిడమ్ - అతపవజ్ఞాపకాద్వికృత్యాయస్యాద్యుదాత్తతా - ఇన్ద్రాదిశాఖ్యః పరి * సమీ
 త్యాణామూర్ఖ్యపయాణామ్ ॥ అస్తడదాత్తఃస్యాత్ - అశ్లేషాసురాధాదీనాం లఘువ
 స్తతిప్రాప్తే - జ్యేష్ఠాశ్రమిద్ధాధనిష్ఠానామిష్టస్త్వస్త్యేనాద్యుదాత్తై ప్రాప్తేవచనమ్ -
 * నకుపూర్వస్యకృతికాఖ్యాచేత్ ॥ అస్తడదాత్తన - కృతికాసమీత్రం - కేచిత్తుకుపూ
 ర్వీయఅపేతద్విషయాణామితివ్యాఖ్యాయ ఆర్థికాబహుళికా ఇత్యేత్యాప్యన్తోదాత్తోనే
 త్యాచుః * ఘృతాదీనాంచ ॥ అస్తడదాత్తః - ఘృతంమిమిషీరే - ఆకృతిగజోఽయమ్
 * జ్యేష్ఠకన్యయోర్వయన ॥ అస్తడదాత్తస్సాత్ - జ్యేష్ఠఅహచమసా - కన్యఅహచమ
 రః - వయసేతి - జ్యేష్ఠః - శ్రేష్ఠః - కనిష్ఠోల్పికః - ఇహనిత్వాదాద్యుదాత్తపవ * చి
 ల్పతిష్ఠయోగ్యువిరోహ ॥ అనయోరస్తస్సవిరోహస్యాత్ - పక్షేడదాత్తః ॥
 ————— ❀ ఇతిశిబ్ఢాశ్రేషఃప్రథమఃపాదః: ❀ ————— * అథాది: ప్రాగ్శకటే: ॥
 అధికారోఽయం - శకటేశకటోర్బిరియావత్ * హృస్వాస్తస్యత్రీవిషయస్య ॥ ఆదిరు
 దాత్తస్సాత్ - వలి: - తను: * నబ్ధిషయస్యానిసస్తస్య ॥ వసేనవాయ: - ఇనస్తస్య
 తుసద్వి: - నవనపుంసకమ్ * తృణాధాన్యానాంచద్వయమ్ ॥ ద్వయచామిత్యర్థ: - కుశా: -
 కాశా: - మావా: - తిరా: - అహ్వచాన్త్రుగోధూమా: * నృస్సంఖ్యాయా: - పశ్చ - చత
 స్ర: * స్వాధిగిలామదనానామ్ ॥ శిబ్ఢసర్వనామ - కర్ణాభ్యాం చుబుకాదధి - ఓస్తావివమ
 ఘ - విశ్వోవిహయా: * ప్రాణినాంకుపూర్వమ్ ॥ కవగ్రాత్పూర్వఆదిరుదాత్తః - కాశ: -
 వృక: - కశేషమ్ - ప్రాణినాంకిం - క్షీరంసద్భిర్నధాదకమ్ - కుపూర్వంకిం - ధేను: * ఖయ్య
 వర్ణంకృత్రిమాఖ్యాచేత్ ॥ ఖయిపరేడవర్ణముదాత్తంస్యాత్ - కన్దుక: * ఉనర్వన్నదై
 నామ్ ॥ ఉన - వరుణంవోరిశాదసమ్ - ఋ - స్వసారంత్యాకృణతై - వన - కీవానమైషమ్ -
 * వర్ణానాంతణినితానామ్ ॥ ఆదిరుదాత్తః - పితః - హరిణ: - శిశి: - పృశ్వి: - హరిత్ * హృ
 స్వాస్తస్యహృస్వమనృతాచ్ఛీలే ॥ ఋద్వర్ణంహృస్వాస్తస్యాదిభూతం హృస్వముదాత్తం
 స్యాత్ - ముని: * అక్షస్యాదేవనస్య ॥ ఆదిరుదాత్తః - తస్యనాడు: - దేవశేతు అక్షైర్నా
 దీవ్య: * అర్థస్యాసమద్యోతనే ॥ అర్థోగ్రామస్య - సమేఅంశేతు అర్థంపిష్టల్యా: * పీత
 ద్వర్ధానామ్ ॥ ఆదిరుదాత్తః - పీతదురి: - సరళ: * గ్రాహదీనాంచ ॥ గ్రామ: - సా
 మ: - యామ: * లుబస్తస్యోపమేయనామధేయస్య ॥ చత్వైవచక్షా - స్థిగస్తస్యేతిపా
 తాస్తరం - స్థిగితి లుప: ప్రాచాంసంజ్ఞా * నవృతపర్వత విశేషవ్యాఘ్రసింహ మహిషా
 ణామ్ ॥ ఏవాముపమేయనామ్నూచాదిరుదాత్తన - తాలఇవతాల: - మేరువివేరు: -
 వ్యాఘ్ర: - సింహ: - మహిష: * రాజవిశేషస్థయమన్వాచేత్ ॥ యమన్వావృద్ధ: - అగ్ర
 దాహరణమ్ - అగ్ర: ప్రత్యదాహరణమ్ * లఘువస్తేవ్యయోగ్యబహ్వషోగురు: ॥ అ

స్త్రీలక్షణాద్యయోశ్చలఘోశ్చసత్. ఏవంచ. స్వగురురుదాతః - కల్యాణః - కోలా
హః * స్త్రీసమయవర్ణాక్షుపూర్వాణామ్ || ఏవాంత్రీయాణామామ్యదాతః - స్త్రీ
విషయ - మర్రికా - వర్ణ - శ్వేనీ - హరిణి - అక్షుశబ్దాత్పుర్వోయేమామస్తితేఅక్షుపూ
ర్వాః - తరతుః * శకునీనాంచలఘుపూర్వమ్ || పూర్వలఘుఉదాత్రంస్యాత్ - కుక్కు
టఃత్రితిః * నర్మప్రాణ్యఖ్యాయామ్ || యథాలక్షణంప్రాప్తముదాతత్వం - వస
స్తః - కృకలాసః * ధాన్యానాంచవృద్ధానానామ్ || ఆదిరుదాతః - కాన్తానాం - శ్యామా
కాః - మాన్తానాం - మూషాః * ఓనపదశబ్దానామమాన్తానామ్ || కేకయః - యాస్తస్యాన్తాన్త
త్పుర్వమితిప్రాప్తై * హయాదీనామసంయుక్తలాన్తానామస్తఃపూర్వంవా || హయితి
హల్ సుష్టా - పలలం - శలలం - హయాదీనాంకిమ్ - వికలః - ఆసంయుక్తైతికిం - మల్లః * ఇగన్తా
నాంచద్యవేమామ్ || ఆదిరుదాతఃకృషిః * ఇతిద్వితీయఃపాదః
* ఆభద్వితీయంప్రాగీమాత్ || ఈమాస్తస్యహలాదెత్వతఃప్రాక్ ద్వితీయాధికారః
* త్ర్యహంప్రాజ్జకరాత్ || మకరవయాధేత్యతః ప్రాక్ త్ర్యచామిత్యధికారః
* స్వాగ్గౌ నామకుర్వాదీనామ్ || కవర్గరేఫవకరాదీనవర్ణయత్వాత్త్ర్యచాంస్వాగ్గౌనాం
ద్వితీయముదాత్రం - లలాటం - కుర్వాదీనాంఊ - కపోలః - రసనా - వదనమ్ * మాదీనాంచ || మ
లయః - మకరః * శాదీనాంకాకానామ్ || శీతస్యా - శతపుష్పా * పాన్తానాంగుర్వాదీనామ్ ||
పాదపః - ఆతపః - లఘువదీనాంతులసూపం - ద్యవ్వాంతునీవమ్ * యుతాస్యన్తానామ్ ||
యుత - ఆయుతం - ఆని - ధనునిః - ఆణి - విణిః * మకరవయాధపారేవతివిత్తే
ర్విదాత్తేకలోమాకాన్తాపెస్తాకాశీనామాదిర్వా || ఏవామద్విద్వితీయోవోదాతః -
మకరః - వరుధాఇత్యాదిః * ఛన్దసే || ఆమకరాద్యర్థతరస్యః - లఘ్యససారాదాద్విత్
యోవోదాత్తోజ్ఞేయః * కర్మమాదీనాంచ || ఆద్విత్వితీయోవోదాతః * సుగన్ధితేజస్య
తేవా || ఆద్విత్వితీయః తేజబ్దశ్చేతిత్రయః పర్యాయోదాతాః - సుగన్ధితేజాః * నపః
ఫలీనానామ్ || ఆద్విత్వితీయోవోదాత్రం - రాజాదనఫలమ్ * యాస్తస్యాన్తాత్పుర్వమ్ ||
కులాయః - తలయః - వలయః * ధాస్తస్యచనాలఘునీ || నాశబ్దోలఘుఉదాతైస్తః - స
నాధాసథా * శింశుమారోదుష్పరబలీవద్దోష్ట్రోరపురూరసాంచ || అన్తాత్పుర్వం
ద్వితీయంవాఉదాత్రం * సాంకాశ్యకామ్పిన్యనాసిక్యాదార్వాఘాటానామ్ || ద్వితీయ
ముదాత్రంవా * ఈమాస్తస్యహయాదేరాదిర్వా || హలీమా - లాఙ్గలీమా * ఊశీరదాశేర
కపాలపలాలచైవాలన్తామకాశరీరకరావహృదయహిరణ్యారణ్యపత్మదేవరాణామ్ || ఏ
వామాదిరుదాత్రస్యాత్ * మహిష్యమాథయోర్జాయేష్టకాఖ్యాచేత్ || ఆదిరుదాతః -
మహిషీ జాయా - అమాథాఉపదధాతి || ఇతిత్వతీయఃపాదః
* శకటిశకట్యోరక్షరమక్షరంపర్యాయోదాత్రం || శకటిః - శకటిః * గోవృజస్య
బ్రాహ్మణనామధేయస్య || అక్షరమక్షరంపర్యాయోదాత్రం - గోవృజః - బ్రాహ్మణః -
అస్యత్రగోవృజపః - కృదుత్రరపదప్రకృతిస్వరేణాలోదాతః * పారావతస్యోపోత్త
వవర్జమ్ || కేవంక్రమేదాత్రం - పారావతః * ధూమ్రజానుముజ్జకేశకాలబాల
స్థాలీవాకానామధూజలస్థానామ్ || ఏవాంచతుర్ణాంధూప్రభృతీం శ్చృత్రోవర్జయత్వా
శిష్టానిక్రమేదాత్రాని - ధూమ్రజానుః - ముజ్జకేశః - కాలబాలః - స్థాలీవాకః * క

వికేశహరికేశయోశ్చస్తరి || కవికేశః-హరికేశః-రః || సృజస్వరాస్పరితో || స్పష్టః
 సృజ్జుతానః-వ్యచక్షయత్సవ్యః || సృజ్జుదవ్యల్పశయోరాదిః || స్పరితస్సృజ్-సృజ్జు
 దాయస్సాహ-పాకయావ్యావ్యల్పశా || తిల్యకకృకర్షర్ష ధాన్యకన్యారాజస్యమను
 య్యాణామన్తః || స్పరితస్సృజ్-తిలానాంభవనం తేత్రతిల్యం - యతోనావజ్జతిప్రా
 ప్తే-కార్షర్షముపయాతి - ధాన్యమగధిగమి - పావీరవీకన్యా - రాజన్యోవప్రస్యయా
 పం-ప్రతిబిమ్బునున్యాః || బిల్వభక్ష్యవీర్యాణిభన్దం || అన్తస్పరితాని - తతోవీష్ణుజాతి
 వృత్ - బలంఃరుజవీర్యమ్ || త్వత్ప్రసమసిమేత్ప్రగచ్ఛాని || స్పరితత్వత్ - ఉత్త్యః పశ్యన్-
 సభన్తాసుస్యకేసమే-సిమన్తే || సిమన్తాభర్షణేన్తఉదాతః || ఆభర్షణ ఇతిప్రాయ
 కం - ఉత్త దృష్ట్యేత్యేవంపరంచా - తేసహస్రగతేసిమన్తే ఇతియ్యస్యేదపిభవత్వేవ
 * నిపాతా ఆద్యుదాతాః || స్వాహా * ఉపగర్గాశ్చాభివర్జమ్ * ఏవాదీనామన్తః ||
 ఏవమాదీనామితిపాతాన్తమ్ - ఏవ-ఏవం-నూనం - సహ-తేమిత్రహూరిభిస్సహ -
 సహస్యసజ్జిత ప్రకరణేసహజబ్ద ఆద్యుదాత ఇతిప్రాయాశ్చిః-తద్విన్యమ్ * వావాదీనా
 ముభావుచాత్రా || ఉభేగ్రహణునుగాత్రం పదమేకవర్జమిత్యసృజాధాయ * చాదయోన్
 గదాతాః || స్పష్టం * యథేతిపాదాన్తే || తన్నేమియ్యభయధా - పాదాన్తేకిం - య
 ధానోఅదితిఃకరత్ * ప్రకారాదిద్విరుక్తాపరస్యాన్తఉదాతః || పటుఃటుః * కేషం
 సర్వమనుదాత్రం || కేషంత్యాది - ద్విరుక్తస్యపరమిత్యర్థః - ప్రప్రాయం-దివేదివే ||
 ————— ❀ ❀ ❀ —————
 ❀ ఆద్యుదాతశ్చ || 3 || ౧ || 3 || ప్రత్యయఆద్యుదాతస్సృజ్-ఆస్తిః-కన్యకమ్ ❀ అగ
 దాత్రానుప్రీతో || 3 || ౧ || ౪ || పూర్వస్సాపవాదః-యజ్ఞస్య-సయోయుఖ్యతి-శబ్దాభివ్యక్త
 దాత్రత్వేస్పరితప్రచయా ❀ చిత్తః || ౬ || ౧ || ౧౬ || ఆన్తఉదాతస్సృజ్ || చిత్తస్యప్ర
 కృతేర్బహ్యకజర్థమ్ || చిత్తప్రత్యయేనతి ప్రకృతిప్రత్యయ సముదాయస్సాన్త ఉదాత్రోవా
 చ్యుత్యర్థః - బహుపటుః - సభన్తాసుస్యకేసమే - యకేసస్పరిత - తత్తత్తత్తే ❀ తద్వి
 తస్య || ౬ || ౧ || ౧౬ || చిత్తస్పర్ధితస్యాన్తఉదాతః - పూర్వేణసిద్ధేభిత్సవరబాధనార్థమి
 ద-కాష్ఠాయనాః ❀ కిఠః || ౬ || ౧ || ౧౬ || కిత్తస్పర్ధితస్యాన్తఉదాతః-యదాగ్నేయః
 ❀ తిస్సభ్యోజనః || ౬ || ౧ || ౧౬ || ఆన్తఉదాతః-అస్యోద్యావస్సవితుః ❀ సాపేకాచ
 స్తృతీయాదిర్విభక్తిః || ౬ || ౧ || ౧౬ || సావితిశప్రమీపహువచనం-తత్రయవికాచ తతిః
 పరాత్మతీయాదిర్విభక్తిరుదాతా-హచావిరూప-సాకిం - రాజేత్వాదేవికాచోపిరాజశ
 బ్ధాత్పరస్యయాభూత్ - రాజ్ఞోనుతేవిధతైరాజనిత్వే - తృతీయాదికిం - సవదర్శనాచమ
 ❀ అన్తోదాతాదుత్తరపదాదస్యతరస్యాదనిత్యసయాసే || ౬ || ౧ || ౧౬ || నిత్యాధికా
 రవిహితసమాసాదస్యత్రయదుత్తరపదమన్తోదాతమేకాచ తతిః పరాత్మతీయాదివిభక్తి
 రన్తోదాతాసాన్త - పరమచాచా ❀ ఆజ్ఞేశ్చప్రస్యసర్వనామస్థానమ్ || ౬ || ౧ || ౧౭ ||
 ఆజ్ఞేఃపరావిభక్తిరుదాతా-ఇన్ద్రోదగీవః - చావితిపూర్వపదాన్తోదాతత్వంప్రాప్తం-
 తృతీయాదిత్వమపర్తయాసే సర్వనామస్థానగ్రహణం శస్పగ్రహర్థం ప్రతిబోధా
 హూక్ ❀ ఊరిదమ్బదాశ్చపుష్పైర్ద్యుభ్యః || ౬ || ౧ || ౧౭ || ఏభ్యోన్సర్వనామస్థాన

విధక్తిరుదాతా - ప్రక్షాహః - ప్రష్టాహః ॥ ఉర్ముపధాగ్రహణం కర్తవ్యమ్ ॥ ఇహమా
 భూత్ - అత్యద్యువా - అత్యద్యువే - ఇదమ్ - ఏభిర్నృభిర్నృతమః - అన్యదేశేన ఆ
 న్లోదాతాదిత్యైర్వృతైః - నచతత్ప్రాన్లోదాతతాప్యస్తీతివాచ్యమ్ - ఇదమేన్నాదేశేన
 నుదాతస్త్వతీయాదాశిసూత్రేణాసదాత్వస్య ఆశోవిధానాత్ - ప్రతేబధూమాభ్యాం
 గాఆగ - ంద్వన్నోమాస్ హృన్నితిపట్పవాదయః - పద్భ్యాంభూమిః - దద్భిర్నృజ
 హ్వ - ససోఃపాగ్రిణః - జాయతేమాసిమాసి - మనశ్చిన్నేవ్యాదత - ఆప - ఆపాఁఘే
 సేన - పుమ అభ్రాతేవపుంసః - రై - రాయావయం - రాయాభర్తా - షివ - వితేదజేష్ఠః ఆ
 ప్ష్టనోద్దిధ్వాన్ ॥ ౧ ॥ ౧౦౨౩ ॥ శసాదిర్విభక్తిరుదాతా - అప్రాభిర్దశభిః * శతరనుమో
 నద్యజాది ॥ ౧ ॥ ౧౦౨౩ ॥ అనుమయశ్శతప్రత్యయః తదన్తాదన్లోదాతాత్పరానది ఆజా
 దిశ్చశసాదిర్విభక్తిరుదాతాస్యాత్ - ఆచ్ఛార్దవంప్రథమాజానతీ - కృష్ణతే - అన్లోదా
 తాత్కీ - దధతీ అభ్యస్తానామాదిరిత్యాద్యుదాతః - అమఃకం - తుదస్తీ - ఏ
 కాదేశోఽత్రకీనాతః - అదుపదేశాత్పరత్వాచ్ఛతర్ల సార్వదాతుకతతి నిఘాతః * ఉ
 దాతయతోహల్పూర్వాత్ ॥ ౧ ॥ ౧౦౨౪ ॥ ఉదాతత్తానేయాయతోహల్పూర్వస్త్వాత్ప
 రానదీశసాదిర్విభక్తిశ్చ ఉదాతాస్యాత్ - చోఽయత్రిసూక్యతానామ్ ఏషానేత్రీ - ఋ
 తేదేవాయకృష్ణతేసవిత్రీ * లోకధాత్వః ॥ ౧ ॥ ౧౦౨౫ ॥ అనయోగ్యః పశే
 శసాదయ ఉదాతానస్యః - బ్రహ్మబ్రహ్మ - కేత్వస్మిన్సుశ్చే * హృష్వనుద్భా
 మ్మతమ్ ॥ ౧ ॥ ౧౦౨౬ ॥ హృస్వాన్తాదన్లోదాతాత్మలశ్చపరోమతుదాతః - యోఽ
 భీమానుదనిమాన్ ఇయర్తి - నుటః - అత్యుదః - కర్ణరస్తస్సఖాయః - అన్లోదా
 తాత్కీ - మాత్వావిదదిమమాన్ - స్వరఃధౌ వ్యజ్జనమవిద్యమానవ దిత్యేతదత్రన -
 మరుత్వాంఽన్ద్ర - నియుత్వాత్వా ఏవాగహి * రేశజ్ఞాచ్చ * రేవాం ఇద్రోవః * నా
 మస్యతరస్యామ్ ॥ ౧ ॥ ౧౦౨౭ ॥ మతుపియోహృష్వస్తదన్తాదన్లోదాతాత్పరోనామదా
 త్వా - చేతస్తీనుమతీనామ్ * జ్యోశ్శస్త్రసీ ॥ ౧ ॥ ౧౦౨౮ ॥ జ్యోవరోనామదాత్రా
 వా - దేవసేనానామభిభజ్జతీనా - వేత్యైకేర్షహ - జయస్తీనామరుతోయస్త
 * పట్త్రిచతుర్భ్యహలాదిః ॥ ౧ ॥ ౧౦౨౯ ॥ ఏభ్యోహలాదిర్విభక్తిరుదాతా - ఆమ
 డ్భిర్మాయమానః - త్రిశేష్ట్యందేవ * సగోశ్వన్నావవర్ణరాడశ్ కృశ్కృష్ణ్యః ॥ ౧ ॥
 ౧౦౩౦ ॥ ఏభ్యఃపాగ్రిగుక్తన్న - గవాంశతా - గోభ్యోగాతుం - శనశ్చిచ్ఛేపం - సా
 ప్రథమైకవచనేఅవణ్ణానాత్ - తేభ్యోయ్యమ్నం - తేఛాంపాహిశ్శగిహవమ్ * దివోర్భు
 ల్ ॥ ౧ ॥ ౧౦౩౧ ॥ దివఃపరార్భులాదిర్విభక్తిర్నోదాతా - ద్యుభిరత్తుః - ర్భుతితిమ్ - ఉప
 త్వాగ్నోద్దిపేదివే * నృచానృతరస్యామ్ ॥ ౧ ॥ ౧౦౩౨ ॥ సఃపరార్భులాదిర్నోదాతా - సృ
 భిర్యమానః * తిత్వసీతిః ॥ ౧ ॥ ౧౦౩౩ ॥ నిగదవ్యాఖ్యాతం - క్వనూనమ్ * తాప్యదా
 త్రైన్దిదమపదేశాల్ల సార్వధాతుకమనుదాతమహ్నివోః ॥ ౧ ॥ ౧౦౩౪ ॥ ఆస్తాత్పరంబ
 సార్వధాతుకమనుదాతంస్యాత్ - తాసి - కర్తా - కర్తారా - కర్తారః - ప్రత్యయస్వరాప
 వాదోఽయంఅనుదాతేత్ - యఅస్తే - జితః - అభివష్టేఅనతేభిః - అదుపదేశాత్పు
 రుభుజాదనస్య ప్రచిత్సోర్పసనబాధ్యతే - వర్ధమానంశ్వేదమే - తాస్యాదిభ్యఃకి
 మ్ - అభివృధ్గతీతః - ఉపదేశగ్రిహణాన్నేహ - హతోవృత్తాబ్యావ్యాగ్రిహణం

కిం-కతీహనిఘ్నానాః- సార్వేభికిం-శిశ్యే-అహ్నిజోఃకిం-హస్నతే - యదగ్ధితే * విదీర్ఘ
దిభ్యోనైతివ కవ్యమ్ * ఇధైరాజా - ఏతచ్ఛాసదాత్తైస్యచయత్రైతిసూత్రైభాష్యే
స్థితమ్ * ఆదిస్సిచోఽన్యతరస్యమ్ || ౧ || ౧౦౨ || సేజన్తస్యాదిరుదాత్మోవా-యూసిష్టం
వర్తిరశ్వినా * ధలిచసేటీడన్తోవా || ౧ || ౧౦౩ || సేటిధలనైవదేషదుదాత్తఃఆన్తో
వాఆదిర్యాస్యాత్ - యదానైతత్రియః శదా లిఖితి ప్రత్యయాత్పుర్యముదాత్తం
స్యాత్ - లులఃథ - ఆత్రిచత్వారోపిపర్యాయోదాత్తాః * ఉపోత్తమంరితి || ౧ ||
౧ || ౧౦౪ || రిత్ప్రిత్యయాన్తస్యోపోత్తమముదాత్తంస్యాత్ - యదాహవసీయే

————— * తిపిత్యయస్వరాః * ————— * సమాసస్య * || ౧ || ౧౦౫ || ఆన్తఉదాత్త
స్యాత్. యజ్ఞశ్రియమ్ * బహుప్రీహాప్రకృత్యాపూర్వపదమ్ || ౧ || ౧౦౬ || ఉదాత్త
స్వరితయోగిపూర్వపదంప్రకృత్యాస్యాత్ - సత్యశ్చిత్రశ్రవస్తమః - ఉదాత్తైత్యాదికిం -
సర్వానుదాత్తైపూర్వపదే సమాసాన్తోదాత్తత్వమేవయధాస్యాత్ - సమశ్రియః * త
త్పురుషే తుల్యార్థతృతీయాసప్రమ్యుపమానా వ్యయద్వితీయాకృత్యాః || ౧ || ౧౦౭ || స
మైతేపూర్వపదభూతాస్తప్పురుషేప్రకృత్యా - తుల్యశ్చేతః - సదృశశ్చేతః- కృత్యతుల్య
ఖ్యా ఆహత్యేతితత్పురుషః - కిరిణాకాణః కిరికాణః - పతయన్తదయత్సఖింమనయతి
మాదశే - ఇద్ద్రోసఖేతి సప్రమితత్పురుషః - శశ్రీశ్యామా || అవ్యయేనఖ్యునిపాతా
నామ్ || అయజ్ఞావాచిమః - పరిగణనకిం - స్నాత్వాకాలకః - ముహూర్తసుఖం -
భోజ్యోష్ణమ్ * వర్ణోవర్ణేష్వనేతే || ౧ || ౧౦౮ || ౩ || వర్ణరాచిన్యత్తరపదేఏతవర్ణితేవర్ణవా
చిపూర్వపదంప్రకృత్యాతత్పురుషే- కృష్ణసారణః - లోహితశ్చల్లామః - కృష్ణశబ్దోనకృ
త్యయాన్తః- లోహితశ్చల్లాతన్నన్తః - వర్ణఃకిం - పరమకృష్ణః- వర్ణేషుకిం - కృష్ణతిలాః -
అనేతేకిం - కృష్ణైతః * గాధలవణనూఃప్రమాణే || ౧ || ౧౦౯ || ఏతయోరుత్తరపద
యోఃప్రమాణవాచినితత్పురుషేపూర్వపదం ప్రకృత్యాస్యాత్ - అరిత్రగాధముదకం -
తత్ప్రమాణమిత్యర్థః - గోలవణం - యావద్గవేదీయతేతావదిత్యర్థః - అరిత్రశబ్ద
త్రాన్తోమధ్యోదాత్తః - ప్రమాణమియత్తా పరిచ్ఛేదమాత్రంసపునరాయామివ - ప్ర
మాణేకిం - పరమగాధమ్ * దాయాద్యంధాయాదే || ౧ || ౧౧౦ || తత్పురుషేప్రకృ
త్యా - ధనదాయాదః - ధనశబ్దః క్యుప్రత్యయాన్తః - ప్రత్యయస్వరేణాద్యదాత్తః - దా
యాద్యంకిం - పరమదాయాదః * ప్రతిబద్ధిచిగకృచ్ఛ్రియోః || ౧ || ౧౧౧ || ప్రతిబద్ధివా
చిపూర్వపదంప్రకృత్యా ఏతయోఃపరతత్పురుషే - గమనచిరం - వ్యాహరణకృ
చ్ఛ్రింగమనంకారణవికలతయాచిరకాలఖిమ - కృచ్ఛ్రియోగివాపృతిబద్ధి జాయ
తే-పృతిబద్ధికిం - మూత్రీకృచ్ఛ్రిమ్ * పదేపదశే || ౧ || ౧౧౨ || వ్యాజివాచినిపదశబ్ద
ఉత్తరపదేపూర్వపదంప్రకృత్యాతత్పురుషే - మూత్రీ పదేన పృథితిః - ఉచ్చా
రపదేన - మూత్రీశబ్దాఘోషాన్తః - ఉచ్చారశబ్దాఘోషాన్తస్థాధాదిస్వరిణాన్తోదాత్తః-ఆ
పదశేకిమ్ - విష్ణుపదమ్ * నివాతేవాతత్రాతే || ౧ || ౧౧౩ || నివాతశబ్దపరివాతత్రా
ణవాచినితత్పురుషేపూర్వపదంప్రకృత్యా - కుటీనివాతం - కుడ్యనివాతం - కుటీశబ్దా
గౌరాదిషీమన్తః - కుడ్యశబ్దోడ్యగన్తః-యగన్తత్యస్యై-వాతత్రాణేకిం - రాజనివాతే

వసతి-నినాతశబ్దారూఢః పార్శ్వే శారదేనార్యవే || ౬ || ౧ || ౧ || ఋతౌభవమార్త
వం తదన్యవాచినీశారదశబ్దేపరే తత్పురుషే పూర్వపదం ప్రకృతిస్వరంస్యాత్ - రజ్జశార
దముదకం - శారదశబ్దానూతనాఢ్యః - తస్యాస్వపదవిగ్రహః రజ్జోస్పద్యఉద్ధృతం. రజ్జ
శబ్దః స్పృశేరసుమచేత్యాద్యుదాత్తో ప్యుత్పాదితః - ఆనారపేకిమ్ - ఉత్తమశారదమ్
 ఆద్యుక్తమాయయోగ్గాతౌ || ౬ || ౧ || ౧ || ఏతయోపరతో జాతివాచినీతత్పురుషే
పూర్వపదంప్రకృతిస్వరం - కతాధ్వర్యుః - దౌవారికకమాయః - కరశబ్దపచాద్యజన్తః -
తస్మాత్ వైశమ్పాయనానైవాసిభ్యశ్చేతిశిశేకరచరకాల్లగితిల్క - ద్వారేనియత్త ఇ
తిరక్యన్తోదాత్తః - జాతాకిం - పరమాధ్వర్యుః సదృశప్రతిరూపయోస్సాదృశ్యే || ౬ ||
౨ || ౧ || ఆనయోఃపూర్వంప్రకృత్యా - పితృసదృశః - పితృప్రతిరూపః - సాదృశ్యేకిం - ప
రమసదృశః - సమాసార్థోత్రపూజ్యమానతాససాదృశ్యమ్ ద్విగౌప్రమాణే || ౬ || ౨ ||
౧ || ద్విగౌపుత్రపదేప్రమాణవాచినీతత్పురుషేపూర్వపదంప్రకృతిస్వరం - ప్రిచ్ఛ
సప్తశమః - సప్తశమాః ప్రమాణమస్య ప్రమాణేలోద్విగోర్నిత్యమితి మాత్రవోల్క -
ప్రిచ్ఛసప్తశమస్యదాత్తః - ప్రిచ్ఛశ్చాసాసప్తశమశ్చప్రిచ్ఛ సప్తశమః - ద్విగౌకిం -
ప్రీహిసంస్థః - ప్రమాణేకిం - పరమసప్తశమః గస్తవ్యవ్యాంవాణీశ్యే || ౬ || ౨ || ౧ || ౩ ||
వాణిజశబ్దేపరతత్పురుషేగస్తవ్యవాచి పణ్యవాచిచ పూర్వపదంప్రకృతిస్వరం - మద్రవా
ణిజః - గోవాణిజః - సప్తమీసమాసః - మద్రశబ్దారక్పిత్యయాన్తః - గస్తవ్యేతికిం -
పరమవాణిజః మాతౌపజ్ఞోపక్రమచ్ఛాయేనపుంసకే || ౬ || ౨ || ౧ || మాతౌదీమ
పరతోసపుంసకవాచినీతత్పురుషేతథా - భిక్షయాన్యుప్రమాణం - భిక్షమాత్రం -
భిక్షశబ్దోగురోశ్చపాలఇత్యప్రత్యయాన్తః - పాణిన్యపజ్ఞం - పాణినీశబ్ద ఆద్య
దాత్తః - నన్దోపక్రమం - నన్దశబ్దః పచాద్యజన్తః - ఇక్షుచ్ఛాయం - ఇక్షుశబ్దఆద్య
దాత్తః నిత్వాత్ - నపుంసకేకిం - కుడ్యచ్ఛాయా గుఖప్రియయోర్నితే || ౬ || ౨ ||
౧ || ఏతయోపరయోర్నితవాచినీతత్పురుషేతథా - గమనప్రియం - గమనసుఖం - గమ
నశబ్దోలిప్త్యరేణాద్యదాత్తః - హితేకిం - పరమసుఖమ్ ప్రితాచ || ౬ || ౨ || ౧ || ౬ || ప్రి
తౌగమ్యాయాంప్రిగుక్తం - బాహ్మణసుఖంపాయసం - ఛాత్రప్రియోనధ్యాయః -
బాహ్మణచ్ఛాత్రశబ్దప్రత్యయస్వరేణాన్తాదాత్తౌ - ప్రితాకిం - రాజసుఖమ్ స్వంస్వా
మిని || ౬ || ౨ || ౧ || స్వామిశబ్దేపరస్వవాచిపూర్వపదంతథా - గోస్వామీ - స్వంకిం - ప
రమస్వామీ పత్యావైశ్వర్యే || ౬ || ౨ || ౧ || దమూనాగృహపతిరష్టక సభావాక్కి
ద్విధిమ || ౬ || ౨ || ౧ || పతిశబ్దేపరైశ్వర్యవాచి తత్పురుషేనైతానిప్రకృత్యా - భవఃపతిః -
భూపతిః - వాక్పతిః - చిత్పతిః - దిధిమాపతిః వాభవనమ్ || ౬ || ౨ || ౨ || ఉక్రవిమ
యే - భవనపతిః - భూనూనూర్హస్తిభ్యఇతిక్యన్నన్తో భవనశబ్దః ఆశజ్జా - బాధనేదీ
యస్సుసమ్భావనై || ౬ || ౨ || ౨ || ఆస్త్రీత్వాద్యవసాయస్సంభావనం - గమనాశబ్దం -
గమనాబాధం - గమననేదీయః - గమనమాశబ్ద్యతేఆబాధ్యతేనికటతరమితివా సంభా
వ్యతే - సంభావనకిం - పరమనేదీయః పూర్వేభూతపూర్వై || ౬ || ౨ || ౨ || ఆధ్యోభూ
తపూర్వః - ఆద్యపూర్వః - పూర్వశబ్దోవృత్తిపదేభూతపూర్వైవర్తతే - భూతపూర్వ
కిం - పరమపూర్వః సవిధసనీతసమర్పాదసమేకసచేమసామీశ్యే || ౬ || ౨ || ౩ || ఏ

ఘపూర్వప్రకృత్యా - మద్రసవిధం - గాధారసనీధం - కాశ్మీరసమర్యాదం - మద్రసవే
 శం - మద్రసదేశం - సామీప్యేతి - సహమర్యాదయాసమర్యాదగతేత్రం - చైత్రసమర్యా
 దమ్ విస్ఫుష్టాద్విగుణవచనేషు || ౬||౨|| ౨౮ || విస్ఫుష్టః టుకం - విస్ఫుష్టః బౌగతిరస
 నరకత్యాద్యుదాత్తః - విస్ఫుష్టేతికి - పరమలవణం - గుణేతికి - విస్ఫుష్టబ్రాహ్మణః - వి
 స్ఫుష్ట విచిత్ర వ్యక్త - సంపన్న - రజ్జిత - కుశల - చపల - నిపుణ శ్రేణ్యవమకన్యాపవ
 త్సుభావేకర్తృధారయే || ౬||౨||౨౫ || శ్రేణ్యవమకన్ ఇత్యాదేశవతి వాపవాచినిచో త్ర
 రపవేభావవాచిపూర్వపదంప్రకృత్యా - గమనశ్రేణం - గమనజ్యాయః - గమనావమం - గ
 మనకనిష్ఠం - గమనపాపిష్ఠం - శ్రేత్యాదికి - గమనశోభనం - భావేకి - గమ్యతేనేనైతిగ
 మనంశ్రేయః - గమనశ్రేయః - శేతికి - షష్ఠీసమాసేమాధూత్ కుమారశ్చ || ౬||౨||
 ౨౬ || కర్తృధారయే - కుమారశ్రమణా - కుమారశబ్దానందాత్తః ఆదిప్రత్యేససే ||
 ౬||౨||౨౭ || కుమారస్యాదిరుదాత్తః ప్రత్యేససపరర్తృధారయే - ప్రతిగతమేనో యస్య
 సః ప్రత్యేనాః - కుమారప్రత్యేనాః పూగేవ్యవ్యతరస్యామ్ || ౬||౨||౨౮ || పూగాగణా
 స్తేషా క్తంగా - కుమారచాతకాః - కుమారజనూతాః - ఆయదాత్తత్యాభావేకుమారశ్చే
 త్యేవభవతి ఆగస్త్యకాలకపాల భగాలశరావేషుద్విగో || ౬||౨||౨౯ || ఏషుపరేషు
 పూర్వప్రకృత్యా - పశ్చాత్తయః ప్రమాణామప్యపశ్చాత్తయః - కాల - పశ్చామాసా
 న్మాతః పశ్చామాస్యః - తమధిష్ఠఃత్వధికార్వాగోర్యమ్ - పశ్చాకపాలః పశ్చాభగాలః -
 పశ్చాశరావః - నౌస్సంఖ్యాయాదితి పశ్చాశబ్దకర్తృదాత్తః - ఆగస్త్యామకి - పశ్చాత్తయః -
 ద్విగోకి - ఎరమారత్తి బహువ్యతిరస్యామ్ || ౬||౨||౩౦ || బహుశబ్దస్తధావా - బహు
 రత్తి - ౨ - బహుమాన్యః - ౨ బహుకపాలః - ౨ - బహుశబ్దానందాత్తః - తస్యయశిసత్వ
 దాత్తస్వరితయోతిభవతి దిప్తిరస్త్యేశ్చ || ౬ || ౨ || ౩౧ || ఏతయోపరతః పూర్వ
 పదంప్రకృత్యావాద్విగో - పశ్చాత్తి - ౨ - పశ్చాత్తయః - ౨ సప్తమీర్ధవహు
 క్వబద్ధేవ్యకాలాత్ || ౬||౨||౩౨ || ఆకాలవాచిసప్తమ్యస్తం ప్రకృత్యాసిద్ధాదిమ - సాం
 కాశ్యసిద్ధః - సాంకాశ్యేత్యాన్తః - అతఃపరః - భాప్రతిపక్షః - భాప్రతిపక్ష
 స్తయః - చక్రస్థః - చక్రశబ్దానందాత్తః - ఆకాలాత్తి - పూర్వాష్టాసిద్ధః - కృ
 త్స్యరేణ బాధితః సప్తమీస్వరం ప్రతి ప్రసూయతే పరిప్రక్ష్యపాపావర్జ్యమానా
 హూరాత్రావయవేషు || ౬ || ౨ || ౩౩ || ఏతేప్రకృత్యాచర్జ్యమానవాచిని అహూ
 రాత్రావయవవాచినిచో త్రరవదే - పరిగ్రరంవృష్టదేవః - పురీపూర్వాష్టాం - పు
 త్యపరరాత్రం - ఉపపూర్వరాత్రం - ఆపగ్గిరమ్ - ఉపసర్గాఆద్యుదాత్తః - బహుప్ర
 హితత్వి రుషయోస్సిద్ధత్యావయవయాభావాగ్మి దమ్ - అపసర్గారేపర్జ్య మానోత్త
 రపరం త మోరేవ వర్జ్య మానార్థత్వాత్ - అహూరాత్రావయవా ఆపి వర్జ్యమా
 నానాఏవత మోర్భవద్ధి - వర్జ్యేతికమ్ ఆగ్నిప్రతిప్రత్యగ్ని రాజన్యబహువచ
 నద్వైద్యైర్ధకవృష్టిశు || ౬||౨ || ౩౪ || రాజన్యవాచినాంబహువచనానానా వర్జకవృష్టి
 మవర్తమానైవ్యైపూర్వ పదంప్రకృత్యా - త్యాఫల - చైత్రకాః - శినివాసుదేవః -
 శినిరామ్యుదాల్లోలక్షణయా తదవత్యే వర్తతే - రాజన్యేతికమ్ - ద్వైవ్యవైయనాః
 ద్విపేభవా ద్వైవ్యాః - భైమేరవత్యాని యవానో భైవయనాః - ఆధ కృష్ణయపతే

సతు రాజన్యాః - రాజస్యగ్రహణ మిహాభిషిక్తవంశ్యా నాం తిత్త్రియాణాం గ్రహణా
 ర్గం-నైతేతధా-బహువచనకిం- సంకర్షణవాసుదేవా- ద్వద్వైకం-వృష్టిసాంకుమారాః
 వృష్టికుమారాః-ఆర్ధవృష్టిమకిమ్- కురుక్షోల్కాలాః సఖ్యా ॥౬౨॥ ౩౫॥సఖ్యావా
 చిపూర్వపదం ప్రకృత్యాద్వద్వై - దా వ్యదశ - త్ర యోదశ - త్రైత్రయసాదేశోఽన్తో
 దాన్తోనిపాత్యతే ఆచార్యోపసంజ్ఞసంజ్ఞాప్రేవాసీ ॥౬౩॥ ౩౬॥ ఆచార్యోపసంజ్ఞసం
 జ్ఞానివాన్-ద్వైపూర్వపదం ప్రకృత్యా - పాణినీయకౌటీయాః - ఛస్వరణ మధ్యో
 దాత్తావెతో - ఆచార్యోపసంజ్ఞసగ్రహణంద్వన్వవిశేషణం - సకలోద్వద్వైఆచార్యోపస
 ర్జనోయధాన్తామెత - తేనహస-పాణినీయదేవదత్తో - ఆచార్యేతికిం-ఛాన్దస్వనైయాక
 రణాః-అనైవాసీకిం- ఆపిశలపాణినీయేశాస్త్రే కాన్తకాజపాదయశ్చ ॥౬౪॥ ౩౭॥ ఏ
 పాంద్వద్వై పూర్వపదం ప్రకృత్యా - కాన్తకాజపౌకృతస్యేదం కజపస్యేకమిత్యే
 న్నావేతో సాన్ధ్య మాన్ద్యాకేయా మహస్త్రిహ్యపరాన్తా గృష్టిచ్యవనజ చాలభారథా
 రతహైలిహిలారవప్రవృద్ధేషు ॥౬౫॥ ౩౮॥ మహచ్ఛబ్దిప్రకృత్యా వ్రీహ్యదిషదశ
 శు - మహస్త్రిహి - మహ పరాన్తాః - మహగృష్టిః - మహేచ్ఛావ - మహహైలిహిః-ఇ
 త్యాది - మహచ్ఛబ్దాన్తోదాతః - సన్తహదితిప్రతిపదోక్తసమాసవివాయంస్వరః - నై
 హ - మహతోక్తహిర్వాద్వీక్తిః యల్లకశ్యవైశ్వదేవ ॥౬౬॥ ౩౯॥ చాన్దహన్
 యల్లకశ్యవైశ్వదేవం - మహవైశ్వదేవం-యథాలాతీయల్లః - తస్మాదజ్ఞాతాదిమకే
 న్తోదాతః ఉప్ప్రసాదివాహ్యైః ॥౬౭॥ ౪౦॥ ఉప్ప్రసాది-ఉప్ప్రవామి-ఉవేప్ప్రసి
 ఉప్ప్రశబ్దమ్యదాతః గాన్తాదసాదిసారధిషు ॥౬౮॥ ౪౧॥ గోసాదః-గోసాదీ- గో
 సారధిః కురుగార్హపతతిక్తగుర్వ సూతగర్వత్యక్షీల దృఢయాపాపారెడదాతైశిలక
 ద్యుఃపణ్యకమ్యళోదానీభారాణాంచ ॥౬౯॥ ౪౨॥ ఏపాంసప్రాసాంసమాసానాం
 దానీభారాదేశ్యపూర్వపదంప్రకృత్యా - కురుణాంగార్హపతం కురుగార్హపతం -
 ఉప్రత్యయాస్తః కురుః వృజేరి వాన్యమ్ వృజిగార్హపతం - వృజిరా
 ద్యుదాతః- రిక్తోగురురిక్తగురుః- రిక్తేవిధాపేతిక్తశబ్దకద్యుదాతః- ఆసూతాజరకీఆ
 సూతజరకీ- ఆస్తిలాదృఢయాపాఙ్క్తి-దృఢయాపా - ఆస్తిలశబ్దోనభోసమాసత్వాదాద్యు
 దాతః- శ్రీర్యస్యాస్తిత్వస్థి-నిధ్యానిత్వాల్చ - కపిలకానిత్వాల్లత్వం పారెడదా
 వపారెడదా - నిపాతసాదివారేసమాసావిభక్త్యలోపశ్చ - పారిశబ్దోఘృతాదిత్వాద
 న్నాదాతః - తైలిలానాంకద్యుఃతైలిలకద్యుః - తిలినిోఽపత్యఃఛాతోవత్సణ
 స్తః- ప్యాశ్చన్తోయదస్తత్వాదాద్యుదాతః - పణ్యకశ్చళః ॥ సంజ్ఞాయామితవక్తవ్యమ్॥
 ఆన్యత్రసమాసాన్తోదాతత్వమేవ - ప్రతిపదోక్తేసమాసే కృత్యాన్యేషస్వరోఽపి
 తః - దాన్యాభారోదానీభారః - దేవహూతిః - యస్యతవ్వరుషస్యపూర్వపదప్రకృతి
 స్వరత్వమిహ్యతేనవికృతవచనం విహితం ససర్వోఽపిదానీభారాదిషాద్రష్టవ్యః - సవిషపు
 ర్ధాగ్నిం- పురంశరెరంధ్రియతేస్తామితిర్కన్యధికరణేజేటిప్రత్యయః - అలక్ ఛా
 న్దసః- సవీషయస్సేత్యాద్యుదాతఃపురశబ్దః చతుర్ధితదన్తే ॥౭౦॥ ౪౩॥ చనర్ధన్తా
 థాయయత్తద్విచిన్యత్తరపదే చతుర్ధ్యస్తంప్రకృత్యా - యూపాయదారుయాప
 దారు ఆర్థే ॥౭౧॥ ౪౪॥ ఆర్థపరచతుర్ధ్యస్తంప్రకృత్యా - దేవార్ధమ్ తైవ ॥౭॥

అ॥౧౫॥ క్రాంతైవచతుర్థ్యస్తప్రకృత్యా - గోహితమ్ * కర్తృధారయైనిష్ఠా ॥ ౬॥
 అ॥౧౬॥ క్రాంతైవచతుర్థ్యస్తప్రకృత్యా - శ్రేణికృతాః - శ్రేణికృతజ్జాతాః
 తైః - పూగకృతాః పూగశబ్దోఽన్తోదాతైః - కర్తృధారయైః - శ్రేణ్యాకృతం శ్రేణికృ
 తం - అనిష్ఠాకింకృతాకృతమ్ * అహీనెద్వితీయా ॥ ౬ ॥ ౧॥౧౭॥ అహీనవాచినిసమాసే
 క్రాంతైవచతుర్థ్యస్తప్రకృత్యా - కష్ట క్రితః - గ్రామగమః - కష్టశబ్దోఽన్తోదాతైః
 గ్రామశబ్దానిత్వైరహీనైః - కాంతారాతైః * అనుపసర్గజ్జితవక్తవ్యమ్ * నేహ
 శుభ్రాప్రతిః - ధాధైత్యస్యావసాదోఽయమ్ * తృతీయాకర్తృణి ॥ ౬ ॥ ౧॥౧౮॥ కర్తృవా
 చకైక్రాంతైవచతుర్థ్యస్తప్రకృత్యా - రుద్రహతః - మహారాజహతః - రుద్రీరగ
 స్త్ర - కర్తృణిం - రధేనయాతోరథయాతః * గతిరస్త్రైః ॥ ౬ ॥ ౧॥౧౯॥ కర్తృధైక్రాంతైవ
 చైవ్యవహితోగతిః ప్రకృత్యా - పురోహితం - ఆస్త్రైః - అభ్యుద్భృతః - కారకపూర్వ
 పదస్యతుసతిశబ్దస్తాధాదిస్వరవివ - దూరాదాగతః * తాదాచనికృత్యతా ॥ ౬ ॥ ౧॥
 ౧౦॥ తకారాదానితిశబ్దవర్జితైవచైవరేనస్త్రోగతిః ప్రకృత్యా - అగ్నేరాయోనృత
 మస్యప్రభూతా సంగతిగో - కృత్స్వరావవాదః - తాదాకిం - ప్రజల్పకః - నితికిం
 ప్రకర్తా - తృజస్త్రైః - అతాకిం - ఆగస్త్రైః * తవైచాస్త్రైయగపత్ ॥ ౬ ॥ ౧॥౧౧॥ తవైప్ర
 త్యయాస్త్రాస్త్రైవచైవరే గతిశ్చైవస్త్రైః ప్రకృత్యా యుగపచ్చైతదభయం స్వాత్ -
 అన్వేతవాడ - కృత్స్వరావవాదః * అనిగస్త్రోఽశ్చతావప్రత్యయై ॥ ౬ ॥ ౧॥౧౨॥ అని
 గస్త్రోగతిరప్రత్యయాస్త్రైశ్చతావప్రకృత్యా - యేవరాశ్చస్త్రాన్ - అనిగస్త్రైకిం -
 ప్రత్యభ్యుచ్చియస్త్ర - మస్యరాత్వరత్వాదయమేవ - జపిద్యమ్యైనికృతాహిపరాచః - ఆ
 ప్రత్యయైకిం - ఉదజ్జనమ్ * న్యధీచ ॥ ౬ ॥ ౧॥ ౧౩॥ అప్రత్యయాస్త్రైశ్చతావిగస్త్రావపి
 న్యధీప్రకృత్యా - న్యజ్జుతానః - ఉదాత్తస్వరితయోర్యణఇతి అశ్చతైరకారః స్వరితః - ఆ
 భ్యుత్ * ఈషదన్యతరస్యామ్ ॥ ౬ ॥ ౧॥ ౧౪॥ ఈషత్కదారః - ౧ - ఈషదిత్యయమస్తోదా
 తైః - ఈషదైవఇత్యైవోకృత్స్వరవివ * హిరణ్యపరిమాణంధనే ॥ ౬ ॥ ౧॥ ౧౫॥ సువర్ణప
 రిమాణవాచి పూర్వపదంవా ప్రకృత్యాధనే - ద్వైశువర్ణే పరిమాణమక్రోతి ద్వైశువ
 ర్ణంతదేవధనం ద్వైశువర్ణధనం - ౧ - బహుక్రిహవపివరత్వాద్వికల్పవివ - హిరణ్యైకిం -
 ప్రస్థధనం - పరిమాణంకింకాశ్చనధనం - ధనైకిం - నిష్కమాలా * ప్రథమాఽచిరో
 పసంపత్తా ॥ ౬ ॥ ౧ ॥ ౧౬॥ ప్రథమశబ్దోవాప్రకృత్యాఅభినవత్వైగమ్యై - ప్రథమవై
 యాకరణః - సంప్రతి వ్యాకరణమధ్యేతుప్రవృత్తత్యర్థః * కతరకతమాకర్తృధార
 యై ॥ ౬ ॥ ౧॥ ౧౭॥ వాప్రకృత్యా - ౧ - కతరకరః - ౧ - కర్తృధారయగ్రహణముత్తరార్థం - ఇహ
 శుప్రతిపదోక్తత్వాదెవసిద్ధమ్ * ఆర్యోబ్రాహ్మణకుమారయోః ॥ ౬ ॥ ౧॥ ౧౮॥ ఆ
 ర్యోబ్రాహ్మణః - ఆర్యబ్రాహ్మణః - ఆర్యకుమారః - ౧ - ఆర్యోబ్రాహ్మణస్తత్వాదస్త్రస్వరితః - ఆ
 ర్యైకిం - పరమబ్రాహ్మణః - బ్రాహ్మణాదీతికిం - ఆర్యక్షత్రియః - కర్తృధారయైశ్చైవ
 * రాజావ ॥ ౬ ॥ ౧॥ ౧౯॥ బ్రాహ్మణకుమారయోః పరతోవాప్రకృత్యాకర్తృధారయై
 రాజబ్రాహ్మణః - ౧ - రాజకుమారః - ౧ - యోగవిభాగ ఉత్తరార్థః * వస్త్రీప్రత్యేనసి ॥
 ౬ ॥ ౧ ॥ ౨౦॥ వస్త్రీప్రత్యేనరాజాప్రత్యేనసిపరేవాప్రకృత్యా - రాజప్రత్యేనాః - ౧ - వ
 స్త్రీకిం - ఆన్యత్రన * కైనిత్యాధే ॥ ౬ ॥ ౧ ॥ ౨౧॥ క్రాంతైవచతుర్థ్యస్తప్రకృత్యా

వాక్రూత్య - నిత్యప్రహసితః-౨ - కాలాంతి ద్వితీయాగమాసోయం - నిత్యశబ్దస్య
 బస్తతమ్యుదాత్తః - ప్రహసితః ధాధాదిస్వరేణానాదాత్తః- నిత్యాశ్చరం - మహా
 ద్ప్రహసితః ॥ ౧ ॥ ౨ ॥ ౧౨ ॥ వాక్రూత్య - గ్రామనాపితః-౨ -
 గ్రామశబ్దతమ్యుదాత్తః - గ్రామసిం - పరమనాపిత - శిష్టిసిం - గ్రామరధ్యాశ్చరా
 జాచప్రశంసాయామ్ ॥ ౧ ॥ ౨ ॥ ౧౩ ॥ శిష్టివాచిని పరప్రశంసార్థం రాజవదంబా
 వాక్రూత్య - రాజనాపితః-౨ - రాజకులాలః - ౨ - ప్రశంసాయాంకిం - రాజనాపితః-శిష్టిని
 కిం-రాజహస్తీశ్చ ఆదిరుదాత్తః ॥ ౧ ॥ ౨ ॥ ౧౪ ॥ అధికారోఽయమ్ ॥ సప్తమీహరిణాధ
 ర్నేఽహరణే ॥ ౧ ॥ ౨ ॥ ౧౫ ॥ సప్తమ్యస్తంహరివాచితమ్యుదాత్తంధర్నేఽహరణే - సమ
 హరణే - దేయంయస్మిన్వకరోతిసహరీచ్యవ్యతే - ధర్మమిత్యాచారనియతందేయం-మకు
 లైకాద్వాపణం - హలెద్విషుకా-స్మయాయామిసప్తమీసమాసః - కారనమిచెత్తలు
 క - యాజ్ఞకాశ్వః- వైయాకరణహస్తీ-కవచయమాచారః - మకుటాదిషుకాద్వాపణాది
 దాతవ్యం- యాజ్ఞకాదీనాంత్యత్వాదిరి - ధర్మేకిం- స్తమైరమః ఆహరణేకిం-చాడబ
 హరణం బడబాయాతయందాడబః - తస్యబీజనిషేకాదుత్తరకాలంశరీరప్రవృత్త్యం
 ద్విమితేతద్ధరణమిత్యుచ్యతే - పరోషీకృత్స్వరోహరిస్వరేణ కాధ్యత్యహరణఇతి ని
 షేధేనాచ్యుతే - తేనవాడబహర్యమితిహరిస్వరస్సిద్ధతి ॥ ౧ ॥ ౨ ॥ ౧౬ ॥ య
 క్తవాచినిసమాసేపూర్వమాద్యుదాత్తం - గోవల్లవః కర్తవ్యేతత్పూర్వయుక్తః ॥ విభా
 మాధ్యక్షే ॥ ౧ ॥ ౨ ॥ ౧౭ ॥ గవాధ్యక్షః-౨ - ॥ ౧ ॥ ౨ ॥ ౧౮ ॥ పాపనాపితః
 పాపాణక ఇతిప్రతిపదోక్త గ్రహణాత్ పక్షీసమాసేన ॥ గోత్రాన్రెవాసి మాణవ
 బ్రాహ్మణేషుక్షేప ॥ ౧ ॥ ౨ ॥ ౧౯ ॥ భార్యాసాప్రతః - సుకుతాపత్యస్యభార్యా
 ప్రధానతయాక్షేపః - అనైవాసీ - కుమారీదాతాః - ఓడపవాణినియాః - కుమార్యాది
 లాభకామయేదాక్ష్యాదిభిః ప్రోక్తానితాస్త్రాణ్యధీయతే తపివంతీవ్యుతై - భిక్షామాణ
 వః - భిక్షంలపస్యైహమితిమాణవః - భయబ్రాహ్మణః - భయేనబ్రాహ్మణస్సంపద్య
 తే - గోత్రావిషుకిం - దాసీశ్రీత్రయః - క్షేపకిం-పరమబ్రాహ్మణః ॥ ఆక్షాసమైర
 యే ॥ ౧ ॥ ౨ ॥ ౨౦ ॥ మద్యవిశేషోమైరేయః-మధుమైరేయః-మధువికారస్యమధ్యక్షం-ఆగ్నా
 నికిం - పరమమైరేయః-మైరేయకిం-పుష్పసవః ॥ భక్తాభ్యాస్తదర్థేషు ॥ ౧ ॥ ౨ ॥ ౨౧ ॥ భ
 షోకంసః-భాజీకంసః - భిక్షాదయోన్నవిశేషాః - భక్తాభ్యాఃకిం - సమాశతాలయః-సమశ
 సంసమాశఇతి క్రియామాత్రమచ్యుతే - తదర్థేషుకిం భిక్షాప్రియః - బమప్రీపీర
 యంఅత్రపూర్వపదమనాదాత్తమ్ ॥ గోవిడాలనింసాస్తైర్ధవేపూపమానై ॥ ౧ ॥ ౨ ॥
 ౨౨ ॥ ధాన్యగవః-గోవిడాలః - తృణనింహః-సత్తుసైర్ధవః - ధాన్యంగారివెలిగిగ్రహః-వ్యా
 ఘ్రాదిః - గవాక్రూత్యసన్నివేశితంధాన్యంధాన్యగవశబ్దేనోచ్యుతే - ఉపమానకిం - పర
 మసింహః- ॥ ఆకేజీవకార్థే ॥ ౧ ॥ ౨ ॥ ౨౩ ॥ దస్తలెఖకం-యస్యదస్తలెఖకేనజీవికా-నిత్యం
 క్రిడేతిసమాసః - ఆకేకిం - రమణీయకర్తా-జీవికార్థేకిం - ఇత్యుభాషికాంమేధారయసి
 ॥ పాచాంక్రిడాయామ్ ॥ ౧ ॥ ౨ ॥ ౨౪ ॥ పాగ్దైవర్షినియాక్రిడాతద్వాచినిసమాసే
 ఆకప్రత్యయానేపరే పూర్వమాద్యుదాత్తంస్యాత్ - ఉద్దాలకపుష్పభజ్జికా - సంజ్ఞా
 యామితిన్యుత్ - పాచాంకిం-జీవపుత్రప్రకాయికా - ఇయముదీచాంక్రిడా - క్రిడా

యాంకిం - తవపుష్పప్రహయికా-పర్యాదేణ్యుత్ ఆశీనియతైః ॥ ౬౧౨ ॥ ౧౧ ॥ ఆణస్తే
 పరేనియ క్రవాచినిసమాసేపూర్వమాద్యుదాతం - ఛత్రధారః- నియతైకిం - కాణ్డలావః
 శిల్పినిచాక్యశాః ॥ ౬౧౩ ॥ ౧౨ ॥ శిల్పివాచినిసమాసేఆణస్తేపరేపూర్వమాద్యుదాతం-
 సచేదణ్ కృష్ణోపరోసభవతి- తన్మవాయః - శిల్పినికిం - కాణ్డలావః - అశ్వశాకిం-కు
 మ్భకారః * సంహాయాంచ ॥ ౬౧౪ ॥ ౧౩ ॥ ఆణస్తేపరే - తన్మవాయోనామప్రేమిః-అశ్వ
 భిక్షత్వే-రథకారోనామచాగ్రహణః * గోత నియవమ్మతే ॥ ౬౧౫ ॥ ౧౪ ॥ గోపాలః
 త నిపాలః-యవపాలః-అనియక్తార్థోయోగః - గోతికిం - వశ్యపాలః- పాలేతికిం-గో
 రక్షః * శిని ॥ ౬౧౬ ॥ ౧౫ ॥ పుష్పహరీ * ఉపమానశబ్దార్థప్రకృతావేవ ॥ ౬౧౭ ॥ ౧౬ ॥
 ఉపమానవాచిచూర్వనినియతైవరేఆద్యుదాతమ్ - ఉష్ప్రక్రొశీ - ధాన్యరావీ - ఉ
 పమానగ్రహణమస్య పూర్వయోగస్యచ విషయభాగార్థం - శబ్దార్థప్రకృతాకిం -
 వ్యవశ్య - ప్రకృతిగ్రహణం కిం - ప్రకృతిరేవ యతోపసర్గనిరపేక్షా శబ్దార్థా త
 త్రైవయధాస్యాత్-ఇహమాభూత్ - గర్హణాచ్చిరి * యకారోహ్యోదయశ్చ ॥ ౬౧౮ ॥
 ౧౭ ॥ ఆద్యుదాతాః-యక్తారోహీ - ఆగతయ-ధీ- తీరమోతా-అత్రణిన్యన్తానాం
 కేమాంచితాపరః పూర్వోత్తరపదనియమార్గః- తేనేహన- వృతారోహీ - యక్తాధ్యా
 యి * దీర్ఘ-కాశత్యుభాగిష్ట్యవటంచ ॥ ౬౧౯ ॥ ౧౮ ॥ కుటిజః-కాశకః-తుమజః-భాష్ట్ర
 జః-వటజః * శబ్దార్థప్రకృతావేవ ॥ ౬౨౦ ॥ ౧౯ ॥ బహుచ-పూర్వస్యాన్తాన్తూర్వ
 పదముదాత్రించేతత్తరపదే - ఉపసరజః - ఆమలకీజః-బహుచఃకిమ్ - దగ్ధజానిత్యణాని
 * గ్రామేనివసన్తః ॥ ౬౨౧ ॥ ౨౦ ॥ గ్రామేపరేపూర్వపదమాద్యుదాతం - తిచ్చేనివస
 నవద్వాచిన - మల్లగ్రామః - గ్రామశబ్దోత్రైశమాహవాచీ - దేవగ్రామః - దేవ
 స్వామికః-అనివసన్తకిం దాక్షిగ్రామః-దాక్షినివాసః * ఘోమాదిమచ ॥ ౬౨౨ ॥ ౨౧ ॥
 దాక్షిఘోమః - దాక్షికుటః-దాక్షిహ్రదః * ఛాత్రాగ్రయశ్శాలాయామ్ ॥ ౬౨౩ ॥ ౨౨ ॥
 ౨౩ ॥ ఛాత్రశాలా- వ్యాధిశాలా-యదాపిశాలాస్తస్మాసోసపుంసకలిష్టోభవతితదా
 పి తత్పురుష శాలాయాన్నపుంసక ఇత్యేతస్మాత్పూర్వ విప్రతిషేధేనాయమేవ స్వ
 రః-ఛాత్రశాలమ్ * ప్రసౌఽవ్యధ్యుక్తార్కాన్యదీనామ్ ॥ ౬౨౪ ॥ ౨౩ ॥ ప్రసౌ బైక్ష తర
 పదే కర్కాన్యవివర్జితమవ్యధం పూర్వపదమాద్యుదాతంస్యాత్ - ఇన్ద్రప్రస్థః - అవృ
 ధ్యకిం - దాక్షిప్రస్థః-అన్యార్కాన్యదీనామితికిం-కర్కప్రస్థః- మకరీప్రస్థః * మాలాదీనా
 శ్చ ॥ ౬౨౫ ॥ ౨౪ ॥ వృద్ధార్థమిదం - మాలాప్రస్థః-శాణాప్రస్థః * ఆమహన్నవన్నగరే
 నుదీనామ్ ॥ ౬౨౬ ॥ ౨౫ ॥ నగరేపరే మహన్నవనర్జితం పూర్వమాద్యుదాతం స్యాత్
 తచ్చేదుదీచాన్న-అహ్ననగరం- అమేతికిం- మహనగరం-నవనగరం-అనుదీచాంకిం-కార్తి
 కనగరమ్ * ఆర్తచావర్ణం ద్వ్యచ్ఛ్రవ్యత్ ॥ ౬౨౭ ॥ ౨౬ ॥ ఆర్తేపరేద్వ్యచ్ఛ్రవ్యపూర్వ
 మవర్ణాన్తమాద్యుదాతం-గుప్తార్థం - కుక్కుటార్థం-ఆవర్ణకిం- బృహదర్థం-ద్వ్యచ్ఛ్ర
 వ్యచ్ఛ్రవ్యకిం- కక్షిజ్జలార్థం- అమహన్నవమిత్యేవ - మహర్థం- నవార్థమ్ * నఘాతాధిక
 సస్థోవమద్రాశ్చకక్షులమ్ ॥ ౬౨౮ ॥ ౨౭ ॥ ఆర్తేపరేనై తాస్యాద్యుదాతాని- ఘాతార్థం-అధి
 కార్థం - సంజీవార్థం - మద్రాశ్చగ్రహణం సంఘాతవిగ్రహితార్థం - మద్రార్థం - అ
 శ్చార్థం - మద్రాశ్చార్థం - కక్షులార్థమ్ * ఆద్యుదాతప్రకరణేవివోదాసాదీనాంఛన్ద

శ్చుప్సంఖ్యానమ్*దిహాసాయదాశువే* ఆస్తం॥౬॥౨॥౧౨॥అధికార్థం౨౦౦-పా
గుత్తరపదాదిగ్రహణాత్* సర్వగుణకారేన్నగి ॥౬॥౨౧౩॥సర్వశబ్దః పూర్వపద
మన్దాదాత్తం - సర్వశబ్దః - సర్వమహాన్ - సర్వాకిం - పరమశబ్దః- ఆక్రమ్యప్రప్త్య
పరమత్వశబ్దశబ్దగుణకారేన్నవర్తతే - గుణేతికి - సర్వసావర్ణ్యః - కారేన్నగి
కిం - సర్వసావర్ణ్యతరః - సర్వశబ్దః* సంజ్ఞాయాంగిరినికాయయోః ॥౬॥౨౧౪॥ స
తయోఃపరతః పూర్వమన్దాదాత్తం - అజ్ఞానాగిరి - మాన్సినికాయః - సంజ్ఞాయాంకిం - ప
రమగిరి - బ్రాహ్మణనికాయః* కుమార్యాంవయసి ॥౬॥౨౧౫॥ పూర్వపదమన్దా
త్తం - వృద్ధకుమారి - కుమారిశబ్దః పుంసాసహసంప్రయోగమాత్ర ప్రవృత్తిమి తము
పాదాయప్రయక్తో వృద్ధాదిభిన్నమానాధికరణః - తచ్చవయషహగృహ్యతే నకుమార
త్వమేవ - వయసికిం - పరమకుమారి* ఉదకేకేవతే ॥౬॥౨౧౬॥ అకేవలంమిత్రంత
ద్వావినిసమాసే ఉదకేపరపూర్వమన్దాదాత్తం - గుడోదకం - స్వరేకేత్రపికాదే
శః - స్వరితోవాసదాత్తేపదాదాశిపత్సర్వరితః - అకేవలేకిం - శీతోదకమ్* ద్విగో
క్రతా ॥౬॥౨౧౭॥ ద్విగాపుత్తరపదేక్రతువానిసమాసేపూర్వమన్దాదాత్తం - గర్వ
త్తిరాత్రః - ద్విగోకిం - అతిరాత్రః- క్రతాకిం - బిల్వహూమస్య సప్తరాత్రోబిల్వసప్త
రాత్రః* సభాయాన్నపుంసకే ॥ ౬ ॥ ౨౧౮॥సభాయాంపరతోనపుంసలిక్లేసమా
సేపూర్వమన్దాదాత్తం - గోపాలసభం - స్త్రీసభం - సభాయాంకిం - బ్రాహ్మణసే
సం - నపుంసకేకిం - రాజసభా - ప్రదిపదోక్తనపుంసకగ్రహణాన్నహ-రమణీయసభం
బ్రాహ్మణకులమ్* పురేపాచామ్ ॥ ౬ ॥ ౨౧౯॥శివదత్తపురం-నాస్తిపురం-పా
చాంకిం- శివపురమ్* అరిష్టగౌడపూర్వచ ॥౬॥౨౨౦॥ పురేపరఅరిష్టగౌడపూర్వ
సమాసేపూర్వమన్దాదాత్తం - అరిష్టపురం- గౌడపురం- పూర్వగ్రహణంకిం - ఐహేషియ
ధాన్యాత్ - అరిష్టశ్రితపురం - గౌడభృత్యపురమ్* ననాస్తిసఫలకమార్దేయాః ॥౬॥౨౨
౧౧॥ పురేపరేనైతాన్యన్దాత్తాని - హస్తిసఫలకం - ఫలకపురం - మార్దేయపురం-
మృదోరపత్యమితిశబ్దాదిత్వాడ్లక్* కుసూలకూ - కుశ్యకాలమ్మితే ॥ ౬ ॥ ౨ ॥ ౨౨౨॥
ఏతాన్యన్దాత్తానిబిలేపర-కుసూలబిలం - కూ - బిలం-కుశ్యబిలం - శాలాబిలం- కు
సూలాదికిం - సస్యబిలం- బిలేకిం- కు సూలస్యమి* దిక్ళష్టాగ్రామజనపదాఖ్యానవా
నరాలేషు ॥౬॥౨౨౩॥ దిక్ళష్టాఅన్దాత్తాభవస్త్రేమపరేషు - సూప్తేషుకామశ
మీ- అపరకృష్ణమృత్తికా- జనపద- పూర్వపశ్చాదాః- ఆఖ్యాన- పూర్వయాయాతం-పూ
ర్వవానరాలం - శబ్దగ్రహణంకాలవాచినోపిదిక్ళష్టస్యపరగ్రహర్థమ్* ఆచార్యోప
సర్జనశ్చాస్తేవాసిని ॥౬॥౨౨౪॥ ఆచార్యోసర్జనానైవాసినిపరే దిక్ళష్టాఅన్దాత్తా
భవన్తి- పూర్వపాణినియాః- ఆచార్యేతికిం- పూర్వానైవాసీ- అనైవాసినికిం - పూర్వ
పాణినియాశాస్త్రమ్* ఉత్తరపదవృద్ధోసర్వంచ ॥౬॥౨౨౫॥ ఉత్తరపదశబ్దేత్యధి
కృత్యయావృద్ధి ద్విహితాతద్వత్త్యుత్తరపదే సర్వ శబ్దో దిక్ళష్టాశ్చాన్దాత్తాభవన్తి -
సర్వపాశ్చాదకః - అపరపాశ్చాదకః - అధికారగ్రహణంకిం - సర్వభాషః - సర్వ
కారకః* బహువ్రీహకావిశ్వంసంజ్ఞాయామ్ ॥౬॥౨౨౬॥ బహువ్రీహకావిశ్వశబ్దః
పూర్వపదభూతః సంజ్ఞాయామన్దాత్తస్యో - పూర్వపదప్రకృతిస్వరేణపాప్ర

స్వామ్యదాత్తస్వాపవాదః - విశ్వకర్మా - విశ్వదేవః - ఆవిశ్వదేవంసత్వతిం - బహుప్రీ
హకాంతం - విశ్వవతేదేవాశ్చవిశ్వదేవాః - సంజ్ఞాయాఃకిం - విశ్వదేవః - పౌగవ్యయా
భావాద్బహుప్రీహ్యధికారః ॥ ౧౧౧౧ ॥ ౧౧౧౨ ॥ వృకోదరః - హర్యశ్వః -
మహేషుః ॥ ౧౧౧౩ ॥ ౧౧౧౪ ॥ ఉదరాశ్వేషుషుపూర్వమన్తదాత్తంబహుప్రీహ
నిష్టాయాం - అసంజ్ఞార్థహరమ్యః - ఘటోదరః - కటుకాశ్వః - చలాచలేషుః ఆనుదరశత్రు
త్రసణ్ణేసుభ్యామిత్యవతి పూర్వప్రతిషేధేన ॥ ౧౧౧౫ ॥ ౧౧౧౬ ॥ బంధుశ్చేప
రేనవ్యస్తం పూర్వమన్తదాత్తం బహుప్రీహకా - గార్గీబంధుః - నదీకిం - బ్రహ్మబంధుః - బ్ర
హ్మశబ్దజన్యదాత్తః - బంధునకిం - గార్గీప్రియః - బహుప్రీహకాకిం - గార్గీబంధుః ॥ ౧౧౧౭ ॥ నిష్టాప
సగ్రతూర్వాన్యతరస్యామ్ ॥ ౧౧౧౮ ॥ ౧౧౧౯ ॥ నిష్టాన్తముపసగ్రతూర్వపదమన్తదాత్తవా - ప్ర
థాతపాదః - ౧ - నిష్టాకిం - ప్రసేవకముఖః - ఉపసగ్రతూర్వాకిం - కుమరముఖః ॥ ౧౧౨౦ ॥ ఉత్తర
పాదః ॥ ౧౧౨౧ ॥ ౧౧౨౨ ॥ ఉత్తరపదాధికార ఆపాదాన్తః ఆద్యధికారస్తుప్రకృత్యాభగా
లమిత్యవధికః ॥ ౧౧౨౩ ॥ ౧౧౨౪ ॥ ఉత్తరపదలక్షణాత్ ॥ ౧౧౨౫ ॥ ౧౧౨౬ ॥ వర్ణవాచినోలక్షణవాచినశ్చవరః
కర్ణశబ్దజన్యదాత్తాబహుప్రీహకా - శుక్లవర్ణః - శబ్దకర్ణః - కర్ణకిం - శ్వేతపాదః - వర్ణ
లక్షణాత్ ॥ ౧౧౨౭ ॥ ౧౧౨౮ ॥ శుభనకర్ణః ॥ ౧౧౨౯ ॥ సంజ్ఞాపమ్యయాశ్చ ॥ ౧౧౩౦ ॥ ౧౧౩౧ ॥ కర్ణజన్యదాత్తః -
మణికర్ణః ఔపమ్యే - గోకర్ణః ॥ ౧౧౩౨ ॥ ౧౧౩౩ ॥ కర్ణపుష్పగ్రీవాజ్ఞుంచ ॥ ౧౧౩౪ ॥ ౧౧౩౫ ॥ సంజ్ఞాపమ్య
యోర్బహుప్రీహకా - శివకర్ణః - కాణ్డపుష్పః సుగ్రీవః - నాడీజ్ఞుః - ఔపమ్యే - ఖరకర్ణః - గో
పుష్పః ఆశ్వగ్రీవః - గోజ్ఞుః ॥ ౧౧౩౬ ॥ ౧౧౩౭ ॥ శృంగమవస్థాయాంచ ॥ ౧౧౩౮ ॥ ౧౧౩౯ ॥ శృంగశబ్దావస్థా
యాంసంజ్ఞాపమ్యయాశ్చాద్యదాత్తాబహుప్రీహకా - ఉగ్రతత్కర్ణః - ద్వ్యగ్గులశ్కర్ణః - ఆ
త్రతత్కర్ణగ్రమనాదికృతోగవాదేవ్యయోవిశేషావస్థా - సంజ్ఞాయాం - ఋశ్యశృంగః -
ఔపమ్యే - మేషశృంగః - అవస్థాయాంకిం - ధూలశృంగః ॥ ౧౧౪౦ ॥ ౧౧౪౧ ॥ నభోజరమరమిత్రమృతాం ॥ ౧౧౪౨ ॥
౧౧౪౩ ॥ నభఃపరేపితేలద్యదాత్తాబహుప్రీహకా - తామేజరాయ్వాజరం - అమరమ్
అమిత్రమర్దయ - త్రహోదేవేవ్యమృతం - నభఃకిం - ద్వాపిహ్నాణమిత్రః - జేతిం - ఆశ
మృః ॥ ౧౧౪౪ ॥ ౧౧౪౫ ॥ సోర్తసనీలతోమోషనీ ॥ ౧౧౪౬ ॥ ౧౧౪౭ ॥ సోఃపరంలోమోషనీవర్ణయిత్యామన్న
స్తమసస్తంబాద్యదాత్తంస్యాత్ - నభోసుభ్యామిత్య స్వాపవాదః - సుకర్మాణః - సుయు
జః - సహావక్షదనిమాసః - సుబ్రహ్మ - శివాపశుభ్యస్సుమనాః - సువర్చా - సుపేతసన్తర
తి - సోఃకిం - కృతకర్మా - మనీకిం - సురాదా - అలోమోషనీకిం - సులోమోష - సూమాః - కపితు
పరత్వాత్కపిపూర్వమిత్యవతి - సుకర్మాణః - సుసోతసన్తః ॥ ౧౧౪౮ ॥ ౧౧౪౯ ॥ క్రత్వాదయశ్చ ॥ ౧౧౫౦ ॥ ౧౧౫౧ ॥
౧౧౫౨ ॥ సోఃపరేలద్యదాత్తాఃస్య - సుక్రతః - సుప్రతీకః - సుహవ్యః - సుప్రతూర్తిమ
నేహసమ్ ॥ ౧౧౫౩ ॥ ౧౧౫౪ ॥ ఆద్యదాత్తంద్యచ్చస్తసి ॥ ౧౧౫౫ ॥ ౧౧౫౬ ॥ యదాద్యదాత్తంద్యవత
తోన్మిత్రతరంబహుప్రీహవాద్యదాత్తం - ఆధాస్వశ్వాః - సురధాంతిధిగ్నై - నిత్స్వకే
ణాశ్వరధావాద్యదాత్త - ఆద్యదాత్తంకిం - యాసుబాహుః - ద్వ్యవేకిం - సుగురత్స
హిరణ్యః - హిరణ్యశబ్దప్రయోగే హిరపీర్యాచ ॥ ౧౧౫౭ ॥ ౧౧౫౮ ॥ సోఃపరాబహుప్రీహకాధస్త
స్వామ్యదాత్త - సుపీరణరయితా - సువీర్యస్యగోమతః - వీర్యశబ్దాయత్ప్రత్యయాన్తః -
తత్రయతోనావశత్యాద్యదాత్తత్వస్తేతి వీర్యగ్రహణం జ్ఞాపకం - తత్రహి సతిపూ
ర్వైశ్చైవనిష్టంస్యాత్ ॥ ౧౧౫౯ ॥ ౧౧౬౦ ॥ కూలతీరతూలమూలకాలాక్షసమ మవ్యయాభావే ॥ ౧౧౬౧ ॥

౧౨౧ || ఉపకూలం-ఉపతీరం - ఉపతూలం - ఉపమూలం- ఉపశాలం- ఉపాపం- సుప
 మం- విషమం - నిష్పమం-తిష్ఠద్గుప్రభృతివ్యేతే - కూలాదిగ్రహణఽకిమ్ - ఉపకూల్యం-అ
 వ్యయీభావేకిం - పరమకూలమ్ కంసచస్తశూర్పాయ్యకాణ్డోన్వగౌ||౬||౨||౧౨౨||
 ద్వికంసః-ద్విమగ్ధః-ద్విశూర్పః-ద్విపాయ్యం-ద్వికాణ్డ - ద్విగౌకిం-పరమకంసః తశ్చ
 రుషేశాలాయాన్వపుంసకే || ౬||౨||౧౨౩|| శాలాశబ్దానైవపుంసకేతత్పురుషేఉత్తర
 పదమాద్యుదాత్తు- బ్రాహ్మణశాలం-తత్పురుషేకిం - దృఢశాలం- బ్రాహ్మణకులం -
 శాలాయాంకిం-బ్రాహ్మణశేనం- నపుంసకేకిం - బ్రాహ్మణశాలా కస్తాచ||౬||౩||
 ౧౨౪|| తత్పురుషేనపుంసకే కస్తాశబ్దఉత్తరపద మాద్యుదాత్తు- సౌశమికస్తం - ఆహ్వ
 రకస్తం-నపుంసకేకిం - దాక్షిణ్యశా ఆదిచ్చివాణాదీనామ్||౬||౨||౧౨౫||కస్తానేతత్పురు
 షేనపుంసకలిశ్చైవివాణాదీనామాదిరుదాత్తః - చిహ్నకస్తం - మస్తరకస్తం- ఆదిగితివర్త
 మానై పునర్గ్రహణం పూర్వపదస్యాద్యుదాత్తాగమ్ చేలఖట కటుక కాణ్డంగర్వా
 యామ్||౬||౨ || ౧౨౬|| చేలాదీన్యత్తరపదాన్యాద్యుదాత్తాని-పుత్రచెలం- నగరఖటం-
 దధికటుకం - ప్రజాకాణ్డం - చెలాదిసాదృశ్యేనపుత్రాదీనాం గర్వా - వ్యాఘ్రాదిత్వా
 త్సమాసః- గర్వాయాంకిం -పరమచెలమ్ చీరముపమానమ్ ||౬||౨||౧౨౭||వస్త్రించీర
 మివవస్త్రీచీరం - కమ్మలచీరం - 'ఉపమానంకిం-పరమచీరమ్ పలలఘాపశాకమ్మిశ్రే||
 ౬||౨||౧౨౮|| ఘృతపలలం- ఘృతఘాపం- ఘృతశాకం- భక్ష్యేణమిశ్రీకరణమిషిసమా
 సః-మిశ్రేకిం - పరమపలలమ్ కూలఘాదస్థలకర్వాసంజ్ఞాయామ్ ||౬||౨||౧౨౯|| ఆ
 ద్యుదాత్తాస్తత్పురుషే-దాక్షిణ్యం-శాన్తిసూదం - దాణ్డాయనస్థలీ-దాక్షిణ్యః - గ్రా
 మసంజ్ఞావితాః - సంజ్ఞాయాంకిం- పరమకూలమ్ అకర్త ధారయేరాజ్యమ్||౬|| ౨||
 ౧౩౦ || కర్త ధారయవర్జితేతత్పురుషే రాజ్యముత్తరపదమాద్యుత్తం - బ్రాహ్మణరా
 జ్యం - అకేతికిం- పరమరాజ్యమ్ || చేలరాజ్యాదిస్వరాదవ్యయస్వరఃపూర్వవిపత్తేషే
 న||కుచెలం-కురాజ్యమ్ వర్త్యదయశ్చ||౬||౨|| ౧౩౧||ఆర్జునవర్త్యః-వాసుదేవపత్న్యః-
 అకర్త ధారయశ్చైవ - పరమవర్త్యః- వగ్నావిద్రిగావ్యవర్తణః పుత్రఃపుష్కల్యో||౬||
 ౨||౧౩౨ || పుష్కల్యేవర్త్యఃపుత్రశబ్దఆద్యుదాత్తస్తత్పురుషే - దాశకపుత్రః - మాహి
 పపుత్రః-పుత్రకిం - కానటిమాతులః- పుంభ్యుకిం- దాక్షిపుత్రః నాచార్యరాజర్చి
 క్షంయుక్తజ్ఞాత్యాశ్యేభ్యః || ౬ || ౨ || ౧౩౩ || ఏభ్యఃపుత్రోనాద్యుదాత్తః- ఆఖ్యాగ్రహ
 ణాత్పర్యాయాణాం తద్విశేషాణాంచ గ్రహణమ్ - ఆచార్యపుత్రః - ఉపాధ్యాయపు
 త్రః - శాకటాయనపుత్రః - రాజపుత్రః-ఈశ్వరపుత్రః- నస్తపుత్రః- ఋత్విక్కుత్రః-
 యాజకపుత్రః - హోతృపుత్రః - సంయక్తాస్సంబన్ధినః - స్యాలపుత్రః- జ్ఞాతయోమా
 తాపితృసంబన్ధినేనబాధవాః - జ్ఞాతిపుత్రః - భ్రాతృపుత్రః చూర్ణాదీనప్రాప్తిస
 స్థాః || ౬ || ౨||౧౩౪|| ఏతానిప్రాప్తిభిన్నవర్త్యనాత్పరాణ్యద్యుదాత్తానతత్పురుషే
 ముగ్ధమార్గమ్-అప్రేతికిం - మత్స్యమార్గమ్ షట్పకాణ్డాదీని||౬||౨||౧౩౫||అప్రాప్తి
 వస్త్యాఃపరాశితిద్యుదాత్తాని - దర్శకాణ్డం-దర్శచీరం- తిలపలం-ముగ్ధఘాపః-మూలక
 శాకం - నదికూలం- షట్కిం-రాజఘాదః-అప్రేతికిం-దత్తకాణ్డమ్ కణ్డోవనమ్||౬||
 ౨ || ౧౩౬ || కుణ్డమాద్యుదాత్తంననవాచినితత్పురుషే -దర్శకాణ్డం - కుణ్డశబ్దోత్రసాక

శ్లో-వనంకిం - మృత్యుణ్ముః ❀ ప్రకృత్యాభగాలమ్ || ౬||౨||౧౩౭|| భగాలవాచ్యుత్త
 రపవంతప్సురుషే ప్రకృత్యా - కుమ్భిభగాలం - కుమ్భినదాలం - కుమ్భిపాలం - మధ్యో
 దాతా ఏతే - ప్రకృత్యైత్యధికృతమస్త ఇతి యావత్ ❀ శిశేర్షిత్యాబహ్వజ్జమాప్రి
 హావభసత్ || ౬ || ౨ || ౧౩౮ || శిశేఃపరంనిత్యాబహ్వచ్ఛంప్రకృత్యా-శిశిపాదః - శి
 త్యంశః - పాదశబ్దోవృషాదిత్వాదాద్యుదాత్తః - ఆంశశబ్దఃప్రత్యయస్యోత్పత్తి - శి
 శేఃకిం - దర్శనీయపాదః - నిత్యేతికిం - శిశికకుక్ - అవస్థాయాంబోపః - అన్యత్రశిశిఃకుదఇ
 తిబహ్వజుత్తరపదం - ఆభసత్కిం - శిశిభసత్ - శిశిరాద్యుదాత్తః - పూర్వపదప్రకృతి
 స్వరావపాదోయాగః ❀ గతికారకోపపదాత్కృత్ || ౬ || ౨ || ౧౩౯ || ఏభ్యోక్తునస్తం
 ప్రకృతిస్వరంస్యాత్తప్సురుషే - ప్రకారకః - ప్రవారణమ్ - ఇక్షప్రద్రశ్యనః - ఉపప
 దాత్ - ఈషత్కరః - గేతికిం - దేవస్యకారకః - శేషేషస్త్రి - కృద్గ్రహణంస్పష్టార్థం - ప్రప
 చతితరామిత్యత్ర తరదాద్యస్తేన సమాసేకృతే ఆమ్ - తత్రిసతిశిష్టత్వాదామ్స్వరోభా
 వతీత్యేక - ప్రపచతి దేశ్యాధగంతుకృద్గ్రహణమిత్యస్తే ❀ ఉభేవసస్థిత్యాదిషుయగ
 పత్ || ౬ || ౨ || ౧౪౦ || ఏషుపూర్వోత్తరపదేయగపత్సృకృత్యా - వసస్థుతింవసః - బృహ
 స్థుతియః - బృహచ్చబ్దోత్పాద్యుదాత్తోనిపాత్యతే - హర్షయాశచీవతిం - శార్దూరవాది
 త్యాదాద్యుదాత్తఃశచీశబ్దః - శచీభిర్నైషిదర్శనాత్ - తనూనపాత్ - సరాశంఘంబాజి
 సం-నిపాతనాదీష్ఠః - శనశ్శేపః ❀ దేవతాద్వంద్వేచ || ౬ || ౨ || ౧౪౧ || ఉభేయగపత్సృ
 కృత్యాస్తః - ఆయజ్ఞాగ్నిరుణౌ - ఇద్వాగ్నిబృహస్పతీవయం - దేవతాకిం - ప్లక్ష్యగో
 ధౌ - ద్వంద్వేకిమ్ - అగ్నిష్టామః ❀ నోత్తరపదేనసదాతాదావప్యధివీరుద్రపూషమధి
 ము || ౬ || ౨ || ౧౪౨ || పుధివ్యాదిపల్లితేనసదాతాదావత్తరపదేప్రాగుక్తన్న - ఇద్వాగ్ని
 గ్నిభ్యాంకంవృషణి - అప్యధివ్యాదోకిం - ద్యావాపుధివీజనయన్-అద్యుదాత్తోద్యావా
 నిపాత్యతే - పుధివీత్యుదాత్తః - సోమారుద్రా - రోద్యైలుకైతిగన్తోరుద్రజిద్వాగ్ని
 పూషణౌ - శ్వేన్నతనూషమగ్నితిపూషాలన్తోదాత్తోనిపాత్యతే - శుక్రామగ్నినౌ - మ
 ఘ్నాస్యాగ్నీతి మగ్నిన్యజ్ఞోన్తోదాత్తః - ఉత్తరపద గ్రహణ మనుదాతాదావి త్యుత్తరపదవి
 శేషణంయధాస్యాతే - ద్వంద్వవిశేషణమ్నాభూత్ - అనుదాతాదావితి విధిప్రతిషేధ
 యోర్విషయవిభాగార్థమ్ ❀ అస్తః || ౬ || ౨ || ౧౪౩ || అధికారోయమ్ ❀ ధాథఘజ్ఞోక్తాజి
 పిత్రకాణామ్ || ౬ || ౨ || ౧౪౪ || ధలథఘజ్ఞోక్తఆచ్ఆవృత్తక - ఏతదవ్రానామస్తజ్జదాత్తః -
 ధ - ప్రహృథస్యాయోః - అథ-అవసథః - ఘజ్ఞో-ప్రభేదః - క్త-ధరావజ్ఞీపురుష్టుతః-పు
 రుషుపహుప్రదేశేషుస్తతఇతివిగ్రహః - ఆచ్ - ప్రక్షయః - ఆవ్ - ప్రలవః - ఇత్ర-ప్ర
 లవత్రం - క - గోవుషః-మూలవిభువాదిత్వాత్కః - గతికారకోపపదాదిత్యేవ - నేహ సు
 స్తుత్యువతా ❀ సూపమానాత్క్తః || ౬ || ౨ || ౧౪౫ || సోరుపమానాచ్చ పరంక్తా నమనో
 దాత్తా - ఋతస్యయోనౌ సుకృతస్య - శశప్లుతః ❀ సంజ్ఞాయామనాచితాదీనామ్ || ౬ ||
 ౨ || ౧౪౬ || గతికారకోపపదాత్క్తా నమనోదాత్తమాచితాదీన్సర్వయత్వా - ఉపహూ
 తశ్చాకల్యః - పరిజగ్ధః - అనేతికిం - ఆచితమ్ - అస్థాపితమ్ ❀ ప్రవృద్ధాదీనాం చ || ౬ || ౨ ||
 ౧౪౭ || ఏషాంక్తావముత్తరపదమన్తోదాత్తం - ప్రవృద్ధః - ప్రయత్నః - అసంజ్ఞార్థోయ
 మారమ్భః - ఆకృతిగోయమ్ ❀ కారకాద్వత్తక్రీతయోరేవాశిషి || ౬ || ౨ || ౧౪౮ ||

సంజ్ఞాయామ ప్రక్షిదాత్తః- దేవదత్తః విష్ణుభృతః- కారకాత్మి- సంప్రతోరామాయ
 ణః- దత్తపుత్రమోకిం- దేవసాలితః- అస్తాన్నియమాచిత్రసంజ్ఞాయామనేతిన- తృతీ
 యాకర్తణీతిభుభవతి- ఏవకిం - దేవైః భాతాదేవభాతా- అశిష్యేవత్యేవమత్రేష్టానియ
 మః- తేనానాహతోనదతిదేవదత్తత్యత్రన- శంఖవిశేషస్యసంజ్ఞేయం- తృతీయాకర్తణీతి
 పూర్వపదప్రకృతి స్వరత్వమేవభవతి ॥ ౧౪౧ ॥ ౧౪౨ ॥ ౧౪౩ ॥ ౧౪౪ ॥ ౧౪౫ ॥ ౧౪౬ ॥ ౧౪౭ ॥ ౧౪౮ ॥ ౧౪౯ ॥ ౧౫౦ ॥
 తంభూతేనకృతమిత్యేతన్నైర్ధృయస్యమాసః తత్రకాన ముత్రరపదమన్తదాత్మస్యాత్ -
 సుప్రప్రలపితం- ప్రమతగీతం - కృతమితికియాసామాన్యే హోతిర్నభూతప్రాప్త్యా
 పేవ- తేనప్రలపితాద్యపికృతంభవతి - తృతీయాకర్తణీత్యస్యాపవాదః ॥ అనోభావ
 కర్తవచనః ॥ ౧౫౧ ॥ ౧౫౨ ॥ ౧౫౩ ॥ ౧౫౪ ॥ ౧౫౫ ॥ ౧౫౬ ॥ ౧౫౭ ॥ ౧౫౮ ॥ ౧౫౯ ॥ ౧౬౦ ॥
 చాన్తదాత్మ - పయఃపానం సుఖం - రాజభోజనాశ్చాలయః - అసంకిం - హస్తా
 దాయః- భేతికి- దస్తదావనం- కరణ్యుట్- కారకాత్మి- నిదగ్ధనమ్ ॥ మన్ క్రిన్
 వ్యాఖ్యానశయసాసనస్థానయాజకాదిక్రీతాః ॥ ౧౬౧ ॥ ౧౬౨ ॥ ౧౬౩ ॥ ౧౬౪ ॥ ౧౬౫ ॥ ౧౬౬ ॥ ౧౬౭ ॥ ౧౬౮ ॥ ౧౬౯ ॥ ౧౭౦ ॥
 త్రరపదాన్యన్తదాత్మానితత్పురుష- కృత్స్వరావవాదః- రథవర్త-పాణినీకృతిః- ఛన్ద
 వ్యాఖ్యానం- రాజశయనం- రాజాసనం- ఆశ్వస్థానం- బ్రాహ్మణయాజకః- గోక్రీతః -
 కారకాత్మి- ప్రభూతి- సంగతి- ఆత్రతాదౌచనితీతిన్యః ॥ సప్రమ్యాఃపుణ్యమ్ ॥
 ౧౭౧ ॥ ౧౭౨ ॥ ౧౭౩ ॥ ౧౭౪ ॥ ౧౭౫ ॥ ౧౭౬ ॥ ౧౭౭ ॥ ౧౭౮ ॥ ౧౭౯ ॥ ౧౮౦ ॥
 అన్తదాత్మ - అధ్యయనపుణ్య - తత్పురుషేషుర్వాధైప్రాప్తం - సప్ర
 మ్యాఃకిం - వేదేనపుణ్యం వేదపుణ్యమ్ ॥ ఊనార్థకలహంతృతీయాయాః ॥ ౧౮౧ ॥ ౧౮౨ ॥ ౧౮౩ ॥ ౧౮౪ ॥ ౧౮౫ ॥ ౧౮౬ ॥ ౧౮౭ ॥ ౧౮౮ ॥ ౧౮౯ ॥ ౧౯౦ ॥
 మాహీనం - మామపికలం - వాక్రాలహః - తృతీయాపూర్వపదప్రకృతిన్యరావవాదో
 యమ్ ॥ ఆత్రకేవదధైస్వరూపప్రహణమిచ్ఛన్తి ॥ ధాన్యార్థః - ఊనశ్చేదనత్వర్థనిరేకా
 ర్థేనతదధానాంగ్రహణమితి ప్రపంచోక్తత్వాదేవనిదే తృతీయాగ్రహణం సుప్రార్థమ్
 ॥ ౧౯౧ ॥ ౧౯౨ ॥ ౧౯౩ ॥ ౧౯౪ ॥ ౧౯౫ ॥ ౧౯౬ ॥ ౧౯౭ ॥ ౧౯౮ ॥ ౧౯౯ ॥ ౨౦౦ ॥
 పణ్యుక్తం-చానపర్గమసస్థా ॥ ౨౦౧ ॥ ౨౦౨ ॥ ౨౦౩ ॥ ౨౦౪ ॥ ౨౦౫ ॥ ౨౦౬ ॥ ౨౦౭ ॥ ౨౦౮ ॥ ౨౦౯ ॥ ౨౧౦ ॥
 ర్మిశ్రాః- మిశ్రాకిం- గుడధానాః- అమపర్గంకిం- తలనమ్మిశ్రాః- మిశ్రగ్రహణేసో
 పసర్గగ్రహణస్యేదమేవజ్ఞాపకం- అనన్తాకిం - బ్రాహ్మణమిశ్రోరాజా - బ్రాహ్మణైస్స
 హ సహితవికార్థమపన్నః ॥ సభాగృహప్రతిషేధే సంపాద్యర్థా హితాలమర్థా ప్రతి
 తాః ॥ ౨౧౧ ॥ ౨౧౨ ॥ ౨౧౩ ॥ ౨౧౪ ॥ ౨౧౫ ॥ ౨౧౬ ॥ ౨౧౭ ॥ ౨౧౮ ॥ ౨౧౯ ॥ ౨౨౦ ॥
 సంపాద్యర్థా తద్దితానానసహగృహప్రతిషేధే వరమానాత్మరే
 అన్తదాత్మాః - కర్ణవేష్టకాభ్యాంసంపాదికార్ణవేష్టకిం - న కార్ణవేష్టకిమకార్ణవేష్టకి
 కం - ఛేదమర్హతిహైదికః - నష్టకోఽహైదికః - నవశ్చేభ్యోహిత అవస్థియః - ససన్తా
 పాయప్రభవతి అసాన్తాపికః - నఖాకిం - గర్దభరథమ్నాతిగార్దభరథిః - విగార్దభరథి
 కః- గుణప్రతిషేధేకిం- గార్దభరథికాదన్యోఽగార్దభరథిః - గుణోహితద్దితార్థే ప్రవృ
 త్తిమితంసంపాదత్వాద్యవ్యతే- తత్ప్రతిషేధాయత్యోచ్యతేతత్ప్రాయం ఏదిః- కర్ణవే
 ష్టకాభ్యాంసంపాదిముఖమితి - సంవేతికిం - పాణినీయమగ్నితేపాణినీయః - సపాణినీ
 య అపాణినీయః - తద్దితకిం- వోధుమర్హతివోధా నవోధా అవోధా ॥ యయతో
 శ్చాతదధి ॥ ౨౨౧ ॥ ౨౨౨ ॥ ౨౨౩ ॥ ౨౨౪ ॥ ౨౨౫ ॥ ౨౨౬ ॥ ౨౨౭ ॥ ౨౨౮ ॥ ౨౨౯ ॥ ౨౩౦ ॥
 యయతోయాతద్దితాతదస్తస్యాత్తరపదస్యనభాగృహప్రతి
 షేధవిమయాత్పరస్యాత్తరపదస్తస్యాత్ - హాశాసాంసమాహః పాశ్యా నపాశ్యా అ
 పాశ్యా- అదస్తస్యమ్- ఆతదధైకిం- అపాద్యం- తద్దితకిం- ఆదేయం- గుణప్రతిషేధేకిమ్-

దస్త్రాదన్యదదస్త్రం - తదనుబంధగ్రహణేనాతదగృహకస్యేతిసేవా - అవామదేవ్యమ్
 ❀ అచారవశత్తా || ౬౬ || ౧౫౭ || అజస్తంత్రాస్తంచసఖః పరమన్తోదాత్రమశక్తాగమ్యా
 యాప్-అపచః - పక్తుశక్తః-అవిలిఖః- అశక్తాకిమ్ అపచోదీక్షితః-గుణప్రతిషేధేషత్వే
 వ- అన్యోయంపచాదపచః❀ అక్రోశచ || ౬౭ || ౧౫౮ || సఖఃపరావచారవనోదాత్రా
 వాక్రోశే-అపచోదీక్షితః- పక్తుశక్తోదీక్షితేవమాప్యశ్యతే- అపిచీపః❀సంజ్ఞాయామ్||
 ౬౮|| ౧౫౯ || సఖఃపరమన్తోదాత్రాసంజ్ఞాయామాక్రోశే - అపచదత్తః ❀ కృత్యో
 కేష్టుచ్చార్వాదయశ్చ || ౬౯ || ౧౬౦ || సఖఃపరేన్తోదాత్రాస్మ్యుః - అకర్తవ్యః- ఉక- అ
 నాగాముకః - ఇష్టుచ్ అనలంకరిష్టుః - ఇష్టుజ్గ్రహణే ఖిష్టుచోద్వ్యుచుగ్రహకస్యాపి గ్ర
 హణమికారాదేర్విధానసామర్థ్యాత్ - అనాభ్యుచ్ఛిష్టుః - చార్వాదిః- అచారుః- అనా
 భుః*రాజాచూన్యశ్చసజ్జ అరాజా-అరహః భావాయాన్మౌఢోష్వరపివ❀విభామాత్మన్న
 న్నతీర్థీశుచిషు || ౭౦ || ౧౬౧ || తృన్-అకర్తా-అన్న-అన్నన్నమ్-అతీర్థమ్-అశుచి-పక్షేఅవ్య
 యస్వరః ❀ బహువ్రీహవిదమేతత్తద్యుక్తిః ప్రథమపూరణ్యోః క్రియాగణనే || ౭౧ ||
 ౧౬౨ || ఏభ్యోనయూః క్రియాగణనే వర్తమానయోరవ్రతదాత్రః - ఇదంప్రథమంయ
 న్యసంబంధమృగమః - ఏతద్ద్వితీయః -తత్ప్రచ్ఛయః - బహువ్రీహకాకిం - అనైవప్రథమఇ
 దంప్రథమః - తృతీయేతియోగవిభాగాత్ప్రమానః - ఇదమేతత్తద్యుక్తిఃకిం - యత్ప్రథమః
 ప్రథమపూరణ్యోఃకిం - తానిబహూన్యస్యతద్యుక్తిమః - క్రియాగణనేకిం - అయంప్రథ
 మఃప్రధానంయేషాంతేఇదమృగమః - గ్రహ్యగణనమిదం-గణనంకిమ్ - అయంప్రథ
 మేషాంతే ఇదమృగమః - ఇదమృగధానా ఇత్యర్థః - ఉత్తరపదస్యకార్మిత్వా
 త్కృతిపూర్వమన్తోదాత్రమ్ - ఇదమృగమః- బహువ్రీహవిదవచనం సమాసవిధియావ
 దధిక్రియతే❀ సంఖ్యాయాస్సస్త్రః || ౭౨ || ౧౬౩ || బహువ్రీహవవ్రతదాత్ర - ద్వీప్రనా-
 చతుప్రనా-సంఖ్యాయాఃకిం- దశసీయప్రనా - ప్రసంకిం-ద్వికిరాః ❀ విభామాభస్తసి|| ౭౩ ||
 ౭౪|| ౧౬౪ || ద్వీప్రనాంకరోతి ❀ సంజ్ఞాయామ్మిత్రాజినయోః || ౭౫ || ౧౬౫ || దేవమి
 త్రః-కృష్ణాజినం - సంజ్ఞాయాంకిం - ప్రియమిత్రః* ఋషిప్రతిషేధోమిత్ర * విశ్వా
 మిత్రఋషిః❀ వ్యవాయినోఽస్త్రమ్ || ౭౬ || ౭౭ || ౧౬౬ || వ్యవధానవాచకాత్పరమస్త్ర
 రమన్తోదాత్రం - వస్త్రమస్త్రంవ్యవధాయకుయస్యపవస్త్రాస్త్రః - వ్యవాయినఃకిం-ఆ
 త్తాస్త్రం-స్పృశావాన్యతత్త్వార్థః ❀ ముఖుస్సాన్తమ్ || ౭౮ || ౧౬౮ || గౌరముఖః-స్వాన్తం
 కిం- దీర్ఘముఖాశాలా ❀ నావ్యయదిక్చబ్దగోమహత్-ఘోలముష్టిస్పృధువశ్చేభ్యః || ౭౯ ||
 ౮౦|| ౧౬౯ || ఉదైచ్చర్తుఖః- పౌచ్చర్తుఖః- గోముఖః - మహముఖః-ఘోలముఖః - మష్టిము
 ఖః-పుధుముఖః - వత్సముఖః- పూర్వపదప్రకృతిస్వరోఽత్ర - గోముష్టివత్సపూర్వపద
 స్వోపమానలక్షణోపివికల్పోఽనైవవాద్యతే ❀ నిష్టోపమానాదన్యతరస్యామ్ || ౮౧ ||
 ౧౭౦ || నిష్టాన్తాదుపమానవాచినశ్చపరంముఖంస్వాన్తం వాన్తోదాత్రం బహువ్రీహకా -
 ప్రత్యేతితముఖః - పక్షేనిష్టోపసగైతిపూర్వపదాన్తోదాత్రత్వం - పూర్వపదప్రకృతి
 స్వరోత్సేనగతిస్వరోపివత-ఉపమాన- సింహముఖః ❀ జాతికాలసూఖాదిభ్యోఽనాచ్చా
 దనాత్తోఽకృతమితప్రతిపన్నాః || ౮౨ || ౮౩ || సారజ్జగద్గః-మాశజాతః- సుఖజాతః
 దుఃఖజాతః-జాతికాలేతికిం- పురజాతః - అనాచ్చాదనాస్మిం- వస్త్రచ్చన్నః - ఆకృతేతి

కిం - కణ్డకృతః - కుణ్డమితః - కుణ్డప్రతిపన్నః - అస్తాన్తాపకాన్తిస్తాన్తస్యపరనిపాత
 ✽ వాజాతే || ౬ || ౧౨ || జాతికాలగుఖాదిభ్యః ఏవోజాతశబ్దాన్తోదాత్తః - ద ప్రజా
 తః-మాసజాతః ✽ నఖోగుభ్యామ్ || ౬ || ౧౩ || బహువ్రీహాపు త్రరపదమన్తాదాత్తం
 అవ్రీహిః-గుమాషః ✽ కపిపూర్వమ్ || ౬ || ౧౪ || నఖోగుభ్యాముత్తరస్యపూర్వము
 గాత్తంకపివరే - అబ్రహ్మబద్ధకః-గుకుమారికః ✽ హ్రీస్వాస్తేఽన్త్యాత్పూర్వమ్ || ౬ ||
 ౧౫ || హ్రీస్వాస్తేఽన్తేత్తరపదేనమాసేదాన్త్యాత్పూర్వముదాత్తం-కపి నఖోగు
 భ్యాంబహువ్రీహా-అవ్రీహిః - గుమాషకః - పూర్వమిత్యనువర్తమానైపునఃపూర్వగ్ర
 హణంప్రవృత్తి భేదేన నియమార్థం - హ్రీస్వాస్తే అన్త్యాదేవ పూర్వ ముదాత్తం నఃపి
 పూర్వమితి - అజ్ఞకః - క బన్తస్యైవాన్తోదాత్తత్వమ్ ✽ బహూర్నఖోవదుత్తరపదభూ
 మ్ని || ౬ || ౧౬ || ఉత్తరపదార్థబహుత్వవాచినోబహూః పరస్యపదస్యనఖాపర
 స్త్యేవస్వరస్సన్యత్-బహువ్రీహిః - బహుమిత్రః - ఉత్తరపదేతికిం - బహుగుమానో
 యస్యసంహుమానః ✽ నగుణాదయోఽవయవాః || ౬ || ౧౭ || అవయవవాచినోబ
 హూఃపరేగుణాదయోనన్తోదాత్తాః- బహువ్రీహా- బహుగుణారజ్ఞః - బహుషిరంప
 దం-బహుభ్యాయోగ్రీధః - గుణాదిరాకృతిగణః- అవయవాకిం- బహుగుణోద్విజిః-అ
 భ్యయనక్రతసదాచారాదయోగుణాః ✽ ఉపసర్గాత్సన్విగ్గంప్రవచనపర్కమ్ || ౬ || ౧౮ ||
 ౧౯ || ప్రప్యవః - ప్రలలాటః - ధ్రువమేకరూపం - ఉపసర్గాత్కిం-దర్శనీయప్యవః-
 స్వాక్కిం-ప్రశాఖోవృక్షః- ధృమకిం-ఉద్బాహుః - అపర్కకిం - పపర్క ✽ వసంస
 మాసే || ౬ || ౨౦ || సమాసమాత్రేఉపసర్గాదుత్తరపదంవసమన్తోదాత్తం - తస్యేది
 మేప్రవణే ✽ అస్తః || ౬ || ౨౧ || అస్తాత్పరంవసమన్తోదాత్తం - అస్తర్వాణోదేశః
 అనుససర్గార్థమిదమ్ ✽ అస్తశ్చ || ౬ || ౨౨ || ఉపసర్గాదస్తశబ్దాన్తోదాత్తః-పర్యస్తః
 సమస్తః ✽ ననిభ్యామ్ || ౬ || ౨౩ || పర్యస్తః - వ్యస్తః - పూర్వపదప్రకృత్స్వరేయశ్చ
 చక్యతేఉదాత్తస్వరితయోర్యణజనిస్వరితః ✽ పరతభితోభావిమణ్డలమ్ || ౬ || ౨౪ ||
 పరః పరమభితఉభయతోభావోయన్యా స్థితత్కూలాది వజ్జం చాన్తోదాత్తం - పరి
 కూలం-పరిమణ్డలమ్ ✽ పాదస్వాక్కింసంజ్ఞాయామ్ || ౬ || ౨౫ || ప్రగృహం- అస్వా
 క్కింకిమ్-ప్రపదమ్ ✽ నిరుదకాదీనిచ || ౬ || ౨౬ || అన్తోదాత్తాని-నిరుదకం - నిరుపలమ్
 ✽ అభేర్బలమ్ || ౬ || ౨౭ || అభిముఖమ్- ఉపసర్గాత్సన్విగ్గమిన్ధితబహువ్రీహ్యర్థ
 మప్రవార్థమస్వాక్కింసం-అభిముఖాశాలా ✽ అపాచ్చ || ౬ || ౨౮ || అపముఖం-
 యోగిభాగఉత్తరార్థః ✽ స్త్రీగపూతవీణాజ్ఞోఽధ్వక్షిసీరనామనామచ || ౬ || ౨౯ ||
 ౩౦ || అపాదిహస్తాన్తోదాత్తాని- అపస్త్రీగమ్- అపపూతమ్- అపవీణమ్- అజ్ఞాన్- అపా
 జ్ఞః-అధ్వన్ - అపాధ్వ-ఉపసర్గాదధ్వనశ్చస్త్రీగభావేషదమ్ - ఏతదేవజ్ఞాపకంసమా
 సానానామనిత్యత్వే-అపకుక్షిః-సీరనామ- అపసీరమ్ - అపపాలమ్-అపనామ-స్త్రీగపూత
 వీణాకుక్షిగ్రహణ మబహువ్రీహ్యర్థమప్రవార్థమస్వాక్కింసం ✽ అభేరపరిస్థమ్ || ౬ ||
 ౩౧ || అధ్యారూఢోదస్తాఽధిదస్తః-దస్తస్యోపరిజాతోదస్తః - ఉపరిస్థంకిమ్ - అధికర
 ణమ్ ✽ అనారప్రధానకనీయసీ || ౬ || ౩౨ || అనోఃపరమప్రధానవాచినీయశ్చ
 న్తోదాత్తమ్- అనుగతోజ్యేష్ఠమనుజ్యేష్ఠః- పూర్వపదార్థప్రధానః హ్రీదిసమాసః - అ

సుగతఃసీమూనసుగతీయాన్ - ఉతరపసార్థప్రధానః - ప్రధానార్థంవకసీయోగ్రహ
 ణమ్ - ఆప్రేతికిమ్ - అనుగతోజ్యేష్ఠాసజ్యేష్ఠః ❀ పురుషశ్చన్వాదిష్ఠః ||౬||౨||౧౯౧||
 అసోఃపరోఽన్వాదిష్ఠవాచీపురుషోఽన్తోదాత్రః - అన్వాదిష్ఠఃపురుషోఽనుపురుషః - ఆ
 న్వాదిష్ఠఃకిమ్ - అనుగతః పురుషోఽనుపురుషః❀ అతేరకృత్పదే ||౬||౨||౧౯౧|| ఆతేఃపర
 మకృదస్తమృదశబ్దశ్చన్తోదాత్రః - అత్యమ్కుశోనాగః - అతిపదాగాయత్రీ - అకృత్ప
 దేకిమ్ - అతికారః ❀ అతేర్ధాతులోపఞ్చివాచ్యమ్❀ ఇహమాభూత్ - శోభనోగార్గ్యోతి
 గార్గ్యః-ఇహచస్యాత్ - అతిక్రాన్తఃకారకమతికారకః ❀ నేరనిధానే||౬||౨||౧౯౨||
 నిధానమప్రకాశతా - తతోఽస్యదనిధానం - ప్రకాశనమిత్యర్థః - నిశ్చితంమూలంనిమూ
 లం - న్యూనం - అనిధానేం నిశితోదండోనిదణ్ణః❀ ప్రతేరంశ్వాదయస్తమృదమ్||౬||
 ౨||౧౯౩|| ప్రతేఃపరే అగశ్వాదయోఽన్తోదాతాః - ప్రతిగతోఽంకుఃప్రత్యంకుః-
 ప్రతిజనః - ప్రతిరాజా సమాసాస్త్రస్యానిత్యత్వాన్నటచ్ ❀ ఉపాద్వ్యజజినమగౌ
 రాదయః ||౬||౨||౧౯౪|| ఉపాత్పరంయతోద్వ్యచక్రమజిన ఇన్తోదాత్రంతత్పరు
 ష్ - గౌరాదీన్లర్జయత్వా- ఉపదేవః- ఉజేష్ఠః- ఉపాజినమ్ - అగౌరాదయఃకిం- ఉప
 గౌరః- ఉపతైషః- తత్పరుషేకిం - ఉపగతస్సోమోయస్యసః ఉపసోమః❀ సోరవక్షేప
 ణే ||౬||౨||౧౯౫|| సుప్రత్యవసీతః- సురత్రపూజాయామేవ - వాక్యార్థస్త్యత్రనిద్దా -
 ఆఘూయయాతధాభేదానాత్ - సోకిం - కుబ్జాహ్మణః- అవక్షేపణేకిం - సువృషణమ్
 ❀ ఖాషోత్పచ్ఛే ||౬||౨||౧౯౬|| ఉత్క్రాన్తఃపుచ్చాదుత్పచ్చః - యదాతుపుచ్చముద
 స్యుతిత్తుచ్చయతేః ఏరచ్ - ఉత్పచ్చః తదాథాధాదిస్వరేణ నిత్యమన్తోదాత్రత్యేప్రా
 ప్రైకలోపయం- సేయముభయఽప్రిభాచా- తత్పురుషేకిం- ఉదస్తంపుచ్చంయేనన ఉ
 త్పుచ్చః❀ ద్విత్రిభ్యాంపాద్దన్తర్ధసుబహువ్రీహికా ||౬||౨||౧౯౭|| అభ్యాంపరేష్వే
 ష్వన్తోదాత్తౌ- ద్విపాచ్చతుష్పాచ్చరథాయ- త్రిపాదుర్ధ్వః- ద్విదన్ - త్రిమూర్ధా
 నఃసప్రక్షిం - మూర్ధస్యైత్యత్రసమాసాస్త్ర ఏవమూర్ధశబ్దః - తస్యైతత్ప్రయోజనం-
 అనత్యపిసమాసాస్త్రే అన్తోదాత్రీత్యంయధాస్యాత్ - ఏతదేవజ్ఞావకమనిత్య సమాసా
 న్తోభవతితి - యదాపిచసమాసాస్త్రః క్రియతే తదాపిబహువ్రీహిః కార్మిత్యాత్రదేదే
 శత్వాచ్చసమాసాన్తోదాత్రీత్యం పతేభవత్యేవ- ద్విమూర్ధః-౨- ద్విత్రిభ్యాంకిం - కల్ప
 ణమూర్ధా- బహువ్రీహికాం - ద్వయోర్నూర్ధాద్విమూర్ధా❀ సద్ధంచాక్యాన్తే ||౬||
 ౨||౧౯౮|| గౌరసక్తః- శ్లష్ఠసక్తః- ఆక్రాన్తాన్కిం- చక్రసక్తః - సమాసాస్త్రస్యపచశ్చ
 త్వాన్విత్త్యమేవాన్తోదాత్రత్పరభవతి❀ పరాదిశ్చపదసేబహుశమ్ ||౬||౨||౧౯౯|| ఛన
 సపరస్యసక్తశబ్దస్యాదిరుదాత్తౌవా- అజ్ఞేసక్తమాలశేత - అత్రవాత్రిక్మ్ || పరాదిశ్చప
 రాస్తశ్చపూర్వాస్తశ్చాపిదృశ్యతే | సూర్వాదయశ్చదృశ్యనై వ్యత్యయో బహుశంతత
 తి|| తువిజాతా ఉరుతయా- పరాస్తః- నియేనముష్టిసాత్యయా- యత్రీచక్రః- పూర్వా
 స్తః- విశ్వాయుగైకి|| ❀ ఇతిసమాసస్వరాః❀❀❀ తిజోగోత్రాదీ
 నికుత్సనాభీష్ట్యయోః ||౮|| ౧||౨౭|| తిజనైత్పదాద్గోత్రాదీనమదాత్తాన్యేతయోః ప
 చతిగోత్రం - పచతిపచతిగోత్రమ్ - ఏవంప్రవచనప్రమాసన ప్రకథన ప్రత్యాయనాద
 యః - కుత్సనాభీష్ట్యగ్రహణంపారవిశేషణం - తేనాన్యత్రాపి గోత్రాదిగ్రహణేకత్వ

నాదావేవకార్యంజ్ఞేయం - గోత్రాదీనికిం - పచతిపాపం - కుశ్నేతికిం ఖనతిగోత్రంస
మేత్యకూపం ❀ తిజతిః ||౨||౧|| ౨౨ || అతిజస్తాత్పదాత్పరంతిజస్తం నిహన్యతే- ఆ
గ్నిమితే ❀ నలుటే ||౨||౧||౨౯|| లుడస్తన్ననిహన్యతే- శ్వఃకర్తా ❀ నిపాతైర్యద్యది
హస్తకుశ్నేచ్చేచ్చణ్కచ్చిద్యత్రయ్య క్తమ్ ||౨||౧||౩౦|| ఏతైర్విపాతైర్యుక్తమ్ నిహన్య
తే- యదగ్నేస్యామహంసత్త్వం - యువాంయదికృథః - కుడన్దకపిన్- అతిత్తిభిశ్చకృ
మాకచ్చిత్- పుత్రాసోయత్రపితరోభవన్తి ❀ సహప్రత్యారమ్భే ||౨||౧||౩౧|| సహ
త్యనేసయ్య క్రింతిజస్తన్నానుదాత్రం - ప్రతిషేధయ్యక్త ఆరమ్భః ప్రత్యారమ్భః - సహ
భోక్త్యసే- ప్రత్యారమ్భేకిం- సహవైతస్త్రిన్దోకేదక్షిణమిచ్చతి ❀ సత్యంప్రశ్నే ||౨||౧||
౩౨|| సత్యయ్య క్రింతిజస్తన్నానుదాత్రంప్రశ్నే - సత్యంభోక్త్యసే- ప్రశ్నేకిం - సత్య
మిద్వా ఉతవయమిద్వంస్తవాచ ❀ అగ్రాపాత్రిలోమ్యే ||౨||౧||౩౩|| అన్యత్యనేసయ్య
క్రింతిజస్తన్నానుదాత్రమ్ - అగ్రకురు- అపాత్రిలోమ్యేకిమ్ - అగ్రకూజిత్వపలః - ఆన
భిషేతమసాకుర్వన్ప్రితోమోభవతి ❀ హిచ ||౨||౧||౩౪|| హియ్య క్రింతిజస్తనా
నుదాత్రం - ఆహిష్టాయతి - ఆహిరుహస్తమ్ ❀ ఛస్తస్యనేకమపినాకాక్షత్వమ్ ||౨||
౧||౩౫|| హిత్వనేసయ్య క్రింతసాకాక్షత్వమనేకమపినానుదాత్రమ్ - ఆన్యతంహిమత్రోవద
తి- పాష్టానదైసంపునాతి - తిజస్తవ్యయమపిననిహన్యతే ❀ యావద్యధాభ్యామ్ ||౨||
౧||౩౬|| ఆభ్యాంయోగేతిజస్తన్నానుదాత్రం - యావద్యజ్జే- యథావిత్కాన్యామావ
తమ్ ❀ పూజాయాన్నానస్తరమ్ ||౨||౧||౩౭|| యావద్యధాభ్యాంయ క్రింతిజస్తంపూ
జాయాన్నానుదాత్రం- యావత్పచతిశోభనం- యథాపచతిశోభనం- పూజాయాంకిం-
యావద్యజ్జే- ఆనస్తరకిం - యావద్దేవదత్తః పచతిశోభనం- పూర్వేణాత్రనిఘా
తః ప్రతిషిధ్యతే ❀ ఉపస్థవ్యవేతంచ ||౨||౧||౩౮|| పూర్వేణానస్తరమిచ్ఛ్య క్రింత ఉపస
ర్గవ్యవధానార్థంపచనం- యావత్పచతిశోభనమ్- ఆనస్తరమిత్యేవ - యావద్దేవద
త్తః ప్రపచతిశోభనమ్ ❀ తుపశ్యపశ్యతాస్తాఃపూజాయామ్ ||౨||౧||౩౯|| ఏభిర్యు
క్రింతిజస్తంనిహన్యతేపూజాయామ్ - ఆదహస్వరామత్రపున్దగభ్యమేరిత ❀ అహో
చ ||౨||౧||౪౦|| ఏతద్వోగేనానుదాత్రంపూజాయామ్ - అహోదేవదత్తః పచతిశో
భనమ్ ❀ కేమేవిధామా ||౨||౧||౪౧|| అహోఇత్యనేసయ్య క్రింతిజస్తంవాసుదాత్రమ్
పూజాయామ్- అహోకటంకరిష్యతి ❀ పురాచపరిష్పాయామ్ ||౨||౧||౪౨|| పురీ
త్యనేసయ్య క్రింత వాసుదాత్రఃత్వరాయామ్ - అధీష్వమాణావపురా విద్యోతతేదిద్యుత్-
నికటాగామిన్యత్రపురాశబ్దః - పరిష్పాయాంకిం- నతేనస్త్రపురాధీయతే - చిరాతీతేత్ర
పురా ❀ నన్విత్యన్యజ్ఞేషణాయామ్ ||౨||౧||౪౩|| నన్విత్యనేసయ్య క్రింతిజస్తంసాను
దాత్రమ్సన్జ్ఞావిషయప్రార్థనాయాం - నన్విచ్చామిభోః - అసజానీహిమాంగచ్ఛస్త
మిత్యర్థః- అన్వితికిమ్ అకాక్షీకటాత్వం- నసకరోమి- పృష్ఠప్రతిపచనమేతత్ ❀ కిం
క్రియాప్రశ్నేనైవపన్దమప్రతిషిద్ధమ్ ||౨||౧|| ౪౪ || క్రియాప్రశ్నేనైవరమానేనకంశజ్ఞేన
య్య క్రింతిజస్తన్నానుదాత్రం- కింద్విజఃపచత్యాహోస్విద్గచ్చతి - క్రియేతికిం- సాధనప్ర
శ్నేమాధూత్ - కింభక్రింతచత్యపూపాన్వా - ప్రశ్నేకిం - కిషధితే - క్షేపోయమ్ -
అనుపస్థగిం - కిప్రపచతి - ఉత్ప్రకరోతి - అప్రతిషిద్ధంకిం - కింకింద్విజోనపచతి

❀ లోపేవిభామా ||౯||౧||౪౫|| కిమోప్రయోగే ఉక్తవా దేవదత్తః పచత్వాహూ
 స్విత్పరతి ❀ ఏహిమస్యే ప్రహసేల్పట్ ||౨||౧||౪౬|| ఏహిమస్యేత్వసేసయ్య క్రం లృడ
 న్నానుదాత్తం క్రిడాయాం - ఏహిమస్యభ క్రం భోక్త్యసే - సహిభోక్త్యసే భుక్తం
 త్వరిధిభిః - ప్రహసేకిమ్ - ఏహిమస్యసే ఓదనంభోక్త్యే సుమమస్యసే - గత్పర్థలోటా
 లృడిత్యసేదైససిద్ధసయమాధ్యాయమారమ్భః - ఏహిమస్యేయ్యక్తేప్రహస ఏవనాస్యత్ర - ఏ
 హిమస్యసే ఓదనంభోక్త్యే ❀ జాత్వపూర్వమ్ ||౨||౧||౪౭|| అవిద్యమానపూర్వం
 యజ్ఞాతు తేనయ్య క్రంతిజన్తం నానుదాత్తం - జాతుభోక్త్యసే - ఆపూర్వంకిమ్ - కటం
 జాతుకరివ్యసి ❀ కింవృత్తంచదుత్తరమ్ ||౨||౧||౪౮|| అవిద్యమానపూర్వం చదు
 త్తరం యత్కింవృత్త తేనయ్య క్రంతిజన్తంనానుదాత్తం - విభక్త్యన్తం ఉతరడతమా
 న్తంకిమోరూపం కింవృత్తం - కశ్చిద్భుజ్జీకై - కతరశ్చిత్ - కశిమశ్చిద్వా - చదుత్తరం
 కింకోభుజ్జీకై - ఆపూర్వమిత్యేవ - రామకించిత్పరతి ❀ ఆహోఉతాహోచానన్త
 రమ్ ||౨||౧||౪౯|| ఆహోఉతాహో ఇత్యాభ్యామపూర్వాభ్యాం య్య క్రంతిజన్తన్నా
 నుదాత్తమ్ - ఆహోఉతాహోవాభుజ్జీకై - ఆనన్తరమిత్యేవ - కేమేవిభామాం వత్సతి -
 ఆపూర్వేతికిం - దివఆహోభుజ్జీకై ❀ కేమేవిభామా ||౨||౧||౫౦|| ఆభ్యాంయ్య క్రం
 వ్యవహితం తిజన్తంవానుదాత్తమ్ - ఆహోదేవఃపవతి ❀ గత్పర్థలోటాల్పాచేత్కా
 రకంసర్వాన్యత్ ||౨||౧||౫౧|| గత్పర్థానాంలోటాయ్య క్రంతిజన్తన్నానుదాత్తం - య
 త్రైవకారకేలోటతత్త్రైవల్పడపిచేత్ - ఆగచ్ఛదేవగ్రామంద్రక్ష్యసి - ఉద్యస్తాదే
 వదత్తేనశాలయో రామేభోక్త్యస్తే - గత్పర్థేకిం - పచదేవఓదనంభోక్త్యసే- న్నం-
 లోటాకిం - ఆగచ్ఛదేవగ్రామంద్రక్ష్యస్యేనం - లృట్కిం - ఆగచ్ఛదేవగ్రామంపశ్య
 స్యేనం - నచేదితికిమ్ - ఆగచ్ఛదేవగ్రామంపితాతేఓదనంభోక్త్యతే - సర్వకిం - ఆగచ్ఛ
 దేవగ్రామం త్వంచాహంన ద్రక్ష్యేవఏన మిత్యత్రాపి నిఘాతని షేఘో యథా స్యా
 త్ - యల్లోడన్తస్యకారకంతచ్చాన్యచ్చల్పడన్తేనోద్యతే ❀ లోట్పు ||౨||౧||౫౨||లోడ
 న్తంగత్పర్థలోటాయ్య క్రం నానుదాత్తమ్ - ఆగచ్ఛదేవగ్రామంపశ్య - గత్పర్థేతికిం - ప
 చదేవాదనంభుజ్జీక్వేనమ్ - లోట్కిమ్ - ఆగచ్ఛదేవగ్రామంపశ్యసి - నచేత్కారకం
 సర్వాన్యదిత్యేవ - ఆగచ్ఛదేవగ్రామం పశ్యత్వేనం రామః - సర్వగ్రహణాత్రిహ
 స్యాదేవ - ఆగచ్ఛదేవగ్రామంత్వత్సహజ్ఞాపశ్యావ-యోగవిఖా గడత్రరార్థః ❀ వి
 ఖాపిత్సంసోపసర్గమనుత్తమమ్ ||౨||౧||౫౩|| లోడన్తంగత్పర్థలోటాయ్య క్రంతిజన్తం
 నుదాత్తమ్ - ఆగచ్ఛదేవగ్రామంప్రవిశ - సోపసర్గంకిమ్ - ఆగచ్ఛదేవగ్రామంపశ్య -
 అనుత్తమంకిమ్-ఆగచ్ఛానిదేవగ్రామంప్రవిశాని ❀ హన్తవ ||౨||౧||౫౪|| హన్తేత్వస్తే
 నయ్య క్రమనుత్తమంలోడన్తంవానుదాత్తం - హన్తప్రవిశ - ౨ - సోపసర్గమిత్యేవ - హ
 న్తకురు - నిపాతైర్వదితి నిఘాతప్రతిషేధః- అనుత్తమంకిం - హన్తప్రభుజ్ఞావత్రా ❀ ఆ
 మఏకాన్తరమానున్త్రితమనన్తికే ||౨||౧||౫౫|| ఆమఃపరమేకపదాన్తరితమానున్త్రిత
 న్నానుదాత్తమ్ - ఆమ్పచనిదత్తా-3- ఏకాన్తరంకిమ్ - ఆమ్ప్రపచనిదత్తా-3-ఆమ్ న్త్రి
 తంకిమ్-ఆమ్పచనిదత్త-ఆమ్ న్త్రికేకిమ్ - ఆమ్పచనిదత్త ❀ యద్ధితువ్వరంభస్త్వి ||౨||౧||
 ౫౬||తిజన్తన్నానుదాత్తమ్ - ఉదస్థజోయదగ్గిరః - ఉతన్తిహి - ఆభ్యాసాస్యామితుతే - ని

పాతైర్వదితిహిచేతితుప శ్యేతిచనిధే నియమార్థమిదమ్ - ఏతైశ్చ పరమాతై ర్యోగేనా
 న్యైరితి - జాయస్యారోహవైహి - ఏహీతిగత్యర్థలోటా యుక్తస్య రోహవేణిలోడస్త
 స్యసేమాతోభవతి ❀ చనచిదివగోత్రాదితద్ధితామైడితెవ్యగతేః || ౨ || ౧ || ౪౭ || ఏషు
 వట్సుపరతస్తిదస్తస్నాసదాత్తం-దెవఃపచతిచన - దెవఃపచతిచిత్ - దెవఃపచతిచ - దెవః
 పచతిగోత్రం - దెవఃపచతికల్పం - దేవఃపచతిపచతి - ఆగతేఃకిం - దేవఃప్రపచతిచన -
 ❀ చాదిషుచ || ౨ || ౧ || ౪౮ || చవాహవైహిషుపరేషుతిదస్తంనానుదాత్తం - దెవఃపచతిచ-
 భాదతిచ - ఆగతేరిత్యేవ - దెవఃప్రపచతిచ - ప్రభాదతిచ - ప్రథమస్యచవాయోగఇతిసి
 ఘాతఃప్రతిషిధ్యతేద్వితీయంతునిహస్యతవీవ ❀ చవాయోగేప్రథమా || ౨ || ౧ || ౪౯ ||
 చవేత్యాభ్యాం యోగే ప్రథమా తిజ్వేభక్తి ర్నానుదాత్తా - గాత్పరయతి వీణాంవా
 వాదయతి - ఇతోవాసాతి మీమహే - ఉత్తరవాక్యయో రనుషజ్ఞానీయ తిదస్తాక్షయే
 యంపాప్రథమకి - యోగేకిం - పూర్వ భూతయో రపియోగే నిఘాతార్థంప్రథమాగ్ర
 హణంద్వితీయాదే స్తిదస్తస్యమాఘాత్ ❀ హేతిషీయాయామ్ || ౨ || ౧ || ౫౦ || హయ
 క్తా ప్రథమా తిజ్వేభక్తి ర్నానుదాత్తా ధర్మవ్యతిక్రమే - స్వయంహరధేనయాతి-3- ఉ
 పాధ్యాయంపదాతింగమయతి-షీయాశీరితిప్లుతః ❀ అహేతివినియోగేచ || ౨ || ౧ || ౫౧ ||
 అహయక్తాప్రథమా తిజ్వేభక్తి ర్నానుదాత్తా నానాప్రయోజనైనియోగే షీయాయాం
 చ - త్వమహగ్రామంగచ్ఛ త్వమహరధేనారణ్యంగచ్ఛ - షీయాయాం స్వయమహర
 ధేనయాతి-3- ఉపాధ్యాయం పసాతిన్నయతి ❀ చాహలోపవివేత్సవధారణమ్ || ౨ ||
 ౧ || ౫౨ || చలహవీతయోగ్లోపప్రథమాతిజ్వేభక్తి ర్నానుదాత్తా - దెవవీవగ్రామం
 గచ్ఛతు - దెవవీవారణ్యంగచ్ఛతు - గ్రామమరణ్యంచ గచ్ఛత్విత్సర్థః - దెవవీవగ్రా
 మంగచ్ఛతు - రామవీవారణ్యంగచ్ఛతు - గ్రామంకేవల మరణ్యం కేవలం గచ్ఛత్విత్సర్థ
 థః-ఇహహలోపఃసచకేవలార్థం - అవధారణకిం - దేవత్వేవభోక్త్యసే - సక్యవిదిత్సర్థః
 ఆనవక్లప్తావేవకారః ❀ చాదిలోపేవిధామా || ౨ || ౧ || ౫౩ || చవాహవైహిసానాంలోపే
 ప్రథమా తిజ్వేభక్తి ర్నానుదాత్తా - చలోప - శుక్లావ్రీహయోభవద్వి - క్షేతాగాఆ
 జ్యాయదుహస్తి-వాలోప - వ్రీహిభిగ్యజేత - యవైర్యజేత ❀ వైహివేతిచఛన్దసి || ౨ ||
 ౧ || ౫౪ || అహరైవదేవానామానీత్ - అయంవావహస్తజనీత్ ❀ ఏకాన్యాభ్యాంసమ
 ర్థాభ్యామ్ || ౨ || ౧ || ౫౫ || ఆభ్యాంయుక్తాప్రథమాతిజ్వేభక్తి ర్నానుదాత్తాఛన్దసి -
 అజామేకాం జన్వతి ప్రజామేకాంరక్షతి - తమోరన్యః పిప్లగి స్వాద్వత్తి - సమర్థా
 భ్యాంకిం - ఏకోదేవానుపాతిత్వత్ - ఏకఇతి సంఖ్యాపరఃనాన్యార్థః ❀ యద్వృత్తా
 నిత్వమ్ || ౨ || ౧ || ౫౬ || యద్వృత్తాత్పరంతిదస్తంనానుదాత్తం - యత్రపదేయచ్చ
 బ్దః తద్యద్వృత్తం - యోఘజ్జేతే - యద్ర్యజ్ఞోయ్యుర్వాతి || అత్రవ్యవహితే కార్యమి
 వ్యతే ❀ పూజనాత్ముజితమనుదాత్తంకాష్టాదిభ్యః || ౨ || ౧ || ౫౭ || పూజనేభ్యఃకాష్టా
 దిభ్యఃపూజితవచనమనుదాత్తం - కాష్టాభ్యాపకః - అక్షాతాభ్యాపకః-సమాసాస్తోదా
 త్తత్వాపవాదఃఏతత్సమాసేఇవ్యతే - నేహ - దారుణమధ్యాపకఇతివృత్తిమతం - పూ
 జనాదిత్యేవ పూజితగ్రహణేసిద్ధే పూజిత గ్రహణ మనస్తరపూజితలాభార్థమ్ - ఏతదే
 వజ్ఞాపకమత్రప్రకరణే వచ్చమినిధేనేహి నా నస్తర్యమాక్రియతఇతి ❀ సగతిరపితిచ్ ||

౧౧౧ || ౬౦ || పూజసేభ్యుకాంతాదిభ్యస్త్రీజన్మపూజితమనుదాత్రం - యత్కావ్యం ప్రప
చతి - తిజతిజఇతి నిఘాతస్యనికాత్తైర్యదినిషేధేప్రాప్తే విధిరయం - సగతి గ్రహణా
చ్చగతిరపినిహస్యతే * గతిగ్రహణేడపసగ్రహణమిద్యతే * సేహ- యత్కావ్యం
ప్రీతికరోతి * కుత్ససేచసుప్యగోత్రాదా || ౧౧౧ || ౬౧ || కుత్ససేసుబద్ధేపరేసగతిరగతి
పితిజనుదాత్రః - పచతిపూతి-ప్రపచతిపూతి - పచతిమిధ్యా-కుత్ససేకిం - ప్రపచతి
భనం- సుపికిం- పచతికిత్సాతి- ఆగోత్రాదాకిం- పచతిగోత్రమ్* క్రియాకుత్సనఇతి
వాచ్యమ్ * కర్తుకుత్ససేమామాత్ - పచతిపూతిదేవదత్తః * పూతిశ్చాసబద్ధఇతివా
చ్యమ్ * తేనాయం చకారానుభవత్వాదన్తాదాత్రః * వాచిహ్నార్థమనుదాత్రమితివా
చ్యమ్ * పచన్తిపూతి * గతిగ్రహణే || ౧౧౧ || ౬౨ || ఆనుదాత్రః-అభ్యుద్ధరి-గతికిం - దత్తః
ప్రపచతి- గతాకిమ్-ఆమన్తైరిన్ద్రప్రహరిభిర్యాహిమయారరోమభిః * తిజిహోదాత్రవ
తి || ౧౧౧ || ౬౩ || గతిగ్రహణదాత్రః - యత్ప్రపచతి- తిజగ్రహణముదాత్రవతఃపరిమాణా
ర్థమ్ - అన్యధాహి యంప్రతిగతి ప్రతధాతావేదోదాత్రవతిస్యాత్ ప్రత్యయే సన్యా
త్ - ఉదాత్రవతికిం - ప్రపచతి * ఇతితిజన్మస్వరాః * అథవైది
కివాశ్యమస్వరసంచారప్రకారః క్యతే - ఆగ్నిమీశఇతి ప్రథమాముక్ - తత్ప్రాగ్ని
శబ్దోఽవ్యుత్పత్తిపక్షే శిష్యత్వేనోదాత్రః - వ్యుత్పత్తౌతు నివృత్తయస్వరేణ - అమ్ను
ప్రవాదనుదాత్రః - అమిపూర్వ ఇత్యేకాదేశస్తేకాదేశఉదాత్రేసేత్యదాత్రః- ఈతే తి
జతిజఇతినిఘాతః - సంహితాయాం యదాత్రాదనుదాత్రస్యేతీకారః స్వరితః - స్వరితా
త్సంహితాయామితి - తేషత్వస్య ప్రపయాపర పర్యాయా ఏకశ్రుతిః పురశ్చబ్దోఽన్తో
దాత్రః - పూర్వాధరారాచాణా మిత్యనివృత్తయస్వరాత్ - పితృశబ్దాపి ధాఖానిన్తా
యాం దధాతేర్నిరతి హ్యదేశే ప్రత్యయస్వరేణాన్తోదాత్రః - పురోఽవ్యయమితి గతి
సగజ్ఞాయాం కుగతినిసమాసే సమాసాన్తోదాత్రే తత్పురుషే తుల్యార్థేత్యవ్యయపూర్వ
పదప్రకృతిస్వరే గతికారకాపపదాత్కృదితి కృదుత్తరపదప్రకృతి స్వరే ధాధాది
స్వరేచ పూర్వ పూర్వోపపదేనప్రాప్తే గతి రనంతరఇతి పూర్వపదప్రకృతి స్వరః - పు
రశ్చబ్దాకారస్య సంహితాయా మ్మృచయే ప్రాప్తే - ఉదాత్రస్వరిత పరస్య సన్నతర
ఇత్యసదాత్రతరః-యజ్ఞస్య నజఃప్రత్యయస్వరః - విభక్తేస్తుప్రవాదనుదాత్రత్వేస్వరి
తత్వం - దేవం- పచాద్యత్ - ఫిట్స్వరేణచిత్స్వరేణాన్తోదాత్రః - ఋత్విక్చబ్దః కృదు
త్తరపదప్రకృతిస్వరేణాన్తోదాత్రః - మూత్వశబ్ద స్తృప్రస్త్రిత్యయాన్తో నిత్స్వరేణా
ద్యదాత్రః - రత్నశబ్దో నబ్వియస్యేత్యాద్యదాత్రః-రత్నానిదధాతీరత్నాః-సమా
నస్వరేణ కృదుత్తరపదప్రకృతిస్వరేణ వాన్తోదాత్రః - తమపః పిత్ర్యా దనుదాత్రత్వే
స్వరితప్రపయానిత్యాదియధాశాస్త్రమున్నయమ్ || * * * * *

ఇతిశ్రీభట్టోజివీక్షితవిరచితాయాం సిద్ధాంతకాముద్యం
వైదికప్రక్రియాసమాప్తా.

* శ్లోకమ్ || శ్రీః అధికారసూత్రేన తే యుక్తా రాస్తా మాతృమహితృస్సస్య యాతన
 నస్తరః || ఋకారానావితేపజ్ఞైవశ్రీః - స్వస్వాదికస్యైవజీవీషేధన క్రిత్యా
 దేర్లిపా ఈకారానత్యాత్ - తిస్వచతస్సోస్తుశ్రీయామాదే శతయాః ధావపి ప్రకృత్యో
 శ్రీచతురోః ఋదస్త్యాభావాత్ * అన్యప్రత్యయాన్తోధాతుః || అనిప్రత్యయానః
 ప్రత్యయానస్తత్పదాః శ్రీయాంస్సోత్ - చమూః - ప్రత్యయగ్రహణంతి - దేవ
 యతేః క్విప్ డేర్ హ్యుః విశేష్యంతః * అశనభరణ్యరణయః పుంసీచ || ఇయమయంవా అశ
 నిః * మిన్యస్తః || మిప్రత్యయాన్సోనిప్రత్యయానస్తత్పదాః శ్రీయాంస్సోత్ - భూమిః -
 గ్లానిః * వక్ష్వివృష్ణ్యగ్నయః పుంసీచ || పూర్వసాధ్యవదాః * శోణియోన్యూర్తయః పం
 సీచ || ఇయమయంవా శోణిః * క్రిన్యస్తః || కృష్ణం - కృతిత్యాదిః * ఈకారానస్తత్ - ఈద్ర
 త్యయానః శ్రీస్వాత్ - ఋత్రిః * ఈబస్తత్ || ఈబస్తత్ శ్రీయాంస్సోత్ - దేవీ - కురు
 చరిత్యాదిః డేబాబస్తత్ || కురూః - విద్యాః య్వస్తమేకాత్మరమ్ || క్రిః - భూః - వికార
 రంతి - పృథుత్రీః * చింత్యాదిగానవతేః || ఇయంవింశతిః - త్రిశత్ - చత్వారింశత్ - ప
 జ్ఞాశత్ - షష్టిః సప్తతిః - అశీతిః - నవతిః * సుప్తభిరక్షేమ || ఇయందుస్తుభిః - అష్టమితి -
 ఆయందుస్తుభిః వాద్యశేషోన్యూర్తత్వరః * నాభిరత్తత్రియే || ఇయన్నాభిః * ఉభా
 వన్యత్రపుంసీచ || మస్తుభేర్నాభిశ్చ క్షుద్రయానన్యత్రపుంసీచ - నాభిః పత్రియః - కధా
 తర్లి - సమల్లసత్పద్మజువత్రకోవతై రుపాహితత్రీణ్యుపనీనాభిశ్చరిభారణః - ఉచ్యతే -
 దృఢభక్తిత్వాదావివకోమతైరేతే నామాన్యేనపుంసంబోధ్యం - వస్తురే - లిక్షమశిష్టం
 లోకాక్రయత్వాల్లిక్లస్యేతిభాష్యాత్ పుంస్త్యమపీహసాధు - అతఏవ || నాభిర్నాభ్యన్యేవ
 క్రమభ్యుత్థితియమూః పుమాన్ || ద్వయూః పాణిప్రతీకేస్వాత్ శ్రీయాంక్ష్మానికామవ
 ఇతిమేవన - రథసాప్యాహ || మఖ్యరాట్తత్త్రియేనాభిః పుంసీపాణ్యశ్చకేవ్యయాః || చ
 క్రమభ్యేవహనేవశ్రీయాంక్ష్మానికామదఇతి - ఏవమేవంశేన్యత్రాపిబోధ్యమ్ * తల
 స్తః || ఆయంశ్రీయాంస్సోత్ - అక్షస్యభావః శక్లతా - చాప్తస్యస్యశ్చ చాప్తస్యతా -
 గ్రామస్యసమాహుగ్రామతా - దేవఏవదేవతా * భూమివిమృత్సోత్తా వనితాభినా
 నాని || భూమిః భూః - విద్యుత్ సాదామినీ - సరిత్ నిమ్నగా - లతావల్లి - వనితాయోపిత్
 * యాదోనపుంసకమ్ || యాదశ్చబ్రస్సనివాచకోపిక్లిబాస్వాత్ * భాస్సుక్స్పద్విగు
 ణ్ణిగుపానహః || ఏతేశ్రీయాంస్యః - ఇయంభాః ఇత్యాదిః * ఘోణోర్ణేనపుంసకేవ || ఏతే
 శ్రీయాంక్లి దేవస్తః - ఘూణా - ఘూణం - డోర్ణాడోర్ణం - తత్రఘూణాకాప్యమయాద్వికర్ణి
 కా - డోర్ణాతుమేవాదిలోమ * గృహశశాభ్యాంక్లితే || నియూర్థవిదం - గృహశశశూర్వే
 ఘోణోర్ణేయధాసంఖ్యంసపుంసకేస్తః - గృహఘూణం - శశోర్ణం శశలోమనీత్వమరః *
 పాప్వట్వపుట్వట్వత్ తృట్వట్వత్విషః || ఏతేశ్రీయాంస్యః * దర్వి - దర్విత్వాదిః * తి
 ధినాడిరుచివచనాభిఘోణికేకేభిః విరాత్రాన్యదయః || ఏతేపాగ్నోత్ - ఇయంధిరిత్యా
 ది - అమరస్తాహ - తిధయోద్వయోరితి - తధాచభారవిః - తస్యభువివహురాస్తిథయఇ
 తి - శ్రీత్యేహిబహుతిథ్యఇతిస్వాత్ - త్రివరశ్చ - నిఖిలాన్నిశివార్ణిమాతిధీనితి * శమ్భుతి
 రాజికుట్యశేన ద్విప్రకటితుగ్రీవశివక్షురయః || ఏతేశ్రీయాంస్యః - ఇయంశమ్భుతిః

* ప్రతిపదాపద్మవత్సవచర్మసత్వసమదృశ్యమిత్ తుద్విద్యున్ముత్తమిథః || ఇయం
 ప్రతిపదత్యాది- ఉమాఉచ్చస్తీ- ఉమాఃప్రాతరధిష్ఠాత్రిదేవతా * అశీర్ధాఃపూర్వోగ్ద్వా
 రః | ఇయమాశీర్ధాత్వాది * అహ్నుమనన్ సమాసికతావద్దాణామ్మహత్వంచ || అపాదీ
 నాంపశ్యానాంస్త్రీత్వంస్యాన్మహత్త్వంచ- అపఇయాః- స్త్రీయాఃసుమనసఃపుష్పం- సుమ
 నామాలిజాతిః- దేవవాచీతుపుంస్యేవ- సువర్వాణస్సుమనసః- బహుత్వంప్రాయీకమ్ -
 ఏకావసీకతాతైలదానే అసమర్థతీర్థవత్సుత్రేభాష్యప్రయోగాత్ - సమాంసమాంవి
 జాయత్యత్యక్త సమాయాంసమాయామితిభాష్యాచ్చ- విభాషాఘ్రాధేడితిసూత్రేఅఘ్రా
 సాతాంసుమనసామితి వృత్తియాభ్యాయాం హరదత్తోప్యేవమ్ * సృక్తత్వజ్యోగ్వాగ్య
 వాగూనాస్సజః | ఇయంసృక్తత్వజ్యోగ్వాక్ యవాగూనాఃస్పిక * తటిసీమాసంపద్యాః ||
 ఇయంతటిః- సీమా- సంపద్యాః చుల్లివేణిభాగ్యశ్చ || స్పష్టమ్తారాధారజ్యోతాపద
 యశ్చజః శలాకాస్త్రీయాన్నిత్యమ్ || నిత్యగ్రహణమస్యేమాం క్వచిద్వ్యభిచారంజ్ఞాపయ
 తి || ————— * అతిస్త్రుధి కారః * ————— * పుమాన్ || అధికారోఽయమ్ * ఘృతా
 ద్యస్తః || పాకః - త్యాగః - కరః - గరః - భావార్థనివేదం - నపుంసకత్వవిశిష్టభావే కల్బ్య
 డాభ్యంస్త్రీత్వవిశిష్టేతుక్తిన్నాదిభిర్భాగైసపరిశేమాత్ - కర్తృదౌషఘృతాద్యస్తమపినిశే
 వ్యలిక్తం - తథావభాష్యం - సంబద్ధమగువర్తిత్యతి * ఘాటతశ్చ || స్తరః- గోచరః- చ
 యః- జయః- ఇత్యాది * భయలిక్తభాగపదానినపుంసకే || ఏతానినపుంసకేఽస్యః - భయం-
 లిక్తం - భగం-పదమ్ * నజస్తః || నజప్రత్యయాంతఃపుంసిస్యాత్ - యజ్ఞః-యత్నః * యా
 జ్ఞాస్త్రీయామ్ || పూర్వస్యావపాదః * కృన్తోఽఘః || క్రిప్త్యయాన్తోఽఘః - పుంసిస్యాత్ -
 అధిః- నిధిః- ఉదధిః- కృన్తోకిం- దానం- ఘుంకిం- జజ్జబీజమ్ * ఇమధిఃస్త్రీచ || ఇమధి
 శిష్టః స్త్రీయాంపుంసీచ * దేవాసురాత్సస్వర్గినిసముద్రనఖకేకదస్త్రసంభుజకణభిక్షక
 వసజ్జాభిధానాని || దేవాఃసురాః - అసురాః- దైత్యాః-౧-అత్తా-తైత్రజ్ఞః-స్వర్గీనా
 కః-౧-గిరిపర్వతః-౧- సమద్రోఽభిః-౧-చఖః కరయహః-౧- కేశశిరోయహః-౧-ద
 న్లోదశనః-౧- సనఃకుచః-౧-భుజోదోః- కర్ణోగళః-౧- భగ్గఃకరవాళః-౧- శవోమార్గ
 జః-౧-పద్మాకర్దమఇత్యాది * త్రిష్టపత్రిభువనేనపుంసకే || స్పష్టం - తృతీయంవిష్టపం
 త్రివిష్టపం - స్వర్గాభిధానతయాపుంస్త్రీ ప్రాప్తేయమారమ్భః * ద్యౌఃస్త్రియామ్ ||
 ద్యౌదివోస్త్రైవోపాదానమిదమ్ * ఇమబాహూస్త్రియాంచ || చాత్పుంసి * బా
 ణకాణ్డనపుంసకేచ || చాత్పుంసి - త్రిష్టపేత్యాదిచతుస్సూత్రి దేవాసురత్వస్యావ
 పాదః * నాంతః || అయంపుంసి- రాజా - తతా - నవచర్మవర్తాదివ్యతివ్యాప్తిః- మన్
 ద్యౌచ్ఛకోకరరితి నపుంసకప్రకరణే వత్సమాణత్యాత్ * క్రతుపురుషకపోల గుల్ఫమే
 ఘాభిధానాని || క్రతురధ్వరః-౧- పురుషోనరః-౧- కపోలోగజ్జః - గుల్ఫఃప్రపదః-౧
 మేఘానీరదః-౧ * అగ్రాన్నపుంసకమ్ || పూర్వస్యావపాదః * ఉకారాస్తః || అయంపుం
 సిస్యాత్ - ప్రభుః - ఇతుః - హస్తర్బట్టాలాస్యాంస్యత్యాగమేగదే స్త్రీయాం - ద్య
 యోఃకపోలావయవఇతిమేదిసి - కరేణు రిభ్యాంస్త్రీనైభాత్యమరః - ఏవంజాతీయకవిశే
 వవచనానాకాస్త్రస్తుప్రకృతసూత్రస్యవిషయః - ఉక్తంచ - లిక్తశేషవిధిర్వాసీవి
 శేషైర్యద్యబాధితఇతి - ఏవమన్యత్రాపి * ధేనురజ్జువహు సరయశన రేణుప్రియజ్గ

పఃస్త్రియామ్ || సమాసేరజ్ఞఃపుంసేచ || కర్మటరజ్ఞా కర్మటరజ్ఞానా * త్మక్షజానప
 శుస్వాద్వక్రజతుత్రపుతాలానినపుంసకే - వశుచార్దవాచి - అర్ధహవీరికి - వశుర్న
 యూఖాగ్నిధనాధిపేషు * మధురభుక్తిసాసకమద్దలూనినపుంసకేచ || చాత్వంసి -
 ఆయంమద్గుః - ఇదమద్గుః * రుత్వస్తః || మేరుః - శేరుః * దారుశేరుజతువస్తుమస్తూనిన
 పుంసకే || రుత్వస్తఃతిపుంస్త్యస్యాపవాదః - ఇదందారుః * సత్పర్వపుంసకేచ || చాత్వం
 సి-సత్తుః - సత్తు * ప్రిగ్రితైరకారాస్తః || రక్షిదివసాభిధానానీతి వక్ష్యతిప్రిగతస్సా
 దకారాస్తఃత్యగిక్రియతే || * || కోపధః || కోపధోకారాస్తఃపుంసీస్యాత్ - ప్రభః - క
 ల్మః * చిబుకశాలూకప్రితిపదికాంశుకోల్తుకానినపుంసకే || పూర్వసూత్రాపవా
 దః || * కణ్ఠకాసీకసరక మోదకచమకమ ప్రకపుప్రకతటాక నిమగ్నశుష్కవర్చగ్రహిణాక
 ఖాణ్డోపిణ్డోకటకదణ్డోపిటకతాలకఫలకపలాకానినపుంసకేచ || చాత్వంసి-అయంకణ్ఠకః -
 ఇదంకణ్ఠకమిత్యాదిః టోపధః || టోపధోకారాస్తఃపుంసీస్యాత్ - ఘటః - పటః * కిరీట
 ముకుటలలాటపటపటశృంగాటకరాటలోహానినపుంసకే || కిరీటమిత్యాదిః కుటకుటాకపట
 కవాటకర్పటనటనికటటిటకటానినపుంసకేచ || చాత్వంసి - క్షటః - కుటమిత్యాదిః ణోప
 ధః || ణోపధోకారాస్తః పుంసీస్యాత్ - గుణః - గణః - పామణః * బుణలవణపర్ణతోరణ
 గణోష్ఠానినపుంసకే || పూర్వసూత్రాపవాదః * కాష్ఠాపణస్పల్లశువర్ణప్రణచరణవృష
 ణవిషాణచూర్ణతృణానినపుంసకేచ || చాత్వంసిః - ధోపధః || రధః * కాప్తప్యధికోధానిన
 పుంసకే || ఇదంకాప్తమిత్యాదిః కాప్తాదిగర్భాస్త్రియామ్ || ఇమాః కాష్ఠాః * తీర్థపోధ
 యూథగాథానినపుంసకేచ || చాత్వంసి-అయంతీర్థః - ఇదంతీర్థమ్ * నోపధః || ఆదస్తఃపుం
 సి-ఇనః - కేనః * జఘనాజినఘనీనకాననవనవృజినః వినవేతనశాసనసోపానమిధునశ్చ కాన
 రత్ననిమ్నచిహ్ననినపుంసకే || పూర్వస్యాపవాదః * మానయానాభిధాననలినప్రతిలోచ్యాన
 శియనాసనస్థానచద్దనాశాసనమ్నానభవనవగన సుభావన విభావనవితానవిమానాని న
 పుంసకేచ || చాత్వంసి-ఆయమ్నానః - ఇదమ్నానమ్ * పోపధః || ఆదస్తఃపుంసి - యూపః - దీ
 పః - గర్భః * పాపయాపోడుపత్యశిల్పపుష్పశష్పగమీపాస్తరిపాణినపుంసకే || ఇదంపాప
 మిత్యాదిః శూర్పకుత్తవకుణపద్మిపటపానినపుంసకేచ || ఆయంశూర్పః - ఇదంశూర్పమి
 త్యాదిః భోపధః || స్తమ్భః - కుమ్భః * తలభంసపుంసకమ్ || పూర్వస్యాపవాదః * జృమ్భ
 న్నపుంసకేచ || జృమ్భం - జృమ్భః * మోపధః || సోమః - భీమః * రుక్త సిద్ధి యుక్తేద్ధిగు
 ల్తాధ్యాత్మకజ్జుమానినపుంసకే || ఇదంరుక్తమిత్యాదిః సంగ్రామదాడిమకుసుమాశ్రమ
 షేమక్షేమహేమోమోహ్యమానినపుంసకేచ || చాత్వంసి - ఆయంగంగ్రామః - ఇదంగంగ్రా
 మమ్ * యోపధః || సమయః - హయః * కిసలయహృదయేన్ద్రియోత్తరీయాణినపుంసకే ||
 సుప్తం * గోమయకమాయమలయాన్వయావ్యయానినపుంసకేచ || గోమయః - గోమయం.
 * రోపధః || త్సరః - ఆజ్ఞురః * ద్వారాగ్రస్ఫారతక్రవక్రవప్రక్షిప్తక్షుద్రనారతీరమూరకృ
 చ్చగ్రిరధ్ధాగ్రశ్వభిభీరగభీరమౌరవిచిత్రకేయారకే దాహోదగశరీరకస్తర మస్తరపజ్జరాజ
 రజరరాజరవైరదామరపుష్కరగచ్ఛారకుటీరకుశీరచత్వరకాక్షీరసీరామ్బరశిరతస్త్రీయ
 స్త్రీక్షత్రక్షేత్రమిత్రకళత్రచిత్రసూత్రవక్త్రీశత్రగోత్రాగ్నిలిత్రభలిత్రాస్త్రశాస్త్రవస్త్ర
 పత్రపాత్రఘత్రాణినపుంసకే || ఇదంద్వారమిత్యాది * శుక్రమదేవతాయామ్ || ఇదంక్షత్రం

రేతః * చక్రవజ్రాన్ధకారసారావారపారక్షీరతోమరశ్యజ్ఞారభృగ్గౌర మద్వారోక్తిరతిమి
 రశిశిరాణినపుంసకేచ॥ చాత్పంసి-చక్రః- చక్రమిత్యాదిః పోషణః॥ వృషః- వృతః* శిరీష
 ర్జిషామృరీషపీయామ పురీష కల్పిషకల్పామాణినపుంసకే* యూషకరీషామిషవిషవద్వాశి
 నపుంసకేచ॥ చాత్పంసి- ఆయః యూషః- ఇదం యూషమిత్యాది * సోపథః ॥ వత్సః -
 బాయిసః- మహానసః* వనసభిసంససాహసానినపుంసకే* చమససరసనిర్వాసోపవా
 సకర్పాసవాసమసకాసకంసమాంసానినపుంసకేచ॥ ఆయంచమసకత్యాది * కంసం
 చాప్రాణిని॥ కంసోక్త్రీపానభాజనం- ప్రాణినితకః సోనామిశ్చిద్రాజా * రశ్మినివసా
 భిభానాని॥ ఏతానిపుంసీశ్యుః- రశ్మిర్తయూఖః- దివసోఘస్ర, * దీప్తిః స్త్రీయామ్॥
 పూర్వస్యాప్రవాదః * దినాహనినపుంసకే॥ ఆయమప్రవవాదః * మానాశ్చేధానాని॥
 ఏతానిపుంసీశ్యుః- కుడవః- చ్రచ్చః* దోక్రిణాథకానపుంసకేచ॥ ఎదందోక్రిణం - ఆయం
 దోక్రిణః * భారీమానికే స్త్రీయామ్॥ ఇయంభారి- ఇయంమానికా* దారాక్షతలాజా
 సూనాంబహుత్వంచ ॥ ఇమేదారా* నాడ్యపజనోపపదానివ్రణాజ్యపదాని ॥ యధా
 సంఖ్యంనాడ్యద్భుపపదానివ్రణాదీనపుంసీశ్యుః- ఆయంనాడీవ్రణః- ఆపాజ్యః- జనపదః
 వ్రణాదీనాముభయలిక్లతేపిక్లిబత్వనివృత్త్యర్కసూత్రమ్ * ముగ్ధరుత్రగదృష్టిజః ॥ ఆ
 యమ్మరుత్* యుషిరాశివృత్తిగ్రన్ధిక్రిమివ్యనిలలిశాలిహాలిరవికవికవిమునయః ॥ ఏతేపుంసి
 శ్యుః- ఆయమృషిః* ధ్వజగతిమజ్జప్రక్షాః॥ ఏతేపుంసః* నాస్తరుస్తాస్తవ్రాత వాతమాత
 ధూర్తసూతమాతమహూర్తాః॥ ఏతేపుంసి - ఆమరస్తుముహూర్తో స్త్రీయామిత్యాహ-
 * పల్లమణ్డకరణ్డభరణ్డవరణ్డతుణ్డకణ్డమణ్డపాపణ్డశిఖణ్డాః॥ ఆయంపణ్డః* వంశాంశపురో
 దాశాః॥ ఆయంవంశః- పురోదాశ్యతేపురోదాశః- కర్మణిఘణ్- భవవ్యాఖ్యానయోః
 ప్రకరణే పూరోదాశపురోదాశాత్ప్రస్థితి ఏకారప్రకరణే*ప్రీహఃపురోదాశ ఇతి
 చనిపాతనాత్ప్రకృతసూత్ర ఏవనిపాతనాద్వాదస్యజత్వం - పురోదాశభుజామిష్టమితి
 మాఘః* హృదకస్తకున్దబుద్ధుదశద్వాః॥ ఆయంహృదః * ఆర్ధపదిమధ్యభుజీస్తమ్భనిత
 మృపూగాః॥ ఆయమర్ధః* పల్లవపల్లవార్ధరేఫకటాహనిరూప్యహమరమణితరగ్గతురగ్గగ
 న్ధసగ్ధస్థుదగ్గసంగసముద్రప్రభాః॥ ఆయంపల్లవకత్యాది * సారభ్యతికికుషీవస్త్రీపాశ్వా
 జ్వలయః॥ ఏతేపుంసి - ఆయంసారధిః॥ —————*తిపుల్లిక్ష్వాధికారః*————— *సపుంస
 కమ్॥ ఆధికారోయమ్* భావేల్పడన్దః॥ హాసని-భావేకిం- పచనోగ్నిః ఇద్ధువ్రశ్చనః కు
 తారశః* నిస్తాచ॥ భావేయానిష్ఠాతదన్దన్తీబంస్యాత్ - హాసితంగీతమ్ * త్వప్యభౌతద్ధి
 తా॥ కుక్లత్వం- శౌక్లత్వం- వ్యభాషిత్యసామర్థ్యాత్పక్షేత్తీత్వం- చామర్శం- చాతురీ- సా
 మగ్ర్యః- సామగ్రీ- బౌచిత్యం- బౌచితీ* కర్తణీచబ్రాహ్మణాదిగుణవచనేభ్యః॥ బ్రాహ్మ
 ణస్యకర్తబ్రాహ్మణ్యమ్*యన్యథగ్రగణ్యుభౌధాశ్వాభావకర్తణీ॥ ఏతదన్దానిక్లిబాని॥ స్త్రీ
 నాడ్యన్నలోపశ్చ॥ స్త్రీయం॥ సఖ్యుగ్యః॥ సఖ్యం॥ కపి*తోగ్ధక్॥ కాశేయం॥ పత్యస్తపురో
 హితాదిభ్యోయక్॥ ఆధిపత్యం ॥ ప్రిణభ్యజ్జాలివయోవచనోన్యాత్యాదిభ్యోఽన్తో ॥ బౌ
 ష్ట్యం॥ హేయనాన్దయనాదిభ్యోఽన్తో॥ వైవహయనం॥ ద్వన్దవయోన్యాదిభ్యోపుభౌ ॥ పి
 తాపుత్రకం॥ హిత్యాభ్యుత్థః॥ అచ్చావాకీయమ్* అవ్యయీభావః॥ ఆధిష్ఠి* ద్వన్దవ
 కత్యమ్॥ పాణిపాదమ్* అభామాయాంపాపస్తశిరావహూరాత్రేచ॥ స్పష్టమ్* అసభో

కర్తృధారయస్తత్పురుషః॥అధికారోయమః॥అనభేదాభిర్యుతా॥శరచ్చాయమ్॥రాజామనుష్య
పూర్వాసభా॥ఇనసభమిత్యాదిః॥సురాసేనాభాయాశాలానిశాస్త్రీయాంచపరవత్॥అస్య
స్తత్పురుషఃపరవల్లిక్తస్సగ్ధ్॥రాత్రాహ్మహఃపుంసి॥అపథపుణ్యాహేనపుంసకే॥సంఖ్యా
పూర్వారాత్రిః॥త్రైరాత్రం-సంఖ్యాపూర్వేతికిం- సర్వరాత్రః॥ ద్విగుః, త్రియాంచ॥ వ్యవ
స్థయా- పశ్యపూర్తి- త్రిభువనమితి॥ ఇనుసస్తః॥ హవిః- ధనుః॥ అర్చిః త్రియాంచ॥ ఇ
సస్తత్వేషిఅచ్చః త్రియాంచపుంసకేచస్యాత్- ఇయమిదంవాప్యః॥ భదిః, త్రియామేవ॥
ఇయంభవిః- ఛాద్యతేననేతిచ్చదే- చురాదిణ్యనాదర్శిత్యాదినా ఇస్- ఇస్సన్నిత్యాది
నా హ్రస్వః- పటలంభమితిత్యమరః తత్రపటలసాహచర్యాచ్చదిషః క్లిబతాంవదిన్తీమ
రవ్యాఖ్యాతార ఉపేక్ష్యాః ॥ ముఖనయనలోహవనమాంసరుధిరకార్ముకనివరజలహలభ
నాన్నాభిధానాని ॥ ఏతేమామభిధాయకాన్క్లిషేస్తుః- ముఖమాననం- ౧- నయనంలోచ
సం-౧-లోహంకాళం- ౨-వసంగహనం-౩-మాంసమామిషం-౪- రుధిరంర కం- ౫- కా
ర్ముకంశరాసం-౬-వివరంబిలం-౭-హలంలాక్షం-౮-౧- ధనంద్రవణం-౯-అన్నమశనం౧౦-
అస్యావపాదానాహ ప్రీతూత్యా ॥ సీరాద్దాదనాఃపుంసి ॥ వక్త్రీనేత్రాగ్రణ్యగా
న్టీవానిపుంసిచ॥ వక్త్రీవక్త్రం- నేత్రోనేత్రం- అరణ్యోరణ్యం- గాన్టీవోగాన్టీవమ్.
॥ అటవీత్రియామితిలోపధః॥ కులం- కూలం- స్థలం॥ తూలోపలతాలకుసులతరళక
మ్బులదేవలవృషలాఃపుంసి ॥ అయంతూలః॥ శిలమూలమగ్గలసాలకమలతలముసలకుజ్జలప
లలమృణాళహలనిగళపలాళబిడాలభలహలాఃపుంసిచ॥ చాత్ క్లిషే- కీలంకీలఇత్యాదిః॥
తాదిస్సంఖ్యా॥ శతం- సహస్రం- శతాదిరికిం- ఏకః, ద్వి-చహవః-సంఖ్యేతికిం- శతశ్చ
క్లోనామపర్వతః॥ శతాయుతప్రయుతాఃపుంసిచ॥ అయశతః- ఇదంశతమిత్యాదిః॥
తాకోట్రి, త్రియామ్॥ ఇయంబిక్షా- ఇయంకోటిః- వాలక్షానియంతంతదిత్యమరాత్ క్లిషేషి-
లక్షాః॥ సహస్రఃపుంసి॥ అయంసహస్రః- ఇదంసహస్రమ్॥ మన్ద్యచ్యో-౨౭ ర్త్రం॥ మన్ద్ర
త్యయాన్ద్యచ్యో-౨౭ క్లిబస్సగ్ధ్-చాత్ క్లిషేషనత్ర ర్త్రం- వర్త- వర్త- ద్యచ్యో-కిం-
అణిమా- మహిమా- ఆర్కరీకిం- దదాతీతిదామః॥ బ్రహ్మస్పంసిచ॥ అయంబ్రహ్మ- ఇ
దంబ్రహ్మ॥ నామరోమణీసపుంసకే॥ మన్ద్యచ్యో-౨౭ త్రియాంచప్రవశ్యః॥ అసన్ద్యచ్య
చ్యో॥ యశః- మనః- తపః- ద్యచ్యో-కిం- చన్ద్రమాంస॥ అప్సరాత్రియామ్॥ ఏతా
అప్సరసః- పోయేణాయం బహువచనాన్తః॥ శత్రస్తః॥ పత్రం-చత్రం ॥ యాత్రాచ
త్రాభస్సాదంష్ట్రావరతాః త్రియామేవ ॥ భృత్రామిత్రభాత్ర పుత్రమస్త్రీవృత్రమై
త్రాఃపుంసి॥ ఆయంభృత్రః- సమిత్రమమిత్రః- తస్యమిత్రాణ్యమిత్రాస్త్రాణిమాఘః- స్వా
తామమిత్రామిత్రేనేతిచ- యత్తుద్విషామిత్రఇతిసూత్రేనారదత్తేనోక్తమ్- అమెర్ద్విషతి
చిదిత్యేణాదిక ఇత్రచ్- అమైరమిత్రం- మిత్రస్యవ్యధయేదిత్యాదౌ సుఖ్యోదాత్తస్తు
చిన్ద్యః- నభోసమాసేత్యేవం- పరవల్లిక్తతాపిస్యాదితితత్రదోషాస్త్రమితి తత్ప్ర
కృతసూత్రా పర్యాలోచనమూలకం- స్వరదోషోద్భావనమపి నభోజరమర మిత్రమృ
తాతి మాషసూత్రాస్త్రరణ మూలకమితివిక్ ॥ పత్రపాత్ర పవిత్ర సూత్రభత్రాః
పుంసిచ ॥ బలకుసుమయద్ధవత్తనరణాభిధానాని॥ ఒలంపీర్గ ॥ పద్మకమలోత్పలా
నిపుంసిచ ॥ పద్మాదయశ్శ్వాః కుసుమాభిధాయిత్యేషి ద్విలిక్తాఃస్యః- అమరోప్యాహ

వాపుంసిపద్మన్నశీనమితి - ఏవంచ అర్ధరాత్రి సూత్రేతుపద్మన్నపుంసకమేవేతివృత్తిగ్రహ
తాస్తరణనేయం * అహవసంగ్రహపుంసి * అజిఃస్త్రియామేవః-ఫలజాతిః|| ఫలజాతి
వాచీభోజనపుంసకంస్యాత్. ఆయలకమ్- అమృమ్ * వృతజాతిః|| స్త్రియామేవ|| క్వచిదేవే
దం - హరితీ * విపజ్జగత్ సకల్ కృషత్ పృషత్ శక్యద్యకృదుదశ్చిత్తః || ఏతేక్షీనా
స్మ్యుః * నవనీతావతాన్యతామృతనిమిత్తవిత్తప్రతగజతప్వత్తరలితాని * శ్వాద్ధకులిశ
దైవపీరకుడ్డాన్దధిగచ్ఛతామ్యాస్పదాకాశకణ్వుజీబాని | ఏతాగ్నేజీన్యః * దైవం
పుంసీవ|| దైవం దైవః * ధాన్యాన్యసన్యరూప్యవజ్యవర్జ్యగృహ్యహవ్యకవ్యకావ్యగత్యావ
త్యమూల్యశిక్యకుశ్యహర్త్యూర్యనైన్యాని|| ఇదంధాన్యమిత్యాని * ద్వద్వబర్హదుఃఖబుడిశ
పిచ్ఛకటుమృవరశరబృద్ధారకాణి * అత్యుద్గ్రయే|| ఇద్రియేకిం- రధాక్షారౌమాఘాత్ ||

————— ❀ ఇతి పుంసకాధికారః. ❀ ————— * స్త్రీపుంసయోః || అధికారోఽయం
* గోమణిపక్షిమృషిపాలిపక్షికాల్పలితుటిమసిమరిచయః || ఇయమయంవాగోః * మన్యు
శీనుకరగ్రాఘ్నిమృగజ్జురణేవః || ఇయమయంవామన్యుః * గుణవచనముకారాస్తన్న
పుంసకంచ || ప్రీక్ష్మిత్వర్థః- పటు- పటుః- పట్టీ * అవత్యాగ్రత్యజే || ఔవగవః- ఔప
గశీ || ————— ❀ ఇతి స్త్రీపుంసాధికారః. ❀ ————— పున్నపుంసయోః || అధికారోఽ
యం * ఘృతమాతనుస్తవ్యేభిత్తైరావతపుస్తకమస్త్రలోహితాః || ఆయంఘృతః- ఇదంఘృ
తమ్ * శ్శృక్లాన్ధునిదామోద్యమశబ్దధాః || ఆయాశ్శృక్లాః- ఇదాశ్శృక్లామ్ * ప్రజకుజ్జకు
భకూర్షప్రస్థసర్వాగ్ధర్షధర్షపుచ్చాః || ఆయంప్రజః - ఇదంప్రజమ్ * కబన్ధాపధాయ
ధాస్తాః || స్పృష్టమ్ * ఇణ్డమణ్డబణ్డకవస్తేనవపార్వాకాశాగ్రశకులికాః || ఏతేపున్నపుం
సకయాస్మ్యుః- కుశోరామసుతేదర్శయోక్తైర్ద్వికేకుశంజితే ఇతివిశ్వః - శలాకాచా
చీతుస్త్రీయాం - తథాచగనపదాదిసూత్రేణాయోవికాశేషీకుశీ - దారుణితుటావా
కుశావానస్తత్యాః స్థలామాయూతేతిసుగతిః - అతఃకృకమీశిసూత్రేకుకాకగ్నీష్వితిప్రయో
గశ్చ- వ్యాగసూత్రేచ-హతేతూపాయనశబ్దేశవత్పాత్యజ్-శాచస్త్యతి- తత్రశారీరకభా
ష్యేవేవమ్ - ఏవంచ కుశిసూత్రభాష్యవామేః వాక్యత్యేనీతే అచ్చప్రజత్యాజ్ ప్రశ్నేషా
దిపరోభామనీగ్రంః పౌగ్ధివాదమాత్రపరఇతిః భావనీయం బహుపుత్రైః * గృహమేహ
దేహపట్టపటాష్టాపదార్పదకకుదాశ్చ ————— ఇతి పున్నపుంసకాధికారః. —————
* అవశిష్టలిక్ష్మమన్యయమ్ || కతియుష్మదస్తదః * స్థానాసంఖ్యాశీష్టాపరవత్ || ఏకఃపురుషః-
ఏకాస్త్రీ- ఏకంకుమః * గుణవచనంచ || శుక్లఃపటుః- శుక్లాపటీ- శుక్లంవస్త్రమ్ * కృత్యా
శ్చ * కరణాధికరణయోర్ద్వితీ * సర్వాదీనిసర్వనామాని || స్పష్టార్థేయంతిసూత్రీ || ❀ ❀

ఇతిశ్రీభట్టోజదీక్షితవిరచితాయాం సిద్ధాంతకామద్యం

పాణినీయలిక్తానుశాసనసూత్రవృత్తిస్సమాప్తా

శ్రీయైనమః.

శ్రీలక్ష్మీహయవదనవరబ్రహ్మణేనమః.

శ్రీగణేశాయనమః.

మునిత్రయనమసాగరశ్లోకాః.

యేనాక్షరసమామూయమధిగమ్యమహేశ్వరాత్ |

కృత్యైర్వాకరణంప్రొక్తంతస్మైపాణినయేనమః ||

యేనఢాతాగిరసిపుంసాంవిమలైశ్శబ్దవారిభిః |

తమశ్చాజ్ఞానజంభిన్నంతస్మైపాణినయేనమః ||

వాక్యకారంవరరుచింభాష్యకారంపతజ్జలిమ్ |

పాణినింసూత్రకారఞ్చప్రణతోస్త్రిమునిత్రయమ్ ||

సవార్తికాష్టాధ్యాయాం ప్రథమాధ్యాయే ప్రథమః పాదః.

౧ వృద్ధిరాదైచ్ఛ

౨ అదేష్టుణః

౩ ఇకోగుణవృద్ధీ

౪ నధాతులోపఆర్థధాతుకే

* యజ్ యక్ క్యవలోపేప్రతిషేధః

౫ క్షితిచ

౬ దీధివేవీటామ్

౭ హలోఽనస్తరాస్సంయోగః

౮ ముఖనాసికావచనోఽనునాసికః

౯ తుల్యాస్యప్రయత్నంసవర్ణమ్

* ఋశివర్ణయోర్నిధస్సావర్ణ్యం

వాచ్యమ్

౧౦ నాఙ్మలౌ

౧౧ ఈమూదేర్ద్వివచనంప్రగృహ్యమ్

౧౨ అదసోమాత్

౧౩ శే

౧౪ నిపాతపకాజనాజ్

ఈషదధై క్రియాయోగే మర్యా

దాభివిధౌచ యః | ఏతమాతం జి

తంవిద్యాద్వాక్యస్తరణయోరజిత్

౧౫ ఓత్

౧౬ సమ్ముద్ధాశాకల్యనేయతావనాన్

౧౭ ఉభాః

౧౮ ఊ

౧౯ ఈమూతౌసప్తమ్యధై

౨౦ దాధాఘ్నదాప్

౨౧ ఆద్యస్తవదేకస్త్రికా

౨౨ తరప్తమపాఘః

౨౩ బహుగణవతుడలిసంఖ్యా

౨౪ షాస్తాపట్

౨౫ డతిచ

౧౬ క్తవతూనిష్ఠా
౧౭ సర్వాదీనిసర్వనామాని
సర్వ-విశ్వ-ఉభ- ఉభయ- ఉతర-ఉత
మ-ఇతర-అన్య - అన్యతర-త్వత్-త్వ
త్వేతికేచిత్ - నెమ-సమ- సీమ-పూ
ర్వపరావరదక్షిణోత్తరాపరాధరాణి
వ్యవస్థాయామసంజ్ఞాయామ్ - స్వమ
జ్ఞాతిధనాఖ్యాయామ్ - అన్తరమ్బహి
ర్యోగోపసంవ్యాసయోః - త్యద్-తద్
యద్-ఏతద్-అదన్-ఇదమ్- ఏక-ద్వి-
యుష్మద్-అస్మద్- భవత్ - కేమ్* స
జ్ఞోపసర్జనప్రతిషేధః*బహువ్రీహౌత
ద్గుణసంవిజ్ఞానమపి * బాధకాన్యసని
పాతనాని*

౧౮ విభాషాదికృమసేవచలవ్రీహౌ
౧౯ సబహువ్రీహౌ
* అకచ్ స్మరౌతుక ర్తవ్యాప్రత్యక్ష
మ్ముక్తసంశయా
౩౦ తృతీయాసమాసే
౩౧ ద్వైత్యవ
౩౨ విభాషాజని
౩౩ ప్రథమచరమతయాలార్థ కతిప
యసేమాశ్చ
౩౪ పూర్వపరావర దక్షిణోత్తరాప
రాధరాణివ్యవస్థాయామసంజ్ఞా
యామ్
౩౫ స్వమజ్ఞాతిధనాఖ్యాయామ్
౩౬ అన్తరంబహిర్యోగోపసంవ్యాస
యోః
* అపురీతివక్తవ్యమ్
* విభాషాప్రకరణేతియస్య జీర్ణా
పసంఖ్యానమ్
౩౭ స్వరాదినిపాతమవ్యయమ్-

స్వర్-అన్తర్ - పాతర్ - ఏతేఅన్త
దాత్తాః-పునర్ - సనుతర్ ఉచ్చైస్-నీ
చైస్-శనైస్-ముఖక్-ఆరాత్-అర్చి
కాత్-ముతే-యుగపత్ - పృథక్-ఏతే
ఆవ్యదాత్తాఃహ్యస్-శ్వస్-దివా-రా
త్రో-సాయమ్-చిరమ్ మనాక్-ఈష
త్-శశ్వత్-జోషమ్ తూష్ణీమ్-బహి
స్-అవస్-సమయా-నికషా-స్వయమ్
నక్తమ్- నభ్-మృషా-హేతా-హే-
హై-అధా-ఇధా-సామి-ఏతేఅన్తౌదా
త్తాః-పతే బత-సనత్ - సనాత్-తిర
స్-ఏతేఆవ్యదాత్తాః-అన్తరా-అయమ
న్తౌదాత్తః అన్తరేణ- మక్- జ్యోక్-
యోక్-నిక్-కమ్-శమ్ సనా - సహ
సా-త్రధా-అలమ్-స్వధా-వషట్ - వి
నా-నానా స్వప్తి-అన్యత్-అప్తి - ఉ
పాంశు-క్షమా-విహాయసా- దోషా-
ముధా-దిప్ట్యా-వృధా-మిథ్యా-త్వాతో
మన్తమనఃకృత్తకారసన్ధ్యక్షరాన్తోఽ
న్యయాభావశ్చ-పురా-మిధో-మిధస్-
ప్రాయస్-ముహున్- ప్రబాహుకమ్-
ప్రవాహి కా-ఆద్యహలమ్- అభీష్టమ్-
సాకమ్ పార్థమ్- సత్రా-సమమ్- న
మస్-హిరుక్- తసిలాదయ ప్రద్ధితాప
ధాచ్యుర్యవ్రాః - శస్త్రసీ - కృత్వసున్-
సున్- అస్థాలౌ- చ్యవ్యగ్ధాశ్చ - అధ-
అమ్- ఆమ్- ప్రణామ్- ప్రశాన్-ప్ర
తాన్-ఆకృతిగణోయమ్ తేనాన్యేపి-
తధాహి-మాజ్- శ్రమ్-కామమ్-ప్ర
కామమ్-భూయస్-పరమ్-సాత్మాత్-
సాచి- సత్యమ్-మజ్ఞు- సంవత్-అవ
శ్యమ్- సవది- పామిస్- అవీస్-అని
శమ్-నిత్యమ్-నిత్యదా- సదా-అజ-స

మ-సంతతమ్-ఉషా ఓమ్ భూర్ భు	జాదేశో నస్థానివత్
వర్-ర్పడితి-తరసా-సుష్టు-కు-అజ్ఞ *	క్విలుగువధాత్వచక్షుర నిష్టా
సా-అ-మిధు-విధక్-భాజక్-అన్వక్-	సకుత్వేమాపసంఖ్యానమ్
చిరాయ-చిరమ్-చిరరాత్రాయ-చిర *	పూర్వత్రాసిద్ధేనస్థానివత్
స్య-చిరేణ-చిరాత్-అస్తమ్-ఆను *	తస్యదోషస్సంయోగాది లోప
షక్-అనుషక్-అనుషట్-అమ్నస్-అ	లత్యణత్వేషు
మ్నర్-స్థానే-వరమ్-దుష్టు బలా ౫౯	ద్విర్వచనైచి
త్-శు-అర్పాక్-శుది-వది-ఇత్యాది -౦	అదర్శనం లోపః
౩౮ తథితత్త్వాసర్వవిభక్తిః	౬౧ ప్రత్యయస్యలుక్ ప్లులుపః
౩౯ కృత్యైజస్తః	౬౨ ప్రత్యయలోపే ప్రత్యయలక్షణం
౪౦ క్వాతోమనసా సునః	* వర్ణాశ్రయే నాప్రైవత్యయలక్షణం
౪౧ అప్యయాభావత్	౬౩ నలుమత్యాగస్య
౪౨ శిసర్వనామస్థానమ్	* ఉత్తరపదత్వేచాపదాది విధాలు
౪౩ సుడనపుంసకస్య	మతాలుప్రైవత్యయలక్షణమ్
౪౪ నవేతివిభాషా	౬౪ అచోఽవ్యాపిటి
౪౫ ఇగ్యణస్సమ్మిపారణమ్	౬౫ అలోఽవ్యాత్పూర్వఉపధా
౪౬ ఆద్యంతాటకితా	* నాచర్థకైలోత్త్యవిధి రసభ్యా
౪౭ మిదచోఽవ్యాప్యరః	సవికారే
* అత్యైత్యుర్వోమస్తే రసువం ౫౬౬	తస్మిన్నిత్యేర్దిప్తేపూర్వస్య
సంయోగాదిలోపార్థమ్	౬౭ తస్మాదిత్యుత్తరస్య
౪౮ ఏచఇద్విగిష్వాదేశే	౬౮ స్వంధూపంశబ్దస్యాశబ్దసంజ్ఞా
౪౯ వక్ష్మీస్థానేయోగా	* అర్థవర్ధగ్రహణేనానర్థకస్య గ్రహ
౫౦ స్థానైః ప్రతమః	ణమ్
౫౧ ఉరణ్యివరః	౬౯ అణుదిత్సవర్ణస్యచాప్రత్యయః
౫౨ అలోఽవ్యస్య	౭౦ తవరస్తతాగ్రలస్య
౫౩ జిచ్చ	౭౧ ఆదిరన్త్యైనసహేతా
౫౪ ఆద్యైవరస్య	౭౨ యేనవిధిస్తదన్తస్య
౫౫ అనేకాల్ శిత్సర్వస్య	* సమాసప్రత్యయవిధౌప్రతిషేధః
౫౬ స్థానివదాదేశోఽనల్పిధౌ	* ఉగిద్వర్ణగ్రహణవర్జమ్
౫౭ అచఃవరప్తీనుర్వర్వవిధౌ	* సుసర్వార్థదిక్పజ్జభ్యోజనపదస్య
౫౮ నవదాన్తద్విర్వచనవరేయలోప	ప్రయోజనమ్
స్వరసవర్ణానుస్వారదీర్ఘజత్పర్వధిషు *	ఋతోర్వృద్ధిమద్విధౌ వవయ
* స్వరదీర్ఘయలోపేషు లోపా	వానాంప్రయోజనమ్

* పదాక్షాధికారేతస్యచతదుత్తరప	౧౨ ఉత్ప
దస్యచ	౧౩ వాగమః
* తన్నద్యపతితస్తద్గ్రహణేన గృ	౧౪ హసస్యిచ్ఛ
హ్యతే	౧౫ యమోగన్ధనే
* పదాక్షాధికారేతస్యచతదస్తస్యచ	౧౬ విభాషోపయమనే
* అసనస్తన్యగ్రహణాస్యథవతాచాన	౧౭ ఫాఘోర్విచ్య
ర్థకేనచతదస్తవిధింప్రయోజయన్తి	౧౮ సక్త్యాసెట్
౭౩ వృద్ధిర్యస్యాచామాదిస్తద్వల్లభమ్	౧౯ నిష్టాశీజ్ స్విదిమిదిక్ష్యిదిభ్యవః
* వానామధేయస్య	౨౦ మృవస్తీతితాయామ్
౭౪ త్యదాదీనిచ	౨౧ ఉడుపథాద్భవాదికర్తృణోరస్య
౭౫ ఏజ్ పాచాజ్జేశే	తరస్యామ్
* శైషికేష్వితివక్తవ్యమ్	౨౨ పూజఃక్త్యాచ
ఇతిసూత్రపారేప్రథమస్యాభ్యాయస్య	౨౩ నోపథాత్థఫానాద్వా
ప్రథమఃపాదః.	౨౪ వజ్జీలుఖులీతత్ప
~~	౨౫ త్యేషిమృషిక్పషేకాశ్యవస్య
౧ గాచూక్షాదిభ్యోఽజ్జిన్జిత్	౨౬ రలోవుప్పథాద్ధలాదెస్సంశ్చ
* వ్యచేఃకుటాదిత్వమనసి	౨౭ ఊకాలోఽఙ్గిస్వదీర్ఘపుతః
౨ విజఇట్	౨౮ అచత్ప
౩ విభాషోర్ణోః	౨౯ ఉచ్చైరుదాత్తః
౪ సార్వధాతుకమపిత్	౩౦ నీచైరనుదాత్తః
౫ అసంయోగాల్లిటిగ్	౩౧ సమాహారస్సర్వరితః
* ఋభువధేభ్యాలిటఃకిత్వంశుణా	౩౨ తస్యాదితఉదాత్తమర్థహాస్వమ్
త్వార్వవిప్రతేషేధేన	౩౩ ఏకశ్రుతిదూరాత్సమృద్ధౌ
౬ ఇద్ధిభవతిభ్యాఞ్చ	౩౪ యజ్ఞకర్తృణ్యజపసూక్ష్మసామసు
* శ్రద్ధిగ్రద్ధిదమ్భిస్వజ్జీనాంలిటః కి	౩౫ ఉచ్చైస్త్రరాంచావవటాకరః
త్వంవా	౩౬ విభాషాశ్చదసి
౭ మృడమృదగుధ కువక్లిశవదవసః	౩౭ నసుబ్రహ్మణ్యాయాం స్వరితస్య
త్వై	రూదాత్తః
౮ రుదవిదమువ గ్రహిస్వపిప్రచ్చ	౩౮ దేవబ్రహ్మణోరనుదాత్తః
స్సంశ్చ	౩౯ స్వరితాత్సంహితాయామనుదా
౯ ఇకోర్నుత్	త్తానామ్
౧౦ హలన్తాచ్చ	౪౦ ఉదాత్తస్వరితపరస్యసన్నతరః
౧౧ లిజ్జిచానాత్తనేవదేషు	౪౧ అప్యక్తవికాల్పాత్త్యయః

౮౨ తత్పురుషస్సమానాధికరణఃకర్త
ధారయః

౮౩ ప్రథమానిర్దిష్టంసమాసఉపసర్జనం

౮౪ ఏకవిభక్తిచాపూర్వనిపాతే

* ఏకవిభక్తావశ్యస్యస్తవచనమ్

౮౫ అర్థవదధాతురప్రత్యయః పాత్రితి
పదికమ్

* నిపాతస్యానర్థకస్యపాత్రితి పదిక
సంజ్ఞావక్తవ్యా

౮౬ కృత్తద్ధితసమాసాశ్చ

౮౭ హ్రీస్వోనపుంసకేపాత్రితిపదికస్య

౮౮ గోస్త్రియోరుపసర్జనస్య

* ఈయసోబహుప్రహేర్నైతివా
చ్యమ్

౮౯ లుక్తద్ధితలుకే

౯౦ ఇదోశ్యాః

౯౧ లుపియుక్తవన్వ్యక్తివచనే

* సమాస ఉత్తరపదస్యబహువచన
స్యలుపః

౯౨ విశేషణానాంచాజాతేః

* హరీతక్యాదిమువ్యక్తిః

* ఖలితికాదిమువచనమ్

* మనవ్యలుపిప్రతిషేధః

౯౩ తదశివ్యంసంజ్ఞాప్రమాణత్వాత్

౯౪ లుబ్యోగాప్రఖ్యానాత్

౯౫ యోగప్రమాణేచతదభావేదర్శ
నంస్యాత్

౯౬ ప్రధానప్రత్యయార్థవచన మర్థ
స్యాన్యప్రమాణత్వాత్

౯౭ కాలోపసర్జనవతుల్యమ్

౯౮ జాత్యాఖ్యానామేక స్మిన్మహు

వచనమన్యతరస్యామ్

* సంఖ్యాప్రయోగేప్రతిషేధః

౯౯ అష్టదోష్వయోశ్చ
* సవిశేషణస్యప్రతిషేధః

* యుష్మదినురావేకేషామ్

౧౦౦ ఫల్గునీహ్రీస్థపదానాంచనతు
త్రే

౧౦౧ ఛన్దసిపునర్వస్వోరేకవచనమ్
౧౦౨ విశాఖయోశ్చ

౧౦౩ తిష్యపునర్వస్వోర్నతుత్రద్వద్యై
బహువచనస్యద్వివచనన్నిత్యమ్

౧౦౪ సరూపాణామేక శేషఏకవిభక్తా

* విరూపాణామపిసమానార్థకా
నామేక శేషోవక్తవ్యః

౧౦౫ వృద్ధోయూనాతల్లతుణశ్చేదవ
పిశేషః

౧౦౬ స్త్రీపుంవచ్య

౧౦౭ పుమాన్(స్త్రీ)యూ

౧౦౮ భాగ్యపుత్రో స్వస్థ దహిశ్చ
ఖ్యామ్

౧౦౯ నపుంసకమనపుంసకేనైకవచ్ఛా
స్యాన్యతరస్యామ్

౧౧౦ పితామతా

౧౧౧ శ్వశురశ్వశ్రావ్య

౧౧౨ త్యదాదీనిసత్వైర్నిత్యమ్

* త్యదాఽతశ్చేషేపున్నపుంసకతో
లిక్తవచనాని

* అన్వవ్య తత్పురుషవిశేషణా
నామ్

౧౧౩ గ్రామ్యపశుసంఘేవ్యతరణేషు
(స్త్రీ)

* అనేకశఫేష్యితవక్తవ్యమ్

ఇతిసూత్రపాతే ప్రథమస్యాధ్యాయ
స్యద్వితీయఃపాదః

- ౧ భూవాదయోధాతవః
 ౨ ఉపదేశేజమనాసికఇత్
 ౩ హలస్త్యమ్
 ౪ నవిభక్తైతుస్తాః
 ౫ ఆదిర్జిటుడవః
 ౬ మఃప్రత్యయస్య
 ౭ చుటూ
 * ఇరఇత్సంజ్ఞావక్తవ్యా
 ౮ లశక్వతర్థితే
 ౯ తస్యలోపః
 ౧౦ యధాసంఖ్య మనుదేశ స్సమా
 నామ్
 ౧౧ స్వరితేనాధికారః
 ౧౨ అనుదాతజితఆస్త్వనేపదమ్
 ౧౩ భావకర్తృణోః
 ౧౪ కర్తృకర్తృవ్యతిహారే
 ౧౫ నగతిహింసార్థభ్యః
 * మాసాదీనాముపసంఖ్యామ్
 * హరతేరగ్రతిషేధః
 ౧౬ ఇతరేతరాన్యోన్యోపపదాచ్చ
 * పరస్పరోపపదాచ్చేతివక్తవ్యమ్
 ౧౭ సేర్విశః
 ౧౮ పరివ్యవేభ్యఃక్రియః
 ౧౯ విపరాభ్యాంజైః
 ౨౦ ఆజోదోనాస్యవిహరణే
 * స్వాజ్ఞకర్తృకాచ్చేతివక్తవ్యమ్
 * పరాజ్ఞకర్తృకాస్తనిషేధః
 ౨౧ క్రీడోఽనుసంపరిభృశ్చ
 * సమోఽహూజనే
 * ఆగమేక్షమాయామ్
 * శిక్షేర్జిజ్ఞాసాయామ్
 * కిరతేర్వర్షజీవ కాకులాయకరణేషు
 * హరతేర్గతతాచ్ఛిల్వే
- * ఆజీనుప్రవోచ్చ్యః
 * ఆశీషినాధః
 * శపడపాలవృషే
 ౨౨ సమవప్రవిభ్యఃఫః
 * ఆజఃప్రతిజ్ఞాయామ్
 ౨౩ ప్రకాశసన్ధ్యాయాఖ్యయోశ్చ
 ౨౪ ఉదోఽనూర్ధ్వకర్తృణి
 * ఈహాయామితివక్తవ్యమ్
 ౨౫ ఉపాన్తస్త్రీకరణే
 * ఉపాద్దేవపూజాసంగతకరణమి
 త్రకరణవధిష్ఠితవక్తవ్యమ్
 * వాలిపాసాయామితివక్తవ్యమ్
 ౨౬ అకర్తృకాచ్చ
 ౨౭ ఉద్విభ్యాస్తవః
 * స్వాజ్ఞకర్తృకాచ్చ
 ౨౮ ఆజోయవహనః
 * స్వాజ్ఞకర్తృకాచ్చ
 ౨౯ సమోగమృచ్చిభ్యామ్
 * విదిపృచ్చిత్వరతినాముపసంఖ్యాన
 * అర్తిశ్రుదృశిభ్యశ్చ (మ
 * ఉపసర్గాదప్యత్యూహయార్వా
 వచనమ్
 ౩౦ నిసముపవిభ్యోహ్యః
 ౩౧ స్పర్థాయామాజః
 ౩౨ గర్ధనావత్సేవణ సేవన సాహసి
 క్యప్రతియత్నప్రకథనోపయోగే
 షుకృతః
 ౩౩ అథఃప్రసమాన
 ౩౪ వేశ్మబ్జకర్తృణః
 ౩౫ అకర్తృకాచ్చ
 ౩౬ సమ్మాననోత్పజ్ఞనాచార్యకరణ
 జ్ఞానభృతివిగణనవ్యయేషునియః
 ౩౭ కర్తృస్థేచాశరీరకర్తృణి

౩౨ పృథ్విసర్గతాయ నేషుక్రమః
 ౩౩ ఉపపరాభ్యామ్
 ౪౦ అజఉగ్ధమనే
 * జ్యోతిరుగ్ధమనభితివక్తవ్యమ్
 ౪౧ వేఃపాదవిహరణే
 ౪౨ పోహాభ్యాంసమగ్ధాభ్యామ్
 ౪౩ అనుససగ్ధాద్వా
 ౪౪ అపహ్నవేజ్ఞః
 ౪౫ అకర్తృకాచ్చ
 ౪౬ సంప్రతిభ్యామనాధ్యానే
 ౪౭ భాననోపసంభామాజ్ఞానయత్న
 విమతుష్పవమప్రణేషువదః
 ౪౮ వ్యక్తవాచాంసముచ్చారణే
 ౪౯ అనోరకర్తృకాత్
 ౫౦ విభాషావిప్రలాపే
 ౫౧ అవాద్యైః
 ౫౨ సమఃప్రతిజ్ఞానై
 ౫౩ ఉదత్తరస్సకర్తృకాత్
 ౫౪ సమప్రతియాయుక్తాత్
 ౫౫ దాణశ్చపాచేచ్ఛతుర్థ్యథే
 * అశిష్టవ్యవహారేదాణఃప్రయోగే
 చతుర్థ్యథేతృతీయాభవతీతివక్త
 వ్యమ్
 ౫౬ ఉపాద్యమస్సక్తరణే
 ౫౭ జ్ఞాశుస్త్రిన్యదృశాంసనః
 ౫౮ నానోర్జః
 ౫౯ ప్రత్యాజ్ఞాప్యంశుః
 ౬౦ శదేశ్యతః
 ౬౧ మ్రియతేన్రుజ్లిజోశ్చ
 ౬౨ పూర్వవత్సనః
 ౬౩ అమృత్యయవత్కృజ్ఞాననుప్ర
 యోగస్య

౬౪ పోహాభ్యాం యజేరయజ్ఞపా
 త్రేషు
 * స్వరాద్యక్రొపస్పష్టాదితివక్తవ్యమ్
 ౬౫ సమఃక్లుమః
 ౬౬ భుజోఽనననే
 ౬౭ శేరణాయతా ర్చనోచస్యకర్తానా
 ధ్యానే
 ౬౮ భీష్మోర్ధ్వైతుభయే
 ౬౯ గృధివజ్ఞోప్యఃప్రలయ్యనే
 ౭౦ లియస్సమ్నాననశానికరణ
 యోశ్చ
 ౭౧ మిధ్యోపపదాత్కృజ్ఞాభ్యానే
 ౭౨ స్వరితభిః కర్తృభిఃపాద్యై
 యాఫలై
 ౭౩ అపాద్వదః
 ౭౪ శిచత్ప
 ౭౫ సముదాజ్భ్యాంయమోఽగ్రధే
 ౭౬ అనుససగ్ధాజ్ఞా
 ౭౭ విభాషోపపదేప్రతీయమానే
 ౭౮ శేమాతాత్తరిపరస్తాపదమ్
 ౭౯ అనుపరాభ్యాంకృజ్ఞః
 ౮౦ అభిప్రత్యతిభ్యఃక్షిపః
 ౮౧ పాద్యహః
 ౮౨ పరేర్థమః
 ౮౩ వ్యాజ్ఞురిభ్యోరమః
 ౮౪ ఉపాచ్చ
 ౮౫ విభాషాకర్తృకాత్
 ౮౬ బుధయుధనశబదేష్ ప్రుద్రుప్ర
 భ్యోణైః
 ౮౭ నిగరణవలనాధేభ్యశ్చ
 * అదేఃప్రతిషేధః
 ౮౮ అనావకర్తృకాచ్చిత్తవత్కర్తృ

కాత్

౮౯ సపాదమ్యాజ్య మాజ్య సపరిమ

హరుచిన్మృతివదవసః

* పాదిషుధేటఉపసంఖ్యానమ్

౯౦ వాక్యవః

౯౧ ద్యద్భ్యోలుజే

౯౨ వృద్భ్యోస్సృసనోః

౯౩ లుటిచక్లః

ఇతిసూత్రపారే ప్రథమస్యాధ్యాయ

స్మృత్యతీయఃపాదః.

౧ ఆకడారాదేకాసంజ్ఞా

౨ విస్రతిషేధేవరంకార్యమ్

౩ యూస్తాన్యభ్యానదీ

* ప్రథమలిక్ష్మగహణిచ్చ

౪ శేయజువజ్ఞేస్థాగౌవస్త్రీ

౫ వామి

౬ జితిహస్త్వశ్చ

౭ శేషాఘ్యసఖి

౮ పతిస్సమాసవివ

౯ వస్త్రీయుక్తశ్చస్త్రసివా

౧౦ హస్త్వంలఘు

౧౧ సంయోగేగురు

౧౨ దీర్ఘఘ్న

౧౩ యస్తాత్ప్రీత్యయవిధిస్తదాదిప్ర

త్యయైశ్చమ్

౧౪ సుప్తిజన్తమృదమ్

౧౫ నఃక్యే

౧౬ సేతివ

౧౭ స్వాదివ్వసర్వనామస్థానే

౧౮ యచిభమ్

* నభాక్షిరోమనుషాంవత్సవసంఖ్యా

నమ్

* వృషణోవస్త్వశ్చయోః

౧౯ తసౌమత్వశ్చే

౨౦ అయస్తయూదీనిభన్తసి

* ఉభయసంజ్ఞాన్యపీతివక్తవ్యమ్

౨౧ బహుమబహువచమ్

౨౨ ద్వ్యైకయోర్ద్వివచనైకివచనై

౨౩ కారకే

౨౪ ధ్రువమపాయైపాదానమ్

* జుగుప్సానిరామప్రమాదాగ్గానా

ముపసంఖ్యానమ్

౨౫ భీతాగ్గానాంభయహేతుః

౨౬ పరాజెరసోధః

౨౭ వారణాగ్గానామీప్సితః

౨౮ అన్తర్థాయేనాదర్శనమిచ్ఛతి

౨౯ ఆఖ్యాతోపయోగే

౩౦ జనకర్తుఃప్రకృతిః

౩౧ భువఃప్రభవః

౩౨ కర్మణాయమభిప్రేతినసమ్మ

దానమ్

* క్రియయాయమభిప్రేతినసంప్ర

దానమ్

* కర్మణఃకరణసంజ్ఞాసంప్రదానస్య

చకర్మసంజ్ఞావక్తవ్యా

౩౩ రుచ్యగ్గానాంప్రీయమాణః

౩౪ న్లాఘుహ్నజ్ఞేస్థాశపాంజ్ఞీస్సృష్టమా

నః

౩౫ ధారేగుత్తమర్ణః

౩౬ స్పృహేరీప్సితః

౩౭ కుగధదుగ్రహేద్వ్యాసూయాథా

నాంయంప్రతికోపః

౩౮ కుగధదుగ్రహూరుపశ్యష్టయోః

కర్మ

౩౯ రాధీక్ష్యోర్యస్యవిప్రశ్నః

౪౦ ప్రత్యాజ్ఞాభ్యాంశుగ్రహపూర్వస్య
కర్తా

౪౧ అనుప్రతిగృణశ్చ

౪౨ సాధకతమంకరణమ్

౪౩ దివఃకర్మచ

౪౪ పరిక్రయణే సంప్రదానమన్యతర
స్వామ్

౪౫ ఆధారోఽధికరమ్

౪౬ అధిశ్ఠాస్థానాంకర్మణ

౪౭ అభినివిశశ్చ

౪౮ ఉపాస్వధ్యాజ్ఞసః

* అభిక్ష్యర్థస్యస

౪౯ కర్తురీప్సితతమంకర్మ

౫౦ తథాయుక్తంచానీప్సితమ్

౫౧ అకథితశ్చ

* అకర్తకథాతుభి ర్యోగే దేశఃకా
లోభావోగస్తవ్యోఽధ్యాచకర్మ
సంజ్ఞకఇతివాచ్యమ్

౫౨ గతిబుద్ధిప్రత్యవపానార్థశబ్దకర్తా
కర్మకాణామణికర్తాసశౌ

* జల్పతిప్రభృతీనాముపసంఖ్యానమ్

* దృశేశ్చ

* ఆదిభాష్యోర్మ

* నీవహ్యోర్మ

* నియస్తృకర్మకస్యవహేరనిషేధః

* భక్షేరహింసార్థస్యస

* శబ్దాయతేర్మ

౫౩ హృకోరన్యతరస్వామ్

* అభివాదిదృశోరాత్మనే పదేవేతి
నాచ్యమ్

౫౪ స్వతత్త్వఃకర్తా

౫౫ తత్ప్రయోజకోహేతుశ్చ

౫౬ ప్రాగ్విరాన్నిపాతాః

౫౭ చాదయోఽసత్వే

చ-వా-హ-అహ- ఏవ-ఏవమ్- నూన

మ్-శశ్వత్- యాగవత్ - భూయస్-

సూత- కూత - కువిత- నేత్-

చేత్- చణ్- కచ్చిత్-యత్ర- తత్ర-

నహ-హస్త- మాకిమ్- మాకిమ్-మా

కిర్- సకిమ్-సకిమ్-సకిర్- ఆకిమ్-మా

జ్- నజ్- యావత్-తావత్-తావ-

త్వే-త్వై-త్వై-రై-రే-శ్రౌషత్-వా

వట్-నవట్-స్వాహా-స్వధా-ఓమ్-

తథాహి- ఖలు- కిల- అధ- సు-సుష్టు-

ష్ట-అ-ఇ-ఉ-ము-ల్- ఏ-ఓ-ఓ-ఔ-

దహ ఉజ్జ్-ఉకజ్జ్- వేలాయామ్-

మాత్రాయామ్- యథా-యత్- త

త్- కిమ్-పురా-వధ్వా- ధిక్-హాహి-

హాహి-పాట్- ప్యాట్- ఆహేలా-

ఉతాహేలా- హేలా- అహేలా-

నా- అధో- నను- మన్యే - మిధ్యా-

అసి-బ్రూహి-తు-సు-ఇతి-ఇవ- వత్-

వాత్-వన- బత-నమ్-వశమ్-శికమ్-

దికమ్ సనుకమ్-చ్ఛంవట్- శజే-శు

కమ్-ఖమ్-సనాత్- సనుతర్- సహిక

మ్-సత్యమ్ ఋతమ్- ఇధా- అధా-

నోచేత్- నచేత్-సహి జాతు-కథమ్-

కుతఃకుత్ర-అబ అను-హా-హే-హై-ఆ

హేలాస్విత-శమ్ కమ్-ఖమ్-దిష్ట్యా-

పశు-వట్- సహ- అనువట్- అనువ

క్-అజ్ఞ-ఫట్- భాజక్- అయ, అరె-

చాటు-కుమ్- ఖమ్ - ఘమ్- అమ్-

ఈమ్-సీమ్- సీమ్-సి-వై - ఉపసర్గ

విభక్తి స్వరప్రతిహాపకాశ్చనిపాతాః

ఆకృతిగణోయమ్

* మరుద్భజ్యస్యోపసంఖ్యానమ్

* శ్రచ్చబ్రహ్మసంఖ్యానమ్
౫౮ పాదయః
ప్ర- పరా- అవ సమ-అను-అవ-నిన్-
నిర్- దుస్-దుర్-ఎ-ఆజ్ ని-అధి - అ
పి- అతి సు- ఉత్ - అభి-ప్రతి-పరి- ఉ
ప- పతేపాదయః
౫౯ ఉపసగ్ధాః క్రియా యోగే
౬౦ గతిశ్చ
* కారి కాశబ్రహ్మసంఖ్యానమ్
* పునశ్చసాచ్యస్తసి
* దురష్టత్వణత్వయోరుపసర్గత్వసృ
తిషేధోపక్రమ్యః
౬౧ ఉర్వాదిచ్చిదాచశ్చ
ఉరీ-ఉరీ-తద్ధి తాలీ-వేతా
లీ-ధూలీ- ధూసీ శకలా- సంశకలా-
ధ్వంసకలా- భ్రంసకలా - గులుగు
ధా- పజాః-ఫల- ఫలీ- విక్షీ-ఆక్షీ ఆ
లోష్ఠీ-కేవాలీ- కేవాసీ- పర్యాలీ- శే
వాలీ- నద్వాలీ - అత్యుమశా- వశ్శ
సా- నుస్తనా- మసమసా- శ్రౌవట్-
వావట్ - వవట్ స్వాహా-స్వధా-బ
ధా- ప్రాదన్-అత్ - ఆన్- పతేఉ
ర్వాదయః
౬౨ అనుకరణజ్ఞానితివరమ్
౬౩ అదరా నాదరియోస్సుదసతి
౬౪ భూవణేలమ్
౬౫ ఆ వ్రరపరిగ్రహే
* అస్తశ్చబ్రహ్మజీవిధిణత్వే ఘా
పసర్గత్వంవాచ్యమ్
౬౬ కణేమనీశ్రద్ధాప్రతిఘాతే
౬౭ పురోవ్యయమ్
౬౮ అస్తం
౬౯ అచ్యుగత్యర్థవశేషు

౭౦ అదోనుపదేశే
౭౧ తిరోస్తద్ధౌ
౭౨ విభాహాకృభి
౭౩ ఉపాజేలన్వాజే
౭౪ సాక్షాత్పూర్వతీనద
సాక్షాత్-మిధ్యా-చిన్తా-భద్రా- రో
చనా-అస్థా-అమా - అద్ధా - పాశ్చ
యా- పాశ్చర్యహ-బీగర్యా - బీదరు
హ- సంసర్యా- అర్థే- లవణమ్ - ఉ
ష్ణమ్-శీతమ్- ఉదక్-మ- ఆర్ద్రమ్ అసా
వశే వికసన- ప్రహసన - ప్రతపన-
పాదీన్ నమన్-ఆకృతిగణోయమ్.
* చ్యుర్గత్యతివక్రవ్యమ్
౭౫ అసత్యాధానఉరసమనసి
౭౬ మధ్యేపదేనదనేచ
౭౭ నిత్యంహస్తేపాణాపువయమనే
౭౮ పాద్యుష్మద్యనే
౭౯ జీవికాపనిదాహాపమ్యే
౮౦ తేపాద్యుతోః
౮౧ శ్చసవరేపి
౮౨ వ్యవహితాశ్చ
౮౩ కర్మప్రవచనీయాః
౮౪ అనుర్వక్షణే
౮౫ తృతీయాధ్యే
౮౬ హీనే
౮౭ ఉపాధికేచ
౮౮ అపవరీవర్జన
౮౯ ఆశ్చర్యాదావచనే
* ఆశ్చర్యాదాభివిధ్యేరితివక్రవ్యమ్
౯౦ లక్షణేథమ్భుతాఖ్యాన భాగవీ
ప్యాసుప్రతివర్తనవః
౯౧ అభిరభాగే
౯౨ ప్రతిప్రతినిధిప్రతిదానయోః

౯౩ అధిపరీతస్థశా

౯౪ సుఃపూజాయామ్

౯౫ అతిరతిక్రమణేచ

౯౬ అపిఃపదార్థసంభావనాస్వవస్థగ

వ్వాసముచ్చయేషు

౯౭ అధిరీశ్వరే

౯౮ విభాషాకృషి

౯౯ లఃపరస్తైపదమ్

౧౦౦ తణానావాత్మసేవదమ్

౧౦౧ తిజస్త్రీణిశ్రీణి ప్రథమ మధ్య

మోత్తమాః

౧౦౨ తాన్యేకవచనద్వివచన బహువ

చనాన్యేకతః

౧౦౩ సుః

౧౦౪ విభక్తిశ్చ

౧౦౫ యుష్మద్యుపపదేసమానాధికర

ణేష్టానిన్యపిమధ్యమః

౧౦౬ ప్రహసేచమన్యోపపదే మన్య

తేరుత్తమపకవచ్చ

౧౦౭ అస్తమ్యుత్తమః

౧౦౮ శేషేప్రథమః

౧౦౯ పరస్పన్నికర్షస్సంహితా

౧౧౦ విరామోఽవసానమ్

ఇతిసూత్రపారే

ప్రథమస్యాధ్యాయస్య

—*చతుర్థఃపాదఃఅధ్యాయశ్చ*—

౧ సమర్థఃపదవిధిః

౨ సుబామన్త్రితేపరాక్షవత్స్వరే

* వప్త్యామన్త్రితకారకవచనమ్

* సుబస్తస్యపరాక్షవద్భావే సమావిషమమ్-

దుష్టమమ్- నిష్టమమ్- అప

నాధికరణస్యోపసంఖ్యాసమనస్త

రత్వాత్

* పూర్వాక్షవచ్చేతివక్తవ్యమ్

* అవ్యయానాన్న

* అవ్యయీభావస్యత్వవ్యతే

౩ పాకకూడారాత్సమాసః

౪ సహసుపా

* క్షవేససమాసోవిభక్త్యలోపశ్చ

౫ అవ్యయీభావః

౬ అవ్యయంవిభక్తిసమీపసమ్మిధిస్య

ద్ధ్యాధాభావాత్యయాసంప్రతి

శబ్దపాదుర్భావపశ్చాద్యధాను

పూర్వీయాగవద్యసాద్యశ్య స

మ్మత్రిసాకల్యాస్తవచసేషు

౭ యథాఽసాదృశ్యే

౮ యావదవధారణే

౯ సుప్రతిసామాత్మాగ్ధే

౧౦ అక్షశలాకాసంఖ్యాఃపరిణా

౧౧ విభాషా

౧౨ అపరిబహిరభ్యుపాసంఖ్యాయ

౧౩ ఆక్షర్యాదాభివిధ్యాః

౧౪ లక్షణేనాభిప్రతిజిహ్ముఖ్యే

౧౫ అనుర్యత్సమయా

౧౬ యస్యచాయామః

౧౭ తిష్ఠన్లుప్రభృతీనిచ

తిష్ఠన్లు-వహన్లు- ఆయతీగవమ్-

ఖలేయవమ్-ఖలేబుసమ్- లూనయవ

మ్- లూయమానయవమ్ - పూతయ

వమ్- పూయమానయవమ్ - సంహృ

తయవమ్- సంహ్రియమాణయవమ్-

సం-సమభూమి-సమతదాతి-మవమం

సం-సమభూమి-సమతదాతి-మవమం

సం-సమభూమి-సమతదాతి-మవమం

సం-సమభూమి-సమతదాతి-మవమం

సం-సమభూమి-సమతదాతి-మవమం

సం-సమభూమి-సమతదాతి-మవమం

ప్రదధమ్- ప్రన్మగమ్- ప్రదక్షిణమ్ అ
వరదక్షిణమ్- సన్మృతి-అసంప్రతి- ఇ
చ ప్రత్యయస్సమాసాస్తః - ఏతేతిష్ఠ

ద్భుప్రభృతయః

౧౦ పారేమధ్యేపప్యోవా

౧౧ సంఖ్యావంశ్యేన

౨౦ నదీభిశ్చ

౨౧ అన్యపదార్థేచసంజ్ఞాయామ్

౨౨ తత్పురుషః

౨౩ ద్విగుశ్చ

౨౪ ద్వితీయాశ్రితాతీతపతితగతాన్య
ప్రపాప్రాపవైః

* గమ్యాదీనాముపసంఖ్యానమ్

౨౫ స్వయంతైన

౨౬ ఖట్వాత్మపే

౨౭ సామి

౨౮ కాలాః

౨౯ అత్యంతసంయోగేచ

౩౦ తృతీయాతతర్మాతార్థేనగుణవచ
నేన

౩౧ పూర్వసద్భవసమోనార్థకలహా
నిపుణమిత్యైః

* అవరస్యాపసంఖ్యానమ్

౩౨ కర్తృకరణేకృతాబహుళమ్

౩౩ కృత్యైరధికార్థవచనె

౩౪ అన్నేనవ్యజ్ఞానమ్

౩౫ భక్త్యైణమితీకరణమ్

౩౬ చతుర్థితదగ్ధార్థబలిహితసుఖరక్షి
తైః

* అథైవ నిత్యసమాసో విశేష్యలిజ్జ
తాచేతివక్తవ్యమ్

౩౭ వజ్చమీభయేన

* భయభీతభీతిభీతిక్తవ్యమ్

* భయనిర్గతజగుఘ్నభీరితివక్తవ్యమ్
౩౮ అపేతాపోథముక్త పతితావత్ర

స్తైరల్పశః

౪౦ స్తోకాంతికదూరార్థకృచ్ఛాగీతై

౪౦ సప్తమీశౌండైః (న

శౌణ్డ- ధూర్త- కిత్తవ-వ్యాడ-ప్ర

వీణ-సంవీత- అన్తర-అధి-వటు వణ్ణిత

కుశల-చవల - నిపుణ ఇత్యేతే-శౌణ్డా

దయః

౪౧ సిద్ధశుమ్ర-వక్తవ్యనైశ్చ

౪౨ ధ్యాత్వైణత్మపే

౪౩ కృత్యైర్మణై

౪౪ సంజ్ఞాయామ్

౪౫ కైనా హేలారాత్రావయవాః

౪౬ తత్ర

౪౭ త్మపే

౪౮ పాత్రేసమ్మితాదయశ్చ

పాత్రేసమ్మితాః- పాత్రేబహులః-

ఉదుమ్బరమృశకః- ఉదుమ్బరకృమిః-

కూపకచ్ఛపః- అవటకచ్ఛపః - కూప

మణ్డూకః- కుంభమణ్డూకః- ఉదపాన

మణ్డూకః-నగరకాకః-నగరవాయసః-

మాతరిపురుషః-పిజిశూరః- పితరిశూ

రః- గేహేశూరః- గేహేనదీ-గేహే

త్వడి- గేహేవిజిత్తి- గేహేవ్యాడః-

గేహేమేహీ-గేహేదాహీ-గేహేదృ

ప్తః- గేహేదృప్తః- గర్భేత్వప్తః-అఖ

నికబకః- గొప్పేశూరః- గొప్పేవిజిత్తి-

గొప్పేత్వడి- గొప్పేవటుః- గొప్పేప

జ్జితః- గొప్పేప్రగల్భః- కర్ణేటిరటిరా

కర్ణేచురచురా - అకృతిగోయమ్

౪౯ పూర్వకాలైకసర్వజరత్పురాణ

నవకేవలాస్సమానాధికరణేన

౫౦ దిక్సంఖ్యసంఖ్యానామ్	త- అవధారిత- అవకల్పిత- నిరాకృ
౫౧ తద్ధితార్థోత్తరపదసమాహారేచ	త- ఉపకృత- ఉపాకృత- దృష్ట- కలి
* ద్వస్త్యతత్పురుషయో రుత్తరపదేత- దళిత-ఉదాహృత-విశ్రుత - ఉది	త- అయంకృతాదిరాకృతిగణః
సత్యసమాసవచనమ్	
* ఉత్తరపదేనపరిమాణినా ద్విగో	* శ్రేణ్యాదిమచ్యవ్యర్థవచనమ్
స్పృహయే బహునానా న్తత్పురుష	౬౦ కైననశ్చిశేష్టేనానశ్చ
సోపసంఖ్యానమ్	౬౧ సన్తహత్పర మోత్తమో త్పు
౫౨ సంఖ్యాపూర్వోద్విగుః	ప్తాఃపూజ్యమానైః
౫౩ కుత్సితానికుత్సనైః	౬౨ బృహారక నాగకుజ్జనైః పూజ్య
౫౪ పాపాణకేకుత్సితైః	మానమ్
౫౫ ఉపమానానిసామాన్యవచనైః	౬౩ కతరకతమాజాతిపరిప్రశ్నే
౫౬ ఉపమితం వ్యాప్రీతిభిస్సామా	౬౪ కింక్షేపే
న్యాప్రయోగే	౬౫ పోటాయవతిప్రాకకతిపయగృప్తే
వ్యాప్రీ-సింహ-బుక్ష- బుక్ష	ధేనువశావేహ ద్భుష్ట-యశీవ్రవ
భ-చస్తన-వృక- వృష - వరాహ-	క్తుశ్రోత్రియాధ్యాపక ధూరై
హస్తి-తరు- కుజ్జర-రురు- పృషత్ -	జాతిః
పుణ్డరీక- పలాశ- కితవ - ఆకృతిగణో	౬౬ ప్రశంసావచనైశ్చ
యమ్- తేనముఖపక్షమ్ - ముఖకషు	౬౭ యువాఖలతిపలితవలినజరతీభిః
లమ్- కరకిసలయమ్ - పార్థివచస్త్రః	౬౮ కృత్యతుల్యాఖ్యాజాత్యా
ఇత్యాది	౬౯ వర్ణోవర్ణేన
౫౭ విశేషణంవిశేష్యణబహుళమ్	* శాకపార్థివాదీనాంసిద్ధయోఉత్త
౫౮ పూర్వాపరప్రథమచరమజఘన్య	రపదలోపస్యోపసంఖ్యానమ్
సమాసమధ్యమధ్యమవీరాశ్చ	శాకపార్థివ-కుతవసాశ్రుత- అజాతౌ
౫౯ శ్రేణ్యాదయఃకృతాదిభిః	ల్పలి-ఆకృతిగణాయమ్ - కృతావకృ
శ్రేణీ పూగ- ముకున్ద-శశి- నిచ	త - భుక్తవిభుక్త-పీతవిపీత - గతప్ర
య-విశేష-విభాన-పర-ఇన్ద్ర-దే	త్యాగత- యాతానుయాత - క్రయా
వ-ముణ్డ-భూత- శ్రవణ-వదాన్య- అ	క్రయిక- పుటాపుటికా - ఫలాఫలికా
ధ్యావక- అభిరూపక- బ్రాహ్మణ-క్ష	మానోన్మానికా
త్రియ- విశిష్ట- పటు- పజ్జిత- కుశల	౭౦ కుమారశ్శ్రమణాదిభిః
చపల-నిపుణ- కృపణ - ఇత్యేతేశ్రే	శ్రమణా-ప్రప్రజతా- కులటా- గర్భిణీ
ణ్యాదయః- కృత-మిత- మత- భూత-	తాపసీ- దాసీ-బద్ధకీ-అధ్యాపక- అభి
ఉక్త- యుక్త-సమాజ్ఞాత-సమామ్నా	రూపక- పటు-హృదు-పజ్జిత-కుశల-చ
త- సమాఖ్యాత- సమ్భావిత-సంసే	వల- నిపుణ-ఏతేశ్రమణాదయః

2౧ చతుష్పాదోగర్భిత్యా

* చతుష్పాజ్జాతిరితివక్తవ్యమ్

2౨ మయూరవ్యంసకాదయశ్చ

మయూరవ్యంసక-ఛత్త్రవ్యంస

క-కమౌజముణ్డ-యవనముణ్డ-ఛన్ద

సి-హస్తగృహ్య-పాదగృహ్య-లాం

గులగృహ్య-పునద్దాయ-ఏహీరా

దయోఽన్యపదాద్దే-ఏహీడంవర్తతే

ఏహీయవంవర్తతే-ఏహీవాణిజాక్రీ

యా-అపేహీవాణిజా-ప్రేహీవా

ణిజా-ఏహీస్వాగతా-అపేహీస్వా

గతా-ఏహీద్వితీయా-అపేహీద్వితీ

యా-ప్రేహీద్వితీయా-ఏహీకటా-

అపేహీకటా-ప్రేహీకటా-ఆహర

కరటా-ప్రేహీకర్దమా-పోహీకర్ద

మా-విధమచూడా-ఉద్ధరచూడా-

ఆహరచేలా-ఆహరచసనా-ఆహర

సేనా-ఆహరవితనా-కృత్తవిచక్ష

ణా-ఉద్ధరోత్పూజా-ఉద్ధరావస్థజా-

ఉద్దమవిధమా-ఉత్పచనిపచా-ఉత్ప

తనిపతా-ఉచ్చాపచమ్-ఉచ్చనీచమ్

ఆచోపచమ్-ఆచపరాచమ్-నఖప్ర

చమ్-శిశ్పప్రచమ్-అకిళ్ళన-స్నా

త్వాకాలక-పీతాస్థిరక-భుక్త్వాసు

హిత-ప్రేవ్యపాపీయాక-ఉత్పత్య

పాకలా-నివత్సరోహణీ-నివట్టశ్య

మా-అవేహీప్రఘసా-ఏహీవిఘసా

ఇహపశ్చమీ-ఇహద్వితీయా-జహికి

ర్మణా-బహుశమాభీత్త్యేకరూరంబా

భిదధాతి-జహిజోడమ్-జహిస్తచ్చ

మ్-ఉజ్జహిస్తచ్చమ్-ఆఖ్యాతమా

ఖ్యాతేనక్రియాసాతత్యే-అశ్నీతవిబ

తా-ఫచతభృజ్జతా-ఖాదతిమోద

తా-ఖాదతాచమతా-ఆహరనివపా-

ఆవపనిమిర-రా-ఉత్పచనిపచా-భి

లవణా-కృద్ధివిచక్షణా-పచలవణా-ప

చప్రమాటా-ఆకృతిగణోయమ్-తేన

అకుతోభయః-కాద్దిశీకః-అహూ

పురుషా-అహమహమికా-యగృచ్చా

ఏహీరేయాహిరా-ఉన్మజావస్థ

జా-ద్రవ్యాన్తరమ్-అవశ్యకార్యమి

త్యాది

ఇతిసూత్రపారే

ద్వితీయస్యాధ్యాయస్యప్రథమఃపాదః.

౧ పూర్వాపరాధరోక్షర మేకదేశి

వైకాధికరణే

౨ అర్ధన్నపుంసకమ్

౩ ద్వితీయతృతీయచతుర్థశ్చర్యాణ్య

స్యతరస్యామ్

౪ ప్రాప్తాపన్నేచద్వితీయయా

౫ కాలాన్తరిమాణినా

౬ సర్జక

౭ ఈషదకృతా

* ఈషధ్గుణవచనేనేతివక్తవ్యమ్

౮ పక్షీ

* కృద్యోగాచపక్షీనమస్యతఇతి వ

క్తవ్యమ్

౯ యాజకాదిభిశ్చ

యాజక-పూజక-పరిచారక-పరి

షేచక-స్నాపక-అధ్యాపక-ఉత్సా

హక-ఉద్వర్తక-హూతృ-భర్తృరధ

గణక-పత్రిగణక-ఏతేయాజకాదయః

౧౦ సన్నిధారణే

* ప్రతిపదవిధానాచపక్షీ నసమస్య

తఇతివక్తవ్యమ్

- ౧౧ పూరణగుణసహితార్థసదవ్యయః * సర్వనామోపపత్తిరూతేపుంస
తవ్యసమానాధికరణేన ద్భావోపక్రమః
- ౧౨ కైనచపూజాయామ్ ౨౯ చాధేద్వన్యః
- ౧౩ అధికరణవాచినాచ ౩౦ ఉపపర్జనంపూర్వమ్
- ౧౪ కర్తృణీచ ౩౧ రాజదస్తాదిషుపరమ్
- ౧౫ తృజకాభ్యాంకర్తరి రాజదస్త- అగ్రేవణమ్ - లిప్తవాసిత
౧౬ కర్తరిచ మ్- నగ్నముషితమ్ - సిక్తసన్నుప్త
౧౭ నిత్యంక్రీడాజీవికయోః మ్- మృప్తలుఞ్చితమ్ - అపక్తిన్నవక్వ
౧౮ కుగతిపాదయః మ్- అర్పితోష్ణమ్- ఉష్ణగాఢమ్- ఉ
- * కర్మప్రపచనీయానాంప్రతిషేధః లూఖలమునలమ్- తణ్ణులకిణ్ణమ్- దృ
* ప్రాదయోగశాద్యధేప్రథమయావచుపలమ్- ఆరగ్వాయినబన్ధకీ- చిత
* అత్యాదయఃకాన్తాద్యధేద్వితీయ రథబాహ్నికమ్- అవన్యత్కమ్- శూ
యా ద్భార్యమ్- స్నాతకరాజానా- నిష్ప్
- * అవాదయఃకున్తాద్యధేప్రతియయా క్సేనాన్తనా - అక్షిభ్రువమ్ - దార
* పశ్యాదయోద్దానాద్యధే చతుర్థ్యాగవమ్- శైవాధో- ధర్మార్థా - కామా
* నిరాదయఃకాన్తాద్యధే పఞ్చమ్యార్థో- అర్థశబ్దా- అర్థధర్మా- అర్థకామా
* ఇవేనవిభక్త్యలోపః పూర్వపదప్రైకారిమతమ్- గోదవాజమ్- గోపా
కృతీస్వరత్నంచ లధానీపూలాసమ్- పూలాసకకురణ్ణ
౧౯ ఉపపదమతిత్ మ్- స్థూలపూలాసమ్- ఉశీరబీజమ్-
౨౦ అమైవావ్యయేన జిహ్వాస్థి- సింహాశ్వస్థమ్ - చిత్రాస్వా
౨౧ తృతీయాప్రభృతీన్యన్యతరస్యామ్ తీ- భార్యావతీ- దమ్పతీ- జమ్పతీ- జా
౨౨ క్త్యాచ యావతీ- పుత్రవతీ- పుత్రపశూ- కేశ
౨౩ శేషోబహుప్రీహిః శృంగి- శిరోబీజమ్ శిరోజాను- సన్ని
౨౪ అనేకమన్యపదార్థే ర్మధునీ మధుసర్పిషీ- ఆద్యస్తా అస్తా
- * పాదీభ్యాధాతుజన్యవాచ్యోవాదీ- గుణవృద్ధీ- వృద్ధిగుణో- పతేరాజ
చోత్తరపదలోపః దస్తాదయః
- * సఖోఽస్త్యధానాం వాచ్యోవా ౩౨ ద్వంద్వేషి
చోత్తరపదలోపః ౩౩ అజాన్యదస్తమ్
- ౨౫ సంఖ్యయా వ్యయా సన్నానూ ౩౪ అల్పాచరమ్
రాధికసంఖ్యాసంఖ్యయే *
- ౨౬ దిద్వానూన్యస్తరాత్రే * అనేకపాన్తావేకస్యనియమోఽ
నియమశ్చేషః
- ౨౭ తత్రతేనేదమితిసయాపె ఋతు నక్షత్రాణా మానుపూ
౨౮ తేనసహేతితుల్యయోగే ర్వేణసమానాక్షరాణామ్

* అభ్యర్షి-తత్త్వ
 * లఘుత్వరమ్
 * వర్ణానామానుపూర్వ్యణ
 * భాగ్యశుశ్చజ్యాయసః
 * సంఖ్యానామలీలీయస్యాః
 * ధర్మాదిమూఢయమ్
 ౩౫ సప్తమీవిశేషణేబహువీహా
 * సర్వనామసంఖ్యయో రుపసం
 ఖ్యానమ్
 * వాప్రియస్య
 * గడ్వాదిభ్యఃపరాసప్తమీ
 ౩౬ నిష్ఠా
 * జాతికాలసుఖాదిభ్యఃపరానిష్ఠా
 * ప్రహరణార్థేభ్యశ్చపరేనిష్ఠాసప్త
 మ్యా
 ౩౭ వాహితాగ్నోదిషు
 ఆహితాగ్ని- జాతపుత్రి-జాతద
 వ్ర- జాతశ్శశు-తైలవీత- ఘృతవీత-
 మద్యవీత- ఊధభార్య- గణార్థ- ఆకృ
 తిగణాయమ్. తేన- గడుగణ-అస్య
 ద్యత- దణ్ణపాణిప్రభృతయోపి
 ౩౮ కడారాఃకర్మధారయే
 కడార-గడుల-ఖిష్ట-భోడ-కాణ
 కుణ్ఠ-ఖలతి- గౌర- వృద్ధ భిక్షుక- పిఙ్గ
 పిఙ్గల- తను- జతర-బధిర-మతర-కఙ్గ
 బర్హర- ఏతేకడారాదయః
 ఇతిసూత్రీపారేద్వితీయస్యాధ్యాయ
 స్వద్వితీయపాదః.

౧ అనభిహితే

* తిజ్కృత్యధితసమానైఃపరిసంఖ్యా
 నమ్

౨ కర్మణిద్వితీయా

* అభితఃపరితస్సమయా నికషాహా
 ప్రతియోగేపి
 ౩ తృతీయాచహూశ్చష్ఠసి
 ౪ అస్తరాస్తరేణయంతై
 ౫ కాలాధ్వనోరత్యంతసంయోగే
 ౬ అపనగైతృతీయా
 ౭ సప్తమీపఞ్చమ్యాకారకమధ్యే
 ౮ కర్మప్రపచనీయయంతైద్వితీయా
 ౯ యస్మాదధికంయస్యచేశ్వరవచ
 నస్తత్రసప్తమీ
 ౧౦ పఞ్చమ్యపాఙ్చరిభిః
 ౧౧ ప్రతినిధిప్రతిదానెయస్తాత్
 ౧౨ గత్యర్థకర్మణిద్వితీయా చతుర్థ్యే
 చేష్టాయామనధ్వని
 ౧౩ చతుర్థిసంప్రదానే
 * తాదర్థ్యచతుర్థీవక్తవ్యా
 * క్షిపిసంపద్యమానేచ
 * ఉత్పాతేనజ్ఞాపితేచ
 * హితాదియోగేచ
 ౧౪ క్రియాార్థోపపదస్యకర్మణిస్థానినః
 ౧౫ తుమర్ధాచ్చభావవచనాతే
 ౧౬ సమస్వప్తిపాపహోన్వధాలంపష
 డ్యోగాచ్చ
 * అలమితివర్యాప్త్యర్థగ్రహణమ్
 ౧౭ మన్యకర్మణ్యనాదరేబభాషాప్రా
 ణిమ
 * అప్రాణిప్విత్యపనీయనాకాకా
 స్మశుకస్యగౌలవర్జైష్వితివాచ్యమ్
 ౧౮ కర్మకరణయోస్తృతీయా
 * ప్రకృత్యాదిభ్యఉపసంఖ్యానమ్
 ప్రకృతి- ప్రాయ-గోత్ర- సమ-వి
 పమ-ద్విద్రోణ-పఞ్చక-సాహస్ర-
 ఏతేప్రకృత్యాదయః

- ౧౯ సహాయకై ప్రధానే
 ౨౦ యేనాజ్ఞవికారః
 ౨౧ ఇన్ధ్రముఖతలక్షణే
 ౨౨ సంజ్ఞోన్యతరస్యాంకర్కణి
 ౨౩ హేతౌ
 * నిమిత్తపర్యాయప్రయోగేనర్వా
 సాంప్రాయచర్మనమ్
 ౨౪ అకర్తృత్వజేషణ్ముమీ
 ౨౫ విభాషాగుణైఃస్త్రియామ్
 ౨౬ షష్ఠీహేతుప్రయోగే
 ౨౭ సర్వనామ్నస్తృతీయాచ
 ౨౮ అపాదానేషణ్ముమీ
 * ల్యబ్లోపేకర్కణ్యధికరణేచ
 * యతశ్చాధ్వకాలనిర్మాణంతత్రప
 ష్ణమీతద్యుక్తాదధ్వనఃప్రధమాస
 ప్రమ్యాకాలాత్సప్తమీచవక్తవ్యా
 ౨౯ అన్యారాదితరైదిక్కుబ్ధాశ్చ
 త్తరపదాజాహియుక్తై
 ౩౦ వ్యవృతసర్గప్రత్యయేన
 ౩౧ ఏనపాద్వితీయా
 ౩౨ పృథగ్విసానానాభిస్తృతీయాన్య
 తరస్యామ్
 ౩౩ కరణేచస్తోకాల్పకృచ్ఛికతపయ
 స్యాసత్వవచనస్య
 ౩౪ దూరాన్తికార్థైషష్ఠ్యన్యతరస్యాం
 ౩౫ దూరాన్తికార్థభ్యోద్వితీయాచ
 ౩౬ సప్తమ్యధికరణేచ
 * క్తశ్చేన్వివయస్యకర్కణ్యవపం
 భ్యానమ్
 * సాధ్వసాధుప్రయోగేచ
 * అర్థాణాంకర్తృత్వేనన్దాణామ
 * కర్తృత్వేతద్వైపరీత్యేచ
 నిమిత్తాత్కర్మసంయోగే
 ౩౭ యస్యచభావేనభావలక్షణమ్
 ౩౮ షష్ఠీచానాదారే
 ౩౯ స్వామీశ్వరాధిపతిదాయాదసా
 షీప్రతిభాప్రసూతైశ్చ
 ౪౦ ఆయుక్తకుశలాభ్యాంచాసేవా
 యామ్
 ౪౧ యతశ్చనిగ్ధారణమ్
 ౪౨ వజ్ఞమీవిభిక్తై
 ౪౩ సాధునిపుణాభ్యామర్పాయాం
 సప్తమ్యప్రతేః
 * అప్రత్యాదిభిరివక్తమ్
 ప్రతిపరి-అను-పతేప్రత్యాదయః
 ౪౪ ప్రసితోత్సుకాభ్యాం తృతీయాచ
 ౪౫ నక్షత్రేచలుపి
 ౪౬ ప్రాతిపదికార్థలిక్ష్ణపరిమాణవచ
 నమాత్రేప్రధమా
 ౪౭ సమోబధనేచ
 ౪౮ సామన్వితమ్
 ౪౯ ఏకవచనంసమ్బద్ధిః
 ౫౦ షష్ఠీశేషే
 ౫౧ జ్ఞో-విదగ్ధస్యకరణే
 ౫౨ అధీగర్థదయేశాంకర్కణి
 ౫౩ కృషిఃప్రతియత్నై (జ్వరేః
 ౫౪ రుజాధానాం భావవచనామ
 * అజ్వరిసంతాప్యరితివక్తవ్యమ్
 ౫౫ ఆశిషినాథః
 ౫౬ జానినిప్రహణనాటకాగ్రహిషాం
 హింసాయామ్
 ౫౭ వ్యవహృపహస్సమర్థయోః
 ౫౮ దివప్రదగ్ధస్య
 ౫౯ విభాషోదసర్గై
 ౬౦ ద్వితీయాభ్యామ్మణ
 ౬౧ ప్రేమ్యమివోర్హవిషోదేవతాసం

ప్రదానే
 * హవిషాఽప్రస్థితస్య
 ౬౨ చతుర్థ్యధై బహుశశ్చవైసి
 * షష్ఠ్యధై చతుర్థీ
 ౬౩ యజ్ఞేశ్వకరణే
 ౬౪ కృత్వోర్థప్రయోగకాలేఽధికరణే
 ౬౫ కర్తృకర్మణోఽకృతి
 * గుణకర్మణివేద్యతే
 ౬౬ ఉభయప్రాప్తకర్మణి
 * స్త్రీప్రత్యయయోరకాకారయో
 ర్నాన్నియః
 * శేషవిభాషా
 ౬౭ క్రస్యచవత్తమానే
 ౬౮ అధికరణవాచినశ్చ
 ౬౯ నలోకావ్యయనిష్ఠాఖలర్థతనాం
 * ఉకప్రతిషేధే కమేర్థాపాయా
 మప్రతిషేధః
 * అవ్యయప్రతిషేధేతో సుసూను
 నోరప్రతిషేధః
 * ద్వివశ్యతుర్వా
 ౭౦ అకేనోర్భవివ్యదాధమర్ణ్యయోః
 ౭౧ కృత్యానాంకర్తరివా
 ౭౨ తుల్యార్థైరతులోపమాభ్యాం తృ
 తీయాన్యతరస్యామ్
 ౭౩ చతుర్థీచాశిష్యాయుష్యమద్రభక్తి
 కుశలసఖార్థహితైః
 ఇతిసూత్రపారే
 ద్వితీయస్యాధ్యాయస్యతృతీయఃపాదః
 ౧ ద్విగురేకవచనమ్
 ౨ ద్వ్యద్వ్యశ్చప్రాణియూర్యసేనాన్తా
 ౩ అనువాదేచరణానామ్ (నామ్)
 * ధ్విజోద్భవజీతవక్రవ్యమ్

౪ అభ్యధ్యక్రతురనపుంసకమ్
 ౫ అభ్యయసతోఽవిప్రకృష్టాభ్యా
 ౬ జాతిరప్రాణినామ్ (నామ్)
 ౭ ఐశేష్టవిజ్ఞోనదీదేశోఽగ్రామాః
 ౮ త్సుద్రజన్తవః
 ౯ యేషాంచవిరోధశ్శాశ్వతికః
 ౧౦ శూద్రాణామనిరవసితానామ్
 ౧౧ గవాశ్వప్రభృతీనిచ
 గవాశ్వమ్- గవావికమ్- గవైడ
 కమ్-అజావికమ్-అజైడకమ్-కుష్టువా
 మనమ్-కుష్టుకేరాతమ్-పుత్రపాత్రమ్-
 శ్వచణ్డాలమ్- స్త్రీకుమారమ్- దాసీ
 మాణవకమ్ శాటిపటీరమ్- శాటిప్ర
 చ్చనమ్-శాటిపట్వికమ్-ఉష్ట్రాఖరమ్
 ఉష్ట్రాశశమ్- మూత్రశకృత్- మూ
 త్రపురీషమ్- యకృన్యైదమ్- మాంస
 శోణితమ్-దర్భశరమ్- దర్భపూతీకమ్
 అర్జునశిరీషమ్- అర్జునపురుషమ్- తృ
 ణోలపమ్-దాసీదాసమ్-కుటికుటమ్-
 భాగవతీభాగవతమ్ - పతానిగవాశ్వ
 ప్రభృతీని
 ౧౨ విభాషా పృక్షమృగతృణధాన్య
 వ్యజ్జనపశుశకున్యశ్వబడబ పూర్వా
 పరాధరోత్తరాణామ్
 * బహుప్రకృతిః ఫలసేనావనస్ప
 తిమృగశకుని త్సుద్రజంతుధాన్య
 తృణానామ్
 ౧౩ విప్రతిష్ఠింఘాధికరణవాచి
 ౧౪ నదధిపయఆదీని
 దధిపయసీ - సర్పిర్నిధునీ-మధు
 సర్పిషీ - బ్రహ్మప్రజాపతీ- శివతై
 త్రవణో-సూర్యవిశాఖా-పరివ్రాటో-
 శికా- వ్రహ్మగోపనదా-శుక్లకృష్ణా- ఇ

భృగ్వర్షి-పీ-దీతాతపసి-శ్రద్ధాతపసి *	అనో నలోపశ్య వాద్విగుః (స్త్రీ)
మేధాతపసి - అధ్యయనతపసి - ఉ *	పాత్రాద్వైత్యస (యామ్)
లూఖలముసలే ఆద్యావసానే - శ్ర *	సామాన్యేనపుంసకమ్
ద్ధామేధే- ఋక్ సామే- వాఙ్మనసే- ౨౩౧	అర్ధర్చాఃపుంసచ
తానిదశవయఃపిన్ద్ర	అర్ధర్చ- గోమయ- కషాయ-కా
౧౫ అధికరణైతావత్పేచ	ద్వావణ కుతప - కుణప - కపాట-శ
౧౬ విభాషాపమీపె	స్థ-గూధ-యూధ- ధ్వజ-కబంధ- పద్మ-
౧౭ సనపుంసకమ్	గృహ- సరక-కంస- నివస- యూష-
౧౮ అన్యయాభావశ్చ	అన్యకార-దణ్డ- కమణ్డలు- మణ్డ- భూ
౧౯ తత్పురుషోఽనభోకర్మధారయః	త- ద్వివ-ద్యూత-చక్ర-ధర్మ- కర్మక-
౨౦ సంజ్ఞామాంకస్థోశీనరేషు	మోదక- శతమాన- యాన- నఖ- న
౨౧ ఉపజ్ఞోపక్రమంత దాద్యా విఖ్యా	ఖర- చరణ- పుచ్ఛ-దాడిమ- హిమస్తే
సాయామ్	రజత- సక్తు- పిదాన-సార-పాత్ర-ఘృ
౨౨ ఛాయాబాహుభ్యే	త- నైన్దవ- దౌషధ - ఆఢక- చషకి-
౨౩ సభారాజామనవ్యపూర్వా	దోణ-ఖలీన- పాత్రీవ- వస్త్రిక-చార
౨౪ అశాలాచ	వాణ-పోధ- కపిత్థ- శుమ్ర- శాల-శీ
౨౫ విభాషాసేనాసురాచ్ఛాయాశా	ల-శులగ- శీధు-కవచ- రెణు- ఋ
లానిశానామ్	ణ- కపట శీకర ముసల- సువర్ణ-వర్ణ-
౨౬ పరవర్ణిన్దంద్వద్వత్పురుషయః	పూర్వ- చమస- క్షీర-కర్ష- ఆకాశ-
* ద్విగుప్రాప్తాపగ్నూలంపూర్వగ	అప్తాపద-మజ్జల- నిధన- నిర్యాస- బృ
తిసమాసేషుప్రతిషేధోవక్తవ్యః	హ్ను-వృత్త-పుస్త-బుస్త- క్షేడిత-శృ
౨౭ పూర్వవదశ్వబడబౌ	జ్ఞ-నిగడ-ఖల-మధు- మూల-మూలక-
౨౮ హేమస్తశిశిరావహూరాతై	స్థూల-శరావ - నాల - వప్ర- విమా
చచన్దసి	న-ముఖ-ప్రగ్రీవ- శూల- వజ్ర-కటక-
౨౯ రాత్రాహ్నహఃపుంసే	కణ్ణిక- కర్పట- శిఖర-కలగ- నాట-
* అనువాకాదయఃపుంసే	మస్తక-వలయ- కుసుమ-తృణ-పజగ-
* సంఖ్యాపూర్వంరాత్రంక్షీబమ్	కుణ్డల-కిరీట- కుముద- అర్బుద-అభ్ర-
౩౦ అపధన్నపుంసకమ్	శ-తిమిర-ఆశ్రమ- భూషణ-ఇహ్వాస-
* పుణ్యసునాభ్యామహ్నాక్షీబతెష్టా	ముకుల-నసస్త- తడాగ- పిటక- విట
* పథస్సంఖ్యావ్యయాదేః	జగ- విడజగ- పిణ్యాక-మాష-కోశ-
* అకారాన్తోత్తర పదోద్విగుః(స్త్రీ)	ఫలక-దిన-దైవత- పినాక- సమర-స్థా
యామిష్టః	ణు-అనీక- ఉపవాస- శాక-కర్పాస-
* ఆబస్తోవా	విశాల-చఖాల- ఖణ్డ-దర- విటప- ర

ణ-బల-మక-మృణాల-హస్త-అర్చ-౪౩	లుజీచ
హల-సూత్ర-తాండవ-గాణ్డీవ-మణ్డ-౪౪	ఆత్మనేపదేవ్యస్యతరస్యామ్
ప-వటహ-సౌధ-యోధ-పార్శ్వ-౪౫	ఇణోగాలుజీ
శరీర-ఫల-చ్ఛల-పురి-రాష్ట్ర-౪౬	ఇణ్విదికకృతివక్తవ్యమ్
మృ-అమృ-కుట్టిమ-కుకుట-కు-౪౭	శౌగమరబోధన
డప-కకుద-ఖణ్డల-తోమర-తోరణ-౪౮	సనిచ
మజ్జుక-పజ్జుక-పుష్ప-మధ్య-బాల-౪౯	ఇశశ్చ
చ్ఛాల-పల్లీక-వర్ష-వస్త్ర-వసు-దే-౫౦	గాజ్జలిటి
మా-ఉద్యాన-ఉద్యోగ-స్నేహ-స్త్రీ-౫౧	విభామలుజ్జల్యజ్ఞోః
న-స్తన-స్వర-సంగమ-నిమగ్-క్షేమ-౫౨	శౌచసంశ్చజ్ఞోః
శూక-క్షత్ర-పవిత్ర-యావన-కలహ-౫౩	అస్తైర్ముఖః
పాలక-మూషిక-మణ్డల-వలగ-౫౪	బుగ్గివోవచిః
కుజ్జ-విహార-లోహిత-ఽమాణ-భవన-౫౫	చక్షుఃఖ్యాజ్ఞా
అరణ్య-పులిన-దృఢ-ఆసన-విరావత-౫౬	వర్జనేప్రతిపేధః
శూర్ప-తీర్థ-లోమశ-తమాల-లోహ-౫౭	అసనయోశ్చ
దన్డక-శపథ-ప్రతిసర-దారు-ధనుస్-౫౮	వాలిటి
మాన-వర్చస-శూర్ప-తండక-మత-౫౯	అజేర్వ్యసుఖసోః
సహస్ర-టదన-ప్రవాల-శకట-అపరా-౬౦	ఘృణోః ప్రతిపేధక్య ఉపసం
హ్లా-నీడ-శకల-తణ్డల-అర్ధరాపిడిః	ఖ్యానమ్
౩౧ ఇదమోఽన్వాదే శీల శనుదాత్తః	వలాదావార్థధాతుకేవ్యతే
ప్రృతీయాదౌ	౫౨ వాయా
౩౩ ఏతదస్త్రతసోస్త్రతసౌచానుదా	౫౩ ణ్యక్షత్రియార్షభితోయునిలుగ
౩౪ ద్వితీయాపౌస్వినః (త్రా	ణిజ్ఞోః
* అన్వాదేశేనపుంసకే ఏనద్వక్త	౫౪ మైలాదిభ్యశ్చ
౩౫ ఆర్దధాతుకే (వ్యం	మైల శాలజీ-సాత్యకి-సాత్యం
౩౬ అదోజగ్ధిర్ల్యప్రికేతి	కామ-రాహవి-గావణి-బౌదజ్ఞి-
౩౭ లుజ్ఞవోర్ఘ్నసత్	బౌదప్రజి-బౌదమేఘి-బౌదమణ్డ-బౌ
* ఘనోల్భావే చ్యుపసంఖ్యానం	దభృజ్జి-దైవస్థాని - మైజ్జలాదాయని-
౩౮ ఘృణోశ్చ	గామాక్షతి మావిజ్ఞి రాణి బౌదస్వి-
౩౯ బహుళంఘస్తసి	బౌద్ధాహమాని-బౌద్ధిహాని-బౌదశుద్ధి-
౪౦ లిట్టస్యతరస్యామ్	తద్రాజాచ్ఛాణః-ఆకృతిగణాయమ్
౪౧ దేజ్ఞోవయః	౬౦ ఇజ్ఞఃప్రాచామ్
౪౨ హవోవధలిజీ	౬౧ సతౌల్పలిభ్యః

తౌల్వలి-ధారణి- పారణి- రావర్ణవిదావ్యవర్ణణోయంగోపప నాదః
 ణి- దైలిపి- దైవతి- వార్కలి- వైవకి- ౬౦ తికతవాః, వర్ణరభస్థోరధాః, ఉప
 దైవమతి- దైవయజ్ఞి- చాఫదృకి- బైల్వ తికితవాః, వర్ణరభస్థోరధాః, ఉప
 కి - వైజీ- ఆసురాహతి- పాపర- కలమకాః, పఫకనరకాః, బకనఖగువ
 సాది- ఆసురోహతి- ఆనుతి- ప్రిదో- పరిణధాః, ఉజ్జకకుభాః, లజక శాస్త్ర
 హని- నైమిశి- ప్రిజాహతి- బాధకి- ముఖాః, ఉత్తరిశలజక-టాః, కృష్ణాజి
 వైశీతి- ఆసినాసి- ఆహింసి- ఆసురి- నకృష్ణసువరాః, భృష్టక కపిస్తలాః,
 వైమిషి- ఆసిబద్ధకి- పాప్సి- కారేణ అగ్నివేశ దశేయకాః, పతేతకతవా
 చాలి- వైవర్తి- వైరకి- వైహతి- తౌనయః

ల్యల్యాదిః

౬౨ తద్రాజస్యబహుముతేవైవాస్త్రి
 యామ్

౬౩ యసా-దిభ్యాగోత్రే

యసా- లహ- ద్రృహ్య- అనుః పజలక, పిష్టక, సుపిష్ట, మయూరకర్ణ,
 ఘ్రాణ-తూణకర్ణ- సదామత్త- కమ్మ ఖరిజఙ్గు, శలాథల, పతజ్జల, పదజ్జల, క
 లహార- బహిర్యోగ- కర్ణాధక- పణ్ణ రేరణి, కుషీతక, కాశకృత్స, నిదా
 ధక - పిణ్ణీజఙ్గు- బకసక్త- విశ్రీ- కుద్రి- ఘ, కలశీకర్ణ, దామకణ్ణ, కృష్ణపిణ్ణల,
 అబజస్తి- మిత్రయ- రక్షోము- ఖజ్జ్వా కర్ణక, పర్ణక, జటిలక, బధిరక, జస్తుక,
 రధ- ఉత్కా- స- కటుక- మన్థక- పు అనులోమ, అనుపద, ప్రతిలోమ, అప
 సూ- రసద్ - విషపుట- ఉపరిమేఖల- జగ్ధ, ప్రతాన, అనభిహిత, కమక, క
 కోష్ఠమాన- కోష్ఠుపాద- కోష్ఠు తారక, లేఖాభృ, కమద్దక, పిజ్జాల
 మాయ- శీర్షమాయ- ఖరప - పదక- పక, వర్ణక, మసూరకర్ణ, మదాఘ, క
 ర్ణక- భలన్దన- భడిల- భణ్ణిల - భడిత- బస్తక, కమస్తక, కదామత్త, దామ
 భణ్ణిత- ఏతేయసా-నయః

౬౪ యజ్ఞభోక్తృ

* యజ్ఞాదీనామేకస్యద్వయోర్వా
 తత్పురుషేషస్త్వాఉపసంఖ్యానమ్

౬౫ అత్రిభృగువత్సవసిష్ఠగౌతమాన్తి
 రోభ్యశ్చ

౬౬ బహ్వచభిఃప్రాయభరతేషు

౬౭ నగోపపనాదిభ్యః

గోపవన- శిశ్రు- బిష్ట- భాజన- ఆశ్వావ

తాన - శ్యామక - శ్యామాక - శ్యావ

౬౯ ఉపకాదిభ్యాన్యతరస్యా మద్వ
 ద్వై- ఉపక, లమక, భృష్టక, కపిస్తల, కృ
 ష్ణాజి, కృష్ణసువర, చూడారక, ఆడార
 క, గడుక, ఉదక్, సుధాయక, అబద్ధక
 పజలక, పిష్టక, సుపిష్ట, మయూరకర్ణ,
 ఖరిజఙ్గు, శలాథల, పతజ్జల, పదజ్జల, క
 లహార, బహిర్యోగ, కర్ణాధక, పణ్ణ రేరణి, కుషీతక, కాశకృత్స, నిదా
 ధక - పిణ్ణీజఙ్గు- బకసక్త- విశ్రీ- కుద్రి- ఘ, కలశీకర్ణ, దామకణ్ణ, కృష్ణపిణ్ణల,
 అబజస్తి- మిత్రయ- రక్షోము- ఖజ్జ్వా కర్ణక, పర్ణక, జటిలక, బధిరక, జస్తుక,
 రధ- ఉత్కా- స- కటుక- మన్థక- పు అనులోమ, అనుపద, ప్రతిలోమ, అప
 సూ- రసద్ - విషపుట- ఉపరిమేఖల- జగ్ధ, ప్రతాన, అనభిహిత, కమక, క
 కోష్ఠమాన- కోష్ఠుపాద- కోష్ఠు తారక, లేఖాభృ, కమద్దక, పిజ్జాల
 మాయ- శీర్షమాయ- ఖరప - పదక- పక, వర్ణక, మసూరకర్ణ, మదాఘ, క
 ర్ణక- భలన్దన- భడిల- భణ్ణిల - భడిత- బస్తక, కమస్తక, కదామత్త, దామ
 భణ్ణిత- ఏతేయసా-నయః

౭౦ ఆగస్త్యకాణ్ణీస్యయో రగస్తికుణ్ణి
 నన్

౭౧ మహాభాతుప్రీతిపదికయోః

౭౨ అదివ్రభృతిభ్యశ్శవః

౭౩ బహుశంభవసి

౭౪ యజోఽచిచ

౭౫ జుహూత్యాదిభ్యశ్శ్చః

౭౬ బహుశంభవసి

౭౭ గాత్రిష్టాఘపాభూభ్యస్సిచఃపర

ప్రైవదేషు

౨౮ విభాషాఘృధేట్ శాచ్చాసః

౨౯ తనాదిభ్యస్తథాసోః

౩౦ మస్త్రైగు సహ్వరణ శవదహాన్

ద్వృచ్ కృగమిజనిభ్యోః

౩౧ ఆమః

౩౨ అవ్యయాదాపుపః

౩౩ నావ్యయాభావాదతోఽమత్వప

భ్యమ్యాః

౩౪ తృతీయాసప్తమ్యార్భమశమ్

౩౫ లుటఃప్రథమస్యదారౌరసః

ఇతిసూత్రపారే

ద్వితీయస్యాభ్యాయస్యచతుర్థఃపాదః*

అభ్యాయశ్చసమాప్తః.

౧ ప్రత్యయః

౨ పరశ్చ

౩ ఆద్యుదాత్తశ్చ

౪ అనుదాత్తాసుప్పితౌ

౫ గుప్తిజీకీర్భ్యస్సృక్

౬ మాన్యుధదాన్ శాన్భ్యేదీర్ఘశ్చ

భ్యసస్య

౭ ధాతోః కర్తృణస్సమానకర్తృకా

దిచ్చాయాంవా

* ఆశేఙ్గాయాంసన్వక్తవ్యః

౮ సుపకత్తనఃక్యచ్

* మాన్తాదవ్యయాచ్చక్యచ్ స

౯ కామ్యచ్చ

౧౦ ఉపమానాదాచారే

* అధికరణాచ్చేతివక్తవ్యమ్

౧౧ కర్తృక్యజ్ సలోపశ్చ

* ఆచారేఽవగల్భక్షీబహేయాథే

భ్యఃక్వేభ్యావక్తవ్యః

౧౨ భృశాదిభ్యో భవ్యచ్చేద్యోపశ్చ

హలః-భృశ, శీఘ్ర, చపల, మన్ద, సజ్జిత,

ఉత్సుక, సుమనస్, దుర్మనస్, అభిమన

న్, ఉన్మనస్, రహస్, రోహత్, రేహ

త్, సంశ్చత్, తృపత్, శశ్వత్, భ్రీమ

త్, వేహత్, శుచిన్, శుచివర్చన్, అణ్డర

వర్చన్, ఓజన్, సురజన్, అరజన్,

ఏతేభ్యశాదయః

౧౩ లోహితాదిడాఙ్భ్యఃక్యమ్

లోహిత, చరిత, నీల, ఘన, చంద్ర,

హరిత, దాస, మన్ద, లోహితాది

రాకృతిగణః

లోహితదాజ్ భ్యఃక్యమ్ చనమ్

* భృశాదిష్వితరాణి

౧౪ కష్టాయక్రమణే

* సత్రకక్షకప్తకృచ్చగ్రహనేభ్యః

కణ్వవికీర్ణాయామితివక్తవ్యమ్

౧౫ కర్మణారోహణతపోభ్యాం వర్తి

చరోః

* హనుచలనఇతివక్తవ్యమ్

* తపసఃపరస్తైపదంచ

౧౬ బాష్పష్కభ్యాముద్వమసే

* ఘేనాచ్చేతివక్తవ్యమ్

౧౭ శబ్దవైరకలహాభ్రకణ్వ మేఘ

భ్యఃకరణే

* సుదిసదుద్దిసనీహారేభ్యశ్చ

౧౮ సుఖాదిభ్యఃకర్తృవేదనాయామ్

సుఖ, దుఃఖ, తృప్త, కృచ్ఛ, అస్రి, ఆ

స్రి, అలీక, ప్రతీప, కరుణ, కృపణ, సోఢ

ఇత్యేతానిసుఖాదీని

౧౯ నమోవరివశ్చిత్రజఃక్యచ్

* నమసఃపూజాయామ్

* వరివసఃపరిచర్యాయామ్

- * చిత్రజితశ్చర్యే ౨౮ గుప్తాధూపవిచ్ఛిన్నశివనిభృత
౨౦ పుచ్చభాణ్ణవీపరాణ్ణిక్ యః
* భాణ్ణాత్పమాచయనె ౨౯ ఋతేరీయక్
* వీపరాదార్జనెపరిధానేచ ౩౦ కమెర్ణిక్
* పుచ్చామదసనెవ్యసనెపర్యసనెచ ౩౧ ఆయాదయఆర్థధాతుకేవా
౨౧ ముణ్ణమిత్రస్థ్థలవణ ప్రతవస్త్ర ౩౨ సనాద్యన్తాధాతవః
హలకలకృతతూప్తేభ్యాణిక్ ౩౩ స్యతాసీల్పలుటోః
* హలికల్యారత్వనిపాతనం సన్వ ౩౪ సిబ్బహుళంలేటి
ద్భావప్రతిషేధార్థమ్ * సిబ్బహుళంఛంద్రసిణిద్వక్తవ్యః
౨౨ ధాతోరేకాచోహలాదేఃక్రియా ౩౫ కాస్పృత్యయాదామమన్తైలిటి
సమభిహారేయక్ * కాస్పృనేకాన్గ్రహణంకర్తవ్యమ్
* సూచిసూత్రిమూత్రట్వర్త్య తూ ౩౬ ఇజాదెచ్చగురుమతోఽన్యచ్చః
ర్ణోతిభ్యాయజ్వాచ్యః ౩౭ దయాయా సశ్చ
౨౩ నిత్యంకాటిలేగతౌ ౩౮ ఉపవిదజాగృభ్యోఽన్యతరస్యాం
౨౪ లుపనదచరజప జఘదహదశగ్మా ౩౯ భీష్మీభృహువాంఘ్రవచ్చ
భ్యోభావగన్తాయామ్ ౪౦ కృచ్ఛానుప్రయుజ్యతేలిటి
౨౫ సత్యాపపాశయాప వీణాతూల ౪౧ పిదాంకుర్వన్త్రిత్యన్యతరస్యామ్
న్లోకసేనాలోమత్వచవర్త వర్ణ ౪౨ అభ్యుత్సాదయాం ప్రజనయాం
చూర్ణ చురాదిభ్యోణిక్ చికయాం రమయామకః పావ
* అర్థవేదసత్యానామాపుక్ యాం క్రియాన్వదా మక్రస్థితి
౨౬ హేతుమతిచ చ్చిప్తసి
* తత్రోరోతిదాచష్టే ౪౩ ఘ్రిలుజే
* ఆఖ్యానాత్కృతస్తదాచష్టే కృ ౪౪ ఘ్రిస్థిచ్
ల్లుక్ప్రకృతిప్రత్యాపత్తిఃప్రకృతివ * స్పృశమృశకృషత్వపదృపాంఘ్రై
చ్చకారకమ్ సిజ్వావక్తవ్యః
* పా్రితిపదికాధాత్వధైజహుళమి ౪౫ శలఞ్గుసపధాదనిటఃక్యః
త్వవచ్చ ౪౬ శ్లిషఆలిజ్ఞనే
* తేనాతికామతి ౪౭ నదృశః
* ధాతురూపజ్ఞు ౪౮ నిశ్రిమసుభ్యఃకర్తరిచక్
* కర్తృకరణాధాత్వధై * కమన్తేచ్ఛజ్ఞక్తవ్యః
* జహుళమేతస్మిదర్శనమ్ ౪౯ విభాషాధేత్వోవ్యః
* నిజక్లాన్తిరసనె ౫౦ గుపెచ్ఛదైసి
౨౭ కన్ద్యాదిభ్యోయక్ ౫౧ నోనయతిద్వనయత్యైలయత్వర్త

యతిభ్యః	౧౦ శిస్వికృణ్వోర్వరచ
౫౨ అస్యతివక్తిభ్యాతిభ్యోఽక్ష	౧౧ క్రాద్విదిభ్యశ్చ౨
౫౩ లిపిసీచివ్యాశ్చ	౧౨ స్తమృష్టమృష్టసుకమృష్టసుకమృష్ట
౫౪ అత్తనేపదేవ్యస్యతరస్యామ్	సుకాభ్యోశ్చ౨
౫౫ పుషాదిద్యుతాదీల్ దితనివరస్త్వై	౧౩ హలశ్చ౨శ్చానస్యై
వదేషు	౧౪ ఛన్దసిశాయజిపి
౫౬ సర్తిశాస్త్యర్తిభ్యశ్చ	౧౫ వ్యత్యయోబహుళమ్
౫౭ ఇరితోవా	౧౬ విజ్యాశిష్యజ్
౫౮ జ్ఞాస్తమృముచిముచుగుచి	* దృశైరజ్ఞప్తవ్యః
స్థుచుగుశ్చుశ్చిభ్యశ్చ	౧౭ కర్తవతార్కృణాతుల్యక్రియః
౫౯ క్షృమృదృరుహిభ్యశ్చన్దసి	* సకర్తకాణాంప్రతిషేధోవక్తవ్యః
౬౦ చిణ్ తెపదః	* దుహిపచ్యోర్బహులం సకర్కక
౬౧ దీపజనబుధపురి తాయిప్యాయి	యోః
భ్యోస్యతరస్యామ్	* సృజయజ్జ్యోశ్యంస్తు
౬౨ అచఃకర్తకర్తరి	* సృజైశ్చక్రిధోపపన్నేకర్తర్యేవే
౬౩ దుహాశ్చ	తివాచ్యమ్
౬౪ నరుధః	* భూమాకర్తకిరాదిననాంచాస్య
౬౫ తపోఽనుతాపేచ	తాస్త్వినేపదాత్
౬౬ చిణ్ భావకర్తణోః	౧౮ తపస్తపఃకర్తకప్యైవ
౬౭ సార్వధాతుకెయక్	౧౯ నదుహన్నునమాంయక్చిణ్
౬౮ కర్తరిశప్	* యక్చిణ్ఃప్రతిషేధేహేతుమణ్ణి
౬౯ దివాదిభ్యశ్శ్యక్	చ్ శ్రీబూజ్జాముపసంఖ్యానమ్
౭౦ వాభాశ్చైశ్చాశ్చిముక్రముక్లము	* యక్చిణ్ఃప్రతిషేధేణిశ్చన్దిగ్ని
ప్రసిత్రుటిలపః	బూజ్జాత్తనెపదాకర్తకాణా
౭౧ యసోఽనుపసర్దాత్	ముపసంఖ్యానమ్
౭౨ సంయసశ్చ	౯౦ ఘషిరజ్జ్యోఃపాచాంశ్యస్పరస్త్వై
౭౩ స్వాదిభ్యశ్చ౨ః	పదశ్చ
౭౪ శుశ్చృచ	౯౧ ధాతోః
౭౫ అక్షోఽస్యతరస్యామ్	౯౨ తతోపపదంసప్తమీథమ్
౭౬ తినాకరణేతదః	౯౩ కృదతిజ్
౭౭ తుదాదిభ్యశ్చః	౯౪ వాసరూపోఽస్త్రియామ్
౭౮ రుధాదిభ్యశ్చ౨మ్	౯౫ కృత్యాః
౭౯ తనాదికృష్ణభ్యః	౯౬ తవ్యత్తవ్యానీయరః

* కేలిమరఉపసంఖ్యానమ్
 * వసేత్తవ్యతర ర్తరిణిచ్చ
 ౯౭ అహాయతే
 * తకిశసిచతియతిజనిభ్యో యద్వా
 చ్యః
 * మానోవాయద్వధశ్చవక్తవ్యః
 ౯౮ పోరదుసధాత్
 ౯౯ శకిసహేహాశ్చ
 ౧౦౦ గదమగుచరయమశ్చానువసన్తే
 * చరెరాజిచాగురౌ
 ౧౦౧ అవద్యపణ్యవర్యాగర్హ్య పణిత
 వ్యానిరోధేషు
 ౧౦౨ ఎహ్యంకరణమ్
 ౧౦౩ అర్యస్సాస్వమితైశ్యయోః
 ౧౦౪ ఉపసర్యాకాల్యాప్రజనె
 ౧౦౫ అజర్యంసంగతమ్
 ౧౦౬ వదన్మపిక్యవచ
 ౧౦౭ భువోభావే
 ౧౦౮ హనస్తచ
 ౧౦౯ ఏతిప్రశాన్వృద్ధజువఃక్యవ
 * ఆజ్ఞూర్వాదజ్ఞోస్సంజ్ఞాయా
 ముపసంఖ్యానమ్
 * శంసిమహిగుహేభ్యావా
 ౧౧౦ ఋషుపథాచ్చాక్స్లిచ్చతేః
 ౧౧౧ ఈచఖనః
 ౧౧౨ భృజ్ఞోఽసంజ్ఞాయామ్
 * సమశ్చబహుళమ్
 ౧౧౩ మృజేర్విభాషా
 ౧౧౪ రాజనూయ సూర్యమృషాద్య
 రుచ్చకుప్యకృష్టపచ్యావ్యధ్యాః
 ౧౧౫ భిద్యోధ్యోనద
 ౧౧౬ పువ్యసేధ్యోనక్షత్రే
 ౧౧౭ విపూయవినియజత్యామజ్జక

లగహలిషు
 ౧౧౮ ప్రత్యపిభ్యాంగృహేః
 * ఛస్తసీతివక్తవ్యమ్
 ౧౧౯ పదాస్వైరిభాహ్యోపత్యేషుచ
 ౧౨౦ విభాషాకృవృషాః
 ౧౨౧ యుగ్యంచపత్రే
 ౧౨౨ అమావస్యదస్యతరస్యామ్
 ౧౨౩ ఛస్తసి నిష్టరగ్య దెవహూయ
 ప్రణేయోన్నీయోచ్ఛివ్యమర్య
 స్తర్యాభ్యర్యభిస్యభాస్యత్రవయ
 జ్యోపుచ్చాప్రతిషీవ్యబ్రహ్మ
 చాద్యభావ్యస్తావ్యోపచాయ్య
 బృహాని
 * హిరణ్యతీవక్తవ్యమ్
 ౧౨౪ ఋహలోర్ణ్యతే
 * పాణౌస్పజేర్ణ్యతే
 * సమవపూర్వాచ్చ
 * లపిరభిభ్యాంచేతివక్తవ్యమ్
 ౧౨౫ ఓరావశ్యకే
 ౧౨౬ ఆనుయవపిరిపిలపిత్రపిచమశ్చ
 ౧౨౭ ఆనాయోఽనిత్యే
 ౧౨౮ ప్రణాయోనస్తుతౌ
 ౧౨౯ పాయ్యసాన్నాయ్యనికాయ్య
 ధాయ్యామానహవిర్నివాస
 సామిధేనీషు
 ౧౩౦ కృతౌకుణ్డపాయ్యసంచాయ్యా
 ౧౩౧ అగ్నౌపరిచాయోపచాయ్య
 సమూహ్యః
 ౧౩౨ చిత్యాగ్నిచిత్యేచ
 ౧౩౩ ఋల్తృచౌ
 ౧౩౪ నద్విగ్రహిపచాదిభోల్కుణిస్యచః
 మదనః - దూషణః - సాధనః - వ
 ధనః - శోభనః - రోచనః - సహితపిద

మస్సంజ్ఞాయామ్ - సహనః - తపనః - * గవాదిమవిద్యైస్సంజ్ఞాయాము
 దమనః - జల్పనః - రహణః - దర్పణః - పసంఖ్యానమ్
 సంక్రద్దనః - సంకర్షణః - సంహర్షణః - ౧౩౯ దదాతిదధాత్వోర్విభాషా
 జనార్దనః - యవనః - వధుసూదనః - వి ౧౪౦ జ్వలితికసన్దైభ్యోణః
 భీషణః - లవణః - చిత్తవిగాళనః - కుల * తనోత్తెర్లఉపసంఖ్యానమ్
 దచనః - శత్రుదమనః - ఇతిసద్వ్యాః ౧౪౧ శ్యాద్వ్యధాసుసంస్వరీణవ
 గాగ్రీహి - ఉత్సాహి - ఉద్దాసీ - ఉద్భా ౧౪౨ సావహ్మిలీహస్తిపశ్వసశ్చ
 సీ - స్థాయీ - మస్త్రీ - సమ్మదీ రక్ష ౧౪౩ దున్యోరనుపసర్గే
 శువపకాన్మా - నిరక్షి - నిశ్రావీ - ౧౪౪ విభాషాగ్రహః
 వాపీ - నిశ్రాయీ - యాచ్యవ్యాహ్మ ౧౪౫ శేహికః
 సంవ్యాహ్మప్రజవదవసాప్రతిష్ఠిధా ౧౪౬ శేల్విఃస్మన్
 నామ్ - అయావీ - అవ్యాహరీ - అసం * స్మృతిఖనిరజ్జీభ్యితివక్తవ్యమ్
 వ్యాహరీ - అవాగ్రజీ - అనాదీ - అవా ౧౪౭ గన్ధకన్
 సీ - అచామచిత్తకర్తృకాణామ్ - అ ౧౪౮ బ్యుట్ - చ
 క్కారీ - అహరీ - అవినాయీ - విశాయీ ౧౪౯ హశ్చవీహీకాలయోః
 విషాయీ - విశయీ - విషయోదేశే ౧౫౦ పుస్రిల్వస్సనుబహరేవున్
 విశయోవిషయోదేశః - అభిభావీభూ * సాధుకారిబ్యుపసంఖ్యానమ్
 తె - అపరాధీ - ఉపరోధీ - పరిభవీ - పరి ౧౫౧ ఆశేషి - చ
 భావీ - ఇతిగ్రహాదిః - పచ - వచ - వప -
 వద - చల - పత - నదట్ - భషట్ - ప్ల ౧౫౨ ఇతి సూత్రపాఠే
 వట్ - చరట్ - గరట్ - తరట్ - చోర ౧౫౩ తృతీయస్యాభ్యాసస్యప్రథమః పాదః
 ట్ - గాహట్ - సూరట్ - దేవట్ - దో ౧౫౪ కర్కణ్యో
 వట్ - రజ - మద - క్షవ - సేవ - మె * శీలికామిభిక్షూచరిభ్యోణః
 వ - కోవ - మెధ - నర్త - వ్రణ - దశ్య - * ఈక్షిత్తమిభ్యాం - చెతివక్తవ్యమ్
 సర్వ - దమ్భ - దర్ప - జార - భర - శ్వప ౧౫౫ హ్వీవామశ్చ
 చ - పచాదిరాకృతిగణః ౧౫౬ ఆత్మోనుపసర్గేకః
 ౧౩౫ ఇగుపధజ్ఞాప్రీతిరణికః * కవిధౌసర్వత్రప్రసారిణిభ్యోణః
 ౧౩౬ ఆతశోచసర్గే ౧౫౭ సుపిన్ధః
 ౧౩౭ పామూర్త్యా ధేట్ దృశశ్శః * తున్దశోకయోఃపరిమృజావనుదోః
 * ఘృస్సంజ్ఞాయాన్మ * ఆలస్యసుఖాహరణయోరితివక్త
 ౧౩౮ అనుపసర్గాల్లిమ్మవిదధారిపారి వ్యమ్
 చెమ్యదెజిచేతిసాహిసాహిభ్యశ్చ * కప్రకరణేమూలవిభుజాదిభ్యఉప
 * నౌలిమ్మైః సంఖ్యానమ్

మూలవిభుజ- నఖముచ- కాకగు ౧౦
 మా-కుముద-మహీధృ-కుధృ-గిధృ
 ఆకృతిగణాయమ్
 ౬ పేదాజ్ఞః
 ౭ సమిఖ్యః
 ౮ గాహోష్ఠక్
 * పిబ తేస్సురాశీర్నోతివ క్తవ్యమ్
 * బహుశంతణి
 ౯ హర తేరనుద్యమనేచ
 * శక్తిలాజ్ఞలామక-శయష్టితోమర
 ఘటఘటిధనుష్టు గ్రహేరువసం
 ఖ్యానమ్
 * సూత్రేచధార్యేథే
 ౧౦ వయసేచ
 ౧౧ ఆజితాచ్ఛీలే
 ౧౨ అర్హః
 ౧౩ ప్రస్థాకర్ణయోరమిజహః
 * హస్తీసూచకయోరితివ క్తవ్యమ్
 ౧౪ శమిధాతోస్సంజ్ఞాయామ్
 * శమిసంజ్ఞాయామ్ధాతుగ్రహణంక్
 ఞోహేత్వాదిబప్రతిషేధార్థమ్
 ౧౫ అధికరణేశేతే
 * పార్వాదిమాపసంఖ్యానమ్
 పార్శ్వ-ఉదర-పుష్క-ఉత్తాన-అ
 పమూర్ధన్-ఇతిపార్వాదిః
 * దిగ్ధసహపూర్వాచ్ఛేతివ క్తవ్యమ్
 * ఉత్తానాదిమకర్తృషు
 * గిరౌథశ్చన్దసి
 ౧౬ చరేష్టః
 ౧౭ భిత్తాసేనాదాయేషుచ
 ౧౮ పురోఽగ్రతోఽగ్రీమసరైః
 ౧౯ పూర్వేకర్తరి

కృణో హేతుతాచ్ఛీల్యానలా
 మేషు
 ౨౦ దివావిభానిశాపృథాభానగరా
 న్నానన్తాదిబహునాస్తికింలిపిలివిభ
 విభ క్తికర్తృచిత్రయైత్రీసంఖ్యా
 జ్ఞానాహ్వాహార్యత్తద్ధనురరుష్టు
 కింయత్తద్భహుమ కృణోఽజ్ఞ
 ధానమ్
 ౨౧ కర్తృణిభృతౌ
 ౨౩ నశబ్దజ్ఞోకకలహగాధావైర్థ చా
 టుసూత్రమస్త్రీవదేషు
 ౨౪ స్తమ్భశకృతోరిన్
 * వీహివత్సయోరితివ క్తవ్యమ్
 ౨౫ హర తేర్దృతినాథయోఃపశౌ
 ౨౬ ఫలేగ్రహిరాత్మమ్భురిశ్చ
 ౨౭ ఛస్టసివనసనరక్షిమథామ్
 ౨౮ ఏజేఃఖశ్
 * వాతశునీతిలశర్ధెవ్వజదేట్ తు
 దజహతిభ్యఉపసంఖ్యానమ్
 ౨౯ నాసికాస్తనయోద్ధాధేటోః
 * స్తనెధేటః
 * నాసికాయాంధృశ్చ
 * ఘటిహారిఖరీషూపసంఖ్యానమ్
 ౩౦ నాడిముష్ట్యోశ్చ
 ౩౧ ఉదిమాతెరుజివహూః
 ౩౨ వహాభేలిహః
 ౩౩ పరిమాణేవచః
 ౩౪ మితనఖచ
 ౩౫ విధ్వరుషాస్త్రదః
 ౩౬ అసూర్యలలాటయోద్ధృశితహః
 ౩౭ ఉగ్రమ్భశ్యేరమ్మదపాణిన్ధమా
 శ్చ
 ౩౮ ప్రియవశేవదఃఖచ్

- * గమెస్సుపినాచ్యః
 * విహాయసోవిహాతివాచ్యమ్
 * ఖచ్చడిద్వావాచ్యః
 * డేవవిహాయసోవిహాదేశోవక్తవ్యః
 ౩౯ ద్వివత్పరయోస్తాపెః
 ౪౦ వాచియమోవ్రతే
 ౪౧ పూస్సర్వయోద్ధారిసహాయః
 * భగేచదారెతివక్తవ్యమ్
 ౪౨ సర్వకూలాభక్రకరీషేషుకమః
 ౪౩ మేఘుర్దిభయమకృణః
 ౪౪ త్రేనుప్రియమద్రిణ్చ
 ౪౫ ఆశితేభవఃకరణభావయోః
 ౪౬ సంజ్ఞాయాంభృతృపృజధారిసహితపిదమః
 ౪౭ గమశ్చ
 ౪౮ అవ్రాత్యవ్రాథ్యరూరపారసర్వానస్తైషుడః
 * షప్రకరణేసర్వత్రపన్నయోరుపసంఖ్యానమ్
 * ఊరసోలోపశ్చ
 * సుదురోరధికరణ
 * నిసోదేశే
 * అన్యతాపిదృశ్యతత్తతివక్తవ్యమ్
 ౪౯ ఆశిషిహనః
 * దారావాహనోఽణస్తస్యచటస్సంజ్ఞాయామ్
 * చారోవా
 * కర్మణిసమిచ
 ౫౦ అపెల్లేతతమసాః
 ౫౧ కుమారశీర్షయోర్నిః
 ౫౨ లక్ష్మణజాయాపత్యోప్తక్
 ౫౩ అమనుష్యకర్మకేచ
- ౫౪ శక్తాహస్తికవాటయోః
 ౫౫ పాణిఘతాడఘాశిల్పి
 * రాజిఘటపసంఖ్యానమ్
 ౫౬ ఆధ్యసుభగస్థూలపతితనగ్నాన్తప్రియమచ్యవ్యథేష్వచ్యోక్తిభిః
 కరణేఘ్నున్
 ౫౭ కర్తరిభువఃఖమ్లుచ్ఛ్ఘుకజ్ఞా
 ౫౮ స్పృశోఽనుదకక్తిన్
 ౫౯ ఋత్విదృగృక్సగ్నిసృష్టిగల్బుయుజిమృజ్ఞాచ్ఛ్ఘ
 ౬౦ త్యదాదిమదృశోఽనాలోచనకజ్ఞ
 * సమానాన్యయోశ్చేతివక్తవ్యమ్
 * దృశైఃకృశ్చేతివక్తవ్యమ్
 ౬౧ సత్సాద్విషమద్రీహదుహయుజవిదభిదచ్చిగజనీరాజాముపసగైష్టిచ్ఛ
 ౬౨ భజోణిః
 ౬౩ చ్చవ్రసినహః
 ౬౪ వహశ్చ
 ౬౫ కన్యపురీషపురీష్యేషుఃఖ్యుట్
 ౬౬ హవ్యేఽనస్తఃపాదమ్
 ౬౭ జనసనఖనక్రమగమోవిట్
 ౬౮ అదోఽనన్నై
 ౬౯ క్రవ్యేచ
 ౭౦ దుహఃకపేఘశ్చ
 ౭౧ మస్త్రేశ్వేతవహూక్థశస్పరోడాశోణిన్
 * శ్వేతవహాదీనాండస్పదశ్యేతివక్తవ్యమ్
 * ఆవయాఃశ్వేతవాఃపురోడాశ్చ
 ౭౨ అవేయజః
 ౭౩ విజుపెశ్చవ్రసి

౭౪ ఆత్మోపనిషత్స్వనిబ్ధవివశ్చ	౧౦౨ నిస్తా
౭౫ అన్యేభ్యోపిదృశ్యతే	* ఆచికర్మణినిష్ఠావక్తవ్యా
౭౬ క్షిప్రచ	౧౦౩ సుయజ్ఞోర్ద్వసేవ
౭౭ స్థఃకచ	౧౦౪ జీర్ణతేరత్మన్
౭౮ సువ్యజాతౌణినిస్తాచ్చీత్య	౧౦౫ ఛన్దసిలిట్
* ణిన్విధౌసాధుకారిణ్యవసంఖ్యా	౧౦౬ లిటఃకానజ్ఞా
నమ్	౧౦౭ క్వసుశ్చ
* బ్రహ్మణివదః	౧౦౮ భాషాయాంసదవసశ్రవః
౭౯ కర్తృద్యుపమానె	౧౦౯ ఉపేయివాననాశ్వాననూచా
౮౦ ప్రతే	నశ్చ
౮౧ బహుళమాభీత్యై	౧౧౦ లుజ్
౮౨ మనః	౧౧౧ అనద్యతనెలిచ్
౮౩ ఆత్మమానెభిశ్చ	౧౧౨ అభిజ్ఞావచనెల్పట్
౮౪ భూతే	౧౧౩ నయది
౮౫ కరణేయజః	౧౧౪ విభాషాసాకాంతే
౮౬ కర్మణిహనః	౧౧౫ పరోక్షేలిట్
౮౭ బ్రహ్మభూణివృత్రైమిక్ష్విప్	* అన్యన్తావహ్నవేలిడ్వక్తవ్యః
౮౮ బహుళంఛన్దసి	౧౧౬ హశశ్వతోర్లజ్చ
౮౯ సుకర్మపావమస్త్రీపుణ్యేషుకృతః	౧౧౭ ప్రశ్నేచాసన్నకాలే
౯౦ సోమేనుభః	౧౧౮ లట్పై
౯౧ అగ్నౌచైః	౧౧౯ అపరోక్షేచ
౯౨ కర్మణ్యగ్న్యభ్యామ	౧౨౦ ననాప్యప్రప్రతివచన
౯౩ కర్మణీనిర్విక్రియః	౧౨౧ నన్వోర్విభాషా
* కుత్సితగ్రహణంకర్తవ్యమ్	౧౨౨ పురిటుజ్చాపై
౯౪ దృశెక్వనిప్	౧౨౩ వర్తమానెలిట్
౯౫ రాజనియుధికృతః	౧౨౪ లటశ్శతృశానచావప్రథమా స
౯౬ సహేచ	మానాధికరణే
౯౭ సప్తమ్యాంజనేర్దః	౧౨౫ సమ్భోధనెచ
౯౮ పశ్చాన్యూపజాతౌ	౧౨౬ లక్షణహేతోవ్యక్తియాయాః
౯౯ ఉపసర్గేచసంజ్ఞాయామ్	౧౨౭ తౌసత్
౧౦౦ అనాకర్మణిచ	౧౨౮ పూజ్యజ్ఞోశ్వానన్
౧౦౧ అన్యేష్యపిదృశ్యతే	౧౨౯ తాచ్చీల్యవయావచనశక్తి మ్
* అన్యేభ్యోపిదృశ్యతే	చానశ్

౧౩౦ ఇష్ఠాధార్యోశ్చత్రకృచ్చిణి	సూయోవుభో
౧౩౧ ద్విషోమితే	౧౪౨ దేవ్యుశోశ్చపసరై
౧౩౨ సుభోయజ్ఞసంయోగే	౧౪౩ చలనశబ్దాద్ధాదకర్తృకాద్యుచ్
౧౩౩ అర్హఃప్రశంసాయామ్	౧౪౪ అనుదాతైతిశ్చహలాదేః
౧౩౪ ఆత్మేస్త్రబీలతధర్మతత్సాధు	౧౪౫ జుచంక్రమ్యదప్రేమ్యసృగృధిజ్వ
కారిషు	లశుచలవపతపదః
౧౩౫ తృన్	౧౪౬ కుగ్రమణ్ణాథైభ్యశ్చ
* తృన్విధావృత్తిత్రయ చానుపస	౧౪౭ నయః
గ్రస్య	౧౪౮ సూదదీపదీక్షశ్చ
* నయతేష్టుక్	౧౪౯ లవపతపదస్థాభూవృషహనక
* త్విషేర్దైవతాయామకారశోచ	మగమశ్చాభ్యుక్తకర్ష
పథాయాఅనిట్త్వంచ	౧౫౦ జల్పభిక్షుకట్టబట్టవృజష్టాకన్
* క్షదేశ్వయై	౧౫౧ ప్రజోరినిః
* ఛన్దసిత్వచ్చ	౧౫౨ జిద్యక్షివిశ్ర్యత్వీమావ్యధాభ్య
౧౩౬ అలంకృతోనిరాకృతోప్రజనో	మపరిభూప్రసూభ్యశ్చ
త్వచోత్పతోన్మదరువ్యపత్రప	౧౫౩ స్పృహిగృహిపతిదయినదా
వృతువృధునహచరఇష్టుచ్	తద్దాశ్రద్ధాభ్యుత్పలచ్
౧౩౭ తైశ్చన్దసి	౧౫౪ దాధేట్సితదసదోరుః
౧౩౮ భువశ్చ	౧౫౫ సృగున్యదఃక్షరచ్
౧౩౯ స్థాజిస్థశ్చగ్నుః	౧౫౬ భిక్షాభాసమిదోఘురచ్
౧౪౦ త్రసిగృధిధృపిక్షిపేఃకుః	౧౫౭ విదభిదిచ్చిదేకురచ్
౧౪౧ శమిత్యప్తాభ్యోమినణ్	౧౫౮ ఇష్ఠనశిజసరిభ్యఃక్వరప్
౧౪౨ సంప్రచానురుభాజ్యమాజ్యస	౧౫౯ గత్వరశ్చ
పరిస్సంస్మజపరేదేవినంజ్వరపరిక్షి	౧౬౦ జాగరూకః
పపరిరటపరివదపరిదహపరిముహూదు	౧౬౧ యజజపదశౌంయజః
షద్విషమృహదుహాయజాక్రీడవివిచ	౧౬౨ నమికమ్పిస్సృజసకమహింసదీ
త్యజగజభజాతిచరావచరాముషా	పోరః
భ్యాహనశ్చ	౧౬౩ సనాశంసభిక్షుః
౧౪౩ వాకవలసకత్థసన్భిః	౧౬౪ విష్టురిచ్చుః
౧౪౪ అపేచలవః	౧౬౫ క్యాచ్చన్దసి
౧౪౫ ప్రేరిలపసుక్రిమథవదనసః	౧౬౬ ఆద్యగమహనజనఃకికేనాలిట్శ
౧౪౬ నిష్ఠహింసక్లిశభాదివినాశిపరి	* భాషాయాంధాభ్యోకృస్సృజసన
క్షిపపరిరటపరివాదివ్యాభాషా	మిభ్యః

౨౦ ఇజశ్చ

* అపాదానే (స్త్రి)యా ముపసం

ఖ్యానంతదస్త్రాచ్చవాజీమ్

* శ్వావాయువర్ణనివృతేషు

౨౧ ఉపసగైరువః

౨౩ సమియుదుగిరువః

౨౪ శ్రీణీభువోఽనువసగై

౨౫ వాత్సుశుగిరః

౨౬ అవోదోర్నియః

౨౭ పెగ్రిదుగ్రిస్త్రుసగిరః

౨౮ నిరభ్యాఃపూల్వోః

౨౯ ఉన్మోర్నిర్యః

౩౦ క్షాధాన్య

౩౧ యజ్ఞేసమిస్త్రువః

౩౨ పెగ్రిస్త్రీయజ్ఞై

౩౩ ప్రథనవావిశజ్జై

౩౪ ఛన్దోనామ్నిచ

౩౫ ఉదిగ్రహః

౩౬ సమిముష్టే

౩౭ పరిన్యోర్ని నోద్భూతా భేష
యోః

౩౮ పరావనుపాత్యయిగణః

౩౯ వ్యుపయోశ్శేతేపర్యాయ

౪౦ హస్తాదానచేరస్త్రయే

౪౧ నివాసవితిశరీరోప సమాధాన
ష్వాజెశ్చకః

౪౨ సంఘేచానాత్తరాధర్యే

౪౩ కర్కవ్యతిహారణద్ (స్త్రి)యామ్

౪౪ అభివిధౌభావగనుణ్

౪౫ ఆణోశ్చేఽవన్యోర్గ్రహః

౪౬ పెగ్రిపాస్యామ్

౪౭ పరాయజ్ఞై

౪౮ నౌపుధాన్యే

౪౯ ఉదిశ్రయతియాతిపూదగ్రివః

౫౦ విభాషాజీరుష్టువోః

౫౧ అవేగ్రహణావర్షప్రతిబద్ధై

౫౨ పెగ్రివణిజామ్

౫౩ రశ్మౌచ

౫౪ వృణోతేరాచ్ఛాదనే

౫౫ పరాభువోఽవజ్ఞానై

౫౬ పరచ్

* భయాదీనామపసంఖ్యానం న

పుంసకేక్తాదినివృత్త్యర్థమ్

* జవసవోఛన్దసేవక్తవ్యా

౫౭ ఋదోరప్

౫౮ గ్రహవృద్ధునిశ్చిగమశ్చ

* వశిరణ్యోశ్చోపసంఖ్యానమ్

* ఘృణైకవిధానమ్

౫౯ ఉపసగైఽదః

౬౦ నాణచ

౬౧ వ్యధజపోరసవసగై

౬౨ స్వసహసోర్వా

౬౩ యమస్సముపనివిమచ

౬౪ నాగదనదవతస్సనః

౬౫ క్వణోవీణాయాంచ

౬౬ నిత్యంపణఃపరిమాణే

౬౭ మదోఽనుసగై

౬౮ ప్రమదసమ్మదోహస్తై

౬౯ సముదోరజఃపశుషు

౭౦ అత్తేషుగ్లహః

౭౧ ప్రజనేనరైః

౭౨ హ్వస్సంప్రసారణంచస్యభ్యుప
విషు

౭౩ ఆజీయుధై

౭౪ నిపానమాహావః

౭౫ భావేఽనువసగ్గస్య

౭౬ హనశ్చవధః	౧౦౧ ఇచ్ఛా
౭౭ మూర్తౌఘనః	* పరిచర్యా పరిసర్యామృగయా
౭౮ అస్త్యునోదేశే	టాట్యానాముపసంఖ్యానమ్
౭౯ అగ్రైకదేశేప్రఘణః ప్రఘణః	* జాగరైరకారోవా
శ్చ	౧౦౨ అప్రత్యయాత్
౮౦ ఉద్వనోత్యాధానమ్	౧౦౩ గురోశ్చహలః
౮౧ అపఘనోజ్ఞమ్	౧౦౪ మిద్భిదాదిబ్యోఽజ్
౮౨ కరణేయోవిదుష్ట	భిదా-చిదా విదా-క్షిపా-గు
౮౩ ప్రప్రేకచ	హ-శ్రద్ధా-మేధా-గోధా ఆరా-హ
౮౪ పరౌఘః	రా-కారాబన్ధనే-క్షియా-తారా
౮౫ ఉపఘ్నుఆశ్రయే	జ్యోతిషి-ధారా-రేఖా-చూడా-
౮౬ సంమోక్షైగణప్రశంసయోః	పీఠా-వపా-వసా-మృజా-కృపా-
౮౭ నిఘోనిమిత్రమ్	ఇతిభిదాదిః
౮౮ ద్వితఃక్రిః	* క్రపెస్సంప్రసారణంచ
౮౯ త్వితోఽధుచ్	౧౦౫ చిన్తిపూజకథికుమిచర్చశ్చ
౯౦ యజయాచయతవిచ్ఛ ప్రచ్ఛర	౧౦౬ ఆతశ్చోపసగ్
క్షిన్జ	౧౦౭ శ్యాసశ్రద్ధోయుచ్
౯౧ స్వపోనన్	* ఘట్టివద్దివిదిభ్యశ్చేతివాచ్యమ్
౯౨ ఉపసగ్గేఘోఃః	* ఇషేరిచాచ్చిర్ఘన్
౯౩ కర్మణ్యధికరణేచ	* పరేర్వా
౯౪ (స్త్రీ)యాంక్రిన్	౧౦౮ రోగాఖ్యాయాంబ్వుల్ బహు
* నిష్ఠాయాంసేటఇతివత్తవ్యమ్	శమ్
౯౫ స్థాగాపాపచోభావే	* ధాత్వర్థనిర్దేశేఋల్
* శ్రీయజీషిప్తభ్యఃకరణే	* ఇక్-క్షిపాధాతునిర్దేశే
* న్నాన్తూజ్యాహాభ్యానిః	* వన్తాతా-రః
౯౬ మత్తైవప్రేషచపచమనవిదభూ	* రాదిభః
వీరాఉదాత్తః	* మత్వర్థాచ్చః
౯౭ ఊతి యూతి జూతి సూతి హేతి	* ఇణజాదిభ్యః
కీర్తయశ్చ	* ఇఞ్-వపాదిభ్యః
౯౮ ప్రజయజోర్భావేక్యవ	* ఇత్రప్రయోదిభ్యః
౯౯ సంజ్ఞాయాంపమజనిపదనివతమ	* సంపదాదిభ్యక్విప్
నవిదమ౞శ్శోజ్ భ౞శ్శిః	సంపద్-విపద్-ఆపత్-ప్రతి
౧౦౦ కృశ్శ్శచ	పద్-ఏతేసంపదాదయః

- ౧౦౯ సంజ్ఞాయామ్
 ౧౧౦ విభాషాఖ్యానపరివ్రజ్ఞయోరి*
 ఇహ
 ౧౧౧ పర్యాయా ర్హణా శ్చుత్తిమ
 ణ్వుచ్
 ౧౧౨ ఆక్రోశేనఖ్యానిః
 ౧౧౩ కృత్యుల్కుటోబహుళమ్
 ౧౧౪ నపుంసకేభావేక్షః
 ౧౧౫ ల్యుట్ చ
 ౧౧౬ కర్తృణిచయేనసంస్పర్శా త్క
 ర్తుశ్చరీరసుఖమ్
 ౧౧౭ కరణాధికరణయోశ్చ
 ౧౧౮ పుంసి సంజ్ఞాయాంఘః పా
 యేణ
 ౧౧౯ గోచరసంచరవహవ్రజవ్యజా
 పణిగమాశ్చ
 ౧౨౦ అవేత్సాస్త్రోర్ఘ్న ఇహ
 ౧౨౧ హలశ్చ
 * ఘృష్టిధావవహారాధారా వా
 యానాముపసంఖ్యానమ్
 ౧౨౨ ఆధ్యాయన్యాయోద్యా వసం
 హారాధారావాయాశ్చ
 ౧౨౩ ఉదజ్జోఽనుదకే
 ౧౨౪ జాలమానాయః
 ౧౨౫ ఖనోఘుచ
 * ఖనెర్దడరఇకఇకబకావాచ్యాః
 ౧౨౬ ఈష ద్దస్సుమ కృచ్ఛా కృ
 చ్ఛార్థేషుఖల్
 ౧౨౭ కర్తృకర్తృణాశ్చభూకృత్తోః
 * కర్తృకర్తృణాశ్చవ్యర్థయోరి
 తివాచ్యమ్
 ౧౨౮ ఆతోయవ
 ౧౨౯ ఉన్దసిగత్యర్థేభ్యః
- ౧౩౦ అన్యేభ్యోఽపిదృశ్యతే
 భాషాయాంతాసయుధిదృశేభ్య
 పిన్దుపిఖ్యాయుజ్వాచ్యః
 ౧౩౧ వర్తమానసామీప్యేవర్తమాన
 వద్వా
 ౧౩౨ ఆశంసాయాంభూతవచ్చ
 ౧౩౩ క్షిప్రవచనేల్పట్
 ౧౩౪ ఆశంసావచనేలిజ్
 ౧౩౫ నానద్యతనవత్క్రియాప్రబంధ
 సామీప్యయోః
 ౧౩౬ భవిష్యతి మర్యాదావచనేఽప
 రస్మిన్
 ౧౩౭ కాలవిభాగే చా నహేలారా
 త్రాణామ్
 ౧౩౮ పరస్మిన్విభాషా
 ౧౩౯ లిజ్ నిమిత్తైల్పజ్ క్రియత్రిషత్తా
 ౧౪౦ భూతేచ
 ౧౪౧ వోతాపోః
 ౧౪౨ గన్తాయాంలడపిజాతోఽః
 ౧౪౩ విభాషాకథమిలిజ్ చ
 ౧౪౪ కింప్రత్యైలిజ్ లృటౌ
 ౧౪౫ అనవక్లప్త్య మర్షయోరకింప్ర
 త్యైపి
 ౧౪౬ కింకిలాస్త్యర్థేషుల్పట్
 ౧౪౭ జాతుయదోరిజ్
 * యదాయద్యోరుపసంఖ్యానమ్
 ౧౪౮ యచ్చయత్రయోః
 ౧౪౯ గన్తాయాంచ
 ౧౫౦ చిత్రికరణేచ
 ౧౫౧ శేషెల్పడయదౌ
 ౧౫౨ ఉతాపోస్సమర్థయోర్లిజ్
 ౧౫౩ కామపరేదనేఽకచ్చితి
 ౧౫౪ సంభావనేఽలమితిచేత్సిధాపి

మోగే

౧౫౫ విభాషాధాతౌ సమ్భావనవచ
నేఽయది

౧౫౬ హేతుహేతుమతోర్నిజ్ఞో

౧౫౭ ఇచ్ఛార్థేషులిజ్ఞోలోటో

* కామప్రవేదనఇతివక్తవ్యమ్

౧౫౮ సమానకర్తృకేషుతుమున్

౧౫౯ లిజ్ఞోచ

౧౬౦ ఇచ్ఛార్థేభ్యోవిభాషావర్తమా
న

౧౬౧ విధినిమన్త్రణామన్త్రణాభీష్ట
సంప్రీత్యప్రార్థనేషులిజ్ఞో

౧౬౨ లోటోచ

౧౬౩ ప్రేమాతీతసర్గప్రాప్త కాలేషు
కృత్యాశ్చ

౧౬౪ లిజ్ఞోచోర్ద్వయాహూర్తికే

౧౬౫ ప్లోలోటో

౧౬౬ అభీష్టేచ

౧౬౭ కాలసమయవేలానుతుమున్

౧౬౮ లిజ్ఞోయది

౧౬౯ అన్యైకృత్యతృచశ్చ

౧౭౦ ఆవశ్యకాధమర్ణ్యయోర్నినిః

౧౭౧ కృత్యాశ్చ

౧౭౨ శకిలిజ్ఞోచ

౧౭౩ ఆశిషిలిజ్ఞోలోటో

౧౭౪ క్రిచ్ఛక్రాచసంజ్ఞాయామ్

౧౭౫ మాజిలుజ్ఞో

స్తోత్రరేలిజ్ఞోచ

ఇతిసూత్రపాఠే తృతీయపాఠ్యా
యస్యతృతీయఃపాదః.

౧ ధాతుసమ్మన్తప్రత్యయాః

౨ క్రియా సమభిహారేలోటో లో

లోహస్వావాదతద్ధ్వమోః

౩ సముచ్చయేఽస్యతరస్యాన్

౪ యథా విధ్యమప్రయోగః పూ
ర్వస్మిన్

౫ సముచ్చయేనామాగ్యవచనస్య

౬ శబ్దసిలుజ్ఞోలజ్ఞోలిటః

౭ లిజ్ఞార్థేలో

౮ ఉపసంవాదాశఙ్కాయోశ్చ

౯ తుమర్థసేసేనసేఽసేన్కైకసే

నన్యైకత్యైక కన్యైకత్యైక

శబ్దైకత్యైకతతైకతవేదతవేదః

౧౦ ప్రియోరోహిప్రైకవ్యధిప్రైక

౧౧ దృశేవిభావ

౧౨ శకిణిమల్ కములా

౧౩ ఈశ్వరేతోసుగుసునా

౧౪ కృత్యాశ్చతనైకేనాగ్యత్వనః

౧౫ అవచక్షేచ

౧౬ భావలక్షణేనోకృత్వా వచిచరి

హుతమిజనిభ్యస్తోసున్

౧౭ సృష్టిత్యదోఃకనుక్

౧౮ అలం ఖల్వోః ప్రతిషేధయోః

ప్రాచాంత్యా

౧౯ ఉదీచామ్నాజోవ్యతీహారే

౨౦ పరావరయోగేచ

౨౧ సమాన కర్తృకాయోః పూర్వ

కాలే

౨౨ ఆభీష్ట్యేణిమల్ చ

౨౩ నయద్యనాకాజ్ఞే

౨౪ విభాషాగ్రేప్రథమపూర్వేషు

౨౫ కర్తృణ్యాకోశైకృతాఃఖముఖో

౨౬ స్వాదుమిణిమల్

౨౭ అన్యధైవంకథమిథం సుసిద్ధాప్ర

యోగశ్చేత్

౨౮ యథాతథయోరసూయాప్రతి

వచనె

౨౯ కర్మణిదృశివిదోస్సకల్యే

౩౦ యోవతివిదజీవోః

౩౧ చర్మోదరయోఃపూరైః

౩౨ వర్షప్రమాణఠోలోపశ్చస్యాన్య

తరస్యామ్

౩౩ చేలెక్సోపైః

౩౪ నిమూలసమూలయోఃకవః

౩౫ శుష్క-చూర్ణయాక్షేషుపిషః

౩౬ సమూలాకృతజీవేషుహన్కృష్ణ

గ్రహః

౩౭ కరణేహసః

౩౮ స్నేహనెపిషః

౩౯ హస్తేవర్తిగ్రహాః

౪౦ స్వేపుషః

౪౧ అధికరణైబన్ధః

౪౨ సంజ్ఞాయామ్

౪౩ కర్మోర్జీవపురుషయోర్నశివ

హూః

౪౪ ఠోర్ధ్వశుషిపూరైః

౪౫ ఠేషమానేకర్మణిచ

౪౬ కషాదిషుయథావిధ్యనుప్రయో

గః

౪౭ ఊపదంశస్త్రుతీయాయామ్

౪౮ హింసాధానాంచసమానకర్మ

కాణామ్

౪౯ సప్తహ్యంచోపవీడరుధకవః

౫౦ సమానక్తా

౫౧ ప్రమాణేచ

౫౨ అవాదానెపరిస్పాయామ్

౫౩ ద్వితీయాయాంచ

౫౪ స్వాక్షేభువే

౫౫ పరిక్లిశ్యమానేచ

౫౬ విశిషతిచిన్మద్రాం వ్యాప్యమా

నానేష్యమానయోః

౫౭ అన్యతితృపోక్రియాన్తరే

షు

౫౮ నామ్నావ్యదృశిగ్రహాః

౫౯ అన్యయేయధాభిప్రేతాభ్యానె

కృష్ణఃక్వణిమలౌ

౬౦ తిర్యచ్యవవర్గే

౬౧ స్వాక్షతేనప్రత్యయేకృభ్యాః

౬౨ నాథార్థప్రత్యయేచ్ఛ్యధే

౬౩ తూష్ణిమిభవః

౬౪ అన్వచ్యానులోమ్యే

౬౫ శకధృవజ్ఞాన్మటరభలభకమి

సహద్వాస్త్యధేషతుమున్

౬౬ పర్యాప్తివచనెష్వలమధేషు

౬౭ కర్తరికృత్

౬౮ భవ్యగేయప్రవచనీయోపస్థానీ

యజన్యాష్టావ్యాపాత్యావా

౬౯ లఙ్కర్మణిచభావేచాకర్మకభ్యః

౭౦ తయోరేవకృత్యక్షఖిలధాః

౭౧ ఆదికర్మణిక్తః కర్తరిచ

౭౨ గత్యధాకర్మకన్తివశీజ్ఞానపసజ

నరుహజీర్యతిభ్యశ్చ

౭౩ దాశగోహ్నాసంప్రదానే

౭౪ భీమాదయోఽపాదానె

భీమ-భీష్మ-భయానక-వహ-చ

రు-ప్రస్క-ద్దన-ప్రవతన-సముద్ర-సు

వ-సుగ్-దృష్టి-రక్షః-శబ్ద-సూక-

మూర్ఖ-ఖిలతి-అకృతిగణాయమ్

౭౫ తాభ్యామన్యతోణాదయః

౭౬ క్తోఽధికరణేచధ్రౌవ్యగతిప్రత్య

వసానాధేభ్యః

౭౭ అన్య

2౮ తివ్ తన్ మి సివ్ ధన్ ధ మివ్ ఎన్	౧౦౬ ఇటో ౭త్
మన్ తా తాం యుధా నాధాంధ్	౧౦౭ సుట్ శధోః
మిద్వహిమహిజ్	౧౦౮ రేయన్
2౯ టిత ఆత్మ నేపదానాం తే రే	౧౦౯ సిజభ్యస్తవిదిభ్యశ్చ
౩౦ ధాసస్సె	౧౧౦ ఆతః
౩౧ లిట స్తయుయో రెశిరేచ్	౧౧౧ లజశ్చాకటాయనవ్యైవ
౩౨ పరస్త్వేపదానాం నిలతుసస్థలధు	౧౧౨ ద్విషశ్చ
సణల్పమాః	౧౧౩ తిజ్ శితస్సార్వధాతుకమ్
౩౩ విదోలటో వా	౧౧౪ ఆర్థధాతుకం శేవః
౩౪ బ్రువః పశ్చాద్ నామాదిత ఆహూ	౧౧౫ లిట్ చ
బ్రువః	౧౧౬ లిజాశిషి
౩౫ లోటోలజ్వత్	౧౧౭ ఛస్తస్యభయధా
౩౬ ఏరుః	ఇతీసూత్రపారెత్యతీయస్యాధ్యాయస్య
౩౭ సేర్వైపిచ్చ	చతుర్థః పాదః - అధ్యాయశ్చ
౩౮ వాచ్ఛన్తసి	
౩౯ మేర్షిః	౧ జ్యాప్ పాప్రితపదికాత్
౪౦ ఆమేతః	౨ స్వాజనమాట్ శన్ టాభ్యామ్
౪౧ సవాభ్యాంవామా	భిన్ జ్భ్యాం భ్యన్ జసిభ్యామ్
౪౨ ఆడుత్తమస్యపిచ్చ	భ్యన్ జసోసాంజ్యోస్సుప్
౪౩ ఏతవి	౩ స్త్రియామ్
౪౪ లేటోడాటౌ	౪ అజాద్యతప్తాప్
౪౫ ఆతవి	అజా-విడకా-కోకిలా-చటకా- అ
౪౬ వైతోఽచ్యుతే	శ్వా మూషికా-బాలా- పెహాథా-
౪౭ ఇతశ్చలోపః పరస్త్వేపదేషు	పాకా-వత్సా-మద్దా-బిలాతా పూ
౪౮ సుడత్తమస్య	ర్వాసహాణా- అపరాపహాణా - సం
౪౯ నిత్యంజితః	భప్తాజినశణపిణ్డభ్యః ఫలాత్ - సద
౧౦౦ ఇతశ్చ	చ్ కాణ్డపాప్రితశ్చైకభ్యః పుష్పాత్
౧౦౧ తస్థస్థమిపాంతాంతంతామః	శూద్రా చానుహర్షూర్వాజాతిః -
౧౦౨ లిజస్సియుట్	మగ్ధా- ఉష్ణిహ- దేవవిశా- జ్యేష్ఠా-
౧౦౩ యాసుట్ పరస్త్వేపదేషాదా	కనిస్తా మధ్యమాపుంయోగేఽపి- మూ
త్తోజిచ్చ	లాన్నాః- దంష్ట్రా- ఏతేఽజాదయః
౧౦౪ కిదాశిషి	* శూద్రాచానుహర్షూర్వాజాతిః
౧౦౫ రుస్యరన్	౫ ఋన్నేభ్యోజీవ్

౬ డాగితశ్చ
 * ధాతౌరుగితః ప్రతేషేధః
 * అశ్చ తే శోచసంఖ్యానమ్
 ౭ వనోరచ
 * వనోనహశతీవక్తవ్యమ్
 * బహుళం ఛస్తి
 * బహుప్రీహౌవా
 ౮ పాదోఽన్యతరస్యామ్
 ౯ టాబ్బచి
 ౧౦ నపటస్యస్మాదిభ్యః
 స్వస్య దుహితృ-ననాదా-యాశ్చ
 మాశ్చ తిస్య-చతస్య క్తి స్మాదిః
 ౧౧ :
 ౧౨ చోబహుప్రీహౌః
 ౧౩ — బుభావామన్యతరస్యామ్
 ౧౪ అనుపసర్జనాత్
 ౧౫ టిథ్థాః ష్టాద్యయసజ్జే దిఘ్ను
 ష్ ష్ మాత్రాత్ తయవ్ రిక్ రిఞ్
 క్ ష్ క్షరపః॥
 * నఞ్ స్సఞ్ క్ ఖ్యం ప్రరుణతలు
 గా నాముపసంఖ్యానమ్
 ౧౬ యశ్శ
 * అనపత్యాధికారస్థాన్నజీవ
 ౧౭ ప్రాచాంష్వస్తద్ధితః
 ౧౮ సర్వత్రలోహితాదికతనైభ్యః
 ౧౯ కౌరవ్యమాంధూకాభ్యాంచ
 * ఆనురేరుపసంఖ్యానమ్
 ౨౦ వయసిప్రధమే
 * వయస్యచరమశ్రితివాచ్యమ్
 ౨౧ ద్విగోః
 ౨౨ అపరిమాణ విస్తాచిత కవ్బులే
 భ్యానతద్ధితలుకి
 ౨౩ కాణ్డాన్తాల్ డే తే

౨౪ పురుషాశ్చ మాణెన్యతరస్యామ్
 ౨౫ బహుప్రీహౌదాధసోజీవ
 ౨౬ సంఖ్యాన్యాయాదేర్జీవ
 ౨౭ దామహాయనాన్తాచ్య
 * వయోవాచకవ్యైవ హాయనశబ్ద
 స్యజీవేణత్వంచేవ్యతే
 ౨౮ అనడపధాలోపినోఽన్యతరస్యా
 మ్
 ౨౯ నిత్యంసంజ్ఞాచ్యవ్రసాః
 ౩౦ కేవలమామక భాగధేయ పాపా
 వరసమానార్యకృత సుమణ్డలభే
 వజాచ్య
 ౩౧ రాత్రేశ్చజసా
 * అజసాదిష్వితివక్తవ్యమ్
 ౩౨ అస్తర్వత్పతివతోర్ముక్
 * అస్తర్వత్పతివదితిగర్భభర్తృసం
 యోగే
 ౩౩ పత్యుర్నీయజ్ఞసంయోగే
 ౩౪ విభాషాసపూర్వస్య
 ౩౫ నిత్యంసపత్నీయజ్ఞ
 సమాన-ఏక వీర-పిణ్డ-శ్వ-భాగ్య
 భద్రా పుత్ర-దాసాచ్యవ్రస-ఇతిసమా
 నాదిః-
 ౩౬ పూతక్రతోరై చ
 ౩౭ వృషాకప్యగ్ని మసిత మసిదానా
 ముదాత్రః
 ౩౮ మనోరౌవా
 ౩౯ వర్ణాదనుదాత్తాత్మోపధాత్మోనః
 * అనితపలితయోర్ము
 * ఛస్తిసిక్ష్మమేకే
 * పితృశ్చాదుపసంఖ్యానమ్
 ౪౦ అన్యతోజీవ
 ౪౧ పిథ్థారాదిభ్యశ్చ

గౌర-మస్మ్య-మనస్య-శృణ్వ-పజ్ఞమ- వరీ శరీ-పుధివీ- క్రోష్టు-మాణా
 శ-హయ-గవయ- ముకియ-మువ్య-మహ- పితామహ- గౌరాదిః-
 పుట తూణ- దుగ్గణ-దోగ్గణ- హరిణ- ౧౨ జానపదకుణ్డగోణస్థల ఖాజనాగ
 కాకణ పటర-ఉణక-ఆసులక కువల కాశీనీలకుశకామికి కబరా ద్వృ
 బిమ్బ- బదర- కర్కర- తర్కర- శ త్ర్యమత్రావననాకృతీమా శ్రాణా
 రాగ-ర-పుష్కర- శిఖిణ్డ-సలద-శప్ప స్థావణానాచ్ఛాదనా యోపకార
 ణ్డ సనన్ద-సుషమ సుషవ- అ న్ద-గడ్డ మైధున చాచకేశ వేశేషు
 ల షాణ్డశ-ఆథక ఆనన్ద ఆత్మేత్త- స్మ * నీలాదోషధౌ ప్రాణీనిచ
 చాట - ఆపచ్చిక శమ్మల- సూర్మ * సంజ్ఞాయాంచా
 శూర్ప-సూచ - యూష-యూధ-సూ ౧౩ శోణాత్పాచిమ్
 ప-పూప-సేధ-వల్లక ధాతక- సల్లకి- ౧౪ వోతోగుణవచనాత్
 మాలక- మాలత- సాల్వక-వేతస బృ * ఖరుసంయోగోపధాన్మ
 స-అతస-ఉభయ- భృజ్జ- మహ మత ౧౫ బహ్వదిభృశ్చ
 చేర్చగ పేత- మేద శ్వన్-తక్షన్- అన బహు వద్ధతి-అఙ్గిరి-అజ్గిరి-అంహ
 దుహి - అనద్వాహి పషణఃకరణే-దే - శకటి శక్తిశ్చస్త్రై-శారి-వారి రా
 హదేహల- కాకాదన గవాదన- తేజ తి రాధి-శాధి-అహి- కపి-యస్తి- ము
 న- రజన లవణ ఔద్గాహమాని గో ని-ఇతఃప్రాణ్యిక్లాత్ -కృదికారాదక్తి
 శమ-పారక అయస్మాణ - భారికినిః సర్వతోఽక్తిస్సద్ధాదిత్యేకే చణ
 భాలికి-భాలిక్లి-యాన మేధ-అమ్మి- అరాల కృపణ-కమల- పికట-విశాల-
 ఆలజి- ఆలబ్ధి- ఆలక్ష్మి-కేవాల ఆపక విశంకల భరుజ- ద్వజ- చస్త్రీభాగా
 ఆరట నట-టోట-నోట- మూలాట నద్యామ్ కల్యాణ- ఉదార పురాణ-
 శాతన- పోతన పాతన- పానత-ఆస్త్ర అహన్ కోడ-నఖ-ఖుర-శిఖా-వాల-
 రణ అధికరణ-అధికార ఆగ్రహాయణీ శఫ- గుద- అకృతిగణాయమ్- తేన-
 ప్రత్యనరోహిణీ- సేచన సుమగ్ధలా భగ-గల-రాగ- ఇత్యాది-
 త్సంజ్ఞాయామ్ అణ్డర-సున్దర-మణ్డల ౧౬ నిశ్యంఛన్దసి
 మన్దర-మగ్ధల-పట-పిణ్డ-షణ్డ-ఉర్ద-గు ౧౭ భువశ్చ
 ర్ద-శమ- సూచ-ఆర్ద-హ్రీద-పాణ్డ-ఖా ౧౮ పుంయోగాదాఖ్యాయామ్
 ణ్డ-లోహణ్డ కదర- కన్దర-కగల తరు * పాలకానాన్మ
 ణ-తలున-కల్మాష బృహత్ పహత్ * సూర్యాదేవతాయాంచాప్
 సోమ- సాధర్మ- రోహిణీనక్షత్రే రే ౧౯ ఇన్ద్రోవరుణ భవ శర్వరుద్రమృడ
 వతీనక్షత్రే వికల-నివగల- పుష్క ల హిమారణ్య యవ యవనమాతు
 ల కటాచ్ఛోణివచన- పిష్పల్యాద లాచార్యాణామానుక్
 యశ్చ-పిష్పలీ-హరీతకీ-కోశారకీ- శ * హిమారణ్యయోర్మహాస్త్రే

* యవాద్దోషే	౬౦ వాహుః
* యవనాల్లిపాభ్యమ్	౬౧ సఖ్యశిశ్వితిధాపాయామ్
* మాతులోపాభ్యామయో రా - ౩ జాతెరస్త్రివిషయాదయోపధాత్	
* ముగ్ధలాచ్చస్తసిలిచ్చ	* యోపథప్రతిషేధేగవయహ య
* ఆచార్యాదణత్వంచ	ముకయమనువ్యమత్సానామ
* అవ్యక్షత్త్రియాభ్యాంవా	ప్రతిషేధః
౫౦ క్రీతాతగరణపూర్వాత్	౬౪ పాకకర్ణపర్ణపుష్పఫలమూలవా
౫౧ క్తాదల్పభ్యామమ్	లోత్తరపదాచ్చ
౫౨ బహువ్రీహీశ్చాన్తోదాత్తాత్	= ౫ ఇతోమనువ్యజాతేః
* జాతాన్తాన్మ	౬౬ ఊబుతః
* పాణిగృహీతీభార్యామమ్	* అపాణిజాతేశ్చారజ్వాదీనా
* బహుళం సంజ్ఞాచ్చస్తసోః	ముపసంఖ్యానమ్
* అన్తోదాత్తాదబహుసంఖ్యో సుకా	౬౭ బాహ్వంతాన్సంజ్ఞాయామ్
లమఖాదిపూర్వాత్	౬౮ పక్షౌశ్చ
* జాతిపూర్వాదివిక్రవ్యమ్	* శ్వశురస్వౌకారాకారలోపశ్చ
౫౩ అస్వాక్షర్యపదాద్వా	౬౯ ఊయాత్తరపదాదౌపమ్యే
౫౪ స్వాక్షాచ్ఛేపసర్జనాదసంయో	౭౦ సంహితశఫలక్షణవామాదేశ్చ
గోపధాత్	* సహితసహాభ్యాంచేతివక్తవ్యమ్
* అగ్గగాత్రకణైభ్యితివిక్రవ్యమ్	౭౧ కదుకమణ్డల్వాశ్చస్తసి
౫౫ నాసికోదరోవృజ్ఞౌదస్తకర్ణశ్చ	* గుల్లుబుముధుజతువతియాలూనా
క్షౌచ్చ	మితివక్తవ్యమ్
* పుచ్చాచ్చ	౭౨ సంజ్ఞాయామ్
* కబరమణివిషశరేభ్యానిత్యమ్	౭౩ శార్దరవాద్యఖాజీన్ శార్దరవ-
* ఉపమానాత్పత్యేచ్ఛపుచ్చాచ్చ	కాపటవ- గౌగ్గులవ-బ్రాహ్మణ తైదన
౫౬ నకోదాదిబహ్వచః కోద - న	గౌతమ- కామండలేయ- బ్రాహ్మణ
ఖ-ఖుర-గోఖా- ఉఖా- శిఖా-బా	కృతేయ- ఆనిశేయ- ఆంధేయ- ఆశో
ల- శప- గుద - కోదాదిరాకృ	కేయ- వాత్స్యాయన- మాఖ్షాయన-
తిగణః	కైకస - కావ్య- శైబ్య- ఎహి- పర్యే
౫౭ సహసంఖ్యేవిద్యమానపూర్వాచ్చ	హి- ఆశ్చరధ్య- ఔదపాన- ఆరాశ
౫౮ సఖముఖాన్సంజ్ఞాయామ్	చణ్డాల-వత్స- భోగవక్టారిమతోస్సం
౫౯ దీర్ఘజిహ్వేచఫస్తసి	జ్ఞాయాంఘాదిమునిత్యంహాస్వార్థం
౬౦ దిక్సుర్వపదాన్జీవీ	

- న్యసరయోర్వృద్ధిశ్చ * బహువష్టిలోపోయఞ్ శచ
 ౭౪ యజశ్చాప్ * ఈకశ్చ
 * పాద్యజ్శాప్ న క్తవ్యః * ఈకశ్చోఽపసి
 ౭౫ ఆపట్యాశ్చ * స్థామోఽకారః
 ౭౬ తద్ధితాః * లోమోఽపత్యేషు బహుష్వ
 ౭౭ యూనస్తిః కారోవ క్తవ్యః
 ౭౮ అణిభోరనార్థయో స్థూహసో * గోరజాదిప్రసంగేయత్
 త్రమయోష్వత్ గోత్రే ౮౬ ఉత్సాదిభ్యోఽఞ్
 ౭౯ గోత్రావయవాత్ ఉత్స-ఉదపాన-వికర-విసద- మహాన
 ౮౦ క్రాద్యాదిభ్యశ్చ ద- మహానస-మహాపాణ తరుణ-త
 క్రాడి-లాడి-వ్యాడి- ఆపిశలి-ఆపక్షితి-లున- బహు-యా-సే- పృథివీ-ధేను-ప
 చాపయత నైటయత - సైకయత-జై జ్జి-జగతి-త్రిష్టుప్-అనుష్టుప్-జనప
 ల్వయత-సాధాతకి- సూతయువత్యాద- భరత-ఉశీనర-గ్రీష్మ-పీటకుణ-ఉ
 మ్- భోజక్షత్రియి-యాతకి - కాటి-దస్తానవేశే-పుషదంత- సల్లకీయ- ర
 భారికి-భాలికి-శాల్మలి-శాలాస్థలి- కాథ-వ్రత-మధ్యద్విన- బృహత్-మహత్ -
 పీఠలి గొకష్యక్రాద్యాదిః సత్వత్ - కురు- పజ్జాల - ఇద్రావ
 ౮౧ క్షైవయజ్జిశౌచి పృక్షిసాత్యము సాన-ఉష్ణిహా కకుభ- సువర్ణ-దేవ-
 గ్రికాడైవిద్ధిభ్యోన్యతరస్యామ్ గ్రీష్మాదచ్చవసి-ఉత్సాదిః
 ౮౨ సమగ్ధానాంప్రథమాద్వ ౮౭ స్త్రీపుంసాధ్యాంనఞ్ స్మజ్జాభ
 ౮౩ పాగ్గీవ్యతోఽన్ వనాత్
 ౮౪ అశ్వపత్యాదిభ్యశ్చ ౮౮ ద్విగోల్లుగనవత్యే
 అశ్వపతి-క్షానపతి-శతపతి- ధనపతి- ౮౯ గోత్రేఽలుగచ
 ణపతి- స్థానపతి-యజ్ఞ పతి-రాష్ట్రపతి ౯౦ యూనిలుక్
 కులపతి-గృహపతి-ధాన్యపతి-ధన్యపతి ౯౧ ఫక్-ఫిభౌరన్యతరస్యామ్
 బన్ధపతి-ధర్మపతి-సభాపతి - పాణి ౯౨ తస్యాపత్యమ్
 పతి-క్షేత్రపతి-అశ్వపత్యాదిః ౯౩ ఏకోగోత్రే
 ౮౫ దిత్య దిత్యాదిత్యపత్యుత్తరపదా ౯౪ గోత్రాహ్యన్యస్త్రియామ్
 జ్జిః ౯౫ అతఞ్
 * వాక్యతిపితృమతాంఘ్రస్థమృప సం ౯౬ బాహ్వదిభ్యశ్చ
 భ్యానమ్ బాహు ఉపబాహు-ఉపచాకు- నివా
 * యమాచ్ఛేతివ క్తవ్యమ్ కు-శివాకు-వటాకు- ఉపబిస్తు-వృషలీ-
 * పృథివ్యాజ్జాజ్జా వృకలా-చూడా-బలంకా-మూషికా-
 * దేవాద్యజ్జా కుశలా-చ్ఛగలా-ధృవకా- ధువకా

సుమిత్రా - కుర్మిత్రా - పుష్కర - సద్ - అనుహరత్ - దేవశర్మక - అగ్నిశర్మక-భద్రశర్మక- సుశర్మక- కునామక- సునామక-పశ్చిమ- స - ప్తక-అప్తక-అమితోజసః - సలోప శ్చ- సుధావత్ ఉదభిష్-శిరిస్-మా వ-శరావిన్-మరీచీ-త్రైమబుద్ధిక-శృ ఙ్ఖలతోదిన్ - ఖరనాదిన్-నగరమర్దిక పాకారమర్దిక-లోమక- అజీగర్త- కృష్ణ-యుధిష్ఠిర-అర్జున-సామ్య-గద- ప్రహృష్ట-రామ-ఉదజు-ఉదకస్యం జ్ఞాయామ్-సమ్భాయామృసోస్సలో పశ్చ- ఆకృతిగణోయమ్- తేనసాత్య కిః-జాఙ్గిః- విష్ట్రశిర్సిః- ఆజధేనవిః- ౯౭ సుధాతురకజ్ చ

* వ్యాసవరుడనిపాదచణ్డానివిమృశాంశేతివక్తవ్యమ్

౯౮ గోత్రేకుజ్జాదిభ్యశ్చుఞ్ - కుజ్జ-బ్రహ్మ-శఙ్ఖ- భత్క- గణ- లో మక-శర శాక-శుద్ధా-శుభ- విపాశ- సరస్త్-సరమ్భ-కుఞ్జాదిః ౯౯ నదాదిభ్యఃఫక్

నడ-చర బక- ముజ్జ-ఇతిక- ఇతిశ- ఉపక-ఏక-లమక-శలజు-శలంకశ్చ- సప్తల-వాజవ్య-తిక- అగ్నిశర్మన్వృష గణే-పాణి-నగ-సాయక- దాస-మి త్ర- ద్విప-పిగ్గర పిగ్గల-కిజు-ర-కిజు- ల-కాతర-కాతల- కాశ్యప కాశ్య- కావ్య- అజ ఆమువ్య-కృష్ణరణౌబ్రా హ్మణవసిస్థే-అమిత్రీ లిగు-చిత్రీ- కు మార-కోగ్రీష్టు-కోగ్రీష్టశ్చ-లోహ-దుర్గ- స్తమ్భ-శింశప-అగ్రీ-తృణ- శకట- సుమనస్-సుగుత - మిమత- ఋచ్

జలధర- అద్వర-యుగద్వర-హంసక- దణ్డిక- హస్తిన్ పిణ్డ వజ్జాల- చమ సిక-సుకృత్య స్థిరక- బ్రాహ్మణ చట క- బదర-అశ్వల- ఖరప-లజు-ఇన- అస్రీ-కాముక- బ్రహ్మదత్త-ఉదువృ ర-శోణ అలోహ దణ్డప-నదాదిః

౧౦౦ హరితాదిభ్యోఞః

౧౦౧ యశిజ్జోశ్చ

౧౦౨ శరద్వచ్చునక దర్భాశ్చుగుప త్సాగ్రాయణేషు

౧౦౩ ద్రోణపర్వత జీవంతాదన్యతర స్యామ్

౧౦౪ అన్యప్యానన్తర్యే విదాదిభ్యో ఞ్ - విద-ఉర్వ-కశ్యప-కుశిక - భర ద్వాజ- ఉపమన్య-కిలాత-కిన్దర్భ- వి శ్వానర- ఋష్టిషేణ- ఋతభాగ- హర్యశ్వ- ప్రియక-ఆపస్తంబ- కూచ వార- శరద్వత్ - శునక-ధేను- గోప వస-శిగు-బిష్ట- బోగక-భాజన-శమి క- అశ్వవతాన- శ్యామాక-శ్యామ క-శ్యావలి-శ్యావర్ణ- హరిత కిన్దాస- వహ్యసర- అర-లూప- బధ్యోగ-వి ఙ్ఘ-పృథ-ప్రీతిబోధ- రథీతర- రవ్యన్త ర-గవిష్ఠిర-నిపాద- శబర- అలస-మ తర- మృడాకు- స్పృహకు-చృదు - పు నహ్ను పుత్ర దుహితృ- నగూర్వ పర (స్త్రీ) పరశుశ్చ-విదాదిః

౧౦౫ గగ్గాదిభ్యోయఞ్

గర్గ-వత్స-వాజాసె-సంకృతి - అ జ-వ్యాఘ్రీపాత్ -విదభృత్ పాగ్రీచీన మోగ- అగస్తీ-పులస్తీ-చమస-రేభ- అగ్నివేశ-శఙ్ఖ-కర-శక - ఏక-ధూమ- అవట-మనస్-ధనశ్చయ-వృక్ష- విశ్వో

నను-జరమాణ-లోహిత- సంశిత- బఖడ-గ్రీష్మ- అర్క-కిత-విశేష- నిశా-
భ్ర- వల్ల- మణ్ణు-గణ్ణు శబ్ద- లిగు- గి- చవల-చవ-దాసక- బైల్వప్ర-
గుహలు-మస్తు-మంతు-అలిగు జగీషు చ్య ధర్మ-అనడుహ్య-పుంసిజాత-
నును-తస్తు-మనాయా సూను-కధక- స్తన-పహృత సుమనస్-మర్చన- మ
కర్ణక- ఋక్ష- వృక్ష- తమ-తగుక్ష-నస్- పాస్త-ధ్వన ఆత్రేయధరిద్వా
తలుక్ష తణ్ణ-వతణ్ణ-కపి- కత- కురుక జె- భరిద్వాజాత్రేయే-ఉత్స-ఆతవ
త అనడు- కణ్వ-శకల-గోకక్ష-అకితవ- వద-ధన్య- పాద- శివ-ఖ-ర-
గస్త్య కుశ్లీన- యజ్ఞవల్క- పర్వవఅశ్వాదిః

ల- అభయజాత విరోహిత- వృష ౧౧౧ భర్తాత్రైగై

గణ- రహూగణ శణ్ణిల-చణక-చులు ౧౧౨ శివాబ్యో

క-ముగ్ధల-ముపల-జమదగ్ని- పరాశ శివ-ప్రోవృ-ప్రోష్ఠిక-చణ్ణజన్మ భూరి
ర-జాతూకర్ణ- మహిత- మన్త్రిత-దిణ్ణ కురార-కకుభ-అనభి మూన- కో
అత్తరధ- శిర-రాక్ష- పూతిమామ- హిత సుఖ-పద్ధిచుని-కకుత్స్థ కహూ
స్థూరా-అరరక- విలాక పిఠల- కృష్ణడ కోహడ-కహూయ కహూయ-రోధ
గోలస్త- ఉలాక- తితిక్ష-భిషజ్- భిష్ణ కుపిష్టల-ఖిజ్జన-వతణ్ణ- తృణకర్ణ-క్షీర
జ- భశిత- భణ్ణిత-దల్భ-చేకిత-చికిత్స హృద-జలహృద-పరిల-పపిక- పస్త-
త-దేవహూ- ఇన్ద్రాహూ- ఏకలూ హౌహయ, పార్వికా, గోపికా, కపిరి
పిప్పలూ- బృహదగ్ని- సులోహా- కా జటిలి కా,బధరికా, మజ్జీరక,ను
సులాభికా- ఉక్థ- కుటిగు- గగ్గాదిః॥ జిరక, వృష్టిక, ఖడ్జూర, ఖడ్జూల, కర్మా
౧౦౬ మధుబభ్రా ర్భాహ్మణకాశిర, రేఖ, తేఖ, ఆలేఖన, విశ్రవణ, రవ

కయోః

౧౦౭ కపిబోధాదాక్షిరసే

౧౦౮ వతణ్ణోచ్చ

౧౦౯ లుక్ ప్రేయామ్

౧౧౦ అశ్వాదిభ్యఃఫణ్

అశ్వ అశ్వా-శఙ్ఖ-శూద్రక- విద-పు రకర్ణ, మయూరకర్ణ, ఖడ్గురకర్ణ, ఖ
ట- రోహిణ-ఖడ్జూర-ఖడ్జూర-బస్త పిదూరక, తక్షక, ఋష్టి-షెణ, గగ్గా, వి
జాల-భడిల- భణ్ణిల-భడిత. భణ్ణిత పాశ్, యసక, లహ్య, ద్రోహ్య, అ
పక్రత- రామోద- తూస్త-కాశ-తీయస్థూణ, తృణ, కర్ణ, వర్ణ, భలస్తన,
క్ష- గోలాజ-అర- స్వర-స్ఫుటవిరూపాక్ష, భూమి, ఇలా. సత్త్వి
చక్ర- శ్రీవిష్ణ-పవన్-పవిత్ర గోభికాద్వ్యచోనద్యాః, త్రిబేణీశ్రీవణంచ,
శ్యామ-ధూమ-ధూమ- వాస్తిక-విశివాదిరాకృతిగణః

శ్యానరకుట- శపఆత్రేయే- జన-జడ- ౧౧౩ అమృద్వాభ్యోనదీమానుషీభ్యస్త

ణ, వర్తనాక్ష, గ్రీవాక్ష, విటవ, పిట*
కి, పిటాక, తృక్షాక, నభాక, ఉగ్ధ
నాభ, జరతారు, పృథా, ఉత్తే
ప, పురోహితికా, సురోహితికా, సు
రోహికా, అర్యశేస్త, సుపస్త, మసూ

న్నామికాభ్యః

౧౧౪ ఋష్యన్తకవృష్టికురుభ్యశ్చ
౧౧౫ మాతురుత్సంఖ్యాసంభద్రీపూ
ర్వాయాః,
౧౧౬ కన్యాయాఃకనీనచ
౧౧౭ వికర్ణశుక్లచ్ఛగలా ద్వత్సభర
ద్వాజాత్రిమ
౧౧౮ పీలాయావా
౧౧౯ ధక్చమణ్ణాకాత్
౧౨౦ స్త్రీభ్యోధక్
౧౨౧ ద్వ్యచః
౧౨౨ ఇతిశ్చానిజః
౧౨౩ శుభ్రాదిభ్యశ్చ
శుభ్రీ, విష్ణుపుర, బ్రహ్మకృత, శతద్వా
ర, శలాథల, శలాకాభ్రా, లేఖాభ్రా,
వికాస, రోహణీ, రక్తిణీ, ధర్మిణీ, ది
శ్, శాలూక, అజవస్తి, శకన్ధి, విమా
త్య, విధవా, శుక, విశ, దెవతర, శ
కుని, శుక్ర, ఉగ్ర, శతల, బధకీ, సు
కణ్ణూ, బిస్తి, అతిథి, గోదన్త, కుశ
మ్బ, మకమ్బ, శాతాహర, పవస్త్తురి
క, సునామ, లక్ష్మణశ్యామయోర్వా
సిష్ఠీ, గోధా, కృకలాస, అణీవ, ప్ర
వాహణ, భారత, భరమ, మృకణ్ణు, క
ర్పూర, ఇతర, అన్యతర, ఆలీథ, సుద
న్త, సుదక్ష, సువక్షస్, సుదామ, క
దు, తుద, అకశాయ, కుమారికా, కు
రారికా, కిశోరికా, అమ్బికా, జిహ్వశి
న్, పరిధి, వాయుదత్త, శకల, శలాకా,
ఖడూర, కుబేరికా, అశోకా, గర్దపిష్ట
లా, ఖండోన్మత్తా, అనుదృష్టి, జరతీన్, బ
లీవర్దీన్, విగ్ర, బీజ, జీవ, శ్వక, అత్క, అ
శ్వ, అజర, శుభ్రాదిరాకృతిగణః

౧౨౪ వికర్ణకుషీతకాతాశ్వపె
౧౨౫ భ్రీవోవుక్చ
౧౨౬ కల్యాణ్యాదీనామినజ్చ
కల్యాణీ, సుభగా, దుర్భగా, బధకీ, ఆ
నుదృష్టి, అనుసృష్టి, జరతీ, బలీవదీ, జ్యే
ష్ఠా, కణిష్ఠా, మధ్యమా, పరస్త్రీ, కల్యా
ణ్యాదిః
౧౨౭ కులటాయావా
౧౨౮ చటకాయావిరక్
* చటకస్యేతివాచ్యమ్
* స్త్రీయామపత్యేలుక్
౧౨౯ గోధాయాధక్
౧౩౦ ఆరగుదీచామ్
౧౩౧ యుదాభ్యావా
౧౩౨ పితృష్వసుశ్చన్
౧౩౩ ధకిలాపః
౧౩౪ మాతృష్వసుశ్చ
౧౩౫ చతుష్పాద్భ్యోధక్
౧౩౬ గృష్ట్యాదిభ్యశ్చ
గృష్టి, హృష్టి, బలి, హలి, విశ్రీ, కుద్రీ,
అజవస్తి, మిత్రయు, గృష్ట్యాదిః
౧౩౭ రాజశ్వశురాద్యత్
* రాజ్ఞోజాతావేవేతివాచ్యమ్
౧౩౮ క్షత్త్రీధ్వః
౧౩౯ కులాత్థః
౧౪౦ అపూర్వపవాదస్యతరస్యామ్
యథ్ధకజ్ఞా
౧౪౧ మహాకులాదజ్ఞాఖజ్ఞా
౧౪౨ దుష్కులాడ్ధక్
౧౪౩ స్వసుశ్చః
౧౪౪ భ్రాతుర్వ్యశ్చ
౧౪౫ వ్యకాసపత్నె
౧౪౬ రేవత్యాదిభ్యష్టక్

కేశవ - అశ్వసాలీ మణిపాలీ-ద్వా మిత- శీకయిత- ధైర్యయిత- వాజప
 పాలీ- పృకవభృక్-పృకబస్థ- పృక త- చస్త్రీమన్ శుభ - గంగా-వరేణ్య
 గ్రాహ-కర్ణగ్రాహ - నణ్ణగ్రాహ-క సుచామన్- అరిట్ట-వహ్యకా ఖల్యకా
 కుదాక్ష చామరగ్రాహ-రేవత్యాదిః పృష-లోమక- ఉదజ్జ-యజ్జ-లికాదిః
 ౧౪౬ గోత్రస్త్రీయాఃకుత్సనైః ౧౫౫ కాశల్యకార్తూర్యాభ్యాం
 ౧౪౮ వృద్ధాటక్ సోపీరేషుబహుళమ్ * ఛాగ్నవృషయోరపి
 ౧౪౯ ఫేశ్వచ ౧౫౬ అణోద్వ్యచః
 ౧౫౦ పాణ్డూమృతిమిమతాభ్యాం ౧౫౭ ఉదీచాంవృద్ధాదగోత్రాత్
 ఫిఖా ౧౫౮ వాకినాదీనాంకుచ
 ౧౫౧ కుర్వాదిభ్యోణ్యః వాకిన-గౌధేర- కార-వ-కాక - ల
 కురు-గర్గర- ముంసుష- అజమార-ర కౌ-చర్మ-చర్మ-బోర్మ-లోపశ్వ-వాకి
 ధకార- వావమాక- సమ్రాజః-క్షుత్రి నాదిః.
 యే-కవి- వినుతి- కాపిష్ఠలాది - వా ౧౫౯ పుత్రాదన్యతరస్యామ్
 క్-వామరధ- పితృమన్- ఇన్ద్రీలాజీ ౧౬౦ ప్రాచామవృద్ధా త్థిన్ బహు
 ఏజి- వాతకి. దామోషీషి - గణకా లమ్
 రి- కై శోరి-కుట శలాకా- ముర-పుర ౧౬౧ మనోజ్ఞాతావర్షా యతే షు
 ఏరకా- శుభ్ర-అభ్ర- దర్భ- కేశినీ- క్చ
 వెనాచ్ఛస్తసి- శూర్పణాయ - శ్యావ ౧౬౨ అవత్యంపాత్రప్రభృతిగోత్రమ్
 నాయ- శ్యావరధ- శ్యావపుత్ర - స * యూనశ్చకుత్సాయాం గోత్ర
 త్యంకార- వడభీకార- పధికార-మూ సంజ్ఞైతివాచ్యమ్
 గ- శకన్ధ-శబు-శాక-శాకి-శాలీ ౧౬౩ జీవతితువం శ్యేయవా
 న- కర్ప-హర్ప-ఇన-పిండి-వామ * వృద్ధస్యచపూజాయామ్
 రథస్యకణ్వాదివత్స్వరివర్జమ్- కుర్వా ౧౬౪ భ్రాతరిచజ్యాయసి
 దిః ౧౬౫ వాన్యప్రిన్సపిణ్డైస్థవిరతరేజీవతి
 ౧౬౨ సేనాస్తలక్షణకారిభ్యశ్చ ౧౬౬ వృద్ధస్యచపూజాయామ్
 ౧౬౩ ఉదీచామిషా ౧౬౭ యూనశ్చకుత్సాయామ్
 * తిష్ఠ్యౌఽణఉపసంఖ్యానమ్ ౧౬౮ జనపదశబ్దాత్ క్షత్రియాదభ్యో
 ౧౬౪ తికాదిభ్యఃఫిఖా * క్షత్రియసమానశబ్దాజ్జనపదా
 తిక-కేతవ- సంజ్ఞా- వాలా- శిఖా- త్రస్యరాజన్యవత్సవత్
 ఉరస్-శాట్య- వైన్దవ-యమున్ద- దూ * పూరోర్ణవక్తవ్యః
 ప్య- గ్రామ్య-నీల-అమిత్ర- శాకత్య * పాణ్డూర్ద్యో
 కురు- దేవరధ- తైతల- ఔరస-కార ౧౬౯ సాల్వేయగౌధారిభ్యాంచ
 వ్య- భారికి-భాలికి - చౌపయిత-చైట ౧౭౦ ద్వ్యభో మగధకల్పిన్సూక మ

సాదాశ్	భ్యామ్
౧౭౧ వృద్ధేష్టోసలాజాదాఞ్ ఇష్టో ౬	ద్వవ్యాచ్యుః
౧౭౨ కురునాదిభ్యాణ్యః ౭	దృష్టం సామ
౧౭౩ సాల్యావయవ ప్రత్యగ్రధ కలగ	క లేఢ్
కూటాశ్శకాటఞ్ *	* అగ్నికలిభ్యాంధగ్వక్తవ్యః
౧౭౪ తేతదాజాః *	* అప్తిన్నధేఽనోడిద్వావక్తవ్యః
౧౭౫ కమౌజాల్లుక్ *	* జాతాధేప్రితిప్రసూతోన్ వాడి
* కమౌజాదిభ్యఇతివక్తవ్యమ్	ద్వక్తవ్యః
కమౌజ-చోఢ కెరళ-శక-యవన-*	* తీయాదీకస్వాధేవాచ్యః
కమౌజాదిః *	* నవిద్యాయాః
౧౭౬ (స్త్రీ)యామవన్తికున్తి కురుభ్య *	* గోత్రాదజగవత్
శ్చ	వామదేవాడ్వ్యడ్వై
౧౭౭ అతశ్చ	౧౦ పరివృతోరధః
౧౭౮ సహచ్యభగ్దాది యాధేయా	౧౧ పాణ్డుకన్బులాదినిః
దిభ్యః	౧౨ దైవవైయ్యఘ్రాదిఞ్
భర్త కరూశ-కేకియ-కాశ్మీర సాల్య	౧౩ కామారాపూర్వవచసే
సుప్థాల-ఉరస్-కారవ్య-భగ్దాదిః	౧౪ తతోద్ధృతమమతేభ్యః
యాధేయ-శౌకేయ-శౌభ్రేయ జ్యా	౧౫ శ్శణ్డిలాచ్ఛయితరిప్రతే
వణేయ-ధాత్రేయ-ధాత్రేయ-త్రిగర్	౧౬ సంస్కృతంభతూః
భరత ఉశీనర-యాధేయాదిః	౧౭ శూలోభాద్యత్
ఇతిసూత్రపారెచతుర్థస్యాధ్యాయస్య	౧౮ దధస్తక్
ప్రథమఃపాదః.	౧౯ ఉదశ్వితోఽన్యతరప్యామ్
~~	౨౦ క్షీరాఢ్ఢఞ్
౧ తేనరక్తంరాగాత్	౨౧ సాప్తిన్వౌర్ణమాసీతి సంజ్ఞాయా
౨ లాతూరోచనాట్మక్	మ్
* శకలకర్దమాభ్యాముపసంఖ్యానం	౨౨ ఆగ్రహాయణ్యశ్వత్థాట్మక్
* శకలకర్దమాభ్యామణవీప్యతే	౨౩ విభాషాఫాల్గునీశ్రవణా కార్తికీ
* నీల్యాఆస్వక్తవ్యః	పైత్రీభ్యః
* వీతాతగ్నక్తవ్యః	౨౪ సాస్యదేవతా
* హరిద్రామహారజనాభ్యామఞ్	౨౫ కస్యేత్
౩ నక్షత్రేణయుక్తః కాలః	౨౬ శుక్రాగ్న్య
౪ లుబవిశేష	౨౭ అపోసప్త్రీపాన్నప్త్రభ్యాం ఘః
౫ సంజ్ఞాయాం శ్రవణా శ్వత్థా	౨౮ చ్చచ

- * ఛనకరణే మైక్లాక్షిపుత్రావిభ్య ౩౯ గోతోగ్రోష్టోరభ్రోరాజ రాజ
ఉపసంఖ్యానమ్ గ్యరాజపుత్ర వశ్చమనుష్యాజా
* శతరుద్రాన్మశ్చి ద్వ్యభా
౨౯ ను హేద్వాన్మశౌచ * వృధాచ్యేతివ క్తవ్యమ్
౩౦ సోమాట్ట్యోన్ ౪౦ కేదారాగ్యభాచ
౩౧ వాయ్పుతుపితుప్రసోయత్ * గణికాయాయభితివ క్తవ్యమ్
౩౨ ద్యావాపుధిపీశునాసరమరుత్వ ౪౧ రభాకవచినశ్చ
దగ్నిషోమవాస్తాష్పతీ గృహమే ౪౨ బ్రాహ్మణమాణవపాడబాద్యన్
ధాచ్ఛవ * వృష్టాయపసంఖ్యానమ్
౩౩ అగ్నేర్ధక్ * వాతాదూలోవా
౩౪ కాలేభ్యాభవవత్ ౪౩ గ్రామజనబద్ధసహాయభ్య సత్
౩౫ మహారాజ పోస్తవదాభ్యాం త * గజసహాయాభ్యాం చేతివ క్తవ్య
భా మ్
* తదప్తిన్వర్తతఇతినవయజ్ఞాదిభ్య * ఆహ్వాఃఖఃక్రతౌ
ఉపసంఖ్యానమ్ * పర్వాణాన్వ క్తవ్యః
* పూర్ణమాసాదణ్వ క్తవ్యః ౪౪ అనుదాత్రాచెరభా
౩౬ పితృవ్యమాతులమాతామహా పి ౪౫ ఖణ్డికాదిభ్యశ్చ
తామహాః ఖణ్డికా- బడబా- యుద్రక- మాలవా
* పితృర్భూతరివ్యన్ త్సేనాసంజ్ఞాయామ్- భియుక- శుక-
* మాతుర్దులన్ ఉలుక-శ్వన్- అహన్-యూగవరత్ర-
* మాతృపితృభ్యోం పితరిదామహా హలబద్ధ- ఖణ్డికాదిః
న్ ౪౬ చరణేభ్యోధర్మవత్
* మాతరిషిచ్చ ౪౭ అచిత్తహసిధేనోష్మక్
* అవేద్ధుద్ధే సోధదూసమరీసచోవ * ధేనోరగభాకతివ క్తవ్యమ్
క్తవ్యాః ౪౮ కేశాశ్వాభ్యాంయభాభావస్యత
* తిలాన్నిష్ఫలాత్పిజ్జపెజౌ రస్యామ్
* పిజ్జశ్చస్తపిడిచ్చ ౪౯ పాశాదిభ్యాయః
౩౭ తస్యసమూహః పాశ-తృణ-ధూమ-వాత- అక్లార-
౩౮ భిక్షాదిభ్యోన్ పాటల-పోత-గల-పిటక-పిటాక- శక-
భిక్ష- గర్భిణీ-క్షేత్ర- కరీష- అక్లార ట-హల-సట-వన- పాశాదిః
చర్మన్- సహస్ర-యువతి-పదాతి-పద్ధ ౫౦ ఖలగోరధాత్
తి-అభర్వన్-దక్షిణా- భూత-విషయా ౫౧ ఇనిత్రకట్యచశ్చ
శ్రోత్ర- భిక్షాదిః * ఖలాదిభ్యభినిః

ఖలిన్- డాకిన్- కుటుమ్బిన్- దుగ్మి ౫౮ ఘృష్ణాస్యాంక్రియతిః
 ణీ- అజిగ్-నీ- గవిన్- రధిన్-కుట్టలిన్ ౫౯ తదధీతేతద్వద

ఖలాః

౫౨ విషయోదేశే

౫౩ రాజన్యాదిభ్యోపుష్క

రాజన్య- అన్యత- బాభ్యవ్య- శాలం

కాయన-దేవయాత అప్రీడ- వరత్రా

జాలన్ధరాయణ-రాజాయన-తెలు-ఆ

త్తకామేయ- అన్పురీవపుత్ర- వసా

తి- బైల్వవన-తెలుష- ఉయన్పుర-తీ

ప్ర- బైల్వజ- ఆర్జునాయన- సుప్రీ*

య- దాక్షి- ఉర్జనాభ- రాజన్యాది

రాకృతిగణః

౫౪ భౌరిక్వాతైషుకార్యాదిభ్యోవి

ధర్థభక్తలా

భౌరికి- భౌలికి- చౌవయత- నైటయ

త- కాణేయ-వాణిజక- వాలికాజ్య*

నైకయత-వైకయత- భౌరిక్వాదిః-వి

షుకారి-సారస్యాయన- చాద్వాయ*

ణ-ద్వాయతాయణ-త్రాయతాయణ-

బేడాయన-బేలాయన-ఖాడాయన*

దాసమిత్రి-దాసమిత్రాయణ-శౌదా*

యణ- దాత్రాయణ- శాయణ్ణాయన *

తాన్త్రాయణ-శౌభ్రాయణ-సౌవీర *

సౌవీరాయణ- శాయణ-శాన్త-శయా *

ణ్ణ-వైశ్వమానవవైశ్వధేనవ-నడ-తుట్ట

విశ్వదేవ-దేవ-సాపిణ్ణీ-బషుకార్యాదిః

౫౫ సోస్యాదిరిః-చన్దనః-ప్రగాధేషు

* స్వార్థఉపసంఖ్యానమ్

౫౬ సంగ్రామప్రయోజన యోధ్య

భ్యః

౫౭ తదస్యాం ప్రహరణ మితి క్రీడా

యాంఠః

౬౦ క్రతుక్థాదిసూత్రాన్తాట్రక్

ఉక్- లోకాయత- న్యాయ- న్యస-

పునరుక్త- నిరుక్త- నిమిత్త-ద్విపదా-

జ్యోతిష- అనుపద- అనుకల్ప-యజ్ఞ-

గర్భ- చర్చా- క్రమేతర- శ్లక్ష్మ- సం

హితా- పదక్రమ- సంఘట్ట- వృత్తి-ప

రిషద్- సంగ్రహ- గుణ గణ- ఆయు

ర్వేద- ఉక్థాదిః

* ముఖ్యార్థాత్తాక్థబ్జాట్రగశౌస

ప్యతే

* విద్యాలక్షణకల్పనాచ్చేతిపక్త

వ్యమ్

* సూత్రాన్తాత్త్వకల్పాదే రవే

వ్యతే

* అజ్ఞతృధర్మతృపూర్వాద్వి

ద్యానాన్వేతిపక్తవ్యమ్

* ఆఖ్యా నాఖ్యావికేతిహాస పు

రాణభ్యచ్చ

* సర్వాదేసాదేష్వలుక్

ద్విగోశ్చ

* అన సూర్లక్ష్యలక్షణే

* ఇకన్పదోత్తరపదాత్

* శతపట్టేషికన్పదః

౬౧ క్రీమాదిభ్యోపున్

క్రీమ- పద- శీత్రా- మీమాంసా-సా

మకా-క్రీమాదిః

౬౨ అనుబాగ్విన్యాసాదిః

౬౩ వసన్తాదిభ్యష్టక్

వసన్త-గ్రీష్మ-వర్షా-శరత్-హేమన్త-

శిశిర- ప్రధమ-గుణ-చరమ-అనుగుణ-

అధర్వన్-ఆధర్వణ-వసన్తాదిః

- ౬౪ హోక్తాల్లు - రకోఽరీహణకృతాశ్వగృహముదకా
 ౬౫ సూత్రాచ్యకోపధాత్ శతృణప్రేతాశ్వసఖసంకాశబలక్ష
 ౬౬ శ్వోబ్రాహ్మణానిచతద్విషయాణి కర్ణమతంగమప్రగదిన్వరాహ కుము
 ౬౭ తవస్త్రిన్నస్తీతిదేశేతన్నామ్ని దాదిభ్యః
 ౬౮ తేనర్వృత్తమ్ అరీహణ- ద్విగుణ- మ్రిహణ-భ
 ౬౯ తస్యనివాసః గల-ఉలన్ద - కిరణ - సాంపరాయణ-
 ౭౦ అమారభవశ్చ క్షాప్త్రాయణ బోష్ట్రాయణ - త్రైగ
 ౭౧ ఓరభౌ ర్తాయన మైత్రాయణ-భాస్త్రాయణ-
 ౭౨ మతోశ్చబహ్వాజక్లాత్ వైమతాయన - గౌమతాయన- సా
 ౭౩ బహ్వాచఃకూపేషు నతాయన - సాసాయన - ధౌమ
 ౭౪ ఉదక్పవిపాశః తాయన-సామాయన విన్ద్రాయణ-
 ౭౫ సంకలాదిభ్యశ్చ ద్ద్రాయణ- ఖాడాయన-శాణ్డీల్యాయ

సంకల- పుమకల- ఉత్తమ-ఉత్తమ-స రాయస్పష్ట-వివధ- విపాశ-ఉద్దం
 ప- ఉద్దేప- ఉత్పట కుమ్భ- నిధాడ- ఉదఞ్చన- ఖణ్డవీరణ-వీరణ-కశ
 న- సుదక్ష- సుదత్త- సుభూత-సప్రా కృత్స-జాహ్నువత- శింశపా - రైవ
 త- సునేత్ర సమన్తల-సపిన్దల - సూత-బిల్వ-సుయజ్ఞ-శిరీష-బధిర-జమ్బు-
 త- సికత- పూతిక-పూలాన-కూలా ఖదిర-సుశర్క-దలత్ప-భలన్దన-ఖణ్డ-
 స- పలాశ- నివేశ- గవేష- గమ్భీర కనల-యజ్ఞదత్త- అరీహణాదిః ౧
 ఇతర- ఆన్- అహన్- లోమన్- వే కృతాశ్వ-అరిష్ట-అరిష్ట-వేత్త-వి
 మన్- వరుణ- బహుల- సద్యోజ అశాల-లోమశ-రోమశ-రోమక-లోమ
 భిక్ష- గోభూత-రాజభూత-భల్ల-క-శబల-కూట-వర్చల-సువర్చల- సుక
 మల్ల- మాల సంకలాదిః ౨ ర-సూకర ప్రతర-సదృశ-పురగ-పురా

- ౭౬- (స్త్రీ)షుసావీరసాల్యపాత్రియ గ సుఖ-ధూమ-అజిన-వినత- అవనత-
 ౭౭ సువాస్త్రాదిభ్యోన్ వికుల్యాస-పరాశర-అరున్- అయన్-

సువాస్త్ర-వస్తు భణ్డు ఖణ్డు- సేవా మాన్దల్య యూకర-కృతాశ్వాదిః ౩
 లిన్-కర్పూరన్- శిఖణ్డిన్-గర్త-కర్క- ఋశ్య-స్యగోధ-శర-నిలీన-నివా
 శ- శకటీ- కర్ణ-కృష్ణకర్ణ-కర్క - క స- నివాత-నిధాన- నిబద్ధ-విబద్ధ-పరి
 ర-స్థుమతీ-గోహ - అహిసంక్థ-సువా గూఢ- ఉపగూఢ ఆసని-సిత-పత- వే
 స్త్వాదిః

- ౭౮ రోణీ త్త-ఉత్తరాశ్వా- అశ్వా- స్థూల-
 ౭౯ కోపధాచ్చ బాహు-ఖదిర-శర్క-రాలనడుహ- అ
 ౮౦ పుష్కోఢన్ కరణిలసే రమ-పరివంశ-వేణు-వీరణ-కర్ణ-
 నిరథాన్యాయఫక్ ఫిథ్-ఇకక్ పరివృత్త-కర్దమ-అంశు- ఋశ్యాదిః ౩
 కుముద - శర-రా- స్యగోధ-ఇ

కట- సుంకట- కంకట-గర్త- వీజ-
పరివాప- నిర్వాస- శకట - కచ- మ
ధు- శిరీష- అశ్వ- అశ్వశ్శ - బృజ-
యవాప-కూప- వికంకత-దశగామ-
కుముదాది:

కాశ-పాశ- అశ్వశ్శ- పలాశ- పీ
యాక్ష- చరణ-వాస-నడ-వన-కర్త
మ- కచ్చాల- కజట- గుహ-బిస-
తృణ- కర్పూర- బర్పర- మధుర-గ్ర
హ- కపిశ్శ-జతు-సీపాల- కాశాది:౫

తృణ నడ- మూల-వన - పర్ణ-వ
ర్ణ-వరాణ-విల-పుల ఫల - అర్జున అ
ర్ణ-సువర్ణ-బల-చరణ-బుస-తృణాది:

ప్రేత్రా హలకా- బస్థకా-ధ్రువ
కా- క్షిపకా- నృగోగ్ర- ఇకట-క
జట- సుంకట - కట- కూప- బుక-
పుక పుట- మహ- పరివాప- యవా
ప- ధువకా గర్త-కూపక- హిరణ్య-
ప్రేత్రాది: ౭

అశ్వక- యూధ- డోష- మీన-న
ద- దర్శ- బృష్ట గుద-ఖడ్గ- నగ-శిఖా
కోట-పామ కన్ద- కాన్ద-కుల-గహ్వ-
గుడ-కుణ్డల- పీన-గుహ-అశ్వాది: ౮

సఖి- అగ్నిదత్త- వాయుదత్త- స
ఖిదత్త- గోపీల- భల్ల-పాల-చక్ర-చ
క్రవాక- చ్చగల-అశోక- కరవీర-వా
సవ- వీర-పూర-వజ్ర శుశీకర- సీహ
ర- సరక- సరస-సమర సమల-సుర
స- రోహ- తమాల- కదల- సత్తల-
సఖ్యాది: ౯

సంకాశ- కంపిల- కశ్మీర- సమీర-
సూర-సేన- సరక- సూర- మపస్థి స్ప
ష్టచ- యూధ- అంశ అస్థ నాసా-పలి

త- అమనాశ- అశ్వక-కూట- వలి
న- దశ-కుస్మ-శీర్ష-విరత సమల-సీ
ర- పజ్జర- మన్ద నశ- తోమక- లో
మక- పులిస-సుపరి-కటిప- సకర్ణక-
పృష్ఠ-తీర్థ- అగస్తీ వికర- నాసికా-
సంకాశాది: ౧౦

బల చుల నల-దల-వట - లకుల-
డేరల- పుల- మూల- డల-డుల వన-
కుల-బలాది: ౧౧

పక్ష-తుక్ష- తుష- కుణ్డ-అణ్డ- క
స్ఫులికా- వలిక-చిత్ర-అస్తీ-పధి స్ప
ష్టచ కుమ్భ- సీరక-సరక-సలక-సర
స- సమల- అతిశ్వక-రోమక- లో
మక-హస్తీక- మకర - లోమక- శీ
ర్ష- నివాత- పాక-సింహక- అజుగ-
శ సువర్ణక- హంసక- హింసక-కుత్స-
బిల- ఖిల యమల- హస్త-కలా- స
వర్ణక- పత్నాది: ౧౨

కర్ణ-వసిష్ఠ- అర్క - అర్కలూ
ష- ద్రుపద- ఆనడుహ్య-పాఞ్చజన్య-
స్పిజ్ - కుమ్భ-కుస్తీ జిత్వక-జీవత్త-
కులిశ- ఆణ్డీవత- జవ- జైత్ర-ఆనక-
కన్దాది: ౧౩

సుతంగమ- మునిచిత-విప్రచిత-మ
హాచిత-మహాపుత్ర-స్వన శ్వేత- ఖడి
క- శుక్ర- విగ్ర బీజావాపిక- అర్జున-
శ్వన-అజర-జీవ-ఖణ్డిత-కర్ణ-విగ్రహ-
సుతంగమాది: ౧౪

ప్రగడిన్ - మగడిక- మదడిన్-క
తిల-ఖణ్డిత-గదిత-చూడార-మడార-
మదార-కోవిదార-ప్రగద్యాది: ౧౫

వరాహ-పలాశ-శిరీష పినద్ధ-నిబ
ద్ధ-బలాహ- స్థూల-విదద్ధ-విజగ్ధ- విభ

౧౨- సమగ్న- బాహు-ఖచిర- శరణ జన్య, అజిర, చర్చక, ఉత్కృష్ట, రా వరాహాదిః ౧౬ త్వాస్త, ఖచిర, శూర్పణాయ, శ్యావనా

కుముద- గోమథ- రథకార- దశ య, సెవాకవి, తృణవృక్ష, శాక, పలా గ్రామ అశ్వశ్శ - శౌర్పలి శిరీష-ముని శ, విజగీష, అనేక, ఆతప, ఫల, సం స్థల- కుణ్డల- కూట- మధుకర్ణ మానవగ, అరగ- గర్త, అగ్ని, వైరాణక, మద్ద- శుచికర్ణ-కుముదాదిః ౧౭ ఇడా, అరణ్య, నిశాస్త, వర్ణ, నీచాయ ౧౮ జనపదేలువ క, శజర, అవరోహిత, త్వా, విశా

౧౯ సరణాదిభ్యశ్చ ల, వేత్త, అరీ హణ, ఖణ్డ, వాతాగర, వరణా-శృంగే- శౌర్పలి - శుణ్డే-శ మంత్రీణాం, ఇర్ష్య వృక్ష, నితాస్త యాజ్ఞీ పర్ణి-తామ్రీపర్ణి-గోద ఆలింపుక్ష, ఆర్త్రీపుక్ష, ఉత్కరాదిః

గ్యాయన జానపదీ-జమ్బూ- పుష్కరా ౧౦ నడాదీనాంకుచ ర-చమ్బ- పమ్బ- వల్ల- ఉజ్జయినీ- నడ, ప్లక్ష, బిల్వ, వేణు, వేత్ర, వేత గయా- మధురా- తక్షశిలా-ఉరసా- స, ఇత్యు, కాప్త, కపోత, తృణ, కృష్ణా గోమతీ- వలభి- వరణాదిః హిస్వత్వంచ, తక్షన్నలోపశ్చ, న ౧౩ శరణ రాయావా డాదిః

౧౪ రక్తఛాచ * కృష్ణాహిస్వత్వంచ ౧౫ నద్యామ్నతువ ౧౬ శేష

౧౬ మధ్యాదిభ్యశ్చ ౧౭ రాష్ట్రావారపారాద్వితా మధు- బిస- స్థాణు-వేణు కరగ * అవారపారాద్విగృహీతాద్విప స్థ శమీ- కరీర-హిమ-కిశరా-శర్యా రీతాచ్చేతివక్తవ్యమ్

౧౮ మరుత్-వాద్రాళీ శర-ఇప్త కా- ఆ ౧౯ గ్రామాద్యభిక్షా సుతి-శక్తి-ఆసన్దీ- శకల-శలాకా- ఆ ౨౦ కత్క్ర్యాదిభ్యోఢకఞ్ మిషీ- ఇత్యు రోమన్ - రుష్టి-రువ్య- కత్క్రీ, ఉవిభి, పుష్కర, పుష్కల, మో తక్షశిలా, ఖడ, వట, వెట, మధ్యాదిః దన, కుమ్భి, కుణ్డిన, నగరీ, మాహిష్ట ౧౭ కుముదనడవేతసేభ్యోద్దుతువ తీ, వర్మతీ, ఉఖ్యా గ్రామ, కుడాయా

* మహిషాచ్చేతివక్తవ్యమ్ యలోపశ్చ, కత్క్ర్యాదిః ౧౮ నడశాదాద్వలచ్ ౧౯ కులకుక్షిగ్రీవాభ్య శ్వాస్యలం ౨౦ శిఖాయావలచ్ కారేషు

౨౦ ఉత్కరాదిభ్యశ్చ ౨౧ నద్యాదిభ్యోఢక

ఉత్కర, సంఫల, శఫర, పిష్పల, పి నదీ, మహి, వారాణసీ, శ్రావస్తీ, పులీ మూల, అత్తక, సువర్ణ, ఖలాజి కాశామ్బి, వనశోశామ్బి, కాశానీ, న, తిక, కితప, అణక, త్రైపణ, పిచుక, కాశఫరి, ఖాదిరీ, పూర్వనగరీ, పాతా, అశ్వశ్శ, కాశ, యుక్త, భస్త్రా, శాల, మాయా, శాల్యా, దార్వా, సెతకీ,

బడబాయావృషే, నద్యాదిః

౯౮ దక్షిణాపశ్చాత్పురసస్త్యక్

౯౯ కాశ్యాఃష్టక్

* బాహ్యుర్నిర్దిభ్యశ్చేతివక్తవ్యం

౧౦౦ రజోగరమనుష్యేచ్ఛ

౧౦౧ ద్యుపాగిగపాగుదక్ష్పతీచోయత్

౧౦౨ కథాయాస్థక్

౧౦౩ వర్ణాపుక్

౧౦౪ అవ్యయాత్త్యవ్

* అమెహక్వతసి తేభ్యపవ

* త్యమైర్దుగ్రేవే

* నిసోగతే

* అరణ్యాణ్ణః

* దూరాదెత్యః

* ఉత్తరాదాహాన్

* ఆవిప్ర్యసోపసంఖ్యానంఛన్దసి

౧౦౫ విషమోహ్యః శ్వసోఽన్యతరస్యామ్

౧౦౬ తీరయాప్యోత్తరపదాదభ్యుజ్ఞా

౧౦౭ దిక్పూర్వపదాదసంజ్ఞాయాంః

౧౦౮ మద్యేభ్యోఽన్

౧౦౯ ఉదీప్యగ్రామాచ్చబహ్వచోఽన్తోదాత్తాత్

౧౧౦ ప్రస్థోత్తరపదిపలద్యాదికోపదాదన్

పలదీ, పరిషద్, రోమక, బాహీక, కలకీట, బహుకీట, జాలకీట, కమలకీట, కమలకీకర, కమలభద్రా, గౌష్ఠీ, నైకతీ, పరిఖా, శూరసేన, గోమతీ, పటచ్చర, ఉదపాన, యక్ష్మల్లోమ, పలద్యాదిః
౧౧౧ కణ్వాదిభ్యోగోత్రే

౧౧౨ ఇభాశ్చ

౧౧౩ నద్వ్యచఃప్రావ్యభరతేషు

౧౧౪ వృధాచ్చః

౧౧౫ భవత్సక్తచ్చసా

౧౧౬ కాశ్యాదిభ్యస్తథ్జోరౌ

కాశీ, చేది, సాంయాత్రి, సంవాహః, అచ్యుత, మోదమాన, శకులాద, హస్తికర్షూ, కునామన్, హిరణ్య, కరణ, గోవాసన, భారణీ, అరిష్టమ, అరిత్ర, దేవదత్త, దశగ్రామ, శౌవావతాన, యువగాజ, ఉపరాజ, దేవరాజ, మోదన, సింధుమిత్ర, దాసమిత్ర, సుధామిత్ర, సోమమిత్ర, చాగ్గమిత్ర, సథమిత్ర, అపదాదిపూర్వపదాత్కాలాస్తాత్, అపద్, ఉద్వతత్, కాశ్యాదిః

౧౧౭ బాహీకగ్రామేభ్యశ్చ

౧౧౮ విభాషాశీనరేషు

౧౧౯ ఓద్దేశరథ్

౧౨౦ వృధాత్ప్రాచామ్

౧౨౧ ధన్వయోపధాద్వృత్

౧౨౨ ప్రస్థపురపహస్తాచ్చ

౧౨౩ రోపథతోఃప్రాచామ్

౧౨౪ జనపదతదవధ్యోశ్చ

౧౨౫ అవృధాదపిబహువచన విషయాత్

౧౨౬ కచ్చాగ్నివక్త్రోవర్తోత్తరపదా

౧౨౭ ధూమాదిభ్యశ్చ (త్ ధూమ, వడణ్ణ, శశాదన, అర్జునావ, మాహకస్థలీ, అనకస్థలీ, మాహివస్థలీ, మానస్థలీ, అట్టస్థలీ, మదుక్రస్థలీ, సముద్రస్థలీ, దాణ్డాయనస్థలీ, రాజస్థలీ, విదేహ, రాజగృహ, సాత్రాసాహ, శబ్య, మిత్రవర్ధ, భత్నాలీ, మద్ర

కూల- అజీకూల-ద్వాపహ త్రాన్య న- ఏకవృక్ష- ఏకపలాశ- ఇష్వగ్ర-
హవ- సంస్థియ-బర్బర-వర్బ-గర్త- ఇష్వనీక- అవస్యన్తన-కామప్రస్థ- ఖా
అనర్త- మారర-పాధేయ-ఘోష-పడాయన- కాతెరణి- లావెరణి-సామి
సి- ఆరాజ్ఞి-ధార్తరాజ్ఞి-అవయ-తీర్థ- త్రి- శైశిరి- అసుత- దైవశర్మి-శ్రౌతి-
కూలాత్సేవీరేషు- సముద్రాన్నావి అహింసి- అమిత్రి-వ్యాడి- వైజి అధ్య
మనుష్యేచ- కుక్షి- అస్తరీయ-ద్విప- శ్వి- అన్యశంసి- శౌక్తి- ఆగ్నిశర్మి-భా
అరుణ- ఉజ్జయినీ- పట్టార-దక్షిణా- జి- వారాటకి- వాల్మీకి- త్రైమవృద్ధి-
ర- సాకేత- ధూమాదిః ఆశ్వత్థి- ఔద్దాహమాని-విక-విన్దవి-

౧౨౨ నగరాతుర-త్సన పావీణ్య దవ్రాగ్ర-హంస-తన్వగ్ర- ఉత్తర-అ
యోః నన్తర-ముఖ పార్శ్వతసోర్లోపః-జనప

౧౨౩ అగణ్యాన్తనుష్యే రయోఃకుక్ చ- దెవస్యచ- వేణుకా

* పథ్యధ్యాయన్యాయవిహారమ దిభ్యశ్చన్- గహాదిరాకృతిగణః॥

మవ్యహస్తిష్వితివక్తవ్యమ్ ౧౨౩౯ పావ్రాచాంకటాదేః

* వాగోమయేషు ౧౨౪౦ రాజ్ఞఃకచ

౧౨౪౦ విభాషాకురుయుగధ్రరాభ్యామ్ ౧౨౪౧ వృద్ధాదకెకాన్తకోపభాత్

౧౨౪౨ మద్రవృజ్యోకన్ * అకెకాన్తగ్రహణే కోపధగ్రహ

౧౨౪౩ కొపధాదత్ ౧౨౪౪ ఇంసాసు కాద్యర్థమ్

౧౨౪౪ కచ్చానిభ్యశ్చ ౧౨౪౫ కన్ధాపలదనగరగ్రామహ్రీదో

కచ్చ- సింధవన్ధు- గధార- మధు త్తరపదాత్

మత్- కమ్బోజ- కశ్మీర- సాల్వ కు ౧౨౪౬ పర్వతాచ్చ

రు అనువన్ధు- ద్వీప-అమాప- అజవా ౧౨౪౭ విభాషామనుష్యే

హ- విజాపక- కలూతర- రిజుగ-క ౧౨౪౮ కృకణపన్ధ్యాధ్వరద్వాజే

చ్చాదిః॥ ఇతిసూత్రపాతేచతుర్థిస్యాధ్యాయస్య

౧౨౪౯ మనుష్యతత్ స్థయోర్వృత్తాః —*ద్వితీయః పాదః*

౧౨౫ అపదాతౌ సాల్వాత్

౧౨౬ గోయవాగ్స్వశ్చ ౧ యుష్మదన్తదోరన్యతరస్యాం ఖజ్జో

౧౨౭ గర్తోత్తరపదాచ్చః ౨ తస్మిన్నణిచయుష్మాకాస్మాకా (చ

౧౨౮ గహాదిభ్యశ్చ ౩ తవకమమకావేకవచన

గహ-అన్తస్థ-సమ- వివమ-మధ్యర అగ్ధాద్యత్

మధ్యమంచాన్ చరణే- ఉత్తమ-అగ్గ-౫ పరావరాధమో త్తమపూర్వాచ్చ

వజ్ర- మగధ- పూర్వపక్ష- అపరపక్ష-౬ దిక్పూర్వపదాట్టాఞ్ చ

అధమశౌఖ- ఉత్తమశౌఖ- ఏకశౌఖ-౭ గ్రామజనపదై కదేశాదఞ్ తక్షా

సమానశౌఖ- సమానగ్రామ-ఏకగ్రామ మధ్యాన్తః

* ఆదేశ్యేతివక్తవ్యమ్	30 అమావాస్యాయావా
* అవోధసోర్లోపశ్చ	31 అచ
౯ అసాంప్రతికే	32 సిద్ధపకరాభ్యాంకన్
౧౦ ద్విపాదను సముద్రంయథో	33 అణజ్ఞాచ
౧౧ కాలాట్టజ్ఞో	34 శ్రవిష్టాఫల్లవ్యనూరాథా స్వాతి
౧౨ శ్రాద్ధేశరదిః	తివ్యపునర్వసుహస్తవిశాఖాహ
౧౩ విభాషారో గౌతవయోః	ధాబహళ్యాల్లక్
౧౪ నిశాన్రదోదాభ్యాంచ	* చిత్రారేవతీరోహిణీభ్యః స్త్రి
౧౫ శ్వసప్తుట్చ	యాముపసంఖ్యానమ్
౧౬ సద్ధివేలాన్యతునక్షత్రేభ్యోఽణో	* ఫల్గున్యామాధాభ్యాంచ టానావ
సద్ధివేలా - సద్ధ్యా - అమావా	క్తవ్యా
స్వా- త్రయోదశీ - చతుర్దశీ- పంచమి	* శ్రవిష్టామాధాభ్యాంచనోవక్తవ్యః
శీ- పార్ణమాసీ- ప్రతిపత్ సంవత్సరా	3౫ స్థానాస్తగోశాలఖరశాలాచ్చ
త్ఫలపర్వణాః- సద్ధివేలాదిః	3౬ వశ్యశాలాభిజిదశ్వయుక్తతభి
౧౭ ప్రాప్తవ్యవసానః	వజోవా
౧౮ వర్షాభ్యస్తక్	3౭ నక్షత్రేభ్యోబహుశమ్
౧౯ ఛష్టసతథ్	3౮ కృతలబ్ధ క్రితకుశలాః
౨౦ వసంతాచ్చ	3౯ ప్రాయభవః
౨౧ హేమంతాచ్చ	౪౦ ఉపజానూపకర్ణాపనీవేప్తక్
౨౨ సర్వత్రాణోచతలోపశ్చ	౪౧ సంభూతే
౨౩ సాయంచరం ప్రాప్త్యప్రగైవ్య	౪౨ కోశాడ్లజ్ఞో
యేభ్యష్ట్యట్టులౌతుట్చ	౪౩ కాలాత్సాధు పుష్పవృత్తచ్యమా
* చిరపరుత్పరారిభ్యస్తో వక్తవ్యః	౪౪ ఉపైచ (నేమ
* అగాదివశ్చాక్షిమచ్	౪౫ ఆశ్వయుజ్యాపుజ్ఞో
* అనాచ్చ	౪౬ గ్రీష్మసంతాదన్యతరస్వామ్
౨౪ విభాషాపూర్వాష్టోపరాష్టో	౪౭ దేయమృతే
భ్యామ్	౪౮ కిలాప్యశ్వస్థయవబుసాద్వన్
౨౫ తత్రజాతః	౪౯ గ్రీష్మవరసమాద్వజ్ఞో
౨౬ ప్రాప్తవ్యవసానః	౫౦ సంవత్సరాగ్రహాయణీభ్యాంచ తథ్
౨౭ సంజ్ఞాయాంశరదోపుజ్ఞో	౫౧ వ్యాహరతిమృగః (చ
౨౮ పూర్వాష్టోపరాష్టోద్ద్రా మూల	౫౨ తదన్యసోధమ్
ప్రదోషావసూరాద్వన్	౫౩ తత్రభవః
౨౯ పథఃపథచ	౫౪ దిగాదిభ్యోయత్

- దిశ్ - వర్గ-పూగ-గణ- పక్ష - ధా ౬౫ కర్ణలలాటాతక-న్నలజాగ-రే
 య-మిత్ర-మేధా అస్తర-పథిన్ - ర ౬౬ తస్యవ్యాఖ్యాన ఇతిచవ్యాఖ్యాత
 హన్-అశీక-ఉఖా-సాక్షి-దేశ-ఆ వ్యనామ్నః
 ది-అస్త-ముఖ-జఘన-మేఘ- యూధ ౬౭ బహ్వనోవోదాత్తాట్టఞ్
 ఉదకాత్సంజ్ఞాయామ్- న్యాయ- పం ౬౮ క్రతుయజ్ఞేభ్యశ్చ
 శ వేశ-కాల-ఆకాశ-దిగాదిః॥ ౬౯ అధ్యాయేష్యవర్తైః
 ౫౫ శరీరావయవాచ్చ ౭౦ సారోదాశపురోదాశాల్పైన్
 ౫౬ దృతికుక్షికలశే వ్రస్యస్త్యహే ౭౧ ఛన్దసోయశో
 ద్దఞ్ ౭౨ ద్వ్యభ్య ద్ద్వాప్రహణర్క-ప్రధ
 ౫౭గ్రవాభ్యోఽన్ చ మాధ్వగపురశ్చరణ నామాభ్యా
 ౫౮గమ్భీరాఞ్ఞాఞ్ఞాః తాట్రక్
 * బహిర్దైవపశ్చజనేభ్యశ్చేతివక్త * నామాభ్యాతగ్రహణం సంఘాత
 వ్యమ్ విగృహీతార్థమ్
 ౫౯ అవ్యయాభావాచ్చ ౭౩ అణ్యాయనాదిభ్యః
 * పరిముఖాదిభ్యవివేద్యతే ఋగయన- పదవ్యాఖ్యాన- చ్చ
 పరిముఖ- పరిహను- పర్యోక్ష విస్తోమాన - ఛన్దోభాషా - ఛన్దోవిచితి-
 ర్యులాఖల- పరిసీర - ఉపసీర - ఉపన్యాయ- పునరుక్త- నిరుక్త - వ్యాక
 స్థాన- ఉపకలాప- అనుసర్థ- అనుపరణ- నిగమ- వాస్తవిద్యా- త్తత్త్రివి
 ద- అనుగణ- అనతిల- అనసీత - అద్యా- అక్లవిద్యా- విద్యా- ఉత్పాన-
 నుసాయ- అనుసీర- అనుమాప- ఆఉత్పాద- ఉద్యావ- సంవిత్సర - ము
 నుయవ- అనుయాప- అనువంశ-ప్రహూర్త- ఉపనిషద- నిమిత్త శేతూ-
 తిశాఖ- పరిముఖాదిః భిక్షా- ఋగయనాదిః
 ౬౦ అస్తకపూర్వదాట్టఞ్ ౭౪ తతఃకఠః
 * అధ్యత్నాదేవ్యభివ్యతే ౭౫ రగాయస్థానేభ్యః
 అధ్యత్న-అధిదేవ-అధిభూత- ఆ ౭౬ శుణ్డికాదిభ్యోఽన్
 ధ్యాత్వాదిరాకృతిగణః శుణ్డిక- కృకణ- ఘణ్డిల - ఉదపా
 * ముఖపార్శ్వతసోరీయః న- ఉపల- తీర్థ- భూమి-తృణ- పర్ణ-
 * శుక్లసస్యపరస్యచ శుణ్డికాదిః
 * భవాద్ధేతులుగ్వక్తవ్యః ౭౭ విద్యాయోనిసమృద్ధేభ్యోపుఞ్
 ౬౧ గ్రామాత్పర్యనుపూర్వాత్ ౭౮ ఋతస్తఞ్
 ౬౨ జిహ్వమూలాన్లులేశ్భః ౭౯ పితృర్యచ్చ
 ౬౩ వర్గాస్తాచ్చ ౮౦ గోత్రాదీజగవత్
 ౬౪ అశబ్దైయజ్ఞావస్యతరస్యామ్ ౮౧ హేతు మనుష్యేభ్యోఽన్యతర

స్యాంరూప్యః	౯౬ అచిత్రాదదేశకాలాట్టక్
౮౨ మయిట్ చ	౯౭ మహారాజాట్టక్
౮౩ ప్రభవతి	౯౮ వాసుదేవాద్ధునాభ్యాంపున్
౮౪ విహారాభ్యాభ్యః	౯౯ గోత్రక్షత్రియాభ్యాభ్యబహు
౮౫ తద్గచ్ఛతిపధిహతయోః	శంపుభ్
౮౬ అభినిషాగ్రమతిద్వారమ్	౧౦౦ జనపదినాంజనపదవత్సర్వంజన
౮౭ అధికృత్యకృతేగ్రన్థే	పదేనసమానశబ్దానాం బహువ
* లునాభ్యామికాభ్యాబహుశమ్	చన
౮౮ శిశుక్రందయమసభ ద్వద్వైన్ద్రజ	౧౦౧ తెనపోక్తమ్
ననాదిభ్యశ్చః	౧౦౨ తిత్తిరివరతస్తుఖణ్డికోఖాచ్ఛన్
ఇన్ద్రజనన - ప్రద్యుమ్నగమన -	౧౦౩ కాశ్యపకౌశికాభ్యామృషిభ్యాం
ఇన్ద్రజననాదిరాకృతిగణః	శినిః॥
* ద్వద్వైదేవాసురాదిభ్యఃప్రతిష్ఠే	౧౦౪ కలాపివై శమ్పాయనానైవా
భోవక్తవ్యః	సిభ్యశ్చ
౮౯ సోఽస్యసివానః	౧౦౫ పురాణపోక్తేషుబాహ్మణక
౯౦ అభిజనశ్చ	లేషు
౯౧ ఆయుధజీవిభ్యశ్చఃపర్వతే	౧౦౬ శౌనకాదిభ్యశ్చన్దసి
౯౨ శణ్డికాదిభ్యాభ్యః	శౌనక-వాజసనయ- శాక్లకర
శణ్డిక-సర్వసేన- సర్వకేశ-శక	వ- శాపేయ - శాప్యేయ - ఖాడా
శత-రక- శక్తి- బోధ- శణ్డికాదిః	యన- స్తమ్భ-సకంధ-దేవదర్శన-రజ్జు
౯౩ సిన్ధుతక్షశిలాదిభ్యాంబిభౌ	భార-రజ్జుకణ్ఠ-కరశార-కమాయ-తల-
సిన్ధు- వర్ణ- మధుమత్ - కమ్బూ	దణ్డి-పురుషాంసక - అశ్వపెజ- శౌన
జ- సాల్వ- కశ్మీర - గధార - కిషిగ	కాదిః
ధా- ఉరసా దరద- గన్ధికా- సిన్ధ్వా	౧౦౭ కతచరకాల్లుక్
దిః	౧౦౮ కలాపినోఽన్
తక్షశిలా - పత్తోర్ధరణ - కైత్తెదుర-	౧౦౯ ఛగలినోఽఢినుక్
గ్రామణీ- చ్ఛగల - కోష్ఠ్యకర్ణ - సిం	౧౧౦ పారాశర్యశిలాలిభ్యాం భిక్షు
హకర్ణ- సంకుచిత- కిన్నర- కాణ్డధా	నటసూత్రయోః॥
ర- పర్వత- అవసాన- బర్బర- కంస-	౧౧౧ కర్తృష్టకృతాశ్వాదినిః
తక్షశిలాదిః	౧౧౨ తేనైకదిక్
౯౪ తుదీశలాతురవర్తతీకూచవారా	౧౧౩ తేనశ్చ
క్షక్ ఛోధభ్యః	౧౧౪ ఉరసోయచ్ఛ
౯౫ భక్తిః	౧౧౫ ఉపజ్ఞాతే

- ౧౦౮ స్యతే గ్రంథే ౧౩౨ సగర్భమాణవా నైవాసిము
- ౧౦౯ సంజ్ఞాయామ్ ౧౩౩ రైవతికాదిభ్యశ్చః
- ౧౧౦ కులాలాదిభ్యోపుష్కో రైవతిక-స్వాపిశి నైమవృద్ధి-
కులాల-వరుడ-చణ్డాల-విషాక- గౌరగ్రీవి బౌదమేఘి-బౌదవా
కర్కార- సేనా-సిరిధ్ర-పైరిన్ధ్ర-దేవ వి-బైజవాపి-రైవతికాదిః
రాజ పరిషత్-వధూ-మధు రురు-రు * కాపిజ్జలహాస్తిపదాదన్
- ౧౧౧ క-అపమహా బ్రహ్మకా- కుమ్భకార-౧౩౪ కాపిజ్జలహాస్తిపదాదన్
- శ్వపాక కులాలాదిః ౧౩౫ ఆధర్వణ్య-స్వేకల-పశ్చ
- ౧౧౨ యుద్ధాభిమరపిటః పాగపా ౧౩౬ తస్యపికారః
- దక్ష ౧౩౭ అవయ వ చ హ్రిణ్యోపధివృ
- ౧౧౩ తస్యేదమ్ యేజ్యః
- * పత్రాద్వాహ్యే ౧౩౮ బిల్వాదిభ్యామ్
- * వహేస్తురణిట్చ బిల్వ- వ్రహి- కాణ్డ- మన్ద-మ
- * అగ్నిధశ్శరణెరణ్ భత్వంచ సూర-గోధూమ-ఇము-వేణు-గవేధు
- * సమిధామాధానెషేణ్యన్ కా-కర్పాసీ- పాటలీ- కర్క-ధూ-కు
- * చరణాన్ధర్వామ్నాయయోః టీరి-బిల్వాదిః
- ౧౧౪ రథాద్యత్ ౧౩౯ కోపథాచ్చ
- ౧౧౫ పత్రపూర్వాదక్ష ౧౪౦ త్రపుజతునోష్టుక్
- ౧౧౬ పత్రావృత్త్యపరిపదశ్చ ౧౪౧ రూరక్ష
- ౧౧౭ హలసీరాటక్ ౧౪౨ అనుదాత్తాదేశ్చ
- ౧౧౮ ద్వస్త్యాద్వస్తైర్వైరమైధునిక ౧౪౩ పలాశాదిభ్యావా
- యోః పలాశ-ఖదిరి-శింశపా-స్పష్టన-
- * వైరేదెవాసురాదిభ్యఃప్రతిపే పూలాక-కరీర-శిరీష-యవాస
- ధః వికజ్జ-త-పలాశాదిః
- * ద్వస్త్యేదేవాసురాదిభ్యఃప్రతిపే ౧౪౪ శమ్మాష్టలక్ష
- షేధః ౧౪౫ మయద్వైతయోర్భాషాయా
- ౧౧౯ గోత్రచరణాద్వ్యక్ష మభిక్షాచ్చాదనయోః
- ౧౨౦ సంఘాత్త-లక్షణేవ్య శ్యశిజ్ఞా ౧౪౬ నిత్యంపుద్గతరాదిభ్యః
- మన్ శర-దర్భ-మృత్ కుటీ-తృణ-సో
- * ఘోషగ్రహణమపికర్తవ్యమ్ మ-బల్బజ- శరాదిః
- ౧౨౧ శాకలాద్వా ౧౪౭ గోశ్చపురీషే
- ౧౨౨ ఛద్దోగౌర్ధికయాజ్ఞకబహ్వాచ ౧౪౮ పిష్టాచ్చ
- నటాక్షాః ౧౪౯ సంజ్ఞాయాంకన్

౧౮౮ ప్రీహేఃపురోడాశే
 ౧౮౯ అసంజ్ఞాయాన్తిలయవాభ్యా
 ౧౯౦ ద్వ్యచశ్చదైసి (మ
 ౧౯౧ నోత్పద్వర్ధ్వివిల్వాత్
 ౧౯౨ తాలాదిభ్యోన్

తాలాధనుషి-బార్నిణ-ఇద్వా
 విశ- ఇద్వాగ్నిశ - ఇద్వాయ
 వ-చయ- శ్యామాక- పీయా

క్ష. తాలాదిః

౧౯౩ జాతయాపెభ్యఃపరిమాణే
 ౧౯౪ ప్రాణిరజతాదిభ్యోఽఞ్
 రజత-సీస-లోహ-ఉదువర్-సీస-దా
 రు-రోహితక-విభీతక- వీరదారు-తీవ్ర
 దారు-త్రికణ్ణక కణ్ణకార-రజతాదిః

౧౯౫ భోశశ్చతస్త్రిత్యమాత్
 ౧౯౬ క్రీతఃత్పరిమాణాత్
 ౧౯౭ ఉప్ప్రాద్వ్యఞ్
 ౧౯౮ ఉమోర్ధ్వయోర్వా
 ౧౯౯ ఏణ్యాభఞ్

౧౯౯ గోపయసోర్యత్
 ౧౯౧ దోశ్చ
 ౧౯౨ మానెవయః
 ౧౯౩ ఫలెటక్
 ౧౯౪ ప్లతూదిభ్యోఽఞ్

ప్లక్ష-గ్యగోధ-అశ్వఞ్ ఇందుదీ-

శిశు-రురు-కక్షతుబృహతి ప్లతూదిః-
 ౧౯౫ జమ్బవ
 ౧౯౬ లవచ

* ఫలపాకశుషాముపసంఖ్యానమ్
 * పుష్పమూలేషుబహులమ్

౧౯౭ హరీత క్యాదిభ్యశ్చ
 హరీతకీ-కోశాతకీ-నఖరజనీ-శ
 మగ్జ్జీ-దాడీ-దోడీ-శ్వేతపాకీ-అర్జున

పాకీ-ద్రాక్షా- కాలా-ధ్వతా-గభీ
 కా-కణ్ణకారికా-పిప్పలీ-చిక్షా- శేఫా
 వికా-హరీత క్యాదిః
 ౧౯౮ కంఠీయపరశవ్యయోర్యభిజ్ఞా
 లుక్ చ

ఇతిసూత్రపాఠేచతుర్థస్యాధ్యాయస్య
 తృతీయపాదః

౧ ప్రాగ్వహతైష్ఠక్

* తదాహేతిమాశబ్దాదిభ్య ఉపసం
 భ్యానమ్

* ఆహాప్రభూతాగిభ్యః
 ప్రభూత-పర్యాప్తప్రభూతాదిః

* పృచ్ఛతౌసున్నతాదిభ్యః
 సున్నత సుఖరాత్రి-సుఖశయన-
 సున్నతాదిః

* గచ్ఛతౌపరదారాదిభ్యః
 పరదార-గురుతల్ప- పరదారాదిః

౨ తేనదీవ్యతిఖనతిజయతిజితమ్

౩ సంస్కృతమ్

౪ కులఞ్కోపధాదఞ్

౫ తరతి

౬ గోవుచ్చాట్టఞ్

౭ నాద్వ్యచప్తన్

౮ చరతి

౯ ఆకర్షాత్స్థల్

౧౦ పర్వాదిభ్యఃప్రన్

పర్వ- అశ్వ-అశ్వఞ్ రథ-జాల-
 న్యాస-వ్యాల-పాదఃపశ్చ-పర్వా
 దిః

౧౧ శ్వగణాట్టఞ్ చ

౧౨ వెతనాదిభ్యోజీవతి

వేతన-వాహన-అర్థవాహన-ధను

పృథ్వి-జాల వేశ-ఉపవేశ- ప్రేయణ-ఉ	౨౬ వ్యజ్ఞానైరుపసిత్తై
వవస్తి-సుఖ-శయ్యా శక్తిఉపనివద్-	౨౭ ఓజస్సహూఽవస్థసావర్తతే
ఉపదేశ-స్థిజ-పాద ఉపస్థ-ఉపస్థాన	౨౮ తత్ప్రీత్యనుపూర్వమీవలోమకూ
ఉపహస్త-వేతనాదిః	లమ్
౧౩ వస్మక్రయవిక్రయాటన్	౨౯ పరినుఖిచ్ఛ
* క్రయవిక్రయగ్రహణం సంమాత	౩౦ క్రయచ్ఛతిగర్హ్యమ్
విగృహీతార్థమ్	* వృధైర్వృధుషిభావోపక్తవ్యః
౧౪ ఆయుధాచ్ఛచ	౩౧ కుసీదదశైకాదశాభ్యాం వృత్త
౧౫ హరతుత్సం గాదిభ్యః	చౌ
ఉత్సంగ- ఉడుప-ఉత్పూత- ఉ	౩౨ ఉచ్ఛతి
త్సన్న-ఉత్పట-పిటక- పిటాక-	౩౩ రక్షతి
ఉత్సంగాదిః	౩౪ శబ్దదర్శనంకరోతి
౧౬ భస్మాదిభ్యఃప్రన్	౩౫ సక్షిమత్సమ్యగ్వాన్తి
భస్మా- భరట-భరణ-శీర్షభార-	౩౬ పరిపన్థంచతిస్తతి
శీర్షభార-అంసభార- అంసభార-భ	౩౭ మాధోత్తరపదపదవ్యనుపదంధా
స్మాదిః	వతి
౧౭ విభాషావివధాత్	౩౮ ఆక్రన్తాటృభచ
* వీరధాదపి	౩౯ వదోత్తరపదంగృహ్లాతి
౧౮ అణ్ కుటిలి కాయాః	౪౦ క్రితకణ్ఠార్థలలామంచ
౧౯ నిర్వృత్తైశ్చద్యుతాదిభ్యః	౪౧ ధర్మంచరతి
అక్షమ్యూత-జానుప్రహృత జ్ఞా	* అధర్మాప్చేతివక్తవ్యమ్
ప్రహృత-జ్ఞాప్రహత-పాదస్వేదన-	౪౨ ప్రతిపథమేతితంశ్చ
కణ్ఠకమర్దన- గతానుగత- గతాగత-	౪౩ సమవాయాన్సమవైతి
యాతోపయాత-అనుగత- అక్షద్యు	౪౪ పరిపదోణ్యః
తాదిః	౪౫ సేనాయావా
౨౦ త్రోర్మమ్మిత్యమ్	౪౬ సంజ్ఞాయాంలలాటకుటాట్య
* భావప్రత్యయాంతాదిమబ్దక్తవ్యః	వశ్యతి
౨౧ అపమిత్యయాచితాభ్యాం కకట	౪౭ తస్యధర్మమ్
నా	౪౮ అణ్ మహిష్యాదిభ్యః
౨౨ సంస్కృప్తై	మహిషీ-ప్రజావతి ప్రజావతీ ప్ర
౨౩ చూర్ణాదినిః	లెపికా-విలేపికా-అనులేపికా- పురో
౨౪ లవణాల్లుక్	హిత-మణిపాలీ-అనుచారక-హూ
౨౫ ముద్గాదన్	త్వ-యజమాన-మహిష్యాజి

౫౯ ఋతోఽఞ్	౬౦ భక్తాదణన్యతరస్యామ్
* నరాచ్చైతివక్తవ్యమ్	౬౧ తత్రనియుక్తః
* విశేషేతు రిక్షోపశాచ్చిచ్చవక్తవ్యః	౬౨ అగారాస్తాటన్
* విభాజయితు ర్ణిలోపశాచ్చిచ్చవక్తవ్యః	౬౩ అధ్యాయిన్యదేశకాలాత్
౫౦ అవక్రయః	౬౪ కరినాస్తప్రస్తారసంస్థానేషు వ్యవహరితి
౫౧ తదన్యఽణ్యమ్	౬౫ నికటేవనతి
౫౨ లవణాట్టఞ్	౬౬ అవసధాత్పృథ్
౫౩ కేసరాఽభ్యఃస్థన్	౬౭ పాగ్నితాద్యత్
కేసర-నరద-నలద-స్థాగల తగర-	౬౮ తద్వహతిరధయుగపాగ్నిసజ్జమ్
గున్తులు-ఉశీర-హరిదా-హరిద్రి ప	౬౯ ధురోయథ్థకా
ర్ణి- కేసరాదిః	౭౦ అస్సర్వధురాత్
౫౪ శలూబునోఽన్యతరస్యామ్	౭౧ పకధురాల్లుకృ
౫౫ శిల్పమ్	౭౨ శకటాదజ్
౫౬ వడ్డుకర్పూర్పురాదణన్యతరస్యామ్	౭౩ హలసీరాట్టక్
౫౭ ప్రహరణమ్	(మీ) ౭౪ సంజ్ఞాయాంజన్యా
౫౮ పరశ్వధాట్టఞ్చ	౭౫ విభ్యత్యధమమా
౫౯ శక్తియష్ట్యరికక్	౭౬ ధనగణంలభా
౬౦ అస్సినాప్రిదిప్తవృతిః	౭౭ అన్నాజ్ఞః
౬౧ శీలమ్	౭౮ వశంగతః
౬౨ చ్చత్రాదిభ్యోణః	౭౯ పదమస్త్రిష్టశ్యమ్
చత్ర-శిక్షా-ప్రరోహ-స్థా-బుభు	౮౦ మూలమస్యాబర్హి
క్షా-చురా-తితిక్షా-ఉపస్థాన-కృషి క	౮౧ సంజ్ఞాయాంధేనుష్యా
ర్మక-విశ్వధా-తపన్-సత్య-అన్యత-వి	౮౨ గృహపతినాసంయుక్తైః
శిఖా- విశికా-భక్షా-ఉదస్థాన-పురో	౮౩ నావయోధర్మనివమూలమూలసీ
డా విక్షా-చుక్షా-మస్త్రీ- చ్చత్రాదీః	తాతులాభ్యస్తార్యతుల్యపాగ్నివ్య
౬౩ కర్మాభ్యయనేవృత్తమ్	వధ్యా నామ్యసమసమితసమ్మితే
౬౪ బహ్వచ్ పూర్వవదాట్టఞ్	షు
౬౫ హితంభక్షాః	౮౪ భర్తృవధ్యర్థన్యాయాదనపెతే
౬౬ తదస్త్రైదీయతేనియతమ్	౮౫ ఛద్దసోనిర్మితే
౬౭ శ్రాణామాంసాదనాట్టితన్	౮౬ ఉరసోఽజ్జచ
* మాంసాదనగ్రహణంసంఘాతవి	౮౭ హృదయన్యప్రియః
గృహీతార్థమ్	౮౮ బజ్జనచక్షా

౯౭ మతజనహలాతగ్రణజల్పకర్తే

మ

౯౮ తత్రసాధుః

౯౯ ప్రతిజనాదిభ్యఃఖిభో

ప్రతిజన ఇదంయుగ-సంయుగ స

మయ గ-పరయుగ-పరకుల-పరస్యకు

ల-అమవ్యకుల సర్వజన-విశ్వజన-మ

హాజన-పశ్చజన-ప్రతిజనాదిః

౧౦౦ భక్తాణ్ణః

౧౦౧ పరిపదోణ్యః

౧౦౨ కథాదిభ్యస్తక్

కథా-వికథా-విశ్వకథా-సంక

థా-వితణ్డా- కుస్తవిద్-జనవాద-జనె

వాద-జనోవాద-వృత్తి-సంగ్రహ-గు

ణ-గణ ఆయుర్వేద-కథాదిః

౧౦౩ గుడాదిభ్యస్తక్

గుడ-కుల్కావ-సక్తు-అపూవ-*

మాంసాదన-ఇత్యు-వేణు-సంగ్రామ-

సంమాత - సంక్రామ-సంవాహ-ప్ర

వాస-నివాస-ఉపవాస-గుడాదిః

౧౦౪ పథ్యతిథిపసతిస్వపత్యేర్థక్

౧౦౫ సఖాయాయః

౧౦౬ డశ్చస్తసి

౧౦౭ సమానతీర్థేవాసీ

౧౦౮ సమానోదరేశయితహిచోదా

త్తః

౧౦౯ సోదరాద్యః

౧౧౦ భవేభవసి

౧౧౧ పాథోనదీత్యాండ్యో

౧౧౨ వేశస్తహిమపద్యామి

౧౧౩ సోతసోవిభాషాద్యత్త్యా

౧౧౪ సగర్భసయాభసనుతాద్యత్

౧౧౫ తుగ్రాద్వన్

౧౧౬ అగ్రాద్వత్

౧౧౭ ఘుచ్చోచ

౧౧౮ సముద్రాభ్యాగ్భుః

౧౧౯ బర్హిషిదత్తమ్

౧౨౦ దూతస్యభాగకర్తృణీ

౧౨౧ రక్షాయాతూనాంహానీ

౧౨౨ రెవతీజగతీహవిష్యాభ్యఃప్రశ

స్యే

౧౨౩ అసురస్యస్వమ్

౧౨౪ మాయాయామహ్

౧౨౫ తద్వానాసాముపధానోమస్త్ర

ఇతీష్టకాసులుక్చమతోః

౧౨౬ అశ్వీమానహ్

౧౨౭ వయస్యాసుమూర్ధ్నోమతువ్

౧౨౮ మత్స్యేథేమాసతనోవ్యః

* మాసతనోర్వరనస్తర్థావ

లుగకారేకారేఫాశ్చ

౧౨౯ మధోర్థచ

౧౩౦ ఓజసోఽహనియత్యై

౧౩౧ వేశోయశఆదేర్భగాద్యత్

౧౩౨ ఖచ

౧౩౩ పూర్వైఃకృతమియాచ

౧౩౪ అద్భిస్సంసృతమ్

౧౩౫ సహస్రేణసమ్మితౌఘః

౧౩౬ మతౌచ

౧౩౭ సోమమర్షత్తియః

౧౩౮ మయేచ

౧౩౯ మధాః

౧౪౦ వసోస్సమూహేచ

* అక్షరసమూహేభవనఉపసం

ఖ్యానమ్

౧౪౧ నక్షత్రాగ్భుః

౧౪౨ సర్వదేవాతాతీ

౧౪౩ శివశమరిష్టస్యకరే

౧౪౪ భావేచ

ఇతిసూత్రపాతేచతుర్థస్యాభ్యామ్

చతుర్థఃపాదః-అభ్యామ్

౧ పాక్రితాచ్చః

౨ ఊగవాదిభ్యామ్

గో- హవిన్- అక్షర-వివ-బర్హిన్-అ

ప్రకా- స్వదాయగ- మేధా-సుగ్-

నాభినభంచ- శునస్సంప్రసారణంచ

చదీర్హత్వంతత్సన్నియోగేనచాన్తోదా

త్తత్వమ్- ఊగసోఽనజ్జీవ- కూపభ

ద-దర-ఖర-అసుర-అభవన-క్షర-వెద-

బీజ దీప్త-గవాదిః

౩ కమ్బుభాచ్చసంజ్ఞాయామ్

౪ విభామాహవిరపూపాదిభ్యః

అపూప-తణ్ణుల అభ్యూష- అభ్యో

ష-అవోష-అభ్యేష- పృథుక- రూదన-

సూప-పూప-కిణ్వ-ప్రదీప- ముసల-క

టక- కర్ణవెష్టక-ఇర్గళ-అర్గళ- అన్నవి

కారేభ్యశ్చ- యూప- స్థాణా-దీప-అ

శ్వ-పత్ర-అపూపాదిః

౫ తస్మైహితమ్

౬ శరీరావయవాద్యత్

* యత్ప్రకరణేరథాచ్చ

౭ ఖలయవమావతిలవృష బ్రహ్మణ

శ్చ

౮ అజావిభ్యాంధ్వన్

౯ అత్తన్విశ్వజనభాగోత్తరపదాభ్యః

* ఆచార్యాదణత్వంచ

* పశ్చిజనాదువసంఖ్యానమ్

* సర్వజనాట్మజ్ఞోభిశ్చ

* మహాజనాట్మజ్ఞో

* కర్మధారయాదేవేవ్యతే

౧౦ సర్వపురుషాభ్యాంజఘ్నా

* సర్వాణ్ణోవేతివక్తవ్యమ్

* పురుషాద్వదవికారసమూహతేన

కృతేష్వితివక్తవ్యమ్

౧౧ మాణవచరకాభ్యాంజఘ్నో

౧౨ తదర్థంవికృతేఃప్రకృతౌ

౧౩ చ్ఛదీరుపధిబలెర్థజ్ఞో

౧౪ ఋషభాపానమోక్షార్థః

౧౫ చర్మణోఽజ్ఞో

౧౬ తదస్యతదప్రిన్స్యాఽతి

౧౭ పరిభాయాథజ్ఞో

౧౮ పాగ్వితేజ్ఞో

౧౯ ఆద్వానగోపుచ్చసంఖ్యాపరిమా

ణాట్మక్

౨౦ అసమాసేనిమాదిభ్యః

నివక్-పణ- పాద- మాష- వా

హ-దోణ-పష్టి-నిమాదిః

* ఇతడోర్ధ్వంతు సంఖ్యాపూర్వప

దానాంతదవ్రగహణం పాగ్వి

తేరివ్యతేతచ్ఛాబుక్

౨౧ శతాచ్చరస్యతావశతే

౨౨ సంఖ్యాయాఅతిశదస్త్రాయాఃకన్

౨౩ వతోరిద్వా

౨౪ వింశతిత్రింశద్భ్యోందున్నసం

జ్ఞాయామ్

౨౫ కంపాటితన్

* అథాచ్యేతివక్తవ్యమ్

* కార్దూపణాజ్ఞితన్వక్తవ్యః ప్రతి

రాదేశశ్చవా

౨౬ శూర్పాదభిన్యతరస్యామ్

౨౭ శతమానవింశతికసహస్రవసనా

దశన్

- ౨౮ అశ్వద్ధిపూర్వద్విగోర్లుగ సంజ్ఞా! లోక-సదాదీయతే
యామ్ * చతుర్థ్యర్థఉపసంఖ్యానమ్
- ౨౯ విభాషా కాన్దాపణ సహసాగ్రా పూర్ణాన్తాన్తాన్
- * సువర్ణశతమానయో రుపసంఖ్యానమ్
- ౩౦ ద్విత్రిపూర్వాన్నిషాగ్-త్
- * బహుపూర్వాచ్చైతి వక్తవ్యమ్
- ౩౧ విస్తాచ్చ
- * బహుపూర్వాచ్చ
- ౩౨ వింశతికాఙ్ఠః
- ౩౩ ఖార్యాకుకన్
- * కేవలాయాశ్చైతి వక్తవ్యమ్
- ౩౪ పణపాదమావశతాద్యత్
- ౩౫ శాణాద్వా
- * ద్విత్రిపూర్వాదణ్ చ
- ౩౬ ద్విత్రిపూర్వాదణ్ చ
- ౩౭ తేనక్రీతమ్
- ౩౮ తస్యమిత్రంసుయోగోత్పాతౌ
- * వాతపిత్తశ్లేష్మభృశ్మమనకోపయోరుపసంఖ్యానమ్
- * సన్నిపాతాచ్చ
- ౩౯ గోద్వ్యహ్-సంఖ్యా పరిమాణా
- * శ్వాద్యైత్యత్
- * బ్రహ్మవర్చసాదుపసంఖ్యానమ్
- ౪౦ పుత్రాచ్చుచ
- ౪౧ సర్వభూమిపుధిపీభ్యామణఙ్గా
- ౪౨ తస్యేశ్వరః
- ౪౩ తత్రవిదితఇతిచ
- ౪౪ లోకసర్వలోకాట్మఙ్గా
- ౪౫ తస్యవాపః
- ౪౬ పాత్రాత్ పున్
- ౪౭ తదస్మిన్స్వధ్యాయలాభశు
- ౫౦ తద్ధరణవహత్యావహతిభారాద్యంశాదిభ్యః
- వంశ-కుటజ బల్బజ-మూల స్థూణ అక్ష- అశ్వన్- అశ్వ శ్శక్ష్ణ త్తయ ఖట్వా- వంశాదిః
- ౫౧ వన్నద్రవ్యాభ్యాంరసూనౌ
- ౫౨ సంభవత్యవహరతివచతి
- * తత్పచతీతిదోశాదణ్ చ
- ౫౩ ఆథ కాచితపాత్రాఙ్ఘో-నృతరస్యామ్
- ౫౪ ద్విగోష్ఠంశ్చ
- ౫౫ కులిజాబుక్-కాఘాచ
- ౫౬ సోస్యాంశవన్నభృతయః
- ౫౭ తదస్యపరిమాణమ్
- ౫౮ సంఖ్యాయాస్సంజ్ఞాసంఘనూత్రాన్యయనేషు
- * తత్రసంజ్ఞాయాం స్వాధైప్రత్యయోవాచ్యః
- * స్తోమడవిధిః
- * శన్ శతోద్దినీశ్చవసినీ
- * వింశతేషు
- ౫౯ వక్రీ-వింశతిత్రింశ చ్చత్వారింశతృక్షాశత్ వష్టినస్తత్యశేతనవతిశతమ్
- ౬౦ పశ్చద్దశతౌవగైవా
- ౬౧ సప్తనో-౭౯౯౪వసినీ
- ౬౨ త్రింశ చ్చత్వారింశతోర్పాప్రహ్మణేసంజ్ఞాయాండణ్
- ౬౩ తదర తి

౬౪ చెప్పదాదిభ్యోనిత్యమ్

౭౮ కాలాత్

చెప్పద-భేద ద్లోహ-దోహ-సర్త

౭౯ తేననిర్వృత్తిమ్

కర్ష తీర్థ-సంప్రయోగ-విప్రయోగ-ప్ర

౮౦ తమధీష్టోభ్యతోఽహతోభావీ

యోగ విప్రకర్ష పెరివణ- సంప్రశ్న-

౮౧ మాసాద్వయసియత్ ఖిఖా

విప్రశ్న వికర్ష- ప్రకర్ష - విరాగవిరజ్జ

౮౨ ద్విగోర్యవ్

ఇచ్చ-చెప్పదాది:

౮౩ వణ్ణాసాణ్ణ్యచ్చ

౬౫ శీర్షచెప్పదాన్యచ్చ

౮౪ అవయసిరంశ్చ

౬౬ దణ్ణాదిభ్యోయః

౮౫ సమాయాఃఖః

దణ్ణ-ముసల మధుసరగ- కశా-

౮౬ ద్విగోర్వా

అర్ఘ మేఘ- మేధా- సువర్ణ-ఉదక-

౮౭ రాత్ర్యహస్సంవత్సరాచ్చ

వధ-యగ-గుహ- ధాగ-ఇభ-భజ్జ ద

౮౮ వన్సల్లుక్ వ

ణ్ణాది:

౮౯ చిత్తవతినిత్యమ్

౬౭ చప్తసంచ

౯౦ షష్టికాషష్టిరాత్రేణవచ్చన్తై

౬౮ పాత్రాన్యంశ్చ

౯౧ వత్సరాన్తాచ్చన్తసి

౬౯ కడంకరదక్షిణాచ్చచ

౯౨ సంపరిపూర్వాభుచ

౭౦ స్థాలీబీలాత్

౯౩ తేనపరిజయ్యలభ్యకార్య సుకర

౭౧ యజ్ఞర్విగ్భాన్యంఘుఖిఖా

౯౪ తదన్యబ్రహ్మచర్యమ్ (మ

* యజ్ఞర్విగ్భాన్యం తతూర్వార్ష

* మహానామ్నాన్యదిభ్యష్టస్యన్తై

తీత్యవసంఖ్యానమ్

భ్యఉవసంఖ్యానమ్

౭౨ పారాయణతురాయణ చాన్ద్రా

మహానామ్న-ఆదిత్యవృత-గోదా

యణంవర్తయతి

న-మహానామ్నాన్యది:

౭౩ సంశయమాపన్నః

* చతుర్వాసాణ్ణ్యాయజ్ఞై

౭౪ యోజనంగచ్చతి

౯౫ తస్యదక్షిణాయజ్ఞాభ్యభ్యః

* కోశశతయోజన శతయోరుప

౯౬ తత్రీవదీయతే కార్యంభవవత్

సంఖ్యానమ్

౯౭ పుష్పాదిభ్యాఽణ్

* తతోభిగమనమర్హతీతిచవక్తవ్య

పుష్ప-నిత్య-నిహ-ముణ-ప్రే

౭౫ వభఃస్థన్

(మ శన-ఉవసంక్రమణ తీర్థ-ఆస్తరణ-సం

౭౬ పథానినిత్యమ్

గ్రామ-సంఘాత అగ్నివద- వీలుమూ

౭౭ ఉత్తరపథేనాహృతంచ

ల-ప్రవాస-ఉపవాస-పుష్పాది:

* ఆహృతప్రకరణేవారిజణ్ణల స్థల

౯౮ తేనయథాకథాచహస్తాభ్యాంణ

కాన్తారపూర్వాదుపసంఖ్యానమ్

యతో

* అజపథశబుగపథాభ్యాంచ

౯౯ సంపాదిని

* మధుకమరీచయోరణ్ స్థలాత్

౧౦౦ కర్తవేషాద్యత్

౧౦౧ తస్మై ప్రభవతి సంతాపాదిభ్యః

సంతాప- సంతాప- సంతాప- సంతాప-

సంతాప- సంతాప- సంతాప- సంతాప-

సంతాప- సంతాప- సంతాప- సంతాప-

సంతాప- సంతాప- సంతాప- సంతాప-

సంతాప- సంతాప- సంతాప- సంతాప-

సంతాప- సంతాప- సంతాప- సంతాప-

సంతాప- సంతాప- సంతాప- సంతాప-

సంతాప- సంతాప- సంతాప- సంతాప-

సంతాప- సంతాప- సంతాప- సంతాప-

సంతాప- సంతాప- సంతాప- సంతాప-

సంతాప- సంతాప- సంతాప- సంతాప-

సంతాప- సంతాప- సంతాప- సంతాప-

సంతాప- సంతాప- సంతాప- సంతాప-

సంతాప- సంతాప- సంతాప- సంతాప-

సంతాప- సంతాప- సంతాప- సంతాప-

సంతాప- సంతాప- సంతాప- సంతాప-

సంతాప- సంతాప- సంతాప- సంతాప-

యోః

* చూడాదిభ్యః సంతాపాదిభ్యః

* చూడా-త్రేణా

౧౦౧ అనుప్రవచనాదిభ్యః

అనుప్రవచన- ఉత్తాపన- ఉత్తాపన-

పన- సంతాప- ప్రవేశన- అనుప్రవ-

శన-అనువాసన-అనువచన అనువాచ-

న-అన్వారోహణ-పారమ్భణ- ఆర-

మ్భణ-ఆరోహణ- అనుప్రవచనాదిః

౧౦౨ సమాపనాత్మపూర్వపదాత్

౧౦౩ ఏకాగారికట్చారే

౧౦౪ ఆకాలికడాద్యస్తవచనే

* ఆకాలాట్టంశ్చ

౧౦౫ తేనకుల్యంక్రియాచేద్వతిః

౧౦౬ తత్రతస్యేవ

౧౦౭ తద్దర్శమ్

౧౦౮ ఉపసర్గాచ్చప్రసిధాత్వధే

౧౦౯ తస్యభావస్త్యతతా

౧౧౦ ఆచత్వాత్

౧౧౧ నగళ్ళూర్వాత్తర్పురుషా దచ

తురసంగతలవణవటయుధకత

రసలశేభ్యః

౧౧౨ పృథ్వాదిభ్యశ్చమనిజ్ఞా

పృథు-మృదు- మహత్-పటు-

తను-లఘు బహు-సాధు-అశు- ఉరు-

గురు బహుల-ఖణ్డ-దణ్డ-చణ్డ- అకిణ్డ-

న-బాల-హెూ-హ-చాక-వత్స- మన్త-

స్వాదు-హాస్వ- దీర్ఘ-ప్రియ- వృష-

ఋజు-క్షిప్ర-క్షుద్ర- అణు పృథ్వాదిః

౧౧౩ వర్ణదృఢాదిభ్యఃవ్యభాచ

దృఢ-వృఢ- పరివృఢ-భృశ-కృశ-

వక్ర-శుక్ర- చుక్ర- ఆమ్- శృఙ్గ-లఘ-

ణ-తామ్- శీత- ఉష్ణ-జడ-బధిర-ప-

ణ్డిత- మధుర-మూర్ఛ-మూక-చేర్యా-

తలాత మతిమనశ్శారదానామ్ - స-

మోమతిమనసోః- జవన- దృఢాదిః

౧౧౪ గుణవచనబ్రాహ్మణాదిభ్యః

ర్కణిచ

బ్రాహ్మణ-మాణవ- బౌడబ- అ-

ర్హతోనుమచ- చోర-ధూర్త- ఆరా-

ధయ- విరాధయ- అపరాధయ- ఉప-

రాధయ- ఏకభావ- ద్విభావ-త్రిభావ-

అన్యభావ- అక్షేత్రజ్ఞ- సంవాదిన్-

సంవేశిన్- సంభాషిన్- బహుభాషి-

న్- శీర్షఘాతిన్- విఘాతిన్- సమన్త-

విమమన్త- పరమన్త- మధ్యమన్త- అనీ-

శ్వర- కుశల- చపల- నిపుణ-పిశున-

కురూపాల- క్షేత్రజ్ఞ-నిశ్చ-బాలిశ-

అలస- దుఃపురుష-కాపురుష- రాజ-

న్-గణపతి-అధిపతి-గడుల-దాయా
ద-విశేష-విషమ-విపాత-నిపాత-
సర్వవేదాదిభ్యస్సార్వధే-చతుర్వేద
స్యోభయవదవృద్ధిశ్చ-శౌటీర-ఖా
మ్మాణాదిరాకృతిగణః

* చతుర్వర్ణాదీనాంస్వార్థఉపసం
ఖ్యానమ్

చతుర్వర్ణ-చతురాశ్రమ-సర్వవి
ద్య-త్రిలోక-త్రిస్వర-వర్ణణ-సేనా
అనంతర-సన్నిధి-సమీప ఉపమా సు
ఖ-తదర్థ-ఇతిహ-మణిక-చతుర్వ
ర్ణాదిః

౧౦౫ పైగాద్యస్మలోపశ్చ

౧౦౬ సఖ్యర్యః

* దూతవణిగ్భావించ

౧౦౭ కపిజ్ఞాతోర్ధ్వక్

౧౦౮ పత్యస్తపురోహితాదిభ్యోయ
క్ || పురోహిత-రాజాఽసేగ్రామిక-
పిణ్డక-సుహిత-బాల-మన్ద ఖణ్డిక-
దణ్డిక-వర్షిక-కర్షిక-ధర్షిక-శితిక-
సూతిక-మూలిక-తిలక-అజ్జలిక-అ
జ్జనిక-ఋషిక-పుత్రిక-అవిక-చ్ఛ
త్రిక-పార్షిక-పథిక-చర్షిక-ప్రతిక-
సారథి-అస్తిక-సూచిక-సంరక్ష-సూ
చక-నాస్తిక-అజానిక-శాక్వర-నా
గర-చూడిక-పురోహితాదిః

౧౦౯ ప్రాణభృజ్జాతివయో వచనో
ద్ధాత్యాదిభ్యాఽఞ్

ఉద్ధాత్య-ఉన్నేత్య ప్రతిహర్తృ
ప్రకాష్టృ-హేమాత్య-పోత్య-హర్తృ
రథగణక-పత్తిగణక-సుష్టు-దుష్టు-
అభ్యర్ష్య-వధూ-సుభగమస్త్రై-ఉ
ద్ధాత్యాదిః

౧౩౦ హేయ నాస్త్ర యవాదిభ్యో
ణ్ || యవన్-స్థవిర-హేమాత్య-యజ
మాన-పురుషాఽసే-భ్రాతృ-కుతుక
శ్రమణ-కటుక-కమాణ్డలు-కుస్త్రీ-సు
స్త్రీ-దుఃఖ-సుహృదయ-దుర్హృద
య-సుహృద్-దుర్హృద్-సుభ్రాతృ-
చర్భాతృ-వృషల-పరివ్రాజక-స
బ్రహ్మచారిన్-అన్యశంస-హృద
యాఽసే-కుశల-చవల-నిపుణ-పిశు
న-కుతూహల-క్షేత్రజ్ఞ-శ్రోత్రి
యస్యయిలోపశ్చ-యవాదిః

* శ్రోత్రియస్యయిలోపశ్చ
౧౩౧ ఇగస్తాచ్చలఘుపూర్వాత్
౧౩౨ యోచధాన్యరూపోత్తమాద్య
౧౩౩ ద్వస్త్యమనోజ్ఞాదిభ్యశ్చ (ఇ
మనోజ్ఞ-ప్రియరూప-అభిరూప-
కల్యాణ-మేధావిన్-ఆధ్య-కులపుత్ర-
ఛాందస-చ్ఛాత్ర-శ్రోత్రియ-చో
ర-ధూర్త విశ్వదేవ-యవన్-కుపుత్ర-
గ్రామపుత్ర-గ్రామకులాల-గ్రామ
పణ్డ-గ్రామకుమార-సుకుమార-బ
హుల-అవశ్యపుత్ర-అముష్యపుత్ర
అముష్యకుల-సారపత్ర-శతపుత్ర-
మనోజ్ఞాదిః

౧౩౪ గోత్రచరణాష్టాధ్యాయాత్మాకా
రతదవేతేషు

౧౩౫ హేమాత్యాభ్యశ్చః

౧౩౬ బ్రహ్మణస్త్యః

ఇతిసూత్రీపారెషజ్ఞమస్యాధ్యాయ
స్యప్రథమఃపాదః

౧ ధాన్యానాంభవనేక్షేత్రేఖి
౨ వీహిశాలోర్ధ్వక్

౩	యవయవకవస్త్రికాద్యత్	కర్ణ అక్షి-నఖ-ముఖ-కేశ - పా
౪	విభాషా తిలమాషామాభక్తాణుభ్యః	ద-గుల్ఫ - భూగ్ - శృంగ-దంత-టఫ-వృ
౫	సర్వచర్మణిక్యతఃఖఖిభా	స్థ-కణ్ఠాదిః
౬	యథాముఖసమ్ముఖస్యగర్భనఃఖః	౨౫ పక్షాత్తిః
౭	తత్సర్వాదేవభక్త్యకర్తృపత్రీపాత్రీంవ్యాప్నోతి	౨౬ తేనవిత్తశ్చుష్కృష్టచణపా
౮	అప్రీపదంప్రాప్నోతి	౨౭ వినష్కభ్యాన్నానాజ్ఞానసహ
౯	అనుపదసర్వాన్నాయా నయం బద్ధాభక్షయతినయేషు	౨౮ వేశ్యాలచ్చంకటచా
౧౦	పరోవరపరప్రపుత్రీపాత్రీమనుభవతి	౨౯ సంప్రీదశ్చకటచ్
౧౧	అవార పారాత్యంతాను కామం గామీ	* అలాబూటలోమాభక్తాభ్యోరజ
౧౨	సమాంసమాంవిజాయతే	స్యససంఖ్యానమ్
*	ఋప్రత్యయానుష్పత్తాయలోపావావక్తవ్యః	* గోష్ఠజాదయః స్థానాదిషుపశు
౧౩	అద్యశ్వీనావప్తభే	నామభ్యః
౧౪	ఆగపీనః	* సంఘాతేకటచ్
౧౫	అనుగ్వలంగామీ	* విస్తారెపటచ్
౧౬	అధ్వయనోయత్ ఖా	* ద్విత్వేగోయుగచ్
౧౭	అభ్యమిత్రాచ్చచ	* పట౯త్వేవద్దవచ్
౧౮	గోష్ఠాత్ ఋక్షభూతపూర్వే	* స్నేహేవైలచ్
౧౯	అశ్వవైకాహగమః	* భవనేషేత్రేశాకటశాకినా
౨౦	శాలీన కాపీనే అధృష్టాకార్యయోః	౩౦ అవాతుకటార్చచ్చ
౨౧	వాగ్రేనజీవతి	౩౧ నతేనాసికాయాస్సంజ్ఞాయాం
౨౨	సాప్తపదీనంసఖ్యమ్	టీటర్ఖనాటచ్ భ్రీటచః
౨౩	హ్రోయజ్ఞవీనంసంజ్ఞాయామ్	౩౨ నేర్బిడజ్జరీసచా
౨౪	తస్యపాకమూలే పీల్వాదికణ్ఠాదిభ్యఃకుణజ్ఞాహచా	౩౩ ఇనచ్ పిటచ్చికచిచ
	పీలు-కర్క-స్థ-శమీ-కరీర-కువల	* కప్రత్యయచికాదేశౌచవక్తవ్యా
	బదర-అశ్వత్థ-ఖదిర-పీల్వాదిః	* క్షిన్నస్యచిత్ పిత్ లశ్చాస్యచ
		యుషీ
		* చుల్ చ
		౩౪ ఉపాధిభ్యాంత్వకన్నా సన్నా
		రూథయోః
		౩౫ కర్మణిఘటోఽతచ్
		౩౬ తదస్యసంజాతం తారకాదిభ్య
		ఇతచ్
		తారకా-పుష్ప-కర్ణకా, మజ్జరీ-

ఋజేష-క్షణ-సూచ-మూత్ర-నిరక ద్విత్రిభ్యాంతయస్యాయజ్ఞా
 మగ్రాణ-పురీష-ఉచ్చార-ప్రచారక ఉభాదుదాత్తోనిత్యమ్
 ర-విచార-కుడ్మల-కణ్ఠక-ముసల-మరగ తదప్రిన్నధికమితి దశాస్తాద్దః
 కుల-కుసుమ-కుతూహల-స్తబక-కిరళ శదస్తవిశత్తేశ్చ
 సలయ-పల్లవ-ఖణ్డ-వేగ-నిద్రా-మురళి సంఖ్యాయాగుణస్య నిమానైమ
 దా-బుభుక్షా-ధేనుష్యా-పిపాసా-యట్
 శ్రీధా-అభి-పులక-అక్లారక-వర్ణక, రర తస్యపూరణైడట్
 దోహ-దోహ-సుఖ-దుఃఖ-ఉత్త-రా ర్ నాస్తాదసంఖ్యాదైర్నట్
 భర-వ్యాధి-వర్మక-వ్రణ-గౌరవ-శా ౫౦ ధట్చఫస్తసి
 స్త్రుతరజ్జ-తిలక-దస్త్రకఅన్ధకార-గర్వ ౫౧ షట్కతికతిపయచతురాస్థిక్
 ముకుర-హర్ష-ఉత్క-ర్ష-రణ-కుపలయ* చతురశ్చయితావాద్యక్షరలోప
 గర్ధ-క్షుధ్సీమస్త జ్వరి-గర-రోగ-రో శ్చ
 మాఙ్గు-పణ్డా-కజ్జల-తృష్-కోరక-క ౫౨ బహుపూగగణసంఘస్యతి ధుక్
 గ్లోల-స్థపుట-ఫల-కఙ్కుక-శృక్లార- ౫౩ వతోరిధుక్
 అజుగ-ర-శైవల ఎకుల-శ్యభి ఆరా ౫౪ ద్వైస్తీయః
 ల-కలజగ-కర్షమ-కన్దల-మూర్ఛా-అ ౫౫ త్రైస్సంప్రసారణంచ
 క్లార-హస్తక-ప్రతిబిమ్బ-విఘ్నతస్త్ర ౫౬ వింశత్యాదిభ్యస్తమడస్యతరస్యాం
 ప్రత్యయ-చీత్తా-గర్జ-గర్భాదప్రాణి ౫౭ నిత్యంశతాదిమాసార్దమాససంప
 ని-తారకాదిరాకృతిగణః త్సరాచ్చ
 ౩౭ ప్రమాణే ద్వయసజ్జే దఘ్నుభక్ ౫౮ షష్ట్యాదేశ్చసంఖ్యాదేః
 మాత్రచః ౫౯ మతౌచ్చసన్నక్తసామ్నాః
 * ప్రమాణెలః ౬౦ అధ్యాయానువాకయోగ్లుక్
 * ద్విగోర్నిత్యమ్ ౬౧ విముక్తాదిభ్యోఽణ్
 * ప్రమాణ పరిమాణాభ్యాం సం విముక్త-దేవాసుర-రక్షోఽసుర-
 ఖ్యాయాశ్చాపిసంశయమాత్రేచ్ ఉపసద్-సువర్ణ-పరిసారక-సదస
 * వత్సస్తాత్స్యైద్ద్యయసజ్జేమా త్-వసు-మరుత్-పత్నీవత్ - వసుమ
 త్రిచాబహులమ్ త్-మహీయస్త్య-సత్త్వత్-బర్హవత్ -
 ౩౮ పురుషహస్తిభ్యామణ్చ ౬౨ దశార్ణ-దశార్ణ-వయస్-హవిధాన-ప
 ౩౯ యత్తదేతేభ్యఃపరిమాణైవతువ్ తత్రీన్-మహిత్రీ-అస్యహత్యసోమా
 * యుక్త దస్త్రదోసాదృశ్యే వతు పూషన్-ఇడా-అగ్నావిష్ణూ-ఉర్వశీ-
 ౪౦ కిమిదంభ్యాంవోఘః (బ్యాచ్యః పృత్రీహన్-విముక్తాదిః
 ౪౧ కిమస్సంఖ్యాపరిమాణైడతిచ ౬౩ గోషదాదిభ్యావున్
 ౪౨ సంఖ్యామూఅవయవేతయన్ గోషద్-ఇషేత్వా-మాతరిశ్వన్

దేవస్యర్వా దేవీరావః - కృష్ణస్యా౩ కుల్పాపాదభో
 ఖరెష్ట-దైవీంధియ- రక్షోహణ- య ౨౪ శ్రోత్రీయభృష్టోధీతే
 జ్ఞాన- అజ్ఞాన- ప్రభూత- ప్రతూర్త- ౨౫ శ్రాద్ధమనేనభుక్తమిరనా
 కృశాను- గోషదాః ౨౬ పూర్వాదినిః

౬౩ తత్రకుశలఃపదః ౨౭ సపూర్వాచ్చ
 ౬౪ ఆకర్షాదిభ్యఃకన్ ౨౮ ఇష్టాదిభ్యశ్చ

ఆకర్ష- త్సగు- పిశాచ- పిచణ్డ-అ ఇష్ట, పూర్తి, ఉపాసాదిత, నిగ
 శని- అశ్వన్-నిచయ-చయ- విజయ-ధిత, పరిగదిత, పరివాదిత, నికధిత, ని
 జయ- ఆచయనయపాద-దీప-హృద- మాదిత, నిపరిత, సంకలిత, పరికలిత,
 హృద వ్లద గర్గద- శకుస-ఆకర్షాదిః సంరక్షిత, పరిరక్షిత, అర్చిత, గణిత,
 ౬౫ ధనహిరణ్యాతా౩మే అవక్షీర్ణ, ఆయుక్త, గృహీత, ఆమ్నా

౬౬ స్వాశ్లేభ్యఃప్రసతే త, శుక్రిత, అధీత, అవధాన, ఆసేవి

౬౭ ఉదరాట్రగాద్యునే త- అవధారిణ, అవకర్షిత, నిరాకృ

౬౮ సస్యేనపరిజాతః త, ఉపకృత, ఉపాకృత, అనుయుక్త,

౬౯ అంశంహరి త, అనుగణిత, అనుపరిత, వ్యాకులిత, ఇ

౭౦ తన్త్రాదవిరాపహృతే ప్రాదిః,

౭౧ బ్రాహ్మణకోష్ఠికసంజ్ఞాయామ్ ౭౯ ఛన్దసిపరిపణిపరిపరిశౌ పర్యవథా

౭౨ శీతోష్ణాభ్యాంకారిణి తరి

౭౩ అధికమ్ ౯౦ అనుపద్యస్తేప్తా

౭౪ అనుకాభికాభీకఃకమితా ౯౧ సాక్షాద్విప్రరిసంజ్ఞాయామ్

౭౫ పార్శ్వేనాన్విచ్ఛతి ౯౨ యైత్రీయచ్ఛరయైత్రీచిత్స్యః

౭౬ అయశ్శూలదణ్డాజినాభ్యాంతక్ ౯౩ ఇన్ద్రియమిన్ద్రియమిన్ద్రి దృష్టమి

౭౭ తావతిధంగ్రహణమితిలుగ్వా తివా

* తావతిధేనగృహ్ణతీతికన్వక్తవ్యో౯౪ తదస్యాప్ర్యప్తిన్నితిమతువ్

నిత్యంచలుక్ * గుణవచనేభ్యోమతుపోలుక్

౭౮ సపహంగ్రామణీః ౯౫ రసాదిభ్యశ్చ

౭౯ శృంఖలమస్యబన్ధనంకరభే రస, రూప, వర్ణ, గంధ, స్పర్శ, శ

౮౦ ఉత్క-ఉత్కనాః బ్ధి, స్నేహ, భావ, గుణాత్, ఏకా

౮౧ కాలప్రయోజనాద్యోగే చః, రసాదిః

౮౨ తదప్తిన్నన్నంప్రాయేణ సంజ్ఞా ౯౬ పాణిస్థాదాతోలజన్యతరస్యామ్

యామ్ * పాణ్యక్తాదేవ

* పటకేభ్యఃకన్వక్తవ్యః ౯౭ సిద్ధాదిభ్యశ్చ

సిద్ధ, గడు, మణి, నాభి, బీజ, వీ *
ణా, కృష్ణ, నిష్పాప, పాంసు, పార్శ్వ,
పర్మ, హను, సత్తు, మాంస, పాష్టిక
ధమనోద్ దీర్ఘశ్చ, వాతదస్త్రబలలా
టానామూజ్ చ, జటాఘటాకటాకా
లాఃక్షేపే, పర్మ, ఉరక, ప్రజ్ఞా, సక్తి,
కర్ణ, స్నేహ, శీత, శ్యామ, పిఙ్గా, పిత్త
పుష్క, పృథు, మృదు, మజ్జు, మణ్డ,
పత్ర, చటు, కపి, గణ్డు, గ్రీన్ది, క్రీ, కు *
శ- ధారా, వత్సన్, చక్షున్, శ్లేష్మన్
పేశ, నిష్పాద్, కుణ్డు, యుద్ర జన్తూ *
పతాపయోశ్చ- సిద్ధాదిః *
౯౮ వత్సాంసాభ్యాం కామబలే
౯౯ ఫేనాదిలచ్చ
౧౦౦ లోమాదిపామాదిపిచ్ఛాదిభ్య *
శ్శేలచః
లోమన్, రోమన్, బభ్రు, హరి, *
గిరి, కరగ్ర, కపి, ఘని, తరు, లోమా *
దిః. పామన్, వామన్, వేమన్, *
హేమన్, శ్లేష్మక, కదూగ్ర, బలి, సా
మక, ఉత్తక, కృమి, అక్టాతగ్ర ౧౦౦
ల్యాణే, శాకీపలాళీ దదూగ్రాంహ్రా ౧౦౧
స్వత్వంచ, విష్వగిత్తుత్తర పదలోప ౧౦౨
శ్చాకృతసంధేః, లక్ష్మ్యాఅచ్చ, వా *
మాదిః. పిచ్ఛా, ఉరన్, ధువక, ధు ౧౦౩
వక, జటాఘటాకాలాఃక్షేపే, పర్ణ, ౧౦౪
ఉదక, పజగ్ర, ప్రజ్ఞా, పిచ్ఛాదిః
* విష్వగిత్తుత్తరపద లోపశ్చా
కృతసంధేః
౧౦౦ ప్రజ్ఞాశ్రధార్పభృణః
* పృతైశ్చ
౧౦౨ తపస్సహసాభ్యాం వినీనీ
౧౦౩ అణ్ద

జ్యోత్స్నాదిభ్య ఉపసంఖ్యా
నమ్॥ జ్యోత్స్నా, తమిసాగ్ర,
కుణ్డల, కుతప, విసర్ప, విపాది
కా, జ్యోత్స్నాదిః
౧౦౪ సికతాశరగ్రాభ్యాంచ
౧౦౫ దేశేలుబిలచాచ
౧౦౬ దస్త్రాన్నతడరచ్
౧౦౭ ఉపసుపిముషా మధారః
రప్రక రణేఖముఖకుజ్జాభ్య ఉప
సంఖ్యానమ్
నగపాంశు పాణ్డుభ్యశ్చ
కచ్ఛాహ్రాస్వత్వంచ
౧౦౮ ద్యుదుగ్రభ్యామ్
౧౦౯ కేశాద్వ్యవృతరస్పామ్
అన్యేభ్యోపి దృశ్యత్యతి చక్ర
వ్యమ్
అర్ణసోలోపశ్చ
ఛస్తసీపసపాచ
మేధారధాభ్యా మీరన్నిరచా
పక్తవ్యా
౧౧౦ గాణ్డజగ్రాత్సంజ్ఞాయామ్
౧౧౧ కాణ్డాణ్డాదీరన్నిరచా
౧౧౨ రజఃకృప్యాసుతిపరివదోపలచ్
అన్యేభ్యోపిదృశ్యతే
౧౧౩ దస్త్రశిఖాత్సంజ్ఞాయామ్
౧౧౪ జ్యోత్స్నాతమిసాగ్రశృణ్ణిణ్ద
స్విన్నూర్జస్వలగోమిష్టలిసమ
లీమసాః
౧౧౫ అతగ్నితనా
౧౧౬ వీర్యోదిభ్యశ్చ
వీర్య-మాయా-శాలా-శిఖా-మా
లా- మేఖలా- కేశా-అప్తకా- పతా
కా-చర్మన్-కర్మన్- చర్మన్-దంష్ట్రా-

సంజ్ఞా-బడబా- కుమారీ నా-పీతా-బ
లాకా- యవఖద - శీవీన్నభిః- ప్రీ

హ్యదిః

* శిఖామాలాసంజ్ఞాదిభ్యభిః

* యవఖదాదిభ్యభిః

* అన్యేభ్యఉభయమ్

౧౧౭ తుద్వాదిభ్యభిలచ్చ

తుద్వ- ఉదర- పిచణ్ణ-యవ-ప్రీ

హిస్వాంగాద్విపుక్తా-తుద్వాదిః

౧౧౮ ఏకగోపూర్వాట్టభ్యోనత్యమ్

౧౧౯ శతసహస్రాస్త్రిచ్చనిమాతే

౧౨౦ రూపాదాహత ప్రశంసయో

ర్యప్

* అన్యేభ్యోపిద్యుశ్యతే

౧౨౧ అస్త్రియామేధాస్త్రిజోవినిః

౧౨౨ బహుళంఛన్దసే

* ఆమయస్యోపసంఖ్యానం దీర్ఘ

* శృజబ్బద్వాభ్యామారకన్ (శ్చ

* ఫలబద్ధాభ్యామినన్

* హృదయాచ్చాబురస్యతరస్యామ్

* శీతోష్ణతృప్రేభ్యస్తైదసహనే

* హిమాచ్చైలుః

* బలాదూలః

* వాతాత్సమూహేచ

* తప్పర్వమరుద్భ్యమ్

౧౨౩ ఉద్గ్రాహాయన్

౧౨౪ వాచోద్వినిః

౧౨౫ ఆలజాటచౌబహుభాషిణి

* కుత్సితఇతివక్తవ్యమ్

౧౨౬ స్వామివైశ్వర్యే

౧౨౭ అర్కఆదిభ్యోఽన్

అర్కన్- ఉరన్- తుద్వ-చతుర-పలి

త- జటా-ఘటా-ఘటా- అఘ- కర్ణ

మ- అన్లు-లవణ- స్వాక్షాక్షీనాత్-వ

ద్వాత్ - అర్కఆదిరాకృతిగణః

౧౨౮ ద్వన్తోపతాపగర్వాత్ప్రాణి

స్థాదినిః

౧౨౯ వాతాతిసారాభ్యాంకుక్చ

* పిశాచాచ్చ

౧౩౦ వయస్సిపూరణాత్

౧౩౧ సుఖాదిభ్యశ్చ

సుఖ- దుఃఖ-తృప్ర- కృచ్చ్ర- ఆశ్ర

అస్త్రి- అలీక - కగుణ-సోఢ-పత్రీప-శీ

ల- హల-మాలాక్షేపే-కృపణ ప్రణ

య- దల కక్ష సుఖాదిః

౧౩౨ ధర్మశీలవద్వాన్తాచ్చ

౧౩౩ హస్తాజ్ఞాతౌ

౧౩౪ వద్వాద్భ్రష్టాచారిణి

౧౩౫ పుష్కరాదాభ్యాదేశే

పుష్కర-పద్మ-ఉత్పల- తమాల-

కుముద- నడ- కపిఠ-విస- మృణాల-

కర్దమ- శాలూక- విగర్హ కరీష- సిరి

వ- యవాస-ప్రవాహ- హిరణ్య-కై

రవ- కల్లీల- తట-తరజ్జ- పడక-జ-స

రోజ- రాజీవ- నాలీక- సరోరుహ-

పుటక- అరవిన్ద అమ్బోజ- అబ్జ- క

మల- పయస్- పుష్కరాదిః

* ఔషూరూ పూర్వపదా ద్భ

లాత్

* సర్వాదేశ్చ

* అక్థాచ్చాసన్నిహితే

* తదన్తాచ్చ

౧౩౬ బలాదిభ్యోమతుబన్యతరస్యా

మ్||బల- ఉత్సాహ- ఉద్భాస- ఉ

ద్ధాస- ఉద్ధాస- శిఖా కుల- చూడా-

సుల- కూల- ఆయామ-వ్యాయామ-

ఉపయామ- ఆరోహ- అవరోహ- ౨౨౦ తదోద్ధార్మిలోచనస్త్వసి

రిణాహ- యద్ధ- బలాది:

౧౩౭ సంజ్ఞాయాన్మన్మథ్యామ్

౧౩౮ కంశంభ్యాంబభయస్తతుతయ

౧౩౯ తుద్దివలివతేర్భు: (స:

౧౪౦ అహంశుభమోర్భున్

ఇతీసూత్రిపారేషజ్ఞమస్యాధ్యాయ *

స్య ద్వితీయఃపాదః *

౧ పార్వితోవిభక్తి:

౨ కింసర్వనామబహుభ్యోద్ధ్వయ

దిభ్య:

౩ ఇదమిత్తే

౪ ఏతేతారథో:

* ధాహేతౌచచ్ఛస్తి

౫ ఏతదోద్

౬ సర్వస్యసోన్యతరస్యాన్తి

౭ పశ్చిమ్యాస్తసీల్

౮ తసేశ్వ

౯ పర్యభిభ్యాంచ

* సర్వోభయాధ్యాభ్యామేవ

౧౦ సప్తమ్యాస్త్రుల్

౧౧ ఇదమోహః

౧౨ కిమోత్

౧౩ వాహచచ్ఛస్తి

౧౪ ఇతరాభ్యోపిద్యశ్యన్తై

౧౫ సర్వైకాన్యకింయత్తదఃకాలేదా

౧౬ ఇదమోద్మిల్

౧౭ అథునా

౧౮ దానీజ్ఞ

౧౯ తదోదావ

* తదోదావవన మనర్థకం విహిత

త్వాత్

౨౦ అనద్యతనేర్మిలస్యతరస్యామ్

౨౧ సద్యః పరస్మైరాన్యైవమః పరే

ద్యవ్యద్య పూర్వేద్యర న్యేద్యర

స్యతరేద్యరితరేద్య రకురేద్యర

ధరేద్యరుభయే ద్యరుత్తరేద్యః

సమానస్యసభావోద్యన్ చాహని

* పూర్వపూర్వతరయోఃపరభావ

ఉదారిచసంవత్సరే

* ఇదమిత్తే సమసత్ ప్రస్యయశ్చ

సంవత్సరే

* పరస్మాదేద్యవ్యహని

* ఇదమోద్దేభావోద్యశ్చ

* పూర్వాభ్యాప్తభ్యోహన్యేద్య

* ద్యశ్చభయాత్ (న్

౨౩ ప్రకారవచనేధాల్

౨౪ ఇదమస్థయః

* ఏతదోవాచ్యః

౨౫ కిమశ్చ

౨౬ ధాహేతౌచచ్ఛస్తి

౨౭ దిక్ చ్చభ్యస్సప్తమీ పశ్చిమీప్ర

ధమాభ్యోద్దైశ్శకాలేష్వస్తాతిః

౨౮ దక్షిణోత్తరాభ్యామతసుచ్

౨౯ విభాషాపరావరాభ్యామ్

౩౦ అజ్ఞాన్లుక్

౩౧ ఉపర్యుపరిష్టాత్

౩౨ పశ్చాత్

* అపరస్యార్థేపశ్చభావోవక్ష్యః

౩౩ పశ్చపశ్చాచచ్ఛస్తి

౩౪ ఉత్తరాధరదక్షిణాదాతిః

౩౫ ఏనబస్యతరస్యా మదూరే పశ్చ

మ్యాః

౩౬ దక్షిణాదాచ్

* ద్వితీయంసప్త్యక్షరంచేత్తదాదే
న్లోపోవక్తవ్యః

౮౪ శేనలమపరివిశాలవరుణార్యమా
దీనాంతృతీయాత్

* ఏకాక్షరపూర్వపదానా ముత్త
రపదలోపోవక్తవ్యః

* మవస్థాజాదివచనాత్పిర్ధమ్
౮౫ అల్పే

౮౬ హ్రస్వే

౮౭ సంజ్ఞాయాంకన్

౮౮ కుటీశమీశుద్ధాభ్యోరః

౮౯ కుత్వాదుపచ్

౯౦ కాసూగోణేభ్యాంప్తరచ్

౯౧ వతోన్యైశ్చర్షభేభ్యశ్చతనుత్సే

౯౨ కింయత్తదోర్నిర్ధారణే ద్వయో
రేకస్యడతరచ్

౯౩ వాబహూనాంజాతివరిప్రశ్నేడ
శమచ్

౯౪ ఏకాచ్చపాచామ్

౯౫ అవత్సేపణైకన్

౯౬ ఇవేప్రతికృతౌ

౯౭ సంజ్ఞాయాంచ

౯౮ లుప్తానుష్టే

౯౯ జీవికార్థేచాపణ్యే

౧౦౦ దేవవధాదిభ్యశ్చ

దేవవధ-హంసవధ-వారివధ-రధప

ధ-ఫలవధ- కరివధ-అజవధ-రాజవధ-

శతవధ శఙ్ఖ-పథ-సిన్ధువధ- సిన్ధగతి-

ఉద్భ్రగ్రివ-వామ-రజ్జు-హస్త-ఇన్ద్ర-ద

జ్జ-పుష్ప-మత్స్య- దేవవధాదిరాకృతి

గణః

౧౦౧ వస్త్రైర్థా

౧౦౨ శిలాయాధః

౧౦౩ శ్వాభాదిభ్యాయః

శ్వాభా-ముఖ-జఘన-శృంగ-మేఘ-

అభి-చరణ-సర-స్త-సర-స్త-ఉరస్-శిర

స్-అగ్ర-శరణ-శ్వాభాదిః

౧౦౪ ద్రవ్యంచభవ్యే

౧౦౫ కుశాగ్రాచ్ఛః

౧౦౬ సమాపాచ్చతద్విషయాత్

౧౦౭ శర-రాదిభ్యోచ్

శర-రా-కపాలికా- కపాటికా-

కనిష్ఠికా-పుణ్డరీక- శతపత్ర- గోలా

మక-లోమక- గోవుచ్ఛ-నరాచీ-న

కుల-సకతా-శర-రాదిః

౧౦౮ అజ్ఞుల్యాదిభ్యస్తక్

అజ్ఞులీ-భయాజ-బభ్ర-వల్లు మణ్డ

ర-మణ్డల-శఘ్ర-లీ-హరికపి ముని-రు

హ ఖల-తదశ్చిత్ - గోణే-ఉరస్ - కులి

శ-అంగుల్యాదిః

౧౦౯ ఏకశాలాయాప్యజన్యతరస్యాం

౧౧౦ కలరలోహితాదీకక్

౧౧౧ ప్రత్నపూర్వవిశ్వే మాథ్థాల్

శస్తసి

౧౧౨ పూగాజ్ఞ్యోగ్రామణీపూర్వా

త్

౧౧౩ వ్రాతచ్చభౌరస్త్రియామ్

౧౧౪ అయుధజీవసంఘాఙ్ ఇ్యద్భా

హీకేవ్వబ్రాహ్మణరాజన్యాత్

౧౧౫ వృకాశ్టైర్భ్యోచ్

౧౧౬ దామన్యాదిత్రిగర్తవస్తాచ్ఛః

దామని-ఔలపి-బైజవాపి-ఔదకి-

ఔదజి- ఆచ్యుత-త్రి- ఆచ్యుతద-త్రి-

శాకు-త్రి-ఆక్తిద-త్రి - ఔదవి- కాక

ద-త్రి-శాతు-త్రి-సార్వ-సేని-విన్దు-

బైన్దవి- తులభ-మాజ్ఞాయన కాక-త్రి-

సావిత్రిపుత్ర-దామన్యాదిః	౭	అవడతూశితం గ్వలంకర్కాలం
౧౧౭ పర్వాద్వియాధేయాదిభ్యోఽ		పురుషాభ్యుత్తరపదాభ్యః
ఇభౌ	౮	విభామాఽఞ్చరదిక్ (స్త్రి)యామ్
పన్య-అసుర రక్షన్- బాహ్లిక-వ		జాత్యస్తాచ్చబన్ధుని
యన్ వసు-మరుత్-సత్త్వత్-దశార్హ	౧౦	స్థానాన్తాద్విభామా సస్థానేనేతి
పిశాచ-అశని-కాద్వాపణ-పర్వాదిః		చేత్
యాధేయ-కాశేయ-కైకేయ-శౌ	౧౧	కిమేత్తిజవ్యయమాదా మ్స్వద్రవ్య
భేయ-ఘోరైయ-ధా-కైయ-జ్యావా		పకర్షై
ణైయ-త్రిగర్త-భరత-ఉశీనర- యాధే	౧౨	అమచచ్చప్రసి
యాదిః	౧౩	అనుగాదినఃస్థక్
౧౧౮ అభిజిద్విదభృచ్ఛాలావ చ్చిఖా	౧౪	ఇచః (స్త్రి)యామఞ్
వచ్చమీవదూర్ణావచ్చు మద	౧౫	అణినుణః
ణోయఞ్	౬	విసారిణోమత్యే
౧౧౯ జ్యోదయ స్తద్రాజాః	౧౭	సంఖ్యాయాః క్రియాభ్య వృత్తి
ఇతిసూత్రపారె		గణనేకృత్వసుచ్
పశ్చిమస్యాధ్యాయస్యతృతీయఃపాదః	౧౮	ద్విత్రిచతుర్భ్యస్సుచ్
	౧౯	ఏకస్యసకృచ్చ
౧ పాదశతస్య సంఖ్యాదే ర్విపాన్	౨౦	విభామాబహుధాఽవిద్రక్తప్త
యాంపుణలోపశ్చ		కాలే
౨ దణ్డస్యెనసర్గయోశ్చ	౨౧	తత్ప్రకృతవచనేమయట్
౩ స్థూలాదిభ్యః ప్రకారవచనేకన్	౨౨	సమూహవచ్చబహుము
స్థూల-అణు-మాష-ఇషు- కృష్ణజ	౨౩	అనన్తావసథేతిహ భేషజాఞ్ ఇయః
లేషు-యవవీహిషు-ఇత్సు-తిల- పా	౨౪	దేవతాన్తాన్తాదధ్యేయత్
ద్య-కాలావదాత సురాయామ్- గో	౨౫	పాదాన్యభ్యాంచ
మూత్ర ఆచ్ఛాదనే సురాఅహౌ- జా	౨౬	అతిధేర్భ్యః
ణశౌలిషు-పత్రమూలసమస్తోవ్యస్తశ్చ	౨౭	దేవాత్రత్
కుమారీపుత్ర- కుమారీశ్వశుర- మణి-	౨౮	అవేకః
స్థూలాదిః	౨౯	యావాదిభ్యఃకన్
* చక్షుద్భ్రహ్మోరుపసంఖ్యానమ్		యావ-మణి-అస్థి- తాలు-జాను-
* సురాయాఅహౌ		లాన్త్ర-పీత-స్తవ్భ-ముతాపుష్కరీతే-
౪ అనన్త్యస్తగతౌక్తౌ		పశౌ బూసవిపాతే-అణునిపుణే పుత్ర
౫ నసామివచనే		కృత్రిమే-స్నాతవేదసమాప్తా-శూన్య
౬ బృహత్యాఆచ్ఛాదనే		రిక్తై-దానకున్మితే-తనుసూత్రై-ఈయ

సశ్చ-జ్ఞాత-అజ్ఞాత-కుమారీక్రిడనకా-సుర-రక్షన్-పిశాచ-అశని-కరావణ-
నిచ-యావాదిః

3. లోహితాన్తనో

* లోహితాల్లిజబాధనంవా

* నవస్యనూఆదేశఃత్నవ్ తనవ్ ఖా

శ్చత్రత్యయావక్తవ్యాః

* సశ్చపురాణేప్రాతే

30 వర్ణేచానిత్యే

31 రక్తే

32 కాలాచ్చ

33 వినయాదిభ్యష్టక్

వినయ-సహయ-ఉపాయోహ్యో

స్వత్వంచ-సంప్రతి-సంగతి-కథంచితే

అకస్తాత్-సమాచార-ఉపచార-సమ

యాచార-వ్యవహార సంప్రదాన-స

ముత్యార్థ-సమూహ-విశేష-అత్యయ-

వినయాదిః

34 వాచోవ్యావృత్తార్థాయామ్

35 తద్యక్తాత్యర్థణోఽన్

* అణప్రకరణేకులాలవరుడనిషాద

చణ్డాలామి తేభ్యశ్చన్దసి

* భాగరూపనామభ్యోధేయః

* మిత్రాచ్చిచ్ఛన్దసి

* ఆగ్నిధిసాధారణాదభో

* అవయవసమరుద్యాంశన్దసి

36 ఓషధేరజాతౌ

37 ప్రజ్ఞాదిభ్యశ్చ

ప్రజ్ఞ-వణిజ్-ఉశిజ్-ఉష్ణిజ్-ప్రత్య

క్ష-విద్యన్-విదన్-షాడన్-విద్యా-మన

న్-శోత్ర శరీరే-జుహ్వాత్-కృష్ణమ్

గే-చిక్కిర్వత్-చోర-శత్రు-యోధ-చ

యుస్-వసు-వనస్-మరుత్-కుజ్జ-స

త్వన్త-దశార్హ-వయస్-వ్యాకృత-అ

దేవతాబద్ధు ప్రజ్ఞాదిః

38 మృదస్తకన్

40 సస్పృశశంసాయామ్

41 వృకజ్యేష్ఠాభ్యాంతిత్తాతిలాచ

శన్దసి

42 బహ్వల్పార్థాచ్చన్కారకాదన్య

తరస్యామ్

* బహ్వల్పార్థాస్తజ్జలామజ్జల వచ

నమ్

43 సంఖ్యైకవచనాచ్చవీప్సాయాం

44 ప్రతియోగేపఞ్చమ్యాస్తసిః

* ఆద్యాదిభ్యఉపసంఖ్యానమ్

ఆది-మధ్య-అంత-వృత్త-పార్శ్వ-

ఆద్యాదిరాకృతిగణః

45 అపాదానేచాహీయరుహేహః

46 అతిగ్రహవ్యధనత్తేపేష్వకర్తరి

తృతీయాయాః

47 హీయమానపాపయోగాచ్చ

48 వష్ట్యావ్యాశ్రయే

49 రోగాచ్చాపనయనే

50 కృభ్యస్తియోగే సంవద్యకర్తరి

చ్చిః

* అభూతతద్భావఇతివక్తవ్యమ్

51 అరుత్తనశ్చతుశ్చేతోరహేహ

రజసాంలోపశ్చ

52 విభాషాసాతికాత్సైన్య

53 అభివిధానంపదాచ

54 తదధీనవచనే

55 దయేత్రాచ

56 దేవమనుష్యపురుష పురుషైశ్చ

భ్యోద్వితీయాస్తప్రమోర్భహ

లమ్

- ౫౭ అవ్యక్తానుకరణాద్వ్యవహారాన్ సాక్షిభ్యుపహరగవోర్వస్తీవపదస్తీ
దనితాడాచ్ వ న క్తంజవరాప్రిందివాహర్నివ సరజ
- ౫౮ కృజ్ఞోద్వితీయతృతీయ శమ్భవీ స నిశ్చేయసపురుషాయమ ద్వా
జాత్యేషా యమత్రాయవర్గజుషజాతోత్తమ
- ౫౯ సంఖ్యాయాశ్చగుణాంతాయః హేమాక్ష పృథ్వీక్షోపశునగోష్ఠశ్వాః
- ౬౦ సమయాచ్చయావనాయామ్ * త్యూపాభ్యాంచతురోజివ్యతే
- ౬౧ సపత్రనిష్పత్తాదతివ్యధనే ౭౦ బ్రహ్మహస్తిభ్యాంచర్పసః
- ౬౨ నిమగ్నలాన్నిహోగవణే * పల్యరాజభ్యాంచ
- ౬౩ సుఖప్రియాదాసులోమ్యే ౭౧ అవసమన్దేభ్యస్తమసః
- ౬౪ దుఃఖాత్పాత్రిలోమ్యే ౮౦ శ్వసోఽవసీయశ్శ్రీయసః
- ౬౫ శూలాత్పాకే ౮౧ అన్యవతప్తాద్రహసః
- ౬౬ సత్యాదశవధే ౮౨ ప్రతేరురసస్సప్తమీష్ఠాత్
- ౬౭ మద్రాష్టరివాపణే ౮౩ అనుగవమాయామే
- * భద్రాచ్యేతివక్తవ్యమ్ ౮౪ ద్విస్తావాత్రిస్తావావేదిః
- ౬౮ సమాసాంతాః ౮౫ ఉపసగ్రాదధ్వసః
- ౬౯ నపూజనాత్ ౮౬ తత్పురుషస్యాభులేస్సంఖ్యావ్య
యాదేః
- * స్వతిభ్యామేవ ౮౭ అహస్సర్వైకదేశ సంఖ్యత పు
ణ్యాచ్చరాత్రేః
- ౭౦ కిమఃక్షేపే * అహర్గ్రహణంద్వద్వాధమ్
- ౭౧ నశస్తత్పురుషాత్ ౮౮ అహేహ్నోఽహ్నోఽతేభ్యః
- ౭౨ వధోవిభాషా * అహర్గ్రహణంద్వద్వాధమ్
- ౭౩ బహుప్రహా సంఖ్యయే దజబ ౮౯ నసంఖ్యాదేస్సమాహారే
- హుగణాత్ ౯౦ ఉత్తమైకాభ్యాంచ
- * సంఖ్యాయాస్తత్పురుషస్య వా ౯౧ రాజాహస్సఖిభ్యష్టచ్
- చ్యః ౯౨ గోరతద్ధితలుకి
- ౭౪ ఋహ్వరభూఃపథామానత్రే ౯౩ అగ్రాభ్యామూరసః
- * అన్యచబహ్వృచావధ్యేతర్యేవ ౯౪ అనోఽశ్చాయస్సరసాంజాతినం
జ్ఞయోః
- ౭౫ అచ్ ప్రత్యన్వవ పూర్వాత్సమ ౯౫ గ్రామికౌటాభ్యాంచతక్షః
- లోమ్నః ౯౬ అలేశ్యునః
- * కృష్ణోదకపాణుసంఖ్యపూర్వా ౯౭ ఉపమానాదపాగ్రిణు
- యాభూమేరజవ్యతే ౯౮ ఉత్తరమృగపూర్వాచ్చసక్షః
- ౭౬ అక్షోఽదర్శనాత్ ౯౯ నావోద్విగోః
- ౭౭ అచతుర విచతుర సుచతుర(స్త్రీ) ౯౯ నావోద్విగోః
- పుంసదేస్వనశుహర్ క్షామవాజ్ఞ

౧౦౦ అద్ధాచ్చ
 ౧౦౧ ఖార్యాఃపాగ్రామ్
 ౧౦౨ ద్విత్రిభ్యామజ్జలేః
 ౧౦౩ అనసస్తాన్నపుంసకాచ్చస్తసి
 ౧౦౪ బ్రహ్మణోజానపదాభ్యాసామ్
 ౧౦౫ కుమహద్భ్యామన్యతరస్యామ్
 ౧౦౬ ద్వద్వా చ్చుదపహస్తాత్సమాహారే
 ౧౦౭ అన్యయాభావే శరత్ప్రభృతిభ్యః॥ శరద్ విపాశ్ - అనన్ - మనస్ - ఉపానహ - అనమహ - దివ - హిమవత్ - హిరుక్ - విద్ - సద్ - దిశ్ - దృశ్ - విశ్ - చతుర్ - త్యద్ - తద్ - యద్ - కియత్ - జరాయాజరస్ చ ప్రతిపరసమనుభ్యోక్త్యః - సధిన్ - శరదాదిః
 ౧౦౮ అనశ్చ
 ౧౦౯ నపుంసకాదన్యతరస్యామ్
 ౧౧౦ నదీపార్శ్వమాస్యాగ్రహాయణీ
 ౧౧౧ యుయః (భ్యః)
 ౧౧౨ గరేశ్చ సేనకస్య
 ౧౧౩ బహువ్రీహౌ సప్త్యన్తోః స్వాంతాత్వచ్
 ౧౧౪ అజ్ఞులేద్దారుణి
 ౧౧౫ ద్విత్రిభ్యాంవమూర్ధ్విః
 ౧౧౬ అపూరణీప్రమాణ్యః
 * నేతుర్నక్షత్రేబ్జక్తవ్యః
 ౧౧౭ అస్తర్భహిభ్యాంచలోమ్నః
 ౧౧౮ అశ్శా నాసికాయా స్సంజ్ఞాయాన్నసంచాస్థూలాత్
 * ఖురఖరాభ్యాంవాసన్
 ౧౧౯ ఉపసర్గాచ్చ
 * వేర్గోపక్తవ్యః
 * శ్చిచ్చ

౧౨౦ సుచాత్రసుశ్చసుదివశారికుక్షిచతురశ్రేణీపదాజపద పోష్టపదాః
 ౧౨౧ నశ్శదుస్సుభ్యో హాలసన్ధ్యోరన్యతరస్యామ్
 ౧౨౨ నిత్యమసిచ్ ప్రజామేధయోః
 ౧౨౩ బహుప్రజాశ్చస్తసి
 ౧౨౪ ధర్మాదగచ్ కేవలాత్
 ౧౨౫ జమ్బూసుమారితత్పణసేభ్యః
 ౧౨౬ దక్షిణేర్కాల్పయోగే
 ౧౨౭ ఇచ్ కర్తవ్యతిహారే
 ౧౨౮ ద్విదణ్డ్యాదిభ్యశ్చ
 ద్విదణ్డి - ద్విముసలి - ఉభాజ్జలి - ఉభయాజ్జలి ఉభాదన్తి - ఉభయాదన్తి ఉభాహస్తి - ఉభయాహస్తి ఉభాకర్ణి ఉభయాకర్ణి - ఉభాపాణి - ఉభయాపాణి - ఉభాబాహు - ఉభయాబాహు ఏకపది - పోహ్యపది - ఆధ్యపది సపది - నికుచ్యకర్ణి - సంహతపుచ్ఛి - అన్తైవాసి - ద్విదణ్డ్యాదిః
 ౧౨౯ ప్రసమ్భ్యంజానువోజ్ఞాః
 ౧౩౦ ఉభాద్విభాషా
 ౧౩౧ ఉభసోఽనజ్
 ౧౩౨ ధనుషశ్చ
 ౧౩౩ వాసంజ్ఞాయామ్
 ౧౩౪ జాయాయానిజ్
 ౧౩౫ గన్ధస్యేదుత్పాతిసుమరభిభ్యః
 * గన్ధస్యేత్వే తదేకాస్త గ్రహణమ్
 ౧౩౬ అల్పాభ్యాసామ్
 ౧౩౭ ఉపమానాచ్చ
 ౧౩౮ పాదస్యలోపోఽహస్త్యాదిభ్యః
 హస్తీక - కుద్దాల - అశ్వ - కశిక - కు

రుత, కటోల, కటోలక, గజ్జోల, గజ్జోల ౧౫౨ ఇనఃస్త్రియామ్
లక, కజ్జోల, కజ్జోలక, అజ, కపోత, ౧౫౩ నద్యృతశ్చ
జాల, గజ్జ, మహేలా, దాసీ, గణికా, కు ౧౫౪ శేషాద్విభాషా
సూల, హస్త్యాదిః ౧౫౫ నసంజ్ఞాయామ్

౧౫౬ కుష్మపదీషుచ

కుష్మపదీ, పకపదీ, జాలపదీ, శూల
పదీ, మునిపదీ, గుణపదీ, శతపదీ, సూత్ర
పదీ, గోధాపదీ, కలశీపదీ, విపదీ, తృణప
దీ, ద్విపదీ, త్రిపదీ, వట్పదీ, దాసీపదీ,
శితపదీ, విఘ్నపదీ, సుపదీ, విష్ణుపదీ, ఆర్ద్ర
పదీ, కుణిపదీ, కృష్ణపదీ, శుచిపదీ, దో
ణపదీ, ద్రుపదీ, సూకరపదీ, శకృత్పదీ,
అష్టాపదీ, స్థూణాపదీ, అపదీ, సూచీప
దీ, కుష్మపద్యాదిః

౧౫౭ సంఖ్యాసంపూర్వస్య

౧౫౮ వయసేదస్తస్యదత్త

౧౫౯ ఛస్తసేచ

౧౬౦ స్త్రియాంసంజ్ఞాయామ్

౧౬౧ విభాషాశ్యావారోకాభ్యామ్

౧౬౨ అగ్రాంతశుద్ధశుభ్రవిప్లవవరా

హేభ్యశ్చ

౧౬౩ కకుదస్యావస్థాయాంలోపః

౧౬౪ త్రికకుత్పర్వతే

౧౬౫ ఉద్విభ్యాంకాకుదస్య

౧౬౬ పూర్ణాద్విభాషా

౧౬౭ సుహృద్దుర్మదౌమిత్రామిత్ర

యోః

౧౬౮ ఉరఃప్రభృతిభ్యఃకప్

ఉరస్, సర్పిస్, ఉపానహ్, పుమాన్, ౯౯

అనడాన్, పయః, నాః, లక్ష్మీః, దధి, ౧౦౦

మధు, శాలిః, అర్థాన్నః, ఇత్యేతేఉ ౧౦౧

రఃప్రభృతయః

* అర్థాన్నః

* ఈయసో బహువ్రీహిర్నేతి
వాచ్యమ్

౧౬౯ వన్దితేభ్యాః

౧౭౦ ఋతశ్చస్తసి

౧౭౧ నాడితస్త్రిసాన్విశ్తే

౧౭౨ నిష్ప్రవాణిశ్చ

ఇతిసూత్రపారేషచ్చమన్యాధ్యాయ
స్యచతుర్థఃపాదః. అధ్యాయశ్చ.

౧ ఏకాచోద్వేప్రథమస్య

౨ అజాదేర్ద్వితీయస్య

౩ నన్దాస్సంయోగాదయః

* ఈర్ష్యతేస్త్రతీయస్యేతివాచ్యమ్

* కణ్ణాదీనాంతృతీయస్యేతి వా

చ్యమ్

* యధేష్టన్నామధాతుషు

౪ పూర్వోఽభ్యాసః

౫ ఉభేఅభ్యస్తమ్

౬ జక్షిత్యాదయఃషట్

౭ తుజాదీనాందీర్ఘోఽభ్యాసస్య

* తుజాదిషు ఛస్తః ప్రత్యయగ్రహ

ణంకర్తవ్యమ్

౮ లిటిధాతోరనభ్యాసస్య

సన్యజోః

౧౦ శ్లో

౧౧ చజి

౧౨ దాశ్వాన్సాహ్వన్మీధ్వాంశ్చ

* చరి చలి పతివదీనాం వా ద్విత్వి

- మచ్యక్ చాభ్యాసస్య ముచ్చీమ్యపేతిత్యాజశ్రాంతాశ్చ
 * హనైర్మత్వంచ తమాశీరాశాంతాః
 * పాతేర్నిలైక్ చోక్ష్ప దీర్ఘశ్వా ౩౭ నసంప్రసారణేసంప్రసారణమ్
 భ్యాసస్య * రయేర్మతాబహుళమ్
 ౧౩ వ్యజస్సంప్రసారణంపుత్రపత్యో * ఋచిత్రేరుత్తరపదాదిలోపశ్చ
 స్తత్పురుషే ధ్వసి
 ౧౪ బస్థునిబహువ్రీహౌ ౩౮ లిటివయోయః
 * మాతఞ్ మాతృకమాతృషువా ౩౯ వశ్చస్యాన్యతరస్యాంకితి
 ౧౫ వచిస్వపియజాదీనాంకితి ౪౦ వేఞః
 ౧౬ గ్రహిజ్యావయవ్యధివప్తేవిచతివృ ౪౧ ల్యపిచ
 శ్చతిపృచ్ఛతిభృజ్జతీనాంజితిచ ౪౨ జ్యశ్చ
 ౧౭ లిట్యశ్వాసస్యోభయేషామ్ ౪౩ వ్యశ్చ
 ౧౮ స్వాపేశ్చజి ౪౪ విభాషాపరేః
 ౧౯ స్వపిస్యమివ్యేణాయజి ౪౫ ఆదేచడుపదేశేఽశితి
 ౨౦ నవశః ౪౬ నవ్యోబటి
 ౨౧ చాయఃకీ ౪౭ స్ఫురతిస్ఫులతోర్మృశ్చ
 ౨౨ స్పాయఃస్పీనిస్తాయామ్ ౪౮ క్రీజ్జీనాంశౌ
 ౨౩ స్త్యఃప్రపూర్వస్య ౪౯ సద్యతేరపారతాకికే
 ౨౪ ద్రవమూర్తిస్పర్శయోశ్శ్యః ౫౦ మీనాతిమివోతిదీజాంల్యపిచ
 ౨౫ ప్రతేశ్చ ౫౧ విభాషాలీయతేః
 ౨౬ విభాషాభ్యవపూర్వస్య * ప్రలమ్భన శాలినీకరణయోశ్చ
 ౨౭ శృతంపాకే శౌనిత్యమాత్వమ్
 ౨౮ ప్యాయఃపీ ౫౨ భదేశ్చధ్వసి
 * ఆజ్ఞపూర్వస్యాథూధసోరితి ౫౩ అపగురోర్ణనులి
 క్తవ్యమ్ ౫౪ చిస్ఫురోర్ణా
 ౨౯ లిడ్యజోశ్చ ౫౫ ప్రజనేవీయతేః
 ౩౦ విభాషాశ్వేః ౫౬ విభేత్సైతైతుభయే
 ౩౧ శౌచసంశ్చజ్ఞాః ౫౭ నిత్యంస్తయతేః
 ౩౨ హ్వస్వమ్ప్రసారణమ్ ౫౮ పృజిదృశోర్ధ్వల్యమకితి
 ౩౩ అభ్యప్తస్యచ ౫౯ అనుదాత్తస్యచద్వపథస్యాన్యతర
 ౩౪ బహుళంఛద్వసి స్వామ్
 ౩౫ చాయఃకీ ౬౦ శీర్షంశ్చధ్వసి
 ౩౬ అపస్ఫుధేథా మాన్యచురాన్య ౬౧ యేచతద్ధితే

- * వాకేశేషు
 * అవిశేర్షః
 ౬౨ అవిశేర్షః
 * ఛష్టసీచ
 ౬౩ పద్దహ్మోమాన్ హ్మన్నిశ సన్యూ
 పద్దోషస్యకఞ్చక్రస్నుదహ్మసన్
 శస్మగ్భృతిక్షు
 * మాంస పృతనా సానూనాం
 మాంసప్రన్నవోవాచ్యాః
 * నన్ నాసీకాయాయత్తన్ తు
 ద్రేషు
 * పర్ణనగరయోర్నేతివక్తవ్యమ్
 ౬౪ ధాత్వాదేష్టసః
 * సుభాతుస్త్రిపుష్పమకతీనాం స
 త్వప్రతిషేధోవక్తవ్యః
 ౬౫ జోనః
 ౬౬ లోపోవ్యోర్వతి
 ౬౭ వేరప్యక్తస్య
 ౬౮ హల్ జ్యాబ్ భ్యోద్విద్ధౌ త్నుతిస్య
 పృక్తంహల్
 ౬౯ ఏజ్ హ్రీస్వాత్సచ్చుభేః
 ౭౦ శేష్పదసేబహుళమ్
 ౭౧ హ్రీస్వస్యపితికృతితుక్
 ౭౨ సంహితాయామ్
 ౭౩ ఛేచ
 ౭౪ ఆజ్ మాజొశ్చ
 ౭౫ దీర్ఘత్
 ౭౬ పదాంతాద్వా
 * విజ్వజనాదీనాం ఛష్టసీతు గ్వావ
 క్తవ్యః
 ౭౭ ఇకోయణది
 ౭౮ ఏచోఽయవాయావః
 ౭౯ వాస్తోయిప్రత్యయే
- * గోయ్యతౌచృష్టస్యపసంఖ్యాన
 * అన్యపరిమాణేచ (మ
 ౮౦ ధాతోస్తన్నిమిత్తస్యేవ
 ౮౧ క్షయ్యజయ్యశక్యార్థే
 ౮౨ క్రియ్యస్తదర్థే
 ౮౩ భయ్యప్రవయ్యేచఛష్టసి
 * హృదయ్యాఽపసంఖ్యానమ్
 * శరస్యచఅవాదేశోభవతీతివక్త
 వ్యమ్
 ౮౪ పకఃపూర్వపరయోః
 ౮౫ అన్తాదివచ్చ
 ౮౬ పత్వతుకోరసిద్ధః
 ౮౭ అద్వణః
 ౮౮ వృద్ధిరేచి
 ౮౯ ఏత్యేథత్యూత్సు
 * అత్రాదూహిన్యాముపసంఖ్యానమ్
 * స్వాదీరేరిణోః
 * ప్రిదూహేయాథోఽప్యేషైష్యేషు
 * ఋతేచతృతీయాసమాసే
 * ప్రవత్సతరకమ్బళవసనదశాన్తా
 నామృణే
 ౯౦ ఆటశ్చ
 ౯౧ ఉపసగ్రాన్యతిధాతౌ
 ౯౨ వాసుప్యాపితలేః
 ౯౩ ఔతోమ్శసోః
 ౯౪ ఏజీపరరూపమ్
 * శకన్ధ్యాదిమపరరూపంవక్తవ్యమ్
 * ఏవేచానియోగే
 * రుత్వోస్యయోస్సమాసేవా
 * ఏమన్నాదిమఛష్టసి
 ౯౫ రుమాజొశ్చ
 ౯౬ ఉస్యపదాంతాత్
 ౯౭ అతోగుణే

౯౮ అవ్యక్తానుకరణస్యాత ఇతౌ

* ఏకాచోన

౯౯ నామేడితస్యాన్యస్యతువా

౧౦౦ నిత్యమామేడితేడాచి

౧౦౧ అకస్సువణ్ణేదీర్ఘః

* ఋతిసవణ్ణేఋవా

* ల్ తిసవణ్ణేల్ వా

౧౦౨ ప్రథమయోఃపూర్వసవర్ణః

౧౦౩ తస్మాచ్ఛసోనఃపుంస

౧౦౪ నాదిచి

౧౦౫ దీర్ఘాజ్ఞసిచ

౧౦౬ వాచ్ఛన్దసి

౧౦౭ అమిపూర్వః

౧౦౮ సంప్రసారణాచ్ఛ

౧౦౯ ఏజఃపదానాదతి

౧౧౦ జసిజసోశ్చ

౧౧౧ ఋతఉత్

౧౧౨ ఖ్యత్యాప్సరస్య

౧౧౩ అతోరోరప్లుతాఽప్లుతే

౧౧౪ హశిచ

౧౧౫ ప్రకృత్యాన్తఃపాదమవ్యపరే

౧౧౬ అవ్యాదవద్యాదవక్రమురవ్రతా

యమవస్తవస్యమచ

౧౧౭ యజుష్యరః

౧౧౮ ఆపోజుహాణోవృష్ణేవర్షిష్టే అ

మౌఘేఅమ్బులేఽమ్బికేపూర్వే

౧౧౯ అక్ష్తఇత్యాదౌచ

౧౨౦ అనుదాతైచకుథపరే

౧౨౧ అవపధాసిచ

౧౨౨ సర్వత్రవిభాషాగోః

౧౨౩ అవజ్ స్యోటాయనస్య

౧౨౪ ఇద్వైచనిత్యమ్

౧౨౫ పుతప్రగృహ్యోఅచి

౧౨౬ ఆజోసునాసికశ్చన్దసి

౧౨౭ ఇకోఽనవర్ణేశాకల్యస్య హ్రీ

స్వశ్చ

* ససమాసే

* సేతిచ

౧౨౮ ఋత్యకః

౧౨౯ అప్లుతవదుపస్థితే

౧౩౦ ఈచాకృవర్తణస్య

౧౩౧ దివఉత్

౧౩౨ ఏతత్తదోస్సులోహోఽకోరనక్ష

సమాసేహలి

౧౩౩ స్యశ్చన్దసిబహులమ్

౧౩౪ సోచిలోపేచేత్వాదపూరణమ్

౧౩౫ మట్ కాత్పూర్వః

౧౩౬ అడభ్యాసవ్యవాయేపి

౧౩౭ సంపరిభ్యాంకరోతాభూషణే

౧౩౮ సమవాయేచ

౧౩౯ ఉతాత్ప్రీతియత్నవైకృత వా

క్యాధ్యాహారేమచ

౧౪౦ కిరతౌలవనే

౧౪౧ హింసాయామ్ప్రీతేశ్చ

౧౪౨ అపాచ్ఛతుష్పాచ్ఛకుసిహ్వాతే

ఖనే

* కిరతైర్హర్షజీవికాకులాయకరణే

౧౪౩ కుస్తుమ్బురూణిజాతిః (మ

౧౪౪ అపరస్పరాఃక్రియాసాతత్యే

౧౪౫ గోష్పదంసేవితాసేవితప్రమా

ణేమ

౧౪౬ ఆస్పదంప్రతిష్ఠాయామ్

౧౪౭ ఆశ్చర్యమనిత్యే

౧౪౮ వర్చసోఽవసగరః

౧౪౯ అవసగరోరధాజ్ఞమ్

౧౫౦ విషిరశ్శకుసిర్వికిరోవా

౧౫౧ హ్రస్వాచ్చస్తోత్రర పదే ను	౧౬౬ తిస్రభ్యజనః
౧౫౨ ప్రతిమగశ్చకశేః (స్త్రై)	౧౬౭ చతురశ్శసి
౧౫౩ ప్రసగణ్వుహరిశ్చస్త్రావృషీ	౧౬౮ సావేకాచ స్త్రతీయాది ద్వి
౧౫౪ మసగరమసగరిణౌవేణుపరి	భక్తిః
హ్రజకయోః	౧౬౯ అస్తదాత్తాదు త్తరపదాదన్యత
౧౫౫ కాస్తీరాజస్తుదైనిగరె	రస్యానునిత్యసమాసె
౧౫౬ కారసగరోవృక్షః	౧౭౦ అశ్చైశ్చవస్య సర్వ నామస్థా
౧౫౭ పార సగరప్రభృతీనిచసంజ్ఞా	నమ్
యామ్	౧౭౧ ఊఢీదమ్మదాద్యసమ్మరైద్య
పారసగ రఃదేశః-కారసగరఃవృక్షః	భ్యః
రథస్యానదీ-కిముగఃప్రసూణం-కిమి-	* ఊర్యపథాగ్రహణంకర్తవ్యమ్
న్దాగుహా - తద్భృహతోః కరపత్యో	౧౭౨ అష్టనోదీర్ణాత్
శ్చీరదేవతయోస్సుట్ తలోపశ్చ -	౧౭౩ శతురనుమోనద్యజాదీ
హ్రత్తుమ్మతౌగవికర్తరి-పారసగరా	* బృహన్తహతోరుపసంఖ్యానమ్
దిః	౧౭౪ ఉదాత్తయజోహల్పూర్వా
* ప్రాయస్యచిత్తిచిత్తయోస్సుడ	౧౭౫ నోజ్ ధాతోః (త్ర
సగరోవా	౧౭౬ హ్రస్వనుడభ్యవృత్తుప్
౧౫౮ అనుదాత్తంపదమేకవర్ణమ్	౧౭౭ నామన్యతరస్యామ్
౧౫౯ కర్మాత్వతోఘుఘోనైఉదా	౧౭౮ జ్యైశ్చవ్తసిబహుళమ్
త్తః	౧౭౯ వట్తిచతుర్భ్యోహలాదిః
౧౬౦ ఊఞ్చదీనాంచ	౧౮౦ యుల్బుపోత్తమమ్
ఉఞ్చ-మేచ్చ-జఙ్గ- జల్ప-జవ-	౧౮౧ విభాషాభాషాయామ్
వధ- యుగ- గరోదూప్య-వెగ వెగవె	౧౮౨ నగోశ్వవానవర్ణరా దక్షకుక్
ప్తబధాఃకరణే- స్తుయుదువశ్చవ్తసి-వ	కృద్భ్యః
ర్తనిస్తోత్రైశ్చభేదరః-సామ్మతాపా	౧౮౩ దివోర్ముత్
భావగర్హాయామ్ - ఉత్తమశశ్వత్త	౧౮౪ నృచాన్యతరస్యామ్
మాసర్వత్ర- భక్షమన్థభోగమన్థాఃఉ	౧౮౫ తిత్స్వరితః
ఞ్చాదిః	౧౮౬ తాన్యనుదాత్తైర్జిదదుపదేశాల్ల
౧౬౧ అనుదాత్తస్యచయతోదాత్త	సార్వధాతుక మనుదాత్తమ
౧౬౨ ధాతోః (లోపః	హ్నిజోః
౧౬౩ చిత్తః	౧౮౭ ఆదిస్సీచోన్యతరస్యామ్
౧౬౪ తద్ధితస్య	౧౮౮ స్వపాదిహింసామచ్యనిటి
౧౬౫ కిత్తః	౧౮౯ అభ్యస్తానామూదిః

౧౯౦ అనుదాతైవ
 ౧౯౧ సర్వస్యమపి
 ౧౯౨ భీష్మాభ్యుచలమదజనధన దరి
 ద్రాజాగరామ్పిత్యయాత్పు
 ర్వంపితి
 ౧౯౩ లితి
 ౧౯౪ అదిర్లములస్యతరస్యామ్
 ౧౯౫ అచఃకర్తృయకి
 ౧౯౬ భలిచసెటిడన్తోవా
 ౧౯౭ భోనిత్యాదిర్నిత్యమ్
 ౧౯౮ ఆమన్త్రితస్యచ
 ౧౯౯ పథిమదోస్సర్వనామస్థానే
 ౨౦౦ అస్తశ్చతవై యుగపత్
 ౨౦౧ క్షయోనివాసే
 ౨౦౨ జయఃకరణమ్
 ౨౦౩ వృషాదీనాంచ
 వృషః-జనః-జ్వరః-గ్రహః- హయః-గ
 యః-నయః-తాయః-తయః-చయః-అమః-
 వేదః-సూదః-అంశః-గుహః- శమ రణౌ
 సంజ్ఞాయాం సమ్మతౌ భావకర్తృణోః-
 మస్త్రీః-శాస్త్రీః-కామః-యామః- అ
 రా-ధారా-కారా- పహః- కల్పః-పా
 దః-వృషాదిరాకృతిగణః-అవిహితలక్ష
 ణమాద్యదాత్రంవృషాదిమజ్జైయమ్
 ౨౦౪ సంజ్ఞాయాముపమానమ్
 ౨౦౫ నిష్పాచద్వ్యజనాత్
 ౨౦౬ శుష్క-ధృష్టౌ
 ౨౦౭ ఆశితఃకర్తా
 ౨౦౮ రిక్తోవిభాషా
 ౨౦౯ జుష్టార్పితేచచ్ఛన్దసి
 ౨౧౦ నిత్యమృతై
 ౨౧౧ యష్టదష్టదోర్లసి
 ౨౧౨ జయిచ

౨౧౩ యతోఽనావః
 ౨౧౪ ఈడవన్దవృశంస దుహంణ్యతః
 ౨౧౫ విభాషావేణ్విష్టానయః
 ౨౧౬ త్యాగరాగహాసకుహశ్వర కు
 థానామ్
 ౨౧౮ ఉపోత్తమంరితి
 ౨౧౯ చజ్యస్యతరస్యామ్
 ౨౧౯మతోఃపూర్వమాత్సంజ్ఞాయాం
 (స్త్రి)యామ్
 ౨౨౦ అన్తోఽవత్యాః
 ౨౨౧ ఈవత్యాః
 ౨౨౨ చౌ
 * చోరతద్ధితభివక్తవ్యమ్
 ౨౨౩ సమాసస్య
 ఇతిసూత్రపారే
 షస్త్వస్యాధ్యాయస్య
 ప్రథమఃపాదః
 ~~~~~
 ౧ బహువ్రీహౌ ప్రకృత్యా పూర్వ
 పదమ్
 ౨ తత్పురుషేతుల్యార్థత్వతీయా స
 ప్రతుప్యపమానావ్యయద్వితీయా
 కృత్యాః
 ౩ వర్ణోవర్ణైష్వనేతే
 ౪ గాధలవణయోఃప్రమాణే
 ౫ దాయాద్యందాయాదే
 ౬ ప్రతిబద్ధవిరకృచ్ఛయోః
 ౭ పదేఽపదేశే
 ౮ నివాతేవాతత్రాణే
 ౯ శారదేఽనార్తవే
 ౧౦ అధ్యర్మకషాయయోగ్జాతౌ
 ౧౧ సదృశప్రతిహాపయోస్సాదృశ్యే
 ౧౨ ద్విగోప్రమాణే

౧౩ గన్తవ్యపణ్యంవాణిజ్యే
 ౧౪ మాత్రావజ్ఞోపక్రమచ్ఛాయేన
 పుంసకే
 ౧౫ సుఖప్రియయోర్ద్వితే
 ౧౬ పీఠేచ
 ౧౭ స్వంస్వామిని
 ౧౮ పత్యావైశ్వర్యే
 ౧౯ సభూవాక్పిదధిషు
 ౨౦ వాభువనమ్
 ౨౧ ఆశక్తా బాధా నెదీయస్సు స
 మ్భావనె
 ౨౨ పూర్వేభూతపూర్వే
 ౨౩ సవిధసనీడసమర్పాదసవేశసదె
 శేషసామీప్యే
 ౨౪ విస్మయోదీగుణవచనెషు
 ౨౫ శ్రేణ్యవమకన్పాపవత్సుభావేక
 ర్మధారయే
 ౨౬ కుమారశ్చ
 ౨౭ ఆదిఃప్రత్యేనసి
 ౨౮ పూగెవ్వన్యతరస్యామ్
 ౨౯ ఇగన్తకాలకపాలభిగాలశరావే
 షుద్విగౌ
 ౩౦ బహ్వన్యతరస్యామ్
 ౩౧ దిప్తివితస్త్యోశ్చ
 ౩౨ సప్తమీ సిద్ధశుమగపక్వబధైవ్య
 కాలాత్
 ౩౩ పరిప్రత్యుపాపా వర్జ్యమానా
 ఘోరాత్రాయవేషు
 ౩౪ రాజన్యబహువచనద్వైద్యక
 వృష్టిషు
 ౩౫ సంఖ్యా
 ౩౬ ఆచార్యోపసర్జనశ్చైవైవాసీ
 ౩౭ కార్తకాజపాదయశ్చ

కార్తకాజపా-సావర్ణి మాణ్డూకే
 యా- అపన్త్యశ్చకాః - మైలశ్చాపన్త్యే
 యాః-కపిశ్యాపన్త్యయాః- వైతికాక్ష
 పాశ్చాత్రయాః - కటుకవాధూలె
 యాః-శాకలశునకాః - శాకలశణ
 కాః-శణకబాభివాః-ఆర్పాభిమాన్
 లాః- కున్తిసురాష్ట్రాః - చిన్తిసురా
 ష్ట్రాః- తన్ద్రవతన్ద్రాః- అవిమన్తకావవి
 ధ్ధాః- బాభివశాలకా-యనాః- బా
 భివదానచ్యుతాః-కరకాలాపాః-కర
 కాధుమాః-కాధుమలౌకాత్రాః- (స్త్రీ)
 కుమారమ్-మాన్ద్రపైషులాదాః-వత్సజ
 రన్తః - సౌశ్రుతపార్థవాః-జరామృ
 త్యూ-యాజ్ఞ్యాసువాక్యే- కార్తకాజ
 పాదిః
 ౩౮ మహాస్వీహ్యపరాష్ణాగృప్తీష్వా
 సజాబాలభారభారితహైలిహిల
 రౌరవప్రప్రధైషు
 ౩౯ యుల్లకశ్చవైశ్వదేవే
 ౪౦ ఉష్ట్రస్యాదివామ్యోః
 ౪౧ గోస్నాదసాదిసారధిషు
 ౪౨ కురుగార్హపతిక్తగర్వసూతజర
 త్యగ్లీలదృఢరూపావారే బడబా
 తైతిలకదూఃపణ్యకమ్బలోదాసీ
 భారాణాంచ
 దాసీభారః- దేవహూతిః-దేవభీతిః-
 దేవలాతిః-వసునీతిః-దేవధిః- చంద్ర
 మాః-దాసీభారాదిరాకృతిగణః
 * కురువృజ్యోగార్హవతే
 ౪౩ చతుర్థితథై
 ౪౪ అథై
 ౪౫ కైచ
 ౪౬ కర్మధారయైర్నిహ

౪౭ అహీ నెద్వితీయా

* అనుపసర్గతీవ క్తవ్యమ్

౪౮ తృతీయాకర్మణి

౪౯ గతిరనస్తరః

౫౦ తాదాచనతికృత్యతా

౫౧ తవైచా న్తశ్చయుగపత్

౫౨ అగస్త్యైశ్చ తావప్రత్యయే

౫౩ న్యధీచ

౫౪ ఈషదన్యతరస్యామ్

౫౫ హిరణ్యపరిమాణంధనె

౫౬ ప్రథమోఽవిరోపసంపత్తౌ

౫౭ కతరకీతమాః ర్మధారయే

౫౮ ఆర్యోబ్రాహ్మణకుమారయోః

౫౯ రాజాచ

౬౦ వక్షీప్రత్యేనసి

౬౧ కైనిత్యాథే

౬౨ గామశ్శిల్పిని

౬౩ రాజాచప్రశంసాయామ్

౬౪ ఆదిరుదాత్తః

౬౫ సప్తమీహరిణౌధత్వైశ్చహరణే

౬౬ యుక్తేచ

౬౭ విభాషాధ్యక్షే

౬౮ పాపంచశిల్పిని

౬౯ గోత్రాన్తేవాసిమాణవబ్రాహ్మ

ణేషుక్షేపె

౭౦ అక్లానిమైరేయే

౭౧ భక్తాఖ్యాప్తదర్శే

౭౨ గోవిదాలసింహస్సైన్ధవేమావ

మానె

౭౩ అకేజీవికార్థే

౭౪ పాచ్రాంక్రీడాయామ్

౭౫ అణినియుక్తే

౭౬ శిల్పినిచాకృతః

౭౭ సంజ్ఞాయాంచ

౭౮ గోత్రస్త్రియవమ్పలె

౭౯ జిని

౮౦ ఉపమానంశబ్దార్థప్రకృతావేప

౮౧ యుక్తారోహ్యదయశ్చ - యుక్తా

రోహీ ఆగతరోహీ-ఆగతయోధీ- ఆ

గతవజ్ఞీ ఆగతనన్దీ-ఆగతప్రహరీ- ఆగ

తమత్సృః క్షీరహయాతా - భగినీభ

ర్తా-గామిగో-ధుక్-అశ్వత్రిరాత్రః-

గర్గత్రిరాత్రః- వృష్టిత్రిరాత్రః- గణ

పాదః ఏకశితిపాద్-పాత్రేనమ్నితా

దయశ్చ- యుక్తారోహ్యదిః

౮౨ దీర్ఘకాశతువభౌష్ఠ్రవటంజె

౮౩ అన్త్యాత్పూర్వంబహ్వాచః

౮౪ గ్రామేఽనివసన్తః

౮౫ ఘోషాదిమచ

ఘోష-కట- వల్లభ-హృద-బదరీ-పిం

గల-పిశంక- మాలా-రత్నా- శాలా-

మాట- శాల్మలీ అశ్వత్థ తృణ- శిల్పి-

ముని పేత్రి- ఘోషాదిః

౮౬ చ్ఛాత్ర్యాదయశ్శాలాయామ్

చ్ఛాత్రి-పేలి భాణ్ణి-వ్యాడి అఖణ్ణి-ఆ

టీ-గోమి-చ్ఛాత్ర్యాదిః

౮౭ ప్రశ్నేఽవృద్ధమకరాఘ్రదీనాం

కరీఘ్ర-మస్త్వి-మకరీ - కరగర్భ - శ

మీ - కరీర-కన్దుక - కబల- బదరీ-క

రాఘ్రాదిః

౮౮ మాలాదీనాంచ

మాలా - శాలా - శోణా- ద్రాక్షా-

స్నాక్షా-క్షామా-కాశ్మీ-ఏక-కామ-

మాలాదిః

౮౯ అమహన్నవన్నగరైఽనుదీచామ్

౯౦ అత్తైచావర్ణంద్వ్యవత్సృక్

౯౧ నభూతాశికసంజీవ మద్రాక్షక	౧౧౭ సోర్తనసీతిలోమోపసీ
జలమ్	౧౧౮ కృత్వాదయశ్చ
* ఆమృదాత్ప్రకరణేదివోదానా	కృతు-ద్వశీక- ప్రతీక- ప్రతూ
దీనాంఘస్త్వసంఖ్యానమ్	త్రి-హవ్య-భగ-కృత్వాచిః
౯౨ అస్త్రః	౧౧౯ ఆమృదాత్తంద్యచ్ఛేదస్థి
౯౩ సగ్వంగుణకారైస్త్వ	౧౨౦ వీరవర్షచ
గుణాత్తరేణతరహలోప శ్చేతివ	౧౨౧ మూలతీరతూలమూలశాలాక్ష
క్షవ్యమ్	సమమవ్యయీభావే
౯౪ సంజ్ఞాయాంగిరినికాయయోః	౧౨౨ కంసమస్థ శూర్పపాయ్యకా
౯౫ కుమార్యాంపయసి	జ్ఞంద్యైశ్చ
౯౬ ఉదకైకైవలె	౧౨౩ తత్పురుషేశాలాయా న్నపుం
౯౭ ద్విగౌకృతౌ	సకై
౯౮ సభాయాన్మపుంసకై	౧౨౪ కష్టాచ
౯౯ పురేపాచిమ్	౧౨౫ ఆదిశ్చేహణాదీనామ్
౧౦౦ అరిష్టశౌడపూర్వచ	విహణ-మడర- మదుసర- బై
౧౦౧ నహోప్తినఫలకమార్దయాః	తుల-పటతగ్-బై డాలికర్ణక- బై డాలి
౧౦౨ కుసులకూపకుమ్భశాలమ్బితే	కర్ణి- కుకుట- చిక్-ణ-చిత్-ణ-చి
౧౦౩ దిక్పబ్తాగ్రామ జనపదాఖ్యా	హణాదిః
నచానరాటమ	౧౨౬ చెలఘేటకటుక కాణ్డంగ్నాయా
౧౦౪ ఆచార్యోపసర్జనశ్చాదైవాసిని	మ్
౧౦౫ ఉత్తరపదవృద్ధాసర్వంచ	౧౨౭ వీరమృషమానమ్
౧౦౬ బహువ్రీహౌ విశ్వం సంజ్ఞా	౧౨౮ వలలసూపశాకమ్మిశ్రే
యామ్	౧౨౯ మూలసూదప్థలకద్వాస్సంజ్ఞాయా
౧౦౭ ఉదరాశ్వేషు	౧౩౦ అకర్తధారయరాజ్యమ్ (మ్
౧౦౮ త్రైపే	* చేలరాజ్యాదిస్వరాదవ్యయస్వ
౧౦౯ నదీబద్ధుని	రోభవతిపూర్వవిప్రతిషేధేన
౧౧౦ నిహోపసర్గపూర్వమన్యతరస్యా	౧౩౧ వర్షాయశ్చ
౧౧౧ ఉత్తరపదాదిః	(మ్ ౧౩౨ పుత్రఃపుమిభ్యః
౧౧౨ కర్ణోవర్ణలక్షణాత్	౧౩౩ నాచార్యరాజర్త్వికసంయుక్త
౧౧౩ సంజ్ఞాపమ్యయోశ్చ	జ్ఞాత్యాభ్యభ్యః
౧౧౪ కిణ్ణప్రసగ్గీవాజ్జంఘ	౧౩౪ చూర్ణాదీన్య పాశీవస్యాః
౧౧౫ శృంగమవస్థాయాంద	చూర్ణ-కరివ-కరివ-శాకిన-శాక
౧౧౬ నభోజరమరమిత్రీ మృతాః	ట-దాత్రా తూస్త కుష్టమ-ద

లప చమసీ-చక్క న-చాల-చూ	సనస్థానయాజకాదిక్రితాః
గ్లాదిః	౧౫౨ పప్తమ్యాఃపుణ్యమ్
౧౩౫ పట్టచకాణ్డాదీని	౧౫౩ ఊనార్థకలహం తృతీయా
కాణ్డ-చీర-చలల-సూప-శాక-	యాః
కూల కాణ్డాదిః	౧౫౪ మిశ్రించానుపసర్గమసన్ధౌ
౧౩౬ కుణ్డంవసమ్	౧౫౫ నభోగుణప్రతిషేధే సంపా
౧౩౭ ప్రకృత్యాభగాలమ్	ద్యాన్వహితాలమధాస్తధితాః
౧౩౮ శితేర్నిత్యబహ్వాభ్యహువీ	౧౫౬ యయతోశ్చాతదధౌ
హావభసత్	౧౫౭ అచార్ వశక్తౌ
౧౩౯ గతికారకోపపదాతృత్	౧౫౮ ఆక్రోశేచ
౧౪౦ ఉభేవనస్పత్యాదిషుయుగపత్	౧౫౯ సుజ్ఞాయామ్
వనస్పతిః బృహస్పతిః - శచీప	౧౬౦ కృత్యోకేష్టుచ్చార్వాతయశ్చ
తిః-తనూనపాత్ - నిరాశంసః - శున	చారు-సాధు-యాధకి- అనన్త
శ్శేషః - శణ్డమరౌగ తృష్టావయాత్రీ-	మెజయ-వదాన్య-అకప్రాత్ - వర్తమా
లమ్బావిశ్వవయసౌ మర్మతుః - వన	సవర్ధమానత్వరహణధ్రియమాణక్రియ
స్పత్యాదిః	మాణరోచమానశోభమానాస్సంజ్ఞా
౧౪౧ దేవతాద్వద్వేచ	యామ్ - వికారసద్వశే న్యస్తసమ
౧౪౨ నోత్తరపదెనుదాత్తాదావరు	స్తే - గృహపతి గృహపతిక- రాజా
ద్రీపూవరుధిషు	హ్మూశ్చద్రసి-చార్వాదిః
౧౪౩ అనః	* రాజా హ్మూశ్చద్రసి
౧౪౪ ధాధఘర్కాజబీత్వకాణామ్	౧౬౧ విభాషాత్పన్నన్న తీక్ష్ణశుచిషు
౧౪౫ సూపమానాత్ క్తః	౧౬౨ బహువ్రీహా విదమెతత్తద్భ్యః
౧౪౬ సంజ్ఞాయామనాచితాదీనామ్	ప్రథమపూరణయోః క్రియాగ
ఆచిత పర్యాచిత-ఆస్థాపిత -పరి	ణనె
గృహీత-నిరుక్త-ప్రశ్న-ఆపశ్చిష్ట-	౧౬౩ సంఖ్యాయాస్తనః
ప్రశ్చిష్ట-ఉపహిత ఉపస్థిత- సంహితా	౧౬౪ విభాషాచ్ఛద్రసి
గవి-ఆచితాదిః	౧౬౫ సంజ్ఞాయామ్మిత్రాజినయోః
౧౪౭ ప్రవృద్ధాదీనాంచ	* ఋషిప్రతిషేధోఽమిత్రే
౧౪౮ కారకాద్దత్త శుత్రయోరెవా	౧౬౬ వ్యవాయినోఽన్తరమ్
శిషి	౧౬౭ ముఖంస్వాజమ్
౧౪౯ ఇత్థంభూతెనకృతమితిచ	౧౬౮ నావ్యయదిక్ష్పజ్జిగోమహత్
౧౫౦ అనోభావకర్తృవచనః	స్థూలముష్టివృధువత్సేభ్యః
౧౫౧ మాన్ క్రిన్వావ్యఖ్యానశయనా	౧౬౯ నిష్టోపమానాదన్యతర స్యామ్

౧౭౦ జాతి కాల సుఖాదిభ్యాఃనా
 చ్చాదనాత్ క్తోఽకృతమితప్రతిప
 ౧౭౧ వాజాతే (నాః టక-అజిర-ఆర్ద్రా-శ్రీవణ-కృత్కా-
 ౧౭౨ అనఞ్ సుఖ్యామ్ ఆర్థపురః- అంశ్వాదిః
 ౧౭౩ కపిపూర్వమ్ ౧౯౪ ఉపా ద్వ్యజజనిమగౌరాద
 ౧౭౪ హ్రీస్వానైవ్రాతూర్వమ్ యః॥కార తైష- తైల-లోట-
 ౧౭౫ బహుర్నామ త్తరపదభూ లెట-జిహ్వ-కృష్ణ- కన్యా-గు
 మ్ని ధ-కల్ప-పాద-గౌరాదిః
 ౧౭౬ నగుణాదయోఽవయవాః ౧౯౫ సోరవత్సవణే
 ౧౭౭ ఉపసర్గాత్సాంగంధువమప ౧౯౬ విభాషాత్పుచ్చే
 ర్ము ౧౯౭ ద్విత్రిభ్యం పాధస్సార్థమబ
 ౧౭౮ వనంసమాసే హువ్రీహా
 ౧౭౯ అస్తః ౧౯౮ సకృత్కాక్రీడాత్
 ౧౮౦ అస్తశ్చ ౧౯౯ పరాదిశ్చస్తసిబహుళమ్
 ౧౮౧ ననివిభ్యామ్ ఇతిసూత్రీపారే వస్తస్యాభ్యాయస్య
 ౧౮౨ పరేభిత్థావిహణ్డలమ్ ద్వితీయపాదః.
 ౧౮౩ పాదస్వాగ్గంసంజ్ఞాయామ్ ౧ అలుగు త్తరపద
 ౧౮౪ నిరుదకాదీనిచ ౨ వజ్జుమ్యాస్త్రోకాదిభ్యః
 నిరుదక-నిరుపల - నిర్మక్షిక నిర్మశక * బ్రాహ్మణావచ్చం సినడవసంఖ్యా
 నిహాలక- నిహాలి-నిష్పేష- దు నమ్
 స్తరీప-నిస్తరీప-ని స్తరీక-నిర్జన- ఉద ౩ ఓజస్సమోహావృత్తమన స్తృతీ
 జన- ఉపాజిన-పరేర్హస్తపాదకేశక యాయాః
 వ్నాః-నిరుదకాదిరాకృతిగణః * అజ్ఞానఉపసంఖ్యానమ్
 ౧౮౫ అభేర్ముఖమ్ * పుంసానుజోజనుపాస్త ఇతిచ
 ౧౮౬ అపాచ్చ ౪ మనసస్సంజ్ఞాయామ్
 ౧౮౭ స్థిగపూతవీణాజ్ఞోధ్వకుక్షిసీ ౫ అజ్ఞాయనిచ
 రనామనామచ ౬ ఆత్మనశ్చపూరణే
 ౧౮౮ అధేరుపరిఫమ్ ౭ వైయాకరణాభ్యాం చతు
 ౧౮౯ అనోరప్రధానకనీయసీ ధ్యాః
 ౧౯౦ పురుషశ్చాన్వాదిప్టః ౮ పరిస్యచ
 ౧౯౧ అతేరకృత్పద ౯ హలదంతాత్పత్తమ్యాస్సంజ్ఞాయాం
 * అతేర్ధాతులోపఇతివక్తవ్యమ్ * హృమ్యభ్యాంచ
 ౧౯౨ నెరనిధానే ౧౦ కారనామ్నిచచాచాం హలాదా

౧౯౩ ప్రతేరంశ్వాదయస్తత్పురుష
 అంశు-జన- రాజన్-ఉష్ప్-ఫ
 టక-అజిర-ఆర్ద్రా-శ్రీవణ- కృత్కా-
 ఆర్థపురః- అంశ్వాదిః
 ౧౯౪ ఉపా ద్వ్యజజనిమగౌరాద
 యః॥కార తైష- తైల-లోట-
 లెట-జిహ్వ-కృష్ణ- కన్యా-గు
 ధ-కల్ప-పాద-గౌరాదిః
 ౧౯౫ సోరవత్సవణే
 ౧౯౬ విభాషాత్పుచ్చే
 ౧౯౭ ద్విత్రిభ్యం పాధస్సార్థమబ
 హువ్రీహా
 ౧౯౮ సకృత్కాక్రీడాత్
 ౧౯౯ పరాదిశ్చస్తసిబహుళమ్
 ఇతిసూత్రీపారే వస్తస్యాభ్యాయస్య
 ద్వితీయపాదః.
 ౧ అలుగు త్తరపద
 ౨ వజ్జుమ్యాస్త్రోకాదిభ్యః
 * బ్రాహ్మణావచ్చం సినడవసంఖ్యా
 నమ్
 ౩ ఓజస్సమోహావృత్తమన స్తృతీ
 యాయాః
 * అజ్ఞానఉపసంఖ్యానమ్
 * పుంసానుజోజనుపాస్త ఇతిచ
 ౪ మనసస్సంజ్ఞాయామ్
 ౫ అజ్ఞాయనిచ
 ౬ ఆత్మనశ్చపూరణే
 ౭ వైయాకరణాభ్యాం చతు
 ధ్యాః
 ౮ పరిస్యచ
 ౯ హలదంతాత్పత్తమ్యాస్సంజ్ఞాయాం
 * హృమ్యభ్యాంచ
 ౧౦ కారనామ్నిచచాచాం హలాదా

౧౧ మధ్యాహ్నం

* అంతాచ్య

౧౨ అమూర్తమస్తకాత్స్వక్లాదకామే

౧౩ బద్ధేచవిభాషా

౧౪ తత్పురుషేకృతిజహలమ్

౧౫ పాప్రవృత్తశరతాకలదివాంజే

౧౬ విభాషావర్షక్షరశరవరాత్

౧౭ ఘనకాలతనేషుకాలనామ్నః

౧౮ శయవాసవాసిష్వకాలాత్

* అపోయోనియన్తతుషు

౧౯ నేనసిద్ధబద్ధాతిషుచ

౨౦ స్థాచభాషాయామ్

౨౧ షష్ట్యంతోశే

* వాద్వికృత్యవ్యోమ్యక్షిదణ్డహరేషు

* ఆముష్యాయణామవ్యపుత్రికాముష్యకులికతిచ

* దేవానాంప్రియభిచమూర్ధై

* శేషపుచ్చలాంగూలేషుశునః

* దివశ్చదానె

౨౨ పుత్రేన్యతరస్యామ్

౨౩ ఋతోవిద్యాయోనిసమ్బద్ధేభ్యః

* విద్యాయోనిసమ్బద్ధేభ్యస్తత్పూర్వోత్తరపదగ్రహణమ్

౨౪ విభాషాస్వస్థపత్తోః

౨౫ ఆనన్యతోద్వద్వై

౨౬ దేవతాద్వద్వైచ

* వాయుశబ్దప్రయోగేప్రతిషేధోవక్తవ్యః

౨౭ శుదగ్నోస్సమవరుణయోః

౨౮ ఇద్వ్యభృ

* విష్ణోన

౨౯ దివోద్యావా

౩౦ దివశశ్చపృథివ్యామ్

౩౧ ఉషాసోవసః

౩౨ మాతరపితరాపుదీచామ్

౩౩ పితరామాతరాచచ్ఛనసి

౩౪ త్రియాః పుంసద్భాషితపుం

సాదనూజ్ సమానాధికరణే

త్రియామపూరణోప్రియాదిషు

ప్రియా-మనోజ్ఞా-కిల్యాణీ-సుభ

గా-దుర్భగా-భక్తిః-సచివా-స్వస్యా

కాంతా-తూర్తా-సమా-చపలా-దు

హితా-వామనా-తనయా-ప్రియా

దిః

౩౫ తసిలాదిష్వాకృత్వసుచః

తసిల్-త్రీల్-తరిప్ తమప్-చరట్-

జాతీయర్-కల్పప్-దేశీయర్-రూప

ప్-పాశప్-ధమ్-ధాల్-దార్-ద్వీల్-

తిల్-ధ్యన్-ఏతేతసిలాదయః

* శసి బహ్వల్పార్థస్య పుంసద్భా

వోవక్తవ్యః

* త్వతలోర్గుణవచనస్య

* భస్యాథేతద్ధితే

* రక్-శసోశ్చ

౩౬ కృజ్జానిసోశ్చ

౩౭ నకోపధాయాః

* కోపధప్రతిషేధేతద్ధిత పుగ్రహణమ్

౩౮ సంజ్ఞాపూరణోశ్చ

౩౯ వృద్ధినిమిత్తస్యచతద్ధితస్యారక్త

వికారే

౪౦ స్వాక్ష్మాచ్యేతోఽమానిని

౪౧ జాతేశ్చ

౪౨ పుంసతోర్మధారయజాతీయదే

శీయేషు

- * కుకుర్-ట్యాదీనాన జ్ఞాదిషు
కుకుర్-టీ-మృగీ-కాకీ-అర్జు-పద-శాబ-
భృకుంస- భృకుటీ - కుకుర్-ట్యాదిః
౪౩ ఘృకాపకల్పచై లద్భృగ్రివగోత్ర
మత హతేషుజ్ఞోఽనైకాచో
హృస్వః
౪౪ నద్యాశ్చేషస్యాస్యతరస్యామ్
* కృన్నద్యాన
౪౫ ఉగితశ్చ
౪౬ ఆన్తహతస్సమానాధికరణజాతీ
యయోః
* మహతతత్వే ఘాసకరవిశేష్ట
ఘాపసంఖ్యాసంపుంవద్భావశ్చ
* అప్తనఃకపాలెహవిషి
* గవివయుక్తై
౪౭ ద్వ్యస్తనసంఖ్యాయామబహు
వీహ్యశీతోః
* పాగ్శతాదితివక్తవ్యమ్
౪౮ త్రైస్త్రయః
౪౯ విభాషాచత్వారింశత్ప్రభృతా
సర్వేషామ్
౫౦ హృదయస్యహృల్లెఖయదశ్ లా
సేషు
౫౧ వాశోకవ్యభిరోగేషు
౫౨ పాదస్యపదాజ్యోతిగోపహతే
షు
౫౩ పద్యత్యతదధై
* ఇకచరతాపుపసంఖ్యానమ్
౫౪ హిమకాషిహతిషుచ
౫౫ ఋచశ్చ
౫౬ వాఘోషమిశ్రశబ్దేషు
* నిమిగ్-చేతివక్తవ్యమ్

- ౫౭ ఉదకస్యోదస్సంజ్ఞాయామ్
* ఉత్తరపదస్యేతిచవక్తవ్యమ్
౫౮ పేషంవాసవాహనాధిషుచ
౫౯ ఏకహలాదౌ పూరయితవ్యైస్య
తరస్యామ్
౬౦ మన్థోదనసక్తుబిన్దువజ్రభారహార
వీవధగాహేషుచ
౬౧ ఇకోహృస్వోఽజ్యోగాలవస్య
* ఇయచువజ్ భావినామవ్యయా
నాంచనైతివాచ్యమ్
* అభృకుంసాదీనామితివక్తవ్యమ్
౬౨ ఏకతద్ధితేచ
౬౩ జ్యాపోస్సంజ్ఞాఛస్తసోర్భహులమ్
౬౪ త్వేత
౬౫ ఇప్తకేషీకామాలానాంచితతూ
లభారిషు
౬౬ ఖిత్యనవ్యయస్య
౬౭ అరుద్ద్విపదజస్తస్యముమ్
౬౮ ఇచఏకాచోఽప్సృత్యయవచ్చ
౬౯ వాచంయమపురస్తరౌచ
౭౦ కారెసత్యాగదస్య
* అస్తోశ్చేతివక్తవ్యమ్
* భక్షస్యఛస్తసి
* ధేనోర్భవ్యాయామ్
* లోకస్యపృణే
* ఇత్యైనభ్యాశస్య
* భ్రాష్ట్రోగ్నోఽపరిధే
* గిలెగిలస్య
* గిలగిలెచ
* ఉష్ణద్రభయోఃకరణే
* సూతోగ్రరాజభోజకులమెరు
భ్యోదుహితుఃపుత్రడాన్వ
౭౧ శ్యేనతిలస్యపాలేక్షా

౭౨ రాత్రేఃకృణివిభాషా	ద్వైవయోఽపైరద్యోదేశః
౭౩ సలోపోసభాః	౯౩ సమస్సుమి
* సభాసలోపస్తిజిత్రపే	౯౪ తిరసస్తిర్యలోపే
౭౪ తస్మాన్నుడవి	౯౫ సహస్యసద్రిః
౭౫ సభాస్త్రిపాన్నవేదానాసత్యా	౯౬ సధమాధస్థయోశ్చస్తసి
సముచినకులసఖనపుంసకనక్షత్ర	౯౭ ద్వ్యస్తరుపసర్థభ్యాపకుతో
నక్రినాకెమప్రకృత్యా	* అవన్తాన్తాద్వా
౭౬ ఏకాద్విశ్చైకస్యచాదుక్	౯౮ ఊదనోద్దేశే
౭౭ సగోఽపాగ్రిణిష్వస్యతరస్యామ్	౯౯ అవస్యత్యతీయాస్థస్యాస్యస్య
౭౮ సహస్యసస్సంజ్ఞాయామ్	దుగాశీరాశాస్థాస్థితోత్సుకోతి
౭౯ గ్రన్థాన్తాధికేచ	కారకరాగచ్ఛేషు
౮౦ ద్వితీయేచానుపాఖ్యే	౧౦౦ అర్థేవిభాషా
౮౧ అవ్యయీభావేచాకాలే	౧౦౧ కోకితత్తత్పురుషేఽచి
౮౨ వోపసర్జనస్య	* త్రాచ
౮౩ ప్రకృత్యాశేషి	౧౦౨ రథవదయోశ్చ
* అగోపత్యహలేష్యితివాచ్యమ్	౧౦౩ త్యజేచజాతౌ
౮౪ సమాసస్యఫణ్దస్య మూర్ధప్రభృ	౧౦౪ కాపధ్యక్షయోః
త్యుదరైశ్చ	౧౦౫ ఈషదధై
౮౫ జ్యోతిర్జ్జనపదరాత్రినాభినామ	౧౦౬ విభాషాపురుషే
గోప్రయోపస్థానవర్ణవయోవచన	౧౦౭ కవంచోష్ణే
బన్ధుషు	౧౦౮ పధివచ్ఛప్తసి
౮౬ చరణేబ్రహ్మచారిణి	౧౦౯ పృషోదరాదీనియధోపదిప్తమ్
౮౭ తీర్థేయ	* దిచ్ఛబైభ్యస్తీరస్య తారభావో
౮౮ విభాషోదలే	నాపషడత్వందత్పదశధా సూ
౮౯ దృక్షృశ్చోపతుషు	త్తరపదాదేష్టుత్వంచ
* గృత్యైచెతివక్తస్యమ్	* ధానువెతివాచ్యమ్
౯౦ ఇదమకిమోరీశేకి	* దురోదాశనాశదభిధ్యేమాత్వ
* దృత్యైచెతివక్తస్యమ్	ముత్తరపదాదేష్టుత్వంచ
౯౧ ఆసర్వనామ్నః	* సువోరోహితౌ ఛన్దస్యత్వమ్
* దృత్యైచెతివక్తస్యమ్	* పీవోపవసాదీనాంఛన్దసిలోపః
౯౨ విష్వద్వైవయోశ్చపైరద్యోభృతౌ	౧౦౦ సంఖ్యా విసాయ పూర్వస్యా
ప్రత్యయ	హ్నస్యాహసస్యతరస్యాంజౌ
ఛన్దసిస్త్రియాంబహుళం విష్వ	౧౦౧ డ్రలోపేపూర్వస్యదీర్ఘోఽణః

౧౧౨ సహివ హేమారోదవర్ణస్య	౧౩౦ మిత్రేచక్షు
౧౧౩ పాశ్చ్యోసాధ్వాసాధేలి నిగమే	౧౩౧ మత్త్రేసామాశ్చేర్జ్వియవిశ్వ
౧౧౪ సంహితాయామ్	దేవస్యమతా (మ
౧౧౫ కణ్ణేలతణసాభిదిప్రాప్త పశ్చిమ	౧౩౨ ఓవధేత్వవిభక్తానప్రథమాయా
జీభిన్నచ్చిన్నచ్చిద్ర ప్రవస్వప్తి	౧౩౩ ఋచి తునుకుమతు తత్తు
కస్య	త్రోరుష్యాణామ్
౧౧౬ నహిపృతివృషివ్యధిరుచినహిత	౧౩౪ భక్తస్సృజ
సేషుక్వా	౧౩౫ ద్వ్యచోఽతస్తీజః
౧౧౭ వనిగిర్యోపుంజ్ఞాయాం కోటర	౧౩౬ విపాతస్యచ
కింశులుకాదీనామ్	౧౩౭ అన్యేషామపిదృశ్యతే
కోటర-మిత్రక-సేధక-పురగ- శారిక-	శునో దస్తదంష్ట్రాక్రగ్గకున్దవ
కోటరాదిఃకింశులుక-శాల్వ-నడ-అజ్ఞ	గాహపుచ్చపదేషుదీర్ఘవాచ్యః
న-భజ్జన లోహిత - కుకుట-కింశు	౧౩౮ చా
లుకాదిః	౧౩౯ సంప్రసారణస్య
౧౧౮ వలె	శతినూత్రపారేవప్రస్యా ధ్యాయస్య
౧౧౯ మతో 'బహ్వచోఽనజరాదీనా	తృతీయఃపాదః
మ్ అజిర-ఖదిర - పులిన-హంస-కార	
స్థిప-చక్రవాక- అజిరాదిః	౧ అశ్వస్య
౧౨౦ శగాదీనాంస	౨ హాలః
శర-వంశ భూష-అహ-శిషి	౩ -
శి గాని-శుచి మాను-శరాః	౪ సేషస్పచతస్య
౧౨౧ ఇకోవహృపేగోః	౫ స్వస్యభియాధా
* అవీల్వాదీనామితివాచ్యమ్	౬ స్వేచ
౧౨౨ ఉపసర్గస్యఘృణమనుష్యేబ	౭ నోవధాయాః
హులమ్	౮ సర్వనానుస్థానై చాసమ్బుధౌ
౧౨౩ ఇక్క కాశే	౯ వాపపూర్వస్యనిగమే
౧౨౪ దస్తీ	౧౦ సాన్తహహతస్సంయోగ
౧౨౫ అప్తనస్సంజ్ఞాయామ్	౧౧ అవత్సవత్సవ స్వస్మనప్తనై
౧౨౬ ఛన్దపిచ	స్మత్సమృత్తత్వ హేమాత్మహే
* భూషాయామప్తకోదీన్యో భవతీ	త్వద్రశాన్త్యాణామ్
౧౨౭ చితైఃకపి (తివక్తవ్యమ్	౧౨ ఇనీహన్ పూషార్యన్జాలశౌ
౧౨౮ విశ్వస్యవసురాటాః	౧౩ సౌజ
౧౨౯ నరేనంజ్ఞాయామ్	౧౪ అత్వసప్తస్యవాధాతోః

- ౧౫ అనునాసికస్యక్ష్మిర్ములోఃక్షితి
 ౧౬ అర్జునగమాంసని
 * గమరిణాదేశస్యేతివక్తవ్యమ్
 ౧౭ తనోతెర్విభాషా
 ౧౮ క్రమశ్చక్షిప్త్వి
 ౧౯ చోష్ఠ్యశ్శూడనునాసికేచ
 ౨౦ జ్వరత్వరస్రవ్యవిమనా ముపథా
 యాశ్చ
 ౨౧ రాల్లోపః
 ౨౨ అసిద్ధవదత్రాభాత్ (క్రవ్యా
 * పుగ్యటాపునజ్ యనోస్సిద్ధాన
 ౨౩ శ్శాన్నలోపః
 ౨౪ అగ్నితాంహలఉపథాయాఃక్షితి
 * అనిదితాన్మలోపేలక్షికమ్యోరుప
 తాపశరీర వికారయోరుపసం
 భ్యానమ్
 * రజ్జోర్ణామ్మగరమణఉపసంభ్యానమ్
 ౨౫ దంశసంజ్ఞాస్వజ్ఞాంశపి
 ౨౬ రజ్జోశ్చ
 ౨౭ ఘృణీచభావకరణయోః
 ౨౮ స్యదోజవే
 ౨౯ అవోదైకార్థ ప్రశ్రవ హిమశ్ర
 ౩౦ నాత్మోపూజాయామ్ (ధాః
 ౩౧ క్షిప్తపదస్యదోః
 ౩౨ జాన్రసశాంవిభాషా
 ౩౩ భజ్జోశ్చచిణి
 ౩౪ శాసత్కాజ్ హలోః
 * క్వాచశాసత్త్వం భవతీతివక్త
 * అబ్బుర్వాచ్చ (వ్యమ్
 ౩౫ శాహా
 ౩౬ హనైర్జః
 ౩౭ అనుదాత్తోపదేశ వనతి తనోత్యా
 దీనామనునాసికలోపోర్ములిక్షితి
- ౩౮ వాల్మీపి
 ౩౯ నక్షిచీద్విర్వత్
 ౪౦ గమఃక్వా
 * గమాదీనామితివక్తవ్యమ్
 * డోజ్ చగమాదీనామితివక్తవ్యమ్
 ౪౧ విజ్వనోరసునాసిక స్సాస్యత్
 ౪౨ జవసనఖనాంసన్ ర్ములోః
 ౪౩ యేవిభాషా
 ౪౪ తనోతెర్వికి
 ౪౫ సనఃక్షిది లోపశ్చ స్యాన్య తిరి
 స్యామ్
 ౪౬ ఆర్థభాతుకే
 ౪౭ భ్రష్టోరోపథయోరమన్యతరస్యా
 ౪౮ అతోలోపః (మ్
 * జ్యల్లోపావియజ్ యనోగుణవృ
 థిదీర్ఘైభ్యః పూర్వవి ప్రతిపేదేన
 ౪౯ యస్యహలః
 ౫౦ క్యస్యవిభాషా
 ౫౧ యోరగ్ని
 ౫౨ నిష్టాయాంసెటి
 ౫౩ జనితామన్త్రే
 ౫౪ శమితాయజ్ఞే
 ౫౫ అయామన్త్రాల్వాయోత్పిత్తిస్థిమ
 ౫౬ ల్యపిలఘుపూర్వాత్
 ౫౭ విభాషాః
 ౫౮ యపువోద్దీర్ఘశ్చదస్సి
 ౫౯ క్షియః
 ౬౦ నిష్టాయామణ్యదధై
 ౬౧ వాకోశ్చదైన్యయోః
 ౬౨ స్యసన్ సీయట్ తాసిషుభావక
 ర్మనోరుపదేశే యసగృహదృ
 శాంవాచిణ్యదిట్ చ
 ౬౩ దీజోయిడచిక్షితి

- ౬౪ ఆతోలోపఇటివ
౬౫ ఈద్యతి
౬౬ ఘుమాస్థా గాపాజహతిసాంహలి
౬౭ ఏరిజి
౬౮ వాన్యస్యసంయోగాదేః
౬౯ నల్పపి
౭౦ మయతేరిదన్యతరస్యామ్
౭౧ లుజ్జ్లజ్జ్లత్వత్వతుదాత్తః
౭౨ ఆడజాదీనామ్
౭౩ ఛన్దస్యపిగృశ్యతే
౭౪ నమాజ్యోగే
౭౫ బహుళంఛన్దస్యమాజ్ యోగేపి
౭౬ ఇరయోరే
౭౭ అచిశ్చుధాతుభ్రువాం య్యోరి
యజువజౌ
* తన్వాదీనాంబహుళంఛన్దసి
౭౮ అభ్యాసస్యాపవర్ణే
౭౯ స్త్రీయాః
౮౦ వాచ్ఛసోః
౮౧ ఇణాయణ్ (స్య
౮౨ ఏరనెకాచోఽసంయోగపూర్వ
* గతికారకైతర పూర్వపదస్యయ
ణ్ నెవ్యతే
౮౩ ఓస్సుపి
౮౪ వక్షాభ్యశ్చ
* దృగ్-రపునఃపూర్వస్యభవోయ
ణ్ వక్తవ్యః
౮౫ నభూసుధియోః
౮౬ ఛన్దస్యభయథా
౮౭ హుశ్చువోస్సార్వధాతుకే
౮౮ భవోవుష్ణజ్జ్ లిటోః
౮౯ ఉదుపథాయాగోహః
౯౦ వోషాశౌ
౯౧ వాచిత్తవిరాగే
౯౨ మితాంహ్రస్వః
౯౩ చిన్ఱిముల్లోర్ఘ్యన్యతరస్యామ్
౯౪ ఖచిహ్రస్వః
౯౫ స్తోవోస్సప్తాయామ్
౯౬ ఛాచ్చద్యైఽద్యుపసర్గస్య
౯౭ ఇన్ మన్ త్రన్ క్ష్యముచ
౯౮ గవహనజసఖసఘసాంలోపః
త్యనజి
౯౯ తనిపత్యోశ్చన్దసి
౧౦౦ ఘుసిభసార్వలిచ
౧౦౧ హుర్గుల్ భ్యోహేర్ధిః
౧౦౨ శుశ్చిణుపవాక్పవృభ్యశ్చన్దసి
౧౦౩ ఆజితశ్చ
౧౦౪ విణోలుక్
౧౦౫ ఆతోహేః
౧౦౬ ఉతశ్చప్రత్యయాద సంయోగ
పూర్వాత్
౧౦౭ లోప శ్చస్యాన్యతరస్యా
మ్యైః
౧౦౮ నిత్యంకరోతేః
౧౦౯ యచ
౧౧౦ అతఉత్సార్వధాతుకే
౧౧౧ శ్చసోరల్లాపః
౧౧౨ శ్చాభ్యస్తయోరాతః
౧౧౩ ఈహల్యఘోః
౧౧౪ ఇద్దరిద్రస్య
* దరిద్రాతే రాధధాతుకేవివ
క్షితేఆతోలోపోవాచ్యః-లుజి
వా-సనిన్వలిబృటిచన
౧౧౫ భియోఽన్యతరస్యామ్
౧౧౬ జహతేశ్చ
౧౧౭ ఆచహా

౧౫౯ ఇష్టస్యైత్ ద	౪ అదభ్యస్తాత్
౧౬౦ జ్యోతాదీయసః	౫ ఆత్మనెవదెష్వనతఃపి
౧౬౧ రఘుతోహలాదల్లఘాః	౬ శీజోయత్
౧౬౨ విభావజ్ఞోశ్చస్తసి	౭ వేత్తైర్విభాషా
౧౬౩ ప్రకృత్యైకాచ్	౮ బహుళంభస్తసి
* ప్రకృత్యాఅకరాజన్యమనుష్య	౯ అతోభిసవిన్
యవానః	౧౦ బహుళంభస్తసి
౧౬౪ ఇనన్యనపత్యై	౧౧ నేదమదస్తోరణోః
౧౬౫ గాధివిదధితేశిగణేనశ్చ	౧౨ టాజసిజపామినాత్స్యః
౧౬౬ సంయోగాదిశ్చ	౧౩ జేద్యః
౧౬౭ అన్	౧౪ సర్వనామ్నఃస్తై
౧౬౮ యేచాభావకర్తృణోః	౧౫ జసిజ్యోస్తాతోస్తినా
౧౬౯ ఆత్మధ్యానాథే	౧౬ పూర్వాదిభ్యోనవభ్యోవా
౧౭౦ నమపూర్వోఽపత్యైవర్తణః	౧౭ జశశ్చీ
* వాహితనామ్నఃఇతివాచ్యమ్	౧౮ ఔజఆపః
౧౭౧ బ్రాహ్మజాతౌ	౧౯ నపుంసకాచ్చ
౧౭౨ కార్తస్తాచ్చీత్యై	౨౦ జశ్చసాశ్చిః
౧౭౩ ఔత్తమనపత్యై	౨౧ అష్టాభ్యఔస్
౧౭౪ దాజీనాయనహోస్త్రీవాయనా	౨౨ వద్యోలుక్
ధర్వణిక జైహ్యశినేయ వాశి	౨౩ స్వమోర్నపుంసకాత్
నేయ నిభ్రాణహవ్యైవత్య	౨౪ అతోఽమ్
సారవైత్త్వాకమైత్రేయహిర	౨౫ ఆడ్డతరాదిభ్యఃపఞ్చభ్యః
త్తయూని	౨౬ నేతరాచ్చస్తసి
౧౭౫ ఋత్వైవాత్స్వైవాస్తమా	* ఏకతరాత్ప్రతిషేధోవక్రవ్యః
ధీహిరన్యయాశ్చస్తసి	౨౭ యుస్తవస్తద్భ్యాంజసోఽశే
ఇతిసూత్రపారశస్థస్యాధ్యాయస్య	౨౮ జేప్రథమయోరమ్
చతుర్థఃపాదః	౨౯ నసోన
అధ్యాయశ్చ	౩౦ భ్యసోఽభ్యమ్
	౩౧ పఞ్చమ్యాఅత్
౧ యువోరసాకౌ	౩౨ ఏకవచనస్యచ
౨ ఆయవేయీనీయఃఫణఖచ్చ	౩౩ సామఆకమ్
మంప్రత్యయాదీనామ్	౩౪ ఆతఔణః
౩ ఘోస్తః	౩౫ తుహ్యోస్తాతకాశిష్టస్యతర

(స్యామ్

- ౩౬ విదేశ్యతుర్వసుః
 ౩౭ సమాసేనసంభాషాన్వయైర్వైర్వై
 ౩౮ క్షాపి చ్చన్దసి
 ౩౯ సుపాంసులుక్ పూర్వసవన్తా
 ట్చెయూడాద్యా యాజాలః
 * ఇయాడియాజీకారాణా ముప
 సంఖ్యాసమ్
 * ఆజయాజయారా ముపసంఖ్యా
 ౪౦ అమోమశ్ (నమ్
 ౪౧ లోపప్రతిత్తనేపదేషు
 ౪౨ ధ్వమోధ్వాత్
 ౪౩ యజచ్ఛైసమితిచ
 ౪౪ తస్యతాత్
 ౪౫ తప్తనప్తనధనాశ్చ
 ౪౬ ఇదన్నోనుసి
 ౪౭ క్షోయిక్
 ౪౮ ఇష్టీసమితిచ
 ౪౯ సామత్వైర్వైదయశ్చ
 సామత్వ-పీత్వ - ఆకృతిగణోయ
 మ్
 ౫౦ ఆజ్ఞసెరసుక్
 ౫౧ అశ్వక్షీరవృష లవణానామాత్త
 ప్రీతాకృది
 * అశ్వవృషయోర్వైధునెచ్చాయా
 మితివక్తవ్యమ్
 * క్షీరలవణయోర్ధాలసాయామ్
 * సర్వప్రాతిపదికానాంకృచిలాల
 సాయాంసుగమకౌచ
 ౫౨ ఆమిసర్వనామ్నస్సుట్
 ౫౩ త్రేస్త్రయః
 ౫౪ హ్రీస్వనద్యాహనుట్
 * సుమచిర తృజ్వద్భావేభ్యో ను
 ట్పూర్వవిప్రతిషేధేన
 ౫౫ వట్చతుర్భ్యశ్చ
 ౫౬ శ్రీగ్రామణ్యోశ్చద్రసి
 ౫౭ గోళపదానై
 ౫౮ ఇదితోనుమ్ధాతోః
 ౫౯ శేముచాదీనామ్
 తుదాద్యైన్ద్రణోముచాదిః
 * శేత్రమాదీనామ్నమ్నాచ్యః
 ౬౦ మస్తిసశోర్ధలి
 ౬౧ రధిజభోరచి
 ౬౨ నెట్టలిటిరధేః
 ౬౩ రభేరశ్చిటోః
 ౬౪ లభేశ్చ
 ౬౫ ఆజోయి
 ౬౬ ఉపాత్ప్రశంసాయామ్
 ౬౭ ఉపసగ్ధాత్ఫలముభోః
 ౬౮ ననుదుర్భ్యైవకెనలాభ్యామ్
 ౬౯ విభాపాచిణ్ణములోః
 ౭౦ ఉగిదచాంసర్వనామస్థానైకా
 తోః
 ౭౧ యుజైరసమాసే
 ౭౨ నపుంసకస్యర్థులచః
 * బహుర్జైర్నుమ్ప్రతిషేధః
 * అన్యైర్నుర్వోవానుమ్
 ౭౩ ఇకోఽచివిభక్తా
 ౭౪ తృతీయాదిమథాపితపుంసకం
 పుంవద్దాలవస్య
 ౭౫ అస్థిదధిసక్త్యన్తామనమదాత్తః
 ౭౬ ఛస్తస్యపిదృశ్యతే
 ౭౭ ఈచద్వివచనై
 ౭౮ నాభ్యస్తాచ్చతుః
 ౭౯ వానపుంసకస్య
 ౮౦ ఆచ్ఛీనద్యోర్నుమ్
 ౮౧ శవశ్యనోర్నిత్యమ్

౧౨ సావనమహాః
 ౧౩ దృక్ స్వవస్త్వతవసాంభవసి
 ౧౪ దివభౌత
 ౧౫ పథిమశ్శృభుతామాత
 ౧౬ ఇతోఽత్యర్పనామస్థానె
 ౧౭ ధోః
 ౧౮ భశ్యైర్హోః
 ౧౯ పుంసోఽనుజ్
 ౨౦ గోతోఽతి
 * ఓతోఽదితివాచ్యమ్
 ౨౧ బలుత్తమోవా
 ౨౨ సఖ్యురసంబుధౌ
 ౨౩ అనజ్ సా
 ౨౪ ఋదుశసపురుదంశోఽనెహ
 సాంచ
 ౨౫ తృజ్వతోఽగ్రీష్టుః
 ౨౬ (స్త్రీ)యాంచ
 ౨౭ విభాషాతృతీయాదివ్వచి
 ౨౮ చతురసదుహోరాముదాత్తః
 ౨౯ అమసంబుధౌ
 ౧౦౦ ఋతశ్శ్చతోః
 ౧౦౧ ఉవభాయాశ్చ
 ౧౦౨ ఉదోఽప్యపూర్వస్య
 ౧౦౩ బహుశంభవసి
 ఇతి నూత్రపారే
 సప్తమస్యాధ్యాయస్యప్రథమః పాదః.

—*—

౧ సిచివృద్ధిః పరశ్చైవదేషు
 ౨ అతోఽగ్రీష్టస్య
 ౩ వదవ్రజహలస్తస్యాచః
 ౪ నటి (దితామ్)
 ౫ హ్యస్తక్షణశ్వసజాగృణిశ్చైవ
 ౬ ఊర్ణోఽత్యర్పణా

౭ అతోహలాదెర్లఘోః
 ౮ నెద్వశిక్యతి
 ౯ తితుత్రతధసిసుసరకసేషుచ
 * తితుత్రేష్వగ్రహాదీనామితివక్త
 వ్యమ్
 ౧౦ ఏకావఉపదేశేఽనుదాత్తాత్
 ౧౧ శ్రుక్ కితి
 ౧౨ ననిగ్రహగుహోశ్చ
 ౧౩ కృశ్యభ్యవృసుద్రుశ్రువోవితి
 ౧౪ శ్వేదితోఽస్థాయామ్
 ౧౫ యస్యవిభాషా
 ౧౬ ఆదితశ్చ
 ౧౭ విభాషాభావాదికర్తృణోః
 ౧౮ తుజ్జస్వాస్తధ్యాస్తలగ్నమిష్ట
 విరిబ్ధఫాణ్ణబాధానిమన్థమనస్త
 మస్సక్తావిస్పష్టస్వరానాయా
 సభ్యశేషు.
 ౧౯ ధృషిశసీవైయాత్యే
 ౨౦ దృఢః స్థూలబలయోః
 ౨౧ ప్రభౌపరిబృఢః
 ౨౨ కృచ్ఛగ్రహనయోః కిమః
 ౨౩ ఘుషిరవిశబ్దనే
 ౨౪ అదైస్సన్నివిభ్యః
 ౨౫ అభేశ్చవిదూర్యే
 ౨౬ జేరధ్యయనెవృత్తమ్
 ౨౭ వాదాస్తశాస్త్రపూర్ణదస్తస్పష్ట
 చ్చన్నజ్ఞప్తాః
 ౨౮ రువ్యమత్వరసంఘుషాస్వనామ్
 ౨౯ హృషేర్లోమసు
 * విష్టితవ్రతిఘాతయోశ్చ
 ౩౦ అపచితశ్చ
 * క్షినిత్యంచభావోవక్తవ్యః
 ౩౧ హృహ్వరేశ్చవసి

- ౩౨ అపరిహృతాశ్చ
౩౩ షోమేహృతిః
౩౪ గ్రహితసూభిత స్తభితోత్తభితచ
త్తపికస్తావిశస్యశంస్తృ శాస్తత్య
దుత్యతయాత్యురుత్య వయాత్యవ
రుత్రీ రుజ్జ్వలితిక్షురతివమిత్యమి
తీతిచ
౩౫ అర్థధాతుకస్యేడ్వలాదః
౩౬ స్మక్రమోరనాత్మ నెవదనిమిత్రై
౩౭ గ్రహయాఽలిటిద్ధిః
౩౮ వ్యూతౌవా
౩౯ నలిజీ
౪౦ సిచిచవరస్సైవదేషు
౪౧ ఇట్ సనివా
౪౨ లిజ్ సచోరాత్తనె పదేషు
౪౩ ఋతశ్చసంయోగాదః
౪౪ స్వరతిసూతిసూయతి ధూళూద
తౌవా
౪౫ రధాదిభ్యశ్చ
౪౬ నిరఃకుషః
౪౭ ఇణ్విస్తాయామ్
౪౮ తీవసహుభరవరివః
౪౯ ససేవస్తద్ధి భ్రన్ జదమ్భు శ్రీస్వప్న
యూర్ణుభరజ్జ పిననామ్
* తనివతిదరిద్రాతి భ్యస్సనోవా
ద్వాచ్యః
౫౦ క్లిశఃక్వానివ్యయోః
౫౧ పూజశ్చ
౫౨ వసతిక్షుధారిట్
౫౩ అఞ్చైఃపూజాయామ్
౫౪ లుభోవిమోహనె
౫౫ జ్ఞాప్రశోచ్చోక్తిష్వి
౫౬ ఉడితోవా
౫౭ సెఽసిచిక్రతచృతచృద తృదన్మ
తః
౫౮ గమేరట్ పరస్సైవదేషు
౫౯ నస్పిద్భ్యశ్చతుస్థిః
౬౦ తాసిచక్షః
౬౧ అచస్తాస్వత్థల్యనిటోనిత్యమ్
౬౨ ఉపదేశేఽత్వతః
౬౩ ఋతోభారద్వాజస్య
౬౪ బహుధాతతథజగృభ్యవవశైతిగ
౬౫ విభాషాస్పజిద్భ్యశ్చః (మే
౬౬ ఇడత్త్యైర్నివ్యయితీనామ్
౬౭ వస్వకాజాద్ ఘనామ్
౬౮ విభాషాగమవానవిదవిశామ్
* దృశెశ్చ
౬౯ ననింసనివాంసమ్
౭౦ ఋద్ధనోస్య
౭౧ అఞ్చేస్సవి
౭౨ ప్రమధూఞ్ భ్యఃవరస్సైవదేషు
౭౩ యమరవనమాతాంసక్ చ
౭౪ ప్రిపూజ్ రజ్జ్వశాంసని
౭౫ కిరశ్చఽఞ్చభ్యః
౭౬ రుదాదిభ్యస్సార్వధాతుకే
౭౭ ఈశస్స
౭౮ ఈడజనోర్ధ్వచ
౭౯ లిజస్సలూపోఽనస్త్యస్య
౮౦ అతోయయః
౮౧ ఆతోజితః
౮౨ ఆనెమక్
౮౩ ఈడాగః
౮౪ అష్టనఆవిభక్తా
౮౫ రాయోహలి
౮౬ యుష్మదస్తదోరనాదేశే
౮౭ ద్వితీయావయాంచ

౮౮ ప్రదమాయాశ్చర్చివచనైభాషా
యామ్

౮౯ యోఽచి

౯౦ శేషేలోపః

౯౧ మపర్యస్తస్య

౯౨ యువావౌద్ధివచనై

౯౩ యూయవయాజసి

౯౪ త్వాహౌసౌ

౯౫ తుభ్యవహ్యౌజయి

౯౬ తవమృహజసి

౯౭ త్వనూవేకవచనై

౯౮ ప్రత్యయోత్తరపదయోశ్చ

౯౯ త్రిచతురోః స్త్రీయాంతిస్మచతి
స్మ

౧౦౦ అచిరదుితః

౧౦౧ జరాయా జరసన్యతరస్యామ్

౧౦౨ త్యదాదీనామః

* ద్విపర్యస్తానామేవైష్టిః

౧౦౩ కిషకః

౧౦౪ కుతఃపూః

౧౦౫ క్వాతి

౧౦౬ తదోస్సస్సావనన్త్యయోః

౧౦౭ అదనబోసులోపశ్చ

* అననబోత్వప్రతిషేధస్సాక
చగ్రస్యవావక్తవ్యః సాదు
త్వంచ

౧౦౮ ఇదమోమః

౧౦౯ డశ్చ

౧౧౦ యస్సౌ

౧౧౧ ఇదోఽయపుంసి

౧౧౨ అనాప్యకః

౧౧౩ హలిలోపః

౧౧౪ మృజైర్వృద్ధిః

౧౧౫ అవోఞ్జణితి

౧౧౬ అతడపధాయాః

౧౧౭ తద్ధితేష్వచామాదః

౧౧౮ కిటచ

ఇతిసూత్రపారే సప్తమస్యాధ్యాయ
స్యద్వితీయఃపాదః

—*—

౧ దేవికాశింశపాదిత్యవాడ్ద్విగ్ధ
సత్రశ్రేయసామాత్

౨ కేకయమిత్రయప్రళయానాం
యాదెరియః

౩ నయ్యాభ్యాం పదాన్తాభ్యాం
పూర్వాతుతాభ్యామైచ్

౪ ద్వారాదీనాంచ

ద్వార-స్వర-స్వాధ్యాయ-వ్య
ల-శ-స్వప్తి-స్వర్-స్ఫుక్తత
స్వాదు-మృదు-శ్వస్-శ్వక-స్వ-
ద్వారాదిః

౫ న్యగ్రోధస్యచకెవలస్య

౬ నకర్తవ్యతిహారే

౭ స్వాగతాదీనాంచ

స్వాగత-స్వస్వర-స్వక్త-వ్యక్త-వ్యాద
వ్యవహార-స్మవతి-స్వాగతాదిః

౮ శ్వాదెరిజ్ఞి

* ఇకారాదాదితివాచ్యమ్

౯ పదాన్తస్యావ్యతరస్యామ్

౧౦ ఉత్తరపదస్య

౧౧ అవయవాద్యతోః

౧౨ సుసర్వార్థాజ్ఞనపకస్య

౧౩ దిశోఽనుద్రాణామ్

౧౪ పాచాంగ్రామనగరాణామ్

౧౫ సంఖ్యాయాస్సంవత్సరసంఖ్య
స్యచ

- ౧౬ వర్షస్యాభివిష్యతి (యోః) ౩౨ మానస్తోఽవిణ్ణిలోః
 ౧౭ పరిమాణౌ నైస్యాఽసంజ్ఞాశాణ ౩౩ ఆతోయుక్చీభక్త్యతోః
 * కులిజశబ్దకుపి కేచిత్పరస్తే ౩౪ నోదాతోపదేశస్యమానైస్యా
 ౧౮ జెహ్రిష్టపదానామ్ నాచమే
 ౧౯ హృద్భగసిద్ధ్యైవైపూర్వపదస్యచ * అనాచమికమివమినామితి వక్త
 ౨౦ అనుశతికాదీనాంచ వ్యమ్
 అనుశతిక-అను హేరాడ- అనుసంవర ౩౫ జనివధ్యోశ్చ
 ౨౧ - అనుసంవత్సర-అక్టారవేణు అసి ౩౬ అర్హిహ్రిష్టిరీక్మాయాత్మాయ్యా
 హత్య- అస్యహత్య-అస్యహేతి-వధ్యో తాంపుక్ శౌ
 ౨౨ - పుష్క-రసద్ - అనుహత్ - కురుక ౩౭ శాశాపాహ్వవ్యాఞ్ఘేపాంయక్
 త-కురుపశ్చాల-ఉదకశుద్ధర-ఇహలో * పాతెర్ణ్ణాలుగ్స్వక్తవ్యః
 క-వరలోక - సర్వలోక - సర్వ * ధూర్జోక్షిజ్ఞోర్నుగ్స్వక్తవ్యః
 పురుష - సర్వభూమి - ప్రయోగ- ౩౮ వోవిధూననైజక్
 వర(స్త్రీ) - రాజపురుషాత్వ్యజ్ఞ-సూ ౩౯ లీలోర్నుగ్స్వకావన్యతరస్యామ్
 త్రనడ - ఆకృతిగణోయమ్ - తే స్నేహనిపాతనే
 నాభిగమ-అధిభూత- అధిదేవ-చతు ౪౦ భియోహేతుభయేషుక్
 ర్విద్యా ఇత్యాదయోఽపస్త్యే విజ్ఞే ౪౧ స్థాయోవః
 యాః ౪౨ శదెరగతాతః
 ౨౧ దెవతాద్వైత్వేచ ౪౩ రుహఃపోన్యతరస్యామ్
 ౨౨ నైస్త్రిస్యపరస్య ౪౪ ప్రత్యయస్థా తాకాత్పూర్వస్యా
 ౨౩ దీర్ఘాచ్చపరుణస్య తద్దాప్యసుపః
 ౨౪ పాశ్రీచాంసగరాస్తే * మానుకనరకయోరుప సంఖ్యాన
 ౨౫ జక్తలధేను వలజా నైస్యవిభాషిత మ్
 ముత్తరమ్ * త్యక్త్యపోశ్చ
 ౨౬ అర్ధాత్పరిమాణస్య పూర్వస్యతు ౪౫ నయాసయోః
 వా * త్యక్తనశ్చనిషేధః
 ౨౭ నాతఃపరస్య * పావకాదీనాంఛస్తసి
 ౨౮ ప్రవాహణస్యథే * ఆశిషివునశ్చన
 ౨౯ తత్ప్రిత్యయస్యచ * ఉత్తరపదలోపేన
 ౩౦ నభిశ్శుచీశ్వరత్వైత్రజ్ఞకుశల నిపు * క్షిపకాదీనాంచ
 ణానామ్ * తారకాజ్యోతిషి
 ౩౧ యథాతథయథాపురయోఃప * వర్ణకాతాస్తవే
 ర్భాయోణ * వర్ణకాశకునాపాశ్రీచామ్

* అష్టకాపితృదైవత్యై	౬౦ అజివ్రజ్యోశ్చ
* సూతికాపుత్రికాబృహారకాణాం	౬౧ భుజన్యజ్ఞో పాణ్యః తాపయోః
వెతివక్తవ్యమ్	౬౨ వ్రయోజానుయాజోయజ్ఞాశ్చ
క్షిప్తకా-ధువకా-చరకా-సెవకా-కర	౬౩ వశ్యైర్గతౌ
కా-చటకా-అవకా-లహకా-అలకా	౬౪ ఓకఉచఃకే
కన్యకా - ధ్రువకా - ఏడకా - ఆ	౬౫ బ్యజవశ్యై
కృతిగణోయమ్	౬౬ యజయా వసుచప్రవచర్చశ్చ
౪౬ ఉదీచానూతఃస్థానెయకపూ	* త్యజేశ్చ
ర్వాయాః	౬౭ వచోఽశబ్దసంజ్ఞాయామ్
* ధాత్వస్తయకోస్తుత్యమ్	౬౮ ప్రయోజ్యనియోజ్యౌశ్శక్యౌశ్చ
౪౭ భస్త్రైమాజాహ్వాద్వాస్వానభో	౬౯ భోజ్యంభత్యే
పూర్వాణామపి	౭౦ ఘోర్లోపోలటివా
౪౮ అభాషితేభుంసాగచ్ఛ	౭౧ ఓతశ్యని
౪౯ ఆదాచార్యాణామ్	౭౨ కృప్యాని
౫౦ రస్యేకః	౭౩ లుగ్వదుహదిహలిహనుహమా
౫౧ ఇనుసుక్తానాతహః	త్వనెఫదేదన్త్యై
* దోషఉపసంఖ్యానమ్	౭౪ శమావప్తౌ నాందీర్వశ్యని
౫౨ చజ్ఞోఃకుఘ్నిణ్యైతోః	౭౫ స్థివుక్లమచమాంశితి
౫౩ న్యంక్వాదీనాంచ	* అజిచమఇతివక్తవ్యమ్
న్యంకు-మద్గు-భృగు-దూరెపా	౭౬ క్రమజవరస్తైపదేషు
క-ఫలేపాక - క్షణేపాక-దూరెపా	౭౭ ఇషుగమియమాంభః
కా-ఫలేపాకా-దూరెపాకు-ఫలేపా	౭౮ పాఘాత్ప్రాసామ్నాదానోద్భ
కు-తక్ర-వక్ర-వ్యతివక్త - అనువక్త-అ	శ్యర్తిసర్తిశదసదాం పిబజిఘ్రి
వసర్గ-ఉపసర్గ-శ్వపాక-మాంసపాక-	ధమతిష్ఠమనయచ్ఛపశ్యర్చభోశీ
మూలపాక-కపోతపాత-ఉలుకపా	యసేదాః
క - సంజ్ఞాయాంమెఘునిదాఘావదా	౭౯ జ్ఞాజనోద్దా
ఘాఘ్వాఃశ్యగోధ వీరుత్ న్యంక్వాదిః	౮౦ ప్వాదీనాంహ్రస్వః
౫౪ హూహస్తైజ్ఞేనైషు	౮౧ మీనాతెర్నిగమే
౫౫ అభ్యాసాచ్ఛ	౮౨ మిదెర్గుణః
౫౬ హేరచజీ	౮౩ జుసచ
౫౭ సన్లలిటార్జైః	౮౪ సార్వధాతుకార్థధాతుకయోః
౫౮ విభాషాచః	౮౫ జాగోఽవిదిణ్ణల్ జిత్సు
౫౯ నక్వాదః	౮౬ పుగస్తలఘూపధస్యచ

౮౭ నాభ్యస్తస్యాచిపితిపార్వధాతుకే

* బహుళంఛన్దసీతివక్తవ్యమ్

౮౮ భూమవోస్తిజీ

౮౯ ఉతోవృద్ధిర్నకీహలి

౯౦ ఊర్ణోతేర్విభాషా

౯౧ గుణోఽపృతై

౯౨ తృణమాత్మమ్

౯౩ బునకుట్

౯౪ యజోవా

౯౫ తురుమ్రుత్యమస్సార్వధాతుకే

౯౬ అస్తిసిచోఽపృతై

౯౭ బహుళంఛన్దసి

౯౮ రుదశ్చక్షృభ్యః

౯౯ అధార్ద్యగాలవయోః

౧౦౦ అదస్సర్వేషామ్

౧౦౧ అతోద్గ్రోయశ్చి

౧౦౨ మపిచ

౧౦౩ బహువచనేర్గులేత్

౧౦౪ ఓసిచ

౧౦౫ ఆజీచావః

౧౦౬ సంబుద్ధాచ

౧౦౭ అమాభ్యర్థనవోఽర్చిన్వః

౧౦౮ ప్రాస్వస్యగుణః

౧౦౯ జపిచ

౧౧౦ ఋతోజీసర్వనామస్థాన

యోః

౧౧౧ ఘేర్థితి

౧౧౨ ఆణ్ణద్యః

౧౧౩ యాడావః

౧౧౪ సర్వనామ్నస్సోఽశ్వశ్చ

౧౧౫ విభాషాద్వితీయాత్మతీయా

భ్యామ్

౧౧౬ శేకామ్నద్యామ్నీభ్యః

౧౧౭ ఇమద్భ్యామ్

౧౧౮ జౌత్

౧౧౯ అచ్చఘః

౧౨౦ ఆజోనాస్త్రియామ్

ఇతిసూత్రపారే

సప్తమస్యాభ్యాయస్యతృతీయఃపాదః.

౧ శౌచజ్యుపధాయాహ్నిన్వః

౨ నాన్దోపిశాన్వవితామ్

౩ భ్రాజభాసభాషదీపజీవమీలపీడా

మన్యతరస్యామ్

* కాణ్యాదినాంఛేతివక్తవ్యమ్

కణ రణ-భణ-త్రణ-లుప-హెత-

లప- కాణ్యాదిః

౪ లోపఃపిబ తేరీచ్చాభ్యావస్య

౫ తివ్యతేరిత్

౬ జిఘ్రీతేర్వా

౭ ఉర్మత్

౮ నిశ్యంఛన్దసి

౯ దయతేర్దిగిలిటి

* దిగ్యాదేశేనద్విత్వభాధనమివ్యతే

౧౦ ఋతశ్చసంయోగాదెర్గుణః

౧౧ ఋచ్చత్వ్యాతామ్

౧౨ శ్మోద్ధాహ్రాహ్నిస్వవా

౧౩ కైలణః

౧౪ నకపి

౧౫ ఆపోఽన్యతరస్యామ్

౧౬ ఋద్యశోఽజిగుణః

౧౭ అస్యతేఘక్

౧౮ శ్వయతేరః

౧౯ పత్యపుమ్

౨౦ వచఉమ్

౨౧ శీజస్సార్వధాతుకేగుణః

౨౨ అయజ్ఞీతి
 ౨౩ ఉపసర్గాధ్యక్షస్వరూపాః
 ౨౪ ఏతేర్లిజే
 ౨౫ అత్యుత్సర్వాధాతుకయోర్ద్విర్లుః
 ౨౬ చ్వోచ
 ౨౭ రీబృతః
 ౨౮ రిజ్శయగ్నిజ్ తు
 ౨౯ గుణోర్నిసంయోగాద్యోః
 ౩౦ యజేచ
 * హన్తైర్నింసాయాం యజీఘ్ని
 భావోవాచ్యః
 ౩౧ ఈమూర్త్యోః
 ౩౨ అస్యచ్వో
 ౩౩ క్యచచ
 ౩౪ అశనాయోదన్యథనాయాబుభు
 యోపిపాసాగదైషు
 ౩౫ నభవన్యపుత్రస్య
 * అపుత్రాదీనామితివక్తవ్యమ్
 ౩౬ దురస్యర్ద్రవిణస్యర్వృషణ్యతిరి
 షణ్యతి
 ౩౭ అశ్వఘస్యాత్
 ౩౮ దేవసమ్నయోర్యజుషికారకే
 ౩౯ కవ్యధ్వరపృతసస్యర్చిలోపః
 ౪౦ ద్యతిస్యతమాస్థామితికితి
 ౪౧ శాచోచ్చరన్యతరస్యామ్
 * శ్యతేరిత్వం ప్రతేనిత్యమితి వక్త
 ౪౨ దధాత్వైరిః (వ్యమ్) వృజన్తర్వృజ్యాగనీగస్తీచ
 ౪౩ జహాతేశ్చక్త్వి
 ౪౪ విభాషాశస్తసి
 ౪౫ సుధితవసుధితవెసుధితధివృధిషీ
 యజ
 ౪౬ దోదద్ద్యోః
 ౪౭ అచడపసర్గాత్తః

౪౮ అపోభి
 * మాసశ్శవస్తీతివక్తవ్యమ్
 * స్వవస్స్వతవసోరుపసశ్చతఇ
 వ్యతే
 ౪౯ సహ్యర్థధాతుకే
 ౫౦ తాసస్త్యైర్లోపః
 ౫౧ రిచ
 ౫౨ హపతి
 ౫౩ యావన్తయోర్ద్విధీవేవ్యోః
 ౫౪ సనిమీమాఘురభలభశకపతవ
 దాహచక్రన్
 * రాధోహింసాయాం సనీన్వా
 ౫౫ అప్జ్జబృధామితే (చ్యుః)
 ౫౬ దవభృతచ్చ
 ౫౭ ముచోఽకర్తృకస్యగుణోవా
 ౫౮ అత్రలోపోఽభ్యాసస్య
 ౫౯ హ్రీస్యః
 ౬౦ హలాదిశ్చేవః
 ౬౧ శర్వాన్వాఙ్మయః
 ౬౨ కుహూశ్చుః
 ౬౩ నకవతేర్యజే
 ౬౪ కృషేశ్శవస్సి
 ౬౫ దాధర్దిదర్ధర్దిదర్ధర్దిబోభూతు
 తేతిత్తైలన్వ్యాపనీఫణత్సంసని
 వ్యదతారిక్రతారిక్రదద్ధరిభ్రద్దవిధ్వ
 తోదవిద్యుతత్రిత్రతస్సరిస్మ పతంవరి
 వృజన్తర్వృజ్యాగనీగస్తీచ
 ౬౬ ఉరత్
 ౬౭ ద్యుతిస్వాహ్యస్సం ప్రసారణమ్
 ౬౮ వ్యధోలిజి
 ౬౯ దీర్ఘాణ్యకితి
 ౭౦ అతలదైః
 ౭౧ తస్మాన్నుజ్జ్విహలః

౭౨ అశోకతేజ	౧ సర్వస్యద్వై
౭౩ భవతేరః	౨ తస్యపరమామైశితమ్
౭౪ ససూవెత్సిగమే	౩ అనుదాత్తంచ
౭౫ నిజాంత్రయాణాంగుణశ్చై	౪ నిత్యవీప్సయోః
౭౬ భృగ్జామితే	౫ పరేర్వర్జనే
౭౭ అర్తిపిపర్వోశ్చ	౬ ప్రసముపోదఃపాదపూరణే
౭౮ బహుళంఛన్దసి	౭ ఉపర్యధ్యధసస్సామీప్యే
౭౯ సన్యతః	౮ వాక్యాదెరామన్త్రితస్యాసూ
౮౦ ఓజ్జప్యణోజ్యవరే	యాసన్త్యతికోపకుత్సనభర్తసై
౮౧ ప్రవతిశ్యణోతిద్రవతిప్రవతి	షు
తిచ్యవతీనాంవా	౯ ఏకంబహుప్రీహివత్
౮౨ గుణోయజ్ఞుకోః	౧౦ ఆపాదేచ
౮౩ దీర్ఘోఽకితః	౧౧ కర్మధారయవదుత్తరేషు
౮౪ సీగృష్టుప్రంసుధ్వంసుభ్రంసుక	౧౨ ప్రకారేగుణవచనస్య
వవతపదసూదామ్	* ఆనుపూర్వేద్వైవాచ్యే
౮౫ సుగతోఽనునాసికాన్తస్య	* క్రియాసమభిహారేచ
౮౬ జపజభదహదశభజ్జపశాంచ	* డాచివివక్షితేద్వైబహుళమ్
౮౭ చరఫలోశ్చ	* స్త్రీనపుంసకయోరుత్తరపద
౮౮ ఉత్పరిస్యాతః	స్థాయావిభక్తైరామ్భావోవా
౮౯ తిచ	వక్తవ్యః
౯౦ రీగృదుపధస్యచ	౧౩ అకృత్యేప్రియసుఖయోరన్యతర
* రీగృత్వతత్తతవక్తవ్యమ్	స్యామ్
౯౧ రుగ్రికౌచలుకి	౧౪ యథాస్వేయథమ్
౯౨ ఋతశ్చ	౧౫ ద్వన్వ్వంరహస్యమర్యాదావచన
౯౩ సన్వజ్జఘనిచజ్వురేఽన్దగ్లోపే	పుత్రక్రమణయజ్ఞపాత్రప్ర
౯౪ దీర్ఘోలఘాః	యోగాభివ్యక్తిషు
౯౫ అతీత్పుద్వ్యాత్పరప్రథమదత్పు	౧౬ పదస్య
స్పశామ్	౧౭ పదాత్
౯౬ విభాషావెష్టిచష్ట్యైః	౧౮ అనుదాత్తంసర్వమపాదాదౌ
౯౭ ఈచగణః	* సమానవాక్యేనిఘాతయుష్మద
ఇతిసూత్రపారే	ప్రదాదేశావక్తవ్యాః
సత్తమస్యాభ్యామస్యచతుర్థఃపాదః	౧౯ ఆమన్త్రితస్యచ
—*అభ్యామ్యశ్చ*	౨౦ యుష్మదన్తదోష్ఠీచతుర్థిద్వితీ

యాస్థయోర్వాన్నావౌ
 ౨౧ బహువచనస్యవ న్ననసౌ
 ౨౨ తేమయావేకవచనస్య
 ౨౩ త్వామాద్వితీయా యాః
 ౨౪ నచవాహోహౌవయుక్తై
 ౨౫ వశ్యాశ్చైశ్చానాలోచనై
 ౨౬ సపూర్వా యాః ప్రథమాయావి
 భాషా
 ౨౭ తిజోగోత్రాదీని కుత్సనాభీక్ష్య
 యోః
 గోత్ర- బుధి-ప్రవచన-ప్రహసన ప్ర
 కథన-ప్రత్యయన-ప్రవక్ష్య-ప్రాయ-
 న్యాయ- ప్రచక్షణ- విచక్షణ- అవచ
 క్షణ- స్వాధ్యాయ - భూయిష్ఠ-వా
 నామ- గోత్రాదిః
 ౨౮ తిజతిజః
 ౨౯ నలుట్
 ౩౦ నిపాతైర్యద్యదిహస్తకువిన్నెచ్చై
 చ్చవేకచ్ఛిద్యత్రయైక్తమ్
 ౩౧ నహవ్రత్యారమ్భే
 ౩౨ సత్యంప్రశ్నై
 ౩౩ అక్లాత్ప్రీతిలోమ్యే
 ౩౪ హిచ
 ౩౫ ఛస్థస్యనేకమపిసాకాజ్జ్ఞమ్
 ౩౬ యావద్యథాభ్యామ్
 ౩౭ పూజాయాన్నానస్తరమ్
 ౩౮ ఉపసర్గవ్యవేతంచ
 ౩౯ తుపశ్యపశ్యతాహైఃపూజా
 యామ్
 ౪౦ అహేవాచ
 ౪౧ శేషేవిభాషా
 ౪౨ పురావహీప్సాయామ్
 ౪౩ నన్విత్వనుజ్ఞేషణాయామ్

౪౪ కింక్రియాప్రశ్నైనుపసర్గమప్రతి
 పిద్ధమ్
 ౪౫ లోపేవిభాషా
 ౪౬ ఏహిమస్యేప్రహాసేల్పట్
 ౪౭ జాత్యపూర్వమ్
 ౪౮ కింవృత్తంచవిదుత్తరమ్ (మ్
 ౪౯ అహేవాఉతాహేవాచానస్తర
 ౫౦ శేషేవిభాషా
 ౫౧ గత్యర్థలోపాల్పణ్ణచై తాదరకం
 సర్వాన్యత్
 ౫౨ లోట్చ
 ౫౩ విభాషితంసోపసర్గమనుత్తమమ్
 ౫౪ హస్తచ
 ౫౫ ఆమకాస్తరమామన్త్రిత మన
 న్త్రికే
 ౫౬ యేధితువరంఛస్తసి
 ౫౭ చనచిదివగోత్రాదితద్ధితామ్రేడి
 తెష్వగతేః
 ౫౮ చాదిషాచ
 ౫౯ చవాయోగేప్రథమా
 ౬౦ హేతిక్షియాయామ్
 ౬౧ అహేతివినియోగేచ
 ౬౨ చాహలోపవెత్యవధారణమ్
 ౬౩ చాదిలోపేవిభాషా
 ౬౪ వైవావేతిచఛస్తసి
 ౬౫ ఏకాన్యభ్యాంసమగ్ధాభ్యామ్
 ౬౬ యద్వృత్తాన్నిత్యమ్
 * అత్రవ్యవహితేకార్యమివ్యతే
 ౬౭ పూజనాత్పుజితమనుదాత్తం
 కాష్టాదిభ్యః
 కాత్-దారుణ- అమాతాపుత్ర- వెశ-
 అనాజ్ఞాత- అనుజ్ఞాత-అపుత్ర-అయ
 త-అద్భుత- అనుక్త-భృశ-ఘోర-సు

ఖ- పరమ సు-అతి కాష్టావిః

౬౮ సగతిరపితిజ్

* గతిగ్రహణేఉపసర్గగ్రహణమి
వ్యతే

౬౯ కుత్సనెచమస్యగోత్రాదా

* క్రియాకుత్సనశ్చలివాచ్యమ్

* పూతిశ్చసంబంధశ్చలివాచ్యమ్

* వాబహుర్ధమమదా త్తమితి వా

౭౦ గతిర్గతా (చ్యమ్

౭౧ తిజిహదా త్తవతి

౭౨ ఆనుష్ఠితంపూర్వమవిద్యమాన
వత్

౭౩ సామన్వితేసమాసాధికరణే
సామాన్యవచనమ్

౭౪ విభాషితంవిశేషవచనేబహువచ
నమ్

ఇతిసూత్రపారే

అష్టమస్యాధ్యాయస్య ప్రథమపాదః.

౧ పూర్వతాస్థిమ్

౨ నలోపస్సువే స్వరసంజ్ఞాతుస్విధిమ
కృతి

౩ నమునె

౪ ఉదాత్తస్వరితయోర్యణస్వరితో
నుదాత్తస్య

౫ ఏకాదేశఉదాత్తేనోదాత్తః

౬ స్వరితోవానుదాత్తేపదాదా

౭ నలోపఃపాత్రిపదికాత్తస్య

* అ-బహు-నలోపప్రతిషేధః

౮ నజిసంబుద్ధ్యోః

* జావుత్తరపదప్రతిషేధః

౯ మాదుపధాయాశ్చ మతోర్వో
యవాదిభ్యః

యవ- దభ్య-ఊర్తి-భూమి కృమి-

కుక్రిష్ణా-వశా-దా-త్తా-ధా-త్తా-ధా

జి-ధ్వజి-నిజి-సిజి-సంజి-హరిత్ క కు

త్ మరుత్-గరుత్-ఇత్సు-దు-మధు-

ఆకృతిగణాయమ్

౧౦ ఝయః

౧౧ సంజ్ఞాయామ్

౧౨ అసంస్థితస్థావచ్చక్రోవతగ్రాక్షీవ

దు-మణ్యచ్చర్కణ్యతీ

౧౩ ఉదన్వానుదధౌవ

౧౪ రాజన్వాన్సారాజ్యే

౧౫ శస్త్రసీరః

౧౬ అనోసట్

౧౭ నాద్వస్య

* భూరిదాష్టమృద్వాచ్యః

* ఈద్రీధినః

౧౮ కృపోరోలః

* వాలమూలలఘులమఙ్గులీనాం

హలోరమావద్యతఇతివాచ్యమ్

* కపిలకాదీనాం సంజ్ఞాచ్ఛస్త్రసో

ర్వేతివాచ్యమ్

కపిలక-నిర్విలీక- లోమాని-పాం

సుల- క- శుక్ల కపిలికా-తర్పిలికా-

తర్పిలి- ఆకృతిగణాయమ్

౧౯ ఉపసర్గస్యాయతా

౨౦ గోయజి

౨౧ అదివిభాషా

౨౨ పరేశ్వభూజగయోః

* ఘృతస్వరూపస్యగ్రహణమ్

* యోగేచేతివాచ్యమ్

౨౩ సంయోగాస్తస్యలోపః

* యణఃప్రతిషేధోవాచ్యః

౨౪ రాత్సస్య

- ౧౫ ధివ
 ౧౬ ఝల్ ఝలి
 ౧౭ హ్రస్వాద్యంత
 ౧౮ ఇటకుటి
 ౧౯ సోగస్యంయోగాద్యోరస్తేచ
 ౩౦ చోకకుః
 ౩౧ హేలాధః
 ౩౨ దాదెర్థాతోర్ఘః
 ౩౩ వాద్రుహముహష్ఠుహష్ఠి హమ్
 ౩౪ నహేలాధః
 ౩౫ అహాఘః
 ౩౬ వ్రశ్చభన్జస్యజ మృజయజరా
 జభ్రాజచ్ఛశాంపః
 ౩౭ ఏకాచోబశోభమ్రుషస్తస్యన్
 ధోః
 ౩౮ దధస్తధోశ్చ
 ౩౯ ఝలాంజశోఽస్తై
 ౪౦ ఝషస్తధోర్ధోధః
 ౪౧ వధోఃకస్సి
 ౪౨ రదాభ్యానిష్ఠా తోనఃపూర్వస్య
 చగః
 ౪౩ సంయోగాదెరా తోథా తోర్య
 ణ్యతః
 ౪౪ ల్వాదిభ్యః
 * ఋల్వాదిభ్యః క్రిన్విష్టావచ్ఛాచ్యః *
 * దుగోష్ఠీర్ఘశ్చ
 * పూర్జోవిదాశే
 * సిసోత్తేద్రాసకర్తకర్తృకస్య
 ౪౫ ఓదితశ్చ
 ౪౬ క్షియోద్విర్ఘాత్
 ౪౭ శ్యోస్త్వశ్చ
 ౪౮ అభ్యోఽనపాదాన
 ౪౯ దివోఽవిజగిషాయామ్
- ౫౦ నిర్వాణోవాతే
 ౫౧ శుషఃకః
 ౫౨ పచోపః
 ౫౩ త్సాయోమః
 ౫౪ వ్రస్త్యోఽన్యతరస్యామ్
 ౫౫ అనుపసర్గా త్ఫుల్లక్షీబకృశోల్లా
 ఘాః
 * ఉత్ఫుల్లసంపుల్లయో రుపసం
 ఖ్యానమ్
 ౫౬ నుదవిదోష్టతామ్రాహ్రీభ్యోఽ
 న్యతరస్యామ్
 ౫౭ నధ్యాఖ్యాప్యమూర్చిమదామ్
 ౫౮ విత్తోభోగప్రత్యయయోః
 ౫౯ భిత్తంశకలమ్
 ౬౦ ఋణమాధమణ్యై
 ౬౧ నసత్తనివత్తానుత్తప్రతూర్త
 సూర్తగూర్తానిభన్దసి
 ౬౨ క్షీన్వీత్యయస్యకుః
 ౬౩ నశేర్వా
 ౬౪ మోనోథాతోః
 ౬౫ మోష్ఠశ్చ
 ౬౬ ససజుషోరుః
 ౬౭ అపయోశ్వేతవాః పురోడాశ్చ
 ౬౮ అహన్
 * రూపరాత్రిరధస్తరెషు రుత్వం
 వాచ్యమ్
 ౬౯ రోఽనుపి (సి
 ౭౦ అమ్మరూధరవరిత్యుభయధాభన్ద
 * అహరాదీనాం పత్యాదిషు వా
 రేఫః||అహర్-గీర్-ధూర్-అహ
 రాదిః-పతి-గణ-పుత్ర-పత్యాదిః
 ౭౧ భువశ్చమహావ్యాహృతేః
 ౭౨ వసుస్రంసుధ్వంస్వనమహాన్దః

౭౩ తివ్యనసః
 ౭౪ సిపిధాతోరుర్వా
 ౭౫ దశ్చ
 ౭౬ రోహిణిసభాయాదీర్హృదయః
 ౭౭ హలిచ
 ౭౮ ఉపధాయాంచ
 ౭౯ సభకుర్పురామ్
 ౮౦ అదసోఽసెర్దామదోమః
 ౮౧ పతక్షుగ్భహువచనె
 ౮౨ వాక్యస్యతైఃపుతడదాత్తః
 ౮౩ ప్రత్యభివాదెఽశూద్ర
 * (స్త్రీ)యాన్న
 * భోరాజన్యవిశాం వెతివాచ్యమ్
 ౮౪ దూరాధూతెచ
 ౮౫ హైహేప్రయోగే హేహయోః
 ౮౬ సురోరన్యతోఽనన్యస్యాప్యైకై
 కస్యప్రాచామ్
 ౮౭ ఓమభ్యాదానె
 ౮౮ యోయజ్ఞకర్తృణి
 ౮౯ ప్రణవస్తః
 ౯౦ యాజ్ఞాస్తః
 ౯౧ బూహిప్రేవ్యశ్రౌవడ్వావ
 డావహానామాదః
 ౯౨ అగ్నిత్యైవణేపరస్యచ
 ౯౩ విభాషాపుష్టప్రతివచనేహః
 ౯౪ నిగృహ్యేనుయోగెచ
 ౯౫ ఆమ్రేడితంభర్తనె
 * భర్తనెపర్యాయేణేతివక్తవ్యమ్
 ౯౬ అజ్ఞయుక్తంతిజాకాక్షమ్
 ౯౭ విచార్యమాణానామ్
 ౯౮ పూర్వంతుభాషాయామ్
 ౯౯ పరిశ్రేవణేచ
 ౧౦౦ అనుదాత్తంపశ్చిన్నాభిపూ

జితయోః
 ౧౦౧ చిదితిచోపమాశ్లేషీయుజ్య
 మానె
 ౧౦౨ ఉపరిస్విదాసీదిహ
 ౧౦౩ స్వరితమామ్రేడితేఽసూ
 యాసన్నతికోపకుత్సనెషు
 ౧౦౪ క్షియాశీఃప్రైషమతిజాకా
 క్షమ్
 ౧౦౫ అనన్యస్యాపి పశ్చిన్నాభి
 ౧౦౬ ప్లుతావైచక్షుతౌ (యోః
 ౧౦౭ ఏచోఽపగృహ్య స్యాదూరా
 ధూతెపూర్వస్యార్థస్యాదుత్త
 రస్యేదుతా
 * పశ్చిన్నాభి పూజితవిచార్య
 మాణప్రతిభివాదనయాజ్ఞా
 త్రైష్వేవ
 * పదాన్తగ్రహణంకర్తవ్యమ్
 * ఆనున్వితేభవస్తిప్లుతవికారో
 యంవక్తవ్యః
 ౧౦౮ తయోర్వాప్యవచి సంహితా
 యామ్
 ఇతిసూత్రపారే
 అప్తమస్యాధ్యాయస్యద్వితీయఃపాదః

 ౧ మతువసోరుసమ్బుధౌఽఛన్దసి
 * వనఉపసంఖ్యానమ్
 * విభాషాభవద్భగవదఘవతా
 మోచ్యావస్యఽఛన్దసి భాషా
 యాంచ
 ౨ అతానినునాసికఃపూర్వస్యతు
 ౩ ఆతోటినిత్యమ్ (వా
 ౪ అనునాసికాత్పరోనుస్వారః
 సమస్సుటి

* సంపుంకానాంసోవక్తవ్యః	౩౪ విసర్జనీయస్యసః
౬ పుమఃఖయ్యమ్మరే	౩౫ శర్పరేవిసర్జనీయః
౭ నశ్చస్యప్రశాన్	౩౬ వాశః
౮ ఉభయధర్మ	* ఖర్పరేశరివావిసర్గలోపోవక్త
౯ దీప్తదటిసమానపాద	వ్యః
౧౦ స్మాన్మై	౩౭ కుప్సోఽకకపాచ
౧౧ స్వతవాన్పాయా	౩౮ సోవదాదౌ
౧౨ కానామ్రేడితే	* పాశకల్పకకామ్యేష్వితివాచ్యమ్
౧౩ ధోఢేలోపః	
౧౪ రోరి	* అనవ్యయస్యేతివాచ్యమ్
౧౫ ఖరవసానయోర్విసర్జనీయః	* కామ్యేరోరేవేతివాచ్యమ్
౧౬ రోస్సపి	౩౯ ఇణ్షః
౧౭ భోభగోఅఘోఅపూర్వస్య	౪౦ నమస్పరసార్గతోఽః
యోఽశి	౪౧ ఇమదుపధస్యచాప్రశ్యయస్య
౧౮ వ్యోర్గఘుప్రయత్నతరశ్శాకటా	* ముహుసఃపతిషేధః
యనస్య	౪౨ తిరసోస్యతరస్యామ్
౧౯ లోపశ్శాకల్యస్య	౪౩ ద్విప్రీశ్చతురితికృతోఽథై
౨౦ ఓతోగార్గస్య	౪౪ ఇమసోస్సామథ్యై
౨౧ ఉజ్జీచపద	౪౫ నిశ్యంసమాసేఽనుత్తరపదస్థ
౨౨ హలిసర్వేషామ్	స్య
౨౩ మోనుస్వారః	౪౬ ఆతఃకృకమికంసకుమ్భపాత్రకు
౨౪ నశ్చాపదాస్తస్యర్ములి	శాకర్ణీవ్వనవ్యయస్య
౨౫ మోరాజిసమఃకాప్వ	౪౭ అధశ్శిరసీపద
౨౬ హేమపరేవా	౪౮ కసాదిమచ
* యవలవరేయవలావేతివక్తవ్య	కసరః - కౌతమక-తః-భాగ్రితు
౨౭ నపరెసః	(మ)ష్టుత్రః-శునసరగ్గః - సద్యసాకలః-
౨౮ జ్ఞోఃకుక్టుక్శరి	సద్యసీగ్రఃసాద్యసగ్రః-కాంస్తాక-స
౨౯ డస్సిధుట్	గ్నిమక-జ్ఞేకా - ధనుమక-పాలం-బర్హి
౩౦ నశ్చ	ష్టులం యజుష్పాత్రం-అయసాగ్రాంతః-
౩౧ శితుక్	తమసాగ్రాంతః-అయసాగ్రాంతః-మేదస్సి
౩౨ జమోహ్రస్వాదచిఃజముణ్మి	జ్ఞః-భాసగరః అహసగరః-ఆకృతిగ
త్యమ్	ణోయమ్
౩౩ మయడభోవోవా	౪౯ ఛన్దసివాప్రాప్రేడితయోః

౫౦ కణకరతరతికృధిక్వతేవ్వది
తేః
౫౧ వజ్రమ్యూఃపరావధ్యథే
౫౨ పాతౌచబహుళమ్
౫౩ షష్ఠ్యాఃపతిపుత్రప్తృత పారపద
పయస్వీషేషు
౫౪ ఇదాయావా
౫౫ అపదానైస్యమూర్ధన్యః
౫౬ నహేస్సాడస్యః
౫౭ ఇన్కోకాః
౫౮ నిమ్బినర్జ నీయశర్ వ్యవాయేపి
౫౯ అదేశ ప్రత్యయయోః
౬౦ శాసనసమసీనాంచ
౬౧ స్తాతిణ్యోరెవవణ్యభ్యా సాత్
౬౨ సస్విదిస్వదిసహీనాంచ
౬౩ పాగ్నీతాదఙ్వ్యవాయేపి
౬౪ స్థాదివ్యభ్యాసేన చాభ్యా సస్య
౬౫ ఉపసగ్ధాత్పునోతిసువతిస్యతి స్తా
తిస్తోభితిస్థా సేనయసేధసేచసజ్జ
స్వజ్ఞామ్
౬౬ గుహరప్రతేః
౬౭ ప్రమౌః
౬౮ అవాచ్ఛాలవృనావిహార్య
యోః
౬౯ వెత్వస్యనోభోజన
౭౦ పరినివిభ్యస్సేవసేతనయసేపున
హమత్ స్తస్వజ్ఞామ్
౭౧ సివాదీనాంవాఙ్వ్యవాయేపి
౭౨ అనువర్యభినివిభ్యస్సప్రతేరపా
ణిషు
౭౩ వెసగుదైరనిష్ఠాయామ్
౭౪ వరేశ్చ
౭౫ పరిసుక్షాచాచ్యభరతేషు

౭౬ స్ఫురతిస్ఫులత్యోర్నిర్నివిభ్యః
౭౭ వెసగుభాతేర్నిర్నివిభ్యః
౭౮ ఇణిష్ఠ్యంబుజ్ లిటాన్తోన్తోత్
౭౯ విభాషేటః
౮౦ సమాసైశ్శులెస్సంగః
౮౧ భీరోఃస్థానమ్
౮౨ అగ్నోస్తుత్ స్తామసోమాః
౮౩ జ్యోతిరా యువఃస్తామః
౮౪ మాతృపితృభ్యాంస్యసా
౮౫ మాతృపితృభ్యామన్యతరస్యా
మ్
౮౬ అభినసప్తనశ్శబ్దసంజ్ఞాయామ్
౮౭ ఉపసగ్ధపాదీదుర్భావ మప్తిర్య
చ్చరః
౮౮ సువినిర్దుర్భవస్సపిసూతి సమాః
౮౯ నిసదీభ్యాంస్నాతేః కాశలే
౯౦ సూత్రంప్రతిష్ఠాతమ్
౯౧ కపిత్థలోగోత్రే
౯౨ ప్రహోగ్రగామిని
౯౩ వృతాసనయోర్విష్టరః
౯౪ ఛన్దోనామ్నిచ
౯౫ గవియధిభ్యాంస్థిరః
౯౬ వికుశమిపరిభ్యఃస్థలమ్
౯౭ అమృతృగుభామిసవ్యాపవ్య
త్రికుశకుశంక్వజ్జుమజ్జేపుజ్జేపర
మెబర్నిర్నివ్యగ్నిభ్యఃస్థః
* స్థాస్థిస్థ్యాణామితవక్తవ్యమ్
౯౮ సుషామాదిషుచ
సుషామా-నిష్ఠామా-దుష్ఠామా-సు
షేధః-నిషేధః-దుష్టేధః-సుషధిః-నిష్ఠ
ధిః-దుష్టధిః-సుష్టు-దుష్టు-గౌరిష కుథః
సంజ్ఞాయామ్-ప్రతిష్ఠికా - జలాషా
హమ్-నాషేచనమ్-సుద్దుభిషేచనమ్

ఏతిసంజ్ఞాయామగాత్ - హరిషేణః ౩
సక్షత్రాద్వా-రోహిణీషేణః- ఆకృతిగ
గణాయమ్

౯౯ ఏతిసంజ్ఞాయామగాత్
౧౦౦ సక్షత్రాద్వా
౧౦౧ హస్తాత్తదాతద్భితే
౧౦౨ ససస్తపతాపనాసేవనే

౧౦౩ యుక్తత్రయమస్తవపాదం *
౧౦౪ యజుష్యేకామమ్
౧౦౫ స్తతస్తానుయోశ్చస్తసి
౧౦౬ పూర్వపదాత్

౧౦౭ సుఖః
౧౦౮ సనోతేరసః
౧౦౯ సహోవృతసర్తాభ్యాంచ
౧౧౦ నరపరస్పసృజిస్పృశిస్పృశి
సవనాదీనామ్

౧౧౧ సాత్పదాద్యోః
౧౧౨ సిచోయజీ
౧౧౩ సేథతేర్గతా
౧౧౪ ప్రతిస్తభ నిస్తభౌచ

౧౧౫ సోధః
౧౧౬ స్తమ్భుసిపుసహంచజీ
౧౧౭ సునోతేస్సృసనోః
౧౧౮ సద్యపరస్పలిటి

* స్వజ్ఞైరుపసంఖ్యాంమ్
౧౧౯ నివృణ్ణభ్యౌడ్యవాయేవా
శస్తసి

ఇతిసూత్రపాతే

అష్టమస్తాధ్యాయస్యతృతీయః పాదః.

౧ రషాభ్యాంనోణస్సమానపదే
* ఋవణ్ణాన్నస్యణత్వంవాచ్యమ్
౨ అటౌకుప్వాన్ సుమ్వవాయేపి

పూర్వపదాత్సంజ్ఞాయామగః
వసమ్మరగామిత్రకాసిధికాసారి
కాకోటరాగ్రేభ్యః

౫ ప్రసరస్తత్కరే శుష్కత్రామృతా
ర్వృఖదిరపీయూత్రాభ్యానం
జ్ఞాయామపి

౬ విభాషేవధివనస్పతిభ్యః
ద్యౌచ్ త్రౌచ్ భ్యామేవ
* ఇరికాదిభ్యఃప్రతిషేధావక్తవ్యః
ఇరికా మిరికా-శ్శ్చిమిర-ఆకృతిగ
ణోయమ్

౭ అహేచ్ఛా౭దస్తాత్
౮ వాహనమాహితాత్
౯ పానంచేశే

౧౦ వాభావకరణయోః
* గిరినద్యాదీనాంవా
గిరినదీ గిరినఖ- గిరినద్ధ గిరినత
మ్భు-చక్రనదీ- చక్రతమ్భు-తూర్వ
మానమాహేన- అర్గయన- ఆకృతిగ
ణోయమ్

౧౧ పాత్రీతిపదికాస్తనుమ్విభక్తిమృచ
* యువాదెర్న
ఆర్యయూనాక్షత్రియయూ
నా ప్రపక్వాని- పరిపక్వాని - దీర్ఘా
న్తీ- ఆకృతిగణోయమ్॥

౧౨ ఏకాజుత్రరపదణః
౧౩ కుమతిచ
౧౪ ఉపసర్గాదసమాసేపిణోపదేశ
౧౫ హినుమీనా (స్వ
౧౬ ఆనిలోటౌ

౧౭ నెర్దదనదవతపదఘుమాస్యతిహ
న్తియాతివాతిద్రాతిప్నాతివపతి
వహతిశామ్నాతివిసోతిదెద్ధిమృచ

- ౧౮ శేషవిభాషాకథాదావమాన్తవేశ-నివాస-అగ్ని-అనూప - ఏతా
ఉపదేశే న్యుత్తరపదానిప్రయోజయన్తి- పరిస
౧౯ అనితే: ర్తనం-పరిగహనం- పరిసంధనం- శరని
౨౦ అస్త: వేశ:శరనివాస: శరాగ్ని: దర్భానూ
౨౧ ఉభౌసాభ్యానస్య స: ఆచార్యాదణత్వంచ-ఆచార్యభో
౨౨ హత్తైరత్పూర్వస్య గీన: ఆకృతిగణాయమ్
౨౩ వమోర్వా పాతాన్తరం యుభా- సృనమ
౨౪ అస్తరదేశే న-నరనగర-సంధన- యజ్ఞతీ-గిరినదీ-
౨౫ అయనంచ గృహనమన-నివేశ- నివాస-అగ్ని- ఆ
౨౬ ఛద్వస్యదవగ్రహాత్ నూప ఆచార్యభోగీన-చతుర్దాయన-
౨౭ నశ్చధాతుస్థాదుమభ్య: ఇరికాదీనివనోత్తరపదాని - సంజ్ఞా
౨౮ ఉపసర్గాదనోత్పర: యామ్-ఇరికా-తిమిర-సమీర- కుబేర-
౨౯ కృత్యచ: హరి-కర్తార-యుభాది:
* సిర్విణ్ణస్యోఽసంఖ్యానమ్ * అగ్రగ్రామాభ్యా న్నయతే ణ్ణో
౩౦ ణేర్విభాషా వాచ్య:
౩౧ హలశ్చేజుపధాత్ ౪౦ స్తోశ్చునాశ్చు:
౩౨ ఇజాదేస్సనుమ: ౪౧ ఘ్ననాఘ్న:
౩౩ వాసింసనింక్షున్దామ్ ౪౨ సపదాన్తాట్టోరనామ్
౩౪ నభాభూపూకమిగమిష్యాయా * అనామ్నవతిసగరీణామిశివక్త
వేపామ్ వ్యమ్
* పూజపవేహగ్రహణమివ్యతే ౪౩ తోష్ఠీ
* ణ్యుత్తభాదీనామ పసంఖ్యానమ్ ౪౪ శాత్
౩౫ హత్పదాన్తాత్ ౪౫ యరోఽనునాసికే ౨నునాసికో
౩౬ నశేషాస్తస్య వా
౩౭ పదాన్తస్య * ప్రత్యయేభాషాయాన్నిత్యమ్
౩౮ పదవ్యవాయేపి ౪౬ అచోరహాభ్యాండ్వే
* అతద్ధితత్తివాచ్యమ్ ౪౭ అనచ
౩౯ యుభాద్విభుచ * యణోమయోద్వేవాచ్యే
యుభా-సృనయన-సద్వి-సద్దన- ౪౮ నాదిన్యాకోశేపుత్రస్య
నగర - ఎతాన్యత్తరపదాని సంజ్ఞా * తత్పరేచ
యాంప్రయోజయన్తి హరినద్దీ- హరి * వాహతజగ్ధయో:
న్దన: -గిరినగరం-సృతిర్యజిప్రయోజయ * ఖయోద్వితీయాశ్శ్చరి పౌషర
తి-సగీవృత్యతే-నర్దన గహన - ననన-సి సాదెరితివాచ్యమ్

౪౯ శరోచి	౬౨ యో యో హేమాన్యతరస్మామ్
౫౦ త్రివ్రభృతిషుశాకటాయనస్య	౬౩ శశ్చోఽటి
౫౧ సర్వత్రశాకల్యస్య	* భత్వమమీతివాచ్యమ్
౫౨ దీర్ఘదాచార్యాణామ్	౬౪ హలోయమాంయమిలోపః
౫౩ ఝలాంజశ్ ఝశి	౬౫ ఝరోఝరిశవణ్ణై
౫౪ అభ్యాసేదర్ప	౬౬ ఉదాత్తాదనుదాత్తస్య స్వరితః
౫౫ ఖరిచ	౬౭ నోదాత్తస్వరితోదయమగార్గ్య
౫౬ వావసానే	కాశ్యపగాలవానామ్
౫౭ అణోఽప్రగృహ్యస్యానునాసికః	౬౮ అట
౫౮ అనుస్వారస్యయివరసవర్ణః	ఇతిసూత్రపారే
౫౯ వాపదాస్తస్య	అష్టమస్యాధ్యాయస్యచతుర్థః పాదః
౬౦ తోర్ని	అర్థాయత్వ
౬౧ ఉదఃస్థాప్తమౌఘ వ్యఘ్రార్కస్య	

అష్టాధ్యాయాసమాప్తా.

శ్రీయైనమః.

ధా తు పా త పార్షణి.

భావదయః.

ఉదాత్తాః||పర స్తైపదీ భూ-సత్తాయామ్—అధతవర్గీయాస్తాఅత్త
నేపదినః||ఏకవృద్ధా||స్పర్ధ సంఘర్షే||గాధ్య-ప్రతియ్యోవిప్పయోర్గ్రింధేచ||బా
ధ్య - విలోడనే||నాధ్య-నాధ్య-యాభ్యోపతాపైశ్వర్యాశీష్టు||దధ-ధాంణే||
సుకది ఆప్రవణే||శ్వేది శ్వేత్వే||పది అభివాదనస్తుతోఽయః||భది-కల్యాణే
సుఖేచ||మది-స్తుతిమోదనుదస్వన్నకాంతిగతిషు||స్పది కించిచ్ఛలనె||స్థిది-
పరిదేవనే-ముదహర్షే||దద-దానే||వ్వద-స్వర్ద-ఆస్వాదనె||ఉర్ద-మా
నేక్రీడాయాంచ||కుర్ద-ఖుర్ద-గుర్ద-గుద-క్రీడాయామేవ||మూద-క్షరణే||
హృద-అవ్యత్రైశ్చ||హ్లాదీ-సుఖేచ||స్వాద-ఆస్వాదనె||పర్ద-కుత్సితే
శ్చ||యతీ-ప్రయత్నే||యుత్య జుత్య-భాసనే||విధ్య-వేద్య-యాచనె||శ్రధి
శ్రేధిల్లే||గ్రధి కాటిల్లే||కణ్ఠ-స్తామాగూమ్||౩౬||ఏకాదశోనుదాత్తతో

గతాః—*—అధాన్తశ్చింత్యోన్మీయానాఃపరస్త్వేపదినః॥అతః సాంత్యగ్న
మనః॥దితీ-సంజ్ఞా నే॥మృతిర్ అసేచనే॥శ్చుభిర్ శ్చుభిర్ శ్చుభిర్ శ్చుభిర్ శ్చుభిర్ శ్చుభిర్
లోడనే॥కుభి పుభి బుభి-వ గి హింసాసంకెశనయోః॥పిథ గత్యాం॥ పిథా-
శాస్త్రైమాంగల్యేదఃఖాద్య-భక్షణే॥ ఖద-స్థైర్యేహింసాయాంచ ॥ బద-
స్థైర్యే॥ గద- వ్యక్తాయాంచాచి॥ రద-విలేఖనే॥ఐద-అవ్యక్తేశజై॥అర్ద-గతా
యాచనేచ॥నర్ద గర్ద- శజై॥తర్ద- సింహాయాం॥కర్ద కుత్సితేశజై॥ఖర్ద-దంద
శూకే॥ అతి- అ- బంధనే॥ ఇది పరమైశ్వర్యే॥బిది- అవయవే భిదీతిపా
రాంతరిమ్॥(గడి-చదనైకదేశే॥)బిది కుత్సాయామ్॥టునిది-సమ్మద్ధా॥ చది-
ఆహ్లాదనదీప్తావ॥త్రది చెష్టాయామ్॥కది- క్రిది క్లది- ఆహ్వానరోదనేచ॥

క్లిది- పరిదేవనై॥ శుంధ శుద్ధా॥౩౮॥—*—అధకవర్గీయానా
ఆత్మనేపదినఃద్విచత్వారింశత్ ॥శీకృ-సేచనే॥సీకృ- ఇతిపారాంతరిమ్॥లో
కృ- దర్శనే॥ స్త్రీకృ-సంఘాతే॥ద్రీకృ-ధ్రీకృ-శబ్దోత్సాహయోః॥రేకృ శం
కాయామ్॥ సేకృ- సైకృ- స్రీకృ-శ్రీకృ- క్లకృ-గత్యా॥శకృ-శంకాయామ్॥అకి-
లక్షణే॥ వకి-కాటిత్యే॥మకి-మండనే॥ కకి- తాత్యే॥కుక- వృక-ఆదానే॥చ
క-త్యాప్రాప్రతిఘాతేచ॥కకి- వకి- శ్వకి త్రకి ధౌకృ త్యాకృ- స్వక-వసక-
మసక-టికృ- టీకృ- తికృ-తీకృ-రఘి-లఘి గత్యర్థాః ॥ స్వకేతిపాతాన్త
రమ్॥లఘిభోజననివృత్తావపి॥అఘి- వఘి- వఘి-గత్యా॥పె-గత్యా॥త్యా
రంభచేత్యపరే॥ మఘి- కైతవేచ॥ రాఘు- లాఘు- ద్రాఘు-సామధ్యే॥
ధ్రాఘుశత్యపరే॥ ద్రాఘుఆయామేచ॥శ్లాఘు- కత్తనే॥ ౪౨॥ —*—
అధకవర్గీయానాఃపరస్త్వేపదినఃఅష్టపంచాశత్ ॥ఫక- నీచైర్గతా॥తక- హ
సనై॥ తకి కృచ్ఛిజీవనై ॥ శుక-గతా ॥ బుక- భవణే॥ కఖ- హస
నే॥ఓఖ- రాఖ-లాఖ- ద్రాఖ- ధ్రాఖ- శోషణాలమర్థయోః॥శాఖ-
శ్లాఖ-వ్యాప్తా॥ఉఖ-ఉఖ- వఖ-వఖ మఖ- మఖ- ణఖ ణఖ-రఖ-రఖ-లఖ-
లఖ- ఇఖ-ఇఖ-ఈఖ-వల్ల-రగి-లగి-అగి-వగి-మగి- తగి-త్వగి శ్రగి-శ్వగి-శ్లగి-
ఇగి-రిగి లిగి-గత్యర్థాః॥రిఖ రిఖ లిఖ-త్రఖ త్రఖ-శిఖ-గత్యా॥ఇతికేదత్ ॥త్వ
గి- కంపనేచ॥యుగి-జుగి-బుగి- వర్జనే॥ఘఘ హసనే ॥ దఘి-పాలనే॥లఘి-
శోషణే॥ మఘి - మండనై॥శిఘి- ఆఘాతే॥అర్ఘి - మూల్యే॥౫౦॥ఫక-ద
యోగతాః—*—అధకవర్గీయాంతాఆత్మనేపదినఃఏకవింశతిః ॥ పర్వదీ
ప్తా॥ వచ- సేచనేసేవనేచ॥లోచ-దర్శనై॥శచ-వ్యక్తాయాంచాచి॥శ్వచ-
శ్వచి- గతా॥ శచిచ॥ కచ బంధనే॥కచి- కాచి-చి ప్రిబంధనయోః॥మచ-ము
చి-కలగనే॥మచి- ధారణాశ్రాయపూజనేషు॥ పచి-వృక్షీకరణే॥ఘచ-ప్ర
సాద॥ఋజ-గతిస్థానార్జనోపార్జనేషు॥ఋజ-భృజే- భర్జనే॥ ఏజ- భృ

జ్య భాగ్య- దీప్తా ॥ భజ-గతికుత్సనయోః ॥ వర్షాదయోగతాః॥౨౧॥
 —*—అధవవర్గీయాంతావృజ్యంతాఃపరస్మైవదనఃద్విసప్తతిః॥ శుచ- శో
 రే॥కుచ-శబ్దతారే,కుంచ- క్రించ- కాటిల్యాల్పీభావయోః॥లుంచ- అప
 నయనే॥అంచు గతిపూజనయోః॥వంచు- చంచు తంచు, త్వంచు-ముంచు-
 మ్లుంచు- ముంచు-ముంచు- గత్యుద్ధాః॥గుంచు- గ్లుంచు- కుజు-ఖుజు- స్త్రైయకర
 నె॥స్తుంచు- వజ్జ-గతౌ- వజ్జిరాత్తనేవద్యపి॥గుజు-అశ్వకైశబ్దే॥అర్చ పూజా
 యామ్ స్లేచ్ఛ- అవ్యకైశబ్దే॥లఛ లాభి-లక్షణే॥వాభి- ఇచ్ఛాయామ్॥
 అభి-ఆయామె॥హీచ్ఛ-లజ్జాయామ్॥హుర్వా-కాటిలే॥ముర్వా-మోహ
 సముచ్ఛాయయోః॥స్పూర్వా- విస్తృతౌ॥యుచ్ఛ- ప్రమాదే॥ఉచి-ఉంఛే॥
 ఉచీ వివాసే॥ భజి భజి- భృజ భృజి-భృజ-భృజి- గతౌ॥ భిజచ॥కూజ-
 అశ్వకైశబ్దే॥అర్జ వర్జ-అర్జనే॥గర్జ-శబ్దే॥తర్జ భర్తృనే॥కర్జ-వృధనే॥ఖర్జ పూ
 జనేచ॥ అజ- గతితైపణయోః॥తేజ-పాలనే॥ఖజ- మంధే॥కజమదత్యత్యేక
 ఖజి గతివై క్షబ్దే॥ ఏజ్య కంపనే॥ టుటసుత్పత్తా- వజ్రస్థోపేక్షి- తయే॥
 క్షీజ- అవ్యకైశబ్దే॥ లజ- లజి-భర్జనే॥లాజ-లాజి భర్జనేచ॥జజ-జజి-యు
 ధ్లే॥శుజ హింసాయామ్॥ తుజి పాలనే॥ గజ గజి-గృజ గృజి-ముజ-ముజి-
 శబ్దాః॥గజ-మదనేచ॥వజ-ప్రజ-గతౌ॥శుచాదయోగతాః॥౨౨—*—
 అధటవర్గీయాంతాశ్శాఙ్యంతాఅత్తనేవదనఃపట్రింశత్ ॥ అట్ట-అతిక్రమ
 హింసయోః॥వెట్ట- వేష్టనే॥చెట్ట- చెష్టాయామ్॥గోష్ట-లోష్ట- సంఘాతే॥
 ఘట్ట చలనే స్ఫుట వికసనే॥ అటి-గతౌ॥ ఎరి ఏకవర్షాయామ్॥వరి-కిరి-
 శోకే॥ మిరి- పాలనే॥ హెర- విబాధాయామ్॥ఏతచ॥హిడి - గత్యనాదర
 యోః॥హుడి సంఘాతే॥కుడి-దాహే॥చడి-విభాజనే॥ మడి చ ॥ భడి-పరి
 భాషణే॥పిడి- సంఘాతే॥నుడిమార్జనే॥తుడి-తోడనె॥ హుడి-ఎరణే- హర
 ణత్యేకే॥ స్ఫుడి- వికసనే॥చడి-కోపే॥శడి రుజాయాంసంఘాతేచ॥తడి-
 తాడనే॥ వడి- గతౌ॥కడి-మదే॥ఖడి-మంధే॥హెడ్వ-హెహెడ్వ అనాదరే॥
 బాడ్వ- ఆస్తావ్యే॥ దాడ్వ- ధాడ్వ-విశరణే॥ శాడ్వ-స్థాఘాయామ్॥అట్టా
 దయోగతాః॥౩౨—*—అధటవర్గీయాంతసమాప్తైఃపరస్మైపదినః॥ శౌ
 ట్పు- గర్వే॥యాట్పు- బంధే॥స్లేట్పు- మ్రేడ్పు- మేట్పు-ఉన్మాదే॥కటే- వన్మా
 ఎరణయోః॥చటే ఇత్యేకే॥అట-పట గతౌ॥రట పరిభాషణే॥లట బాల్యే॥శ
 ట రుజావిశరణగత్యవసాననైషు॥వట-వేష్టనే॥కిట ఖట-త్రాసే॥శిట-పిటఅ
 నాదరే॥జట-ఝట సంఘాతే॥భట-భృతౌ॥తట ఉచ్ఛాయే॥ఇట-కాంక్షా
 యామ్॥నటన్మత్తే॥పిట-శబ్ద సంఘాతయోః॥హట-దీప్తా॥పట అవయవేలు
 టవిలోడనే॥డాంతోయమిత్యేకే॥దిట-పరిపేక్ష్యే॥ విట-శబ్దే॥విట ఆకౌ
 శే-హిటత్యేకే॥ఇట-కిట-కటీ గతౌ॥మడి-భూపాయామ్॥కుటి-వైకల్యే॥కు

డి త్యేకే॥ యడ మర్దనె॥ చుడి-అల్పీభావె॥ ముడి-బండనె॥ పుడి చేత్యేకే॥ రుటి-
లుటి-స్తేయే॥ రురి లురీ త్యేకే॥ రుడి-బుడిత్యేకే॥ స్ఫుటిర్ విశరణె॥ స్ఫుటిత్యే
పికేచితే॥ పర-స్యక్తాయాంవాచి॥ పర స్థాత్యే॥ మర-మదనివాసయోః॥ కరకృ
ప్రజీవనె రత పరిభాషణే॥ హర-స్తు తతరత్వయోః బలాతా-రణత్యేకే గు
ర-బర-ఉర ఉపమాతే॥ ఊరే త్యేకే॥ పిర హింసాసంక్షేపనయోః॥ శర కైత
వేచ॥ శుర-గతిప్రతిఘాతే॥ శురీతి స్వామీ॥ కురిచ॥ బురి-అలస్యేప్రతిఘాతేచ॥ శు
రి-శోషణే॥ దురి లురి-గతా॥ చుడ్డ-హావకరణే॥ అడ్డ అభియోగే॥ కడ్డ శార-
శ్యే॥ క్రీడ్ప-విహారే॥ శుద్ధ-తోడనె॥ తూడ-ఇత్యేకే॥ హుడ్పు హూడ్పు హూ
డ్పుగతా॥ రొడ్పు-అనాదరే॥ రోడ్పు లోడ్పు-ఉచ్ఛాదే॥ అడ్డ-ఉద్ద్యమే॥ లడ- విలా
సే॥ కడ-మడే॥ కడిఇత్యేకే॥ గడి వదనైకదేశే॥ ౭౯॥ శౌట్యప్రభృతయో గతాః॥

—*—అధపవర్గీయాంతా ఆత్మ నెపదినఃస్తోభత్యంతాశ్చతుస్త్రింశత్ । తి
పు- తేపు ప్తిపు- ప్తేపు-తురణాధాః॥ ఆవ్యోనుదాత్తః- తేపుకంపనచ॥ గ్నే
పు- దైన్యే॥ టువేపు-కంపనె॥ కేపు గెపు-గ్నేపుచ॥ మెపు-రెపు లేపు గతా॥
త్రపు-మలజ్ఞాయామి॥ కిపి- చలనె॥ రవి లవి అవి- శబ్దే॥ లవి అవస్థాంసన
చ॥ కబ్బ- వణ్ణే॥ క్లీబ్బ- అథార్వే॥ క్లీబ్బ-మడే॥ శీబ్బ- కథ్థనె॥ వీబ్బ-చ॥ రేబ్బ-
శబ్దే॥ అభి రభీ- కృచిత్పర్యేతే॥ లభిచ॥ వ్రభి-సభి-ప్రతిబంధే॥ జభ - జృభి-
గాత్రవినామే॥ శల్బ- కథ్థనె॥ వల్బ- భాజనె॥ గల్బ ధార్వే॥ స్త్రంభు - శ్రం
భు- ప్రమాదే॥ ప్రాభుస్తంభే॥ తిప్పప్రభృతయో గతాః॥ ౩౮॥ —*—అధపర

స్తావదినఃపవర్గీయాంతా ఎక చత్వారింశత్ ॥ గుప్తా- రక్షణే॥ ధూప - సం
తాపే॥ జప- జల్ప-స్యక్తాయాంవాచి ॥ జప-మానసేచ॥ చప- సాంత్యనె॥
షప- సమవాయె॥ రప లప వ్యక్తాయాంవాచి ॥ చుప మందాయాం గతా॥
తుప-తుంప-తుప్-తుప్-తుఫ-తుంఫ-తుఫ తుప్-ఫ- హింసాధాః॥ పర్ప-
రఫ రఫి అర్ప-పర్ప-లర్ప బర్ప-మర్ప-కర్ప-ఖర్ప-గర్ప-శర్ప- మర్ప- చర్ప-గ
తా॥ కుబి ఆచ్ఛాదనే॥ లుబి-తుబి అర్థనె॥ చుబి వక్త్రసంయోగే॥ మృభు-
ప్రంభు-హింసార్థా॥ పిభు-షింభు-ఇత్యేకే॥ శుభ శుంభ భావణే-భాసన
ఇత్యేకే-హింసాయామిత్యన్యే॥ గుప్తాప్రభృతయో గతాః॥ ౪౦॥ —*—

అధానునాసికాంతాఃకమ్యంతా ఆత్మ నేపదినోదశ ॥ ఘ్రిణి-ఘ్రిణి-ఘ్రిణి గ్ర
హణే॥ ఘ్రిణ ఘ్రిణ భ్రమణే॥ పణ-వ్యనహారేస్తౌతాచ ॥ పన-చ॥ భామ-
కోధే॥ క్షమామసహనే॥ కము-కాంతా॥ ఘ్రిణాదయో గతాః॥ ౪౦॥ —*—
అధక్రమ్యంతాస్త్రింశత్పరస్తావదినః॥ అణ-రణ-వణ-భణ-మణ-కణ-క్వణ-
ప్రణ-భ్రణ-ధ్వణ-శబ్దాధాః-ధనిత్యపికేచితే॥ ఓణ్య-అపనయనే॥ శోణ్య-వ
ర్ణగత్యోః ॥ శోణ్య-సంఘాతే ॥ స్లోణ్యచ॥ ప్రేణ్య-గతిప్రేషణక్షేపణ-వై

జ్యోతిషి॥ ధృణ-శబ్దైబణైశ్యపి కేఽత్॥ కన-దీప్తికాంతిగతిషు ॥ ప్రసవన-
 శబ్దై॥ వన-చణ-సంభక్తై ॥ అమగత్యాదిషు॥ ద్రమ-హమ్మ-మీమ్మ గతౌ॥
 మీమ్మశబ్దేచ॥ చము-ఛము-జము-ఝము-అదనే॥ జిము-ఇతికేఽత్॥ క్రము-పాదవి
 త్తేపే అణాదయోగతాః॥ ౩౧—*—అథరేవత్యంతాఅత్త సేపదినశ్చ
 త్వాసింశత్॥ అయ-వయ-సయ మయ-చయ-తయ ణయ-గతౌ॥ పయచ॥
 దయ-డానగతరక్షణహింసాదానేషు॥ రయ-గతౌ-లయచ॥ ఊయ-కంతు
 సంతానే॥ పూయావిశరణేచర్లభచ ॥ కూయా-శబ్దేఊదసచ॥ త్కూయా
 విధూననే॥ స్ఫూయా ఓప్యాయా వృద్ధౌ॥ తాయ-సంతానపాలనయోః॥
 శల-చలనసంవరణయోః॥ వల-వల్ల-సంవరణేసంచరణేచ॥ మల-వల్ల-ధారణే॥
 భల-భల్ల-పరిభావణహింసాదానేషు ॥ కల-శబ్దసంఖ్యానయోః॥ కల్ల-అప్య
 క్తేశబ్దే అశబ్దజతిస్వామి॥ తెవృ-దెవృ-దేవన॥ షెవృ-కేవృ-గైవృ-పెవృ-మెవృ-
 న్మెవృ-సేవనే॥ శేవృ-భృృ-శ్లేవృ-కెవృ-ఇత్యప్యేకే ॥ రేవృ-ష్లవగతౌ॥ అ
 యాదయోగతాః॥ ౪౦—*—అథావత్యంతాఃపరస్తైపదివికనవతిః॥ మ
 వ్య-బంధనై॥ సూర్వ-ఉర్వ-ఈర్వ-ఉర్వాస్థాః హయ గతౌ॥ శుచ్య-
 అభివవే॥ చుచ్యఇత్యేకే ॥ హర్య-గతికాంత్యోః॥ అల-ఘాషణపర్యాప్తివార
 ణేషు-అయంస్వరితేదిత్యేకే॥ ఇఫలా-విశరణే॥ మీల-శ్రీల-స్తీల-క్షీల-నిమేష
 ణే॥ నీల-ప్రతిష్ఠంభే॥ నీల-వర్ణే॥ శీల-సమాధా॥ కీల-బంధనై॥ కూల-ఆవరణే॥ శూ
 ల-రుజాయాంసంఘాతేచ॥ తూలనివర్తనే॥ సూలసంఘాతే॥ మూలప్రతిష్ఠా
 యామ్॥ ఫల-నిష్పత్తై॥ చుల్లభావకరణే॥ పుల్లవికసనై॥ చిల్లవైధిత్యభావకర
 ణేచ ॥ తిల-గతౌ-తిల్లేత్యేకే ॥ వెల్మ-చెల్మ-కెల్మ-ఖల్మ-త్వెల్మ-వేల్ల-చల
 నే॥ పేల్మ-ఫేల్మ-శేల్మగతౌ॥ షెల్మ-ఇత్యేకే॥ ఫల-సంచలనే॥ ఖల-సంచ
 యోగల-అదనే॥ వల-గతౌ॥ దశ-విశరణే॥ శ్వల-శ్వల్ల-ఆశుగమనే॥ భౌల్మ-
 భోర్మ-గతిప్రతిఘాతే॥ ధోర్మ-గతిచాతుర్యే॥ త్సర-చ్యుత్తగతౌ॥ క్షరహూ
 ర్చనే॥ అభృ-వభృ మభృ-చర-గత్యర్థాః-చర-భక్షణేవి॥ స్థివు నిరసనే॥ జి-
 జయో॥ జీవ-ప్రాణధారణే॥ వీవ-మీవ-తీవ-ణీవ-స్థాల్మ॥ క్షివు-క్షౌవు-నిరస
 నే॥ ఉర్వీ-తుర్వీ-ధుర్వీ-దుర్వీ-హింసాధాః॥ నుర్వీ ఉద్యమనై॥ మర్వీ
 బంధనే॥ పుర్వ-పర్వ-మర్వ-పూరణే॥ చర్వ-అదనే॥ భర్వ-హింసాయామ్॥ క
 ర్వ-ఖర్వ-గర్వ-దర్వే॥ అర్వ-శర్వ-షర్వ-హింసాయామ్॥ ఇవి-వ్యాప్తా॥ పివి
 మివి-ణివి-సేచనై॥ పివీత్యేకే॥ సేవనఇత్యన్యై ॥ హివి-దివి-ధివి-జివి-ప్రీణ
 నాధాః॥ రివి-రవి-ధవి-గత్యర్థాః॥ కృవి-హింసాకరణయోశ్చ॥ మవబంధనై॥
 అవ-రక్షణగతికాంతిప్రీతిత్వప్రవగమప్రవేశశ్రవణస్వాప్యర్థయాచనక్రియ
 చ్చాదీప్రవ్యాప్త్యాల్లింగనహింసాదానభాగవృద్ధిషు॥ మవ్యాదయోగతాః॥
 ౯౧—*—ధాతుగతిగుణ్యోః అయంస్వరితేత్ ౧ ॥ —*—అథఊ

హంతాఅత్తనేదివిద్వపంచాశత్ ॥ ధుత్-ధిత్ సంధిపనశ్లేశనజీవనేషు॥
 వృత్త మణే॥శిక్ష విద్యోపాదానే॥ భిక్ష భిక్షాయాంలాభేలలాభేచ॥ శ్లేశ
 అన్యక్తాయాంవాచి-బాధనభిదుర్గః॥దత్-వృద్ధాశీఘ్రార్థేచ॥దీక్ష మాఙ్గ్యే
 జ్యోపనయననియమప్రతాదేశేషు॥ఈక్షదర్శనె॥ఈష-గతహింసాదానెషు॥
 భాష వ్యక్తాయాంవాచి ॥వర్ష-సేహె॥గేవృ-అన్వచ్ఛాయామ్॥గ్నేవృత్తి
 త్యేకే॥యేవృ ప్రయత్నే-పేవృచ॥జేవృ-జేవృషవృప్రేవృ-గతా॥రేవృ-
 హేవృ హేవృ అన్వచ్ఛేజ్జై ॥కాస్య శబ్దకుత్సాయామ్॥భాస్య-దీప్తా॥తా
 స్య-రాస్య-శబ్దైః॥ఇస-కాటిత్యేభ్యస భయ॥అజశ్యసే-ఇచ్ఛాయామ్॥గ్రసు-
 గ్లసు-అదనె॥ఈహ-చేష్టాయామ్ ॥ బహి వహి వృద్ధా॥అహి-గతా॥గర్వ-
 గర్వ-కుత్సాయామ్ ॥ బర్హ-బర్హ-హృదాన్యే ॥ వర్హ-వర్హ-పరిభా
 వణహింసాచ్ఛాదనెషు ॥ స్లిహగతా ॥ వేహృ జేహృ-బాహృ-ప్ర
 యత్నే ॥ దాహృ - నిదాక్షయ - నిత్యవభిత్వేకే ॥కాశ్య-దీ
 ప్తా॥ఉహ-వితరే॥గాహూ విలోడనె॥గృహూ-గ్రహణే॥గ్లహ-చ॥ఘ
 షి కాంతికరణే॥గృ ॥ధుత్తాదయోగతాః—*—అధాన్తశ్యంతాఃపరస్మై
 పదినమకనవతిః॥ఘషిర్-అవిశబ్దనె-శబ్దభిత్వన్యేపేరుః ॥ అత్తూ-వ్యాప్తా॥త
 తూత్వతూ తనూకరణే॥ఉత్-సేచనె॥రత్త పాలనెజీత్-చుంబనె॥తృత్త-
 ప్తృత్త-ఇత్-గతా॥వత్-రోష-సంమాతభిత్వేకే॥మృత్-సంఘాతే॥మృత్
 త్యేకే॥తత్త త్వచనె॥పత్-పరిగ్రహే॥సూర్త అదరే-అనాదరభిత్వత్వాచి
 త్రాఃపాఠః॥కాక్షి వాక్షి-మాక్షి-కాత్తాయామ్॥దాక్షిధాక్షి ధాక్షి-
 ఘోరచాశితేచ॥చూష-చానె॥తూషతుష్టా॥పూష-వృద్ధా॥మూష-స్తయే॥
 రూష-లూష భూషాయామ్॥తూషప్రసవే॥యూష-హింసాయామ్॥జూష
 చ॥భూష-అలంకారే॥ఉష-రుజాయామ్॥ఈష-ఉంఛే॥కిష-భిష-శిష-జష-
 ర్భుష శష-వష-మష-రుష-రిష-హింసార్థాః॥భష-భర్తృనె॥ఉష-దాహే॥
 జిషు-విషు మిషుసేచనే॥పుష-పుష్టా॥శ్రిషు-శ్లిషు-పురిషు-పుషు దాహే॥వృ
 షు-వృషు-మృషు సేచనె మృషుసహనేచ-ఇతరౌహింసాసంశ్లేశనయోశ్చ॥
 ఘృషు సంఘర్షణే॥హృషుఅశీకే॥తుష-హృస-హ్లాస రస శబ్దైః॥లస-శ్లేషణక్రీ
 డనయోః॥ఘస్త్-అదనే ॥ ఇర్ష-చర్ష ర్భుర్భు-పరిభాషణహింసాతర్జనేషు॥పి
 స్య పెస్య గతా ॥ హసే-హసనే॥నిశ సమాధౌ॥మిశ మశ శబ్దైరోషణచ॥శ
 వ-గతా॥శశ ప్లుతగతా ॥ శసు హింసాయామ్॥శంసు-స్తుతా-దుర్గతావితిచ
 దుర్గః॥చహ-పరికలనె॥మహ పూజాయామ్॥రహ-త్యాగే॥రహి-గతా॥
 దృహ-దృహి-బృహ-బృహి-వృద్ధా ॥ బృహి శబ్దేచ-బృహిర్-ఇత్యేకే॥తుహి
 ర్-దుహిర్-ఉహిర్-అర్దనే॥అర్ద-పూజాయామ్ ॥ ౯౧॥ఘుష్యాదయోగ
 తాః—*—అధకృప్రాపర్యంతాఅత్తనేపదినష్టద్విశతః ॥ ద్యుతదీప్తా॥శ్వి

నా॥ వహమన్నతే॥ అనుదాతాః॥ రమకీర్దాయామ్—*—అధకసం
తాఃపరస్మైపదినః॥వదత్-విశరణగణ్యసాగనెను॥శదత్ శాతన॥ కు
శే-ఆహ్వనోదనెచ॥ ఉదాతౌ, కుచసంపర్చనకాటిల్యప్రతిష్ఠంభవిలేఖన
ము॥ బుధ-అవగమన॥ యహ-బీజజన్మనిపామిర్భావేచ॥అనుదాతాః॥కస-
గతౌఉదాతాః॥౨॥ జ్వలాదిర్గతః—*—అధనుమాత్యంతాఃస్వరతేః॥
హిక-అవ్యక్తేశ్చై॥ అంచ-గతాయాచనెగ॥ అచ-ఇత్యేక॥ అచ-ఇత్య
పరే॥ టుయావృ యాహ్లాయామ్॥ రేట్టపరిభాషణే॥ చతేచదె
యాచన॥ పోద్య-పర్యాప్తా॥మిశ్ర మెవృ-మేధాహింసనియోః॥ ధాం
తావితిస్వామీ ధాంతావితిశేచిత్॥మెవృసంగమేచ॥ శిశృణెద్య కుత్సా
సన్నికర్తయోః॥ శృఘ వృధు ఉంచన॥ బుధిర్-బోధన॥ ఉబుద్ధిర్-నిశామ
న॥ వేణు-గత్యానచింతాశామనవాచిత్రగ్రహణేను॥ నాంతోష్యయం॥ఖ
ను-అవచారణ॥ చీవృ-ఆచారసంవరణయోః॥ చాయ్య పూజానిశామన
యోః॥ వ్యయ-గతౌ॥ దాశృ దానే॥ భేషృ-భయ॥ గరావిత్యేక-భేష్య-
భైష్య-గతౌ॥ అస గతదీప్త్యాదానము॥ అయంహంతోపి॥స్పశ భాధనిష్పర్క
నయోః॥ అప-కాంతౌ॥ చప-భక్షణే॥ ఛప- హింసాయాం॥ యుపలదాన
సంవరణయోః॥ ధృక్ష భక్ష అదన॥ భక్ష ఇతిమైత్రేయః॥ దాస్యదానే॥
మాహృ-మానే॥ గుహనాసంవరణ౩॥ అధాజన్తాఉభయపదినః॥ శ్రీక్ష
సేవాయామ్॥అనుదాతాః॥ భృక్ష-భంజ॥ హృక్ష-హరిణే॥దృక్ష-దా
రణే॥శీక్ష-పాఠే॥(కృక్షకరణే) ౬॥ —*—అధాజంతాఃపరస్మైపది
నః॥ ధత్-పానే॥ గెన్తై పార్షతుయ॥దై-స్యకరణే॥ ౭॥ స్వప్న॥దై
తృప్తా॥దై-చింతాయామ్॥ ౮॥ శబ్ద॥దై-ప్యే శబ్దసంమాదియోః॥౯-
ఖదనే॥ దై-జై-ప్యే-జయ॥ ౧౦॥ శబ్ద॥దై-శ్రో-పాక॥సైచిపై దీదై-
శోషణే॥స్యే-వేష్టనే॥స్యే-వేష్టనే-శోభాయాంచత్యేక॥దైవ-శోధనే॥ పా-
పానే॥ ఘో గంధోపాదానే॥ధృ శబ్దాగ్నిసంయోగయోః॥ సా-గతిఃవృ
త్తా॥మా-అచ్యాస॥ దాత్-దానే॥ హృ-కాటిల్యే॥స్పృ శబ్దోపతాప
యోః॥ స్వ-చింతాయామ్॥ హృ సంవరణే॥స్వ-గతౌ॥ ఋ-గతిప్రాప
ణయోః॥ గృ-ఘృ-సేచన॥వృ-పూర్ణనే॥ సృ గతౌ॥ ము ప్రసవైశ్వ
ర్యయోః॥సృ శ్రవణే॥ ధృ స్థిత్యే॥ దు-చ-గతౌ॥ జి-జి-అభిభవే॥ధత్
ప్రభృతయోగతాః౪౪—*—అధదీజంతాఃజితః॥ష్టిజ్ ఈషధ్ధసనే॥ గుజ్
అవ్యక్తేశ్చై॥ గాజ్ గతౌ॥గుశ్ముజ్ఉజ్-జుజ్ శబ్ద॥అన్యేతుఉజ్-కుజ్-ఘ
జ్-గుజ్-ఘుజ్ దుగ్జ్కత్యహః॥ మృజ్ జ్యుజ్పుగ్జ్ ఘజ్-గతౌ క్షుజ్
ఇత్యేక॥ రుజ్ గతిరేషయోః॥ ధృజ్-అవస్థంసన॥ మేజ్-ప్రణిదాన॥దే

ఉ-రక్షణే॥ వైశ్యో-గతా॥ వైశ్యో-వృద్ధా॥ త్రై-పాలన ఉదాత్తాః॥ పూ
 త్-పవన॥ మూత్ బంధన॥ డీజ్ విహయసాగతా॥ శ్యా-ప్రవనతరిణయోః॥
 అయంపరస్పైపదీ ॥ ౨౪॥ అధాప్తావాత్సనపదినః॥ గుప-గోపన॥ తిజ-శా
 న॥ మాన-పూజాయామ్॥ బంధ-బంధన॥ అన-దాతాః॥ రభ-రాభస్య॥ కు
 లభ-పాప్తా॥ వృష్ణ-పరివృంగే॥ హద-పురియాశ్చరే॥ గుప్రభృత
 యోగతాః॥ ౨౫॥ అధపరస్పైపదినః శిష్విదా-అవ్యక్తేభ్రేదాత్తః॥ సు-ది
 ర్-గతిశోషణయోః॥ యభ-మైధున॥ ఇమ-ప్రహ్వత్వేశబ్దేచ॥ గమత్-స్మ
 వత్-గతా॥ యమ-ఉపరమే॥ తప-సంతాపే॥ త్యజ-హనా॥ మ-జ-సంగే॥
 దృశిర్-ప్రేక్షణే॥ దంశ-దశన॥ కృష-విలేఖన॥ దహ-భస్మీకరణే॥ మహ
 సేచన॥ కిత్-నివాసేరోగాపనయనైచ॥ శిష్విదాదయోగతాః॥ ౧౬॥ అధప
 హత్యంతాః స్వరితేతః॥ దాన-ఖండన॥ శాన-తేజన॥ ముపచమ్ పాతే॥ మ
 చ-సమవాయోఉదాత్తః॥ భజ-సేవాయామ్॥ రంజ-రాగే॥ శప-అక్రోశే॥
 త్విష-దీప్తా॥ యజ-దేవపూజాసంగతికరిణదానము॥ కుప-వీజసంతాన॥ వ
 హ-పాప్తా॥ వస-నివాసే॥ అయంపరస్పైపదీ॥ వేష్-తంతుసంతాన॥ వ్యే
 ఙ్-సంవరణే॥ వ్యౌ-స్పృహయాంశబ్దేచ॥ ౧౭॥ —*— అధపరస్పైపదీ
 నా॥ ఉదాత్తా॥ వద-వృత్తాయాంవాచి॥ టుటత్వి-గతిస్వర్ణోః॥ ౨౫॥ వృత్తయ
 జాదిస్సమాప్తః॥ చుటుంపత్యాదిశ్చభావద్రష్టవ్యః॥ తస్యాకృతిగత్యాత్॥
 ఋతిస్సాత్రశ్చ-సజగుప్సాకృపయోః॥ ఇతిభావదయః॥ —*— అధా
 దాదిః॥ అనుదాతాః॥ ఆద్యౌద్వౌపరస్పైపదినా॥ అద-భక్షణే॥ హన-హిం
 సాగత్యోః॥ —*— అధపత్వారః స్వరితేతః॥ ద్విష-అప్రీతా॥ దహ-ప్రపూ
 రణే॥ దిహ-ఉపచయే॥ లిహ-ఆస్వాదన॥ చక్షిత్-వృత్తాయాంవాచి॥ అ
 యందర్శనపి॥ అధప్యచ్యంరాఅనుదాత్తేతోదశ॥ ఉదాత్తః॥ కురగతాకంపన
 చ॥ ఈడ-స్తుతా॥ ఈశ-విశ్వర్యే॥ ఆస-ఉపవేశనే॥ ఆజఃశాసు-ఇచ్ఛాయా
 మ్॥ వసఆచ్ఛాదనే॥ కసి-గతిశాసుయోః॥ అయనునిదితికేఽత్ కశేతికేచ
 త్॥ శిసిచుంబన॥ శిజి-శుక్లా॥ శిజి-అవ్యక్తేశబ్దే॥ పిజి-వర్ణే॥ సంవర్ణనశ్చత్యేక
 ఉభయత్రేత్యస్త్యే-అవయవశ్చశ్యపరే॥ అవ్యక్తశబ్దశతీతరే॥ పృశీత్యేక॥ వృ
 జీ-వర్ణన॥ ఇదిత్యేక॥ పృశీ-సంవర్ణన॥ ఈరాదయోగతాః॥ —*— మూ
 త్-ప్రాణిగర్భవిమోచన॥ శీజ్-స్వప్నే॥ అధస్తాస్యంతాః పరస్పైపదినోదశ॥
 ఉద్భృత్-ఉభయపదీ॥ య-మిశ్రణేమిశ్రణేచ॥ రు-శబ్దే॥ తుస్సోత్సాగశ్చ
 ద్ధిహిం సాను-అనుదాత్తః॥ ఋస్తుతా॥ ఋతు-శబ్దే॥ ఋ-లేజనే॥ ప్లు-ప్రసవ
 ణే॥ ఉద్భృత్-ఆచ్ఛాదనే॥ అనుదాతాః॥ ద్యు-అభిగమనే॥ మ-ప్రసవైశ్వర్య
 యోః॥ కుశబ్దే॥ స్తుత్-స్తుతా॥ బ్రూత్-వృత్తాయాంవాచి —*— అధ

శాస్త్రితాః పరస్వైపదిసః॥ ఇత్ - గత౯॥ ఇత్ - అద్యయనే॥ నిభ్యమధిపూర్వః -
 ర్క౯ - స్మరణే ॥ అ - మవ్యధిపూర్వః॥ వీ - గతివ్యాప్తిప్రజనకాంత్యసనఖాదనే
 మ॥ ఈ - చ॥ యా - ప్రాప్తినే॥ నా - గతిగంధనయోః॥ భా - దీప్తా ॥ స్థా - శౌచే॥ శ్రా -
 పాకే॥ ద్రా - కుత్సాయాం గత౯॥ ప్స - భక్షణే॥ పా - రక్షణే॥ రా - దానే - లా - ఆ
 దానే॥ ద్వా - పిదానభతిచంద్రః॥ దాప్ - లవనే॥ ఖ్యా - ప్రకతనె॥ ప్రా - పూరణే॥
 మా - మానే॥ వచ - పరిభాషణే॥ విదజ్ఞానె - అయముదాత్తః॥ అ - భవి॥ మృజా -
 శుద్ధ౯॥ ఉదాత్తః - రుదిర్ అశ్రువిమోచనె॥ ఇష్వప్ - శయో॥ అనుదాత్తః॥ శ్వ -
 స - ప్రాణనే ॥ అన - చ॥ జక్ష - భక్షహాసనయోః॥ రుదాదిగ్రతః॥ జాగృ - సిద్ధాగ్ర
 యోః॥ కరిద్రా - దుర్గినో ॥ చ కాస్య - దీప్తా॥ శాసు - అనుశిష్టో॥ ఇణాదయోగతాః ॥
 ————— అధపంచధాతవశ్చందసాః ॥ దీధీచ్ - దీప్తిదేవన
 యోః॥ వెవీచ్ వేతినాతుత్యే ॥ అధత్రయః పరస్వైపదిసః॥ పస - సప్తి - స్వప్నే॥
 సంప్ర - త్యేకే॥ వశ - కాంత౯॥ ఛాందసాగతాః చరగీరితంచ॥ హ్న - అవన
 యనె అనుదాత్తః ॥ ౨౩ ॥ ————— ఇత్యదాదయః॥ అధజు
 హూత్యాదయః అనుదాత్తః - ఆద్యాత్వత్వారః పరస్వైపదిసః॥ హు - దానా
 దనయోః॥ ఆదానెచేత్యేక - ప్రీణన - ఇతిభావ్యం॥ ఇభీ - భయే॥ హీ - లజ్జాయా
 మ్॥ పూ - పాలనపూరణయోః॥ హ్రా - స్వాంత్యయమితీకేచిత్ ॥ కభృత్ - ధా
 రణపోషణయోః॥ మాచ్ - మానశబ్దేచ ॥ ఓహీచ్ - గత౯॥ ఓహీక్ త్యాగే॥ అ
 యంపరస్వైపది॥ కుదాత్ - దానే॥ కుదాత్ - ధారణపోషణయోః ॥ దానేఇ
 త్యేకే॥ ————— అధత్రయస్వరితేతః॥ నిజర్ శౌచపోషణయోః॥ విజర్ - పృథ
 గ్భవే॥ విమల్ వ్యాప్తా॥ అధాగణాంతావకాదశపరస్వైపదిసశ్చనసాశ్చ॥ శ్మ
 త్తరణదీప్త్యోః॥ హృ - ప్రసహ్యకరణే॥ యు - స్య - గత౯॥ భస - భర్తనదీప్త్యోః॥
 కిజ్ఞానే॥ తుర - త్వరణే॥ ఇవ - శబ్దే॥ ధన - ధాన్యే॥ జన - జననే॥ గాత్రత౯॥ వృత్ ॥
 ౨౪ ॥ ————— ఇతిజుహూత్యాదయః॥ అధదివాదయః ఉ
 దాత్తః॥ ర్యూ - పంతాః పరస్వైపదిసః॥ దివు - క్రీడావిజగీషావ్యవహారిద్యుతిస్తు
 తిమోదముదస్వప్నకాంతిగతిషు ॥ పివు - తింతుసంతానే॥ సివు - గతిశోషణ
 యోః॥ సివు నిరసనే॥ కేచిదిహేమన్నపఠంతి॥ స్థు - అదనె॥ ఆదానెచేత్యే
 కే - అదర్శనభివృద్ధిరే ॥ స్థు - నిరసనె॥ క్షు - హ్వరణదీప్త్యోః॥ వ్యు - దాహే
 పుష - చ॥ నృతీ - గాత్రవిక్షేపే॥ త్రసీ - ఉద్వేగే॥ కుధ - పూతీభావే॥ పుధ - హింసా
 యామృ - గుధ - పరివేష్టనె॥ టివ - ప్రేరణే - అనుదాత్తః॥ వుష్ - వికసనె॥ తిమ - తీ
 మ - ప్తిమ - ప్తీమ - ఆర్ద్రీభావే॥ ద్రిడ - హోదనెలజ్ఞాయాం చ॥ ఇవ - గత౯॥ వహ - ము
 హ - చక్యర్థే॥ జ్యూమ్ ర్యూమ్ - వయోహాన౯ ॥ స్వాదయః॥ ఉదాత్తే॥ మాచ్ -
 ప్రాణిప్రసవే॥ దూచ్ - పరితాపే॥ అనుదాత్తః ॥ దీచ్ - క్షయోః॥ డీచ్ - విహాయ

సాగతాధిజ్ఞ ఆధారేమిచ్-హింసాయామ్రిజ్-ప్రవణ్ణిచ్-స్లేవణ్ణ్రి
 జ్-న్యూన్త్యర్థేపీజ్-సానేమాజ్మానేఈజ్గతా పీజ్ప్రితా—
 అధవత్వారఃపరస్త్వేపదనః || అనుదాత్తాఃశో-తనూకరణ్ణో-చేదనేః పో-
 అంతకర్మణి || దో-అపఖండనే || అథాత్మనేపదనఃపశ్చాదశఃఉదాత్తాఃజని
 ప్రియగ్భావే || దీపీ-దీప్తా || పూరి అపాయన్తూరి-గతిస్వరణహింస
 యోః||ధూరి-గూరి-హింసాగత్యోః|| ధూరి జూరి హింసానయ హన్యోః||
 గూరి హింసాస్తంభనయోః || చూరి గాహే || తప-విశ్వర్యేవా అనుదా
 త్తః|| వృణువరణ్ణ్రివావృష్ట్యికిచిత్ || క్షిశ-ఉపతాపే|| కాశ్య-దీప్తా||వాశ్య-
 శబ్దే||—*—అధపంచస్వరి తేతః|| మృష-తితిత్రాయామ్||ఈశుచిర్-పూ
 తీఖావే||అనుదాత్తాః|| అహ-బంధనే|| రంజ-రాగే|| శప-ఆక్రోశే||—*—
 అక్షైకాదశాత్మనేపదనః|| పర-గతా||భద-దైన్యే|| విద సత్తాయామ్|| బాధ-
 అపగమనే|| యథ-సంప్ర-హారే || అనోరుధ-కామే || అణ ప్రిణనేఉదా
 త్తః|| అనతికేచిత్ || మన-జ్ఞానే|| యుజ-సమాధౌ|| స్మజ-విసర్గే,లిశ అవ్వి
 బావే—*—అధాగతాంతాఃపరస్త్వేపదనోప్రవప్తిః || రాధోకర్మకాన్వీ
 ద్వావేవ|| వృథ తాడనే || అనుదాత్తాః||పుష పుష్టో||శుష-శోషణ్ణ్రితుష ప్రీ
 తా|| దుష వైకృత్యే||క్షిష-ఆలింగన|| శశ-విభాషితోవర్షణ|| ఉభయపదీ||
 జిష్విదా-గాత్రాక్షరణ్ణ్రిఅయం జివిత్యేకే || కుగ్రిధ క్రొధే || తుష-బుభు
 త్రాయామ్|| శుభ శౌచే|| ఓధు-సంరాద్ధౌ||వేటః||రథహింసాసంరాధ్యోః||
 ణక అర్యనే|| త్యప-వీరినే|| దృప-హర్షమోహనయోః || దుగ్రహ జిహ్వాం
 సాయామ్|| మహ-వైచిత్యే|| ప్లుహ-ఉద్గిరణ్ణ్రి|| ప్లిహ-వీరితా|| వృత్|| రథా
 చర్మతః—*—ఉదాత్తాః|| శము ఉపశమే || తము-కాంత్రాయాం||దము-
 ఉపశమే|| శ్రము తపసిభేదేచ|| బ్రము-అనరస్థానే||క్షము-సహనే||క్షము-
 గ్లానా || మదీ-హర్షే || —*—శమాదయోగతాః || అను-త్రైశణ్ణ్రి
 యను-ప్రయత్నే || జను-మోక్షణ్ణ్రి || తను-ఉపక్షయే - దను-చ|| నను
 స్తంభే-బస్వితకేచిత్ || పుష-విభాగే || పుష్పిత్వేకే పుష్కశ్యవరే||గుష
 దాహే||విష-ప్రేరణ్ణ్రి||కుష-సంక్షేపణ్ణ్రి||బుష ఉస్పర్శే||ముష ఖండనే||వసి-
 పరిణామే || సమీ త్యేకే||లుట-విలోడనే||ఉచ-సమవాదే||ధ్యశు భ్రంశు-అ
 దఃపతనే||వృశ-వరణ్ణ్రి||కృశ-తనూకరణ్ణ్రి||జిశ్శపా పిసాసాయాం||హృష శు
 ష్టో||రుష-రిష-హింసాయామ్||డిష-యేపే||కుష-కోగ్ధే|| శుష-వ్యాకుల త్యే||
 యుపు-రుపు లుపు-విమోహనే|| ష్టూప-ముచ్చాదే||భ-గార్హ్యే||తు
 భ-సంచలనే||ణభ-తుభ-హింసాయామ్||క్షిమా-ఆర్గ్రిభావే||జిమిదా-స్నే
 హనె||జిష్విదా-స్నేహనమోచనయోః||ముధు-వృద్ధే||గృకు అభికాంత్రా
 యామ్|| ౩౬ || స్మత్ —*—పుసారయోదివాదయశ్చగతాః నివాదిగా

కృతిగణితకేచిత్ ఇతిదివాదయః—*—అధస్వాదయః ఉభయపదినః అ
 నుదాత్రాః॥మథ్-అభివ వే॥పిథ్ బంధ నే॥శిథ్-సశా నే॥ఉమిథ్-ప్రత్యేవ
 నే॥చిథ్ చయ నే॥స్తృథ్-అచ్చాద నే॥కృథ్-హింసాయామ్॥వృథ్-వర
 నే॥ఉదాత్రాః॥ధుథ్-కంపన ॥ దీప్తుంతోవ్యయమ్—*—అధపర స్తృపననో
 స్టౌ ॥ టుదు-ఉపతాపే ॥ హి-గతౌ-వృద్ధౌచ॥పు-ప్రీతౌ॥స్పృ-ప్రీతిపాలన
 యోః-ప్రీతిచలనయోరిత్యేకే॥ చలనంజీవితమితిస్వామీ-స్తృగిత్యేకే॥వృణో
 త్యాదయస్త్రయోపిఛాందసాగత్యాహుః॥అప్లే-వ్యాప్తా॥శక్లే-శక్తా॥రాధ-
 సాధ సంసిద్ధౌ ॥ —*—ఉదాత్రాః॥ అధద్వావాత్తవేపదినో॥అహువ్యా
 ప్తా సంఘాతేచ॥ ప్రిఘ-అసహందనె॥ అధాగణాంతాః-పర స్తృపదినస్తోడశ॥
 తిక-తిగ-గతౌచ॥పఘహింసాయామ్॥భిధృషా-ప్రాప్త్యే ॥ దంభు దంభ
 నే॥ఋఘ-వృద్ధౌ॥తృప-ప్రీణనగిత్యేకే॥ఛందసి॥ఆగణాంతాఃఛాందసాః॥ ఆ
 హ-వ్యాప్తా॥దఘ-మాతనెచాలనెచ ॥ చఘ-భక్షణే॥రి-క్షి-చిరి-జిరి-దాశ్య-
 దృ-హింసాయామ్॥క్షిణోతిర్భాషాయామపీత్యేకే॥ రిక్షిత్యేకే-ఋక్షిత్య
 స్యే॥ ౩౩॥ వృతే॥ఇతిస్వాదయః—*—అధతుదాదయఃపడుభయపదినః॥
 అనుదాత్రాః॥తువ-వృథనె॥ ణువ-ప్రేరణే ॥ దశ-అతినర్జనె॥భృష్ట-పాకే
 క్షివ-ప్రేరణే ॥ కృవ-విలేఖనె ॥ ఉదాత్రాః॥ ఋషీగతౌ-వరస్త్వేపదినో॥అధ
 చత్వారిత్యనేపదినః॥జుషీ ప్రీతిసేవనయోః॥ ఓవిజీ-భయచలనయోః॥
 ఓలజీ-ఓలస్థీ వీడాయామ్॥ అథపర స్తృపదినః॥ ఓపశ్చూచ్చేదనె॥ వృచ-
 వ్యాజీకరణే॥ఉభి ఉంఛే॥ ఉభి-వివాసే॥ ఋచ్చ-గతీంద్రియప్రళయమూ
 ర్తిభావేషు॥మిచ్చ ఉత్తేనే॥ జర్జ-చర్చ-ఝర్జ-పరిభాషణభర్తనయోః॥
 త్వచ-సంవరణే॥ ఋచ-స్తుతౌ ॥ ఉబ్జ-ఆర్జవే॥ ఉజ్జ-ఉత్సర్జే॥అభ-విమో
 హనె ॥ రిఫ-కర్ణనయర్ధనిందాహింసాదానేషు రిహేత్యేకే ॥ తృప తృ
 ఘ-తృప్తా-ద్వాపపివృతీయాంతావిత్యేకే ॥ తుప-తుంప-తుఘ-తుంఘ-హిం
 సాయామ్ ॥ దృప-దృంఘ-ఉత్తేనే- ద్వితీయాంతావిత్యేకే ॥ ఋప-
 ఋంఘ-హింసాయామ్॥ గుష-గుంఘ-గ్రంధే॥ఉభ ఉంభ-పూరణే॥శుభ-
 శుంభ-శోభా-ర్థే॥ ద్రభీ-గ్రంధే॥ చృతీ-హింసాగ్రంధనయోః॥ విధ విధానె॥
 జుడ-గతౌ॥ జునెత్యేకే॥ మృడ-సుఖనె॥ పృడచ॥స్పృణ-ప్రీణనె॥నృణచ॥వృ
 ణ హింసాయామ్॥ తుణ-కాటిత్యే॥పుణ-కర్తృణిశుభే॥ ముణ ప్రతిజ్ఞానె॥ కు
 ణ-శబ్దోపకరణయోః॥ శున గతౌ॥ దుగిణ-హింసాగతికాటిత్యేషు ॥ ఘుణ-
 ఘూర్ణ-భ్రమణే॥మర- విశ్వరృదీప్త్యోః॥ కుర-శబ్దే॥ ఖుర-చ్ఛేదనె॥ముర-సం
 వేష్టనె॥ తుమర-విలేఖనే ॥ ఘుర-భీమార్తశబ్దయోః ॥ పుర-అగ్రగమనే॥వృ
 హాఉద్యమనే-పవనీయాదిరిత్యే॥తృహ-స్తృహ-తృంహ-హిం
 సార్థాః ॥ ఇషు-ఇచ్చాయామ్॥మిష-స్పృధాయామ్॥ కిల-వైవృత్యకీడన

యోః॥తిల స్నైహే॥ చిల-వసనే॥చల విలసనే ॥ ఇల స్వప్నైవణయోః॥
 విల-సంవరణే ॥ విల భదనే ॥ నిల-గహనే॥హిలభావకరణే॥ శిల-మిలఉం
 ఛే॥ మిల-సంధ్లేషణే ॥ లిఖ-అక్షరనిర్మాసే॥కుట కాటిత్యే॥పుట-సంధ్లేషణే॥
 కుచ-సంకోచనే॥గుజ-శబ్దే॥ గుడ రత్నాయామ్ ॥ డిప యైపే॥ఘర ఛేదనే॥
 స్ఫుట వికసనే॥ ముట అత్యుసప్రమద్దనయోః॥తుటఛేదనే॥ తుట-కలహక
 ర్మణి॥ ఘట-చుట ఛేదనే॥ జుడ బంధనే॥ కడ-మదెలుట లుర సంధ్లేషణే॥
 కృడ-ఘనత్వే॥ కుడ-బాత్యే॥ పుడ ఉత్పరై॥ ఘుట ప్రతిమాతే॥ తుడ తోడ
 నే॥ దుడ-ఘట-సంవరణే॥ ఖుడ ఛుడ-ఇత్యేకై॥ స్ఫుర స్ఫురణే॥ స్ఫుల-సం
 చలనే॥ స్ఫుర ఇత్యే॥స్ఫుడ-చుడ-బుడ సంవరణే॥ కృడ-భృడ నిమజ్జన ఇ
 త్యేకై॥ సురీ ఉద్యమనే॥ అత్తనేపదీ॥ అధవత్వారఃపరస్మై పదినః॥ఋస్తవ
 నే॥ధూ విధూననే॥గు-పురీషాత్పరై-అనుదా త్తః॥ ధు-గతిస్థైర్యయోః అను
 దా త్తః॥ ధువ ఇతిపారాంతరం-అయమదా త్తః॥ కుక్ష శబ్దే॥ దీప్తాంత ఇతి
 కేచిత్ ॥ కుటాదయోగతాః ॥ అనుదా త్తః ॥ పృష్-వ్యాయాపే॥ మృష్-
 పాణిత్యాగే॥—*—అదపర స్మైపదినః॥రి-పి-గతా॥ ధ దారణే॥షీ నివా
 సగత్యోః॥ మా-ప్రేరణ-ఉదా త్తః॥క్యా వియైపే ఉదా త్తా॥ గ్మా-నిగర
 ణే ॥ దృష్ ఆదరే ॥ ధృష్-అవస్థానే॥—*— అధపోడశపర స్మైపదినః॥
 ప్రచృజ్ఞీపాన్యామ్ ॥ వృత్ ॥ కిరాదయోగతాః॥సృజ విసరై॥ టుమస్తో-శు
 క్థోరుజో-భంగే ॥ భుజో-కాటిత్యే॥ ఘప-స్పర్శే॥ రుశ-రిశ-హింసాయా
 మ్ ॥ లిశ-గతా॥స్పృశ-సంస్పర్శనే ॥ విచ్ఛ గతా-ఉదా త్తః॥విశ-ప్రవేశనే॥
 మృశ-ఆమర్శనె॥ఋద-ప్రేరణే॥ షద్ త్- విశరణగత్యవసానెషు॥శద్ త్
 శాతనె॥ అధస్పరితేతః ॥ మిలసంగమ ఉదా త్తః॥ ముచ్ త్-మోక్షణే॥లు
 వ్ త్-ఛేదనే॥ విద్ త్ లాభ-వేత్ ॥ లిప-ఉపదేహే॥ పిచ-క్షరణే—*—
 అధత్రయః-పరస్మైపదినః॥ కృతీ-ఛేదనే-ఉదా త్తః॥ ఖద-పరిఘాతే ॥ పిశ-అ
 వయవే ॥ ఉదా త్తః-వృత్ ॥ ౧౪౩ ॥ ముచాదయస్తుదాదయశ్చవృత్తాః
 —*—అధరుధాదయః॥ అనుదా త్తః॥ఆద్యానవస్య తేతః॥రుధిర్-అవర
 ణే॥ భిదిర్-విదారణే॥ భిదిర్-దైర్ఘ్యీకరణే॥ రచిర్-విరేచనే॥విచిర్-వృథ
 గ్భావే॥ యుదిర్-సంపేషణే॥ యుజిర్-యోగే ॥ ఉదా త్తః॥ఉచ్ఛిదిర్-దీ
 ప్తిదేవయోః॥ ఉత్పదిర్-హింసానాదరయోః ॥ కృతీ-వేష్టనే-అయంపర
 స్మైపదీ॥ అధత్రయఅత్తనేపదినః॥ఇచ్ఛి-దీప్తా॥అనుదా త్తః॥ ఖద-దైన్యే॥విద-
 విచారణే—*—అధపర స్మైపదినః॥శిమ్ త్ విశేషణే॥ పిమ్ త్ సంఘాత్య
 భంజో ఆమర్శనె॥ భుజ-పాలనాభ్యవహారయోః॥ఉదా త్తః॥ తృహ-హిసి-
 హింసాయామ్ ॥ ఉద్బిక్లదన ॥ అంజా-వృక్షిక్షణ్ణకాంతిగతిషు ॥ తంచూ-
 సంకోచనె ॥ ఓవిజీ-భయచలనయోః॥ వృజీ-వర్జనె॥వృదీసంపరే॥వృత్ ॥

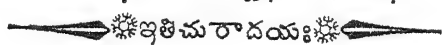
౨౫॥ ఇర్రుధాదయః॥—*—తనాదయః॥ ఆద్యాస్సప్తస్వరితేతః ఉదా
 త్తాః॥ తను విస్తారే॥వణు-దానె ॥ క్షణు హింసాయాం॥క్షీణుచ॥ఋణు-
 గతౌ ॥ తృణు-అదనె॥ ఘృణు-దీప్తా॥ అధద్వాచాత్మనెపదినౌ॥ వసుయాచ
 నె-అయంచాంద్రమతేపరస్మైపదీ ॥ మను-అనబోధనె ॥ ముక్కుళ-కరణే అ
 నుదాంతః ॥ ౧౦ ॥ షట్ ————— ఇతితనాదయః————— అధక్రాంతి
 యఃఅనుదాంతాః ॥ డక్రీళ్-ద్రవ్యనిచయే॥ పీళ్-తర్పణేకాంతౌచ॥శ్రీ
 ణ్-పాకే॥ మీళ్-హింసాయామ్॥ పిళ్-బంధనె ॥ ముళ్-ఆప్రవణే॥
 స్తన్నాప్తంభుసరస్సుసు-మ్ము రోధనఇత్యేకే ప్రథమతృతీయాస్తంభే ద్వి
 తీయోనిమో-పణె చతుర్థోధాదణిత్యన్య-చత్వారిమేపరస్మైపదినస్సా
 త్రాశ్చ॥ యుళ్-బంధనె॥ ఉదాంతాః ॥ కూళ్-శబ్దే॥ దూళ్-హింసా
 యామ్॥ పూళ్-పవనె ॥ లూళ్-భేదనె ॥ స్తూళ్-ఆచ్ఛాదనె॥ క్షూళ్-
 హింసాయామ్॥వ్యూళ్-వరణే॥ధూళ్-కంఠనె————— అధబద్ధాత్యంతాః
 పరస్మైపదినః॥ శ్మూ-హింసాయామ్॥ వ్యూ-పాలనపూరణయోః॥ వ్యూ వ
 రణ-హరణిత్యేకే ॥ భ్యూ-భర్తృనె భరణేపీత్యే॥వ్యూ-హింసాయామ్॥
 ద్యూ-విదారణే॥ జ్యూ-వయోహనౌ య్యూ ఇత్యేక-ధ్యూ-ఇత్యన్యే॥వ్యూ-
 నయ ॥ క్యూ-హింసాయామ్॥ ఋ గతౌ॥ గ్యూ-శబ్దే ॥ అనుదాంతాః॥ జ్యూ
 వయాహనౌ॥ రీ-గతిరేషణయోః॥ లీ-లైషణే॥ వీ-వరణే॥ వీ-గతౌ॥ల్వార
 ణౌగతాః॥ ప్వాదయోపీత్యేకే॥ వీ-వరణే॥ భీ-భయ-భరణిత్యేకే॥క్షీ
 మ్-హింసాయామ్॥ జ్ఞా-అనబోధనె ॥ బంధబంధనె—*—ఉదాంతాః॥వృ
 ణ్-సంభక్తా—*—ఇతఃపరస్మైపదినః॥ శ్రన్ధవిమోచనహర్షణయోః॥మ
 ణ్-విలోడనె॥ శ్రన్ధ గ్రన్ధ సందర్భే ॥ కున్ధ-సంశ్లేషణే-సంశ్లేషనఇత్యేకే॥కు
 థేతివర్గః॥ వృద-క్షౌద్రే మృడ-చ-అయంసుఖేపి॥గుధరోష్ణే॥కుపనిమగ్నోష్ణే॥
 తుభ-సంచలనె॥ ఇభ-తుభ-హింసాయామ్॥ క్షిసూ-విబాధనె॥ అశ-భూజ
 నె॥ఉధృ-ఉంఛే॥ ఇష-ఆభీష్ట్యై॥ విష-విప్రయోగే-అనుదాంతాః ॥ పుష్-
 ప్లుష-స్నేహనసేవనపూరణే॥పుష-పుష్టౌ॥ ముష-స్తయే॥ ఖచ-భూశసా
 దుగ్భావే॥ వాన్తీయమిత్యేకే ॥ హార-చ॥గ్రహ-ఉపాదానె అయంస్వరి
 తేత్ ॥౬౧॥—*ఇతిక్రాంతియః*—అధచురాదయః ॥ చుర స్తయే॥ చి
 తి-స్తృత్యామ్॥ యత్రి-సంకోచే॥స్పడి-పరిహాసే॥ స్పటిత్యేకే॥అక్ష-ద
 ర్శనాంకనయోః ॥ కుద్రి-అన్యతభాషణే॥కుడీత్యేకే ॥ లడ-ఉపసేవాయా
 మ్॥ మిడి-స్నేహనె॥ ఓలడి-ఉత్త్రైషణే॥ ఓకారఇతిత్యేకే॥ ఉకారాదిర
 యమిత్యన్యై॥ జల-అపవారణే॥ లజైత్యేకే ॥ వీడ-అవగాహనె ॥ నట-అవ
 స్పందనె॥ శ్రధ-ప్రయత్నే-ప్రస్థానఇత్యేకే॥ బధ-సంయమనె॥బంధేతిచాం
 దాగ్ ॥ ప్యూ-పూరణే॥ ఉర్జ్జ-బలప్రాణనయోః॥పక్ష-పరిగ్రహే॥మూర్క-సే

వణె || వర్ణ-చూర్ణ-ప్రేరణే-వర్ణ వర్ణన ఇత్యేకే || ప్రధ-ప్రఖ్యానె || వృధ ప్రత్యే
 షే పద ఇత్యేకే || సంబ-సంబంధే || శమ్మచ-సాంబ ఇత్యేకే || భక్ష-అదనె || కుట్ట-
 ఛేదన భర్తృసయోః || పూరణ ఇత్యేకే || పుట్ట-చుట్ట అల్పీ భావే || అట్ట ముట్ట అ
 నాదరే || లుంట-స్తయే || శర-శ్వర అసంసార్గ రగత్యోః || శ్వరీ త్యేకే || తుజ-పి
 జ-హింసాబలాదాసని కేత నేమ || తుజ-పి జేతి కేతే || లజ-లుజ-ఇత్యేకే || పిస-
 గతా || పాస్త్య-సామప్రయోగే || శ్వల-వల-పరిభాషణే || ప్లిహ-స్నేహ
 నే || స్ఫిట ఇత్యేకే || స్పిట-అనాదరే || ప్లిచ్ అనాదర ఇత్యేకే || స్లివ స్లేషణే || ప
 థి గతా || పిచ్చ-కుట్టనె || ఛది-సంవరణే || శ్రణ దా నె || తడ ఆఘాతే || ఖడ-ఖ
 డి-కడి-భేదనే || కుడి రక్షణే || గుడి వేష్టనే || రక్షణ ఇత్యేకే || కురీ త్యేకే || కురీత్యన్యే ||
 ఖుడి ఖండనె || వటి-విభాజనే || వడి త్యేకే || వడి-కపి-చణ్డే || మడి-భూమాయాం
 హర్షే || చభడికల్యాణే || ఛర్ష-వమనే || పుస్త-బుస్త-అదరా నాదరయోః || చుద-సం
 చూదనే || నక్క-ధక్క-నాశనే || చక్క-చుక్క-వ్యసనే || కుల-శౌచకర్మణి || తల
 ప్రతిష్ఠాయాం || తుల-ఉత్తానే || దుల-ఉత్తే || తేపె || పుల-నుహత్వే || మల సము
 చ్ఛ్చాయే || మూల-రోహణే || కల విత్తే || పెవిల-భేదనే || తిల-స్నేహనే || చల-
 భృతా || పాల-రక్షణే || లూవ-హింసాయాం || శుల్బ-మానే || శూర్ప చ || చుట-
 ఛేదనే || పుట సంహర్షణే || పడి-పసి-నాశే || వజ-మార్గసంసార్గ రగత్యోః || శు
 ల-అతిసర్జనే || వపి-గతా || క్షపి-క్షాంతౌ || క్షజి-కృచ్ఛజీవనే || శ్వర్త గత్యామ్ ||
 శ్వభ్రీచ || జ్ఞప-మిచ్చ అయంజ్ఞానేజ్ఞాపనే || యమచ-పరివేశణ మిత్ || చ
 హవరికల-నే-చప ఇత్యేకే || రహ-త్యాగే || బల-ప్రాణనే || చిక్ష్-చయనే || ఘ
 ట్టవలనే || ముస్తసంఘాతే || ఖట్టసంవరణే || వట్ట స్ఫిట్ట-చుటి-హింసాయామ్ ||
 పూలసంఘాతే || పూర్ణే త్యేకే || పుణత్యన్యే || పుంస అభివర్ధనే || టి బంధనే ||
 వ్యస-క్షేపే-వ్యయ-విపత్త త్యేకే || ధూస-కాన్తికరణే || ధూవ ఇత్యేకే || ధూశ ఇ
 త్యేకే || కీట-వర్ణే || చూర్ణ-సంకోచనె || పూజ-పూజాయామ్ || అర్గస్తవనె-త
 పన ఇత్యేకే || శుతలలస్యే || శురిశోషణే || జుడ ప్రేరణే || గజ-మార్గ-శబ్దార్థా || మ
 ర్చ్-చ || ఘృప్రప్రవణే || పచి-విస్తారవచనె || తిజనిశాత నె || క్యాత-సంశబ్దనె || వర్ధ
 ఛేదనపూరణయోః || కుచి ఆచ్ఛాదనె-కుభీ త్యేకే || బుచిబుచి అర్ధనె-అదర్శన ఇ
 త్యేకే || ప్లాప వ్యక్తాయాంవాచి-క్షపే త్యేకే || హ్రీపే త్యన్యే || చుటి ఛేదనె ||
 ఇలప్రేరణే || మ్రిక్షణ్ణే చ్ఛనె || క్షేచ్ఛ-అవ్యక్తాయాంవాచి || బూస హర్ష-బ
 ర్హ-హింసాయామ్ || గర్జ-గర్జ-శబ్దే || గర్ధఅభికాంతాయామ్ || గుర్దపూర్వని
 కేతనె || జసిరక్షణే-మోక్షణ ఇత్యేకే || ఈడ-స్తుతౌ || జమ-హింసాయామ్ ||
 పిడి-సంఘాతే || రువరోషే-రుట ఇత్యేకే || డిప-క్షేపే || ప్తూప-సముచ్ఛ్చాయే || ౧౩౧ || ———— || అకుస్తాదాత్మ నెపదనః || విత సంశేతనె || దాహ్య-దానె ||
 దశి-దంశనె || దసి-దంశనదర్శనయోః || దసే త్యేకే || డప-డిప-సంఘాతే || తడి-

కుటుంబధారణే॥ కుటుంబేధాత్వంతరమితిచాంద్రాః॥ మత్రి-గుప్తభావణే॥
 స్పృశ-గ్రహణసంశ్లేషణయోః॥ తర్జ-భర్తృ-తర్జనే॥ వస్త-గంధ-అర్దనే॥
 విమ-హింసాసాయామ్॥ హి-మ-త్యేకే॥ నిమ-పరిమాణే॥ లల-ఈష్వా
 యామ్॥ కూణ-సంకోచే॥ తూణ-పూరణే॥ భూ-ఆశావిశంకయోః॥ శ
 ర-శ్లోఘాయామ్॥ యక్ష-పూజాయామ్॥ స్యమ-వితరే॥ గూరి-ఉద్దమ
 నే॥ శమ-లక్ష-అలోచనే॥ కుత్స-అవక్షేపణే॥ తుట-భేదనే॥ కుటచ॥ గళ-
 స్రవణే॥ భల-ఆభండనే॥ కూట-ఆవ్రదానే-అవసాదనశ్చత్యేకే॥ కుట్ట-ప్రతా
 పనే॥ వంచు-ప్రలంభనే॥ వృష-శక్తిబంధనే॥ మద-తృప్తియోగే॥ దివుపరి
 కూజనే॥ గ్హా-విష్ణానే॥ విద-చేతనాఖ్యానవివాసనే॥ మన-స్తంభే॥ య-
 జుగుప్సాయాం॥ కుప్త-నామ్నోవా—*—చర్ప-అధ్యయనే॥ బుక్క-
 భాషణే॥ శబ్ద-ఉపసగ్గాదావిమోరేచ॥ కిణ-నిమీలనే॥ జభి-నాశనే॥ మూద-
 ఊరణే॥ జను-తాడనే॥ పశ-బంధనే॥ అమ-రోగే॥ చట-స్ఫుట-భేదనే॥ ఘ
 ట-సంఘాతే॥ హంత్యధాశ్చ॥ దివు-చుర్దనే॥ అర్జ-ప్రతియత్నే॥ ఘుషిర్-విశ
 బ్దనే॥ ఆజఃక్రంద-సాతత్యే॥ లస-శిల్పయోగే॥ తసి-భూష-అలంకారే॥
 ఘోష-అసనే॥ అర్హ-పూజాయామ్॥ జ్ఞా-నియోగే॥ భజ-విశ్రాంతి॥ శృ
 ధు-ప్రసహనే॥ యత-నికారోపసాగరయోః॥ రక-లగ-ఆస్వాదనే॥ రఘ
 త్యేకే-రగేత్యన్యే॥ అంచు-విశేషణే॥ లిగ-చిత్రీకరణే॥ ముద-సంసర్గే॥ త్ర
 స-ధారణే॥ గ్రహణశ్చత్యేకే-వారణశ్చత్యన్యే॥ ఉధ్ధ-న-ఉంఛే॥ ముచ-ప్రమో
 చనే॥ మూదనేచ॥ వస-స్నేహచ్ఛేదావహారణే॥ చర-సంశయే॥ చ్యు-సహ
 న-హసనచేత్యేకే॥ చ్యు-సేత్యేకే॥ భువో-వకలగాన-చింతనశ్చత్యన్యే॥ కృపే
 శ్చ॥ ఆస్వదస్సకర్తృకాత్॥ అతఃపరంస్వదిమభివ్యాప్యసంభవతే॥ ర్కభ్య
 ఏవణిచ్॥ గ్రస-గ్రహణే॥ పుష-ధారణే॥ దళ-పదారణే॥ పట-పుట-లుట-
 తుజి-మిజి-పిజి-లుజి-భజి-లసి-త్రసి-పిసి-కుసి-దశి-కుశి-ఘట-ఘటి-బృహి-
 బర్హ-బల్హ-గువ-ధూష-విఘ-భీష-పుఢ-లోక్య-లోచ్య-ణద-కుప-తర-వృ
 తు-వృధు-భాషార్థాః॥ రుట-లజి-అజి-దసి-భృశి-రుశి-శీక-నట-పుట-రుచి-
 రఘ-లఘి-అహి-రహి-మహిచ॥ లడి-తడి-నడచ॥ పూరి-ఆప్యాయనే॥ రు
 జ-హింసాయామ్॥ వ్యద-ఆస్వాదనే॥ స్వాదశ్చత్యేకే॥ ౧౩౦॥ —*—
 ఆధృషాద్వా॥ కృతఉద్ధృత్వంధృవధాతువభివ్యాప్యవైకల్పికణిచః॥ యజ-ప్య
 చ-సంయమనే॥ అర్చ-పూజాయామ్॥ వహ-మర్షణే॥ శూర-క్షేపే॥ లీ-ద్రవీ
 కరణే॥ వృజీ-వర్జనే॥ వృక్ష-ఆవరణే॥ జ్యూ-వయోహానా॥ జ్విచ॥ రిచ-వి
 యోజనసంపర్చనయోః॥ శిష-అసర్వోపయోగే॥ తప-దాహే॥ తృప-తృప్తా-
 సందీపనశ్చత్యేకే॥ చృద్-సందీపనే॥ చృప-చృప-దృప-సంజీవనశ్చత్యేకే॥ దృ
 భీ-భయే॥ దృభ-సందర్భే॥ శ్రీధ-మోక్షణే-హింసాయామిత్యేకే॥ మీ-గ

తా॥ గ్రింధ-బంధనె॥ శీక-అమర్షణే॥ చీక-చ॥ అర్థ హింసాయామ్-అయం
 స్వరితేత్॥ హిసి-హింసాయామ్॥ అర్హ-పూజాయామ్॥ అజ్ఞద పద్య
 యై॥ శుంధ-శౌచకర్మణి॥ ఛద-అపవారణే-అయంస్వరితేత్॥ జుష పాకర్మ
 నె పరితర్పణత్యేకే॥ ధూఞ్-కంపనె॥ పీఞ్-తర్పణే॥ శ్రింధ గ్రింధ సం
 దర్భే॥ ఆప్ల లంభనె॥ స్వరితేద మిత్యేకే-తమ శ్రీధోపకరణయోః॥ ఉప
 సగ్రాచ్చద్యై॥ చన-శ్రీధోపహాసనయోరిత్యేకే॥ వద-సందేశవచనె॥ స్వ
 రితేత్-అనుదాత్తైత్యేకే॥ వచ-పరిభాషణే॥ మానపూజాయామ్॥ భూ
 పాప్రా-ఆత్మనెపదీ-ణిచ్-సన్నియోగేనైవఆత్మనెపదమిత్యేకే॥ గర్హ-వి
 నిందనె॥ మార్గ అన్వేషణే॥ కరి శోకే॥ ఉత్సూర్వ్యయమత్కంఠాయామ్॥
 మృజా-శౌచాలంకారయోః॥ మృవ-తితిత్రాయామ్-అయంస్వరితేత్॥
 ధృవ-ప్రసహనె॥ ౪౩॥ ఇత్యాధృషీయాః—*—అధాదంతాః॥ కథ వాక్య
 ప్రబంధే॥ వర-ఈష్ణాయామ్॥ గణ-సంఖ్యానె॥ శర-శ్వత-సవ్యగవభాష
 ణే॥ పట-వట-గ్రీణై॥ రాంతత్యేకే॥ రహ-త్యాగే॥ స్తన-గద-దేవశబ్దై॥ ప
 త గతౌవా॥ వాణిజ-వై-వాఅదస్త్యత్యేకే॥ పయోమససగ్రాత్ గతౌ స్వ
 ర-ఆత్మపే॥ రచ-ప్రతియత్నే॥ కల గతౌ సంఖ్యానె॥ చహ-పరికలనె॥
 మహ-పూజాయామ్॥ సార-కృప-శ్రీధ-దార్పిత్యే॥ స్పృహ-ఈష్ణాయామ్॥
 భామ కోధే॥ సూచ-ప్రేశున్యే॥ ఖట-భక్షణే॥ ఖడేత్యన్యే॥ టిత్త్యన్య
 పరే॥ టౌట-ఆత్మపే॥ గోమ-ఉపలేపనె॥ కుమార-క్రీడాయామ్॥ శీల ఉప
 ధారణే॥ సామ-సాంత్యప్రయోగే॥ వేల-కాలోపదేశే॥ కాలఇతిపృథగ్ధా
 తురిత్యేకే॥ ల్బూల లవనపవనయోః॥ వాత సుఖసేవనయోః-గతిసేవన
 యోరిత్యేకే॥ గవేష-మార్గణే॥ వాస-ఉపసేవాయామ్॥ నివాస-ఆచ్ఛాద
 నె॥ భాజ-పృథకకర్మణి॥ సభాజపీఠిదర్శనయోః-సేవనెచేత్యేకే॥ ఉన
 పరిహాణే॥ ధ్వన-శబ్దే॥ కూట-పరితాపే॥ సంకేత-గ్రామ-కుణ-గుణ-చా
 మంత్రణే-చాత్మాటూపి॥ కెతనికెతశ్రావణే-మంత్రణే॥ కూణసంకో
 చనె॥ పైనచార్యే॥ ఆగర్వాదాత్మినెపదినః॥ పదగతౌ॥ గృహగ్రహణే॥ మృ
 గఅన్వేషణే॥ కుహవిస్తాపనె॥ శూర-వీర-వికృతై॥ స్థూల-పరిబృంహణే॥ ఆ
 ర్థ-ఉపయాజ్ఞాయామ్॥ సత్ర-సంతానక్రియాయామ్॥ గర్వమానె॥ ఇత్యాగ
 ర్వియాః—*—సూత్రవెప్తనె॥ మూత్రప్రసవణే॥ రూక్షపారుష్యే॥ పార-
 వీర-కర్మసమాప్తా॥ పుటసంసర్గే॥ డెక-దర్శనత్యేకే॥ కత్ర-వైధిత్యేకైత్యే

కే॥పా॥తిపదికాద్వాన్వధేబహుళమిన్దవచ్చ॥తత్ర-రోతితదాచప్తే॥తేనాతి
కా॥మతి॥ ధాతురూపంచ॥బహు-దర్శనే॥ చిత్ర-చిత్రీకరణే॥కదాచిద్దర్శనే॥
అంస-సమామాతే॥ వట విభాజనే॥లజ-ప్రకాశనే॥వటిలజి ఇత్యేకే॥మిశ్ర-
సంపరే-అయననుదాత్యే॥ సంగ్రామయుద్ధే-అనుదాత్యే॥స్తామస్తా
ఘాయామ్॥భిద్ర-కర్ణభేదనే॥కర్ణచ్ఛేదనే కర్ణేతిధాత్వంతరమిత్యన్యే॥అంశ-
దృష్ట్యసఘాతే॥దండ దండనిపాతనే॥అంకపదేలక్షణచ॥ అంగచ॥సుఖ-దుః
ఖతతిగ్రయాయామ్॥ రససాద్వదాసేహయాః॥ వ్యయ విత్తసమత్సర్గే॥
రూప-రూపక్రియాయామ్॥భేద-ద్వైధీకరణే॥భద్ర అపవారణఇత్యేకే॥లాభ-
ప్రేరణే॥వణగాత్రవిచూర్ణే॥వర్ణ-వర్ణప్రియావిస్తారగుణవచనము॥౮౪॥
బహుళమేతన్నిదర్శనమ్॥అదంతాధానవోబహుళంభవతి-తేన-పర్ణ-హరి
తభావే॥విహ-దర్శనే॥క్షపప్రేరణే॥చసనిచాసే॥తుత్థ ఆవరణే॥ఏవంఅందో
శయతి ప్రేంభోశయతి విడంబయతిఅవధీరయతీత్యాది॥ అన్యేతుదశగణ
పాతోబహుళమిత్యాహుః॥తేనహాపరితాఅపిసాత్రాలోకికావైదికా శ్చద్ర
ప్రవ్యాత్రిత్యాహుః- ఇతరేతునవగణీపరితేభ్యోపిత్వాన్వధేణిజ్ఞవతి- బ
హుళగ్రహణాత్-తేన రామోరాజ్యమచీకరదిత్యాదిసిద్ధిరిత్యాహుః-చురా
దిభ్యోపబహుళంణిజిత్యన్యే॥ణిజంగాన్నిరసనే॥అంగవాచిపా॥తిపదికం
రసనేణిజంలభతే-ణిజంతాచ్ఛాత్తనెవదమేవ॥శ్వేతాశ్వాశ్వతరగాలోడి
తాహ్వరకాణాంచతుర్థాంధాత్వధేణిజోద్రప్తవ్యః॥అశ్వతరేతకలోపశ్చద్ర
ప్రవ్యః॥ణిజేవేత్యేకే॥పుచ్చాదిముధాత్వర్థఇత్యేవసిద్ధమ్॥౮ *****

ధాతుపారస్పర్యము.

శ్రీలక్ష్మీహయవదనపరబ్రహ్మణేనమః

మంగళము

శ్రీ రస్తు.

శ్రీలక్ష్మీహయగ్రీవానమః.

శ్రీదక్షిణామూర్త్యుపాసనాసమాసాదిత

పాణినీయాద్యనేకవిద్యాధురీణ

శ్రీమత్ కుమ్భకోణ రామస్వామిశాస్త్రి శిష్య

జంధ్యాలసుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రిణా కృతా

శ్రీమత్పాణినీసూత్రచంద్రికా.

తత్సుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రిప్రేరితేన

శ్రీమదానూరి

సరస్వతీ, తిరువేంకటాచార్యేణ

సీద్ధాంతకాముదీపుటసంఖ్యాసంయోజనపూర్వకం

సమ్యక్సంస్కృతా

శ్రీమత్సరస్వతీనిలయాఖ్యముద్రాక్షరశాలాయామ్

ముద్రితాచనతీ విజయతేతరామ్

నెల్లూరుశ్రీరంగనాయకులపేట.

Registered Copy Right.

1884

ప్రకటన.

బ్రహ్మశ్రీ జంధ్యాలసుబ్రహ్మణ్య శాస్త్రిల వారు
ఈ గ్రంథమును ముద్రించునధికారమును నాకొసంగి
అందుకుఁ దగిన బహుమానమును బొందియున్నారు
గనుక ౧౯౬౭ సంవత్సరపు ఆశ్వ-ఆర్థప్రకారము మఱి
యెవ్వరును దీనిని ముద్రింపఁగూడదు.

గూరసం॥ } స॥ తిరువేంకటాచార్యులు.
జనవరి ౨౪ తేది.

శ్రీ ర మ్మ.

శ్రీలక్ష్మీహయవదనపరబ్రహ్మణేనమః.

శ్రీ మ త్పాణిని సూ త్ర చం ద్రి కా.

కాముదీ పుటసంఖ్యాః	సూత్రాణి { అధ్యాయ పాదసంఖ్యాః	కాముదీ పుటసంఖ్యాః	సూత్రాణి { అధ్యాయ పాదసంఖ్యాః
౨	అ	౨౨	అ
౪౯	అకర్షితభృ	౩౦౮	అజ్ఞయ క్తంతిజాకాక్ష
౭	అకస్సవణ్ణేద్ధిః	౩౦౨	అజ్ఞత్యాచ
౨౮౨	అకర్షితచకారకేసంజ్ఞాః	౧౫	అజ్ఞత్య
౨౨౫	అకర్షకాచ్చ {	౩౨౫	అజ్ఞానిమైరేయ
౨౨౬		౩౩౫	అజ్ఞాపాతిహామ్య
౨౨౭		౭౫	అజ్ఞాతేద్రాదణి
౩౨౯	అకర్షధారయేరాజ్యమ్	౧౪౩	అజ్ఞాత్యాద్యభ్యుక్త
౫౫	అకర్షయజేపభృమ్	౧౧౧	అచ
౧౪౯	అకర్షచేత్రియనుభృమ్	౩౫	అచః
౧౬౧	అకర్షత్యర్థభాతుకః	౩౧౩	అచఃకర్తృయజే
౩౨౫	అకేజీవికార్థే	౨౩౩	అచఃకర్తృకర్తృ
౫౭	అకేనోర్భవిష్యదాధమః	౪	అచఃకర్తృకర్తృ
౬౦	అచశల కాన్ద్యాకపరిః	౨౨౫	అచఃకర్తృకర్తృ
౨౨౫	అక్షేమగ్లహః	౨౩	అచఃకర్తృకర్తృ
౧౬౮	అక్షోఽన్యతరస్యామ్	౪	అచఃకర్తృకర్తృ
౨౩	అక్షోఽదర్శనాత్	౧౬౧	అచఃకర్తృకర్తృ
౧౨౦	అగారానాట్య	౧౦౨	అచఃకర్తృకర్తృ
౨౨౫	అగారకదేశప్రభుణి	౧౧౪	అచఃకర్తృకర్తృ
౩౦౮	అగ్నిత్యైషణిపరస్య	౨౪	అచఃకర్తృకర్తృ
౧౦౧	అగ్నేర్థక్	౧౯౭	అచఃకర్తృకర్తృ
౨౧	అగ్నేస్తుత్ ప్రామసాః	౨౧	అచఃకర్తృకర్తృ
౨౫౧	అగ్నేచేః	౧౯	అచఃకర్తృకర్తృ
౨౪౨	అగ్నేపరిచామ్యోపః	౭	అచఃకర్తృకర్తృ
౬౯	అగ్నిభ్యామూమరసః	౨౩౯	అచఃకర్తృకర్తృ
౨౯౯	అగ్నిద్యుత్	౫	అచఃకర్తృకర్తృ

౧౯ అచ్చఘోః	౭-౩-౧౧౯	౧౫౫ అతతదేః	౭-౪-౭౦
౬౭ అచ్చగత్పర్థవదేషు	౧-౪-౬౯	౯౩ అతతత్వ	౪-౧-౯౫
౮౩ అచ్చగత్పర్థవపూర్వాః	౪-౬౫	౧౩౬ అతతనిరసా	౫-౨-౧౧౫
౩౩౨ అచ్చావకతా	౬-౨-౧౫౭	౧౮౫ అతతత్పర్థాభావకే	౬-౪-౧౧౦
౨౪౦ అత్యంతసగ్ధతమ్	౩-౧-౧౦౫	౧౫౮ అతతపదాభావః	౭-౨-౧౧౬
౧౪౦ అజాదీగుణవచనాదేవ	౫-౩-౫౮	౧౫౬ అతతవికహల్లద్యై	౬-౪-౧౨౦
౧౫౧ అజాదేద్విత్తీయస్య	౬-౧-౨	౯౯ అతత్త్వ	౪-౧-౧౭౭
౪౧ అజాద్యతప్తాప్త	౪-౧-౪	౧౨ అతతస్యకమిశ్రణసమన్వయః	౮-౩-౪౬
౭౯ అజాద్యదస్తమ్	౨-౨-౩౩	౧౪౬ అతిగ్రహవ్యధనక్షేపః	౫-౪-౪౬
౧౨౨ అజావిభాగంభ్యన్	౫-౧-౮	౧౪౫ అతిధైర్యః	౫-౪-౨౬
౧౪౨ అజినాంతస్యోత్తరపదః	౫-౩-౮౨	౫౧ అతిరతిక్రమణేచ	౧-౪-౯౫
౨౪౧ అజివజ్యోత్స్వ	౭-౩-౬౦	౧౪౦ అతిశాయసేతవబిప్లవః	౫-౩-౫౫
౧౬౦ అజేర్వముఖసోః	౨-౪-౫౬	౩౩౪ అతీరకృత్పదే	౬-౨-౧౯౧
౨౧౨ అజ్ఞనగమోసని	౬-౪-౧౬	౬౯ అతీర్షనః	౫-౪-౯౬
౧౪౧ అజ్ఞాతే	౫-౩-౭౩	౧౪ అతోగుణే	౬-౧-౯౭
౭౬ అజ్ఞానానికాయాస్సంఘః	౫-౪-౧౧౮	౧౫౧ అతోద్భిర్హోయజ్ఞి	౭-౩-౧౦౧
౨౫౩ అజ్ఞానిపూజాయామ్	౭-౨-౫౩	౧౫ } అతోభిసజన్	౭-౧-౯
౧౭౯ అజ్ఞేర్లుక్	౫-౩-౩౦	౩౦౪ }	
౩౧౮ అజ్ఞేశ్వస్తస్యసర్వనాః	౬-౧-౧౭౦	౨౬ అతోఽమ్	౭-౧-౨౪
౨౫౨ అజ్ఞోఽనపాదానే	౮-౨-౪౮	౧౫౩ అతోయేయః	౭-౨-౮౦
౧౯౮ అజ్ఞోస్థిచి	౭-౨-౭౧	౧౨ అతోరోర్లతాదః	౬-౧-౧౧౩
౧౫ అతోకుప్తాజ్ఞానమ్యః	౮-౪-౨	౧౬౩ అతోలోపః	౬-౪-౪౮
౧౮౬ అద్ధార్గ్యాలవః	౭-౩-౯౯	౧౬౬ అతోహ్రస్తస్య	౭-౨-౨
౧౧౧ అణజ్ఞోచ	౪-౩-౩౩	౧౫౮ అతోహలాదేర్లఘాః	౭-౨-౭
౨౩౦ అణావకర్తకాచ్చిత్తః	౧-౩-౮౮	౧౫౨ అతోహః	౬-౪-౧౦౫
౯౯ అణిభారనార్థయోః	౪-౧-౭౮	౩౦ అత్పూర్వస్య	౮-౪-౨౨
౩౨౬ అణినియుక్తే	౬-౨-౭౫	౬౧ అత్యస్తస్యయోగేచ	౨-౧-౨౯
౩ అణుదిత్తవర్ణస్యచాః	౧-౧-౬౯	౨౧౨ అత్రోపాదేభ్యాసస్య	౭-౪-౫౮
౧౧౩ అణ్యయనాదిభ్యః	౪-౩-౭౩	౧౦ అత్రాపనానికణిపూః	౮-౩-౨
౯౮ అణోద్వ్యుచః	౪-౧-౧౫౬	౯౬ అత్రభృగుకుత్సవసిద్ధిః	౨-౪-౬౫
౯ అణోఽప్రగృహ్యస్యాః	౮-౪-౫౭	౩౬ అత్వసస్తస్యచాథోః	౬-౪-౧౪
౨౮౧ అణోకర్షణీచ	౩-౩-౧౨	౨౦౨ } అత్ప్రవృత్తాత్పరప్ర	౭-౪-౯౫
౧౧౮ అణోకుటిలికాయాః	౪-౪-౧౮	౨౧౦ } ధక్రదస్త్రాస్పృశాం	
౧౩౫ అణోచ	౫-౨-౧౦౩	౧౮౬ అదభ్యుపైత్	౭-౧-౪
౧౧౯ అణోమహిమ్యాదిభ్యః	౪-౪-౪౮	౪ అదగ్నసంభోవః	౧-౧-౬౦

3౮ అదసబౌసులోపశ్చ	2-౨-౧౦2	౧౧3 అధ్యాయేష్వవర్జే:	౪-3-౬౯
౪ అదసోమాత్	౧-౧-౧౨	౧3౧ అధ్వనోయతా	౫-౨-౧౬
3౫ అదసోఽసేర్దాదుః	౫-౨-౮౦	3౨౧ అధ్వర్యుకమాయయోః	౬-౨-౧౦
౧౦౧ అదస్సప్తేషామ్	2-3-౧౦౦	2౯ అధ్వర్యుక్రతురనపుః	౨-౪-౪
౧౦౧ అదిప్రభృతిభ్యశ్చపః	౨-౪-2౨	౯2 అన్	౬-౪-౧౬2
౧౦౪ అదూరభవశ్చ	౪-౨-20	౪౨ అనఉపధాలోపినోః	౪-౧-౨౫
3 అదేఙ్గుణః	౧-౧-౨	3౨౪ అనగన్తోఽశ్చుతావప్రః	౬-౨-౫౨
౨౫౫ అదోఽగ్నిర్విప్లితి	౨-౪-3౬	౧౯ అనజ్ఞేనా	2-౧-౯3
౨౪౯ అదోఽనస్మే	3-౨-౬౮	౪ అనచిగ	౮-౪-౪2
౬2 అదోఽనుపదేశే	౧-౪-2౦	౧౪౪ అనత్యస్తగతౌక్తాత్	౫-౪-౪
౨౬ అదోఽతరాధిభ్యునిః	2-౧-౨౫	౬౮ అనత్యాధానఉరసిమనసీ	౧-౪-2౫
3౦౦ అచ్ఛిస్సంస్కృతమ్	౪-౪-౧3౪	౧3౮ అనద్యతసేర్హిలస్యతరః	౫-3-౨౧
౧3౦ అద్యుక్తీనావప్తధే	౫-౩-౧3	౧౫౨ అనద్యతసేలజ్ఞే	3-౨-౧౧౧
౧౨ అధశ్చిరసీవదే	౮-3-౪2	౧౫౨ అనద్యతసేలుబ్	3-3-2౫
౧33 అధికమ్	౫-౨-23	౧౪౫ అనస్తావసధేదిమాభేషః	౫-౪-౨3
౫2 అధికరణవాచినశ్చ	౨-3-౬౮	3౦౯ అనస్త్యస్యాపిప్రశ్నాః	౫-౨-౧౦౫
౬3 అధికరణవాచినాచ	౨-౨-౧3	౪౯ అనభిషితే	౨-3-౧
౧3౯ అధికరణవిచాలేవ	౫-3-౪3	౨3౬ అనవక్లప్త్యమర్షయోః	3-3-౧౪౫
౨౯౨ అధికరణేబద్ధః	3-౪-౪౧	3౦౧ అనసస్తాస్సపుంసకాః	౫-౪-౧౦3
౨౪౬ అధికరణేనేతః	3-౨-౧౫	౬౧ అనశ్చ	౫-౪-౧౦౮
౮౦ అధికరణైతావత్త్వచ	౨-౪-౧౫	౨౯ అనాప్యకః	2-౨-౧౧౨
౧౧3 అధిక్యత్యకృతేగ్రహే	౪-3-౮2	౧౮౬ అనితేః	౮-౪-౧౯
౫౧ అధిపరీఅనర్ధకౌ	౧-౪-౯3	3౫ అనిదితాంహలఉపధాః	౬-౪-౨౪
౫౮ అధిరీశ్వరే	౧-౪-౯2	౧౪౧ అనుకమ్పయామ్	౫-3-2౬
౫౦ అగ్నిశీఘ్రసాఙ్కర్ష	౧-౪-౪౬	౬2 అనుకరణభౌనితిపరమ్	౧-౪-౬౨
౫౬ అగ్నిగర్భదయేశాఙ్కర్షణి	౩-౩-౫౨	౧33 అనుకాభికాభీకణికమిః	౫-౨-2౪
౨32 అగ్నిప్తేచ	3-3-౧౬౬	౮3 అనుగవమాయామే	౫-౪-౮3
౧3౮ అధునా	౫-3-౧2	౧౪౪ అనుగాదనప్రక్	౫-౪-౧3
౨౨౬ అధేగప్రసహనే	౧-3-33	౧3౧ అనుగ్వలగ్నామి	౫-౨-౧౫
333 అధేయపరిష్టమ్	౬-౨-౧౮౮	౧౫౦ అనుదాత్తజితఆత్మనేః	౧-3-౧౨
2౯ అధ్యయనతోవిప్రకృష్టాః	౨-౪-౫	౨౨౪ అనుదాత్తశ్చ	౮-౧-3
౧౨3 అధ్యర్థపూర్వాద్విద్విగోః	౫-౧-౨౮	3౧3 అనుదాత్తశ్చ	౮-౧-3
౨౮౮ అధ్యయన్యాయోద్యాః	3-3-౧౨౨	3౧౧ అనుదాత్తపుదమేకవర్జం	౬-౧-౧౫౮
౧33 అధ్యాయానువాకయోః	౫-౬-౬౦	3౦౪ అనుదాత్తప్రశ్నాః	౮-౨-౧౦౦
౧౨౦ అధ్యాయస్యదేశకాలాత్	౪-౪-2౧	3౪ అనుదాత్తంసర్వః	౮-౧-౧౮

౧౭౯ అనుదాత్తస్యచర్మపః ౬-౧- ౫౯
 ౩౧౧ అనుదాత్తస్యచయః ౬-౧- ౧౬౧
 ౧౧౬ అనుదాత్తాదేశ్య ౪-౩- ౧౪౦
 ౧౦౨ అనుదాత్తాదేశ్య ౪- ౨- ౪౪
 ౩౧౩ అనుదాత్తేచ ౬-౧- ౧౯౦
 ౩౦౨ అనుదాత్తేచకుధపరే ౬-౧- ౧౨౦
 ౨౫౮ అనుదాత్తేశ్వహః ౩-౨- ౧౪౯
 ౧౮౧ అనుదాత్తోపదేశవనతిః ౬-౪- ౩౭
 ౩౧౮ అనుదాత్తానుప్రీతా ౩-౧- ౪
 ౨౧౯ అనునాసికస్యక్తిః ౬-౪- ౧౫
 ౧౦ అనునాసికాత్పరోః ౪-౩- ౪
 ౧౩౦ అనుపససర్వాన్నాః ౫-౨- ౯
 ౧౩౪ అనుపద్యస్తేష్టా ౫-౨- ౯౦
 ౨౨౯ అనుపరాభ్యాబ్జాః ౧-౩- ౭౯
 ౨౨౯ అనుపసర్గాత్తజ్ఞః ౧-౩- ౭౬
 ౨౫౨ అనుపసర్గాత్ప్రల్లఘ్నీబః ౪- ౨- ౫౫
 ౨౨౭ అనుపసర్గాద్వా ౧-౩- ౪౩
 ౨౪౪ అనుపసర్గాల్లిమ్మవిష్టః ౩-౧- ౧౩౮
 ౪౩ అనుపసర్జనాత్ ౪-౧- ౧౪
 ౫౩ అనుప్రతిగృణశ్చ ౧-౪- ౪౧
 ౧౨౮ అనుప్రవచనాదిభ్యశ్చః ౫-౧ ౧౧౧
 ౧౦౩ అనుప్రాహ్మణాదినః ౪-౨- ౬౨
 ౬౦ అనుర్భత్సమయా ౨- ౧- ౧౫
 ౫౦ అనుర్లక్షణే ౧-౪- ౪౪
 ౭౯ అనువాదేచరణానామ్ ౨-౪- ౩
 ౧౭౧ అనువిపర్యభినిభ్యస్య ౫-౩- ౭౨
 ౧౧౨ అనుశతికాదీనాశ్చ ౭-౩- ౨౦
 ౯౪ అనుస్యూనంతర్యేభిదాః ౪-౧- ౧౦౪
 ౭౨ అనేకమస్యపదార్థే ౨-౨- ౨౪
 ౪ అనేకాల్ శిత్సగ్న్య ౧-౧- ౫౫
 ౩౦౭ ఆనోసుహే ౪-౨- ౧౬
 ౪౨ ఆనోబహుప్రీహేః ౪-౧- ౧౨
 ౩౩౧ ఆనోభావకర్తవచనః ౬-౨-౧౫౦
 ౨౨౭ ఆనోరకర్తకాత్ ౧-౩- ౪౯
 ౩౩౩ ఆనోరప్రధానకనీయసి ౬-౨- ౧౮౯

౬౯ అనోఽత్తాయస్సరసాః ౫-౪- ౯౪
 ౨౫౧ అనౌకర్తణి ౩-౨- ౧౦౦
 ౩౨౭ } ఆస్తః { ౬-౨- ౯౨
 ౩౩౦ } ౬-౨- ౧౪౩
 ౩౩౩ } ౬-౨- ౧౭౯
 ౨౪౯ } ౪- ౪- ౨౦
 ౧౧౨ అస్తగిపూర్వపదాః ౪- ౩- ౬౦
 ౬౭ అస్తరపరిగ్రహే ౧- ౪- ౬౫
 ౧౬ అస్తరమృషార్యోగోపజ్ఞా ౧-౧- ౩౬
 ౫౦ అస్తరాస్తరణయ్యై ౨- ౩- ౪
 ౨౫౫ అస్తర్మనోదేశే ౩-౩- ౭౮
 ౭౬ అస్తర్షప-రాభ్యిశ్చిలోః ౫-౪- ౧౧౭
 ౫౪ అస్తర్ధాయేనాజర్జనమి ౧-౪- ౨౮
 ౪౪ అస్తర్వత్పతివతోర్మక్ ౪-౧- ౩౨
 ౩౩౩ అస్తశ్చ ౬-౨-౧౮౦
 ౩౧౪ అస్తశ్చితివైయగవత్ ౬-౧-౨౦౦
 ౨౪౮ అస్తాత్మిస్తాభ్యదూరపాః ౩-౨- ౪౮
 ౬ అస్తాదివచ్చ ౬-౧- ౪౫
 ౩౧౮ అస్తోదాత్తాచుత్తపః ౬-౧- ౧౬౯
 ౩౧౪ అస్తోఽవత్యాః ౬-౧- ౨౨౦
 ౧౪౦ అస్తోకాథయోర్నేద ౫-౩- ౬౩
 ౩౨౬ అస్త్రాత్పూర్వంబహుచః ౯-౨- ౪౩
 ౧౨౦ అన్నాజ్ఞః ౪-౪- ౪౫
 ౬౨ అన్నేనవ్యంజనమ్ ౨- ౧- ౩౪
 ౪౫ అన్యతోజీమ్ ౪- ౧- ౪౦
 ౨౯౧ అన్యదైవకథమిత్యంశు ౩-౪- ౨౭
 ౬౧ అన్యపదార్థేవసంజ్ఞా ౫-౧- ౨౧
 ౫౪ అన్యారాదితరరేదిక్ ౫-౨- ౩- ౨౯
 ౨౫౯ అన్యేభ్యోపిదృశ్యతే ౩- ౨-౧౭౮
 ౨౪౯ అన్యేభ్యోపిదృశ్యతే ౩- ౨- ౭౫
 ౨౫౧ అన్యేష్వపిదృశ్యతే ౩- ౨-౧౦౧
 ౨౯౪ అన్వచ్యానులోమ్యే ౩- ౪- ౬౪
 ౪౩ అన్వవత్ప్రాద్రహసః ౫-౪- ౪౧
 ౨౯౩ అపగురోణములి ౬- ౧- ౫౩
 ౨౮౫ అపఘనోఽగ్రమ్ ౩- ౩- ౪౮

౨౫౪ అపచితశ్చ	౭-౨ - ౩౦	౧౧౩ అభిజనశ్చ	౪-౩- ౯౦
౯౩ అపత్యంపౌత్రప్రభృతిః	౪-౧- ౧౬౨	౧౪౩ అభిజివ్విదభృచ్చాలా	*౫-౩-౧౧౮
౭౧ అపథన్నపుంసకమ్	౨-౪- ౩౦	౨౩౪ అభిజ్ఞావచనేల్పట్	౩-౨-౧౧౨
౧౦౮ అపదాతౌసాల్యాత్	౪-౨- ౧౩౫	౫౦ అభినివిశశ్చ	౧-౪- ౪౭
౧౫ అపదాస్తస్యమూర్ధస్యః	౮-౩- ౫౫	౧౧౩ అభినిష్కాగ్రిమతిద్వా	*౪-౩- ౮౬
౬౦ అపపరిబహిరభ్యవసః	౨-౪- ౧౨	౨౮౨ అభినిసఃస్తనశ్శబ్దసం	*౪-౩- ౮౬
౫౫ అపపరివక్షసే	౧-౪- ౮౮	౨౨౯ అభిప్రత్యభిధ్యఃషీపః	౧-౩- ౮౦
౧౧౮ అపమిత్యయాచితాః	౪-౪- ౨౧	౫౧ అభిరథాగే	౧-౪- ౯౧
౯౦ అపరస్పరాఙ్గిక్రిః	౬-౧-౧౪౪	౨౮౩ అభినిధౌభావషనుణ్	౩-౩- ౪౪
౪౪ అపరిమాణబిస్తాచితః	౪-౧- ౨౨	౧౪౭ అభినిధౌసమ్మదాచ	౫-౪- ౫౩
౩౦౫ అపరిహ్యుతాశ్చ	౭-౨- ౩౨	౩౩౩ అభేర్షభిమ్	౬-౨-౧౮౫
౨౩౪ అపరోక్షేచ	౩-౨-౧౧౯	౨౫౪ అభేచ్ఛావిదూరే	౭-౨- ౨౫
౫౨ అపవరేత్యతీయా	౨-౩- ౬	౧౩౧ అభ్యుమిత్రాచ్ఛచ	౫-౨- ౧౭
౯౧ అపస్కరోరధాక్లమ్	౬-౧-౧౪౯	౧౮౧ అభ్యుస్తస్యచ	౬-౧- ౩౩
౩౦౧ అపస్యధేథాః	౬-౧- ౩౬	౩౧౩ అభ్యుస్తానామాదిః	౬-౧-౧౮౯
౨౨౭ అపహ్నాచేక్షః	౧-౩- ౪౪	౧౫౯ అభ్యాసస్యాసవర్ణే	౬-౪- ౭౮
౩౩౩ అపాచ్చ	౬-౨-౧౮౬	౧౮౧ అభ్యాసాచ్చ	౭-౩- ౫౫
౨౨౪ అపాచ్చపహ్నాచ్చకునిః	౬-౧-౧౪౨	౧౫౧ అభ్యాసేచర్చ	౮-౪- ౫౪
౧౪౬ అపాదాసేవాహేయరుః	*౫-౪- ౪౫	౨౧౫ అభ్యుత్సాదయాఙ్రప్రః	౩-౧- ౪౨
౫౪ అపాదాసేవభ్యమి	౨-౩- ౨౮	౨౪౮ అమనుష్యకర్తృకేచ	౩-౨- ౫౩
౨౯౩ అపాదాసేపరిచ్ఛాయాం	౩-౪- ౫౨	౩౨౬ అమహన్నవన్నగరే	*౬-౨- ౮౯
౨౨౯ అపాద్వదః	౧-౩- ౭౩	౨౪౧ అమావస్యదస్యతరః	౩-౧-౧౨౨
౫౧ అపిఙిపరార్థసమ్భవనాః	౧-౪- ౯౬	౧౧౧ అమావాస్యాయావా	౪-౩- ౩౦
౯౭ అపూర్వపదాదన్యతరః	౪-౧-౧౪౦	౧౪ అమిపూర్వః	౬-౧-౧౦౭
౧౯ అప్యక్తవికాల్పాత్ప్రయః	౧-౨- ౪౧	౩౦౧ అముచచ్ఛందసి	౫-౪- ౧౨
౨౪౮ అపేక్షేకతమసోః	౩-౨- ౫౦	౪౪ అమూర్ధమస్తకాత్	౬-౩- ౧౨
౨౫౮ అపేచలపః	౩-౨-౧౪౪	౬౮ అమైవాప్యయేన	౨-౨- ౨౦
౬౨ అపేతాపోఘముక్తపః	౨-౧- ౩౮	౩౦౪ అమోమశ్	౭-౧- ౪౦
౧౦౧ అపోనప్రప్రాన్నప్రృః	౪-౨- ౨౭	౩౦౮ అమ్మరూఢరపరిత్యక్	౮-౨- ౭౦
౩౮ అపోభి	౭-౪- ౪౮	౨౪౫ అమ్బుచ్చుగోభూమిసః	౪-౩- ౯౭
౨౧ అప్తృప్తృచ్ఛస్యసః	౬-౪- ౧౧	౨౦ అమ్బుర్థనద్యోర్హస్యః	౭-౩-౧౦౭
౭౩ అప్రూరణీద్రమాణ్యః	౫-౪-౧౧౬	౨౮ అమ్సమ్మధౌ	౭-౧- ౯౯
౨౮౬ అప్రత్యయాత్	౩-౩-౧౦౨	౨౧౫ అయజ్ఞీక్షితి	౭-౪- ౨౨
౮ అప్రుఃపదుపస్థితే	౬-౧-౧౨౯	౧౩౩ అయశ్శులదణ్డజినాః	*౫-౨- ౭౬
౪౩ అభాషితపుంస్కాచ్చ	౭-౩- ౪౮	౨౯౪ అయస్తదీయానిచ్చస్తసి	౧-౪- ౨౦

౧౧౨ అశ్లేయభావస్యతరః*	౪-౩- ౬౪	౧౯౨ అస్య తేనుక్	౭-౪- ౧౭
౨౧౨ అశ్నానాద్యధనా*	౭-౪- ౩౪	౪౭ అస్మాన్లపూర్వపదాద్వార-౧-	౫౩
౭౨ అకాలాచ	౨-౪- ౨౪	౩౯ అహన్	౮-౨- ౬౮
౧౯౪ అస్మైతేచ్ఛ	౩-౪- ౭౨	౬౯ అహస్సవైకదేశసం*	౫-౪- ౮౭
౨౧౨ అశ్వక్షీరవృషలవణా*	౭-౧- ౫౧	౧౩౭ అహంభూమోర్భుక్	౫-౨-౧౪౦
౯౧ అశ్వవత్సాదిభ్యశ్చ	౪-౧- ౮౪	౩౨౪ అహీనేద్వితీయా	౬-౨- ౪౭
౧౩౧ అశ్వస్యైకాహః*	౫-౨- ౧౯	౩౩౭ అహేతినియోగేద	౮-౧- ౬౧
౯౪ అశ్వాదిభ్యదిఫళ్	౪-౧-౧౧౦	౩౩౫ అహూచ	౮-౧- ౪౦
౩౦౬ అశ్వాభుస్యాత్	౭-౪- ౩౭	అహ్నవృఖోరేవ	౬-౪-౧౪౫
౩౦౦ అశ్విమానన్	౪-౪- ౧౭౬	౬౯ అహ్నోదస్తాత్	౮-౪- ౭
౧౪౪ అపడక్షాశితంగ్వలఙ్క*	౫-౪- ౭	౬౯ అహ్నోఽహ్నవితేభ్యః	౫-౪- ౮౮
౮౮ అపవృత్తతీయాస్థస్యా*	౬-౩- ౯౯		
౩౧ అప్తనఅవిభక్తా	౭-౨- ౮౪	౧౮ అకదారాదేకాసంజ్ఞా	౧-౪- ౧
౮౯ అప్తనసంజ్ఞాయామ్	౬-౩-౧౭౫	౧౩౩ అకర్షాదిభ్యఃకన్	౫-౨- ౬౪
౩౧౯ అప్తనోద్భిర్భాత్	౬-౧-౧౭౭	౧౧౭ అకర్షాత్వత్	౪-౪- ౯
౩౧ అప్తాభ్యుబాత్	౭-౧- ౨౧	౧౨౮ అకాలికదాద్యప్రవచనే	౫-౧-౧౧౪
౧౨౨ అసమాసేనిష్కాదిభ్యః	౫-౧- ౨౦	౧౧౯ అక్రద్ధాట్యశ్చ	౪-౪- ౩౮
౧౧౬ అసంజ్ఞాయాన్రిబయః*	౪-౩-౧౪౯	౩౩౨ ఆక్రోశేద	౬-౨-౧౫౮
౧౫౫ అసంయోగాల్లిట్రిచ్	౧-౨- ౫	౨౮౭ ఆక్రోశేనభ్యునిః	౩-౩-౧౧౨
౧౦౯ అసామృతితే	౪-౩- ౯	౨౮౩ ఆక్రోశేఽనన్యోర్గ్రహః	౩-౩- ౪౫
౧౫౧ అసిద్ధవదత్తాభాత్	౬-౪- ౨౨	౨౫౭ ఆశ్వేస్తశ్చీలతద్ధర్మశ్చ*	౩-౨-౧౩౪
౨౯౯ అసురస్యస్వప్	౪-౪-౧౨౩	౫౪ ఆఖ్యాతోపయోగే	౧-౪- ౨౯
౨౪౭ అసూర్యలలాటయో*	౩-౨- ౩౬	౧౩౧ ఆగవీసం	౫-౨- ౧౪
౬౭ అస్తశ్చ	౧-౪- ౬౮	౯౬ ఆగస్త్యకణ్డిస్యయో*	౨-౪- ౭౦
౧౩౯ అస్తాతిచ	౫-౩- ౪౦	౧౦౧ ఆగ్రహయశ్శ్యశ్చస్తా*	౪-౨- ౨౨
౧౧౯ అస్తి నాస్తిప్రమతిః	౪-౪- ౬౦	౨౨౭ ఆచక్షద్రమనే	౧-౩- ౪౦
౧౫౩ అస్తిసిహోఽపుక్తే	౭-౩- ౯౬	౨౩ ఆజీచాపః	౭-౩-౧౦౫
౧౮౫ అప్తేభ్యః	౨-౪- ౫౨	౩౦౪ ఆజితశ్చ	౬-౪-౧౦౩
౨౭ అస్థిధిసక్త్యజ్ఞానసమః*	౭-౧- ౭౫	౨౪౬ ఆజితాశ్చీత్యే	౩-౨- ౧౧
౫౧ అన్నదోద్వయోశ్చ	౧-౨- ౫౯	౨౮౫ ఆజీయద్ధ	౩-౩- ౭౩
౧౫౧ అన్నద్వ్యత్రమః	౧-౪-౧౦౭	౨౨౪ ఆజోదోఽనాస్యవిహః*	౧-౩- ౨౦
౧౩౬ అన్నాయామేధాస్త్రి*	౫-౨-౧౨౧	౧౯ ఆజోనాస్త్రియామ్	౭-౩-౧౨౦
౧౪౬ అస్యవ్యై	౭-౪- ౩౨	౩౦౨ ఆజోఽనునాసికశ్చన్ద్రసీ	౬-౧-౧౬౬
౨౯౩ అస్యశిత్తహోగ్రియా*	౩-౪- ౫౭	౨౨౫ ఆజోయమహసః	౧-౩- ౨౮
౧౮౨ అస్యశివక్తిఖ్యాతిభ్యో*	౩-౧- ౫౨	౨౩౯ ఆజోయి	౭-౧- ౬౫

౫౫ అజ్మర్యాదావచనే	౧-౪- ౮౯	౧౨౨ ఆత్మనిష్కృజనభోగోత్తః	౫-౧- ౯
౬౦ అజ్మర్యాదాభివిధ్యుః	౨- ౧ -౧౩	౨౫౦ ఆత్మమానేఖిచ్చి	౩-౨- ౮౩
౧౧ అజ్మర్యాదాభి	౬- ౧ -౭౪	౧౨౨ ఆత్మాధ్యానోభే	౬-౪-౧౬౯
౧౨౮ ఆచార్యాత్	౫-౧-౧౨౦	౧౧౫ ఆభర్వణికస్యేకలోపశ్చ	౪-౩-౧౩౩
౧౨౮ ఆచార్యా	౬- ౪-౧౧౭	౬౭ ఆదరానాదరయోగస్సః	౧-౪- ౬౩
౩౨౩ ఆచార్యోపసర్జన శ్చ	౬- ౨ -౩౯	౪౩ ఆదాచార్యాణామ్	౭-౩- ౪౯
౩౨౭ ఆచార్యోపసర్జన శ్చ	౬- ౨-౧౦౪	౩౨౨ ఆదిప్రత్యేనసి	౬-౨- ౨౭
౪౦ ఆచార్యోపసర్జన శ్చ	౬- ౨-౧౦౪	౨౫౩ ఆదికర్తృణిక్తనికర్తృచ	౩-౪- ౭౧
౪౦ ఆచార్యోపసర్జన శ్చ	౬- ౨-౧౦౪	౨౫౫ ఆదితశ్చ	౭-౨- ౧౬
౪౦ ఆచార్యోపసర్జన శ్చ	౬- ౨-౧౦౪	౧ ఆదిరత్నైస్ససహితా	౧-౧- ౭౧
౪౦ ఆచార్యోపసర్జన శ్చ	౬- ౨-౧౦౪	౩౨౫ ఆదిరదాత్తః	౬-౨- ౬౪
౪౦ ఆచార్యోపసర్జన శ్చ	౬- ౨-౧౦౪	౩౧౩ ఆదిర్ణముల్యవృత్తరస్యామ్	౬-౧-౧౯౪
౪౦ ఆచార్యోపసర్జన శ్చ	౬- ౨-౧౦౪	౧౫౯ ఆదిర్ణిటదవః	౧-౩ ౫
౪౦ ఆచార్యోపసర్జన శ్చ	౬- ౨-౧౦౪	౩౨౯ ఆదిర్ణిటదాదీనామ్	౬-౨-౧౨౫
౪౦ ఆచార్యోపసర్జన శ్చ	౬- ౨-౧౦౪	౩౨౦ ఆదిర్ణిచోన్యవృత్తరస్యామ్	౬-౨-౧౨౭
౪౦ ఆచార్యోపసర్జన శ్చ	౬- ౨-౧౦౪	౨౫౯ ఆదిగమహజనకిన్	౩-౨-౧౭౧
౪౦ ఆచార్యోపసర్జన శ్చ	౬- ౨-౧౦౪	౨౯౮ ఆదిగమహజనకిన్	౩-౨-౧౭౧
౪౦ ఆచార్యోపసర్జన శ్చ	౬- ౨-౧౦౪	౧౭౬ ఆదేశఉపదేశే	౬- ౧- ౪౫
౪౦ ఆచార్యోపసర్జన శ్చ	౬- ౨-౧౦౪	౪ ఆదేశవిరస్య	౧- ౧- ౫౪
౪౦ ఆచార్యోపసర్జన శ్చ	౬- ౨-౧౦౪	౧౫ ఆదేశప్రత్యయయోః	౮- ౩- ౫౯
౪౦ ఆచార్యోపసర్జన శ్చ	౬- ౨-౧౦౪	౫ ఆద్యుః	౬-౧- ౮౭
౪౦ ఆచార్యోపసర్జన శ్చ	౬- ౨-౧౦౪	౨౯ ఆద్యస్తవదేశస్త్రి	౧-౧- ౨౧
౪౦ ఆచార్యోపసర్జన శ్చ	౬- ౨-౧౦౪	౪ ఆద్యస్తాటకితౌ	౧-౧- ౪౬
౪౦ ఆచార్యోపసర్జన శ్చ	౬- ౨-౧౦౪	౩౨౮ ఆద్యుదాత్తంద్యుచ్చస్త్రి	౬-౨-౧౧౯
౪౦ ఆచార్యోపసర్జన శ్చ	౬- ౨-౧౦౪	౩౧౮ ఆద్యుదాత్తశ్చ	౩-౧- ౩
౪౦ ఆచార్యోపసర్జన శ్చ	౬- ౨-౧౦౪	౫౭ ఆధారోధికరణమ్	౧-౪- ౪౫
౪౦ ఆచార్యోపసర్జన శ్చ	౬- ౨-౧౦౪	౮౦ ఆనభ్యుత్పాద్యవై	౬-౩- ౨౫
౪౦ ఆచార్యోపసర్జన శ్చ	౬- ౨-౧౦౪	౨౪౨ ఆనాయోన్యత్వే	౩-౧-౧౨౭
౪౦ ఆచార్యోపసర్జన శ్చ	౬- ౨-౧౦౪	౧౫౪ ఆనిలోట్	౮-౪- ౧౬
౪౦ ఆచార్యోపసర్జన శ్చ	౬- ౨-౧౦౪	౨౫౬ ఆనేముక్	౭-౨- ౮౨
౪౦ ఆచార్యోపసర్జన శ్చ	౬- ౨-౧౦౪	౭౦ ఆన్వహతస్సమానాధికరణః	౬-౩- ౪౬
౪౦ ఆచార్యోపసర్జన శ్చ	౬- ౨-౧౦౪	౯౨ ఆన్వయస్య చత్విత్తేనాతి	౬-౪-౧౫౧
౪౦ ఆచార్యోపసర్జన శ్చ	౬- ౨-౧౦౪	౩౦౨ ఆపోజుహోన్యవై	౬-౧-౧౧౮
౪౦ ఆచార్యోపసర్జన శ్చ	౬- ౨-౧౦౪	౭౮ ఆపోన్యవృత్తరస్యామ్	౭-౪- ౧౫

౧౧౨ ఆప్తజ్ఞబృథామితీ	౭-౪- ౫౫	౨౪౮ ఆశిషినాథః	౩-౨- ౪౯
౧౩౦ అప్రపదహృప్రిష్టతి	౫-౨- ౮	౯౦ ఆశ్వర్యమనిత్యే	౬-౪-౧౪౭
౧౪౮ ఆవాధేవ	౮-౧- ౧౦	౧౧౧ ఆశ్వయుజ్యాపుష్	౪-౩- ౪౫
౨౯౧ ఆభిష్ట్యేణముల్చ	౩-౪- ౨౨	౧౩౪ ఆసద్వివదస్త్వివచ్చక్రివ*	౮-౨- ౧౨
౧౫౪ ఆమః	౨-౪- ౮౧	౩౬ ఆసర్వనామ్నః	౬-౩- ౯౧
౩౩౬ ఆమవీకాస్తరమామం*	౮-౧- ౫౫	౨౪౨ ఆనుయువవీరపిలపిత్ర*	౩-౧-౧౨౬
౩౪ ఆమన్త్రితంపూర్వమ*	౮-౧ ౭౨	౯౦ ఆస్పదప్రతిష్ఠాయాం	౬-౧-౧౪౬
౩౧౧ ఆమన్త్రితస్యచ	౬-౧-౧౯౮	౧౮౪ ఆహస్యః	౮-౨- ౩౫
౧౬ ఆమిసర్వనామ్నస్సుట్	౭-౧- ౫౨	౧౩౯ ఆహిచమాశే	౫-౩- ౩౭
౧౫౫ ఆమేతః	౩-౪- ౯౦	౩౩౬ ఆహేహాడతా హేహాచా*	౮-౧- ౪౯
౩౦౮ ఆమేరితంభర్తృనే	౮-౨- ౯౫		
౧౫౪ ఆమృత్యయవత్కృ*	౧-౩- ౬౩	౨౮౨ } ఇకవికాశే	౬-౩-౧౨౩
౪౩ ఆయనేయాయయః*	౭-౧- ౨	౮౯ }	
౧౬౩ ఆయాదయఆర్థభామకేవా	౩-౧- ౩౧	౩౦౩ ఇకస్సుఇ	౬-౩-౧౩౪
౫౮ ఆయక్తకుశలాభ్యా*	౨-౩- ౪౦	౪ ఇకోగుణవృద్ధి	౧-౧- ౩
౧౧౪ ఆయుభజీవిభ్యశ్చివర్వరే	౩-౩- ౯౧	౨౭ ఇకోఽచివిభక్తా	౭-౧- ౭౩
౧౪౩ ఆయుభజీవిసజ్జ్ఞాశ్చి*	౫-౨-౧౧౪	౨౧౨ ఇకోర్ముల్	౧-౨- ౯
౧౧౭ ఆయుభాన్యచ	౪-౪- ౧౪	౪ ఇకోయణది	౬-౧- ౭౭
౯౬ ఆరగుదీచామ్	౪-౧-౧౩౦	౮౯ ఇకోవహేఽవీలోః	౬-౩-౧౨౧
౧౫౨ ఆర్థభామకంశేమః	౩-౪ ౧౧౪	౮ ఇకోఽసవర్ణేకాకల్పస్య*	౬-౧-౧౨౭
౧౫౧ ఆర్థభామకస్యేద్వలాదే	౭-౨- ౩౫	౮౬ ఇకోహ్రస్వోఽజ్యోగా*	౬-౩- ౬౧
౩౨౪ ఆర్యోహ్రస్వణకుమా*	౬-౨- ౫౮	౩౨౨ ఇగస్తకాలికపాలభగా*	౬-౨- ౨౯
౧౨౨ ఆర్థావగోపుచ్చసం*	౫-౧- ౧౯	౧౨౯ ఇగస్తాచ్చలఘుపూ*	౫-౧-౧౩౧
౧౩౬ ఆలటాటచౌబహుభాషిణి	౫-౧-౨౫	౨౪౪ ఇగుపథజ్ఞాప్రీతిరకః	౩-౧-౧౩౫
౪౮ ఆవట్యాచ్చ	౪-౧- ౭౫	౨౮ ఇగ్యణస్సంప్రసారణమ్	౧-౧- ౪౫
౨౮౯ ఆవశ్యకాధమర్ణ్యయో*	౩-౩-౧౭౦	౨౧౨ ఇడశ్చ	౨-౪- ౪౮
౧౨౦ ఆవసధాత్వల్	౪-౪- ౭౪	౨౮౩ ఇడశ్చ	౩-౩- ౨౧
౩౨౧ ఆకజ్జ్ఞానాధనేదీయ*	౬-౨- ౨౧	౨౫౭ ఇజ్జోధార్యోశ్చత్రకృ*	౩-౨-౧౩౦
౨౩౫ ఆకంసాయూభూతవచ్చ	౩-౩-౧౩౨	౨౫౦ ఇచవీకాహోఽమ్ప్రత్య*	౬-౩- ౬౮
౨౩౫ ఆకంసావచనేలిజ్	౩-౩-౧౩౪	౭౬ ఇచోకర్తవ్యతిహారే	౫-౪-౧౨౭
౩౧౪ ఆశితగిక్తా	౬-౧-౨౦౭	౨౮౬ ఇచ్చా	౩-౧-౧౦౧
౨౪౮ ఆశితేభవగిక్తరణభావ*	౩-౨- ౪౫	౨౩౭ ఇచ్చార్థేభ్యోవిభావావ*	౩-౩-౧౬౦
౨౪౫ ఆశిషిచ	౩-౧-౧౫౦	౨౩౬ ఇచ్చార్థేమలిష్టోబౌ	౩-౩-౧౫౭
౫౬ ఆశిషినాథః	౨-౩- ౫౫	౧౫౪ ఇచాదేశ్యగురుమతోఽ*	౩-౧- ౩౬
౧౫౨ ఆశిషిలిజ్లోబౌ	౩-౩-౧౭౩	౨౩౯ ఇచాదేశ్యసుమం	౮-౪- ౩౨

౧౦౭ ఇభశ్చ	౪-౨-౧౧౨	౧౦౮ ఇన్ద్రాణ్యః	౧-౨- ౫౦
౯౨ ఇభసిపాచిమ్	౨-౪- ౬౦	౧౦౯ ఇద్ధరిద్రస్య	౬-౪-౧౧౪
౧౫౭ ఇటఁకుటి	౮-౨- ౨౮	౧౧౦ ఇద్ధ్వేద్ధౌ	౬-౩- ౨౫
౨౧౩ ఇట్ఁసనివా	౭-౨- ౪౧	౧౩౧ ఇంచపేటచ్చికచిచ	౫-౨- ౩౩
౧౫౫ ఇటోత్	౩-౪-౧౦౬	౧౦౨ ఇనన్యసపత్వే	౬-౪-౧౬౪
౧౭౭ ఇడత్య్రివ్యయతినామ్	౭-౨- ౬౬	౭౮ ఇన్ఁస్త్రియామ్	౫-౪-౧౫౨
౩౧౦ ఇడా యావా	౮-౩- ౫౪	౨౯ ఇన్ఁహన్ఁపూమార్యః	౬-౪- ౧౨
౧౧ ఇణమ్	౮-౩- ౩౯	౧౦౨ ఇనిత్రకట్యచశ్చ	౪-౨- ౫౧
౧౫౫ ఇణష్టిధ్వంబుజ్ఞేటాః	౮-౩- ౭౮	౪౬ ఇన్ద్రవరుణభవశర్వరుః	౪-౧- ౪౯
౧౮౪ ఇణోయణ్	౬-౪- ౮౧	౧౩౪ ఇన్ద్రీయవిన్ద్రీకణ్ఘ్నిః	౫-౨- ౯౩
౧౮౪ ఇణోగాలుజి	౨-౪- ౪౫	౭ ఇన్ద్రేచ	౬-౧-౧౨౪
౧౫ ఇణోక్	౮-౩- ౫౭	ఇన్ద్రభవశిఖ్యాశ్చ	౧-౨- ౬
౨౫౮ ఇణ్ణశిజసర్విభృజిక్వరమ్	౩-౨-౧౬౩	౩౦౩ ఇరణాశి	౬-౪- ౭౬
౨౫౩ ఇణ్ణిపాయామ్	౭-౨- ౪౭	౧౫౭ ఇరితోవా	౩-౧- ౫౭
౧౩౮ ఇతరాభ్యుద్భృత్యై	౫-౩- ౧౪	౧౪౨ ఇవైప్రతికృతౌ	౫-౩- ౯౬
౨౨౪ ఇతరేతరాన్యోన్యవః	౧-౩- ౧౬	౧౭౯ ఇమగమయమాంఘః	౭-౩- ౭౭
౧౫౨ ఇతశ్చ	౩-౪-౧౦౦	౮౭ ఇష్టేషకామాల్లానాః	౬-౩- ౬౫
౨౯౭ ఇతశ్చలోఽనిపరన్తః	౩-౪- ౯౭	౧౩౪ ఇష్టాదిభ్యశ్చ	౫-౨- ౮౮
౯౫ ఇతశ్చానిభః	౪-౧-౧౨౨	౩౦౫ ఇష్టివనదితిచ	౭-౧- ౪౮
౩౦ ఇతోఽత్యర్వనామన్దాసే	౭-౧- ౮౬	౧౪౦ ఇష్టస్యయిత్చ	౬-౪-౧౫౯
౪౮ ఇతోమనుష్యజాతేః	౪-౧- ౬౫	౧౦౦ ఇనునుకౌలాత్కః	౭-౩- ౫౧
౫౨ ఇత్థంభూతలక్షణే	౨-౩- ౨౧	౧౨ ఇనుసోస్సమథ్యే	౮-౩- ౪౪
౩౩౧ ఇత్థంభూతేనకృతమితిచ	౬-౨- ౧౪౯	౨౪౯ ఇన్ద్రస్త్రిన్ద్రీవశుచ	౬-౪- ౯౭
౮౮ ఇదద్విమోరీకే	౬-౩- ౯౦		
౩౦౫ ఇదన్తామసి	౭-౧- ౪౬	౨౧౫ ఈశూరీశ్లోః	౭-౪- ౩౧
౧౩౭ ఇదమిభి	౫-౩- ౩	౨౪౦ ఈచఖనః	౩-౧-౧౧౧
౧౩౮ ఇదమస్థముః	౫-౩- ౨౪	౨౦౭ ఈచఖణః	౭-౪- ౯౭
౨౯ ఇదమోఽన్వాజేకేఽతః	౨-౪- ౩౨	౩౦౫ ఈచద్విచచనే	౭-౧- ౭౦
౨౮ ఇదమోమః	౮-౨-౧౦౮	౮ ఈశాక్రవర్తణస్య	౬-౧- ౩౦
౧౩౮ ఇదమోర్విత్	౫-౩- ౧౬	౧౮౨ ఈడేహన్ద్యైవ	౭-౨- ౭౮
౧౩౮ ఇదమోహః	౫-౩- ౧౧	౩౧౪ ఈడవస్థవృశంసమహంః	౬-౧-౨౧౪
౧౫౬ ఇదితోసుమ్ధాతోః	౭-౧- ౫౮	౮౦ ఈడగ్నోస్సోమపరుణః	౬-౩- ౨౭
౧౨ ఇదుదుపధస్యచాప్రత్యః	౮-౩- ౪౧	౨౫౬ ఈదానః	౭-౨- ౮౩
౨౪ ఇదుద్భ్యామ్	౭-౩-౧౧౭	౯ ఈదూతోసప్రత్యథే	౧-౧- ౧౯
౨౮ ఇదోఽయేప్రసి	౭-౨-౧౧౧	౮ ఈదూడేద్వివశసంప్రగృ	౧-౧-౧౧

౭౮ ఈమనశ్చ	౫-౪-౧౫౬	౧౩౯ ఉత్తరాధరదక్షిణాదాటిః	౫-౩- ౩౪
౩౧౫ సావత్యాః	౬-౧-౨౨౧	౨౧౪ ఉత్పరస్యాకః	౭-౪- ౮౮
౧౮౨ ఈశశ్చే	౭-౨- ౭౭	౯౨ ఉత్పాదిభ్యోఽఞ్	౪-౧- ౮౬
౨౯౮ ఈశ్వరతోసునృ సునౌ	౩-౪- ౧౩	౩౫ ఉదఈత్	౬-౪-౧౩౯
౬౭ ఈషదకృతా	౨-౨- ౭	౮౬ ఉదకస్యోదస్సంజ్ఞా*	౬-౩- ౫౭
౩౨౪ ఈషదస్యతరస్యామ్	౬-౨- ౫౦	౩౨౭ ఉదకేఽకేవలే	౬-౨- ౯౬
౮౮ ఈషదధే	౬-౩-౧౦౫	౧౦౪ ఉదక్షువిపాశః	౪-౨- ౭౪
౧౪౧ ఈషదసమాప్తాకల్పక్షే	౫-౩- ౬౭	౨౮౮ ఉదజ్ఞోఽనుదకే	౩-౩-౧౨౩
౨౮౮ ఈషద్ధుస్సపకృచ్ఛా*	౩-౩-౧౨౬	౧౩౫ ఉదన్యానుదధౌచ	౮-౨- ౧౩
౧౮౮ ఈహల్యఘాః	౬-౪-౧౧౩	౧౩౩ ఉదరాట్టగాద్యూనే	౫-౨- ౬౭
<hr/>			
౧౨౧ ఉగవాదిభ్యోయత్	౫-౧- ౨	౨౨౭ ఉదత్పరస్సకర్తకాత్	౧-౩- ౫౩
౪౧ ఉగితశ్చ	౪-౧- ౯	౧౦౦ ఉదశ్వితోఽన్యతరస్యామ్	౪-౨- ౧౯
౮౬ ఉగితశ్చ	౬-౩- ౪౫	౯ ఉదస్థస్సప్రశ్నోఽపి*	౮-౪- ౬౧
౩౦ ఉగిదవాంసర్వసామః*	౭-౧- ౭౦	౩౧౯ ఉదా త్రయతోహల్పాః*	౬-౧-౧౭౪
౨౪౭ ఉగ్రమ్మశ్యేహ్నుదపాః*	౩-౨- ౩౭	౩౧౩ ఉదా త్రస్వరితవర్స్యకః*	౧-౨- ౪౦
౧౩ ఉగ్గోళపదే	౮-౩- ౨౧	౩౧౦ ఉదా త్రస్వరితయోగ్యణః*	౮-౨- ౪
౧ ఉచ్చైరుదాతః	౧-౧- ౨౫	౩౧౨ ఉదాత్రాదనుదా త్రస్య*	౮-౪- ౬౬
౩౧౨ ఉచ్చైస్తరాంబావషః*	౧-౨- ౩౫	౨౪౭ ఉదికూలేరుజివహూః*	౩-౨- ౩౧
౯ ఉజ్ఞః	౧-౧- ౧౭	౨౮౩ ఉదిగ్రహర్షి	౩-౩- ౩౫
౧౧౮ ఉజ్ఞాతి	౪-౪- ౩౨	౨౯౦ ఉదితోవా	౭-౨- ౫౬
౩౧౩ ఉజ్ఞాదీనాజ్ఞా	౬-౧-౧౬౦	౨౮౪ ఉదిత్రయతియాతిపూః*	౩-౩- ౪౯
౨౮౧ ఉజాదయోబహుళమ్	౩-౩- ౧	౨౮౯ ఉదీచామ్నాబోవ్యతిహారే	౪-౪- ౧౯
౧౬౭ ఉతశ్చప్రత్యయాదసంః*	౬-౪-౧౦౬	౪౨ ఉదీచామాశ్చస్థానేయకః*	౭-౩- ౪౬
౨౩౬ ఉతాప్యోస్సవర్తయోః*	౩-౩-౧౫౨	౯౮ ఉదీచామిత్	౪-౧-౧౫౩
౧౮౩ ఉతోన్మద్ధిక్కుకిహలి	౭-౩- ౮౯	౯౮ ఉదీచాన్మద్ధాదగో*	౪-౧-౧౫౭
౧౩౪ ఉత్కఉన్ననాః	౫-౨- ౮౦	౧౦౭ ఉదీచ్యగ్రామాచ్చబిః*	౪-౨-౧౦౯
౧౦౬ ఉత్కరాదిభ్యశ్చః	౪-౨- ౯౦	౨౫౩ ఉదుపథాద్భావదికః*	౧-౨- ౨౧
౬౯ ఉత్తమైకాత్థ్యాజ్ఞ	౫-౪- ౯౦	౨౨౫ ఉదోఽనూర్ధ్వకర్తణి	౧-౩- ౨౪
౧౨౬ ఉత్తరపథేనామృతజ్ఞ	౫-౧- ౭౭	౧౮౭ ఉదోఽప్యోపూర్వస్య	౭-౧-౧౦౨
౩౨౭ ఉత్తరపదపృథ్ధోసర్వజ్ఞ	౬-౨-౧౦౫	౨౮౫ ఉద్ధనోఽత్యాధానమ్	౩-౩- ౮౦
౧౧౦ ఉత్తరపదస్య	౭-౩- ౧౦	౭౭ ఉద్విభ్యాంకాకుదస్య	౫-౪-౧౪౮
౩౨౮ ఉత్తరపదాదిం	౬-౨-౧౧౧	౨౨౫ ఉద్విభ్యాస్తపః	౧-౩- ౨౭
౭౦ ఉత్తరమృగపూర్వః*	౫-౪- ౯౮	౨౮౩ ఉన్నోగ్రః	౩-౩- ౨౯
౧౩౯ ఉత్తరాచ్చ	౫-౩- ౩౮	౯౬ ఉపకాదిభ్యోన్యతరః*	౨-౪- ౬౯

౨౫ ఉపస్మృతశ్రయే	౩-౩- ౮౫	౧౫౭ ఉపసర్గాశ్చసోతిసువతిః	౫-౩- ౬౫
౧౧౧ ఉపజానూవకర్ణాపనిః	౪-౩- ౪౦	౨౫౧ ఉపసర్గవసంజ్ఞాయామ్	౩-౨- ౯౯
౧౧౫ ఉపజ్ఞాతే	౪-౩-౧౧౫	౨౮౪ ఉపసర్గైడః	౩-౩- ౫౯
౭౨ ఉపయజ్ఞోపక్రమస్తః	౨-౪- ౨౧	౨౮౨ ఉపసర్గరువః	౩-౩- ౨౨
౨౯౨ ఉపదంపస్త్రీతీయాః	౩-౪- ౪౪	౨౮౬ ఉపసర్గేఘానిః	౩-౩- ౯౨
౧ ఉపదేశే	౧-౩- ౨	౫౯ ఉపసర్గసంపూర్వమ్	౨-౨- ౩౦
౧౬౧ ఉపదేశేఽత్పతః	౭-౨- ౬౨	౨౪౦ ఉపసర్గ్యాకాల్యాద్రః	౩-౧-౧౦౪
౧౫౭ ఉపధాయాశ్చ	౮-౨- ౭౮	౨౯౭ ఉపసంవాదాశ్చక్రః	౩- ౪- ౮
౨౦౪ ఉపధాయాశ్చ	౭-౧ ౧౦౧	౨౨౯ ఉపాచ్చ	౧- ౩ -౮౪
౬౮ ఉపపదయతి	౨-౨- ౧౯	౬౮ ఉపాజ్ఞేన్వాజే	౧- ౪ -౭౩
౨౨౭ ఉపపరాభ్యామ్	౧-౩- ౩౯	౧౯౯ ఉపాత్ప్రితియత్పత్రైః	౬- ౧- ౧౩౯
౩౨౬ ఉపమానంశద్ధార్థప్రకృః	౨-౨- ౮౦	౨౩౯ ఉపాత్ప్రిశంసాయాం	౭-౧- ౬౬
౨౧౯ ఉపమానాదాచారే	౩-౧- ౧౦	౨౨౭ ఉపాద్యమస్పర్శకరణే	౧- ౩- ౫౬
౬౫ ఉపమానానిసామాన్యః	౨-౧- ౫౫	౩౩౪ ఉపాద్వ్యజజనమగౌః	౬-౨-౧౯౪
౭౦ ఉపమానాదప్రాణిమ	౫-౪- ౯౭	౧౩౨ ఉపాధిభ్యాంత్యకన్వాః	౫-౨- ౩౪
౭౭ ఉపమానాచ్చ	౫-౪-౧౩౭	౨౨౫ ఉపాగ్నస్త్రీకరణే	౧- ౩- ౨౫
౨౯౨ ఉపమానేకర్తృణిచ	౩-౪- ౪౫	౫౦ ఉపాన్వధ్యాజ్యసః	౧- ౪- ౪౮
౬౫ ఉపమితంవ్యాఘ్రాదిభిః	౨-౧- ౫౬	౨౫౬ ఉపేయివాననాశ్వానః	౩-౨-౧౦౯
౩౦౯ ఉపరిస్వీదానీదీతిచ	౮-౨-౧౦౨	౩౨౦ ఉపోత్తమంరితి	౬-౧-౨౧౭
౧౪౮ ఉపర్యధ్యధసస్సమీక్ష్యే	౮-౧- ౭	౫౧ ఉపోఽధికేచ	౧-౪- ౮౭
౧౩౯ ఉపర్యపరిష్టాత్	౫-౩- ౩౧	౧౧౧ ఉప్తేచ	౪-౩- ౪౪
౧౮౫ ఉపర్గపాద్రుర్భ్యాచః	౮-౩- ౮౭	౩౧౦ ఉభయశర్దు	౮-౩- ౮
౧౬౬ ఉపసర్గస్యాయతౌ	౮-౨- ౧౯	౫౬ ఉభయప్రాప్రాకర్తణి	౨- ౩- ౬౬
౩౩౫ ఉపసర్గవ్యవేతమ్	౮-౧- ౩౮	౧౩౨ ఉభాదుదాత్తోనిత్యమ్	౫- ౨- ౪౪
౮౯ ఉపసర్గస్యఘృమనుః	౬-౩-౧౨౨	౩౬ ఉభేభ్యస్తమ్	౬- ౧- ౫
౨౨౬ ఉపసర్గాద్ధ్రీస్వఙ్మతేః	౭-౪- ౨౩	౩౩౦ ఉభేవసస్త్వాదిమః	౬- ౨-౧౪౦
౨౮౮ ఉపసర్గాత్థల్ఘఘాః	౭-౧- ౬౭	౨౧౧ ఉభౌసాధ్యాసస్య	౮-౪- ౨౧
౧౫౮ ఉపసర్గాదసమాసేపిః	౮-౪- ౧౪	౧౧౬ ఉమోర్జమోర్వా	౪-౩-౧౫౮
౩౦౦ ఉపసర్గాచ్చద్దసిధాత్వః	౫-౧-౧౧౮	౬ ఉరత్రవరః	౧-౧- ౫౧
౩౩౩ ఉపసర్గాశ్చన్యన్గంఘ్రిః	౬-౨-౧౭౭	౧౫౫ ఉరత్	౭-౪- ౬౬
౩ ఉపసర్గాదిక్రియామోగ౧-౪- ౫=		౭౭ ఉరగిప్రభృతిభ్యుగిక్వ	౫-౪-౧౫౧
౬ ఉపసర్గావృతిధాతౌ	౬-౧- ౯౧	౧౨౧ ఉరసోఽణ్చ	౪-౪- ౯౪
౭౬ ఉపసర్గాచ్చ	౫-౪-౧౧౯	౧౧౫ ఉరసోయచ్చ	౪-౩-౧౧౪
౭౬ ఉపసర్గాచ్చచుళమ్	౮-౪- ౨౮	౨౦౩ ఉర్యత్	౭- ౪- ౭
౮౩ ఉపసర్గాదభవరి	౫-౪- ౮౫	౧౭౬ ఉర్శ్చ	౧-౨- ౧౨

౧౬౯ ఉషవిదజాగృభ్యాన్యః ౩-౧- ౩౮	౩౦౧ ఋతశ్చంద్రసి	౫-౪-౧౫౮
౮౧ ఉషాసోషః ౬-౩- ౩౧	౧౧౩ ఋతశ్చంద్రః	౪-౩- ౭౮
౩౨౩ ఉష్ణస్సాదివామ్యోః ౬-౨- ౪౦	౧౮౧ ఋతేరియజ్	౩-౧- ౨౯
౧౧౬ ఉష్ణాద్వ్యఞ్	౨౧ ఋతోజీసర్వనామస్థాః	౭-౩-౧౧౦
౧౧౩ ఉష్ణపదాస్తాత్ ౬-౧- ౯౬	౧౧౯ ఋతోఽజ్ఞః	౪-౪- ౪౯
<hr/>		
౮ ఉషా ౧-౧- ౧౮	౧౬౧ ఋతోభారద్యాన్యః	౭-౨- ౬౩
౧ ఉషాలోఽఞ్చస్పదీః ౧-౨- ౨౭	౧౨౮ ఋతోఽజ్ఞః	౫-౧-౧౦౫
౪౮ ఉషాభిః ౪-౧- ౬౬	౮౫ ఋతోవిద్యాయోనిశంః	౬-౩- ౨౩
౩౦౮ ఉరిదమ్పదాద్యప్రమ్ ౬-౧-౧౭౧	౮ ఋత్యకః	౬-౧-౧౨౮
౨౮౬ ఉరియాతిజాతిసాతిః ౩-౩- ౯౭	౩౦౪ ఋత్యవీవాన్యవాః	౬-౪-౧౭౫
౮౨ ఉరిదనోద్దేశే ౬-౩- ౯౮	౩౧ ఋత్విగ్ధకృత్సగ్ధిగ్ధప్తిః ౩-౨- ౫౯	
౧౭౫ } ఉరిదపథాయాగోహః ౬-౪- ౮౯	౨౪౦ ఋదుపథాచ్ఛాక్తపిచ్చః ౩-౧-౧౧౦	
౨౧౧ } ఉరిదపథాయాగోహః ౬-౪- ౮౯	౨౧ ఋదుశసస్సురుదంసోః	౭-౧- ౯౪
౪౪ ఉరిదసోఽనజ్	౧౭౯ ఋద్యశోఽజీగుణః	౭-౪- ౧౬
౩౩౧ ఉరిదార్థకలహంత్యతీః ౬-౨-౧౫౩	౨౮౪ ఋదోరవః	౩-౩- ౫౭
౪౮ ఉరిదాత్తరపదాదౌపమ్యే ౪-౧- ౬౯	౧౭౬ ఋద్ధనోఽస్యే	౭-౨- ౭౦
౧౩౬ ఉరిదాయాయస్ ౫-౨-౧౨౩	౨౫ ఋత్సేభ్యోజీవ	౪-౧- ౫౬
౧౮౩ ఉరిదోతేర్విభామా ౭-౨- ౬	౧౨౨ ఋషభోపానసాహర్ష్యోః ౫-౧- ౧౪	
౧౮౩ ఉరిదోతేర్విభామా ౭-౩- ౯౦	౯౫ ఋష్యన్ధకవృష్టికురుభ్యః ౪-౧-౧౧౪	
౬౭ ఉరిద్యాదిచ్చిదాచశ్చ ౧-౪- ౬౧	౨౪౧ ఋహలోఽన్యత్	౩-౧-౧౨౪
౭౮ ఉరిద్యాదిచ్చిభామా ౫-౪-౧౩౦	౧౭౮ ఋతజ్ఞాద్యః	౭-౧-౧౦౦
౨౯౨ ఉరిదో వశషిపూరోః ౩-౪- ౪౪	<hr/>	
౧౩౫ ఉరిదాసుసిముష్ణమహారోః ౫-౨-౧౦౭	౧౩౬ ఏకగోపూర్వాప్రత్యఞ్నిత్యం	౫-౨-౧౧౮
<hr/>		
౮౨ ఋత్పూర్ణానిపథాః ౫-౪- ౭౪	౮౬ ఏకతద్ధితేచ	౬-౩- ౬౨
౮౬ ఋచశ్చే ౬-౩- ౫౫	౧౨౦ ఏకధురాల్పకృ	౪-౪- ౭౯
౩౦౩ ఋచితసుఖమత్యుతజ్ఞః ౬-౩-౧౩౩	౫ ఏకవిపూర్వాపరయోః	౬-౧- ౮౪
౧౭౭ ఋచ్ఛత్రాత్రితమ్ ౭-౪- ౧౧	౧౪౮ ఏకంబహుక్రీహివత్	౮-౧- ౯
౨౫౩ ఋణమాధమర్ణ్యే ౮-౨- ౬౦	౧౪ ఏకవచనంసంబుద్ధిః	౨-౩- ౪౯
౨౨ ఋతఉత్ ౬-౧-౧౧౧	౩౩ ఏకవచనస్య	౭-౧- ౩౨
౨౧౭ ఋతశ్చ ౭-౪- ౯౨	౫౯ ఏకవిభక్తిచాపూర్వనిపాతే ౧-౨- ౪౪	
౧౭౭ ఋతశ్చసంయోగాదేః ౭-౪- ౧౦	౧౪౩ ఏకశాలాయాజ్ఞజన్యతః ౫-౩-౧౦౯	
౧౯౩ ఋతశ్చసంయోగాదేః ౭-౨- ౪౩	౧౩౨ ఏకశ్రుతిదూరాత్సంబుద్ధౌ ౧-౨- ౩౩	
	౧౪౫ ఏకస్యసకృచ్చ	౫-౪- ౧౯
	౮౬ ఏకహలాదౌపూరయితః ౬-౩- ౫౯	

౧౫౧ ఏకాచూడ్యేత్రభవస్య	౬-౧- ౧	౧౭౬ విర్నిజి	౬-౪- ౬౭
౨౭ ఏకాచూడ్యేభవస్య	౮-౨- ౩౭	౩౩౬ ఏహిమన్యేత్రహస్యేల్పట్	౮-౧- ౪౬
౧౭౨ ఏకాచూడ్యేపాదమ్	౫-౩- ౯౪	౧౦౭ ఐవ మోహ్యశ్చ వ్యసోఽ*	౪-౨-౧౦౫
౨౫ ఏకాజుత్తరపదేణః	౮-౪- ౧౨	౨౦౯ ఓగిపుయట్టప్యపరే	౭-౪- ౮౦
౧౪౦ ఏకాదాకినిచ్చాసహస్యే	౫-౩- ౫౨	౨౪౨ ఓగిఉచ్యుతే	౭-౫- ౬౪
౭౧ ఏకాదిశ్చేక్యచాదుక్	౯-౩- ౭౬	౩౦౦ ఓజసోఽహనియతౌ	౪-౪-౧౩౦
౩౧౨ ఏకాదేశఉదాత్తైహోదా*	౮-౨- ౫	౧౧౪ ఓజస్య మోఽమృతావ*	౪-౪- ౨౭
౧౩౯ ఏకాద్ధోఽమృతావస్యత*	౫-౩- ౪౪	౮౪ ఓజస్య మోఽమృతావస్య*	౬-౩- ౩౬
౩౩౭ ఏకాన్యాయాన్యధా*	౮-౧- ౬౫	౮ ఓత్	౧-౧- ౧౫
౯౩ ఏకాగోత్రే	౪-౧- ౯౩	౧౯౦ ఓత్తశ్చ యి	౭-౩- ౭౧
౭ ఏజిగపదాహుతతి	౬-౧ ౧౦౯	౧౩ ఓతోగార్గ్యస్య	౮-౩- ౨౦
౭ ఏజిపరరూపమ్	౬-౧- ౯౪	౨౫౧ ఓదితశ్చ	౮-౨- ౪౫
౧౦౭ ఏజ్ పాదాద్దేశే	౧-౧- ౭౫	౩౦౮ ఓమభ్యాదానే	౮-౨- ౮౪
౧౪ ఏజ్ హాస్వాత్సంబుధైః	౬-౧- ౬౯	౭ ఓమాజోశ్చ	౬-౧- ౯౫
౨౭ ఏచక్షుస్వాదేశే	౧-౧- ౪౮	౧౦౪ ఓమరభే	౪-౨- ౭౧
౩౦౯ ఏచోఽప్రగృహ్యస్వా*	౮-౨-౧౦౭	౧౧౬ ఓమరభే	౪-౩-౧౩౯
౫ ఏచోఽయశాయావః	౬-౧- ౭౮	౨౪౨ ఓరావశ్యతే	౩-౧-౧౨౫
౨౪౭ ఏజేగిఖిత్	౩-౨- ౨౮	౭౫ ఓర్దుణ్యం	౬-౪-౧౪౬
౧౧౬ ఏజ్యాధిభే	౪-౩-౧౫౯	౧౦౭ ఓర్దేశేరభే	౪-౨-౧౧౯
౩౮ ఏతతావ్యహువచనే	౮-౨- ౮౧	౧౪౫ ఓమధేరజాతౌ	౫-౪- ౩౭
౧౫౫ ఏతః	౩-౪- ౯౩	౩౦౩ ఓమధేశ్చవిభక్తావప్రథ*	౬-౩-౧౩౨
౧౩ ఏతత్తదోఽస్మిలోహోఽ*	౬-౧ ౧౩౨	౧౫ ఓసేచ	౭-౩-౧౦౪
౧౩౮ ఏతదస్త్రుతసోస్త్రుతసా*	౨-౪- ౩౩	౨౨ ఓస్సుపి	౬-౪- ౮౩
౧౩౭ ఏతదోఽన్	౫-౩- ౫	౯౭ ఔమమసవత్వే	౬-౪-౧౭౩
౮౮ ఏతిసంజాయామగాత్	౮-౩- ౯౯	౨౩ ఔజుతపః	౭-౧- ౧౮
౨౪౦ ఏతిస్తుశాన్వృద్ధజుగి*	౩-౧-౧౦౯	౧౯ ఔత్	౭-౩-౧౧౮
౧౩౭ ఏతేతారధాః	౫-౩- ౪	౨౩ ఔతోఽమ్తశసాః	౬-౧- ౯౩
౧౪౪ ఏతేర్నిజి	౭-౪- ౨౪	౧౩౭ కంశమ్భ్యాంబభయస్రి*	౫-౨-౧౩౮
౬ ఏత్యేధత్యూట్సు	౬-౧- ౮౯	౩౨౯ కంసమస్థహుర్వపాయ్య*	౬-౨-౧౨౨
౧౩౯ ఏథాచ్చ	౫-౩- ౪౬	౧౨౩ కంసాట్టిరన్	౫-౧- ౨౫
౫౬ ఏససాద్వితీయా	౨-౩- ౩౧	౧౧౭ కంసీయపరశవ్యయోర్య*	౪-౩-౧౬౪
౧౩౯ ఏసబస్యతరస్వామదూరే*	౫-౩- ౩౫	౩౧౦ కఙికరత్పరతికృధిక్యతే*	౮-౩- ౫౦
౨౪౪ ఏరచ్	౩-౩- ౫౬	౭౭ కకుదస్యావస్థాయాం*	౫-౪-౧౪౬
౨౧ ఏరశేకాచోఽసంయో*	౬-౪- ౮౨	౧౦౮ కచ్చాగ్నివక్త్రీవరౌ*	౪-౨-౧౨౬
౧౫౨ ఏరుగ్	౩-౪- ౮౬	౧౦౮ కచ్చాదిభ్యశ్చ	౪-౨-౧౩౩

గంగ కళచరకాల్లుక్	౪-౩-౧౦౭	౬౩ కర్తరిచ	౨-౨-౧౬
౧౨౦ కరినాస్తప్రసారసంఘ	౪-౪-౬౨	౬౪౦ కర్తరిచర్చి దేవతయోః	౩-౨-౧౮౬
౧౨౬ కడంకరదమీణాచ్చచ	౫-౧-౬౯	౨౪౯ కర్తరిభువఃఖిష్టుచ్ఛుకః	౩-౨-౫౭
౬౬ కడారాఃకర్మధారయే	౨-౨-౩౮	౧౫౧ కర్తరిశవ్	౩-౧-౬౮
౬౭ కణేమనసీత్రధాప్రతిఘాతె	౫-౬-౬౬	౨౫౦ కర్తయ్యపమానే	౩-౨-౭౯
౩౨౮ కణిపృష్ఠగ్రీవాజ్ఞుజ్ఞు	౬-౨-౧౧౪	౨౧౯ కర్తయ్యకర్తయ్యసలోపశ్చ	౩-౧-౧౧
౧౦౭ కణ్వాదిభ్యోగోత్రే	౪-౨-౧౧౧	౪౯ కర్తయ్యపీతతమంకర్	౧-౪-౪౯
౨౨౩ కణ్వాదిభ్యోయక్	౩-౧-౨౭	౫౧ కర్తయ్యకరణయోస్త్రయః	౨-౩-౧౮
౩౨౪ కతరకతమాకర్మధారయే	౬-౨-౫౭	౬౨ కర్తయ్యకర్తయ్యతాబహుః	౨-౧-౩౨
౬౬ కతరకతమాజాతిపరివ్రజ	౨-౧-౬౩	౫౬ కర్తయ్యకర్మణోకృతీ	౨-౩-౬౫
౧౦౬ కత్త్రాదిభ్యోధకర్ష	౪-౨-౯౫	౨౮౮ కర్తయ్యకర్మణోశ్చభూః	౩-౩-౧౨౭
౧౨౧ కధాదిభ్యుక్	౪-౪-౧౦౨	౨౨౬ కర్తయ్యసేచాశరీరకర్తయ్య	౧-౩-౩౭
౨౯౯ కదుగ్రికమణ్డలోవ్యశ్చస్తనీ	౪-౧-౭౧	౨౯౨ కర్తయ్యసేచపురుషయోః	౩-౪-౪౩
౩౨౯ కన్ధాచ	౬-౨-౧౦౪	౧౨౮ కర్తయ్యకర్ష	౫-౧-౧౦౩
౧౦౯ కన్ధాపలదనగరగ్రామః	౪-౨-౧౪౨	౫౨ కర్తయ్యనాయకభిన్నే	౧-౪-౩౨
౧౦౬ కన్ధాయాప్	౪-౨-౧౦౨	౧౩౨ కర్తయ్యనిఘటారచ	౫-౨-౩౫
౯౫ కన్ధాయాప్కనీనచ	౪-౧-౧౧౬	౬౩ కర్తయ్యనిచ	౨-౨-౧౪
౧౨౯ కపిజ్ఞాలోర్క	౫-౧-౧౨౭	౨౮౭ కర్తయ్యనిచయ్యసంస్కయః	౩-౩-౧౧౬
౩౩౩ కపిపూర్వమ్	౬-౨-౧౭౩	౨౯౧ కర్తయ్యనిద్యునిదోస్తాకర్తయ్య	౩-౪-౨౯
౯౪ కపిబోధాదాక్షిరసే	౪-౧-౧౦౭	౪౯ కర్తయ్యనిద్యుతియా	౨-౩-౨౨
౨౫౫ కపిపలోగోత్రే	౫-౩-౯౧	౨౪౬ కర్తయ్యనిభృతా	౩-౨-౨౨
౧౬౪ కమేర్ణిక్	౩-౧-౩౦	౨౫౦ కర్తయ్యనిహనః	౩-౨-౮౬
౧౨౧ కమృళోచ్చసంజ్ఞాయామ్	౫-౧-౩	౨౫౧ కర్తయ్యనిర్విక్రయః	౩-౨-౯౩
౯౯ కమ్యేజాల్లుక్	౪-౧-౧౭౫	౨౨౦ కర్తయ్యోమన్తతపోభ్యాః	౩-౧-౧౫
౨౮౮ కరణాధికరణయోశ్చ	౩-౩-౧౧౭	౨౫౧ కర్తయ్యగ్నాభ్యామాయామ్	౩-౨-౯౨
౫౫ కరణేచస్త్రోకాల్పకృ	౨-౩-౩౩	౨౪౫ కర్తయ్యణ్	౩-౨-౧
౨౪౦ కరణేయజః	౩-౨-౮౫	౨౮౬ కర్తయ్యధికరణేచ	౩-౩-౯౩
౨౮౫ కరణేయోమిద్రీమ	౩-౩-౮౨	౨౯౧ కర్తయ్యక్రోశేకృషాః	౩-౪-౨౫
౨౯౨ కరణేహనః	౩-౪-౩౭	౧౪౮ కర్తయ్యధారయవద్ధతరేషు	౧-౧-౧౧
౧౪౩ కర్మలోహితాదీక	౫-౩-౧౧౦	౩౨౪ కర్తయ్యధారయేనిష్ఠా	౬-౨-౪౬
౧౧౨ కర్ణలలాటాత్కన్నలః	౪-౩-౬౫	౧౧౫ కర్తయ్యధ్యకాశ్వాదినిః	౪-౩-౧౧౧
౮౯ కర్ణేతక్షణస్యాదిస్తాప్తవః	౬-౩-౧౧౫	౫౧ కర్తయ్యప్రవచనీయయ్యత్రే	౨-౩-౮
౩౨౮ కర్ణావర్ణలక్షణాత్	౬-౨-౧౧౨	౫౦ కర్తయ్యప్రవచనీయాః	౧-౪-౮౩
౨౨౪ కర్మకర్మవ్యతిహారే	౧-౩-౧౪	౨౩౨ కర్మవత్కర్మనామల్యః	౩-౧-౮౭
౨౩౮ కరకిక్	౩-౪-౬౭	౧౨౭ కర్మవేషాద్యత్	౫-౧-౧౦౦

౨౦౩ కర్తవ్యతీహారేణచ్ఛ్రీః ౩-౩-౪౩	౧౪౫ కాలాచ్చ	౫-౪-౩౩
౧౧౯ కర్తాధ్యయనేవృత్తమ్ ౪-౪-౬౩	౧౦౯ కాలాట్టణ్	౪-౩-౧౧
౩౧౩ కర్తాత్వతోఘోఽస్తః ౬-౧-౧౫౯	౧౨౬ కాలాత్	౫-౧-౬౦
౧౧౪ కలాపినోఽణ్	౪-౩-౧౦౮	౧౧౧ కాలాత్సానువుష్పః ౪-౩-౪౩
౧౧౪ కలాపివైశంపాయనాః ౪-౩-౧౦౪	౧౨౦ కాలాద్యత్	౫-౧-౧౦౭
౧౧౧ కలాపృశ్వోత్థయవబసాః ౪-౩-౪౮	౫౧ కాలాధ్వనోరత్వస్తః ౨-౩-౫	
౧౦౦ కలేఢ్	౪-౨-౮	౧౦౧ కాలేభ్యోభవవత్ ౪-౨-౩౪
౯౫ కల్యాణ్యాదీనామినజ్చ ౪-౧-౧౨౬	౧౦౫ కాలోపసర్జనేవఘల్మమ్ ౧-౨-౫౭	
౮౯ కవభోచ్చిష్టే	౬-౩-౧౦౭	౧౧౪ కాశ్యపకౌశికాభ్యాః ౪-౩-౧౦౩
౩౦౬ కవ్యధ్వరప్రతనస్యచ్చిః ౭-౪-౩౯	౧౦౭ కాశ్యాదిభ్యవ్యధోఽఞ్	౪-౨-౧౧౬
౨౯౬ కవ్యపురీషపురీష్యముః ౩-౨-౬౫	౧౪౨ కానూగోజీభ్యాంప్రకః ౫-౩-౯౦	
౨౯౨ కషాదిభ్యయధావిధ్యః ౩-౪-౪౬	౯౧ కాస్తీరాజస్తద్దేశగతే ౬-౧-౧౫౫	
౨౨౦ కష్టాయక్రమణే	౩-౧-౧౪	౧౬౩ కాస్త్రియాయాదామః ౩-౧-౩౫
౧౧ కస్కాదిమన	౮-౩-౪౮	౬౬ కింక్షేపే
౧౪౧ కస్యవదః	౫-౩-౭౨	౧౪౨ కింయత్తదోర్నిర్ధారణోఽః ౫-౩-౯౨
౧౦౧ కస్యేత్	౪-౨-౨౫	౩౩౬ కింవృత్తంచచిమత్తరమ్ ౮-౧-౪౮
౧౩౫ కాణ్డాణ్డాదీరన్నీరచా	౫-౨-౧౧౧	౨౩౬ కింవృత్తేలిజ్జల్పః ౩-౩-౧౪౪
౪౪ కాణ్డాన్తాత్తే	౪-౧-౨౩	౨౩౪ కింవృత్తేలిస్సాయామ్ ౩-౩-౬
౧౧ కానామృడితే	౮-౩-౧౨	౧౩౭ కింసర్వనామవిహుభ్యోః ౫-౩-౨
౮౮ కావధ్యక్షయోః	౬-౩-౧౦౪	౨౩౬ కిష్కేలాస్త్యర్థమల్పబ్ద ౩-౩-౧౪౬
౧౦౬ కాపిశ్యాష్టక్	౪-౨-౯౯	౩౩౫ కిష్క్రియాప్రశ్నేఽనుః ౮-౧-౪౪
౨౩౬ కామప్రవేదనేఽకచ్చితి	౩-౩-౧౫౩	౩౧౮ కితః
౨౧౮ కామ్యచ్చ	౩-౧-౯	౯౧ కితిచ
౩౩౦ కారకాద్ధత్ప్రతితయోః ౬-౨-౧౪౮	౧౫౩ కిదాశిషి	౩-౪-౧౦౪
౪౯ కారకే	౧-౪-౨౩	౨౮ కిమన్తకః
౮౪ కారనామ్నిచప్రాదాః ౬-౩-౧౦	౮౪ కిమఃక్షేపే	౫-౪-౭౦
౯౧ కారస్కరోవృత్తః	౬-౧-౧౫౬	౧౩౮ కిమత్వ
౮౭ కారేసత్యాగదన్య	౬-౩-౭౦	౧౩౨ కిమస్పృహ్యపరిమాణేఽతిచ ౫-౨-౪౧
౩౨౩ కారకాపాదయశ్చ ౬-౨-౩౭	౧౩౨ కిమిదమ్భ్యాంవోఘః ౫-౨-౪౦	
౧౧౯ కార్తస్తాచ్చిల్యే	౬-౪-౧౭౨	౧౪౦ కిమేతిజవ్యయఘాదామ్యః ౫-౪-౧౧
౧౩౪ కాలప్రయోజనాద్యోగే	౫-౨-౮౧	౧౩౮ కిమోఽత్
౧౩౫ కాలవిభాగేణాసహాః ౩-౩-౧౩౭	౧౯౭ కిరఘాలవన	౬-౧-౧౪౦
౨౮౧ కాలసమయవేలానుః ౩-౩-౧౬౭	౨౧౨ కిరశ్చపశ్చభ్యః	౭-౨-౭౫
౬౧ కాలః	౨-౧-౨౮	౧౧౯ కిసరాదిభ్యఃప్రత్
౬౪ కాలాఃపరిమాణీనా	౨-౨-౫	౧౫౩ క్షితిచ

౬౭ మగతిప్రాదయః	౨-౨-౧౮	౧౦౯ కృకణపద్ధాద్ధర్వాజే	౪-౨-౧౪౫
౧౪౨ కుటీశమిశ్వాభ్యారః	౫-౩-౮౮	౨౫౪ కృచ్ఛ్రిగపానయోగికమః	౭-౨-౨౨
౩౨౯ కుణ్డంవనమ్	౬-౨-౧౩౬	౫౬ కృణఃప్రతియత్నే	౨-౩-౫౩
౧౩౮ కుతిహూః	౭-౨-౧౦౪	౨౮౬ కృణశ్శ్చ	౩-౩-౧౦౦
౧౪౨ కుత్వామపవ	౫-౩-౮౯	౧౪౭ కృణోద్వితీయత్యతీయశః	౫-౪-౫౮
౩౩౮ కుత్సనేచసుప్యగోత్రాః	౫-౧-౬౯	౨౪౬ కృణోపాతుతాన్తీల్యాః	౩-౨-౨౦
౬౫ కుత్సితానికుత్సనైరి	౨-౧-౫౩	౧౪౪ కృణోచానుప్రయుజ్యతే	౩-౧-౪౦
౧౪౧ కుత్సితే	౫-౩-౭౪	౧౧౧ కృతలబ్ధక్రీతకుకలాః	౪-౩-౩౮
౧౧ కుప్వోగికణిపాద	౮-౩-౩౭	౧౧౫ కృతేగ్రన్ధే	౪-౩-౧౧౬
౯౦ కుమతీచ	౮-౪-౧౩	౧౪ కృత్తద్ధితసమాసాశ్చ	౧-౨-౪౬
౭౦ కుమహద్భ్యామన్యతరః	౫-౪-౧౦౫	౨౩౮ కృత్యచః	౮-౪-౨౯
౨౪౮ కుమారశీర్షయ్యోనిః	౩-౨-౫౧	౬౬ కృత్యకుల్యాఖ్యాజాః	౨-౧-౬౮
౩౨౨ కుమారశ్చ	౬-౨-౨౬	౨౩౯	} కృత్యల్యుటోబహుళమ్ ౩-౩-౧౧౩
౬౬ కుమారక్రమణాద్భిః	౨-౧-౭౦	౨౮౭	
౩౨౭ కుమార్యాంవయసి	౬-౨-౯౫	౨౩౮ కృత్యాః	౩-౧-౯౫
౧౦౫ కుముదనడవేతసేభ్యోః	౪-౨-౮౭	౫౭ కృత్యానాంకర్తరివా	౨-౩-౭౧
౭౭ కుమ్భపదీమచ	౫-౪-౧౩౯	౨౯౮ కృత్యాధేతవైకేసైన్యః	౩-౪-౧౪
౩౨౩ కురుగార్హపతరిక్తగుః	౬-౨-౪౨	౨౯౯ కృత్యాశ్చ	౩-౩-౧౭౧
౯౮ కురునాదిభ్యోఽభ్యః	౪-౧-౧౭౨	౬౨ కృత్యైరధికార్థవచనై	౨-౧-౩౩
౯౮ కుర్వాదిభ్యోఽభ్యః	౪-౧-౧౫౧	౬౪ కృత్యైర్వృజే	౨-౧-౪౩
౧౦౬ కులకుషీగ్రీవాభ్యః	౪-౨-౯౬	౩౩౨ కృత్యోక్తేష్టుచ్చార్వాదః	౬-౨-౧౬౦
౯౫ కులటాయావా	౪-౧-౧౨౭	౫౬ కృత్యోర్భప్రయోగకాతేః	౨-౩-౬౪
౯౭ కులాభః	౪-౧-౧౩౯	౩౧	} కృదతిజ్ ౩-౧-౯౩
౧౧౫ కులాలాదిభ్యోఽభ్యః	౪-౩-౧౧౮	౨౩౮	
౧౨౫ కులిజాల్లక్ ఖాచ	౫-౧-౫౫	౪౧ కృన్దైజనః	౧-౧-౩౯
౧౧౭ కులతకోపధాదణ్	౪-౪-౪	౧౭౧ కృపోరోలః	౮-౨-౧౮
౧౩౪ కుల్తాపాదణ్	౫-౨-౮౩	౧౪౬ కృభ్యస్తియోగేసమ్మః	౫-౪-౫౦
౧౪౩ కుశాగ్రాచ్చః	౫-౩-౧౦౫	౨౯౬ కృమ్యద్వారుహిభ్యశ్చన్దసి	౩-౧-౫౯
౨౩౪ కుషీరజ్జోగిప్రాచాం	౩-౧-౯౦	౩౦౭ కృషేశ్చన్దసి	౭-౪-౬౪
౧౧౮ కునీదదతైకాదశాత్	౪-౪-౩౧	౧౬౧ కృస్యభ్యవప్రమృశ్నుః	౭-౨-౧౩
౩౨౭ కుసులకూపకుమ్భశాః	౬-౨-౧౦౨	౨౮౩ కృధాన్యై	౩-౩-౩౦
౯౦ కుస్త్రమ్భురూణిజాతిః	౬-౧-౧౪౩	౯౬ కేకయమిత్రయుప్రలః	౭-౩-౨
౧౫౫ కుహూశ్చః	౭-౪-౬౨	౭౩ కేజః	౭-౪-౧౩
౩౨౮ కులతీరతూలమూలశాః	౬-౨-౧౨౧	౧౦౨ కేదారాద్యశ్చ	౪-౨-౪౦
౩౨౯ కులకూపదలకష్టాస్మా	౬-౨-౧౨౯	౪౪ కేవలమామకభాగధేః	౪-౧-౩౦

౧౩౫ కేశాద్విసృతరస్యమ్గి-౨-౧౦౯	౩౨౮ క్రత్వాదయశ్చ	౬-౨-౧౧౮
౧౦౨ కేశాశ్వాభ్యాంయశ్చ* ౪-౨-౪౮	౧౬౫ క్రమసిపరస్తైవదేమ	౭-౩- ౭౬
౮౮ కోణికతత్పురుషే౬చి ౬-౩-౧౦౧	౧౦౩ క్రమాదిభ్యోపున్	౪-౨- ౬౧
౧౧౬ కోపథాచ్చ ౪-౩-౧౩౭	౫ క్రయ్యస్తదధే	౬-౧- ౮౨
౧౦౪ కోపథాచ్చ ౪-౨- ౭౯	౨౪౯ క్రవ్యేచ	౩-౨- ౬౯
౧౦౮ కోపథాదణ్ ౪-౨-౧౩౨	౫౩ క్రియాస్థాపపదస్యకః	౨-౩- ౧౪
౧౧౧ కోశాడ్ఙ్ ౪-౩- ౪౨	౨౩౭ క్రియాసమభిహారే* ౩-౪- ౨	
౧౧౫ కాపిష్ఠాలహస్తీపదాదణ్ ౪-౩-౧౩౨	౨౧౧ క్రిజ్జణేనాడ్ఙ్	౬-౧- ౪౮
౧౦౦ కామారాపూర్వవచనే ౪-౨- ౧౩	౨౨౪ క్రిదోసుసమ్యుర్భిశ్చ	౧-౩- ౨౧
౪౩ కారవ్యమాడ్ఙ్కాకాభ్యాః*౪-౧- ౧౯	౧౧౬ క్రితవత్పరిమాణాత్	౪-౩-౧౫౬
౯౮ కాసల్యకార్కార్యాభ్యాః*౪-౧-౧౫౫	౪౬ క్రితాత్కరణపూర్వాత్	౪-౧- ౫౦
౨౫౧ క్రక్రవతూనిష్ఠా ౧-౧- ౨౬	౫౨ క్రిభదుప్రేహద్వాయాః* ౧-౪- ౩౭	
౫౭ క్రస్యవవర్తమానే ౨-౩- ౬౭	౫౩ క్రిభదుప్రేహదుపస్యః* ౧-౪- ౩౮	
౪౬ క్రాదల్వాభ్యాంయామ్ ౪-౧- ౫౧	౨౫౮ క్రిభదుప్రేహద్వాయాః* ౩-౨-౧౫౧	
౨౮౯ క్రిచ్క్రవసంజ్ఞాయామ్ ౩-౩-౧౭౪	౯౯ క్రిద్వాదిభ్యశ్చ	౪-౧- ౮౦
౩౨౩ క్రేచ ౬-౨- ౪౫	౨౦౦ క్రిద్విభ్యశ్చ౨	౩-౧- ౮౧
౬౩ క్రేచవపూజాయామ్ ౨-౨- ౧౨	౨౫౩ క్రిశణిక్తాన్విసంహాః	౭-౨- ౫౦
౬౫ క్రేచనభ్యోశ్చేనానభ్యో ౨-౧- ౬౦	౨౮౪ క్రిణోపిణాయాశ్చ	౩-౩- ౬౫
౬౪ క్రేనాహారాత్రావః* ౨-౧- ౪౫	౨౫౬ } క్రివసుశ్చ	౩-౨-౧౦౭
౩౨౪ క్రేనిత్యాధే ౬-౨- ౬౧	౨౯౭ }	
౨౫౫ క్రోఽధికరణేచధ్రాః* ౩-౪- ౭౬	౧౩౮ క్రివాతి	౭-౨-౧౦౫
౬౯ క్రౌచ ౨-౨- ౨౨	౩౧ క్రిస్త్రిత్యయస్యకుః	౮-౨- ౬౨
౪౧ క్రౌత్వాతూనుకనుసః ౧-౧- ౪౦	౨౪౯ క్రివచ	౩-౨- ౭౬
౩౦౪ క్రౌత్విచ్ఛందసి ౭-౧- ౩౮	౯౭ క్రిత్యాఙ్	౪-౧-౧౩౮
౨౮౯ క్రిస్త్రిస్త్రిస్త్రిస్త్రిః ౬-౪- ౩౧	౩౧౪ క్రియోనివాసే	౬-౧-౨౦౧
౩౦౫ క్రివ్యయక్ ౭-౧- ౪౭	౫ క్రియ్యజయస్యాశక్త్యాధే	౬-౧- ౮౧
౨౧౮ క్రిచిచ ౭-౪- ౩౩	౨౫౨ క్రియోమః	౮-౨- ౫౩
౧౪౬ క్రిచ్యోశ్చ ౬-౪-౧౫౨	౨౩౫ క్రిప్రవచనేల్బత్	౩-౩-౧౧౩
౭౪ క్రిచ్ఛానిలోశ్చ ౬-౩- ౩౬	౨౯౦ క్రియః	౬-౪- ౫౯
౨౧౮ క్రిస్త్రివిధామా ౬-౪- ౫౦	౩౦౯ క్రియాశీఃప్రేషషతిః* ౮-౨-౧౦౪	
౨౫౯ } క్రిచ్ఛందసి	౨౫౧ క్రియోదీర్ఘాత్	౮-౨- ౪౬
౨౯౭ }	౧౦౦ క్రిరాడ్ఙ్	౪-౨- ౨౦
౧౧౩ క్రతుయజ్ఞేభ్యశ్చ ౪-౩- ౬౮	౭౯ క్రిద్రజస్తవః	౨-౪- ౮
౧౦౩ క్రతుక్థాదిసూత్రాః*౪-౨- ౬౦	౯౬ క్రిద్రాభ్యోవా	౪-౧-౧౩౧
౧౪౨ క్రతోకుజ్జపాయస్సం* ౩-౧-౧౩౦	౧౧౫ క్రిద్రాభ్యోమరవటరః*	౪-౩-౧౧౯

౨౫౩ యుద్ధస్వాప్రభావస్తలగ్నః ౭-౨- ౧౮	౨౩౯ గదమదచరయమశ్వాః ౩-౧-౧౦౦
౬౯ } యుద్ధాదిమచ ౮-౪-౩౯	౩౨౧ గస్తవ్యపశ్యంవాణిజ్యే ౬-౨- ౧౩
౨౦౧ } యుద్ధాదిమచ ౮-౪-౩౯	౨౨౬ గస్తనావతైపణసేవనః ౧౩- ౩౨
౩౨౩ యుద్ధకశ్చవైశ్వదేవే ౬-౨- ౩౯	౨౨౮ గస్తస్యేదుత్పాతీనునుః ౫-౪-౧౩౫
౧౩౪ తైత్తిరియచపరతైత్తిచిః ౫-౨- ౯౨	౨౫౦ గమఃక్వా ౬-౪- ౪౦
౬౪ తైవే ౨-౧- ౪౭	౨౪౮ గమశ్చ ౩-౨- ౪౭
౩౨౮ తైవే ౬-౨-౧౦౮	౧౭౫ గమహసజనభసఘసాంః ౮- ౯౮
౨౪౮ తైమప్రియమద్ర్యేణిచ ౩-౨- ౪౪	౧౭౯ గమేరిట్పరస్మైవదేమ ౭-౨- ౫౮
౧౬౮ కృస్యాచి ౭-౩- ౭౨	౧౧౨ గమ్భిరాత్భ్యః ౪-౩- ౫౮
	౯౪ గర్గాదిభ్యోయిష్ఠే ౪-౧-౧౦౫
౩౦౦ భవ ౪-౪-౧౩౨	౧౦౮ గర్తాత్తరపదాచ్చః ౪-౨- ౧౩౭
౨౪౭ భవిహృస్వః ౬-౪- ౯౪	౨౩౬ గర్తాయాశ్చ ౩-౩-౧౪౯
౬౧ భట్వాతైవే ౨-౧- ౨౬	౨౩౫ గర్తాయాంలడపీజాత్వోః ౩-౩-౧౪౨
౧౦౨ భణ్డికాదిభ్యశ్చ ౪-౨- ౪౫	౮౦ గవాశ్వప్రభృతీనిచ ౨ ౪- ౧౧
౨౮౮ భసోఘచ ౩-౩-౧౨౫	౮౪ గవియధిభ్యాంస్థిరః ౮- ౩- ౯౫
౬ భరవసానయోర్విసర్జనీః ౩- ౧౫	౨౪౪ గష్ఠకన్ ౩-౧-౧౪౬
భరిచ ౮-౪- ౫౫	౧౦౮ గహాదిభ్యశ్చ ౪-౨-౧౩౮
౧౦౨ భలగౌరధాత్ ౪-౨- ౫౦	౧౮౪ గామ్యుటాదిభ్యోఽః ౧-౨- ౧
౧౨౨ భలయవమాపతిలవృషః ౧- ౭	౧౮౪ గాన్జిటి ౨-౪- ౪౯
౧౨౦ భస్మర్వభురాత్ ౪-౪- ౭౮	౧౩౫ గాన్జ్యజగాత్సంజ్ఞాయాం ౫-౨-౧౧౦
౧౨౩ భార్యాఽఽకన్ ౫-౧- ౩౩	౧౫౩ గాతిస్థాఘపాఘభ్యః ౨-౪- ౭౭
౭౦ భార్యాఽపాచివామ్ ౫-౪-౧౦౧	౩౨౦ గాధలవణయోగిప్రమాః ౬-౨- ౪
౨౪౭ భిత్తనవ్యయస్య ౬-౩౨ ౬౬	౧౦౩ గాధిలిదధికేశగణిపణినః ౬-౪-౧౬౫
౩౦౧ భిదేశ్వస్థసి ౬-౧- ౫౨	౨౪౫ గాపోష్ఠక్ ౩-౨- ౮
౧౯ భ్యత్యాత్పరస్య ౬-౧-౧౦౨	౬౧ గిరేశ్వసేనకస్య ౫-౪-౧౧౨
	౧౨౧ గుడాదిభ్యవృష్ఠే ౪-౪-౧౦౩
౩౩౦ గతికారకోపవదాత్కృత్ ౬-౨-౧౩౯	౧౨౯ గుణవచనచా హ్మణాః ౫-౧-౧౨౪
౫౦ గతిబుద్ధిప్రత్యవసానార్థః ౧-౪- ౫౨	౧౮౩ గుణోఽపృతై ౭-౩- ౯౧
౩౨౪ గతిరనస్తరః ౬-౨- ౪౯	౨౧౪ గుణోయజుకోః ౭-౪- ౮౧
౩౩౮ గతిగతౌ ౮-౧- ౭౦	౧౭౭ గుణోర్విసంయోగావ్యోః ౭-౪- ౨౯
౩ గతిశ్చ ౧-౪- ౬౦	౧౬౨ గుపూధూపవిచ్చివణిపనిః ౩-౧- ౨౮
౫౪ గత్యర్థకర్తృణివృత్తీయాః ౨-౩- ౧౨	౨౯౫ గుపేశ్వస్థసి ౩-౧- ౫౦
౩౩౬ గత్యర్థలోటాల్యణ్ణచేః ౮-౧- ౫౧	౧౭౮ గుప్తికేకేభ్యవ్యస్థక్ ౩-౧- ౫౭
౨౫౫ గత్యర్థకర్తృకల్లిపశీః ౩-౪- ౭౨	౮ గురోరసృతోఽనస్త్యః ౮-౨- ౮౬
౨౫౮ గత్పరశ్చ ౩-౨-౧౬౪	౨౮౭ గురోశ్చహలిః ౩-౩-౧౦౩

౨౨౯ గృధ్రవభోచ్చ్యోగిప్రలమ్భనే ౧-౩ -౬౯
౯౬ గృప్త్యాదిభ్యశ్చ ౪-౧-౧౩౬
౧౨౧ గృహపతిసాసంయుక్తేశ్చః ౪-౪ ౯౦
౨౪౪ గోపాకః ౩-౧-౧౪౪
౩౦౫ గోపిపాదాస్తే ౭-౧ -౫౭
౨౮౮ గోచరసంచరవహవ్రజః ౩-౩-౧౧౯
౩౨౬ గోత్రనియవమ్పాతే ౬-౨ -౭౮
౨౩ గోత్రోజిత్ ౭-౧ -౯౦
౧౧౪ గోత్రక్షత్రియాభ్యేభ్యోః ౪-౩ -౯౯
౧౨౯ గోత్రచరణాద్ధృఘాః ౫-౧-౧౩౪
౧౧౫ గోత్రచరణాద్భ్యుక్తే ౪-౩-౧౨౬
౯౭ గోత్రప్రియాజికుత్సనేః ౪-౧-౧౪౭
౧౧౩ గోత్రాదజ్జువత్ ౪-౩ -౮౦
౯౩ గోత్రాద్యవ్యప్రియామ్ ౪-౧ -౯౪
౩౨౫ గోత్రాస్తేచాసిమాణవః ౬-౨ -౬౯
౯౯ గోత్రావయవాత్ ౪-౧ -౭౯
౯౩ గోత్రేకుక్షాదిభ్యశ్చ ౪-౧ -౯౮
౯౨ గోత్రేఽలుగచి ౪-౧ -౮౯
౧౦౨ గోత్రోక్షాప్టోరభ్రాః ౪-౨ -౩౬
౧౨౪ గోద్యోహోఽసంభ్యావః ౫-౧- ౩౯
౯౬ గోధాయాశ్రక్ ౪-౧-౧౨౯
౧౧౬ గోపయసోర్యత్ ౪-౩-౧౬౦
౧౧౭-గోప్రచ్చట్టః ౪-౪- ౬
౩౨౫ గోవిడాలసింహస్తైస్థవేః ౬-౨ -౭౨
౧౦౮ గోయవాగ్యోశ్చ ౪-౨-౧౩౬
౬౫ గోరతద్ధితతి ౫-౪ .౯౨
౧౩౩ గోషచాదిభ్యోప్రన్ ౫-౨ -౬౨
౧౩౧ గోషాత్ ఖర్ఖోఽఘాతః ౫-౨ -౧౮
౯౦ గోష్పదంసేవితాసేవితః ౬-౧-౧౪౫
౧౧౬ గోశ్చప్రతిష్ఠే ౪-౩-౧౪౫
౩౨౩ గోస్సాదసాదిసారధిషు ౬-౨ -౪౧
౫౯ గోప్రియోరువసన్జనస్య ౧-౨ ౪౮
౮౭ గ్రన్థావ్రాధికేచ ౬-౩ -౭౯
౩౦౫ గ్రసితస్కరితప్రభితోః ౭-౨ -౩౪
౨౮౪ గ్రహవృద్ధినిశ్చిగమశ్చ ౩-౩ -౫౮

౧౮౦ గ్రహిజ్యావయ్యధివః ౬-౧ -౧౬
౨౦౨ గ్రహాఽలిటిదీర్ఘః ౭-౨ -౩౭
౬౯ గ్రామికాటాభ్యాశ్చ ౫-౪ -౯౫
౧౦౯ గ్రామజనపదైకదేశాః ౪-౩ -౭
౧౦౨ గ్రామజనబన్ధుభ్యస్తత్ ౪ -౨ -౪౩
౩౨౫ గ్రామశిల్పిని ౬-౨ -౬౨
౧౧౨ గ్రామాత్పర్వసుపూః ౪-౩-౧౬౧
౧౦౬ గ్రామాద్యఖిణౌ ౪-౨- ౯౪
౩౨౬ గ్రామేఽనివసన్తః ౬-౨- ౪౪
౮౨ గ్రామ్యపశుసంఘేష్వః ౧-౨- ౭౩
౧౧౨ గ్రీవాభ్యోఽణచ ౪-౩- ౫౭
౧౧౧ గ్రీష్మవసన్తదస్యతరస్యాం ౪-౩- ౪౬
౧౧౨ గ్రీష్మావరసమాద్యుక్తే ౪-౩- ౪౯
౨౧౫ గ్రోయజీ ౮-౨- ౨౦
౨౫౭ ద్వాజ్ఞశ్చక్కున్ ౩-౨ ౧౩౯

౮౫ ఘికాలతసేమికాలనామ్ ౬-౩- ౧౭
౨౯౯ ఘభౌచ ౪-౪-౧౧౭
౧౦౩ ఘభాస్సాస్యాజ్ఞోయేః ౪-౨- ౫౮
౧౪౧ ఘనిలచౌచ ౫-౩- ౭౯
౮౫ ఘరూవకల్పచేలద్భ్యవః ౬-౩- ౪౩
౩౦౩ ఘనీభసోర్హతిచ ౬-౪-౧౦౦
౧౮౪ ఘుమాస్థాగాపాజహతిః ౬-౪- ౬౬
౨౫౪ ఘుషిరవిశబ్దనే ౭-౨- ౨౩
౧౯ ఘేర్జితి ౭-౩-౧౧౧
౩౦౬ ఘోర్హాపోలేటివా ౭-౩- ౭౦
౩౨౬ ఘోషాదిషుచ ౬-౨- ౮౫
౧౮౫ ఘృసారేద్ధావభ్యాసలోః ౬-౪-౧౧౯

౧౦ జమేహ్రాస్వాదచిజః ౮-౩- ౩౨
౩౧౪ జయిచ ౬-౧-౨౧౨
౧౯ జసిజసోశ్చ ౬-౧-౧౧౦
౧౬ జసిజ్యోఃస్థా తస్మిన్ ౭-౧ ౧౫
౪ జిచ్చ ౧-౧- ౫౩
౨౪ జితహ్రాస్వశ్చ ౧ ౪- ౬

౩౨ జేప్రథమయోరమ్	౭-౧- ౨౮
౨౦ జేరామ్నద్యామ్నభ్యః	౭-౩-౧౧౬
౧౫ జేర్యః	౭- ౧- ౧౩
౧౦ జ్ఞోఃకుక్టుకశరి	౮-౩- ౨౮
౧౪ జ్యోష్పాప్రితపదికాత్	౮-౧- ౧
౮౭ జ్యోష్పాస్సంజ్ఞాచ్ఛస్తసోః	౬-౩- ౬౩
౩౧౯ జ్యోశ్చస్తసే	౬-౧-౧౭౮
	
౧౮౨ చయీగదిఖ్యాన్	౨-౪- ౫౪
౧౬౫ చజే	౬-౧- ౧౧
౩౧౩ చద్యస్యతరస్యామ్	౬-౧-౧౨౮
౨౪౦ చదోఃకుఘిణ్ణ్యైతోః	౭-౩- ౫౨
౯౬ చటకాయావిరక్	౪-౧-౧౨౮
౨౮ చతురసదుహారాముః	౭-౧- ౯౮
౩౧౩ చతురశ్శసే	౬-౧-౧౬౭
౫౭ చతుర్థీచాశిమ్యాయమ్యః	౨-౩- ౭౩
౬౨ చతుర్థీతదర్థాగ్రబలిహితః	౨-౧- ౩౬
౩౨౩ చతుర్థీతదర్థే	౬-౨- ౪౩
౫౨ చతుర్థీసమ్ప్రదానే	౨-౩- ౧౩
౨౯౫ చతుర్థ్యర్థబహుళపద్యసే	౨-౩- ౬౨
౬౬ చతుష్పాదోగర్భిశ్చ్యా	౨-౧- ౭౧
౯౬ చతుష్పాద్యోశ్శఙ్	౪-౧-౧౩౫
౩౩౭ చనవిదివగోత్రాదితద్ధిః	౮-౧- ౫౭
౮౮ చరణైబ్రహ్మచారిణి	౬-౩- ౮౬
౧౦౨ చరణైభ్యోభర్తృవత్	౪-౨- ౪౬
౧౧౭ చరతి	౪-౪- ౮
౨౧౪ చరభలోశ్చ	౭-౪- ౮౭
౨౪౬ చరేష్టః	౩-౨- ౧౬
౧౨౨ చరణోఽఙ్	౫-౧- ౧౫
౨౯౧ చర్తాదరయోఃపూరేః	౩-౪- ౩౧
౨౫౮ చలనశబ్దార్థాదకర్తృకాః	౩-౨-౧౪౮
౩౩౭ చవాద్యోగేప్రథమా	౮-౧- ౫౯
౩ చాదయోశ్శ్వే	౧-౪- ౫౭
౩౩౭ చాదిలోపేవిభాషా	౮-౧- ౬౩
౩౩౭ చాదిషుచ	౮-౧- ౫౮

౩౦౧ చాయఃకి	౬-౧- ౩౫
౨౧౫ చాయఃకి	౬-౧- ౨౧
౭౮ చార్ధేద్వద్వః	౨-౧- ౨౯
౩౩౭ చాహలోపపవేత్యవధాః	౮-౧- ౬౨
౧౬౬ చిణోలుక్	౬-౪-౧౦౪
౨౩౧ చిణ్ణమలోద్ధీర్హస్యతరః	౬-౪- ౯౩
౧౯౦ చిణ్ తేవదః	౩-౧- ౬౦
౨౩౦ చిణ్భవకర్తృణోః	౩-౧- ౬౬
౩౧౮ చితః	౬-౧-౧౬౩
౯౦ చితైశశకి	౬-౩-౧౨౭
౧౨౭ చిత్రవతినిత్యమ్	౫-౧- ౮౯
౨౪౨ చిత్యాగ్నిచిత్యేచ	౩-౧-౧౩౨
౨౩౬ చిత్రీకరణేచ	౩-౩-౧౫౦
౩౦౯ చిదిచిచోపహర్ణైప్రయుః	౮-౨-౧౦౧
౨౮౭ చిన్తిపూజకధికుమ్భిచః	౩-౩-౧౦౫
౨౦౩ చిక్ష్ురోశ్శ్లా	౬-౧- ౫౪
౩౨౯ చీరమువమానమ్	౬-౨-౧౨౭
౧౪ చుటూ	౧-౩- ౭
౧౧౮ చూర్ణాదినిః	౪-౪- ౨౩
౩౨౯ చూర్ణాదీస్యప్రాణిషిష్యః	౬-౨-౧౩౪
౩౨౯ చేలఖేటకటుకకాణ్డంగః	౬-౨-౧౨౬
౨౯౨ చేలొశ్చిః	౩-౪- ౩౩
౩౧ చోఽఙ్కుః	౮-౨- ౩౦
౩౫ చౌ	౬-౩-౧౩౮
౩౧౧ చౌ	౬-౧-౨౨౨
౧౫౩ చ్చిలుజి	౩-౧- ౪౩
౧౫౩ చ్చెస్సీచ్	౩-౧- ౪౪
౧౪౬ చ్చౌచ	౭-౪- ౨౬
	
౧౧౪ ఛగలిసోఽఙ్శిక్	౪-౩-౧౦౯
౧౦౧ ఛచ	౪-౨- ౨౮
౧౧౯ ఛత్రాదీభ్యోః	౪-౪- ౬౨
౧౨౨ ఛదరుపధిబలేర్దఙ్	౫-౧- ౧౩
౩౦౦ ఛద్దసీఘస్	౫-౧-౧౦౬
౩౦౦ ఛద్దసేచ	౫-౧- ౬౭

౩౦౧ ఛందసీచ	౫-౪-౧౪౨	౨౦౨ చచ్చిత్వాదనునాసీకేచ	౬-౪- ౧౯
౩౦౩ ఛందసీచ	౬-౩-౧౨౬		
౨౯౯ ఛందసీతత్	౪-౩- ౧౯	౩౬ జపిత్యాదయష్టత్	౬-౧- ౬
౨౯౬ ఛందసీప్తర్క ధేవః	౩-౧-౧౨౩	౧౧౨ జగ్గలభేనువలజా న్నస్యవిః	౨-౩- ౨౫
౩౦౧ } ఛందసీపరిపథిపరిజరితాః	౫-౨- ౪౯	౧౦౮ జనవదతవవభ్యాశ్చ	౪-౨-౧౨౪
౧౩౪ }		౯౮ నవదశ్చాత్ ప్రితిః	౪-౧-౧౬౮
౨౯౫ ఛందసీచరేప	౧-౪- ౮౧	౧౧౪ జనవదివాజ్ఞానపదవిః	౪-౩-౧౦౦
౨౯౪ ఛందసీపునర్వస్వరేకవః	౧-౨- ౬౧	౧౦౫ జపవదెబున్	౪-౨- ౮౧
౨౯౬ } ఛందసీలిట్	౩-౨-౧౦౫	౨౯౬ జగ్గపథినక్రమగమోవిత్	౩-౨- ౬౭
౨౫౬ }		౧౦౮ జనపునభిసాంసన్యులోః	౬-౪- ౪౨
౨౯౭ ఛందసీలుక్లజ్జిటః	౩-౪- ౬	౫౪ జనిక గ్రుదివ్రకృతిః	౧-౪- ౩౦
౨౯౬ ఛందసీవనసనరమీమధామ్	౩-౨- ౨౭	౩౦౩ దనితామనై	౬-౪- ౫౩
౩౧౦ ఛందసీవాప్రాప్రేడితయోః	౪-౩- ౪౯	౧౯౦ దివవభ్యాశ్చ	౨-౩- ౩౫
౨౯౭ ఛందసీతాయుజీ	౩-౧- ౪౪	౨౧౫ దిభభదదహదశభజ్జావః	౨-౪- ౮౬
౨౯౬ ఛందసీసహ	౩-౨- ౬౩	౭౬ దిమ్బాస్మహరితత్కాసోః	౫-౪-౧౨౫
౩౦౭ ఛందసీరః	౪-౨- ౧౫	౧౧౭ దిమ్బాస్మవా	౪-౩-౧౬౫
౧౨౧ ఛందసోనిర్నికే	౪-౪- ౯౩	౩౧౪ జయఃకరణమ్	౬-౧-౨౦౨
౧౧౩ ఛందసోయదజా	౪-౩- ౭౧	౧౭ జిరాయాజరసన్యతరస్యాం	౨-౨-౧౦౧
౩౩౫ ఛందస్యశేరమపినాక్వా	౦౮-౧- ౩౫	౨౫౮ జిర్బిభిదబ్బుబ్బువృజ్జమ్	౩-౨-౧౫౫
౩౦౫ } ఛందస్యపిద్యశ్చ	౨-౧- ౭౬	౨౬ జిత్సస్యాః	౭-౧- ౨౦
౩౦౩ }	౬-౪- ౭౩	౧౬ జిసస్మి	౩-౧- ౧౩
౨౯౮ } ఛందస్యగుభయథా	౩-౪-౧౧౭	౧౮ జిసీచ	౭-౩-౧౦౯
౩౦౩ }	౬-౪- ౫	౧౦౮ జిహవేత్త	౬-౪-౧౧౬
౩౦౩ }	౬-౪- ౮౬	౨౯౦ జిహవేత్తత్త్వి	౭-౪- ౪౩
౩౧౧ ఛందస్యృదవగ్రహాత్	౪-౪- ౨౬	౨౫౮ జిగురుః	౩-౨-౧౬౫
౧౧౫ ఛందోగౌక్తికయాజ్ఞికవః	౪-౩-౧౨౯	౧౦౬ జిగోఽవిజ్ఞిత్ జిత్స	౭-౩- ౮౫
౨౮౩ ఛందోనామ్నిచ	౩-౩- ౩౪	౧౧౬ జిహ్వాయాపేభ్యసిపరిమాణే	౪-౩-౧౫౩
	౪-౩- ౯౪	౩౩౨ జాతికాలగుభాదిభ్యాః	౬-౨-౧౭౦
౧౦౪ ఛందోబ్రాహ్మణానిచతః	౪-౨- ౬౬	౧౪౨ జాతినామ్నసికన్	౫-౩- ౮౧
౩౨౬ ఛాత్ర్యాదయశ్చాలాః	౬-౨- ౮౬	౭౯ జాతిరప్రాణినామ్	౨-౪- ౬
ఛాద్యేఽద్యుపసగ్గస్య	౬-౪- ౯౬	౨౩౬ జాతుయదోర్దిజ్	౩-౩-౧౪౭
౭౨ ఛాయాజామశ్యే	౨-౪- ౨౨	౪౭ జాతెత్త్రీవిషయాదః	౪-౧- ౬౩
౧౧ ఛేచ	౬-౧- ౭౩	౭౪ జాతేత్త	౬-౩- ౪౧
౧౨౫ ఛేచాదిభ్యోనిత్యమ్	౫-౧- ౬౪	౧౪౪ జాత్యన్తాశ్చబన్ధు	౫-౪- ౯

౭౧ జాత్యాఖ్యానామేకః ౧-౨- ౫౮
 ౩౩౬ జాత్వపూర్వమ్ ౮-౧- ౪౭
 ౪౫ జానపదకుష్టగోణస్థలః ౧-౪- ౪౨
 ౨౯౦ జాననశాంతిభాషా ౬-౪- ౩౨
 ౭౭ జాయాయానిజ్ ౫-౪-౧౩౪
 ౨౮౮ జాలమానాయః ౩-౨-౧౨౪
 ౫౬ జాసినిప్రహణనాటకృత్ ౨-౩- ౫౬
 ౨౧౦ జిఘ్రితేర్వా ౭-౪- ౬
 ౨౫౮ జిఘ్రీషిక్ష్మతీర్ణమాఘ ౩-౨-౧౫౭
 ౧౧౨ జిహ్వమూలాఘ్రతీర్ణః ౪-౩- ౬౨
 ౨౫౬ జీర్ణతేరత్వన్ ౩-౨-౧౦౪
 ౯౩ జీవతితువంచ్యేయువా ౪-౧-౧౬౩
 ౧౪౩ జీవకార్థచాపణ్య ౫-౩- ౯౯
 ౬౮ జీవికోపనిషదావాపమ్యే ౧-౪- ౭౯
 ౨౫౮ జవంక్రమ్యపంద్రమ్యః ౩-౨-౧౫౦
 ౩౧౪ జహ్నుర్నితేవభస్మసి ౬-౧-౨౦౯
 ౧౮౬ జనిచ ౭-౩- ౮౩
 ౧౮౭ జామూత్యాదిభ్యష్టుః ౨-౪- ౭౫
 ౨౯౦ జ్ఞానవశిష్ట్యైక్యే ౭-౨- ౫౫
 ౧౬౦ జ్ఞానముమృత్యుముః ౩-౧- ౫౮
 ౧౧౧ జేష్ఠావధానామ్ ౭-౩- ౧౮
 ౧౯౦ జ్ఞానోజ్ఞా ౭-౩- ౭౯
 ౨౨౮ జ్ఞానస్మృత్యుకాంశసః ౧-౩- ౫౭
 ౫౬ జ్ఞోతిదర్శస్యకరణే ౨-౩- ౫౧
 ౧౪౦ జ్యేష్ఠ ౫-౩- ౬౧
 ౨౯౦ జ్యేష్ఠ ౬-౧- ౪౨
 ౧౪౦ జ్యౌదాదీయసః ౬-౪-౧౬౦
 ౮౮ జ్యోతిరాయుషస్తోమది ౮-౩- ౮౩
 ౮౮ జ్యోతిస్తపదరాత్రినాభిః ౬-౩- ౮౫
 ౧౩౬ జ్యోతిస్సతమిసాశ్శబ్దైః ౫-౨-౧౧౪
 ౨౧౭ జ్వరత్వరప్రవృత్తిమాః ౬-౪- ౨౦
 ౨౪౪ జ్వలితశస్త్రభ్యాః ౩-౧-౧౪౦

౧౩౪ } యయః { ౮-౨- ౧౦
 ౬౧ } ౫-౪-౧౧౧

౯ యుయోహూఽన్యతరః ౮-౪- ౬౨
 ౬ యురోరురిసవర్ణే ౮-౪- ౬౫
 ౪ యులాంజకోర్ముఖి ౮-౪- ౫౩
 ౭ } యులాంజకోన్త్రై ౮-౨- ౩౯
 ౯ } ౧౫౮ యురోరులి ౮-౨- ౨౬
 ౩౧౩ యుజ్యుపోత్తమమ్ ౬-౧-౧౮౦
 ౧౫౮ యుషస్తద్ధోర్ధాధః ౮-౨- ౪౦
 ౧౫౫ యుస్యరన్ ౩-౪-౧౦౫
 ౧౫౩ యౌర్జన్ ౩-౪-౧౦౮
 ౧౫౧ యౌన్తః ౭-౧- ౩

౧౧౬ ఇతితృతృత్పృత్యయాత్ ౪-౩-౧౫౫
 ౨౫౬ ఇతిఃక్తః ౩-౨-౧౮౭
 ౩౧౪ ఇన్త్యాదిర్నిత్యమ్ ౬-౧-౧౯౭
 ౧౪౪ ఇన్ద్రాయస్తద్రాజాః ౫-౩-౧౧౯

౧౫ టాచసిదసామినాత్యాః ౭-౧- ౧౨
 ౪౨ టాబ్యచి ౪-౧- ౯
 ౪౩ టిడ్ధాణభేద్వయసచదః ౪-౧- ౧౫
 ౧౫౪ టితలత్తసేవదానాంపేరే౩-౪- ౭౯
 ౨౬ } టేః { ౬-౪-౧౪౩
 ౧౨౮ } ౬-౪-౧౫౫
 ౨౨౬ ట్వితోధుచ్ ౩-౩- ౮౦

౧౦౫ తక్తాచ ౪-౨- ౮౪
 ౧౧౩ తగాయస్థానేభ్యః ౪-౩- ౭౫
 ౧౦౨ తకోకవచిసత్వ ౪-౨- ౪౧
 ౯౭ తస్యేకః ౭-౩- ౫౦
 ౧౪౧ రాజాదాపూర్థ్వంద్విః ౫-౩- ౮౩

౨౦ డతిచ ౧-౧- ౨౫
 ౨౯౯ డక్ష్మస్తసి ౪-౪-౧౦౬
 ౧౦ డస్సిధుట్ ౮-౩- ౨౯
 ౪౨ డాబుభాభ్యామన్యతరః ౪-౧- ౧౩

౨౫ ద్వితః క్రిః	౩-౩- ౮౮	౩౨౦ తత్పురుషేతుల్యార్థతృతీః ౬-౨- ౨
		౩౨౯ తత్పురుషేశాలాయాం ౬-౨-౧౨౩
౯౬ ధక్తిలోపః	౪-౧-౧౩౩	౨౨ తత్పురుషోఽనభక్తేర్నధా ౫-౨-౮- ౧౯
౯౫ ధక్తమందుకాల్	౪-౧-౧౧౯	౬౪ తత్ర
౯౬ ధ్లోపాఽకద్యాః	౬-౪-౧౪౭	౧౩౩ తత్రమశలసపథః ౫-౨- ౬౩
౧౬౮ ధోధ్లోపః	౮-౩- ౧౩	౧౨౭ తత్రచదీయతేకార్యం ౫-౧- ౯౬
౧౩ ధ్లోపపూర్వస్యదీః	౬-౩-౧౧౧	౧౧౦ తత్రజాతః ౪-౩- ౨౫
		౧౨౮ తత్రతస్యేవ ౫-౧-౧౧౬
౧౫౮ జలుత్రమోవా	౭-౧- ౯౧	౭౫ తత్రతేనేదమితిసయాపే ౨-౨- ౨౭
౨౦౨ జివశ్చ	౧-౩- ౭౪	౧౨౦ తత్రనియుక్తః ౪-౪- ౬౯
౧౮౮ జిజాంత్రయాణాంగుణః	౭-౪- ౭౫	౧౧౨ తత్రభవః ౪-౭- ౫౩
౩౨౬ జిని	౬-౨- ౭౯	౧౨౪ తత్రవివితజ్జితచ ౫-౧- ౪౩
౧౬౪ జిక్రిదుస్సృభ్యఃకర్తరిః	౩-౧- ౪౮	౧౨౧ తత్రసాధుః ౪-౪- ౯౮
౨౨౮ జేరణాయత్కర్తృణాచేః	౧-౩- ౬౭	౧౦౦ తత్ప్రోద్ధృతమమత్రేభ్యః ౪-౨- ౧౪
౧౬౪ జేరనిటి	౬-౪- ౫౧	౬౮ తత్ప్రోవవదంగప్రమీష్ణమ్ ౩-౧- ౯౨
౨౫౪ జేరభ్యయనేవృత్తమ్	౭-౨- ౨౬	౧౪౫ తత్ప్రకృతవచనేయమట్ ౫-౪- ౨౧
౨౩౮ జేర్నిభాషా	౮-౪- ౩౦	౧౧౮ తత్ప్రకృత్యమూర్వమీ ౪-౪- ౨౮
౨౫౭ జేశ్చందసి	౩-౨-౧౩౭	౯౫ తత్ప్రకృత్యయస్యచ ౭-౩- ౨౯
౧౫౮ జోనః	౬-౧- ౬౫	౨౦౯ తత్ప్రయోజకోహేతుశ్చ ౧-౪- ౫౫
౨౧౧ జోగమిరబోధనే	౨-౪- ౪౬	౧౩౦ తత్ప్రవాదేనిపభ్యక్తకర్తృః ౫-౨- ౭
౧౬౫ జోచమ్యపధాయాః	౭-౪- ౧	౪౯ తథాయుక్తఞ్చాస్మిన్సీతమ్ ౧-౪- ౫౦
౨౦౯ జోచసంశ్చజోః	౨-౪- ౫౧	౧౦౩ తదధీతేతద్వేద ౪-౨- ౫౯
౨౧౧ జోచసంశ్చజోః	౬-౧- ౩౧	౧౪౭ తదధీనవచనే ౫-౪- ౫౪
౨౪౨ జ్యుజవశ్యతే	౭-౩- ౬౫	౧౨౨ తదధినికృతేనిప్రకృతౌ ౫-౧- ౧౨
౧౦౩ జ్యుత్త్రయార్షభిత్	౨-౪- ౫౮	౧౨౫ తదర్హతి ౫-౧- ౬౩
౨౮౭ జ్యుసశ్చస్థోయుచ్	౩-౩-౧౦౭	౧౨౮ తదర్హమ్ ౫-౧-౧౧౭
౨౪౪ జ్యుట్ప	౩-౧-౧౪౭	౧౦౫ తదభివ్యంసూజ్ఞాప్రమా ౧-౨- ౫౩
౨౪౩ జ్యుత్తృచౌ	౩-౧-౧౩౩	౧౩౨ తదస్మిన్నధికమితిదశా ౫-౨- ౪౫
		౧౩౪ తదస్మిన్నన్వంపాఽయేణా ౫-౨- ౮౨
౧౫౦ తజానావాత్తనేపదమ్	౧-౪-౧౦౦	౧౦౪ తదస్మిన్నస్తీతిదేశేతన్నా ౪-౨- ౬౭
౧౧౩ తతలగతః	౪-౩- ౭౪	౧౨౪ తదస్మిన్స్వధ్యాయలా ౫-౧- ౪౭
౬౧ తత్పురుషః	౨-౧- ౨౨	౧౨౦ తదస్తైదియతేనియత్ ౪-౪- ౬౬
౬౬ తత్పురుషస్సమానాధికః	౧-౨- ౪౨	౧౨౨ తదస్యతస్మిన్సాన్యాదితి ౫-౧- ౧౬
౬౯ తత్పురుషస్యాజ్ఞులేస్యం	౫-౪- ౮౬	౧౧౯ తదస్యవణ్యమ్ ౪-౪- ౫౪
౮౫ తత్పురుషేకృతిబహుళమ్	౬-౩- ౧౪	౧౨౫ తదస్యపరిమాణమ్ ౫-౧- ౫౭

౧౨౭ తదస్యబ్రహ్మచర్యమ్	౫-౧- ౯౪	౧౪౦ తర ప్రమపాపః	౧౧-౧- ౨౨
౧౩౨ తదస్యసజ్జాతంతారకా*	౫-౨- ౩౬	౧౦౯ తవకమమకావేకవచసే	౪-౩- ౩
౧౧౨ తదస్యసోధమ్	౪-౩- ౫౨	౩౩ తవమమాజని	౭-౨- ౯౬
౧౦౩ తదస్యాంప్రహరణమితిక్రి*	౪-౨- ౫౭	౩౨౪ తత్తేవాస్తవ్యయుగవత్	౬-౨- ౫౧
౧౩౪ తదస్యాప్రవృత్తిస్థితివతుష్*	౫-౨- ౯౪	౨౩౮ తవ్యత్తవ్యాపియరః	౩-౧- ౯౬
౧౩౮ తదోదాచ	౫-౩- ౧౯	౭౩ తసిలాదిష్యాత్వశ్చనుచః	౬-౩- ౩౫
౩౨ తదోస్సస్సావనస్త్యయోః	౭-౨-౧౦౬	౧౧౫ తసిత్వ	౪-౩-౧౧౩
౧౧౩ తద్గన్ధపరిపరీయాతయోః	౪-౩- ౮౫	౧౩౮ తసేత్వ	౫-౩- ౮
౧౪౫ తద్వక్తాత్కర్తృణోఽ	౫-౪- ౩౬	౧౩౪ తసామత్వరే	౧౪-౪- ౧౯
౯౯ తద్దాజన్యబహుముత్తేనై*	౨-౪- ౬౨	౧౫౨ తస్య ధమిపానాస్త్ర నామః	౩-౪-౧౦౧
౧౨౦ తద్వహతిరథయుగప్రాస*	౪-౪- ౭౬	౧౪ తస్మాచ్ఛసోనఃపునః	౬-౧-౧౦౩
౨౯౯ తద్వానాసామపథానో*	౪-౪-౧౨౫	౪ తస్మాదిత్యతరస్య	౧-౧- ౬౭
౧౨౫ తద్ధరతివహత్యావహతి*	౫-౧- ౫౦	౧౫౮ తస్మాన్మట్ద్యహివాలః	౭-౪- ౭౧
౪౧ తద్ధితశ్చాసర్వజితైః	౧౧-౧- ౩౮	౬౭ తస్మాన్మట్దబి	౬-౩- ౭౪
౩౧౮ తద్ధితస్య	౬-౧-౧౬౪	౧౦౯ తస్మిన్నణిచయుష్మాకా*	౪-౩- ౨
౪౯ తద్ధితాః	౪-౧- ౭౬	౪ తస్మిన్నినిర్దిష్టేపూర్వస్య౧-౧-	౬౬
౬౫ తద్ధితార్థోత్తరపదసమా*	౨-౧- ౫౧	౧౨౭ తస్మైప్రభవతిసనాపాది*	౫-౧-౧౦౧
౯౧ తద్ధితేష్యచామాదేః	౭-౬-౧౧౭	౧౨౧ తస్మైహితమ్	౫-౧- ౫
౧౮౫ తనాదికృశ్శృణ్ఠిః	౩-౧- ౩౯	౩౦౫ తస్యతాత్	౭-౧- ౪౪
౧౯౯ తనాదికృస్తధాసోః	౨-౪- ౭౯	౧౨౭ తస్యదక్షిణాయజ్ఞాభ్యే*	౫-౧- ౯౫
౩౦౩ తనివత్సృజ్యస్తసి	౬-౪- ౯౯	౧౧౮ తస్యభర్తృత్వమ్	౪-౪- ౪౭
౧౬౯ తనూకరణేతతః	౩-౧- ౭౬	౧౨౪ తస్యనిమిత్తంసంయో*	౫-౧- ౩౮
౨౩౧ తనోతేర్యకి	౬-౪- ౪౪	౧౦౪ తస్యనివాసః	౪-౨- ౬౯
౨౧౩ తనోతేర్విభాషా	౬-౪- ౧౭	౭ తస్యపరమామృడితమ్	౮-౧- ౨
౧౩౩ తస్మాద్విరూపవృత్తే	౫-౨- ౭౦	౧౩౧ తస్యపాకమూలేపీల్వా*	౫-౨- ౨౪
౩ తపరస్తతాంలస్య	౧-౧- ౭౦	౧౩౨ తస్యపూరణేడట్	౫-౨- ౪౮
౨౩౩ తపస్తపసికర్తృకస్త్యైవ	౩-౧- ౮౮	౧౨౮ తస్యభావస్త్యతతౌ	౫-౧-౧౧౯
౧౩౫ తపస్సుమాసాభ్యాంబిసీసి	౫-౨- ౧౦౨	౫ తస్యలోపః	౧-౩- ౯
౨౩౧ తపోనుతాపేచ	౩-౧- ౬౫	౧౨౪ తస్యవాచః	౫-౧- ౪౫
౩౦౫ తప్తసప్తసథనాశ్చ	౭-౧- ౪౫	౧౧౬ తస్యవికారః	౪-౩-౧౩౪
౧౨౬ తమగ్ధీష్టాభ్యతోఽఘతోఽభావీ*	౫-౧- ౮౦	౧౧౨ తస్యవ్యాఖ్యానవితిచవ్యా*	౪-౩-౬౬
౨౩౮ తయోరేవకృత్యక్షభలధాః	౩-౪- ౭౦	౧౦౨ తస్యసమూహః	౪-౨- ౩౭
౩౦౧ తయోర్దార్పితౌచభస్తసి	౫-౩- ౨౦	౨ తస్మాదితకదాత్తపర్థ*	౧-౨- ౩౨
౩౦౯ తయోర్వ్యావచిసంహి*	౮-౨-౧౦౮	౯౨ తస్యాపత్వమ్	౪-౧- ౯౨
౧౧౭ తరతి	౪-౪- ౫	౧౧౫ తస్యేదమ్	౪-౩-౧౨౦

౯౮ తేతదాజా:	౪-౧-౧౭౪	౩౨ త్యాహాసా	౭-౨-౯౪
౧౦౪ తేనక్రితమ్	౫-౧-౩౭	౮౭ త్వేచ	౬-౩-౬౪
౧౦౮ తేనతుల్యంక్రియాచేః	౫-౧-౧౧౫		
౧౧౭ తేనదీవ్యతిభిసతిజయతిజః	౪-౪-౨	౩౦౧ భటిచచన్దసి	౫-౨-౫౦
౧౨౬ తేననిర్వృత్తమ్	౫-౧-౭౯	౧౫౬ భలిచసేటి	౬-౪-౧౨౧
౧౦౪ తేననిర్వృత్తమ్	౪-౨-౬౮	౩౨౦ భలిచసేటిజన్తోవా	౬-౧-౧౯౬
౧౨౭ తేనపరిజన్యులభ్యకాః	౫-౧-౯౩	౩౩౦ ధాఘ్నోక్తాజపిత్రకాః	౬-౨-౧౪౪
౧౧౪ తేనప్రోక్షః	౪-౩-౧౧౧	౧౫౪ ధాసస్యే	౩-౪-౮౦
౧౨౭ తేనయధాకథావహాః	౫-౧-౯౮	౩౦౧ ధాహేతావచన్దసి	౫-౩-౨౬
౯౯ తేనరక్తరాగాత్	౪-౨-౧	౩౦ ధోన్యః	౭-౧-౮౭
౧౩౧ తేనవిత్తశ్చుభ్చుజపా	౫-౨-౨౬		
౭౫ తేనసహేతితుల్యమోశే	౨-౨-౨౮	౧౦౬ దక్షిణావశ్చాత్పురసప్ర్యక్	౪-౨-౯౮
౧౧౫ తేనైరిక్	౪-౩-౧౧౨	౧౩౯ దక్షిణాగాచ్	౫-౩-౩౬
౧౫౪ తేనాధ్యాత్మః	౧-౪-౮౦	౭౬ దక్షిణోర్వాబుద్ధియోగే	౫-౪-౧౬౬
౩౪ తేమయావేకవచనస్య	౮-౧-౨౨	౧౩౯ దక్షిణోత్తరాభ్యావతః	౫-౩-౨౮
౯ తోర్ని	౮-౪-౬౦	౧౪౪ దక్షిణవసగ్గయోశ్చ	౫-౪-౨
౯ తోర్ని	౮-౪-౪౩	౧౨౫ దక్షిణాభ్యాయః	౫-౧-౬౬
౨౫౭ తాసత్	౩-౨-౧౨౭	౨౪౪ దక్షిణాభ్యాత్మోర్వాభ్యామాః	౧-౧-౧౩౯
౩౬ త్యదాదిచుద్భవోఽన్యః	౩-౨-౬౦	౧౮౮ దక్షప్రధోశ్చ	౮-౨-౩౮
౨౦ త్యదాదీనామః	౭-౨-౧౦౨	౨౫౫ } దధాతేర్నిః	౭-౪-౪౨
౧౦౭ త్యదాదీనిచ	౧-౧-౭౪	౨౯౦ }	
౮౧ త్యదాదీనిసర్వైర్నిత్యమ్	౧-౨-౭౨	౧౦౦ దక్షప్ర్యక్	౪-౨-౧౮
౩౧౪ త్యాగరాగహాసకుహశ్చః	౬-౧-౨౧౬	౧౩౫ దస్తక్షిప్తతక్షిచ్	౫-౨-౧౪౫
౧౧౬ త్రపుజహ్నోష్టుక్	౪-౩-౧౩౮	౧౩౬ దస్తక్షిణాత్సంజ్ఞాయామ్	౫-౨-౧౧౩
౨౫౭ త్రసిగృగిప్యపిక్షిపేక్షుః	౩-౨-౧౪౦	౨౧౨ దమ్భుజచ్చ	౭-౪-౫౬
౭౭ త్రికకుత్సర్వతే	౫-౪-౧౪౭	౧౭౮ దయతెర్నిగిలిటి	౭-౪-౯
౨౪ త్రిచతుర్మస్త్రియాంః	౭-౨-౯౯	౧౬౬ దయాయాంసశ్చ	౩-౧-౩౭
౫ త్రిప్రభృతిమశాకటాః	౮-౪-౫౦	౧౭౮ దంతశస్జస్వప్నాంశశ్చ	౬-౪-౨౫
౧౨౫ త్రింశచ్చత్యారింశతోః	౫-౧-౬౨	౨౫ } దశ్చ	{ ౭-౨-౧౦౯
౧౧౮ త్రిర్మిత్తమ్	౪-౪-౨౦	౧౮౫ }	{ ౮-౨-౭౫
౧౩౩ త్రేస్సంప్రసారణశ్చ	౫-౨-౫౫	౨౫౫ దస్త్రీ	౬-౩-౧౨౪
౨౦ త్రేస్త్రయః	౭-౧-౪౩	౨౨౭ దాశశ్చసాచెచ్చక్తుర్వ్యధేర్	౧-౩-౫౫
౭౦ త్రేస్త్రయః	౬-౩-౪౮	౯౬ దాక్షిణాయనహస్తినాః	౬-౪-౧౭౪
౩౩ త్యమావేకవచనే	౭-౨-౯౭	౨౭ దాదెర్ధాత్మార్హః	౮-౨-౩౨
౩౪ త్యామోష్టితీయాయాః	౮-౧-౨౩	౩౦౭ దాదర్ధిదర్ధిదర్ధర్ధిః	౭-౪-౬౫

౧౭౬ దాదాఘ్నుదావ	౧-౧- ౨౦	౨౯౯ దీర్ఘ జహ్వి చపద్యసి	౪-౧- ౫౯
౨౫౮ దాధేటోనికదసదోరుః	౩-౨ ౧౫౯	౩ దీర్ఘశ్చ	౧-౪- ౧౨
౧౩౮ దాసీశ్చ	౫-౩- ౧౮	౧౦౧ దీర్ఘాచ్చవరుణస్య	౭-౩- ౨౩
౧౪౩ దామన్యాదిత్రిగ్రవస్థాః*	౫-౩-౧౧౬	౧౮ దీర్ఘజ్ఞసీచ	౬ ౧-౧౦౫
౪౪ దామహయనాస్తాచ్చ	౪-౧- ౨౭	౧౧ దీర్ఘత్	౬-౧- ౭౫
౨౫౯ దామ్నీశసయయజస్త్రాః*	౩-౨-౧౮౨	౩౧౦ దీర్ఘావతీసమానపాదే	౮-౩- ౯
౩౨౦ దాయాద్యంధాయాదే	౬-౨- ౫	౫ దీర్ఘదాచార్యాణామ్	౮-౪- ౫౨
౨౮౧ దాశగోఘ్నాసమ్మి*	౩-౪- ౭౩	౨౧౪ దీర్ఘైకతః	౭-౪- ౮౩
౩౦౯ దాశ్వక్సాహస్వస్తీ*	౬-౧- ౧౨	౧౬౫ దీర్ఘలఘాః	౭-౪- ౯౪
౩౨౭ దిక్పబ్ధాగాగ్రమజనపదాః	౬-౨-౧౦౩	౧౪౮ దివిభాత్పాత్రితోమ్నే	౫-౪- ౬౪
౧౩౮ దిక్పబ్ధేభ్యస్తప్తమీపశ్చ*	౫-౩- ౨౭	౨౪౪ దుస్యోరనుపసగై	౩-౧-౧౪౨
౧౦౭ దిహ్పుర్యపదాదసంజ్ఞాః	౪-౨-౧౦౭	౩౦౬ దురస్సుర్దగ్ధవిణస్సు*	౭-౪- ౩౬
౪౭ దిహ్పుర్యపదాద్విప్	౪-౧- ౬౦	౯౭ దుమ్మలాఙ్గక్	౪ ౧-౧౪౨
౧౦౯ దిహ్పుర్యపదాట్పశ్చ	౪-౩- ౬	౨౪౯ దుహఃశవేఘశ్చ	౩-౨- ౭౦
౬౪ దిక్సంభేద్యసంజ్ఞాయామ్	౨ ౧- ౫౦	౨౩౩ దుహశ్చ	౩-౧- ౬౩
౧౧౨ దిగాదిభ్యోయత్	౪-౩- ౫౪	౨౯౯ దూతస్యభావకర్తణీ	౪-౪-౧౨౦
౭౫ దిద్వౌచాన్యంతరాణే	౨-౨- ౨౬	౮ దూరాద్ధౌతేన	౮-౨- ౮౪
౯౧ దిత్వదిత్వాదిత్వపత్యుత్త్రాః*	౪-౧- ౮౫	౫౫ దూరాన్తికార్థైర్భౌద్వి*	౨-౩- ౩౫
౫౨ దివసోర్తన	౧-౪- ౪౩	౫౬ దూరాన్తికార్థైష్ఠ్యస్య*	౨-౩-౩౪
౨౮ దివఉత్	౬-౧ ౧౩౧	౩౦౫ దృక్స్వవస్సవ్రతవసాం*	౭-౧- ౮౩
౨౮ దివదౌత్	౭-౧- ౮౪	౮౮ దృగ్వృశవతుషు	౬-౩- ౮౯
౮౧ దివసశ్చపృథివ్యామ్	౬-౩- ౩౦	౨౫౪ దృఢఃఘాలబలయోః	౭-౨- ౨౦
౫౬ దివస్తదర్థస్య	౨-౩- ౫౮	౧౧౨ దృఢితుషీకలశివస్త్ర్య*	౪-౩- ౫౬
౧౮౯ దివాదిభ్యశ్శ్యన్	౩-౧- ౬౯	౨౫౧ దృశేఃకృనిప్	౩-౨- ౯౪
౨౪౬ దివాదిభానిశాప్రభాభాః*	౩-౨- ౨౧	౨౯౮ దృశేవిశ్చేచ	౩-౪- ౧౧
౩౧౯ దివోర్భుత్	౬-౧ ౧౮౩	౧౦౦ దృష్టంసాచ	౪-౨- ౭
౮౧ దివోద్యాచా	౬-౩- ౨౯	౧౧౧ దేయమృజే	౪-౩- ౪౭
౨౫౨ దివోఽవిజగీమాయామ్	౮-౨- ౪౯	౧౪౭ దేయేత్తాచ	౫-౪- ౫౫
౩౨౨ దిష్టివితస్తోశ్చ	౬-౨- ౩౧	౧౪౫ దేవతాస్తాతాదర్శ్యయత్ ౫-౪- ౨౪	
౧౧౦ దిశోఽనుదాగ్ణామ్	౭-౩- ౧౩	౧౦౧	} దేవ తాద్వద్యైవ {
౧౮౯ దీజాయుడదిక్షితి	౬-౪- ౬౩	౮౦	
౧౫౨ దీధీదేవీటూమ్	౧-౧- ౬	౩౩౦	
౧౬౬ దీక్షజనబుధప్రూరితాః*	౩-౧- ౬౧	౧౪౩ దేవపథాదిభ్యశ్చ	౫-౩-౧౦౦
౧౮౪ దీర్ఘ ఇణిఙ్గితి	౭-౪- ౬౯	౩౧౩ దేవబ్రహ్మణోరనుదాత్రః ౧-౨- ౩౮	
౩౨౬ దీర్ఘ కాశతుషభాగ్వి*	౬-౨- ౮౨	౧౪౭ దేవమనుష్యమృదుమ*	౫-౪- ౫౬

౩౦౬ దేవసుమ్నయోర్యజుషిః* ౨-౪- ౩౮	౩౨౭ ద్విగోక్రతౌ	౬-౨- ౯౭
౧౪౫ దేవాత్తల్	౫-౪- ౨౭	౩౨౧ ద్విగోవ్రమాణే
౧౧౨ దేవికాకింకపాదిత్యవాః* ౨-౩- ౧	౬౪ ద్వితీయతృతీయచతుర్థ* ౨-౨- ౩	
౨౫౮ దేవికృతోశ్చపసగ్నే	౩-౨-౧౪౭	౨౯౫ ద్వితీయాద్యాహ్నతే
౧౩౫ దేశేలుబిలచౌచ	౫-౨-౧౦౫	౨౯ ద్వితీయాదౌస్వేనః
౯౯ దైవయజ్ఞితౌచివృక్షిసాః* ౪-౧- ౮౧	౨౯౩	} ద్వితీయాయాశ్చ {
౨౫౫ దోదద్వోః	౭-౪- ౪౬	
౨౧౧ దోషోణా	౬-౪- ౯౦	౬౧ ద్వితీయాక్రితాతీతపతిః
౨౫౫ ద్యుశ్శిశ్మమాస్థామితితితి ౭-౪- ౪౦		౮౭ ద్వితీయేచానసాశ్చ్యే
౧౦౧ ద్యావాప్యధివనాసీరః* ౪-౨- ౩౨		౧౪౫ ద్విత్రిచతుర్భ్యస్సుచ్
౧౭౦ ద్యుతిస్తావప్యోస్సమ్మ* ౭-౪- ౬౭		౧౨౪ ద్విత్రిపూర్వాదణ్చ
౧౩౫ ద్యుమృఖ్యామః	౫-౨-౧౦౮	౧౨౩ ద్విత్రిపూర్వాన్నిష్కాత్
౧౭౦ ద్యుద్భ్యోలుజే	౧-౩- ౯౧	౧౩౨ ద్విత్రిభ్యాంతయస్యాయః* ౫-౨- ౪౩
౧౦౬ ద్యుప్యాగపాగుడక్ ప్రసా ౪-౨-౧౦౧		౩౩౪ ద్విత్రిభ్యాంపాద్ధన్యూర్ధ్వః
౨౫౨ ద్రవమూర్తిస్సర్పయోః* ౬-౧- ౨౪		౭౦ ద్విత్రిభ్యాంపశ్చతేః
౧౪౩ ద్రవ్యశ్చభుక్త్యే	౫-౩-౧౦౪	౭౫ ద్విత్రిభ్యాంపమూర్ధ్వః
౯౪ ద్రోణపర్వతజీవస్తాదః* ౪-౧-౧౦౩		౧౩౯ ద్విత్రిభ్యశ్చభముఖే
౧౧౬ ద్రోశ్చ	౪-౩-౧౬౧	౭౭ ద్విదద్భ్యాదిభ్యశ్చ
౧౨౯ ద్వద్వయమనోజ్ఞాదిభ్యశ్చ	౫-౧-౧౩౩	౧౫౫ ద్విర్వచనేచ
౧౪౯ ద్వద్వయంరహస్యమర్యా* ౪-౧- ౧౫		౧౪౦ ద్వివచనవిభజ్యోపపదేః
౭౯ ద్వద్వయశ్చపాణిహర్యా* ౨-౪- ౨		౨౪౭ ద్వివచోపరయోస్తాతః
౮౧ ద్వద్వయశ్చుదవహస్తాః* ౫-౪-౧౦౬		౧౮౨ ద్వివశ్చ
౧౦౦ ద్వద్వయశ్చః	౪-౨- ౬	౨౫౭ ద్విహేమిత్యే
౧౧౫ ద్వద్వయద్వయైరమైధుః* ౪-౩-౧౨౫		౮౩ ద్విస్తావాక్రిస్తావావేదిః
౭౯ ద్వద్వైశ్చ	౨-౨- ౩౨	౧౨ ద్విత్రిశ్చతురికృత్సోష్ఠి
౧౭ ద్వద్వైచ	౧-౧- ౩౧	౧౦౯ ద్విపాదససముద్రాయణ్
౧౩౬ ద్వద్వయవతావగర్హ్యా* ౫-౨-౧౨౮		౧౩౨ ద్వేస్తీయః
౧౧౦ ద్వారాదీవాశ్చ	౭-౩- ౪	౧౦౦ ద్వైవవైయాహ్నాదణ్
౬౫ ద్విగురేకవచనమ్	౨-౪- ౧	౯౫ ద్వ్యచః
౬౧ ద్విగుశ్చ	౨-౧- ౨౩	౨౯౯ ద్వ్యచశ్చద్వసి
౪౪ ద్విగోః	౪-౧- ౨౧	౩౦౩ ద్వ్యచోతస్తేః
౧౨౬ ద్విగోర్యవ్	౫-౧- ౮౨	౧౧౩ ద్వ్యశ్చద్భ్యాహ్నాః* ౪-౩- ౭౨
౯౨ ద్విగోర్లుగనపత్యే	౪-౧- ౮౮	౯౮ ద్వ్యశ్చగర్హకశిద్ధిసూరః* ౪-౧-౧౭౦
౧౨౬ ద్విగోర్వా	౫-౧- ౮౬	౮౨ ద్వ్యస్త్రయపసగ్నేభ్యోఽ* ౬-౩- ౯౭
౧౨౫ ద్విగోఃపంశ్చ	౫-౧- ౫౪	౭౦ ద్వ్యస్త్రనసంఖ్యాయాః

౧౪ ద్వ్యేకయోద్వివచనైః	౧-౪- ౨౨	౨౪ నక్త్యాసేట్	౧-౨- ౧౮
౨౫ ఖకర్తణిష్టన్	౩-౨-౧౮౧	౪౭ నక్యోడాదిబహువచః	౪-౧- ౫౬
౧౨౦ ధనగణంబిభా	౪-౪- ౮౪	౨౪౧ నక్యదేః	౭-౩- ౫౯
౧౩౩ ధనహిరణ్యత్ కామే	౫-౨- ౬౫	౩౦౦ నక్షత్రాద్భుః	౪-౪-౧౪౧
౭౭ ధనుషశ్చ	౫-౪- ౧౩౨	౪౮౮ నక్షత్రాద్భా	౮-౩-౧౦౦
౧౦౭ ధన్వయోవధాద్భుత్	౪-౨-౧౨౧	౫౮౮ నక్షత్రేచలపి	౨-౩- ౪౫
౧౧౯ ధర్మంచరతి	౪-౪- ౪౧	౧౦౦ నక్షత్రేణయ క్షణికాలః	౪-౨- ౩
౧౨౧ ధర్మపథ్యర్థస్యాయాదనః	౪-౪- ౯౨	౧౧౧ నక్షత్రేభ్యోబహులమ్	౪-౩- ౩౭
౧౩౭ ధర్మశీలవర్ణానాచ్చ	౫-౨-౧౩౨	౪౭ నఖిముఖాత్సంజ్ఞాయామ్	౪-౧- ౫౮
౭౬ ధర్మాదనిచ్ఛేదలాత్	౫-౪-౧౨౪	౨౨౮ నగతిహింసాధేభ్యః	౧-౩- ౧౫
౨౩౭ ధాతునమ్నైప్రత్యయాః	౩-౪- ౧	౧౦౮ నగరాత్కృత్యసప్రాపిః	౪-౨-౧౨౮
౨౩౮ } ధాతోః	{ ౩-౧- ౯౧	౩౩౩ నగుణాదయోఽవయవాః	౬-౨-౧౭౬
౩౧౩ } ధాతోః	{ ౬-౧-౧౬౨	౯౬ నగోపవనాదిభ్యః	౨-౪- ౬౭
౨౧౧ ధాతోఃకర్తణిషుమాసః	౩-౧- ౭	౬౭ నగోప్రాణిష్యస్యతరస్యాం	౬-౩- ౭౭
౨౧౫ ధాతోరేకాచోహలాదేః	౩-౧- ౨౨	౩౧౯ నగోశ్వన్సావవర్ణరాః	౬-౧-౧౮౨
౫ ధాతోస్తస్మిన్తస్మైవ	౬-౧- ౮౦	౨౯ నదిసంబుద్ధిః	౮-౨- ౮
౧౫౭ ధాత్వాద్భుస్సః	౬-౧- ౬౪	౩౪ నచవాచాహౌవయక్తై	౮-౧- ౨౪
౧౩౦ ధాన్యానామృవనేక్షేత్రేః	౫-౨- ౧	౩౦౬ నచ్చక్షస్యపుత్రస్య	౭-౪- ౩౫
౫౨ ధారేచత్రుర్ణః	౧-౪- ౩౫	౧౧౩ నభాత్కృచిత్వరక్షేత్రజ్ఞకుః	౭-౩- ౩౦
౧౫౫ ధిచ	౮-౨- ౨౫	౮౪ నభాస్తత్సూరమాత్	౫-౪- ౭౧
౧౬౭ ధిస్త్వత్స్వోర్వరచ	౩-౧- ౮౦	౩౩౧ నభోగుణప్రతిష్ఠేసం	౬-౨-౧౫౫
౧౨౦ ధురోయథ్కా	౪-౪- ౭౭	౩౨౮ నభోజరమరమిత్రమృతాః	౬-౨-౧౧౬
౧౦౮ ధూమాదిభ్యశ్చ	౪-౨-౧౨౭	౬౭ నభోదుస్సుభ్యోహలిసః	౫-౪- ౧౨
౨౫౭ ధృషికేసీదైయా త్యే	౭-౨- ౧౯	౩౩౩ నభోనుభ్యామ్	౬-౨-౧౭౨
౫౪ ధృవమహాయేపాదాసం	౪-౪- ౨౪	౧౦౫ నడకాదాద్భులచ్	౪-౨- ౮౮
౩౦౪ ధృమోధాత్	౭-౧- ౪౨	౧౦౬ నడాదీనాంకుక్చ	౪-౨- ౯౧
౬౪ ధృష్టేణక్షేపే	౨-౧- ౪౨	౯౪ నడాదిభ్యధిభక్	౪-౧- ౯౯
౨౧౮ నదిశ్యే	౧-౪- ౧౫	౨౪ నతిస్యచతస్య	౬-౪- ౪
౭౩ నకతి	౭-౪- ౧౪	౧౩౧ నతేనాసికాయాస్సం	౫-౨- ౩౧
౨౮౩ నకర్తవ్యతిహారే	౭-౩- ౬	౬౨ నతౌల్పలిభ్యః	౨-౪- ౬౧
౨౧౫ నకవతేర్యజి	౭-౪- ౬	౧౧౫ నదజ్ఞుమాణవానైవాసిమ	౪-౩-౧౩౦
౭౪ నకోపధాయాః	౬-౩- ౩౭	౮౦ నదధిపయతిదీని	౨-౪- ౧౪
౨౮౯ న కిదిర్యశ్చ	౬-౪- ౩౯	౬౧ నదిపార్శ్వమాస్యాగ్రహః	} ౫-౪-౧౧౦
		యశీభ్యః	

32౨ నదీబద్ధుని	౬-౨-౧౦౯	3౨౧ నభూవాక్పిద్ధిధిషు	౬-౨- ౧౯
౬౧ నదీభిశ్చ	౨-౧-౩ ౨౦	౨౧ నభూనుధియోః	౬-౪- ౮౫
౨33 నదుహస్నునమాంయక్పి*	3-౧- ౮౯	౬2 నభ్రాజ్జిపాన్నవేదానా*	౬-3- ౪౫
౧2౯ నద్యుతః	3-౧- ౪2	౯2 నమపూర్వోపత్యే2*	౬-౪- ౧2౦
౧౦౬ నద్యావిభ్యాథక్	౪-౨- ౯2	౫3 నమస్త్వస్తీస్వాహాస్త్వ*	౨-3- ౧౬
౧౦౫ నద్యామృతుమ్	౪-౨- ౮౫	౧౨-నమస్కురసోన్మత్యోః	౮-౩ ౪౦
౮౬ నద్యాశ్చేషస్యాన్యతర*	౬-3- ౪౪	౧౫3 నమాజ్యోగే	౬-౪- 2౪
23 నద్యృతశ్చ	౫-౪-౧౫3	౨౫౯ నమి కమిస్త్యజనకమ*	3-౨ ౧౬2
౧౦2 నద్యృచసప్రచ్యభరతేః*	౨-౧౧3	3౮ నమునే	౮-౨. 3
౨౧౨ నధాతులోపఋధాతుకే	౧-౧- ౪	౨౨౧ నమోవరివశ్చిత్రచక్ర్యచ్ఛ*	3-౧. ౧౯
౨౫౨ నధ్యాభ్యాప్యమూర్ధి*	౮-౨- ౫2	౨౫౮ నయః	3 ౨.౧౫౨
౧౨౮ నసన్ధాపూర్వాత్తత్పరు*	౫-౧-౧౨౧	౨3౪ నయది	3.౨.౧౧3
౬౨ ననిర్ధారణే	౨-౨- ౧౦	౨౯౧ నయద్యనాకాంతే	3-౪. ౨3
333 ననివిభ్యామ్	౬-౨-౧౪౧	౪౨ నయూసదాః	2-3- ౪౫
౨3౪ ననౌపుష్టప్రతివచనే	3-౨-౧౨౦	౯3 నయ్యభ్యామృదానా*	2-3- 3
౨౪3 నన్దిగ్రహివచాదిభ్యో*	3-౧-౧3౪	౨33 నరుధః	3-౧- ౬౪
౧౮3 నన్ద్రాస్సంయోగాదయః	౬-౧- 3	౯౦ నరేసుజ్ఞాయామ్	౬-3-౧౨౯
33౫ నన్విత్వనుజ్ఞేషణాయామ్	౮-౧- ౪3	౧౯3 నలిజీ	2-౨ 3౯
౨3౪ నన్వృత్తిమాధా	3-౨-౧౨౧	33౫ నలుట్	౮-౧- ౨౯
౪ నపదాన్తద్విర్వచనవరే*	౧-౧- ౫౮	౨౦ నలుమతాజ్ఞస్య	౧-౧- ౬3
౯ నపదాన్తాట్టోరణామ్	౮-౪- ౪౨	౫2 నలోకావ్యయసిష్టాఖిల*	౨-3- ౬౯
౧౦ నపరేనః	౮-3- ౨2	౧౮ నలోపదిప్రాతిపదికాన్తస్య౮-౨ 2	
౨3౦ నపదమ్యభ్యమాద్యస*	౧-3- ౮౯	౨౯ నలోపస్సుప్స్వరసం*	౮-౨- ౨
౮౧ నపుంసకమనపుంసకే*	౧-౨- ౬౯	౬2 నలోపొసభః	౬-3- 23
౨౬ నపుంసకస్యర్థులచః	2-౧- 2౨	౨౯౦ నల్యపి	౬-౪- ౬౯
౨౬ నపుంసకాచ్చ	2-౧- ౧౯	౨౧౫ నవశః	౬-౧- ౨౦
౬౧ నపుంసకాదన్యతరస్యామ్*	౪-౧-౧౦౯	౧౪ నవిభక్తామృతాః	౧-3- ౪
౨౫౬ } నపుంసకేభావే క్తః	3-3-౧౧౪	౧2౦ నపుశ్చల్యేతుర్భ్యోః	2-౨- ౫౯
౨౫2 }		3 నవేతివిభాషా	౧-౧- ౪౪
౮3 నపూజనాత్	౫-౪- ౬౯	3౧౧ నవ్యభిభ్యోఽద్యవ్వా*	౮-3-౧౧౯
౯౯ నప్రాచ్యభక్త్యాదియా*	౪-౧-౧2౮	౧౮౦ నవ్యోలిటి	౬-౧- ౪౬
౧2 నబహుశ్రీహా	౧-౧- ౨౯	౨౪౬ నశబ్దజ్ఞోకకలహగాధా*	3-౨- ౨3
౧౨౦ నభకుర్చురామ్	౮-౨- 2౯	౧౫2 నశసదదవాదిగుణానామ్	౬-౪-౧౨౬
౨3౯ నభాభూపూకమిగమి*	౮-౪- 3౪	3౬ నశేర్వా	౮-౨- ౬3
3౨౬ నభూతాధికసంజీవమ*	౬-౨- ౯౧	౧౯౧ నశేషాన్తస్య	౮-౪- 3౬

౧౦ సత్వ	౮-౩- ౩౦	౩౫ వాచస్పతితేనమానాధి*౮-౧- ౭౩	
౩౧౧ సత్వధాతుస్థాదుమభ్యుః	౮-౪- ౨౭	౧౫ నామి	౬-౪- ౩
౧౧ సత్వవ్యవ్రతాన్	౮-౩- ౭	౨౯౩ నామ్నావ్యవృత్తిగ్రహణాః	౩-౪- ౫౮
౧౦ సత్వావదాస్తస్యయులి	౮-౩- ౨౪	౭ నామేడితస్యాస్తస్య*౬-౧- ౯౯	
౨౬ సమత్స్వసాదిభ్యః	౪-౧- ౧౦	౭౦ నావోద్విగోః	౫-౪- ౯౯
౩౦౮ ససత్తనివత్తాస్తత్తప్రః	౮-౨- ౬౧	౩౩౨ నావ్యయదిక్ష్ణిగోచమా*౬-౨-౧౬౮	
౧౦౪ ససామివచనే	౫-౪- ౫	౫౯ నావ్యయిథావాదతో*౨-౪- ౮౩	
౨౮౮ సమదుర్భ్యాంకైవలా*	౭-౧- ౬౮	౨౪౭ నాసికాస్తనయోర్ధ్వాధే*౩-౨- ౨౯	
౩౧౨ నమబ్రహ్మణ్యాయాం*౧-౨- ౩౭		౪౭ నాసికోదరోవృజ్జ్ఞాదస్త*౪-౧- ౫౫	
౬౯ ససంఖ్యాదేస్సమాహారే	౫-౪- ౮౯	౧౨౦ నికటేవసతి	౪-౪- ౭౩
౭౮ ససంఖ్యాయామ్	౫-౪-౧౫౫	౨౮౬ నిఘోనామిత్రమ్	౩-౩- ౮౭
౩౦ ససంప్రసారణేసంప్రసా*౬-౧- ౩౭		౨౩౦ నిగరణచలనార్థేభ్యశ్చ	౧-౩- ౮౭
౨౯ ససంయోగాద్వచనాత్	౬-౪-౧౩౭	౩౦౮ నిగృహ్యస్సయోగేచ	౮-౨- ౯౪
౬౧ సస్త్యతే	౬-౪-౧౦౪	౧౯౯ నిత్యంకరోతేః	౬-౪-౧౦౮
౩౩౫ సవాప్రత్యారమ్భే	౮-౧- ౩౧	౨౧౪ నిత్యంకాటిత్యేగతా	౩-౧- ౨౩
౩౨౭ సహస్త్రిసఫలకమార్దేయాః*౬-౨-౧౦౧		౬౩ నిత్యంక్రీడాజీవితయోః	౨-౨- ౧౭
౮౯ సహివృతివృషివృధిరుచి*౬-౩-౧౧౬		౧౫౨ నిత్యజ్ఞేః	౩-౪- ౯౯
౩౮ సహివాదః	౮-౨- ౩౪	౨౯౮ నిత్యంఛస్తసి	౪-౧- ౪౬
౨౦౪ సాగ్లోపికాస్పృధితామ్	౭-౪- ౨	౩౦౬ నిత్యంఛస్తసి	౭-౪- ౮
౩౨౯ సాచార్యరాజర్షీస్సం*౬-౨-౧౩౩		౨౮౪ నిత్యంపణిజపరిమాణే	౩-౩- ౬౬
౩ సాజ్ఞతా	౧-౧- ౧౦	౭౬ నిత్యమనీచ్ఛప్రజామేధ*౪-౪-౧౨౨	
౩౬ సాజ్ఞేఃపూజాయామ్	౬-౪- ౩౦	౩౧౪ నిత్యస్తుస్త్రే	౬-౧-౨౧౦
౭౮ సాదీతస్త్రిస్సాన్వంగే	౫-౪-౧౫౯	౧౪౮ నిత్యవీప్సయాః	౮-౧- ౪
౨౪౭ సాదీమజ్జ్యైశ్చ	౩-౨- ౩౦	౧౧౬ నిత్యంవృద్ధశరాదిభ్యః	౪-౩-౧౪౪
౧౨౩ సాతజివరస్య	౭-౩- ౨౭	౧౩౩ నిత్యంశతాదిమాసార్థ*	౫-౨-౫౭
౧౨ సాదిచి	౬-౧-౧౦౪	౪౪ నిత్యంసంజ్ఞాఛస్తస్థాః	౪-౧- ౨౯
౫ సాదిన్యాకోశేతుత్రస్య	౮-౪- ౪౮	౪౫ నిత్యంసపత్నాన్వదిమ	౪-౧- ౩౫
౩౦౭ సాద్వస్య	౮-౨- ౧౭	౧౨ నిత్యంసమాశ్నేనుత్ర*	౮-౩- ౪౫
౨౯౪ సాధార్థప్రత్యయేచ్ఛ్యకే*౩-౪- ౬౨		౨౧౦ నిత్యంస్తయతేః	౬-౧- ౫౭
౨౩౫ సానద్యతనవత్క్రియా*	౩-౩-౧౩౫	౬౮ నిత్యంహస్తేపాణాపువ*	౧-౪- ౭౭
౨౨౮ సానోరః	౧-౩- ౫౮	౨౫౫ నివదీభ్యాంస్సాతేఃకా*	౮-౩- ౮౯
౧౩౨ సానాదసంఖ్యాదేర్నట్	౫-౨- ౪౯	౨౫౮ నివహంసక్షిణఖాదమి*	౩-౨-౧౪౬
౧౮౮ సాభ్యస్తస్యాచితిసా*	౭-౩- ౮౭	౮ నిపాతవికాణనాక్	౧-౧- ౧౪
౩౬ సాభ్యస్తాచ్ఛతుః	౭-౧- ౭౮	౩౦౩ నిపాతస్యచ	౬-౩-౧౩౬
౩౧౯ సావస్యతరస్యామ్	౬-౧-౧౭౭	౩౩౫ నిపాతైర్వ్యర్థద్యదిహస్త*౮-౧- ౩౦	

౨౮౫ నిపాసమాహవః	౩.౩. ౭౪	౩౦౪ నేతరాభస్రసి	౭-౧- ౨౬
౨౯౨ నిమూలసమూలయోగికవః	౩.౪. ౩౪	౨౯ నేదమదసోరణోః	౭-౧- ౧౧
౨౦౧ నిరసికుమః	౭.౨- ౪౬	౧౦౧ నేష్ట్రస్యపరస్య	౭-౩- ౨౨
౨౮౩ నిరభ్యాఃపూలోవః	౩.౩. ౨౮	౮౫ నేస్పిద్ధబద్ధాదిమన	౬-౩- ౧౯
౩౩౩ నిరుదకాదీనిచ	౬.౨-౧౮౪	౨౫ నేయజుపజ్జీహ్వానావత్ప్రీ-౪- ౪	
౨౫౨ నిర్వాణోఽవాతే	౮-౨. ౫౦	౩౩౪ నేరనిధానే	౬-౨-౧౯౨
౧౧౮ నిర్వృత్తైఞ్మద్యూతాదిశః	౪-౪- ౧౯	౧౫౮ నేర్గదనదపతపదఘ్నః	౮-౪- ౧౭
౩౨౦ నివాతేవాతత్రాణే	౬-౨- ౮	౧౩౧ నేర్పిడజ్జీరీసచా	౫-౨- ౩౨
౨౮౩ నివాసచితశరీరోపనః	౩-౩- ౪౧	౨౨౪ నేర్విశః	౧-౩- ౧౭
౩౧౧ నివ్యభిభ్యోఽద్య్యవాః	౮-౩-౧౧౯	౩౧౯ నోజ్జ్ఞాత్యోః	౬-౧-౧౭౫
౧౧౦ నితావ్రదోమాభ్యాఞ్చ	౪-౩- ౧౪	౩౩౦ నోత్తరపదేఽనుదాత్రాః	౬-౨-౧౪౨
౧౪౭ నిమ్మలూన్నిహ్నోషణే	౫-౪- ౬౨	౨౯౯ నోత్పద్వర్ధృబిల్వాత్	౪-౩-౧౫౧
౨౫౧ నిష్ఠా	౩-౨-౧౦౨	౩౧౨ నోదాత్తస్వరితోదయః	౮-౪- ౬౭
౭౮ నిష్ఠా	౨-౨- ౩౬	౨౩౨ నోదాత్తోపదేశస్యచాః	౭-౩- ౩౪
౩౧౪ నిష్ఠాచద్యవజనాత్	౬-౧-౨౦౫	౨౯౫ నోసయతిధ్వనయత్యేః	౩-౧- ౫౧
౨౫౧ నిష్ఠాయామణ్యదధే	౬-౪- ౬౦	౨౮౯ నోపథాత్థపాస్తాద్వా	౧-౨- ౨౩
౨౫౩ నిష్ఠాయామనేటి	౬-౪- ౫౨	౩౧ నోపథాయాః	౬-౪- ౭
౨౫౩ నిష్ఠాశీజ్జీవమిదిత్యేః	౧-౨- ౧౯	౨౮౪ నాగదనదపరస్వనః	౩-౩- ౬౪
౩౩౨ నిష్ఠాపమానాదస్యతరః	౬-౨-౧౬౯	౨౮౪ నాణచ	౩-౩- ౬౦
౩౨౮ నిష్ఠాపనగ్రపూర్వాస్యః	౬-౨-౧౧౦	౧౧౭ నాద్య్యవచక్తన్	౪-౪- ౭
౭౮ నిమ్మివాణిక్ష్వ	౫-౪-౧౬౦	౧౨౧ నావయోధర్మవిషమూః	౪-౪- ౯౧
౨౨౬ నిసముపవిభ్యోవ్యాః	౧-౩- ౩౦	౨౮౪ నావృధాశ్యే	౩-౩- ౪౮
౧౭౯ నిసస్తపతావనాసేవనే	౮-౩-౧౦౨	౧౧౭ న్యగ్రోధస్యచకేవలస్య	౭-౩- ౫
౨౧౫ నీగ్వాఞ్చస్రోసుధ్వంః	౭-౪- ౮౪	౨౪౦ న్యజ్ఞాప్రదీనాఞ్చ	౭-౩- ౫౩
౧ నీచైరనుదాత్రః	౧-౨- ౩౦	౩౨౪ న్యధీచ	౬-౨- ౫౩
౧౪౧ నీతాచతద్యుక్తాత్	౫-౩- ౭౭	౨౮౭ న్యసశ్శిష్టోయిచ్	౩-౩-౧౦౭
౨౧౫ నుగతోనునాసికాస్తస్యః	౪-౪- ౮౫		
౨౫౨ నుదవిదోస్త్రాశ్శుః	౮-౨- ౫౬	౧౩౧ పక్షాత్రిః	౫-౨- ౨౫
౩౭ నుమ్మిసర్జనీయశర్వ్యః	౮-౩- ౫౮	౧౧౮ పక్షిమత్సృప్యగాన్ధారి	౪-౪- ౩౫
౨౨ స్వచ	౬-౪- ౬	౧౨౫ పక్షిపింకతిత్రింశచ్చ	౫-౧- ౫౯
౩౧౯ స్వదాస్యతరస్యామ్	౬-౧-౧౮౪	౪౮ పక్షోక్తత్వారింశత్పక్షాః	౪-౧- ౬౮
౧౧ స్వాస్తే	౮-౩- ౧౦	౨౫౨ పచోపః	౮-౨- ౫౨
౧౫౭ నేటి	౭-౨- ౪	౧౨౫ పఞ్చద్వశతావగ్లేవా	౫-౧- ౬౦
౧౯౧ నేట్కలిటిరథేః	౭-౧- ౬౨	౬౨ పఞ్చమిభయేన	౨-౧- ౩౭
౨౪౯ నేడ్వశ్శృఙ్గి	౭-౨- ౮	౫౮ పఞ్చమిభాక్తే	౩-౩- ౪౨

౫౫ పశ్చిమ్యపాజ్ పరిభిః	౨-౩- ౧౦	౧౪ పరశ్చ	౩-౧- ౨
౩౩ పశ్చిమ్యుత్	౨-౧- ౩౧	౨౧ పరవల్లిక్కుంధ్వస్వత్తుః	౨-౪- ౨౬
౩౧౦ పశ్చిమ్యుగిపరావధ్యథే	౮-౩- ౫౧	౧౧౯ పరశ్చత్వాట్టచ్చ	౪-౪- ౫౮
౨౫౧ పశ్చిమ్యుమజాతౌ	౩-౨- ౯౮	౩ పరస్మిన్వికర్ స్సుహితా	౧-౧ ౧౦౯
౧౩౨ పశ్చిమ్యుస్ససీత్	౫-౩- ౨	౨౩౫ పరస్మిన్విభామా	౩-౩-౧౩౮
౮౪ పశ్చిమ్యుస్సోకాదిభ్యః	౬-౩- ౨	౧౫౧ పరస్మైపదానాంజలః	౩-౪- ౮౨
౧౨౩ పణపాదమావశతాద్యత్ ౫.౧- ౩౪		౮౪ పరస్యచ	౬-౩- ౮
౧౨౪ పతతిపుమ్	౨-౪- ౧౯	౫౪ పరాజేరసోధః	౧-౪- ౨౬
౧౯ పతిస్సమాసవివ	౧-౪- ౮	౨౮౯ పరావరయోగేచ	౩-౪- ౨౦
౧౨౯ పత్యస్తప్రరోహితాదిః	౫-౧-౧౨౮	౩౩౪ పరాదిశ్చస్థలిమిమళమ్	౬-౨-౧౯౯
౩౨౧ పత్యావైశ్వ్యే	౬-౨- ౧౮	౨౮౩ పరావసుపాత్యయజ్ఞః	౩-౩- ౩౮
౪౫ పత్యర్షోయజ్ఞసంయోగేర-౧- ౩౩		౧౦౯ పరావరాధమోత్తమః	౪-౩- ౫
౧౧౫ పత్రపూర్వాదణ్	౪-౩-౧౨౨	౫౩ పరిక్రయజేసంప్రదానః	౧-౪- ౪౪
౧౧౫ పత్రాఙ్మయ్యపరివదశ్చ	౪-౩-౧౨౩	౨౯౩ పరిక్లిశ్యమానేచ	౩-౪- ౫౫
౧౧౧ పథంపథచ	౪.౩. ౨౯	౧౨౨ పరిఖాయాధణ్	౫-౧- ౧౨
౧౨౬ పథఃపథ్	౫-౧- ౨౫	౧౫౮ పరినిభిభ్యస్తేవసితనః	౮-౩- ౨౦
౩౦౩ పధిచచ్చద్దసీ	౬-౩-౧౦౮	౨౮౩ పరిన్యోర్నిణోద్ద్యూతాః	౩-౩- ౩౨
౩౧౪ పధిమధోస్సర్వవామ్	౬-౧-౧౯౯	౧౧౯ పరిపథ్యచ్చతివతి	౪-౪- ౩౬
౩౦ పధిమధ్య్యభుజ్జమాత్	౨-౧- ౮౫	౩౨౨ పరిప్రత్యుపాపావర్జ్యః	౬-౨- ౩౩
౮౪ పధోవిభామా	౫-౪- ౨౨	౨౮౨ పరిమాణాఖ్యాయామ్	౩-౩- ౨౦
౧౨౧ పథ్యతిధివసతిస్వపజేర్థణ్	౪-౪-౧౦౪	౧౨౨ పరిమాణాస్తస్యాసంజ్ఞాః	౨-౩- ౧౨
౧౨౦ పదమస్మిక్తాద్యశ్శమ్	౪-౪- ౮౨	౧౨౨ పరిమాణాస్తస్యాసంజ్ఞాః	౨-౩- ౧౨
౨౮౨ పదరుజివిశ్చసృశోభుణ్	౩-౩- ౧౬	౨౪౨ పరిమాణేపచః	౩-౨- ౩౩
౯౦ పదవ్యవాయేశి	౮-౪- ౩౮	౧౧౮ పరిముఖిచ్చ	౪ ౪- ౨౯
౩౪ పదస్య	౮-౧- ౧౬	౧౦౦ పరివృతోరథః	౪-౨- ౧౦
౩౪ పదాత్	౮-౧- ౧౨	౨౨౪ పరివ్యవేభ్యసిక్రియః	౧-౩- ౧౮
౧౫ పదాస్తస్య	౮-౪- ౩౨	౧౧౯ పరివదోజ్యః	౪-౪- ౪౪
౧౧౨ పదాస్తస్యవ్యతరస్యామ్	౨-౩- ౯	౧౨౧ పరివదోజ్యః	౪-౪-౧౦౧
౧౧ పదాస్తాద్య	౬-౧- ౨౬	౨౫౨ పరిస్మన్స్తోప్రాచ్యభరః	౮-౩- ౨౫
౧౪౧ పదాస్తైరివావ్యమ్	౩-౧-౧౧౯	౩౩౩ పరేరభితోభావివజ్జలిమ్	౬-౨- ౧౮౨
౩౨౦ పదేచపదే	౬-౨- ౨	౨౨౯ పరేర్త్వపః	౧-౩- ౮౨
౧౧౯ పదోత్తరపద్య్యుహ్లాతి	౪-౪- ౩౯	౧౪౮ పరేర్వర్జ్జనే	౮-౧- ౫
౧౨ పద్దన్యోమాసోహృన్విశ్సః	౬-౧-౬౩	౧౨౯ పరేశ్చ	౮-౩- ౨౪
౮౬ పద్ధత్యతదధే	౬-౩- ౫౩	౨౮౫ పరేశ్చమూక్తయోః	౮-౩- ౨౨
౧౨౬ పద్ధానిత్యమ్	౫-౧- ౨౬	౧౫౧ పరోక్షేలిటా	౩-౨- ౧౧౫

౧౩౦ పరోవరపరమృతపుత్రః	౫-౨-౧౦	౧౨౬ పారాయణశురాయణః	౫-౧-౨౨
౨౨౫ పరోఘః	౩-౩-౮౪	౧౧౪ పారాశర్యశిలావిభ్యాం	౪-౩-౧౧౦
౨౨౪ పరాధువోఽవజ్ఞానే	౩-౩-౫౫	౬౦ పారమధ్యేషస్త్వావా	౨-౧-౧౮
౨౨౪ పరాయజ్ఞే	౩-౩-౪౭	౧౧౩ పార్శ్వదియాధేయాః	౫-౩-౧౧౭
౧౩౮ పర్యభిభాష్య	౫-౩-౯	౧౩౩ పాశ్వేనాన్విచ్ఛతి	౫-౨-౭౫
౧౧౭ పర్వాదిభ్యఃష్టన్	౪-౪-౧౦	౧౦౨ పాశాదిభ్యాయః	౪-౨-౪౯
౨౨౧ పర్యాప్తివచనేవ్యలయః	౩-౪-౬౬	౩౦౨ పితరామాతరాచఛన్దసి	౬-౩-౩౩
౨౨౭ పర్యాయార్హణోత్పత్తిః	౩-౩-౧౧౧	౮౧ పితామాత్రా	౧-౨-౭౦
౧౦౯ పర్యతాచ్చ	౪-౨-౧౪౩	౧౧౩ పితృర్యచ్చ	౪-౩-౭౯
౩౨౯ పలలసూపకాకమ్మి శ్రే	౬-౨-౧౨౮	౧౦౧ పితృవ్యమాతులమాతాః	౪-౨-౩౬
౧౧౬ పలాశాదిభ్యోవా	౪-౩-౧౪౧	౯౬ పితృవ్యసుశ్చదే	౪-౧-౧౩౨
౩౦౧ పశ్చపశ్చాచఛన్దసి	౫-౩-౩౩	౧౧౬ పిష్టాచ్చ	౪-౩-౧౪౬
౧౩౯ పశ్చాత్	౫-౩-౩౨	౯౫ పీలాయావా	౪-౧-౧౧౮
౩౪ పశ్చాద్ధౌశ్చనాలోచనే	౮-౧-౨౫	౧౫౨ పుగన్తలఘూపభస్యచ	౭-౩-౮౬
౪౮ పాకకర్ణపర్ణప్రమృశలః	౪-౧-౬౪	౨౨౧ పుచ్చభాణ్డబీవరాణ్ణిజ్	౩-౧-౨౦
౨౪౪ పాఘ్నాద్ధాధేద్యుశః	౩-౧-౧౩౭	౩౨౯ పుత్రేఽనువృత్తిః	౬-౨-౧౩౨
౧౭౪ పాఘ్నాద్ధాస్థామ్నః	౭-౩-౭౮	౧౨౪ పుత్రాచ్చచ	౫-౧-౪౦
౨౪౯ పాణిఘతాడహాశ్చిని	౩-౨-౫౫	౯౮ పుత్రాన్తాదస్యతరస్యామ్	౪-౧-౧౫౯
౧౦౦ పాణ్డుకమ్మళాదినిః	౪-౨-౧౧	౮౫ పుత్రేఽస్యతరస్యామ్	౬-౩-౨౨
౩౧౦ పాతాచబహుశమ్	౮-౩-౫౨	౪౬ పుండ్రాగాదాభ్యాం	౪-౧-౪౮
౧౨౬ పాత్యాద్ధంశ్చ	౫-౧-౬౮	౧౦ పురుఃఖియ్యమ్మరే	౮-౩-౬
౧౨౪ పాత్యాత్పక్వన్	౫-౧-౪౬	౮౧ పుమాన్ శ్రీయా	౧-౨-౬౭
౬౪ పాత్యేసమ్మితాదయశ్చ	౨-౧-౪౮	౩౩౫ పురావహరీహ్నయామ్	౮-౨-౪౨
౨౯౯ పాధోసదీభ్యాంద్యుత్	౪-౪-౧౧౧	౧౧౪ పురాణపోత్రేఘచ్చాః	౪-౩-౧౦౫
౩౫ పాదఽవత్	౬-౪-౧౩౦	౨౩౪ పురిలుజ్చాన్తే	౩-౨-౧౨౨
౧౪౪ పాదశతస్యసంఖ్యాదేః	౫-౪-౧	౩౩౪ పురుషశ్చాన్వాదిష్టః	౬-౨-౧౯౦
౮౬ పాదస్యపదాఽన్యోగోపకః	౬-౩-౫౨	౧౩౨ పురుషహస్తీభ్యాంద్యుత్	౫-౨-౩౮
౭౭ పాదస్యలోపోఽపాః	౫-౪-౧౩౮	౪౪ పురుషాత్ప్రమాణేఽస్యతః	౪-౧-౨౪
౧౪౫ పాదార్థాభ్యాశ్చ	౫-౪-౨౫	౩౨౭ పురేపాదామ్	౬-౨-౯౯
౪౨ పాదోఽస్యతరస్యామ్	౪-౧-౮	౨౪౬ పురోఽగ్రతః	౩-౨-౧౮
౯౦ పానన్దేశే	౮-౪-౯	౬౭ పురోవ్యయమ్	౧-౪-౬౭
౩౨౫ పాపశ్చిత్తిని	౬-౨-౭౮	౬౬ పువత్కర్మధారయజాః	౬-౩-౪౨
౬౫ పాపాణకేకుత్సితైః	౨-౧-౫౪	౨౬౦ పువస్సంజ్ఞాయామ్	౩-౨-౧౮౫
౨౪౨ పాయ్యసాన్వాయ్యసిః	౩-౧-౧౨౯	౧౬౯ పుషాదిద్యుతాదిల్ దిశః	౩-౧-౫౫
౯౧ పారస్కరప్రభృతీనివః	౬-౧-౧౫౭	౧౩౭ పుష్కరాదిభ్యోదేశే	౫-౨-౧౩౫

౨౪౧ పుష్పసిద్ధాంతము	౩-౧-౧౧౬	౫౫ పుష్పనానానాభిస్తు*	౨-౩- ౩౨
౨౪౨ పుంసంజ్ఞాయాంఘరి*	౩-౩-౧౧౮	౧౨౮ పృథ్విదిభ్యుఞ్చమనిజ్ఞా	౫-౧-౧౨౨
౩౨ పుంసోఽనుజ్	౭-౧- ౮౯	౮౯ పుషాదరాదీయధోప*	౬-౩-౧౦౯
౧౪౩ పూగాఢ్యోఽగ్రామ*	౫-౩-౧౧౨	౮౬ పేషంవాసవాహసధిమచ	౬-౩- ౫౮
౩౨౨ పూగేష్వస్యతరస్యామ్	౬-౨- ౨౮	౯౨ మైరాదిభ్యశ్చ	౨-౪- ౫౯
౨౫౩ పూజఃక్రౌచ	౧-౨- ౨౨	౬౬ పోటాయవతిస్తోకకతిప*	౨-౧- ౬౫
౨౫౩ పూజశ్చ	౭-౨- ౫౧	౨౩౯ పోరదుపధాత్	౩-౧- ౯౮
౨౫౭ పూజ్యజోశ్చానన్	౩-౨-౧౨౮	౧౧౩ పోరోడాశపురోడా*	౪-౩- ౭౦
౩౩౭ పూజనాత్పుజితమను*	౮-౧- ౬౭	౨౫౪ ప్యాయఃషీ	౬-౧- ౨౮
౩౩౫ పూజాయాన్నానస్తరమ్	౮-౧- ౩౭	౧౪౧ ప్రకారవచసేజాతీయర్	౫-౩- ౬౯
౪౫ పూతక్రతోరైచ	౪-౧- ౩౬	౧౩౮ ప్రకారవచసేధాల్	౫-౩- ౨౩
౬౩ పూరణగుణసుపితార్థ*	౨-౨- ౧౧	౧౪౮ ప్రకారేగుణవచసస్య	౮-౧- ౧౨
౧౩౯ పూరణాద్భుగేతీయాదన్	౫-౩- ౪౮	౨౨౫ ప్రకాశనస్థేయాఖ్య*	౧-౩- ౨౩
౧౨౪ పూరణార్థాట్	౫-౧- ౪౮	౩౦౨ ప్రకృత్యానన్దిపాదమవ్య*	౬-౧-౧౧౫
౭౭ పూర్ణాద్విభామా	౫-౪-౧౪౯	౩౩౦ ప్రకృత్యాభగలమ్	౬-౨-౧౩౭
౬౪ పూర్వకాలైకసర్వజర*	౨-౧- ౪౯	౭౫ ప్రకృత్యాశిషి	౬-౩- ౮౩
౨ పూర్వత్యాసిద్ధమ్	౮-౨- ౧	౧౪౦ ప్రకృత్యైకాచ్	౬-౪-౧౬౩
౩౦౮ పూర్వస్తుభామాయామ్	౮-౨- ౯౮	౧౨౮ ప్రకృప్తేతత్	౫-౧-౧౦౮
౩౧౦ పూర్వపదాత్	౮-౩-౧౦౬	౨౧౧ ప్రజనేవీయతేః	౬-౧- ౫౫
౭౬ పూర్వపదాత్సంజ్ఞా*	౮-౪- ౩	౨౮౫ ప్రజనేసరైః	౩-౩- ౭౧
౧౬ పూర్వపరావరదక్షిణో*	౧-౧- ౩౭	౨౫౮ ప్రజోరినిః	౩-౨-౧౫౬
౨౨౮ పూర్వవత్సనః	౧-౩- ౬౨	౧౪౫ ప్రజ్ఞాదిభ్యశ్చ	౫-౪- ౩౮
౭౧ పూర్వవదశ్యబడబా	౨-౪- ౨౭	౧౩౫ ప్రజ్ఞాత్రధార్పభ్యోణః	౫-౨-౧౦౧
౬౨ పూర్వసదృశసమీనా*	౨-౧- ౩౧	౩౦౮ ప్రజావప్తేః	౮-౨- ౮౯
౧౩౪ పూర్వాదినిః	౫-౨- ౮౬	౨౪౨ ప్రజాయోఽసమ్మతా	౩-౧-౧౨౮
౧౬ పూర్వాదిభ్యోనవభ్యో*	౭-౧- ౧౬	౧౧౯ ప్రతికణ్ఠార్థలలామచ్చ	౪-౪- ౪౦
౧౩౯ పూర్వాభరావరాణామ*	౫-౩- ౩౯	౧౨౧ ప్రతిజనాదిభ్యుఞ్చిభ్యో	౪-౪- ౯౯
౬౫ పూర్వాపరప్రథమచర*	౨-౧- ౫౮	౫౫ ప్రతినిధిప్రతిదానేచయ*	౨-౩- ౧౧
౬౩ పూర్వాపరాధరోత్తర*	౨-౨- ౧	౧౧౯ ప్రతిపథమేతిరచ్చ	౪-౪- ౪౨
౧౧౧ పూర్వాష్టోపరాష్టోద్ధౌ*	౪-౩- ౨౮	౫౫ ప్రతినిధిప్రతినిధిప్రతిదాన*	౧-౪- ౯౨
౨౪౬ పూర్వేకర్తరి	౩-౨- ౧౯	౩౨౦ ప్రతిబద్ధిచిరకృచ్ఛ్రయోః	౬-౨- ౬
౩౨౧ పూర్వభూతపూర్వే	౬-౨- ౨౨	౧౪౬ ప్రతియోగేపచ్చమ్యాస్తనః	౫-౪- ౪౪
౩౦౦ పూర్వైఃకృతమిన్యాచ	౪-౪-౧౩౩	౩౦౮ ప్రతిశ్రవణేచ	౮-౨- ౯౯
౧౫౧ పూర్వ్యాభ్యాసః	౬-౧- ౪	౯౧ ప్రతిష్కృతశ్చకశేః	౬-౧-౧౫౨
౨౪౮ పూస్యయోధారిస*	౩-౨- ౪౧	౩౩౪ ప్రతేరంశ్యావయస్తత్పు*	౬-౨- ౧౯౩

౮౩ ప్రతేరురసస్సప్తమిథాత్ ౫-౪ ౮౨
 ౨౫౨ ప్రతేశ్చ ౬-౧- ౨౫
 ౩౦౧ ప్రత్నపూర్వభిశ్చేమా* ౫-౩-౧౧౧
 ౨౪౧ ప్రత్యపిభ్యాంగ్రహే ౩-౧-౧౧౮
 ౮ ప్రత్యభివాదేహదే ౮-౨- ౮౩
 ౧౪ ప్రత్యయః ౩-౧- ౧
 ౨౦ ప్రత్యయలోకేప్రత్యయ* ౧-౧- ౬౨
 ౨౦ ప్రత్యయస్యలుక్ క్లుపపః ౧-౧- ౬౧
 ౪౨ ప్రత్యయస్థాత్కాత్* ౭-౩- ౪౪
 ౧౦౯ ప్రత్యయోత్తరపదయోజా* ౭-౨- ౯౮
 ౫౩ ప్రత్యాజ్ఞ్యింశ్చివః* ౧-౪- ౪౦
 ౨౨౮ ప్రత్యాజ్ఞ్యింశ్చివః ౧-౩- ౫౯
 ౨౮౩ ప్రథనేవావశజ్ఞే ౩-౩- ౩౩
 ౧౭ ప్రథమచరమతయా* ౧-౧- ౩౩
 ౧౨ ప్రథమదానిపూర్వస* ౬-౧-౧౦౨
 ౩౨ ప్రథమాయాశ్చిద్వివ* ౭-౨- ౮౮
 ౫౯ ప్రథమానిర్దిష్టంసమాస* ౧-౨- ౪౩
 ౩౨౪ ప్రథమోచివరోపసం* ౬-౨- ౫౬
 ౧౦౫ ప్రథానప్రత్యయార్థవ* ౧-౨- ౫౬
 ౯౦ ప్రనిరస్తశ్చరేక్షుప్లక్షా* ౮-౪- ౫
 ౧౧౩ ప్రభవతి ౪-౩- ౮౩
 ౨౫౪ ప్రభాపరిబృథః ౭-౨- ౨౧
 ౨౮౪ ప్రమదసమృద్ధోహస్తే ౩-౩- ౬౮
 ౨౯౩ ప్రమాణేచ ౩-౪- ౫౧
 ౧౩౨ ప్రమాణేద్వయసజ్జడ* ౫-౨- ౩౭
 ౧౧౮ ప్రయచ్ఛతిగర్హ్యమ్ ౪-౪- ౩౦
 ౨౪౨ ప్రయోజానుయాజౌ* ౭-౩- ౬౨
 ౧౨౮ ప్రయోజనమ్ ౫-౧-౧౦౯
 ౨౪౨ ప్రయోజ్యనియోజౌ* ౭-౩- ౬౮
 ౯౫ ప్రవాహజస్యథే ౭-౩- ౨౮
 ౩౩౦ ప్రవృద్ధాదీనాశ్చ ౬-౨-౧౪౭
 ౧౪౧ ప్రశంసాయాంరూపమ్ ౫-౩- ౬౬
 ౬౬ ప్రశంసావచనైశ్చ ౨-౧- ౬౬
 ౧౪౦ ప్రశస్యస్యశ్శ్రిః ౫-౩- ౬౦
 ౨౩౪ ప్రక్షేచాసన్నకాలే ౩-౨-౧౧౭

౨౪౫ ప్రష్టోగ్రగామిని ౮-౩- ౯౨
 ౩౦౭ ప్రసముపోదనిపాద* ౮-౧- ౬
 ౭౭ ప్రసమ్భ్యింజానునో* ౫-౪-౧౨౯
 ౫౮ ప్రసితోత్పకాభ్యాస్త్ర* ౨-౩- ౪౪
 ౯౧ ప్రస్మణ్విహరిశ్చద్వా* ౬-౧-౧౫౩
 ౨౫౨ ప్రస్తోనృతరస్యామ్ ౮-౨- ౫౪
 ౧౦౮ ప్రస్థపురవహాద్రాచ్చ ౪-౨-౧౨౨
 ౩౨౬ ప్రథేవృద్ధమకర్యాదీ* ౬-౪- ౮౭
 ౧౦౭ ప్రస్తోత్తరపదపలద్యాది* ౪-౨-౧౧౦
 ౧౧౯ ప్రహరణమ్ ౪-౪- ౫౭
 ౧౫౦ ప్రహనేచమనోపపదే* ౧-౪-౧౦౬
 ౫౯ ప్రాక్కుడారాత్సమాసః* ౨-౧- ౩
 ౧౫౮ ప్రాప్తితాదవ్యహాయేపి* ౩-౬౩
 ౧౨౧ ప్రాక్ప్రీతాచ్చః ౫-౧- ౧
 ౧౪౧ ప్రాగివాత్కః ౫-౩- ౭౦
 ౧౩౯ ప్రాగేకాదశభ్యోచ్చ* ౫-౩- ౪౯
 ౯౧ ప్రాగ్ద్వివ్యతోఽణ్ ౪-౧- ౮౩
 ౧౨౦ ప్రాగ్నితాద్యత్ ౪-౪- ౭౫
 ౧౩౭ ప్రాగ్నికోవిభక్తిః ౫-౩- ౧
 ౩ ప్రాగ్గీశ్వరాన్నిపాతాః ౧-౪- ౫౬
 ౧౨౨ ప్రాగ్వతేవ్యణ్ ౫-౧- ౧౮
 ౧౧౭ ప్రాగ్వహతేవ్యక్ ౪-౪- ౧
 ౧౦౮ ప్రాచాజ్ఞటాదే ౪-౨-౧౩౯
 ౩౨౫ ప్రాచాంక్రీడాయామ్ ౬-౨- ౭౪
 ౧౧౦ ప్రాచాంగ్రిమనగరా* ౭-౩- ౧౪
 ౧౧౨ ప్రాచాన్మగరానై ౭-౩- ౨౪
 ౯౮ ప్రాచామవృద్ధాత్ప్రస్థ* ౪-౧-౧౬౦
 ౧౪౨ ప్రాచామపాదేరడ* ౫-౩- ౮౦
 ౪౩ ప్రాచాంష్పస్తధితః ౪-౧- ౧౭
 ౧౨౯ ప్రాణభృజ్జాతివయో* ౫-౧-౧౨౯
 ౧౧౬ ప్రాణిరజతాదిభ్యోణ్ ౪-౩-౧౫౪
 ౧౩౫ ప్రాణిస్థాదాతోలజస్య* ౫-౨- ౯౬
 ౯౦ ప్రాతిపదికాస్తనుమిభా* ౮-౪- ౧౧
 ౪౯ ప్రాతిపదికార్థలిక్ష్మపరి* ౨-౩- ౪౬
 ౩ ప్రాదయః ౧-౪- ౫౫

333 పాదస్వాక్షగసంజ్ఞా*	౬-౨-౧౮౩
౨౨౯ పాద్యహాః	౧-౩- ౮౧
౬౮ పాద్యంబంధనే	౧-౪- ౭౮
౬౪ పాప్తావస్తేచద్వితీయః*	౨-౨- ౪
౧౧౧ పాప్తయథవః	౪-౩- 3౯
౮౫ పాప్తవట్టరత్నాదివాః*	౬-౩- ౧౫
౧౧౦ పాప్తపక్షిణ్యః	౪-౩- ౧౭
౧౧౦ పాప్తపక్షిణ్య	౪-౩- ౨౬
౨౪౭ ప్రియవశేవదళిఖచ్	౩-౨- 3౮
౧౪౦ ప్రియస్థిరస్థిరోరుబహుః*	౬-౪-౧౫౭
౨౯౮ ప్రియైరోహప్యైత్రవ్యః*	౩-౪- ౧౦
౩౨౧ ప్రీతౌచ	౬-౨- ౧౬
౨౪౫ ప్రాక్షుల్పస్పృహభిహారః*	౩-౧-౧౪౯
౨౪౫ ప్రేదాజ్ఞః	౩-౨- ౬
౨౮౨ ప్రేదుర్నుసునిః	౩-౩- ౨౭
౨౫౮ ప్రేలపశుర్దురుధవః*	౩-౨-౧౪౫
౨౮౪ ప్రేలిష్నాయామ్	౩-౩- ౪౬
౨౮౪ ప్రేవణిజామ్	౩-౩- ౫౨
౫౬ ప్రేష్యబ్రుహ్మోర్హవిహారః*	౩-౩- ౬౧
౨౮౩ ప్రేస్తాప్రేయజ్ఞై	౩-౩- ౩౨
౨౩౭ ప్రేమాతిసర్గప్రాప్తకా*	౩-౩-౧౬౩
౧౦౩ ప్రోక్తాబ్జ్	౪-౨- ౬౪
౨౨౮ ప్రోపాఖ్యాంయుజేరః*	౧-౩- ౬౪
౨౨౭ ప్రోపాఖ్యాంసమర్థా*	౧-౩- ౪౨
౧౧౭ ప్రతాదిభ్యోఽన్	౪-౩-౧౬౪
౭ ప్రతద్రగ్యవ్యతీనిత్యమ్*	౬-౧-౧౨౫
౩౦౯ ప్రతావైచక్షుతౌ	౮-౨-౧౦౬
౨౦౦ పాదీనాంహాస్యః	౭-౩- ౮౦

౯౨ ఫకఫిహారస్యతరస్యామ్	౪-౧- ౯౧
౧౭౪ ఫకాశ్చసప్తానామ్	౬-౪-౧౨౫
౨౪౭ ఫతేగ్రహిరాత్తంభరిశ్చౌ*	౩-౨- ౨౬
౧౧౭ ఫతేబుక్	౪-౩-౧౬౩
౭౧ ఫల్గనీప్రావృతదానామ్*	౧-౨- ౬౦
౯౮ ఫాహ్వాహ్యతమితా*	౪-౧-౧౫౦

౧౩౫ ఫాహ్విలన్య	౫-౨- ౯౯
౯౭ ఫాశ్చ	౪-౧-౧౪౯
<hr/>	
౧౨౧ బద్ధనేచర్వా	౪-౪- ౯౬
౮౭ బద్ధసిబహుప్రీహా	౬-౧- ౧౪
౮౪ బద్ధేచవిఖామా	౬-౩- ౧౩
౧౯౩ } బహుధాతతస్థజగ్మః*	౭-౨- ౬౪
౩౦౬ }	
౨౯౯ బద్ధిపీదత్తమ్	౪-౪-౧౧౯
౧౩౭ బలాదిభ్యోమఠబస్యతః*	౫-౨-౧౩౬
౨౦ బహుగణవపుడశిసం*	౧-౧- ౨౩
౧౩౨ బహుభాగగణాన్జ్ఞస్యః*	౫-౨- ౫౨
౩౦౧ బహుప్రజాశ్చద్వస్	౫-౪-౧౨౩
౨౯౫ }	బహుళంభద్వస్
	బహుళంభద్వస్
	బహుళంభద్వస్
౨౯౬ బహుళంభద్వస్	౩-౨- ౮౮
౩౦౧ }	బహుళంభద్వస్
	బహుళంభద్వస్
	బహుళంభద్వస్
౩౦౪ }	బహుళంభద్వస్
౩౦౫ బహుళంభద్వస్	౭-౧-౧౦౩
౩౦౬ బహుళంభద్వస్	౭-౩- ౯౭
౩౦౭ బహుళంభద్వస్	౭-౪- ౭౮
౩౦౩ బహుళంభద్వస్యమాజ్యో*	౬-౪- ౭౫
౨౫౦ బహుళమాభీష్ట్య	౩-౨- ౮౧
౩౪ బహువచనస్యచననసా	౮-౧- ౨౧
౧౫ బహువచనయ్యత్యేత్	౭-౩-౧౦౩
౩౩౨ బహుప్రీహావిదమేతత్తః*	౬-౨-౧౬౨
౪౪ బహుప్రీహారూధసోజీమ్	౪-౧- ౨౫
౪౭ బహుప్రీహాశ్చాన్తో*	౪-౧- ౫౧
౩౨౦ బహుప్రీహాద్రవ్యత్యా*	౬-౨- ౧
౩౨౭ బహుప్రీహావిశ్వంసం*	౬-౨-౧౦౬
౭౫ బహుప్రీహాసక్త్యః*	౫-౪-౧౧౩

2౫ బహువ్రీహా సంఖ్యయే*౧-౪- 23	3౨౫ భక్తాభ్యాస్తదర్థేషు	౬-౨- 2౧
౧౪ బహుమబహువచనమ్ ౧-౪- ౨౧	౧౨౧ భక్తాః	౪-౪-౧౦౦
333 బహూర్వ్యభేదమతరః*౬-౨-౧2౫	౧౨౦ భక్తాదనన్యతరస్యామ్	౪-౪- ౬౮
౧౪౦ బహూలోకాపే ఘావః* ౬-౪-౧౫౮	౧౧౪ భక్తిః	౪-3- ౯౫
౯౬ బహ్వచషణిపాచ్యః* ౨-౪- ౬౬	౬౨ భక్త్యేణమిక్రీకరణమ్	౨-౧- 3౫
౧౦౪ బహ్వచణిమాపేషు ౪-౨- 23	౨౪౯ భజోజ్యైః	3-౨- ౬౨
౧౧౨ బహ్వచోఽనోదాతా* ౪-3 ౬2	౨౫౮భజ్జాభాసమిదోఘురచ్	3-౨-౧౬౧
౧౪౧ బహ్వచోమనుష్యనా* ౫-3- 2౮	౨3౨ భజ్జేత్పరిణి	౬-౪- 33
౧౨౦ బహ్వచ్యుర్వపదాట్యభో ౪-౪- ౬౪	3౦౨ భయ్యప్రవద్యేచఛష్టసి	౬-౧- ౮3
3౨౨ బహ్వస్యతరస్యామ్ ౬-౨- 3౦	౯౪భగ్నత్రైగిరై	౪-౧-౧౧౧
౧౪౬ బహ్వల్పార్థాచ్ఛసౌకారః*౫-౪- ౪౨	౧౦2 భవతిష్ఠకఛసా	౪-౨-౧౧౫
౪౬ బహ్వదిభ్యశ్చ ౪-౧- ౪౫	౧౫౧ భవతెః	2-౪- 23
౨౨౧ బాహ్యేష్టభ్యాముద్వయనే3-౧- ౧౬	౨౮౧ భవేష్యతిగమ్యాదయః	3-3- 3
౧౦2 బాహ్యేగ్రామేభ్యశ్చ ౪-౨-౧౧2	౨3౫ భవిష్యతిమర్యాదావచః*3-3-౧3౬	
౪౮ బాహ్యైర్వాత్సంజ్ఞాయామ్౪-౧- ౬2	౨౯౯ భవేఛష్టసి	౪-౪-౧౧౦
౯3 బాహ్వదిభ్యశ్చ ౪-౧- ౯౬	౨౪3 భవ్యగేయప్రవచనీ*	3-౪- ౬౮
౨౧౦ భిభేత్సోఽపిభయే ౬-౧- ౫౬	3౦ భస్యచేద్దోషః	2-౧- ౮౮
౧౦౬ బిల్వకాదిభ్యశ్చస్యలుక్ ౬-౪-౧౫3	౧౧౮ భస్మాదిభ్యఃష్టన్	౪-౪- ౧౬
౧౧౬ బిల్వాదిభ్యోఽణ్ ౪-3-౧3౬	౪౨ భస్మైమాజాజ్ఞాద్యాః	2-3- ౪2
౧౨3 బిస్తాచ్చ ౫-౧- 3౧	౧౨౪ భాగాద్యచ్చ	౫-౧- ౪౯
౨౨౯ బుధయధనశణినేజ్ * ౧-3- ౮౬	౨౨౪ భావకర్తౄణః	౧-3- ౧3
౬౫ బృందారకనాగకుంఢ * ౨-౧- ౬౨	౨౮౧ భావవచనాశ్చ	3-3- ౧౧
౧౪౪ బృహత్సాత్యుత్పాదనే ౫-౪- ౬	౨౯౮ భావలక్షణేసేత్కృత్యే*	3-౪- ౧౬
౧3౦ బ్రహ్మణస్త్యైః ౫-౧-౧3౬	౨౮౨ భావే	3-3- ౧౮
2౦ బ్రహ్మణోజానపదాభ్యాః*౫-౪-౧౦౪	3౦౦ భావేచ	౪-౪-౧౪౪
౨౫౦ బ్రహ్మభూణివృత్తేషు *3-౨- ౮2	౨౮౫ భావేఽనుపసర్గస్య	3-3- 2౫
౮3 బ్రహ్మహస్తిభ్యాంపర్వసః*౫-౪- 2౮	౨౫౬ భాషాయాంసదవసః*	3-౨-౧౦౮
౧33 బ్రాహ్మణకోష్ఠికేసం* ౫-౨- 2౧	౨౨2 భాసనోపసమ్మమా*	౧-3- ౪2
౧౦౨ బ్రాహ్మణమాణవబాడః*౪-౨- ౪౨	౧౦౨ భిక్షాదిభ్యోఽణ్	౪-౨- 3౮
౯2 బ్రాహ్మైదాతౌ ౬-౪-౧2౧	౨౪౬ భిక్షాసేనాదాయేషుచ	3-౨- ౧2
౧౮౪ బ్రువణిత్ 2-3- ౯3	౨౫3 భిత్తింశకలమ్	౮-౨- ౫౯
౧౮3 బ్రువణివత్సానామాది* 3-౪- ౮౪	౨౪౧ భిక్ష్యోధ్యౌనదే	3-౧-౧౧౫
౧౮౪ బ్రువోవచిః ౨-౪- ౫3	౨౫౯ భియఃకుక్తుకశా	3-౨-౧2౪
3౦౮ బ్రూహిపేద్యకౌషః* ౮-౨- ౯౧	౧౮2 భియోఽన్యతరస్యామ్	౬-౪-౧౧౫

౨౧౦ భీమాపాశుభయముక్ ౭-౩- ౪౦
 ౫౪ భీత్కానాంభయపాశు ౧-౪- ౨౫
 ౨౦౧ భీమాదయాపాదానే ౩-౪- ౭౪
 ౮౮ భీరోహానమ్ ౮-౩- ౮౧
 ౨౧౦ భీసోత్తైశుభయే ౧-౩- ౬౮
 ౩౧౩ భీష్మీభృహుమదజనధమ్ ౬-౧-౧౯౨
 ౧౮౭ భీష్మీభృహువాంక్షవచ్చ ౩-౧- ౩౯
 ౨౪౧ భుజస్యజ్ఞాపాణ్యుపతామ్ ౭-౩- ౬౧
 ౨౨౮ భుజోఽనవనే ౧-౩- ౬౬
 ౫౪ భువఃప్రభవః ౧-౪- ౩౧
 ౨౫౭ భువశ్చ ౩-౨-౧౩౮
 ౨౯౮ భువశ్చ ౪-౧- ౪౭
 ౩౦౮ భువశ్చమహావ్యావృతేః ౮-౨- ౭౧
 ౨౫౯ భువస్సంజ్ఞాక్షరయాః ౩-౨-౧౭౯
 ౨౪౦ భువోభావే ౩-౧-౧౦౭
 ౧౫౧ భువోపుగ్దుజ్జలిటోః ౬-౪- ౮౮
 ౧౪౦ భూతపూర్వేవరట్ ౫-౩- ౫౩
 ౨౫౦ భూతే ౩-౨- ౮౪
 ౨౩౫ భూతేచ ౩-౩-౧౪౦
 ౨౮౧ భూతేషిదృశ్యై ౩-౩- ౨
 ౩ భూవాదయోధాతవః ౧-౩- ౧
 ౬౭ భూషణేఽలమ్ ౧-౪- ౬౪
 ౧౫౩ భూసుహోస్త్రిజి ౭-౩- ౮౮
 ౧౮౮ భృగ్భామితే ౭-౪- ౭౬
 ౨౪౦ భృగోఽనుజ్ఞాయామ్ ౩-౧-౧౧౨
 ౨౨౦ భృశాదిభ్యోభువ్యచ్చేమ్ ౩-౧- ౧౨
 ౨౪౨ భోజ్యంభక్ష్యే ౭-౩- ౬౯
 ౧౩ భోభగోఽలఘోలమ్ ౮-౩- ౧౭
 ౧౦౨ భౌరిక్యాద్యైశుకామ్ ౪-౨- ౫౪
 ౩౩ భృసోభ్యమ్ ౭-౧- ౩౦
 ౧౯౪ భృష్టోరోపథయోరమమ్ ౬-౪- ౪౭
 ౨౫౯ భృషిభాసదుర్విద్యుతోమ్ ౩-౨-౧౭౭
 ౨౦౨ భృషిభాసభాషదీపజీవమ్ ౭-౪- ౩
 ౯౩ భృతరిచజ్ఞాయసి ౪-౧-౧౬౪
 ౯౭ భృతుర్వ్యచ్చ ౪-౧-౧౪౪

౮౧ భృతృపుత్రాస్యస్యదుమ్ ౧-౨- ౬౮
 ౯౫ భృహోపుచ్చ ౪-౧-౧౨౫
 ౩౦ మఘవాబహుశమ్ ౬-౪-౧౨౮
 ౧౧౯ మద్భుక్యుర్హదజమ్ ౪-౪- ౫౬
 ౧౨౧ మత్జననహలాత్కరజమ్ ౪-౪- ౯౭
 ౨౫౬ మతిబద్ధిపూజార్థేభ్యశ్చ ౩-౨-౧౮౮
 ౩౦౯ మతువసోరుసమ్ముద్ధేమ్ ౮-౩- ౧
 ౩౧౪ మతోఽపూర్వమాత్మసమ్ ౬-౧-౨౧౯
 ౧౦౪ మతోశ్చబివ్యాజంగాత్ ౪-౨- ౭౨
 ౩౦౦ మతౌచ ౪-౪-౧౩౬
 ౧౩౩ మతౌచ్చస్మాక్తసామ్నోః ౫-౨-౫౯౯
 ౮౯ మతౌబవ్యచోఽనజమ్ ౬-౩-౧౧౯
 ౩౦౦ మత్పర్థమాసతనోవః ౪-౪-౧౨౮
 ౨౮౪ మవోఽనుపసగ్నే ౩-౩- ౬౭
 ౧౦౮ మద్రవృజ్యోఽకన్ ౪-౨-౧౩౧
 ౧౪౮ మద్రాత్పరివాపణే ౫-౪- ౬౭
 ౧౦౭ మద్రాభ్యోఽర్థే ౪-౨-౧౦౮
 ౯౪ మఘబభ్యోర్వ్యామ్ ౪-౧-౧౦౬
 ౩౦౦ మధోః ౪-౪-౧౩౯
 ౩౦౦ మధోర్జచ ౪-౪-౧౨౯
 ౮౪ మధ్యాద్ధురా ౬-౩- ౧౧
 ౧౦౯ మధ్యాన్తః ౪-౩- ౮
 ౬౮ మధ్యేవదనివచనేచ ౧-౪- ౭౬
 ౧౦౫ మధ్యాదిభ్యశ్చ ౪-౨- ౮౬
 ౨౫౦ మనః ౩-౨- ౮౨
 ౪౨ మనః ౪-౧- ౧౧
 ౮౪ మనసస్సంజ్ఞాయామ్ ౬-౩- ౪
 ౧౦౮ మనుష్యతత్స్థయోర్భ్యుర్థే ౪-౨-౧౩౪
 ౪౫ మనోరావా ౪-౧- ౩౮
 ౯౮ మనోరాతానభ్యుతౌషుక్త౪-౧-౧౬౧
 ౩౩౧ మన్తేన్ద్రవ్యాభ్యానశయమ్ ౬-౨-౧౫౧
 ౫౩ మన్యకర్తృణ్యుపాదరణమ్ ౨-౩- ౧౭
 ౨౯౫ మన్తైర్గుహసహ్వరణశమ్ ౨-౪- ౮౦
 ౨౯౭ మన్తైర్వమేషచమనమ్ ౩-౩- ౯౬

౨౯౬ మనైశ్చేతవమూక్త* ౩-౨- ౭౧
 ౩౦౪ మనైశ్చేతవమూక్త* ౬-౪-౧౪౧
 ౩౦౩ మనైశ్చేతవమూక్త* ౬-౩-౧౩౧
 ౮౬ మనోదనసక్తుబిందువజ్ర* ౬-౩- ౬౦
 ౩౨ మపర్యదస్య ౭-౨- ౯౧
 ౯ మయఉత్సాహోవా ౮-౩- ౩౩
 ౧౧౩ మయట్ట ౪-౩- ౮౨
 ౧౧౬ మయద్యైతయోర్భా* ౪-౩-౧౪౩
 ౨౮౯ } మయతేరిదన్యతరస్యాం ౬-౪- ౭౦
 ౨౯౦ }
 ౬౬ మయూరన్యంసకాద* ౨-౧- ౭౨
 ౩౦౦ మయేచ ౪-౪-౧౩౮
 ౯౧ మస్కరమస్కరితౌవే* ౬-౧-౧౪౪
 ౧౦౯౧ మజ్జిసశోర్మి ౭-౧- ౬౦
 ౯౭ మహాకులాదర్శఖణ్డో ౪-౧- ౪౧
 ౩౨౩ మహాస్త్రిహృషరాహ్లా* ౬-౨- ౩౮
 ౧౧౪ మహారాజాట్టభో ౪-౩- ౯౭
 ౧౦౧ మహారాజప్రొద్ధపదా* ౪-౨- ౩౪
 ౧౦౧ మహాచంద్రియాటోచ ౪-౨- ౨౯
 ౧౧౩ మాచిలబ్ధి ౩-౩-౧౭౪
 ౧౨౨ మాణసచరకాభ్యాంభ్యో* ౪-౧- ౧౧
 ౮౧ మాతరపితరాప్రదీచామ్ ౬-౩- ౩౨
 ౯౪ మాతురుత్సంఖ్యాసంధు* ౪-౧-౧౧౪
 ౮౪ మాతృపితృభ్యామన్యత* ౮-౩- ౮౪
 ౮౪ మాతృపితృభ్యాంస్వసా ౮-౩- ౮౪
 ౯౬ మాతృప్రసూత్స ౪-౧-౧౩౪
 ౩౨౧ మాతృప్రజ్ఞోపక్రమ* ౬-౨- ౧౪
 ౧౧౯ మాధోత్తరపదపదవ్య* ౪-౪- ౩౭
 ౧౩౪ మాదుపధాయాశ్చ* ౮-౨- ౯
 ౧౧౬ మానవశ్చజ్ఞయోగికన్* ౪-౩- ౪౧
 ౧౩౯ మానవయః ౪-౩-౧౬౨
 ౧౭౮ మానవదాన్ శాన్ భ్యో* ౩-౧- ౬
 ౨౯౯ మాయాయామశో ౪-౪-౧౨౪
 ౩౨౬ మాలాదీనాశ్చ ౬-౨- ౮౮
 ౧౨౬ మాసా ద్వయనీయత్థో* ౪-౧- ౮౧

౨౪౭ మితనభేచ ౩-౨- ౩౪
 ౯౦ మిత్రేచ్ఛరా ౬-౩-౧౩౦
 ౨౯౯ మిత్రోపపదాత్కృహో* ౧-౩- ౭౧
 ౪ మిదచోన్యాత్పరః ౧-౧- ౪౭
 ౧౭౦ మిదేర్గుణి ౭-౩- ౮౨
 ౩౩౧ మిత్రంచానుపసర్గమస* ౬-౨-౧౪౪
 ౧౮౯ మినాతిమినోతిదీజాం* ౬-౧- ౪౦
 ౩౦౬ మినాతేర్నిగమ ౭-౩- ౮౧
 ౨ మఖానాసికావచనో* ౧-౧- ౮
 ౩౩౨ మఖంస్యాజ్ఞమ్ ౬-౨-౧౬౭
 ౨౧౩ మచోఽకర్తకస్యగు* ౭-౪- ౪౭
 ౨౨౧ ముట్టమిత్రశ్శక్తివల* ౩-౧- ౨౧
 ౧౧౮ ముద్గాదణ్ ౪-౪- ౨౪
 ౨౮౪ మూర్తాఘనః ౩-౩- ౭౭
 ౧౨౦ మూలమస్యాఽబిర్హి ౪-౪- ౮౮
 ౨౪౦ మృజేర్పిథానా ౩-౧-౧౧౩
 ౧౮౪ మృజేర్పిద్ధిః ౭-౨-౧౧౪
 ౨౮౯ మృదమృదగుధమక్షిశ* ౧-౨- ౭
 ౧౪౪ మృదస్రికన్ ౪-౪- ౩౯
 ౨౪౩ మృచస్త్రితాయామ్ ౧-౨- ౨౦
 ౨౪౮ మేఘుర్నియేషుకృభాః ౩-౨- ౪౩
 ౧౪౨ మేర్హిః ౩-౪- ౮౯
 ౯ మోనుస్వారః ౮-౩- ౨౩
 ౨౮ మోనోధాతాః ౮-౨- ౬౪
 ౧౦ మోరాజనమసక్త్యా ౮-౩- ౨౪
 ౧౯౬ మ్రియతేర్లుఖోలిహోశ్చ ౧-౩- ౬౧
 ౧౬౪ మ్రియశ్చ ౮-౨- ౬౪
 ౨౪౮ యజ్ఞశ్చావ ౪-౧- ౭౪
 ౨౧౪ యజేచ ౭-౪- ౩౦
 ౨౧౪ యజోఽచివ ౨-౪- ౭౪
 ౨౧౪ యజోవా ౭-౩- ౯౪
 ౧౮ యచిభవ ౧-౪- ౧౮
 ౨౩౬ యచ్చయత్ప్రయోః ౩-౩-౧౪౮
 ౨౪౮ యజనపదకాంయజః ౩-౨-౧౬౬

౩౦౫ యజుర్దైవసమితిచ	౭-౧- ౪౩	౫౮ యస్యచభావేనభావలః	౨-౩- ౩౭
౨౪౨ యజయాచరుచప్రవచః	౭-౩- ౬౬	౬౦ యస్యచాయామః	౨-౧- ౧౬
౨౮౬ యజయాచయతవిచ్చః	౩-౩- ౯౦	౨౫౨ యస్యవిభామా	౭-౨- ౧౫
౩౦౨ యజుష్కరః	౬-౧-౧౧౭	౨౧౪ యస్యహలః-	౬-౪- ౪౯
౩౧౦ యజుష్కేహమ్	౮-౩-౧౦౪	౨౬ యస్యేతిచ	౬-౪-౧౪౮
౨౯౫ యజేత్సకరణే	౨-౩- ౬౩	౩౮ యస్మా	౭-౨-౧౧౦
౩౧౨ యజుక్తర్మజుజవన్యూః	౧-౨- ౩౪	౬౨ యాజికాదిభిశ్చ	౨-౨- ౯
౧౨౬ యజ్జ్యద్విగృహ్యః	౫-౧- ౭౧	౩౦౮ యాజ్యస్తః	౮-౨- ౯౦
౨౮౩ యజ్జేసమస్తవః	౩-౩- ౩౧	౨౩ యాడాపః	౭-౩-౧౧౩
౯౪ యజుభోశ్చ	౨-౪- ౬౪	౧౩౯ యాప్యేపాశేవ	౫-౩- ౪౭
౪౩ యజుశ్చ	౪-౧- ౧౬	౨౯౧ యావతివిద్వజేవోః	౩-౪- ౩౦
౯౪ యజుభోశ్చ	౪-౧-౧౦౧	౨౩౪ యావత్పురానిపాతయోః	౩-౩- ౪
౫౮ యతశ్చనిర్ధారణమ్	౨-౩- ౪౧	౬౦ యావదవధారణే	౨-౧- ౮
౩౧౪ యతోఽనావః	౬-౧-౨౧౩	౩౩౫ యావద్యథాభ్యామ్	౮-౧- ౩౬
౧౩౨ యతదతేభ్యఃపరిచాః	౫-౨- ౩౯	౧౪౫ యావాదిభ్యః	౫-౪- ౨౯
౨౯౧ యథాతథయోరసూః	౩-౪- ౨౮	౧౫౩ యాసుట్పరస్తైవదః	౩-౪-౧౦౩
౧౨౯ యథాతథాయథాపుః	౭-౩- ౩౧	౧౮౭ యావర్ణయోద్ధీధీవోః	౭-౪- ౫౩
౧౩౦ యథామఖసమ్మఖస్యః	౫-౨- ౬	౩౨౬ యక్తారోహ్యదయశ్చ	౬-౨- ౮౧
౨౩౭ యథావిభ్యసప్రయోః	౩-౪- ౪	౩౨౫ యుక్తేచ	౬-౨- ౬౬
౧౦ యథాసంఖ్యమనుదేశః	౧-౩- ౧౦	౨౪౧ యుగ్యశ్చపత్రే	౩-౧-౧౨౧
౬౦ యథాసాదృశ్యే	౨-౧- ౭	౩౧ యుజేరసమాసే	౭-౧- ౭౧
౧౪౯ యథాస్వేయథాయథమ్	౮-౧- ౧౪	౩౦౩ యుప్లువోద్ధీర్ శ్చన్దసి	౬-౪- ౫౮
౩౩౭ యద్వృత్తాన్తిత్వమ్	౮-౧- ౬౬	౬౬ యువాఖిలతిపలితవలినః	౨-౧- ౬౭
౩౩౬ యద్ధితుపరశ్చన్దసి	౮-౧- ౫౬	౧౪౧ యువాల్పయోగికసన్యః	౫-౩- ౬౪
౧౭౬ యమరమనమాతాంసశ్చ	౭-౨- ౭౩	౩౨ యువావౌద్వివచసే	౭-౨- ౯౨
౨౮౪ యమస్యముపనివిషుచ	౩-౩- ౬౩	౧౦౨ యువోరనాకౌ	౭-౧- ౧
౨౨౫ యమోగస్తనే	౧-౨- ౧౫	౩౧౦ యచ్ఛత్రతత్సవ్యస్తదిః	౮-౩-౧౦౩
౩౩౧ యయతోశ్చాతదర్థః	౬-౨-౧౫౬	౩౩ యచ్ఛదస్తదోరనాదేః	౭-౨- ౮౬
౯ యరోఽనునాసీకేఽనుః	౮-౪- ౪౫	౧౦౯ యచ్ఛదస్తదోరన్యతరః	౮-౩- ౧
౧౩౦ యవయవకషష్టికాద్యత్	౫-౨- ౩	౩౧౪ యచ్ఛదస్తదోర్జసి	౬-౧-౨౧౧
౨౫౯ యచ్చయదః	౩-౨- ౧౭౬	౩౩ యచ్ఛదస్తభ్యాంజసోః	౭-౧- ౨౭
౧౯౨ యసోసపసర్గాత్	౩-౧- ౭౧	౩౪ యచ్ఛదస్తదోష్వస్తిచః	౮-౧- ౨౦
౯౬ యస్మాదిభ్యోగోత్రే	౨-౪- ౬౩	౧౫౦ యచ్ఛద్యుపపదేసమాః	౧-౪-౧౦౫
౧౫ యస్మాత్ప్రత్యమవిధిః	౧-౪- ౧౩	౪౯ యానస్తేః	౪-౧- ౭౭
౫౮ యస్మాదధికంయస్యదేః	౨-౩- ౯	౯౨ యానిలుక్	౪-౧- ౯౦

౩౨ యాయవయోజసి	౭-౨-౯౩	౨౫౧ రాజనియుధిక్యః	౩-౨-౯౫
౨౦ యాస్త్రోక్త్యానదీ	౧-౪-౩	౩౨౨ రాజస్యబహువచనద్యః	౬-౨-౩౪
౧౯౯ యేచ	౬-౪-౧౦౯	౧౦౨ రాజస్యాదిభ్యోవుజ్	౪-౨-౫౩
౧౨౧ యేవతద్ధితే	౬-౧-౬౧	౧౩౫ రాజస్యాన్సారాజ్యే	౮-౨-౧౪
౯౭ యేచాభావకర్షణోః	౬-౧-౧౬౮	౯౬ రాజస్యపరాద్యత్	౪-౧-౧౩౭
౩ యేనవిధిస్తదస్తస్య	౧-౧-౭౨	౨౪౦ రాజసూయసూర్యమృత్యుః	౩-౧-౧౧౪
౫౨ యేనాన్యవికారః	౨-౩-౨౦	౩౨౪ రాజాచ	౬-౨-౫౯
౩౦౮ యేయజ్ఞకర్తృణి	౮-౨-౮౮	౩౨౫ రాజాచప్రశంసాయామ౬-౨-౬౩	
౧౭౫ } యేవిభాషా	౬-౪-౪౩	౬౯ రాజాహస్యభిభృష్టచ్	౫-౪-౯౧
౧౬౫ }		౧౦౯ రాజ్జరికచ	౪-౨-౧౪౦
౭౯ యేమాజ్ఞువిరోధశ్చాశ్చ్యః	౨-౪-౯	౭౧ రాత్రావృహఃపుంసి	౨-౪-౨౯
౧౦౫ యోగప్రమాణేవతిదభాః	౧-౨-౫౫	౮౭ రాత్రేరికృతివిభాషా	౬-౩-౭౨
౧౨౭ యోగాద్యచ్చ	౫-౧-౧౦౨	౨౯౮ రాత్రేశ్చాజసా	౪-౧-౩౧
౩౩ యోఽచి	౭-౨-౮౯	౧౨౬ రాత్ర్యహస్యంవత్సరాచ్చ	౫-౧-౮౭
౧౨౬ యోజనస్థచ్చతి	౫-౧-౭౪	౨౨ రాత్ర్యస్య	౮-౨-౨౪
౧౨౯ యోపథాద్దురూపోత్తః	౫-౧-౧౩౨	౫౩ రాధీక్ష్యోర్యస్యవిప్రశ్నః	౧-౪-౩౯
		౧౯౪ రాధోహంసాయామ్	౬-౪-౧౨౩
౧౨౮ రఙ్ముతోహలాదేర్హఘాః	౬-౪-౧౬౧	రాయోహతి	
౧౪౫ రక్తే	౫-౪-౩౨	౨౧౮ రాల్లోపః	౬-౪-౨౧
౧౧౮ రత్తితి	౪-౪-౩౩	౧౦౬ రాష్ట్రోవారపారాద్ధృభౌ	౪-౨-౯౩
౨౯౯ రక్షోయాతూనాంహసనీ	౪-౪-౧౨౧	౩౧౪ రిక్తేవిభాషా	౬-౧-౨౦౮
౧౦౬ రజ్జీరమసుష్మేఽచ్చ	౪-౨-౧౦౦	౧౫౨ రిచ	౭-౪-౫౧
౧౩౫ రజన్యోమ్యనుతిపరిషః	౫-౨-౧౧౨	౧౭౬ రిజ్శేయగ్నిజ్శేతు	౭-౪-౨౮
౧౭౮ రజ్జేశ్చ	౬-౪-౨౬	౨౧౫ రీగృదుపధస్య	౭-౪-౯౦
౮౮ రభవదయోశ్చ	౬-౩-౧౦౨	౧౦౧ రీదృతః	౭-౪-౨౭
౧౧౫ రధాద్యత్	౪-౩-౧౨౧	౨౧౭ రుగ్రికౌచలుకీ	౭-౪-౯౧
౨౫౧ రదాభ్యాన్నిష్ఠాలోనసః	౮-౨-౪౨	౫౨ రుచ్యృథానాంత్రియమాణః	౧-౪-౩౩
౧౯౧ రధాదిభ్యశ్చ	౭-౨-౪౫	౫౬ రుజాథానాంభావవచః	౨-౩-౫౪
౧౬౩ రధిజభౌరచి	౭-౧-౬౧	౨౧౨ రుచవిదముచగ్రహిష్వపీః	౧-౨-౪
౨౧౦ రథేరశ్శ్లిటోః	౭-౧-౬౩	౧౮౬ రుదశ్చపశ్చశ్చ్యః	౭-౩-౯౮
౨౧౨ రథోమృతదార్థలాదేస్యః	౧-౨-౨౬	౧౮౬ రుదాదిభ్యస్తానృభామకే	౭-౨-౭౬
౨౮౪ రత్నాచ	౩-౩-౫౩	౧౯౮ రుదాదిభ్యశ్చేషమ్	౩-౧-౭౮
౧౮ రమాభ్యాన్సంస్థమానః	౮-౪-౧	౨౫౪ రుద్యమత్వరసజ్ఞుమాన్వః	౭-౨-౨౮
౧౩౪ రసాదిభ్యశ్చ	౫-౨-౯౫	౨౧౧ రుహఃపోస్యతరస్యామ్	౭-౩-౪౩
౭౯ రాజదస్తాదిషుపరమ్	౨-౨-౩౧	౧౩౬ రూపాదాహతప్రశంసః	౫-౨-౧౨౦

౧౮౨ లుమ్మసుమ్మే	౫-౩- ౯౮	౧౮౨ వతోన్మోక్షశ్చర్యభ్యమ్*	౫-౩- ౯౧
౨౫౭ ల్పటస్పద్యా	౩-౩- ౧౪	౧౫౭ వదవ్రజహలస్తస్మాచః	౭-౨- ౩
౧౫౭ ల్పటశేషేవ	౩-౩- ౧౩	౨౪౦ వదస్సుపీత్యవేచ	౩-౧-౧౦౬
౨౯౭ లేటోఽదాటౌ	౩-౪- ౯౪	౮౯ వసగిర్యస్సంజ్ఞాయాం*	౬-౩-౧౧౭
౧౨౪ లోకసర్వలోకాట్టభే	౫-౧- ౪౪	౮౯ వసమురగామిత్రకాసి*	౮-౪- ౪
౧౫౭ లోటోలద్వత్	౩-౪- ౮౫	౩౩౩ వసంసమాసే	౬-౨-౧౭౮
౩౩౬ } లోటృ	{ ౮-౧- ౫౨	౪౧ వసోరచ	౪-౧- ౭
౧౫౭ } లోటృ	{ ౩-౩-౧౬౨	౧౮౧ వమోర్వా	౮-౪- ౨౩
౨౩౪ లోడర్థలక్షణేవ	౩-౩- ౮	౭౮ వద్వితేభాః	౫-౪-౧౫౭
౨౧౦ లోవజ్జిబితేరీచ్చాన్యసస్య	౭-౪- ౪	౭౭ వయసివస్తస్యదత్త	౫-౪-౧౪౧
౧౬౭ లోపశ్చాస్యావ్యతర*	౬-౪-౧౦౭	౨౪౬ వయసిచ	౩-౨- ౧౦
౫ లోపశ్చాకల్యస్య	౮-౩- ౧౯	౧౩౭ వయసిపూరణాత్	౫-౨-౧౩౦
౩౦౪ లోపశ్చతత్త నేపదేషు	౭-౧- ౪౧	౪౪ వయసిప్రథమే	౪-౧- ౨౦
౩౩౬ లోపేవిభాషా	౮-౧- ౪౫	౩౦౦ వయస్యానుమార్థో*	౪-౪-౧౨౭
౧౮౮ లోపోయి	౬-౪-౧౧౮	౧౦౫ వరణాదిభ్యశ్చ	౪-౨- ౮౨
౭౭ లోపోవ్యోర్యలి	౬-౧- ౬౬	౧౧౨ వర్ణానాచ్చ	౪-౩- ౬౩
౧౩౫ లోమాదిపామాదిపీ*	౫-౨-౧౦౦	౩౨౯ వర్ణాదయశ్చ	౬-౨-౧౩౧
౨౨౦ లోహితాదిదాక్షిణ్యక*	౩-౧- ౧౩	౯౧ వర్ణసేవస్మరః	౬-౧-౧౪౮
౧౪౫ లోహితాస్తతా	౫-౪- ౩౦	౧౨౮ వర్ణవృధాదిభ్యఃవ్యభి	౫-౧-౧౨౩
౨౯౦ ల్యపిచ	౬-౧- ౪౧	౪౫ వర్ణాదనుదాత్తాత్తోప*	౪-౧- ౩౯
౨౯౦ ల్యపిలఘుపూర్వాత్	౬-౪- ౫౬	౧౩౭ వర్ణాచ్చృహ్చాదిశి	౫-౨-౧౩౪
౨౮౭ ల్యుట్చ	౩-౩-౧౧౫	౧౪౫ వర్ణేచానిత్యే	౫-౪- ౩౧
౨౫౧ ల్యాదిభ్యః	౮-౨- ౪౪	౬౬ వర్ణోఽవర్ణవ	౨-౧- ౬౯
		౩౨౦ వర్ణోవర్ణప్యనేతే	౬-౨- ౩
౧౮౪ వచణమ్	౭-౪- ౨౦	౧౦౬ వర్ణాపుక్	౪-౨-౧౦౩
౧౮౦ వచిస్వపీయణాదీనాంకితి	౬-౧- ౧౫	౨౩౫ వర్తమానసామీప్యేవర్త*	౩-౩-౧౩౧
౨౪౨ వచోశబ్దసంజ్ఞాయామ్	౭-౩- ౬౭	౧౫౦ వర్తమానేలట్	౩-౨-౧౨౩
౨౮౯ వచ్చేలుచ్చుతశ్చ	౧-౨- ౨౪	౨౯౧ వర్తవ్రమాణాహోప*	౩-౪- ౩౨
౨౪౨ వచ్చేర్గతౌ	౭-౩- ౬౩	౧౨౭ వర్తస్యాభివ్యుతి	౭-౩- ౧౬
౯౪ వతందాచ్చ	౪-౧-౧౦౮	౧౧౦ వర్తాభ్యుత్క్	౪-౩- ౧౮
౧౨౩ వతోరిద్వా	౫-౧- ౨౩	౨౨ వర్తాభ్యశ్చ	౬-౪- ౮౪
౧౩౨ వతోర్నిధుక్	౫-౨- ౫౩	౧౨౭ వర్తాబ్జుక్చ	౫-౧- ౮౮
౩౦౦ వత్సరానాచ్చశ్చద్దసి	౫-౧- ౯౧	౮౯ వతో	౬-౩-౧౧౮
౧౧౧ వత్సకాలాభిజదశ్యయు*	౪-౩- ౩౬	౧౨౦ వత్సక్తః	౪-౪- ౮౬
౧౩౫ వత్సంసాధ్యాంకామబలే*	౫-౨- ౯౮	౧౮౦ వత్సస్యావ్యతరస్యాంకితి	౬-౧- ౩౯

౨౫౩ వశతిశుభాదిన్	౭-౨- ౫౨	౯౩ వాన్యస్తికశశిజ్ఞేష్ఠరన్	౪-౧-౧౬౫
౨౯౯ వసనాన్య	౪-౩- ౨౦	౧౭౬ వాన్యస్యసంయోగాదే:	౬-౪- ౬౮
౧౦౩ వసనాదిభ్యవక్	౪-౨- ౬౩	౧౦ వాపదాన్తస్య	౮-౪- ౫౯
౨౮ వశుస్సంకుభ్యంస్యనడున్	౮-౨- ౭౨	౧౪౨ వాచివలూనాంకాతిపరిన్	౫-౩- ౯౩
౩౦౦ వసోస్సమూహేద	౪-౪-౧౪౦	౯౦ వాభావకరణయో:	౮-౪- ౧౦
౩౭ వసోస్సమ్ప్రసారణమ్	౬-౪-౧౩౧	౩౨౧ వాభువనమ్	౬-౩- ౨౦
౧౨౫ వస్తుద్రవ్యాభ్యాణ్కనాన్	౫-౧- ౫౧	౧౬౫ వాభ్రాశ్శభ్లాశ్శభ్రీమున్	౩-౧- ౭౦
౧౪౩ వస్తైర్థక్	౫-౩-౧౦౧	౧౦౦ వామదేవాడ్వబ్ద్యో	౪-౨- ౯
౧౧౮ వస్తుక్రయవిక్రయాట్	౪-౪- ౧౩	౨౫ వామి	౧-౪- ౫
౨౫౬ వస్తేకాజ్ఞాప్తసామ్	౭-౨- ౬౭	౨౫ వామ్యసో:	౬-౪- ౮౦
౨౯౬ వహశ్చ	౩-౨- ౬౪	౧౦౧ వాయ్వృషపీత్రృషసోన్	౪-౨- ౩౧
౨౪౭ వహశ్చేలిహః	౩-౨- ౩౨	౫౪ వారణాధానామిప్పితః	౧-౪- ౨౭
౨౩౯ వహ్యద్కరణమ్	౩-౧-౧౦౨	౧౮౨ వాచిటి	౨-౪- ౫౫
౯౮ వాకినాదీనాంకుచ్ఛ	౪-౨-౧౫౮	౨౯౦ వాల్కపీ	౬-౪- ౩౮
౨౨౦ వాక్యమః	౧-౩- ౯౦	౧౫ వావసానే	౮-౪- ౫౬
౮ వాక్యస్య టేజ్జప్తుతడిదాత్తః	౮-౨- ౮౨	౧౧ వాశేరి	౮-౩- ౩౬
౧౪౮ వాక్యాదేరామన్త్రితన్	౮-౧- ౮	౮౬ వాశోశవ్యభోరోగేమ	౬-౩- ౫౧
౨౫౫ వాకోశ్చ దైన్యయో:	౬-౪- ౬౧	౩౦౩ వావపూర్వస్యవిగమే	౬-౪- ౯
౨౨౫ వాగమః	౧-౨- ౧౩	౭౭ వాసంజ్ఞాయామ్	౫-౪-౧౩౩
౮౬ వాఘ్నామమిక్రశ్శస్తేమ	౬-౩- ౫౬	౨౩౮ వాఘ్నయాపోఽత్త్రియాం	౩-౧- ౯౪
౨౪౮ వాచంయమపురస్తరాద	౬-౩- ౬౯	౧౧౪ వాగుదేవాదునాభ్యాంపునర-	౩-౯౮
౨౧౧ వాచిత్తవిరాగే	౬-౪- ౯౧	౬ వాగుప్యాపిశేతే:	౬-౧- ౯౨
౨౪౮ వాచియమోవ్రతే	౩-౨- ౪౦	౪౭ వాహః	౪-౧- ౬౧
౧౩౬ వాచోగ్నినిః	౫-౨-౧౨౪	౨౮ వాహడూత్	౬-౪-౧౩౨
౧౪౫ వాచోవ్యావృత్తార్థాన్	౫-౪- ౩౫	౯౦ వాహనమాహితాత్	౮-౪- ౮
౩౦౧ } వాఫస్థసి	{ ౬-౧-౧౦౬	౭౮ వాహితాగ్న్యాదీమ	౨-౨- ౩౭
౩౦౪ } వాఫస్థసి	{ ౩-౪- ౮౮	౯౫ వికర్ణకుషితకాత్కాశ్యపేర-	౧-౧౨౪
౩౩౩ వాజాతే	౬-౨- ౧౭౧	౯౫ వికర్ణకుక్షచ్చగరాద్యత్సన్	౪-౧-౧౧౭
౧౭౪ వాభ్రాభ్రీముత్రసామ్	౬-౪-౧౨౪	౨౫౫ వికుశమిపరిభ్యాఃస్థలమ్	౮-౩- ౯౬
౧౩౭ వాతాతిసారాభ్యాంకుచ్ఛ	౫-౨-౧౨౯	౩౦౮ విచార్యమాణానామ్	౮-౨- ౯౭
౨౫౪ వాదాన్తకాన్తపూర్ణదన్	౭-౨- ౨౭	౧౯౫ విజఇట్	౧-౨- ౨
౨౮ వాద్రుహముహమ్మహన్	౮-౨- ౩౩	౨౯౬ విజపేశ్యస్థసి	౩-౨- ౭౩
౪౦ వానపుంసకస్య	౭-౧- ౮౯	౨౪౯ విజ్ఞోరనునాసికస్యాత్	౬-౪- ౪౧
౨౩౯ వానింసనిజ్ఞనిద్దామ్	౮-౪- ౩౩	౨౫౩ విప్రోభాగప్రత్యయదాహి-	౨-౨- ౫౮
౫ వాస్తోయిప్రత్యయే	౬-౧- ౭౯	౧౮౫ విదాదుర్వన్త్రిత్యన్యన్	౩-౧- ౪౧

౨౫౮ విదిభిదిచ్చిదేవకురవ్	౩-౨-౧౬౦	౭౦ విభామాచత్యారింశత్ప్రి	౬-౩- ౪౯
౧౧౩ విదూరాత్ శ్వాః	౪-౩- ౮౪	౨౩౨ విభామాచిష్టములోఁ	౭-౧- ౬౯
౨౫౭ విదేశకురవ్		౧౯౩ విభామాచేః	౭-౩- ౫౮
౧౮౫ విదోటోవా	౩-౪- ౮౩	౩౦౭	} విభామాశ్చస్తసి {
౧౧౩ విద్యాయోనిశ్చన్ధస్మి	౪-౩- ౭౭	౩౧౨	
౧౫౨ విధినయస్త్రిణామస్త్రి	౩-౩-౧౬౧	౩౩౨	
౧౨౦ విద్యుత్కథనుమా	౪-౪- ౮౩	౧౭ విభామాజసి	౧-౧- ౩౨
౨౪౭ విద్యురషాస్తుదః	౩-౨- ౩౫	౧౪౪ విభామాశ్చైరదిక్ శ్రీ	౫-౪- ౮
౧౩౧ వినశ్చ్యన్నానాశ్చో	౫-౨- ౨౭	౧౩౦ విభామాశిలమామోమా	౫-౨- ౪
౧౪౫ వినయాదిభ్యప్క్	౫-౪- ౩౪	౨౨ విభామాతృతీయాదివృచి	౭-౧- ౯౭
౨౫౯ విప్రుః	౩-౨-౧౬౯	౩౩౨ విభామాతృన్నస్మతీష్టకు	౬-౨-౧౬౧
౧౪౧ విప్రతోర్లుక్	౫-౩- ౬౫	౨౩ విభామాదిస్సమాసేభి	౧-౧- ౨౮
౨౨౪ వివరాభ్యాక్షేః	౧-౩- ౧౯	౨౩ విభామాద్వితీయాతృతీ	౭-౩-౧౧౫
౨౪౧ విప్రాయవిసేదిత్యా	౩-౧-౧౧౭	౨౩౬ విభామాధాతౌసమ్భా	౩-౩-౧౫౫
౮౦ విప్రతిషిద్ధాన్సధికర	౨-౪- ౧౩	౧౭౬ విభామాఘ్రాధేబ్ శా	౨-౪- ౭౮
౧౩ విప్రతిషేధపరశ్చార్థమ్	౧-౪- ౨	౧౭౬ విభామాధేబ్ శ్వాః	౩-౧- ౪౯
౨౫౯ విప్రసంభృద్వసం	౩-౨-౧౮౦	౩౨౫ విభామాధ్యక్షే	౬-౨- ౬౭
౧౪ విభక్తిశ్చ	౧-౪-౧౦౪	౨౯౦ విభామాపః	౬-౪- ౫౭
౩౦౪ విభామర్షోశ్చస్తసి	౬-౪-౧౬౨	౧౩౯ విభామాపరావరాభ్యామ్	౫-౩- ౨౯
౬౦ విభామా	౨-౧- ౧౧	౨౯౧ విభామాపరేః	౬-౧- ౪౪
౨౩౫ విభామాకథులిచ్చ	౩-౩-౧౪౩	౮౮ విభామాపురుషే	౬-౩-౧౦౬
౨౩౪ విభామాకదాశ్వాః	౩-౩- ౫	౧౧౦ విభామాపూర్వాష్టవమ్	౪-౩- ౨౪
౨౨౯ విభామాకర్మకాత్	౧-౩- ౮౫	౩౦౮ విభామాప్రప్రతివచః	౮-౨- ౯౩
౧౨౩ విభామాకర్మాపజనమా	౫-౧- ౨౯	౧౦౧ విభామాఫాల్గునీశ్రవణాః	౪-౨- ౨౩
౧౦౮ విభామాకురుయగన్ధ	౪-౨-౧౩౦	౧౪౫ విభామాబహుర్థావిప్ర	౫-౪- ౨౦
౫౮	} విభామాకృషి {	౨౫౩ విభామాభావాదికర్తవోః	౭-౨- ౧౭
౬౮		౩౧౪ విభామాభామాయామ్	౬-౧-౧౮౧
౨౪౧ విభామాకృష్ణవోః	౩-౧-౧౨౦	౨౫౨ విభామాభ్యవపూర్వస్య	౬-౧- ౨౬
౨౨౭ విభామాభ్యాసపరిప్రశ్న	౩-౩-౧౧౦	౧౦౯ విభామామనుష్యే	౪-౨-౧౪౪
౨౫౬ విభామాగమనానవిదవి	౭-౨- ౬౮	౧౦౯ విభామోగాతవయోః	౪-౩- ౧౩
౫౫ విభామాగుణైశ్చ్రీయాం	౨-౩- ౨౫	౧౯౧ విభామాలీయతేః	౬-౧- ౫౧
౨౪౪ విభామాగ్రహః	౩-౧-౧౪౩	౧౮౪ విభామాలుజ్జీవోః	౨-౪- ౫౦
౨౯౧ విభామాగ్రేప్రథమపూ	౩-౪- ౨౪	౮౫ విభామావర్షక్షరశరవః	౬-౩- ౧౬
౨౪౪ విభామాజిరుప్రవోః	౩-౩- ౫౦	౧౩౯ విభామామరస్య	౫-౩- ౪౧
౧౮ విభామాజిశ్వాః	౬-౪-౧౩౬	౧౧౮ విభామావివధాత్	౪-౪- ౧౭

౨౨౭ విభాషావిప్రలాపే	౧౩- ౫౦	౯౧ విష్ణురత్నకవచానిర్వికారోవా	౬-౧-౧౫౦
౨౧౦ విభాషావేష్టిచేష్టోక్తిః	౭-౪- ౯౬	౩౫ విష్ణుద్వైపయోశ్చ కేరళః	౬-౩- ౯౨
౩౧౪ విభాషావేష్టిస్థానయోః	౬-౧-౨౧౫	౧౦ విసర్జనీయస్యసః	౮-౩- ౩౪
౮౦ విభాషావృక్షమృగత్వణః	౨-౪- ౧౨	౧౪౪ విసారిణోమత్యే	౫-౪- ౧౬
౭౭ విభాషాశ్వావారోకాః	౫-౪-౧౪౪	౩౨౨ విస్పష్టాదీనిగుణవచః	౬-౨- ౨౪
౧౮౧ విభాషాశ్లేః	౬-౧- ౩౦	౧౨౩ విశతతికాః	౫-౧- ౩౨
౪౫ విభాషాసపూర్వస్య	౪-౧- ౩౪	౧౨౩ విశతతిత్రింశద్భాగీ	౫-౧- ౨౪
౮౦ విభాషాసమీపే	౨-౪- ౧౬	౧౩౩ విశత్యాదిభ్యస్తమడః	౫-౨- ౫౬
౧౪౭ విభాషాసాతికారైస్స	౫-౪- ౫౨	౩౨౨ వీరవీర్యావ	౬-౨-౧౨౦
౧౪౧ విభాషానుపాదించు	౫-౩- ౬౮	౧౦౪ పుష్కేభణీకతజలసేనీరః	౪-౨- ౮౦
౨౩౪ విభాషాసాకాశ్చ	౩-౨-౧౧౪	౩౦౧ పృకజ్యేష్ఠాభ్యాంతిల్	౫-౪- ౪౧
౭౨ విభాషాసేనానురాః	౨-౪- ౨౫	౧౪౩ పృకాట్పైశ్చ	౫-౩-౧౧౫
౮౫ విభాషాస్వస్థవత్సః	౬-౩- ౨౪	౨౮౪ పృక్షాననయోర్విష్టరః	౮-౩- ౯౩
౧౭౯ విభాషాస్వజ్యోతిః	౭-౨- ౬౫	౨౮౪ పృణోతేరాచ్చదనే	౩-౩- ౫౪
౧౨౧ విభాషాహవిరపూపాదిః	౫-౧- ౪	౨౨౬ పృత్తిసర్గతాయనేమః	౧-౩- ౩౮
౩౩౬ విభాషితంసోపసగ్గమసుః	౮-౧- ౫౩	౧౪౦ పృథ్వ్యుద	౫-౩- ౬౨
౧౬౬ విభాషేటః	౮-౩- ౭౯	౧౦౭ పృథ్వాఞ్ః	౪-౨-౧౧౪
౩౩౪ విభాషాత్పుచ్చే	౬-౨-౧౯౬	౯౭ పృథ్వాట్కసావీరేమః	౪-౧-౧౪౮
౮౮ విభాషోదరే	౬-౩- ౮౮	౧౦౭ పృథ్వాత్పాదామ్	౪-౨-౧౨౦
౨౨౯ విభాషోపపదేనప్రతీయః	౧-౩- ౭౭	౧౦౯ పృథ్వాదకేకాస్తభోవః	౪-౨-౧౪౧
౨౨౭ విభాషోపయమనే	౧-౨- ౧౬	౭౪ పృథ్వినిమిత్రస్యచతర్థిః	౬-౩- ౩౯
౫౬ విభాషోపసర్గే	౨-౩- ౫౯	౩ పృథ్విరాదైచ్	౧-౧- ౧
౧౮౩ విభాషోష్ఠాః	౧-౨- ౩	౬ పృథ్విరేవి	౬-౧- ౮౮
౧౦౭ విభాషోశీసరేమ	౪-౨-౧౧౮	౧౦౭ పృథ్విర్యస్యాచామాదిస్తః	౧-౧- ౭౩
౯౦ విభాషోవధివనస్పతిభ్యః	౮-౪- ౬	౯౮ పృథ్వికణోనలాజాదాః	౪-౧-౧౭౧
౧౩౩ విముక్తాదిభ్యోఽన్	౫-౨- ౬౧	౮౧ పృథ్వియోనాతల్లః	౧-౨- ౬౫
౩ విరామోవసాసమ్	౧-౪-౧౧౦	౧౭౦ పృథ్విస్సస్త్రిసనోః	౧-౩- ౯౨
౨౯౪ వికాఖయోశ్చ	౧-౨- ౬౨	౪౫ పృసాశపృష్ఠకుసేతకుః	౪-౧- ౩౭
౧౨౮ వికాఖాపాధాదన్యున్	౫-౧-౧౧౦	౩౧౪ పృపాదీనాంవ	౬-౧-౨౦౩
౨౯౩ విశివతిపదిస్కన్ధాం	౩-౪- ౫౬	౧౭౮ పృతోవా	౭-౨- ౩౮
౭౯ విశిష్టలిజ్జోనదీదేశోఽ	౨-౪- ౭	౨౨౭ వేగిపాదవిహరణే	౧-౩- ౪౫
౬౫ విశేషణంవిశేష్యణం	౨-౧- ౫౭	౧౮౦ వేఖః	౬-౧- ౪౦
౧౦౫ విశేషణానాభ్యాజాతే	౧-౨- ౫౨	౧౮౦ వేఖోవయః	౨-౪- ౪౧
౩౨ విశ్వస్యవసురాటోః	౬-౩-౧౨౮	౧౧౮ వేతనాదిభ్యాజీవతి	౪-౪- ౧౨
౧౦౨ విషయోదేశే	౪-౨- ౫౨	౨౨౫ వేత్తైర్విభాషా	౭-౧- ౭

౩౧ పేరపృక్షస్య	౬-౧- ౬౭
౨౯౯ పేత ప్రహితువద్భ్యామణి	౪-౪-౧౧౨
౩౦౦ పేతయశశదేర్భగాద్యత్	౪-౪-౧౩౧
౧౫౮ పేత్యస్యనోభాజనే	౮-౩- ౬౯
౨౨౬ పేత్యబ్ధకర్ణః	౧-౩- ౩౪
౧౩౧ పేత్యాలచ్చద్భటచౌ	౫-౨- ౨౨
౧౭౯ పేస్సు-ద్వైరనిష్ఠాయామ్	౮-౩- ౭౩
౨౦౦ పేస్సు-భృత్తేర్నిత్యమ్	౮-౩- ౭౭
౨౯౭ వైతోఽప్యత్ర	౩-౪- ౯౬
౮౪ వైయాకరణాఖ్యాయాం*	౬-౩- ౭
౩౩౭ వైవాపేతినభద్రసి	౮-౧- ౬౪
౨౩౫ వోతాప్యః	౩-౩-౧౪౧
౪౬ వోత్రోనుణవచనాత్	౪-౧- ౪౪
౭౫ వోవనర్జనస్య	౬-౩- ౮౨
౨౧౦ వోవిధూనశబ్దః	౭-౩- ౩౮
౨౫౮ వాకమలసకత్యసృష్టౌ	౩-౨-౧౪౩
౨౮౨ వాక్షుప్రవః	౩-౩- ౨౫
౨౨౭ వ్యక్తవాచాంసము*	౧-౩- ౪౮
౧౧౮ వ్యజ్ఞానైరుపనితై	౪-౪- ౨౬
౨౯౭ వ్యత్యయోబహుళమ్	౩-౧- ౮౫
౧౭౧ వ్యథోలిటి	౭-౪- ౬౮
౨౮౪ వ్యధజపోరనుపసగై	౩-౩- ౬౧
౯౭ వ్యన్ సపత్నే	౪-౧-౧౪౫
౨౯౫ వ్యవహితాశ్చ	౧-౪- ౮౨
౫౬ వ్యవహృవణోస్సమర్థః*	౨-౩- ౫౭
౩౩౨ వ్యవాయినోస్తరమ్	౬-౨-౧౬౭
౨౯౧ వ్యశ్చ	౬-౧- ౪౩
౨౨౯ వ్యాప్తిరిభ్యోరమః	౧-౩- ౮౩
౧౧౨ వ్యాహరతిమృగః	౪-౩- ౫౧
౨౮౩ వ్యుపయోశ్చేతేపివ*	౩-౩- ౩౯
౧౨౭ వ్యుప్తాదిభ్యోఽఙ్	౫-౧- ౯౭
౧౩ వ్యోగ్గఘుద్రయత్పతరః*	౮-౩- ౧౮
౨౮౬ వ్రజయజ్ఞోర్భావేకృత్	౩-౩- ౯౮
౨౫౦ వ్రతే	౩-౨- ౮౦
౨౪ వ్రశ్చభ్రాస్తప్తజన్మజయః*	౮-౨- ౩౬

౧౪౩ వ్యాతచ్ఛ్వాఙ్రియాయం*	౩-౧౧౩
౧౩౧ వ్యాతేనజవతి	౫-౨- ౨౧
వ్యావచ్ఛయో*	
౧౩౦ వీహితాలోర్ధ్వ	౫-౨- ౨
౧౧౬ వ్రీహితిపురోదాశే	౪-౩-౧౪౮
౧౩౬ వ్రీహ్యదిభ్యశ్చ	౫-౨-౧౧౬
<hr/>	
౧౨౦ శకటాదణ్	౪-౪- ౮౦
౨౮౧ శకేధ్వవజ్ఞాగ్లానుటరః*	౩-౪- ౬౫
౨౯౮ శకిణిమలోకములౌ	౩-౪- ౧౨
౨౩౭ శకిలిజ్ఞః	౩-౩- ౧౭౨
౨౩౯ శకిసహాశ్చ	౩-౧-౧౯౯
౧౧౯ శక్తియప్ర్యురీకః	౪-౪- ౫౯
౨౪౯ శక్తాహస్రికవాటయోః	౩-౨- ౫౪
౧౧౪ శక్తికాదిభ్యోశ్చ్యః	౪-౩- ౯౨
౧౨౩ శతమానవింశతికసహజః	౫-౧- ౨౭
౧౩౬ శతసహస్రాన్తాచ్చనిః*	౫-౨-౧౧౯
౧౨౩ శతాచ్చరస్యతావశతే	౫-౧- ౨౧
౩౧౯ శతరసుమోనద్యజాది	౬-౧-౧౭౩
౧౩౨ శదస్తలింశతేశ్చ	౫-౨- ౪౬
౨౧౧ శదేరగతాతః	౭-౩- ౪౨
౧౭౫ శదేశ్యతః	౧-౩- ౬౦
౪౦ శవ్యన్లోర్నిత్యమ్	౭-౧- ౮౧
౧౧౮ శబ్దవర్జరంకరోతి	౪-౪- ౩౪
౨౨౧ శబ్దైరకలిహాభ్యోకన్యః*	౩-౧- ౧౭
౧౯౨ శమామస్తానాద్విశ్వశ్చని-౩-	౭౪
౩౦౩ శమితాయజ్ఞే	౬-౪- ౫౪
౨౫౭ శమిత్యప్తాభ్యోఘినుణ్	౩-౨-౧౪౧
౨౪౬ శమితాలోస్సగ్భాయాం*	౩-౨- ౧౪
౧౧౬ శమ్యుష్మిలజ్ఞ్	౪-౩-౧౪౨
౮౫ శయనాసహసివృకారాత్	౬-౩- ౧౮
౯౪ శరద్యచ్ఛ్వానదర్శా*	౪-౧-౧౦౨
౮౯ శరాడినాశ్చ	౬-౩-౧౨౦
౧౧౨ శరీరావయవాచ్చ	౪-౩- ౫౫
౧౨౧ శరీరావయవాద్భౌ	౫-౧- ౬
౨౮ శరోఽపి	౮-౪- ౪౯

౧౮౩ శర్కరాదిభ్యోఽణ్	౫-౩-౧౦౮	౩౦౧ శీర్షంశస్తసి	౬-౧-౬౦
౧౦౫ శర్కరాయావా	౪-౨-౮౩	౧౧౯ శిలమ్	౪-౪-౬౧
౧౧ శర్వరేవిసర్జనీయః	౮-౩-౩౫	౧౦౧ శుక్రాద్భువ్	౪-౨-౨౬
౧౫౬ శర్పూర్వాదిభ్యుఽణి	౬-౪-౬౧	౧౧౩ శుజ్జికాదిభ్యోఽణ్	౪-౩-౬౬
౧౬౮ శలగ్రామపూదానటనికన్యః	౩-౧-౪౫	౯౫ శుభ్రాదిభ్యశ్చ	౪-౧-౧౨౩
౧౧౯ శలాలునోఽన్యతరస్యాంః	౪-౪-౫౪	౨౫౨ శుషునికః	౮-౨-౫౧
౯ శశ్చోఽటి	౮-౪-౬౩	౨౯౨ శుష్కచూర్ణయాక్షేషుః	౩-౪-౩౫
౩౩ శస్తాన	౬-౧-౨౯	౩౧౪ శుష్కచూర్ణమ్	౬-౧-౨౦౬
౧౧౫ శాకలాద్య	౪-౩-౧౨౮	౮౦ శూద్రాణామనిరవసీః	౨-౪-౧౦
౧౮౩ శాఖాదిభ్యోఽయః	౫-౩-౧౦౩	౧౨౩ శూద్రాదభివ్యతరస్యామ్	౫-౧-౨౬
౨౧౦ శాచ్చసాహ్యవ్యాపేః	౬-౩-౩౬	౧౪౮ శూలాత్పాకే	౫-౪-౬౫
౨౫౫ శాచ్యరన్యతరస్యామ్	౬-౪-౪౧	౧౦౦ శూలోభాద్యత్	౪-౨-౧౭
౧౨౪ శాణాద్య	౫-౧-౩౫	౧౩౪ శృఙ్ఖలమస్యబస్థనజరభేగ్	౬-౨-౨౯
౯ శాత్	౮-౪-౪౪	౩౨౮ శృఙ్ఖలమస్థాయీశ్చ	౬-౨-౧౧౫
౩౨౧ శారదేనారైవే	౬-౨-౯	౨౫౪ శృతంపాకే	౬-౧-౨౭
౪౮ శార్దూవాద్యభోజన్	౪-౧-౭౩	౧౮౮ శ్రూద్ధాప్రాంతాః	౬-౪-౧౨
౧౩౧ శాలీనకాశీసేతద్భుష్టాః	౫-౨-౨౦	౨౫౯ శ్రూవస్థ్యోరాయః	౩-౨-౧౭౩
౧౮౭ శాసజడజ్జహలోః	౬-౪-౩౪	౮ శే	౧-౧-౧౩
౧౮౦ శాసివసిఘ్నేనాశ్చ	౮-౩-౬౦	౧౯౭ శేముచాదీనామ్	౬-౧-౫౯
౧౮౭ శావశా	౬-౪-౩౫	౧౪౨ శేవలకుపరిశాలవయః	౫-౩-౮౪
౧౦౬ శిఖాయావలచే	౪-౨-౮౯	౩౦౨ శేష్యస్థనీబహుళమ్	౬-౧-౭౦
౧౦ శితుక్	౮-౩-౩౧	౧౫౦ } శేమాత్కర్తరిపరస్మై	} ౧-౩-౭౮
౩౩౦ శితేర్నిత్యాబహుజ్ఞహుః	౬-౨-౧౩౮	౨౨౯ } పడమ్	
౧౮౩ శిలాయాథః	౫-౩-౧౦౨	౭౮ శేమాద్విభామా	౫-౪-౧౫౪
౧౧౯ శిల్పమ్	౪-౪-౫౫	౧౦౬ శేషే	౪-౨-౯౨
౩౨౬ శిల్పినిచాకృతః	౬-౨-౭౬	౧౫౧ శేషేప్రథమః	౧-౪-౧౦౮
౨౪౪ శిల్పినిష్ఠున్	౩-౧-౧౪౫	౨౩౬ శేషేల్పదయదౌ	౩-౩-౧౫౧
౩౦౦ శివశమరిష్టస్యశరే	౪-౪-౧౪౩	౩౨ శేషేలోపర్ణి	౬-౨-౯౦
౯౪ శివాదిభ్యోఽణ్	౪-౧-౧౧౨	౩౩౬ శేషేవిభామా	} ౮-౧-౪౧ ౮-౧-౫౦
౧౧౩ శిఖ్రస్తయమసభద్రమ్	౪-౩-౮౮	౧౫౪ శేషేవిభామాశ్శిఖాదాః	
౨౬ శిసర్వనామస్థానమ్	౧-౧-౪౨	౧౯ శేషోఽన్యసఖి	౧-౪-౭
౧౮౩ శిదస్సార్వభౌతకేగుణః	౬-౪-౨౧	౭౨ శేషోబహుప్రసాః	౨-౨-౨౩
౧౮౩ శిబోరుట్	౬-౧-౬	౪౬ శోణాత్ప్రాచామ్	౪-౧-౪౩
౧౩౩ శిఖాష్టాభ్యాక్కురిణి	౫-౨-౭౨		
౧౨౫ శీర్షచేదాద్యశ్చ	౫-౧-౬౫		

౨౯౯ తౌనకాదిభృశ్చద్రసి	౪-౩-౧౦౬	౨౦ వద్యోలుక్	౭-౧- ౨౨
౧౦౫ శ్చసోరణ్ణోపః	౬-౪-౧౧౧	౨౪ వద్యోలక్	౮-౨- ౪౧
౧౦౮ శ్చాస్త్రలోపః	౬-౪- ౨౩	౧౨౬ వద్యోసాష్ట్యచ్చ	౫-౧- ౮౩
౧౦౯ శ్చాభ్యస్తయారాశః	౬-౪-౧౧౨	౯౭ వద్యోహస్థ్యతరాశః	౬-౪-౧౩౫
౨౪౪ శ్చాభ్యస్తయాశ్చసాశ్చ	౩-౧-౧౪౧	౧౨౭ వద్యోహస్థ్యతరాశ్చ	౫-౧- ౯౦
౧౦౩ శ్చేనతిలస్యపాతేభ్యో	౬-౩- ౭౧	౧౩౩ వద్యోదేశ్చాసక్త్యాదః	౫-౨- ౫౮
౨౫౨ శ్చోఽస్పర్శే	౮-౨- ౪౭	౧౩౯ వద్యోదేశ్చాసక్త్యాదః	౫-౩- ౫౦
౩౨౨ శ్రేణ్యవమకన్యావపశ్చ	౬-౨- ౨౫	౬౦ వద్యో	౨-౨- ౮
౧౧౧ శ్రేణ్యవమకన్యావపశ్చ	౪-౩- ౩౪	౫౮ వద్యోచానాదరే	౨-౩- ౩౮
౧౨౦ శ్చాణాహంసాదనాశ్చ	౪-౪- ౬౭	౩౨౪ వద్యోవద్యోనసి	౬-౨- ౬౦
౧౩౪ శ్చార్థమసేనభుక్తమినిశ్చ	౫-౨- ౮౫	౨౯౪ వద్యోయైక్త్యవద్యోనసి	౧-౪- ౯
౧౦౯ శ్చార్థకరః	౪-౩- ౧౨	౫౫ వద్యోవేష	౨-౩- ౫౦
౨౪౨ శ్రీణ్యవమకన్యావపశ్చ	౩-౩- ౨౪	౪ వద్యోసాసేయోగా	౧-౧- ౪౯
౩౦౫ శ్రీగామిణ్యోశ్చద్రసి	౭-౧- ౫౬	౫౫ వద్యోహేతుప్రయోగే	౨-౩- ౨౬
౧౭౭ కువశ్చృచ	౩-౧- ౭౪	౫౫ వద్యోతసర్థప్రత్యయేన	౨-౩- ౩౦
౩౦౪ కుశ్చృచృచృచృచృచృ	౬-౪-౧౦౨	౮౫ వద్యోయైక్యే	౬-౩- ౨౧
౧౭౭ కుశ్చృచృచృచృ	౭-౨- ౧౧	౩౧౦ వద్యోవిపతిప్రత్యయే	౮-౩- ౫౩
౬౫ శ్రేణ్యవమకన్యావపశ్చ	౨-౧- ౫౯	౧౪౬ వద్యోయైక్యే	౫-౪- ౪౮
౧౩౪ శ్చోఽస్పర్శే	౫-౨- ౮౪	౧౪౦ వద్యోయైక్యే	౫-౩- ౪౫
౫౨ శ్చాఘామ్యైశ్చాశ్చ	౧-౪- ౩౪	౨౦౯ వద్యోయైక్యే	౮-౪- ౩౫
౧౦౧ శ్చివతిలస్య	౩-౧- ౪౬	౨౦౭ వద్యోయైక్యే	౩-౩-౧౦౪
౧౦౭ శ్చా	౬-౧- ౧౦	౪౫ వద్యోయైక్యే	౪-౧- ౪౧
౧౧౭ శ్చౌగత్యాశ్చ	౪-౪- ౧౧	౯ వద్యోయైక్యే	౮-౪- ౪౧
౧౦౧ శ్చౌయతేరః	౭-౪- ౧౮	౧౬౫ వద్యోయైక్యే	౭-౩- ౭౫
౩౦ శ్చౌయవమకన్యావపశ్చ	౬-౪-౧౩౩	౩౧ వద్యోయైక్యే	౧-౧- ౨౪
౮౧ శ్చౌయవమకన్యావపశ్చ	౧-౨- ౭౧	౮౭ వద్యోయైక్యే	౬-౧- ౧౩
౧౧౦ శ్చౌయవమకన్యావపశ్చ	౪-౩- ౧౫		
౮౩ శ్చౌయవమకన్యావపశ్చ	౫-౪- ౮౦		
౧౧౭ శ్చౌయవమకన్యావపశ్చ	౭-౩- ౮		
౨౫౨ శ్చౌయవమకన్యావపశ్చ	౭-౨- ౧౪		
౪౩ వద్యోయైక్యే	౧-౩- ౬		
౧౩౨ వద్యోయైక్యే	౫-౨- ౫౧		
౩౨౯ వద్యోయైక్యే	౬-౨-౧౩౫		
౨౮ వద్యోయైక్యే	౭-౧- ౫౫		
౩౧౯ వద్యోయైక్యే	౬-౧-౧౭౯		
		౭౪ శ్చౌయవమకన్యావపశ్చ	౬-౩- ౩౮
		౧౩౪ శ్చౌయవమకన్యావపశ్చ	౮-౨- ౧౧
		౬౪ శ్చౌయవమకన్యావపశ్చ	౨-౧- ౪౪
		౩౩౨ శ్చౌయవమకన్యావపశ్చ	౬-౨-౧౫౯
		౧౧౫ శ్చౌయవమకన్యావపశ్చ	౪-౩-౧౧౭
		౪౮ శ్చౌయవమకన్యావపశ్చ	౪-౧- ౭౨
		౨౦౭ శ్చౌయవమకన్యావపశ్చ	౩-౩-౧౦౯
		౨౯౨ శ్చౌయవమకన్యావపశ్చ	౩-౪- ౪౨

బడబాయావృషే, నద్యాదిః

౯౮ దక్షిణాపశ్చాత్పురసస్త్వక్

౯౯ కాపీశ్యాఃష్పక్

* బాహ్యుర్దిగ్దిభ్యశ్చేతివక్తవ్యం

౧౦౦ రజోగ్రమసుష్యేణ్ చ

౧౦౧ ద్యుపాగ్రపాగుదక్ష్పతీచోయ
తే

౧౦౨ కణ్ఠాయాష్టక్

౧౦౩ వర్ణాపుక్

౧౦౪ అశ్యయాత్త్యప్

* అమెహక్వతసిలేభ్యపవ

* త్యమైర్ధ్రువే

* నిసోగతే

* అరణ్యాణ్ణః

* దూరాదెత్యః

* ఉత్తరాదాహాఞ్

* ఆవిష్ట్యస్యోపసంఖ్యానంఛన్దసి

౧౦౫ విషమోహ్యః శ్వసోఽన్యతర
స్యామ్

౧౦౬ తీరయాప్యోత్తరపదాదభ్యఞ్

౧౦౭ దిక్పుర్వపదాదసంజ్ఞాయాం
ఞః

౧౦౮ మదెభ్యోఽఞ్

౧౦౯ ఉదీచ్యగ్రామాచ్చబహ్వచోఽ
న్తోదాత్తాత్

౧౧౦ ప్రస్థోత్తరపదిపలద్యాదికోపధా
దః

పలది, పరిషద్, రోమక, బాహీక, క
లకీట, బహుకీట, జాలకీట, కమలకీట, క
మలకీకర, కమలభదా, గాఢీ, నైకతీ,
పరిఖా, శూరసేన, గోమతీ, పటచ్చర,
ఉదహాన, యక్ష్మల్లోమ, పలద్యాదిః

౧౧౧ కణ్ఠాదిభ్యోగోత్రే

౧౧౨ ఇఇశ్చ

౧౧౩ నద్వ్యచఃప్రాచ్యభరతేషు

౧౧౪ వృద్ధాచ్చః

౧౧౫ భవతస్థక్చ్ఛసౌ

౧౧౬ కాశ్యోదిభ్యస్త్యఞ్ఞోరౌ

కాశీ, చేది, సాంయాతి, సంవా

హః, అచ్యుత, మోదమాన, శకులాద,

హస్తికర్షూ, కునామన్, హిరణ్య, కర

ణ, గోవాసన, భారణీ, అరిష్టమ, అరి

త్ర, దేవదత్త, దశగ్రామ, శౌనావతా

న, యువగాజ, ఉపరాజ, దేవరాజ,

మోదన, సిన్ధుమిత్ర, దాసమిత్ర, సుధా

మిత్ర, సోమమిత్ర, చాచ్ఛగమిత్ర, సధమి

త్ర, ఆపదాదిపూర్వపదాతాంలాంతా

త్, ఆపద్, ఉద్వతత్, కాశ్యాదిః

౧౧౭ బాహీకగ్రామేభ్యశ్చ

౧౧౮ విభామశీనరేషు

౧౧౯ ఓద్దేశేరఞ్

౧౨౦ వృద్ధాత్ప్రాచామ్

౧౨౧ ధన్వయోపధాద్వ్యఞ్

౧౨౨ ప్రస్థపురపహాంతాచ్చ

౧౨౩ రోపథేతోఃప్రాచామ్

౧౨౪ జనపదతదవధ్యోశ్చ

౧౨౫ అవృద్ధాదపిబహువచన విష
యాత్

౧౨౬ కచ్చాగ్నివక్త్రీవర్తోత్తరపదా

౧౨౭ ధూమాదిభ్యశ్చ (త్

ధూమ, వడణ్ణ, శశాదన, అర్జునావ,

మాహకస్థలీ, ఆనకస్థలీ, మాహిషస్థ

లీ, మానస్థలీ, అట్టస్థలీ, మదుగ్రీకస్థలీ,

సముద్రస్థలీ, దాణ్డాయనస్థలీ, రాజ

స్థలీ, విదేహ, రాజగృహ, సాత్రాసా

హ, శబ్య, మిత్రవర్ధ, భద్రాలీ, మద్ర

౧౩౮ సవ్యంపరుత్పరాద్యైషః*	౫-౩- ౨౨	౨౨౮ సమఃక్షువః	౧-౩- ౬౫
౩౦౩ సభమానస్థ మౌశ్చన్దసి	౬-౩- ౯౬	౨౨౯ సమపిప్రతిజ్ఞానే	౧-౩- ౫౨
౨౮౯ ససక్తిచిహ్నపశ్యాన్యః*	౬-౪- ౪౫	౧౨౮ సమయస్తదస్యప్రాప్తమ్*	౧-౧౦- ౧౦౪
౭౧ ససమృంసకమ్	౨-౪- ౧౭	౧౪౭ సమయాచ్చయాపనా*	౫-౪- ౬౦
౧౬౩ ససాద్యస్తాధాతవః	౩-౧- ౩౨	౫౯ సమర్థఃపదవిధిః	౨-౧- ౧
౨౫౯ ససాశంసభిక్షుః	౩-౨-౧౬౮	౯౧ సమర్థానాంప్రథమాద్వార-౧-	౮౨
౨౧౨ ససిగ్రహగుహౌశ్చ	౭-౨- ౧౨	౨౨౫ సమవప్రవిభక్త్యన్యః	౧-౩- ౨౨
౨౧౨ ససినచ	౨-౪- ౪౭	౧౧౯ సమవాయాన్యవవైతి	౪-౪- ౪౩
౨౧౩ ససిమీమాఘురభలభః	౭-౪- ౫౪	౧౯౯ సమవాదేచ	౬-౧-౧౩౮
౩౦౬ ససింసనివాంసమ్	౭-౨- ౬౯	౩౫ సమస్యమి	౬-౩- ౯౩
౨౧౨ ససినవస్తరిభృష్టదస్పక్రీ*	౭-౨- ౪౯	౧౦ సమసుప్తి	౮-౩- ౫
౩౧౧ ససోతేంసః	౮-౩-౧౦౮	౨౨౭ సమస్తృతీయాయుక్తాత్	౧-౩- ౫౪
౧౧౦ సస్థివేలాద్యృతునక్షు*	౪-౩- ౧౨	౨౮౯ సమానకర్తృకయోగిః	౩-౪- ౨౧
౬౫ సస్తహత్పిరమోత్రమౌశ్చ*	౨-౧- ౬౧	౨౮౧ సమానకర్తృకేషుషిః	౩-౩-౧౫౮
౧౭౮ సస్యజోః	౬-౧- ౯	౧౨౧ సమానతీరవాసీ	౪-౪-౧౦౭
౧౬౫ సస్యతః	౭-౪- ౭౯	౮౭ సమానస్యభృష్టస్యనూ*	౬-౩- ౮౪
౧౬౭ సస్థిటోజ్ఞం	౭-౩- ౫౭	౧౨౧ సమానోదరశయితృక్షు*	౪-౪-౧౦౮
౧౬౫ సస్వల్లఘునిచచ్చరేనసః	౭-౪- ౯౩	౧౨౮ సమాపనాత్సమౌ*	౫-౧-౧౧౨
౧౪౭ సవత్రనిష్పత్రాదతివ్యథనే*	౪-౪- ౬౧	౧౨౬ సమాయాగిభిః	౫-౧- ౮౫
౧౩౪ సపూర్వాచ్చ	౫-౨- ౮౭	౨౯౩ సమాసకౌ	౩-౪- ౫౦
౩౪ సపూర్వాయాగిప్రథః	౮-౧- ౨౬	౩౨౦ సమాసస్య	౧౩-౨౨౩
౩౦౦ సప్రసోఽర్థోఽన్దసి	౫-౧- ౬౧	౧౩౦ సమాంసమాంవిజాయితే*	౨-౧- ౧౨
౩౨౨ సప్రమీసిద్ధకమ్మవక్తృబి*	౬-౨- ౩౨	౬౧ సమాసానాః	౫-౪- ౬౮
౫౮ సప్రమీపశ్చమ్యాకారకః*	౨-౩- ౭	౧౪౩ సమాసాచ్చతద్విషు*	౫-౩-౧౦౬
౭౮ సప్రమీవిశేషణేబహు*	౨-౨- ౩౫	౨౯౦ సమాసేనర్థోపూర్వై*	౭-౧- ౩౭
౬౪ సప్రమీకౌండైః	౨-౧- ౪౦	౮౮ సమాసేఽద్భుతేస్సగ్ధః	౮-౩- ౮౦
౩౨౫ సప్రమీహరిణాధర్మై*	౬-౨- ౬౫	౨ సమాహారస్వరితః	౧-౨- ౩౧
౫౭ సప్రమ్యధికరణేచ	౨-౩- ౩౬	౨౪౫ సమిథ్యః	౩-౨- ౭
౨౯౩ సప్రమ్యాఞ్చోపశీడరు*	౩-౪- ౪౯	౨౮౩ సమిమమ్మే	౩-౩- ౩౬
౨౫౧ సప్రమ్యాజ్ఞానేదః	౩-౨- ౯౪	౨౮౨ సమియదుగ్రిమవః	౩-౩- ౨౩
౩౩౧ సప్రమ్యాగిప్రభృష్	౬-౨-౧౫౨	౨౩౭ సముచ్చయేఽన్యతరః*	౩-౪- ౩
౧౩౮ సప్రమ్యాస్త్రుల్	౫-౩- ౧౦	౨౩౭ సముచ్చయేచామాన్యః*	౩-౪- ౫
౩౨౭ సభాయాన్నమృంసకే	౬-౨- ౯౮	౨౨౯ సముదాజ్ఞోభ్యాయ*	౧-౩- ౭౫
౧౧౧ సభాయాయః	౪-౪-౧౦౫	౨౮౫ సముదోరజనిపథమ	౩-౩- ౬౯
౭౨ సభారాజాఽచుసమ్యః	౨-౪- ౨౩	౨౯౯ సముద్రాభ్యాః	౪-౪-౧౧౮

౨౯౨ సమూలాకృతజీవేషుహాః	౩-౪- ౩౬	౧౪౮ సర్వస్యద్యై	౮-౧- ౧
౧౪౫ సమూహావచ్చబహుమగ్-౪-	౨౨	౩౧౪ సర్వస్యసుపి	౬-౧-౧౯౧
౨౨౫ సమోగమృచ్చిభ్యామ్	౧-౩- ౨౯	౧౩౭ సర్వస్యసోన్యతరస్యాన్తి	౫-౩- ౬
౩౦౦ సమృరిపూర్వాత్ఖచ	౫-౧- ౯౨	౧౫౭ సర్వాదీనిసర్వనామాని	౧-౧- ౨౩
౧౯౯ సమృరిభ్యాంకరోతాః	౬ ౧-౧౩౭	౧౩౮ సర్వైకాన్యకేయత్తదన్తిః	౫-౩- ౧౫
౧౨౭ సమృద్ధిని	౫-౧- ౯౯	౧౫౫ సహభ్యాంవామా	౩ ౪- ౯౧
౨౫౭ సమృచ్చానురుధాభ్యః	౩-౨-౧౪౨	౩ ౬౧ సమిధసమిదసమర్థాదః	౬-౨- ౨౩
౨౨౭ సమృత్తిభ్యామనాద్యానే	౧-౩- ౪౬	౧౨ ససజమోః	౮-౨- ౬౬
౮౭ సమృత్సారణస్య	౬-౩-౧౩౯	౩౦౭ ససూపేతినిగమే	౭-౪- ౭౪
౨౨ సమృత్సారణాచ్చ	౬-౧-౧౦౮	౧౪౫ సస్మైప్రశంసాయామ్	౫-౪- ౪౦
౧౩౧ సమృత్రిదశ్చకటచ్	౫-౨- ౨౯	౧౬౯ సస్యార్థధాతుకే	౭-౪- ౪౯
౨౩ సమృద్ధౌచ	౭-౩-౧౦౬	౧౩౩ సస్యేనపరిజాతః	౫-౨- ౬౮
౨ సమృద్ధౌశాకల్యస్తేః	౧ ౧- ౧౬	౨౧౪ సస్యేన్ద్రిస్వదిసహేనాచ్చ	౮-౩- ౬౨
౧౨౫ సమృవత్ప్రవహరతివచః	౫-౧- ౫౨	౪౭ సహనన్దోషద్యమానః	౪-౧- ౫౭
౨౩౬ సమృచ్ఛవేలమితివేః	౩-౩-౧౫౪	౫౨ సహయుక్తైప్రధానే	౬-౩- ౧౯
౪౯ } సమృద్ధనేచ	{ ౨-౩- ౪౭	౫౯ సహనుపా	౨-౧- ౪
౨౫౬ } సమృద్ధనేచ	{ ౩-౨-౧౨౫	౮౭ సహస్యసస్సుంజ్ఞాయామ్	౬-౩- ౭౮
౧౧౧ సమృత్తే	౪-౩- ౪౧	౩౫ సహస్యసద్ధిః	౬-౩- ౯౫
౨౨౬ సమృన్సోత్పజ్జనాః	౧-౩- ౩౬	సహస్యసనం	
౧౪ సమూపాణామేకశేషవః	౧-౨- ౬౪	౩౦౦ సహస్యేణసమ్మితాః	౪-౪-౧౩౫
౧౭౭ సర్తికాస్త్యర్తిభ్యచ్చ	౩-౧- ౫౬	౧౭౪ సహవహూరోదవర్ణస్య	౬-౩-౧౧౨
౨౪౮ సర్వకూలాభక్రికేషేః	౩-౨- ౪౨	౨౫౧ సహేచ	౩-౨- ౯౬
౩౨౭ సర్వంగుళికాన్యైర్	౬-౨- ౯౩	౩౧౧ సహేదిపుతనర్తాభ్యాచ్చ	౮-౩-౧౦౯
౧౩౦ సర్వచర్మణఃకృతఃఖఖిహౌ	౫-౨- ౫	౨౨ సహేసాధస్యః	౮-౩- ౫౬
౪౩ సర్వత్రలోహితాదికః	౪-౧- ౧౮	౬౮ సాక్షాత్ప్రభృతీనిచ	౧-౪- ౭౪
౭ సర్వత్రవిధామాగోః	౬-౧-౧౨౨	౧౩౪ సాక్షాద్దృష్టిసంజ్ఞాః	౫-౨- ౯౧
౫ సర్వత్రశాకల్యస్య	౮-౪- ౫౧	౩౦౩ సాక్ష్యసాధ్యాసాధేః	౬-౩-౧౧౩
౧౧౦ సర్వత్రాణ్చతలోపశ్చ	౪-౩- ౨౨	౧౪౭ సాత్త్వాద్యోః	౮-౩-౧౧౧
౩౦౦ సర్వదేవాత్మాతీర్	౪-౪-౧౪౨	౫౧ సాధకతమంకరణమ్	౧-౪- ౪౨
౧౯ సర్వనామస్థానేచాసః	౬-౪- ౮	౫౮ సాధునిపుజాభ్యామః	౨-౩- ౪౩
౨౩ సర్వనామ్నస్సృగ్ధ్రీః	౭-౩-౧౧౪	౨౬ సాప్రమహతస్సుయోగస్య	౬-౪- ౧౦
౫౫ సర్వనామ్నస్తృతీయాచ	౨-౩- ౨౭	౧౩౧ సాప్రవదీనంసఖ్యమ్	౫-౨- ౨౨
౧౬ సర్వనామ్నస్తే	౭-౧- ౧౪	౩౩ సామలకమ్	౭-౧- ౩౩
౧౨౨ సర్వపురుషాభ్యాంః	౫-౧- ౧౦	౩౪ సామన్త్రితమ్	౨-౩- ౪౮
౧౨౪ సర్వభూమిపురీషిభ్యాః	౫-౧- ౪౧	౩౧౧ సామాన్యవచనవిభాః	౮-౧- ౭౪

౬౧ సామి	౨-౧- ౨౭	౯౩ సుధాతురకభృ	౪-౧- ౯౭
౧౧౦ సాయంచరంప్రాప్తా*	౪-౩- ౨౩	౩౦౭ సుధితవసుధితనేమధిత*	౭-౪- ౪౫
౧౫౪ సార్వధాతుకమపిత్	౧-౨- ౪	౧౯౩ సుహోతేస్సృసహః	౮-౩-౧౧౭
౧౫౧ సార్వధాతుకార్థధాతు*	౭-౩- ౮౪	౧౪ సుపః	౧-౪-౧౦౩
౨౩౦ సార్వధాతుకేయక్	౩-౧- ౬౭	౨౦౮ సుపత్రత్తనకీయచ్	౩-౧- ౮
౯౮ సాల్పవసువప్రత్యక్ష*	౪-౧-౧౭౩	౫౯ సుపా	౨-౧- ౪
౯౮ సాత్వయగాధానిభ్యాభృ	౪-౧-౧౬౯	౩౦౪ సుపాంసులక్ పూర్వ*	౭-౧- ౩౯
౨౮ సావనడుహః	౭-౧ ౮౨	౧౫ సుపిచ	౭-౩ ౧౦౨
౩౧౮ సావేకాచ స్పృతీయా*	౬-౧-౧౬౮	౨౪౫ సుపిస్థః	౩-౨- ౪
౧౦౧ సాన్తిస్వగ్గమాసీతి	౪-౨ ౨౧	౫౧ సుపిప్రాజాయామ్	౧-౪- ౯౪
౧౦౧ సాస్యదేవతా	౪-౨- ౨౪	౫౯ సుపాధాతుప్రాతిపదిక*	౨-౪- ౭౧
౧౩౫ సీకతాశర్కరాభ్యాభృ	౫-౨-౧౦౪	౩ సుప్తిజస్తంపదమ్	౧-౪- ౧౪
౧౭౮ సీచిచపరస్మైపదమ్	౭-౨- ౪౦	౨౫౦ సుప్యజాతాజినిస్తాచ్చీత్వే౩-౨	౭౮
౧౭౧ సీచివృద్ధిఃపరస్మైపదమ్	౭-౨- ౧	౬౦ సుప్రతనామాత్పాధై	౨-౧- ౯
౨౧౫ సీచోయజీ	౮-౩-౧౧౨	౭౬ సుప్రాతసుశ్వసుపహ*	౫ ౪-౧౨౦
౧౫౩ సీజభ్యస్తరిదిభ్యశ్చ	౩-౪-౧౦౯	౩౧౧ సుచాదున్రితేపరాక్*	౨-౧- ౨
౧౦౨ సీతిచ	౧-౪- ౧౬	౨౫౬ సుయజోర్జ్వనిప	౩-౨-౧౦౩
౬౪ సిద్ధకుష్మపక్షవృద్ధైశ్చ	౨-౧- ౪౧	౧౦౪ సువాస్తావిభ్యో౬౪	౪-౨- ౭౭
౧౩౫ సిద్ధాదిభ్యశ్చ	౫-౨- ౯౭	౧౮౬ సువినిర్దుర్భృశ్సుపిసూ*	౮-౩- ౮౮
౨౧౧ సిద్ధ్యతేరపారతాకికే	౬-౧- ౪౯	౮౮ సుమామాదిమచ	౮-౩- ౯౮
౧౧౪ సిన్ధుతక్షిలాదిభ్యో౬*	౪-౩- ౯౩	౧౧౦ సుసర్వాథాజ్ఞపదస్య	౭-౩- ౧౨
౧౧౧ సిన్ధుపకరాభ్యాద్రున్	౪-౩- ౩౨	౭౭ సుహృద్ధ్వర్షదౌమిత్రా*	౫-౪-౧౫౦
౧౮౭ సిపిధాతౌరుర్వా	౮-౨- ౭౪	౨౫౫ సూక్రమృతిష్ణాతమ్	౮-౩- ౯౦
౨౯౭ సిబ్బహుళంతేటి	౩-౧- ౩౪	౧౦౪ సూత్రాచ్చ్యకోపధాత్	౪-౨ ౬౫
౧౭౪ సేవాదీనాంవాఙ్మయవా*	౮-౧- ౭౧	౧౫౮ సూదదీపదిక్షశ్చ	౩-౨ ౧౫౩
౨౫౦ సుకర్తృపాపదున్రిపుత్ర	౩-౨- ౮౯	౩౩౦ సూపమానాత్ క్తః	౬-౨-౧౪౫
౩౨౧ సుఖప్రియయోస్త్రితే	౬-౨- ౧౫	౪౫ సూర్యతిమ్యాగస్యమజః*	౪-౪-౧౪౯
౧౪౮ సుఖప్రియాదాసుహోష్యే౫-౪	౬౩	౨౫౮ సృఘసృదంక్తౌరచ్	౩-౨-౧౬౦
౨౨౧ సుఖాదిభ్యో౬౪ర్తృపేద*	౩-౧- ౧౮	౧౭౯ సృజిపృశోర్ ల్యమకీతి	౬-౧- ౫౮
౧౩౭ సుఖాదిభ్యశ్చ	౫-౨-౧౩౧	౨౯౮ సృపిత్వోదోజః సున్	౩-౪- ౧౭
౩౧౦ సుఖః	౮-౩-౧౦౭	౨౮౨ సృస్థిరే	౩-౩- ౧౭
౨౫౭ సుఖోయజ్ఞసంసూగే	౩ ౨-౧౩౨	౧౫౮ సేభతేర్గతౌ	౮-౩-౧౧౩
౧౯౯ సుహృత్సూర్వః	౬-౧-౧౩౫	౯౮ సేనాస్తలక్షణకారిభ్యశ్చ౪-౧-౧౫౨	
౧౫౩ సుత్తః	౩-౪-౧౦౭	౧౧౯ సేనాయావా	౪ ౪- ౪౫
౧౭ సుహనపుంశకస్య	౧-౧- ౪౩	౧౫౨ సేన్వ్యపిచ్చ	౩-౪- ౮౭

౧౮౯ ౭నేసిచిక్వతవృత్తభృదః ౨-౫౭	౧౮౪ స్థానానైద్విభామానః ౫-౪- ౧౦
౧౩ సోఽచిలోపేచేత్వాదః ౬-౧-౧౩౪	౪ స్థానివదాదేశోనల్విధౌ ౧-౧- ౫౬
౧౭౪ సోః ౮-౩-౧౧౫	౪ స్థానేనరతమః ౧-౧- ౫౦
౧౭౧ సోదరాద్యః ౪-౪-౧౦౯	౧౭౬ స్థానీబిరాత్ ౫-౧- ౭౦
౧౧ సోపచాదౌ ౮-౩- ౩౮	౧౪౦ స్థూలదూరయవహ్నిః ౬-౪-౧౫౬
౩౦౦ సోమచర్వతియః ౪-౪-౧౩౭	౧౪౪ స్థూలాదిభ్యఃప్రకారః ౫-౪- ౩
౧౦౧ సోమాట్ప్యణ్ ౪-౨- ౩౦	౮౫ స్థేచభామాయామ్ ౬-౩- ౨౦
౨౫౧ సోమేసుఖః ౩-౨- ౯౦	౨౫౯ స్థేచభానపీసకసోవరచ్ ౩-౨-౧౭౫
౩౦౫ సోమేహ్వరితః ౭-౨- ౩౩	౩౦౫ స్థాన్వ్యాదయశ్చ ౭-౧- ౪౯
౩౩౪ సోరవక్షేపణే ౬-౨-౧౯౫	౧౬౬ స్థుక్రమేరనాత్తనేపః ౭-౨- ౩౬
౩౨౮ సోర్వనసీలలోమోషసీ ౬-౨-౧౧౪	౨౯౨ స్నేహనేపిషః ౩-౪- ౩౮
౧౧౩ సోస్యనివాసః ౪-౩- ౮౯	౨౨౬ స్పర్థాయామాజః ౧-౩- ౩౧
౧౦౩ సోస్యాదిరితిభద్వసఃప్రః ౪-౨- ౫౫	౨౫౩ స్థాయస్సీనిస్థాయామ్ ౬-౧- ౨౨
౧౨౫ సోఽస్యాంశవస్పృశ్యః ౫-౧- ౫౬	౨౧౧ స్థాయోవః ౭-౩- ౪౧
౨౯ సోచ ౬-౪- ౧౩	౩౩౩ స్థీగమూతపీణాజ్ఞో ౬-౫-౨-౧౮౭
౩౨ సోఽస్యంయోగాద్యోః ౮-౨- ౨౯	౨౮౨ స్థురతిస్థులతోర్నర్హౌ ౬-౧- ౪౭
౨౪౬ ప్రవృక్తర్ణయోరవిజహేః ౩-౨- ౧౩	౧౯౬ స్థురతిస్థులతోర్నిర్నిః ౮-౩- ౭౬
౨౪౬ ప్రవృక్తకృతోరిస్ ౩-౨- ౨౪	౩౬ స్థుశోషదత్కేర్నిస్ ౩-౨- ౫౮
౨౮౫ ప్రవృక్తచ ౩-౩- ౮౩	౨౫౮ స్థుహిగృహిపతిదయః ౩-౨-౧౫౮
౨౦౯ ప్రమ్మనీవృసహంచదే ౮-౩-౧౧౬	౫౨ స్థుహారీప్సితః ౧-౪- ౩౬
౨౦౦ ప్రమ్మస్తమ్మస్తమ్మః ౩-౧- ౮౨	౨౧౩ స్థీమూక్షరజ్జ్వశాంసని ౭-౨- ౭౪
౧౫౮ ప్రమ్మేః ౮-౩- ౬౭	౨౩౭ స్థేలోట్ ౩-౩-౧౬౫
౩౧౦ ప్రుతసోమయోశ్చస్తసి ౮-౩-౧౦౫	౧౫౩ స్థోత్రరేలజ్చ ౩-౩-౧౭౬
౧౭౭ ప్రునుభూషోభ్యదిపరః ౭-౨- ౭౨	౧౫౨ స్థూతానీల్పలుటోః ౩-౧- ౩౩
౧౨౯ ప్రేనాద్యన్నలోపశ్చ ౫-౧-౧౨౫	౨౮౨ స్వవోజవే ౬-౪- ౨౮
౬౨ ప్రోకాన్రికదూరార్థ్యః ౨-౧- ౩౯	౩౦౨ స్వశ్చస్తసిబహుళమ్ ౬-౧-౧౩౩
౯ ప్రోశ్చనామః ౮-౪- ౪౦	౨౩౦ స్వనిచ్ఛనీయుట్తాసిమః ౬-౪- ౬౨
౨౧౩ ప్రోతిజ్యోరేపషణ్యః ౮-౩- ౬౧	౨౦౯ ప్రవతిశ్చోతిద్రవతిప్రః ౭-౪- ౮౧
౨౫౨ ప్ర్యగిప్రపూర్వస్య ౬-౧- ౨౩	౨౯౯ ప్రోతసోవిభామాద్యత్ ౪-౪-౧౧౩
౨౫౦ ప్ర్యగచ ౩-౨- ౭౭	౨౫౨ ప్ర్రియాః ౬-౪- ౭౯
౧౦౦ ప్ర్యణీలాచ్చయితరిద్రతే ౪-౨- ౧౫	౭౨ ప్ర్రియాగివుంచద్యాపిః ౬-౩- ౩౪
౨౮౬ ప్ర్యగాపాపచోభావే ౩-౩- ౯౫	౨౫౨ ప్ర్రియాశ్చ ౭-౧- ౯౬
౧౭౮ ప్ర్యగాఘోర్వాచ్చ ౧-౨- ౧౭	౪౧ ప్ర్రియామ్ ౪-౧- ౩
౧౫౮ ప్ర్యదివ్యభ్యాసేనచాః ౮-౩- ౬౪	౯౯ ప్ర్రియామవనికునికుః ౪-౧-౧౭౬
౧౧౧ ప్ర్యానాంతగోశాలఖచరః ౪-౩- ౩౫	౭౭ ప్ర్రియాంసంజ్ఞాయామ్ ౫-౪-౧౪

౨౮౬ శ్రీయాంక్షిన్	౩-౩- ౯౪	౫౮ స్వామీశ్వరాధిపతిదా* ౩- ౩౯	
౨౮౭ శ్రీపుంవచ్చ	౧-౨- ౬౬	౨౯౨ స్వేపువః	౩-౪- ౪౦
౯౨ శ్రీపుంసాభ్యాన్నక్షోర-౧- ౮౭		౧౪ స్వాజనమాటాభస్తా* ౪-౧- ౨	
౯౫ శ్రీభ్యోధక్	౪-౧-౧౨౦	౧౫౫ హవతి	౭-౪- ౫౨
౧౦౪ శ్రీపుసావీరసాల్వ* ౪-౬- ౭౬		౧౮౧ హర్షులోభ్యేషార్థిః	౬-౪-౧౦౧
౫౧ స్వతంత్రకర్తా	౧-౪- ౫౪	౨౮౫ హసత్సవధః	౩-౩- ౭౬
౩౧౦ స్వతహస్యాయా	౮-౩- ౧౧	౨౨౫ హసస్మిచ్	౧-౨- ౧౪
౨౮౪ స్వనహసోర్యా	౩-౩- ౬౨	౨౪౦ హసస్తవ	౩-౧-౧౦౮
౩౧౩ స్వసాదిహి-౨సాచచ్య* ౬-౧-౧౮౮		౨౦౮ హసస్తోబిణ్ణిలోః	౭-౩- ౩౨
౨౫౯ స్వపితృహోర్నజిక్	౩-౨-౧౭౨	౧౮౨ హనోపధతిజే	౨-౪- ౪౨
౨౧౫ స్వపిస్యమిప్యేభాంయభే ౬-౧- ౧౯		౩౩౬ హస్తవ	౮-౧- ౫౪
౨౮౬ స్వహాసక్	౩-౩- ౯౧	౩౦ హస్తైః	౮-౪- ౨౨
౧౬ స్వచుజాతిధనాభ్యా* ౧-౧- ౩౫		౧౮౨ హస్తైః	౬-౪- ౩౬
౨౬ స్వమేర్నప్రంసకాత్	౭-౧- ౨౩	౨౪౫ హరతరసుద్యమశేచచ్	౩-౨- ౯
౬౧ స్వయంతేన	౨-౧- ౨౫	౨౪౭ హరతేర్దృతిసాధయో* ౩-౨- ౨౫	
౧౫౮ స్వరతిసూతిసూయతి* ౭-౨- ౪౪		౧౧౮ హరత్యుత్పిక్తోదిభ్యః	౪-౪- ౧౫
౪౦ స్వరాదినిపాతమవ్యయం ౧-౧- ౩౭		౯౪ హరితాదిభ్యో-౨ః	౪-౧-౧౦౦
౧౫౦ స్వరితఇతకర్తృభిః ౧-౩- ౭౨		౧౦౫ హరితక్యాదిమవ్యక్తిః	౪-౩-౧౬౭
౩౦౯ స్వరితమామేడితే-౨* ౮-౨-౧౦౩		౧౧౭ హరితక్యాదిభ్యశ్చ	౪-౩-౧౬౭
౩౧౩ స్వరితాత్సంహితా* ౧-౨- ౩౯		౨౦౧ హలః	౬-౪- ౨
౪ స్వరితేనాధికారిః ౧-౩- ౧౧		౨౪ హలసన్తాతృప్రహ్య* ౬-౩- ౯	
౩౧౨ స్వరితోవాసదాత్రైవ* ౮-౨- ౬		౨౧౨ హలస్తాచ్చ	౧-౨- ౧౦
౩ స్వయంసంకల్పస్యాశ్చబ్జ* ౧-౧- ౬౮		౧ హలస్త్యం	౧-౩- ౩
౯౭ స్వనుశ్చః ౪-౧-౧౪౩		౨౮౮ హలశ్చ	౩-౩-౧౨౧
౩౨౧ స్వంస్వామిని ౬-౨- ౧౭		౨౩౭ హలశ్చేజుపధాత్	౮-౪- ౩౧
౧౧౭ స్వాగతాదీనాచ్చ ౭-౩- ౭		౨౦౦ హలశ్చ-౨శ్చానజ్ఞౌ	౩-౧- ౮౩
౭౪ స్వాక్రాచ్చేతః ౬-౩- ౪౦		౧౨౦ హలసీరాక్	౪-౪- ౮౧
౪౭ స్వాక్రాచ్చోపసర్జనా* ౪-౧- ౫౪		౧౧౫ హలసీరాట్క్	౪-౩-౧౨౪
౨౯౪ స్వాశ్లేతన్ప్రత్యయేకృ* ౩-౪- ౬౧		౨౬౦ హలసూకరయోప్రవః	౩-౨-౧౮౩
౨౯౩ స్వాశ్లే-౨భృవే ౩-౪- ౫౪		౪౩ హలస్తద్భిత్స్య	౬-౪-౧౫౧
౧౩౩ స్వాశ్లేభ్యసప్రసితే ౫-౨- ౬౬		౧౯ హల్జ్యోచ్ఛోభ్యోద్భిద్భాత్స* ౬-౧- ౬౮	
౧౯౩ స్వాదిభ్యశ్చ-౨ః ౩-౧- ౭౩		౧౫౧ హలాదిశ్చేషః	౭-౪- ౬౦
౧౮ స్వాదివ్యసర్వనాచస్థానే-౧-౪- ౧౭		హలాద్యర్క*	
౨౯౧ స్వాదుమిణుల్ ౩-౪- ౨౬		౨౯ హలిచ	౮-౨- ౭౭
౨౧౦ స్వాపేశ్చజే ౬-౧- ౧౮		౨౯ హలిలోపః	౭-౨-౧౧౩
౧౩౬ స్వామినై-౨శ్చ్యే ౫-౨-౧౨౬		౧౩ హలిసర్వేషాం	౮-౩- ౨౨

౩ హలోన ప్రరాస్వయోగః	౧-౧- ౭	౨౩౬ హేతుహేతుమతోర్విత్	౩-౩-౧౫౬
౫ హలోయమాంయమిః	౮-౪- ౬౪	౫౨ హేతౌ	౨-౩- ౨౩
౨౯౬ హప్యేన స్తనిపాదమ్	౩-౨- ౬౬	౨౯౫ హేమ ప్రశిశిరావహూః	౨-౪- ౨౮
౨౩౪ హశశ్వతోర్దజ్ఞ	౩-౨-౧౧౬	౨౯౯ హేమనాచ్చ	౪-౩- ౨౧
౧౩ హశిష	౬-౧-౧౧౪	౧౦ హేమపరేవా	౮-౩- ౨౬
౨౦౫ హశ్చబ్రహ్మికాలయోః	౩-౧-౧౪౮	౧౯౪ హేరచజి	౭-౩- ౫౬
౧౩౭ హస్తాజ్ఞాతౌ	౫-౨-౧౩౩	౧౩౧ హైయంగవీనంసంజ్ఞాః	౫-౨- ౨౩
౨౮౩ హస్తాదానచేరస్తేయే	౩-౩- ౪౦	౮ హైహేప్రయోగేహ్నాః	౮-౨- ౮౫
౨౯౨ హస్తేవర్తిగ్రహాః	౩-౪- ౩౯	౨౭ హేమధః	౮-౨- ౩౧
౧౨౯ హయనా నయవాదిః	౫-౧-౧౩౦	౧౩౦ హేమాత్రాభ్యశ్చః	౫-౧-౧౩౫
౩౩౫ హిచ	౮-౧- ౩౪	౩౦ హేమహదైర్జ్యేషు	౭-౩- ౫౪
౧౨౦ హితంభుతః	౪-౪- ౬౫	౧౬౨ హ్యన్తక్షణశ్చసజా	} ౭-౨- ౫
౧౯౪ హిసమీనా	౮-౪- ౧౫	౫౦౫ శ్వేదితామ్	
౮౬ హిమకాషిమతిమ	౬-౩- ౫౪	౧౫౧ హ్యస్యః	౭-౪- ౫౯
౩౨౪ హిరణ్యవరిమాణంధనే	౬-౨- ౫౫	౧౫ హ్యస్వనద్యాపోరుట్	౭-౧- ౫౪
౧౯౭ హింసాయామ్ప్రతిత్తే	౬-౧-౧౪౧	౩౧౯ హ్యస్వనుద్భావ్యమృతిహే-౧-౧౭౬	
౨౯౨ హింసార్థానాశ్చసః	౩-౪- ౪౮	౩ హ్యస్వంలిఘ	౧-౪- ౧౦
౫౧ హీనే	౧-౪- ౮౬	౧౯ హ్యస్వస్యగుణః	౭-౩-౧౦౮
౧౪౬ హీయమానపాపయోః	౫-౪- ౪౭	౩౦౨ హ్యస్వాచ్చస్త్వోత్తరపః	౬-౧-౧౫౧
౩౦౪ హుర్ముల్యోహేధిః	౬-౪-౧౦౧	౧౦౬ హ్యస్వాత్తాదౌతద్ధితే	౮-౩-౧౦౧
౧౭౭ హుమ్నోస్సార్వధాః	౬-౪- ౮౭	౧౭౬ హ్యస్వాదగ్ధాత్	౮-౨- ౨౭
౫౦ హ్యకోరస్యతరస్యామ్	౧-౪- ౫౩	౩౩౩ హ్యస్వలైత్రైత్యూః	౬-౨-౧౭౪
౧౨౧ హృదయస్యప్రియః	౪-౪- ౯౫	౧౪౨ హ్యశ్వే	౫-౩- ౮౬
౮౬ హృదయస్యహ్యల్లేఖయః	౬-౩- ౫౦	౨౬ హ్యస్వోనపుగసకేప్రాః	౧-౨- ౪౭
౯౫ హృద్భగసిన్ధవైత్రేయాః	౭-౩- ౧౯	౩౦౫ హ్యుహ్యశ్చేత్తస్య	౭-౨- ౩౧
౨౫౪ హ్యషేలోమసు	౭-౨- ౨౯	౨౫౫ హ్యుహ్యశ్చేత్తస్య	౬-౪- ౯౫
౩౩౭ హేతియాయామ్	౮-౧- ౬౦	౨౧౦ హ్యుహ్యశ్చేత్తస్య	౬-౧- ౩౬
౨౦౯ హేతుమతిచ	౩-౧- ౨౬	౨౮౫ హ్యుహ్యశ్చేత్తస్య	౩-౩- ౭౨
౧౧౩ హేతుమనుష్యేభ్యోన్యః	౪-౩- ౮౧	౨౪౫ హ్యుహ్యశ్చేత్తస్య	౩-౨- ౨

